LEXICON
HEBRAICUM
ET
CHALDÆO-BIBLICUM

ORDINE ALPHABETICO TAM PRIMIGENIA, QUAM DERIVATA VETERIS TESTAMENTI HEBRAICA, ET CHALDAICA VERBA, ET LATINAS EORUMDEM INTERPRETATIONES

EX JOHANNIS BUXTORFII

ALIORUMQUE ERUDITISSIMORUM VIRORUM OPERIBUS EXCERPTAS

EXHIBENS

DIGESSIT, MULTISQUE AUXIT, ATQUE ILLUSTRAVIT

FR. JOSEPHUS MONTALDI

ORD. PRÆDICATORUM

ROMÆ IN COLLEGIO GERMANICO

CONTROVERSIARUM FIDEI, ET HEBRÆÆ LINGUÆ PROFESSOR

TOMUS PRIMUS

א *ad* י

ROMÆ MDCCLXXXIX.

EX TYPOGRAPHIA JO. ZEMPEL.

SUMPTIBUS NATALIS BARBIELLINI BIBLIOPOLÆ IN FORO PASQUINI.

SUPERIORUM FACULTATE.

S. AUGUSTINUS.

Latinæ Linguæ homines, quos nunc instruendos suscepimus, duabus aliis ad Scripturarum Divinarum cognitionem opus habent, Hebræa scilicet, & Græca, ut ad exemplaria præcedentia recurratur, si quam dubitationem adtulerit Latinorum Interpretum infinita varietas ,, *lib.* 2. *de Doct. Christ. cap.* XI. *tom.* 3. *nov. edit. part.* 1.

EMINENTISSIMO, AC REVERENDISSIMO PRINCIPI

IGNATIO BONCOMPAGNIO

S. R. E. CARDINALI

COLLEGII GERMANICI

PROTECTORI.

FR. JOSEPHUS MONTALDI ORD. PRÆD.

Uòd Lexicon hoc Hebraicum, Chaldæo-Biblicum jamdiù à me cœptum, & sæpenumero, aliis negotiis, quibus me vel necessitas adigebat, vel voluntas, præpedito, intermissum, nunc demum, post creditam tibi, Eminentissime Princeps, supremam Colle-

gii Germanici curam, perfectum, absolutumque Tuo Nomini inscriptum in lucem edendi, venia mihi, atque facultas fuerit data, felicitate quadam mea contigisse, jure, ac merito arbitror. Itaque non solum honore lætor singulari meo, Patrono scilicet tanto, qui vel solo nomine splendorem rebus & obscurissimis afferre, & nullius in Litteraria Republica famæ hominem illustrare potest; sed & vehementer oblata gaudeo occasione, qua, quod mea intererat maximè, sum assequutus, ut nimirum quanti Te facerem, & quantum Tibi, Excellentissimæque, qua prognatus es, Stirpi deberem, grati, devinctique animi publico declararem argumento. Ecquis enim tam est ignarus historiæ, tamque imperitus rerum ab immortalis, Tibique cumprimis jucundæ, dulcisque memoriæ Gregorio XIII. præclarè gestarum, qui, animo colligens, qua de re hoc ipsum opus sit, qua de causa, quo auctore conceptum, quorum gratia, atque commodo susceptum, exactumque, quin illud & sit totum Tuum, & esse debeat, Tibique propterea non tam offerendum, quam reddendum esse, dubitare queat? Atque est quidem in eo perpetua de Veteris Testamenti libris,

bris,

bris, qui Proto-Canonici appellantur, quique sunt aliorum omnium basis, atque fundamentum, exponendis, illustrandis, vindicandisque tractatio, accepta ab ipsomet Hebræo, & Chaldaico fonte, quo illi primò conscripti, editique fuere, quo & Hebræi, ut divinis de Christo oraculis tenebras offundant, & Hæretici, ut Vulgatæ nostræ elevent veritatem, turpiter abutuntur. Quid porrò Theologis, quorum est & Christianos instruere, & cum Religionis nostræ hostibus de fide certare, quorum est, Christianæ Reipublicæ non salutem modò, sed & tranquillitatem, decus, atque incrementum procurare, conservareque, quid, inquam, jucundius, aptius, facilius, feliciusque Orientalium Linguarum studio, peritia, plenaque scientia? Majores quidem nostri, inprimisque Pontifices Maximi qualibet Christiani nominis ætate, cùm cognitum, perspectumque haberent, quàm magnæ, quàmque illustres ex Græcorum, atque Hebraicorum fontium cultu in Ecclesiasticam Rempublicam opportunitates, atque utilitates profluant, in illum quoque tota animi contentione, ut vigeret, incubuerunt, effeceruntque, ut è gravissimis viris alii aliis semper in hoc studiorum genere succede-

rent : rari tamen. Nam multi, qui hujus rei tuendæ socii esse debebant, subsidiis, quibus allicerentur, destituti, studia hæc vel tanquam arida, contentiosa, minusque apta ad Sacras Literas intelligendas dimiserunt, vel certè ut laboriosa, & molesta declinaverunt. Gregorio XIII. Pontifici Maximo divinitus datum, ut alienatos, vel oscitantes excitaret; excitatos vero magis magisque incenderet, foveret, tuereturque ita, ut omnium quidem disciplinarum, sed Sacrarum præsertim Literarum cultus non conservator modò, verum etiam amplificator ab omnibus meritò habeatur, & prædicetur. Nimirum quum ea esset natura, eoque ingenio, ut ad grandia, ac summa quævis natus videretur, non consiliis tantum, hortamentis, legibus contentus, summa etiam animi, qua perpetuò usus, beneficentia, ac liberalitate omnia ea abundè suppeditavit, firmavitque præsidia, quibus hoc in genere non modò omnes abstergeret laborum molestias, sed efficeret labores molles etiam, & jucundos. Tantæ rei tot sunt publica testatissima, nullaque unquam oblivione delenda argumenta, quot ille Romæ, quot aliis in remo-

tissi-

tissimis Mundi partibus à fundamentis exstrui, ornari, & rerum omnium, quæ ad vitæ necessitatem, cultumque, & ad sacra studia excolenda, conferunt, mirabili, eximiaque copia ditari Collegia, curavit. Et ut mittam de aliis, in illorum quolibet, & maximè Germanico, quod sane omnium princeps, scholas de Hebræa, ac Græca lingua perpetuo à peritis habendas, statuit. Et ne sollicitudo tanta, atque labor præcipuo, optatoque careret fine, neve ingenia hoc in genere incultu, socordia, otioque torperent, & percepta doctrina sub modio lateret, incredibili, quo Gregorius idemmet Tuus flagrabat, Religionis propagandæ, veræque hominum salutis procurandæ desiderio, quæ exemplo suo suaserat, quibusvis deinde Ecclesiæ Præsulibus hortatu, imperioque mandavit. Statuit nimirum, omnibus in civitatibus, terris, & locis, in quibus Judæorum extaret Synagoga, parandos esse idoneos viros Hebraicæ Linguæ peritos, „ qui Sabbati, vel alio cujusque hebdomadis „ statuto die ad Judæos ipsos, in locum constitu- „ tum convocatos, sermonem haberent de Chri- „ stianæ fidei veritate; unde illorum conversio- „ ni, & saluti opportunius provideatur, ipsique „ ad intelligentiæ viam, quam præcluserunt, va-

„ leant, Deo propitio, pervenire „. Hinc multi ab ea ætate Hebrææ Linguæ eximii Doctores, qui ejus peritiam studiosa instructione in alios transfundant: Hinc eruditissimæ, ac gravissimæ Sacrarum Literarum ex Hebræo fonte petitæ interpretationes: Hinc permulti, & quidem præcipuè è Prædicatorum Familia, verbi Dei ad Hebræos præcones, quorum doctrina, atque opera eorumdem Judæorum non pauci & Romæ, & in aliis Catholici Orbis partibus, ablato de cordibus velamine, veritatis lucem, quæ Christus est, agnoverunt, atque in dies agnoscunt, ac profitentur. Quæ cùm ita sint, non mihi profectò, non aliis dubium, quin hoc qualecumque de Sacra Hebræa, & Chaldaica Lingua opus ad Te unum omnium maximè pertineat, & quin Tibi vel ipsa rei dignitate, etsi alia desint, non injucundum futurum; Tibi scilicet, qui tùm omnibus excellens, tùm cum Gregorio non tam sanguinis, quàm morum cognatione, & omni voluntate, sententiaque es conjunctus, qui nimirum semper es arbitratus, nihil Tibi esse committendum, quamobrem ejus, quem laudas, non Te similem præbeas, & Tibi tam propinquo respondeas. Et re quidem vera tam proximè illum assectaris, tam bellè illum exprimis, ut ejus

in

in Te spiritus commigrasse*, & in Te planè insedisse videatur. Et ut mittam de cæteris præstantissimis animi Tui dotibus, atque virtutibus dicere, quæ Tibi cum Gregorio communes sunt, quæque PIUM VI. Pontificem Maximum, justissimum virtutis, ac meritorum æstimatorem, & judicem permoverunt, Te, ætate adhuc florentem, ut ad amplissima, atque gravissima eveheret munera, in quibus fungendis tanta innocentià, curà, diligentià, prudentià, fide, tantà humanitate, liberalitate, tantà in arduis quibusque rebus constantià cum facilitate, & felicitate conjuncta es versatus, ut illemet Te in totius Reipublicæ negotiis procurandis Adjutorem sibi esse voluerit; illam quidem tam inexhaustam, quæ in Te à primis ætatis temporibus fuit, nec satiari unquam potuit, legendi, discendique aviditatem, illam tàm vehementem, tam assiduam in humanarum, divinarumque rerum studio, quam, etsi variis, maximis, difficillimisque semper distentus curis, posuisti, & constanter ponis, operam celebrant ubique omnes; progressus verò, quos in omni disciplinarum genere fecisti, rerum etiam maximarum comprehensionem, atque Tuam in omnibus orationibus, sententiis dicendis, cau-

sis agendis, omnibus scriptis Græcis, Latinis, omni denique varietate linguarum, litterarumque insignem virtutem admirantur ita, ut in sacra, civilique Republica par quidem amplissimis, nulli vero secundus meritò habeare. Sed longus essem, si omnia, quæ de Te constans virorum litteratorum fert fama, atque tuetur sententia, describere vellem. Illud abs Te majorem in modum petam, ut hoc in opere, quod jam Tuum est, quodque jure Tibi dedico, non quàm distributè, politè, ornatè perscriptum sit, sed, quæ contineat, attendas, atque Tua, qua maxima polles, doctrina, virtute, dignitateque non illa ipsa modo, sed horum etiam auctorem tueri velis: quo certe uno arbitror, laboris hujus me fructum esse amplissimum consequutum.

PRÆ-

PRÆFATIO.

Immortali, eoque eximio Pontificis Maximi in Prædicatorum Ordinem beneficio cum mihi, quamquam immerenti, is fuerit tamen sexdecim abhinc annis delatus honos, ut spectatos Germanicæ Gentis juvenes in celeberimum hujusce almæ Urbis Collegium, Sanctæ Apostolicæ Sedis munificentia, liberalitate, providentiaque paternæ institutum, collectos quotidianis & lectionibus, & disputationibus non ad gravissima modo Christianæ Religionis, quæ in controversiam vocantur, dogmata informarem, verum etiam Hebrææ Linguæ peritiam studiosa instructione in illos ipsos transfunderem, qua nimirum illorum quisque eruditus potens esset exhortari in doctrina sana, & eos, qui contradicunt, ad mentis sanitatem revocare, vel saltem pertinaces, ne aliis detrimento sint, redarguere, quod est, ut Apostolus Paulus ad Titum ait, Christiani Doctoris præcipuum institutum; contendendum mihi sane etiam atque etiam erat, ne quid eorum præterirem, quibus ad illam ipsam, prima fronte perarduam, laboriosam, atque molestam, assequendam, augendam, conservandam, atque aliis propagandam planior, expeditiorque sterneretur via: Curandum propterea imprimis, & quidem maximè, ne hebraici deessent libri, quibus facilè, ac tutò discipulorum quisque Veteris Testamenti veritatem ex ipso Hebræo fonte haurire, & juxta Grammatices leges vindicare posset. Itaque cum diù, multumque hac de re cogitassem, operæ pretium, quin & necessarium duxi, Lexicon hoc Hebraicum, *&* Chaldæo-Biblicum *conscribere, atque ea quidem ratione illud aggredi, absolvereque constitui, quod & viris doctis, nisi me opinio fallit, non ineptum, indoctis vero magnopere utile foret. Etsi autem mihi in tanto officio, tamque*

gra-

gravi causa non cura, non diligentia defuerit, nec a cœpto labor, improbus licet, aut longum in multis hac de re scriptis evolvendis, expediendisque variorum generum quæstionibus studium deterruerit unquam: tamen, quòd publici juris modò fiat, uni Romano integerrimæ fidei Bibliopolæ, quem in grati, devinctique animi argumentum jure, & meritò laudo, Natali Barbiellino omnino tribuendum fateor. Is enim est, qui, licet aliis negotiis præpeditus, non propriis, iisque gravissimis sumptibus, non diutinis molestiis, non adversæ in re tanta fortunæ periculis cedens, magnum editionis opus suscepit; atque ita se gessit, ut nemini de illa justa conquerendi causa relinqueretur: Nimirum veteres Hebrææ linguæ characteres, qui certè in promptu erant, quia partim usu attriti, partim non satis operi parando apti videbantur, pro derelictis habens, de novis, qui latinis literis plane responderent, tam majusculis, quibus radices, quam minusculis, quibus derivata exhiberentur, cudendis, de chartarum quoque nitore, deque copiosissimo rerum, & verborum Latino indice, qui Tyronibus vel in inveniendis radicibus, vel Latinis Hebraice vertendis præsidio esset, a studioso, & hoc in genere versato viro conscribendo sollicitus maxime fuit. Non est cur de studio, quo, ut emendatè totum ederetur opus, multa dicam. Certè cujusque folii specimen, antequam prælo committeretur, à me ipso bis, terque, & iterum ab aliis tribus eruditissimis, & Hebrææ Linguæ peritissimis Magistris exactè perlustratum, correctumque fuit. Erunt fortè, quibus tantus labor, non improbetur solum, sed & temerè susceptus videatur. Neminem profectò latet, multos & ex Catholicis, & ex Protestantibus fuisse viros, eosque & ingenio, & eruditione præcellentes, qui operam, studiumque in hoc scientiæ genus illustrandum contulerunt, qui scilicet tota hac, quam ego de Hebræa Lingua exponenda cœpi, provincia jam summa cum existimatione, laudeque variis editis Lexicis perfuncti sunt. Et re quidem vera quid Thesauro Linguæ Sanctæ, *cujus auctor Sanctes Pagninus Ordinis Prædicatorum,*

torum, *quid*, *ut de aliis taceam*, *Gulielmi Robertson* Concordantiali Lexico Hebræo Latino-Biblico *copiosius*, *locupletiusque excogitari poterit? Ille enim*, *ut Sixtus Senensis ejusdem Præd. Ord. scribit lib. quarto* Bibliothecæ Sanctæ „ *in suo Thesauro omnes opes*, *ac divitias lin-* „ *guæ sanctæ in usum eorum*, *qui ad hebraicam sacra-* „ *rum literarum peritiam aspirant*, *affluenti copia con-* „ *gregavit*. „ *Iste vero*, *sæculo elapso*, *omnium fere Lexicographorum*, *& præcipuè utriusque Buxtorfii*, *patris nempe*, *& filii laboribus*, *eruditione*, *diligentia usus*, *non tantum ipsas Conjugationes in unaquaque radice occurrentes*, *aut pauca earumdem tempora una cum nominibus*, *quæ indè dimanant*, *sed etiam omnes personas utriusque numeri*, *cujusque temporis*, *atque Conjugationis*, *omnia quoque nomina utriusque numeri*, *generis*, *formæ*, *absolutæ scilicet*, *& constructæ*, *cum omnibus sive verborum*, *sive nominum præfixis*, *& affixis*, *prout in ipso Textu leguntur*, *& descripsit*, *& est interpretatus*. *In hoc utique laborioso opere omnia nomina propria virorum*, *mulierum*, *&c. quin & omnes Veteris Testamenti versus Chaldaici*, *numero ducenti & sexaginta octo*, *quorum scil. ducenti in Daniele*, *sexaginta septem in Esdra*, *& unus in Jeremia*, *desiderantur*. *Verum tanto defectui occurrit plane Clarissimus Ordinis S.Benedicti è Congregatione S.Mauri vir*, *Petrus Guarin*, *qui videlicet hoc ipso ineunte sæculo omnes hebræas voces ex quibusque Veteris Testamenti libris collegit*, *collectas in duos tomos ordinatim disposuit*, *dispositasque explicuit*, *atque illustravit*. *Quod si hæc cujusque conditionis*, *sive fortunæ tyronibus non plane accommodata videbantur*; *nonne tot*, *tantaque extant* Lexica Manualia *ab doctissimis viris Johanne Buxtorfio*, *Johanne Leusden*, *Johanne Simone*, *aliisque in lucem edita*, *in quibus breviter*, *& dilucide*, *quæ hac de re scitu necessaria sunt*, *exhibentur? Quæ ergo caussa*, *cur aliud in mentem veniret*, *atque cœptum*, *absolutumque in vulgus ederetur? Dicam ingenue*: *Una ratio*, *ut ita agerem*, *omnino me vel repugnantem movit*. *Nimirum hac nostra ætate adeo excrevit in Hebrææ Linguæ studium incumbentium*

tium numerus, ut tam primæ, quam secundæ classis Lexicorum exemplaria vix aliqua, & quidem maxima cum difficultate, & gravi impensa haberi queant. Itaque ut & officio meo, quoad ejus facere possem, hac in causa erga studiosos satisfacerem, & temeritatis reprehensionem effugerem, id mihi primò consilii injectum fuit, ut, missis tot aliis, ad unam Lexici Hebraici, & Chaldaici *Johannis Buxtorfii novam editionem typis Romanis curandam oculos, animumque converterem. Buxtorfii siquidem in Hebraicis rebus admiranda fuit diligentia, magnus omnino labor, varia, & penè incredibilis lectio, ac grave in lectionis varietate judicium. At cum nemo fuerit omnium, qui non, ut homo, interdum hallucinaretur, omnino res ipsa postulabat, (agitur enim de recta verbi Dei intelligentia), ut singula, quæ illo in opere statuuntur, non de summa facie, quod ajunt, spectarem, sed curiosius intropiscerem, & sedulò ad Majorum nostrorum regulas, atque præcepta perpenderem. Comperi autem, inprimis non pauca esse resecanda, quæ, ut jam est Johanni Simoni animadversum, ad mera Rabbinorum cogitata, sive eruditionem spectant: Multa deinde ab Auctore brevitatis ergo prætermissa, vel conglobatim tantum collecta, nec singillatim, clareque exposita, quæ tamen, experientia ipsa magistra, ni ad verbum, distribute, & ordine exprimantur, adolescentum ingenia torquent, ita ut in illis sæpe hæreant, addenda esse, atque illustranda: Nonnulla tandem, quæ cum veritate pugnarent, castiganda. Unum, vel alterum aberrationis hujus exemplum in medium proferatur: Ea* Jeremiæ *cap.* 11. *v.* 19. *hebræa verba:* כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף *à Buxtorfio redduntur*, sicut agnus, & bos: *At hoc in loco τὸ* אַלּוּף, *non Vulgato tantum Interpreti, sed & aliis etiam è Protestantium schola doctis viris est* agni epitheton, *id est* agnus mansuetus. *Quem quidem sensum postulat vel ipsa Sacri Auctoris orationis series, atque scopus, ut multis evincit Bochartus* de Animalibus S. Scripturæ *lib.* 11. *cap. XLVI. Sed & in Epistola dedicatoria eidem* Lexico *præfixa hæc inter alia habet:* Post Hieronymi tempora studium Lingua-

guarum Sacrarum diù cessasse videtur: Unde non tantum translatio ipsius graviores depravationes passa est, quam nunquam antea Biblia Græca .... Sed & in universa doctrina Ecclesiæ horrendæ tenebræ obortæ sunt, quæ ad mille ferè annos durarunt ..... Tandem Deus, clementer Ecclesiæ suæ misertus, excitavit circa annum *M. D.* linguarum studiosissimos. *Hinc addit*, inter eos, qui post Hieronymi tempora studium Hebraicum illustrarunt, atque propagarunt, Christianorum primus fuit Joh. Capnion, *qui scil. de hebræa lingua varios edidit libros anno* 1494. 1506. 1516. *Atqui in hac una orationis parte tot ferè peccata, quot verba. Quis namque tàm est ignarus historiæ, quem fugiat, vel è solis Dominicanis, quos utique, ne filius in parentes, ne discipulus in magistros & ingratus sim, & videar, speciatim, absque tamen aliorum injuria, laudo, plurimos decimo tertio vel ineunte Ecclesiæ sæculo Linguarum Sacrarum studium coluisse, atque in id totis viribus studuisse, ut in alios quoque illud transfunderetur? Extat adhuc in Collegio generali Paris. S. Jacobi, & in Paulina Lips. librorum sacrorum codex ab exscriptorum vitiis anno* 1236. *jussu F. Jordani Magistri Ord. Præd. & F. Hugonis tunc Prioris Provincialis in Galliis, dein S. R. E. Cardinalis, expurgatus, variisque* MSS. Hebræorum, Græcorum, *&* Veterum Latinorum Codicum *lectionibus in margine appositis illustratus, quem & Lucas Brugensis* (in notis ad Job. *cap.* 3.) *laudavit, & Ricardus Simonius* (Nouvelles observations sur le Texte, & les Versions du Nouveau Testament. p. 2. ch. 1.) *numeris omnibus absolutum habuit* (a). *Quid? Eadem ætate S. Raymundus de Pennafort in Hispania publicas Hebraicæ, & Arabicæ Linguæ suo in Ordine Præd. scholas regiis impensis instituit. Quo eruditionis genere claruerunt maximè Franc. de Cendra, Arnaldus de Segarra, Petrus de Janua, Paulus Christiani, Raymundus Martini. Atque Christiani quidem, Hebraice, & Rabbinice peritissimus, publico, solemnique certamine die* 20. *Julii an.* 1263. *cum R. Moyse Gerundensi, vulgò Rambam, Barcinone habito, ita eumdem doctè*

(a) *Vide Clar. P. Gabrielem Fabricy* de titres primitifs de la Revelation *tom.* 11. *pag.* 132. *& seqq.*

perstrinxit , atque ad incitas redegit , ut , nihil habens , quod diceret , clàm se subduxerit , fugæque dederit : Cujus rei acta , Jacobi I. Aragoniæ regis , qui una cum omnium Ordinum sapientissimis viris contertationi adfuit , jussu literis consignata servantur in Archivo Reg. Barcinon. Registro T. fol. 109. *Eximia autem Raymundi Martini linguarum Hebrææ , Arabicæ , Chaldaicæ , nec non Rabbinicæ scientia elucet quidem in variis , quos conscripsit , libris adversus Mahumedis doctrinam , & Judæorum commenta ; sed præcipuè in opere , cui titulus , nomenque* Pugio Fidei , *Latine , & Hebraice perscripto , vulgatoque anno* 1278. *Cujus typographica editio Parisiis primùm an.* 1625. *dein Lipsiæ an.* 1687. *denuò curata est . Multos alios , qui in idem Linguarum Orientalium studium & hac ipsa , qua floruit Martini , ætate , & secutis temporibus incubuerunt , afferre possem ; sed , nè sim longior , quam par sit , quamque oporteat , prætermitto . Pervulgatum sane est Clementis V. Romani Pontificis decretum , sæculo XIV. ineunte latum , quo scilicet ille statuit , in Universitatibus Bononiensi , Parisiensi , Salmaticensi parandos esse trium Linguarum , Hebraicæ , Græcæ , & Arabicæ Doctores , qui earum peritiam in alios transfunderent . Quod utique decretum confirmarunt postea , qui illum in Romana Sede excepere Pontifices Maximi , & præsertim Gregorius XIII. & Paulus V. Peccavit ergo Buxtorfius in testatissima temporum monimenta , asserens ,* Christianorum primum Joh. Capnion anno 1494. *circiter* studium Hebraicum inter Christianos illustrasse , & propagasse . *Peccavit etiam , & quidem vehementer , in Religionem . Qui enim fit ,* ut in Universa Doctrina Ecclesiæ horrendæ tenebræ obortæ sint , quæ ad mille ferè annos durarint , *quemadmodum ille scribit :* In doctrina , *inquam , illius* Ecclesiæ , quam Christus supra petram ædificavit , & adversus quam portæ inferi non prævalebunt , (*Matth.* 16.); Ecclesiæ , *quæ teste* Apostolo 1. ad Timoth. 3. est columna , & firmamentum veritatis? *Sed et quodnam tantarum tenebrarum argumentum ? Profecto unum præcipue affertur , Latinorum scilicet*

Co-

Codicum ad Hebraica, Græcave exemplaria diù neglecta collatio. Verum quid tum inde? Num, ut fidei dogmata, morumque præcepta sarta tecta præstarentur, Hebraici codices Ecclesiæ opus erant? Qui ita censent, in Christi Sponsam injuriosi sunt quammaximè: eidem namque abjudicant, quod non veteri modo, sed & præsenti etiam Synagogæ, decem & octo abhinc sæculis divinis omnibus spoliatæ dotibus, tot exiliis, atque malis agitatæ, maxima coecitate percussæ, continenter concessum arbitrantur, atque tuentur, divinam nimirum Moysis, aliorumque Sacrorum Auctorum doctrinam fuisse integram servatam, etsi nulla ad Autographum *facta collatio. Et quænam? Cum vel a soluta saltem Babylonica captivitate nullius* Autographi *libri canonici vestigium occurrat. At* Hieronymi translatio, quæ longe, lateque ab Ecclesia acceptata fuit, graviores, *post ejusdem Doctoris tempora*, depravationes passa est, quam nunquam antea Biblia Græca. *Esto: Sed etiam Hebræorum, aut Græcorum codices multis in locis, Amanuensium, atque Typographorum sive oscitantia, sive ignorantia vitiatos fuisse, imo interdum aliter modo habere, quam ratio ipsa, aut veritas postulat, res facti est testatissima, non Christianis modo Doctoribus, sed & Rabbinis, Massoretis præcipue, probata: Tamen & nostra, & Adversariorum sententia stat firma eisdem fontibus & fides, & auctoritas, quia nimirum nil illi unquam additum, nil detractum, quod ipsa doctrinæ capita corrumpat, aut violet. Cur non idem de nostris Exemplaribus? Quidquid enim sit de privatis sive codicibus, sive translationibus Latinis, (jam siquidem vel Augustini ætate*, qui ex Hebræa Lingua Scripturas in græcam verterunt linguam, numerari poterant; Latini autem nullo modo, *lib. 2. de Doctrina Christiana cap. 2. sive, ut scripsit Hieron. præf. in Josue*, apud Latinos tot sunt Exemplaria, quot Codices); *certè in Vulgata sive veteri, sive nova Latina editione, quam unam Romano-Catholica Ecclesia probatam habuit, eamque est semper secuta, nihil falsi contineri, quod ad fidem, moresque*

que

que pertineat, quinimo ipsi fonti & Hebræo, & Græco quoad substantiam saltem plane respondere, diligenti unius ad alterum collatione non semel instituta, demonstrarunt prorsus è nostris multi eruditissimi viri. Sed & ipsorum etiam Protestantium doctissimi, Theodorus Beza (Præfat. in version. suam Nov. Test.) *Isaacus Casaubonus* (Not. in Matth. 15. v. 39. c. 21. v. 7. Joan. c. 12. v. 40. c. 18. v. 1. Act. cap. 3. v. 2. c. 12. v. 8. *&c. Ludovicus de Dieu* (Præfat. in notis ad Evang.) *Hugo Grotius* (Præf. annot. in Vet. Testam.) *Paulus Fagius* (Not. in cap. 4. vers. suæ Lat. Paraph. Chald. ad cap. 4. Gen. v. 8. *illam plurimi esse faciendam, ingenue sunt contestati. Nec Interpres noster incusandus, quin laudandus, quod plerumque sensuum potiùs veritatem, quam verborum ordinem conservaverit: Nam Hieronymus ipse ad Suniam, & Fretellam boni interpretis regulam ponit*, ut non verba verbis quasi paria, & demensa respondeant, sed sensus sensui. *Quid, quod Cicero* in lib. 3. de finibus *ait*, verbum e verbo exprimere, indisertos interpretes solere? *Multa alia proferrem, si instituti ratio postularet; & nisi ad alia properaret oratio. Nec ego hic tamen adversùs Buxtorfium accusationem instituo virum doctissimum, deque Hebraicis literis omnibus bene meritum. Sed cum plerique ab illo nunc non aliter atque ab oraculo pendere videantur, secureque omnia illius opera legere, minuenda est hæc opinio, ne, ab hujus Lexicographi placitis dissentire, piaculi loco illis esse videatur.*

Nunc autem quid isto in Lexico egerim, & quam methodum fuerim sequutus, comprehendam brevi. Omnes equidem, & singulas voces Hebraicas, atque Chaldaicas, tàm primarias, quàm ab eisdem dimanantes, & non simplices modo, sive absolutas, sed & constructas, atque cum variis sive affixis, sive præfixis conjunctas, (quarum quidem multa hùc transtuli exempla), quæ in Veteris Testamenti Proto-Canonicis libris sparsim continentur, ordine alphabetico ita disposui, ut cuique seriò legenti, quænam radicem inter, & ejusdem surculum affinitas habeatur, facilè patere queat. Sed & voces irregulares, quarum frequens in Sacro Textu usus, quæque studio-

diosis molestiam, tædiumque non leve interdum exhibent, & descripsi, & qua ratione ad regularem formam, sive ad radicem sint illæ revocandæ, persæpe ostendi. Et cum nomina propria ab appellativis, ipsa literarum forma spectata, plerumque a Tyronibus secerni vix possint, hæc ipsa eodem alphabetico ordine apponenda judicavi. Porro in his omnibus, aliisque sive vocibus, sive sententiis Hebraicis describendis sum usus Bibliis Hebraicis secundum ultimam editionem Jos. Athiæ, à Joh. Leusden recognitam, & secundum alios codices optimos recensitam, variisque notis ab Everardo vander Hooght illustratam, *atque typis Amstelædami, & Ultrajecti* CIↃIↃCCV. *evulgatam. Hinc &* Lectiones *Textus Sacri* Variantes, *quas Massorethæ in diversis* MSS. *observarunt, quasque iidem Critici expresserunt per voces* קְרִי, *&* כְּתִיב, *hoc in opere indicare curavi. Sequitur jam, ut de reliqua una parte, de Latina scilicet cujusque Hebrææ vocis interpretatione, dicendum sit. Inprimis itaque, quum ex Hebraicis vocibus sint non paucæ, quæ non multiplicem modo, sed & oppositum, aut contrarium sensum interdum habent, quin & sæpe vel ipsæ derivatæ voces diversum a sua radice, sive themate significent; hinc ad uniuscujusque radicis initium omnes varios sensus per se ipsos distincte, & speciatim una cum textus Hebræi locis, in quibus occurrunt, explicatos exhibui. In dubiis vero non unius, aut alterius auctoris sententia contentus fui; sed quotquot optimæ, vel alicujus saltem momenti ad controversam rem explanandam videbantur, ex multis Lexicographis, Criticisque Sacris animadversiones collegi, collectasque, atque descriptas veterum Interpretum LXX. Aquilæ, Theodotionis, Symmachi sententiis, necnon aliarum Linguarum Hebraicæ cognatarum usu, quoties res postulabat, illustrare, confirmareque non prætermisi. Imo vero obscura quædam, implicataque, integras item phrases Hebraismo peculiares accuratè, quoad ejus facere potui, adnotavi, & qua ratione essent intelligenda, ostendi. De plerisque tandem divinis prædictis, quibus Christiana nititur Religio, & quibus propterea Hebræorum doctores,*

no-

nostri videlicet inimici, tenebras offundere, multo studio contenderunt, brevem disputationem, qua illorum commentis occurrerem, & Christianorum causam defenderem, interjeci, semper tamen literarum alphabetico ordine servato. Et ut rem in pauca conferam, Lexicon hoc ita digessi, ut, nisi meus me fallit amor, Commentarii Apologetici loco Juvenibus studiosis sit magna ex parte futurum. Quæ sane ex re factum est, ut opus mole plus creverit, quam ut posceret ratio instituti mei, & ipse initio dicere constituerim. Sed ignosci id mihi abs Lectoribus pervelim. Legendo namque, scribendoque cognovi, difficilem quamdam temperantiam postulari in eo genere, quod, cùm difficile sit, & latissimè pateat, paucis verbis neque tractari dilucidè, neque pro dignitate expediri potest. Ne quis autem me furti jure arguat, fateor, quidquid boni, quidquid commodi, utilitatisque Lexicon hoc, quod in Tyronum gratiam sum aggressus, præseferre videatur, id ferè totum Auctoribus, quorum & sententiis, & verbis sum usus, videlicet Sanctes Pagnino Lucensi, Buxtorfio, Joh. Simoni, Robertsonio, Guarin, Noldio (de particulis Hebraicis *) Bocharto, aliisque Criticis Sacris tribuendum: Salva tamen Vulgatæ Latinæ editionis auctoritate. Hanc profecto unam maximè ante oculos habui; hanc unam ceteris omnibus editionibus præferendam, atque* authenticam, *hoc est in iis saltem, quæ ad fidem, & mores pertinent, cujusque erroris expertem habendam, declaravi; quin etiam, oppurtunitate data, ab invidia liberavi, in quam ab adversariis per summam injuriam fuisse vocatam, animadverterem: Atque ita sum Hebræas voces, sive sententias interpretatus, ut vel tacitus ostenderem, quàm meritò doctissimus, è Protestantium secta vir, Paulus Fagius eos,* qui sicubi Vulgatam Latinam illam editionem non ad literam per omnia textui Hebraico correspondere vident, exsibilant, damnant; rejiciunt, atque penitus explodunt, sciolos, stultos, & imprudentes *dixerit* „ *Not. in cap.* 4. *vers. suæ Lat. Paraph. Cald. ad cap.* 4. *Gen. v.* 8.

NOS

N O S

FR. BALTHASAR DE QUINNONES

SACRÆ THEOLOGIÆ PROFESSOR,

Ac universi Ordinis Fratrum Prædicatorum humilis Magister Generalis, & Servus.

HArum serie, nostrique auctoritate officii, quantum in nobis est, facultatem concedimus Rev. P. Lectori Fr. Josepho Montaldi Congregationis nostræ S. Sabinæ Provinciæ nostræ utriusque Lombardiæ typis vulgandi opus ab ipso elaboratum, cui titulus = *Lexicon Hebraicum*, *& Chaldæo* = *Biblicum* &c. dummodo a duobus Sacræ Theologiæ Professoribus Ordinis nostri praelo dignum judicetur, & serventur cætera de jure servanda. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: Amen. In quorum fidem &c.

Datum Viterbii in Conventu nostro S. Mariæ super Quercum die quintadecima Julii anni millesimi septingentesimi octuagesimi noni.

Fr. Balthasar de Quinnones

Magister Ordinis

Regist. pag. 10.

Fr. Joseph Maria Salicati
Mag. & Socius.

A P-

APPROBATIONES.

ETSI complura Hebraica Lexica hactenus prodierint in lucem, quæ variis ex capitibus sint Philologorum commendatione dignissima; nihilominus post eorumdem quoque celebrium Auctorum labores, A. R. P. L. Josephi Montaldi Lexicum, (quod jussu Reverendissimi Patris Generalis Ordinis Prædicatorum attente, diligenterque perlegimus,) suas, easque non exiguas præseferre utilitates, arbitramur. Nam in primis, ex omnibus Lexicographis excerpsisse, (ut ille egregie præstitit), atque in unum corpus, quod scitu dignius, dispersumque erat in singulis, redegisse, id non mediocris est utilitatis, cum ceteris omnibus, tum vero iis, qui labori, sumptui, temporique parcere cupiunt. Accedit & illud, quod maxime ex usu Tironum esse dignoscitur, ad vivum omnia resecasse, & singula minutatim fuisse persecutum: quinimmo, quod reconditioris certè est operæ, animadvertens universarum ferme, ut idearum, ita etiam vocum rationem, quæ apud homines usurpantur, juxta naturæ humanæ conditionem, ab aliqua externa actione, quæ in sensus incurrit, primitus esse profectam, ac subinde ad alia etiam spiritalia, quæ mente sola cernantur, significanda, analogia quadam, serieque solere transferri, istud magnum intelligentiæ, memoriæque præsidium ad genuinum vocum hebraicarum sensum deprehendendum plerumque, ac feliciter adhibet. Ex quo demum illud est commodum consecutus, ut, dum Adolescentum profectui pro sui muneris ratione consulit, viris interim gravibus, ac cordatis vel tacitus innuat, plurimi faciendum esse Vulgatum Interpretem, quippe qui, omisso sæpe, præsertim in locis abstrusioribus, externo literæ cortice, intimum veluti succum, ac spiritum, medullamque Hebraici fontis expresserit. Quare si istud Lexicum publicani in lucem edatur, magno emo-

emolumento Juvenibus, qui ad Hebraicam eruditionem aspirant, futurum, ominamur.

Ex Ædibus Minervitanis Nonis Junii anni millesimi septingentesimi octuagesimi noni.

Fr. Gabriel Fabricius
S. Th. Magist., ac Theologus Casanatensis.

Fr. Petrus Masdea Sacr. Theol. Magister,
ac in Collegio Germ. Metaphysices Ethicesq. Professor.

QUod erat in votis, ut Hebraicæ Linguæ addiscendæ cupidis, maxima, heic saltem loci, Lexicorum penuria laborantibus, accuratum aliquod, atque completum ejusdem Linguæ Lexicon præberetur, id diuturno, improboque labore egregie præstitit eruditissimus P. Josephus Montaldi Ordinis Prædicatorum. Hoc ego, jubente Rm̃o S. P. Ap. Magistro attente lustravi; cumque in eo nihil repererim a fide, bonisque moribus alienum, publica luce dignissimum censeo.

Dat. Romæ die 30. Maii anni millesimi septingentesimi octuagesimi noni.

Joseph Teoli In Archigym. Rom.
Hebraicæ Linguæ Professor.

I M·

IMPRIMATUR,

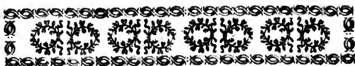
Si videbitur Rmo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

F. X. Passeri Vicesgerens.

IMPRIMATUR;

Fr. Th. Maria Mamachius Ord. Præd. Sac. Pal. Apoſt. Magiſter.

JOHANNIS BUXTORFII

L E X I C O N

HEBRAICUM, ET CHALDAICUM.

א

א *Hebræis est littera Arithmetica unitatis; quemadmodum apud Chaldæos, Samaritanos, Syros, & Arabes. Cum* א *est littera servilis, ab initio in verbis indicat primam personam sing. temporis futuri; & apud Chaldæos est signum conjugationis* Aphel. *In fine quandoque per* paragogen *ex Arabismo additur personæ 3. plur. præt.; apud Chaldæos in nominibus genus fœm., & statum emphaticum exprimit., rarius est* paragog.

אבב *Inusit.* אָבִיב *nomen masc.* Culmus, spica mutica, Exodi 9. v. 31., arista virens, Levit. 2. v. 14. *Inde mensis* אָבִיב Exod. 13. v. 4., *quasi mensis spicarum, quia hordeum tunc fuit spicatum. Idem autem mensis Chaldaico nomine appellatur* נִיסָן; *quem vide suo loco.*

אֵב *m.* Viror, virens, fructus recens. *Cum affixo* בְּאִבּוֹ in virore suo. Job. 8. v. 12. *Plurale constructum* בְּאִבֵּי הַנָּחַל in virentia vallis. Cant. 6. v. 11. *Aquilæ* אֵב *est* pulchritudo, species, æstas: *Vulgato vero, aliisque interpretibus est* flos, fructus, planta.

אִבָּא, אִנְבָּא *m. Chald. idem: cum Aff.* וּבַדַּרוּ אִנְבֵּיהּ & dispergite fructum ejus, Dan. 4. 11. וְאִנְבַּהּ Et recens fructus ejus, Dan. 4. 9 *ubi* נ *est loco Dagesch. Radix* אַבֵּב primum, *vel* præcocem fructum producere, *legitur in Targum, Hos.* 9. 10.

 אִבְּנְתָא

אֲבַגְתָא *Juxta Vulg.* Abgata, *nomen proprium unius Eunuchorum regii Assueri*, Esth. 1. v. 10.

אבד Periit, interiit : *Partic. Benoni*, אֹבֵד periens, *vel* perdita, Deut. 32. 28. *in Pathach*, *propter constructionem*, *ut Aben Esra censet*. *Futur.* יֹאבֵד peribit, Proverb. 19. 9. *in Tzere propter pausam*. *Chald. futur.* יֵאבְדוּ peribunt, Jerem. 10. v. 11. *Pih.* אִבֵּד perire fecit, perdidit. *Futurum*, וָאַבֶּדְךָ Et perdidi te, Ezech. 28. 16. *pro* וָאֲאַבֶּדְךָ *euphoniæ caussa*. *Hiph. Præterit.* וְהַאֲבִיד Et perdet, Num. 24. 19. *Fut.* אֹבִידָה perdam, Jerem. 46. 8. א *radicali abjecto*, *& Cholem ex forma Kal.*, *vel certe Chaldaica*, *assumpto*. *Chald. Infinit.* לְהוֹבָדָה ad perdendum, Dan. 2. 12. *& In Aleph*, לְהוֹבָדָא v. 24. *Futurum*, תְּהוֹבֵד perdes, v. 24. יְהוֹבְדוּן perderent, v. 18. *in quibus* א *radicale mutatum in* ו, *&* ה *characteristicum ex Hebraismo servatum*, *loco* א. *Hoph. Præterit.* הוּבַד perditum fuit, Dan. 7. 11.

אֹבֵד *m.* Perditio, Num. 24. 20. Psal. 119. v. 176. *Quibusdam manet particip. Kal. Est formæ* שֹׁרֶק *vitis generosæ*.

אֲבֵדָה *f.* Res perdita, *sive* amissa, Levit. 5. v. 22. *Constructum*, לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ omni rei amissæ fratris tui, Deut. 22. v. 3.

אֲבַדּוֹן *m.* Perditio, perditionis locus, interitus, Jobi 28. 22. Prov. 15. 11.

אֲבַדּוֹה *f. Idem*, Prov. 27. 20. *quod legitur* אֲבַדּוֹ.

אָבְדָן *m. Idem* : *Constr.* אָבְדַן מוֹלַדְתִּי in perditionem cognationis meæ, Esth. 8. 6. *juxta Aben Ezram*.

אָבְדָן *m. Idem*, Esth. 9. 5. *quod juxta R. D. Kimchi possit esse infinitum Pihel cum* ן *paragogico*, *& Dagesch ejecto*.

אבה Voluit, acquievit : *Construitur sæpe cum Dat. & fere addita negatione* : *Præt.* לֹא אָבָה לִי non acquievit mihi, Psalm. 81. 12. וְלֹא אָבוּא & non volnerunt, Jes. 28. 12. *cum* א *paragog. Fut.* אַל תֹּבֵא ne acquiescito, Prov. 1. 10., *ubi prima radicalis abjecta*, *& tertia in* א *mutata est*. *Aquila*, *Symmachus*, *Theodotion* אָבָה *vertunt*, δίχομαι suspicio.

אָב *m.* Pater, *à propensa voluntate erga liberos*, *quasi benevolus dictus* : *Item* auctor, inventor primus, Gen. 4. v. 20. doctor, 2. Reg. 2. 12. *id est*, רַבִּי *juxta paraphrasten Chaldæum* : socer, *affinitate pater*, 1. Sam. 24. 12. *Tribuitur & regibus*, *principibus*, *heris*, *dominis*, *qui officio suis ministris* sub-

subditis, aut domesticis patrum loco sunt, ut 2. Reg. 5. 13. *Denique includit &* avum *&* proavum : *& pluraliter, quoslibet majores* : *Constr.* אֲבִי *& bis* אַב , Genes. 17. 5. *Cum aff.* אֶת אָבִי cum patre meo , Genes. 19. 34. *Cum Kamez ad differentiam formæ constructæ* . *Plur.* אָבוֹת patres , majores ; *Constr.* אֲבוֹת : *Cum aff.*, אֲבוֹתַי patres , *vel* majores mei , Psal. 39. 13. *Chald.* אַב : *Cum aff.* אֲבוּךְ pater tuus , Daniel. 5. 11. אֲבוּהִי pater ejus , Dan. 5. 2. אֲבִי pater meus , vers. 13. *Plurale* , אֲבָהָתִי patrum meorum , Dan. 2. 23. *cum Chirek loco Pathach* : אֲבָהָתָךְ patrum tuorum , Esræ 4. 15. אֲבָהָתַנָא patres nostri , Esræ 5. 12. וְלַאֲבֹתֵיכֶם patribus vestris , Jerem. 7. v. 14.

אֵבֶה *m.* Voluntas , desiderium : עִם אֳנִיּוֹת אֵבֶה Cum navibus desiderii , Job. 9 26. , *id est* , *velocibus* , *in quibus homines cito compotes fiunt desiderii sui* , *perveniendo* , *quo volunt* , *& desiderant* , *ut explicat R. Levi Gerson* , *& R. David in lib. Rad.*

אֲבוֹי Heu , eheu , Prov. 23. 29. : *Septuaginta interpr. est* , Tumultus ; *Vulg.* patri væ ; *legebat enim* אַב אוֹי , *vel vocem illam ex his duabus compositam existimavit* : *Aliis est nomen substantivum* , paupertas , mendicitas , penuria , egestas , angustia , *a Radice* אָבָה voluit , desideravit .

אָבִי Ah , o , utinam , *optandi* , *& desiderandi affectum significans* , Job. 34. v. 36. *Vulg. est* , pater mi ; *ex* אַב , *& affixo* ; *aliis vero est* , voluntas mea , *vel* cupio ut *&c.* *ab* אָבָה voluit , concupivit .

אֲבִי Abì , *nomen proprium matris Ezechiæ Regis Iuda* ; 2. Reg. 18. v. 2. *Quæ dicitur* Abià , 2. Paral. 29. v. 1.

אֲבִיאֵל Abièl , *nomen proprium virorum* , 1. Sam. 9. v. 1. , *&* 14. v. 51. , 1. Paral. 11. v. 32. , *qui* 2. Sam. 23. v. 31. *dicitur* Abialbon.

אֲבִי־גִבְעוֹן Abigabaon , *nomen proprium viri* , 1. Paral. 8. v. 29.

אֲבִיגַיִל Abigail , *nomen proprium mulierum* , 1. Sam. 25. v. 3. , & 30. v. 5. , 2. Sam. 17. v. 25. , 1. Paral. 2. v. 16. , *&* 3. v. 1.

אֲבִידָן Abidhàn , *nomen proprium filii Gedeonis* , Num. 1. v. 11.

אֲבִידָע Abidà , *nomen proprium filii Madian filii Abrahæ* , Gen. 25. v. 4.

אֲבִיָּה Abià , *nomen proprium viri* , 1. Sam. 8. v. 2. , 1. Reg. 14. v. 1. , 1. Paral. 3. v. 10. , *&* 6. v. 13. *Item mulieris* , 1. Paral. 2. v. 24. , 2. Paral. 29. v. 1. *&c.*

אביהוא Abiù , *nomen proprium filii Aaronis* , Exod. 6. v. 23. , 1. Paral. 5. v. 29. *&c.*

אביהוד Abiud , *nomen proprium filii Belæ* , 1. Paral. 8. v. 3.

אביהיל Abigail . *nomen proprium mulieris* , 1. Paral. 2. v. 29.

אביון *m.* Egenus , *quasi desiderans dictus : cum enim sit pauper , & bonis destitutus , semper habere desiderat , scribit R. Sal.* Exod. 23. 6. , Deuter. 15. 4. *Cum aff.* אביונך egeni tui , Exod. 23. 6. *Plur.* אביונים , *& Constr.* אביוני egeni , Exod. 23. 11. *Cum aff.* אביוניה egenos suos , Psal. 132. v. 15.

אביונה *f.* Appetitus , concupiscentia , Eccles. 12. 5. *Aliis est* coitus , membrum virile , vis concupiscibilis . *Vulg. est* , capparis , *qua , teste Avicenna , & aliis , excitatur appetitus venereus* .

אבח אבחה *f.* Cuspis , mucro : *Const.* אבחת חרב mucronem gladii , Ezech. 21. 20. *Interpretes Hebræi variant : alius* terrorem , *alius* mactationem , *alius* clamorem , *alius* exterminium , *Vulg.* conturbationem *exponit , respiciendo ad Radices* נבח , טבח , בעת , *per litterarum commutationem* .

אביחיל Abihàiel , *&* Abihàil , *nomen proprium viri* , Num. 3. v. 35. , *& mulieris* , 2. Paral. 11. v. 18.

אביטוב Abitob , *nomen proprium filii Mebusim* , 1. Paral. 8. v. 11.

אביטל Abital , *nomen proprium matris Saphatiæ filii David* , 2. Sam. 3. v. 4. , 1. Paral. 3. v. 3.

אבים Abiàm , *nomen proprium filii Roboam* , 1. Reg. 14. v. 31. , *&* 15. v. 1. *Idem dicitur* Abia 1. Paral. 3. v. 10.

אבימאל Abimael , *nomen proprium filii Jectan* , Gen. 10. v. 28.

אבימלך Abimalech , *nomen proprium viri* , 1. Paral. 18. v. 16.

אבימלך Abimelech , *nomen commune omnibus Regibus Philistinorum , sicuti Cæsar Imperatoribus Romanis , Pharao , & Ptolomæus Ægyptiis Regibus : singulis tamen Philistæorum Reges præter commune nomen sua etiam propria habebant nomina , ut* Abimalech *tempore Davidis vocabatur.* Achis , 1. Sam. 21. v. 12. & 14. *Fuit etiam nomen proprium filii Gedeonis* , Jud. 8. v. 31. , *& filii Jerobaal* , 2. Sam. 11. v. 21.

אבינדב Abinadàb , *nomen proprium filii Isai , & filii Saulis* , 1. Sam. 16. v. 8. , 1. Paral. 8. v. 33.

אבינעם Abinòem , *nomen patris Barac ducis populi Judaici* , Jud. 4. v. 6.

אַבְנֵר Abnèr, *nomen principis militiæ Saul*, 1. Sam. 14. v. 50.

אֲבִיָסָף Abiasàph, *nomen proprium filii Core*, *& filii Elcanæ*, Exod. 6. v. 24., 1. Paral. 6. v. 22.

אֲבִי־עַלְבוֹן Abialbòn, *nomen proprium viri*, 2. Sam. 23. v. 31., qui 1. Paral. 11. v. 32. *dicitur* Abiel.

אֲבִיעֶזֶר Abiezer, *nomen proprium virorum*, Jos. 17. v. 2., Jud. 6. v. 34., 2. Sam. 23. v. 27.

אֲבִירָם Abiràm, *nomen proprium virorum*, Num. 16. v. 1., Deut. 11. v. 6., 1. Reg. 16. v. 34.

אֲבִישַׁג Abisàg, *nomen proprium adolescentulæ*, *quæ Davidem senem calefaciebat*, 1. Reg. 1. v. 3.

אֲבִישׁוּעַ Abisùe, *nomen proprium virorum*, 1. Paral. 5. v. 30., *&* 8. v. 4.

אֲבִישׁוּר Abisùr, *nomen proprium viri Semei*, 1. Paral. 2. v. 29.

אֲבִישַׁי, *Qui alibi dicitur* אַבְשַׁי Abisài, *nomen proprium filii Sarviæ sororis Abigail*, 1. Sam. 26. v. 6., 2. Sam. 10. v. 14.

אֲבִישָׁלוֹם Abessalòm, *nomen proprium patris Maacha*, 1. Reg. 15. v. 2. *Idem Abessalom dicitur* Uriel, 2. Paral. 13. v. 2.

אֶבְיָתָר Abiathàr, *nomen proprium Sacerdotis filii Achimelech*, 1. Sam. 22. v. 20.

אבטח אֲבַטִּחִים Pepones. *Quidam volunt esse nomen quatuor literarum*. *Vide infra in* בטח.

אבך *Hithpah.* הִתְאַבֵּךְ Elevari, elevare se: *Futur.* וַיִּתְאַבְּכוּ elevabunt se, *juxta Aben Esram*, Isaj. 9. v. 17. *Quidam interpretantur*, in minutissimum pulverem abibunt, *quasi ab* אבק, *Caph*, *& Koph permutatis*: *verbum istud* הִתְאַבֵּךְ *uno tantum apud Isajam laudato loco legitur*, *& ex orationis contextu* dissipari *significat*, *inquit Guarin*; *Vulg. autem reddidit*: & convolvetur superbia fumi.

אבל Luxit, in luctu fuit: *Tribuitur etiam metaphorice inanimatis*. *Præter.* אָבַל תִּירוֹשׁ luget mustum, Jes. 24. 7. *Hiph.* הֶאֱבִיל lugere fecit, luctum attulit. *Præt.* הֶאֱבַלְתִּי Luctum attuli, Ezech. 31. 15. *Fut.* וַיַּאֲבֶל־חֵל & luctum attulit munitioni, Thren. 2. 8. *Hithpah. Præt.* הִתְאַבֵּל Luxit, 1. Sam. 15. 35.

אָבֵל *m.* Lugens. *At* 1. Sam. 6. 18. *juxta Paraphrasten Chald.*, *Rab. Salomonem*, *& etiam LXX. ponitur pro* אֶבֶן lapis, *ut ex* v. 15. *liquet*, *Sym. tamen legebat*, *ut textus Hebræus hodiernus*:

nus : ſcripſit enim Aʹϐιλ . *Eſt & nomen proprium loci a luctu ſic dicti* , Geneſ. 50. 11. *Conſtr.* כַּאֲבֶל־אֵם ſicut lugens matris , Pſal. 35. 14. *Plurale* , אֲבֵלִים lugentes : *Conſtr.* לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן lugentibus Tzionis , Iſa. 61. 3. *Fœm. plural.* אֲבֵלוֹת Thren. 1. 4.

אֵבֶל *m.* Luctus Geneſ. 27. 41. *Item* , dolor , triſtia , funus , exequiæ , planctus . Amos 8. v. 10. Eſth. 4. v. 3. *Cum affixo* אֶבְלָם luctus eorum , Jerem. 31. v. 13. אֶבְלֵךְ luctus tui , Iſai. 60. v. 20.

אָבֵל Abel , *nom. propr. loci , aut civitatis in Tribu Gad* , Jud. 7. v. 22. , & 11. v. 33. , 1. Sam. 6. v. 18.

אֲבָל At , aſt , ſed , verum , verumtamen , immo : vere , certe , profecto .

אוּבָל *m.* Porta , palus , Dan. 8. v. 2. 3. 6. , *ita tranſtulerunt LXX. , Sym. , Vulg. Sed Aq.* v. 2. , *Theod. vero* v. 2. 3. 6. *vocem Hebr. retinentes verterunt* Oὐϐάλ . *Aliis ubique eadem vox eſt* , fluvius , aquæductus , proceſſus aquarum . *Radix eſt* יָבַל , *in Hiph.* attulit , adduxit &c.

אָבֵל הַשִּׁטִּים Abèl ſatim , *nomen proprium loci* , Num. 33. v. 49. , *non procul a Jordane in deſerto , ad meridiem Moabitarum , ubi etiam fuit 42. manſio Iſraelitarum* .

אָבֵל מְחוֹלָה Abel mehulà , *nomen proprium civitatis in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem* , Jud. 7. v. 22.

אָבֵל מַיִם Abèl màim , *nomen civitatis in Tribu Nephthali* , 2. Paral. 16. v. 4.

אבן אֶבֶן *f.* Lapis ; *metonymice* , pondus , Deut. 25. v. 13. Perpendiculum : Maſſa , *ut* lapis plumbi , Zach. 5. 8. lapis ſtanni , Zach. 4. 10. *Cum aff.* אַבְנוֹ lapidem ſuum , 2. Reg. 3. 25. *Chald.* אֶבֶן lapis , Eſræ 5. 8. & *forma emphatica* , אַבְנָא Dan. 2. 35. *Plur.* אֲבָנִים lapides , pondera , perpendicula : *Conſt.* אַבְנֵי שֹׁהַם lapides onychis , Exod. 28. 9. *Cum affixo* אַבְנֵיהֶם lapidum eorum אֲבָנֶיהָ lapides ejus , Deut. 8. 9.

אָבְנַיִם *m. d.* Sellæ parturientium , *juxta R. Sal.* Exo. 1. 16. *Sellæ , Tabulæ figulorum* , Jer. 18. 3. *Forma dualis duplæ formæ ſervit : plicatæ enim circumgeſtantur commoditatis cauſa* .

אֶבֶן בֹּהַן Even bòhan , *nomen loci in finibus Tribus Juda , & Benjamin , quem locum Vulg. in* Joſue cap. 15. v. 6. *appellat* Aben boèn ; & cap. 18. ejuſdem Joſ. v. 17. *vertit* , lapidem Boen.

אֶבֶן הָעֵזֶר Even haazer , *nomen loci inter Maſphath , & Sen , ad ſeptem-*

septentrionalem plagam Tribus Dan, in finibus Tribuum Juda, & Benjamin, 1. Sam. 7. v. 12.

אֲבָנָה Abanà, *nomen fluvii Damasci*, 2. Reg. 5. v. 12.

אַבְנֵט *m.* Balteus, cingulum, zona, Levit. 8. 13. *Cum affix.* וְאַבְנֵטְךָ & balteus tuus, Isa. 22. 21. *Plur.* אַבְנֵטִים, Exod. 28. 40. *Balteo, cujus fit mentio in Sacra Scriptura, utebantur vet. legis Sacerdotes ad cingendas tunicas, ut expeditiores ad opus essent, vestiumque fluxum coercerent.*

אֶבְיוֹן; *Vide supra in* אבה.

אבס Saginare: *Particip. Pahul.* אָבוּס saginatus, Prov. 15. 17. *Plur.* אֲבוּסִים 1. Reg. 5. v. 3.

אֵבוּס *m.* Præsepe, *quasi saginatorium*: בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר cum non fuerint boves, præsepe mundum est, Proverb. 14. 4. *Plural. cum affix.* אֲבוּסֶךָ præsepia tua, Job. 39. 9.

מַאֲבוּסִים *m. p.* Granaria; *Cum aff.* מַאֲבֻסֶיהָ granaria, horrea ejus, Jer. 50. 26.

אֲבַעְבֻּעֹת *f. Plur.* vesicæ, bullæ, pustulæ. *Radix* בָּעָה bullas excitavit.

אֶבֶץ A'bes, *nomen civitatis in Tribu Issachar*, Jos. 19. v. 20.

אִבְצָן Abesàn, *nomen Judicis Israel, de Bethlehem*, Jud. 12. v. 8.

אבק אָבָק *m.* Pulvis, pulvisculus: *Const.* אֲבַק רַגְלָיו pulvis pedum ejus, Nahum 1. 3. *Cum affix.* אֲבָקָם pulvis eorum, Ezech. 26. 10.

אֲבָקָה *f. Idem*: *unde Const.* מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל præ omni pulvere aromatarii, Cant. 3. 6.

נֶאֱבַק *Niph.* Luctari, *quod hoc in pulvere fieret*: *Unde*; fulva luctantur arena, *apud Virgil.* in arenam descendere. *Futurum*, וַיֵּאָבֵק & luctatus est, Gen. 32. 25. *Infin. cum affix.* בְּהֵאָבְקוֹ in luctando ipsum, Gen. 32. 26.

אבר אַבִּיר *m.* Robustus, fortis, potens, validus: *Constr.* אֲבִיר יַעֲקֹב robustus Jacobi, Gen. 49. 24. אֲבִיר יִשְׂרָאֵל fortis Israëlis, Jes. 1. 24. *Apud Rabbinos*, אִבֵּר roborare, obfirmare.

אַבִּיר *m. Idem*: כַּאַבִּיר Ut potentissimus, Jesa. 10. 13. pro כְּאַבִּיר, *& juxta Masorethas legendum* כַּבִּיר. *Plur.* אַבִּירִים Robusti: *synecdochice* Tauri, juvenci, equi, *quod his robur competat*: *unde*, fortes invertant tauri, *apud Virgil.*, &, non fortitudine equi delectatur, Psal. 147. 10. *Const.* אַבִּירֵי בָשָׁן Robusti juven-

venei Baschanis, Psal. 22. 13. *Cum aff.* אַבִּירַי fortes meos, Thren. 1. 15.

אֵבֶר *m.* Penna, ala, *quod in iis robur avium sit* : אֵבֶר כַּיּוֹנָה Ala quasi colombæ, Psal. 55. 7. *Aq.* in Ezech. 17. v. 3. μετάφρενον tergum, *dorsi pars, cui renes adjacent*.

אֶבְרָה *f.* Penna, ala, Job. 39. 13. *Cum aff.* אֶבְרָתוֹ alas suas, Deuteronom. 32. v. 11. *Plur. cum aff.* אֶבְרוֹתֶיהָ pennæ ejus, Psal. 68. 14. *LXX.* μετάφρενον dorsum, *Sym.* μέλος membrum.

הֶאֱבִיר *Hiph.* Volare: *Futurum*, יַאֲבֶר־נֵץ volabit accipiter, Job. 39. 26. *Aliis*, plumescere.

אַבְרָהָם Abrahàm, *nomen filii Thare*; *Etym.*; pater multitudinis; *ex* אָב, *&* הָמוֹן multitudo, Gen. 17. v. 5.

אַבְרָם, Abràm, *nomen proprium*, *&* *prius ejusdem Patriarchæ filii Thare*. *Etym.* pater excelsus; *ex* אָב, *&* רָם excelsus, Gen. 11. v. 31.

אַבְשַׁי, *Qui &* אֲבִישַׁי, *nomen filii Sarviæ*, *ut supra*.

אַבְשָׁלוֹם Absalòm, *nomen filii Davidis ex Maacha*, 2. Sam. 3. v. 3., 1. Paral. 3. v. 2.

אֹבֹת Obòth, *nomen loci*, *in quo castra metati sunt Israelitæ*, *estque* 36. *mansio*, Num. 21. v. 10., *&* 33. v. 44.

אָגֵא Agè, *nomen proprium patris Samma*, 2. Sam. 23. v. 11.

אֲגַג Agàg, *nomen regis Amalec*, 1. Sam. 15. v. 9.

אֲגָגִי Aghaghì, *nomen commune posteris Agàg*, Esth. 3. v. 1.

אָגַד Aggregare, colligere, ligare. *Hinc* אֲגֻדָּה *f.* fasciculus; *metaphorice*, cuneus, agmen militum: *Constr.* אֲגֻדַּת אֵזוֹב Fasciculus hyssopi, Exod. 12. 22. *Cum aff.* וַאֲגֻדָּתוֹ & cuneum suum, *id est*, *hominum*, *& animalium turmas*, Amos 9. v. 6. *Plur.* אֲגֻדּוֹת fasces, sarcinæ, Jes. 58. 6. *Quidam deducunt a* גדד, *ut tradit Aben Esra*, Genes. 7. 11. *unde &* גְּדוּד turma.

אגז אֱגוֹז *m.* Nux, *juxta Hebræos interpretes communiter*, Cant. 6. 11. *Quibusdam est*, tonsio, putatio, collucatio, *quasi a* גָּזַז resecuit, putavit, totondit.

אגל אֵגֶל *m.* Gutta: *Plur. constr.* אֶגְלֵי־טָל guttas roris, Job. 38. 28. *Ab. Esra vult*, א *esse formativum*: *R. Levi explicat per* טיפי.

אֶגְלַיִם Gallim, *nomen proprium civitatis Moabitarum in Tribu Ruben*, Isai. 15. v. 8.

אגם

אגם אֲגַם *m.* Stagnum Jesa. 35. 7. *Plural.* אֲגַמִּים stagna, Jesa. 42. 15. *Const.* וְאַגְמֵי מַיִם & stagna aquarum, Jesa. 14. 23. *Cum aff.* אַגְמֵיהֶם Stagna eorum, Exod. 7. v. 19., *ex quibus Dagesch euphoniæ caussa ejectum est, aut sunt a forma* אֲגָמִים *inquit Kimchi. R. Sal. hic scribit :* אגם *est collectio aquarum non scaturientium, neque fluentium, sed stantium in loco uno.*

אַגְמוֹן *m.* Juncus, *à stagnis, in quibus crescit*, Jesa. 58. 5. cortina, ahenum majus, Job. 41. 12. *quomodo & יָם* mare, *ad vas amplum refertur, ut est suo loco. Aben Esra vertit, Stagnum, ex aeris calore fumans. Aliis est*, restis ex juncis.

אגן אַגַּן, Crater; Cant. 7. v. 3. *Plur.* בָּאַגָּנוֹת in crateribus, Exod. 24. 6. - Isa. 22. 24.

אגף אֲגַפִּים *Masc. Plur.* Alæ; *metaphorice*, Agmina, *quomodo Latinis* alæ equitum, alæ legionum *dicuntur. Cum aff.* אֲגַפָּיו agmina ejus, Ezech. 12. v. 14.

אָגַר Collegit, congessit, comportavit : *Præter.* אָגְרָה בַקָּצִיר comportat in messe, Prov. 6. 8. *Part.* אֹגֵר בַּקַּיִץ congregans in æstate, Prov. 10. 5.

אָגוּר Aghur, Prov. 30. v. 1. *Nomen proprium, aut potius ænigmaticum Salomonis, qui ita vocatur, quod multas sententias collegerit; ab* אָגַר collegit.

אֲגוֹרָה *Vide in* גרר. *Quidam tamen hinc deducunt, quasi sit formæ* בְּשׂוֹרָה*: Vide R. David in Michlol.*

אִגֶּרֶת *fœm.* Epistola, literæ, *sic dictæ, quod in ipsis variæ res comportentur*, Nehem. 6. 5. *Chald.* אִגְּרָא *f.* epistola, Esr. 4. v. 8. *Emphat.* אִגַּרְתָּה v. 11. *Plural.* אִגְּרוֹת epistolæ, Neh. 2. 7. *Cum aff.* אִגְּרוֹתֵיהֶם literas suas, Neh. 6. 17.

אֲגַרְטָל *m.* Pelvis, pollubrum : *Plur. Constr.* אֲגַרְטְלֵי זָהָב pelves aureæ, Esræ 1. 9.

ארב *Hiph.* הֶאֱדִיב Cruciavit. *Infin.* וְלַאֲדִיב & ad cruciandum, 1. Sam. 2. 33. *Vide* דָּאַב.

אַדְבְּאֵל. Adbèel, *nomen filii Ismaelis*, Gen. 25. v. 13., 1. Paral. 1. v. 29.

אֲדַד Adàd, *nomen viri Idumæi*, 1. Reg. 11. v. 17.

אִדּוֹ Eddò, *nomen proprium viri, qui primus erat in Caspia*, Esd. 8. v. 17.

אֲדַלְיָא Adalià, *nomen filii Aman, filii Amadathi*, Esth. 9. v. 8.

אָדָם

אדם Rubere, rubrum, rufum esse: *Praet.* אָדְמוּ Rubebant, Thren. 4. 7. *Pyh. Part.* מְאָדָּם Rubricatus, Nah. 2. v. 4. *Plural.* מְאָדָּמִים Rubricatæ, rubefactæ, Exod. 25. 5. *Hiph. Futur.* אִם יַאְדִּימוּ si rubra fuerint, Jes. 1. 18. *Hitph. Futurum,* כִּי יִתְאַדָּם cum rubescit, Proverb. 23. 31.

אָדֹם, & אַדְמוֹנִי *m.* Ruber, rufus, rubicundus. Gen. 25. 25., Cant. 5. v. 10. *Aliquando substantive* Rubedo. *Plural.* אֲדֻמִּים rubentes, rufi, 2. Reg. 3. 22. *Fœm.* אֲדֻמָּה rufa, Num. 19. 2.

אֹדֶם *m.* Pyropus, rubinus, *lapis pretiosus*, Exod. 28. 17. & 39. 10. Ezech. 28. 13. *LXX.*, & *Vulg.* sardius.

אָדָם *m.* Homo, *quia fuit creatus* עָפָר מִן הָאֲדָמָה Pulvis ex terra, Genes. 2. 7. *Interdum generalitatem utriusque sexus significat*: *interdum distributive*, quisque, *ut* Levit. 1. v. 2.

אֲדָמָה *f.* Terra, *culta proprie*, *rubri sive argillacei coloris*: *Const.* אַדְמַת קֹדֶשׁ terra sanctitatis, Exod. 3. 5. *Cum aff.* עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע לָחֶם colens terram suam saturabitur pane, Prov. 12. 11. *Plural.* אֲדָמוֹת terræ, Psal. 49. 12.

אֲדַמְדָּם Subrubidus, *vel* rubris maculis varius. *Majmonidi est*, *rubedo in intenso gradu* Levit. 13. 42. *Fœm.* אֲדַמְדֶּמֶת 14. 37.

אֱדוֹם *m.* Edom, *nomen proprium*, *seu cognomen*, *primo Esau Edomitarum patris*, *qui ita est dictus a pulmento rufo*, *pro quo primogenituram vendidit*, Gen. 25. 30., & cap. 36. v. 1., *deinde regionis*, *quæ ab eodem Idumæa vocatur*, 1. Reg. 11. v. 14. Isaj. 34. v. 6.

אֲדָמָה Edemà, *nomen urbis in Tribu Nephthali*, Jos. 19. 36.

אַדְמָה Adamà, *nomen urbis pentapoleos in terra Chanaan*, Gen. 10. 19.

אֲדָמִי Adamì, *nomen urbis in Tribu Nephthali*, *quæ etiam dicitur* Neceb, Jos. 19. 33. *Sunt*, *qui duas distinctas statuunt urbes*.

אֲדֹמִי Idumæus, 1. Sam. 21. v. 8., *nomen propr.*, *aut gentile Idumææ incolarum*.

אֲדֻמִּים Adumim, *nomen loci latrociniis*, & *cædibus famosi in Tribu Benjamin*, Jos. 15. 7.

אֲדֹמִיּוֹת Idumææ, 1. Reg. 11. v. 1.

אַדְמָתָא Admàtha, *nomen unius e septem Persarum regis ducibus*, Esth. 1. 14.

אדן אֶדֶן *m.* Stylobates, basis, Exod. 38. 27. *Plural.* אֲדָנִים, *&* *Constr.* אַדְנֵי Exod. 26. 37. *Cum aff.* וְאַדְנֵיהֶם & stylobatæ earum, Exod. 38. 10. אֲדָנֶיהָ bases ejus, Job. 38. v. 6. אֲדָנָיו bases ejus, Exod. 35. 11.

אָדוֹן *m.* Dominus, de Deo & Hominibus, Jos. 3. 11. Mich. 4. 11. *Cum aff.* אֲדוֹנִי Dominus meus, Gen. 23. 15. de Abrahamo. *Plural.* אֲדוֹנִים Domini, & dicitur de uno & pluribus. Gen. 24. 9. & 39. 2. 40. 1. & alibi. *Constr.* אֲדוֹנֵי *Cum aff.* אדניו Domini ejus, *pro*, Dominus ejus, *passim*. *Semel de Angelis*, Gen. 19. 2. *quod viri esse putarentur*. *Sic*, אֲדֹנֶיךָ Domini tui, *singulariter*, Genes. 24. 51. אֲדוֹנַי Domini mei, *cum Pathach*, *de hominibus*; אֲדוֹנָי *cum Kamez*, *de Deo*, *&* *Angelis divinis*, *&* *habet sensum singularem*. *De Angelis*, *quando ut legati Deum & Dominum suum referunt*, Genes. 18. v.3. 27. 30. 31. 32. Judic. 6. 15. 22.

אַדּוֹן Addòn, *nomen loci in Chaldæa*, Nehem. 7. 61.

אַדָּן *Idem locus*, Esd. 2. v. 59.

אֲדֹנִי בֶזֶק Adonibèsec, *nomen principis*, *sive regis Bezec*, Jud. 1.5.

אֲדֹנִיָּה Adonià, *vel* Adonias, *nomen filii Davidis ex Haggith*, 2. Sam. 3. v. 4., 1. Paral. 3. v. 2.

אֲדֹנִי־צֶדֶק Adonisèdec, *nomen regis Jerusalem*, Jos. 10. 1.

אֲדֹנִיקָם Adonicàm, *nomen viri*, *principis familiæ suæ*. Esd. 2.13.

אֲדֹנִירָם Adoniràm, *nomen proprium filii Abdam*, 1. Reg. 4. v.6.

אֱדַיִן *Chald.* Tunc: בֵּאדַיִן in tunc; *per Pleonasmum*, Dan. 2. *Oritur ex Heb.* אָז *vel* אֲזַי *commutato* ז *in* ד.

אדר, *Unde Niph. particip.* נֶאְדָּר magnificus, glorificatus, Exod. 15. 11. *Cum* י *paragogico*, נֶאְדָּרִי magnificum exhibes te, Exod. 15. 6. *Hiph.* הֶאְדִּיר magnificavit, magnificum reddidit: *Futur.* וְיַאְדִּיר & magnificum reddidit, Jesa. 42. 21.

אַדִּיר *m.* Magnificus: Validus, Princeps; *Cum aff.* אַדִּירוֹ magnificus ejus, Jer. 30. 21. *Plur.* אַדִּירִים. *Constr.* אַדִּירֵי הַצֹּאן magnifici pecoris, Jer. 25. 34. *Cum aff.* אַדִּירֶיךָ magnifici tui, Nah. 3. 18.

אֶדֶר *m.* Magnificentia, Zach. 11. 13. *Item*, toga, pallium magnificum, Mich. 2. 8.

אֲדָר *m.* Adàr, *mensis sextus anni civilis Judæorum*, *duodecimus vero sacri*, *qui partim Februario*, *partim Martio nostro respondet*,

det , Esfred. 6. 15. Esth. 3. 7. 13. , *&c. Vox hæc dicitur Syriaca* 2. Machab. 15. 37.

אַדָּר Addàr , *nomen prop. filii Belæ filii Benjamin* , 1. Paral. 8. v. 3. , *& civitatis in meridionali limite Tribus Juda* , Jos. 15. v. 3. *Cum* ה *locali* אַדָּרָה Addaram versus .

אַדֶּרֶת *f.* Magnificentia : toga , Jos. 7. 21. *Cum aff.* אַדַּרְתּוֹ togam magnificam suam , paludamentum suum , Jon. 3. 6. אַדַּרְתָּם magnificentia eorum , Zach. 11. 3.

אדר אִדְּרָא *Chald.* Area , *in Targum sæpe* : *Plurale* , *Constr.* מִן אִדְּרֵי קַיִט Ex areis æstatis , Danielis 2. v. 35.

אֲדַרְגָּזְרַיָּא *Chal. m. p.* Senatores , Judices , Dan. 3. v. 2. 3. *Sunt qui ex* אַדִּיר magnificus , *&* גְּזַר decrevit , *compositum existimant* , *quasi* Judices magnificos *dicas* .

אַדְרַזְדָּא *Chald.* Sedulo , diligentes , Esd. 7. 23.

אֲדַרְכֹּן *m.* Drachma : *Plur.* אֲדַרְכֹנִים Drachmæ , 1. Par. 29. v. 7. *&* Esræ 8. 27.

אֲדוֹרַיִם Aduràm , *nomen propr. civitatis in Tribu Juda* , 2. Paral. 11. v. 9.

אֲדֹרָם Aduram , *nomen propr. viri tributis Davidis præfecti* , 2. Sam. 20. v. 24. , 1. Reg. 12. v. 18.

אַדְרַמֶּלֶךְ Adramèlec , *nomen propr. filii Sennacheribi regis Assyriorum* , 2. Reg. 19. v. 37. Isai. 37. v. 38. , *nomen est etiam Dei Sepharvaim* , 2. Reg. 17. v. 31.

אֶדְרֶעִי Edrài , *nomen propr. urbis regiæ regis Og. in Basanitide* , Deut. 1. v. 4. *Et alterius civitatis in Tribu Nephtali* , Jos. 19. v. 37.

אהב אָהַב Amavit , dilexit : *Partic. fœm. cum* י *paragogico* , אֹהַבְתִּי amans , Hos. 10. 11. *pro* אֹהֶבֶת . *Futur.* אֶהַב diligam , Prover. 8. 17. *Ex forma Chaldaica* : תְּאֵהֲבוּ amabitis , Prov. 1. 22. *pro* תֶּאֱהָבוּ *ut Aleph audiatur* : *Quidam tamen ex Pihel esse volunt* . *Niph. Partic. Plural.* הַנֶּאֱהָבִים amantes se , dilectissimi inter se , 2. Sam. 1. v. 23. *Niph. Particip.* מְאַהֲבִים amantes , amatores : מְאַהֲבַי amantium me , Zach. 13. 6. *Hiph.* הֶאֱהִיב amare fecit .

אֹהַב *m.* 1. Sam. 20. v. 17. *Plural.* אֲהָבִים amores , Prov. 5. v. 19. ; *&* אֲהָבִים amatoria , res amatoriæ , res ad amorem spectantes . Prov. 7. v. 18.

אַהֲבָה Amor , dilectio : *Constr.* אַהֲבַת נַפְשׁוֹ amore animæ suæ , 1. Sam.

1. Sam. 20. 17. *Cum aff.* אַהֲבָתִי amor meus, Psal. 109. 4.

אהה Abah, Ah, Jud. 6. 22. *Interjectio dolentis. Alias* הָהּ, Ezech. 30. 2.

אַהֲוָה Abavà, *nomen fluvii in Perside, seu potius Chaldaea*, Esd. 8. v. 15. 21. 31.

אֵהוּד Aod, *nomen propr. filii Gera filii Jemini*, Jud. 3. v. 15.

אֱהִי Ubi? Hos. 13. 10. 14. *quasi pro* אַיֵּה *positum. Aliis est Futurum*, ero, *per Apocopam pro* אֶהְיֶה *ab* הָיָה.

אהל אֹהֶל *m.* Tentorium, Genes. 4. 20. *Cum aff.* אָהֳלֹה tentorium ejus, Gen. 13. 3. *cum* ה *in fine loco Vau*: הָאֹהֱלִי tentorii mei, Jos. 7. 21. *cum Articulo* ה *& affixo; vide Thesaurum nostrum Grammaticum*, lib. 2. cap. 5. *in fine*: *Plur.* אֹהָלִים & אֳהָלִים: *Constr.* אָהֳלֵי. *Cum aff.* לְאֹהָלָיו in tentoria sua, Jud. 7. 8. מֵאָהֳלֶיךָ a tentoriis tuis, Job. 22. 23. *Cholem manente vel mutato.*

אָהַל Tentorium figere, tendere, *vel* movere. *Futur.* וַיֶּאֱהַל Et tentoria movit, Genes. 13. 12. *Hiph. Futur.* יַהֵל tentorium figet, Jes. 13. 20. *pro* יַאֲהֵל *abjecta prima radicali*: יַאֲהִיל. *Vide in* הלל.

אֲהָלִים *m. p.* Santali, *arbores praestantissimae*, Num. 24. 6. *cujus ligna siccata, aut fructus, odoris grati sunt, ut liquet ex* Prov. 7. 17. *Et foem.* וַאֲהָלוֹת Et santali, Cant. 4. 14. *Et sic* Psal. 45. 9. *Vulgo* Aloen *reddunt.*

אֹהֶל O'hol, *nomen propr. filii Zorobabel*, 1. Paral. 3. v. 20.

אָהֳלָה O'olà, *cognomen mysticum Samariae*, Ezech. 23. v. 4., *quo innuitur, eam habere Templum a vero Dei Templo separatum. Etmy.* tabernaculum, *vel* tentorium ejus, *ab* אֹהֶל, *&* ה *affix.*

אָהֳלִיאָב O'liàb, *nomen propr. filii Achisamech.*, Exod. 31. v. 6.

אָהֳלִיבָה O'olibà, *nomen mysticum Jerusalem*, Ezech. 23. v. 4., *quo, verum Dei Templum in ea esse, significatur. Etym.* tentorium meum in ea; *ex* אֹהֶל, *affix.* י, *&* ב in, *&* ה *affix.* 3. p. singul. foem.

אָהֳלִיבָמָה O'olibamà, *nomen propr. uxoris Esavi*, Gen. 36. v. 2., *& civitatis unius e ducibus Idumaeorum*, Gen. 36. v. 41., *&* 1. Paral. 1. v. 52.

אַהֲרֹן Aaròn, *nomen propr. filii Amram patris Moysi*, Exod. 4. v. 14. *&c.*

In

או Aut, vel, five, &, Genef. 24. v. 55., Levit. 1. v. 14., & c. 4. vv. 23. 28.

אוב *m.* Pytho, *qui responsa dando diabolicis artibus homines a Deo avocat*, Levit. 20. 27. *Plur.* אבות Pythones, Lev. 19. 31. *Item*, Utres; *unde*, כְּאֹבוֹת ficut utres. Job. 32. 19. *Hinc Pythonis significatio juxta Aben Esram, quod ex tumido ventre, quasi Utre, oracula depromeret. Inde & ἐγγαστρίμυθος, hoc est,* ventriloquus *dictus fuit*.

אוֹבִיל Ubil, *nomen propr. viri, qui præpositus erat fuper camelos Davidis*, 1. Paral. 27. v. 30.

אוד *Radix Hebræis inusit., quæ notionem* fumandi, & vaporandi *habuisse videtur Joanni Simonio. Inde enim sunt*.

אוּד *m.* Titio, torris; lignum fumans, Amos 4. v. 11. אוּדִים הָעֲשֵׁנִים titiones fumigantes, Ifa. 7. v. 4.

אֵד *m.* Fons; *Aquilæ est*, fcatebra, fcaturigo; *aliis est*, vapor. וְאֵד & vapor, Genef. 2. v. 6. *Cum affix.* אֵדוֹ vapor ejus, *scil. aquæ*, Job. 36. v. 27.

אֵיד *m.* Afflictio, calamitas, inedia, pernicies, ruina, interitus, excidium. *Cum affix.* וְאֵידְכֶם & pernicies veftra, Prov. 1. v. 27., Pfalm. 18. v. 19. אֵידָם calamitas ipforum, Ezech. 35. v. 5.

אוֹדוֹת, *Vel* אודות, *f. plur.* עַל אוֹדוֹת propter, caufa, de; *semper præcedente particula* עַל; *pro qua femel legitur* אֶל, 2. Sam. 13. v. 16. *Cum affix.* עַל אוֹדוֹתַי וְעַל אוֹדוֹתֶיךָ mei caufa, & tui caufa, Jof. 14. v. 6.

אוה, *Unde Niph.* נַאֲוָה *pro* נֶאֱוָה, *atque inde præt. 3. p. 4. m.* נַאֲוָה, Pfal. 93. v. 5. *Vulg. lat.* decet.; *alii vertunt*, decora, pulchra, fpeciofa eft. *In hunc fenfum LXX., Aq., Sym., Vulg., interpretantur eamdem vocem, quæ apud* Ifa. 52. v. 7., & Cant. 1. v. 10. *Pihel.* אִוָּה Expetivit, concupivit, defideravit: *Præt.* אִוִּיתִיךָ defidero te Ifa. 26. 9. *Futur.* תְּאַוֶּה defiderabit, Deuter. 12. 20. נָאוָה נַאֲוָה *vide in* נאה *Hith.* הִתְאַוָּה defiderat, Proverb. 21. 26. וְהִתְאַוִּיתֶם *vide in* תָּוָה.

אַו *m.* defiderium *juxta quofdam*, vehemens affectus iræ, Proverb. 31. 4. *Vide & in* אַיִן.

אַוָּה Defiderium: *Constr.* אַוַּת נַפְשְׁךָ defiderium animæ tuæ, Deut. 12. 15. *Cum aff.* בְּאַוָּתִי in defiderio meo, Hof. 10. 10.

תַּאֲוָה *f. Item*: *Constr.* תַּאֲוַת לִבּוֹ defiderium cordis ejus, Pfal. 21. 3. *Cum*

3. *Cum aff.* תַּאֲוָתִי Desiderium meum, Psal. 38. 10. *Vide aliam ejus significationem in* תָּאָה.

מַאֲוַיִּים *m. p. Idem : Constr.* מַאֲוַיֵּי רָשָׁע desideria improbi, Psalm. 140. 9.

אוּזִי Ozì, *nomen propr. patris Phalel*, Neh. 3. 25.

אוּזָל Ouzàl, *vel* Uzal, *nomen propr. filii Jectan*, Gen. 10. 17.

אוח אֹחִים *m. p.* Aves ferales, animalia terribilia. Isai. 13. 21. *Variant interpretes. Nam LXX.* ἦχος sonus, echo; *Aq.*, τυφῶνες, *teste Hieron. in laudatum Isa. locum* : *Vulg.*, dracones : *Alii*, simiæ, mustelæ, ululæ, striges, &c., *a clamore gemebundo, sive ululatu dictæ. Sed Bochartus, atque Castellus intelligunt ipsos* clamores, rugitus, ululatus, *quibus deserta personant feræ*.

אוי Eheu, væ, Ezech. 16. 23. *Et cum* ה *paragogico*, אוֹיָה Hei, Heu, Psalm. 120. 5.

אֱוִי Evì, *nomen propr. regis Madianitarum*, Num. 31. 8.

אֱוִיל מְרֹדַךְ Evilmerodàch. *nomen propr. regis Babylonis*, 2. Reg. 25. v. 27.

אול אוּלַי אֻלַי Fortassis, fortasse, forsitan. *Est bene sperantis potius, quam dubitantis. Inde R. Salomon* Gen. 50. 15. *vult etiam Optantis esse, idem quod* לו utinam; *Potest etiam ad* אלה *referri. Vulg. & alii vertunt*, ne forte.

אוּל *m.*, *cum affix.* אוּלָם Psalm. 73, v. 4. *LXX. vertunt* : flagellum eorum, *Vulg.*, plaga eorum; Sym. τὰ πρόπυλα αὐτῶν vestibula eorum; *alii*, robur eorum. *Affine est ipsi* איל.

אוּלַי Ulaì, *nomen propr. fontis, ex quo egreditur fluvius* Ubal, *vel, ut aliis videtur, nomen ipsius fluvii, qui a profanis scriptoribus* Eulæus *appellatur*, Dan. 8. v. 2.

אוּלָם Oulàm, *vel* Ulàm, *nomen propr. filii Sares filii Machir*, 1. Paral. 7. v. 6., & filii Esec, 1. Paral. 8. v. 39.

אוּם Populus, *vide* אמם.

אוֹמָר Omàr, *nomen propr. Eliphaz filii Esau, ex Ada uxore*; Gen. 36. v. 11. *Etym.* dicens, *vel* loquens; *ex* אָמַר dixit, loquutus est. *Vel* amarus *ex* מָרַר.

אוּלָם Profecto, certe, veruntamen, Gen. 28. 19. *Confirmandi particula, quasi ab* אול. *Vide & infra in* אלם.

אֱוִיל Stultus, Prov. 12. 15. אֱוִלִי *Idem*, Zach. 11. 15. *Plural.* אֱוִלִים Stulti, Prov. 1. 7.

אִוֶּלֶת Stultitia, res stulta, Prov. 19. 3. *Cum aff.* אִוַּלְתִּי Stultitia mea, Psalm. 38. 6.

נואל Stulte agere, *pro* נֶאֱוַל *Vide in* יאל.

און *Kal, unde Hithpahel* הִתְאוֹנֵן, *ex quo Ben. plur. m. cum præfix.* כְּמִתְאוֹנְנִים, Num. 11. v. 1. *LXX. vertunt* γογγύζων murmurans, *Vulg.*, quasi dolentes, *Alii*, sicut quiritantes, *aut simpliciter* quiritantes; *nam* כ *non semper similitudinem, sed interdum etiam veritatem exprimit, inquit Guarin in sua Gram. Heb. tom. 1. cap. 1.*

אָוֶן *m.* Iniquitas, vanitas, molestia, Idolum, *a vanitate, vel molestia*, Jes. 66. 3., 1. Sam. 15. 23. *Cum aff.* אוֹנֵךְ vanitatis, iniquitatis tuæ, Jer. 4. 14. אוֹנָם iniquitatem ipsorum, Psal. 94. 23. *Aliter mox*.

אָוֶן A'ven, Ezech. 30. v. 17., *LXX., & Vulg. vertunt*, Heliopolis (*urbs solis*), *nomen propr. civitatis Ægypti*.

און *m.* Robur, potentia, vires, substantia, opes, *quomodo cum* הון *convenit, ut David Kimchi scribit*, Hos. 12. 8. *Sic autem dicuntur opes, quod vel robore, vel iniquitate, aut molestia, & labore parentur, aut quod homines robur suum in iis ponant. Eadem dictio methaphorice est*, semen, filius, Deuter. 21. v. 17. *Item* violentia, dolor, tristitia, luctus, oppressio, rapina, *ita interdum accipiunt Sym., Aquil., & Vulg.*, Job. 20. 10. Hos. 9. v. 4. *Cum affix.* בְּאוֹנִי in tristitia mea, Deuter. 26. v. 14., אונו roboris ejus Job. 18. v. 7. *Plur.* אונים vires, Jes. 40. v. 26., Psal. 78. v. 51. *At* Proverb. 11. 7. *Chaldæus, & Aben Esrà accipiunt ex significatione* אָוֶן *pro adjectivo*, iniqui, *formæ* טובים boni. *Vide &* אנן.

תְּאֻנִים *m. plur.* Molestiæ, labores: mendacia, injuriæ, Ezech. 24. v. 12.

און O'n, *nomen propr. Civitatis Ægypti, quæ a LXX., & Vulg. dicitur* Heliopolis, Gen. 41. v. 50., *est etiam nomen filii Pheleth, qui a Vulg. dicitur* Hon, Num. 16. v. 1.

אונו Onò, *nomen propr. civitatis in Tribu Benjamin, quam ædificavit Samad filius Elphaal*, 1. Paral. 8. v. 12. *Sita erat in valle, vel campo*, Nehem. 6. v. 2.

אוֹנָם Onàm, *nomen propr. filii Soba*, Gen. 36. v. 23., *& filii Jerameel*, 1. Paral. 2. v. 26.

אוֹנָן Onàn, *nomen propr. filii Judæ ex Sue ejus uxore*, Gen. 38. v. 4.

אופה

אופז Ouphàz, Dan. 10. v. 5. *Aq.*, *Theod.* Ὠφάζ, *nomen propr. loci, aut regionis, unde aurum optimum afferebatur. Vide Bochart. Phaleg.*, *& Canaan. Conjecturam hanc firmat locus* Jerem. 10. v. 9. וְזָהָב מֵאוּפָז & aurum de Ophaz, *juxta Vulg.*, *LXX. præpositionem cum nomine conjunxerunt; habent enim* Μωφάζ: *Aliis est nomen appellativum, quo significatur aurum optimum, ac præstantissimum. Vulg. in* Dan. 10. v. 5. Obrizum *transtulit.*

אופיר Ophir, *nomen propr. filii Jectan*, Gen. 10. v. 29., *unde regionem* Ophir *dictam volunt nonnulli.*

אוץ Ursit, arctavit, pressit, Festinavit: *Præt.* אָץ festinabat, Jos. 10. 13. אַצְתִּי ursi, Jer. 17. 16. *Hiph. Futur.* וַיָּאִיצוּ & urgebant, Genes. 19. 15. תָּאִיצוּ urgebitis, Isa. 22. 4.

אָץ *m.* Præceps, festinus, arctus, angustus, Jos. 17. 15.

אור Lucidum esse, illuminari, lucere, illucere: *Præter.* הַבֹּקֶר אוֹר Mane illuxerat, Genes. 44. 3. *Niph.* נָאוֹר lucidum fieri, illustrari, illucere. *Part.* נָאוֹר illustris factus es, Psal. 76. 5. *Infin.* לֵאוֹר Ut illustretur, Job. 33. 30. *Futur.* וַיֵּאוֹר & illuxit, 2. Sam. 2. 32. *Hiph.* הֵאִיר lucere fecit, lucidum reddidit, illustravit, illuminavit, incendit: *& intransitive*, luxit, reluxit: *Præterit.* וְהֵאִיר ut lux, *vel* lucidum fit, *aut* lucem præbeat, Exod. 25. 37.

אוֹר *m.* Lux, lumen. *Cum aff.* אוֹרוֹ lucem suam, Job. 36. v. 30. *Plur.* אוֹרִים lumina, Psal. 136. 7. *Quandoque* pluvia, *juxta Hebræos*: ut יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ Spargit nubes pluviam suam, Job. 37. 11. *Sic Targum* מִטְרֵיהּ pluviam suam. *Vide & v.* 21., *&* 36. 30. *Vide & R. Sal.* Psal. 139. 11.

אוֹרָה *f. Idem*, Esth. 8. 16. *Plur.* אוֹרֹת Olera, 2. Reg. 4. 39.; Isa. 26. v. 19. *Sic dicta, quod suo virore oculos illustrent, ut Tulmudici scribunt* in Joma fol. 18.

אור *m.* Ignis, *a lucendo*: focus, Isa. 50. v. 11. *Plur.* בָּאֻרִים in ignibus, *Vulg. vertit*, in doctrinis, Isai. 24. v. 15.

אורים *m. Plur.* Exod. 28. v. 30., Levit. 8. v. 8. Deut. 33. v. 8. *LXX.*, *Aq. Sym.*, *Theod. vertunt*, φωτισμοὶ illuminationes: *Sym. habet*, διδασκαλία; *Vulg.* doctrina,, *quod mentem illuminet*,, *Alii vocem Hebraicam* Urim, *sicut & hanc aliam, quæ cum illa sæpe conjungitur, nempe* תֻּמִּים Tummìm, *retinent, quia, quid significent, ignorare se fateantur RR. D. Kimchi, & Aben-Esra. Sunt, qui duabus his vocibus duodecim lapides pretio-

tiosos rationali, seu pectorali summi Sacerdotis a Mose insitos, ex quorum fulgore responsa dabantur, indicatos existimant. Ita censet Josephus, qui lib. 3. Antiqq. cap 8. ait, ducentis antequam scriberet annis, Deum per Urim, *&* Tummim *voluntatem suam consulentibus se desiisse indicare. Apud Talmudicos legitur,* אוּרִים dicuntur שֶׁמְּאִירִין אֶת דִּבְרֵיהֶן quia illustrant, & explicant verba ipsorum, *Joma cap. 7. in fine; Et cessarunt post Templum primum, Sota. Vide R. Salom., & Targum Jonathanis in cap. 28. v. 30. Exod. Alii putant* Urim, *&* Tummim *nihil aliud fuisse, quam Dei nomen* יְהֹוָה *descriptum, & intra plicas Rationalis inclusum; Alii solas has duas voces aliqua in materia scriptas, & intra duos Rationalis pannos insertas arbitrantur. Alii alias afferunt conjecturas, de quibus Interpretes consuli possunt.*

אוּר Ur, *nomen propr. urbis in Chaldæa, quæ ab igne, quem Chaldæi colebant, nomen accepisse, videtur,* Gen. 11. v. 31., Nehem. 9. v. 7. *Fuit patria Abrahami. Fuit etiam nomen propr. patris Eliphal,* 1. Paral. 11. v. 35. *Vulg. in* Nehem. 9. v. 7., מֵאוּר *vertit,* de igne.

אֻרוֹת אֻוֻרוֹת, *Vedi in* אֻרָה.

מָאוֹר *m.* Lumen, luminare: *Constr.* לִמְאוֹר פָּנֶיךָ lumini vultus tui, Psal. 90. 8. *Plur. Constr.* מְאוֹרֵי אוֹר luminaria lucis, Ezech. 32. 8. *Fœm. Plur.* מְאוֹרוֹת Gen. 1. 16.

מְאוּרָה *f.* Caverna, specus: *Constr.* עַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי super specum viperæ, Isa. 11. 8.

אוּרִי Uri, *nomen propr. filii Hur,* 1. Paral. 2. v. 20.

אוּרִיאֵל Uriël, *nomen propr. patris Michaia,* 2. Paral. 13. v. 2.

אוּרִיָּה Urià, *vel* Urias, *nomen propr. Sacerdotis cujusdam,* Isai. 8. v. 2., 2. Reg. 16. v. 11., *& Prophetæ filii Semei.,* Jerem. 26. v. 20.; *item mariti Beth-sabee,* 2. Sam. 11. v. 3., 1. Paral. 11. v. 41.

אוֹת *c.* Signum, *tam nudum, quam prodigiosum,* Gen. 4. 15. *Plur.* הָאֹתוֹת Signa, Exod. 4. 9. לְאֹתֹת in signa, Gen. 1. 14. *Cum aff.* אֹתֹתַי signa mea, Numer. 14. 22. *Chald.* אָת: *Plur.* אָתִין signa, Dan. 6. 28. *Emph.* אָתַיָּא Dan. 3. 32. *Cum aff.* אָתוֹהִי signa ejus v. 33. אוֹתִיּוֹת *vide in* אָתָה.

אָז Tunc: *Futurum cum hac voce plerumque convertitur in Præteritum, ut docet Ab. Esra* Exod. 15. 1. אֱזַי *Idem,* Psal. 124.

124. 3. מֵאָז a tunc, ex tunc, *id est*, a quo tempore, ex quo, Jer. 44. 18. מֵאָז *Idem*, Gen. 39. 5. *vel* a tunc, *pro* ab æterno, ante ullum tempus, Psal. 93. 2. Prov. 8. 22.

אזא אזה *Chald.* Accendi, fuccendi: *Partic. Pehil.* אזה accenfa, Daniel. 3. v. 22. *pro* אזה *vel* אזי. *Infin.* לְמֵזֵא ad accendendum, v. 19. *Cum aff.* לְמֵזְיֵהּ ad accendendum eam, *ibid.*

אזוב אֵזוֹב *m.* Hyffopus, *cujus in afperfionibus facris erat ufus, fafciculo ex eo facto*, Exod. 12. 22. *ubi vide interpretes*.

אֶזְבַּי Asbài, *nomen propr. patris Naarai*, 1. Paral. 11. v. 37.

אזד *Chald.* Abiit, exiit. *Partic. fœm.* אַזְדָּא Abiit, Dan. 2. vv. 5. 8 *Juxta R. Saadiam idem eft quod* אזל *per commutationem* ל *&* ד.

אזה, *&* אזי *vide in* אז, *&* אזא.

אזל Abiit, defecit, digreffus, profectus fuit. *Præter.* אָזְלַת abiit, defecit, Deuter. 32. 36. *Simile vide in* שוב. *Futurum*, תֵּזְלִי digredieris, Jer. 2. 36. *Quæ funt ex forma Chald. Chald. Præter.* אֲזַל לְבַיְתֵהּ domum fuam abiit, Dan. 2. 17. אֲזַלוּ profecti funt, Efr. 4. 23. אֲזַלְנָא profecti fumus, Efræ 5. 8. *Imper.* אֵזֶל abi, v. 15. *cum Tzere loco Catheph fegol. Pyh. Partic.* מְאוּזָּל abire factus, vagus, circumforaneus, Ezech. 27. 19. *Sic Kimchi. Quibufdam eft nomen proprium. R. Salomon exponit* netum, *pro* מְעֻרָל. *Nam* עזל *Chaldaice* nere.

אֶזֶל *m.* Itio, abitio, iter, profectio; 1. Sam. 20. v. 19. *Aliis eft nomen propr. loci in Tribu Benjamin; unde Vulg.* E'zel; *aliis eft* itinerarius; *aliis* lapis haazel, *fcil., qui eft fignum tranfeuntibus per viam*.

אזן אֹזֶן *f.* Auris: אָזְנוֹ Auris ejus, Jefa. 33. 15. *Duale*, אָזְנַיִם aures, Ifa. 42. 20. *Conftr.* אָזְנֵי, Ifa. 32. 3. *Cum aff.* אָזְנָיו aures ejus, Ifa. 11. 3. בְּאָזְנֵיכֶם in auribus veftris, Deut. 5. verf. 1.

אָזַן *Pih.* Attendit: *Præter.* וְאִזֵּן Et attendit, Eccles. 12. 9. *Hiph.* הֶאֱזִין Auribus percepit, aures præbuit, advertit; *Partic.* מֵזִין Prov. 17. v. 4. *pro* מַאֲזִין. *Sic Futur.* אָזִין aurem præbui, Job. 32. 11. *pro* אַאֲזִין.

אָזֵן *m.*, *unde cum affix.*, *& in paufa*, אֲזֵנֶךָ Deut. 23. v. 14. *LXX.* zona tua, *Vulg.* balteus tuus, *alii* arma tua *vertunt*. *Radix* זין *Chald.* armatura.

מֹאזְנַיִם *m. d.* Lances, ftatera, trutina: *Conftr.* מֹאזְנֵי מִרְמָה lan-

lances doli, *id est*, dolosæ, Prov. 11. 1.

* אֻזְּקִים *Vide in* זָקַק.

אֻזֵּן שֶׁאֱרָה Ozensarà, *nomen propr. urbis in tribu Ephraim a Sara filia Ephraim ædificatæ*, 1. Paral. 7. v. 24.

אַזְנוֹת תָּבוֹר Azanot thabòr, *nomen propr. civitatis, quæ erat terminus meridionalis Tribus Nephthali, ad quam pertinebat*, Jos. 19. v. 34.

אָזְנִי Oznì, *nomen propr. filii Gad, a quo familia Oznitarum*, Num. 26. v. 16.

אַזַנְיָה Azanias, *nomen propr. patris Josue*, Nehem. 10. v. 10.

אָזַר Cinxit, accinxit: accinctus fuit: *Præterit.* אָזְרוּ accinguntur, 1. Sam. 2. 4. *Niph. Part.* נֶאְזָר accinctus, Psal. 65. 7. *Pih.* אִזֵּר, *Futur.* וַתְּזְרֵנִי & accinges me, 2. Sam. 22. 40. *pro* וַתְּאַזְּרֵנִי *ut pro eo legitur*, Psal. 18. 40. *Hitph. Præt.* הִתְאַזָּר accingit se, Psal. 93. 1. *Imp.* הִתְאַזְּרוּ accingimini, Isai. 8. 9

אֵזוֹר *m.* Cingulum, cinctura, Isa. 11. 5.

אֶזְרָחִי Ezrahita, *cognomen Emanis, & Ethanis*, Psal. 88. v. 1., & 89. v. 1.

אַחְאָב Achab, *nomen proprium filii Amri regis Israel*, 1. Reg. 16. v. 29. &c.

אַחְבָּן Ahobban, *nomen proprium filii Abisur*, 1. Paral. 2. v. 29.

אָחַד *In conjugatione Kal* Unire, adunare se, Genes. 49. v. 6., *Unde Hitph.* הִתְאַחֲדִי Uni te, Ezech. 21. 21. *Vide* יָחַד.

אֶחָד & אַחַד *m.* Unus, quidam, primus. *Plur.* אֲחָדִים uni, *aut* iidem, Genes. 11. 1., *aut* pauci, Gen. 27. 44., & 29. 20. לַאֲחָדִים in una, *id est* unita, Ezech. 37. 17. *Cum præfixo* כ *sumitur adverbialiter* כְּאֶחָד simul, una, pariter, Isai. 65. 25.

אַחַת *Fœm.* Una, & *ad accentus pausantes* אֶחָת, *contractum ex masculino pro* אַחֶדֶת, *ut docet Aben Esra* Exod. 26. 8. *Interdum significat adverbium* semel, *vel nude*, ut 2. Reg. 6. 10., Psal. 62. 12., Job. 40. 5., &c., *vel cum* ב, בְּאַחַת Num. 10. 4., Job. 33. 14. *Item est*, simul, pariter, Jerem. 10. 8.

אָח *Per apocopam pro* אֶחָד unum, *juxta R. David*, Ezech. 18. 10., *vel est*, frater, *juxta Targum*, *ab* אָחָה *ex forma Chaldaica*.

אֲחִידָן *Vide in* חוּד.

אחה *Radix Hebræis inusit. Chald.* consociavit, *Arab.* colligavit; *Inde sunt* אָח *m.* frater, propinquus, agnatus, cognatus, *&* *qui eadem professione, gente, moribus, vel amicitia frater est: pro* agnato, *ut Lotho*, Gen. 14. 14. *qui* v. 12. *dicitur fuisse filius fratris Abrahami: pro* gentili, Lev. 25. 46. *pro* quolibet proximo, Lev. 19. 17. *&* fratre moribus. Prov. 18. 18. *Constr.* אֲחִי *Cum aff.* אָחִי frater meus, Gen. 20. 5. אָחִיו fratrem ejus, Genes. 4. 2. לְאָחִיו fratri suo, Num. 6. 7. *Plur.* אַחִים fratres, Gen. 13. 8. *& sic* Hos. 13. 15. *Ubi tamen Aben Esra, & R. Sal.* pratum, ulvam, *vel* carectum *exponunt, pro* אָחוּ, *de quo mox. Constr.* אֲחֵי 2. Reg. 10. 13. *Cum aff.* אֶחָיו fratres ejus, Jer. 49. v. 10. לְאַחַי fratribus meis, Psal. 22. 23. אַחֶיךָ fratres tuos, Genes. 48. 22. אַחֵינוּ fratrum nostrorum, Genes. 31. v. 32. *Chald.* אַחָיךְ fratribus ejus, Esdræ 7. v. 18.

אחות אָחוֹת *f.* Soror, Cant. 8. 8. *Constr.* אֲחוֹת. *Cum aff.* וַאֲחוֹתִי & soror mea, Job. 17. 14. *Plur.* אֲחָיוֹת, *& Constr.* אַחְיוֹת, *unde cum aff.* אַחְיוֹתָיו sorores ejus, Job. 42. 11. *Et contracte*, וַאֲחוֹתַיִךְ & sorores tuæ, Ezech. 16. 55. *Juxta hebraicæ linguæ phrasim* אָח frater, *&* אָחוֹת soror *usurpantur de rebus etiam inanimatis, quæ simul conjunguntur, sibique mutuo respondent, ut de cortinis* Exod. 26. v. 3. Quinque cortinæ erunt conjunctæ אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ unaquæque ad sororem suam, *hoc est*, altera cum altera connexa, altera alteri adhærens erit.

אַחֲוָה Fraternitas, Zach. 11. 14.

אח אָח *f.* Focus, arula וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת & focus coram ipso ardebat, Jerem. 36. 22. *Item* Ah, heu, Ezech. 6. 11., *vox dolentis, & gementis, quasi ab* אָנָה, *vel pro* אָה *gutturalib.* ה, *&* ח *commutatis*: אָח Ezech. 18. *Vide supra in* אָחַר.

הֶאָח Euge, Psal. 35. 21., *Vox gestientis, & exultantis præ lætitia, unde Chaldæus plerumque eam vertit* חֶדְוָא lætitia, *ut*, Ezech. 36. 2., Job. 39. 24.

אחת *Fæm. vide supra in* אֶחָד.

אחים *Vide supra in* אוֹח.

אחו אָחוּ *m. Ex radice inusit.* אָחָה (*mutata littera* ה *in* ו) Job. 8. v. 11. *Vulg., & alii vertunt*, ulva, carectum, *vel simpliciter*, gramen; *LXX.*, βούτομον pratum, erba palustris; *Aquero, Sym*, Ἕλος palus: בָּאָחוּ Genes. 41. v. 2., *&* 18. *Vulg. vertit:* in

in locis paluſtribus : *LXX. vocem Hebræam* , *ſed corruptam* , *nempe* ἐν τῷ Ἄχει , *retinuerunt* ; *de qua voce videatur Hieron. quæſt. in Geneſ.*

אחויה חוָּה *Chald. vide in* חוּה .

אחוח Ahòe , *nomen proprium viri* , 1. Paral. 8. v. 4.

אחוחי Ahohites , 2. Sam. 23. v. 9. , 1. Paral. 27. v. 4. , *nomen familiæ* , *ſecundum quoſdam interpretes* ; *ſecundum alios* , *loci in Tribu Juda* .

אחומי Ahumai , *nomen propr. filii Jabath* , 1. Paral. 4. v. 2.

אחז Cepit , prehendit , apprehendit , comprehendit , tenuit , poſſedit : hæſit , cohæſit , *ut* 1. Reg. 6. 6. Ezech. 41. 6. hærere fecit , adjecit , adjunxit , contignavit , texit , *ut* 1. Reg. 6. 10. *Conſtruitur cum Accuſ.* , & *ſæpe cum* ב . *Niph.* נאחז captus , detentus fuit , poſſeſſor conſtitutus , *vel* factus fuit . *Præter.* וְנֹאחֲזוּ & poſſeſſores fient , Num. 32. 30. *cum* א *quieſcente* , *ut in Futuro Kal. Part.* נֶאֱחָז detentus , Gen. 22. 13. *Plural.* שֶׁנֶּאֱחָזִים qui capiuntur , Eccl. 9. 12. *Pih. Partic.* מְאַחֵז continet , Job. 26. 9. *Hoph. Part.* מָאֳחָזִים comprehenſi , conjuncti , 2. Par. 9. 18.

אחזה Poſſeſſio , ſors , hæreditas : *Conſtr.* וַאֲחֻזַּת הָעִיר & poſſeſſionem urbis , Ezech. 45. v. 6. *Cum aff.* וַאֲחֻזָּתְךָ & poſſeſſiotem tuam , Pſal. 2. v. 8.

אחז Pars hæreditatis , *quæ poſſeſſione detinetur* , Numer. 31. 30.

אחז Achàz , & Ahàz , *nomen propr. filii Joathàm* , *regis Juda* , 2. Reg. 16. v. 1. , & *filii Michà* , 1. Paral. 8. v. 35.

אחזי Ahazì , *nomen propr. viri* , Nehem. 11. 13.

אחזיהו Ochozias , *nomen propr. filii Achab regis Iſrael* , 1. Reg. 22. v. 50. , & *filii Joram regis Juda* , 2. Reg. 8. v. 24. , 1. Paral. 3. v. 11.

אחזם Oofam , *nomen propr. filii Aſſur ex Naara uxore* , 1. Paral. 4. v. 6.

אחזת Ochozàth , *nomen propr. amici Abimelech regis Geraræ* , Gen. 26. 26.

אחי Echì , *nomen propr. filii Benjamin* , Gen. 46. v. 21. , *qui* 1. *Paral.* 8. *v.* 2. Rapha *dicitur* .

אחי Ahì , *nomen propr. filii Somer* , 1. Paral. 7. v. 34.

אחיאם Ahiàm , *nomen propr. filii Sarar* , 2. Sam. 23. v. 33. , *qui* 1. Paral. 11. v. 34. *dicitur filius Sachar* .

אֲחִיָּה Achià, *five* Achìas, *nomen propr. viri*, 1. Sam. 14. v. 3., 1. Paral. 2. v. 25.

אֲחִיהוּד Ahiùd, *nomen propr. filii Salomi, principis Tribus Afer*, Num. 34. v. 27.

אַחְיוֹ Ahiò, *nomen propr. virorum*, 1. Paral. 8. vv. 14. 31., 9. v. 37., 2. Sam. 6. v. 3.

אֲחִחֻד Ahiùd, *nomen proprium viri e posteris Benjamin*, 1. Paral. 8 v. 7.

אֲחִיטוּב Achitob, *nomen propr. viri*, 1. Sam. 14. v. 3., 22. v. 9., 2. Sam. 8 v. 17., 1. Paral. 5. vv. 37. 38., 9. v. 11.

אחל אַחֲלֵי Utinam, 2. Reg. 5. 3. *Et in Pathach*, אַחֲלַי Pfalm. 119. 5. *Sunt qui a* חָלָה *deducant, quod in Pihel, præter alia, etiam* precari *fignificat, quafi precantis & optantis vox fit*.

אַחְלָב Ahalàb, *nomen propr. urbis in Tribu Afer*, Jud. 1. v. 31.

אֲחִילוּד Ahilud, *nomen propr. viri*, 2. Sam. 8. v. 16., 1. Reg. 4. v. 12.

אַחְלַי, *Vel in paufa* אַחְלָי Oholài, & Oholì, *nomen propr. virorum*, 1. Paral. 2. v. 31., & 11. v. 41.

אחם אַחְמְתָא *Chald.* Arca, fcrinium, *pro recondendis fcriptis & actis regum, & principum, ut Aben Efra & R. Sal. Jarchi putant*, Efræ 6. 2. *Quidam nomen proprium urbis effe exiftimant*, Achmeta, Ecbatana, *olim Medorum metropolis, vulgo fic dicta, quod æstivam stationem reges illic haberent, ab Hebræo* חָמַם. *In Targum Efther reperi*, אַחְמִיתִין דִנְחָשָׁא fcrinia ærea, Efth. 1. 4. *in Venetis*.

אֲחִימוֹת Achimòth, *nomen propr. filii Elcana*, 1. Paral. 6. v. 25. *vel* 10. *juxta editionem Athiæ*.

אֲחִימֶלֶךְ Achimèlech, *nomen propr. viri*, 1. Sam. 21. v. 2., 2. Sam. 8. v. 17., 1. Paral. 24. v. 3., & *alibi*.

אֲחִימַן Achimàn, *nomen propr. filii Enac, & Levitæ cujufdam janitoris*, Num. 13. v. 22., & 1. Paral.

אֲחִימַעַץ Achimàas, *nomen propr. virorum*, 1. Sam. 14. v. 50., 2. Sam. 15. v. 36., 1. Paral. 5. vv. 33., 35., & 6. v. 38.

אַחְיָן Ahin, *nomen propr. filii Semidæ*, 1. Paral. 7. v. 19.

אֲחִינָדָב Ahinadab, *nomen propr. filii Addo*, 1. Reg. 4. v. 14.

אֲחִינֹעַם Achinòam, *nomen propr. mulierum*, 1. Sam. 14. v. 50., & 25. v. 43., 1. Paral. 3. v. 1.

אֲחִיסָמָךְ Achifamèch, *nomen propr. patris Ooliab de Tribu Dan*, Exod. 31. v. 6.

אַחְסְבַּי Aasbài, *nomen propr. filii Machati*, 2. Sam. 23. v. 34.

אֲחִיעֶזֶר Ahièzer, *nomen propr. virorum*, Num. 1. v. 12., *&* 2. v. 25., 1. Paral. 12. v. 3.

אֲחִיקָם Ahicàm, *nomen propr. filii Saphan*, 2. Reg. 22. v. 12.

אָחַר Moratus est, tardavit, distulit, posterior fuit. *Fut.* וָאֵחַר & moratus sum, Gen. 32. v. 5., *ex forma Chald.*, *sed potius est a* יחר. *Pih. præt.* אֵחַר diu moratus est, Gen. 34. v. 19. *& transitive*, morari fecit, retardavit אֵחֲרוּ Jud. 5. v. 28. *Hiph.* הֶאֱחִיר, *unde futur.* וַיּוֹחֶר & moratus est, & distulit, & tardavit, 2. Sam. 20. v. 5. *Vide in* יחר.

אַחַר אַחֲרֵי Post, postea, postquam: וְאַחֲרֵי־כֵן Et postea, Genes. 15. 14. *Cum aff.* אַחֲרָיו post eum, אַחֲרֶיךָ post te, אַחֲרַי post me, אַחֲרֵיכֶם post vos, *&c. Chald.* אַחֲרֵי דְנָה posthæc, posthac, Daniel. 2. 29. אַחֲרֵיהוֹן post eos, Dan. 7. 24. אַחֲרֵין postremo, tandem, Dan. 4. 5.

אַחֵר *m.* Alius, alter, *quasi posterior*. *Plural.* אֲחֵרִים alii, *quod est quasi a singulari* אָחֵר; *Et in Nun more Chaldaico*, אֲחֵרִין Job. 31. 10. *Fœm.* אַחֶרֶת alia, altera, Gen. 26. 21. *Plur.* אֲחֵרוֹת Gen. 29. 27. *Chal.* מַלְכוּ אָחֳרִי regnum aliud, Dan. 2. 39., *in quibus Apocopa literæ* ה.

אָחוֹר Retrò, retrorsum; posterum, posterius: occidens, *Plaga mundi posterior, respectu Orientis, quæ dicitur* קֶדֶם anterior pars: בְּאָחוֹר in posteriore parte, pone, Prov. 29. 11. מֵאָחוֹר a posteriore parte, a tergo, 2. Sam. 10. 9. לְאָחוֹר retrorsum, Psal. 114. 3. in posterum, Isa. 42. 23. *Plur. Constr.* עַל אֲחוֹרֵי versus posterioritates, *sive* posteriorem partem, Exod. 26. 12. *Cum aff.* אֲחוֹרֵיהֶם posteriora eorum, Ezech. 8. 16.

אַחֲרוֹן *m.* Posterior, ultimus, novissimus; posterius, postremum; Exod. 4. v. 8. *Sumitur etiam substantive*, occasus, occidens, *q. d. plaga mundi posterior respectu orientis*, Deuter. 11. v. 24. *Plur.* אַחֲרוֹנִים postremi, posteriores, Eccl. 1. v. 11. *Fœm.* אַחֲרוֹנָה postrema, ultima, Dan. 11. v. 29. *Et cum præfixis* ב, *vel* ל, *adverbialiter*, postea, postremo, Deut. 13. v. 10., Eccl. 1. v. 11.

אֲחֹרַנִּית Retrorsum, Genes. 9. 23.

אָחֳרָן *m. Chald.* Alius, Dan. 2. 11. *&* 7. 24. *& alibi*.

אַחֲרִית *f.* Posterius postremum, extremum, ultimum, novissimum, finis, consequens: merces, præmium, *quod se habet tamquam finis, & ultimum laboris*, Psal. 37. v. 37., Prov. 23. v. 18.,

v. 18., & 24. v. 14. *Item* Soboles, filius; poſteritas, Pſal. 109. v. 13.; Amos 8. v. 10. *Cum affix.* לְאַחֲרִיתוֹ Poſteritati ejus, Dan. 11. v. 4. *Metaphorice*, reſiduum, reliquiæ, Amos 4. v. 2. Ezech. 23. v. 25. *Adverbialiter etiam accipitur*, tandem, denique, poſtremo, ultimo. *Chald.* בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא in extremo dierum. Dan. 2. v. 28. אַחֲרֵין Dan. 4. v. 5. *Theod.* ἕως; *Vulg.* donec; *Alii*, poſtremo, tandem, *vertunt*.

אַחֵר Aher, *nomen propr. viri ex poſteris Benjamin*, 1. Paral. 7. verſ. 12.

אֲחִירָם Ahiram, *nomen propr. filii Benjamin*, Num. 26. v. 38.

אֲחִירָמִי Ahiramitæ, *nomen gentile poſterorum Ahiram*, Num. 26. verſ. 38.

אֲחִירַע Ahirà, *nomen propr. filii Enan, principis Tribus ſuæ Nephthali*, Num. 1. v. 15.

אַחְרַח Aharà, *nomen propr. filii Benjamin*, 1. Paral. 8. v. 1.

אֲחַרְחֵל Aharehèl, *nomen propr. filii Arum*, 1. Paral. 4. v. 8.

אחש *Chald.* Magnus, princeps, *item*, dignitas, majeſtas, honor, pretium.

אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים *m. plur.* Judices, principes, ſatrapæ: *juxta LXX.* διοικηταὶ adminiſtratores, οἰκονόμοι procuratores domus, στρατηγοί duces exercitus, Eſth. 8. v. 9. & 9. v. 3. *In regim.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי Eſth. 3. v. 12., Eſdr. 8. v. 36. *Chald.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנִין; *in ſtatu Emph.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא, Dan. 3. vv. 2. 3. 27., & 6. vv. 2. 3. 4. 7. 8. *Vox hæc origine Perſica exiſtimatur; & ſunt, qui hanc ipſam componant ex* אֲחַשׁ *Chald.* magnus, princeps, *ex* דָּר habitavit, & *ex* פָּנִים facies; *quod ſatrapæ, utpote conſiliarii regis Perſarum, continuo faciem ejus viderent, & cum eo habitarent.*

אֲחַשְׁתְּרָנִים *m. plur.* Eſth. 8. vv. 10. 14. *Vox Perſica exiſtimatur, cujus varia eſt interpretatio. LXX. edit. Origen. habent*, οἱ μεγιστᾶνες magnates: *Vulg.*, veredarii: *R. Salom. Jarchi*, & *Caſtellus*, cameli præſtantiores: *Aben Eſra, aliique interpretantur* mulos; *quia* אשתר *Perſis eſt* mulus; *deinde, quia ibidem* v. 10. *illa animalia appellantur* בְּנֵי הָרַמָּכִים filii equarum; רַמְכָה *enim Arabibus* equam *ſignificat*.

אֲחִישַׁחַר Ahisàhar, *nomen propr. filii Balan filii Jadibel filii Benjamin*, 1. Paral. 7. v. 10.

אֲחִישָׁר Ahisàr, *nomen propr. præpoſiti domus Salomonis*, 1. Reg. 4. v. 6.

אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ Assuerus, *nomen propr. patris Darii regis Medorum*, Dan. 9. v. 1., Esd. 4. v. 6.

אֲחַשְׁתָּרִי Ahasthari, *nomen propr. filii Assur ex uxore ejus Naara*, 1. Paral. 4. v. 6.

אחת *Vide in* אֶחָד.

אֲחִיתֹפֶל Achithóphel, *nomen propr. virorum*, 2. Sam. 15. v. 12., & 23. v. 34., 1. Paral. 27. v. 33.

אָטָד *m.* Rhamnus, spina summe aculeata, sentis canis, rubus caninus, *ita Vulg.*, & *alii*. *LXX. autem*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. habent* ῥάμνος. *Sed in* caput 50. vv. 10. 11. Gen. *a LXX.*, & *a Vulg. hoc nomen spectatur ut proprium*; *vertunt enim*, Atad.

אטט *Insuſit.*, *unde* אַט 1. Reg. 21. v. 27., *quam vocem LXX. vertunt* κεκλιμένος inclinatus; *Vulg. autem* demisso capite; *illam enim referebant ad* נָטָה. *Sed alii adverbialiter accipiunt, nempe*: sensim, leniter, lente. *Cum præf.* לְאַט־לִי 2. Sam. 18. v. 5. leniter mihi, *ubi Vulg. habet*, servate: & לְאַט Isa. 8. v. 6. sensim; *Vulg. autem vertit*, cum silentio. *Cum aff.* לְאִטִּי Gen. 33. v. 14. ad lentitudinem meam, lente, pro commoditate mea. *LXX. vertunt*, in otio (meo): *Vulg.* paulatim. *Plur.* אִטִּים Isa. 19. v. 3. divini, præstigiatores, malefici; *sic fortasse appellati, quod sensim in exercenda arte sua procederent*.

אָטַם Clausit, occlusit, obturavit: *Partic.* אֹטֵם occludens, Isa. 33. v. 15. *Part.* אֲטֻמִים clausæ, *id est*, angustæ, *quasi clausæ videantur*, *secundum Chald. paraphrasten*, *vel* clausæ, *scil.* vitro, 1. Reg. 6. v. 4. *Et sic* Ezech. 40. 16. *Hiph. futur.* יַאְטֵם obturabit, Psal. 58. 5.

אטון אֵטוּן *m.* Funis, funiculus, filum: *metonymice* linteum, *ex filis contextum*: אֵטוּן מִצְרָיִם fune Aegypti, *id est*, *linteis Aegyptiacis*, *quæ erant subtilissima*, Prov. 7. 16.

אָטַר Clausit, occlusit: *Futur.* אַל תֶּאְטַר עָלַי ne occludat super me, Psal. 69. 16. *Aliis est*, Aperire.

אִטֵּר *m.* Præclusus: אִטֵּר יַד יְמִינוֹ præclusus manu dextera sua, Jud. 3. 15. *id est*, impos manu dextera. *Fuit enim* שְׂמָאלִי scæva, *ut Kimchi scribit*.

אָטֵר Ather, *nomen propr. viri principis cujusdam*, *qui Babylone* in

in Judæam cum Zorobabele rediit, Esd. 2. v. 16.

איב Inimicus est, inimicitias gessit, hodio habuit. *Præter.* וְאֵיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ & inimicus ero inimicis tuis, Exod. 23. 22.

אֹיֵב *m.* Inimicus: *Cum aff.* אֹיְבוֹ inimicus ejus, 1. Sam. 24. 20. אֹיִבְךָ Inimici tui, Exod. 23. 4. *Plural.* אֹיְבִים, & *Constr.* אֹיְבֵי inimici: *Cum aff.* וְאֹיְבַי & inimicos meos, Psal. 18. 41.

אֹיֶבֶת *f.* Inimica: *Cum aff.* אֹיַבְתִּי inimica mea, Mich. 7. 8.

אֵיבָה *f.* Inimicitia, Gen. 3. 15. *Constr.* אֵיבַת עוֹלָם inimicitia perpetua, Ezech. 35. 5.

איד *m.* Interitus, calamitas, exitium, *Vide supra* אוד.

איה *Inusit.* אַיָּה *f. LXX. est* milvus, Lev. 11. v. 14., Deut. 14. v. 13.: Jobi *vero* cap. 28. v. 7. γὺψ vultur. *Sed Vulg. ubiq. vertit*, vultur. *Allis est*, pica, cornix.

אַיָּה Aià, *nomen propr. virorum*, Gen. 36. v. 24., 1. Paral. 1. v. 40., 2. Sam. 3. v. 7., *&* 21. v. 11.

אַיֵּה Ubi? *Cum aff.* אַיֶּכָּה ubi tu? Gen. 3. v. 9., אַיּוֹ ubi ille? 2. Reg. 19. 13., אַיָּם ubi sunt illi? Isa. 19. v. 12.

אֵי Ubi? Genes. 4. 9. אֵי־זֶה ubi ista, *scil. sit*, 1. Sam. 9. 18. Quanam? 1. Reg. 22. 24. Ubinam, quænam, Jer. 6. 16. qualenam, quodnam, Ecclef. 2. 3. *Et absque Makkaph*, אֵי זֶה Quidnam, Ecclef. 11. 6. אֵי מִזֶּה תָּבוֹא Ubi ex quo venis? 2. Sam. 1. 3. *hoc est*, undenam? אֵי מִזֶּה אַתָּה Undenam es? v. 13. *Jungitur etiam cum* פֹּה, *vide illic*.

אִי *m.* Insula, regio, provincia, Isa. 20. v. 6. *Plur.* אִיִּים, Psal. 72. v. 10. *Item* aves insulanæ, ululæ, Isa. 13. v. 22. הָאִיִּן insulæ, Ezech. 26. v. 18. *Constr.* אִיֵּי Gen. 10. v. 5.

אִי *Pro* אֵין non, *sublato* ן *per apocopen*, 1. Sam 4. v. 21., אִי־נָקִי, Job. 22. v. 30., *quod LXX. vertunt*: ἀθῷος, *Vulg.*, innocens; *videntur autem legisse* אֶת־נָקִי. *Alii contra vertunt*: non innocens; *q. d.*, *si liberatur non innocens*, *quanto magis liberaberis ob innocentiam tuam*. *Hæc ipsa vox* אִי *latine est*, væ, Ecclef. 4. v. 10., *&* 10. v. 16. *Vide etiam* אַיִן.

אִי כָבוֹד Ichabòd, *nomen propr. filii Phinees*, 1. Sam. 4. v. 21. *Etym.*, non gloria.

אִיזֶבֶל Jezàbel, *nomen propr. filiæ regis Sidoniorum*, *uxoris Achab*, 1. Reg. 16. v. 31., *&* 21. v. 5.

אֵיךְ Quomodo ? Gen. 39. 9. אֵיכָה *Idem*, Deut. 1. 12. Ubinam ? Cant. 1. 7. *Et cum cholem*, אֵיכֹה Ubinam, 2. Reg. 6. 13. *quaſi pro* אֵיפֹה, *de quo in* פֹּה. *Et geminato* Caph, אֵיכָכָה Quomodo ? Eſth. 8. 6. *Duo ſunt penacuta*, אֵיכָכָה Cant. 5. 3.

איל אֱיָל *m.* Fortitudo, virtus; כְּגֶבֶר אֵין אֱיָל Sicut vir ſine virtute *aut* viribus, Pſal. 88. 5. *Vide in* אֵל.

אֱיָלוּת *f. Idem* : *Cum aff.* אֱיָלוּתִי Virtus mea, Pſal. 22. 20.

אַיִל *m.* Aries, Num. 28. 27. *Item* ſuperliminare, limen, 1. Reg. 6. 31. Ezech. 40. 14. *Conſtr.* מִלְּבַד אֵיל præter arietem, Num. 5. 8. *Et abſque Jod*, אֵל אֻלָם limen veſtibuli, Ezech. 40. 48. *Plur.* אֵילִים arietes, Mich. 6. 7. לְאֵילִים liminibus, Ezech. 40. 10. אֶת אֵילִים ſuperliminaria, Ezech. 40. 14. *Conſtr.* אֵילֵי arietes, Gen. 31. 38. אֵלֵיהֶמָּה ſuperliminaribus eorum *cum* ה *paragogico*, *pro* אֵלֵיהֶם Ezech. 40. 16. אֵילָו limina ejus, v. 24. *Vide mox in* אֵל, *&* in אֵלָה.

אֵיל *m.* Gen. 14. v. 6. (*ubi tantum occurrit*) אֵיל פָּארָן : *LXX. vertunt* τερέβινθος terebintum; *Chald.*, planitiem; *Vulg.*, campeſtria; *alii*, quercum.

אֵלוֹן *m.* Idem : עַד אֵלוֹן מוֹרֶה uſque ad planiciem More, Gen. 12. 6. *Plural. conſtr.* בְּאֵלוֹנֵי מַמְרֵא in campeſtribus planis Mamre, Geneſ. 14. 13. *Quidam* quercetum *explicant*, *quaſi idem cum* אֵלָה, *de quo in* אֵלָה.

אַיָּל *m.* Cervus, *quaſi* aries ferus, vel ſylveſtris, *juxta quoſdam*, Deut. 15. 22. *Plur.* אַיָּלִים cervi, Cant. 2. 9. *Fœminine legitur* Pſal. 42. 2. *cujus diverſas cauſas Hebr. reddunt*.

אַיָּלָה *f.* Cerva, Geneſ. 49. 21. *vel* אַיֶּלֶת Prov. 5. 19. עַל אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר ad cervam auroræ, Pſal. 22. 1. *quod alii initium alicujus Cantici, alii Inſtrumentum muſicum fuiſſe exiſtimant* : *R. Menachem, citante R. Sal., explicat* מָעוֹז robur. *Et ſic Aben Eſra* כֹּחַ עֲלוֹת הַשַּׁחַר robur aſcenſus auroræ. *Plur.* כְּאַיָּלוֹת quaſi cervarum, Pſal. 18. 34. *Conſtr.* בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה per cervas agri, Cant. 2. 7.

אֵל *m.* Fortis : בְּיַד אֵל גּוֹיִם in manu fortiſſimi gentium, Ezech. 31. 11. *Item ſubſtantive* poteſtas, facultas, *quando poſt ſe habet nomen* יָד : *unde*, לְאֵל יָדְךָ in facultate manus tuæ, Prov. 3. 27. *Non eſt ſine* ל *in hoc uſu*. *Item* Deus, *a fortitudine*, *&* *infinita poteſtate ſic dictus*; *unde a quibuſdam*, Deus fortis, *ſemper transfertur*. *Quidam tamen volunt eſſe*

decur-

decurtatum ab אלֹהַּ, *ficut ab* יְהוָֹה *venit* יָהּ. *Cum aff.* אֵלִי Deus mi, Pſal. 22. 2. & 68.25. Iſa. 44. 17. *Nec cum aliis aff. reperitur. Plural.* אֵל אֵלִים Deus Deorum, Dan. 11.36. בְּנֵי אֵלִים filii fortium, Pſal. 29. 1. *Defective*, בָּאֵלִם inter fortiſſimos, Exod. 15. 11. *Conſtr.* אֵילֵי הָאָרֶץ fortes terræ, Ezech. 17. 13. *cum* י *in medio: Et abſque eo*, אֵלֵי גִבּוֹרִים fortes potentum, Ezech. 32. 21. *Id eſt*, duces potentiſſimi. *Vide etiam infra in* אלה, & אל, & אלגביש.

אַיָּלוֹן Aialòn, *nomen propr. civitatis in Tribu Dan*, Joſ. 19. v. 42., & *alterius civitatis in Tribu Zabulon*, Jud. 12. v. 12., & *alterius civitatis in Tribu Benjamin*, 2. Paral. 11. v. 10., & *alterius in Tribu Ephraim*, 1. Paral. 6. v. 54.

אֵילוֹן Elòn, *nomen propr. virorum*, Gen. 26. v. 34., & c. 36. v. 2., & c. 46. v. 14., Iud. 12. v. 11. *Eſt etiam nomen civitatis in Tribu Nephthali*, 1. Reg. 4. v. 9., *quæ* Joſ. 19. v. 33. *dicitur* אֵלוֹן.

אֵילוֹת Ailàth, *nomen propr. civitatis in regno Edom, ad mare rubrum*, 1. Reg. 9. v. 26., 2. Paral. 8. v. 17., c. 26. v. 2.

אֵילִם, *Et cum* ה *locali* אֵילִמָה in Elim, *nomen propr. loci, ubi fuit ſexta Iſraelitarum manſio*, Exod. 15. v. 27., cap. 16. v. 1., Num. 33. v. 9. *Et etiam nomen putei*, Iſa. 15. v. 8.

אֵילַת Aelàth, Ailà, & Ailàth, *nomen propr. civitatis in litore maris rubri, prope Aſiongaber*, Deut. 2. v. 8., 2. Reg. 14. verſ. 22.

אים *Inuſit.*, *unde* אָיֹם, & אָיוֹם, formidabilis, terribilis, terrificus, Habac. 1. v. 7. *Fœmin.* אֲיֻמָּה terrifica, Cant. 6. verſ. 4. אֵיִם *vide in* אֵיָה.

אֵימְתָן Chald. *m.* Terribilis, *Plur.* אֵימְתָנִין Habac. 1. 7. *in Targum. Fœmin.* אֵמְתָּנִי Terrifica, Dan. 7. 7. *per apocopam, pro* אֵמְתָּנִית & Sægol *eſt loco* Tzere.

אֵימָה *f.* Terror, formido: *Et cum duplicata littera fœminini generis*, אֵימָתָה formido maxima, Exod. 15. 16. *Conſtr.* אֵימַת מֶלֶךְ formido regis, Prov. 20. 2. *Cum aff.* וְאֵימָתוֹ & terror ejus, Job. 9. 34. *Plur.* אֵימוֹת terrores, Pſal. 55. 5. אֵימִים *ex forma maſc.* Job. 20. 25. *Item* portenta, idola, Jer. 50. 38. *Quaſi* terricula *dicas, quod terrorem potius, quam tranquillitatem, animis cultorum ſuorum afferant, ut Kimchi ſcribit hoc loco: Cum aff.* אֵימֶיךָ terrores tuos, Pſal. 88. 16. אֵמִים Emæi, Gigan-

gantes, *quasi terrifici, & formidabiles dicti*, Gen. 14. v. 5., Deut. 2. 11. *R. Salomon hic scribit*, אֵמִים *dicuntur*, עַל שֵׁם שֶׁאֵימָתָם מוּטָּל עַל הַבְּרִיּוֹת: propterea quod terror ipsorum projectus est super creaturas, *id est*, homines alios, *Chald.* אֵמְתָנִין terribiles.

אין אַיִן Non, nihil, nemo, nullus. *Præterito, & futuro nunquam jungitur*: אַיִן *usurpatur tantum, ubi sententiæ membrum aliquod est, ut* Gen. 30. 1. Exod. 17. 7. Job. 3. 9 *& alibi*: אֵין *in continuatione*. *Cum præfixis servilibus*, כְּאַיִן tanquam nihil, Jesa. 41. 11. *Id etiam elliptice usurpatur*, quasi nihil, *scil.* aberat, *h. e.* pene, fere, Psal. 73. 2. מֵאַיִן ex nihilo, præ nihilo, magis quam nihilum, Jesa. 41. 24. מֵאַיִן אַתֶּם unde estis vos? Gen. 29. 4. *Defective*, מֵאַן, *quod legendum* מֵאַיִן undenam? 2. Reg. 5. 25., *quæ sunt pro* מֵאָן, *de quo infra in* אָן. *Forma* אֵין *in continuatione sententiæ, ut*, אֵין רוֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ non est videns, nec cognoscens, nec evigilans, 1. Sam. 26. 12. הַאֵין anne? בְּאֵין in non, dum non, absque: לְאֵין ad non, ut non: מֵאֵין a non, absque, eo quod non. *Hinc* אִי *quod legendum* אִי, *per Apocopam pro* אֵין, Prov. 31. vers. 4., *juxta Ab. Esram*. *Quidam* אִי desiderium *exponunt, ab* אָוָה Desideravit. *Semel etiam* וְאִין & non, 1. Sam. 21. 8, *unde per Apocopam* אִי 1. Sam. 4. 21. Job. 22. 30. *Sic dicitur* בֵּן *&* בִּן, *ut in* בָּנָה: *item* רֵשׁ *&* רִישׁ, *ut in* רוּשׁ: *item* נֵר *&* נִיר, *ut in* נוּר. *Cum aff.* אֵינֶנּוּ non illud, אֵינְךָ non tu, אֵינֶנִּי non ego, אֵינָם non illi, אֵינְכֶם non vos, אֵינֶנָּה non ipsa, *&c. ubi semper verbum substantivum subaudiendum est.*

אֵיִין *vide sub radicali* איה *in* אִי.

אִיעֶזֶר Jèzer, *nomen propr. filii Galaad*, Num. 26. v. 30.

אִיעֶזְרִי, Unde cum præf. הָאִיעֶזְרִי, Num. 26. v. 30., Jezeritæ, *nomen commune posteris Jezer*.

איף אֵיפָה *f.* Epha, Deut. 25. 14. *Mensura major, tantum continens in aridis, quantum batus in liquidis*, Ezech. 45. 11. *hoc est*, tres seas, *sive* sata; *vide* סאה. *Et absque* י *juxta Masoram*, הָאֵפָה Epha, Levit. 5. 11. *Constr.* אֵיפַת 1. Sam. 17. 17.

אֵיפוֹ, אֵיפֹה, אֵיפוֹא *Vide in* פֹּה.

איש *m.* Vir, mas, maritus: *distributive* quisque, unusquisque, quilibet: Aliquis, quidam, quispiam. *Dicitur &* de

de reb. inanimatis : *ut* , אִישׁ אֶל אָחִיו viri ad fratrem suum *id est* , unius ad alterum , Exod. 25. 20. אִישׁ quidquam , Jes. 40. 26. אַשְׁרֵי הָאִישׁ beatus vir , *id est* , quilibet , Psal. 1. v. 1. *Cum aff.* לְאִישָׁהּ viro suo , Genes. 3. 6. אִישֵׁךְ virum tuum , v. 16. *Plur.* אִישִׁים viri , Prov. 8. 4. Jes. 53. 3. Psal. 141. 4. אִשׁ *vide in* יֵשׁ .

אִשָּׁה *f.* Vira , fœmina , mulier , uxor : *& distributive* quæque , unaquæque : אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ mulier ad sororem suam , *id est* , una ad alteram , Exod. 26. 3. *Plur.* אִשֹּׁת fœminæ , Ezech. 23. 44. , *nec sæpius reperitur in plurali* .

אֵשֶׁת *f.* Idem . *De forma vide Aben Esram* , Psal. 58. 9. *Cum aff.* וְאִשְׁתּוֹ & uxor ejus , Gen. 3. 8. *Semel cum segol* , אֶשְׁתְּךָ uxor tua , Psal. 128. 3.

אִישׁ־בֹּשֶׁת Isbòset , *nomen propr. filii Saulis* , 2. Sam. 2. v. 12.

אִישׁוֹן *m.* Nigrum , nigredo : כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן ut nigrum pupillæ oculi , Psal. 17. 8. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה in nigredine noctis , Prov. 7. 9. *Vulgo putant* , אישון *significare* pupillam , *&* בַּת , *hoc loco*, filiam ; Pupillam , *quia in ea conspicitur* צורת איש *imagnncula viri* . *Si sic* ; *quis virunculus conspicitur in nigredine noctis* , *quæ etiam vocatur* אִישׁוֹן ? *Deinde* בַּת *hic significat* pupillam , *ut est in* בָּבָה , *non* filiam , *ut putant* . *R. Salomon scribit hic* , אישון *esse* הַשָּׁחוֹר שֶׁבָּעַיִן nigrum , quod est in oculo , in quo lux sita est ; *item esse* לְשׁוֹן חֹשֶׁךְ , *significare* tenebras , obscuritatem .

אֱשׁוּן *m.* Idem , Prov. 20. 20. Targum אִישׁוּנָא mutato שׁ in ת .

אִישׁ־טוֹב Istòb , *nomen propr. principis , qui suppetias tulit Ammonitis contra Davidem* , 2. Sam. 10. v. 8.

הִתְאֹשָׁשׁ Virum præbuit se . Imperat. הִתְאֹשָׁשׁוּ viros præbete vos , Jes. 46. 8. *Vide etiam infra in* אשש .

איתן אֵיתָן *m.* Fortis , robustus , validus ; *metaphorice* asper , horridus : *& substantive* , vis , robur , אֶל־נַחַל אֵיתָן ad vallem horridam , *sive* asperam , *aut* duram , Deut. 21. 4. בְּאֵיתָן in robore , Gen. 49. 24. *Cum aff.* לְאֵיתָנוֹ ad vim suam , Exod. 14. 27. *Semel absque* י , אֵתָן forti , *scil.* dolore , *ut supplent Ab. Esra* , *& R. Levi* , Job. 33. 19. *Plur.* וְאֵיתָנִים & validos , Job. 12. 19. *Et absque* י , וְהָאֵתָנִים & robusta , Mich. 6. 2. *Fuit &* Ethanim *mensis septimi* , *id est* , Septembris *nomen* : *ut* , In mense Ethanim , is est mensis septimus , 1. Reg. 8. 2. *Ante exitum ex Aegypto , hic mensis anni civilis erat primus* , *post*

post exitum factus septimus anni Ecclesiastici, ratione festorum; Exod. 12. 2.. *Inde Paraphrastes Chaldæus hoc loco transfert,* בִּירְחָא דְעַתִּיקַיָּא קְרוֹ לֵיהּ יַרְחָא קַדְמָאָה וּכְעַן הוּא יַרְחָא שְׁבִיעָאָה׃ In mense, quem (*prisci*) vocarunt mensem primum, nunc est mensis septimus. *Postea anni civilis initium rediit in principium mensis Septembris, quem usque hodie vocant* תִּשְׁרִי Tisri.

אֵיתוֹן *Vide in* אָתָה.

אית *Chald.* est, sunt, *Hebraice* יֵשׁ, *& adjunctis affixis, personæ distinguuntur. In Daniele semper dicitur* אִיתַי: *ut,* אִיתַי גְּבַר est vir, Dan. 5. 11. אִיתַי גֻּבְרִין sunt viri, Dan. 3. 12. *Cum aff.,* לָא אִיתוֹהִי non est ipsa, Dan. 2. 11. הַאִיתָךְ nunquid es tu, v. 26 אִיתֵיכוֹן estis vos, Dan. 3. 14. אִיתַנָא sumus nos, Dan. 3. 18. *In Targum dicitur* אִית.

אִיתִיאֵל Ethièel, *nomen propr. viri e posteris Benjamin*, Nehem. 11. v. 7. *Est aliud cum præf.* Prov. 30. v. 1. לְאִיתִיאֵל, *quod Aq., Theod. vertunt* τῷ Ἐθιήλ Ethieli, *LXX. vero* Τοῖς πιστεύουσι θεῷ credentibus Deo; & *Vulg.*, qui Deo secum morante, *appellative acceperunt.*

אִיתָמָר I'thamàr, *nomen propr. filii Aaron*, Exod. 6. v. 23.

אַכַּד Achàd, *una ex urbibus, in quibus regnavit Nemrod in terra Senaar*, Gen. 10. v. 10.

אַכְזִיב, Judic. 1. v. 31. *Et cum* ה *locali* אַכְזִיבָה Achazib, Achzib, *&* Achzibà, *nomen propr. urbis maritimæ in Tribu Aser*, Jos. 15. v. 44., *&* cap. 19. v. 29.

אָכִישׁ Achis, *nomen propr. regis Geth*, 1. Sam. 21. v. 11., *&* cap. 27. v. 2.

אכך *Arab. vox*, compressit, coarctavit, *hinc, ut videtur Joanni Simoni in Lex., est.*

אַךְ Tantum, tantummodo, duntaxat, veruntamen, sed, profecto, certe, utique, omnino, sane. *In media sententia fere exclusiva est, nempe*: tantummodo, saltem, *ut*, Gen. 7. v. 23., Exod. 10. v. 17., *Conjungitur interdum cum synonymo* רַק; *& majorem tunc præsefert diminutionem*: הֲרַק אַךְ an tantum duntaxat, tantummodo, Num. 12. v. 2., *pleonasmus, cui similem vide in* בַּל.

אֵיכָה, אֵיכֹה, אֵיכָכָה, *vide in* אֵיךְ. אֵיכָה *vide in* אַיֵּה.

אכל Edit, comedit, consumpsit. *Fut.* אֹכַל comedam, Genes. 24. 33. תֹּאכַל consumet, 2. Sam. 11. 25. *Chal. Part. præs. fœm.* אָכְלָה comedens erat, Dan. 7. v. 7. *Imp. fœm.* אֱכֻלִי comede,

mede, v. 5. *Futur.* יֵאכֻל comedet, Dan. 4. 30. וְתֵאכֻל & consumet, Dan. 7. 23. *est & vociferari*, clamare, proclamare, promulgare, pervulgare, divulgare, *Praet.* וַאֲכַלוּ קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא & proclamarunt criminationes, *vel*, accusationes eorum, *nempe* Judæorum, Daniel 3. 8. *id est*, accusarunt, criminati sunt Judæos: דִּיאֲכַלוּ קַרְצוֹהִי דִּי דָנִיֵּאל qui proclamaverant obtrectationes ejus, *nempe*, Danielis, Dan. 6. v. 25. *id est*, accusaverant Danielem. *Ita hoc verbum junctum cum nomine* קְרַץ, *vel* קַרְצָא, *aut* קוּרְצָא obtrectatio, delatio, crimen, *est*, obtrectare, detrectare, criminari, calumniari, deferre, accusare, *ut & sequentia loca ex Targum declarant*: *Præter.* לָא אֲכַל קוּרְצִין בְּלִישָּׁנֵיה non proclamans obtrectationes lingua sua, *Hebraicè*, לֹא רָגַל non obtrectat, Psalm. 15. v. 3. *Partic. plurale construct.* גַּבְרֵי אָכְלֵי קוּרְצָא viri proclamatores detractionis, *Hebraice*, אַנְשֵׁי רָכִיל homines detractores, Ezech. 22. 9. *vide R. Sal.* Levit. 19. 16. *Niph.* נֶאֱכַל comedi, absumi, consumi. *Infin. cum futuro*, הֵאָכֹל יֵאָכֵל comedendo comedetur, Lev. 7. v 18. *Pih. futur.* תְּאַכְּלֵהוּ consumet eum, Job 20. 26. *ex* תְּאֹכַל *factum*, *pro* תְּאַכֵּל, *qualem formam* Pohel *vocant*. *Pyh. præter.* אֻכְּלוּ comsumptæ sunt, Neh. 2. 3. *Hiph.* הֶאֱכִיל comedere fecit, comedendum dedit, cibavit, consumpsit: *Infin.* לְהָכִיל ad comedendum, Ezech. 21. 33. *pro* לְהַאֲכִיל.

אֹכֶל *m.* Cibus, esca, commeatus, Gen. 41. 35.

אוֹכִיל *masc.* Idem: וְאַט אֵלָיו אוֹכִיל & præbebo ipsi cibum, Hos. 11. v. 4.

אֲכִילָה *f.* Idem: בְּכֹחַ הָאֲכִילָה הַהִיא virtute cibi istius, 1. Reg. 19. v. 8.

מַאֲכָל *m.* Idem: *Constr.* מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה ex omni cibo Pharaonis, Gen. 40. 17. *Cum aff.* מַאֲכָלָהּ escam suam, Prov. 6. 8.

מַאֲכֹלֶת *f.* Idem, Jesa. 9. 4.

מַכֹּלֶת *f.* Cibus, cibarium, *prima radicis deficiente*.

מַאֲכֶלֶת *f.* Culter, cibarius *proprie*: *& late* gladius, *a consumendo*, *juxta illud*: & gladius meus תֹּאכַל absumet carnem, Deuter. 32. 42. שֶׁמַּכְשֶׁרֶת אֶת אוֹכֶל quia rectificat, *sive* præparat cibum, *ut dicitur in Bereschit rabba sect.* 57. *Plural.* מַאֲכָלוֹת cultri, Prov. 30. v. 14.

אָכֵן Certe, vere, profecto, utique, sane, Jes. 53. 4. *Quidam ad* כון *reducunt*.

אָכַף Curvavit, reflexit se, Prov. 16. 26. *idem quod* כָּפַף, *ut scribit R. Levi in hunc locum. Sed LXX. vertunt*, vim facit; *Vulg. vero*, compulit; *Alii exponunt*, sollicitavit, *ex rad. Syr.*, *vel* constrinxit, ligavit, *ex rad. Arab.*

אֶכֶף *m.* Manus, *a reflexione*: *Cum aff.* אַכְפִּי manus mea Job. 33. v.7. *idem quod* כַּפִּי. *Aliis, ut etiam Hieron.*, eloquentia mea.

אִכָּר *m.* Agricola, Jer. 51. 23. *Plur.* אִכָּרִים Joel. 1. 11. *Cum aff.* אִכָּרֵיכֶם agricolæ vestri, Jesa. 61. 5.

אַכְשָׁף Achsaph, & Axaph, *nomen propr. urbis in Tribu Aser*, Jos. 11. v. 1., & 19. v. 25.

אַל Ne, nequaquam, *dehortandi, & deprecandi particula*; *rarissime negandi*, non. *Jungitur futuro*, אַל־תֹּאכְלוּ ne comedatis, Exod. 12. 9. אַל־מָוֶת non mors, *id est*, immortalis, Prov. 12. 28., *simile vide in* קוּם: לְאַל ad non, in nihilum, Job. 24. 25. *Speciale est*, אַל pro אָן quo? *ut Chaldæus reddit*, 1. Sam. 27. 10. *Quidam hanc ipsam dictionem accipiunt pro* עַל מִי contra quem; *alii vero interrogative exponunt, videl.*, anne? *Sed* 2. Sam. 13. v. 16. אַל *sumitur pro* עַל super, contra. *Vide supra in* אור. *Chald.* אַל יְבַהֲלוּךְ ne perturbent te, Dan. 5. 10.

אֵל *Com. plur.* Illi, isti, illæ, istæ, hi, hæ, 1. Par. 20. 8. *Hic Masora notat, duo esse* אֵל *prophana, id est, quæ non significent Deum (de quo vide supra in* איל: *) alterum, quod indicatur verbis* ואמר לה אל, *est* Esræ 5. 15. *Ab eo diversum est aliud*, מִשֻּׂמוֹ אֵל Numer. 24. 23. *quod Chaldæus exponit* יַת אִלֵּין, *& R. Sal.* את אלה; *aliis est*, Deus. *Cum* ה *ab initio*, אֶת כָּל הָאֲרָצֹת הָאֵל omnes terras istas, Gen. 26. 3. *Hic Masora enumerat octo, quæ sint profana: nam reliqua sunt divina, id est*, Deum *significant*. *Sæpius est cum* ה *paragogico*; אֵלֶּה. *Semel legitur de Goliatho*, 1. Sam. 17. 11. *Chald.* שְׁמַיָּא אֵלֶּה cœlis istis, Jer. 10. 11. אֵלֶּה מָאנַיָּא hæc vasa, Esr. 5. 15. *ubi* ה *juxta Masorethas redundat. Vide & supra in* איל: כָּאֵלֶּה, *tria sunt in hac forma*, Jer. 10. v. 16. & 51. 19., Job. 16. 2. *alias* כָּאֵלֶּה.

אֶל, **אֱלֵי** Ad, apud, juxta, erga, versus. *Varie sumitur*: *Interdum pro* ב in, *pro* עִם cum, *pro* עַל contra, super: אֶל יוֹסֵף ad Josephum, Genes. 41. 57. אֶל־הָאָרֹן in arcam, Exod. 25. 16. אֶל בְּנֵי מִצְרַיִם cum filiis Aegypti, Ezech. 16. 26. אֶל־אֱדוֹם contra Edom, Jer. 49. 20. *pro* אֶת articulo, Psal. 2. 7., Jesa. 38. 19. אֱלֵי־מָיִם ad aquas, Job 29. 19. *Cum aff.* אֵלַי, ad me, אֵלֶיךָ

ad

ad te, אֵלָיו ad eum, אֵלֶיהָ ad eam, אֵלֵינוּ ad nos, אֵלֵימוֹ ad eos: אֲלֵיהֶם ad eos, אֲלֵיהֶן ad eas, אֲלֵיכֶם ad vos, אֲלֵיכֶן ad vos, *fœmin. ſemper ſub forma plurali. Kimchi hæc ad radicem* אָלָה *refert.*

אֵלָא, *vel* אֵלָה Elà, *nomen propr. civitatis Idumæorum*, Gen. 36. v. 41. *Eſt etiam nom. propr. virorum*, 1. Reg. 4. v. 18., & 16. vv. 6. 8., 2. Reg. 15. v. 30., 1. Paral. 4. v. 15., & 9. v. 8.

אלג אֶלְגָּבִישׁ *m.* Grando immanis: אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ lapides immanis grandinis, *i. e.* אַבְנֵי בָרָד גְּדוֹלוֹת lapides grandinis maximi, *R. Salom.*, Ezech. 13. 11. 13., & 38. v. 22. *Vide R. Davidem.*

אַלְגּוּם *Plural.* אַלְגּוּמִּים *m.* Ligna thyina, ſpecies cedri præſtantiſſimæ, 2. *Paralip.* 2. 7. *Et literis tranſpoſitis*, אַלְמֻגִּים, 1. Reg. 10. 11. *Hebræi communiter Corallium putant eſſe: ſed id non videtur competere iſtis operibus, ad quæ adhibebatur.*

אֶלְדָּד Eldad, *nom. prop. viri, ſuper quem requievit Spiritus Domini in caſtris.* Num. 11. v. 26.

אֵלָה *nom. propr., vide* אֵלָא, *vide etiam in* אֵל.

אלה Exſecratus eſt, juravit, pejeravit: *Semel ex ſignificatione Chaldaica*, ejulavit: *unde Imper.* אֱלִי ejula, *Joel.* 1. 8. *Hiph.* הֶאֱלָה adjuravit. *Infinit.* לְהַאֲלֹתוֹ exſecratione adjurando eum, 1. Reg. 8. 31. *Futur.* וַיֹּאֶל adjuratione obſtrinxit, 1. Sam. 14. v. 24. *per Apocopam, pro* וַיַּאֲלֶה, *quod formam ab* יָאַל *habet, vide in* אל.

אָלָה *f.* Exſecratio, adjuratio, jusjurandum: *Cum aff.* וּבְאָלָתוֹ Et cum adjuratione ejus., Deut. 29. 11. *Plural.* אָלוֹת exſecrationes, Num. 5. v. 23.

תַּאֲלָה *f.* Idem; *Cum aff.* תַּאֲלָתְךָ exſecrationem tuam, Thren. 3. 65.

אַלְיָה *f.* cauda, *proprie ovis, aut arietis, juxta Eliam, cum* זָנָב *ſit generale, ideſt, de omnibus animalibus uſurpetur*, Levit. 7. v. 3., י *eſt loco* ה *radicalis.*

אַלָּה *f. unde cum* ה *præfix.* הָאַלָּה, Jos. 24. v. 26., *Aq., Sym. habent* δρῦς, & *Vulg., aliiq.*, quercus, *a radice* אָלָה exſecratus eſt, *quod, inquiunt, diris devoti eſſent, qui hujuſcemodi arbores ſuccidebant.*

אֵלָה *f. idem ſignificat: Sed LXX., & Aq. interdum vertunt*, τερέβινθος, terebinthus, *Sym. vero*, πλάτανος, platanus; *Alii*, ulmus, tilia, ilex, quercetum, *Plur.* אֵלִים; & *cum præfix.* מֵאֵלִים, Iſai. 1. v. 29., a quercetis, propter quercus, *ſive*,

 lucos,

lucos querceos; *Sed hunc eumdem Isai. locum LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod.*, *& Vulg. vertunt*, ab idolis: בָּאֵלִים, in quercetis, Isai. 57. v. 5. *Constr.* אֵלֵי *cum* י *post* א *otioso*, Isai 61. v. 3., quercus, *secundum quosdam Interpretes*. *Cum affix.*, אֵלֵיהֶם quercus ipsorum, Ezech. 31. v. 14. *Vide* איל, *& quæ sequuntur*.

אַלּוֹן *m.* Idem, Iesa. 6. 13. *Plural.* כָּאַלּוֹנִים *Ut quercus*, Amos 2. 9 *Constr.* אַלּוֹנֵי Iesa. 2. 13.

אֱלוֹהַּ *m.* Deus, Deut. 32. 17., Habac. 3. 3., Job 3. 4. 23., *& sæpius in eo*. *Cum aff.* לֶאֱלֹהוֹ Dei sui, Hab. 1. 11. *Plur.* אֱלֹהִים Dii, Deus: *Constr.* אֱלֹהֵי *Cum aff.* אֱלֹהָיו Deus ejus, אֱלֹהֶיךָ Deus tuus, אֱלֹהַי Deus meus, אֱלֹהֵינוּ Deus noster, *&c.* *Habet modo pluralem, modo singularem sensum*. *Pluralem, cum dicitur de diis falsis; ut*, qui sacrificat לֵאלֹהִים Diis, anathema sit, Exod. 22. 19., *& alibi passim*: De Angelis bonis, *qui sic dicuntur ab excellentia divina: aliter autem vocantur à functione, & ministerio, ut est in* לאך, Psal. 8. 6. *&* 97. 7. (*qui locus adducitur ad Hebr.* 1. 6.) de Judicibus, magistratibus, Exod. 21. 6. *&* 22. 7. 8. *Singularem sensum habet de unico, & vero Deo usurpatum*: *de unico angelo*, Jud. 13. 22. *de uno Vitulo*, Exod. 32. 31. *de uno idolo, ut Dagone*, Jud. 16. v. 23. *Hastoreth*, *Chamos*, *Milchom*, 1. Reg. 11. 33. *de uno Mose*, Exod. 4. 16. *&* 7. 1. *de Arca*, 1. Sam. 4. 7. *Dicitur & de sola persona* Patris, Psal. 45. 8., Filii, Hos. 1. 7. *Cum de unico & vero Deo dicitur, & vocem pluralem adjunctam habet, tunc habetur ratio terminationis, non sensus*: *vide* Genes. 20. v. 13., *&* 35. 7. Jos. 24. 19., 1. Sam. 4. 8., 2. Sam. 7. 23., *cum quo confer* 1. Par. 17. 21. Jer. 10. 10. *Cum in sacris litteris sermo fit de uno vero Deo, plurale* אלהים *frequentius usurpatur, quam ejus singulare* אֱלֹהַּ. *Ut autem est Theologis multis, & præcipue Ludovico Cappello*, Diatriba de nom. אלהים, *animadversum, vocis illius terminatione plurali voluit Scriptura tacite innuere, in uno vero Deo, seu Essentia divina plures esse personas*. *Porro idem nomen Judicibus, ac magistratibus tribuitur, quod Dei judicantis, & gubernantis vices gerant*: *Angelis, quod in ipsis divina, ac cælestis gloria refulgeat*: *Idolis, quod pro Diis habeantur a suis cultoribus*. *Videatur Kimchi in* Psal. 82. v. 6. *Hebræi nomen* אלהים *volunt esse nomen Judicii*: יְהוָֹה *vero nomen gratiæ*. *Radix hujusce vocis* אֱלֹהַּ *est, ut quibusdam videtur,*

detur, ab אָלָה, *quod Hebræis est* juravit, *Arabibus* coluit.

אֱלָהּ *Chald.* Deus, Dan. 2. 28., *&* אֱלָהָא, Esr. 4. 24. *Cum aff.* אֱלָהִי Dei mei, Dan. 4. 5. אֱלָהֵהּ Dei ipsius, Dan. 6. 6. אֱלָהָךְ Deus tuus, v. 21. אֱלָהֲהוֹן Deus ipsorum, Dan. 3. v. 28. אֱלָהֲהֹם Dei eorum, Esr. 5. 5. *Plur.* אֱלָהִין Dii, Dan. 2. 47. *&*, אֱלָהַיָּא Jer. 10. 11. *Constract.* וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא Et Deos argenteos, Dan. 5. 23.

אֵלֶּה illi, illæ, illa, *vide in* אל *pronom. demonstr.*

אִלּוּ Si, etiamsi, quamvis. *Vulg. in* Esth. 7. v. 4. *vertit*, atque utinam: *alii vero interpretantur*, si, si autem. *Vox hæc quibusdam videtur Chaldaica, & Rabbinica: aliis videtur composita ex* לוּ, *& א prosthetico; vel ex* אִם, *&* לוּ, *unde* כְּאִלּוּ ac si, quasi

אֲלוּ *Chald.* Ecce, Dan. 2. 31. וַאֲלוּ Et ecce, Dan. 7. 8. *idem quod* אֲרוּ, *de quo infra suo loco, per commutationem* ר *&* ל.

אֶלְזָבָד Elzabàd, *nom. propr. principis, qui sequutus est Davidem, cum fugeret Saulem*, 1. Paral. 12. v. 12., *&* 26. v. 7.

אלח *Niph.* נֶאֱלַח fœtidus, putidus, rancidus factus fuit; *Præt.* נֶאֱלָחוּ Putidi facti sunt, Psal. 14. v. 3. *Partic.* נֶאֱלָח Fœtidus factus est, Job. 15. 16. *sed Hieron. in Psalm.* 14. *habet*, conglutinati sunt, *& in Psal.* 53. adhæserunt: *LXX. vero, & Vulg. vertunt*, inutiles facti sunt.

אֶלְחָנָן Elehanàn, Elchanàn, *&* Adeodatus, *quæ est interpretatio vocis hæbraicæ; nom. prop. viri fortissimi*, 2. Sam. 21. 19. *&* 23. v. 24., 1. Paral. 11. v. 26.

אֱלִיאָב Eliàb, *nom. propr. virorum*, Num. 1. v. 9., *&* 26. v. 8., 1. Sam. 16. v. 6., 1. Paral. 2. v. 13.

אֱלִיאֵל Elièl, *nom. prop. virorum*, 1. Paral. 6. v. 19., *&* 8. v. 19., *&* 11. v. 46., 2. Paral. 31. v. 13.

אֱלִיאָתָה Eliàtha, *nom prop. filii Heman*, 1. Paral. 25. v. 4.

אֱלִידָד Elidad, *nom. propr. filii Chaselon principis Tribus Benjamin*, Num. 34. v. 21.

אֶלְיָדָע Eliadà, *nom. prop. virorum*, 2. Sam. 5. v. 16., 1. Reg. 11. v. 23., 1. Paral. 3. v. 8.

אֶלְיָּת Elias, *nom. prop. filii Jerobam*, 1. Paral. 8. v. 27.

אֵלִיָּהוּ Elias, *nom. propr. prophetæ*, 1. Reg. 17. v. 1. &c.

אֱלִיהוּא Eliù, *nom. prop. virorum*, 1. Sam. 1. v. 1., 1. Paral. 12. v. 20., *&* 26. v. 7., *&* 27. v. 18.

אֶלְיְהוֹעֵינַי Elioènài, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 26. v. 3., Esd. 8. v. 4.

אֶלְיוֹעֵינַי Elioènài, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 3. v. 23., & 4. v. 36., & 7. v. 8., & v. 19.

אֱלִיחֹרֶף Elihòreph, *nom. prop. viri*, 1. Reg. 4. v 3.

אֱלִימֶלֶךְ Elimèlech, *nom. prop. mariti Noëmi*, Ruth. 1. v. 2.

אֶלְיָסָף Eliasàph, *nom. propr. filii Duel principis Tribus suæ Gad*, Num. 1. v. 14.

אֱלִיעֶזֶר Elièzer, *nom. propr. virorum*, Gen. 15. v. 2., Exod. 18. v. 4., 1. Paral. 7. v. 8., & 23. v. 15.

אֱלִיעָם Eliàm, *nom. propr. filii Achitophel*, 2. Sam. 23. v. 34.

אֱלִיפָז Eliphàz, *nom. prop. filii Esaü ex Ada uxore*, Gen. 36. 4.

אֱלִיפָל Eliphàl, *nom. propr. filii Ur*, 1. Pa al. 11. v. 35.

אֱלִיפְלֵהוּ Eliphalù, *nom. propr. cujusdam Sacerdotis*, 1. Paral. 15. v. 18.

אֱלִיפֶלֶט, & *in pausa*, אֱלִיפָלֶט Eliphèlet, & Eliphàlet, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 5. v. 16., & 23. v. 34., 1. Paral. 3. v. 6., & 8. v. 39., & 14. v. 7.

אֱלִיצוּר Elisùr, *nom. propr. filii Sedeur*, Num. 1. v. 5.

אֱלִיצָפָן Elisaphàn, *nom. propr. virorum*, Exod. 6. v. 22., Num. 34. v. 25.

אֱלִיקָא Elicà, *nom. propr. viri cujusdam fortissimi*, 2. Sam. 23. v. 25.

אֶלְיָקִים Eliacìm, *nom. propr. virorum*, 2. Reg. 18. v. 18., & 23. v. 34., Isai. 22. v. 20.

אֱלִישֶׁבַע Elisabèth, *nom. prop. uxoris Aron*, Exod. 6. v. 23.

אֱלִישָׁה Elisa, *nom. propr. filii Javan*, Gen. 10. v. 4.

אֱלִישׁוּעַ Elisùa, *nom. propr. filii Davidis*, 2. Sam. 5. v. 15.

אֶלְיָשִׁיב Eliasìb, & Eliasùb, *nom. propr. viri*, 1. Paral. 3. v. 24., & 24. v. 12., Esd. 10. v. 6.

אֱלִישָׁמָע Elisamà, *nom. propr. virorum*, Num. 1. v. 10., 2. Sam. 5. v. 16., 2. Reg. 25. v. 25., 1. Paral. 2. v. 41., & 3. v. 6., & 7. v. 26., & 14. v. 6.

אֱלִישָׁע Eliseus, *nom. propr. prophetæ filii Saphat*, 2. Reg. 19. v. 16., & 2. Reg. 3. v. 11.

אֱלִישָׁפָט Elisaphàt, *nom. propr. filii Zechri*, 2. Paral. 23. v. 1.

אִלֵּךְ *Chald. m.* Illi, isti, isti. *pronom. plur. masc.* גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ Viri isti, Dan. 3. v. 22.

אלל אֱלִיל *m.* Nihilum, res nihili: רֹפְאֵי אֱלִל medici nihili, Job 13 v. 4. *ubi R. Levi notat, esse deductum ab* אַל Non, *geminata litera Lamed, ad extremam nullitatem indicandam*: וֶאֱלוּל & re nihili, Jer. 14. v. 14., *scribitur cum* ו, *& legitur per* י: *Plur.* אֱלִילִים Idola, Lev. 26. v. 1. *sic dicta, quod sint omnino* nihil, *juxta illud Apostoli*: Idolum enim nihil est. *Quidam sic dicta putant, quasi* אַל אֵלִים *Non dii. Constr.* אֱלִילֵי Jes. 2. 20. *Cum aff.* וְלֶאֱלִילֶיהָ Et idolis ejus, Jes. 10. v. 11. *Vide in* אַל.

אֱלוּל *m.* Elul, *mensis sextus anni sacri, duodecimus vero anni civilis, & partim Augusto, partim Septembri respondet.*, Nehem. 6. v. 15.

אֱלִל *Vide infra in* ילל.

אלם *Niph.* נֶאֱלַם Mutus redditus fuit, obmutuit. *Praet.* נֶאֱלַמְתִּי Obmutui, Psal. 39. v. 10. תֵּאָלֵם obmutescas, Ezech. 24. v. 27. *Pih.* אִלֵּם ligare, colligare, *propriè manipulos, vel fasces segetum, significatione à nomine derivato petita*: *Particip.* מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים Colligantes segetum fasces, *q. d.* manipulantes manipulos, Genes. 37. v. 7.

אֵלֶם *m. Vocis hujus non una est omnium intelligentia. Nam* in Psal. 58. v. 2. *LXX. vertunt*, ἄρα; *Vulg*, *& Hieron.*, utique; *Alii interpretantur*, manipulus, *idest*, congregatio, caterva, *ut Ab. Esra. Item in titulo* Psalmi 56. v. 1. עַל־יוֹנַת אֵלֶם, *quidam interpretantur*, de oppressione manipuli, *qua scil. justum opprimit manipulus malignus*: *Aq.*, *& Hieron. habent*, pro columba muta: *LXX. vero*, *& Vulgat.*, *neglecta voce* יוֹנַת, עַל אֵלֶם pro populo, *seu* pro congregatione hominum *acceperunt*, *quemadmodum accepit etiam Sym.*, *retenta tamen voce* יוֹנַת; *vertit enim*: pro columba, pro tribu. *Aliis* אֵלֶם *hic est initium cantilenae, aut instrumenti musici nomen; quod quidem Joanni Simoni videtur esse genus* tibiarum ex buxo *a Phrygibus inventum*: *Unde laudatum Psal. titulum sic vertit*: super, *vel* juxta cantum tibiae. *Sunt qui & in Psal.* 58., *& in Psal.* 56. אֵלֶם *interpretentur*, multitudinem, congregationem. *Radix* אִלֵּם *in Piel* ligavit, colligavit; *unde* אִלֵּם mutus, *vel* mutitas, *q. d.*, linguae colligatio; *&* congregatio, *quasi* manipulus hominum.

אִלֵּם *m.* Mutus, Exod. 4. v. 11. *Plur.* אִלְּמִים Jes. 56. v. 10. *q. d.* *lingua ligati*.

אֲלֻמָּה *f.* Manipulus , fasciculus . fascis: *Cum aff.* אֲלֻמָּתִי fascis meus , Gen. 37. v. 7. *Plur. cum Aff.* אֲלֻמֹּתָיו Manipulos suos, Psal. 126. v. 6. *& forma masc.* אֲלֻמִּים Gen. 37. v. 7.

אוּלָם *m.* Porticus , vestibulum , 1. Reg. 7. v. 6. , *& cum Kibbutz* אֻלָם v. 7. , *& cum daghesch* אֻלָּם Ezech. 40. v. 39. *Plural. constr.* וְאֵלַמֵּי & vestibula , Ezech. 41. v. 15. *Vide supra in* אול.

אֵילָם *m. Idem* ; *Plur.* אֵילַמִּים . *Cum aff.* וְאֵילַמָּיו Et vestibula ejus , Ezech. 40. v. 21. *Fæm.* אֵלָמוֹת , Ezech. 40. v. 30.

אַלְמוֹדָד Almodàd , *nom. propr. filii Jectan* , Gen. 10. v. 26.

אַלְמוֹן palatium , vide infra אַרְמוֹן.

אַלַּמֶּלֶךְ Elmèlech , *nom. propr. civitatis in Tribu Aser* , Jos. 19. v. 26.

אַלְמָן viduus , viduatus , Jerem. 51. v. 5. *A rad.* אָלַם *in Niph.* obmutescere ; *unde* viduus , *quod destitutus sit colloquio cum uxore* .

אַלְמָנָה *f.* Vidua , Genes. 38. v. 11. *Plur.* אַלְמָנוֹת , Exod. 22. 23. *Cum aff.* אַלְמְנוֹתָיו Viduas ejus, Jes. 9. 16. בְּאַלְמְנוֹתָיו *vide in* אַרְמוֹן .

אַלְמוֹן Viduitas , Jes. 47. v. 9.

אַלְמָנוּת *f.* Idem, 2. Sam. 20. 3. *Cum aff.* אַלְמְנוּתָהּ Viduitatis suæ , Gen. 38. v. 19. *Plural.* אַלְמְנוּתַיִךְ Viduitatis tuæ , Jes. 54. v. 4. *Kimchi scribit , posse in forma absoluta dici* אַלְמָנוּת , *unde constructè* אַלְמְנוּת , *& ita cum affixis . Sic Rabbini dicunt* , רַחֲמָנוּת misericordia .

אַלְמֹנִי Almoni , *nomen fictitium , quo vocatur is , cujus proprium reticemus* , Ruth. 4. 1. *Dicitur & de loco innominato* , 1. Sam. 21. v. 3. , 2. Reg. 6. v. 8. אַלְמֹנִי *semper præponitur vox* פְּלֹנִי ; *unde* Dan. 8. v. 13. *ex utraque fit unica nempe* פַּלְמֹנִי , *& cum* ל præf. לַפַּלְמוֹנִי . *Aq. autem , & Theod. vertunt* , ὁ δεῖνα quidam .

אַלְמֻגִּים *Vide supra* אַלְגּוּמִּים.

אלן אִילָן , אִילָנָא , אִילָנָה *m. Chald.* Arbor , Dan. 4. *Putant quidam ad* איל *referendum esse , ut* Jod *sit radicale , &* ן *formativum* .

אִלֵּין *Chald.* Illi , isti , illæ , istæ : כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא Omnia ista regna , Dan. 2. v. 44.

אַלּוֹן Allòn , *nom. propr. Sephei patris Zizæ* , 1. Paral. 4. v. 37.

אֵלֹנִי Elonitæ , Num. 26 v. 26. *nom. commune posterorum* אֵלוֹן .

אֵלוֹן Elòn , *nom. propr. filii Zabulon* , Gen. 46. v. 14. *Vide pag.* 28. אֶלְנָעַם

אֶלְנַעַם Elnàem, *nom. prop. viri*, 1. Paral. 11. v. 46.

אֶלְנָתָן Elnathàn, *nom. propr. virorum*, Jerem. 26. v. 22.; 2. Reg. 24. v. 8.

אֶלָּסָר Ellasar, *vertunt LXX. sed Sym. habet* Πόντος, *& Vulg.* Pontus, *non Euxinus sed alius vicinior*, Gen. 14. v. 1.

אֶלְעָלֵא Eleale, *nom. propr. civitatis a filiis Ruben ædificatæ, aut instauratæ*, Num. 32. v. 37., *& postea Tribui Judæ adscriptæ*, Isai. 15 v. 4.

אֶלְעָד Elàd, *aut* Elàdh, *nom. propr. filii Suthalæ*, 1. Paral. 7. v. 21.

אֶלְעָדָה Eladà, *aut* Eladhà, *nom. propr. filii Tabath*, 1. Paral. 8. v. 20.

אֶלְעוּזַי Eluzài, *nom. propr. viri, qui sequutus est Davidem, cum Saulem fugeret*, 1. Paral 12. v. 5.

אֶלְעָזָר Eleazàr, *nom. propr. filii Aaron*, Exod. 6. v. 23., 1. Paral. 6. v. 3.

אֶלְעָלֵה, Isai. 15. v. 4. *Eadem civitas, quæ* אֶלְעָלֵא, *de qua supra.*

אֶלְעָשָׂה Elasà, *nom. propr. virorum*, Jerem 29. v. 2., 1. Paral. 2. v 39., *&* 8. v. 37., Esd. 10. v. 22.

אלף Didicit adsuevit: *Futur.* תֶּאֱלַף: *contracte pro* תֶּאֱלַף discas, Prov. 22. v. 25., *Pih.* אִלֵּף discere fecit, docuit, assuefecit: *part.* מַלְּפֵנוּ docens nos. Job. 35 v. 11., *ex Syrismo pro* מְאַלְּפֵנוּ: *Hiph.* הֶאֱלִיף: *unde part. fæm. plur.* מַאֲלִיפוֹת millena parientes, mille fœtus parientes, *q. d.* millesicantes, *ut quibusdam videtur*; *LXX. vero habent*, multum parientes (oves); *Vulg.*, fœtosæ; *Hieron.*, in millibus: *Sed dictio hæc, quæ legitur* Psal. 144. v. 13., *formata est a sequenti nomine* אֶלֶף mille.

אַלּוּף *m.* Doctor, dux, ductor, *qui suos de omnibus rebus docet, & instruit*. Gen. 36. vv. 15. 17. *&c.*, Prov. 2. v. 17., *&* 16. v. 28., Jerem. 3. v. 4., Mich. 7. v. 5., Zach. 9. v. 7., *ubi pro* ו *habetur* ָ אַלֻּף *Aliis vox hæc* אַלּוּף *est*, familiaris, amicus, socius, *alterius consuetudine* assuetus: *item LXX.*, *Aq, Sym., Vulg., & aliis est*, bos, *sui generis ductor*; כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף tamquam agnus, bos, Jerem. 11. v. 19. *Sed verius hunc locum vertit Vulg.* quasi agnus mansuetus, *ex Arabismo*; *nam* אלף *Arabice significat mansuefacere. &* אלוף *apud Arabes familiare esse epitheton ovis, probat Sam. Bochartus auctoritate Alcami*,

mi, qui, in explicatione verbi ravvum, *quod* ovem mansuefactam, *&* cicuratam *sonat, ita habet*: ovis ravvum *est* ovis aluph, *idest*, cicurata, mansueta, *quæ lingit vestes educatoris sui. Proinde a Propheta consulto additum*, Ego fui ut agnus אַלּוּף qui ducitur ad occisionem, *idest, ut agnus tam mansuetus, ut illorum lambat vestes, a quibus ad lanium rapitur. LXX. balent*, agnus innocens, *Chaldæus, & Syrus*, agnus electus. *Cum affix.*, אַלּוּפִי dux meus; *alii est*, amicus, socius meus, Psal. 55. v. 14. *Plur.* אַלּוּפִים duces, Jerem. 13. v. 21. *Constr.* אַלּוּפֵי, Gen. 36. v. 15., Exod. 15. v. 15. *Cum aff.* אַלּוּפֵיהֶם duces eorum, Gen. 36. v. 19. אַלּוּפֵינוּ boves nostri, Psal. 114. v. 14.

אֶלֶף *c.* Mille, *græce* Chilias: *item*, tribus, familia, *quia Tribuum populus in* Chiliadas *distribueretur*; *unde passim* שַׂר אֶלֶף princeps millium, *sive* Chiliarchus. *Cum aff.* אַלְפִּי Chilias mea, *sive, ut habet Vulg.*, familia mea, *nempe, sub qua ego sum, ut explicant R. Sal., & Kimchi*, Jud. 6. v. 15. *Duale*, אַלְפַּיִם duo milia, Num. 35. v. 5., Jos. 3. v. 4. *Plur.* אֲלָפִים millia, milleni, chiliades, Jos. 8. v. 12., 1. Paral. 21. v. 5. לַאֲלָפִים in millenos, Deut. 5. v. 10. *Constr.* אַלְפֵי אִישׁ millia virorum, Exod. 32. v. 28. *Cum aff.* בַּאֲלָפָיו in millia sua, 1. Sam. 18. 7. *Hiph.* הֶאֱלִיף; *hinc* מַאֲלִיפוֹת, *quod vide in* אלף. *Item* אֲלָפִים *sunt* boves. *Sic* Psal. 8. v. 8. וַאֲלָפִים, & boves. Proverb. *etiam* 14. v. 4., Isa. 30. v. 24. *Et* Deut. 7. v. 13. שְׁגַר אֲלָפֶיךָ fœtus vaccarum tuarum: *unde, inquit Bochartus, constat, etiam de fœmina dici. Itaque, addit, iis non assentior, qui, proprie armenti ducem significari, putant; quia sæpe* אלוף ducem *sonat. Potius a verbo* אלף, *quod* discere *est, &* assuescere, אֲלָפִים *puto dictos* boves, *quia nempe edocti, atque assueti, jugum pati: vel* אלפים *dicuntur* boves, sub jugo jungi soliti, *ab Arabico verbo* alapha, *quod* jungere, *&* copulare *significat. Atque inde est, quod non occurrit in singulari. Chald.* אֶלֶף אַלְפִים millies mille, Dan. 7. v. 10. *item*, אֲלַף, *&* אַלְפָּא, Dan. 5. v. 1. *Plur.* אַלְפִים, *ut ante, ubi Masorethæ notant*, legendum esse אַלְפִין.

אֶלֶף E'leph, *nomen propr. urbis in Tribu Beniamin*, Jos. 18 v. 28.

אֱלִיפֶלֶט Eliphalet, *nom. propr. filii David*, 1. Paral. 14. v. 5.

אֶלְפַּעַל Elphàal, *nom. prop. filii Mehusim*, 1. Paral. 8. v. 11.

תַּלְפִּיוֹת, *quod hic afferunt*, *vide in* תלה.

אלץ *Pih.*, molestavit, moleste ursit, coarctavit. *Fut.* וַתְּאַלְצֵהוּ Jud. 16. v. 16., & moleste urgebat eum. *Vulg. hab.t*, cum jugiter adhæreret ei.

אֱלִיצָפָן Elisaphàn, *nom. propr. virorum*, Exod. 6. v. 22., Num. 34. v. 25.

אַלְקוּם *Vide rad.* קום.

אֶלְקָנָה Elcanà, *nom. propr. virorum*, Exod. 6. v. 24., 1. Sam. 1. v. 4., 1. Paral. 6. v. 23., & 12. v. 6., 2. Paral. 28. v. 7.

אֶלְקֹשִׁי Elcesæus, *nom. commune habitatorum viculi Galilææ, ex quo oriundus erat Nahum propheta*, Nahum 1. v. 1.

אָלוּשׁ, Alùs, *nom. propr. loci, in quo Israelitæ decima vice castrametati sunt inter Daphca & Raphidim, in terra Madian*, Num. 33. v. 13.

אֶלְתּוֹלַד Eltholad, *nom. propr. Civitatum in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 30., *& in Tribu Simeon*, Jos. 19. v. 4.

אֶלְתְּקֵא Elthecè, *nom. propr. Civitatis in Tribu Dan*, Jos. 21. 23.

אֶלְתְּקֹה Elthecò, *nom. prop. ejusdem civitatis*, Jos. 19. v. 44.

אֶלְתְּקֹן Elthecòn, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 59.

אָמִּיא *Vide in* אמם.

אמה *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.* inito pacto addixit: *Hinc* אָמָה *f.* ancilla, Exod. 21. v. 32., *sic dicta*, *quod* inito pacto se, operamque suam hero addicat. *Cum aff.* אֲמָתוֹ ancillam suam, Exod. 21. v. 20. *Plur.* אֲמָהוֹת Gen. 31. v. 33. *Const.* אַמְהוֹת 2. Sam. 6. v. 22. *Cum aff*, וְאַמְהֹתֵיהֶם & ancillas eorum, Esd. 2. v. 65.

אַמָּה *Chald.*, & אַמָּה, *vide in rad.* אמם, & אמן.

אמל Infirmare, debilitare, languidum reddere. *Part. Paul. fœm.* אֲמֻלָה languidum, debile, infirmum, Ezech. 16. 30. *Sed circa hunc locum variant alii Interpretes. LXX. vertunt* διαθῶ disponam: *in Tetraplis* καθαριῶ, *juxta Hieronymum*, & *Vulg.* mundabo: *videntur legisse* אֲמוּלָה *in fut. Kal. verbi* מול circumcidere, & *metaphorice*, sordibus purgare. *In Pyh.*, *loco dagesch fortis, tertia radicalis geminatur; sic in præter.* אֻמְלַל *pro* אֻמַל languere, languescere, languefieri. *Sed LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. vertunt*, πενθέω lugeo; *LXX. item* ἀσθενέω *infirmus*,

mus, *vel*, *ut habet Vulg.*, infirmatus sum. *Præt.* וְאֻמְלַל & languebit, Hos. 4. v. 3. אֻמְלָלוּ languescunt, Thren. 2. v. 8. אֻמְלְלָה גֶפֶן languescit vitis, Isa. 24. v. 7. *Partic. præsens*, *juxta quosdam* אֻמְלַל elanguet, languescit, Isa. 16. v. 8. *Et in patbach*, אֻמְלַל Psal. 6. v. 3., languefactus, *vel*, *juxta Vul. Lat.*, infirmus, *ob pronomen seq.* אָנִי.

אֲמֵלָלִים languidi, *Vulg.*, imbecilles, Nehem. 3. v. 34.

אמם *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.*, præivit exemplo suo, præcessit, præfuit, *& Inde sunt.*

אֵם *f.* Mater, Gen. 3. v. 20., *quæ progeniem suam*, *& tempore*, *& exemplo*, *tamquam causa*, *& dux*, *præcedit*. *Metaphorice*, bivium, *sive* via in bivium exiens, Ezech. 21. v. 21., Metropolis, 2. Sam. 20. v. 19., Jer. 15. v. 8. *Cum aff* אִמּוֹ mater sua, Genes. 2. v. 24. *Plur.* אִמּוֹת; *unde cum aff.*, אִמּוֹתָם matres eorum, *vel* suæ, Jer. 16. v. 3., Thren. 2. v. 12.

אֹם *m.* Gens, natio, populus, *ex una quasi matre*, *sive ex eadem gente propagatus*. *Plur.* הָאֻמִּים nationes, Psal. 117. v. 1., *Fæm.* אֻמּוֹת, Num. 25. v. 15. *Cum aff.* אֻמּוֹתָם nationes suas, Gen. 25. v. 16. *Et cum* לְ *præposito*: לְאֹם מִלְאֹם natio præ natione, Gen. 25. v. 23., Prov. 11. v. 26., *&* 14. v. 28., *Semel cum schurek*, וּלְאוּמִּי & natio mea, Isa 51. v. 4. *Plur.* לְאֻמִּים nationes, Gen. 25. v. 23., Psal. 7. v. 8. *Vox hæc* לְאֹם *a quibusdam derivatur ab Arab.* לאם conjunctus fuit, coaluit; *Chald.* אֻמָּה natio, Dan. 3 v. 29. *Plural.* אֻמִּין, *unde* אֻמַּיָּא nationes, Dan. 3. v. 4., Esdr. 4. v. 10.

אִם *Particula*, *proprie* præcessionem, *sive* præsuppositum *aliquod causæ*, *conditionis exprimens*, *ut notant Jo: Simon*, *& Christianus Noldius*. *Est autem particula*, *I. conditionalis*, si, si quando, Gen. 4. v. 7., Deuter. 8. v. 19., quandoquidem, si quidem, quia, Num. 22. v. 20. Esth. 6. v. 13., Isa. 4. v. 4. *II. Concessiva*, etsi, quod si, Deuter. 30. v. 4., Jud. 13. v. 16. *III. Disjunctiva*, sive, Exod. 19. v. 13., Levit. 3. v. 1., Deut. 18. v. 3., *&c.* *IV. Interrogativa*, an? num? utrum? annon? nonne? Gen. 17. v. 17., 1. Sam. 19. v. 36., 2. Reg. 1. 2., *&c* *V. Negativa*, neque, non, Psal. 132. 3., Ezech. 14. 20., *&c* *Item exprimit adverbia dehortandi*, *vel prohibendi*, ne, אַל־תֶּחְשׂוֹךְ, ne inhibeas, Prov. 24 v. 11: *optandi*, o si, utinam, Psal. 81. v. 9.: *deprecandi*, quæso, obsecro, אִם־בָּרֵךְ

אם־בָּרֵךְ obsecro, benedicas, 1. Paral. 4. v. 10.: *temporis*, quando, cum, postquam, dum, Gen. 38. v. 9., Num. 36. v. 4., Job 14. v. 14., Isa 24. v. 13, Amos 7. v. 2., Mich. 5. v. 7.. *Item* אם *est*, ut, 2. Sam. 20. v. 20., Job 27. v. 5, *In juramentis absolute positum*, *negat* אם־יָמִית quod non interficiet. 1. Reg. 1. v. 51.: *addita vero particula negandi*, *affirmat*, אם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה certe, profecto hoc faciam, Num. 14. v. 35., Isa. 5. v. 9. *Extra juramenta autem* אם־לֹא *exponendum est*, sed, verum, Psal. 131 v. 3., Jerem. 22. v. 6. *Et cum aliis particulis separabilibus*, *ut* וְאִם אַיִן sin minus, Gen. 30. v. 1., Job. 6. v. 13. אם־אַיִן nisi, Exod. 33. v. 15., אם־לֹא כִּי, nisi, Deut. 32. v. 3. אם אָמְנָם an vere?, Job. 19. v. 5., אם גַּם an non etiam, Ezech. 21. v. 18., אם נָא si omnino, Gen. 18. v. 3., אם תַּחַת si loco, Levit. 13. vv. 23. 28. *Cum præfix.* הַאִם an vero? numquid? Num. 17. v. 28., וְאִם an? utrum? Job 40. v. 9., neque, 2. Reg. 3. v. 14., sive, Eccles. 12. v. 14., & si, Levit. 27. v. 4.

אַמָּה *f. LXX.*, *Aqu.*, *Sym.*, *Theod. vertunt*, Πῆχυς, *latine*, cubitus, *mensura cubitalis*, *quæ communiter continebat quinque palmos*; *in sacris autem sex*, *ut Hebræi docent*, *Sed alii Auctores circa cubiti quantitatem variant*. *Cum præf.* בָּאַמָּה in cubito, Ezech. 40. v. 5. *Constr.* אַמַּת, Jerem. 51. v. 13. *Duale*, אַמָּתַיִם duo cubiti, Exod. 25. v. 10. *Plur.* אַמּוֹת, Ezech. 42. v. 4. Chald. אַמִּין cubiti, Dan. 3. v. 1. Esr. 6. v. 3. *Item* אַמּוֹת *apud* Isa. 6. v. 4. *sunt* superliminaria, postes, frontes. *Kimchi arbitratur*, *postium nomine esse hoc loco intelligendos angulos*, *qui inde sunt super postes*.

אַמָּה 2. Sam. 2. v. 24. *varie ab Interpretibus accipitur*. *Plerisque recentioribus est nom. propr.*, Ammà: *Sym. habet*, νάπη saltus; *Aqu.* ὑδραγωγὸς, *& Vulg.* aquæductus. *Vox eadem* אַמָּה *occurrit ibid.* cap. 8. v. 1., *& ab LXX. redditur* ἀφωρισμένη segregata, *ab Aq.* Πῆχυς cubitus, *&* ὑδραγώγιον aquæductus, *a Sym.* φόρος, *a Vulg.* tributum; *Plerisque est nom. propr.*

אֻמָּה *f. Chald.*, *vide in* אם.

אָמִי Amì, *nom. propr. viri*, Esd. 2. v. 57.

אֲמָם Amàm, *nom. propr. civitatis in Tribu Iuda*, Jos. 15. v. 26.

אֵמִים Emim, *nom. propr. gigantum*, *quos expulerunt Moabitæ*, Deut. 2. v. 10.

אמן Nutrivit, fideliter educavit. *Partic.* אֹמֵן nutriens, Esth. 2. v. 7. nutricius, Num. 11. v. 12. *Plural.* וְאֶל־הָאֹמְנִים & ad eos, qui nutriverant, 2. Reg. 10. v. 1. *Cum aff.* אֹמְנַיִךְ nutritii tui, Jes. 49 v. 23. Fœm. אֹמֶנֶת nutrix, Ruth. 4. v. 16. *Cum aff.* אֹמַנְתּוֹ nutrix ejus, 2. Sam. 4. v. 4. *Part. Pahul Plur.* הָאֱמֻנִים qui nutriti erant, Thren. 4. v. 5. *Infin.* בְּאָמְנָה cum nutriretur ipsa, Esth. 2. v. 20. *Niph.* נֶאֱמַן firmum, fidum, fidele, stabile, statum, constans esse, verum esse, *vel* verificari, confirmari, nutriri: *Præter.* וְנֶאְמַן Et firma erit, 2. Sam. 7. v. 16. *Futur. ex prima significatione*, תֵּאָמַנָה nutricantur, Isa. 60. v. 4. *Particip. præs.* נֶאֱמָן, *usurpatur loco nominis*, fidus, fidelis, verus. *Hiph.* הֶאֱמִין credidit, fisus est: *Futur.* תַּאֲמִנוּ vide יָמִין. *Bocharto videtur, hoc ipsum verbum in Hiph. interdum significare idem, quod in Niph., nempe*, consistere, firmum, *aut* stabilem esse: *Sic* Job 39. v. 24. וְלֹא יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר, *sensus simplicior videtur, inquit ille, si ita reddantur*: & non consistit firmus, cum tubæ sonus (*supple*) auditur, *Quam interpretationem confirmare nititur aliis exemplis ejusdem libri* Job cap. 4. v. 18., *&* 15. v. 15., Deut. 28. v. 59. *Sed & Chaldæis, Syrisque* מהימן *non modo* fidelem, *verum etiam* stabilem *sonat*. *Sæpe* הֶאֱמִין *construitur cum* ב, *&* *interdum cum* ל. *Chald.* הימין, *commutato* א *in* י *juxta Chaldaism.*, credidit, Dan. 6. v. 24. *Part.* מְהֵימַן fidus, fidelis, Dan. 2. v. 45.

אֵמוּן *m.* Fides, veritas, Deut. 32. v. 20. *Plur.* אֱמוּנִים fidelitates, veracitates, Proverb. 14. v. 5. *& adjective*, fideles, Psal. 31. v. 24; veraces, Psal. 12. v. 2. *Constr.* אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל fideles Israelis, 2. Sam. 20. v. 19.

אָמֵן *m.* Veritas, Isa. 25. v. 1. *Sed LXX. habent*, γένοιτο fiat, *& Vulg. vertit*, amen.

אֹמְנוֹת *fæm. plur. a singul. inusit.* אֹמְנָה; hinc cum præfix. הָאֹמְנוֹת, 2. Reg. 18. v. 16., antæ: *Chald. vertit*, limina, postes, *qui valvas sustentant*; *Vulg.*, laminæ; *alii*, trabes, columnæ, *quæ sustinent, ac gestant ædificium, ut nutrix infantem*.

אָמוֹן *m.* Nutritius, Prov. 8. v. 30. *Dictio hæc vertitur a LXX., & Vulg.*, componens, *ab Aq.*, τιθηνουμένη nutritia; *ab aliis* artifex, *nimirum peritissimus, & quasi artis nutritius*. אָמוֹן *pro* הָמוֹן; *unde cum præfix.* הֶאָמוֹן Jerem. 46. v. 25., *Vulg.*,

& alii

& alii vertunt, tumultus : *radix est* הָמָה tumultuatus est. *Vide in* הָמָה.

אָמוֹן Amôn, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 22. v.26., *&* 2.Reg. 21. v. 18., 1. Paral. 3. v. 14, 2. Paral. 18. v. 25., *&* 33. v. 20., Jerem. 1. v. 2., *&* 25. v. 3., Soph. 1. v. 1., Nehem. 7. v. 59.

אָמִין, *Chald.*, *vide in rad.* אמם, *& in* אמה.

אָמֵן Veritas, Isa. 65. v. 16. *Inde transit in fidentis, & assentientis particulam*, Amen, Deut. 27. v. 15. *quasi dicas*, firmum, ratum esto, verè fiat. *In novo Test., ubi in principio sententiæ adhibetur, transit in naturam adverbii, & notat asseverationem, reique confirmationem : ut*, amen amen dico vobis, *id est*, verè, certè, profectò, constanter.

אָמָן *m.* Artifex, *quasi artis nutritius dictus, vel quasi firmus in arte, id est, excellens*, Cant. 7. v. 2.

אֱמוּנָה *f.* Veritas, fides, firmitas : *Item* statum munus, & officium, *Constr.* אֱמוּנַת עִתֶּךָ firmitas temporis tui, Isa. 33. v.6. *Cum aff.* אֱמוּנָתוֹ veritas, fides ejus, Psal. 100. v. 5. *Plur.* אֱמוּנוֹת Prov. 28. v. 20.

אֲמָנָה *f.* Firmitas, constitutio firma, Neh. 10. v. 1. constitutio, pensio firma, *&* stata, Neh. 11. v. 23.

אָמְנָה Veritas, *sed adverbialiter usurpatur, pro* verè, revera, Gen. 20. v. 12. Jos. 7. v. 20.

אָמְנָם Verè, revera, sanè, Job. 9. v. 2. כִּי אָמְנָם quia verè sic est, Ruth. 3. v. 12. הַאֻמְנָם an verè, an verò : וְאַף־אָמְנָם & etiam sanè, enimverò esto, sed esto sanè, Job 19. v. 4.

אֱמֶת *f.* Veritas, fides, *contractum quasi ex* אֱמֶנֶת, *sicut* בַּת *est ex* בַּנְתְּ, *aut ex* בָּנָה, *de quo in* בָּנָה : *aut, ex* אֱמוּנָה, *ut scribit Aben Esra*, Genes.24. v. 49. *Cum aff.* אֲמִתּוֹ veritas, *vel* fides ejus, Psal. 91. v. 4., *& Dagesch est loco ejecti Nun.*

אַמְנוֹן Amnon, *nom. propr. primogeniti Davidis*, 2. Sam. 13. 20. *qui idem* cap. 3. v. 2., *&* 1. Paral. 3. v. 1. *vocatur* אֲמִינוֹן : *Est etiam nom. propr. filii Simonis*, 1. Paral. 4. v. 20.

אֲמָנָה Abana, *nom. prop. montis ad Septentrionem terræ Sanctæ, unde oriuntur flumina* Amana, *aut* Abana, & Parphar, Cant. 4. v. 8.

אָמַץ Robustus, fortis fuit : *Præter.* אָמְצוּ robusti sunt, Psal. 18. v. 18. *Pih.* אִמֵּץ roboravit, fortificavit, obfirmavit : *Hiph.*

Hiph. הֶאֱמִיץ roboravit, corroboravit, confirmavit ſe, *vel alium; aut potius* confortatus eſt, *paſſive; quæ eſt interdum conjugationis hujus poteſtas, ut in ſua Gram. Hebr. animadvertit Guarin Hinc hujus conjug. fut. cum præf.* וְיַאֲמֵץ, Pſal. 27. 14., & Pſal. 31. v. 25., *LXX interpretantur*, κραταιούσθω; *Vulg.* confortetur; *Alii*, & roborabit, confortabit, fortiter aget. *Hitph.* הִתְאַמֵּץ roboravit, fortificavit ſe, vires ſuas excitavit, contendit: *LXX. interdum vertunt* σπεύδω feſtino, φθάνω prævenio.

אַמִּיץ אָמֹץ *m.* Fortis, robuſtus, 2. Sam. 15. v. 12. *Et* אֹמֶץ robur, fortitudo, Job 17. v. 9.

אַמְצָה *f.* Robur, fortitudo, Zach 12. v. 5. *At locus iſte videtur Guarin, eſſe imperativus Pih. ejuſdem verbi cum* ה *parag. Hinc Aq. habet*, καρτέρησον conforta; *Vulg.*, confortentur.

אֲמֻצִּים *m. p.*, Zach. 6. v. 3., robuſti, validi, & *Aq.* κρατεροί, *Vulg.*, & *alii*, fortes, *interpretantur. Hebræi coloris aliquam ſpeciem ſignificare putant*, & *inde Chaldæus* קְטְמָנִין cinerei; *LXX.* ψαροὶ varii, diverſi coloris; *Kimchi* rufi: *quam interpretationem multis vindicare nititur Bochartus*.

מַאֲמַצִּים *m. p.* Fortificationes, robora: *Conſtruct.* מַאֲמַצֵּי כֹחַ fortificationes virium, Job 36. v 19.

אָמוֹץ Amòs, *nom. propr. patris Iſaiæ*, Iſa. 1. v. 1.

אַמְצִי Amsì, & Amasài, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 6. 31., Nehem. 11. v. 12.

אֲמַצְיָה Amaſià, *vel* Amaſiàs, *nom. propr. virorum*, 2. Reg. 14. v. 1., 1. Paral. 3. v. 12., & 4. v. 34., & 6. v. 45., Amos 7. v. 12.

אָמַר Dixit, locutus, elocutus, proloquutus eſt: *Item* cogitavit, ſtatuit apud ſe, *quando ad Cor refertur. Futur.* אֹמַר dicam, Jeſ. 43. v. 6. יֹמְרוּךָ dicent tibi, Pſal. 139. v. 20. *perdito* א *radicali. Chald. Præter.* אֲמַר dixit, Dan. 2. v. 24. אַמְרֵת dixi, Dan. 4. v. 5. *cum Pathach loco Chirek*: אֲמַרְנָא diximus, Eſr. 5. v. 4. אַמְרַת dixit illa, *pro* אַמְרַת, *propter* ר, Dan. 5. v. 10. אֲמַרוּ dixerunt, Dan. 4. v. 23. *Part.* אָמַר dicens, Dan. 4. v. 4 *cum Pathach loco Tzere*: *Plur.* אָמְרִין dicentes, Eſr. 5. v. 3. *Infin.* לְמֵאמַר dicendo, Dan. 2. v. 9., & *abſque Aleph*, לְמֵמַר Eſr. 5. v. 11. *Imper.* אֱמַר dic, Dan. 2. v. 4. אֱמַרוּ dicite, Dan. 2. v. 9. *Futur.* יֵאמַר dicet, Dan. 2. v. 7.

v. 7. תֹּאמְרוּן dicetis, Jer. 10. v. 11. נֵאמַר dicemus, Dan. 2. v. 36. *Niph. Præter.* נֶאֱמַר dicta fuit, Dan. 8. v. 26. *Hiph. Præter.* הֶאֱמִירְךָ fecit dicere te, effecit, ut promiseris, & spoponderis, sponsionem stipulatus est à te, Deut. 26. v. 18. *& sic*, הֶאֱמַרְתָּ fecisti dicere, *seu*, spondere ipsum, sponsionem stipulatus es ab illo, v. 17. *Vulgò* exaltare *exponunt*. *Sed priorem probat Ab. Esra ex R. Juda Levita Hispano, & R. David Kimchi in lib. Radicum. Hithp. Futur.* יִתְאַמְּרוּ verbis prædicabunt, *vel* exaltabunt se, Psal. 94. v. 4. *Et* א *in* י *commutato*, תִּתְיַמָּרוּ summe prædicabitis, efferetis vos, Jes. 61. 6.

אֹמֶר *m.* Sermo, dictum, Psal. 68. v. 12. *R. Ab. Esra scribit ad* Psal. 19. v. 4. אומר הם הדבורים שיש להם טעם שלם, *h. e.* אֹמֶר significat verba, quæ continent sensum perfectum, *&c.* *Vide eum. Cum affix.* אִמְרֵי sermonis mei, Job 9. v. 27. *Et ex alia forma* אִמְרוֹ sermonis ejus, Job 20. v. 29. *Plural.* אֲמָרִים sermones, verba, dicta, Prov. 22. v. 21. *Constr.* אִמְרֵי, *ibid.* *Cum aff.* אֲמָרַי dicta mea, Psal. 5. v. 2. אִמְרֵיכֶם sermones vestros, Jes. 41. v. 26.

אָמִיר *m.* Cacumen arboris, ramus summus, altior, Isa. 17. v. 6. *Cum præfix.* וְהָאָמִיר *ibidem* v. 9; *ubi vertit Vulg.*, & segetes: *Alii utroque in loco habent*, ramus, *summus videl. Apud Rabbinos* אֲמִירֵי תְאֵנִים rami ficuum. *Radix hujusce vocis est* אָמַר, *in Hitbp.*, *vel etiam in prima*, *& generali sui notione*, *uti videtur Joanni Simoni*, *significat*, extulit, exaltavit.

אִמְרָה *f.* Sermo. *Constr.* אִמְרַת Psal. 105. v. 19. *Cum aff.* אִמְרָתוֹ verbum ejus, Psal. 147. v. 15., *& semel* אֶמְרָתוֹ Thren. 2. v. 17. *Plur.* אֲמָרוֹת, *& Constr.* אִמְרוֹת dicta, eloquia, Psal. 12. v. 7.

מַאֲמָר *m.* Sermo, oratio, edictum, Esth. 1. v. 15. *Chald.* במאמר & sermo, Dan. 4. v. 14. כְּמַאמַר secundum edictum, Esr. 6. v. 9.

אמר אִמְּרָא *m. Chald.*, agnus, *in Targum frequens*. *Plural.* אִמְּרִין agni Esr. 6. vv. 9. 17., *&* 7. v. 17. *Bochartus arbitratur*, *vocis hujus* אָמַר *radicem esse nomen Chaldæum* עמר lana, *permutata litera* ע *in* א; *unde* agnus *dictus* אִמְּרָא a lana: *Joannes vero Simon derivat ejusdem vocis sensum ex radice Arab.* אמר multiplicavit, *vel* multiplicatus est; *unde existimat* agnum *dictum* אָמַר a fæcunditate.

אִמֵּר Emmèr, *nomen propr. virorum*, 1. Paral. 9. v. 12., Esr. 2. v. 37., Jerem. 20. v. 1.

אִמְרִי Amrì, *nomen propr. virorum*, 1. Paral. 9. v. 4., Nehem. 3. v. 2.

אֱמֹרִי Amorrhæus, *nomen propr. filii Chanaam*, *a quo Amorrhæi populi*, Gen. 10. v. 16.

אֲמַרְיָה, *vel* אֲמַרְיָהוּ Amariá, *sive* Amariás, *nom. prop virorum*, Soph. 1. v. 1., 1. Paral. 6. v. 7., 2. Paral. 31. v. 15.

אַמְרָפֶל Amraphél, *nom. propr. regis Sennaar*, Gen. 14. v. 1.

אֶמֶשׁ Heri, heri vespere, nocte præterita, *quasi a* מָשַׁשׁ palpavit; *quod in tenebris palpemus*, Gen. 19. v. 34.

אֱמֶת *Vide supra sub rad.* אמן.

אֲמִתַּי Amathi, *nom. propr. patris Jonæ Prophetæ*, 2. Reg. 14. v. 25., Jon. 1. v. 1.

אַמְתָּנִי *Chald. fæm*, *vide supra in* אֵימָ.

אָן Quò? 1. Sam. 10. v. 14. *loci*, *& temporis est*: עַד־אָן quousque? *de tempore*, Job 8. v. 2. מֵאָן de quo, *id est*, undenam? 2. Reg. 5. v. 25. *quod legitur* מֵאַיִן, *ut* Gen. 29. v. 4., *& alibi*.

אָנָּא, *& sexies* אָנָּה, *Sym. vertit*, ἀξιῶ, rogo, quæso, obsecro, *LXX.*, ὦ, *Vulg.*, ô; *alii habent*, euge, 2. Reg. 20. v. 3., Psal. 116. v. 4. 16.

אֲנָא, *Chald. pronom.* ego.

אִנְבָּא *Nom. Chald.*, *vide in* אֵבֶב. *Sunt*, *qui vocem hanc ad* אנב *innusit. referant*.

אָנָה Mœruit, luxit. *Præt.* וְאָנוּ & mœrebunt, Isa. 3. v. 26. *Piel*, אִנָּה, Exod. 21. v. 13., *ubi LXX.* παρέδωκεν, *Vulg.* tradidit: *Alii vertunt*, obvenire, occurrere fecit, causam, *vel*, occasionem præbuit veniendi, *idest*, objecit, impulit. *Pual.* אֻנָּה, *unde fut.* יְאֻנֶּה Prov. 12. v. 21., *ubi Interpretes variant.* *LXX.*, ἀρέσει placebit, *Vulg.* contristabit, alii, objicietur, tradetur, dabitur, inferetur, obveniet. תְאֻנֶּה, Psal. 91. v. 10., *vertitur a LXX.*, *& Vulg.*, accedet; *ab Aq.*, μεταχθήσεται traducetur; *ab Sym.*, κατισχύσει prævalebit. *Alii habent*, dabitur causa, ut obveniat. *Hithp. Partic.* מִתְאַנֶּה occasionem, prætextum quærit, *vel*, fabricatur secum, 2. Reg. 5. v. 7.

אֲנִיָּה *f.* Mœstitia, mœror, Isai. 29. v. 2. *Et* תַאֲנִיָּה, Thren. 2. v. 5., Isa. 29. v. 2.

תַאֲנִיָּה

תֹּאֲנָה *f.* Occafio, Jud. 14. v. 4. *Et* תֹּאֲנָה: *Cum aff.* תַּאֲנָתָהּ occafionem ejus, Jer. 2. v. 24. *Aliis est*, occurfus ejus.

אָנָה Ubi? quo? Deut. 1. v. 28., Pfal. 139. v. 7., *Et* Nun *cum daghefi*: אָנָּה תֵלֵךְ quo abis? Jud. 19. v. 17., אָנֶה וְאָנָה huc, aut illuc, 1. Reg. 2. v. 36. עַד־אָנָה ufquequo? Pfal. 13. v. 2. אָנָה vide fupra in אָנָּא.

אֲנָה *Chald. pronom.*, ego, Dan. 2. v. 23.

אֲנֹךְ *Vide in* אני.

אֳנִי *c.* Navis, & *collective*, claffis, 1. Reg. 10. v. 11., *ubi masc.*, & v. 22. *femin. est*. אֳנִיָּה *fem.* Prov. 30. v. 19., *LXX. Aq.*, *Sym.*, *Theod. est* πλοῖον navigium; *Vulg. vero*, & *aliis est*, navis; *a Radice* אנה *in Piel* impulit *dicta est* navis, *quod vento, aut remis impellatur*. *Plur.* אֳנִיּוֹת naves, Ifai. 2. v. 16. *Cum aff.* מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם e claffibus fuis, *vel* e navibus eorum, Ezech. 27. v. 29.

אֲנִי Ego, *pronom. primitivum sing. primæ personæ communis, quod verbum substantivum* fum *fæpe includit, aut exprimit. In pausa sub* א *habetur Kametz*, אָנִי, Zach. 7. v. 5. *Plur.* אֲנוּ nos, Jerem. 42. v. 6. *Legendum juxta vocales*, אֲנַחְנוּ, *secundum literas esset*, אֲנוּ.

אנח *Niph.* נֶאֱנַח Sufpiravit, gemuit, ingemuit. *Præter.* נֶאֶנְחוּ fufpirabunt, Ifa. 24. v. 7. *Imper.* הֵאָנַח fufpira, Ezech. 21. v. 11.

אֲנָחָה *f.* Sufpirium, gemitus, Ifa. 35. v. 10. *Cum aff.* אַנְחָתִי gemitus mei, Pfal. 102. v. 6. *Plur. cum aff.* אַנְחֹתַי gemitus mei, Thren. 1. v. 22.

אֲנַחְנוּ Nos, *pronom. plur. primæ personæ communis*; & *cum aphæresi* τοῦ א, נַחְנוּ, & *in pausa*, נָחְנוּ.

אֲנַחְנָא *Idem pronom. Chald.*, nos, Dan. 3. v. 16.

אֲנָחֲרַת Anaharáth, *nom. propr. civitatis in Tribu Issachar*, Jof. 19. v. 19.

אֲנִיעָם Aniám, *nom. propr. viri*, 1. Paral. 7. v. 19.

אנך *Radix inusit. Hebræis*; *Arab.* crafsus fuit; & אֲנָךְ, plumbum, ftannum, *a crassitie sic dictum*, *quæ causa est gravitatis ejus*. *Hinc*, *ut videtur Joanni Simoni*, אֲנָךְ, *quæ dictio quater occurrit* Amos 7. vv. 7. 8. *In quem locum Interpretes variant*: *Sym.* ἀδάμας adamas; *Aq.* γάνωσις ftannatura, *hoc est*, *litura ex stanno facta*; *Hieron.*, tabefcens; *Vulg.*, litus,

trulla ; *Pag.* amuſſis , regula , *qua utuntur latomi ad dirigendos muros in ædificando* ; *R. David* , *& alii* , libella , perpeudiculum plumbeum , *vel* , ſtanneum .

אָנֹכִי Ego , *idem ac* אֲנִי , Exod. 20. v. 2.

אנן Plangere , lugere , mœſtum , triſtem eſſe , *Arab.* , gemuit, *in Kal. inuſit. In Hithp.* הִתְאוֹנֵן lamentari , plangere , quiritari : *Particip.* כְּמִתְאֹנְנִים ſicut plangentes , quiritantes , Num. 11. v. 1. *Fut.* יִתְאוֹנֵן quiritabitur , Thren. 3. v. 39.

אוֹן *m.* Planctus , mœror , luctus ; אוֹנִי doloris mei , Gen. 35. v. 18. , Deut. 26. v. 14. , Hoſ. 9. v. 4. *Sed pleriqne alii dictionem hanc reducunt ad radicem* און . *Vide pag.* 16.

אִנּוּן *Chald.* illi , iſti , Dan. 2. v. 44. *Fœm.* , אִנִּין iſtæ , eæ , ea , Dan. 7. v. 17. Nun *in fine ad terminationem plur. pertinet.*

אנס Adegit , coëgit , urſit , exegit , preſſit : *Partcipium* , אֵין אֹנֵס nemo erat urgens , Eſth. 1. v. 8. *Chald. Particip.* אָנֵס Premens , negotium faceſſens , Dan. 4. v. 6. *Theod. vertit*, ἀδυνατεῖ , *Vulg.* , impoſſibile eſt (*ſecretum*).

אנף Spiravit , naribus flavit ; *& metaphorice* , iratus fuit . *Fut.* יֶאֱנַף iraſcatur , Pſal. 2. v. 12. *Hithp.* , *præt.* הִתְאַנַּף ira percitus fuit , *vel* , iratum ſe exhibuit , oſtendit , Deut. 9. v. 8.

אֲנַף *m. Chald.* , *emphatice* אַנְפָּא . *Plur.* אַנְפִּין , *emphat.* , אַנְפַּיָּא . *Cum aff.* אַנְפּוֹהִי faciem ſuam , Dan. 2. v. 46. , *&* 3. v. 19.

אַף *m.* Ira ; vultus , facies , *ſic dicta* , *quod iræ index ſit* : *& per ſynecdochen* , naſus , Pſal. 115. v. 6. *Cum aff.* בְּאַפְּךָ in ira tua , Pſal. 6. v. 2. אַפָּהּ naſo ejus , Gen. 24. v. 47. מֵאַפְּכֶם de naſo veſtro , Num. 11. v. 20. *Dageſch eſt pro abjecto* נ . *Duale eſt* אַפַּיִם , facies , vultus , nares , *& forma dualis propriè geminas nares notat* ; *& inde ad vultum quoque accomodatur* , *quod propter narium interſtitium* , *quaſi geminus videatur* , *unde &* פָּנִים , *quod quoque vultum ſignificat* , *plurale tantum eſt* . *Hinc* iram *eadem forma ſignificat* : *ut* , קְצַר אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת brevis irarum (*id eſt* , citò iraſcens , præceps ira) facit ſtultitiam , Prov. 14. v. 17. אֶרֶךְ אַפַּיִם longus irarum , *id eſt* , tardus ad iram , Exod. 34. v. 6. *de Deo* . *Conſtr.* אַפֵּי . *Cum affix.* בְּאַפָּיו in nares ipſius , Gen. 2. v. 7.

אֲנָפָה *f. Dictio hæc* , *quæ duobus tantum locis* , *videl.* Levit 11. v. 19. , Deut. 14. v. 18. *extat* , *varie ab Interpretibus accipitur* .

Hiero-

Hieronym. sequutus LXX. habet, charadrion, *avis species, cui nomen fecerunt αἱ χαράδραι, idest* hiatus prope amnes, & torrentes, *in quibus nidificat hæc avis : Aliis est*, ardea, milvus iracundus, falco montanus, picus, *&c.*

אֲנִיעָם Aniám, *nom. propr. filii Semidæ*, 1. Paral. 7. v. 19.

אָנַק Clamavit, exclamavit, *cum gemitu propriè, ut saucii. Infin.* בֶּאֱנֹק in clamando, quum clamabit, Ezech. 26. v. 15. *Fut.* יֶאֱנֹק exclamabit, Jer. 51. v. 52. *Niph. Partic.* וְהַנֶּאֱנָקִים & qui exclamant, Ezech. 9. v. 4. *Infin.* הֵאָנֵק clamare, Ezech. 24. v. 17.

אֲנָקָה *f.* Exclamatio, gemitus, Mal. 2. v. 13. *Construct.* אֶנְקַת אָסִיר gemitus vincti, Psal. 79. v. 11.

אֲנָקָה *f.*, *unde cum præf.* וְהָאֲנָקָה, Levit. 11. v. 30., *ubi tantum extat*, *LXX.*, *& Vulg. est*, mygale, *seu* mus araneus. *Aliis*, attelabus, *locustæ species sine alis. Bochartus vero arbitratur, esse stellionis genus ab acerbo stridore sine gemitu sic appellati.*

אָנַשׁ Ægrum esse, ægritudine affici : *Futurum*, וָאָנוּשָׁה & ægritudine afficior, Psal. 69. v. 21. *deficient Aleph radicali, & cum Schurek loco Cholem, & He paragogico : integrum enim esset* וָאֶאֱנוֹשָׁה *ut notat Kimchi in Michlol. Niph. Futur.* וַיֵּאָנַשׁ & ægritudine confectus fuit, 2. Sam. 12. v. 15; *Aliis est*, lethaliter ægrotavit.

אָנוּשׁ *m.* Mortiferus, ægerrimus, Jer. 30. v. 15. *Fœmin.* מַכָּתִי אֲנוּשָׁה & plaga mea mortifera, Jer. 15. v. 18.

אֱנוֹשׁ Enós, *nom. prop. filii Seth*, Gen. 4. v. 27.

אֱנוֹשׁ *m.* Homo, *a mortifera ægritudine, in quam post peccatum incidit, sic dictus* : Plur. אֲנָשִׁים homines, *& specialiter*, viri, Num. 13. v. 3. *Constr.* אַנְשֵׁי viri, Gen. 17. v. 27. *Cum aff.* אֲנָשֶׁיךָ viri tui, 1. Reg. 10. v. 8.

אֱנָשׁ אֱנָשָׁא אֲנָשָׁא *Chald.* homo, Dan. 7. vv. 4. 8. quisquam, Dan. 2. v. 10. *Plural.* אֲנָשִׁים viri, Dan. 4. v. 14.

נָשִׁים *Quod hic adducunt, vide in* נָשָׁה.

אַנְתָּה *Pronom. Chald.*, tu; *plur.*, אַנְתּוּן vos; *venit ab Hebr.* אַתָּה : תַּאֲנָתָה, *vide in* אנה.

אָסָא *Verbum Chald.*, sanavit, curavit.

אָסָא Asá, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 15. v. 8., 1. Paral. 3. v. 10., *&* 9. v. 16.

אָסוּךְ, *Vide in Radice* סוּךְ.

אסם *Inusit. Arab.*, male fecit, afflixit. *Unde, ut Guarin videtur*, אָסָם *m.*, *& plur. cum affix.* אֲסָמֶיךָ horrea tua, Deut. 28. v. 8., Prov. 3. v. 10. *Adhibetur pro penu, & apotheca quorumlibet fructuum. Alii vocem derivant a Rad.* שׂוּם ponere.

אסן *Inusit; Unde* אָסוֹן *m.*, Gen. 42 v. 4., *Aq. est*, casus, exitium, calamitas, infortunium: *Vulg.*, malum, adversum: *Aben Esra* mortem *exponit. Sed latius patere, clarum est ex* Exod. 21. vv. 23. 24. *Nam & dens, & oculus, & manus perdita*, אָסוֹן *dicitur*.

אַסְנָה Ascená, *nom. propr. viri*, Esd. 2. v. 50.

אָסְנַפַּר Asenaphár, *nom. propr. cujusdam ducis exercitus*, Esd. 4. v. 10.

אָסְנַת Asenéth, *nom. propr filiæ Putipharis, uxoris Josephi*, Gen. 41. v. 50. *&* 46. v. 20.

אסף *Verbum duas habens significationes sibi fere contrarias: alteram* colligendi, congregandi, recipiendi, *eamque propriam, inquit Joannes Simon, ut* Gen. 6. v. 21., Exod. 3. v. 16., Num. 19. v. 9. *&c. alteram* auferendi, absumendi, *a radicibus cognatis* ספה, *vel* סוף *mutuatitiam, ut* Gen. 30. v. 23., Judic. 18. v. 25. *&c. Unde se habet, inquit Pagnin; sicut latinum verbum*, colligendi, *quod videl. nunc in unum contrahere, nunc abstrahere, seu carptim auferre significat. Sensus autem ex circumstantia contextus facile deprehenditur. Quomodo a* קָבַץ *differat, vide illic.* תֹּסֵף recipies, auferes, Psal. 104. v. 29., *absque* א. *In Piel particip.* מְאַסֵּף colligens, Jerem. 9. v. 21. *Sed* Num. 10. v. 25., Jos. 6. vv. 9. 12 מְאַסֵּף *quidam exponunt*, finiens, agmen claudens: *Vulg. in* Jos. *habet*, & reliquum vulgus. *Inde cum aff.* מְאַסִּפְכֶם agmen vestrum claudens, Isa. 52. v. 12. *Peculiaris formæ est plur. cum aff.* מְאַסְפָיו colligentes illud, Isa. 62. v. 9. *Hithp.* הִתְאַסֵּף congregavit se.

אֹסֶף, אָסֹף, *&* אָסִיף *m.* congregatio, collectio, comportatio, *frugum videl. in horrea*: *Plur. m.* אֲסֻפִּים concilium, collectiones, congregationes, collegia: *Fœm.* אֲסֵפָה congregatio, Isa. 24. v. 22. *Plur.* אֲסֻפּוֹת collectiones, collegia; *Sed Vulg. est*, magistrorum consilium, *melius fortasse* concilium: *Aliis est*, auctores collectionum, Eccles. 12. v. 11.

אַסְפְּסֻף

אַסְפְּסֻף *m.* Collecta turba, colluvies, וְהָאסַפְסֻף & colluvies, Num. 11. v. 4.

אִסְפַּרְנָא *Chald. vide in* סָפַר.

אָסָף Asáph, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 6. v. 39., & 9. v. 15.

אַסְפָּתָא Esphátha, *nom. propr. unius e filiis Aman*, Esth. 9. v. 9.

אָסַר Ligavit, obligavit, vincivit. *Particip.* אֹסְרִי Ligans, Gen 49. v. 11. *cum* י *paragogico*. *Particip. praet.* הָסוּרִים vincti, Eccl. 4. v. 14. *contract. pro* הָאֲסוּרִים *Niph. Imper.* הֵאָסְרוּ vincti estote, Gen. 42. v. 16. *Futur.* יֵאָסֵר vinciatur, vinctus esto, v. 19.

אֱסָר, & אִסָּר *m.* Obligatio, decretum, promissio, juramentum, & *metaphorice* votum, Num. 30. vv. 3. 5. *Plural. cum affix.* וֶאֱסָרֶיהָ & obligationes, vota ejus, Num. 30. vv. 6. 8. 15.

אָסִיר, & אַסִּיר *m.* Vinctus, captivus, Psal. 79. v. 11., Isa. 42. v. 7. *Plur.* אֲסִירִים vincti, Psal. 68. v. 7. *Construct.* אֲסִירֵי, & *cum aff.* אֲסִירַיִךְ vincti tui, Zach. 9. vv. 11. 12.

אסור *m.* Vinculum, ligamen: *unde* domus vinculi, carcer, Jerem. 37. v. 15. *Plur. cum aff.* בְּסוּרָיו vincula ejus, Jud. 15. v. 14. מָסֹרֶת *f. contracte pro* מַאֲסֹרֶת vinculum, Ezech. 20. v. 37.

אסור *Chald.* vinculum, Dan. 4. vv. 12 20. *Plur.* וְלֶאֱסוּרִין & ad vincula, Esr. 7. v. 26. *Item*: אֱסָר, & אֱסָרָא, interdictum, *quasi* vinculum *dictum*: *Sed Theod.*, & *Vulg. est*, sententia, decretum, edictum, Dan. 6. vv. 8. 9.

אסיר Asír, & Asér, *nom. propr. virorum*, Exod. 6. v. 24., 1. Paral. 3. v. 17., & 6. v. 22.

אֵסַר־חַדֹּן Asarhaddon, & Asor Haddan, *nom. propr. regis Assyriorum*, 2. Reg. 19. v. 37., Esr. 4. v. 2., Isa. 37. v. 38.

אֶסְתֵּר Esthér, *nom. propr. mulieris*, *quae etiam* Edissa, *vel* Hadassa *vocabatur*, Esth. 2. v. 7.

אע אָעָא *m. Chald.* Lignum, Esrae 5. v. 8. Dan. 5. v. 4. *idem quod Hebreum* עֵץ, *commutato* צ *in* ע, *quod saepius fit*.

אף אפוא, *Vide supra in rad.* איפה, & אנף, *ex infra sub rad.* פאו.

אָפַד Amicivit, accinxit: *Vulg. habet*: adstrixit, constrinxit (operiendo): *Pag.* superinduit, supertexit; *nam semper usurpatur de tunica corpori astringenda*, *seu adaptanda*.

Exod. 29. v. 5., Levit. 8. v. 7.

אֵפוֹד *m.* Ephod *Erat vestimenti genus, quod vestibus interioribus superinduebatur, adstringebaturque*; Ephod *propterea a cingendo dictum LXX., Aq., Theod., Vulg. quandoque vertunt*, superhumerale: *Alii*, cinctum, amiculum, humerale, *quod humeros tegeret. Duplex autem fuit, unum quo Summus tantum Sacerdos induebatur: aliud, quo utebantur ceteri Sacerdotes, & Levitæ, imo & reges, cum sacris ministrarent*, 2. Sam. 5. v. 14. אֲפֻדָּה *f.* amictus, cintura: *LXX. est* ἐπωμὶς superhumerale: *Vulg.* vestimentum *in genere. Constr.* אֲפֻדַּת, Isa. 30. v. 22. *Cum aff.* אֲפֻדָּתוֹ amictus ejus, Exod. 39. v. 5.

אֵפוֹד Ephód, *nom. propr. patris Hanniel*, Num. 34. v. 23.

אַפַּדְן *Vide in* פדן.

אפה Coxit.; *proprie panem in furno*, Gen. 19. v. 3. *Particip. m.* אוֹפֶה, & אֹפֶה coquens, coquus, pistor, Gen. 40. v. 17. *Cum aff.* אֹפֵהֶם pistor eorum, Hos. 7. v. 6. *Plur.* הָאֹפִים coqui, pistores, Gen. 40. v. 16. *Plur. fœm.* וּלְאֹפוֹת & in pistrices, in coquas, 1. Sam. 8. v. 13. *Imper.* אֵפוּ coquite, Exod. 16. v. 23. *Futur.* וַתֹּפֵהוּ & coxit eam, 1. Sam. 28. v. 24., *quod irregulare est; deficit enim prima radicalis* א. *Niph. Futur.* תֵּאָפֶה coquetur, Levit. 6. v. 10. תֵּאָפֶינָה coquentur, Levit. 23. v. 17. *Inde*, מַאֲפֶה *m.* coctum, *in regimine* מַאֲפֵה, Levit. 2. v. 4. אֵפָה *f.*, *vide supra in* אֵיפָה.

תֻּפִינִים *m. p.* Cocturæ: *Construct.* תֻּפִינֵי Levit. 6. v. 14. *abjecta* א. *Joannes Simonius refert hoc ad radicem* יפן.

אֲפִיחַ Aphía, *nom. propr. viri Jemini*, 1. Sam. 9. v. 1.

אפל *Radix inusit. Videtur Simonio significasse*, serus, serotinus fuit, & *consequenter*, tenebrosus fuit; *unde Arab.*, occidit Sol. *Inde sunt*

אֹפֶל *m.* Caligo, tenebræ, Job. 3. v. 6. בְּמוֹ־אֹפֶל in caligine, Psal. 11. v. 2. אֲפֵלָה *f.* caligo, Exod. 10. v. 22.

אָפֵל *m.* Caliginosus, Amos 5. v. 20. *Plural.* בַּאֲפֵלוֹת in caliginibus, *hoc est*, summâ caligine, Isa. 59. v. 9. *Et* אֲפִילֹת obscura, *idest*, latentia, abscondita *in terra*; Exod. 9. v. 32. *Vulg.* Tarda, serotina semina, *idest*, nondum exorta.

מַאְפֵּל *m.* Caligo, Jos. 24. v. 7., אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה terra caliginis Domini, *idest*, maximæ, Jer. 2. v. 31. *Compositum cum nomine Divino* יָה *augendæ significationis causa: ut & in aliis*. Vide לַהַב.

אִפֵּלֵל

אֶפְלָל Ophlál, *nom. prop. filii Zabad*, 1. Paral. 2. v. 37.

אַפַּיִם Apphäim, *nom. propr. filii Nadab*, 1. Paral. 2. v. 30.

אֹפֶן & אוֹפָן *m.* Rota, Ezech. 1. v. 15. *Constr.* אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו, rotam curruum ejus, Exod. 14. v. 25. *Plural.* אוֹפַנִּים Ezech. 1. v. 16. *Metaphorice*, tempus opportunum, congruum, דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו Prov. 25. v. 11., verbum dictum fecundum, *vel* super rotas suas, *hoc est*, sapienter, & opportune, *Aq. Theod. habent*, ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ in congruentiis, *vel* congruentibus ei, *hoc est*, congruenter: *Vulg.*, in tempore suo. *Metaphora desumta videtur ab aurigis, qui pro locorum circumstantiis currus industrie moderantur.*

אָפֵס Defiit, defecit, finem, *seu* terminum habuit, *semper tamen intransitive hujus est usus, cum nihil amplius rei superest*, Gen. 47. v. 15. הֶאָפֵס an defecit? Psal. 77. v. 9. *Inde*

אֶפֶס *m.* Finis, terminus, extremitas. *Plur.* אַפְסִים fines. *Constr.* אַפְסֵי אָרֶץ Psal. 2. v. 8. *Duale* אָפְסַיִם, *Aq.*, *Sym.*, *Theod.*, *Targum*, *R. Salomon vertunt* talos; *qui ita appellantur, quod sint pedum, & corporis humani extremitates*. מֵי אָפְסָיִם, Ezech. 47. v. 3., aquæ talorum, *idest*, *aquæ plantas pedum humectantes*; *sive*, *aquæ*, *quæ perveniunt usque ad plantas pedum*. Item אֶפֶס *cum præfix.* ב *est*, in defectu, cum defectu, Job 7. v. 6., Prov. 14. v. 28., Dan. 8. v. 5. *Hinc*, nullus, nemo, Isa. 45. v. 6., & 46. v. 9., Amos 6. v. 10., *Item*, nihilum, nihil, Deut. 32. v. 36., 2. Reg. 14. v. 26., Isa. 34. v. 12., & 41. v. 29., & 45. v. 6., *Item*, gratis, temere, absque causa, Isa. 52. v. 4. *Est etiam particula negativa*, non; הַאֶפֶס an non?, 2. Sam. 9. v. 3. *Et exceptiva*, præter, excepto, Isa. 45. v. 14., & tantummodo, Num. 22. v. 35., & 23. v. 13. *Et interdum simul negationem includit, unde cum aff.* אַפְסִי nemo, *sive* nihil præter me, Isa. 47. vv. 8. 10., Sophoniæ 2. v. 15. *Sæpe hæc ipsa dictio occurrit sequente* כִּי, *& tunc* אֶפֶס כִּי *est latine*, tamen, verumtamen, Num. 13. v. 28., Deut. 15. v. 4., Jud. 4. v. 9., Amos 9 v. 8., *Et*, tamen quia, 2. Sam. 12. v. 14.

אָפַע *Inusit. Hinc*, אֶפַע *m.*, *& in pausa cum præf.* מֵאָפַע, Isa. 41. v. 24. *Hoc in loco, variant Interpretes. Aben Esra, & alii vertunt*, ex nihilo; *Chald.*, nequicquam; *Vulg.*, ex

ex eo, quod non eſt, *ita ut* אֶפַע *idem ſit atque* אֶפֶס nihil, nihilum, *mutato* ס *in* ע. *Sunt, qui* אפע viperam *interpretentur hoc modo*: Et opus veſtrum „ *nocentius eſt* „ vipera, *aut opere viperæ*. אֶפְעֶה *f.*, Job 20. v. 16., Iſa. 59. v. 5., *LXX.*, *Sym.*, *Theod. eſt*, ἀσπὶς aſpis; *Vulg.*, regulus, *&* *etiam*, vipera; *Aq.*, ἔχιδνα, *id eſt*, vipera. *Bochartus autem arbitratur*, viperam *fuiſſe dictam* אפעה *a* פעה, *quod eſt* clamare in partu. *Id convenit viperæ, quæ* vi parit.

אפף Circumdedit: אָפְפוּ־עָלַי רָעוֹת circumdederunt me mala, Pſal. 40. v. 13., אֲפָפוּנִי circumdederunt me, Pſal. 18. v. 5.

אַף *Particula Hebraica, & Chaldaica* conjunctiva, *ſive* incluſiva, *qua videl. antea dictis dicenda includuntur, nempe*, &, etiam, Levit. 26. vv. 16. 28., Num. 16. v. 14. *Cum particula* כִּי, אַף־כִּי, *in propoſitione affirmativa notat*, quanto magis, Deut. 31. v. 27., 1. Sam. 14. v. 30., *&c. Sed in negativa*, quanto minus, 1. Reg. 8. v. 27., Ezech. 15. v. 5. *&c. Item* אַף־כִּי *ſignificat*, etiamne? verumne? cur? Gen. 3. v. 1. *Interdum utraque particula ſeparatim exponenda eſt*, etiam quando, etiam quia, Ezech. 14. v. 21., Nehem 9. v. 18. אַף בַּל neque, Iſa. 40. v. 24., אַף־גַּם quamvis, quamquam, Levit. 26. v. 44. *vide* אנף.

אפוֹ Sic, ita, Job 24. v. 25., אֵפוֹא nunc; Gen. 27. v. 37., Exod. 33. v. 16. Iſa. 19. v. 12., Hoſe. 13. v. 10. *Vide in* פֹּה.

אפק *Hitph.* הִתְאַפֵּק Confirmare, corroborare ſe, fortiter ſe continere, reprimere ſe, Gen. 45. v. 1., Iſa. 63. v. 15.

אָפִיק *m.* Validus, robuſtus: *Plur.* אֲפִיקִים validi, robuſti, Job 12. v. 21. *Et ſubſtantive* אָפִיק *ſignificat loca, per quæ valide decurrunt, vel in quibus continentur aquæ, ne exundent, ita* Pſal. 18. v. 16., *&* 42. v. 2., *&* 126. v. 4, Cant. 5. v. 12., Iſa. 8. v. 7., Ezech. 6. v. 3., *&* 31. v. 12., *&* 32. v. 6., *&* 34. v. 13, *&* 35. v. 8., *&* 36. vv. 4. 6., Joel. 1. v. 20., *&* *&* 4. v. 18. *Hinc LXX. eſt* χειμάῤῥους torrens, ἄφεσις emiſſio, φάραγξ vallis: *Aq vero*, κατάῤῥοια defluxus, *&* ἔκχυσις effuſio: *Sym.* ὀχετὸς canalis, alveus, *nempe aquarum*: *Aliis quandoque eſt* rupes, rivus, fons. *Plur. in regimine*, אֲפִיקֵי יָם fontes, effuſiones maris, 2. Sam. 22. v. 16. *Eſt etiam* אָפִיק *nom. m. abſtracti*, vis, impetus, rapiditas, Job 6. v. 15.,

robur,

robur, firmitas, Job 40. v. 18., *&* 41. v. 7. *Plur. construct.* אֲפִיקֵי robora, firmitates.

אֲפִיק Aphéc, *nom. propr. urbis in Tribu Aser*, Jud. 1. v. 31.

אֲפֵק Aphéc, *nom. propr. urbis in Tribu Manasse*, Jos. 12. v. 18., *&* 13. v. 4., *& in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 53., *& in Tribu Aser*, Jos. 19. v. 30., 1. Sam. 4. v. 1., *&* 29. v. 1., 1. Reg. 20. v. 30., *quæ urbs* Jud. 1. v. 31. *dicitur* אֲפִיק.

אפר אֵפֶר *m.* Cinis, Numer. 19. v. 9. עָפָר וָאֵפֶר pulvis, & cinis, Gen. 18. v. 27.

אֲפֵר *m. Idem, juxta quosdam*, 1. Regum 20. vv. 38. 41., *vel* fascia, velamen, *juxtam Targum, & Hebræos, quasi ex* פְּאֵר *transpositum.*

אוֹפִיר Ophir, *proprium nomen viri*, Genes. 10. v. 29. *Item regionis cujusdam Indiæ, auri pretiosi ditissimæ*, 1. Reg. 9. v. 28. *quam Josephus lib.* 8. *cap.* 2. *dicit olim* Sophirum, *nunc* auream terram *appellari. Bocharto videtur esse* Tapobrana. *Inde* aurum ophir *vel* ophirium (*vulgò* obrizum *quasi* ophirizum) *pro Auro præstantissimo sumitur*, Job. 22. v. 24., 1. Paral. 29. v. 4. *Vide* זָהָב.

אַפִּרְיוֹן *m.* Ferculum, *hoc est*, fella, lectica, *qua sponsæ vehebantur*: *Aliis est*, thronus, thalamus, cubile, lectus nuptialis, *sic dictus ob fœcunditatem, a rad.* פָּרָה fructificavit.

אֶפְרַיִם, *in pausa* אֶפְרָיִם Ephráim, *nom. propr. secundi filii Josephi*, Gen. 41. v. 52., 1. Paral. 6. v. 66. *Ab eo nom. accepit Tribus Ephraim, imo & decem Tribus, quæ a Juda defecerunt*, 1. Reg. 11. v. 26., Isa. 7. v. 2., *&* 9. v. 9., Ose. 5. v. 5., Psal. 60. v. 9., *&* 78. v. 67., *&* 108. v. 9. *Item est nom. montis inter Jerichuntem, & Jerosolymam*, Jos. 16. v. 4., *&* 17. v. 10. *Est etiam nom. Saltus in Tribu Gad*, 2. Sam. 18. v. 6. *Etym.*, frugifer, *aut* crescens, *a* פָּרָה fructificavit, crevit.

אֲפַרְסָיֵא Apharsæi, *nom. prop. populi*, Esd. 4. v. 9.

אֲפַרְסְכָיֵא Apharsachæi, *nom. propr. populi*, Esd. 5. v. 6., *&* 6. v. 6.

אֲפַרְסַתְכָיֵא Apharsathachæi, *nom. propr. populi, quem, uti & duos præcedentes, in Samaria transtulit Asenaphar*, Esd. 4. v. 9.

אֶפְרָת, *&* אֶפְרָתָה, Ephrát, *&* Ephrátha, *nom. propr. mulieris*, 1. Paral. 2. v. 19., *&* 4. v. 4. *Est etiam nom. propr. urbis in Tribu Juda*, Gen. 35. v. 16., *&* 48. v. 7., 1. Paral. 2. v. 24.

אֶפְרָתִי Ephrathæus, *nom. com. viris*, *vel de Tribu Ephraim*, Jud. 12. v. 5., 1. Reg. 11. v. 26., *vel de Ephrata*, *five Betlehem*, 1. Sam. 17. v. 12.

אַפְּתֹם *Chald. occurrit*, Efdr. 4. v. 13., *LXX. eſt* καὶ τοῦτο, & hoc: *Vulg.*, & uſque ad: *R. Salom.* & tributum; *Aben Eſra*, & reditus annuus: *Aliis vero*, & theſaurus, & ærarium, *quaſi a voce græca* ἀφθονία abundantia, copia, opes.

אֶצְבּוֹן Esbón, *vel* Efebón, *nom. propr. virorum*, Gen. 46. v. 16., 1. Paral. 7. v. 7.

אָצַל Reponere, ſeponere, reſervare: *Præter.* אָצַלְתָּ ſepoſuiſti, Geneſ. 27. v. 36. *Niph.* præter. נֶאֱצַל anguſtum, contractum fuit, *quaſi* ſeparatum & ſepoſitum in ſe, Ezech. 42. v. 6. *Hunc locum Hieron.*, *& Vulg. vertunt*, eminebant.

אֵצֶל Apud, juxta, penes, propè: מֵאֵצֶל de apud, *id eſt*, de latere, 1. Sam. 20. v. 41. *Cum affix.* אֶצְלִי Apud me, מֵאֶצְלוֹ de apud eum, ab ipſo, 1. Reg. 20. v. 36.

אָצֵל Afél, *nom. propr. viri*, 1. Paral. 8. v. 37., *& 9.* vv. 43. 44.

אַצִּיל *m.* Ala, axilla, *quaſi juxta*, *vel ad latus poſita*: *Cum* ה *locali*, אַצִּילָה ad alam uſque, *id eſt*, pteromata ædificii, *ab alarum ſimilitudine ſic dicta*, Ezech. 41. v. 8. *ubi Vulg. habet* ſpatium. *Plur. conſtr.* אַצִּילֵי, Ezech. 13. v. 18., axillæ; *Sed LXX. eſt* ἀγκών; *Vulg.*, cubitus. *Plur. f.* אַצִּילוֹת, Jerem. 38. v. 12., axillæ. *Theod. habet*, ἀγκῶνες; *Vulg.*, cubiti.

אֲצִילִים *m. p.* Selecti, optimates, magnates, *quaſi* ſepoſiti *dicti*; *Conſtr.* וְאֶל־אֲצִילֵי & in ſelectos, Exod. 24. v. 11. *Cum aff.* וּמֵאֲצִילֶיהָ & ex ſelectis, *vel* optimatibus ejus, Jeſa. 41. v. 9. *Hunc locum LXX. vertunt*, & ex ſpeculis ejus, *hoc eſt*, extremitatibus: *Sym.*, & ex cubitis ejus: *Vulg.*, & a longinquis ejus.

אֲצַלְיָהוּ Afaliá, *nom. propr. patris Saphan ſcribæ*, 2. Reg. 22. v. 3.

אֶצֶם Asóm, *nom. prop. virorum*, 1. Paral. 2. vv. 15. 25.

אָצַר Recondidit, repoſuit in theſaurum, theſaurum collegit, *vel* fecit *Niph. futur.* יֵאָצֵר in theſaurum reponetur; Ieſa. 23. v. 18. *Hiph. futur.* וָאוֹצְרָה & theſaurarios conſtituam, Neh. 13. v. 13. *pro* אוֹצִירָה.

אוֹצָר *m.* Theſaurus, Malach. 3. v. 10. *Conſtr.* אוֹצַר Joſ. 6. v. 19.

אוֹצָרוֹ Theſaurus ejus, Jeſa. 33. v. 6. *Plural.* אוֹצָרוֹת theſauri, Neh. 13. v. 13.

אֵצֶר

אֵצֶר E'ſer, *nom. propr. filii Seir Horræi*, Gen. 36. v. 21.

אקק *inuſit. Inde* אַקּוֹ *m.* Deut. 14. v. 5., rupicapra, *ſive* hircus ſylveſtris, *ita etiam Kimchius*: *R. Sal. vertit*, ibicem; *LXX.*, *& Vulg. explicant* τραγέλαφον, tragelaphum, *hoc eſt* hirco-cervum; *animal, quod facie, & cornibus eſt hircus; magnitudine vero, & pilo cervus, quem Plin. lib. 8. cap. 1., & alii veteres deſcribunt. Bochartus arbitratur*, אקו *eſſe ab* אנק, *ideſt*, clamare, *quia capræ ſunt clamoſum pecus*.

אור; *Vide in* יאר.

אֲרִאֵל *Vide infra poſt* אֲרִיאֵל.

אֵרָא Ará, *nom. propr. filii Jether*, 1. Paral. 7. v. 38.

ארב Inſidiatus eſt: *Conſtruitur cum dativo, & præp.* אֶל, עַל, *Præt.* וְאָרַב & inſidiatus fuerit, Deut. 19. v. 11. *& c. Pih. particip.* מְאָרְבִים ſtudioſe inſidiantes, Judic. 9. v. 25. *Hiph. futur.* וַיָּרֶב & inſidias poſuit, 1. Sam. 15. v. 5. *pro* וַיַּאֲרֵב, *ut Kimchio placet*.

אֶרֶב, *&* אֹרֶב Inſidiæ, inſidiarum locus, latibulum, Job 37. v. 8., *& in pauſa* אָרֶב, Job. 37. v. 8. *Cum affix.* בְּאָרְבָּם in inſidiis ſuis, Hoſ. 7. v. 6.

אֲרָב: Aráb, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Joſ. 15. v. 52.

אַרְבֵּאל, Oſee 10. v. 14., Arbel, *nom. propr. viri, quem Hieron. putat eumdem eſſe ac* Jerobaal, *Aliis eſt vir, qui victus eſt a Salmana, quo tempore vaticinabatur Oſee*.

אֲרֻבָּה *f.* Specus, cataracta, foramen, feneſtra, *per quam proſpicitur ad inſidiandum*: *metaphoricè* caminus, fumarium: מֵאֲרֻבָּה de camino, Hoſ. 13. v. 3. *Plural.* אֲרֻבּוֹת cataractæ, ſpeculæ, feneſtræ, 2. Reg. 7. v. 19. *Cum aff.* אֶל אֲרֻבֹּתֵיהֶם ad feneſtras ſuas, Jeſ. 60. v. 8.

אָרְבוֹת *f. pl.* Cataractæ, *ſive* obices, Iſa. 25. v. 11., *ex abſoluta forma* אֲרֻבּוֹת, *& ſing.* אֹרֶב *Sed hic variant alii Interpretes*: *Vulg. ſunt*, alliſiones; *Aliis ſunt*, cubiti, axillæ, flexiones; *Poli vero exponit*, inſidias, *a radice* ארב; *Joan. Simon vertit*, robora, *a radice Arab.* ארב conſtrinxit, firmavit: *Sed* אֲרֻבּוֹת, Arabóth, 1. Reg. 4. v. 10., *eſt nom. propr.*

מַאֲרָב *m.* Inſidiæ, inſidiarum locus, Jud. 9. v. 35. *Conſtr.* בְּמַאֲרַב in inſidiis, *vel* inſidiarum loco, ſpecu, Pſal. 10. v. 8.

אַרְבֶּה Locuſta, *vide ſub rad.* רבה.

אַרְבִּי Arbí, *nom. propr. loci in Tribu Benjamin*, 2. Sam. 23. v. 35.

אַרְבַּע Arbée, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Gen. 23. v. 2.

אָרַג Texuit attexuit: *Part.* אֹרֵג texens, & textor, Exod. 28. v. 32. *Plural.* אֹרְגִים texentes, Jes. 9. v. 9. *Femin.* אֹרְגוֹת texentes, 2. Reg. 23. v. 7.

אֶרֶג *m* Textura, radius textoris, Job. 7. v. 6., Jud. 16. v. 14.

אַרְגֹּב Argób, *nom. propr. regionis Basanitidis*, Deut. 3. v. 13., 1. Reg. 4 v. 13., 2. Reg. 15. v. 25.

אַרְגְּוָנָא *Chald.* Purpura, Daniel. 5. v. 7. *Et Hebraicè*, אַרְגְּוָן, 2. Paral. 2. v. 6.

אַרְגָּז *m.* Arca, capsula: תָּשִׂימוּ בָאַרְגַּז ponetis in capsula, 1. Sam. 6 v. 8

אַרְגָּמָן *m.* Purpura, purpureum, Exod. 25. v. 4. *idem quod* אַרְגְּוָן, *quod praecedit.*

אַרְדְּ, *& in pausa* אָרֶד Aréd, Gen. 46. v. 21., *&* Heréd, Num. 25. v 40., *nom. propr. virorum.*

אַרְוָד, *Hebr.* Arvàd, *Vulg.*, Aradius, *nom. propr. civitatis ab Arvado, vel Aradio aedificatae*, Ezech. 27. v. 8.

אֲרוֹד, & אֲרוֹדִי Arod, *&* Arodì, *nom. propr. filii Gad, ex quo familia Aroditarum*, Gen. 46. v. 16, Num. 26 v. 17.

אַרְוָדִי, *Hebr.* Arvadhí, *Vulg.*, Aradius, *nom. propr. posterorum Arod; vel incolarum civitatis, aut regionis* אַרְוָד.

אַרְדּוֹן Ardón, *nom propr. filii Caleb ex Azuba uxore*, 1. Paral. 2. v. 18.

אַרְדִּי Hereditae, *nom. commune posteris* אַרְדְּ, Num. 26. v. 40.

אָרָה Carpsit, decerpsit, collegit, avulsit, *proprie fructus. Praeter.* אָרִיתִי decerpsi, *juxta Vulg.*, messui, Cant. 5. v. 2., וְאָרוּהָ & carpunt, *vel juxta Vulg.*, & vindemiant eam, Psal. 80. v. 13. אָרָה, *&* אורו *vide in* אָרַר.

אֲרוּ *Chald.*, Ecce, Dan. 7. v. 2. *Idem est atque* אֲלוּ, *mutatis literis* ל *&* ר.

אֲרִי *m.* Leo: *Quidam ab radice* ארה *vocem hanc derivant. Sed Bocharto dictus videtur a* ראה vidit, *ut* אֲרִי *fit pro* רְאִי, *sicut* אֲרוּ *pro* רְאוּ: *est enim animal acutum cernens; unde & Graeci volunt*, λέοντα leonem, *dici a* λεύσσω, *vel* λάω video; *Arabice etiam* leo *vocatur* mubsir, *idest* videns. *Cum praef.* כ *habente sub se pathach*, כָּאֲרִי sicut leo, Num. 24. v. 9., Ezech. 22. v. 25. *Et cum kametz sub* כ, כָּאֲרִי, Psal. 22. v. 17., *&* Isa. 38. v. 13. *At in* Psal. 22. *mendum est pro* כָּארוּ, *aut* כָּארוּ

כָּארוּ *ut* Esd. 10. v. 44. *legitur* נָשְׂאוּ *pro* נָשְׂאוּ *Nam Massora ad* כָּאֲרִי *notat, duo esse ab initio cum Kametz & in duplici significatione, nempe* Isa. 38. v. 13., *ubi vox illa certo significat* leonem; *ergo in* Psal. 22. *aliam significationem obtinet, quæ alia non potest esse, quam* כָּארוּ, *nempe* foderunt, *ut ipsa etiam Massora notat in* caput 24. v. 9. Num. *Sic & R. Jacob collector Massoræ in ordine* אר *scribit, se in quibusdam correctis exemplaribus invenisse* כָּארוּ. *Id quod confirmant veteres; nam LXX. vertunt* ὤρυξαν, *Chald.* נְכְתִין foderunt, perforarunt, *quibus plane consentiunt Syriaca, Arabica, Æthiopica versiones. Aq. habet* ἤσχυναν fœdarunt, *& S. Hieron.* fixerunt. *Porro* כָּאֲרוּ *erit vel ab inusit. rad.* כור, *vel a* כָּרָא fodit, *cum* א *abundante. ut putat Pagnini, vel quiescente, ut* קָאם *reperitur pro* קָם, *aleph pro vau posito. Plur.* אֲרָיִים, 1. Reg. 10. v. 20., *& ex termin. fœm.*, אֲרָיוֹת, *ibidem* v. 19., leones.

אֲרִיאֵל, *& defective*, אֲרִאֵל, *LXX., Vulg., & alii vertunt*, Ariel, *retenta nempe voce Hebraica, quæ componitur ex* אֲרִי leo, & אֵל Deus, *vel* potens; *unde* אֲרִיאֵל *est* leo Dei, *quasi* leo fortissimus. *Id nominis* אריאל *figurate tribuitur altari*, Ezech. 43. vv. 15. 16., *adeoque templo, & urbi Jerusalem*, Isa. 29. vv. 1. 2. 7., *nisi fallor, inquit Bochartus, propter altare, cujus ignis perpetuo accensus holocausta, leonis instar, vorabat, & consumebat. Fuit etiam* אריאל *cognomentum virorum fortium in terra Moab*, 2. Sam 23. v. 20., 1. Paral. 11. v. 22. *Et hinc fortasse cum affix.* אֶרְאֶלָּם viri fortes eorum, Isa. 33. v. 7. *Sed Hebræi, teste Hieron. comm. in hunc locum, intelligunt* angelos, *sive* legatos: *Sym., Aq., & Theod. vertunt*, videbor, apparebo eis; *legebant enim divisim ita*, אֵרָא לָהֶם: *Hieron., atque Vulg. habent*, videntes; *respexerunt siquidem ad verbum* רָאָה vidit. *Cum præfix.* וְהָאֲרִיאֵל, *& mendose, ut videtur*, וְהַהַרְאֵל, Ezech. 43. v. 15.

אֲרִיאֵל Ariel, *nom. propr. viri*, Esdr. 8. v. 16.

אַרְאֵלִי Arelí, *nom. propr. filii Gad*, Gen. 46. v. 16., Num. 26. v. 17.

אַרְיֵה *m., Heb., & Chald.*, leo, Gen. 49. v. 9. *Plur.* אַרְיָוָתָא leones Dan. 6. v. 8., *ubi* ה *mutatur in* ו.

אֻרְוָה *f.* Præsepe, stabulum, *ab rad.* אָרָה *dictum, quod jumenta in eo pabulum carpant, mutato* ה *in* ו. *Plur.* אֻרְוֹת, 2. Paral. 32.

32. v. 28. *Constr.* אֻרוֹת, 2. Reg. 5. v. 6. *Et mutato* ו *in* י, אֻרְיוֹת, 2. Paral. 9. v. 25. *Item semel occurrit forma plur. f. cum præfix.*, לָאֻרוֹת, *resch*, *&* *vau transmutatis*, 2. Paral. 32. v. 28., per stabula: *Bocharto*, *&* *aliis sunt* septa, loculi, *sive* stationes jumentorum in stabulo.

אָרוֹן, אָרֹן *com.* Arca, scrinium, marsupium, loculus, feretrum, capsa, capsula, Gen. 50. v. 26., Exod. 25. vv. 14.15.16. 21. *In regim.* . אֲרוֹן, Exod. 25. vv. 10. 22. *Dictio hæc quibusdam derivanda videtur ab* אָרָה collegit, *cum terminatione* ון *augmentativa*, *quia in arcam res colliguntur*: *Alii contra arbitrantur*, Nun *esse radicale*; *unde referunt ad* אֹרֶן, *de quo infra*.

ארז *Arab.* firmus, stabilis fuit, *specialiter* radicibus in terram firmiter defixis. *Inde est*, *inquit Joan. Simon*, *partic. Pahul*, ארוז firmatus; *plur.* אֲרֻזִים firmati, Ezech. 27. v. 24., *In hoc tamen loco LXX. habent*, cypressina, *Vulg. vero*, cedros.

אֶרֶז *m.* Cedrus, *a firmitate*, *&* *stabilitate radicum*, *ut videtur Simoni in Lex.* *Cum aff.* אַרְזָה cedrus ejus, Soph. 2. v. 14., *deficiente Mappik*. *Plur.* אֲרָזִים Psal. 29. v. 5. *Constr.* אַרְזֵי, Jud. 9. v. 15. *Cum aff.* אֲרָזֶיךָ Jerem. 22. v. 7. *Per metonymiam sumitur hæc ipsa dictio pro* tabulato cedrino, 1. Reg. 6. v. 18., 1. Paral. 17. v. 1.

אָרַח Iter fecit: *Præter.* וְאָרַח & iter faciet, Job 34. v. 8. אֹרֵחַ proficiscens, viator, Jud. 19. v. 17. *Plur.* אֹרְחִים Jer. 9. v. 1.

אֹרַח *f.* Iter, via, semita: *metaphoricè* consuetudo, Gen. 18. v. 11. *Cum aff.* אָרְחִי iter meum, Psal. 139. v. 3. *Plur.* אֲרָחוֹת viæ, Jud. 5. v. 6. *Constr.* אָרְחוֹת Psal. 8. v. 9. אֹרְחוֹת *vide mox*: *Cum aff.* אֹרְחֹתָיו vias ejus, Prov. 22. v. 25. *sic* אֹרְחֹתֶיךָ semitæ tuæ, *&c.* *Chald.* אֹרְחָתֵהּ viæ ejus, Dan. 4. v. 34. וְכָל־אֹרְחָתָךְ & omnes viæ tuæ, Dan. 5. v. 23.

אָרַח Areé, *vel* Areá, *nom. propr. filii Ollæ*, 1. Paral. 7. v. 39., Esdr. 2. v. 5., Nehem. 6. v. 18.

אֹרְחָה *f.* Comitatus, turma, cohors commeantium: *Constr.* אֹרְחַת, Gen. 37. v. 25. *Plur.* אֹרְחוֹת cœtus commeantes, Jesa. 21. v. 13.

אֲרֻחָה *f.* Viaticum, cibarium itineris, *quasi itinerarium dicas*, Jer. 40. v. 5. וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד cibarium ejus cibarium juge est, Jer. 52. v. 34. *ubi Constructum & Affixum est.*

אֲרִי

אֲרִידַי Aridái, *nom. propr. unius e filiis Aman*, Esth. 9. v. 9.

אֲרִידָתָא Aridátha, *nom. propr. alterius filiorum Aman*, Esth. 9. v. 8.

אַרְיֵה Arie. *nom. propr. viri, vel, ut quidam volunt, loci*, 2. Reg. 15. v. 25.

אַרְיוֹךְ Arióch, *nom. propr. regis Ponti*, Gen. 14. v. 1.

ארך Prolongari, produci, prorogari: *Præter.* אָרְכוּ לוֹ prorogati essent ei, Gen. 26. v. 8., Ezech. 12. v. 22. *Futur.* וַתֶּאֱרַכְנָה & prolongabantur, Ezech. 31. v. 5. *Hiph.* הֶאֱרִיךְ prolongavit, prorogavit, produxit, protraxit, distulit: *&* *intransitivè* prolongari, *ut* Deut. 5. v. 16.

אֲרַךְ *Chald.* Prolungavit, *& intransitive*, prolungatus est. *Part. Pahul*, אֲרִיךְ, quod *Sim. in Lex. vertit*, prolungatum, *item*, promulgandum, tardandum, longius differendum. *Sed aliis est*, decens, conveniens, fas, licitum esse. *Unde cum negatione*, לָא־אֲרִיךְ, Esdr. 4. v. 14., *LXX. vertunt*, οὐκ ἔξεστι non licet: *Vulg.* nefas ducimus: *Alii*, non convenit.

אֶרֶךְ *m.* Prorogatio, longitudo, *sive* rei, *sive* temporis. *Et adjective*, longus: *Unde frequentissima phrasis*, אֶרֶךְ אַפַּיִם longus ira, *idest*, tardus ad iram, longanimis, Exod. 34. v. 6., אֶרֶךְ־רוּחַ longus spiritu, *idest*, longanimis, Eccles. 7. v. 8., אֶרֶךְ הָאֵבֶר longa ala, alatissima, Ezech. 17. v. 3.

אֶרֶךְ Arách, *nom. propr. civitatis in terra Sennaar*, Gen. 10. v. 10.

אֹרֶךְ *m.* Longitudo, Gen. 6. v. 15. *Cum aff.* אָרְכּוֹ longitudo ejus, Exod. 25. v. 10.

אַרְכָא *Chald.*, Prolongatio, prorogatio, Dan. 4. v. 24. *Vulg. verbaliter accepit*; *habet enim*, ignoscet.

אַרְכָה Idem, Dan. 7. v. 12. *Quo in loco Vulg. habet*, tempora.

אֲרֻכָּה *Legitur* Job 11. v. 9. πέραν longe, μακρότερος, *Vulg.*, longior. *Alii vertunt*, longum, diuturnum, diutinum, 2. Sam. 3. v. 1., *ubi Vulg. habet*, longa (concertatio).

אֲרוּכָה אֲרֻכַת *f.* Sanitas, curatio, longitudo, prolongatio, *vitæ scil.*, cicatricis obductio, *sic etiam interdum habet Vulgat. Constr.* אֲרֻכַת, Jerem. 8. v. 22. *Cum aff.* וַאֲרֻכָתְךָ & sanitas tua. Isai 58. v. 8. *Eadem vox metaphorice significat murorum restaurationem* • Nehem. 4. v. 1., 1. Paral. 24. v. 13.

אַרְכוּבָא, *vel* אַרְכֻּבָא, *&* אַרְכֻּבָּה, *f. Chald. vide in* רכב.

אַרְכְּוָיֵא Archuæi, *m. plur. Chald. emphat.*, Esdr.4. v. 9., *nom. propr. populi.*

אַרְכִּי Aschí, *nom propr. urbis in Tribu Ephraim*, Jos.16. v.2., 2. Sam. 15. v. 32.

אֲרָם Asám, *nom. propr. filii Sem, a quo regio appellata* Aramia, Syria, *ad Orientem Judææ sita*, Gen. 10. v. 22. *Hinc* אֲרָם Sysus, Gen. 22. v. 21., 2. Sam. 8. v. 5., & 10. v. 6., אֲרַמִּי Asamæus, Sysus: *Plur.* אֲרַמִּים, & אֲרוֹמִים, 2. Reg. cap 8. v. 29., & 16. v. 6. *Fæm.*, אֲרַמִּיָּה Asamæa, Syra, 1. Pasal. 7. v. 14. אֲרָמִית Asamice, Syriace, 2. Reg. 18. v. 26. *Est etiam* אֲרָם *nom. urbis, vel loci, unde adductus est Balaam à Balae*, Num. 23. v. 7., *ubi LXX. habent* Μεσοποταμία Mesopotamia, *hoc est*, interamnis, *quæ est Euphratem inter & Tigrim. Item nom. propr. civitatis dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem*, 1. Pasal. 2. v. 23., *quæ alibi dicitur* Asan: *Nom. tandem propr. filii Somer*, 1. Pasal. 7. v. 34. אֲרַם נַהֲרַיִם Arám *sive* Sysia duorum fluviosum, *vel* intes duo flumina, Deut. 23. v. 5. *Ubi LXX.*, & *Vulg. habent* Mesopotamia.

אַרְמוֹן *c.* Palatium valde excelsum, arx, 1. Reg. 16. v. 18. *Hinc*, הַהַרְמֹנָה ad palatium, Amos 4. v. 3. *cum* ה *loco* א. *Plur.* אַרְמְנוֹת palatia, Amos 1. v. 4. *Cum aff.* וְאַרְמְנוֹתָיו & palatia ejus, Amos 6. v. 8. *Hinc etiam, juxta quosdam*, בְּאַלְמְנוֹתָיו in palatiis ejus, Jesa. 13. v. 12. *per commutationem* ר *in* ל, *ut supra fuit in Chaldaicis*, אֲלוּ & אֲרוּ: *vel*, in viduatis palatiis ejus, *ut significationem habeat ab* אַלְמוֹן & אַרְמוֹן.

אַרְמֹנִי Armonì, *nom. propr. filii Saulis ex Respha*; 2. Sam. 21. vers. 8.

אֲרָן Asán, *nom. propr. virorum*, Gen. 36. v. 28., 1. Paral. 1. v. 42., & 2. v. 25.

אֹרֶן *m.* Osnus; *sed Vulg., quem sequuntur Bochartus, aliique; est*, pinus, *vel* pini *species*, Isa. 44. v. 14. *Quod vero hinc nonnulli derivant, videl.*, אָרוֹן, *vel* אָרֹן, *vide pag.* 64.

אֹרֶן Asán, *nom. propr. filii Jerameel*, 1. Paral. 2. v. 25.

אַרְנֶבֶת *fæm.* Lepus, Levit. 11. v 6. *Nonnulli vocem hanc derivant ex* אָרַב insidiasi, *quod ille sit venatorum insidiis expositus.*

אַרְנוֹן Arnón, *nom. propr.*, I. *torrentis, seu fluvii Moabitarum*, Num. 21. v. 14., II. *rupis excelsæ in finibus Amorrhæorum*, & *Moa-*

Moabitarum, Deut. 2. v. 36., Jos. 12. v. 1., & 13. v. 9., Jud. 11. v. 13.; III. *civitatis eorumdem*, Num. 21. v. 24., Jos. 12. v. 1.

אַרְנָן Arnán, *nom. propr. filii Raphajæ*, 1. Paral. 3. v. 21. *Et* אָרְנָן Ornàn, 1. Paral. 21. v. 18., *nom. propr. viri*, *qui* 2. Sam. 24. vv. 16. 20. *dicitur* אֲרַוְנָה.

אֲרִיסַי Arisái, *nom. propr. unius e filiis Aman*, Esth. 9. v. 9.

ארע *Chald.* terra, *mutato* צ *in* ע. *In statu emphat.* אַרְעָא, Jerem. 10. v. 11., Dan. 2. vv. 35. 39., & 3. v. 31. *Sed* אֲרַעא, *quæ occurrit* Dan. cap. 2. *in fine* v. 39. *varie accipitur*. *Theod.*, & *Vulg. vertunt*; minus; *Alii*, inferius, infra, *id est*, demissius, ac humilius. *Juxta Masorethas legendum*, אֲרַע.

אַרְעִית *f. Chald.*, *unde cum præfix.* לְאַרְעִית, Dan. 6. v. 25. *Ubi Theod. habet* εἰς τὸ ἔδαφος, *Vulg.*, & *alii*, usque ad pavimentum; *Alii denique*, ad imum, infimum.

אַרְפַּד Arphád, *nom. propr. insulæ*, *al. civitatis in Phœnicia sitæ non longe a Damasco*. Isa. 10. v. 9., 2. Reg. 18. v. 34., Jerem. 49. v. 23.

אַרְפַּכְשַׁד Arphaxád; *nom. propr. filii Sem*. Gen. 10. v. 21.

ארץ *c. sed f. sepius*, Terra, *tam habitabilis*, *quam inhabitabilis*. *Quidam deducunt à* רָצַץ, *a terendo*, *quod ab incolis suis teratur*, & *calcetur*, *ut* & *latine à terendo dictam volunt*, Gen. 1. v. 10. *Cum* ה *locali*, אַרְצָה terram versus, in terram, *vel* regionem, Gen. 12. v. 5. *Cum articulo* ה *ab initio* א *semper est Cum Kametz*; *ut*, הָאָרֶץ. *Cum affix.* אַרְצוֹ terra ejus, אַרְצְךָ terra tua, אַרְצָם terra eorum: *Plur.* אֲרָצוֹת terræ, Jer. 28. v. 8. *Constr.* אַרְצוֹת Psal. 105. v. 44. *Metonymice* אֶרֶץ *sumitur pro terræ incolis ut*, Gen. 6. vv. 11. 12., *per synecdochen autem pro regione*, *provincia*, *sive terræ parte*, *ut* Gen. 13. v. 6.

אַרְצָא Arsà, *nom. propr. præfecti Tharsæ*, 1. Reg. 16. v. 9.

ארק אַרְקָא *Chald.* Terra; שְׁמַיָּא וְאַרְקָא cœlum & terram, Jer. 10. v. 11. *Quibusdam dictio hæc videtur eadem*, *ac* אַרְעָא, *mutato* ע *in* ק.

ארר Maledixit, exsecratus est, *Construitur cum accusativo*, *ut* Malach. 2. vers. 2. *Imperat.* אָרָה לִי maledic mihi, Num. 22. v. 6., *cum dativo pleonastico*, אֹרוּ maledicite, Jud. 5.

5. v. 23. *Niph. Particip. Plurale*, נֵאָרִים maledicti, Mal.3. v. 9., *quod tamen propter Tzere potius* ad נָאַר *reducendum*. *Pih. Præter.* אֵרְרָהּ maledictum reddidit eam, Gen. 5. v. 29. *Particip.* מְאָרְרִים maledictionem afferentes, Num. 5. v. 18. *Hophal Futur.* יוּאַר maledictus erit. Num. 22. v. 6.

אֲרָרָט Ararát, Isa. 37. v. 38. *sed hæc eadem vox*, cap. 8. Gen. v. 4., *Aq.*, *Sym.*, *Theod. est* Ἀρμενία; *Vulg.* Armenia; *&* 2. Reg. 19. v. 37. אֶרֶץ אֲרָרָט terra Armeniorum. *Ex quo patet*, *inquit Guarin in Lex.*, אֲרָרָט *ipsum esse* Armeniam.

אֲרָרִי Ararites, *vertit Vulg* 1. Sam. 23. v. 33., *&* Ararites, 1. Paral, 11. vv. 33. 34., *nom. propr. loci*, *aut familiæ*, *unde oriundi erant Aiam*, *&* *Jonatan*.

מְאֵרָה *f.* Maledictio, Deut 28. v. 20. *Constr.* מְאֵרַת Prov 3. v. 33. *Plur.* מְאֵרוֹת maledictiones, Proverb. 28. v. 27. *Maledictio est subtractio*, *&* *defectus benedictionis*, *sive boni*. *Inde Hebræi quandoque* חִסָּרוֹן defectum, diminutionem, penuriam, *explicant*, *ut* Deut. 28. v. 20., Malach. 3. v. 9., *ubi & Vulg. latina reddit* famem, egestatem, *Sic*, *&* *Græci in* Deuter. ἔνδειαν egestatem.

ארשׁ *Rad. inusit*, אֲרֶשֶׁת *f.*, *unde cum præfix.* וַאֲרֶשֶׁת, Psal. 21. v. 3. *ubi LXX. Vatic. habent*, δέησις supplicatio, oratio; *Hieron.*, *Vulg. Lat. est*, voluntas; *Joan. Simoni videtur vertendum*, petitum, expetitum, *a rad. Arab.* ارش; *Aliis tandem est*, pronuntiatum, eloquium, declaratio.

ארשׁ *Pih.* Desponsavit: Deut. 20. v. 7. אֵרַשְׂתִּי desponsavi, 2. Sam. 3. v. 14. *Futur.* תְּאָרֵשׂ desponsabis, Deut. 28. v. 30. *Pyh. Præt.* אֹרָשָׂה desponsata, Deut. 22. v. 28.

אַרְתַּחְשַׁסְתְּא, Esdr. 7. v. 21, 8. v. 1., *&c.*, *&* *cum* שׂ *loco* ס, אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא, Esdr. 4. v. 7., *Vulg. ubique vertit*, Artaxerxes, *nomen regibus Persarum commune*, *ut eruditis non paucis videtur*.

אשׁ *c. sed f. sæpius*, Ignis, Gen. 15. v. 17. *Cum aff.* אֶת־אִשׁוֹ ignem suum, Deut. 4. v. 36. *Utroque genere usurpatur*, Job 20. v. 26.

אִשׁ *Vide in* יֶשָׁה.

אֶשָּׁא *Chald.* Ignis, Dan. 7. v. 11. אֶשָּׁא *vide in* אשׁשׁ.

אַשְׁבֵּל Asbel., *nom. propr. filii Benjamin*, Gen. 46. v. 21., *qui dicitur* Jadiel, 1. Paral. 7. v. 6.

אֶשְׁבֵּלִי Asbelitæ, *nom. gentile posterorum* Asbel, Num. 26. v. 38.

אֶשְׁבָּן Esebán, *nom. propr. filii Dison*, Gen. 36. v. 26.

אֶשְׁבַּעַל Esbáal, *nom. propr. filii Saülis*, 1. Paral. 8. v. 33., & *&* 9. v. 39.

אשד *Radix Hebr. inusit.*, *Chald. vero*, *&* *Syr. est*, Fudit, effudit. *Hinc* אֶשֶׁד *m.* effussio, decursus, alveus aquarum, *&* *juxta Vulg.*, scopulus, Num. 21. v. 15. אֲשֵׁדָה *f.*, *unde plur.*, אֲשֵׁדוֹת, Jos. 10. v. 40., *&* 12. v. 8. *Constr.* אַשְׁדּוֹת, *vel* אַשְׁדֹּת, Deut. 3. v. 17., *&* 4. v. 49., Jos. 12. v. 3., *&* 13. v. 20. *LXX. voces has quasi nomina propria regionis, aut urbis acceperunt; habent enim* Ἀσηδὼθ : *Vulg. autem illas ipsas partim interpretatur*, radices (montium), *partim LXX. sequutus vertit*, Asedoth; *Sed Aquila in* cap. 3. Deut. v. 17. *transtulit*, καταχύσεις effusio; *sic etiam alii*, *præcipue recentiores*, *qui præterea vertunt*, decursus, loca declivia, declivitates, radices (*montium*), *per quas decurrunt aquæ*.

אַשְׁדּוֹד Asdod, *&* *juxta Vulg.*, Azotus, *nom. propr. urbis Philistinorum*, Jos. 11. v. 22. *Inde* אַשְׁדּוֹדִי Azotius, *nom. gentile*. *Et* אַשְׁדּוֹדִיּוֹת, *plur. fæm.*, Azotidæ, *sive* Asdodææ, *Azoti mulieres*, Nehem. 13. v. 23. *Et* אַשְׁדּוֹדִית Azotice, *sive* Asdodicè, Asdodæe, *ibidem* v. 24.

אֶשְׁדָּת Deuteron. 33. v. 2., *vox composita*, *inquit Guarin*, *ex* אֵשׁ ignis, *&* דָּת lex; *unde est*, lex ignis, *sive* ignea. *In accuratissimis codicibus vox eadem reperitur scripta non conjunctim*, *sed divisim ita*, אֵשׁ דָּת.

אשה *Hebr. inusit.* אָשְׁיָה *f.*, *unde plur. cum aff.* אָשְׁיוֹתֶיהָ, Jerem. 50. v. 15. *Ubi LXX. habent*, ἐπάλξεις αὐτῆς propugnacula ejus; *Vulg. autem*, *&* *alii*, fundamenta ejus.

אִשָּׁה *Vide in* אִישׁ.

אִשֶּׁה *m.* Ignitum, *idest* sacrificium igne comburendum, *quasi sit ab* אֵשׁ ignis. *Sed Joan. Simon mavult referre ad rad. inusit.* אשה ussit., *ita ut* אִשֶּׁה *sit* assum, *sive* id, quod assatur: *Græcis vero Interpretibus*, *&* *Vulg. est*, victima, hostia, sacrificium. *Occurrit dictio hæc*, Exod. 29. v. 18., Levit. 2. v. 11., *&* 24. v. 7., Num. 15. v. 3. *&c. In regim.* אִשֵּׁה, Levit. 1. vv. 9. 13. 17., Num. 15. v. 10. *Plur.* אִשִּׁים sacrificia: *in regim.*, אִשֵּׁי, Levit. 2. vv. 3. 10., Deut. 18. v. 1., *Cum aff.* אִשַּׁי sacrificia mea, Levit. 6. v. 10., Num. 28. v. 2..

אַשְׁחוּר Ashúr, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 2. v. 24., *&* 4. v. 5.

אֲשִׁימָא Asimà, *nom. propr. idoli virorum Emath*, 2. Reg. 17. v. 17.

אֶשֶׁךְ *m.* Testis, testiculus; *unde in pausa*, מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, Levit. 21. v. 20., *ubi LXX. habent*, *μόνορχις* unum habens testiculum; *Vulg.*, herniosus; *Alii*, attritus testiculo.

אֶשְׁכּוֹל Escól, *nom. propr. fratris Mambre*, Gen. 14. v. 13., *&* *vallis, aut torrentis in vicinia Hebron*, Num. 13. vv. 24, 25.

אַשְׁכְּנַז Ascenéz, *nom. propr. filii Gomer*, Gen. 10. v. 3., *& populorum Armeniæ, & Mediæ vicinorum*, Jerem. 51. v. 27.

אֵשֶׁל *m.* Nemus, arboretum, Gen. 21. v. 33. תַּחַת הָאֵשֶׁל sub arboreto, 1. Sam. 31. v. 13: *pro quo*, 1. Paral. 10. v. 12. *dicitur*, תַּחַת הָאֵלָה sub quercu.

אָשַׁם Deliquit, luit, reus fuit, reus factus, *aut* peractus fuit, *ita Vulg.*, *& alii, præcipue LXX. Aq. Sym. Theodot. Item*, vastatus, desolatus fuit: *ut* Ezech. 6. vers. 6., Hos. 14. v. 1. *Niph. præter.* נֶאְשְׁמוּ, *contracte pro* נֶאֶשְׁמוּ, Joel. 1. v. 18. *LXX. vertunt*, *ἠφανίσθησαν*, e medio sublati sunt; *Vulg.* disperierunt: *Alii habent*, desolantur. *Hiph.* הֶאְשִׁים reum peragere, desolare, devastare. *Imper. cum aff.* הַאֲשִׁימֵם, Psal. 5. v. 11. *LXX. interpretantur κρῖνον αὐτούς*; *Vulg.*, judica illos; *Hieron.*, condemna illos; *Alii*, reos perage, *sive*, declara eos, *vel* desola eos.

אָשָׁם *m.* Delictum, reatus. *In ritibus Sacrificiorum, est metonymice*, hostia pro delicto, oblatio pro peccato, Gen. 26. v. 10. Levit. 7. v. 2. *&c. Item est*, mulcta, piamentum, satisfactio, *ut* 1. Sam. 6. vv. 3. 4. *Hinc etiam genus sacrificii, cujus ratio est, inquit Robertson, ut detur ad satisfaciendum pro reatu, ad impetrandam remissionem*, Levit. 5. vv. 7. 16. *Et ad* Levit. 15. v. 16. *R. Salom. admonet*, אָשָׁם *notare* כֹּפֶר *λύτρον* redemptionis, *seu* solutionis pretium, *quod quis dat ei, in quem peccavit; Atque inde* Isa. 53. v. 10. אִם תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ quum posuerit satisfactionem anima ejus; *& juxta Vulg.*, si posuerit pro peccato animam suam. *Cum aff.* אֶת־אֲשָׁמוֹ reatuum suum, *idest*, oblationem suam pro peccato, Levit. 5. v. 6. *Plur.* אֲשָׁמִים; *cum præfix.*, *& affix.*, בַּאֲשָׁמָיו in delictis suis, Psal. 58. v. 22. *Animadvertit hic Zanolinus in Lex.*, אָשָׁם sacrificium pro delicto *in eo differre a* חַטָּאת sacrificio pro peccato,

quod

quod illud offerebatur pro delictis clam perpetratis ; הַפָּאת *vero offerebatur pro peccatis manifestis* , *& indicatis* .

אָשֵׁם *m.* Delinquens, reus, Levit. 5. v. 2. *Plural.* אֲשֵׁמִים Gen. 42. v. 21.

אַשְׁמָה *f.* Idem, 2. Paral. 28. v 13. *Constr.* לְאַשְׁמַת secundum reatum, Levit. 4. v. 3. *Cum aff.* אַשְׁמָתוֹ reatus sui, Levit. 5 v. 24. *Plural.* אַשְׁמוֹת 2. Paral. 28. v. 10. *Cum aff.* וְאַשְׁמוֹתַי & reatus mei, Psal. 69. v. 6. אַשְׁמָתֵנוּ reatus nostri, delicta nostra, 2. Paral. 28. v. 13., אַשְׁמָתָם reatum suum, Esd. 10. v. 19., *&* בְּאַשְׁמָתָם in reatu ipsorum, 2. Paral. 24. v. 18.

אַשְׁמַנִּים *m. plur.*, Loca desolata, *juxta quosdam*, *& juxta Vulg.*, in caliginosis, Isa. 59. v. 10. *Vide in* שמן.

אִישׁוֹן, *&* אֶשְׁוֹן *Vide post rad.* אִישׁ.

אַשְׁנָה Asená, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 33.

אֶשְׁעָן Esaán, *nom. propr. urbis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 52.

אשף *Rad. inusit.*, *in genere sensum* tegendi, *&* occultandi, *&* recondendi *habuisse videtur Joan. Simoni*; *indeque Syr. in specie est*, incantare, *quod est*, tecte agere, artibus occultis uti. *Hinc* אַשָּׁף *m.* astrologus; *vel ut alii habent*, augur, auspex, sapiens in astrologia, & auspiciis. *Theod. vertit* ἐπαοιδὸς incantator: μάγος, *Vulg.*, magus, Dan. 2. v. 10. *Plur.* אָשְׁפִין astrologi, Dan. 5. v. 11., *&* אָשְׁפַיָּא Dan. 4. v. 4. *Hebraicè*, הָאַשָּׁפִים astrologis, Daniel. 1. v. 20. *de quo vide etiam* נָשַׁף.

אַשְׁפָּה *f.* Pharetra *dicta ab* אשף, *ut videtur Simon. in Lex.*, *quia sagittæ in pharetra* occultantur, *sive* reconduntur: *ad quod*, *addit ille*, etymon alluditur. Isa. 49. v. 2. *Occurrit dictio hæc*, Job 39. v. 23., Isa. 22. v. 6. *Cum aff.* אַשְׁפָּתוֹ pharetram suam, Psal. 127. v. 5., Isa. 49. v. 2., Jerem. 5. v. 16., Thren. 3. v. 13.

אַשְׁפֹּת *f.* Fimus, stercus, sterquilinium, 1. Sam. 2. v. 8. הָאַשְׁפּוֹת sterquilinii, Nehem. 3. v. 14., *& inde per syncopam*, הַשְּׁפוֹת v. 13. *pro* הָאַשְׁפּוֹת: *Plural.* אַשְׁפַּתּוֹת stercora, Thren. 4. v. 5. *quod possit esse a singulari* אַשְׁפַּת. *Cæterum Kimchi*, *in suo Michlol*, *confert cum nominibus formæ* מַלְכוּת *&* שִׁפְחוּת, *quasi terminatio* וֹת *sit formativa*, *ut* וּת. *Sic in* אֲחוֹת *&* חָמוֹת. *Fortè possit esse à* שָׁפָה, *quod in lingua Chaldaica significat* conterere, calcare; *unde* stercus *dictum* אַשְׁפּוֹת *quia* calcatur,

& conteritur ab omnibus. Idem notat ad citatum locum è libro Samuelis.

אַשְׁפְּנַז Asphenéz, *nom. propr. præpositi eunuchorum regis Nabuchodonozoris*. Dan. 1. v. 3.

אֶשְׁפָּר *m.* Frustum, portio ampla, 2. Sam. 6. v 19. *Prisci Hebræorum sapientes explicarunt, quasi ex tribus vocabulis compositum, nempe* אֶחָד מִשִּׁשָּׁה בְּפַר unum ex sexta bovis, *id est*, una sexta bovis. *In tot enim partes generaliores animal mactatum dissecabant, (ut hodie in quatuor) sicut scribitur in Codice Talmudico* Pesachim, cap. 2. *fol.* 26. *Sed LXX. Vatic.* in 1. Sam. 6. v. 19. אֶשְׁפָּר *vertunt* ἐσχαρίτης placenta, *& in* 1. Paral. 16. v. 3. אֶשְׁפָּר *conjunctum cum præcedenti* לֶחֶם panis, *interpretantur*, ἄρτος ἀρτοκοπικὸς panis elaboratus. *Rectius tamen Vulg. utrobique reddit*, assaturam bubulæ carnis, *quemetiam Castellus sequitur: Ut enim videtur Simoni, est composita ex rad. Inusit.* אשה assavit, *&* פַּר taurus, bos.

אַשְׁקְלוֹן Ascalón, *nom. propr. unius e quinque præcipuis urbibus Philistiblnorum*, Jud. 1. v. 18.

אַשְׁקְלוֹנִי Ascalonitæ, *nom. propr. comm. civium Ascalonis*, Jos. 13. v. 3.

אָשַׁר *In Kal.*, rectà incessit, *sive* processit recta via; *hoc enim verbum affinitatem habet cum* יָשַׁר rectum esse, rectà incedere: *Arab.*, lætus fuit, lætitia exsultavit; *metaphorice*, lætior in altum se se extulit arbor, *ut habet Simon*. *Imper. plur. cum præfix.*, וְאִשְׁרוּ, Prover. 9. v. 6., *quod LXX. quidem vertunt*, καὶ κατορθώσατε & dirigite; *Aqu.*, *& Sym.*, καὶ κατευθύνθητε & dirigimini; *Vulg. autem*, & ambulate; *proprie* recta via. *Piel.* אִשֵּׁר, *LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. vertunt*, μακαρίζω; *Vulg.*, *& alii*, beatum dico, prædico; *item Alii habent*, rectà incedere fecit, direxit, duxit, felicitavit, beavit: *Intransitive*, וְאַל־תְּאַשֵּׁר, Prov. 4. v. 14., ne incedas; *& juxta Vulg.*, nec tibi placeat. *Præter.* וְאִשְּׁרוּ & beatos prædicabunt, Malach. 3. v. 12. *Partic.* מְאַשְּׁרִים beatos prædicantes, *ibidem*, v. 15. *Constr.* מְאַשְּׁרֵי, *& cum aff.* מְאַשְּׁרֶיךָ beatum prædicantes te, Isa. 3. v. 12., *Alii habent*, ducentes, dirigentes: *Imper. cum præfix.* וְאַשֵּׁר & dirige, rectà incedere fac, Prov. 23. v. 19. *Plur. m.*, אַשְּׁרוּ, Isa. 1. v. 17., *quod LXX. vertunt*, ῥύσασθε liberate; *Vulg.*, subvenite;

Alii

Alii vero, beatum efficite, roborate, confirmate, *atque hæc quidem significatio Rabbinis persistata est*. *Futur. cum affix.*, וַתְּאַשְּׁרֻנִי, & prædicavit me (beatum), Job 29. v. 11. *Plur. cum affix.*, יְאַשְּׁרֻהוּ beatum prædicabunt eum, Psal. 72. v. 17. *Pyhal.*, אֻשַּׁר; *hinc partic. pahul.*, מְאֻשָּׁר beatus, beatificatus, beatus prædicatus, Prov. 3. v. 18. *Plur. cum affix.* וּמְאֻשָּׁרָיו & beati prædicati ejus, *videl.*, ab eo, *Aliis est*, directi ejus, Isa. 9. v. 15. *Futur.* יְאֻשַּׁר, Psal. 41. v. 3. beatus reddetur, beatificabitur, beatus prædicabitur: *Ibi LXX. habent* ἐ μακαρίσαι; *Vulg. autem*, & beatum faciat; *Hinc Guarin arbitratur, illos legisse eum* ו *ab initio, & in Piel*, וְאִשַּׁר; *Sym. vertit*, ἐ μακαριστὸς ἔσται; *S. Hieron.*, & beatus erit.

אָשֵׁר Asér, *nom. propr. unius ex filiis Jacob, a quo Tribus Aser*, Gen. 30. v. 13., *est & nomen loci in Tribu Manasse cis Jordanem*, Jos. 17. v. 11., 1. Reg. 4. v. 16.

אֹשֶׁר *m.* Felicitas, beatitudo. *Cum affix.* בְּאָשְׁרִי in, *vel*, pro beatitudine mea, *& ut vertunt LXX.* μακαρία ἐγὼ beata, fortunata ego sum.

אַשְׁרֵי *Plur. Constructum*, Beatitates, *sed per adjectivum*, beatus, *rectè exprimitur*; *nunc. singul.*, Psal. 1., *nunc Plur.*, Psal. 2. v. 12. *Vel est ut* אַחֲרֵי *adverbialiter*, benè, beate, *& sensum habet, ut apud Plaut.* benè vos, benè nos, benè te, benè me, benè nostrum, benè mihi, benè vobis, benè amicæ meæ. *Cum aff.* אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ beatitates tuæ, & bonum tibi, *id est*, beatus eris & benè tibi erit, o te beatum & felicem, Psal. 128. v. 2. *Sic*, אַשְׁרֵיךְ beata tu, o te beatam, Eccles. 10. v. 17. אַשְׁרֵיכֶם o vos beatos, Jes. 32. v. 20. אַשְׁרֵהוּ beatus ipse est, Proverb. 29. v. 18., *in quo deficit* י *nota plur. numeri*: אַשְׁרָיו *Idem*, Proverb. 16. v. 20. *Cum aff. primæ personæ, superior forma usurpari potest, in antecedenti nomine* אשר.

אֲשֻׁר, *&* אָשֻׁר, *f. LXX. vertunt*, πὺς pes, *metonymice pro* gressu; *Aliis est*, gressus, incessus. *Cum aff.* בַּאֲשֻׁרוֹ in gressu ejus, Job 23. v. 11. *Sed ibi*, incessus medium, *sive* viam *notare, videtur Simoni in Lex. Plur.* אֲשׁוּרִים gressus, *metaphorice hominis* actiones: *cum aff* אֲשׁוּרָי gressus mei, Psal. 40. v. 3., Psal. 73. v. 2. קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ שֵׁן בַּת־אֲשֻׁרִים transtra tua fecerunt

cerunt ex dente filia greſsuum, *ideſt*, ex ebore optimo; *illud enim præſtantiſſimum eſt, inquit Guarin, quod ab elephantibus deſoditur in terram, & in ea pedibus territur*; *LXX.* habent, οἴκους ἀλσώδεις domus ſylveſtres; *forſan pro* בַּת־אֲשֻׁרִים *legebant* בַּת־אֲשֵׁרִים domus lucorum, *ſive* ſylvarum; *Chald. ex duplici voce unam efficiens, nempe,* בְּתַאֲשֻׁרִים, *interpretatur,* aſſeres buxorum, *ſive* tabulas buxinas, *ex* ב *præpoſitione, &* תְאַשּׁוּר buxus, *quæ quidem dictio extat* Jerem. 41. v. 19. *Alii* בַּת־אֲשֻׁרִים *vertunt*, filia ſtriarum, *ideſt*, habens ſtrias eleganter inciſas: *Vulg. autem interpretatur*, prætoriola, *quæ erant in prora navis.*

אֲשֻׁר אֲשׁוּר *f.* Idem: *Cum aff.* תִּטֶּה אֲשֻׁרִי declinavit greſſus meus, Job. 31. v. 7. אֲשֻׁרֵנוּ greſſum noſtrum, Pſal. 17. v. 11. *LXX. tamen Vulg., S. Hieron., & Sym. hanc ipſam dictionem legebant cum affix.* 1. *perſonæ ſingul. ita,* אִשְּׁרֻנִי beatificaverunt me; *Vulg. autem per antiphraſim vertit* projicientes me.

אַשּׁוּר Aſſúr, *nom. propr. filii Sem, a quo Aſſyrii*, Gen. 10. vv. 11. & 22.

אֲשׁוּרִי Aſurì, *Vulg.* Geſſurí, *nom. propr. civitatis in Tribu Aſer*, 2. Sam. 2. v. 9.

אַשּׁוּרִים Aſſurim, *nom. propr. filii Dan*, Gen. 25. v. 3., *eſt & nom.* Aſſyrorum, *qui Græcis* Syri *dicuntur.*

אֲשֶׁר *Pronomen relativum utriuſque generis & numeri*, qui, quæ, quod, *& plur.*, qui, quæ, *relationem præcedentis ad ſequens recta tendentem exprimens, ut volunt quidam*; *Aliis* אֲשֶׁר *eſt ipſa radix. Cum præfix.* בַּאֲשֶׁר in quo *ſcil. loco*, ubi, ubicumque, Ruth. 1. vv. 16. 17., Jud. 5. v. 27., & 17. vv. 8. 9., Job 39. v. 30., Eccl. 8. v. 4., *Item eſt*, propter, בַּאֲשֶׁר לְמִי־הָרָעָה propter quid, malum, Jon. 1. v. 8., *Item* quandoquidem, Gen 39. v. 9., eo quod, Gen. 39. v. 23. Eccl. 7. v. 2., quo, quocumque, 1. Sam. 23. v. 13., 2. Reg. 8. v. 1. אֲשֶׁר בּוֹ in quo, pro בַּאֲשֶׁר Gen. 1. vv. 11. 12. &c., כַּאֲשֶׁר ſicut quemadmodum, ſecundum quod, Gen 7. v. 9., Exod 39. v. 43. &c. לַאֲשֶׁר ei, qui, Gen. 43. v. 16., Iſa. 8. v. 23., Jerem. 27. v. 5., מֵאֲשֶׁר ab eo, qui, 1. Paral. 17. v. 13., ex illis, quæ, Gen. 31. v. 1., a quo, *ſcil. loco*, unde, Exod. 5. v. 11., ex quo, *ſcil. tempore*, Iſa. 43. v. 4., quam ut, Eccleſ. 3. v. 22. *Quando autem* אֲשֶׁר *occurrit præmiſſum*

missum quibusdam particulis separatis, has ipsas relative *explicandas esse indicat*; ut אֲשֶׁר שָׁם ubi, Gen. 2. v. 11. אֲשֶׁר כָּמוֹנִי qualis ego, 2. Sam. 9. v. 8. אֲשֶׁר מִשָּׁם unde, Gen. 10. v. 14., אֲשֶׁר עַל־כֵּן eo quod, Job 34. v. 27., אֲשֶׁר שָׁמָּה quo, Gen. 10. v. 13. *&c. Praeterea ipsa dictio* אֲשֶׁר *saepissime particulas exprimit, ut* adverbia temporis, *videl.*, cum, quando, post quam; *idque exprimit, quandoque sine ullo praefix., ut* Gen. 30. v. 38., Levit. 6. v. 3., Num. 5. v. 29., Deut. 11. v. 6., *quandoque vero cum praefix.* כ, *ut* Gen. 12. v. 10., *&* 18. v. 33., Exod. 17. v. 11., Deut. 2. v. 16., *Exprimit etiam adverbia*, I. Intendendi, *videl.*, immo, quin etiam, Psal. 10. v. 6., Psal. 144. v. 12., Job 5. v. 5., quantum, Gen. 44. v. 1., quanto magis, Exod. 1. v. 11., II. Similitudinis, *nempe* quemadmodum, Exod. 14. v. 13., Jerem. 33. v. 22., Mich. 7. v. 10., 2. Paral. 6. v. 29. *Significat quoque* conjunctiones: *ut causales*, nam, quia, Gen. 31. v. 49., Deut. 3. v. 24., Jud. 9. v. 17., Jerem. 13. v. 25., Psal. 8. v. 2., quod, Exod. 11. v. 7., Levit. 5. v. 5. *&c.*: *Item conditionalem*, si, Levit. 4. v. 22., Deut. 11. v. 27. *&c.*, ac si, Zach. 10. v. 6., Job 10. v. 16., *Item est*, ut, Gen. 11. v. 7., Num. 23. v. 13. *&c.*, ita ut, Deut. 28. v. 35., 1. Sam. 3. v. 11., 2. Reg. 9. v. 37. &c.

אֲשַׂרְאֵל Asraél, *nom. propr. filii Jaleleel*, 1. Paral. 4. v. 16.

אֲשַׂרְאֵלָה Asaréla, *nom. propr. filii Asaph*, 1. Paral. 25. v. 2.

אַשְׂרִאֵלִי Asrielitá, *nom. gentile posterorum Asriel*, Num. 26. v. 31.

אֲשֵׁרָה *f.* Lucus, *sic dictus, quòd homines beatitatem in eo, utpote sacro, & religioso, quaererent: aut per Antiphrasin, quasi* minime beatus, *ut Latinè* lucus, *quasi* minimè lucidus, Deut. 16. v. 21. *Plural.* וַאֲשֵׁרִים & lucos, 2. Reg. 17. v. 10. *Cum aff.* וְאֶת־אֲשֵׁרָיו & lucos ejus, Exod. 34. v. 13., *& forma faemin.* אֲשֵׁרוֹת 2. Paral. 33. v. 3. *Cum praefix.* הָאֲשֵׁרוֹת, Jud. 3. v. 7., *LXX. vertunt* τοῖς ἄλσεσι lucis, *hoc est*, idolis, *quae in iis colebantur*; *Vulg. habet*, Astaroth; *nom. propr. idoli fecit, ut & Syrus, & Arabus*.

אַשְׂרִיאֵל Asriél, *nom. propr. filii Galaad*, Num. 26. v. 31., Jos. 17. v. 2. *qui* 1. Paral. 7. v. 14. *dicitur* Esriél.

אֻשַּׁרְנָא *f. Chald. Et cum praefix.* וְאֻשַּׁרְנָא, Esd. 5. vv. 3. 9., *ubi*

ubi LXX. habent, ἡ χορηγία, & sumtus, & apparatus, & impensa; *Vulg autem aliisque est*, murus; *a radice, ut quidam volunt*, אָשַׁר incessit, ambulavit; *unde* murus, quasi urbis in circuitum processus: *Alii deducunt ab eodem verbo, sed in Pael Chald., quod significat*, firmare, roborare; *murus autem est, qui urbem munit, & roborat*.

תְּאַשּׁוּר *f. Species* cedri: *aliis est*, abies, *aliis* brisilium, *vel* cupressus, *aliis est* buxus, Isa. 41.v.19., *&* 60. v.13. *In libro Jelammedenu, sectione* תרומה: Quare vocatur תְּאַשּׁוּר nomen ejus? שֶׁהוּא מְאוּשָּׁר מִכָּל מִינֵי אֲרָזִים quia est felicissima, præstantissima inter omnes species cedrorum.

אשש Firmus, fortis, robustus fuit, *Arab.*, fundavit, firmavit: *Unde Hithpah. imper. plur. in pausa* הִתְאֹשָׁשׁוּ, Isa. 48. v. 8., *cujus dictionis variæ sunt interpretationes; LXX.*, ἡ στενάξατε & ingemiscite, & suspirate; *Vulg.*, & confundimini; *David Kimchi, aliique vertunt*, viri, *aut* fortes estote, roborate, corroborate vos.

אָשִׁישׁ, *vel* אָשׁוּשׁ *m.* Fundamentum, *a firmitate dictum*: *Unde plur. constr.* לַאֲשִׁישֵׁי Isa. 16. v. 7., *quod quidem LXX. vertunt*, habitantibus, *hoc est*, fundamentum habentibus; *Aq.*, longævis; *Sym.*, τοῖς εὐφραινομένοις lætantibus, *Vulg. vero*, qui lætantur, *a rad.* שׂוּשׂ lætari; *Alii tandem*, de fundamentis, *vel* super fundamenta, *ita ut* ל *sit pro* על *juxta R. Sal. Cum affix* וְאֻשּׁוֹהִי & fundamenta ejus, Esdr. 6. v. 3. *Vide supra in* אש.

אֲשִׁישָׁה *f.* Lagena, *ut recentioribus multis videtur*: *Alii tamen, & veteres potissimum non in unum, eumdemque semper sensum acceperunt*: 2. Sam. 6. v. 19 placenta, *&* 1. Paral. 16. v. 3., torta panis *ab LXX. redditur*; *Vulg autem utrobique est*, simila frixa oleo. *Plur. cum præfix.* בָּאֲשִׁישׁוֹת, Cantic. 2. v. 5. *vertunt LXX.*, in unguentis, *Sym.*, in flore; *Vulg.*, in floribus. *Plur. constr. ex forma masc.*, אֲשִׁישֵׁי, Ose. 3. v. 1., *ubi LXX habent*, coctiones, *idest teste Hieron.*, crustulæ, *quæ idolis offerebantur*: *Aq. vertit*, vetera; *Sym.* inutiles; *Vulg.* vinacia; *Aliis* אֲשִׁישֵׁי *sunt* lagenæ.

אִשָּׁה, *&* אֵשֶׁת, *vide in* אִישׁ.

אֶשְׁתָּאֹל Esthaól, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 33., *& alterius civit. in Tribu Dan, nisi sit eadem urbs, ut volunt nonnulli*, Jos. 19. v. 41.

אֶשְׁתָּאֻלִי

אֶשְׁתָּאֻלִי Esthaolitæ, *nom. comm. civium urbis Asthaol*, 1. Paral. 2. v. 53.

אֶשְׁתַּדּוּר *m. Chald.*, *unde cum præfix.* וְאֶשְׁתַּדּוּר, Esdr. 4. vv. 15. 19. *ubi LXX. habent*, φυγαδεῖαι fugæ, *hoc est*, defectiones, rebelliones; *Vulg. sunt*, bella, seditiones, prælia; *Aliis vero sunt*, rebellio, conspiratio, *in singulari numero*; *Radix hujus dictionis est* שְׁדַר mittere; *& recte quidem*, *inquit R. Dav. Kimchi in lib. Radicum*; *nam rebellantes*, *vel prælia gerentes mittunt sæpius nuntios ad eos*, *a quibus auxilium sperant*. *Vide* שְׁדַר.

אֶשְׁתּוֹן Esthón, *nom. propr. filii Mahir*, 1. Paral. 4. v. 11.

אֶשְׁתְּמֹה Isthemó, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 50.

אֶשְׁתְּמֹעַ Esthamò, *&* Esthemó, *nom. civitatis in Tribu Juda*, *quæ postea fuit urbs confugii*, *& Levitis data*, Jos. 21. v. 14., 1. Sam. 30. v. 28., 1. Paral. 4. v. 17., *&* cap. 6. v. 42.

את *Verbis activis subjunctum*, *notat Accusativum*; *post passiva*, *Nominativum*: ut, יֵאָכֵל־אֶת־הַצְּבִי comedetur caprea, Deut. 12. v. 22., *& sic passim*. *Sic post verbum neutrum*, 2. Sam. 11. v. 25. *Ante Makkaph notatur cum Segol* אֶת: *Ter etiam absque Makkaph*, Psal. 47. v. 5., Psal. 60. v. 2., Prov. 3. v. 12. *Sic etiam ante Pronomina notat Accusativum*; אֹתָם eos, אֹתָן eas, אֶתְכֶם vos, אֶתְכֶן vos, *fæmin*. *Ante alia Pronomina est cum Cholem*, אֹתִי me, אֹתְךָ te; *In pausa*, אוֹתָךְ, *transpositis punctis*, Deut. 28. v. 48., Jud. 13. v. 15., *quod quidem est distinguendum ab* אוֹתָךְ *cum affix. fæm.*, *ut* 2. Sam. 14. v. 8. *Cum* ה *paragog.* אֹתְכָה, Num. 22. v. 33., *& in pausa*, אֹתָכָה, Exod. 29. v. 35., אֹתָם eos, אֹתוֹ eum, &c. מֵאֵת de, è, ex, Jer. 2. v. 37., 1. Reg. 6. v. 33. *Et ita absolutè quandoque summitur*, אֶת־הָעִיר ex civitate, Gen. 44. v. 4; *sic* Exod. 9. v. 29., 1. Reg. 18. v. 23. *Item pro præpositione* אֶל ad, *vel ejus vicario* לְ: ut, אֶת־הַכֹּהֵן sacerdoti, *pro* לְהַכֹּהֵן Lev. 13. v. 49. *sic* Lev. 16. v. 15., Job. 26. v. 4., 1. Reg. 6. v. 31. *Est etiam*, cum: *ut*, אֶת־מִי cum quo, Isa. 40. v. 14., Isa. 23. v. 17., *& alibi sæpe*. *Hoc usu cum affixis Pronom. frequens est*, אִתּוֹ cum eo, אִתְּךָ tecum, אִתִּי mecum, אִתָּנוּ nobiscum, *&c*. *Hinc eleganter*, מֵאִתְּךָ de tecum i. e. a te, מֵאִתִּי à me, מֵאִתּוֹ ab eo, *& ita deinceps*. *Reperias etiam* אוֹתָךְ tecum,

tecum, Ezech. 2. vv. 1. 6. *pro* אִתְּךָ. *Et sic* מֵאוֹתִי, a me, *pro* מֵאִתִּי Isa. 54. v. 15. *Vide in* אַתָּה.

אֵת *m.* Ligo, vomer, aratrum. *Cum aff.* אֵתוֹ & ligonem suum, 1. Sam. 13. v. 20. *Plur.* וְלָאֵתִים & pro ligonibus v. 21., *&* *cum Dagbesch*, לְאִתִּים in ligones, Jesa. 2. v. 4. *Cum aff.* אִתֵּיכֶם ligones vestros, Joël. 3. v. 10.

אַתְּ Tu, *m.*, אַתָּ, *&* *in pausa* אָתְּ *fœm. pronom.* tu: *Sexies saltem occurrit cum paragogico*, אַתִּי, *&* *in pausa*, אָתִּי tu. *Ter legitur*, אַתְּ *fœm. pro* אַתָּה, *aut* אַתָּ *m.*, *nempè*, Num. 11. v. 15., Ezech. 28. v. 14., Deut. 5. v. 27. *Plur.* אַתֵּן vos, *Cum* ה *paragogico* אַתֵּנָה.

אָתָא, אָת *m. Chald.* *&* אות *vide supra in* או.

אֶתְבַּעַל Ethbáal, *nom. propr. regis Sidoniorum*, 1. Reg. 16. v. 31.

אָתָה Venit, advenit, accessit; *propriè Chaldaicum est, unde & ejus linguæ formam imitatur*: *Præter.* אָתָנוּ accedimus, Jerem. 3. v. 22. *ex forma Quiescentium tertia* Aleph. *Particip.* אֹתִיּוֹת venientia, ventura, Jesa. 44. v. 7. *Imper.* אֵתָיוּ venite, Jes. 21. v. 12., *&* *cum* ה *loco* א, הֵתָיוּ Jes. 21. v. 14. *Futur.* וְיֵאת & veniet, Jes. 41. v. 25. *per Apocopam*: וַיֵּתֵא & venit, Deut. 33. v. 21. תֵּאתֶה perveniet, Mich. 4. v. 8. *Chald. Præter.* אֲתָה Esr. 5. v. 3., אֲתוֹ venerunt, Esr. 4. v. 12. *Infin.* לְמֵתֵא ad veniendum, Dan. 3. v. 2. *Imperat.* וֶאֱתוֹ & venite, v. 26. *Hiph. præter.* הַיְתִיו venire fecerunt, adduxerunt, Dan. 5. v. 3. *Infin.* לְהַיְתָיָה ad adducendum, v. 2. *Hoph. præter.* וְהֵיתָיִת & adductus est, Dan. 6. v. 18. הֵיתָיוּ adducti sunt, Dan. 3. v. 13. *in quibus* א *more Chaldaico in* י *commutatus est*.

אֹתוֹתַי *Vide in* אות; *vide etiam* אִיתוֹן, *de quo infra*.

אַתָּה, *&* *in pausa* אָתָּה, Tu, *pronom. Quinquies est sine* ה *in fine*. *Plur. masc.* אַתֶּם vos. *Vide supra* אַתְּ *&* אֵת.

אִתַּי Ethaí, *&* Ithaí, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 15. v. 19., *&* 23. v. 29. *Vide supra* אַתְּ.

אַתֶּם Vos, *m. vide supra in* אַתָּה.

אֵתָם Ethám, *nom. propr. loci in deserto*, *ubi fuit tertia mansio Israelitarum*, Exod. 13. v. 20., Num. 33. v. 6.

אֶתְמוֹל *Adverbium temporis*, heri, antea, *quasi diceretur*, *inquit Simon*, præsentiæ, *sive* præsentis abscissio, *sive* resectio, *id-*

est,

est, transitus. *Dictionem siquidem hanc arbitratur, compositam ex* את *præsentia*, præsens, *& ex* מול abscindere, resecare, Mich. 2. v. 8. *Occurrit quoque cum* ו, אֶתְמוֹל, 1. Sam. 4. v. 7., *&* 14. v. 21., 19. v. 7., 2. Sam. 5. v. 2., Psal. 90. v. 4. *Sæpius etiam occurrit absque* א, תְּמוֹל, Gen. 31. vv. 2. 5., Exod. 5. vv. 7. 8. 14, Deut. 4. v. 42., Jos. 3. v. 4., 1. Sam 20. v. 27. *&c.*, מֵאֶתְמוֹל ab hesterno die, jam ante; מִתְּמוֹל ab heri, Exod. 4. v. 10., כְּאֶתְמוֹל sicut heri, 1. Sam. 14. v. 21.

אתן *Hebræis inusit.*, *sed Arab.* אתן *est*, contracto, brevique gressu incessit, stetit, subsistit; *hinc, ut videtur Simoni, est*, אָתוֹן *f.* asina *a* tarditate gressus *dicta*. *Cum affix.* אֲתֹנוֹ asinæ suæ, Gen. 49. v. 11. *Plur.* אֲתֹנֹת, *&* אֲתוֹנוֹת, Gen. 32. v. 16., Job 1. v. 3. 14. *Vide supra post* אית, *vide etiam in* אות, *in* אֵת *&* את.

אֵיתָן Ethán, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 4. v. 31., 1. Paral. 2. v. 6., *&* cap. 6. vv. 42. 44., *&* cap. 15. v. 17.

איתון *m. unde cum præfix.* הָאִיתוֹן, Ezech. 40. v. 15., ingressus, introitus, *nimirum per primam portam, sive exteriorem ad secundam portam interiorem: Hinc LXX. vertunt* ἔξωθεν exterius; *Vulg. autem habet*, quæ (porta, *aut* portæ spatium) pertingebat usque ad faciem vestibuli portæ interioris.

אַתּוּן *m. Chald.* Caminus, fornax, a fumo continuo *dicta*, *quemadmodum scribit Simon*; *vocem siquidem* אתון *derivandam a rad. Arab.* תנן, *arbitratur*. לְגוֹא אַתּוּן in fornacem, Daniel. 3. vers. 11.

אַתּוּנָא Idem, *in statu emphat.* לְמֵזֵא לְאַתּוּנָא succendere fornacem, Dan. 3. v. 19.

אֶתְנָה *f.* Merces, *vide* תְּנָה.

אֶתְנִי Athanái, *nom. propr. filii Zaræ*, 1. Paralip. 6. v. 41.

אֵתָנִים *Nom. mensis*, *vide in* אית.

אֶתְנַן *m.* Merces, *proprie meretricia*, *vide in* תְּנָה.

אֶתְנָן Ethnán, *nom. propr. filii Assur ex uxore Halaa*, 1. Paral. 4. v. 7.

אתיק *m. Variant hac de voce Interpretum sententiæ. Quibusdam est*, Porticus, *vel genus* columnarum, *vulgo* peristylium, *sic dictum, inquit Simon, a* firmitate, *&* stabilitate, *tum quod ipsum* firmum *sit*, *atque* stabile, *tum quod ædifi-*

ædificium firmet, *ac* sustentet, *a verbo inusit.* יתק, *quod Arab. sonat*, firmus, stabilis, fuit, firmo nexu cohæsit: *& in* 2. *conjugat.*, firmavit, stabilivit. *Aliis vero* אַתִּיק *est*, solarium, *quod supra ædes reliquas eminebat*, *vel* cubiculum, conclave, *proprie a reliquis ædificiis separatum*; *derivant enim a* נָתַק avulsit, separavit. *Vulg. in* cap. 41. Ezech. vv. 15. 16. *habet* etheca; *unde hebream vocem retinuisse*, *videtur*. *Plural.* אַתִּיקִים peristylia. Ezech. 42. v. 5 *Cum affix.* וְאַתִּיקֶיהָא peristylia ejus, Ezech. 41. v. 15., *ubi* א *est pro* ה *paragog.*, *ne duo* ה *concurrant*, *ut quibusdam placet*.

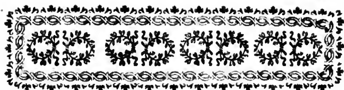
אתר *Hebr. inusit*, *Arab.* Tetendit, extendit; *Hinc videtur esse*, אֲתַר spatium, locus, *ab* extensione *dictus*. אֲתַר *Chald.*, *idem significat*, Dan. 2. v. 35., Esdr. 6. v. 3. *Cum affix.* אַתְרֵהּ locus ejus, *vel* suus, Esdr. 5. v. 15., *&* 6. vv. 5. 7. *Est etiam* אֲתַר vestigium; *Inde cum præfix.* ב, בָּאתַר *pro* בַּאֲתַר post, *q.d.* in vestigio, Dan. 7. vv. 6. 7. *Cum affix.*, *excluso* א, בַּתְרָךְ post te, Dan. 2. v. 39.

אֲתָרִים *m. plur. Vide in* תור, explorare.

אתח אתתי *Vide supra in* אות.

ב

ב *Est in primis litera arithmetica, quæ se sola* duo *significat*. *Est & particula* inseparabilis, *quæ nimirum sæpissime nominibus, particulis, etiam affixis, & infinitivis præfigi solet*, *variasque* præpositiones *exprimit, quamvis nonnumquam plane supervacanea videatur*. *Primaria autem præpositicnis hujus* ב *significatio est*, in *cum* ablativo *sive* temporis, *ut* בְּרֵאשִׁית in principio, Gen. 1. v. 1., *sive* loci, & subjecti, in quo, *ut*, בַּבַּיִת in domo, Gen. 39. v. 5., בְּעַמְּךָ in populo tuo, Exod. 22. v. 27., *sive* qualitatis, *aut* rei cujuscumque, *ut* בֶּאֱמוּנָה in veritate, Psal. 33. v. 4. *Præterea* ב *significat* I. ad, in, *cum* accusativo, *notatque vel* causam finalem, *ut* Eccles. 10. v. 17., *vel* motum ad locum, *aut* subjectum, ut Gen. 11. v. 4. II. contra, adversus, *ut* בַּכֹּל contra omnes, Gen. 16. v. 12., III. a, ab, de, *atque ita innuit*, *quandoque* causam materialem, *ut*, בַּזָּהָב ex auro, Exod. 35. v. 32.; Subjectum cujuscumque actionis, *ut*, non comedet ex eo, Exod. 12. v. 43., & *etiam* modum actionis, & rei, *ut*, בְּכָל־לְבָבְךָ ex toto corde tuo, Deut. 6. v. 5. IV. pro, *vel* vice, loco, *ut* יָד בְּיָד manum pro manu, Deut. 19. v. 21., *vel* pretium rei, *ut* בַּכֶּסֶף pro pecunia, Deut. 2. v. 6., *vel* quantitatem, *cum verbis* æstimandi, *ut* בַּמֶּה pro quo, *idest*, quanti æstimatur ipse, Isa. 2. v. 22. V. inter, *ut*, בָּאָדָם inter homines, Psal. 68. v. 19. VI. juxta, secundum, *ut*, בְּשֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ juxta pondus sanctuarii, Levit. 5. v. 15. VII. per, *denotans* causam instrumentalem, *ut* בְּמֹשֶׁה per Moysen, Num. 12. v. 2., *vel* modum actionis, *ut* Psal. 78. v. 2., *quandoque etiam exprimit illum*, per quem juratur, *ut* בִּי נִשְׁבַּעְתִּי per me juravi, Gen. 22. v. 16.

v. 16. VIII. propter, *ut* בַּחֲמִשָּׁה propter quinque, Gen. 18. v. 28. IX. usque, usque ad, *ut* בַּשָּׁמַיִם usque ad cœlum, Deut. 1. v. 28. X. cum, *notans*, *vel* causam principalem, *cujus auxilio quis roboratur*, *ut*, בְּךָ in te, *hoc est*, tecum, tua ope, tuo auxilio, אָרֻץ transgrediar murum; Psal. 18. v. 30., *vel* causam instrumentalem, *&* modum actionis, *ut* בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי cum gladio meo, *&* cum arcu meo; *vel* conjunctionem, consociationem, comitatum, *ut* Exod. 10. v. 9., 1. Sam. 1. v. 24., Jerem. 11. v. 19. *&c.* XI. de, *exprimens*, vel objectum, *de quo agitur*, *ut* 1. Sam. 19. v. 3., *vel* partem rei, *ut* בְּמַשָּׂא, Num. 11. v. 17. XII. sive, *vel*, tam, quam, *cum repetitur*, *& distributive accipitur*, *ut* בַּגֵּר וּבְאֶזְרַח tam de advena, quam de indigenis, *vel*, *ut habet Vulg.*, sive sit peregrinus, sive indigena, Exod. 12. v. 19. XIII. ב *infinitivo præfix.*, *exponendum est per* cum, *vel* quum, postquam, *ipse autem infinitivus in tempus finitum resolvendus*, *ut* בִּמְלֹאת cum expleti fuerint, *vide* Deut. 4. v. 46., Psal. 4. v. 2., *&c.* XIV. *sæpius* ב *post verba positum exprimit casum modo* dativum, *modo* accusativum; dativum, *ut* בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה Domino, & Moysi (crediderunt) Exod. 14. v. 31.; accusativum autem, *ut* Gen. 31. v. 7., Exod. 4. v. 4. XV. *interdum adsciscit particulas* expletivas מוֹ, דֵי, *ut* בְּדֵי, בְּמוֹ, *& utrumque latine sonat*, in: XVI. *interdum* ב *jungitur cum vocibus indeclinabilibus*, *ut*: בְּאֵין מֵבִין in non intelligente, *hoc est*, nemine advertente; בְּלֹא כֶסֶף in non argento, *hoc est*, sine argento; בְּבֵין in inter, *hoc est*, inter. XVII. *in aliquibus sententiis repetitum* ἀντίςροφον *efficit*, 1. Paral. 7. v. 23. כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ, quia malum fuit in domo ejus, *vel* quia in malo fuit domus ejus. *Duo alia exempla vide* Job 18. v. 8., Ose. 13. v. 9. XVIII. *præterea* בְּ adjectivo *postpositum*, *illi aliquando vim* superlativi *addit*, *ut*, גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה fortis in bestiis, *idest*, fortissima bestiarum, Prov. 30. v. 30., *&*, הַיָּפָה בַּנָּשִׁים pulchra in mulieribus, *hoc est*, pulcherrima mulierum, Cant. 1. vers. 8., substantivo *autem præfixum*, *quandoque* adjectivum, *vel* adverbium *circumscribit*, *ut* מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה opus in fide, *hoc est*, fidele, Psal. 33. v. 4., בְּכָבוֹד in gloria, *hoc est*, gloriosè, Isa. 14. v. 18., *aliquando* ב, *ubi pleonastice præfixum videtur*, *ipsam rei veritatem expri-*

exprimit, ut בְּאֵל־שַׁדָּי in Deo omnipotente, *hoc est* Deus omnipotens. XIX. *Tandem* ב *quandoque deficit*, *quandoque redundat*: *Deficit* Gen. 45. v. 16, & vox audita est בֵּית domo, *pro* בְּבֵית in domo; Num. 12. v. 8. מַרְאָה *pro* בְּמַרְאָה in visione; Prov. 8. v. 22. רֵאשִׁית principium *pro* בְּרֵאשִׁית in principio: *vide* Isa. 41. v. 2., Jerem. 36. vv. 7. 8. 9. *Interdum* ב *deficiens ex praecedenti membro repetendum est*, *ut*, בִּישִׁישִׁים חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה in antiquis est sapientia, & (in) longitudine dierum intelligentia, Job. 12. v. 12., *Alia exempla sunt*, Isa. 48. v. 14., Jerem. 27. v. 18. *&c.* *Redundat* ב Job. 16. v. 10., *ibi enim legitur*; aperuerunt contra me בְּפִיהֶם in ore suo, *hoc est*, os suum, *vide* Prov. 9. v. 5., Thren. 1. v. 17. *&c.* *saepius enim* ב *illud post verba pleonasticum*, *sive* redundans *est*. *Hactenus Guarin in* Gramm. Hebrai., *&* *Joan. Simon. in* Lex.

בָּא Venit, בֹּא, *&* בּוֹא ingressus; *vide infra* בּוֹא.

בָּאָה *pro* בִּיאָה *vide ut supra*; יְבִיאֵהוּ *Ibidem*.

בָּאךְ *Vide in* בוא.

בְּאוּשְׁתָּא *f. Chald. vide* בְּאֵשׁ.

בְּאֵלִם *Vide in* אֵל.

יְבִיאֵם *Vide* בוא.

בָּאָן *Vide* בוא.

בָּאַר (*In Kal inusit.*) *proprie*, eruit; *Arab.* fodit, effodit. *Pih.* בֵּאֵר declaravit, explanavit, dilucidavit, enarravit, sensum eruit: *Infinit.* בַּאֵר הֵיטֵב declarando bene; *& adverbialiter*, clare, distincte, Deut. 27. v. 8.

בְּאֵר *f.* Puteus, *claram aquam continens*, Gen. 16. v. 14. *Cum affix.* בְּאֵרֶךָ putei tui, Proverb. 5. v. 15. *Plural.* בְּאֵרוֹת putei, Gen. 26. vv. 15. 18., *& alia forma*, בֶּאֱרֹת Gen. 14. v. 10.

בְּאֹר *Vide in* בּוֹר.

בְּאֵרָא Berá, *nom. propr. filii Supha*, 1. Paral. 7. v. 37.

בְּאֵרָה Beerá, *&* Berá, *juxta Vulg.*, *nom. propr. filii Joel*, 1. Paral. 5. v. 6., *Item nom. loci*, *aut vici in Tribu Dan*, *sed tunc accentus est in penultima*, Jud. 9. v. 21.

בְּאֵרוֹת Beeróth, *item* Beróth, *juxta Vulg.*, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, Jos. 9. v. 17., *&* 18. v. 25., 2. Sam. 4. v. 2.

בְּאֵרִי Beerí, *nom. propr. virorum*, Gen. 26. v. 34., Ose. 1. v. 1.

בְּאֵר רָמַת Beër Ramáth, *nom. propr. civitatis Tribus Simeon*, Jos. 19. v. 8.

בְּאֵר שֶׁבַע Beër schéva, *& juxta Vulg.*, Bersabeé: *nom. propr. civitatis primum Tribus Juda, deinde Simeonis*, Jos. 15. v. 28. *&* 19. v. 2., 1. Paral. 4. v. 28.

בְּאֵרֹתִי Berothites, 2. Sam. 23. v. 37., *& plur.* בְּאֵרֹתִים, *ibidem* cap. 4. v. 3., *nom. commune civium urbis* בְּאֵרוֹת.

באשׁ Putruit, fœtuit, Exod. 7. v. 18. *Futur.* וַיִּבְאַשׁ & fœtuit, v. 21. *Nif. præter.* נִבְאַשׁ fœtidus factus fuit, *metaphorice*, abominabilis, odiosus factus est, 1. Sam. 13. v. 4., *in quem locum Vulgatus habet*, erexit se. נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ fœtidus redditus es apud patrem, *vel* patri tuo, *& juxta Vulg.*, fœdaveris patrem tuum, 2. Sam. 16. v. 21. נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד fœtidi facti sunt Davidi, 2. Sam. 10. v. 6., *ubi Vulg. vertit*, injuriam fecissent David. *In Hiph. transitivè & intransitivè sumitur: Præter.* הִבְאִישׁ fœtuit, Exod. 16. v. 24. הִבְאִישׁוּ putruerunt, Psal. 38. v. 6. הִבְאַשְׁתֶּם fœtere fecistis, Exod. 5. v. 21. *Futur.* יַבְאִישׁ fœtidum reddet, Proverb. 13. v. 5. *Hitph. præter.* הִתְבָּאֲשׁוּ fœtidos reddiderunt se, 1. Paral. 19. vers. 6.

בְּאשׁ, *&* בְּאֹשׁ *m.* Putredo, fœtor, putidus odor, Amos 4. v. 10. *Cum affix.* בָּאְשׁוֹ Joel 2. v. 20. בָּאְשָׁם *pro* בָּאְשָׁם fœtor eorum. Isa. 34. v. 3., *Fem.* בָּאְשָׁה, Job 31. v. 40., *LXX. est*, Βάτος rubus; *Sym.*, ἀτελεσφόρητα imperfecta, *videlicet*, semina, *aut* frumenta; *Vulg.*, spina; *Aliis est*, fructus fœtidus, *vel* herba mala, *&* noxia, *aut* fœtens, *quale est* lolium, vicia, &c.

באשׁ בִּישׁ *Chald.* Malum esse *vel* videri, displicere: *Præter.* שַׂגִּיא בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי valdè malum fuit super eum, *id est*, vehementer displicuit ei, *& juxta Vulg.* satis contristatus est, Dan. 6. v. 15., *quod Ab. Esra explicat*, רַע בְּעֵינָיו malum erat in oculis ejus, *& R. Saadia*, מְאֹד הָרַע לוֹ.

בְּאוּשְׁתָּא *f. Chald.* Maligna, pessima, Esr. 4. v. 12. בְּאֻשִׁים *m. plur.*, Isa. 5. vv. 2. 4., labruscæ, uvæ fœtentes, & insuaves: *sed LXX.*, *& Theod. sunt* ἀκάνθας spinæ, *Aquil. vero*, σαπρίας putredines, *idest*, fructus putidi.

בָּאת *&c. Vide* בּוֹא.

בָּאתַר *Chald. vide in* בָּתַר.

בְּבֹאַת *f.* Ezech. 8. v. 5., *estque a rad.* בוא *cum præfix.*, *quod Vulg.*, *& alii vertunt*, in introitu, in ingressu.

בבה *f.* Pupilla: *Constr.* בְּבָבַת עֵינוֹ in pupilla oculi ipsius, Zach. 2. v. 8. *Contractè*, כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן ut nigrum pupillæ oculi, Psal. 17. v. 8. *sic*, בָּבָא בָּבְתָא pupilla, *Chaldæis*, *& Talmudicis usitatissimum*. *Ergo* בַּת *in hoc usu non est* Filia, *ut multi putant*. *Vide in* בוב.

בֵּבַי Bebái, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 11.

בָּבֶל Babél, Babylon, *nom. propr. urbis maximæ ad Euphratem*, *quæ regni* Assyriorum *metropolis fuit*; *cujus etym. eruditi repetunt a* בָּלַל confudit; *unde* בָּבֶל *pro* בַּלְבֵּל confusio. *Sic autem ea urbs dicta fuit*, *quod ibi Deus linguam ædificantium turrim* Babel *confuderit*, Gen. 11. v. 9. *Cum* ה *locali* בָּבֶלָה Babylonem.

בְּבֵין *Vide supra pag.* 81. *&c.*

בְּבָבַת *Vide supra in* בָּבָה.

בְּבוֹר *Vide in* בור.

בג *m.* Cibus, *& conjungitur semper cum voce* פַּת portio, buccella, *ac si unam cum ea constituat dictionem*: *Kimchi tamen scribit ut duas*, *sed & in quibusdam optimis codicibus interdum duæ illæ voces separantur*. *Const.* בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ in portione cibi Regis, Dan. 1. vv. 8. 13. *Cum aff.* פַּתְבָּגָם portionem cibi eorum, vers. 16. פַּתְבָּגוֹ portionem cibi ejus. Dan. 11. v. 26. לְבַג· *Vide in* בָּזוֹ.

בְּגַר *Vide in* גר.

בגד Prævaricatus fuit, perfidè egit. *Construitur absolutè*, *sæpius cum præposit.* ב *&* מִן, *quasi* perfidè agere in, *vel* contra aliquem, *aut* perfidia desciscere ab aliquo. *Præter.* בָּגַדְתָּ בָּהּ perfidè agis in eam, Malach. 2. v. 14. *Particip.* בֹּגֵד perfidè agens, perfidiosus: *f.* בֹּגֵדָה perfida.

בֶּגֶד *m.* Perfidia, Isa. 24. v. 15., Jer. 12. v. 1. *Item* vestimentum, *fortè quod sit primæ hominis contra Deum* perfidiæ tegumentum, & testimonium, *cum antea homo nudus fuerit*, *& tum est generis communis*. *Cum affix.* בִּגְדוֹ vestimentum suum, Gen. 39. vv. 12, 13. 15. *Plur. m.* בְּגָדִים, Gen. 24. v. 53. *Constr.* בִּגְדֵי Gen. 27. v. 15. *Cum aff.* בְּגָדֶיךָ vestimenta tua, 2. Reg. 5. v. 8. *Fœm. cum aff.* כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ omnia vestimenta tua, Psal. 45. v. 9. *Cum præfix.* בְּבִגְדֵי in vesti-

bus, Ezech. 27. v. 20., *ubi LXX.* μετὰ κτηνῶν cum jumentis, *ob sequentem tertiam vocem* רִכְבָּה currus, *interpretati sunt*; *Vulg. ibidem habet*, cum tapetibus.

בָּגוֹדָה *f.* Perfida, Jerem. 3. v. 7. *cum Kametz ab initio, loco Scheva*.

בֹּגְדוֹת *f.* Perfidiæ: אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת viri perfidiarum, *id est*, perfidi, Soph 3 v 4.

בגה *Radix Hebræis inusit.*, *Arab. autem*, Exorbitavit, modum transgressus est, a vero, & justo deflexit; *Unde, inquit Joan. Simon, quidam deducunt nomen*.

בָּגוֹי *m.*, *mutata tertia radicali* ה in Iod: *plur.* בָּגוֹיִם transgressores, Habacuc 1. v. 5. *Sed vide* גוֹי.

בִּגְתָא Bagathá, *nom. propr. unius e septem Eunuchis, qui regi Assuero ministrabant*, Esth. 1. v. 10.

בִּגְתָן Bagathán, *nom. propr. alterius Eunuchorum ejusdem regis*, Esth. 2. v. 21.

בַּד, *& in pausa* בָּד, *LXX.*, *Sym.*, *Vulg.*, *aliisque est*, Lineus; *sunt alii, qui vertunt*, linum, *vel* byssum, lini *nempe species, quæ in vestibus regum, sacerdotum adhibebatur*, Exod. 28. v. 42. *Plur.* בַּדִּים linea, *hoc est*, vestimenta ex lino facta, Exech. 9. vv. 2. 3. 11., *&* 10. vv. 2. 6. 7., linum *autem videtur quibusdam dictum a* בָּדַד, *quod constet* filo simplici, & solitario, *vel* solum crescat, *ex quolibet scil. grano seminis* unicus tantum culmus. *Aliæ hujus pluralis sunt significationes*: I. בַּדִּים Ezech. 17. v. 6. *sunt* rami *ab eadem rad.* ברד *dicti*, quia *sunt partes arboris ab ea* se separantes, & diffundentes. *Cum affix.* בַּדֶּיהָ rami ejus, Ezech. 19. v. 14. II. *Sunt*, vectes, *quia fiunt* ex ramis arborum, *vel quia* separati *sunt*, *&* separari *possunt*, Exod. 25. v. 28., *&* 27. v. 6., *&* 40. v. 20., Num. 4. v. 6. *Constr.* בַּדֵּי vectes, Exod. 27. v. 6. III. *Sunt* artus, membra corporis, ramorum *instar a corpore* se separantia, *vel potius*, *inquit Simon*, venæ, nervi, *&* tendines, *instar* ramorum *per corpus* se diffundentes, *in quem sensum quidam accipiunt* בַּדִּים *apud* Job 18. v. 13., *&* 41. v. 4. IV. *Per* בַּדִּים *designantur* mendacia, vaniloquentia, *a rad.* בָּדָא; *Cum aff.* בַּדָּיו, Isa. 16. v. 6., Jerem. 48. v. 30., *ubi tamen Vulg. habet*, fortitudo ejus, virtus ejus. V. Divini, arioli, mendaces, Isa. 44. v. 25.,

v.25., Jer.50. v.36., *per quos illic intelliguntur* חוֹזֵי בְכוֹכָבִים aspicientes astra, astrologi, *Vide infra* בָּדָד a בַּד *derivatum*.

בָּדָא *Proprie* mendax fuit; *hinc transitive*. Effixit, mentitus, commentus fuit, 1. Reg. 12. v. 33. *Partic. cum aff.* בּוֹדָאם effingis ea, Nehem. 6. v. 8. *pro* בּוֹרְאָם.

בָּדַד *Arabice*, Separavit; *Hebr. intransitive*, solitarius fuit, solitarium egit: *Particip.* בּוֹדֵד solitarius existens, Isa. 14. v. 31. בּוֹדֵד לוֹ solitarius sibi, Hos. 8. v. 9.

בָּדָד *m.* Solus, *sed sumitur semper adverbialiter*, seorsum, solitariè, *unde masculinis, & femininis jungitur, tam per se, quam cum* ל *ab initio: ut*, יֵשֵׁב בָּדָד, desidet solitariè; *id est*, solitarius, Thren. 3. v. 28. *& fem.* יָשְׁבָה בָדָד desidet solitariè, *hoc est*, solitaria, Thren. 1. v. 1. *& numero plur.* בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ solitariè habitabunt, Jer. 49. v. 31., *& cum prosthesi*, ל, לְבָדָד solitarie, Mich. 7. v. 14.

בַּד Solus; בַּד בְּבַד יִהְיֶה solus cum solo esto, Exod. 30. v. 34. *id est*, unumquodque solum, *vel* seorsum esto, *ut Ab. Esra explicat*: *Vel, ut habent LXX.*, ἴσον ἴσῳ ἔσαι æquale æquali erit, *hoc est*, partes æquales erunt; *Vulg.*, æqualis ponderis erunt omnia. *Eadem dictio* בַּד, *quando est cum præfix.* ל, לְבַד, *constituit* adverbia, *nempe*, seorsim, *ut* בֵּית־דָּוִיד לְבָד domus David seorsum, Zach. 12. v. 12., *item* solum, solummodo, tantum, *ut* לְבַד רְאֵה־זֶה, Eccl. 7.v.29., *ita &* Isa.26.v.13. *Quando vero* בַּד *habet post se* עַל, *aut* מִן, *vel simplex litera* מ *præficitur*, *sive voci sequenti*, *sive eidem* בַּד, *tune significat latine*, absque, excepto, præter. *ut*, לְבַד עַל exceptis, Esdr.1. v.6. לְבַד מִן הַשַּׂהֲרֹנִים absque, *sive* præter lunulas, *idest* ornamenta, *a lunari forma sic appellata*, Jud.8.v.26., לְבַד מִטָּף præter parvulos, Exod. 12. v. 37. מִלְּבַד נְשֵׁי præter uxores, Gen. 46. v. 26. Sed מִלְּבַד, *vel* מִלְּבֹּד, 1. Reg. 12. v. 33. *videtur Simoni exponendum*, seorsim, separatim: *in quibusdam codicibus legitur*, מִלִּבּוֹ, *unde & Vulg. vertit*, de corde suo. *Cum suffix.* לְבַד *exprimit adjectivum*, solus, sola, solum, *ut* לְבַדִּי solus ego, לְבַדֶּךָ solus tu, לְבַדּוֹ solus ipse, לְבַדְּכֶם soli vos, לְבַדְּנָה *cum* ה *parag. pro* לְבַדָּן, illæ solæ, Gen.21.v.29., *&* לְבַדְּהֶן Gen.21.v.28., *sed Vulg. utrobique vertit*, seorsum.

בְּדַד Badad, *nom. propr. patris Adad regis quarti in Edom*, Gen. 36. v. 35.

בַּדְיָה Badaiâs, *nom. propr. viri*, Esdr. 10. v. 35.

בַּדַי *Vide supra in* ב, *& infra* בַּדְיָה . דַי *vide* בַּר .

בָּדַל Separavit, *in Kal. inusit.*, *unde Niph. præter.*, נִבְדַּל separari, separare se: *Præter.* נִבְדְּלוּ separaverunt, Esdr. 9. v. 1., *Partic.* הַנִּבְדָּל separatus, Esdr. 6. v. 21., Neh. 10. v. 29. *Imper. plur.* הִבָּדְלוּ separate vos, Num. 16. v. 21., Esdr. 10. v. 11. *Fut.* יִבָּדֵל separabitur, Esdr. 10. v. 8. *Hiph.* הִבְדִּיל separavit, disparavit, distinxit, distinctionm fecit, discrevit. *Præt.* הִבְדִּיל separavit, Num. 16. v. 9. *&c. Hoph. Part. præt. sive Pahul* הַמֻּבְדָּלוֹת separatæ, Jos. 16. v. 9. *pro* מֻבְדָּלוֹת *juxta R. Salom.*, *Kimchi in Com. inquit*, *Chirek esse loco Schurek*, *quod scil. cum Kametzchatuph in ea conjugatione permutatur*.

בָּדָל *m.* Segmentum, particula separata: בְּדַל הָאֹזֶן particula auris, *Vulg. habet*, extremum auriculæ. Amos 3. v. 12.

בְּדִיל *m.* Stannum, *ideo* בְּדִיל, *quod ab argento in fornace separatum*, *ut quibusdam videtur*, *vel ut alii autumant*, *quod sit* dissociationis *metallorum* medium, *quo mixta*, *& adulterata inter se metalla per ignem* dissociantur, *& ab auro*, *atque argento*, *æs*, *plumbumque* secernitur. *Occurrit* Num. 31. v. 22., Ezech. 22. vv. 18. 20., *&* 27. v. 12. *Plur. cum affix.* בְּדִילָיִךְ stanna tua, Isa. 1. v. 25.

בְּדֹלַח *m.* Bdellion, Gen. 2. v. 12. Num. 11. v. 7. *Juxta quosdam Ligni*, *vel arboris nomen*, *de qua Plinius* lib. 12. cap. 9., *& Dioscorides* lib. 1. Bdolchon, *& corruptè* Bolchon *appellat*. *Hebræi communiter* crystallum *explicant*, *ut R. Sal. in lib.* Num., *& Kimchi* Isa. 3. v. 19. *LXX. est* ἄνθραξ carbunculus, *& etiam*, κρύσταλλος crystallus; *aliis vero est*, unio, *forsan* margerita, *quod quidem pluribus probare contendit Bochartus*; *alii*, gummi; *Josepho tandem*, species aromatis.

בְּדָן Badan, *nom. propr. filii Ulam*, 1. Sam. 12. v. 11., 1. Paral. 7. v. 17.

אֲבַדּוֹן אַבְדָן *&c. Vide in litera* א.

הוֹבְרוּן *Vide in* אבד . לְבַדְּהֶן *vide post* בָּדָד .

לְבַדְּנָה *Vide in* בַּד .

בָּדַק *proprie* Fidit, diffidit, *ut existimat Joan. Simon*; *hinc* inquisivit, investigavit, scrutatus est: *Verba enim* findendi *apud Orientales*, *auctore eodem Simone*, *etiam sensum habent* inquirendi, *&* explorandi. *Occurrit autem* בדק *in solo infinit.*

infinit. constr. nempe, לְבַדּוֹק ad scrutandum; 2. Paral. 34. v. 10. *Ubi Vulg.*, *alliqne habent*, ut instaurarent, *vel*, ut farcirent ruinas.

בֶּדֶק, *& in pausa* בָּדֶק *m.* Rima, fissura, ruptura, labes, vitium, *muri videlicet*, *aut ædificii*: *LXX. vocem Hebraicam retinent*, *vertunt enim* Βεδεκ: *Sym. habet*, ἐπισκευὴ instauratio: *Vulg. autem*, sartatecta, 2. Reg. 12. vv. 6. 7. 8. 13., *&* cap. 22. v. 5. *Cum affix.* מַחֲזִקֵי בִּדְקֵךְ restaurantes rupturam tuam, *vel* fissuram, rimam, ruinam tuam, Ezech. 27. v. 9., *ubi Vulg. habet*, ad ministerium variæ supellectilis tuæ.

בִּדְקַר Bidchár, *& juxta Vulg.*, Badacér, *nom. propr. ducis exercitus Jehu*, 2. Reg. 9. v. 25.

בדר *Chald. in Pahel*, Sparsit, dispersit: *Imperat.* וּבַדַּרוּ & spargite, Dan. 4. v. 11. *Ex Hebræo* בָּזַר, *commutato* ז *in* ד.

בהה בֹּהוּ *m.* Inanitas, res inanis, Gen. 1. v. 2. אַבְנֵי בֹהוּ perpendicula inanitatis, *sive* inania, Jes. 34. v. 11.

בהט *Radix Hebr. inusit.*, *Arab. autem*, gravis fuit, gravavit; hinc בַּהַט *m. species marmoris a gravitate*, *ut videtur Simoni*, Esth. 1. v. 6. *LXX. autem hoc ipsum vertunt*, σμαραγδίτης, *Vulg.*, smaragdinus: *Aliis est* porphyrites, crystallus, alabastrum, silex.

בהל *Kal. inusit.*, *In genere præsefert notionem* Præcipitis, subitanei, *&* confusanei motus; *& si quidem* motus *sit* corporis, inde בֶּהָל festinationem, accelerationem; *si vero* motus *sit* animi, perturbationem, *&* terrorem *significat*, *ita Joan. Simon. in Lex. Niph.* נִבְהַל turbari, conturbari, perturbari, terreri: *Præter.* כִּי נִבְהַל quod perturbatus esset, 1. Sam. 28. v. 21., *fem.* נִבְהֲלָה perturbata est, Psal. 6. v. 4. *Fut.* יִבָּהֵלוּ perturbabuntur, Psal. 6. v. 11., *&* 83. v. 18. *Cum* Nun *paragog.*, *& in pausa* יִבָּהֵלוּן perturbantur, Psal. 104. v. 29. *Fem.* תִּבָּהַלְנָה perturbabuntur, Ezech. 7. v. 27. *Pih.* בִּהֵל terruit, perturbavit: *item* festinare fecit, acceleravit, festinavit; *& intransit.*, vehementer festinavit, *quod celeritas plerumque turbulenta est*: *unde particip.*, מְבַהֵל turbans, *plur.* מְבַהֲלִים turbantes, Esdr. 4. v. 4., *quod tamen ibidem scribitur transpositis literis*, *videl.*, מְבַלְהִים turbantes. *Infin. cum affix.* בַּהֲלֵנִי, 2. Paral. 35. v. 21., festinare me, *& juxta Vulg.*, festi-

festinato ire: *Sed* 2. Paral. 32. v. 18., לְבַהֲלָם ad conturbandos eos: *Futur.* תְּבַהֵל festines, acceleres, Eccl. 5. v. 1. *Et cum affix.* תְּבַהֲלֵם perturbabis eos, Psal. 83. v. 16., יְבַהֶלְךָ perturbat te, Job 22. v. 10., יְבַהֲלֵמוֹ, *cum affix. poëtico*, conturbabit eos, Psal. 2. v. 5. *Pyhal, partic.* מְבֹהָל festinare factus, *sive* jussus, acceleratus; *unde plur.* מְבֹהָלִים, Esth. 8. v. 14., *ubi LXX. habent*, festinantes; *Vulg.*, celeres; *alii*, accelerati: *Fem.* מְבֹהֶלֶת, Prov. 20. v. 21. studiose expetita, *juxta LXX., Sym., & Theod.*, *juxta Vulg.*, ad quam festinatur: *Alii vertunt*, accelerata. *Notandum, quod in quibusdam codicibus scribitur* מְבֹחֶלֶת, ח, *scil. pro* ה *posito*. *Hiphil* הִבְהִיל perturbavit, festinare fecit, *& intransitive*, festinavit. *Præter. cum affix.* הִבְהִילָנִי conturbavit me, Job 23. v. 16. *Fut. plur.*; וַיַּבְהִילוּ & festinarunt, *vel ut habet Vulg.* cito compulerunt, Esth. 6. v. 14., *Cum præfix. & affix.*, וַיַּבְהִילוּהוּ, 2. Paral. 26. v. 20., & deturbaverunt eum: *Vulg. habet*, & expulerunt eum: *Aliis est*, & festinare fecerunt, *sive* coegerunt eum.

בהל *Chald.* Turbo, conturbo: *Futur.* יְבַהֵל, *unde cum affix.* יְבַהֲלָךְ perturbet te, Dan. 4. v. 16. *Plur.* יְבַהֲלוּן; *& cum affix.* יְבַהֲלֻנַּנִי conturbabunt me Dan. 4. v. 2., *&* 7. vv. 15. 28., יְבַהֲלוּךְ perturbent te, Dan. 5. v. 10., יְבַהֲלֻנֵּהּ perturbabunt eum, Dan. 4. v. 16., *&* 5. v. 6. *Ithpa h.* מִתְבַּהַל perturbatus, conturbatus, Dan. 5. v. 9.

בֶּהָלָה *f.* Festinatio, conturbatio, terror, *& adverbialiter*, velociter, *idest*, in festinatione, Levit. 26. v. 16. *Hinc per metathesim*, בַּלָּהָה, Isa. 17. v. 14. *Plur.* בֶּהָלוֹת terrores, Jer. 15. v. 8. *& Constr.* בַּלְהוֹת Job 24. v. 17.

בְּהִילוּ *f. Chald.* Celeritas, *per Apocopam literæ* Thau, *unde* בִּבְהִילוּ cum celeritate, *idest*, celeriter, *& adjective*, festini, Esdr. 4. v. 23.

הִתְבַּהֲלָה *Chald. Idem*: Dan. 2. v. 25.,

בהם *Radix Hebr. Inusit., sed Æthiop., & Arab.* בהם *est*, obmutuit: *Hinc a* loquelæ defectu, *ut Simoni in Lex.* videtur, *est nomen hebr.* בְּהֵמָה, *&* בֶּהֱמַת *comm.*, bestia, pecus, jumentum, *sive sit* ferum, *sive* domesticum. *Constr.* בֶּהֱמַת הָאָרֶץ bestia terræ, Isa. 18. v. 6. *Cum affix.* בְּהֶמְתּוֹ pecus suum, Genes. 36. v. 6. *Observatum est, cum affixis de-*

notare

notare pecus, quod est in hominis potestate. Plur. בְּהֵמוֹת bestiæ, Deuter. 32. v. 24. *Constr.* בַּהֲמוֹת Psalm. 8. v. 8. *Porro* בְּהֵמוֹת *etiam singulariter capitur pro* elephante, *propter ingentem magnitudinem, qua instar plurium est*, Job 40. v. 15. *R. Levi tamen dicit, esse bestiam specialem, sic appellatam, de qua Rabbini multa nugantur. Hoc idem animal* בְּהֵמוֹת *est Bocharto* Hippopotamus; *Vulg. retinuit vocem Hebraicam* Behemóth.

בהן בֹּהֶן *m.* Pollex, *tam manuum, quam pedum*, Exod. 29. v. 20. *Plur. ex alia forma*, בְּהֹנוֹת pollices, Jud. 1. v. 6. *quod est, ut* לְשֹׁנוֹת *a* לָשׁוֹן.

בֹּהַן. *nom. propr. loci*, Jos. 15. v. 6., *vide supra* בֶּאֶן בֹּהַן.

בהק *Chald. in Aphel* Splenduit, luxit: *Hinc* בֹּהַק *m.*, Levit. 13. v. 39., pustula lucida, macula alba, *aut, juxta LXX.* ἀλφὸς impetigo, vitiligo: *Vulg. est* macula coloris candidi.

בהר *Hebr. inusit., Arabibus est* valde splenduit, luxit: *Hinc* בָּהִיר *m.* nitidus, splendidus, candidus, Job 37. v. 21., *Ubi Vulg. vertit*. subito aer cogetur in nubes.

בַּהֶרֶת *f.* Papula alba, *vel* pustula, *ex cute* effulgens, *&* promicans, *Simone auctore*; *aliis est* candor lucens, macula splendens instar nivis, Levit. 13. v. 2. *Plural.* בֶּהָרוֹת, v. 38. *quod est à singul.* בֶּהָרָה *formæ* בַּקָּשָׁה, Dagesch *per* Sægol, *ut alias, compensato*.

בוא Venit, advenit, pervenit: Ingressus, congressus est; *quod verecundè de congressu maritali dicitur*: ivit, abivit, *nempe aliquo*: occubuit, *de Sole, quod terram, & occasum subire videatur*, Gen. 28. v. 11. *quomodo, &* exire *vel* prodire *dicitur, cum oritur*, Gen. 19. v. 23. *Idem verbum* בוא *significat*, evenire, obtingere, fieri, *ut* Deut. 13. v. 3., *&* 18. v. 22., *item* cum voce בְּרִית, fœdus inire, Jerem. 34. v. 10., Ezech. 16. v. 8., *& cum* בַּיָּמִים in dies, *est* senescere, provehi ætate; *& sine* יָמִים, 1. Sam. 17. v. 12. *Præt. Cum Vau conversi.* וּבָאָה & ingredietur, & veniet, Jer. 43. v. 11., *cum affix.* בָּאַתְנוּ, *contracte pro* בָּאָה לָנוּ evenit, Psal. 44. v. 18., בָּאתָ, *& cum* ה *paragog.* בָּאתָה venisti, congressus es, Jos. 13. v. 1., Jud. 11. v. 12., 2. Sam. vv. 3. 7., *Fæm.* בָּאת venisti, Gen. 16. v. 8., Ruth. 2. v. 12., *& cum*

sceva

sceva *sub* ת *præter morem*, וּבָאתְ, 2. Sam. 14. v. 3. *Plur.* בָּנוּ venimus, 1. Sam. 25. v. 8. *pro* בָּאנוּ, *ubi Masorethæ notant, novies in hoc verbo* aleph *deficere, & loca enumerant* Jer. 39. v. 16. *Part.* בָּא veniens, Gen. 33. v. 1., Exod. 3. v. 13. *Sed* 2. Reg. 13. v. 20., בָּא *dictum est pro* בָּהּ in eo; בָּאִים venientes, *& in regim.*, בָּאֵי, Gen. 30. v. 10., *Cum aff.* בָּאֶיהָ, *contracte pro* בָּאִים אֵלֶיהָ venientes ad eam, Prov. 2. v. 19. *Fæm.* בָּאָה veniens, Gen. 29. v. 6. *Infin. cum affix.* בֹּאֲךָ, *& in pausa* בֹּאֶךָ venire, intrare tuum, Gen. 19. v. 22., 1. Sam. 16. v. 4., *cum* ה *paragog.* בֹּאֲכָה, Gen. 10. vv. 19. 30., בֹּאָן, *& cum* ה *paragog.* בֹּאָנָה venire earum, Gen. 30. v. 38., Ruth. 1. v. 19., *Imper.* בּוֹא, *& cum* ה *paragog.* בֹּאָה veni, accede, Gen. 7. v. 1., 1. Sam. 20. v. 21. *Futur.* אָבוֹא veniam, Gen. 33. v. 14., *& cum* ה *paragog.* אָבֹאָה, Gen. 29. v. 21., *& sine* א *in fine*, וַיָּבוֹ, 1. Reg. 12. v. 12., & venit, שֶׁיָּבֹא qui veniet, *ex pronom. relat.* אשר qui, quæ, quod, תָּבוֹא, תָּבֹא, *& cum duplici* ה *paragog.*, *quorum prius mutatur in* ת, תָּבוֹאתָה veniet, Deut. 33. v. 16. *Cum affix.*, *& Nun epenthet.* יְבֹאֶנּוּ, *contracte pro* יָבוֹא לוֹ eveniet illi, Prov. 28. v. 22., Job 15. v. 21., יְבוֹאֵנוּ eveniet nobis, תְּבוֹאֶךָ, *& in pausa cum* ה *paragog. mutato in* ת, תְּבוֹאֶתְךָ eveniet, veniet tibi, תְּבוֹאֵנִי veniat ad me, *quæ omnia, & alia hujusmodi contracta sunt.* *Cum præfix.* הֶתָבֹא an veniet? *Cum suffix.* תי, וַתָּבֹתִי & venisset, 1. Sam. 25. v. 34. *Plur. m.* יָבֹאוּ veniant, veniebant, &c., Gen. 6. v. 20. Exod. 35. v. 10. *Cum* Nun *paragog.* יְבֹאוּן venient, Psal. 95. v. 11., *cum affix.* יְבֹאוּנִי evenient mihi, Psal. 119. v. 77., *&* יְבֹאֻנִי, Psal. 119. v. 41., *Fæm.* תָּבֹאנָה venient, 1. Reg. 3. v. 16., Isa. 44. v. 7., *& sine* ה, תָּבֹאן, Gen. 30. v. 38., *Cum* Jod *abundante*, תְּבוֹאֶינָה, Psal. 45. v. 16; Jerem. 9. v. 17. *Hiph.* הֵבִיא venire fecit, adduxit, introduxit, intulit, attulit, obtulit: *Præter.* וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ & incumbere faciam, efficiam, ut occidat Sol, Amos 8. v. 9., *Cum affix.* וֶהֱבִיאָהּ, & afferet illud, הֱבִיאוֹ adduxit eum, Levit. 17. vers. 4., הֱבִיאֲךָ adduxit te, וַהֲבֵאתוֹ & adduces eum, וַהֲבֵאתָהּ & adduces eam, הֲבִיאֹתִיו reduxero eum, *&* ו epenthetico., וַהֲבִיאוֹתִים & adducam, & reducam eos, Isa. 56. vers. 7. *Partic.* מֵבִיא adducens, efferens, introducens, Gen. 6. vers. 17., Exod. 10. vers. 4., *& sine* א, מֵבִי,

2. Sa-

2. Samuel. 5. verf. 2., 1. Reg. 21. verf. 21., Jerem. 19. v. 15. *Plur.* מְבִיאִים, *& in regim.* מְבִיאֵי, Jerem. 17. v. 26. *Cum affix.* מְבִיאֶיהָ adducentes eam, Dan. 11. v. 6. *Infin.* הָבֵא, *& constr.*, הָבִיא adducere, afferre, &c., Gen. 18. v. 19., Deut. 6. v. 13., *cum præfix.* ל, לְהָבִיא, *& excluso* ה, לָבִיא ad adducendum &c., Gen. 27. v. 5., Jerem. 39. v. 7., 2. Paral. 31. v. 10. *Imper.* הָבִי, *fine* א, affer, Ruth 3. v. 15., *&* הָבֵא introduc, Gen. 43. v. 16., Exod. 4. v. 6., *& cum* Iod, הָבִיא, 1. Sam. 20. v. 40., *& cum* ה *paragog.*, הָבִיאָה, Gen. 27. vv. 4. 7.. Prov. 23. v. 12. *Futur.* אָבִיא adducam, afferam, &c., Exod. 11. v. 1., *& fine* א, אָבִי, 1. Reg. 21. v. 29., Mich. 1. v. 15., *quo etiam quidam referunt* Job 34. v. 36., *Cum affix.* וַיְבִיאֵהוּ, & attulit, introduxit eum, יְבִיאֶהָ, *&* יְבִיאֶנָּה afferet eam, יְבִיאֵם reducet eos. *Plur. cum* Nun *paragog.* יְבִיאוּן, Exod. 18. v. 26., *& fæm.*, תְּבִיאֶינָה Levit. 7. v. 30. *Hoph. præter.* הוּבָא adductus, allatus fuit, Levit. 10. v. 18., *cum* ה *paragog.*, הֻבָאתָה adductus es, Ezech. 40. v. 4., *& fæm., more Chald.*, הֻבָאת allata est, Gen. 33. v. 11. *Partic. singul.* מוּבָא, *& plur.* מוּבָאִים, *& fæm.* מוּבָאוֹת adductus, adducti, adductæ, 2. Reg. 12. v. 10., Gen. 43. v. 18., Psal. 45. v. 15. *vide pag.* 2. אבה.

בֹּא Ingressus, introitus, מִבֹּא ab ingressu, 1. Reg. 23. v. 11. *& cum affix.* וּבוֹאֶךָ & introitum tuum, Psal. 121. v. 8. *Est infinitivus.*

ביאה *f. Idem*: בְּבִאָה in introitu, Ezech. 8. v. 5.

מבוא *m.* Aditus, ingressus, introitus: occasus, *de Sole*: *Constr.* מְבוֹא occasus, Deut. 11. v. 30. *Cum aff.* עַד־מְבֹאוֹ usque ad occasum ejus, Psal. 50. v. 1. *Plur. Constr.* כִּמְבוֹאֵי עִיר sicut per ingressus civitatis, Ezech. 26. verf. 10. *Plur. fæm.* מְבוֹאוֹת aditus, Ezech. 27. v. 3.

מובא *m. Idem*: *Cum aff.* מוֹבָאֶךָ ingressus tuus, 2. Sam. 3. v. 25. *quod legendum* מוֹבָאֲךָ, *&* ו *&* ב *transpositis, juxta Masorethas*. *Plur. cum affix.* וּמוֹבָאָיו & aditus, introitus ejus, Ezech. 43. v. 11.

תבואה *f.* Proventus, reditus, fructus, *proprie* venturus: *nam præteriti anni dicitur* עָבוּר, *ut est in* עָבַר, *&*, *ut arbitratur Joan. Simon, præfix.* ת *nota est* continuitatis, *unde* תְּבוּאָה *est* fructus, proventus *terræ* continuus, Levit. 25. v. 22.

v. 22., Psal. 107. v. 37. *Constr.* אֶת־תְּבוּאַת proventum, Levit. 23. v. 39. *Cum affix.* תְּבוּאָתוֹ proventus suus, ejus, Levit. 19. v. 25. *Plur.* תְּבוּאֹת Levit. 25. v. 16. *Cum aff.* מִתְּבוּאֹתֵיכֶם ex proventibus vestris, Jerem. 12. v. 13.

בוב Cavum, *atque* vacuum fuit, *in Kal. inusit. Niph. particip.* נָבוּב excavatus, vacuus, evacuatus, Jerem. 52. v. 21., & schurek *est loco* cholem, *scribit Kimchi in libro radicum*: *Constr.* נְבוּב לֻחֹת vacuum, cavum tabularum, *idest* concavum ex tabulis, Exod. 27. v. 8., *unde* בִּיב *apud Rabbinos est* locus excavatus, fossa. *Metaphorice* נָבוּב *dicitur de homine* inani *vel* inflato. אִישׁ נָבוּב vir vacuus, *idest* non solidus; cor non habens, excors, Job 11. v. 12. *Dictionem hanc* נָבוּב derivant, *quidam ab* בִּיב, *alii vero ab* נָבַב.

בָּבָה *f.* Cavitas *proprie*, *sive* cavum *illud*, *cui pupilla oculi inest*, *scribit Simon in Lex.*, *metonymice* pupilla: *aliis autem videtur*, *idem esse cum* בָּבָה *Chaldaic.*, & *Talmud.* ostium, *quod per illud*, *tamquam per ostium*, *objecta externa ad cerebrum intrent*. *Occurrit in solo regim. Vide supra*.

בוז Sprevit, contempsit: *Præter.* בַּז *pro* בָּז spreverit, Zach. 4. v. 10. *cum* Pathach *loco* Kametz: בָּזוּ spernunt, Prov. 1. v. 7. *Partic. præter.* לַפִּיד בּוּז fax contempta, Job 12. vers. 5.

בּוּז *m.* Contemptus, despectio, Psalm. 31. v. 19. *fœm.* בּוּזָה despectio, Nehem. 3. v. 36.

בּוּז Búz, *nom. propr. virorum*, Gen. 22. v. 21., 1. Paral. 5. v. 14., & *loci in terra Cedar*, Jerem. 25. v. 23.

בּוּזִי Buzì, & *juxta Vulgat.*, Buzités, *nom. propr. viri*, Ezech. 1. v. 3., & *incolarum loci* בּוּז.

בַּוַּי Bavái, *nom. propr. filii Enadad*, Nehem. 3. v. 18.

בוך *Kal. inusit. Niph.* Confusus, perplexus, implexus fuit, turbatus est; & *ut vertunt LXX.*, & *Vulg.*, flevit. *Præt.* נָבֹכוּ, Joel. 1. v. 18., perplexi facti sunt, turbati sunt; & *juxta Vulg.*, mugierunt. *Fœm.* נָבוֹכָה perplexa erat, Esth. 3. v. 15. *Particip. plur.* נְבֻכִים perplexi, Exod. 14. v. 3. *cum Schurek*, *sive Kybbutz loco Cholem*; *ibidem Vulg. habet* coarctati sunt.

מְבוּכָה *f.* Perplexitas, distractio, confusio, fletus, vastitas, Isa. 22. v. 5. *Cum affix.* מְבוּכָתָם vastitas eorum; *aliis est* per-

perplexitas, vel confusio eorum, Mich. 7. vers. 4.

בול *m.* Búl, 1. Reg. 6. v. 38., *nom. mensis Hebraici, qui octavus est in anno sacro, secundus vero in anno civili, & respondet partim Octobri, & partim Novembri nostro. Scaliger Sidoniorum, & Tyriorum vocabulum esse existimat. Hebræi diversas etymologias afferunt: Videantur Kimchi, & R. Salom. in Com. Chaldæus respexit ad* יָבַל adducere; *unde vertit*: in mense collectionis fructuum.

בול *m.* Herba, truncus; *Sed vide in* יבל.

בין Intellexit: *Præter.* בַּנְתָּה intelligis, Psal. 139. v. 2. *Particip.* מְבִנִים ab intelligentibus, *vel* prudentibus, *Vulg. vertit*, a filiis; *referebat enim ad* בֵּן filium, *unde plur.* בָּנִים filii, Jerem. 49. v. 7. *Niph. præter.* נְבוּנוֹתִי prudentia instructus sum, Isai. 10. v. 13. *Particip.* נָבוֹן intelligens, prudens, Gen. 41. v. 33. *Constr.* וּנְבוֹן דָּבָר & intelligens rerum, 1. Sam. 16. v. 18. *Plur.* נְבוֹנִים prudentes, Isai. 5. v. 21. *Cum affix.* נְבוֹנָיו prudentum ejus, Isai. 29. v. 14. *Pih. futur.* יְבוֹנְנֵהוּ prudentem reddidit eum, erudivit eum, Deuter. 32. v. 10. *Hiph.* הֵבִין intelligere fecit, intelligentem, prudentem effecit, *vel* reddidit, erudivit: *Item intrasitive*, intellexit, percepit, sensit, consideravit, animadvertit, advertit: *Præterit.* בִּינֹתִי בַּסְּפָרִים considerabam *vel* studebam in libris, Dan 9. v. 2. *per defectum* ה *characteristici*. *Sic in imperativo*, בִּין & הָבִין considera, Dan. 9. v. 23. *Et cum* ה *paragogico*; בִּינָה considera, Psal. 5. v. 2. *Plural.* בִּינוּ animadvertite, Psalm. 94. v. 8. *Hithp.* הִתְבּוֹנֵן intellexit, *&c. intransitive, ut modò*: *Futur.* תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה animadvertetis eam intelligentia, *id est*, certissime intelligetis, Jer. 23. v. 20. *Vide* בין, & בנה.

בּוּנָה Buná, *nom. propr. filii Jerameel*, 1. Paral. 2. v. 25.

בֵּין *Vide infra suo loco*.

בִּינָה *f.* Intelligentia, prudentia, animadversio: *Constr.* בִּנַת אָדָם intelligentia hominis, Prov. 30. v. 2. *Cum aff.* הֲמִבִּינָתְךָ num ex intelligentia tua, Job 39. v. 26. *Plural.* עַם בִּינוֹת populus intelligentiarum, *id est*, intelligentissimus, Isai. 27. v. 11. *Chald.* בִּינָה intelligentia; Dan. 2. v. 21.

אֲבִיוֹן, & אֲבִיוֹנָה *Vide supra post rad.* אָבָה.

מָבוֹן *m.* Intelligentia, *metonymice*, intelligens: *Unde plural.* מְבוֹנִים intelligentes, 2. Paral. 35. v. 3.

תְּבוּנָה *f.* Intelligentia ; prudentia , animadversio : *Cum affix.* לִתְבוּנָתוֹ intelligentiæ ejus , Psal. 147. v. 5. כִּתְבוּנָם , *quod contractum est pro* בִּתְבוּנָתָם pro intellectu suo , Osee 13. v. 2., *ubi LXX. habent*, κατ' εἰκόνα ad imaginem ; *Vulg. autem vertit*, quasi similitudinem ; *forte legebant* כִּתְמוּנַת *Plural.* תְּבוּנוֹת prudentiæ, intelligentiæ, Isai. 40. v. 14. *Cum affix.* עַד־תְּבוּנוֹתֵיכֶם usque ad intelligentias vestras , *sive* sensa vestra, Job 32. v. 11.

בּוּס Calcavit , conculcavit , proculcavit : *Futur.* וָאָבוּס & conculcavi , Isai. 63. v. 6. *Pih. præter.* בּוֹסְסוּ conculcant , Isai 63. v. 18., Jerem. 12. v. 10. *Hoph. Particip.* מוּבָס proculcatum , Isai. 14. v. 19. *ibi LXX. habent* πεφυρμένον mixtum , fœdatum , inquinatum (*cadaver*) , *Vulg. est* putridum . *Hithp. partic. fœm.* מִתְבּוֹסֶסֶת conculcandam se præbens, *vel, ut alii volunt* , mutua attritione , & collisione conculcata, Jerem. 16. vv. 6. 22.

בּוֹס *masc.* Conculcans, *nomen participale transitivum*, *ut Kimchi notat in lib. Rad.*. *Unde plural.* בּוֹסִים conculcantes, Zach. 10 v. 5.

מְבוּסָה *f.* Conculcatio , Isai. 28. vv. 2. 7., *&* 22. v. 5.

תְּבוּסָה *f.* Conculcatio , *& quidem*, *ut scribit Joa. Simon* , mutua attritione , & collisione facta, *litera enim* ת *præfix. est nota* mutuitatis ; *eadem dictio metaphorice est* interitus , excidium. *Constr.* תְּבוּסַת אֲחַזְיָהוּ proculcatio Achasiæ, 2. Paral. 22. v. 7.

בּוֹעֵל Maritus , conjux , *vide* בָּעַל .

בּוּץ *m.* Byssus , *& adjective* byssinum , 1. Paral. 15. v. 27., 2. Paral. 5. v. 12., Esth. 1. v. 6., Ezech. 27. v. 16., *semel* בֻּץ , 1. Paral. 4. v. 21. *Erat autem* byssus *genus lini optimi, mollissimi, & candidissimi , quod in Palæstina nascebatur , & ex quo vestes subtilissimæ , præsertim sacræ , fiebant* : *Cum præfix.* וּבְבוּץ & in bysso .

בץ *Vide in* בצץ, *&* בֵּיץ *vide suo loco*.

בּוֹצֵץ Bosés , *nom. propr. scopuli* , 1. Sam. 14. v. 4.

בּוּק Vacuare , evacuare , *ut arbitratur Joan. Sim.* ; *unde Pih. futur. plur.* יְבֹקְקוּ evacuabunt , Jerem. 51. v. 2. *sed vide in* בקק .

בּוּקָה *f.* Nah. 2. v. 10. , vacuitas , evacuatio : *Sed LXX. est* , excussio ;

excuſſio; *Vulg. verbaliter accepit*; *vertit enim*, diſſipata eſt.

בּוֹר Fovea, Exod. 21. *v.* 33., ciſterna *aquarum collectarum*, 2. Reg. 18. v. 31., carcer, *proprie ſubterraneus*, Iſai. 38. v. 18., ſepulcrum, Pſal. 28. v. 1. *Hebræi notant, propriè eſſe ciſternam rotundam, & inde latiùs extenditur. Interdum ſcribitur cum* א *in medio*, מִבֹּאר de ciſterna, 2. Sam. 23. vv. 15. 20. *Interdum ſine* ו, *&* א, בֹּר: *Cum præfix.* בְּבוֹר, *&* בַּבּוֹר in ciſterna, מִבּוֹרֶךָ e ciſterna tua. *Plural.* בֹּרוֹת ciſternæ, Deut. 6. v. 11., *&* בֹּארוֹת, Jerem. 2. v. 13. *Vide in* בִּיר.

בּוֹשׁ Erubeſcere, pudefieri, pudore ſuffundi, pudere: *Futur.* אֵבוֹשׁ, *& cum* ה *paragogico*, אֵבוֹשָׁה erubeſcam, Pſal. 25. v. 2., *forma hinc & a* יָבֵשׁ. *Pih.* בֹּשֵׁשׁ *vide in* בֹּשֵׁשׁ. *Hiph. præter. trifariam formatur*: I. *regulariter*, הֵבִישׁ pudefecit; *unde* הֱבִישׁוֹתָ pudefeciſti, Pſal. 44. v. 8., *& cum* ה *paragogico* הֱבִישׁוֹתָה, Pſal. 53. v. 6. II. *mixta forma ex* בּוֹשׁ, *&* יָבֵשׁ; *hinc* הוֹבִישׁ, *vel* הֹבִישׁ pudefecit, *& intranſitive*, pudefactus eſt, erubuit, Jerem. 10. v. 14., *&* 48. v. 20., *&* 50. v. 2., Joel 1. v. 12., *dicitur quoque metaphorice de* muſto, *&* frumento, Joel. 1. vv. 17.: *ſic in fæm. de* vite, הוֹבִישָׁה, Joel. 1. v. 12., *item* pudefecit, pudenda commiſit, turpiter egit, Oſee 2. v. 7. III. *cum* א *otioſo*, הִבְאִישׁ erubuit, Iſai. 30. v. 5. *Partic.* מֵבִישׁ pudefaciens, Prov. 29. v. 15., *item* pudenda faciens, turpiter agens, Prov. 10. v. 5. *Futur. cum affix.* תְּבִישֵׁנִי pudefacies me, Pſal. 119. v. 31. *Hitph.* יִתְבֹּשָׁשׁוּ, *vel* יִתְבּוֹשָׁשׁוּ, erubeſcent, Gen. 2. v. 25.

בֹּשׁ *Vide infra* בֹּשֵׁשׁ.

בּוּשָׁה *f.* Confuſio, pudor, ignominia, Pſal. 89. v. 46., *Item* בֹּשֶׁת Pſal. 35. v. 26. *Metonymice* בֹּשֶׁת *eſt* idolum *ſic dictum, quod cultores ſuos ignominia afficiat*, Jerem. 7. v. 19., *&* 11. v. 13. *Cum aff.* וּבָשְׁתִּי & pudorem meum, Pſal. 69. v. 20., בָּשְׁתְּכֶם pudor veſter, Iſai. 61. v. 7.

בָּשְׁנָה *f. Idem*, Oſe. 10. v. 6., *cum* נ *epentbetico, ut videtur, ſpeciali, & inuſitata forma, ad inſinuandum* pudorem plane inſolitum, *Inquit Joa. Simon.*

מְבוּשׁ *m. Hinc plur. cum affix.* מְבֻשָׁיו pudenda ejus, Deut. 25. v. 11.

בָּזָא *Arab.* Extulit ſe ſuperbius, *item* ſubjecit ſibi: *unde*, *eſt, ut nonnulli arbitrantur, præter. plur.* בָּזְאוּ ſubjecerunt ſibi, *ſive* inundaverunt, Iſa. 18. vv. 2. 7. *Sed alii hoc*

idem vertunt, diripuerunt, *& referunt ad* בָּזָז, *quod vide*.

בְּזָבָה *Vide infra* גְּבִזְבָּה.

בָּזָה Sprevit, contemsit, despexit, vilipendit, *construitur cum accusat., & cum dativo, idest cum* ל, *& cum* אֶל, *&* עַל: *Præter.* בָּזִיתָ sprevisti, 2. Sam. 12. v. 9., *Fœm.* בָּזִית sprevisti, Ezech. 16. v. 59. *Partic.* בּוֹזֶה spernens, Prov. 15. v. 20., *& plur.* בּוֹזִים spernentes: *Cum affix.* בּוֹזַי spernentes me, 1. Sam. 2. v. 30. *Pahul m.* בָּזוּי contemtus, Jerem. 49. v. 15. *Constr.* בְּזוּי עָם contemtus populi, *sive* a populo, Psal. 22. v. 7., *Fœm.* בְּזוּיָה contemta, Eccl. 9. v. 16. *Futur.*, יִבְזֶה, *& per apocopen*, וַיִּבֶז, & sprevit, Gen. 25. v. 30., *Fœm.* תִּבְזֶה *& per apocopen*, וַתִּבֶז, 2. Sam. 6. v. 16., & sprevit: *Infin.* לִבְזֹה נֶפֶשׁ, Isa. 49. v. 7., *quem locum LXX., vertunt*, φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ contemnentem, nihili facientem animam suam: *Vulg. habet*, ad contemtibilem animam; *quæ ad Christum refert Hieron., alii intelligunt de populo Israelitico. Niph. partic.* נִבְזֶה contemtus, despectus, Isa. 53. v. 3. *Fœm. cum* מ *epenthetico*, נְמִבְזָה humiliatum, despectum, contemtibile (opus) 1. Sam. 15. v. 9. *Hiph. infinit. cum præf.* לְהַבְזוֹת ut contemnant, Esth. 1. v. 17. *Vide infra* בוז, *& quæ sequuntur*.

בִּזָּיוֹן *m.* Contemtus, Esth. 1. v. 18.

נְבִזְבָּה *f. Chald.* Honorarium, præmium, largitio, *profusior proprie*, Dan. 2. v. 6. *Plur. cum affix.* וּנְבִזְבְּיָתָךְ & honoraria tua, Dan. 5. v. 17. *Sic in Targum*, מַתְּנָן וּנְבִזְבָּן dona, & honoraria, Jerem. 40. v. 5. *Videntur hinc esse, ut præcedens: nam largitiones profusiores sunt quidam despectus bonorum*.

בָּזַז Prædatus, deprædatus est, diripuit, Ezech. 29. v. 19. *Præter. irregulare*, בָּזְאוּ diripiunt, Isai. 18. v. 2. *pro* בָּזְזוּ; *& imperfecte*, בַּזּוֹנוּ prædati sumus, Deut. 3. v. 7. *Particip cum affix.* בּוֹזְזֵינוּ, Isa. 17. v. 14. *Infin. ex forma imperf., & cum præfix.* לָבוֹז, *&* וְלָבֹז ad diripiendum; הֲלָבוֹז an ad diripiendum? *Imperat.* בֹּזּוּ diripite, Nahum 2. v. 10. *Futur.* תָּבוֹז, *vel* תָּבֹז diripies, Deut. 20. v. 14., *ex forma imperfecta, quæ in toto hoc futur. obtinet: plur.* נָבֹז, *& cum* ה *paragog.*, נָבֹזָּה prædabimur, diripiemus, 1. Sam. 14. v. 36. יָבֹזּוּם diripient eos: *Niph. præt.* וְנָבֹזּוּ & diripientur, Amos 3. v. 11. *Infin. cum Futur.* הִבּוֹז תִּבּוֹז diripiendo, diripietur, Isai. 24. v. 3. *Pyh. Præter.* וּבֻזָּזוּ & diripientur, Jerem. 50. v. 37.

בָּז

בַּז *m.* Præda, Isa. 10. v. 6. *Hinc* לָבַז in prædam, Ezech. 25. v 7. *quod Masorethæ notant legendum* לְבַז *per commutationem Gimel, & Sajin. Sic alibi*, גֵּה *pro* זֶה. *Rabbini id referunt ad commutationem literarum cabalisticam* אטבח. *Cum affix.* בִּזָּהּ prædam ejus, Ezech. 29. v. 19.

בִּזָּה *f.* Preda, direptio, Neh. 3. v. 36., Esth. 9. v. 10.

בּוּזִים *Vide* בָּזוּ.

בִּזָּיוֹן *m. Vide supra post* בָּזָה.

בַּזּוֹת *Vide* בָּזָה.

בִּזְיוֹתְיָה Baziothiá, *nom. propr. civit. in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 28.

בָּזָק *m.* Fulgur, Ezech. 1. v. 14. *idem quod* בָּרָק, *commutatis* ז & ר, *ut Latinis in* honos, & honor. *Est autem* בָּזַק dispergere, *apud Rabbinos*: *unde quidam reddunt*, fulgur dispergens, *hoc est*, vehementissimum.

בֶּזֶק *m.*, *Unde cum præfix.* בְּבֶזֶק, Jud. 1. v. 5., *ubi LXX.*, & *Vul. habent*, in Bézech: *Item in pausa* בְּבָזֶק, 1. Sam. 11. v. 8., *quod LXX. vertunt* ἐν Βαζὲκ, & *Vulg.*, in Bézech; *locus est in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem*: *aliis est nom. propr. urbis regiæ Chanaan*.

בָּזַר Sparsit, dispersit, dissipavit: *Futur.* יְבַזּוֹר disperget, Dan. 11. v. 24 *Pih. Præter.* בִּזַּר dissipavit, Psal. 68. v. 31. *convenit cum* פִּזֵּר.

בִּזְּתָא Bazathá, *nom. propr. unius e septem Eunuchis regis Assueri*, Esth. 1. v. 10.

בָּחַל Fastidivit, aspernatus, aversatus est: *Præter. fœm.* בָּחֲלָה Zach. 11. v. 8., *ubi Vulg. habet* variavit, *quæ verbi hujus significatio obtinet apud Chaldæos*. *Apud Rabbinos est* maturescere, excrescere, *vel* coqui ad maturitatem: בּוֹחַל fructus maturus.

בָּחַן Probavit, exploravit. *Præter.* בְּחָנַנִי probavit me, Job 23. v. 10. *Niph. Futur.* יִבָּחֵן probetur, Job 34. v. 36.

בֹּחַן, & בַּחַן, *m.* Probatio, munitio, Ezech. 21. v. 18., Isa. 28. v. 16., & 32. v. 14., *ubi Vulg. habet*, palpatio.

בָּחוֹן *m.* Specula exploratoria, *vel juxta quosdam*, turris munita, & *juxta Vulg.*, probator, Jerem. 6. v. 27. *Plural. cum Schurek*, & *affix.* בַּחוּנָיו *vel* בְּחִינָיו speculæ exploratoriæ ejus; *Theod. habet*, ἐπάλξεις αὐτῆ munitiones ejus; *Vulg. autem vertit* robustos ejus, Isai. 23. v. 13. *a singulari* בָּחוּן *formæ* חָגוֹר.

בָּחַר Elegit, selegit: *fere cum Præpositione* ב *construitur. Præter.* בְּךָ בָּחַר te selegit, Deuter. 7. v. 6. *Niph. Præt.* וְנִבְחַר & eligetur, electa erit, Jerem. 8. v. 3. *Part.* נִבְחָר selectum, lectissimum, Prov. 8. v. 10. *Pyh. Futur.* יְבֻחַר eligetur, Eccles. 9. v. 4. *ubi juxta Masorethas legendum* יְחֻבַּר associabitur.

בַּחֲרוּמִי Bauramités, *juxta Vulg.*, 1. Paral. 11. v. 33., *nom. propr., aut potius gentile viri cujusdam oriundi ex urbe Bahurim in Tribu Benjamin.*

בָּחוּר *m.* Lectus, electus: *Item* Juvenis, *quasi ad omnes operas selectus*, Ezech. 9. v. 6. *Plur. constr.* בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל *juvenum* Israelis, 1. Sam. 26. v. 2. *Et plurale alterius formæ*, בַּחוּרִים Psal. 148. vers. 12. *a sing.* בַּחוּר *formæ* חַנּוּר *ex dagessatis: Sit quoque juxta quosdam* Isai. 42. v. 22. *Constr.* בַּחוּרֵי juvenes, Ezech. 23. v. 6. *Cum aff.* בַּחוּרֵיהֶם juvenes eorum, 2. Paral. 36. v. 17.

בְּחוּרִים *m. p.* Juventus, *quasi ætas selecta: Cum aff.* מִבְּחֻרָיו a juventute sua. Num. 11. v. 28. *Sed ibidem Vulg. sequutus LXX. vertit*, electus e pluribus, *posito concreto pro abstracto.*

בְּחוּרוֹת *f. p. Idem: Cum affix.* בִּימֵי בְּחוּרוֹתֶיךָ in diebus juventutis tuæ, Eccles. 12. v. 1.

בַּחֻרִים Bauhurím, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, 2. Sam. 3. v. 16.

בָּחִיר *m.* Electus: *Construct.* בְּחִיר, 2. Sam. 21. v. 6. *Cum affix.* בְּחִירִי electus meus, Isai. 42. v. 1. *Plur. cum affix.* בְּחִירָיו electi ejus, Psal. 105. v. 6.

מִבְחוֹר *m.* Electio, selectio. *Verum adjective sumitur; unde LXX.* ἐκλεκτός, *Vulg. & aliis est* delectus, selectum, lectissimum, 2. Reg. 3. v. 19., *&* 19. v. 23.

מִבְחָר *m. Idem: Construct.* מִבְחַר בַּחוּרָיו selectissimum juvenum ejus, Jerem. 48. v. 15. *Plur. cum aff.* מִבְחָרָיו delectuum ejus, Dan. 11. v. 15.

בָּטָא Pronuntiavit, effutivit: *Particip.* בּוֹטֶה, *ex forma quiescentium tertia* ה, Prov. 12. v. 18., effutiens; *sed LXX. vertunt*, λέγων dicens; *Theod.*, πεποιθὼς confidens; *Vulg.*, qui promittit: *Pih. infinit.* לְבַטֵּא, Levit. 5. v. 4., effutiendo; *juxta LXX.*; *Vulg.*, *& alios*, distincte pronuntiando; *& futur.*, יְבַטֵּא Levit. 5. v. 4., effutit; *alii habent*, distincte pronuntiat.

מִבְטָא

מִבְטָא *m.* Pronunciatum, prolatio, Num. 30. v. 7.

בּוֹטֶה *Vide supra* בָּטָא.

בָּטַח Fisus est, confisus est, fiduciam posuit; *semel impersonaliter*, בָּטָח, *in pausa*, fiducia, spes fuit, Job 6. v. 20. *Constr. cum præpositione* ב, אֶל, *&* עַל: *sæpe etiam absolute ponitur*. *Particip. præter. Pahul.* בָּטוּחַ confisus, fretus, Isai. 26. v. 3., Psal. 112. v. 7. *Infinit.* בְּטוֹחַ, *vel* בָּטוֹחַ fidere, confidere; *occurrit cum* מ *præfix. sic*, מִבְּטֹחַ præ, *vel* magis quam confidere, Psal. 118. vv. 8. 9. *Hiph. præter.* הִבְטַחְתָּ fecisti, ut fiduciam poneret, Jerem. 28. v. 15. *Particip.* מַבְטִיחִי confidere faciens me, Psalm. 22. v. 10. *Futur.* יַבְטַח confidere faciat, 2. Reg. 18. v. 30.

בֶּטַח *m.* Fiducia, securitas, confidentia, Isai. 32. v. 17. *Item*, securus, confidens, Jud. 8. v. 11., *& adverbialiter*, *præfixa particula* ל, *ut* לָבֶטַח secure, confidenter, Levit. 25. v. 18., *& omisso* ל, Gen. 34. v. 25., Deut. 12. v. 10. *&c.*

בֶּטַח Béte, *nom. propr. civitatis regis Adarezer*, 2. Sam. 8. v. 8.

בִּטָּחוֹן *m.* Fiducia, Eccles. 9. v. 4.

בִּטְחָה *f. Idem*: *Plur.* וּבְבִטְחָה & in fiducia, Isai. 30. v. 15.

בַּטֻּחָה *f. Idem*: *Plur.* וּבַטֻּחוֹת & securitates, Job 12. v. 6., *ubi Vulg. vertit*, audacter. *Vide etiam* טוּחַ.

מִבְטָח מִבְטַח *m. Idem*: מִבְטַח־כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ fiducia omnibus extremitatibus terræ, Psal. 65. v. 6. *Cum affix.* מִבְטַחוֹ fiducia ejus, Jerem. 17. v. 7. מִבְטֶחָה fiduciæ ejus, Prover. 21. v. 22., *ubi deest Mappik in* He: מִבְטֶחָם fiducia eorum, Jerem. 48. v. 13. *quæ duo habent* Sægol *loco* Kametz, *euphoniæ causa*, *sequente alio* Kametz: *Plural.* מִבְטַחִים securitates, Isai. 32. v. 18. *Cum affix.* בְּמִבְטַחַיִךְ fiducias tuas, Jerem. 2. v. 37.

אֲבַטִּחִים *m. p.* Pepones, Num. 11. v. 5., *sic dicti*, *quod terræ* firmiter innitantur, *&* א *servilis est*, *exhibetque notam* firmitatis, *uti videtur Jo: Simon.*, *Ab. Esra scribit*, *ex lingua Arabica esse notum vocabulum*.

בָּטַל Cessavit, intermisit, intermissum, impeditum fuit: *Præter.* וּבָטְלוּ Eccles. 12. v. 3. & intermittent, & cessabunt: *Sed vertunt LXX.* καὶ ἠργησαν, *Sym.* καὶ ἀργήσουσι, *Vulg.*, & otiosæ erunt. *Chald. Præter. fœm.* בְּטֵלַת impedita fuit, Esr. 4. v. 24. *Partic. præs. fœm.* בָּטְלָא impeditum

mansit , *ibid. Pah. Præter.* בִּטְּלוּ cessare fecerunt , impediverunt , Esr. 4. v. 23. *Infin.* לְבַטָּלָא ad impediendum , Esr. 4. v. 21.

בטן בֶּטֶן *f.* Venter , uterus : Num. 5. v. 22. *Cum autem venter sit in medio corporis , ideo metaphorice* locus medius, prominentia , projectura , 1. Reg. 7. v. 20. , *metonymice designat etiam* cor , *&* *quævis* interiora *hominis* , animam , cogitationes &c. , *ut* Job 15. v. 35. , Prov. 22. v. 18. , Habac. 3. v. 16. *Cum affix.* בִּטְנִי Job. 3. v. 10., בִּטְנָם venter eorum.

בֶּטֶן Béten , *nom. propr. civitatis in Tribu Aser* , Jos 19. v. 25.

בָּטְנִים *m. p.* Nuces terebinthinæ, Gen. 43. v. 11. *Quidam* nuces avellanas *explicant , quæ sic dictæ sunt , quod instar* ventris *oblongæ sint , & protuberantes : LXX. habent ,* τερέβινθος , *Vulg.* , terebinthus ; *ea nimirum , quæ fert* pistacia ; *hanc autem ipsam designari per* בָּטְנִים , *defendunt Bochartus , aliique.*

בִּי ô , ah , quæso , obsecro , attende , cum venia . *Particula obsecrandi , juxta Hebræos* , Gen. 43. v. 20. , Exod. 4. v. 10. *Est etiam* בִּי , *ut quibusdam videtur , vox composita ex ex præposit.* ב in , ad ; *& ex affix.* י *primæ personæ nota , unde* בִּי *latine est* , in , *vel* ad me , *quasi diceretur* , attende ad me ; *quæ phrasis integra legitur* , Job 23. v. 6. יָשִׂים בִּי ponet , apponet ad me : *Præterea* בִּי *proprie est imperat. Hiph.* הָבִי *sine* א , *quod in* בוא .

בְּיַד *Latine varias exprimit* præpositiones: I. a , *ut* בְּיַד־יְהוָה a Domino , 2. Paral. 29. v. 25. , בְּיַד־לָשׁוֹן a lingua , Prov. 18. v. 21. II. ad , *ut* , דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־יְשַׁעְיָהוּ loquutus est Dominus ad Isaiam , Isai. 20. v. 2. III. apud , *ut* , Gen. 44. v. 16. , 1. Sam. 9. v. 8. IV. coram , *ut* , בְּיָדָם coram eis , 1. Sam. 21. v. 14. , cum , *ut* בְּיָדָם secum , Gen. 43. v. 15. , *&* 1. Sam. 14. v. 34. , בְּיָדְךָ tecum , 2. Reg. 8. v. 8. *&c.* , in , *cum ablativo* , בְּיָדִי in me , בְּיָדְךָ in te , 1. Sam. 26. v. 18. , Esdr. 7. v. 25. V. per , *ut* , Levit. 8. v. 36. *&c.* , propter , *ut* , בְּיַד־עֲוֹנֵינוּ propter iniquitates nostras , Isai. 64. v. 6. , Job 8. v. 4. *&c.* *Quandoque* בְּיַד *redundat , seu explet vel* dativum , *ut* בְּיָדוֹ sibi , Job 15. v. 23. , *vide* Jerem. 39. v. 11. , *vel etiam* accusativum , *ut* שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח mitte , quæso , quem missurus es , Exod. 4. v. 13. *Sed alios ejusdem dictionis* בְּיַד *sensus vide in* יָד *ad quod proprie spectant etiam*

recen-

recensitæ præpositiones : בִּיר *enim est dictio composita ex* יָר & ב.

בין Inter : *Interdum habet naturam Nominis* , *quasi* medium , *vel* medietatem *dicas* : בְּבֵין in inter , in medio , Isai. 44. v. 4. *ubi Veneta habent* בְּבֵן *absque* י : *Cum affix.* בֵּינוֹ inter eum : בֵּינִי וּבֵינֶךָ inter me , & inter te , Gen. 13. v. 8., & בֵּינֵיכֶם , 1. Sam. 20. v. 23. בֵּינֵינוּ inter nos , בֵּינִי וּבֵינְךָ inter vos ; *quorum quædam habent formam pluralem masculinam . Sic fœminina terminatione* : אֶל בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל ad intermedietates orbium , *id est* , in medium , *vel* intervallum , Ezechiel. 10. v. 2. מִבֵּנוֹת לַכְּרֻבִים è medietatibus , è medio , ex intervallo Cherubinorum , *ibid.* בֵּינוֹתָם inter eos , Gen. 42. v. 23. בֵּינוֹתֵינוּ inter nos , Gen. 26. v. 28. *Et forma duali absque* י *in medio* : אִישׁ־הַבֵּנַיִם vir medietatum , 1. Sam. 17. v. 4. *i. e.* intermedius , interponens se inter duo castra , duello pugnam transacturus . *Huc quidam referunt* , לַבֵּן ad medianum , *scil.* cantum musicum , *nempe* Tenorem , *ut vulgo vocant* , Psal. 9. v. 1. *de quo vide etiam in* עָלַם . *Chald.* בֵּין Inter , Dan. 7. v. 5. בֵּינֵיהֶן inter ea , Dan. 7. v. 8. *Cum particulis separabilibus* , אֶל־בֵּין , & אֶל־בֵּינוֹת inter , Ezech. 10. v. 2. , & 31. v. 10. , *Item* עַל־בֵּין inter , *vel* usque ad medium , Ezech. 19. vers. 11. *Vide* בּוּן , & בֵּן בָּנָה .

ביץ בֵּיצָה *f.* Ovum , *apud Rabbinos* : *Plur.* בֵּיצִים ova , Deuteron. 22. v. 6. *Construct.* בֵּיצֵי Isai. 59. v. 5. *Cum affix.* מִבֵּיצֵיהֶם ex ovis eorum , Isai. 59. v. 5.

ביר בַּיִר *m.* Puteus , Jerem. 6. v. 7. *ubi scribitur* בַּוִר , *quasi sit* בּוֹר , *sed Masorethæ notarunt legendum* בַּיִר .

בִּירָה *f.* Regia , palatium , castrum , habitatio , 1. Paralip. 29. v. 1. *Chald.* בְּבִירְתָא in regia , Esr. 6. v. 2.

בִּירָנִיּוֹת *f. plur.* Palatia , arces , basilicæ , 2. Paral. 17. v. 12.

בית בַּיִת *m.* Domus , familia : & *generaliter* sedes , locus , *quo aliquid capitur* , *vel continetur* , *ut* Exod. 25. v. 27. , 2. Sam. 15. v. 17. , 1. Reg. 18. v. 32. , בַּיְתָה בֵּיתָה ad domum , in domum , versus domum , intus , Gen. 43. v. 24. , &c. *Cum præfix.* מִבַּיִת intrinsecus , Exod. 25. v. 11. לְמִבַּיִת intus . *Et intercedente articulo* , מֵהַבַּיִת *Idem* , Ezech. 40. v. 9. , *Constr.* בֵּית Gen. 24. v. 7. בֵּית־לָהּ intra eam , Ezech. 1. v. 27. *sic* מִבֵּית , Exod. 26. v. 33. *Cum aff.* בֵּיתוֹ domus ejus , בֵּיתְךָ domus tua , בֵּיתִי domus mea , &c. *Plur.* בָּתִּים domus , sedes ,

 fami-

familiæ, Exod. 1. v. 21., ædiculæ, facella textilia, 2. Reg. 23. v. 7. לְבָתִּים pro domibus, in loca, *vel* fedes, Exod. 25. v. 27. *Conftr.* בָּתֵּי. *Cum affix.* בָּתֶּיךָ domus tuæ, Exod. 10. v. 6. *Kametz ante Dagefch forte irregulare eft. Forte eft propter defectum literæ Iod, vel ad differentiam* בַּתִּים bathi, *fcribit Aben Efra*, 2. Paral. 4. v. 5. *Chald.* בַּיְתָא דְנָה domum hanc, Efr. 5. v. 9. & בַּיְתָה Efdr. 5. v. 12., & 6. v. 15. *Conftr.* עֲבִ ידַת בֵּית־אֱלָהָא opus domus Dei, Efr. 4. v. 24. *Cum affix.* בַּיְתֵהּ domus ejus, Efr. 6. v. 11. *Plural.* בָּתֵּיכוֹן domus veftræ, Dan. 2. v. 5.

בֵּית־אָוֶן Béth áven, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, 1. Sam. 13. v. 5, Ofe. 4. v. 15.

בֵּית־אֵל Béth él, *ideft* domus Dei, *nom. prop. civitatum; unius quidem in Tribu Benjamin*, Gen. 12. v. 8., *&c. quæ prius vocabatur Luza*, Gen. 28. v. 19., Jud. 1. v. 23., *alterius autem in regno decem Tribuum*, 1. Reg. 13. v. 1. *Eft etiam nom. prop. montis in Tribu Benjamin*, 1. Sam. 13. v. 2.

בֵּית בִּרְאִי Bethberaí, *nom. propr. civitatis, quam inhabitarunt pofteri Simeonis*, 1. Paral. 4. v. 31.

בֵּית בָּרָה Bethberá, *nom. propr. civitatis in dimidia Tribu Manaffe cis Jordanem fitæ*, Jud. 7. v. 24.

בֵּית גָּדֵר Béth-ghadér, *nom. propr. urbis, aut loci in Tribu Juda, ut quibufdam videtur*, 1. Paral. 2. v. 51.

בֵּית גָּמוּל Béth-gamúl, *nom. propr. civitatis, vel, ut alii volunt, familiæ in terra Moab*, Jerem. 48. v. 23.

בֵּית דָּגוֹן Bethdagón, *nom. propr. civitatum in Tribu Juda*, Jof. 15. v. 41., & *in Tribu Afer*, Jof. 19. v. 27.

בֵּית הַיְשִׁימוֹת Bethiefimóth, & Bethfimóth, *nom. propr civitatis in campeftribus Moab*, Jof. 12. v. 3., & 13. v. 20., Ezech. 25. v. 9.

בֵּית הַכֶּרֶם Béthachárem, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jerem. 6. v. 1., Neh. 3. v. 14.

בֵּית הַלַּחְמִי Bethlehemites, *nom. comm. incolarum urbis Bethlehem*, 1. Sam. 16. v. 1.

בֵּית הָעֲרָבָה Béth-Arabá, *nom. propr. civitatum in Tribu Juda*, Jof. 15. v. 6., & *in Tribu Benjamin*, Jof. 18. v. 22.

בֵּית הָרָם Betharám, *nom. propr. civitatis in Tribu Gad*, Jof. 13. v. 27.

בֵּית הָרָן Betharán, Num. 32. v. 36., *eadem urbs ac præcedens*.

בֵּית הָעֵמָה

בֵּית הַשִּׁטָּה Bethsettá, *nom. propr. loci in Tribu Manasse cis Jordanem*, Jud. 7. v. 22.

בֵּית הַשִּׁמְשִׁי Bethsamites, 1. Sam. 6. v.14., *nom. com. incolarum civitatis Bethsàmes*.

בֵּית חָגְלָה Beth-haglá, *nom. propr. civitatum in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 6., & *in Tribu Benjamin*, Jos. 18. v. 19.

בֵּית חָנָן Béthhanán, *nomen propr. civitatis in Tribu Nephthali*, 1. Reg. 4. v. 9.

בֵּית חוֹרֹן Bethhorón, *nomen propr. civitatum*, Jos. 18. v. 13., & 21. v. 22.

בֵּית כַּר Bethchár, *nomen propr. loci, aut vici, aut civitatis in Tribu Dan, circa Bethsames*, 1. Sam. 7. v. 11.

בֵּית לְבָאוֹת Bethlebaóth: *nom. prop. civitatis in Tribu Simeonis*, Jos. 19. v. 6.

בֵּית לֶחֶם Bethléhem, *idest* domus panis, *nom. propr. civitatum, unius in Tribu Zabulon*, Jos.19.v.15., *alterius verò in Tribu Juda. quæ & olim dicta fuit Ephrata*, Gen. 35. v. 19., Jud. 19. v. 1. &c.

בֵּית מְעוֹן Bethmaón, *nomen propr. civit. in terra Moab*, Jerem. 48. v. 23.

בֵּית מַעֲכָה Béth-máaché, *aut* Bethmaaché, *nom. propr. civit.*, *vel familiæ in Tribu Nephthali*, 2. Sam. 20. v. 14.

בֵּית מַרְכָּבוֹת Bethmarchabóth, *nom. propr. civitatis in Tribu Simeonis*, Jos. 19. v. 5., 1. Paral. 4. v. 31.

בֵּית נִמְרָה Bethnemrá, *nomen propr. civitatis in Tribu Gad*, Num. 32. v. 36.

בֵּית עַזְמָוֶת Bethazmóth, *nom. propr. vici, aut civitatis in Tribu Benjamin*, Nehem. 7. v. 28.

בֵּית הָעֵמֶק Béth-haemech, *aut* Bethémec, *nom. propr. civitatis in Tribu Aser*, Jos.19. v. 27.

בֵּית עֲנוֹת Beth-anóth, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 59.

בֵּית עֲנָת Béth-anáth, *aut* Bethanáth, *nom. propr. civit. in Tribu Nephthali*, Jos.19. v. 38., Jud. 1. v. 33.

בֵּית פֶּלֶט Bethphálet, *aut* Bethphélet, *nom. propr. civit. in Tribu Juda*, Jos.15. v. 27., Nehem. 11. v. 26.

בֵּית פְּעוֹר Bethphogór, *nomen propr. civit. in Tribu Ruben*, Jos. 13. v. 20.

בֵּית פַּצֵּץ Bethphesés, *nom. propr. civit. in Tribu Issachar*, Jos. 19. v. 21.

בֵּית צוּר Bethsúr, & Besfúr, *nom. propr. civit. in montanis Tribus Judæ*, Jos. 15. v. 58.

בֵּית רָפָא Béth-raphá, *aut* Bethraphá, *nom. propr. filii Eßhon*, 1. Paral. 4 v. 12.

בֵּית שְׁאָן Bethsán, *nom. propr. civit. dimidiæ Tribus Manasse cis Jordanem*, Jos. 17. v. 11., Judic. 1. v. 27.

בֵּית שֶׁמֶשׁ Bethsámes, & Bethsémes, *nom. propr. civitatum in Tribu Issachar*, Jos. 19. v. 22., *in Tribu Juda, quæ postea facta est urbs Levitica, & confugii*, Jos. 15. v. 10., & 21. v. 16., 1. Sam. 6. v. 9., 2. Reg. 14. v. 11., 1. Paralip. 6. v. 59., *in Tribu Nephthali*, Jos. 19. v. 38., Judic. 1. v. 33., & *in Ægypto*, Jerem. 43. v. 13., *quæ Græcis dicitur* Heliopolis, *hoc est* civitas Solis.

בֵּית שַׁן, & *in pausa* בֵּית־שָׁן Bethsán, *nom. propr. civitat.*, 1. Sam. 31. v. 12., & 2. Sam. 21. v. 12.

בֵּית תַּפּוּחַ Beththaphúa, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 53.

בִּיתָן *m.* Palatium: אֶל גִּנַּת הַבִּיתָן ad hortum palatii, Esth. 7. v. 7. *Constr.* בִּיתַן הַמֶּלֶךְ palatii regis, Esth. 1. v. 5. *Quidam* hortum interiorem *vertunt*. *Vulg.*, *sequuto, ut videtur, versionem Theod.*, בִּיתָן *est* nemus, nemoribus, arboribus consitus hortus.

בִּית *Chald.*, & *inde* בָּת pernoctavit, Dan. 6. v. 19. *pro Hebræo* לִין *sæpissimè in Targum ponitur*.

בָּכָא *m.* Morus: Psal. 84. v. 7. *Plur.* מִמּוּל בְּכָאִים ex adverso mororum, 2. Sam. 5. v. 23. *Sed LXX.* בָּכָא in Psal. 84. *est* κλαυθμῶν, *Aquil.* κλαυθμὸς, *Hieron.*, fletus, *Vulg.* lacrimæ: בְּכָאִים *autem Vulg. sunt* pyri, & *LXX. quandoque sunt* fletus, *quandoque* pyri.

בָּכָה Flevit, deflevit: *regit accusativum*, & *frequenter est cum præpositionibus* עַל, אֶל & לְ: *Præter.* וּבָכוּ אֵלַיִךְ & fleverunt ad, *vel* propter te, defleverunt te, Ezech. 27. v. 31. *Infin.* בְּכוֹ flendo, Jerem. 22. v. 10. *cum* ו *loco* ה: *Futur.* וַיֵּבְךְּ & flevit, Gen. 27. v. 38. *cum apocopa tertiæ radicalis*. *Niph. Partic.* נִבְכִּים; *unde Constr.* עַד נִבְכֵי־יָם usque ad fluenta, fluctus, *vel* profunda maris, Job 38. v. 16. *per*

metapho-

metaphoram. *Pih. Part. fæm.* מְבַכָּה deflens, Jerem. 31. v. 15. *Plural.* מְבַכּוֹת deflentes, Ezech. 8. v. 14. *Vide* בוך.

בֶּכֶה *m.* Fletus, Esr. 10. v. 1. בְּכִי *m. idem*, Isai. 38. v. 3. *Cum affix.* בִּכְיִי fletus mei, Psal. 6. v. 9.

בָּכוּת *f. Idem*, Genes. 35. v. 8. בְּכִית *idem*: *Cum affix.* בְּכִיתוֹ fletus ejus, Gen. 50. v. 4.

בְּכֹה Sic, hoc, *vel illo* illo modo, *ut* וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה & dixit unus hoc modo, & alius dixit illo modo, 1. Reg. 22. v. 20.

בְּכָל־זֶה Interea, Nehem. 13. v. 6., & בְּכָל־זֹאת tamen, nihilominus, Isai. 9. v. 11.

בְּכֵן Certe, in veritate, Eccl. 8. v. 10. *Et etiam*, tunc, *vel* postea, Esth. 4. v. 16.

בכר Inusit in Kal., *apud Arabes significat* properavit, *in 5. autem conjug.*, præcessit: *Inde Pihel* בִּכֵּר primogenitum proferre, efficere, vel instituere, jus primogenituræ dare: *Infinit. cum præfix.* לְבַכֵּר Deuter. 21. v. 16., primogenitum facere, instituere, constituere: *Futur.* יְבַכֵּר primitiva, *sive* primitivos fructus afferet, Ezech. 47. v. 12. *Pual in futur.* יְבֻכַּר, Levit. 27. v. 26., *quod LXX. vertunt*, γίνεται nascetur, *Aq. habet*, πρωτοτοκευθήσεται primogenitus edetur; *Vulg. sensum expressit*. *Hiph. in partic.* כְּמַבְכִּירָה, Jerem. 4. v. 31., *LXX. vertunt* πρωτοτοκοῦσα sicut primogenitum pariens; *Vulg. simpliciter habet*, ut puerpera.

בֶּכֶר Becher, *nom. propr. filii Ephraim*, Num. 26. v. 35.

בכר בְּכוֹר *masc.* Primogenitus, primogenitum, Gen. 25. v. 13., Deuter. 21. v. 17. *Cum affix.* בְּכוֹרוֹ primogenitus ejus, Gen. 10. v. 15. *Plural. Construct.* בְּכוֹרֵי, Psal. 135. v. 8., *cum affix.* בִּבְכוֹרֵיהֶם in primogenitis illorum, Psal. 136. v. 10., *& forma fæmin.* וְאֶת־בְּכֹרוֹת, & primogenita, Nehem. 10. v. 37.

בְּכוֹרָה *f.* Primogenitura, jus primogenitorum Gen. 25. v. 32. *Cum affix.* אֶת־בְּכֹרָתְךָ jus tuum primogenitorum, vers. 31. בְּכִירָה *f.* primogenita, Gen. 19. v. 31.

בִּכּוּר Fructus primus, *reliquos maturitate* prævertens: *unde cum affix.* בִּכּוּרָהּ fructus primus ejus, Isai. 28. v. 4. *Plur.* בִּכּוּרִים primitiæ, primitivi fructus, Levit. 23. v. 17. *Constr.* בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ primitiæ operum tuorum Exod. 23. v. 16. *Cum affix.* בִּכּוּרֶיךָ primitiarum tuarum, Levit. 2. v. 14.

בִּכּוּרָה *f.* Præcox, primus fructus, Mich. 7. v. 1. *At illud*

כְּבִכּוּרָה

בְּכוּרָה *habet Mappik redundans*, Isai. 28. v. 3. *Plur.* בַּכּוּרוֹת præcocia, Jerem. 24. v.2. *cum Pathach, ex forma* חַבּוּרָה.

בִּכְרָה *f.*, Jerem. 2. v. 23., *Hieron. est* dromas, camelus, *cursu concitato alia animalia prævertens*; *Bocharto est nom.* ætatis *camelorum*, *scil.* camelus, *vel* camela junior; *Vulg.* cursor; *LXX. autem vertunt* ὀψὲ sero, ad vesperam, *ex usu Arabico*; בָּכַר *enim Arabibus est*, sero, & nocturno tempore proficisci. *Plural. constr.* בִּכְרֵי, Isai. 60. v. 6., *LXX. sunt* cameli, *Vulg.* dromedarii.

בֹּכְרוּ Bóchru, *nom. propr. filii Asel*, 1. Paralip. 8. v. 38., & 9. v. 44.

בִּכְרִי Bochrí, *nom. propr. patris Sabæ*, 2. Sam. 20. vv. 1. 2.

בַּכְרִי Bacheritæ, *nom. gentile posterorum* בֶּכֶר, Num. 26. v. 35.

בַּל *Chald.* Cor, animus, *quasi per transpositionem literarum ab Hebræo* לֵב *deductum*, *juxta Hebræos plerosque*, Dan. 6. vers. 15. *Addit Aben-Esra, etiam Arabicè* cor *dici* בַּל. *Kimchi in lib. Radic. scribit, juxta quosdam interpretes idem esse, quod* מַחֲשָׁבָה cogitatio, *& inde Arabicè*, אגעל בלך, *id est*, שִׂים מַחֲשַׁבְתְּךָ adhibe cogitationem tuam.

בַּל *Propriè* defectus, *a rad.* בָּלָה, *ut arbitratur Jo. Sim.*, *sed in* particulam abit, *notans* non, nequaquam מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ mortui non vivent; extincti non resurgent, Isai. 26. v. 14. *Item*, ne, *ut* בַּל יֹאמְרוּ ne dicant, Hose. 7. v. 2.

בֵּל *pro* בְּעֵל Bél, *nom. propr. idoli præcipui Babyloniorum*, *quod Phœnicibus erat* Báal, *sive* Dominus, Isai. 46. v. 1.

בְּלִי Non, sine, præter, absque; *idque significat vel nudè*, *videl. absque præfix.*, *vel cum præfix.* ל: עַד־בְּלִי donec non, Psal. 72. v. 7. עַל־בְּלִי Eò quòd non, Gen. 31. v. 20. בִּבְלִי in, *vel* per non, absque, Deut. 4. v. 42. לִבְלִי־חֹק ad non modum, immodicè, Isai. 5. v. 14. לִבְלִי־אֹכֶל propter non cibum, *id est*, penuria cibi, Job 38. v. 41. מִבְּלִי eò quod non, quod nulli, Thren. 1. v. 4 מִבְּלִי לְבוּשׁ absque veste, Job 24. v. 7. הֲמִבְּלִי אֵין an propterea quod non ulla, *id est*, nulla prorsus, Exod. 14. v. 11. *Pleonasmus*, *cui similis in* בִּלְעֲדֵי.

בְּלִימָה Nihilum, Job 26. v. 7. *compositum ex* בְּלִי non, & מָה quid, *sive* aliquid.

בְּלִיַּעַל Nequam, nullius frugis. *Quidam dictionem hanc compositam volunt ex* בְּלִי sine, & *inusit.* יַעַל commodum, usus. *Vide*, בִּלְתִּי & יעל.

בִּלְעָדֵי *Vide infra in* בלע.

בִּלְתִּי *Idem : habetque epenthesin literæ* ת : *ut*, עַד בִּלְתִּי usque dum non, Job 14. v. 12. בִּלְתִּי אִם nisi, præter, Genes. 47. v. 18. לְבִלְתִּי ad non, *quomodo frequenter cum Infinitivo construitur :* מִבִּלְתִּי propterea quod non : *Cum aff.* בִּלְתִּי absque me, Isai. 10. v. 4. בִּלְתֶּךָ absque, *vel* præter te, 1. Samuel. 2. v. 2., *nec cum pluribus reperitur*.

בלא *Chald.* Consumi, atteri vetustate : *Pah.* בַּלִּא attrivit. *Futur.* יְבַלֵּא deteret, Dan. 7. v. 25. *Sed ibi Theod. habet*, παλαιώσει abolebit, *Vulg.*, conteret. *Vide* בלוים *pag.* 110.

בְּלֹא, *vel* בְּלוֹא Absque, Num. 35. v. 23., Isai. 55. vers. 1., Ezech. 22. v. 29., *item est*, non, Paral. 30. v. 18., non a; non propter, Job 30. v. 28., ita ut non, Thren. 4. v. 14. per ea, quæ non, Deuteron. 32. v. 21., Jerem. 5. v. 7., quia non, eo quod non, Isai. 55. v. 2., Prov. 13. v. 23., in illud, quod non, Jerem. 2. v. 11., præter, extra, Levit. 15. v. 25., ante, antequam, Job 15. v. 32.

בַּלְאֲדָן Baladán, *aut* Baladhán, *nom. propr. viri*, 2. Reg. 20. v. 12.

בְּלוֹאֵי *Vide infra post* בָּלָה.

בלג *in Kal. inusit.*, *unde Hiph.* הִבְלִיג, *cujus participium Benoni cum præfix.* הַמַּבְלִיג, Amos 5. v. 9., *juxta quosdam recentiores*, *latine est*, qui recreat se, *vel* refocillans se; LXX. *autem habent*, διαιρῶν dividens, *legebant* הַמַּפְלִיג; *Aq.* μειδιῶν subridens; *& Vulg.* qui subridet. *Fœm. cum* י *paragog.* מַבְלִיגִיתִי, Jerem. 8. v. 18., recreans, *vel* recreatura se, *scil.* anima, *& juxta quosdam est nom.*, recreatio, refocillatio mea : *Verum LXX. vertunt* ἀνίατα insanabilia; *legebant* מַבְלִיגוֹת; *Vulg. est*, dolor meus : *Futur. cum* ה *paragog.*, *& præfix.* ו, וְאַבְלִיגָה, Job 9. v. 27., *LXX. sunt interpretati* στενάξω gemam; *Vulg.*, & dolore torqueor : *Eadem dictio* cap. 10 vers. 20. *ejusdem* Job. *redditur a LXX.* ἀναπαύσασθαι, ut requiescam; *& a Vulg.*, ut plangam : Psal. *autem* 39. v. 14., *LXX. est* ἵνα ἀναψύξω, ut refrigerer, *quod sequitur Vulg. Lat.*, *Sym.*, *& Hieron. habent*, ut rideam; *Alii ubique*, & confortabo, & recreabo, *vel* & refocillabo me.

בָּלָה

בִּלְגָּה Belgá, *nom. propr. duorum Sacerdotum*, 1. Paral. 24. v. 14., Nehem. 12. v. 4.

בִּלְגַּי Bilgài, *nom. viri*, Nehem. 10. v. 9.

בִּלְדַּד Baldad, *nom. propr. unius e tribus Jobi amicis*, Job 2. v. 11., & 8. v. 1.

בלה Defecit, consumtus est, *vel* vetustate; *unde est*, senuit, veteravit; *vel* usu: *unde*, attritus, detritus, consumtus est, *ut* vestis, calceus &c. *Præter. fœm.* בָּלְתָה veteravit, vetustate detrita est, Deut. 8. v. 4., & 29. v. 4., *Plural.* וְלֹא־בָלוּ non inveterarunt, Deuter. 29. v. 5. *Infin.* אַחֲרֵי בְלֹתִי post veterascere me, Genes. 18. v. 12. *Pih.* בִּלָּה consumsit, trivit, detrivit: *Præter.* בִּלָּה בְשָׂרִי terit carnem meam, Thren. 3. v. 4. *Partic.* מבלהים *vide in* בהל. *Infinit.* לְבַלּוֹת, Psal. 49. v. 15., *LXX. vertunt* παλαιωθήσεται, *Vulg. Lat.* veterascet: *Alii vertunt*, consumendo, terendo, conterendo: *Cum affix.* לְבַלֹּתוֹ ad atterendum, conterendum eum, 1. Paral. 17. v. 9. *Futur.* יְבַלּוּ deterent, consument, & *juxta Vulg.*, inveterabunt, Isai. 65. v. 22. *Vide supra* בל בְּלִי בהל בֶּלֶל.

בָּלָה Balá, *nomen propr. civitatis in Tribu Simeon*, Jos. 19. v. 3.

בָּלֶה *m.* Vetus, tritum: *Plur.* שַׂקִּים בָּלִים saccos tritos, Jos. 9. v. 4. *Fœm.* בָּלָה vetula, attrita, effœta: *Cum affix.* לַבָּלָה effœtæ, Ezech. 23. v. 43. *ubi Vulg. habet*, ei, quæ attrita est: *Plural.* נְעָלוֹת בָּלוֹת calcei triti, Jos. 9. v. 5.

בַּלָּהָה, & בַּלָּהוֹת מְבַלֲהִים, *Vide supra in* בהל *pag.* 90.

בִּלְהָה Balá, *nom propr. ancillæ Rachelis*, Gen. 29. v. 29., *item*, *uxoris Nephthali*, 1. Paral. 7. v. 13., & *etiam civitatis in Tribu Simeon*, 1. Paral. 4. v. 29., *quæ dicitur* בָּלָה, Jos. 19. v. 3.

בִּלְהָן Balaán, *nom. propr. filii Eser filii Seir Horræi*, Gen. 36. v. 27.

בְּלוֹ *f. pro* בְּלוֹת Consumtio, *metonymice* tributum provinciale, vectigal, *proprie antiquum*, *sive antiquitus impositum*, *inquit Guarin*, Esdr. 4. vv. 13. 20., & 7. v. 24. *Talmudici exponunt* tributum capitationis, in singula capita.

בְּלוֹיִם *m. plural* Veteramenta, *LXX. vertunt* παλαιά vetera; *Vulg.*, veteres (panni): *Constr.*, *mutata* ה *in* ו, בְּלוֹיֵ, Jerem. 38. v. 11., & *mutata* ה *in* א, בְּלוֹאֵי, *ibidem* v. 12.

בֵּלְטְשַׁאצַּר

בֵּלְטְשַׁאצַּר Baltaſsár, *nom. novum Danieli impoſitum*, Daniel. 1. verſ. 7.

בְּלִי *m.*, Iſai. 38. v. 17., conſumtio, interitus, perditio: *vocem hanc LXX.*, *& Vulg. vertunt*, ut non periret: בְּלִי *adverbium vide ſupra*.

עַד בְּלִי, *&* עַל בְּלִי *Vide in* עַד, *&* עַל.

תַּבְלִית *f.* Conſumptio, Iſai. 10. v. 25.

בלל Confudit, perfudit, miſcuit, Geneſ. 11. v. 9. בַּלֹּתִי perfudi, Pſalm. 92. v. 11. *vel intranſitivè*, perfuſus ſum. *Quidam faciunt infin. Pihel. cum affix.*, *Nam LXX.*, *Hieron.*, *Sym.*, *& Vulg. habent*, ſenectus mea. *Partic. Pahul*, בָּלוּל mixtus, mixtum, Exod. 29. v. 40, Levit. 14 v. 21. *Fœm.* בְּלוּלָה Levit. 7 v. 10., *Plural.* בְּלוּלֹת mixtæ, Levit. 2. v. 4. *Futur.* וְנָבְלָה & confundamus, Gen. 11. v. 7., *pro* נָבֹלָה; וַיָּבָל & pabulum dedit, *q. d.*, pabulavit, pabulum miſcuit, Jud. 19. v. 21. *a nom.*, *quod mox ſequitur*. *Hithp. Futur.* יִתְבּוֹלָל, Oſe. 7. v. 8., confundet, commiſcet ſe: *LXX. vertunt*, *συνανεμίγνυτο*, *Vulg.* commiſcebatur.

בְּלִיל *m.*, Iſai. 30. v. 24., Farrago, pabulum *mixtum ex diverſis*, *v. g. palea*, *fœno*, *furfure &c. Aliis eſt* pabulum humidum, fœnum recens, *LXX.* *ἄχυρον* palea; *Vulg.* commiſtum: *Cum affix.* בְּלִילוֹ, Job 6. v. 5., pabulum ejus, *vel* ſuum; *Vulg. eſt* præſepe plenum, *neglecto pronom. affix. At* cap. 24. *ejuſdem* Job v. 6. *eadem dictio* בְּלִילוֹ *Græce a LXX. redditur*, *οὐκ αὐτῶν ὄντα*, *& a Vulg.*, non ſuum; *diviſim legebant*, *nempe* בְּלִי לוֹ non ſibi, *vel* non ſuum.

תֶּבֶל *m.* Confuſio, commixtio nefaria, & illicita, ſcelus, Levit. 18. v. 23., *&* 20. v. 12.

תְּבַלֻּל *m.* Suffuſio, *vitium oculi*, *quo viſus confunditur*, Levit. 21. v. 20.

בלם Conſtrinxit: *Infin.* לִבְלוֹם ad conſtringendum, Pſal. 32. verſ. 9.

בְּלִימָה *Vide ſupra in* בל *pag.* 109.

בלס Perquiſivit: *Partic.* וּבוֹלֵס & perquirens, Amos 7. v. 14. *Ex Chaldæo* בְּלַשׁ. *Sed LXX. vertunt*, *κνίζων*, *Vulg.* vellicans: *Aliis eſt* colens, colligens, comportans.

בלע Abſorpſit, exſorbuit, deglutivit, devoravit, perdidit, *Item* texit, operuit, *juxta quoſdam*, Job 20. verſ. 15.

Præter.

Præter. בְּלָעַנִי deglutivit me, Jerem. 51. v. 34. *Infin.* עַד־בִּלְעִי ad deglutire me, dum deglutiam, Job. 7. v. 19. *Niph. Præter.* נִבְלַע absorptus est, Hos. 8. v. 8. נִבְלְעוּ absorbentur, Isai. 28. v. 7. *Pih. Præter.* בִּלַּע absorbuit, Isai. 25. v. 8. בִּלֵּעוּ perdunt, Isai. 3. v. 12. *Infin.* כְּבַלַּע quum absorbent, Num. 4. v. 20. *Pyh. Partic.* מְבֻלָּעִים perditi, Isai. 9. v. 15. *Futur.* יְבֻלַּע absorberetur, Job 37. v. 20. *Hith. Futur.* תִּתְבַּלַּע absorbeatur, Psal. 107. v. 27.

בֶּלַע *m.* Absorptio, perditio, pernicies, Psal. 52. v. 6. *Cum affix.* אֶת־בִּלְעוֹ absorptum ejus, absorptio ejus, *& ut habent LXX.*, ἃ κατέπιεν; *Vulg.*, quæ, *vel* quod absorbuerat, Jerem. 51. v. 44.

בֶּלַע Bála, & Bále, *nom propr. virorum*, Gen. 36. v. 33., & 46. v. 21., 1. Paral. 7. v. 7., & 8. v. 1., *item est nom. civitatis in Tribu Juda, quæ alias dicebatur Segor*, Gen. 14. vers. 2.

בִּלְעֲדֵי Præter, præterquam, excepto: בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה præterquam quòd video, Job 34. v. 32. *Vox ex duabus composita, scribit Aben Esra*, Gen. 41. v. 16., *nempe ex* בַּל & עַד, *vel* עֲדֵי, *unde & ב interdum cum* Pathach *notatur*. *Sæpius cum* מ *ab initio*, מִבַּלְעֲדֵי præter, Num. 5. v. 20. הֲמִבַּלְעֲדֵי an præter, Jer. 44. v. 19. *Sic* 2. Reg. 18. v. 25., & Isai. 36. v. 10. *Tria juxta Masoram*. בַּלְעֲדֵי רַק præter duntaxat, Gen. 14. v. 24. *cum* Pathach. *Est autem Pleonasmus, ut & in* בַּל & אַךְ: *Cum affix.* בִּלְעָדַי excepto me, Genes. 41. v. 16. מִבַּלְעָדַי præter me, Isai. 43. v. 11., & 44. v. 6.

בַּלְעִי Belaitæ, *aut* Balaitæ, *nom. comm. posterorum Bela filii Benjamin*, Num. 28. v. 38.

בִּלְעָם Balaám, *nom. propr. filii Beor barioli*, Num. 22. v. 5., Jos. 13. v. 22., *item civitatis dimidiæ Tribus Manasse cis Jordanem*, 1. Paral. 6. v. 55.

בָּלַק *f.* Exinanivit: *Particip.* וּבוֹלְקָהּ & exinaniturus eam, *LXX. vertunt*, καὶ ἐρημώσει αὐτήν, & desertam faciet eam; *Vulg.* & nudabit eam, Isai. 24. v. 1. *Pih. particip. fœm.* מְבֻלָּקָה exinanita, *Vulg.*, dilacerata, Nahum 2. v. 11.

בָּלָק Balác, *nomen propr. filii Sephor*, Num. 22. v. 2.

בֵּלְשַׁאצַּר Baltassár, *nom. propr. filii Nabuchodonosoris, aut, ut Jose-*

Josepho videtur, *Evilmerodachi*, Dan. 5. vv. 1. 22. 30., & 7. v. 1., & 8. v. 1.

בִּלְשָׁן Belsán, *nomen unius e ducibus*, *quibuscum e captivitate Babylonica redierunt Judæi*, Esdr. 2. v. 2.

בַּלְתָּה *Vide* בָּלָה : בִּלְתִּי & תַּבְלִית *vide pag.* 109., & 111.

בָּמָה *f.* Excelsum, *in genere*: *in specie autem* locus excelsus, *in quo Dæmoniis*, *rarissime Deo vero*, *aræ olim ponebantur*: *notat autem &* delubrum, sacellum, aram idolorum, הַבָּמָתָה in excelsum illud, 1. Sam. 9. v. 13. *Plural.* בָּמוֹת excelsa, Num. 21. v. 28. *Cum aff.* בָּמוֹתֶיךָ excelsa tua, 2. Sam. 1. v. 25. בָּמֹתָיו excelsa ejus, 2. Reg. 18. v. 22. *At de* בְּמֹתָיו Isai. 53. v. 9. *Interpretes variant*. *Et alia forma*, בָּמֳתֵי אָרֶץ excelsa terræ, Deut. 32. v. 13. *cum* Vau *redundante*, *juxta Masorethas*; *sequitur punctationem nominis* קָמָה, *unde radix potius formanda esset* בום. *Cum affix. simplic*, בָּמוֹתָם, *cum affix. poetico* בָּמוֹתֵימוֹ excelsa eorum, בְּבָמוֹתָם per excelsa eorum, בָּמוֹתֵיכֶם excelsa vestra.

בַּמֶּה *Dictio composita ex* מָה, & *præpositione* ב; *varios ejusdem sensus vide in* מָה.

בְּמוֹ *Vide pag.* 81. &c.

בִּמְהָל Bimhál, & *juxta Vulg.* Chamaál, *nom. propr. filii Jephlat*, 1. Paral. 7. v. 33.

בָּמוֹת Bamóth, *nom. propr. vallis in regione Moab*, Num. 21. v. 19.

בָּמוֹת, בָּמֳתֵי, *Vide supra in* בָּמָה.

בָּמוֹת בַּעַל Bamóth Baál, *nom. propr. civitatis in Tribu Ruben*, Jos. 13. v. 17.

בְּנָא *Chald. vide* בְּנָה.

בָּנָה Ædificavit, exstruxit: *Futur. per apocopam*, וַיִּבֶן & ædificavit, Zach. 9. v. 3. *Hinc* ædificare domum, *metaphorice dicitur & de liberorum procreatione*: *ut*, אֲשֶׁר לֹא־יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו qui non ædificaverit domum fratris sui, Deut. 25. v. 9. אֲשֶׁר בָּנוּ quæ exstruxerunt domum Israelis, Ruth. 4. v. 11. *Alium sensum vide in* בוא. *Item* creavit, produxit, Gen. 2. v. 22., stabilivit, firmavit, Psalm. 89. vv. 3. 5., instauravit, restauravit, statui pristino feliciori restituit, Job 22. v. 23., Isai. 58. v. 12., Jerem. 12. v. 16., & 31. v. 4. &c. *Item* liberis, familia, & re familiari auxit,

Gen. 30. v. 3., Malach. 3. v. 15. *&c. Præter.* בָּנִיתָ ædificasti, Deut. 6. v. 10., *cum* ה *paragogico* בָּנִיתָה 1. Reg. 9. v. 3., *Fœm.* בָּנִית ædificasti, Ezech. 16. v. 25. *Part. Pahul.* הַבָּנוּי ædificatus, extructus, Judic. 6. v. 28., *Plur.* בְּנוּיִם ædificati, Nehem. 7. v. 4. *Infin. constr.* לִבְנוֹת ad ædificandum, Gen. 11. v. 8., *& cum affix.* בִּנְנוֹתַיִךְ ædificare tuum, Ezech. 16. v. 31., *quod quidem irregulare est more pluralium pro* בְּנוֹתֵךְ. *Niph. præter.* נִבְנָה ædificata est, 1. Reg. 3. v. 2. *Partic.* הַנִּבְנֶה quæ ædificata fuerit, 1. Paral. 22. v. 19. *Infin.* לְהִבָּנוֹת ut ædificaretur, Hagg. 1. v. 2. *Futur.* אִבָּנֶה ædificabor, suscipiam, consequar, procreabo filios, Gen. 16. v. 2., & 30. v. 3. בִּינָה, *vide* בּוּן.

בנה *Chald. idem ac* בָּנָה *significat : Præter. cum affix.* בְּנָהִי ædificavit eum, Esdr. 5. v. 11., בְּנַיְתַהּ ædificavi eam, Dan. 4. v. 27., *Plur.* בְּנוֹ ædificarunt, Esdr. 6. v. 14. *Partic. præs.* בָּנֵא, *plur.* בָּנַיִן ædificantes, Esdr. 6. v. 14. *Part. Pehil.* בְּנֵה ædificatus, Esdr. 5. v. 11. *Infin.* לְמִבְנֵא ædificare, Esdr. 5. v. 2., *& sine* מ, לְבְנֵא, v. 3., *& cum* ה *paragog., mutata tertia* א *in* Iod, לְמִבְנְיָה, v. 9. *Futur.* יִבְנוֹן ædificabunt, Esd. 6. v. 7. *Ithpeh. partic.* מִתְבְּנֵא ædificatur, Esdr. 5. vv. 8. 16. *Futur.* יִתְבְּנֵא ædificabitur, Esdr. 5. v. 15., *Fœm.* תִּתְבְּנֵא *idem*, Esdr. 4. vv. 13. 21.

בֵּן *m.* Filius *quasi* ædificium *familiæ paternæ, quæ in eo habitat, & conservatur : latè,* gener, 1. Sam. 24. v. 17. pullus, Levit. 12. v. 6. ramus, surculus, propago, Psalm. 80. v. 16., *Constr.* בֶּן, *& quandoque* בִּן, *ut* Deut. 25. v. 2. *Cum* ו *paragogico,* בְּנוֹ בְעֹר filius Behoris, Num. 24. v. 3., *cui simile vide in Nomine* חַיָּה: *Cum affix.* בְּנוֹ filius ejus, בְּנִי filius meus, בִּנְךָ filius tuus, בְּנֵנוּ filius noster *&c. Plural.* בָּנִים filii, nepotes, posteri : pulli, Job 39. v. 16. : discipuli, *doctrina, & institutione* filii : Angeli boni : Job 1. v. 6., homines pii, ac fideles, Psalm. 73. v. 15: cives, incolæ *&c., ut* Gen. 23. v. 11., 2. Paral. 35. v. 13. *Nomen hoc attribuitur etiam rebus inanimatis, ut sagittæ dicuntur* filii pharetræ, *sic* בֶּן־קֶשֶׁת filius arcus, *idest* sagitta : Job. 41. v. 20., *& frumentum* filius areæ, Isai. 21. v. 10. *Constructum cum nomine* pœnæ, *aut* præmii *notat* reum, *aut* dignum, *ut* filius mortis, *h. e.* morte dignus, 1. Sam. 20. v. 31. *Constructum cum*

aliis

aliis sæpe constituit concretum denominativum, *&* possessivum, *ut* filius domus, *h. e.* domesticus, filius anni, *idest* anniculus, filius iniquitatis, *idest* iniquus, בֵּן אֶרֶץ terrigena. *Vide R. Salomon*. Deut. 6. v. 7. *Plur. constr.* בְּנֵי Gen. 6. vv 2. 4. *Cum affix.* וּבְנֵיהֶם, & pulli eorum, Gen. 32. v. 16. בָּנָיו filii ejus, Gen. 46. v 7. *Chald. Plur.* בְּנִין, *&* *in regim.* בְּנֵי filii, Dan. 2. v. 25. וּבְנֵי תוֹרִין & filii boum, *id est*, juvenci, Esr. 6. v. 9. בְּנֵיהוֹן filii eorum, Dan. 6. v. 25. וּבְנוֹהִי & filiorum ejus, Esr. 6. v. 10.

בַּת *f.* Filia, *quasi ex* בֶּנֶת, *ut Dagesch ostendit in forma affixorum, tùm etiam ejus plurale. Sic est* אַף ira, *ex* אֶנֶף. *Cum affix.* בִּתִּי filia mea, Deut. 22. vv. 16. 17., Jos. 15. v. 16., בִּתּוֹ filia ejus, *vel* sua, Gen. 29. vv. 6. 23. 24. *&c.* *Designat etiam* neptem, Gen. 24. v. 48., *brutorum* pullum, *ut* Isai. 13 v. 21., *&* 34. v. 13. *Metaphorice quoque hoc nomine appellantur* oppida, pagi, villæ, *quæ sunt quasi filiæ majorum civitatum: Constructum cum nom.* regionis, *vel* urbis *designat totum* populum, regionem, *vel etiam* civitatem: *ut* filia Tyri, *id est* regio Tyri, Psal. 45. v. 13., filia Babelis, *id est* regnum Babylonicum, Psal. 137. v. 8. *Quandoque constituit* concretum, *ut supra in* בֵּן, *sic* בַּת עַיִן pupilla: *Plural.* בָּנוֹת filiæ, *quasi à singul.* בָּנָה: *Constr.* בְּנוֹת Gen. 6. v. 2. *Cum affix.* וּבִבְנוֹתֶיהָ & in villis ejus, Jud. 11. v. 26. בְּנוֹתֶיךָ filias tuas, Gen. 31. v. 31. *Vide etiam infra* בַּת *suo loco*, *&* בבה.

בֵּן Bén, *nom. proprium Levitæ ex secundo ordine*, 1. Paral. 15. v. 18.

בֶּן־אֲבִינָדָב Benabinadáb, *nom. propr. præfecti annonæ Salomonis in Nephat-dor*, 1. Reg. 4. v. 11.

בֶּן־אוֹנִי Benoní, *nom. propr. duodecimi filii Jacob ex Rachele, qui postea dictus fuit* Benjamin, Gen. 35. v. 18.

בֶּן־גֶּבֶר Bengaber, *nom. propr. præfecti &c.*, 1. Reg. 4. v. 13.

בֶּן־דֶּקֶר Bendecár, *nom. propr. præfecti &c.*, 1. Reg. 4. v. 9.

בֶּן־הֲדַד Benadád, *nom. comm. regum Syriæ, proprium autem filii Tabremon itidem regis Syriæ*, 1. Reg. 15. v. 18.

בֶּן־הִנֹּם Benennóm, *nom propr. vallis*, 2. Paral. 28. v. 3., *&* 33. v. 6. *dicitur etiam* Topheth, 2. Reg. 23. v. 10. *&c.*

בְּנוֹ Bennó, *nom. propr. filii Oziau*, 1. Paral. 24. v. 26.

בַּנּוֹי Bennói, & Bennúi, *nom. propr. patris Noadaja*, Efdr. 8. v. 33., & 10. v. 30.

בְּנוֹת, *unde* סֻכּוֹת בְּנוֹת Sochóth benóth, *nom. propr. idoli Babyloniorum*, 2. Reg. 17. v. 30.

בֶּן־זוֹחֵת Benzohét, *nom. propr. filii Jefi*, 1. Paral. 4. v. 20.

בֶּן־חוּר Benhúr, *nom. propr. præfecti annonæ Salomonis in Aruboth*, 1. Reg. 4. v. 10.

בָּנִי Baní, Benní, Boní,. Bonní, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 23. v. 36., 1. Paral. 6. v. 31., & 9. v. 4., Efdr. 10. v. 34. Nehem. 3. v. 17., & 9. v. 4.

בֻּנִּי Bonní, *nom. propr. Levitæ*, Nehem. 9. v. 4.

בְּנֵי־בְרַק Bene-verach, Jof. 19. v. 45. *nom. propr. urbis in Tribu Dan*: *Vulg. duas ibi efficit urbes*, *nempe* Bane, & Barach.

בְּנָיָה, & בְּנָיָהוּ Baná, Banaía, & Bannaiás, *nom. propr. virorum*, 1. Sam. 8. v. 18., & 23. v. 10., 1. Paralip. 4. v. 36., & 15. v. 20., 2. Paral. 31. v. 13., Ezech. 11. v. 1., Efdr. 10. v. 25.

בִּנְיָה *f.*, *unde cum præfix.* וְהַבִּנְיָה & ædificium, Ezech. 41. verf. 13.

בֵּנַיִם *vide fupra fub rad.* בון.

בִּנְיָמִין Benjamín, *nom. propr. filii duodecimi Jacobi*, Gen. 35. v. 18., *a quo dicta eft Tribus* Benjamin, 1. Reg. 4. v. 18.

בִּנְיָן, בִּנְיַן *&c. Vide in* בָּנָה, & בֵּן.

בִּנְיָן *f.* Structura, ædificium, & *quidem* magnum, *ut Simoni videtur*, *quale erat templum Hierofolym.*, Ezech. 40. v. 5.

בִּנְיָנָא *m. Chald.*, *in ftatu emphat.*, *fignificat idem*, *ac fupra*, Efdr. 5. v. 4. *LXX. tamen eft* πόλις urbs.

בּוֹנְנֵהוּ. *Vide in* בון.

בָּנִינוּ Baninu, *nom. proprium viri*, Nehem. 10. v. 14.

בְּנֵי־יַעֲקָן Bené jáacán, *nom. propr. vigefimæ octavæ manfionis filiorum Ifrael in deferto*, Num. 33. v. 31., *quæ* Deut. 10. v. 6. Beroth filiorum Jacàn.

מִבְנֶה *m.* Structura: *Conftr.* כְּמִבְנֵה־עִיר quafi ftructura civitatis, Ezech. 40. v. 2.

תַּבְנִית *f.* Structura, fimilitudo, exemplar, forma: *Cum affix.* תַּבְנִיתוֹ fimilitudinem illius, 2. Reg. 16. v. 10.

בנט *Radix Hebræis inufit.*, *unde* אַבְנֵט, *quod vide fupra in* א.

בנס *Chald.* Irasci, indignari: *Præt.* בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא indignatus fuit & efferbuit plurimum, Dan. 2. v. 12.

בַּנְעָא, *&* בַּנְעָה Banaà, *nom. propr. filii Mosa*, 1. Paral. 8. v. 37., *&* 9. v. 43.

בֶּן־עַמִּי Ben-ammí, *& juxta Vulg.* Ammón, *nom. prop. filii Lot*, Gen. 19. v. 38.

בָּנוֹת, *&* בְּנוֹתַיִךְ. *Vide* בָּנָה.

בְּסוֹדְיָה Besodià, *nom. propr. patris Mosellam*, Nehem. 3. v. 6.

בְּסַי Besài, *&* Besée, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 49., Nehem. 7. v. 52.

בֹּסֵם. *Vide in* בוס.

בֹּסֶר *m.* Omphax, uva immatura: Jerem. 31. v. 29. *Cum affix.* בִּסְרוֹ omphacem ejus, Job 15. v. 33.

תְּבוּסֶנָּה. *Vide in* בוס.

בעא *Vide* בָּעָה.

אֲבַעְבֻּעֹת *f. plural. Vide supra pag.* 7.

בַּעַד *Vide in* עד.

בעה Bullavit, bullas excitavit, ebullire fecit: *Et ex usu Chald.*, *atque Syr.*, petiit, quæsivit, rogavit: *& intransitive*, ardeo: *Imper.* אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ si quæritis, quærite, Isai. 21. v. 12., *ubi* ה *mutatur in* י: *Futur.* מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ aquas bullat, *vel* ebullire facit ignis, Isai. 64. v. 1., *LXX. autem ibidem, habent*, κατακαύσει comburet; *Vulg.*, aquæ arderent igni; *plur. cum* Nun *paragogico* תִּבְעָיוּן quæretis, Isai. 21. v. 12., *ubi etiam* ה *mutatur in* י. *Niph. præter. plur.* נִבְעוּ, Abd. 1. v. 6., requisita, perquisita sunt; *LXX. vertunt*, κατελήφθη deprehensa sunt; *Vulg. active* investigaverunt: *Partic.* נִבְעָה, Isai. 30. v. 13., tumens, inflata est, ut bulla, *quemadmodum explicat Aben-Esra*; *Aliis est*, erumpens, prominens, *vel* observatus; *Vulg. habet*, requisita, (ruptura, ruina muri).

בעה *&* בְּעָא *Chald. Peal*, petiit, postulavit, rogavit, quæsivit, Dan. 2. vv. 16. 49. דִּי בְעֵינָא quod quærebamus, Dan. 2. v. 23., וּבְעוֹ & quærebant, v. 13. *Particip.* בָּעֵה orans, Dan. 6. vv. 12. 14. *Plur.* בָּעַיִן quærentes, v. 5. *Infinit.* לְמִבְעֵא ad petendum, Dan. 2. v. 18. *Futur.* אֶבְעֵא quæram, quæsivi, Dan. 7. v. 16., יִבְעֵא petierit, Dan. 6.

H 3 vers.

verſ. 8. *Ex Pahel futur.* יְבַעוֹן requirent, Dan. 4. verſ. 33.

בְּעוּ. *Vide* בְּעוּת.

בְּעִי *m.* Poſtulatio, petitio, Job 30. v. 24., *ut R. Levi Gerſon explicat, de quo vide amplius in* עיה.

בָּעוּת *f. Chald.* Petitio: *Cum affix.* בָּעוּתֵהּ petitionem ſuam, Dan 6. v. 14., *& per Apocopam*, בָּעוּ Dan. 6. v. 8.

אֲבַעְבֻּעוֹת *f. p.* Bullæ, puſtulæ, *& quidem, ut arbitratur Joa. Simon.*, continuo, & copioſe hinc inde in cute propullulantes, Exod. 9. vv. 9. 10.

בֹּעַז Booz, *nom. propr. filii Salmonis*, Ruth. 2. v. 1., & 4. v. 13., 1. Paral. 2. v. 11., *eſt etiam nom. propr. ſecundæ columnæ lateris ſiniſtri in porticu Templi*, 1. Reg. 7. v. 21., 2. Paral. 3. v. 17.

בָּעַט Recalcitravit: *Futur.* וַיִּבְעַט & recalcitravit, Deut. 32. v. 15. תִּבְעֲטוּ recalcitrabitis, 1. Sam. 2. v. 29. *Vulg. Ibidem*, calce abjeciſtis.

בָּעַל Poſſeſſor, dominus fuit, *& ſi quidem* civilis *ſit, tunc* בָּעַל *latine ſonat*, dominatus eſt, dominium habuit, imperavit; *ſi vero* maritalis, *tunc eſt*, habuit, *vel* duxit uxorem, maritus eſt, *vel* fit. *Præter.* וּבָעַל בַּת & duxerit filiam, Malach. 2. v. 11., וּבְעָלָהּ & maritus ejus fuerit, Deut. 24. v. 1., וּבְעַלְתָּהּ & duces eam, maritus ejus eris, Deut. 21. v. 13., dominandi *ſignificatione conſtruitur fere cum* ב *&* ל, *ut* Jerem. 3. v. 14., 1. Paral. 4. v. 22., *vel aſſumit affixa, ut* בְּעָלוּנוּ imperabunt, *ſeu melius*, dominati ſunt nobis, Iſai. 26. v. 13. *Particip. præter. fœm.* בְּעוּלָה maritata, conjugata, viro conjuncta, *ſive* nupta, Iſai. 54. v. 1. cap. *vero* 62. v. 4., *eadem dictio Aq. eſt*, *ἐσχημένη* habita, poſſeſſa; *Sym.*, *& Theod.*, *συνῳκισμένη* cohabitata; *LXX. οἰκουμένη* habitata; *Vulg* inhabitata; *Alii vertunt ut ſupra. Conſtr.* בְּעֻלַת בַּעַל maritata marito, *id eſt*, juncta marito, Geneſ. 20. v. 3. *Niph. futur.* תִּבָּעֵל maritabitur, Proverb. 30. verſ 23.

בּוֹעֵל *m.* Conjux, maritus. *Plur.* בֹּעֲלַיִךְ conjuges tui, Iſai. 54. v. 5.

בַּעַל *m.* Dominus, maritus, conjux. *Latiſſimè uſurpatur*; *vide* Gen. 37. v. 19., & 14. v. 13., 49. v. 23., Exod. 24. v. 14., Prov. 1. v. 17., 29. v. 22. *&c. Hoc nomine generali ſæpius appellatur Idolum, quod ab ejus cultoribus pro Domino

mino haberetur; *eoque sensu sæpe a Vulg. retinetur vox Hebræa* Báal : *& ab LXX. vox hæc* בַּעַל, *cum* Idolum *significat*, *redditur αἰσχύνη* pudor, *πρόσοχθισμα* offendiculum. *Idem nom. cum alio nom.*, *quod regit*, *conjunctum varios idiotismos efficit*. *Significat* I. Rei possessorem *ut* בַּעַל הַבַּיִת dominus domus, *h. e.* paterfamilias, Exod. 22. v. 7., בַּעֲלַת אוֹב domina Pythonis, *h. e.* Pythonissa, 1. Sam. 28. v. 7., dominus pili, *h. e.* pilosus, 2. Reg. 1. v. 8., domina præstigiorum, *h. e.* præstigiatrix, Nah. 3. v. 4., *& cum affix.* Eccle. 7. v. 12., sapientia vivificat בְּעָלֶיהָ dominos suos, *h. e.* qui illam possident : II. Rei subjectum, *ut* בַּעֲלֵי בְרִית domini fœderis Abram, *h. e.* confœderati, Gen. 14. v. 13., *sic &* Nehem 6. v. 18., viri juramenti, *h. e.* conjurati, fœderati, dominus somniorum, sagittarum, iræ, *h. e.* somniator, sagittarius, iracundus : III. Loci incolam, *seu* habitatorem, *ut* בַּעֲלֵי בָמוֹת domini excelsorum, *h. e.* habitatores excelsorum, Num. 21. v. 28. IV. Relationem *quamcumque ad aliquid* habens. *Cum affix.* בַּעְלִי maritus meus, Hos. 2. v. 18; בַּעְלָהּ mariti sui, Prov. 12. v. 4. *Plural.* בְּעָלִים Bahalimi, tutelares Dii, Jud. 2. v. 11., Hos. 11. v. 2. *Constr.* בַּעֲלֵי domini, Jud. 9. vv. 2. 3. *Cum affix.* בְּעָלֶיהָ dominos suos, Eccles. 7. v. 12. *Cum affix. etiam sensu singulari usurpatur*, Exod. 21. v. 29., *&* 22. v. 11., *& sæpius eo capite*, Isai. 1. v. 3., *& alibi*. *Chald.* בְּעֵל dominus, præses : בְּעֵל טְעֵם dominus, præses consilii, Esr. 4. v. 8.

בַּעַל Báal, *nom. propr. comm. Idolorum*, Jerem. 2. v. 8., *item nom. propr. Idoli Sidoniorum*, 1. Reg. 16. v. 31., *nom. propr. loci*, *qui erat terminus Septentrionalis simul*, *& Orientalis dimidiæ Tribus Manasse trans Jordanem*, *ubi fanum erat Baal*, 1. Paral. 5. v. 23., *& nom. propr. virorum*, 1. Paral. 5. vv. 5. 23., *&* 8. v. 30., *&* 9. v. 36.

בַּעַל בְּרִית Báal Beríth, *nom. propr. idoli Sichemitarum*, Jud. 9. v. 4.

בַּעַל גָּד Baal gád, *aut* gádh, *nom. propr. loci sub monte Hermon*, *in finibus Tribus Aser*, Jos. 11. v. 17., *&* 13. v. 5.

בַּעַל הָמוֹן, *unde* Cant. 8. v. 11. בְּבַעַל הָמוֹן, *quem locum LXX. vertunt ἐν Βεελαμὼν* in Baal hamón; *locus est prope Jerusalem*, *ubi plantata erat vinea Salomonis* : *Alii appellative interpre-*

terpretantur, *& præcipue Aq.*, *Sym.*, *& Vulg.*, *qui vertit*, in ea, quæ habet populos.

בַּעַל זְבוּב Beelzebúb, *nomen propr. idoli Accaronitarum*, *quod* Priapum *fuisse existimant*, 2. Reg. 1. v. 2.

בַּעַל חָנָן Balanan, *nom. propr. virorum*, Gen. 36. v. 38., 1. Paral. 27. v. 28.

בַּעַל חָצוֹר Baalhasór, *nom. propr. partis Septentrionalis montis Hermon a fano* Baal *sic dictæ*, Jud. 3. v. 3.

בְּעֵל־טְעֵם Beeltcém, *nom. propr. viri*. Esd. 4. v. 8. *&c.*

בַּעַל מְעוֹן Baalmaón, Baalmeón, *&* Beelmeón, *nom. propr. civitatis in Tribu Ruben*, Num. 32. v. 38., Jos. 13. v. 17., Ezech. 25. v. 9.

בַּעַל־פְּעוֹר Beelphegór, *nom. propr. idoli Moabitarum*, Num. 25. vers. 3.

בַּעַל־פְּרָצִים Baalpharasím, *nom. propr. loci*, *vel campi in valle Raphaim prope Jerusalem*, *ad occasum*, 2. Sam. 5. v. 20., 1. Paral. 14. v. 11.

בַּעַל צְפוֹן Beelsephón, *nom. propr. loci*, *aut urbis in Ægypto ad mare rubrum*, Exod. 14. vv. 2. 9.

בַּעַל שָׁלִשָׁה Baalsalisa, *nom. propr. civitatis in Tribu Ephraim*, 2. Reg. 4. v. 42.

בַּעַל תָּמָר Báal thamár, *nomen propr. vici in Tribu Benjamin*, Jud. 20. v. 33.

בַּעֲלָה *f.* Domina: *unde constr.* בַּעֲלַת־אוֹב, 1. Sam. 28. v. 7., *ubi LXX. habent* ἐγγαστρίμυθος ventriloqua; *Vulg. vertit*, Pythonem; *aliis est*, domina Pythonis, prædita Pythone, *sive* Pythonissa, *mulier videl.*, *per cujus inferiores ventris partes loquebatur Dæmon*: *Eadem autem dictio*, 1. Reg. 17. v. 17., *Vulg.*, *& aliis est*, materfamilias; *LXX. vero*, domina, hera domus. בַּעֲלַת כְּשָׁפִים, Nahum 3. v. 4., *LXX. vertunt*, ἡγουμένη φαρμάκων dux veneficiorum; *Vulg. est*, habens maleficia; *aliis*, magistra præstigiorum.

בַּעֲלָה Báala, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, *quæ & Cariathiarim dicitur*, Jos. 15. v. 9., *& alterius civitatis primum in Tribu Dan*, *deinde in Tribu Simeon*, Jos. 15. v. 29., *cum* ה *locali* בַּעֲלָתָה Baalam versus, 1. Paral. 13. v. 6., *est & nom. propr. montis*, *seu promontorii*, *termini Tribus Juda*, *non longe à Jamnia*, *ad boream*, Jos. 15. v. 11.

בָּעֲלוֹת Balóth, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. vers. 24.

בְּעַלְיָה Baaliá, *nom. propr. unius virorum, qui venerunt ad Davidem in Siceleg*, 1. Paral. 12. v. 5.

בְּעֶלְיָדָע Baaliada, *nom. propr. filii Davidis*, 1. Paral. 14. v. 7.

בַּעֲלֵי יְהוּדָה, *unde cum præfix.* מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה, 2. Sam. 6. v. 2., *LXX. vertunt*, ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα de principibus Juda; *Vulg.*, de viris Juda; *aliis est nom. propr. urbis in Tribu Juda dictæ* Baalé Jehuda, *vel* Juda. *Guarin videtur, huic sententiæ favere locus*, 1. Paral. 13. v. 6., *ubi David dicitur ascendisse Baalam, indeque Cariathiarim, ut inde afferret Arcam Domini*.

בְּעָלִים Baalím, *nom. propr. idoli, aut potius comm. idolorum*; 1. Sam. 7. v. 4., 2. Paral. 28. v. 2. *&c.*

בַּעֲלִיס Bahalís, *nom. propr. regis filiorum Ammon*, Jerem. 40. vers. 14.

בַּעֲלָת Baaláth, *nom. propr. urbis in Tribu Dan*, Jos. 19. vv. 8. 44., *quam instauravit, aut munivit Salomon*, 1. Reg. 9. vers. 18.

בְּעֹן Beón, *nom. propr. civitatis Tribus Ruben, quæ est eadem ac Báal-maón*, Num. 32. v. 3.

בְּעִין, *&* בְּעִינָא. *Vide in* בְּעָה.

בַּעֲנָא Báaná, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 4. vv. 12. 16.

בַּעֲנָה Báaná, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 4. v. 2., *&* 23. v. 29.

בָּעַר Arsit, exarsit, succensus, combustus fuit: *& interdum transitivè*, accendit, exussit, *ut* Psal. 83. v. 15. *Item*, obbrutescere, *ex significatione nominis derivati*: *unde Futur.* יִבְעֲרוּ obbrutescent, Jerem. 10. v. 8., *& sic Particip.* בֹּעֲרִים obbrutescentes, brutissimi, Psalm. 94. v. 8., *at* אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים homines ardentes, odio *scilicet*, *id est*, infestissimi, *juxta Masoretharum notam*, Ezech. 21. v. 36. *Niph. Præt.* נִבְעַר obbrutuit, stultus, insipiens factus est, Jerem. 10. v. 14., *&* 51. v. 17. נִבְעֲרוּ obbrutuerunt, Jerem. 10. v. 21., *& sic* Isai. 19. v. 11. *Pih.* בִּעֵר ardere fecit, accendit, incendit, succendit, combussit, exussit: *& inde latiùs*, sustulit, removit, *ut stipulæ ex agris exustione removentur*; *& sicut herbæ ab animantibus* depascuntur; *unde est*, pavit, depavit, *ut* Exod. 22. v. 5., Isai. 3. v. 14. *Eadem significat, & in Pyhal*: *Particip.*

Particip. מְבֹעֶרֶת succensa, Jerem. 36. v. 22. *Hiph. Præter.* וְהִבְעַרְתִּי & comburam, Nah. 2. v. 13. *Partic.* מַבְעִיר sublaturus, *vel* remoturus, 1. Reg. 16. v. 3. *Futur.* יַבְעֶר depaverit, Exod. 22. v. 4.

בְּעִיר *m.* Brutum, jumentum, pecus: *Cum affix.* בְּעִירֹה pecus suum, Exod. 22. v. 4. בְּעִירָם bruta eorum, Psal. 78. v. 48.

בַּעַר *m.* Brutus, baro, bardus, *id est*, stupidus, Psalm. 73. v. 22. *&* 92. v. 7.

בַּעֲרָא Bará, *nom. propr. alterius uxoris Sabaraim*, 1. Paralip. 8. v. 8.

בְּעֵרָה *f.* Incendium, Exod. 22. v. 5. *LXX. est*, πῦρ; *Vulg. & aliis*, ignis.

בְּעוֹר Beór, *nom. propr. Bela regis Edom*, Gen. 36. v. 32., *& patris Balaam barioli*, Num. 22. v. 5.

בַּעְשָׁא Baasá, *nom. propr. regis Israel*, 1. Reg. 15. v. 17., 2. Paral. 16. v. 1., *& filii Ahiæ*, 2. Reg. 9. v. 9.

בַּעֲשֵׂיָה Basaiá, *nom. propr. filii Melchiæ*, 1. Paral. 6. v. 25.

בְּעֶשְׁתְּרָה Beeschterá, *& juxta Vulg.*, Bosra, *nom. prop. civitatis Leviticæ in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem*, Jos. 21. v. 27. *Eadem est atque* Astharoth; 1. Paral. 6. v. 56.

תַּבְעֵרָה *f.* Exarsio, combustio. *Est etiam nom. propr. loci*, Num. 11. v. 3.

בָּעַת Terruit, perterruit, perturbavit, *in Kal. inusit. Niph.* נִבְעַת territus est, in timore, in terrore fuit, obstupuit, Esth. 7. v. 6., 1. Paral. 21. v. 30.: נִבְעַתִּי *pro* נִבְעַתְּתִּי turbatus, conturbatus fuit, Dan. 8. v. 17. *Pih præter.* בִּעֵת perterruit, perturbavit; *unde fœm.* בִּעֲתָה: *Cum affix.* בִּעֲתָתְנִי *pro* בִּעֲתַתְנִי, perterruit me, Isai. 21. v. 4. בִּעֲתַתּוּ, *contracte pro* בִּעֲתַתְהוּ, perterruit eum, 1. Sam. 16. v. 14. *Plur. cum affix.* בִּעֲתֻהוּ, perturbant eum, Job 18. v. 11. *Partic. fœm.* מְבַעִתֶּךָ perturbat te, 1. Sam. 16. v 15.

בְּעָתָה *f.* Terror, Jerem. 8. v. 15. *&* 14. v. 19.

בִּעוּתִים *m. p.* Terrores, conturbationes: *Constr.* בִּעוּתֵי: Job 6. v. 4. *Cum affix.* בִּעוּתֶיךָ conturbationes tuæ, Psal. 88. v. 17.

בְּצֹאתוֹ *Vide infra* בָּצָה.

בֵּצַי, *& in pausa*, בֵּצָי Besai, *nom. propr. viri patris familias*, Esdr. 2. v. 17., Nehem. 7. v. 23.

בצל

בצל m. Cepa, *Joa. Simoni videtur sic dicta, quod* decorticari *possit, a radic. Arab.* בצל decorticavit, *Hebr.* פצל. *Plur.* הַבְּצָלִים ceparum, *scil.* recordamur, Num. 11. v. 5.

בצע Quæstum fecit, quæstui, *vel* avaritiæ deditus fuit: *Item* divisit, discidit, concidit; concisus, fauciatus fuit, concidit se, *& ita cum* פצע *convenit*, ב *&* פ *inter se commutatis*: *Partic.* רֹע בֶּצַע בֹּצֵעַ quæstuosus quæstus mali, *id est*, quæstui deditus, *q. d.* quæstuans quæstum, Abac. 2. v. 9. *Imper.* וּבְצָעַם &divide eos, Amos 9. v. 1. *cum duplici Pathach præter normam*: *ibidem Vulg. habet*, avaritia enim illorum, *legebat*, *inquit Guarin*, וּבִצְעָם *a* בֶּצַע avaritia, *quemadmodum nonnumquam accipitur ab LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. Futur.* יִבָּצֵעוּ concident se, sauciabuntur, Joel. 2. v. 8. *Pih.* בִּצַּע quæstum exercuit, *vel* fecit, *ut* Ezech. 22. v. 12. *Item* præcidit, concidit, resecuit, Isai. 38. v. 12., perfecit, complevit, Isai. 10. v. 12., Zach. 4. v. 9.

בֶּצַע *& in pausa* בָּצַע Frustulum, segmentum, Jud. 5. v. 19.: quæstus, lucrum, *& in malum semper sumitur; unde LXX., Aq., Sym., Theod. est*, πλεονεξία, *Vulg.*, avaritia, Exod. 18. v. 21.

בצץ בֹּץ *m.* Cœnum, lutum: הָטְבְּעוּ בַבֹּץ demersi sunt in cœnum, Jerem. 38. v. 22., *Vide* בוץ, *&* בִּיץ

בִּצָּה *f. Idem*, Job. 8. v. 11., *LXX. habent* Βούτομος herba palustris, ὕδωρ aqua; *Aq.*, *Sym.*, *Theod.*, χαθυγρον humidum; *Vulg.* humor, loca humentia. *Plur. cum* א *loco* ו, בִּצֹּאתָו cœnosa ejus, Ezech. 47. v. 11.

בְּצַלְאֵל Beseleél, *nom. propr. filii Vri*, Exod. 31. v. 2., 1. Paral. 2. v. 20.

בַּצְלוּת Beslúth, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 52.

בצק, *LXX. est* διαῤῥήγνυμαι disrumpor, τυλόομαι callo obducor; *Vulg. autem est* atteror, subteror. *Alii vertunt*, intumesco *instar farinæ aqua consperse*: *Præter.* בָּצֵקָה intumuerunt, *& juxta Vulg.*, sunt attriti, Nehem. 9. v. 21. בָּצֵקָה intumuit, inflatus est, *Vulg.*, est subtritus, Deut. 8. vers. 4.

בָּצֵק *m.* Massa farinacea aqua conspersa, *ab* intumescendo, Exod. 12. v. 39. *Cum affix.* אֶת־בְּצֵקוֹ massam suam, Exod. 12. v. 34.

בְּצֵקֶת *f.* Fermentatio, *juxta quosdam, vide in* יָצַק.

בָּצְקַת Bascath, *&* Basecáth, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 39., 2. Reg. 22. v. 1.

בָּצַר *in genere* Secuit, abscidit, *specialiter* uvas: *hinc* vindemiavit; *metaphorice* cohibuit, prohibuit, avertit, *q. d.* præcidit; *item* munivit, *q. d.* præcidit ab accessu: *Partic. loco nominis*, כְּבוֹצֵר ut vindemiator, Jerem. *6.* v. *9.* *Plur.* בֹּצְרִים vindemiatores, Jerem. *49.* v. *9.* *Futur.* יִבְצֹר vindemiabit, præcidet, Psalm. *76.* v. 13. תִּבְצֹר vindemiabis, Levit. 25. v. 5. *Pahul.* בָּצוּר munitus, Zach. 11. v. 2. *Fœm.* בְּצוּרָה munita, Isai. 25. v. 2., Jerem. 15. v. 20., *plur.* בְּצוּרוֹת munitæ, Deuter. 1. v. 28., Ezech. 36. v. 35., *&* בְּצֻרוֹת, Num. 13. v. 28., Deuter. 3. v. 5. *Niph. futur.* יִבָּצֵר, Gen. 11. v. 6., *LXX. vertunt*, ἐκλείψει deficiet; *Vulg.*, desistent, *ubi sensum, non numerum expressit*; *Alii* præcidetur, cohibebitur: *Eamdem dictionem, quæ occurrit*, Job 42. v. 2. *LXX. interpretantur* ἀδυνατεῖ, impossibile est; *Vulg.*, latet; *Alii*, cohibebitur. *In Pih.* בִּצֵּר munivit: *Infin.* לְבַצֵּר ad muniendum, Isai. 22. v. 10. *Futur.* תְּבַצֵּר munierit, Jerem. 51. v. 53.

בֶּצֶר, *m. & in pausa* בָּצֶר, Job 22. v. 24., aurum lectissimum, *quasi ab igne* munitum, *aut quod sit hominis* munimentum, *ita videtur recentioribus*. *At LXX. vertunt* ἐν πέτρᾳ in petra; *Vulg. est*, silex: *Plur. cum affix.* בְּצָרֶיךָ, Job 22. v. 25., aura tua, *id est*, auri copia, copiosissimum aurum tuum: *Sed LXX. vertunt*, ἀπὸ ἐχθρῶν ab inimicis; *& Vulgat.*, contra hostes tuos. *Notat autem Kimchi in lib. Rad.*, *in quibusdam exemplaribus correctis reperiri absque* י *quasi singulare*.

בְּצַר *m.* Job 36. v. 19., aurum lectissimum: *Sed LXX. vertunt*, ἐν ἀνάγκῃ in necessitate; *& Vulg.*, in tribulatione. *Vocem hanc, sicuti & præcedentem componebant ex* ב in, *&* צַר tribulatio, angustia, necessitas, petra, rupes, silex; *quamquidem interpretationem probat etiam Jou. Simon in Lexicon*.

בֶּצֶר Bétser, *& juxta Vulg*, Bosór, *nom. propr. filii Suphæ*, 1. Paral. 7. v. 37., *& civitatis confugii, atque Leviticæ in Tribu Ruben*, Deut. 4. v. 43., *&c.*

בַּצָּרָה *f.*, Psal. 9. v. 10., *&* 10. v. 1., *quæ duo nonnulli referunt ad* בַּצֹּרֶת, *de quo infra*; *Vulg. autem vocem hanc derivat*

ex

ex litera ferviili ב in, *&* *ex nomine* צָר angustia, tribulatio: *Plur.* עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת super rebus cohibitionum, *idest* cohibitarum pluviarum; *& ut habet Vulg.*, de sermonibus siccitatis, Jerem. 14. v. 1.

בָּצְרָה Bosrá, *nom. propr. civitatis Idumææ*, Gen. 36. v. 33., 1. Paral. 1. v. 44. *Civitatem hanc Idumææ diserte adscribunt* Prophetæ tres, Isai. 34. v. 6., *&* 63. v. 1., Jerem. 49. v. 13., Amos 1. v. 12. *Tamen unus ex hoc numero*, Jerem. 48. v. 24., Bosram *censet inter Moabitarum urbes. Itaque, inquit Bochartus, vel utrique adscribitur, eo quod in utriusque regionis fuerit confinibus; vel, quod puto verius, gemina fuit* Bosra, *una* Idumæorum, *altera* Moabitarum.

בָּצִיר *m.* Vindemia, Levit. 26. v. 5. *Constr.* מִבְצִיר præ vindemia, Jud. 8. v. 2. *Cum affix.* בְּצִירֵךְ vindemiam tuam, Jerem. 48. v. 32.

בָּצוּר *m.* Munitum. *Fœmin.* חוֹמָה בְּצוּרָה murus munitus, Isai. 2. v. 15. *Plur.* הֶעָרִים בְּצוּרוֹת civitates munitæ, Num. 13. v. 28. גְּדוֹלוֹת וּבְצֻרוֹת magna & munita, *id est*, abstrusa, Jerem. 33. v. 3.

בִּצָּרוֹן *m.* Munitio, Zach. 9. v. 12.

בַּצֹּרֶת *f.* Cohibitio pluviæ, siccitas, sterilitas: וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת & in anno cohibitæ pluviæ, Jerem. 17. v. 8., *Id est*, sicco, *&* sterili, Num. 32. v. 36.

מִבְצָר *m.* Munitio, Num. 32. v. 36. *Const.* מִבְצַר Isai. 25. v. 12. *Plural.* מִבְצָרִים munitiones, Dan. 11. v. 24. *Constr.* מִבְצְרֵי Thren. 2. v. 2. *Cum affix.* מִבְצָרֶיךָ munitiones tuæ, Mich. 5. v. 10.

מִבְצָרָה *f. Idem*: *Plur.* עִיר מִבְצָרוֹת urbem munitionum, Dan. 11. v. 15.

בַּקְבּוּק *m. Vide post* בָּקַק.

בַּקְבּוּק Bacbúc, *nom. propr. viri patrisfamilias*, Esdr. 2. v. 51.

בַּקְבֻּקְיָה Becbeciá, *nom. propr. viri*, Nehem. 11. v. 17.

בַּקְבַּקַּר Bacbacár, *nom. propr. viri*, 1. Paral. 9. v. 15.

בֻּקִּי Buccí. *nom. propr. virorum*, Num. 34. v. 22., 1. Paral. 5. v. 31.

בֻּקִּיָּהוּ Bocciáu, *nom. propr. filii Hemon*, 1. Paral. 25. v. 4.

בקע Scidit, discidit, fidit, diffidit, rupit, disrupit, perrupit: *Præter.* בָּקַעְתָּ fidisti, Psal. 74. vers. 15. *Infin.* לְבָקְעָם discindere, *vel* perrumpere eas, 2. Paral. 32. v. 1. *Niph. præter.* נִבְקַע fissa est, Job 25. v. 8. *Infin.* לְהִבָּקַע ad dirrumpendum, Ezech. 30. v. 16. *Pih. præt.* בִּקַּע discidit, 2. Reg. 15. v. 16. *Pyh. particip. fœmin.* מְבֻקָּעָה disrupta, Ezech. 26. v. 10. *Futur.* יְבֻקָּעוּ diffindentur, Hos. 14. v. 1. *Hiph. Infinit.* לְהַבְקִיעַ ut perrumperent, 2. Reg. 3. v. 26. *Futur.* וְנַבְקִעֶנָּה & rumpamus eam, Isai. 7. vers. 6. *Hoph. præter.* הָבְקְעָה perrupta est, Jerem. 39. v. 2. *Hithp. præter.* הִתְבַּקְּעוּ rupti sunt, Jos. 9. v. 13. *Futur.* יִתְבַּקָּעוּ diffindent se, diffilient, Mich. 1. v. 4.

בֶּקַע Dissectio, dissectum in duas partes, *id est*, dimidium; *specialiter* dimidium sicli communis; *Vulg. interpretatur* duos siclos, publicos *nimirum*, & regios, *qui quidem duo sicli unum communem valebant*, Gen. 24. v. 22., Exod. 38. vers. 26.

בְּקִיעַ *m. in singul. inusit.*, *unde plur.* בְּקִיעִים dissectiones, rupturæ, Amos 6. v. 11. *Constr.* בְּקִיעֵי, Isai. 22. v. 9.

בִּקְעָה *f.* Vallis, convallis, *quod a montibus utrinque dissecta sit*: לְבִקְעָה in convallem planam, *vel* planiciem, *juxta R. Salom.* Isai. 40. v. 4. *Constr.* בִּקְעַת, Deut. 34. v. 3. *Plur.* בְּקָעוֹת, Isai. 41. v. 18. *Chald. constr. sing.* בְּבִקְעַת דּוּרָא in convalle Dura, Dan 3. v. 1.

בקק Exhausit, vacuavit, evacuavit: *juxta Vulg.*, *& alios*, dissipavit, corrupit, *&c. Metaphorice* depopulatus est, *Præter.* וּבַקֹּתִי & exhauriam, Jerem. 19. v. 7. בְּקָקוּם evacuarunt, depopulati sunt eos, Nah. 2. v. 3. *Particip.* בּוֹקֵק vacua, *vel* active evacuans, Ose. 10. v. 1., *Ubi Aquil. habet*, ἔνυδρος aquosa, irrigua (vitis); *LXX.*, *Vulg.*, *& Sym est*, frondosa: *Plur.* בֹּקְקִים evacuatores, depopulatores. Nah. 2. v. 3. *Niph. Præter.* וְנָבְקָה & exhaurietur, Isai. 19. v. 3. *pro* נָבַקָּה, *cui simile vide in* סָבַב: *Infin.*, *& Futur.* הִבּוֹק תִּבּוֹק exhauriendo exhaurietur, *& juxta Vulg.* dissipatione dissipabitur, Isai. 24. v. 3. *Pih. in futur.* וּבִקְקוּ, Jerem. 51 v. 2., & evacuabunt; *LXX. vertunt*, καὶ λυμανοῦνται, & vastabunt; *Vulg.*, & demolientur.

בַּקְבֻּק *m.* Vas, lagena, laguncula, *cujus os strictum est, sic dicta*

a sono

a sono, quem, dum evacuatur, edit, 1. Reg. 14. v. 3., Jerem. 19. vv. 1. 10.

בִּקֵּר *Pih.* Quæsivit, inquisivit, disquisivit, requisivit, *proprie* mane, diligenter, *&* summa cura perlustravit: *Præter.* וּבִקַּרְתִּים & inquiram eas, Ezech. 34. vers. 11. *Chald. Præter.* וּבַקַּרוּ & inquisiverunt, Esr. 4. v. 19. *Infin. cum* ה *paragogico*, לְבַקָּרָה ad inquirendum, Esr. 7. vers. 14. *Futur.* יְבַקַּר inquirat, Esr. 4. v. 15. *Hithp. Futur.* יִתְבַּקַּר perquiratur, Esr. 5. v. 17.

בֹּקֶר *m.* Manè, diluculum, matutinum tempus, *a rad.* בִּקֵּר mane quæsivit: *Item adverbialiter sumitur*, tempestive, opportune, primo quoque tempore, *ut ea sunt, quæ mane fiunt*, Psal. 5 v. 4., *&* 46. v. 6. *Cum præfix.* ב, בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר mane mane, *hoc est* singulis horis matutinis, Exod. 16. v. 21., Levit. 6. v. 5., Isai. 28. v. 19. *Plural.* לַבְּקָרִים matutinis singulis, Psal. 73. v. 14., *&* 101. v. 8.

בָּקָר *com.* Bos, *utriusque sexus*; *arbitrantur autem nonnulli. ideo bovem fuisse dictum* בָּקָר, *quod peculiari* inquisitore, *ac magna pastoris* inquisitione, *&* inspectione *indigeat*: *aliis videtur si dictus, quod terram* aratro findat, proscindat. *Nomen hoc sæpius etiam collectivum est, & quamvis singulare, multitudinem denotat; quare interdum cum adjectivo plurali construitur; & latius* armentum *significat*; *interdum etiam usurpatur de* bobus artefactis, *ut* 1. Reg. 7. v. 29., Jerem. 52. v. 20. *Cum affix.* בְּקָרְךָ armenti tui, Deuter. 12. v. 17. בְּקַרְכֶם armenti vestri, Deuter. 12. v. 6. *Plural.* בְּקָרִים boves, 2. Paralip. 4. v. 3. *Cum affix.* בְּקָרֵינוּ boum nostrorum. Nehem. 10. v. 36.

בּוֹקֵר *m.*, Amos 7. v. 14., *LXX. vertunt*, αἰπόλον caprarium; *Aq.*, *Sym.*, *& Theod.* βυκόλον bubulcum; *Vulg.*, armentarium; *Joa. autem Simon mavult, in genere* pastorem *explicare, sic dictum ex verbi notione* inquirendi, curandi, inspiciendi.

בַּקָּרָה *f.* Inquisitio: *Constr.* כְּבַקָּרַת רֹעֶה secundum inquisitionem pastoris, Ezech. 34. v. 12., *quod quidem a LXX. verbaliter accipitur, nempe* ζητεῖ quærit, *Vulg.* visitat.

בִּקֹּרֶת Flagellatio, *quod fieret* loro bovino, *ut scribit Aben Esra*, Levit. 19. vers. 20. *Alii de* visitatione, inquisitione,

sive

five animadversione *exponunt*; *Vulg. habet*, vapulabunt; *unde sensum, non verbum reddidit*.

בִּקֵּשׁ *Pih.* Quæsivit, petivit, postulavit, percunctatus est, consuluit, *specialiter ad* vindicandum, *&* puniendum, *ut* Jos. 22. v. 23., 1. Sam. 20. v. 16., *sic addito* דָּם, 2. Sam. 4. v. 11., Ezech. 3. vv. 18. 20., *sed cum* נֶפֶשׁ anima, vita, *constructum, latine est*, vitæ *alicujus* insidias struxit, *ut* Exod. 4. v. 19., 2. Sam. 4. v. 8. *&c.*; *quæ phrasis tamen in bonam partem sumitur* Proverb. 29. v. 10. *Præter.* בִּקֵּשׁ quæsivit, Deut. 13. v. 10. *Pyh. Futur.* יְבֻקַּשׁ quæratur, Jerem. 50. v. 20. וּתְבֻקְשִׁי & quæris, Ezech. 26. v. 21.

בַּקָּשָׁה *f.* Postulatio, petitio: *Cum affix.* אֶת־בַּקָּשָׁתִי petitionem meam, Esth. 5. v. 8.

בַּר *Chald.* Filius: לְבַר filio, Dan. 3. v. 25. כְּבַר quasi filius, Dan. 6. v. 1. בְּרֵהּ filius ejus, Dan. 5. v. 22. *& sic Hebraice*, נַשְּׁקוּ בַר osculamini filium, Psalm. 2. v. 12. *Cum affix.* בְּרִי fili mi, Prov. 31. v. 2. *Ex hoc loco Aben Esra præcedentem exponit*, בַּר *scil. utrobique eodem sensu sumi, quia scriptum est*, בְּנִי אַתָּה filius meus es tu. *Item*, osculandi *verbum hic denotare* osculum subjectionis, *&* obedientiæ, *ut etiamnum (inquit) moris est apud Indos*. *Aliam significationem vide in* בָּרַר.

בָּרָא *m. Chald.* Ager: חֵיוַת בָּרָא bestia agri, Dan. 2. v. 38. בְּדִתְאָא דִּי בָרָא in herba agri, Dan. 4. v. 12. *Est à* בַּר foris, extra; *& inde est* ager, *propriè* incultus, *&* sylvestris, *extra limites agrorum cultorum situs*; *unde* תּוֹר בַּר bos agrestis, *sive* sylvestris.

בָּרָא Creavit, *ac proprie Deo competit*, Gen. 1. v. 1. *Niph.* נִבְרָא creari, recreari: *Præt.* נִבְרָאוּ creata sunt, Isai. 48. v. 7. *Part.* נִבְרָא creatus, *vel* recreatus, *&* renovatus, Psal 102. v. 9. *Futur. cum* Nun *paragog.* יִבָּרֵאוּן creabuntur, Psalm. 104. v. 30. *Pih.* בֵּרֵא præcidit, excidit, succidit: *Item*, elegit, selegit, *quæ ex significatione verbi* בָּרָה *&* בָּרַר *manare videntur*: *Præt.* וּבֵרֵאתָ & succides, Jos. 17. v. 15. וּבֵרֵאתוֹ excindes eam, Jos. 17. v. 18. *Infin.* וּבָרֵא אוֹתְהֶן etiam succidendo eas, Ezech. 23. v. 47. *Imper.* וְיָד בָּרֵא & latus selige, Ezech. 21. v. 24., *ubi LXX. habent*, ἑτοίμασον para; *Vulg.* pone. *Hiph.* הַבְרִיא saginare, *a sequenti nomine derivato*

vato בָּרִיא pinguis : *Infinit.* לְהַבְרִיאֲכֶם ut saginaretis vos, 1. Sam. 2. vers. 29. *Ubi LXX. vertunt*, ad benedicendum; *Vulg.*, ut comederetis, *a* בָּרָה comedit.

בָּרִיא *m.* Pinguis, saginatus, Jud. 3. v. 17. *Plural.* בְּרִאִים saginati, 1. Reg. 5. v. 3. *cum defectu* Iod *in medio*. *Constr.* בְּרִיאֵי Dan. 1. v. 15. *Fœmin.* בְּרִיאָה pingue, opimum, Ezech. 34. v. 3. *vel defective*, בְּרִאָה, Habac. 1. v. 16. *Plur.* בְּרִיאוֹת pingues, Gen. 41. vv. 2. 5. *& substantive*, בְּרִיאָה creatura, creatio, Num. 16. v. 30.

בְּרִיָּה *f.* Opima, pinguis, Ezech. 34. v. 20. *ex præcedenti contractum* : *vide &* בָּרָה.

בְּרֹאדַךְ Berodách, *nom. propr. regis Babyloniorum*, 2. Reg. 20. v. 12., *qui dicitur Merodach*, Isai. 39. v. 1.

בְּרָאיָה Baraià, *nom. propr. filii Semei*, 1. Paral. 8. v. 21.

בַּרְבֻּרִים *Vide infra in* בָּרַר.

ברד Grandinare, grandinem spargere, immittere. *Præter.* וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר & si grandinabit in descendendo sylvam, Isai. 32. v. 19.

בָּרָד *m.* Grando : בָּרָד כָּבֵד grando gravis, Exod. 9. v. 18.

בֶּרֶד, *& in pausa* בָּרֶד Barad, *&* Béred, *nom. propr. loci in solitudine Bersabee, & Tribu Simeon*, Gen. 16. v. 14. *item nom. filii Suthalæ*, 1. Paral. 7. v. 20.

בָּרוּד *m.*, *unde plural.* בְּרֻדִּים grandine guttati : *Sed LXX.* in cap 31. Gen. vv. 10. 12. *habent* καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί, & cinericii sparsi; *Vulg. autem ibidem* v. 10. *habet*, & diversorum colorum; v. 12. atque respersi; *eadem dictio*, *quæ apud* Zach. 6. vv. 3. 6., *vertitur ab LXX.*, *ab Vulg.*, & varii, *hoc est*, maculis instar grandinis respersi.

ברה Comedit, refecit se pastu : *Item* elegit, selegit : *Præter.* בָּרָה אִתָּם comedit cum eis, 2. Sam. 12. v. 17. *Imper.* בְּרוּ seligite, 1. Sam. 17. v. 8. *Futur.* אֶבְרֶה reficiam me, 2. Sam. 13. vers. 6. *Hiph.* הִבְרָה *LXX. est* ψωμίζω, *Vulg.*, *& aliis est* cibum do, cibo, alo; *est etiam verbum istud in hac conjugat. intransitivum*; *unde Sym. vertit*, μεταλαμβάνω, *Vulg.* cibum capio : *Infinit.* לְהַבְרוֹת ut comedere facerent, reficerent, 2. Sam. 3. vers. 35. *Futur.* וְתַבְרֵנִי לֶחֶם & reficiat me cibo, 2. Sam. 13. v. 5. *Vide* בר *pag.* 128.

בִּרְיָה *f.* Cibus, edulium, 2. Sam. 13. vv. 5. 7.

בָּרוּת *f.* Cibus, alimentum : *Cum affix.* בְּבָרוּתִי pro alimento meo, Psal. 69. v. 22.

בָּרוֹת *f. Idem* : הָיוּ לְבָרוֹת לָמוֹ fuerunt in alimentum ipsis, Thren. 4. v. 10. *est formæ* אֲהוֹת *ab* אַחְָה, *vel est Infin. Pihel*, ad comedendum, *ut Kimchi scribit*.

בְּרִי *m.* Serenitas, puritas : אַף בְּרִי יַטְרִיחַ עָב etiam serenitate fatigat nubem, Job 37. v. 11. *id est*, splendore solis huc illuc impellit, & dissipat. *Forma hinc est, ut* פְּרִי *à* פָּרָה. *&* *similia plurima, sed significatio à* בָּרַר. *Inde Targum*, בִּבְרִירוּתָא claritate, puritate, *expressa præpositione, quæ in Hebræo subintelligitur, pro* בִּבְרִי. *Quidam* irrigationem *explicant*, *quasi à* רָוָה, *ut* ב *sit servile*. *Sed* בְּרִי *hoc in loco LXX. est*, ἐκλεκτόν electum; *Sym. est* καρπὸς fructus; *Vulg.* frumentum.

בֵּרִי Berì, *nom. propr. filii Suphæ*, 1. Paral. 7. v. 36.

בְּרִית *f.* Fœdus, pactum, *ab* eligendo, *quasi a* בָּרָה, *vel* בָּרָא, *de quo in* בָּרָא, *quia* eliguntur *personæ*, *inter quas*, *&* *res*, *ac conditiones*, *propter quas* fœdus *initur* : *aut à* cædendo, *quia victimæ cædi in* fœderibus *pangendis solebant*, *ut* Gen. 15. v. 10. *quæ significatio etiam in* ברא *fuit*. *Est ergo sicut* שְׁבִית *à* שָׁבָה. *Cum affix.* בְּרִיתִי fœdus meum, Gen. 9. v. 15. בְּרִיתוֹ fœdus ejus, Deut. 4. v. 13. *Rabbini pluraliter dicunt* בְּרִיתוֹת.

בְּרִית Berith, *nom. propr. idoli Sichimorum*, Jud. 9. v. 46.

בֵּרוֹתָה Berótha, *nom. propr. civit. in Tribu Nephthali*, Ezech. 47. v. 16.

בִּרְזָיִת Barzáith, *nom. propr. filii Melchiel*, 1. Paral. 7. v. 31.

ברז בַּרְזֶל *m.* Ferrum, *sic dictum videtur Joa. Simoni*, *quod sit* metallum vile, *ex inusit.* בַּר, *alias* בּר metallum, *&* זלל vilis fuit. בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד ferrum ferro acuitur, Prov. 27. v. 17. *Metonymice sumitur pro eo, quod ex* ferro *factum est* : בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ ferrum ingressum est anima ejus, Psal. 105. vers. 18. *id est*, ferreis vinculis inclusum fuit corpus ejus.

בַּרְזִלַּי Berzellái, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 17. v. 27., 19. v. 31., *&* 21. v. 8., Esdr. 2. v. 61.

בָּרַח Fugit, aufugit, diffugit, effugit, profugit, transfugit, transcurrit : *Præt.* כִּי בָרַח quod fugeret, Gen. 31. v. 22. *Infinit.*

Infinit. בְּבָרְחוֹ quum fugeret ipse, Psal. 3. v. 1. *Hiph.* הִבְרִיחַ fugere fecit, fugavit: *Præter.* הִבְרִיחוּ fugaverunt, 1. Paral. 8. v. 13. *Particip. intransitivum*, מַבְרִיחַ transcurrens, pertransiens, transmissus, Exod. 26. v. 28.

בְּרִיחַ *m.* Repagulum, vectis, *lignum* transversum, *ab uno latere ad alterum per annulos* trajectum, Exod. 26. v. 28. & 36. v. 33. *Plural.* בְּרִיחִים vectes, 2 Paral. 14 v. 6., *alias semper scribitur* בְּרִחִם *defectivè*. *Constr.* בְּרִיחֵי Psal. 147. v. 13. *Cum affix.* בְּרִיחֶיהָ vectes ejus, Jerem. 51. v. 30., Isai. 15. v. 5; *semel cum Kametz*, בָּרִיחִים vectes, Isai. 43. v. 14.

בָּרִיחַ Baria, *nom. propr. filii Semiæ*, 1. Paral. 3. v. 22.

בָּרִחַ *m.* Extensus, oblongus, *scil.* in rectum *instar* vectis: *nam oppositum ejus est* עֲקַלָּתוֹן tortuosum: נָחָשׁ בָּרִחַ serpens oblongus, *per quem Bochartus intelligit* zygænam, Job 26. v. 13., Isai. 27. v. 1. *scribitur absque* י *ad differentiam præcedentis vocis* בריחים. *Vide ibidem*.

מִבְרָחִים *m. p.* Profugi, fugitivi: *Cum. affix.* מִבְרָחָיו profugi ejus, Ezech. 17. v. 21.

בָּרַךְ Benedixit: genua flexit, *honoris causa*. *Quatuor autem verbis Hebræi honoris cultum describunt* הִשְׁתַּחֲוָה corporis totius prostrationem *denotat*: קָדַר verticis inclinationem: כָּרַע demissionem capitis cum superiore corpore usque in genua: בָּרַךְ genuum inflexionem, *ut in singulis explicabitur*. *Istam distinctionem tradunt Talmudici in libro* שבועות *fol.* 16. 2. & Megilla *fol.* 22. 2. *Partic. pahul*, בָּרוּךְ benedictus, laudatus: *Fœm.* בְּרוּכָה benedicta, Ruth. 3. v. 10. *Infinit.* לְבָרְכוֹ ad benedicendum ei, 1. Sam. 13. v. 10. *Futur.* נִבְרְכָה flectamus genua, Psalm. 95. v. 6. וַיִּבְרַךְ & flexit genua, 2. Paral. 6. v. 13. *Chald. Particip. præsens*, בָּרֵךְ procumbens in genua, Dan. 6. v. 11. *Particip. Pehil* בְּרִיךְ benedictus, Dan. 3. v. 28. *Niph. Præterit.* וְנִבְרְכוּ בְךָ & benedictæ erunt in te, Gen. 12. v. 3. & 18. v. 18. *Pih.* בֵּרַךְ benedixit, salutavit, valedixit, *in accessu, vel recessu usurpatum*. *Per euphemiam est etiam quandoque* maledixit. *Construitur cum accusat*. *Præter.*, בֵּרַךְ אֶת אֲדֹנִי benedixit Domino meo, Gen. 24. v. 35. *Pro* maledixit *autem sumitur*, 1. Reg. 21. vv. 10. 13., Job 1. vv. 5. 11. *Futur.* וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ & si salutaverit te aliquis, 2. Reg. 4. v. 29. וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה & valedixerunt Rebeccæ, Gen. 24. v. 60.

Chald. Præter. בְּרִךְ benedixit, Dan. 2. v. 19. בָּרְכֵת benedixi, Dan. 4. v. 31. *Pyh. Futur.* יְבֹרַךְ benedicetur, Prov. 22. v. 9. תְּבֹרָךְ *Idem*, Prov. 20. v. 21. *Particip.* מְבֹרָךְ benedictum, Psalm. 113. v. 2. *Chald. Particip.* מְבָרַךְ benedictum, Dan. 2. v. 20. *Hiph. Infinit.* אַבְרֵךְ ingeniculandum, genua flectenda esse, Gen. 41. v. 43. *cum* א *loco characteristici* ה, *ut* Jerem. 25. v. 3., Isai. 63. v. 3. *in similibus exemplis*; *esse autem infinitivum, docet verbum continuò sequens*, וְנָתוֹן & dedisse, *sive* constituisse: *variant Interpretes*; *Allegorici scribunt*: אַבְרֵךְ *dicitur quasi* אַב בְּחָכְמָה pater sapientia, רַךְ בְּשָׁנִים & tener annis. *Futurum*, וַיַּבְרֵךְ & effecit, ut genua flecterent, Gen. 24. v. 11. *Hithp. Præter.* וְהִתְבָּרְכוּ & benedictæ erunt, Gen. 22. v. 18., Jerem. 4. v. 2. *Partic. præsens cum futur.*, הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן qui benedicturus est sibi in terra, benedicat sibi in Deo veritatis, Isai. 65. v. 16.

בֶּרֶךְ *f.* Genu, *à* benedicendo & salutando. *Duale*, בִּרְכַּיִם genua, Isai 66. v. 12. *Constr.* בִּרְכֵּי Gen. 50. v. 23. *Cum affix.* בִּרְכַּי genua mea, Gen. 30. v. 3. *Chald.* בִּרְכוֹהִי genua sua, Dan. 6. v. 11.

בָּרוּךְ Barúch, *nom. propr. filii Neriæ*, Jerem. 32. v. 12.

בָּרַכְאֵל Barachél, *nom. propr. patris Eliu*, Job 32. v. 6.

בְּרָכָה Berachá, *nom. propr. viri, qui sequutus est Davidem &c.*, 1. Paral. 12. v. 3.

בְּרָכָה *f.* Benedictio: *Item* munus, donum, benedictionis Dei *symbolum*, *vel testimonium*, Gen. 38. v. 27., 1. Sam. 25. v. 27. *Constr.* בִּרְכַּת, Gen. 28. v. 4. *Cum affix.* בִּרְכָתְךָ benedictionem tuam, Gen. 27. v. 35. *Plur.* בְּרָכוֹת benedictiones, Prov. 10. v. 6. *Constr.* בִּרְכוֹת Gen. 49. v. 25.

בְּרֵכָה *f.* Piscina, 2. Reg. 18. v. 17. *Constr.* אֶל בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ ad piscinam regis, Nehem. 2. v. 14. *Plural.* בְּרֵכוֹת piscinæ, Cantic. 7. v. 5. *Piscina eruditis quibusdam videtur dicta a* בָּרַךְ benedixit, *quia illa in locis aridis maxima est* benedictio: *vel a* בָּרַךְ *Arabice*, *quod* ingentem pluviam profundere *significat*: *Joa. Simon arbitratur*, בְּרֵכָה piscinam *idem fere sonare ac* demissionem, *&* inclinationem *terræ*, *sive* demissionem *aquæ*, *idest quo aquæ* se demittunt; *nam* בָּרַךְ *in genere est*, deflexit se, demisit se.

בֶּרֶכְיָה

בֶּרֶכְיָה Barachiás, *nom. propr. virorum*, Zach. 1. v. 1., Nehem. 3. v. 4., 1. Paral. 3. v. 20., & 9. v. 16.

בֶּרֶכְיָהוּ Barachiás, *nom. propr. filii Mosollamoth*, 2. Paral. 28. v. 12.

בְּרַם *Chald.* Sed, verùm, verumtamen, Dan. 2. verf. 28., Efr. 5. v. 13. לְבָרָם *vide in* בָּרַר.

בְּרֹמִים *m. p.* Veſtes pretioſæ, Ezech. 27. v. 24. *Rab. Salom. Urbinas in lib.* Ohel moëd *ſcribit, eſſe generale nomen ve*ſtium pulchrarum, *quæ ſic appellentur Arabice. Kimchi notat, ſe à Patre ſuo audiviſſe*, veſtes pulchras, & honoratas *Arabicè dici* תאב מברומא. *Sed LXX. ibidem habent*, ἐκλεκτοὶ electi (theſauri), *a rad.* בָּרָה elegit, ſelegit; *Aq. ſunt*, συγκείμενοι compoſiti; *Vulg.* pretioſæ (gazæ); *Aliis*, pretioſæ arbores, *ex quibus ciſtæ fiebant*.

בֶּרַע Bará, *nom. propr. regis Sodomorum*, Gen. 14. v. 2.

בְּרִעָה Bariá, *nom. propr. viri, e poſteris Benjamin*, 1. Paral. 8. v. 13.

בְּרִיעָה Bariá, Beriá, & Brié, *nom. virorum*, Gen. 46. v. 17., Num. 26. v. 44., 1. Paral. 7. vv. 23. 30.

בְּרִיעִי Berií, & *juxta vulg.* Brieitæ, *nom. commune poſteris Beriæ*, Num. 26. v. 44.

בָּרַק Fulguravit: *Imper.* בְּרוֹק בָּרָק fulgura fulgur, Pſal. 144. v. 6.

בָּרָק *m.* Fulgur, coruſcatio, fulgor, Ezech. 21. v. 15., *item* gladius coruſcus, Job 20. v. 25. *Conſtr.* בְּרַק Habac. 3. v. 11. *Plural.* בְּרָקִים fulgura, Exod. 19. v. 16.

בָּרָק Barac, *nom. propr. filii Abinoem*, Jud. 4. v. 6.

בְּרַק Barách, *nom. propr. civitatis in Tribu Dan*, Joſ. 19. v. 45.

בָּרֶקֶת *f.* Smaragdus, *vel* carbunculus, lapis pretioſus, *a fulgore ſic dictus*, Exod. 28. verſ. 17. בָּרְקַת *idem*, Ezech. 28. verſ. 13.

בַּרְקָן *m. Radix inuſit.*, *unde plur.* בַּרְקָנִים, Jud. 8. vv. 7. 16. oxycanthæ, *ſpinæ ſumme aculeatæ*; *Sym.*, & *Vulg. ſunt* tribuli. *Guarin dictionem hanc derivat a* בָּרַק fulguravit; *unde deſignaretur, hoc* ſpinæ *genus lædere corpus, quemadmodum* fulgur *lædit oculos*.

בַּרְקוֹס Bercós, *nom. propr. viri principis familiæ &c.* Eſd. 2. v. 53.

בָּרַר Expurgavit, purificavit, declaravit: *Item*, elegit, selegit: *Præter.* וּבָרוֹתִי & seligam, *vel*, expurgabo, Ezech. 20. v. 38. *Partic. Præter.* בָּרוּר purum, clarum, nitidum, Isai. 49. vers. 2., Job 33. vers. 3. *Plural.* בְּרוּרִים electi, selecti, lectissimi, 1. Paral. 7. v. 40. *Fœmin.* בְּרוּרָה purum, Soph. 3. v. 9. *Plural.* בְּרֻרוֹת selectæ, Neh. 5. v. 18. *Infinit* לָבוּר ad declarandum, Ecclesiast. 9. vers. 1. *cum Schurek loco Cholem*: לְבָרָם ad declarandum eis, Eccles. 3. v. 18. *Kametz primum est loco ejecti Dagesch. Niph. Partic.* נָבָר purus, *vel* purificans se, Psal. 18. v. 27. *Imper.* הִבָּרוּ purgate vos, Isai. 52. v. 11. *Pih. Infinit.* לְבָרֵר ad purificandum, Dan. 11. v. 35. *Hiph. Infinit.* לְהָבַר ad purgandum, Jerem 4. v. 11. *Imper.* הָבֵרוּ purgate, Jerem. 51. v. 11. *Hithp. Futur.* תִּתְבָּרָר purum te exhibebis, Ps. 18. v. 27. *pro quo irregulariter est* תִּתָּבָר 2. Sam. 22. v. 27. *ad analogiam quandam antecedentis, & consequentis verbi ibidem, etsi alia eorum sit ratio*: יִתְבָּרְרוּ purgabuntur, Dan. 12. v. 10. *Vide in* ברה.

בַּר *m.* Mundus, purus, Job 11. v. 4. וּבַר לֵבָב & purus animus, Psal. 24. v. 4. *Plural. Constr.* לְבָרֵי לֵבָב puris animo, Psal. 73. v. 1.

בָּר *m.* Frumentum, triticum, *à* puritate, Gen. 41. vers. 35. בַּבָּר in frumento, *vel ex Chaldaica significatione*, in agris, foris, Job 39. v. 4., *& in Pathach*, פִּסַּת־בַּר pugillus tritici, Psal. 72. vers. 16. *Item*, frumenti horreum, Amos 8. vers. 5.

בַּר *Chald.* filius, *vide supra pag.* 128.

בֹּר *m.* Puritas, Psal. 18. v. 24. כְּבֹר secundum puritatem, Isai. 1. v. 25. *Item* smegma, lixivium, sapo, *& res quælibet, quæ* purificet *a sordibus*, Job 9. v. 30. *Alium ejusdem vocis sensum vide supra in* בּוֹר.

בֹּרִית *f.* Smegma, *&c. ut supra*: *Vulg. habet*, herba, herba Borith, Jerem. 2. v. 22. וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים & ut smegma fullonum, Mal. 3. v. 2. *quasi pro* בֹּרִית.

בַּרְבֻּר *m. Inusit. In singul., unde plur.* בַּרְבֻּרִים, 1. Reg. 5. v. 3. *alias* 4. v. 23. *Non una fuit, neque est hac de voce Interpretum sententia. Ex ipso sacro textu patet*, בַּרְבֻּרִים *inter ea numerari animalia, quibus Salomonis mensa per singulos dies instruebatur. Hinc R. Salomon comment. in libros Regum scribit*,

bit , nonnullos e suis existimasse , בַּרְבֻּרִים *esse* gallos pingues : *& quum* avis castrata *magis pinguescat , ideo Kimchio, & Pomario videntur esse* capones : *Talmudicis in Tractatu* Bava Metsia cap. 7. *fol.* 86. *sunt* electi boves, *aut* electæ gallinæ *singulari ratione* saginatæ ; *In libro autem* Vajekra Rabba cap. 34. *asserunt , esse* avem mundam , & præstantem ; barbur , *aut* barbar *dictam , quia* de Barbaria , *sive* Æthiopia *afferebatur* : *Chaldæo, Syro, Vulgato, aliisque* בַּרְבֻּרִים *sunt* aves *in genere , aut* aves sylvestres : *Bocharto magis ea arridet interpretatio , qua statuitur ,* בַּרְבֻּרִים *esse* animalia quæque selectissima ; *idque requirere videtur , vel ipsa analogia : quemadmodum enim a* חרר ardere *est* חַרְחֻר summus ardor , Deut. 28. v. 22., *sic a* ברר eligere *fit* בַּרְבֻּר res selectissima, *radicali prima geminata , ut significatio sit intensior .*

בְּרֹשׁ *Inusit., unde* בְּרוֹשׁ *m., de cujus quidem sensu variant Interpretes* : *Aq., quem Vulg., aliique sequuntur , est* ἐλάτη abies : *LXX., & Sym. quandoque est* ἄρκευθος juniperus , *quandoque* πίτυς pinus , κέδρος cedrus , κυπάρισσος cypressus , *quæ omnes arbores fere congeneres sunt , inquit Guarin . Occurrit* בְּרוֹשׁ Isai. 41. v. 19 , 55. v. 13., 60. v. 13 , Zach. 11 v. 2. *Cum præfix.* כִּבְרוֹשׁ sicut abies, Hos. 14. v. 9. *Plur.* בְּרוֹשִׁים abietes , 2. Sam. 6. v. 5. (*ubi Vulg. habet* , fabrefactis.) , 1. Reg. 5. vv. 8. 10., 6. vv. 15. 34., 9. v. 11., 2. Paral. 2. v. 7., 3. v. 5., Isai. 14. v. 8. , Ezech. 27. v. 5., 31. v. 8., Nah. 2. v. 4., Psal. 104. v. 17., *ubi LXX. vertunt ,* ἡγεῖται αὐτῶν , *Vulg.* , dux est eorum ; *legebant* בְּרָאשָׁם (*est*) in capite eorum ; *ex præposit.* ב in , & ראשׁ caput , *& affix. Cum affix.* בְּרוֹשָׁיו abietes ejus , 2. Reg. 19. v. 23., Isai. 37. vers. 24.

בִּרְשַׁע Bersá , *nom. propr. regis Gomorrhæ* , Gen. 14. v. 2.

ברת בְּרוֹת *m.* Bruta , *arbor , de qua Plinius* lib. 12. cap. 17; cupresso *similis , quomodo quidam interpretantur* : *Plural.* בְּרוֹתִים brutina , è brutis arboribus , cypressina , Cant. 1. v. 17. *Aben-Esra scribit , juxta quosdam idem esse quod* בְּרוֹשִׁים abietes, abiegna , *commutatis* ש *&* ת .

בְּרוֹת , בְּרוֹת , *&* בְּרִית בֹּרֶת . *Vide supra pag.* 130. *&* 134.

בְּרוֹתָה Berótha , *nom. propr. civitatis termini terræ sanctæ ad septentrionem in Tribu Nephthali* , Ezech. 47. v. 16., *quæ videtur*

detur esse urbs eadem ac Beroth, 2 Sam. 8. v. 8.

ברֹתַי Berothai, *& juxta Vulg.* Beróth, *nom. propr. urbis in Tribu Nephthali*, 2. Sam. 8. v. 8.

ברֹתִי Berothi, *& juxta Vulg.* Berothites, *nom. commune civium urbis* Beroth, 1. Paral. 11. v. 39.

בִּישׁ. *Vide* בְּאֵשׁ.

בשׂגם. *Vide infra* גַּם.

בּוֹשָׁה. *Vide in* בּוֹשׁ *pag.* 97.

בָּשַׁל Elixatus, coctus est; *metaphorice* maturavit, maturuit, *ut* Joel. 4. v. 13., *quia*, *quæ* matura *sunt*, *solis calore*, *& æstu* cocta *sunt*. *Præter. plur.* בָּשְׁלוּ elixata, cocta, discocta sunt, Ezech. 24. v. 5. *Pih. præter. cum affix.* בִּשְּׁלָם coxit ea, 1. Reg. 19. v. 21., וּבִשַּׁלְתָּ & coques, Exod. 29. v. 31., Deut. 16. v. 7. *Part. plur.* בֵּית הַמְבַשְּׁלִים domus coquentium, locus poparum, *& juxta Vulg.* domus culinarum, Ezech. 46. v. 24. *Pyh. præter.* בֻּשָּׁלָה coctum fuit, Levit. 6. v. 21. *Partic.* מְבֻשָּׁל coctum, Exod. 12. v. 9. *Hiph.* הִבְשִׁילוּ coxerunt, maturarunt, *sive* maturas protulerunt, Gen. 40. v. 10.

מְבַשְּׁלוֹת *f. p.* Culinæ, foci, Ezech. 46. v. 23.

בָּשֵׁל *m.* Coctile, coctum, Exod. 12. v. 9. *Fœm.* בְּשֵׁלָה cocta, *vel* coctus (armus) Num. 6. v. 19.

בְּשֶׁל, *Cum relat.* בְּשֶׁל אֲשֶׁר quamvis, quantumvis, Eccles. 8. v. 17.

בְּשַׁלּוֹ. *Vide in* שֶׁל.

בִּשְׁלָם Beselám *nom. propr. viri*, Esdr. 4. v. 7.

בְּשַׁלְמִי. *Vide in* שֶׁל.

בָּשַׂם *Hebræis inusit.*, *sed Chald.* suavis fuit. *Hinc* בֹּשֶׂם *m.* aroma odoratum, Exod. 30. v. 23. *Cum affix.* עִם־בְּשָׂמִי cum aromate meo, Cant. 5. v. 1. *Plural.* בְּשָׂמִים aromata, Exod. 25. vers. 6. *Cum affix.* בְשָׂמָיו aromata ejus, Cant. 4. vers. 16.

בֶּשֶׂם *m.* *Idem*, Exod. 30. v. 23., 35. v. 28. *&c.*

בָּשְׂמַת Básemáth, *nom. propr. mulierum*, Gen. 26. v. 34., 1. Reg. 4. v. 15.

בָּשַׁן *Inusit*; *inde* בָּשָׁן Baschán, *aut* Basán, *nom. propr. regionis in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem*. *A Græcis Interpretibus LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *nec non a Vulg.* appel-

appellative etiam sumitur; vertitur enim, pinguis: *& adjective* saginatus, *cum ab altero nomine regitur*, *ut* Psal. 22. v. 13.

בְּשְׁנַת *Vide in* בוש *pag.* 97.

בֹּשְׁם Conculcare. *Infinit.* יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם propter conculcare vos, Amos 5. v. 11. *idem quod* בוס, *&* בּוֹסָם; *Nam* ש *est loco* ס.

בָּשָׂר *m.* Caro: *synecdochicè nunc* homines, *nunc* animantia *comprehendit*; *interdum* totum, *interdum* partes *denotat*, *unde etiam honestatis causa de* membro pudendo *dicitur*, *ut* Levit. 15. v. 3., Ezech. 16. v. 26. *Constr.* בְּשַׂר בָּנֶיךָ carnem filiorum tuorum, Deut. 28. v. 53. *Cum affix.* בְּשָׂרוֹ caro ejus, 2. Reg. 5. v. 14. *Plurale semel*, בְּשָׂרִים carnes, Proverb. 14. v. 30. *Chald.* בְּשַׂר caro, Dan. 7. v. 5. *Emph.* בִּשְׂרָא Dan. 2. v. 11.

בָּשַׂר *Radix. in Kal. inusit. Hinc Hebr. Pih.* בִּשֵּׂר, *quod LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. est* εὐαγγελίζω, εὐαγγελίζομαι, *Vulg. & aliis* evangelizo, lætum nuntium affero; *vel simpliciter* nuntio, annuntio. *Catachrestice tamen etiam de* annuntiatione rei tristis *usurpatur*, *ut* 1. Sam. 4. v. 17., *&* 2. Sam. 18. v. 20. *Præter.* בִּשַּׂר אֶת־אָבִי nunciavit patri meo, Jerem. 20. v. 15. *Partic.* מְבַשֵּׂר nuncians, *vel* nuncius, 2. Sam. 18. v. 26. *Fœmin.* מְבַשֶּׂרֶת quæ evangelizas, Isai. 40. v. 9. *Plural.* הַמְבַשְּׂרוֹת ea quæ annunciabant, Psal. 68. v. 12. *Hithp. futur.* יִתְבַּשֵּׂר annunciabitur, 2. Sam. 18. v. 31.

בְּשׂוֹרָה *f.* Nuncium, 2. Sam. 18. vv. 22. 25., *&* nuncii prœmium, 2. Sam. 4. v. 10.

בְּשׂוֹר Besór, *nom. propr. torrentis*, *qui fluere incipit in Tribu Juda*, *& per austrum Tribus Simeonis currens ad urbem Majumam mare ingreditur*, 1. Sam. 30. vv. 9. 10. 21. *Interdum sumitur pro torrente Ægypti*, *qui tamen est ipsi australior*.

בֹּשֵׁשׁ *Pih.* בֹּשֵׁשׁ Tardavit, distulit, Exod. 32. v. 1., Judic. 5. v. 28. יִתְבּשֵׁשׁ, *vide* בוש.

בּוֹשׁ, *&* בֹּשׁ, *unde cum particula* עַד, עַד־בּוֹשׁ, Jud. 3. v. 25., *LXX. vertunt* ἕως ᾐσχύνοντο, *Vulg.* donec erubescerent; עַד־בֹּשׁ, 2. Reg. 2. v. 17., *Vulg. interpretatur*, donec acquiesceret; *Ibidem autem* cap. 8. v. 11. *eadem dictio redditur a LXX.* ἕως αἰσχύνης, *& a Vulgat.* usque ad suffusionem; refe-

referebant ad בוש erubescere. *Aliis est ubique substantivum; & referunt ad* בָּשַׁשׁ *in Pih.* tardavit, distulit; *unde vertunt,* usque ad tarditatem, diu, *id est,* dudum.

בֹּשֶׁת, *vide supra in* בּוֹשָׁה *pag. 97.*

בַּת *f.* Bathus; *Mensura liquidorum*, Isai. 5. v. 10. *Plur.* בַּתִּים bathi, Ezech. 45. v. 14. *Chald.* בַּתִּין bathi, Esr. 7. v. 22. *Talmudici scribunt*, bat *continuisse* שָׁלֹשׁ סְאִין tria sata, *quæ constituebant Epha, aridorum mensuram maximam*, Erubhin fol. 14. *Vide* בֵּן, בָּנָה, *&* בַּיִת, *pag.* 85. 103. 114.

בָּת *Chald.* Pernoctavit, *vide in* בית.

בַּת *f. contracte pro* בֶּנֶת filia, *vide supra pag.* 115.

בַּת־שֶׁבַע Bethsabée, *nom. propr. uxoris Uriæ*, 2. Sam. 11. v. 3., 12. v. 24., *quæ mater fuit Salomonis*, 1. Reg. 1. v. 11., *&* 2. v. 13.

בַּת־שׁוּעַ Bath-scua, 1. Paral. 3. v. 5. *Idem nomen ac* בַּת־שֶׁבַע, *uti videtur Cuarin; unde & LXX., & Vulg. vertunt*, Bethsabée. *Alii arbitrantur, matrem Salomonis binominem fuisse, ut & pater ejus.*

בַּיְתָא *Vide* בית.

בָּתָה *f.* Desolatio, Isai. 5. v. 6. *Plural.* הַבָּתּוֹת desolationes, Isai. 7. v. 19.

בְּתוּאֵל Bathuél, *nom. propr. virorum*, Gen. 22. v. 23., *& civitatis primum Tribus Juda, deinde Simeonis*, 1. Paral. 4. v. 30., *quæ videtur eadem esse ac* Bethul, Jos. 19. v. 4.

בְּתוּל Betúul, *aut* Bethúl, *nom. propr. civitatis, quæ, ut videtur, eadem est ac præcedens.*

בתל בְּתוּלָה *f.* Virgo, *matura, nubilis, & integra adhuc*, Gen. 24. v. 16. *Constr.* בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל virgo Israelis, Jerem. 31. v. 4. *Plur.* בְּתוּלֹת virgines, Psal. 148. v. 12.

בְּתוּלִים *m. p.* Virginitas, Deut. 22. v. 14. *Constr.* בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה virginitates puellæ, *id est*, signa virginitatis, Deut. 22. vers. 15. *Cum affix.* בְּתוּלָי virginitatem meam, Judic. 11. v. 37.

בַּתִּין *Vide supra in* בת.

בתק *Pih.* Confodit, transfixit: *Præter.* וּבִתְּקוּךָ & transfigent te, Ezech. 16. v. 40.

בָּתַר Diffecuit, Genef. 15. v. 10. *Pih.* וַיְבַתֵּר אֹתָם & diffecuit ea, *Ibid.*

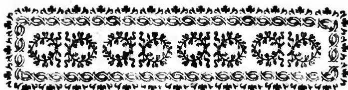
בֶּתֶר *m.* Sectio, pars diffecta: עַל הָרֵי בָתֶר in montibus fectionis, *id eft*, fectis, difparatis, Cant. 2. v. 17. *Ubi LXX. habent* κοιλώματα cavitates, *Theod.* θυμιάματα thymiamata; *Vulgat. verò ut nomem propr. accepit, unde vertit*, Bether. *Alibi tamen LXX., Vulg., aliifque eadem dictio eft*, pars, divifio: *Cum affix.* בִּתְרוֹ partem dimidiatam ejus, Gen. 15. v. 10. *Plur. Conftr.* בֵּין־בִּתְרֵי inter dimidiatas partes, Jerem. 34. v. 19. *Cum affix.* בְּתָרָיו dimidiatas partes ejus, v. 18.

בָּתַר *Chald.* Poft; *Cum affix.* וּבָתְרָךְ & poft te, Dan. 2. v. 39. *Cum Epenthefi* Aleph, וּבָאתַר דְּנָה & poft hæc, poftea, Dan. 7. v. 6. *Hebr.* אַחַר. *Vide etiam in* אחר.

בִּתְרוֹן Bethorón, *nom. propr. civitatis, aut loci trans Jordanem*, 2. Sam. 2. v. 29.

ג In

ג

ג In numeris designat Tres, & semper est litera radicalis.

גֵּא *m.*, Isai. 16. v. 6., *a Sym. vertitur*, ὑπερήφανος, *a Vulg. aliisque*, fastosus, superbus, animo elatus, *item* elatio animi, *a radic.* גָּאָה. *Plur.* גֵּאִים elationes, superbi, Psal. 94. v. 2., 140. v. 6., Prov. 15. v. 25., 16. v. 19.

גָּאָה Altus, excelsus fuit, extulit se, excelluit, superbivit: *metaphorice* intumuit, in altum excrevit. *Praet. cum Infinit.* גָּאֹה גָּאָה excellendo excelluit, Exod. 15. v. 1. גָּאוּ altæ erant, Ezech. 47. v. 5. *Futur.* וַיִּגְאֶה quum attollit se, Job 10. v. 16. הֲיִגְאֶה an attollit se, Job 8. v. 11.

גֵּאֶה *m.* Excellens, elatus, superbus, fastuosus, Isai. 2. v. 12.

גֵּאָה *f.* Fastus, *aliis est*, contumelia, arrogantia, elatio. Prov. 8. v. 13. *Vide in* גֵּא & גיא.

גְּאוּאֵל Guél, *nom. propr. filii Machi*, Num. 13. v. 15.

גַּאֲוָה *f.* (*mutata tertia rad.* ה *in* ו,) gloria, magnificentia, eminentia, Deuter. 33. vv. 26. 29. *Item* elatio animi, superbia, fastus, Psal. 10. v. 2. *Constr.* גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ superbia hominis deprimit eum, Prov. 29. v. 23. *Cum affix.* גַּאֲוָתוֹ superbia ejus, Isai. 25. v. 11. *Eadem dictio* גַּאֲוָה, *quæ occurrit*, cap. 41. Job v. 7., *vertitur a Sym.* σῶμα αὐτοῦ, *a Vulg.* corpus illius; *ab LXX.* ἔγκατα αὐτοῦ interiora ejus; *pro* גַּאֲוָה *legebant* גֵּוֹה, *ut arbitratur Guarin*: *Aliis ibidem etiam est*, excellentia, elatio, fastus.

גֵּאוּת *f. Idem ac supra*: *dicitur autem* de Deo, Psal. 93. v. 1., Isai. 12. v. 5., *de* mari æstuante, Psal. 89. v. 10., *de* fumo in altum se extollente, Isai. 9. v. 17., de homine superbo,

de

de animo elato, de fastu, Psalm. 17. vers. 10., Isai. 28. vv. 1. 3.

גֵּוָה *f.* (*mutata media rad.* א *in* ו,) superbia, Jerem. 13. v. 17., Job 33. v. 17. *Item* exaltatio, excellentia, Job 22. v. 29. *Aliam significationem vide infra in* גוה. *Chald.* בְּגֵוָה in superbia, Dan. 4. v. 34.

גָּאוֹן *m. Idem*, Prov. 8. v. 13. *Constr.* גְּאוֹן Isai. 16. v. 6. *Cum affix.* גְּאוֹנִי excellentiæ ejus, Isai. 2. v. 10. *Plural. cum affix.* גְּאוֹנַיִךְ excellentiarum tuarum, Ezech. 16. v. 56.

גַּאֲיוֹנִים Superbi, Psal. 123. v. 4. *Compositum ex* גאה *&* גָּאוֹן.

גאל Redemit, vendicavit, vindicavit, *speciatim* jure propinquitatis, *seu* consanguinitatis. *Particip.* גֹּאֵל redimens, redemptor, vindex, Num. 35. v. 19., Levit. 25. v. 25., Ruth. 3. vv. 12. 13. *Item* propinquus, cognatus, *qui jus* vindiciarum *habebat*, 1. Reg. 16. v. 11. *Niph.* נִגְאַל vindicari, redimi, redimere se: *Item*, contaminari, pollui: *Præter.* וְנִגְאַל & redimet ipse sese, Levit. 25. v. 49. נְגֹאֲלוּ contaminati sunt, Thren. 4. v. 14. *ex Niph. & Pyh. compositum. Particip.* וְנִגְאָלָה & contaminatæ, Soph. 3. v. 1. *Pih.* גֵּאֵל polluere, contaminare: *Præter.* גֵּאַלְנוּךָ polluimus te, Malach. 1. v. 7. *Pih. Particip.* מְגֹאָל pollutus, *ibid. Futur.* וַיְגֹאֲלוּ & polluti sunt, Esdr. 2. vers. 62. *Hiph. Præter.* אֶגְאָלְתִּי contaminavi, Isai. 63. v. 3. *ex forma Chaldaica cum* א, *vel ut Aben Esra scribit, est ex futur., & præterito compositum. Simile vide in* חָבַר *in Hithpahel. Hith.* יִתְגָּאֵל contaminabit se, Dan. 1. v. 8.

גֹּאַל *m.* Pollutio. *Plur. Constr.* גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה pollutiones sacerdotii, Nehem. 13. v. 29. *Vulg. vertit*, qui polluunt.

גְּאֻלָּה *f.* Redemptio, jus redemptionis, vindiciæ, consanguinitas, Levit. 25. v. 24. *Constr.* גְּאֻלַּת, v. 32. *Cum affix.* גְּאֻלָּתוֹ jus redemptionis ejus, vers. 29. גְּאֻלָּתֶךָ, Ezech. 11. vers. 15., *LXX. vertunt*, αἰχμαλωσία σου captivitas tua, *Vulg.* propinqui tui.

גָּאוֹן. *Vide supra* גָּאוֹן.

גב, גַּב, גֵּב *Vide statim post* גבא, *& in* גוב.

גֹּב Gób, *nom. propr. loci, in quo secundum, & tertium contra Philisthæos commissum est prælium*, 2. Sam. 21. vv. 18. 19.

גֶּבֶא

גֵּבָא גב *m.* Fossa, fovea, Dan. 6. vv. 18. 20. 21. 24. 25.

גֶּבֶא *m.* Lacuna, fossa, palus, Isai. 30. v. 14. *Plur.* גְּבָאִים, *Cum affix.* גְּבָאָיו lacunæ, paludes ejus, Ezech. 47. v. 11. *Vide in* גּוֹב.

גבב *Chald. inusit.*, eminuit, *inde*.

גַּב *m.* Gibbus, tergum, dorsum. *In genere, cujuscumque rei faciem, sive* superficiem eminentiorem *appellant* גַּב, *scribit Kimchi in lib. Radic.*; *sive, ut habet Joannes Simon*, גב *est* eminentia *cum* convexitate *conjuncta*, *&* figura *quævis* in gibbum *flexa*. *Unde ad varia transfertur*: I. גַּב *est* Umbo, dorsum clypei, *sive etiam* clypeus ipse, Job 15. v. 26. II. Dorsum, *vel, juxta Vulg.*, collum *animalis*, Ezech. 19. v. 12., *&* *hominis*, Psal. 129. v. 3., Job 13. v. 12., *ubi* dorsa, *sive* colla, cervices, *ut vertit Vulg.*, *metaphorice sumuntur pro* robore, *pro* præsidiis. III. Fornix, excelsum, *juxta Hebræos*, *& ut habent LXX.*, *atque Vulg.*, habitaculum meretricium, lupanar, Ezech. 16. vv. 24. 31. 39. IV. Supercilium *oculorum*, Levit. 14. v. 9. V. Canthi, absides, radii, circumferentiæ *in rotis*, 1. Reg. 7. v. 33., Ezech. 1. v. 18. VI. Projectura fundamenti altaris, Ezech. 43. v. 13: *Cum affix.* עַל־גַּבִּי super dorsum meum, Psal. 129. v. 3. גַּבֵּךְ fornix tuus, Ezech. 16. vv. 31. 39. *Plur. Constr.* גַּבֵּי Job 15. v. 26., לְגַבֵּי חֹמֶר גַּבֵּיכֶם eminentiis luti eminentiæ vestræ, *scil. similes sunt*, *id est*, quidquid in vobis excelsum est, tumulis luti simile est, Job 13. vers. 12. *Cum affix.* וְגַבֵּיהֶם & absides earum, 1. Reg. 7. v. 33. *& cum defectu*, וְגַבֵּהֶם & dorsa eorum, Ezech. 10. v. 12. וְגַבֵּהֶן & absides earum, Ezech. 1. v. 18., *& forma fœminina*, גַּבֹּת supercilia, Levit. 14. v. 9. *Chald.* עַל־גַּבַּהּ in dorso ejus, Dan. 7. v. 6. *cum* י *otioso*. *Vide* גּוֹב.

גבה Altus, elatus fuit, extulit, exaltavit se; *Præter.* גָּבַהּ לִבִּי extulit animus meus, Psal. 131. vers. 1. *Fœm.* גָּבְהָא extulit se, Ezech. 31. v. 5., *ubi* א *est loco* ה, *ne, inquiunt Grammatici*, *duplex* ה *se se proxime consequatur*: גָּבַהְתְּ exaltas te, Ezech. 31. v. 10. *Hiph.* הִגְבִּיהַּ exaltavit se, *&* exaltatus est: *Præter.* הִגְבַּהְתִּי exalto, Ezech. 17. v. 24. *Particip.* הַמַּגְבִּיהִי qui exaltat habitaculum, Psal. 113. v. 5. *cum* י *paragogico*.

גָּבֹהַּ *m.* Altus, elatus, excelsus, Isai. 2. v. 15. *Constr. per crasin*, גְּבַהּ־לֵב elatus animo, Prov. 16. v. 5. *Plural.* גְּבֹהִים. *Fœm.* גְּבֹהָה alta, Deuter. 3. vers. 5. *Plural.* גְּבֹהוֹת Dan. 8. vers. 3. *Vide in* גַּב.

גֹּבַהּ *m.* Altitudo, elatio, Prov. 16. v. 18. *Cum affix.* גָּבְהוֹ altitudo ejus, 1. Sam. 17. v. 4. *Plur. Constr.* גָּבְהֵי שָׁמַיִם altitudines cœlorum, Job 11. v. 8.

גֹּבַהּ *m.* Altitudo, 1. Sam. 16. v. 7.

גַּבְהוּת *f. Idem* Isai. 2. v. 11.

גבח גִּבֵּחַ *m.* Recalvaster, *calvus anteriore parte capitis, ut R. Salom. docet*, Levit. 13. v. 41.

גַּבַּחַת *f.* Recalvatio, locus recalvus, Levit. 13. v. 42. *Cum affix.* בְּגַבַּחְתּוֹ in loco recalvo ejus, v. 42.

גבל Terminavit, determinavit: *Præter.* אֲשֶׁר גָּבְלוּ quem determinaverunt, Deut. 19. v. 14. *Futur.* יִגְבָּל־אֹתוֹ terminabit eum, Jos. 18. v. 20. *Hiph. Præter.* וְהִגְבַּלְתָּ & terminabis, terminum pones, Exod. 19. v. 12. *Imperat.* הַגְבֵּל termina, Exod. 19. v. 23.

גַּבַּי Gebbái, *nom. propr. viri e posteris Benjamin*, Nehem. 11. vers. 8.

גְּבָל Gebál, Psal. 83. v. 8., *nom. propr. civitatis, quæ duplex erat; una ad Septentrionem, altera ad Austrum Judææ sita; de qua postrema agitur in hoc Psal. Vide infra* גִּבְלִי.

גְּבוּל, *&* גְּבֻל *m.* Terminus, Gen. 10. v. 19. *Cum affix.* בִּגְבֻלוֹ in termino ejus, Num. 21. v. 23. *Plur. cum affix.* וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ & terminos ejus, 1. Sam. 5. v. 6.

גְּבוּלָה, *&* גְּבֻלָה *f. Idem: Cum affix.* גְּבֻלָתוֹ termino ejus, Isai. 28. v. 25. *Plural.* גְּבוּלוֹת Psal. 74. v. 17., Job. 24. v. 2.

גַּבְלוּת, *&* גַּבְלֻת *f.* Determinatio, terminatio; *unde* שַׁרְשְׁרֹת גַּבְלֻת, *&* שַׁרְשֹׁת גַּבְלֻת, Exod. 28. v. 22., *&* 39. v. 15., *quæ a LXX. vertuntur*, κροσσοὶ συμπεπλεγμένοι fimbriæ complicatæ; *a Vulg.* catenæ, catenulæ sibi invicem cohærentes; *Alii interpretantur*, catenæ terminationis, *sive* determinationis, *h. e.* æqualiter determinatæ *ad Pectorale, sive Rationale, quod iis, mediante annulo, annectebatur.*

מִגְבָּלָה *f. Idem*; *Plur.* מִגְבָּלוֹת Exod. 28. v. 14., terminales, æquabiles; *aliis sunt* determinationes, *sive* determinatæ catenæ, *ut supra*: *LXX.* καταμεμιγμένα (κροσσωτὰ) commixtæ

mixtæ, permixtæ (fimbriæ) : *Vulg.* ſibi invicem cohærentes.

גִּבְלִי *m.* Giblæus, *nomen comm. incolis* גְּבָל, Joſ.13. v.5. גִּבְלִים giblæi. *Hi architecturæ periti fuerunt, & inter ſtructores templi numerantur*, 1. Reg. 5. v.32., Ezech. 27. v.9. *Unde quidam illic* lapicidas, fabros murarios reddunt. *Sic Chald.* אַרְגוּבְלַיָּא, *quod* lapicidas *ſignificat*, 2. Reg. 12. v. 12.

גָּבַן *Radix Hebræis inuſit. Syr. in Ethpeh.* coagulatus, condenſatus eſt; *Arab. in quarta conjug.* coagulavit; *in quinta conjug.* coagulatum fuit *lac* : *Inde ſunt, auctore Simone.*

גִּבֵּן *m.* Gibboſus, *q. d.* condenſatus, & concretus, Levit. 21. v. 20. *Alii dictionem hanc deducunt a* גַּב, *quod* dorſum, & eminentiam *quamlibet ſignificat.*

גַּבְנֹן *m.* (*cum terminatione* augmentativa;) ſumme, admodum gibboſus; *inde plur.* הָרִים גַּבְנֻנִּים, Pſal. 68. v. 17., montes gibboſi; *id eſt* gibbis, *ſeu* collibus abundantes, eminentes: *LXX. vertunt*, τετυρωμένα ὄρη; *Vulg.*, coagulati montes; *Aqu.* ὠφρυωμένα ὄρη ſupercilioſi montes; *Sym.* ὑψηλά; *Hieron.* excelſi.

גְּבִינָה *f.* Caſeus : כַּגְּבִינָה תַּקְפִּיאֵנִי tamquam caſeum coagulaſti me, Job 10. v. 10.

גָּבַע *Radix inuſit.*, *ſed*, *notionem* tegendi, & operiendi *habuiſſe*, *videtur Joa. Simoni*, & *tria ſignificat*, *nempe.*

גָּבִיעַ *m.* Crater, ſcyphus, *proprie* operculo tectus, Gen. 44. v. 12. *Conſtr.*, & *Affix.* וְאֶת גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף ſcyphum autem meum, ſcyphum argenteum, Gen. 44. v. 2. *Plural.* גְּבִעִים Exod. 25. verſ. 33. *Cum affix.* גְּבִיעֶיהָ ſcyphi ejus, v. 31.

גִּבְעָה *f.* Collis, *q. d.* tectio loci humilioris, Jerem. 2. v. 20. *Conſtr.* גִּבְעַת 1. Sam. 10. v. 5. *Plur.* גְּבָעוֹת Job. 15. v. 7. *Conſtr.* גִּבְעֹת עוֹלָם colles ſeculi, Gen. 49. v. 26. *Cum affix.* גִּבְעוֹתֶיךָ colles tui, Ezech. 35. v. 8.

מִגְבָּעָה *f.*, *in plur.* מִגְבָּעוֹת Mitræ, tiaræ, *quibus* capita operiuntur. *Quibuſdam videntur ſic dictæ, quod rotundæ illæ eſſent, & inſtar* collis *acuminatæ*. *Occurrit*. Exod. 28. v. 40., 29. v. 9., 39. v. 28., Levit. 8. v. 13. *Vide Joſeph. Antiqq. lib. 3. cap. 8.*, & *Ab. Eſram in* Exod. 28. v. 37.

גֶּבַע Géba, Gabá, Gabaa, Gabée, *nom. propr. civitatis in Tri-*

bu

bu Benjamin, Jos. 18. v. 24., 21. v. 17., Nehem. 7. v. 30., Isai. 10. v. 29.

גִּבְעָא Gabaá, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, 1. Paral. 2. v. 49.

גִּבְעָה Gabaá, *nomen propr. urbis in Tribu Juda*, Josue 15. v. 57. *&c.*

גבעל *m.* Culmus, arista, canna, calamus: וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל, Exod. 9. v. 31., & lino erat culmus: *LXX. ibidem habent*, σπερματίζον (& linum) sementans, *h. e.*, semen habens; *Vulg.*, (eo quod) & linum jam folliculos germinaret, *id est*, jam haberet folliculos, *in quibus* semen continetur. *Sunt, qui vocem hanc componant ex* גַּב gibbus, *&* עֹל jugum, vertex, cacumen; *q. d.* vertex gibbosus, *& in cujus* gibbo *erat semen*: *Alii derivant ex duabus cognatis, ex* גָּבַהּ *scil.*, *&* עלה, *quod* culmi crescendo sursum ascendant: *Aliis est radix* quadrilitera גבעל.

גִּבְעוֹן Gabaón, *nom. propr. civitatis confugii, & Leviticæ in Tribu Benjamin*, Jos. 18. v. 25.

גִּבְעוֹנִי Gabaonites, *nom. commune incolis urbis Gabaon*, 1. Paral. 12. v. 4.

גִּבְעֹנִים Gabaonitæ, *nom. commune, ut supra*, 2. Sam. 21. v. 2.

גִּבְעַת, *&* הַגִּבְעָתָה Gabaá, *&* Gabaam versus, *eadem civitas ac supra, sed in sensu constr.*

גִּבְעָתִי Gabaathites, *nom. commune incolarum urbis Gabaa*, 1. Paral. 12. v. 3.

גבר Valuit, invaluit, prævaluit, validus, robustus fuit: *Præter.* גָּבַר prævalet, Psal. 103. v. 11. גָּבְרוּ invaluerunt, Gen. 7. v. 19. *Pih.* גִּבֵּר roboravit, corroboravit. *Præter.* וְגִבַּרְתִּי & corroborabo, Zach. 10. v. 6. *Hiph. Præter.* וְהִגְבִּיר & corroboravit, Dan. 9. v. 27. *Futur.* נַגְבִּיר roborabimus, Psal. 12. v. 5. *Hithp. Futur.* יִתְגַּבָּר viriliter se geret, Isai. 42. v. 13., Job 15. v. 25. יִתְגַּבָּרוּ invaluerunt, Job 36. v. 9.

גֶּבֶר, *in pausa* גָּבֶר *m.* Vir, mas, *quasi* validus, *ut & latine* a viribus *dictus*, Deut. 22. v. 5., Jud. 5. v. 30. *&c.* *Per syneedochen* homo *in genere, ut* Psal. 34. v. 9., Job 4. v. 17., *&* 14. vv. 10. 14. *Sic verò interdum* distributive *significat*: unusquisque, quivis, *ut* Job 33. v. 29., Jerem. 17. vv. 5. 7., Joel. 2. v. 8. *Et* indefinite: aliquis, quidam, *ut* Job 22. v. 2., *Vulg.*, *sicuti & Hieronymo, R. Salomoni, aliisque Hebræis interpretibus*

גֶּבֶר, *quæ apud* Isai. 22. v. 17. *occurit*, *est* gallus gallinaceus: *Et in* Midras Misle *eadem vox* גֶּבֶר, Prov. 30. v. 19., *exponitur etiam* gallus gallinaceus: *Verum LXX.*, *& alii interpretes Græci* virum *reddiderunt*.

גִּבָּר *m. Chald.* Prævalidus, strenuus, valde fortis: *Plur.* גִּבָּרִין; *& in regim.* גִּבָּרֵי חַיִל potentes robore, *& juxta Vulg.*, fortissimi; *Alii habent simpliciter*, viri, Dan. 3. v. 20.

גִּבָּר Gebbár *nom. propr. viri*, *aut provinciæ*, Esdr. 2. v. 20.

גֶּבֶר Gáber, *nom. propr. filii Uri*, 1. Reg. 4. v. 19.

גְּבַר *m. Idem ut* גֶּבֶר, Psal. 18. v. 26. *Chald.* גְּבַר vir, Dan. 2. v. 25., *&* 5. v. 11. *Et aliter*, גַּבְרָא, *unde plural.* אִיתַי גֻּבְרִין sunt viri, Dan. 3. v. 12. גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ viri isti, *ibid.*

גִּבּוֹר *m.* Potens, validus, robustus, fortis: *Cum affix.* גִּבּוֹרָם fortissimum suum, 1. Sam. 17. v. 51. *Plur.* גִּבּוֹרִים fortissimi, &c. *Constr.* גִּבּוֹרֵי חַיִל potentes robore, 1. Paral. 5 v. 24. *Cum affix.* גִּבּוֹרֶיךָ potentium tuorum, Hos. 10. v. 13.

גְּבִיר *m.* Herus, dominus, dominio, & authoritate potens, Gen. 27. v. 29.

גְּבִירָה *f.* Augusta, *& de* regina *tantum dicitur*, 2. Reg. 10. v. 13., Jerem. 13. v. 18., *Aliis est etiam* domina, hera.

גַּבְרָא, גֻּבְרַיָּא. *Vide supra in* גְּבַר.

גְּבֶרֶת *f.* Hera, domina, Isai. 47. v. 5. *Cum affix.* גְּבִרְתִּי heræ meæ, Gen. 16. v. 8.

גְּבוּרָה *f.* Virtus, potentia, robur, fortitudo, Exod. 32. v. 18. *Constr.* בִּגְבוּרַת הַסּוּס in fortitudine equi, Psal. 147. v. 10. *Cum affix.* גְּבֻרָתִי potentiam meam, Isai. 33. v. 13. *Plural.* גְּבוּרוֹת potentiæ, *id est* summa potentia, Psal. 106. v. 2. *Cum affix.* גְּבוּרוֹתָיו potentiæ ejus, Psal. 145. v. 12.

גַּבְרִיאֵל Gabriél, *nom. propr. Archangeli*, Dan. 8. vers. 16. *Etym.* vir Dei; *ex* גֶּבֶר vir, *&* אֵל Deus: *aut* robur, *sive* fortitudo Dei; *ex* גָּבַר fortis, robustus fuit, *&* אֵל Deus.

גְּבוּרְתָּא *f. Chald. in statu emphat.*, Dan. 2. vv. 20. 23., fortitudo, robur, potentia.

גָּבִישׁ *m.*, Job 28. v. 18., unio, gemma, margarita pretiosa, *juxta R. Levi Gerson*: *LXX. vocem hebraicam retinuerunt*; *habent enim*, καὶ γαβὶς: *Sym.* καὶ ὑπερηρμένα, & elata, & excelsa: *Vulg. est* & eminentia: *Joa. Simonii*, *aliisque videtur rectius vertendum*, vestis versicolor, *sive* poly-

polymita, *significatione a radice Arab. derivata*.
גַּבַּת. *Vide in* גבב.
גִּבְּתוֹן Gabathón, Gebbethón, *nom. propr. civitatis Leviticæ in Tribu Dan*, Jos. 19. v. 44., 21. v. 23., 1. Reg. 15. v. 27.
גגג *Radix inusit. Inde est, ut quidam arbitrantur*, גַּג tectum, solarium, *planum videl.*, *qualia erant* tecta *domorum Palæstinæ, non cacuminosum*, הַגָּגָה super tectum, Jos. 2. v. 6. *pro*, עַל הַגָּג, *ut eodem versu est*: *Constrnct.* גַּג, 2. Sam. 11. v. 2. *Cum affix.* אֶת־גַּגּוֹ tectum ejus, Exod. 30. vers. 3. *Plural.* גַּגּוֹת tecta, Psal. 129. v. 6. *Cum affix.* עַל־גַּגֹּתֵיהֶם super tecta sua, Jerem. 19. v. 13.
גַּד *m.* Coriandrum, Exod. 16. v. 31. *herba est, scribunt Hebræi, cui nomen* אֲלִינְדְּרֵי aliandre; *semen rotundum est, color autem ejus non est albus*: *unde Man non colore, sed rotunditate ipsi comparatur. De hoc plenius disputant Talmudici in* Jomà fol. 75. *Aliam significationem vide in* גדד.
גָּד Gád, *aut* Gádh, *nom. propr. filii Jacob ex Zilpha*, Gen. 30. v. 11., *& etiam Prophetæ*, 1. Sam. 22. v. 5.
גדבר *Chald.* Thesaurarius, præfectus ærario, quæstor: *alias* גִּזְבָּר *per commutationem* ז *&* ד: *Plural.* גְדָבְרַיָּא, Dan. 3. v. 2. *Theod. sunt* τύραννοι, *Vulg.* tyranni, *id est*, principes, magnates.
גִּדְגָּד Gadgád, *nom. propr. loci in deserto, ubi fuit nona & vigesima Israelitarum mansio*, Num. 33. v. 32.
גֻּדְגֹּדָה Gudgóda, *juxta Vulg.* Gadgád, *nom. pr. loci ejusdem, ut supra, nempe*, גִּדְגָּד, Deut. 10. v. 7.
גְדָבְרַיָּא. *Vide supra in* גְּדָבַר.
גדד *Chald.* Excidit, succidit: *Imper.* גֹּדּוּ succidite, Dan. 4. vv. 11. 20. *quasi ex Hebræo* גָּזַז *factum*, ז *&* ד *commutatis*.
גְּדוּד *m.* Turma, Gen. 49. v. 19. *propriè* militum grassantium, *ab* exscindendo, *&* vastando: *Item*, sulcus, lira, *quasi terræ* scissura. *Plural.* גְּדוּדִים turmæ, 2. Reg. 5. vers. 2. *Constr.* גְּדוּדֵי 2. Reg. 24. vers. 2. *Cum affix.* גְּדוּדָיו turmæ ejus, Job 19. v. 12. גְּדוּדֶיהָ liras ejus, Psal. 65. v. 11.
גְּדוּדֹת *f. p.* Cæsuræ, incisiones, Jerem. 48. v. 37.
גדד Turmatim, & more prædonum, *aut* militum grassantium convenit, excurrit, depopulatus est. *Futur. cum affix.* גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד Gad turmatim populabitur eum,

 & ipse

& ipse populabitur, Genes. 49. v. 19. *Ubi Vulgat.* Gad præliabitur ante eum; & ipse accingetur: יְגוּדוּ turmatim conveniunt, Psal. 94. vers. 21., *ex forma quiescentium: Vide & Habac.* 13. vers. 16., *sic quandoque defectiva, & quiescentia in secunda radicali formas inter se confundunt. Hithp.* הִתְגּוֹדֵד incidere se, cæsuram sibi inducere: *Aliis est* turmatim se congregare, excurrere. *Partic.* מִתְגֹּדְדִים incidentes se, *& juxta Vulg.*, squallentes, Jerem. 41. v. 5. *Futur.* תִּתְגֹּדְדִי turmatim conveni, *Vulg.*, vastaberis, Mich. 4. v. 14., תִּתְגּוֹדָדִי, Jerem. 47. v. 5., cæsuram induces tibi, *Vulg.*, concideris, *Plur.* יִתְגּוֹדָדוּ, Jerem. 5. v. 7., turmatim convenient, *LXX. habent*, κατέλυον diversabantur; *Vulg.* luxuriabantur. *Vide in* גָּדָה.

גַּד *m. Variant multa de hujusce vocis genuino sensu Interpretes; nam quibusdam est*, turma: *aliis vero est*, Fortuna, *tam* bona, *quam* mala, *sed sæpius* bona, *falsi cujusdam incerti* Numinis, *vel* sideris *nomen. Occurrit in primis*, Gen. 30. v. 11., *cum* Kametz *propter pausam* בְּגָד, *quod LXX. vertunt* ἐν τύχῃ cum bona fortuna, *& Vulg.* feliciter; *conjunctim enim legebant* בְּגָד, *aut* בַּגָּד: *Sed Massorethæ monent, divisim legendum* בָּא גָד venit Fortuna, *quasi essent duæ voces: Aq. etiam vertit* ἦλθεν ἡ ζῶσις venit accinctio, *hoc est* turma accincta, *sive* armata. *Cum præfix.* לַגַּד, Isai. 65. v. 11., turmæ, *seu* militiæ cælesti, *nempe* Soli, Lunæ, *&* Stellis, *quibus divinos honores tribuebant, inquit Aben-Esra: LXX. habent* τῷ δαιμονίῳ Dæmonio; *Vulg.*, *& Syr.* Fortunæ. *Aliam hujusce vocis significationem, vide supra pag.* 147.

גרה *Radix Hebræis inusit. Arab.* avulsit, *inde sunt, auctore Joa. Simone*,

גָּדָה *f.* Ripa, *sic dicta, quia continuo aquæ affluxu* abluitur, *&* avellitur: *Plur.* גְּדוֹת; *& cum affix.* גְּדוֹתָיו ripæ ejus, *vel* suæ, Jos. 3. v. 15., 4. v. 18., Isai. 8. v. 7., 1. Paral. 12. vers. 15.

גְּדִיָּה *f.* Capella: *Plur.* גְּדִיּוֹת capellæ: *Cum affix.* גְּדִיֹּתַיִךְ capellæ tuæ, Cant. 1. v. 8.

גְּדִי *m.* Hædus, Gen. 38. vv. 17. 20. 23. *&c. sic dictus, inquit idem Simon, quod herbas, arborumque frondes* avellat, *&* carpat:

pat : *unde & lat.* capra , *q. d.* carpa , *à* carpendis *virgultis* , *secundum Varronem* : *Plur.* גְּדָיִים hædi , 1. Sam. 10. v. 3. *Constr.* גְּדָיֵי , Gen. 27. vv. 9. 16.

גַּדִּי Gaddi , *nom. propr. filii Susi* , Num. 13. v. 11.

גָּדִי Gád , *nom. propr. filii Jacob* , 1. Paral. 5. v. 18. , *qui idem est ac* גָּד . *Est etiam nom. gentile virorum Tribus Gad* , Jos. 1. v. 12.

גַּדִּיאֵל Geddiél , *nom. propr. filii Sodi* , Num. 13. v. 10.

גָּדַל , *semel* גָּדֵל Job 31. v. 18. , Magnus fuit , *vel* factus est , crevit : *Idque vel ratione* quantitatis , *ut* , statura , *&* ætate ; *unde est* adolevit , Gen. 21. v. 8. , 25. v. 27. , Exod. 2. vv. 10. 11. *&c.* , *Item* opibus , *ut* Gen. 24. v. 35. , 26. v. 13. *&c.* , copia , *&* multitudine , Esdr. 9. v. 6. , Thren. 4. v. 6. *vel ratione* qualitatis , *ut* dignitate , honore , excellentia , existimatione , 1. Sam. 26. v. 24. , 2. Sam. 7. vv. 22. 26. , Psal. 104. v. 1. *Præter. cum affix.* גְּדֵלַנִי educavit ; *aliis est* , crevit apud me , *ita ut sit contractio pro* עָלַי , *vel* גָּדַל עִמָּדִי , Job 31. v. 18. *Pih. præter.* גִּדֵּל , Isai. 49. v. 21. , *&* גִּדַּל , Jos. 4. v. 14. , Esth. 3. v. 1. , magnum fecit , magnificavit , extulit , magni fecit : *Item* educavit , crescere fecit , *vel* sivit . *Particip. plur.* מְגַדְּלִים educantes , 2. Reg. 10. v. 6. *Infin.* גַּדֵּל crescere sinendo , Num. 6. v. 5. , *&* magnum facere , magnificare , 1. Paral. 29 v. 12. *Cum affix.* גַּדֶּלְךָ magnificare te , Jos. 3. v. 7. *Futur. cum* ה *paragogico* אֲגַדְּלָה magnificabo , Gen. 12. v. 2. *Puh. partic. plur.* מְגֻדָּלִים , Psal. 144. v. 12. , educati ; *alii habent* , enutriti , aucti , adulti , constabiliti . *Hiph.* magnum fecit , magnificavit , Isai. 28. v. 29. *Item* magnifice egit , *idque vel* in bonam partem , *ut* 1. Sam. 12. v. 24. , *vel* in malam partem ; *unde est* cum fastu . insolenter egit , magnificavit se , extulit , erexit se , *ut* Job 19. v. 5. , Jerem. 48. v. 26. , Thren. 1. v. 9. *&c. Si sequatur infinit.* עֲשׂוֹת facere , *abit in adverbium* , magnifice , *vel* insolenter , superbe , *ut* Joel. 2. v. 20. *Hithp. præter. cum* ו *conversi.* וְהִתְגַּדִּלְתִּי , & magnificabo me , Ezech. 38. v. 23. *Futur.* יִתְגַּדֵּל magnificabit se , efferet se , Isai. 10. vers. 15.

גָּדוֹל *m.* Magnus , magnificus , Psal. 21. v. 6. *Constr.* גְּדוֹל הָעֵצָה maximus consilio , Jerem. 32. v. 19. וּגְדָל־חָסֶד magnus benignita-

gnitate, Psal. 145. v. 8. *Cum affix.* עַד־גְּדוֹלָם usque ad maximum eorum, Jerem. 6. v. 13. *Plur.* גְּדוֹלִים magni, magnates, 1. Sam. 17. v. 14. *Constr.* אֶת־גְּדוֹלֵי הָעִיר magnates civitatis istius, 2. Reg. 10. v. 6. *Cum affix.* גְּדֹלָיו magnates ejus, 2. Reg. 10. v. 11. *Fem.* גְּדוֹלָה magna, Gen. 27. v. 34. *Plur.* גְּדֹלוֹת, Psal. 12. v. 4.

גָּדֵל *m.* Magnus: & *principaliter*, crescens, *ut* Gen. 26. v. 13. וְגָדֵל & crescens erat, 1. Sam. 2. v. 26. *Plural. Constr.* גִּדְלֵי בָשָׂר magni carne, Ezech. 16. v. 26.

גֹּדֶל *m.* Magnitudo, Deuter. 32. v. 3. *Cum affix.* בְּגָדְלוֹ in magnitudinem ejus, Ezech. 31. vers. 7. *vel* גֻּדְלוֹ Psalm. 150. vers. 2.

גדול *m. Idem*, Exod. 15. v. 16.

גִּדֵּל Gaddél, *nom. proprium principis familiæ, quæ e Babylonica captivitate reversa est*, Esdr. 2. v. 47. *Est & alius* גִּדֵּל *ibidem* v. 56., *qui Vulg. dicitur* Geddél.

גְּדֻלָּה *f.* Magnitudo, magnificentia, amplitudo, Esth. 6. v. 3. *Constr.* גְּדֻלַּת Esth. 10. v. 2. *Cum affix.* וְלִגְדֻלָּתוֹ & amplitudinis ejus, Psal. 145. v. 3. *Plural.* גְּדֻלּוֹת amplitudinum, 1. Paral. 17. v. 19.

גְּדִיל *m. Plural.* גְּדִילִים, Deut. 22. v. 12., institæ, vittæ, fasciæ, funiculi, fila contorta, filamenta, *ex significatione Chald., Syriac., & Arab.*, גדל contorsit, intricavit, plexuit. *Erant fila contorta, quæ Judæi ponebant ad quatuor angulos vestimentorum, quæque* Num. 15. vers. 38. *vocantur* צִיצִת, *ut scribit Guarin. Item*, 1. Reg. 7. v. 17., גְּדִלִים fasciæ. *LXX. sunt* δίκτυα; *Vulg.* in modum retis, *hoc est*, reticulata. *Ornamenta autem erant capitellorum duarum columnarum, inquit idem Guarin, quas in Templi porticu collocavit Salomon. Apud Rabinos* אִשָּׁה גוֹדֶלֶת *est* mulier implicans capillos: & מְגַדְּלָא שֵׂיעַר נְשַׁיָּא plicans crines mulierum. *Hinc ad* fascias *transfertur, quæ rem quasi* funibus *constringunt*.

גְּדַלְיָה Godoliás, *nom. propr. filii Amariæ*, Soph. 1. v. 1., & *Sacerdotis, qui uxorem alienigenam duxerat*, Esdr. 10. v. 18.

גְּדַלְיָהוּ, Gedhaliáhu, & *juxta Vulgat.* Godoliás, *nom propr. virorum*, 2. Reg. 25. v. 22., Jerem. 38. v. 1., 1. Paral. 25. v. 3.

גִּדַּלְתִּי Geddelthí, *nom. propr. filii, vel unius e posteris Heman*, 1. Paral. 25. v. 4.

מִגְדָּל, *semel* מִגְדּוֹל, *vel* מִגְדּוֹל, 2. Sam. 22. v. 51. *m.*, *in genere est* locus, *sive* structura magnitudinis in altum extensæ, locus editus; *speciatim vero*, suggestus, Nehem. 8. v. 4., *&* turris, Gen. 11. vv. 4. 5., Isai. 5. v. 2. *&c. Metaphorice* Deus, *& nomen* Dei *dicitur* turris, *idest*, præsidium, Psal. 61. v. 4., Prov. 18. v. 10., 2. Sam. 22. v. 51. *Ubi tamen LXX., & Vulg. vertunt*, magnificans; *legebant* מַגְדִּיל, *aut* מְגַדֵּל: *In regim.* מִגְדַּל, Jos. 15. v. 37., Jud. 8. v. 17. *Plur.* מִגְדָּלִים turres, Isai. 30. vers. 25. *Cum affix.* מִגְדָּלֶיהָ turres ejus, Ezech. 26. v. 4. *Plur. fœm.* מִגְדָּלוֹת turres, 2. Paral. 32. v. 5. *& alia significatione*, מִגְדָּלוֹת crescentes plantulæ, flores, Cant. 5. v. 13. *Quidam tamen in prima significatione accipiunt, pro* turriculis. *LXX. ibidem sunt* φύουσαι gignentes, producentes (*phialæ*); *Vulg.* consitæ: *Joa. Simon interpretatur* loca terræ altiora, *hoc est*, areolas; *Aliis videntur esse* loca, in quibus crescunt aromata, *&* herbæ pigmentariorum, *ex radice* גדל crescere. *Cum affix.* בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ in turribus tuis, Ezech. 27. v. 11.

מִגְדּוֹל, מִגְדֹּל, *& cum præfix.* בְּמִגְדּוֹל, *&* בְּמִגְדֹּל Mighdól, *& juxta Vulg.* Magdalus, *nom. propr. loci mare rubrum inter & Nilum*, Exod. 14. v. 2., Num. 33. v. 7. *Est & nomen propr. urbis in Ægypto*, Jerem. 44. v. 1., *&* 46. v. 14.

מִגְדַּל־גָּד Magdalgád, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 37.

גדע Abscidit, exscidit, succidit: *Præter.* גָּדַע succidit, Thren. 2. v. 3. *Particip. præter.* גְּדֻעִים succisi, excisi, Isai. 10. v. 33. *Niph. præter.* אֵיךְ נִגְדַּע quomodo succisus est, Jerem. 50. v. 23. נִגְדַּעְתָּ succisus es, Isai. 14. v. 12. *Pih. præter.* גִּדַּע succidit, fregit, Psal. 107. v. 16. *Futur.* אֲגַדֵּעַ succidam, Psal. 75. v. 11. *Pyh. præter.* גֻּדְּעוּ excisæ, succisæ sunt, Isai. 9. v. 10.

גִּדְעוֹן Gedeón, *nom. propr. filii Joas, judicis Israel*, Jud. 6. v. 13., *qui etiam dicitur* Joas, *&* Jerobaal, *ibidem v.* 32.

גִּדְעֹנִי Gedeón, *nom. propr. patris Abidam principis Tribus Benjamin*, Num. 1. v. 11.

גדף *Pih.* Blasphemavit, contumeliâ, probro affecit: *Præter.* גִּדַּפְתָּ blasphemasti, 2. Reg. 19. v. 22. *Particip.* מְגַדֵּף probro afficit, Num. 15. v. 30.

גִּדּוּפִים *m. p.* Contumeliæ, convitia, Isai. 43. v. 28. *Constr.* גִּדּוּפֵי, Sophon. 2. v. 8.

גִּדּוּפָה *f.* Convitium, Ezech. 5. v. 15. *Plural.* גִּדּוּפוֹת convitia: מִגִּדֻּפֹתָם a contumeliis eorum, Isai. 51. v. 7.

גדר Sepsit, sepem obduxit, maceriam, murum, parietem struxit. *Præter.* גָּדַר בַּעֲדִי sepit circum me, Thren. 3. v. 7. וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ maceriabo maceriam, obducam maceriam, Hos. 2. v. 7. *sic Partic.* גֹּדֵר גָּדֵר sepiens sepem Ezech. 22. v. 30.

גֹּדֵר *m.* Faber murarius, cœmentarius: *Plural.* וְלַגֹּדְרִים & cœmentariis, 2. Reg. 12. v. 13.

גָּדֵר *m.* Maceria, murus, paries, sepes, septum, Proverb. 24. v. 31.

גֶּדֶר *m. Idem*: *Cum. affix.* גְּדֵרוֹ maceria ejus, Isai. 5. v. 5. *Plural. cum affix.* גְּדֵרֶיהָ macerias ejus, Psal. 80. vers. 13. *Fœm.* גְּדֵרָה, 1. Paral. 4. v. 23. *vel*, גְּדֶרֶת, Ezech. 42. v. 12. *idem ac in mascul. significat*: *Sed Vulg.*, *& aliis nonnumquam est* caula, stabulum, vestibulum. *Plural.* גְּדֵרֹת Num. 32. v. 24. *Constr.* גִּדְרֹת צֹאן septa, caulæ gregum, v. 16. *Cum affix.* גְּדֵרֹתָיו macerias ejus, Psal. 89. v. 41.

גֶּדֶר Gâder, *nomen propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 12. v. 13.

גְּדוֹר Gedór, *&* Gadór, *nom. propr. civitatis, aut vici in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 58., 1. Paralip. 4. v. 39.

גְּדֵרָה Gedherà, *aut* Gederà, Jos. 15. v. 36., *nom. propr. urbis ejusdem ac* גֶּדֶר, *de qua supra*.

גְּדֵרוֹת Gaderóth, *&* Gideróth, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 41., 2. Paral. 28. v. 18.

גְּדֵרִי Gederites, *nom. gentile incolarum urbis* גֶּדֶר, 1. Paralip. 27. v. 28.

גְּדֵרָתִי Gederothites, *nom. propr. incolarum urbis* גְּדֵרָה, 1. Paralip. 12. v. 4.

גְּדֵרֹתַיִם Gederotháim, *nom. propr. urbis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 36.

גרש *Radix Hebræis inusit.*, *Chald.* collegit, coacervavit; *inde* גָּדִישׁ *m.* acervus, *ut vertunt LXX.*, *Aq.*, *Theod.*, *Vulg. &c.*, *Aliis est* meta frumenti, Exod. 22. v. 5., Jud. 15. v. 5., Job 5. v. 26. *Semel sumitur a multis metaphorice pro* tumulo, *pro* sepulcro, Job 21. v. 32., *ubi tamen Vulg. vertit*, in congerie mortuorum.

גה Hic, *pronomen*, *idem quod* זֶה, Ezech. 47. vers. 13. *per commutationem* ג *&* ז, *ut suprà fuit* בַּג *&* בַּז.

גהה; *unde futur.* יִגְהֶה מִכֶּם מָזוֹר curabit a vobis ulcus, curabit vos ab ulcere, Hos. 5. v. 13. *LXX. hunc locum interpretantur*, sedabit, quiescere faciet; *Vulg.* solvere poterit a vobis vinculum.

גֵּהָה *f.* Medicina, sanatio; Prov. 17. v. 22. *LXX. est* bona valitudo; *Sym.* ætas bona; *Vulg.* ætas florida.

גהר Pronum expandit, extendit, prostravit, *vel* abjecit se: *Futur.* וַיִּגְהַר אַרְצָה pronum se abjecit in terram, 1. Reg. 18. v. 42. וַיִּגְהַר עָלָיו & pronus expandit se super eo, 2. Reg. 4. vv. 34. 35.

גֵּו גו גוא *Chald. vide in* גוה.

גוב Secare, findere, lacerare; *unde part. præs. plur. cum præfix.* וּלְגֹבִים, *& juxta Massor.* וּלְיֹגְבִים, 2. Reg. 25. v. 12., *Vulgat. vertit* in agricolas; *Alii habent* in fossores, sectores, *idest*, aratores. *Verba* secandi *ad* arationem *referuntur*, *inquit Joa. Simon.*

גוב *m.* Locusta, *sive* locustæ *species*, *sic dicta videtur*, *quod herbas*, *& gramina* abscindat. *Cum præfix.* כְּגוֹב גּוֹבָי sicut locusta locustarum, (גּוֹבָי *pro* גוֹבִים,) Nahum 3. v. 17., *id est*, sicut magnæ, *seu* prægrandes locustæ, *juxta Hebræos*: וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי & ecce formabat locustas, Amos 7. v. 1. *Simile vide in* הָרָר, *in nomine defectivo* הָר.

גֵּב *m. In singul. inusit.*, *unde plur.* גֵּבִים *tria significat*; I. Puteos, *vel* fossas, paludes, Jerem. 14. v. 3. II. Locustas, Isai. 33. v. 4., *ubi Theod. habet* βόθυνοι, *Vulg.* fossæ, *ut* Jerem. 14. v. 3. III. Laquearia, cantherios, trabes, asseres, tabulas, 1. Reg. 6. v. 9. *Cum præfix.* הַגֵּבִים fossæ, Isai. 10. vers. 31., *ubi aliis est nom. propr.*, *& Vulg. vertit* Gabim.

גוב, גּוּבָּא, גֻּבָּא *m. Chald.* Fovea, fossa: לְגוֹב אַרְיָוָתָא in foveam

veam leonum, Dan. 6. v. 8. עַל פֻּם גֻּבָּא super os foveæ, Dan. 6. v. 18.

גּוֹג Góg, *aut* Gógh, *nom. propr. filii Joel*, 1. Paral. 5. v. 4. *Item nom. propr. regis Scytharum in terra Magog, hoc est, Scythia prope Caucasum*, Ezech. 38. v. 2. *&c. Aliis est nom. comm. gentium, regumque Asiæ minoris, & Syriæ, quales tunc futuri erant Antiochus, Seleucus, Demetrius, Nicanor &c., a quibus vexandos Judæos vaticinatur Daniel, ita Guarin.*

גור, *Quæ hinc esse possint, vide suprà in* גדר.

גוה *Radix inusit., quæ sensum* concludendi, continendi, tegendi, operiendi *habuisse videtur Joa. Simoni. Inde sunt cum affix.* אַחֲרֵי גֵוֶךָ post tergum tuum, Isai. 38. v. 17. גֵוִי corpus meum, Isai. 50. v. 6. גֵוֵךְ corpus tuum, Isai. 51. v. 23.

גֵּוָה *f.* Corpus: *Cum præfix.* מִגֵּוָה, Job 20. v. 25., e corpore; *sed Vulg. habet* de vagina, *scil.* gladii. *Aliam hujusce vocis significationem vide in* גאה.

גֵּו *m.* Corpus: *& synecdochice*, tergum, dorsum: *item*, medium: מִן־גֵּו e corpore, Job 30. v. 5. *Vulg. ibidem vertit*, de convallibus; *legisse videtur* גֵּי; *alii habent*, de medio; *Cum præfix.* לְגֵו corpori, Prov. 10. v. 13.

גֵּו *m. Idem.*: *cum affix.* אַחֲרֵי גַוֶּךָ post tergum tuum, 1. Reg. 14. v. 9. אַחֲרֵי גַוָּם post tergum suum, Nehem. 9. v. 26. גַּוֵּךְ tergum tuum, Ezech. 23. v. 35.

גּוֹא, גּוֹ, גַּו *Chald.* Medium; לְגוֹא in medium, Dan. 3. v. 6. *sed frequentius est* גּוֹ, *unde* בְּגוֹ in medio, Dan. 7. v. 15. בְּגַוַּהּ in medio ejus, Esr. 4. v. 15., *quod fœm. est*; בְּגַוֵּהּ in medio ejus, Esræ 5. v. 7. *quod masculinum.*

גוי. *Vide pag.* 155.

גְּוִיָּה *f.* Corpus: לִגְוִיָּה corpori, Nahum. 3. v. 3. *Constr.* גְּוִיַּת 1. Sam. 31. v. 12. *Cum. affix.* בִּגְוִיָּתָם in corpora illorum, Nahum 3. v. 3. *Plural.* גְּוִיֹּת corpora, 1. Sam. 31. v. 12. *Cum affix.* גְּוִיֹּתֵיהֶם corpora sua, Ezech. 1. v. 23. גְּוִיֹּתֵיהֶנָה corpora sua, Ezech. 1. v. 11. *cum* ה *paragogico, pro* הֶן.

גוז Abscidit, abscissus fuit, abripuit, avulsit: *Sed Samar., & Arab., auctore Joa. Simone, sonat latine*, transivit, pertransivit: *verba enim* secandi *habent etiam notionem* celeritatis, & transitus: *Præter.* גָּז חִישׁ, Psal. 90. 10. abscissum est, transiit festine: *LXX. hoc idem vertunt*, ἐπῆλθε

πραὸ

πραότης, *Vulg.* supervenit mansuetudo : *Partic. præs. m.*, *sive nom.* גּוֹז ; *inde cum affix.* גּוֹזִי, Psal. 71. v. 6., avulsor meus, evellens me ; *LXX. autem est* σκεπαστής μου, *Vulgat.* protector meus : *Futur.* וַיָּגָז abripuit, *& juxta Vulg.* detulit. *Vide* גָּזַז.

גּוּחַ Prodiit, prodire fecit, eduxit, edidit, גֹּחִי, Mich. 4. v. 10., & ede, educito, *scil. partum, juxta Ab. Esr.*, *juxta autem LXX.* καὶ ἀνδρίζου & viriliter age ; *juxta Vulg.* & satage : *Particip. præs.*, *vel nom. verbale* גֹּחַ ; *inde cum affix.* גֹּחִי, Psalm. 22. v. 10., eductor meus ; *LXX.*, *& Vulg. est*, qui extraxisti me. *Futur.* וַתָּגַח & prodis, Ezech. 32. v. 2., *est in* Pathach *propter accentum ad penultimam retractum*, *sicut* וַתָּנַח Gen. 8. v. 4. *Hiph. Particip.* מֵגִיחַ מִמְּקֹמוֹ prodibat, erumpebat è loco suo, Jud. 20. v. 33. *Chald. Particip. plural.* מְגִיחָן erumpebant, Dan. 7. v. 2. *Infin.* בְּגִיחוֹ cum prodiret, *vel* erumperet illud, Job 38. v. 8. *Futur.* יָגִיחַ prodire faciet, educet, erumpet, influet, Job 40. v. 23.

גּוֹי *m.* Gens, populus, Gen. 15. v. 14. *&c.*, *quæ vox a rad. inusit.* גָּוָה *derivanda videtur Joa. Simoni*, *q. d.* tectio terræ, *hoc est*, *cujus* copia *terræ superficies tegitur*. *Sæpius autem* גּוֹי *dicitur* de gentibus *infidelibus*, *& incredulis*, *à vera fide in Deum*, *& republica Israelis alienis*, *quæ idcircò Deo abominationi fuerunt*. *Hinc Judæi appellarunt*, *ac etiamnum appellant Christianos*, גּוֹיִם gojim, *quasi* gentem *abominabilem*, *quin etiam* (*exemplo* Gen. 20. v. 4., *ubi* goj *de solo* Abimelech *putant dici*) *virum unicum* (*Christianum*) *vocant singulariter* גּוֹי goj, *& fœminam* גּוֹיָה gojah, *affectu prorsus malitioso*. *At* גּוֹי *de unico non dici*, *docet Aben Esra*, Exod. 21. v. 8. *Atque ita*, *quod ante Christum fuit generale nomen*, *fecerunt speciale*, *& ad solos Christianos restrinxerunt*. *Turcas enim non* Gojim, *sed* יִשְׁמְעֵאלִים Ismaëlitas : *Æthiopes*, כּוּשִׁיִּים *appellant*, *& ita aliæ quæque gentes*, *Christo non addictæ*, *speciali nomine ipsis vocantur*. *Ex quo autem libri ipsorum censuræ Christianorum in quibusdam locis fuere subjecti*, *pro* גּוֹיִם, *declinandæ invidiæ causa*, *substituerunt* כּוּתִיִּים Cuthiim, *ut in opere Talmudico*, *Basileæ edito*, *factum*. Cuthæos *autem* Samaritanos *olim vocarunt*, *quod venerint ex* Cutha, *de qua* 2. Reg. 17. v. 24. *Aliquando tamen etiam de Judæis usurpatum est* ;

est; Efficiam te patrem gentis magnæ, Gen. 12. v. 2. *sub quibus & Israëlitæ* : Vos eritis mihi regale sacerdotium, & gens sancta, Exod. 19. v. 6. *Hyperbolice ad* locustas *transfertur*, Joel.1.v.6. *sicut* עַם populus *de* formicis, Prov. 30.v.25. *Cum affix.* גּוֹיִ gentis meæ, Sophon. 2. v. 9. pro גּוֹיִי : *Plur.* גּוֹיִם gentes, Gen. 17. v. 4. *contractè, ut ante cum affix.*, *pro* גּוֹיִים. *Constr.* גּוֹיֵי הָאָרֶץ gentes terræ, Gen. 22. v. 18. *Cum affix.* בְּגוֹיֵהֶם in gentibus suis, Gen. 10. v. 5. גּוֹיִךְ gentes tuas, Ezech. 36. vv. 13. 14. *contractè scriptum*, *& legendum* גּוֹיַיִךְ, *ut Masorethæ notarunt*.

גּוּל Exsultavit : *Præter.* וְגַלְתִּי & exultabo, Isai. 65. v. 19. *Hiph. Infin. cum futur.* גּוּל יָגוּל exsultando exsultabit, Prov. 23. v. 24. *scribitur cum* ו, *ac si esset ex Kal*, *sed legitur cum* י, גִּיל יָגִיל, *ex Hiph. ut Masorethæ notarunt*; *Imper.* גִּילוּ exsultate, Joel. 2. v. 23. *pro* הָגִילוּ *Futur.* יָגֵיל exsultabit, Psalm. 21. v. 2. *cum* י *redundante*, *juxta Masorethas*. *Vide* גלה, *&* גלל.

גֹּל. *Vide in* גָּלַל.

גּוֹלה, *&* גֹּלָה. *Vide in* גָּלָה.

גּוּם *Vide supra in* גַּו.

גִּיל *m.* Exsultatio, Hos. 9. v. 1. שִׂמְחָה וָגִיל lætitia, & exsultatio, Isai. 16. v. 10. בְּגִילְכֶם *vide infra in* גיל.

גִּילָה *f. Idem*, Isai. 65. v. 18., *irregulare est*, וְתָגֵל אַף גִּילַת & exsultabit etiam exsultatione, Isai. 35. v. 2. *Ab. Esra supplet*, גִּילַת לֵב exsultatione animi, *constructum pro absoluto*.

גָּוַע Exspiravit, *de agone animam agentium*, *quomodo in novo Testamento de Christo est* ἐξέπνευσεν, Luc. 23. v. 46. *Præter.* כִּי גָוַע quòd exspirasset, Num. 20. v. 29. וְגֹוֵעַ & exspirans, moribundus, Psal. 88. v. 16.

גּוּף; *Hiph.* הֵגִיף Claudere, occludere : *Futur.* יָגִיפוּ occludent, Nehem. 7. v. 3. *In Targum aliquoties pro Hebræo* סָגַר *ponitur*, *& inde* מְגוּפָה operculum *apud Rabbinos*.

גּוּף *m.*, *apud Rabbinos*, *in Bibliis feminine* גּוּפָה corpus, *q.d.* conclusio, *sive* clausura animæ; *unde Constr.* גּוּפַת שָׁאוּל corpus Saulis, 1. Paral 10. v. 12. גּוּפֹת corpora, *ibid.*

גּוּר Commoratus, diversatus fuit, mansit, habitavit, *in loco peregrino*, *sive* constanter, *&* diu, *ut* Psal. 5. v. 5., *&* 15. v. 1., Job 19. v. 15. *&c.*, *sive* ad breve tempus, *& tunc*

& tunc latine sonat peregrinatus fuit, *ut* Gen. 12. v. 10., 19. v. 9., Levit. 19. v. 33. *Praeterea ab* אגר, *ut arbitratur Joa. Sim.*, *mutuo accipit significationem* colligendi, *sive* congregandi, *unde est* congregavit, *ut* Habac. 1. v. 15., *& intransitive*, congregavit se, convenit, coivit, *ut* Psal. 56. v. 7., *&* 59. v. 4., *&c. Et a* יגר *habet alium sensum*, timendi *scil.*, *unde* timuit, metuit, formidavit, *ut* Num. 22. v. 3., Deut. 1. v. 17., 18. v. 22., 32. v. 27., 1. Sam. 18. v. 15., Job 19. v. 29., Psal. 22. v. 24., 33. v. 8. *& tunc cum* ל *vel* מִן *plerumque construitur* : *Praeter.* גָּר peregrinatus fuit, Gen. 35. v. 27., Judic. 17. vers. 7., *&* 19. vv. 1. 16., *cum* ה *paragogico* גַּרְתָּה peregrinatus es, Gen. 21. vers. 23. *Partic. praes.* גָּר peregrinans, Exod. 12. v. 49., Levit. 17. vers. 10., *item* habitans, inquillinus, Job 19. vers. 15., מֵעַם־גָּר ab habitante, *vel* accola, Job 28. v. 4., *idest*, ب loco, ubi erant accolae, *juxta R. Levi*. *Plur.* גָּרִים peregrinantes, Levit. 25. vv. 6. 45., 2. Sam. 4. v. 3., *& Constr.* גָּרֵי inquilini, Job 19. v. 15. *Faem. constr.* מִגָּרַת בֵּיתָהּ ab habitatrice, *vel* inquilina domus suae, Exod. 3. v. 22. *Infinit. cum futur.* גּוֹר יָגוּר peregrinando peregrinabitur, *vel* congregando congregabit se, *juxta Hebraeos quosdam*, Isai. 54. v. 15. *Imper.* גּוּר peregrinare, Gen. 26. v. 3., *Faemin.* גּוּרִי *idem*, 2. Reg. 8. v. 1. *Sed in plur.* timete : גּוּרוּ לָכֶם metuite vobis, Job 19. v. 29. וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ & timete ab eo, Psal. 22. v. 24. *Futur.* אָגוּר metuerem, Deut. 32. v. 27., *sed cum* ה *paragog.* אָגוּרָה commorabor, Psal. 61. v. 15., תָּגוּר timebis, Deut. 18. v. 22., *sed faem.* תָּגוּרִי peregrinaberis, *vel* peregrinari poteris, 2. Reg. 8. v. 1., יָגוּר peregrinabitur, Exod. 12. v. 48., Psal. *autem* 15. v. 1., *&* Isai. 33. v. 14., commorabitur : *cum affix.* יְגֻרְךָ, *contracte pro* יָגוּר עִמְּךָ, commorabitur tecum, Psal. 5. v. 5., *sed* יְגֹרֵהוּ colliget, congregabit eum, Habac. 1. v. 15., *cum praefix.* וַיָּגָר & peregrinatus est, Gen. 20. v. 1., 21. v. 34., *item* timuit, Num. 22. v. 3., Hose. 10. v. 5., Job 41. v. 17., Psal. 33. v. 8., *item* congregant se, *locis indicatis*. *Hithp. Partic.* מִתְגּוֹרֵר commorans, permanens, hospitans, 1. Reg. 17. v. 20., Jerem. 30. v. 23. *juxta Kimchi*, *& R. Salom.* *Futur.* יִתְגּוֹרָרוּ congregant se, Hos. 7. v. 14. *Vide* גרה, גרר, *&* נגר.

גור,

גור, & גּוֹר *m.* Catulus, *sic autem dictus videtur Joa. Simoni, quia se ad matrem* congregat, Gen. 49. v. 9., Deut. 33. verf. 22. *Plur. cum præfix.*, & *affix.* מִגֻּרֶיהָ e catulis suis, Ezech. 19. verf. 3., *item alia forma in constr. cum præfix.* כְּגוֹרֵי sicut catuli, Jerem. 51. v. 38., & *in plur. fœm. cum affix.* גֹּרוֹתָיו catulis suis, Nahum 2. v. 12.

גור Gúr, & *juxta Vulg.* Gavér, *nom. propr. civitatis, aut loci, ut quibusdam videtur, in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem*, 2. Reg 9. v. 27.

גּוּר־בַּעַל Gurbaal, *nom. prop. loci, in quo habitabant Arabes, quos delevit Ozias*, 2. Paral. 26. v. 7. *Aliis est civitas, quæ dicitur* Gerara; *aliis* Petra *in Arabia*.

גֵּר *m.* Peregrinus, inquilinus, advena, accola: *Cum affix.* וְגֵרְךָ & peregrinus tuus, Exod. 20. v. 10. *Plural.* גֵּרִים peregrini, Exod. 22. v. 21. *semel* גֵּירִים, 2. Paral. 2. v. 16.

גֵּרוּת *f.* Hospitium, Jerem. 41. v. 17.

מָגוֹר *m.* Formido, metus, pavor, Jerem. 6. v. 25. *Fœmin.* מְגוֹרָה; *unde constr.* מְגוֹרַת רָשָׁע formido improbi, Prov. 10. v. 24.

מָגוּר *m.* Commoratio, habitatio, peregrinatio, formido. *Cum affix.* בִּמְגוּרָם in commoratione ipsorum, Psal. 55. verf. 16. *Plur. constr.* מְגוּרֵי אָבִיו peregrinationum patris sui, Gen. 37. v. 1. *Cum affix.* בִּמְגוּרָיו in habitationibus suis, Job 18. v. 19. מְגוּרַי formidines meas, Thren. 2. v. 22. *Vide &* מָגֹר.

מְגוֹרָה *f.*, Formido; *unde in regim.* מְגוֹרַת, Prov. 10. verf. 24., *quod LXX.* est ἀπώλεια perditio; *Vulg.* quod timet; *aliis* formido, pavor: *Plur. cum affix.* מְגוּרֹתַי formidines meæ, pavores mei, Ps. 34. v. 5., מְגוּרֹתָם formidines eorum, Isai. 66. v. 4.

מְגוּרָה *f.* Granarium, horreum, *quia fruges in eo* congregantur, & recipiuntur, Hag. 2. verf. 10.

מַמְּגֻרוֹת *f. p.* Granaria, Joel. 1. v. 17. *Vox anomala, inquit Aben Esra, aucta duplici* מ *formativo*.

גְּרוֹשׁ *m.* Strigmentum, ramentum, pulvis. *Sed LXX. est* βῶλαξ gleba, & *Vulg.* sordes: וְגוּשׁ & ramentum, Job 7. v. 5. *scribitur cum* ו, & *legitur per* ו.

גְּוִיֹּתֵיהֶנָה. *Vide in* גְּוִיָּה *pag.* 154.

גִּזְבָּר *m. Chald.* Quæstor, præfectus ærario, Esr. 1. verf. 8., *ubi LXX. habent* Γασβαρηνος Gasbarenus, & *Vulg.* filius Gazabar; *putarunt siquidem, nom. esse propr.*, & *gentile*:

tile : *Plur. ex alia forma*, גִּזְבְּרַיָּא quæstores, Esr. 7. v. 21., *LXX. ibidem sunt* γάζαι gazæ, *idest*, gazarum præfecti, *sive, ut vertit Vulg.* custodes arcæ publicæ.

גָּזַז Rescuit, abscidit, totondit : *Partic.* כִּי גֹזֵז quod tonderet, 1. Sam. 25. v. 4. *Plur.* גֹּזְזִים tondentes, 2. Sam. 13. v. 23. *Constr.* עַל גֹּזְזֵי ad tonsores, Gen. 38. v. 12. *Imper. fœm.* גָּזִּי tonde, Jerem. 7. v. 29., Mich. 1. v. 16. *Futur.* תָגֹז tondebis, Deuter. 15. v. 19., וַיָּגָז, Num. 11. v. 31., *LXX. vertunt* ἐξεπέρασεν, & traduxit; *Vulg.* & detulit; *alii* & avulsit, abripuit : *item* & totondit, *aut* evulsit (capillos), Job. 1. v. 20. *Niph. præter. plur.* נָגֹזּוּ, Nahum 1. v. 12., tonsi sunt; *LXX. habent* dividentur; *Vulg.* attondentur. *Vide in* גוז.

גָּזֵז Gezéz, *nom. propr. filii Caleb ex Epha concubina*, 1. Paralip. 2. v. 46.

גֵּז Vellus, secta lana, Deut. 18. vers. 4. וּמִגֵּז & de vellere, Job 31. v. 20. *Item* secta herba, fœnisecium, gravamen, pratum detonsum, Psal. 72. v. 6. *Plur. Constr.* גִּזֵּי fœnisecia, Amos 7. v. 1.

גִּזָּה *fœm.* Vellus, Jud. 6. vv. 37. 38. 39. 40., *Constr.* גִּזַּת הַצֶּמֶר vellus lanæ, Jud. 6. v. 37.

גָּזִית *f.* Cæsura, cæsio : lapis cæsus, & ferro politus, 1. Reg. 6. v. 36. *&c.*

גָּזַל Rapuit, abripuit, diripuit : *Præter.* גָּזַל גְּזֵלוֹת rapinas rapuit, Ezech. 18. v. 12. *Niph. præter.* וְנִגְזְלָה & eripitur, Prov. 4. v. 16.

גֵּזֶל, גָּזֵל, *&* גֶּזֶל *m.* Rapina, vis, violentia, Ezech. 18. v. 18., *&* 22 v. 29. וְגֵזֶל מִשְׁפָּט & rapina juris, Eccles. 5. v. 7.

גּוֹזָל *m.* Pullus, *avium, vel columbarum propriè*, *quod* rapinæ *sit expositus*, Gen. 15. v. 9. *Plural. cum affix.* גּוֹזָלָיו pullos suos, Deut. 32. v. 11.

גְּזֵלָה *f.* Raptum, rapina, Ezech. 18. v. 7. *Construct.* גְּזֵלַת הֶעָנִי rapina pauperis, Isai. 3. v. 14. *Plural.* גְּזֵלוֹת Ezech. 18. vers. 12.

גָּזָם *m.* Eruca, Joel. 1. v. 4., 2. v. 25., Amos 4. v. 9., *Bocharto, aliisque est* locustæ *species, quæ gramina, & frondes* detondet; *unde Ab. Esra à* גָּזַז tondendo, *deducit, &* ם *servile esse vult.*

גזם Gazám, *nom. prop. viri principis familiæ, &c.* Esdr. 2. vers. 48.

גוזן Gozán, *nom. propr. fluvii Asiæ minoris in confiniis Armeniæ, & Mediæ, ac mare Caspium ingredientis*, 2. Reg. 17. v. 6., & 19. v. 12., 1. Paral. 5. v. 26., Isai. 37. v. 12.

גזוני Gezonites, *nom. propr. loci, ex quo oriundus erat Assem*, 1. Paral. 11. v. 34.

גזע *m.* Truncus succisus, Isai. 11. v. 1. *Cum affix.* גִּזְעוֹ truncus succisus ejus, Job 14. v. 8.

גזר Secuit, scidit, abscidit: decidit, decrevit: *Præt.* גָּזַר abscinderet, *scil.* hostis, *vel* abscinderetur, Hab. 3. v. 17. *Futur.* וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין & scindet, & *juxta Vulg.*, declinaverit ad dexteram, Isai. 9. vers. 19. *id est*, exscindendo undiqueversum victum colliget: וְתִגְזַר אֹמֶר & decernes sermonem, Job 22. v. 28. *Niph.* נִגְזַר exscindi, excidi, succidi: decerni: *Præter.* נִגְזַר decretum est, Esth. 2. v. 1., נִגְזָרוּ excisi sunt, Psal. 88. v. 6.

גזר *Chald. idem ac* גָּזַר *significat*: *Partic. plur.* גָּזְרִין, Dan. 2. v. 27., 5. v. 11., *& in statu emphat.* גָּזְרַיָּא, Dan. 4. v. 4., 5. v. 7., aruspices, divini, *quasi* sectores *dicti, quod ex victimis sectis futura prædicerent*: *Aliis videntur* augures, *ita dicti quod cœlum in certas partes* dividant; *Hithpehal, præter. fœm.* אִתְגְּזֶרֶת excisus est, Dan. 2. v. 45. *sic* הִתְגְּזֶרֶת v. 34.

גֶּזֶר, *& in pausa* גָּזֶר Gézer, & Gázer, *nom. propr. civitatis in Tribu Ephraim, sive in confiniis hujus, & alterius Tribus Benjamin*, Jos. 16. v. 3., Judic. 1. v. 29., 2. Sam. 5. vers. 25.

גֶּזֶר *m.* Segmentum, decisum: *Plural.* בֵּין הַגְּזָרִים inter segmenta illa, Gen. 15. v. 17.

גְּזֵרָה *f.* Decisio, Levit. 16. v. 22. *LXX. ibidem est* invia, & *Vulg.* solitaria (*terra*) *quasi ab aliis* divisa, & separata. *Chald.* decretum: *unde Constr.* בִּגְזֵרַת עִירִין ex decreto vigilum, Dan. 4. v. 14.

גִּזְרָה *f.* Decisum, segmentum: excisio, septum, structura separata, *ab alia quasi* decisa, & distincta, Ezech. 41. vv. 12. 13. *Cum affix.* גִּזְרָתָם excisio eorum, Thren. 4. v. 7.

מְגֵזֵרָה *f.* Serra, *juxta alios*, securis. *Plur.* וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל & ferris,

ferris, *vel* fecuribus ferreis, 2. Sam. 12. v.31. *a* fecando.

גְּזִרִין *m. plur. Chald. vide fupra in* גְּזַר.

גִּזְרָת, *&* גִּזִית *vide in* גָּזָה, *&* גֵּז.

גַּחַל *m.* Pruna, carbo: *Plur.* גֶּחָלִים prunæ, 2. Sam. 22. v. 13. *Conftr.* גַּחֲלֵי אֵשׁ prunarum ignis, Levit.12. v. 16. *Cum affix.* עַל־גֶּחָלָיו fuper prunas ejus, Ifai. 44. v. 19.

גַּחֶלֶת *f. Idem*, Ifai. 47. v. 14. *Cum affix.* גַּחַלְתִּי pruna mea, 2. Sam. 14. v. 7.

גַּחַם Gáham, *nom. propr. filii Nachor*, Gen. 22. v. 24.

גחן גָּחוֹן *m.* Venter, *&* de reptilium ventre *tantum dicitur*, *ut R. Salomon. monet*: עַל־גְּחֹנְךָ fuper ventrem, Levit. 11. v. 42. *cum* ו *majufculo, ut Maforethæ notant, quod ea eft media litera totius Legis Mofis. Vide in* גוח.

גִּחוֹן, *&* גִּיחוֹן Gihón, *nom prop. fontis in urbe Jerufalem, qui eft idem ac* Siloe, *ut quidam arbitrantur*: *Aliis autem eft* mons *vicinus eidem Jerufalem*, 1. Reg. 1. v.33., 2. Paral. 32. v. 30.

גַּחַר Gaher, *nom. propr. cujufdam principis familiæ*, Efdr.2. v.47.

גיא גַּיְא *m.* Vallis: כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא omnis vallis attolletur, Ifai. 40. v. 4. *dictionem hanc* גיא *a radic. inufit.* גָּוָה, *vel* גָּיָה *derivandam arbitratur Joa. Simon.*, *unde* vallis *dicta*, *quod montibus* tecta, *&* conclufa *eft*.

גַּיְא *f. Idem*: הַגָּיְא vallis, Num.21. v.20. *Hine abfque* א, וְהַגַּי & vallis, Jof. 8. v. 11. בַּגַּי in valle, Deuter. 34. v. 6. לַגַּי in vallem, Mich. 1. v. 6.

גֵּיא *f. Idem*: גֵּיא גְּדוֹלָה vallis magna, Zach.14. v.4., *abfque* א, גֵּי הָעֹבְרִים vallis tranfeuntium, Ezech.39. v.11., *quod novies fic fcribi, a Maforethis obfervatum*: *Plur.* גֵּאָיוֹת, Ezech.31. v.12., *&* גֵּיאָוֹת, *quod legendum* גְּאָיוֹת 2.Reg.2. v.16., *& fic* Ezech.6.v.3. *Cum affix.* וְגֵיאוֹתֶיךָ & valles tuæ, Ezech.35.v.8.

גָּיָה *Radix inufit.*, *inde*, *ut quibufdam videtur*, גַּי, גֵּי, *&c.*, *quæ vide fupra in* גַּיְא, גֵּיא, *&* גַּיא.

גֵּיהִנֹּם, *&* גֵּי בֶן־הִנֹּם Vallis Hinnom, *&* vallis filii Hinnom *prope Jerufalem fita ad auftrum*, *cujus quidem fit mentio*, Jof. 15. v. 8., *&* 18. v. 16., 2. Paralip. 33. v. 6. *In ea erat locus excelfus ædificatus, cui* תֹּפֶת Topheth *nomen*, *in quo facrificuli idololatræ immolabant liberos hominum idolo Moloch*, *traducendo eos per ignem*, *five comburendo eos*, Jerem. 7. v. 31., *&* 19. v. 2., 2. Paralip. 28. v. 3. *Pius rex Jofias*

iſtum locum polluit, 2. Reg. 23. v. 11. *projiciendo illuc cadavera, fimum, ſtercora, ac omnes res immundas, ne amplius horrendæ iſti idololatriæ conſecratus eſſet, aut religioſus haberetur; Fuitque illic* אֵשׁ תָּמִיד ignis continuus *ad ea, quæ projiciebantur, comburenda. Locus autem ille dictus fuit* תֹּפֶת Tophet *a* תֻּפִּים tympanis, *quæ ſacrificuli pulſabant, ne parens clamorem pueri audiret*: vallis *vero* Hinnom, *quia vox pueri erat* נֹהֵם rugiens, *aut quod aſtantes ſacrificuli dicerent,* יֶהֱנֶה לָךְ utile erit tibi, dulce erit tibi, condimentum erit tibi, *ita in libro Jalkult in* Jerem. cap. 7., *ita R. David Kimchi in* 2. Reg. 23. v. 11., *in* Pſal. 27. v. 13. *Inde (ab* horrendis iſtis cruciatibus & igne perpetuo) *poſtmodum appellatum fuit judicium impiorum, ſive* locus, *in quo pœnas æternas impii ſuſtinebunt*, גֵּיהִנָּם Gehinnam, *id eſt*, γέεννα Gehenna. *Atque iſtam* Gehennæ *ſignificationem probant antiquiſſimi Judæorum libri, & inter eos Talmudici*, cap. 7. Sanhedrin, *& in* Nedarim cap. 4.

גֵּיא־מֶלַח, 2. Sam. 8. v. 13., *quibuſdam eſt nom. prop.* Ge-melach: *Aliis eſt nomen appellativum, hinc Vulg. vertit*, vallis ſalinarum.

גֵּיא־שְׁמָנִים, Iſai. 28. v. 1. *quibuſdam eſt nom. propr.*, Gé-ſcemanim: *Sed ab LXX. vertitur* ὄρος παχὺ mons pinguis; *& melius ab Aq., Theod., Sym., & Vulg.* vallis pinguedinum, *ſive* pinguiſſima.

גִּיד *m.* Nervus, Gen. 32. v. 33. *Plural* גִּידִים Ezech. 37. v. 6. *Conſtr.* גִּידֵי, Job 40. v. 17.

גִּיחַ Giach, *nom. propr. loci in Tribu Benjamin non longe a Gabaon,* 2. Sam. 2. v. 24. *Aliis eſt nom. appellativum*; *unde Vulg. eſt* vallis; *legebant propterea* גַּיְא, *ut & LXX., qui habent* Γαὶ.

גִּיחוֹן Gehón, *nom. propr. fluvii Paradiſi terreſtris*, Gen. 2. v. 13., *& etiam fontis in urbe Jeruſalem, aut montis prope eandem urbem*, 1. Reg. 1. v. 33., 2. Paral. 32. v. 30.

גֵּיחֲזִי Giezí, *nom. propr. famuli Eliſei*, 2. Reg. 4. v. 12.

גִּיל *m.* Similitudo, ſimilis, *aut* æqualis natura, conditio, *vel* ſtatus: אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם qui ſunt ſecundum ſimilitudinem veſtram, Dan. 1. v. 10.

גִּיל, *&* גִּילָה *Vide in* גול.

גִּילֹנִי Giloni, *& juxta Vulg.* Gilonites, *nom. comm. civium urbis* גִּלֹה, 2. Sam. 15. v. 12.

גִּינַת

גִּינַת Ginéth, *nom. propr. patris Thebni*, 1. Reg. 16. v. 21.

גִּיר *m.* Calx: כְּאַבְנֵי־גִר ficut lapides calcis, Isai. 27. v. 9. *cum defectu* י.

גִּירָא *m. Idem*; עַל־גִּירָא in calce, *vel* fuper calcem, *id eft* in tectorio ex calce, Dan. 5. v. 5.; *Ubi Theod.* גִּירָא *eft* κονίαμα opus albarium; *Vulg. autem eft* fuperficies.

גיש. *Vide in* גוש.

גַּלָּב *m.* Tonfor: *Plural.* תַּעַר הַגַּלָּבִים novacula tonforum, Ezech. 5. v. 1.

גִּלְבֹּעַ Gelbóe, *nom. propr. montis, aut montium in Tribu Iffachar*, 1. Sam. 28. v. 4.

גַּלְגַּל Rota, *vide infra pag.* 168.

גִּלְגָּל Galgál, *nom. propr. civitatis, aut loci in Tribu Benjamin*, Jof. 4. v. 19., Ofee 9. v. 15.

גֻּלְגֹּלֶת, גֻּלְגֹּלֶת. *Vide infra pag. ut fupra.*

גְּלָא *Chald. vide infra* גָּלָה.

גֶּלֶד *m.* Cutis, pellis: *Cum affix.* עֲלֵי גִלְדִּי fuper cutem meam, Job 16. v. 15.

גָּלָה *Significat* I. migravit, deportatus, abductus fuit in captivitatem, *vel* exilium, 1. Sam. 4. vv. 21. 22., Ifai. 5. v. 13., 24. v. 11., Ofee 10. v. 5. *Præter. fœm.* גָּלְתָה migravit, Thren. 1. v. 3., וְגָלִית & transmigrabis, Ezech. 12. v. 3. *Plural.* גָּלוּ migrarunt, Ezech. 39. v. 23, Amos 1. v. 5., *Partic.* גּוֹלָה, *vel* גֹּלֶה migrans, migraturus, 2. Sam. 15. v. 19., 2. Reg. 24. v. 14., *& fœm.* גֹּלָה, Ifai. 49. v. 21., *Plur.* גֹּלִים migrantes, Amos 6. v. 7. *Infin.* גְּלֹה migrando, Amos 5. v. 5., 7. vv. 11. 17., *vel* גְּלוֹת migrare, Jud. 18. v. 30., Jerem. 1. v. 3. *Imper.* וּגְלֵה & migra, Ezech. 12. v. 3. *Futur.* יִגְלֶה, Amos 5. v. 5., 7. vv. 11. 17., *& per apocopen tertiæ radicalis* ה, יִגֶל migrabit, abducetur, Job 20. v. 28., 2. Reg. 17. v. 23., 25. v. 21., Jerem. 52. v. 27., *Plural. m.* יִגְלוּ migrabunt, Amos 6. v. 7. *Niph.* נִגְלָה, *& fœm.* נִגְלָה abductus, deportatus, *&* deportata fuit, Ifai. 38. v. 12. *Hiph.* הֶגְלָה deportavit, 2. Reg. 17. v. 11., 24. v. 14., 25. v. 11., 1. Paral. 5. v. 6., Efdr. 2. v. 1., Nehem. 7. v. 6., Efth. 2. v. 7., Jerem. 29. v. 1., 39. v. 9., 52. vv. 15. 28. 29. 30. *Cum affix.* הֶגְלָם deportavit eos, 1. Paralip.

ralip. 8. v. 7., Jerem. 20. v. 4., *idem significat*; 2. Reg. 17. vv. 26. 27. 28. 33., Jerem. 24. v. 1., 29. vv. 4. 7. 14., Amos 5. v. 27. *Infinit.* הַגְלוֹת deportare, Jerem. 24. v. 1., 27. v. 19., 43. v. 3., 1. Paralip. 6. v. 15., Ezech. 39. v. 25., Thren. 4. v. 22., Amos 1. v. 6., *Futur.* וַיַּגְלֶה & deportavit, 2. Reg. 16. v. 9., *& per apocopen literæ* ה, וַיֶּגֶל, 2. Reg. 17. v. 6., 18. v. 11., 24. v. 15., 2. Paralip. 36. v. 20. *Cum affix.* וַיַּגְלֵם & deportavit eos, 2. Reg. 15. v. 29., 1. Paralip. 5. v. 26., וַיַּגְלוּם & deportarunt eos, 1. Paralip. 8. v. 6. *Hoph. præter.* הָגְלָה deportatus est, Esth. 2. v. 6., *Plural.* הָגְלוּ deportati fuerunt, Jerem. 40. v. 7., 1. Paralip. 9. v. 1. *Fœmin.* הָגְלְתָה deportata fuit, Esth. 2. v. 6., *& absque* ה *in fine*, הָגְלַת deportata est, Jerem. 13. v. 19. *Partic.* הַמָּגְלִים deportati, Jerem. 40. v. 1. II. גָּלָה *est*, revelavit, retexit, *& intransitive*, revelavit, retexit se: *Præter.* גָּלָה revelavit, 1. Sam. 9. v. 15., Proverb. 27. v. 25. Amos 3. v. 7., גָּלִיתָ revelasti, 2. Sam. 7. v. 26., 1. Paralip. 17. v. 25., וְגָלִיתִי & revelabo, 1. Sam. 20. vv. 12. 13., גָּלוּ revelarunt, 1. Sam. 22. v. 17. *Particip.* גוֹלֶה revelans, 1. Sam. 22. v. 8., Prov. 20. v. 19. *Particip. Pahul*, גָּלוּי revelatum, retectum, patens, publicum, Esth. 3. v. 14., 8. v. 13., Num. 24. vv. 4. 16., Jerem. 32. vv. 11. 14. *Futur.* אֶגְלֶה revelabo, Ruth. 4. v. 4., יִגְלֶה revelabit, 1. Sam. 20. v. 2., Job 33. v. 16., *& contracte per apocopen literæ* ה, וַיִּגֶל, וַיֶּגֶל & revelabit, Iob 36. vv. 10. 15. *Niph.* נִגְלָה revelavit se, 1. Sam. 3. v. 21., 6. v. 20. Isai. 22. v. 14., 23. v. 1., 40. v. 5., Dan. 10. v. 1., Ezech. 13. v. 14., 23. v. 29., Osee 7. v. 1. נִגְלְתָה revelatum est, Isai. 53. v. 1., נִגְלֵתִי revelavi me, 1. Sam. 2. v. 27., נִגְלוּ revelarunt se, Gen. 35. v. 7., Jerem. 13. v. 21., *& cum præfix.* הֲנִגְלוּ an revelatæ sunt, Job 38. v. 17., וְנִגְלִינוּ & revelabimus nos, 1. Sam. 14. v. 8. *Partic. plur. fœm.*, וְהַנִּגְלוֹת, & revelata, Deut. 29. v. 29. *Infin. cum præfix.* הֲנִגְלוֹה num revelando, 1. Sam. 2. v. 27., *& in alia forma*, נִגְלוֹת retegi, 2. Sam. 6. v. 20., *& in forma usitata cum præfix.* בְּהִגָּלוֹת in retegendo se, Ezech. 21. v. 29., כְּהִגָּלוֹת secundum retegi, 2. Sam. 6. v. 20., לְהִגָּלוֹת ad retegendum se, Isai. 56. v. 1. *Imperat. plural.* הִגָּלוּ revelamini, Isai. 49. v. 9. *Futur.* יִגָּלֶה revelatum erit,

1. Sam.

1. Sam. 3. v. 7., *item*, retegetur, & retecta fuit, Exod. 20. v. 26., Prov. 26. v. 25., Ezech. 16. vv. 36. 56., *& defective per apocopen literæ* ה, תִּגַל retegetur, Isai. 47. v. 3., *item in plural.* יִגָּלוּ revelabuntur, 2. Sam. 22. v. 16., retexerunt se, 1. Sam. 14. v. 11., Psal. 18. v. 16. *Phiel.* גִּלָּה, *& fœmin.* גִּלְּתָה retexit, Levit. 20. vv. 11. 17. 18. 20. 21., Deut. 27. v. 20., Job 41. v. 5., Psal. 98. v. 2., Thren. 4. v. 22., Isai. 26. v. 21., Ezech. 22. v. 10., גִּלִּית *m.*, *&* גִּלִּית, *vel* גִּלִּית retexisti, *sive* discooperuisti teipsam, Isai. 57. v. 8., Ruth 3. v. 4., גִּלִּיתִי revelavi, Jerem. 11. v. 20., 20. v. 12., 33. v. 5., 49. v. 10., Ezech. 16. v. 37., Nahum 3. v. 5., *plur.* גִּלּוּ retexerunt, Thren. 2. v. 14., Ezech. 23. v. 10., *Particip. m.* מְגַלֶּה revelans, Job 12. v. 22., Prov. 11. v. 13., 27. v. 5. *Infinit. cum præfix.* לְגַלּוֹת ad retegendum, Levit. 18. vv. 6. 17. 18. 19., *Imperat. m.* גַּלֵּה revelato, *& absque* ה, גַּל revela, Psalm. 119. vv. 18. 22., *& fœm.* גַּלִּי retege, Isai. 47. v. 2. *Futur.* אֲגַלֶּה retegam, Osee 2. v. 12., Mich. 1. v. 7., תְּגַלֶּה, *vel* תְּגַלֶּה reteges, Levit. 18. vv. 7. 8. 9. *&c.* 20. v. 19., *& contracte absque* ה, תְּגַל reteges, Prov. 25. v. 9., *& fœmin.* תְּגַלִּי deteges, Isai. 16. v. 3., יְגַלֶּה, *&* יְגַל reteges, Deuter. 23. v. 1., Num. 22. v. 31., Isai. 22. v. 8., וַתְּגַל & retexit, Ruth 3. v. 7., Ezech. 23. v. 18., יְגַלּוּ retegent, Job 20. v. 27. *Pual*, גֻּלָּה, *& fœmin.* גֻּלְּתָה retecta fuit, Nahum 2. v. 8. *Hitpb.* הִתְגַּלָּה revelavit seipsum; *unde Infinit. cum præfix.* בְּהִתְגַּלּוֹת in revelando se, Prov. 18. vers. 2. *Futur. cum præfix. absque* ה *in fine*, וַיִּתְגַּל & retexit se, Gen. 9. v. 21. *Vide in* גדל, *&* גלל.

גלה, *vel* גְּלָא, *Chald.* Revelavit: *Partic.* גָּלֵא revelans, revelat, Dan. 2. v. 22. 29., *& cum* ה, גָּלֵה, Dan. 2. v. 28. *Pibel* גְּלִי revelatum, Dan. 2. v. 19., *&* גְּלִי Dan. 2. v. 30., *Infinit.* מְגַלֵּא revelare, Dan. 2. v. 47. *Aphel præter.* הַגְלִי migrare fecit, deportavit, transtulit, Esdr. 4. v. 10., 5. v. 12.

גִּלֹה Giló, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 51., 2. Sam. 15. v. 12.

גֻּלָּה *f. Vide infra post* גָּלַל.

גּוֹלָה, *&* גֹּלָה *fœm.* Migratio, deportatio, exilium, Jerem. 46. v. 19., Ezech. 12. v. 3., captivitas, Jerem. 29. v. 16., 48. vv. 7. 11., Ezech. 12. v. 11., Amos 1. v. 15. *Et metonymice*,

mice, *ipsa* captivorum turba, deportata multitudo, deportati, exules, *ut* Jerem. 28. v. 6., 29. vv. 1. 4. 20. 31., Ezech. 1. v. 1., 3. vv. 11. 15., Zach. 6. v. 10. כְּלֵי גוֹלָה instrumenta deportationis, Jerem. 46. v. 19.

גָּלוּת, *& semel* גָּלֻת, Abdia 1. v. 20., *fœm.*, *idem ac supra*: גָּלוּת שְׁלֵמָה deportatio perfecta, Amos 1. v. 9. *Cum affix.* וְגָלוּתִי & deportationem meam, *id est*, deportatos meos, Isai. 45. v. 13., גָּלוּתֵינוּ captivitas nostra, (*cum* י *otioso*) Ezech. 33. v. 21. *& sine eodem* Iod, *ibidem* cap. 40. vers. 1. *Chald.* גָּלוּתָא *idem*, Dan. 2. v. 25.

גִּלָּיוֹן. *Vide in* גלל *pag.* 168.

גִּלְיוֹנִים *m. p.* Specula; *quod objecta revelent*: *LXX.*, *aliisque sunt indumenta* tenuissima, pellucida, *quæ corporis* nuditatem *magis* revelabant, *quam* tegerent, Isai. 3. v. 23.

גלח *Pih.* Rasit, Abrasit: וְגִלַּח רֹאשׁוֹ & radet caput suum, Num. 6. v. 9. *Pyh. præter.* גֻּלַּח abrasus fuit, Jud. 16. v. 22. אִם גֻּלַּחְתִּי si raderer, v. 17. *Partic. plural. Constr.* מְגֻלְּחֵי זָקָן rasi barba, Jerem. 41. v. 5. *Hithp. præter.* וְהִתְגַּלָּח & radet se, Levit. 13. v. 33. *Infinit.* הִתְגַּלְּחוֹ radere eum, Num. 6. v. 19.

גָּלְיָת Goliath, *nom. propr. Gigantis*, *quem expugnavit David*, 1. Sam. 17. v. 4.

גלל Volvit, devolvit, convolvit, volutavit, *Præter.* גַּלּוֹתִי devolvi, Jos. 5. v. 9. *Niph. præter.* וְנָגֹלּוּ & convolventur, Isai. 34. v. 4. *Futur.* וְיִגַּל & devolvetur, *id est*, decurret, fluet, Amos 5. v. 24. *Pih. præter. ex geminata prima radicali*; וְגִלְגַּלְתִּיךָ & devolvam te, Jerem. 51. v. 25. *Pyh. partic. fœm.* מְגוֹלָלָה volutatum, Isai. 9. v. 4. *Hiph. Futur.* וַיָּגֶל ut devolveret, Gen. 29. vers. 10. *Hitph. præter.* הִתְגַּלְגָּלוּ devolvunt sese, Job 30. v. 14. *Partic.* מִתְגּוֹלֵל volutabat sese, 2. Sam. 20. v. 12. *Infinit.* לְהִתְגּוֹלֵל ut volutetur, Gen. 43. v. 18. *Vide* גֻּלָּה, *& quæ inde sequuntur.*

גָּלָל *m.* Stercus, *à* convolutione, 1. Reg. 14. v. 10. *Cum affix.* כְּגֶלְלוֹ sicut stercus ipsius, Job 20. v. 7. *Plural.* כַּגְּלָלִים veluti stercora, Sophon. 1. v. 17. *Constr.* תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם pro stercoribus humanis, Ezech. 4. v. 15.

גָּלָל *m.* Occasio, causa, *q. d.*, rerum revolutio, *vel* negotium. *Cum præposit.* ב *ut* particula *usurpatur*: *ut* בִּגְלַל יוֹסֵף

in-

in causa Josephi, *vel* propter Josephum, Gen. 39. vers. 5. *Cum affix. in pausa*, בִּגְלָלְךָ in causa tua, propter te, Gen. 30. v. 27. *&c.*

גְּלַל *m. Chald.*, *unde* אֶבֶן גְּלָל, Esdr. 5. v. 8., 6. v. 4., *LXX. est* λίθος ἐκλεκτὸς lapis electus, *id est*, magnus; *&* λίθος κραταιὸς lapis fortis, *id est* grandis: *Vulg.* lapis impolitus: *Aliis vero* lapis convolutionis, devolutionis, *id est*, maximus, *quem devolvi necesse est præ gravitate*: *Aben Esra*, *R. Sal.*, *&* *Elias Levita* marmor *interpretantur*.

גָּלָל Galàl, *nom. propr. viri Levitæ*, 1. Paralip. 9. v. 15.

גָּלִיל *m.* Limes, confinium, *diversorum terminorum* convolutio, *&* concursus: בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל in terra confinii hujus, 1. Reg. 9. v. 11. *Sed LXX. ibidem est* Γαλιλαία, *Vulg.* Galilæa, *nom. propr. regionis terræ Chanaan*: *in quem sensum acceperunt etiam apud* Isai. 9. v. 1., *ubi constr.*, גְּלִיל הַגּוֹיִם Galilæa gentium; *Aq. autem vertit* θῖνες, limites, *&* *Sym.* ὅριον, terminus, confinium. *Cum* ה *paragog.* גָּלִילָה, 2. Reg. 15. v. 29., *Joa. Simon vertit* in circuitum, *Vulg. est* Galilæa. *Plural.* גְּלִילִים volubiles, versatiles, orbes, 1. Reg. 6. v. 34. *LXX. ibidem sunt* στροφεῖς cardines. *Constr.* גְּלִילֵי, Cant. 5. v. 14., *LXX. vertunt* τορευταί, *Vulg.* tornatiles: *Eadem autem dictio*, *quæ occurrit*, Esth. 1. v. 6., *LXX. est* κύβοι cubi, *Vulg.* circuli; *Alii utrobique vertunt*, orbes; *Joa. Simoni* גְּלִילִים *sunt semper* annuli; *unde arbitratur*, *explicationem vocis* גְּלִילִים *per* volubiles *formæ ejus repugnare*; *hinc &* *ea* הַשְּׁנֵית גְּלִילִים 1. Reg. 6. v. 34. *vertit* annuli januæ, *id est* cardines, *ita ut*, *addit ille*, *ejusdem loci sensus sit*: duæ valvæ januæ unius & cardines, *vel* cum cardinibus.

גְּלִילָה *f.* Galilæa, *juxta quosdam*. *Hebræi* tractum, terminum, limitem *exponunt*, Ezech. 47. v. 8. *Aquil. ibidem est* θῖνες, *Vulg.* tumuli; *Plural.* גְּלִילוֹת termini, limites, tractus, in circuitum, *scil.* circumscripti; Joel. 4. v. 4. *sed Aquil. sunt* θῖνες, *Vulg.* tumuli; *eamdem tamen vocem*, Jos. 13. v. 2., *idem Vulg. interpretatur* Galilæa; cap. *vero* 18. v. 17., *&* 22. vv. 10. 11., *interpretatur* tumulos: *quibusdam aliis ibidem est nomen propr. loci circa Jordanem*, *&* *quidem trans flumen*. *Vide supra in* גָּלִיל.

גִּלֲלַי Galalài, *nom. propr. Sacerdotis*, Nehem. 12. v. 36.

גִּלּוּלִים *m. p.* Idola, Dii ſtercorei, *per contemptum* Ezech. 22. verſ. 3. *Couſtr.* גִּלּוּלֵי Ezech. 8. verſ. 10. *Cum affix.* אֶת גִּלּוּלָיו Deos ſtercoreos ſuos, Ezech. 14. v. 4.

גּוֹל *m.* Devolutus, Pſal. 22. v. 9. *quidam loco participii præſentis* גֹּלֵל *poſitum exiſtimant*, devolvens eſt, devolvit, *ſcil. vel* ſe, *vel* res, *aut* vias ſuas, *juxta id*: devolve ſuper Dominum viam tuam, Pſal. 37. v. 5.

גַּל *m.* Cumulus, acervus, *quaſi* convolutionem *dicas*, Gen. 31. v. 46. *Item* ſcaturigo, *a* revolutione aquæ, Cant. 4. v. 12. עַל־גַּל juxta ſcaturiginem, Job 8. v. 17. *Plural.* גַּלִּים acervi, Hoſ. 12. v. 12., 2. Reg. 19. v. 25. *Item* fluctus, *ab* aquarum convolutione, Zach. 10. v. 11. *Conſtr.* כְּגַלֵּי הַיָּם ſicut fluctus maris, Iſai. 48. v. 18. *Cum affix.* גַּלֶּיךָ fluctuum tuorum, Job 38. v. 11.

גֻּלָּה *f.* Lecythus, lenticula, *LXX.*, *&* *Vulg.* lampas: מִימִין הַגֻּלָּה à dextris lecythi, Zach. 4. v. 3. *Conſtr.* גֻּלַּת הַזָּהָב lecythus auri, Eccl. 12. v. 6., *Vulg. ibi.* vitta. *Cum affix.* וְגֻלָּהּ & lecythus ejus, Zach. 4. v. 2. *pro* גֻּלָּתָהּ *vide ſimile in* עָרֵם *inter nomina*: *Plural.* גֻּלּוֹת ſcaturigines, Joſ. 15. v. 19., גֻּלֹּת orbes, 1. Reg. 7. v. 41. *Vulg. vertit* funiculi.

גִּלָּיוֹן *m.* Volumen, liber, *qui antiquitus in longum deſcriptus* convolvebatur, *ut hodiè* Liber Legis *in ſynagogis Judæorum*: *vel, ſi deducatur à* גָּלָה, *quia ignota* revelat: גִּלָּיוֹן גָּדוֹל volumen magnum, Iſai. 8. v. 1.

גִּלְגָּל *m.* Gilgal, *nom. proprium loci*: *Item* rota, *unde Conſtr.* גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ rota plauſtri ſui, Iſai. 28. v. 28.

גַּלְגַּל *m.* Orbis, rota, ſphæra: כַּגַּלְגַּל tamquam rotam, *vel* rotationem, *id eſt*, pulverem rotatum, *&* circumactum *à* turbine, Pſal. 83. v. 14., *&* *ſic* Iſai 17. v. 13., בַּגַּלְגַּל in orbe, Pſal. 77. v. 19., *nempe* cœleſti, *qui circumvolvitur, ita Ab. Eſra*: רֶכֶב וְגַלְגַּל curribus, & rotis, Ezech. 23. v. 24., *quidam* eſſedum, *alii* carrucas *interpretantur*. *Plur. cum aff.* וְגַלְגִּלָּיו rotæ ejus, Iſai. 5. v. 28. *Chald.* גַּלְגִּלּוֹהִי rotæ ejus, Dan. 7. v. 9.

גֻּלְגֹּלֶת *f.* Calvaria, cranium, caput, 2. Reg. 9. v. 35. לַגֻּלְגֹּלֶת in caput unumquodque, Exod. 16. v. 16. *Cum affix.* אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ cranium ejus, Judic. 9. v. 53. *Plural. cum affix.* לְגֻלְגְּלֹתָם per capita ſua, Num. 1. v. 2.

מְגִלָּה *f.* Volumen, liber convolutus, Jerem. 36. v. 28. *Conſtr.*

מְגִלַּת

מְגִלַּת סֵפֶר volumen libri, Jerem. 36. v. 2. *Chald.* מְגִלָּה חֲדָה volumen unum, *id est*, quoddam, Esdr. 6. v. 2.

בִּגְלַל Propter, occasione, causa: *Vide supra pag. 166.*

גָּלַם Convolvit, involvit: *Futur.* וַיִּגְלֹם & convolvit, 2. Reg. 2. v. 8.

גֹּלֶם, *vide in* גָּלָה, *pag.* 163. 164. 165.

גֹּלֶם *m.* Glomus, massa; *rudis, & intricata adhuc, neque in veram formam evoluta: Cum affix.* גָּלְמִי massam rudem meam, Psalm 139. v. 16.

גְּלוֹם *m.* Pallium: *Plur. Constr.* בִּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת palliis, *vel* togis hyacinthinis, Ezech. 27. vers. 24. *Aquil. ibidem vertit*, εἰλήματα, *Sym.* περιελήματα, *Vulg.*, *& alii*, involucra.

גַּלְמוּד *m.* Solitarius, rejectus, & desertus, desolatus, *ita Aben Esra in* Job 3. v. 7., *&* 30. v. 3. *Fœm.* גַּלְמוּדָה solitaria, Isai. 49. v. 21., *LXX. ibid. est*, χήρα vidua; *Vulg. autem*, non pariens.

גַּלִּים Gallim, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, 1. Sam. 25. v. 44., Isai. 10. v. 30.

גִּלְיוֹן, גִּלְיֹנִים *Vide in* גָּלַל, *pag.* 166., 168.

גּוֹלָן, *&* גָּלוֹן Golan, *&* Gaulón, *nom. propr. civitatis in Basanitide*, Deut. 4. v. 43., Jos. 20. v. 8.

גִּלֹנִי, *&* גִּילֹנִי Giloni, *& juxta Vulg.* Gilonites *nom. commune civium urbis* גִּלֹה, 2. Sam. 15. v. 12., 23. v. 34.

גלע *Hithpah.* הִתְגַּלַּע immiscere se: *Infinit.* וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע ante miscere se, antequam immisceat se, Prov. 17. v. 14. *Futur.* יִתְגַּלָּע immiscet se, Prov. 18. v. 1. *Sic* 20. v. 3., *neque sæpiùs legitur.*

גִּלְעָד Galaád, *nom. propr. regionis trans Jordanem*, Num. 32. v. 39., Deuter. 3. v. 15., Jos. 13. v. 11. *Item civitatis in Tribu Gad, vel in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem*, Judic. 12. v. 7., *ubi tamen* Galaad *sumi potest pro ipsa regione, inquit Guarin: item nom. est montis in Tribu Gad*, Gen. 31. vv. 21. 23. 25. *&c. Est & nom. virorum*, Num. 26. v. 29., 1. Paralip. 5. v. 14.

גִּלְעָדִי Galaadites, *nom. comm. incolarum regionis, urbis, montis* Galaad; *aut posterorum ipsius* Galaad, Jud. 12. v. 7. *&c.*, *hinc plur.*

גִּלְעָדִים Galaaditæ, 2. Reg. 15. v. 25., *&c.*

גָּלַשׁ Detondit, deglabravit: *Præter.* שֶׁגָּלְשׁוּ quæ detondent, *ex significatione Syra, & Chaldaica*, Cant. 4. v. 1., 6. v. 5.

6. v. 5. *Hinc in* Targum, גְּלוֹשׁ recalvester, גְּלוֹשְׁתָּא recalvatio, *in* Lev 13. vv. 41. 42. *Sed LXX. in priori loco vertunt*, αἱ ἀπεκαλύφθησαν, quæ revelatæ sunt, *id est*, apparuerunt, *vel* apparent; *Vulg.*, quæ ascenderunt. *At* cap. 6. vers. 5. *LXX. interpretantur*, αἱ ἀνέβησαν, quæ ascenderunt. *Vulg. autem ibidem habet*, quæ apparuerunt; *Aben Esra*, *aliique vertunt*, quæ conspicuæ sunt, & videntur; *vel* splendent, nitent, *à nomine* שֶׁלֶג nix, *transpositis literis*. *Tandem Joa. Simoni*, *sequuto Arab. significationem in* 2. *conjugat.*, *videtur* גָּלַשׁ *vertendum*, mane aquatum ivit; *unde in plur.* mane aquatum iverunt, *potandi ergo*.

גֻּלָּה, *&* גַּלָּה. *Vide supra pag.* 164., 165., 166.

גם Etiam, quoque: *Repetitum in continuatione sententiæ*, *est*; tum, tam, quam: וְגַם quinetiam, Gen. 44. v. 9. הֲגַם num etiam, etiamne? Gen. 16. v. 13. וְאַף־גַּם ac insuper etiam, Levit. 26. v. 44., *pleonasmus nec inelegans*, *nec in his particulis infrequens*: בְּשַׁגָּם eo quod etiam, Gen. 6. v. 3., *compositum ex præpositione* ב, *&* *pronomine* שׁ, *quod cum* Pathach *loco* Sægol *notatur*, *&* גַּם.

גמא *Pih.* Absorpsit, exsorpsit, exhausit: *Futur.* יְגַמֶּא־אֶרֶץ absorbet terram, *nempe*, celerrimo cursu, *ut R. Levi explicat*, Job 39. vers. 24. *Chald.* facit foveam in terra: *Sic alii*, fodit. *Hiph. Imper.* הַגְמִיאִנִי sorbere fine me, sorbendum da mihi, Gen. 24. v. 17. *In* Targum, גָּמְעַן דְּמָא absorbent sanguinem, Job 39. v. 30: גְּמִיעָה absorbitio, *apud Rabbinos*.

גֹּמֶא *m.* Juncus, scirpus, papyrus, *sic dicta*, *quia* aquam sorbet, & imbibit: *occurrit*. Exod. 2. v. 3., Job 8. v. 11., Isai. 18. v. 2., 35. v. 7.

מְגַמָּה *f.* Haustus, *Constr.* מְגַמַּת פְּנֵיהֶם Habac. 1. v. 9. *R. Sal. exponit per* שְׁאִיפַת absorbitio, haustus faciei ipsorum, *hoc est*, celerrimo suo cursu, *quo videntur terram ante se constitutam quasi* absorbere, tendunt orientem versus: *vel*, cursu ipsorum est celerrimus, *ut* orientalis ventus.

גמד גֹּמֶד *m.* Cubitus, mensura cubiti, Judic. 3. v. 16. *Idem quod* אַמָּה, *de quo in* אמם; *Aqu.*, *&* *Sym. est* γρόνθος παλαιστιαῖος pugnus palmaris; *Vulg.* palma manus.

גַּמָּדִים *m. p.* Gammadæi, Ezech. 27. v. 11. *Populi Phœniciæ*, (quo-

(*quorum urbem Plinius corruptè* Gamalen , *pro* Gamaden *appellat*, lib. 2. cap. 91.) *quasi* cubitales , *vel* brachiales *dicti* , *quod brachio potentes*, *& robusti essent* , *ut quibusdam placet* ; *non quòd cubitalis staturæ fuerint* , *quod loco isti non convenit*: *LXX. habent* φύλακες custodes (portæ *scil.*) , *sive* excubitores , *vel* milites præsidiarii , *ut placet Joa. Simoni*; *Aq.*, *& Vulg. sunt*, pigmæi , *ita appellati ob rationem jam datam*.

גִּמְזוֹ Gamzó, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, 2. Paralip. 28. v. 18.

גמל Retribuit , rependit , retulit bonum , *vel* malum ; *& ita construitur cum accusativo affixo vel separato* , *cum dativo*, *vel cum præpositione* עַל : *Item* ablactavit , educavit , maturavit : *Præter.* כִּי גָמַל עָלָי quia rependit mihi , Psalm. 13. v. 6., גְּמַלְתַּנִי הַטּוֹבָה rependisti mihi bonum , וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה & ego affeci te malo , 1. Sam. 24. verf. 18. *Particip.* וּבֹסֶר גֹּמֵל & omphax maturescens , Isai. 18. v. 5. *Particip. præter.* גָּמוּל ablactatus , Isai. 11. v. 8. *Infinit.* עַד גְּמֻלָהּ אֹתוֹ donec ablactasset eum , 1. Sam. 1. v. 23. *Futur.* וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים & maturabat , educabat amygdala , Num. 17. v. 23., וַתִּגְמְלֵהוּ & educavit eum , 1. Reg. 11. v. 20. *Niph. Infinit.* הִגָּמֵל ablactari ; *& Futur.* וַיִּגָּמַל & ablactetur , Gen. 21. verf. 8. *Vide &* 1. Sam. 1. v. 22.

גָּמָל *m.* Camelus , Isai. 21. v. 7. *Plural. absolutum*, *& constructum*, גְּמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו camelos ex camelis domini sui , Gen. 24. v. 10. *Semel additur fœmininum ad distinguendum sexum* ; גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת cameli lactantes , Gen. 32. v. 16. *Cum affix.* לִגְמַלֶּיךָ camelis tuis , Gen. 24. v. 19. *Camelus*, *ut Bocharto videtur* , *est dictus à* retribuendo , *quod sit animal iram diu servans*, *&* mala rependens.

גָּמוּל Gamúl, *nom. propr. Sacerdotis vigesimæ secundæ classis*, 24. v. 17.

גְּמוּל *m.* Retributio , *bona* , *vel mala* ; *unde vel* beneficium , *vel* maleficium , *& omnino* meritum *denotat* : *Cum affix.* אֶת־גְּמוּלֵךְ retributionem tuam , meritum tuum , Psal. 137. v. 8. גְּמֻלְךָ retributio tua , Abdia 1. v. 15. *Plural. cum affix.* כָּל־גְּמוּלָיו omnium beneficiorum tuorum , Psal. 103. v. 2. *Fœmin.* גְּמוּלָה 2. Sam. 19. v. 37. *Plural.* אֵל גְּמֻלוֹת Deus retributionum , Jerem. 51. v. 56.

תַּגְמוּל *m.* Retributio, beneficium, meritum; *Unde cum affixo formæ Chaldaicæ*, תַּגְמוּלוֹהִי beneficia ejus, Psalm. 116. vers. 12.

גְּמַלִּי Gemalli, *nom. propr. patris Amiel*, Num. 13. v. 13.

גַּמְלִיאֵל Gamaliél, *nom. propr. filii Phadassur*, Num. 1. v. 10.

גמם *Radix inusit. Sed apud Arabes est*, addidit, auxit adjecto cumulo; *item* prope fuit, institit; *Inde est, auctore Simone*, גַּם etiam, *quod ubique, inquit Kimchi, est* augentis *particula, quam vide supra pag.* 170.

גמץ גּוּמָּץ *m.* Fossa: חֹפֵר גּוּמָּץ fodiens fossam, Eccles. 10. v. 8. *Chaldaicum est; unde* גֻּמָּצָא עֲמִקְתָּא fovea profunda, Prov. 22. v. 14., *& verbum*, גַּמְּצֵיהּ effodit eam, Psal. 7. v. 16. *in* Targum.

גמר Perfecit: defecit, desiit; *Præter.* גָּמַר חָסִיד desiit beneficus, Psal. 12. v. 2., *& sic* 77. v. 9. *Partic.* גֹּמֵר עָלָי perficientem erga me, Psal. 57. v. 3. *Futur.* יִגְמָר־נָא deficiat quæso, Psal. 7. v. 10. יִגְמֹר בַּעֲדִי perficiat pro me, Psalm. 138. v. 8.

גְּמִיר *m. Chald.* Perfectus, consummatus, *juxta quosdam; vel substantive*, perfectio, integritas, Esdr. 7. v. 12.

גֹּמֶר Gómer, *nom. propr. filii Japhet*, Gen. 10. v. 2., *item filiæ Debelaim*, Ose. 1. v. 3.

גְּמַרְיָה Gamarias, *nom. propr. viror.*, Jerem. 29. v. 3., 36. v. 11.

מְגַמַּת, *vide supra in* מְגַמָּה *post* גֹּמֶא.

גנב Furatus est, abduxit, subtraxit, surripuit furtim: *Præt.* גָּנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי furatus es Deos meos, Gen. 31. v. 30. *Partic. præter.* גָּנוּב furtivum, Gen. 30. v. 33. *Plural.* מַיִם גְּנוּבִים aquæ furtivæ, Prov. 9. v. 17. *Fœmin. cum* י *paragogico, juxta R. Salom.*, גְּנֻבְתִי furto sublatum, Genes. 31. v. 39. *Vide simile infra in* מְלֵא. *Niph. Futur.* יִגָּנֵב furto ablatum erit, Exod. 22. v. 11. *Pih. Præter. plural. construct.* מְגַנְּבֵי suffuratores, qui suffurantur, Jerem. 23. v. 30. *Futur.* וַיְגַנֵּב אֶת־לֵב & suffurabatur cor, 2. Sam. 15. v. 6. *Pyh. Infinit. cum præter.* גֻּנֹּב גֻּנַּבְתִּי furando furto ablatus sum, Genes. 40. v. 15. *Futur.* וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב & apud me verbum erat furtivum, absconditum, clandestinum, Job 4. vers. 12. *Hithp. Futur.* וַיִּתְגַּנֵּב & furtim subtraxit se, 2. Sam. 19. v. 4.

גַּנָּב *m.* Fur : כְּבֹשֶׁת גַּנָּב fecundum pudorem furis , Jerem. 2. v. 26. *Plur.* חַבְרֵי גַּנָּבִים focii furum , Ifai. 1. v. 23.

גְּנֵבָה *f.* Furtum , Exod. 22. v. 3. *Cum affix.* בִּגְנֵבָתוֹ cum furto fuo , v. 2.

גְּנֻבַת Genubáth , *nom. propr. filii Adad Idumæi* , 1. Reg. 11. verf. 20.

גְּנַז *Radix Hebr. inufit. Chald.* , *Syr.* , & *Arab.* collegit , repofuit , recondidit ; *inde* גֶּנֶז *m.* thefaurus , gaza , opes : *Plural. conftr.* אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ in thefauros regis , Efth. 3. v. 9.

גִּנְזַיָּא *Chald. plural. in ftatu emphat.* , thefauri , *vel* gazæ , Efdr. 5. v. 17.

גַּנְזַךְ *m.* Gazophylacium : *Plural. cum affix.* וְגַנְזַכָּיו & gazophylaciorum ejus , 1. Paral. 28. v. 11. *R. Salom. fcribit , effe locum , in quo* thefauri facri *affervantur* , *formæ* אַרְגַּז .

גָּנַן Protexit , obtexit : *Conftruitur. cum* עַל . *Præter.* וְגַנּוֹתִי עַל הָעִיר & protegam fupra urbem hanc , 2. Reg. 20. v. 6. *Infinit.* גָּנוֹן protegendo , Ifai. 31. v. 5. *Hiph. Futur.* יָגֵן עֲלֵיהֶם proteget eos , Zach. 9. v. 15.

גַּן Hortus : *quod fepto* protegi *foleat* , Gen. 2. v. 8. *Cum affix.* לְגַנִּי in hortum meum , Cant. 5. verf. 1. *Plural.* מַעְיַן גַּנִּים fons hortorum , Cant. 4. v. 15.

גַּנָּה גִּנָּה *f. Idem* , Ifai. 1. v. 30. *Conftr.* גִּנַּת Cant. 6. verf. 11. *Plur.* גַּנּוֹת horti , Eccl. 2. v. 5. *Cum affix.* גַּנּוֹתֵיכֶם hortos veftros , Amos 4. v. 9.

מָגֵן *m.* Clypeus , fcutum ; *a* protegendo , Gen. 15. v. 1. , *femel reperitur fœmininum* , עַל הַמָּגֵן הָאֶחָת fuper fcutum unum , 1. Reg. 10. v. 17. *Cum affix.* מָגִנִּי fcutum meum , Pfal. 7. v. 11. *Plur.* מָגִנִּים fcuta , 1. Reg. 10. verf. 17. *Conftr.* מָגִנֵּי הַזָּהָב fcuta aurea , 1. Reg. 14. v. 26. מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת fcuta ærea , verf. 27. *Cum affix.* מָגִנֶּיהָ clypei ejus , *id eft* , protectores , Hof. 4. v. 18. *Fœmin.* מְגִנּוֹת fcuta , 2. Paral. 23. v. 9.

מְגִנָּה *f.* Obtegumentum : *Conftr.* מְגִנַּת־לֵב obtegumentum cordis , *id eft* , אוֹטֶם הַלֵּב obturatio cordis , *juxta R. Salom.* , Thren. 3. v. 65. *Confer.* 2. Corinth. 3. vv. 14. 15. *ubi dicitur* κάλυμμα velamen . *Vide etiam in* מָגֵן : *Plura vide in anteced.*

גִּנְּתוֹן Genthón *nom. propr. Sacerdotis* , *qui fœdus cum Deo initum fignavit* , Nehem. 10. v. 7.

געה Mugiit, boavit: *Infinit.* וְגָעוֹ & mugiendo, 1. Sam. 6. v. 12. *Futur.* אִם יִגְעֶה an boat, mugiet, Job 6. verf. 5.

געל Faftidivit, abominatus eft, cum faftidio rejecit. *Præter.* גְּעַלְתִּים faftidivi eos, Levit. 26. v. 44. *Particip.* גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ faftidiens virum fuum, Ezech. 16. v. 45. *Niph. Præter.* נִגְעַל faftidio fuit, 2. Sam. 1. v. 21. *Hiph. Futur.* וְלֹא יַגְעִל & non faftidit, *id eft*, cum faftidio coit, & in caſsum femen ejicit, Job 21. v. 10. *Ubi LXX. habent*, ὠμοτόκησε fœtum immaturum peperit; *Aq.* ἐξέβαλε ejecit; *Sym.* ἐξέτρωσε, *Vulg.* abortivit.

גַּעַל Gáal, *nom. propr. filii Obed*, Jud. 9. v. 35.

גֹּעַל *m.* Faftidium, Ezech. 16. v. 5.

גער Increpavit, objurgavit, compefcuit: *conftruitur vel abfolute, vel cum præpofitione* ב, *&* אֵת: *Item* גָּעַר *quibufdam eft*, perdidit, difperdidit, corrupit: *Præter.* וְגָעַר בּוֹ & increpabit eam, Ifai. 17. v 13., גָּעַרְתָּ זֵדִים perdidifti fuperbos, Pfal. 119. v. 21. *& fic* Pfal. 9. v. 6., *ubi Aben Efra notat, abfque* ב *conftructum, fignificare* excifionem, *&* perditionem.

גְּעָרָה *f.* Increpatio, Prov. 13. v. 1. *Conftr.* גַּעֲרַת, Ifai. 30. v. 17. *Cum affix* מִגַּעֲרָתוֹ ab increpatione ejus, Job 26. v. 11.

מִגְעֶרֶת *f.* Increpatio, perditio, exitium, Deuter. 28. v. 20.

געש Concuffus commotus fuit: *Futur.* וַתִּגְעַשׁ & concuffa fuit, Pfal. 18. v. 8. *Pyh. Futur.* יְגֹעֲשׁוּ concutiuntur, Job 34. verf. 20. *Hithp* וְהִתְגָּעֲשׁוּ & commoventur, Jerem. 25. v. 16., *cum* Cholem *in medio propter ejectum* Dagefch, *ut in Pyhal.*, *fic futur.* יִתְגֹּעֲשׁוּ commoveantur, Jerem. 46. v. 8., *& cum* Pathach, יִתְגָּעֲשׁוּ Jerem. 46. v. 7.

גַּעַשׁ Gáas, *nom. propr. montis in Tribu Ephraim*, Jof. 24. v. 30., Jud. 2. v. 9., *item torrentis in eadem Tribu*, 2. Sam. 23. v. 30.

גֹּעָתָה Goàtha, *nomen propr. montis, vel arcis rotundæ prope Jerufalem*, Jerem. 31. v. 39.

גַּעְתָּם Gatham, *nom. propr. filii Eliphaz filii Efau ex Ada uxore*, Gen. 36. v. 11.

גפן *Radix Hebræis inufit.*, *fed Arab.* amputavit: *Hinc*, *ut multis videtur*, גֶּפֶן, *& in paufa* גָּפֶן vinea, vitis, Gen.

Gen. 40. v. 9., 2. Reg. 4. v. 39. *&c. a* putando *dicta*; *quia nulla alia arbor, inquit Joa: Simon, putatione magis indiget, quam* vitis. *Metonymice* fructum vitis *notat*, 2. Reg. 18. v. 31., Isai. 36. v. 16. *Item metaphorice de* gente *aliqua dicitur, ut* Deut. 32. v. 32., Psal. 80. v. 9., Isai. 16. vv. 8. 9., Jerem. 2. v. 21., *&* de familia, Ezech. 19. v. 10. *Cum affix.* גַּפְנוֹ vitem suam, *id est*, fructum vitis suæ, 2. Reg. 18. v. 31., *& sic* Jerem. 5. v. 17. *Plur.* וְהַגְּפָנִים & vites, Cant. 2. v. 13. גַּפִּין, *vide in* גַּף *Chald.*

גפף *Radix Heb. inusit.*, *Chald. autem* clausit, conclusit, cinxit; *inde est*.

גַּף *m.* Corpus, *quasi diceretur*, clausura animæ: *Cum affix.* בְּגַפּוֹ, Exod. 21. vv. 3. 4., cum corpore suo, *id est*, בִּלְחוֹדוֹהִי, *ut Targum reddit*, *nempe* sine uxore sua; *quod expressere LXX.*, *qui vertunt* μόνος solus: *Vulg. ibidem interpretatur* cum veste, cum vestitu suo. *Plur.* גַּפִּים, *LXX. sunt* ὑψηλὰ excelsa; *Vulg.* arx; *Aliis vero* alæ, *metaphorice* fastigium, pinnæ, *juxta Chaldaicam significationem*, *vel* eminentiæ, *ut* גַּב, *permutatis* ב *&* פ: *Constr.* עַל גַּפֵּי, Prov. 9. v. 3., super alis, *id est*, pinnis excelsis, super eminentiis; *Vulg. vertit* ad arcem.

גַּף *m. Chald.* ala, *ut Hebr.* אֵגֶף, *vel* אֲגַף, *quasi diceretur*, conclusio, obtectio corporis: *Plur.* גַּפִּין alæ, Dan. 7. vv. 4. 6. *Cum affix.* גַּפַּיהּ *f.* alæ ejus, Dan. 7. v. 4., *ubi abundat* י *juxta Masorethas*. אֲגַפִּים *vide in* א: *item* בְּגַפּוֹ *vide supra in* גַּף.

גֹּפֶר *m.*, Gen. 6. v. 14., Cedri species, *vel* cypressus, *ex qua naves olim fabricabantur*, *& ex qua una extructam fuisse Noë arcam, arbitrantur Bochartus, aliique*: *Verum Joa. Simon contendit, demonstratum jam, unius arboris speciem arcæ Noachi, cujus ibidem fit mentio, construendæ non suffecisse; ac propterea cum Hieronymo, Vossio, aliisque mavult, per* עֲצֵי גֹפֶר *intelligere* ligna resinæ, *sive* picis, ligna pinguedinis, *sive* oleosa, *qualia sunt* pinus, *sive* picea, *&* pinaster, abies, terebinthus, oxycedrus, taeda, larix, cupressus, *& hujuscemodi alia*: *Vulg. ibidem in genere vertit* (ligna) lævigata. *Plinius* lib. 13, cap. 5. *mentionem facit cujusdam cedri, quæ cariem non sentit, cuique materiæ est æternitas.*

גָּפְרִית

גָּפְרִית *f.* Sulphur, Gen. 19. v. 24.

גֵּר , גֵּר , *&* גֵּר . *Vide supra pag.* 157., 158., 163.

גִּירָא . *Vide pag.* 163.

גֵּרָא Gerá, *nom. propr. virorum*, Gen. 46. v. 21., Jud. 3. v. 15., 2. Sam. 16. v. 5., 1. Paral. 8. v. 3.

גרב *m.* Psora; scabies maligna, *intus*, *&* *foris sicca*, *juxta R. Salom.*, Levit. 21. v. 20., Deut. 28. v. 27.

גָּרֵב Garéb, *nom. propr. collis prope Jerusalem*, Jerem. 31. v. 39., *item nomen viri*, 2. Sam. 23. v. 38., 1. Paralip. 11. v. 40.

גַּרְגַּר *m.*, *&* גַּרְגְּרָה *f. Vide infra post* גרר .

גִּרְגָּשִׁי Girgascí, *& juxta Vulg.*, Gergesæus, *nom. propr. populi ex* Gergesæo *Chanaanis filio oriundi*, *quem deleturi erant Israelitæ*, Gen. 10. v. 16., 15. v. 21. *Is populus habitabat cis Jordanem*, *ubi habitabant Jebusæi*, *Jerichuntini*, *&c.*

גרד *Hithp.* הִתְגָּרֵד Scabere, scalpere se: *Infinit.* לְהִתְגָּרֵד ad scabendum se, Job 2. v. 8.

גרה *Pih.* Miscere; *& de* contentione, *ac* bello *tantum dicitur*, *quomodo Virgilius dixit*, miscere prælia; *& Cicero*, miscere, & concitare certamina. *Futur.* יְגָרֶה מָדוֹן miscet contentionem, Proverb. 29. vers. 22. *Hithp. Præter.* הִתְגָּרִית miscuisti, *scil.* bellum, Jerem. 50. v. 24. *Imperat.* וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה & misce cum eo bellum, Deuter. 2. v. 24. *per Apocopam*. *Vide in* גור , גִּיר , *&* גָּרַר .

תִּגְרָה *f.* Conflictus: *Constr.* מִתִּגְרַת יָדְךָ à conflictu manus tuæ, גָּרוֹן *& alia*, *quæ hinc esse possunt*, *vide in* גָּרַר .

גרז *Niph.* נִגְרַז Succidi, excidi: *Præter.* נִגְרַזְתִּי excisus sum, Psalm. 31. v. 23. *LXX. ibidem vertunt* ἀπέρριμμαι, *Vulg.*, *& Hieron.* projectus sum.

גִּרְזִי Gerzí, *nom. propr. pagi Idumææ*, *ut quibusdam videtur*, 1. Sam. 27. v. 8.

גְּרִזִּים Garizím, *nom. propr. montis Samariæ*, *in Tribu Ephraim*, Deuter. 11. v. 29., Jud. 9. v. 7. *&c.*

גַּרְזֶן *m.* Securis, Deut. 19. v. 5. *&c.*

גרל *Hebræis inusit.*, *sed Arabibus* lapidosus fuit; *unde* גּוֹרָל *m.* lapillus: *In sacris tamen litteris* גּוֹרָל *per metonymiam semper est* sors, *quæ videl.* lapillis *olim ducebatur*, *ut* Levit. 16. v. 8., Num. 33. v. 54., *&c. Designat etiam* rem *per* sortem *obtingentem*, *ut* Jud. 1. v. 3., *&c. Constr.* גּוֹרַל צַדִּיקִים

sors

ſors juſtorum, Pſal. 125. verſ. 3. *Cum affix.* גּוֹרָלְךָ ſortem tuam, Proverb. 1. verſ. 14. *Plural.* גּוֹרָלוֹת ſortes, Levit. 16. verſ. 8.

גָּרַם Comminuere, conterere oſſa: *quaſi* exoſſare *dicas*, *ſicut a nomine* שֹׁרֶשׁ radix *venit verbum pro* eradicare, *ſcribit Kimchi*, Ezech. 23. v. 34. *Præter.* לֹא גָרְמוּ non exoſſant, Soph. 3. v. 3., *id eſt*, non abjiciunt oſſa, ſed carnem cum oſſibus devorant, *ut* mane ne oſſa quidem rodenda reliqua habeant; *LXX. habent* ὑπελείποντο, *Vulgat.* relinquebant. *Pih. Futur.* וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם & oſſa eorum exoſſabit, *id eſt*, conteret, Num. 24. v. 8. חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי teſtas ejus comminues, Ezech. 23. v. 34.

גֶּרֶם *m.* Os oſſis, oſſa, artus, Prov. 17. v. 22. *Item*, faſtigium: אֶל־גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת in faſtigio graduum, 2. Reg. 9. v. 13., *& ſic Kimchi in Comm. exponit*, in gradu ſupremo: חֲמֹר גָּרֶם aſinus oſſium, *id eſt*, oſſibus valens, fortiſſimus, Gen. 49. v. 14. *Plur.* גְּרָמִים: *Cum affix.* גְּרָמָיו oſſa ejus, Job 40. v. 18. *Chald.* גַּרְמֵיהוֹן oſſa eorum, Dan. 6. v. 25.

גַּרְמִי Garmi, *nom. propr. viri e poſteris Juda*, 1. Paral. 4. v. 19.

גֹּרֶן *f. In genere eſt* locus complanatus, *&* lævigatus, 1. Reg. 22. v. 10., 2. Paral. 18. v. 9. *In ſpecie autem eſt* area, *ubi fruges triturantur*, Geneſ. 50. v. 10., Num. 15. v. 20. *Metonymice ſumitur pro ipſo* frumento *in* area, Deut. 15. v. 14., Job 39. v. 12. *Cum* ה *paragog.* גָּרְנָה in aream, Mich. 4. v. 12. *Cum affix.* מִגָּרְנְךָ de area tua, Deuter. 16. v. 13. *Plural.* גְּרָנוֹת areæ, Joel. 2. v. 24.

גָּרוֹן *m. Vide in* גָּרַר *pag.* 179.

גָּרַס Fractus, comminutus: *Præter.* גָּרְסָה נַפְשִׁי comminuitur anima mea, Pſal. 119. v. 20. *Hiph.* הִגְרִיס comminuit. *Futur.* וַיַּגְרֵס & comminuit, Thren. 3. v. 16.

גָּרַע Diminuit, detraxit, ſubtraxit, ademit, ſuccidit diminuendo: *Conſtruitur cum Accuſativo, & cum Præpoſitione* מִן. *Partic. Præter.* זָקָן גְּרֻעָה barba diminuta, ſucciſa, Jerem. 48. v. 37. *Infinit.* לִגְרוֹעַ ad diminuendum, Eccleſ. 3. v. 14. *Futur.* אֶגְרַע ſuccidam, Ezech. 5. verſ. 11., וְתִגְרַע & diminuis, minimum exiſtimas, Job 15. verſ. 4; וְתִגְרַע אֵלֶיךָ & ſubtrahis ad te, *id eſt*, aliis adimis, & tibi confers, v. 8., יִגְרַע מִצַּדִּיק ſubtrahit à juſto, Job 36. v. 7.

v. 7. *Niph. Præter.* וְנִגְרַע & diminuetur, Levit. 27. v. 18. *Pih. Futur.* יְגָרַע subtrahet, Job 36. v. 27.

מִגְרָעוֹת *f. p.* Contracturæ, imminutiones, 1.Reg. 6. v.6.

גרף Convolvit, devolvit, everrit: *Præter.* גְּרָפָם devolvit, *vel* everrit ea, Jud. 5. v. 21. *Ubi LXX.*, *& Theod. vertunt* ἐξέσυρεν αὐτούς extraxit eos; *Vulg.* traxit cadavera eorum.

אֶגְרוֹף *m.* Pugnus; *quasi* manus convoluta: בְּאֶגְרוֹף cum pugno (*Targum* בְּכוּרְמֵיזָא fuste), Exod. 21. v. 18. בְּאֶגְרוֹף רֶשַׁע pugno injustitiæ, Isai. 58. v. 4.

מֶגְרָפָה *f.* Gleba, massa terræ convoluta, *vel* agri exverræ. *Plur. cum affix.* תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם sub glebis suis, Joel. 1. v. 17. *LXX. habent* φάτναι αὐτῶν præsepia eorum; *Vulgat.* stercus eorum (jumentorum).

גרר Concidit, secuit, dissecuit: *Item* ruminavit, *quasi* denuo concidit: *vel ab* attractione: *Nam Chaldaice est* trahere, attrahere. *Futur.* יְגוֹרֵם dissecabit eos, Prov. 21. v. 7. *juxta Ab. Esram, & Kimchi in libro Radic. Qui terrere vertunt, deducunt a* גור; *sed id aliter construitur, ut suo loco videre est*: יִגָּר ruminabit, Levit. 11. vers. 7. *pro* יָגֹור, *ut* פָּתָח *a* אֲפִתּוּח, *& alia plura*, Kametz *pro* Pathach *propter pausam*. *Pyh. Partic. plur.* מְגֹרָרוֹת secti, dissecti, 1. Reg. 7. v. 9. *Hithp. Particip.* מִתְגּוֹרֵר dissecans, succidens, Jerem. 30. v. 23. *juxta quosdam, ut Kimchi citat in libro Radic. Sed aliam explicationem vide in* גור.

גְּרָר, *& cum* ה *locali* גְּרָרָה Gerór, *&* Geràra, *nom. propr. regiæ urbis Palæstinæ, postea Tribus Simeonis*, Gen. 10. v. 19., 20. v. 1., 26. v. 1., *ab ea dicta est* Geraritica *regio*, 2. Paral. 14. v. 13.

גֵּרָה *f.* Rumen, cibus ruminis; *Unde*, גֵּרָה לֹא יִגָּר ruminationem, *vel* ruminationis cibum non ruminat, Levit. 11. v. 7. מַעֲלַת גֵּרָה ascendere faciens, *vel* revocans cibum ruminis, Levit. 11. vv. 3. 6. *Item* obolus, *quasi* minimum *monetæ majoris* segmentum, Exod. 30. v. 13., *quorum viginti faciebant siclum*.

אֲגוֹרָה *f.* Numulus: *Constr.* לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף pro numulo argenteo, 1. Sam. 2. v. 36., *ubi Kimchi notat*, א *esse servile*, *& ejusdem originis cum* גֵּרָה, *de quo ante*.

גַּרְגַּר

גַּרְגַּר *m.* Granum, baeca: *Plural.* גַּרְגְּרִים, *Vulg. sunt* olivæ; *Joa. Simoni* sorbitiones; *aliis* grana, baccæ, Isai. 17. v. 6.

גַּרְגֶּרֶת, גַּרְגְּרָה *f.* Faux, fistula gutturis, *a* segmentis, *&* orbibus, *quibus* fauces *distinguuntur*, *ut R. Salom. scribit*: *Plur.* עַל גַּרְגְּרֹתֶיךָ ad fauces tuas, Prov. 3. v. 3.

גָּרוֹן *m.* Guttur, *ab* interfectionibus, *vel* attractione spiritus: נְטוּיוֹת גָּרוֹן extentæ gutture, Isai. 3. v. 16. *Cum affix.* גְּרוֹנִי guttur meum, Psal. 69. v. 4., *est formæ* חָלוֹן.

מְגֵרָה *f.* Serra, 1. Reg. 7. v. 9., 2. Sam. 12. v. 31. *Plur.* וּבַמְּגֵרוֹת & serris, 1. Paral. 20. v. 3. *pro quo legitur* 2. Sam. 12. v. 31. וּבְמַגְזְרוֹת & securibus.

גרשׁ Expulit, ejecit: *Particip. præsens*, גֹּרֵשׁ מִפָּנֶיךָ expulsurus sum a facie tua, Exod. 34. v 11. *Partic. præter.*, וּגְרוּשָׁה & expulsam, *id est*, repudiatam, Levit. 21. v. 14. *Futur.* וַיִּגְרְשׁוּ & expulerunt, & expellunt, Isai. 57. v. 20., *Ubi Aq. habet*, καὶ ἐκβράσσει & ebulliunt (*aquæ ejus*), *Sym.* καὶ ἐκβρασθήσονται, & ebulliendo projicientur; *Vulgat.* & redundant. *Niph. Præter.* נִגְרַשְׁתִּי ejectus sum, Jon. 2. v. 5. *Partic.* נִגְרָשׁ Isai. 57. v. 20. *Vulg. est* fervens, *alii habent* expulsum, propulsum, agitatum (mare) *Pih. Præter.* גֵּרַשְׁתָּ expulisti, Gen. 4. v. 14. *Infinit.* גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ expellendo expellet, Exod. 11. v. 1. *Pyh. Præter.* גֹּרְשׁוּ expulsi sunt, Exod. 12. v. 39.

גֶּרֶשׁ *m.* Ejectum, extrusum; גֶּרֶשׁ יְרָחִים extrusum lunarum, *id est*, fructus, quos quæque luna protrudit, Deuter. 33. v. 14.

גֶּרֶשׂ *m.* Levit. 2. v. 14., *LXX. est* ἐρικτὸς, *Vulg.*, *& aliis* fractus, comminutus, contusus (*fructus*). *Dictionem hanc nonnulli derivandam arbitrantur a rad.* גָּרַס, *permutatis* ס *&* שׂ: *Cum affix.* מִגְּרְשָׂהּ de contuso (*frumento*) ejus, Levit. 2. vers. 16.

גְּרוּשָׁה *f.* Expulsio; *unde plur. cum affix.* גְּרֻשֹׁתֵיכֶם expulsiones vestræ, *& juxta Vulg.*, confinia vestra, Ezech. 45. v. 9.

מִגְרָשׁ *m.* Expulsio, Ezech. 36. v. 5. *Alibi semper notat* suburbium, suburbanum prædium, Ezech. 45. vers. 2., *dictum*, *quasi ex urbe* expulsum: *Constr.* מִגְרַשׁ Levit. 25. v. 34. *Cum affix.* לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ propter expulsionem ejus, Ezech. 36. v. 5. *Plural. Constr.* מִגְרְשֵׁי הֶעָרִים suburbana prædia civitatum,

tum, Num. 35. vv. 4. 5. *Cum affix.* וּמִגְרְשֵׁיהֶם & suburbana prædia illarum, Num. 35. v. 3. וּמִגְרָשֶׁהָ & suburbana prædia ejus, Jos. 21. v. 11., *ubi deficit* י *ante* ה *juxta*, *Masorethas*, *& sic toto isto capite*, *excepto* vers. 13., *ubi plene scribitur*.

מִגְרָשׁוֹת *f. p.* Suburbia, suburbana loca, Ezech. 27. v. 28., *juxta Paraphrasten Chaldæum*, *& Hebræos*. *Quibusdam sunt* fluctus propulsi, *vel* jactati.

גֵּרְשֹׁם Gersóm, *&* Gersam, *nom. propr. virorum*, Exod. 2. v. 22., 1. Paralip. 6. v. 1., Esdr. 8. v. 2.

גֵּרְשׁוֹן Gersón, *nom. propr. filii Levi*, Gen. 46. v. 11.

גֵּרְשֻׁנִּי Gersonitæ, *nomen generale familiæ Gerson*, Num. 26. v. 57.

גשם גֶּשֶׁם *m.* Imber, pluvia. *Non tam generale esse volunt quam* מָטָר; *hoc enim quamcumque* pluviam *significat*; גֶּשֶׁם *vero* pluviam fortem, *sive* imbrem, *juxta Kimchium in lib. Radic.* וְגֶשֶׁם אָיִן: & pluvia non est, Prov. 25. v. 14. *Plural.* עֵת גְּשָׁמִים tempus pluviarum, Esdr. 10. v. 13. *Constr.* גִּשְׁמֵי בְרָכָה pluviæ benedictionis, Ezech. 34. vers. 26. *Cum affix.* גִּשְׁמֵיכֶם pluvias vestras, Levit. 26. v. 4.

גֹּשֶׁם *m. Idem*: לֹא גֻשְׁמָהּ non (descendet) pluvia ejus, Ezech. 22. v. 24.; *quidam volunt esse Verbum Pyh. pro* non profundêris pluvia, *& ita* Daghesch *characteristicum deficit*, *&* Mappik *redundat*: *vel est* לְתִפְאֶרֶת הַקְּרִיאָה ad venustiorem pronunciationem, *ut Kimchi scribit in Commentariis*.

הִגְשִׁים *Hiph.* Pluere fecit, pluviam demisit, *vel* suscitavit. *Partic. præs. Plural.* מַגְשִׁמִים pluere facientes, Jerem. 14. vers. 22.

גשם *m. Chald.* Corpus: *Cum affix.* בְּגֶשְׁמְהוֹן in corpus eorum, Dan. 3. v. 27., גִּשְׁמֵהּ corpus ejus, Dan. 4. v. 30. גִּשְׁמַהּ corpus ejus, Dan. 7. v. 11.

גֶּשֶׁם Gósem, *nom. propr. viri Arabis e primoribus Samaritanorum*, Nehem. 2. v. 19.

גֹּשֶׁן Géssen, *&* Gósen, *nom. propr. regionis inferioris Ægypti*, Gen. 46. v. 28., *& civitatis in Tribu Juda*, *cujus terra adjacens vocata est* terra Gessen, Jos. 10. v. 41., 15. v. 51.: *Cum* ה *locali* גֹּשְׁנָה in Gosen.

גֵּישָׁן Gesán, *nom. propr. filii Jahadai*, 1. Paralip. 2. v. 47.

גִּשְׁפָּא Gasphá, *nom. propr. loci in Chaldæa*, *sive Babylonia*; Nehem. 11. v. 21.

גְּשׁוּר Gessúr ; & *cum* י *in fine.*

גְּשׁוּרִי Gessúri, *nom. propr. urbis, vel regionis versus Ægyptum*, Jos. 13. v. 2., 1. Sam. 27. v. 8. *Item alterius regionis in dimidia Tribu Manassis trans Jordanem*, Deut. 3. v. 14., Jos. 12. v. 5., 13. v. 13., & *alterius in Syria*, 2. Sam. 15. v. 8. &c.

גשש Palpavit, contrectavit, *proprie* explorandi *causa*; & *Arab.* scrutatus est, pervestigavit: *In Kal inusit. Pih.* גִּשֵּׁשׁ : *Futur* נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים palpavimus tanquam cæci, Isai. 59. v. 10. *Huc, auctore Joa. Simone, referri potest futur. Hiph.* יְגַשׁ palpat, contrectat, Job 40. v. 19.

גתת גַּת *f.* Torcular, Joel. 3. v. 13. *Plural.* גִּתּוֹת torcularia, Nehem. 13. v. 15.

גַּת Gath, & *juxta Vulg.* Geth, *nom. propr. civitatis regiæ, & unius e quinque Satrapiis Philisthinorum, non longe a mari, in Tribu Dan.*, Jos. 11. v. 22.

גַּת־רִמּוֹן Gath-rimmón, & *juxta Vulgat.* Gethremmón, *nomen propr. duplicis civitatis Leviticæ, & confugii, quarum una in Tribu Dan*, Jos. 19. v. 45., *altera in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem*, Jos. 21. vv. 24. 25.

גִּתָּה חֵפֶר Gittá chépher, & *juxta Vulgat.* Gethhepher, *nomen propr. urbis in Tribu Zabulon*, Jos. 16. v. 13.

גִּתִּי Gethæus, 2. Sam. 6. v. 11., 15. v. 19. &c.

גִּתִּים *plur.*, 2. Sam. 15. v. 18., Gethæi, *nom., sicuti & prius, commune incolarum urbis* גַּת.

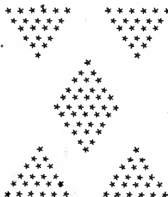
גִּתַּיִם Getháim, *nomen propr. urbis in Tribu Benjamin*, Nehem. 11. v. 33.

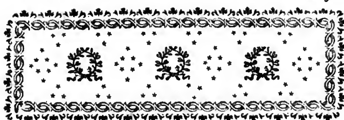
גִּתַּיְמָה (*cum* ה *locali*) in Gethaim, *eadem urbs ac supra*, 2. Sam. 4. v. 3.

גֶּתֶר Géther, *nomen propr. filii Aram*, Gen. 10. v. 23.

גִּתִּית *f. Dictio hæc, quæ occurrit in titulo*, Psal. 8. v. 1., & 81. v. 1., *LXX.*, *Aquila*, *Sym.* *est* ληνὸς, *Vulg.*, & *Hieron.* torcular: *Hinc nonnulli arbitrantur, ideo Psalm. illos fuisse ita inscriptos, quia compositi, & decantati, cum David esset in torcularibus Philisthinorum, vel cum* vindemia *fieret, ad agendas videlicet Deo gratias*. Torcularium enim tempus Israelitis erat valde celebre; *laudatis autem Psalmis* beneficia a Deo Israelitis collata commemorantur: *Aliis vero est, inquit*

inquit Guarin, *initium carminis*, *aut notæ cantilenæ*, *ad cujus melos canebantur duo Psalmi hoc titulo inscripti*: *Aliis est genus* instrumenti Musici, *terminatione* gentilitia: *unde Joa. Simoni non dubium*, *quin denominatum sit sive ab urbe* Gath *Philisthincrum*, *sive* a Gath Rimmon, *urbe Levitarum in Tribu Manassitarum*, *ubi forsan inventum*, *vel maxime frequentatum fuit*, *sicuti dicitur instrumentum* Lesbium, Phrygium, Lydium, &c.

ד

ד *In numeris valet quatuor, semperque est Hebræis litera radicalis. Sed apud Chaldæos* דְ *, vel* דִּ *, nomini substantivo præpositum, & cum eo vocem unicam efficiens, nota sæpissime est Genitivi : est etiam pronomen relativum* qui, quæ, quod, *pro omnibus generibus, numeris, & casibus,*

דָּא *Chald.*, Hæc, ista, hoc, illud, Dan. 4. v. 27. דָּא לְדָא hoc ad illud invicem, Dan. 5. v. 6. דָּא מִן דָּא hæc ab illa, Dan. 7. v. 3. *ex Hebræo* זֶה, ז *in* ד *mutato*.

דָּאַב Doluit, mœstus fuit : *Præter. Fœm.* דָּאֲבָה mœret. mœsta est, Jerem. 31. v. 25. *Infin.* לְדַאֲבָה *cum* ה *paragog.*, Jerem. 31. vers. 12., ad mœrendum, mœrere; *quod LXX. interpretantur,* καὶ ὀ πεινάσουσιν ἔτι & non esurient amplius; *Vulgat.* & ultra non esurient. *Hiph.* הֶאְדִיב dolere fecit, cruciavit. *Particip.* וּמְדִיבֹות נָפֶשׁ & cruciantes animum, Levit. 26. v. 16., *pro* מַדְאִיבוֹת. *Infinit.* לַאֲדִיב *per metathesin literarum, juxta Hebræos. Vide supra suo loco pag. 9.*

דְּאָבָה *f.* Mœror, Job 41. v. 14., *LXX. est* ἀπώλεια perditio, pernicies, exitium; *Aq.* ἐκλιμία esuries; *Vulg.* egestas.

דַּאֲבוֹן *m. Idem*, Deuter. 28. v. 65.

דָּאַג Sollicitus, anxius fuit, anxiè timuit; *Præter.* וְדָאַג לָנוּ & sollicitus sit nobis, *id est*, nostra causa, *vel*, de nobis, 1. Sam. 9. v. 5. *& sic* 10. v. 2. וְאֶת־מִי דָּאַגְתְּ & quem solicita timuisti, Isai. 57. v. 11. *Futur.* אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי sollicitus sum de peccato meo, Psal. 38. v. 19.

דְּאַג *Vide in* דָּג *post* דוג *pag.* 192.

דֹּאֵג Doég, *aut* Doégh, *nom. propr. viri Idumæi principis pastorum Saulis*, 1. Sam. 21. v. 7., 22. v. 9. *&c.*

דְּאָגָה *f.* Sollicitudo, Anxietas, mœror, cogitatio, *anxia videl.* Prov. 12. v. 25.

דאה Volavit, volitavit; *Pernicem volatum proprie notat, qualis est aquilæ, milvi, &c. Futur.* יִדְאֶה הַנֶּשֶׁר volat aquila, Deuter. 28. v. 49. וַיֵּדֶא volitatque, Psalm. 18. v. 11. *per apocopam.*

דָּאָה *f.* Milvus; *idem quod* דַּיָּה *scribit Ab. Esra*, Levit. 11. v. 14. *Dictus est autem* דָּאָה *a* volatu, *qui in illo eximius est; nam altissime, & diutissime* volat.

בְּרָאם. *Vide in* בָּרָא.

דָּאנִין. *Vide in verbo* דין judicare.

דֹּאר Dór, *nom. propr. urbis cis Jordanem dimidiæ Tribus Manasse assignatæ*, Jos. 17. v. 11. *&c.*

דָּאֲרֵי, דָּאֲרִין, *Vide in* דור.

דבא, *Radix inusit.*, affluit, profluit: *Chald.* fluere fecit; *Arabice*, quievit: *Inde, ut Joa. Simoni, aliisque videtur, sunt.*

דֹּבֶא *m.* Quies: *Sed LXX. est.* ἡ ἰσχὺς robur; *Vulg.* senectus, *aliis* sermo: *Occurrit cum suffixo in pausa*, Deut. 33. v. 25., וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ & sicut dies tui, sic sermo tuus, *id est*, quamdiu vives, tandiu sermo de te erit: *vel* robur, fortitudo, *id est*, juxta annos vitæ tuæ semper idem erit robur tuum, ut juventutis, ita senectutis robur firmum erit. *Hæc communior interpretatio, teste Kimchio.*

דִּבְיוֹנִים *plur. m.* Stercora columbarum, 2. Reg. 6. v. 25. *Dictio composita ex* דָּב, *vel* דָּבָא fluxus, *&* יוֹנִים columbæ; *quasi diceretur* fluxus columbarum, *seu* quod egreditur a columbis. *Notandum, in sacro textu pro* דִּבְיוֹנִים *esse scriptum* חֲרֵייוֹנִים; *Masoretbæ autem honestatis gratia legendum monent* דִּבְיוֹנִים. *Bochartus conatur, multis probare*, דִּבְיוֹנִים, *vel* חֲרֵייוֹנִים, 2. Reg. 6. v. 25., *non esse* stercus columbarum, *sed* ciceris *genus.*

דבב Loquutus est submisse, *sive* leniter, murmuravit: *Joa. Simoni, aliisque Arabes sequutis est* leniter incessit, paulatim fluxit, perrepsit, irrepsit, *quod specialiter de* vino in cere-

cerebrum irrepente *dicitur* : *Particip.* דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים loquitur labiis dormientium, Cant. 7. v. 10. *hoc est*, בְּשִׂפְתֵי per labia facit, ut etiam dormientes loquantur, *sic convenit cum particip. præcedente* הוֹלֵךְ : *LXX. ibidem* vertunt *ἱκανούμενος χείλεσί μου καὶ ὀδοῦσι* conveniens, idoneum (*vinum*) labiis meis, & dentibus; *Vulg.* (vinum dignum) labiis, & dentibus illius ad ruminandum : *Joa. Simon vult textum ita esse vertendum* : (*vinum*) leniter irrepens, *sive* perrepens labia dormientium, *id est*, ita suave, ut etiam dormientium labia suavitate sua afficiat.

דִּבָּה *f.* Infamia, fama mala : *Constr.* דִּבַּת הָאָרֶץ infamiam terræ, Num. 13. v. 32. *Cum affix.* וְדִבָּתְךָ & infamia tua, Prov. 25. v. 10.

דֹּב, & דּוֹב *com.* Ursus, ursa : דֹּב אֹרֵב ursus insidians, Thren. 3. v. 10. *Plur.* כַּדֻּבִּים sicut ursi, Isai. 59. v. 11. *Fœm.* שְׁתַּיִם דֻּבִּים duæ ursæ, 2. Reg. 2. v. 24. *Chald.* לְדֹב urso, Dan. 7. v. 5. *Fuit autem* ursus דֹּב *dictus vel* a lento incessu, *quo repere magis*, *quam* gradi *videtur*, vel, *ut Bocharto placet*, *a densitate* pili.

דְּבַח *Chald.* Sacrificare. *Particip.* דָּבְחִין sacrificantes, Esdr. 6. v. 3 *ex Hebræo* זָבַח *commutatis* ז & ד.

דִּבְחִין *m. p. Chald.* Sacrificia. *Ibid.*

מַדְבְּחָא *m. Chald.* Altare, Esdr. 7. v. 17.

דְּבַךְ *Inusit. Inde est* נִדְבָּךְ *Chald.* Ordo, series, strues lapidum, paries, structura, maceria : נִדְבָּךְ דִּי אָע חֲדַת paries ex lignis novis; *Plur.* נִדְבָּכִין דִּי אֶבֶן גְּלָל ordines murorum terni ex lapidibus magnis, Esdr. 6. v. 4.

דָּבַל *Inusit.*, *inde est* דְּבֵלָה *fœm.* Palatha, massa ficuum, 1. Sam. 30. v. 12. *Constr.* דְּבֶלֶת תְּאֵנִים palatha ficuum, 2. Reg. 20. v. 7. *Plur.* דְּבֵלִים 1. Sam. 25. v. 18.

דִּבְלָיִם Debeláim, *nom. propr. patris Gomer uxoris Osee*, Osee 1. vers. 3.

דִּבְלָתָה Deblátha, *nom. propr. deserti in terra Moab*, *in finibus Ruben*, Ezech. 6. v. 14.

דִּבְלָתַיִם Deblathaim, *nom. propr. civitatis*, *vel*, *ut quidam arbitrantur*, *familiæ*, *sive domus in terra Moab*, Jerem. 48. v. 22.

דִּבְיוֹנִים. *Vide supra pag.* 184.

דָּבַק Adhæsit, cohæsit; conjunctus, conglutinatus fuit : *Construct. cum præposit.* אֶל, אַחֲרֵי, עִם, ב, ל. *Præter.*

וְדָבַק

וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ & adhærebit uxori suæ, Genes. 2. v. 24. *Cum affix. futur.* תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה adhæreat mihi malum, Gen. 19. v. 19. *Chald. Particip. plur.* דָּבְקִין cohærentes, Dan. 2. v. 43. *Pyh. Futur.* יִתְלַכְּדוּ conglutinentur, Job 38. v. 38., & 41. v. 8. *Hiph.* הִדְבִּיק adhærescere fecit, agglutinavit, conglutinavit: *item* persecutus, assecutus fuit: *Præter.* הִדְבַּקְתִּי feceram, ut adhæreret, Jerem. 13. v. 11. הִדְבִּיקֻהוּ assecuti sunt eum, 2. Sam. 1. v. 6. *Hoph. Partic.* מֻדְבָּק adhærere facta, Psalm. 22. v. 16.

דָּבֵק *m.* Adhærens, conjunctus: דָּבֵק מֵאָח conjunctior fratre, Proverb. 18. vers. 24. *Fem.* דְּבֵקָה conjuncta, 2. Paralip. 3. vers. 12.

דֶּבֶק *m.* Junctura, commissura, ferrumen, glutinum, *quo aliquid* conjungitur, Isai. 41. v. 7. *Plural.* דְּבָקִים commissuræ, 2. Paral. 18. v. 33., 1. Reg. 22. v. 34.

דָּבַר *Chald. est*, Duxit; *Arab. intransit.* ductus est: *item* successit, sequutus est, *quia homines* ducuntur, & reguntur sermonibus; *in quem quidem sensum nonnumquam etiam ab Hebræis usurpatur. Specialiter tamen apud eosdem significat* loquutus, eloquutus est, sermonem habuit, & *proprie* sermonem duxit, *inquit Joa. Simon, ita ut verbum sequatur verbum. Idem autem Hebræum verbum* דִּבֵּר *non solum* nude *sonat* loquutus est, *ut* Num. 12. v. 2., Psal. 115. v. 5. &c., *sed varios præsefert* locutionis *modos. Itaque* דִּבֵּר, I. *latine sonat* loquutus est cum facundia, Exod. 4. v. 14., Job 7. v. 11., Jerem. 1. v. 6., cum παῤῥησία, *id est*, cum libertate, cum fiducia, Psalm. 66. v. 14., & 116. v. 10.; &c. II. loquutus est blande, & jucunde; & *tunc construitur cum* עַל לֵב, Genes. 34. v. 3., 50. v. 21., 2. Sam. 19. v. 8. &c. *Sed* 1. Sam 1. v. 13. *eadem phrasis notat* loqui ad, *vel* apud animum suum, *id est*, cogitare: III. דִּבֵּר, *latine*, promisit, *ut* Gen. 21. v. 1., Exod. 12. v. 25. &c., *item* comminatus est, *ut* Exod. 32. v. 14., 1. Sam. 28. v. 17., &c. IV. loquutus est mandatum; *unde* mandavit, præcepit, *ut* Genes. 12. v. 4., Exod. 1. v. 17. &c. V. loquutus est cum celebratione, cum laude; *unde* celebravit, Psal. 40. v. 6. VI. loquutus est convitia; *unde* convitiatus est, murmuravit, obtrectavit; & *tunc construitur cum* ב, & עַל,

ut

ut Num. 12. v. 1., 21. v. 5., Psalm. 50. v. 20., Job 19. v. 18. VII. דָּבַר *latine sonat* litigavit, disceptavit in foro judiciali, Psal. 127. v. 5. VIII. *notat aliquando, præsertim in Niphal, actionem* mutuam; *unde* colloquuti, loquuti sunt inter se, *ut* Gen. 45. v. 15., Jud. 7. v. 11., *&c. si vero ad* animum *referatur, est* cogitavit, *ut* Prov. 23. vers. 33. IX. *semel in Pih. significat* occidit, *petita significatione à* דֶּבֶר mors, 2. Paral. 22. v. 10., *pro quo in eadem historia legitur* תְּאַבֵּד, 2. Reg. 11. v. 1. *Particip.* דֹּבֵר eloquor, Exod. 6. v. 29. *Plural.* דֹּבְרִים loquuntur, Num. 36. v. 5. *Constr.* דֹּבְרֵי Psal. 5. v. 7. *Fœmin. plur.* דֹּבְרוֹת loquuntur, Num. 27. v. 7. *Partic. Pahul,* דָּבֻר dictum, Prov. 25. v. 11. *Infin.* בְּדָבְרֶךָ in loqui te, quum loquutus fueris, Psalm. 51. v. 6. *Niph.* נִדְבַּר assiduè, frequenter loqui, *vel* prædicare, dictitare: obloqui, colloqui: *Præter.* נִדְבְּרוּ frequenter loquuntur, Malach. 3. v. 16., נִדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ oblocuti sumus tibi, Malach. 3. v. 13. *Partic. Plur.* הַנִּדְבָּרִים בְּךָ assidue loquentes contra te, Ezech. 33. v. 30., *Kimchi scribit ad hunc locum,* לְשׁוֹן דִּבּוּר שֶׁהוּא קָשׁוּר עִם בֵּית הוּא לְעִנְיַן גְּנַאי: *hoc est, verbum* דִּבֵּר, *quando cum* ב *construitur, sumitur in malam partem.* *Pih.* דִּבֵּר dixit, edixit, locutus, elocutus; prolocutus fuit; *Cum* אֶל, allocutus; *cum* עִם, collocutus; *cum* עַל, oblocutus, *& sic variè construitur; nempe cum Dativo, Accusa- & Præposit.* ב, אֶל, אֵת, עַל, עִם: *Præter.* וְדִבַּרְתִּי עַל לִבָּהּ & locutus sum ad cor ejus, Hos. 2. v. 14. *sic* Gen. 34. v. 3., Isai. 40. v. 2. *Infin.* לְדַבֵּר בָּם loquendo de eis, Deut. 11. v. 19. וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ & in alloqui me te, Ezech. 3. v. 27. *Futur.* אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי loquar de te ad patrem meum, tua causa patrem meum alloquar, 1. Sam. 19. v. 3. *Pyhel Particip.* מְדֻבָּר־בָּךְ dicitur, prædicatur de te, Psalm. 87. v. 3. *Futur.* שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ quo sermo fiet de ea, Cantic. 8. v. 8. *Hiph. Futur.* יַדְבֵּר ducit, adducit, subjecit, Psal. 47. v. 4., *& sic* 18. v. 48. *ex usu Chaldaico. Hithp. Particip.* מִדַּבֵּר loquens, Num. 7. vers. 89. *pro* מִתְדַּבֵּר *per usitatam syncopam.*

דָּבָר *m.* Verbum, sermo: res, negotium: aliquid, quidquam, Gen. 18. v. 14., Exod. 18. v. 16. כֹּל דָּבָר רָע omnem rem malam, Deut. 17. v. 1. *Constr.* דְּבַר־יְהוָֹה verbum Domini,

Jerem.

Jerem. 1. v. 4., עַל דְּבַר propter negotium, propter, causa, ratione : *ut*, עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ propter gloriam nominis tui, Psalm. 79. v. 9. *Cum affix.* דְּבָרִי verbum meum, דְּבָרְךָ verbum tuum; *quod citius scribitur cum* י *redundante*, דְּבָרֶיךָ, *ut Masaretha notant*, Jud. 13. v. 17. *Plur.* דְּבָרִים : *Constr.* לְדִבְרֵי־רוּחַ verbis ventosis, Job 16. v. 3. *Cum affix.* דְּבָרָיו verba ejus : דְּבָרֶיךָ verba tua ; *& cum hoc affixo tredecim sunt, quæ scribuntur absque* י ; *ut*, כִּדְבָרֶךָ secundum verba tua, Gen. 30. v. 34. *pro* כִּדְבָרֶיךָ. *Loca annotata sunt in Masora magna.*

דִּבֵּר *m.* Verbum, sermo, Jerem. 5. vers. 13. *unde ablato accentu ante Makkaph*, דִּבֶּר Hos. 1. v. 2., *est formæ* אִלֵּם, שִׁלֵּם.

דֶּבֶר *m.* Pestis, Exod. 9. v. 3. *Plur. cum affix.* דְּבָרֶיךָ pestes tuæ, Hos. 13. v. 14., *dicitur sic, quasi* perditio, res perdens; *vel quod sit res a* Deo educta, & decreta ; *aut quod* abducat *omnis flatus, & generis homines.*

דֹּבֶר *m.* Ductus, caula, ovile : *Cum affix.* כְּדָבְרָם secundum ductum suum, pro more suo, Isai. 5. v. 17. בְּתוֹךְ הַדָּבְרוֹ in medio ovilis sui, Mich. 2. v. 12., *sic dictum* ovile, *quod oves eo semper* ducantur.

דְּבִיר *m.* Adytum, *quasi* oraculum, *vel* loquutorium dictum, *quod* Deus inde responsa daret, 1. Reg. 6. v. 19., *&* י *quandoque deficit. Erat autem* דְּבִיר, *sive* דְּבִר *pars templi, in qua erat arca ; quæque pars* sanctum sanctorum, *id est,* locus sanctissimus *appellabatur.*

דְּבִיר, *&* דְּבִר Dabir, *nom. propr. regis Eglon.* Jos. 10. v. 3., *item, civitatis datæ primum Tribui Judæ, deinde Simeonis*, Jos. 11. v. 21, 21. v. 15., *& alterius urbis in Tribu Gad*, Jos. 13. v. 26.

דְּבִרָה Dabir, *nomen propr. urbis ejusdem ac* דְּבִיר, Jos. 10. vers. 39.

דְּבוֹרָה *f.* Apis, Isai. 7. v. 18., *sic dicta vel a continuo ejus* susurro, *quasi* loquutione; *vel admirabili* ductu, *sive* ordine, *quem suis in operibus servat; vel denique, ut arbitratur Joa. Simon, ex eo, quod a regulo suo* ducitur, *eumque indivulse* sequitur : *Plur.* כַּדְּבֹרִים sicut apes, Psal. 118. v. 12.

דְּבֹרָה Deborá, *nom. propr. nutricis Rebeccæ*, Gen. 35. v. 8., *& prophetidis uxoris Lapidoth, quæ imperavit in Israel*, Judic. 4. vers. 4.

דְּבָרָה *f.* Ductus, ratio, cauſa, negotium; *ſed ſemper forma conſtructa cum Præpoſitione* עַל *reperitur* : עַל־דִּבְרַת ſecundum rationem, pro ratione, Eccleſ. 3. v. 18., & 8. v. 2. *Cum affix.* דִּבְרָתִי cauſam meam, Job 5. v. 8., & *ſic cum* י *paragogico, ut Aben Eſra notat*, עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק ſecundum ductum, ordinem, *vel* rationem Melchiſedek, Pſal. 110. v. 4., *ubi Ab. Eſra exponit* עַל־מִנְהַג ſecundum morem, *vel* conſuetudinem, & *in Epiſtola ad Hebræos* cap. 5. verſ. 6. κατὰ τὴν τάξιν ſecundum ordinem, & cap. 7. v. 15. κατὰ τὴν ὁμοιότητα ſecundum ſimilitudinem. *Chald.* עַל דִּבְרַת propter cauſam, *vel ſimpliciter*, propter, *ut Hebr.* עַל דְּבַר, Dan. 2. v. 30., עַל־דִּבְרַת דִּי יִנְדְּעוּן propterea ut agnoſcant, Dan. 4. verſ. 14.

דַּבְּרוֹת *f. p.* Verba : *Cum affix.* מִדַּבְּרֹתֶיךָ è verbis tuis, Deut. 33. v. 3. *à ſing.* דַּבָּרָה *formæ* בַּקָּשָׁה.

דֹּבְרוֹת *f. p.* Rates, 1. Reg. 5. v. 23., *ſic dictæ, quod per maria, & flumina* ducantur; *aut quod in illis variæ res* adducantur, *ſive* apportentur, *a verbo* דָּבַר *in Hiph.* duxit, adduxit.

דִּבְרִי Dabri, *nom. propr. patris Salumith de Tribu Dan*, Levit. 24. v. 11.

הַדָּבְרַיָּא *Chald.* Gubernatores, *quaſi* ductores *dicti*; *Vulg.*, *aliiſque ſunt* potentes, magnates, tyranni, optimates, conſules, ſenatores : *Cum affix.* הַדָּבְרַי gubernatores mei, Dan. 4. v. 33. לְהַדָּבְרוֹהִי gubernatoribus ſuis, Dan. 3. v. 24.

מִדְבָּר *m.* Sermo, loquela, Cant. 4. v. 3. *Item* deſertum, *per antiphraſin ſic dictum, quaſi locus a* ſermone *remotus*; *vel a* ductu, *ſi de paſcuoſo dicatur, quod pecora eo paſcendi cauſa* ducantur : *Conſtr.* לְמִדְבַּר שְׁמָמָה in deſertum ſolitudinis, *id eſt*, vaſtiſſimum, Jerem. 12. v. 10. *Cum affix.* מִדְבָּרָהּ deſertum ejus, Iſai. 51. v. 3. *Cum* ה *paragog. locali* מִדְבָּרָה verſus, *ſive* in deſertum, 1. Paral. 12. v. 8.

דָּבְרַת Daberéth, *nomen propr. civitatis in finibus Iſſachar, & Tribus Zabulon, quæ Levitis data, atque confugii urbs facta fuit*, Joſ. 19. v. 12., 21. v. 28., 1. Paral. 6. v. 72.

דְּבַשׁ *m.* Mel, Gen. 43. v. 11. *Item*, palma, dactylus *a* dulcedine : *unde*, primitiæ frumenti, muſti, olei; וּדְבַשׁ & palmæ, 2. Paral. 31. v. 5. *De melle nunquam fuerunt* primitiæ

m.tiæ *datæ* . *Hinc R. Salomon in* Levit. 2. v. 11. *scribit* : כל מתיקת פרי קרויה דבש omnis dulcedo fructuum dicitur devasch . *Cum affix.* עִם דִּבְשִׁי cum melle meo , Cant. 5. vers. 1.

דַּבֶּשֶׁת *f.* Gibbus , Isai. 30. v. 6., *sed* camelorum *tantum* , *sic dictus* , *ut quidam volunt* , *quod oneribus læsus* , melle *sanari soleat* .

דַּבָּשֶׁת Debbáseth , *nom. propr. civitatis* , *sive loci in Tribu Zabulon* , *non longe a mari* , Jos. 19. v. 11.

דִּבְרַת , *vide in* דָּבָה .

דָּגָה Augeri , multiplicari , fæcundari *more piscium* : *Nam a* דָּג piscis *verbum formatum* , *ut Hebræi tradunt* : *Futur.* וְיִדְגּוּ לָרֹב & fiant ut pisces in multitudinem , multiplicentur ut pisces , Genes. 48. v. 16.

דָּג *m.* Piscis , *vide infra in* דוג.

דֶּגֶל *m.* Vexillum , *LXX.* , *Aq.* , *Sym.* , *Theod. est* σύγμα . *Vulg.* , *&* *aliis* , turma , cohors , legio , acies , Num. 2. v. 3. *Cum affix.* עַל־דִּגְלוֹ juxta vexillum suum , Num. 2. v. 2. *Sed eadem dictio* דִּגְלוֹ , *quæ occurrit* Cant. 2. v. 4. , *in varium sensum veteres Interpretes acceperunt* : *Nam has voces* וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה *LXX. transtulere* , τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην ordinate in me dilectionem ; *Sym.* ἐπισωρεύσατέ μοι ἀγάπην coacervate mihi dilectionem , *legebant* וְדִגְלוּ *pro* וְדִגְלוֹ ; *Aqu.* ἔταξεν ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην , *Vulgat.* ordinavit in me charitatem ; *pro* וְדִגְלוֹ *legebant* וְדִגְּלוֹ , & ordinavit ipse : *sensus autem est* , *inquit Guarin* , *totum amorem suum in me quasi aciem instruxit* : *Aliis autem est* & acies , & vexillum ejus contra me , amor ; *hoc est* , & amor ejus acies , *seu* vexillum fuit , *quo me oppugnavit simul* , *&* *expugnavit* . *Plur. cum affixo* , לְדִגְלֵיהֶם ad vexilla sua , Num. 2. v. 17.

דָּגַל Vexillum erigere . *Particip. Præt.* דָּגוּל vexillatus , ornatus , *vel* elatus , *ut* vexillarius , Cant. 5. v. 10. *Aq. autem ibidem vertit* ἐκλελεγμένος , *Sym.* ἐπίλεκτος , *Vulg.* electus ex millibus , *hoc est* , inter mille , *vel* præ millibus . *Futur.* נִדְגֹּל vexillum erigamus , Psal. 20. v. 6. *LXX. ibidem interpretantur* μεγαλυνθησόμεθα , *Vulg.* magnificabimur ; *legisse autem videntur* נִגְדֹּל , *a* גָּדַל , *transpositis literis* . *Niph. particip. plur. fœm. cum præfix.* כַּנִּדְגָּלוֹת , Cant. 6. vv. 4. 11. , sicut

copiæ

copiæ vexillatæ, *hoc est*, vexillis suis instructæ, & ad illa congregatæ: *LXX.*, *&* *Aq. ibid. vertunt* ὡς τεταγμέναι (παράταξις) ut ordinatæ (acies); *Vulg. habet*, ut castrorum acies ordinata.

דָּגָן *m.* Frumentum, Gen. 27. v. 28. *Metonymice sumitur pro* pane, Psal. 78. v. 24., Thren 2. v. 12. *Constructum.* וּדְגַן שָׁמַיִם & frumentum, & panis cœlorum, Psalm. 78. v. 24. *Cum affix.* דְּגָנְךָ frumentum tuum, Deut. 7. v. 13.

דָּגוֹן Dagón, *vel* Daghón, Jud. 16. v. 23. *&c.*, *nom. propr. idoli Philisthinorum, quod, secundum Rabbinos, & Christianos quosdam, superiore parte ad umbilicum usque*, hominis, *ab umbilico vero & infra*, piscis *speciem præseferebat; unde eisdem videtur sic dictus a* דָּג piscis.

דָּגַר Collegit, *Vulg.*, *& aliis est*, fovit, ovis, *vel* pullis incubavit, Jerem. 17. v. 11. וְדָגְרָה & colliget, Isai. 34. v. 15. *Chaldaicum est*.

דֹּגֶרֶת. *Vide in* דָּג, *pag.* 190.

דַּד *m.* Uber, mamma: *Plural. constr.* דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן mammas virginitatis illarum, Ezech. 23. v. 3. *Cum affix.* דַּדָּיִךְ mammas tuas, Ezech. 23. v. 21.

דּוּדָאִי, *&* דּוּדָאִים. *Vide post* דּוּד.

דָּדָה *In Kal inusit. Hithp.* הִדַּדָּה vagari, incedere, gradi, *sed* sensim, *&* leniter: *Futur.* אֶדַּדֶּה sensim incedam, Isai. 38. v. 15. *pro* אֶתְדַּדֶּה, *Vulg. ibidem habet* recogitabo, *id est*, *mente* percurram (omnes annos meos). *Cum affix.* אֶדַּדֵּם gressurus sum cum illis, Psal. 42. v. 5. *pro* אֶתְדַּדֶּה עִמָּהֶם progrediar cum illis, *juxta Hebræos*; *sed Aq. est*, προβιβάζων αὐτοὺς (ero) præcedens eos, *hoc est*, præcedam eos: *Sym.* διαβασταχθήσομαι bajulabor, (*ante eos*); *LXX.* θαυμαστῆς (σκηνῆς), *Vulg.* admirabilis (tabernaculi); *legebant* אַדֶּרֶת magnificentia. *Vide* דַּד, דּוֹר, יָדַד, *&* נָדַד.

דּוֹדָה. *Vide in* דּוֹדָה.

דֹּדָוָהוּ, *&* דּוֹדָוָהוּ Dodáu, Dodaii, *nom. propr. patris Eliezer prophetæ*, 2. Paral. 20. v. 37.

דְּדָן Dedán, *aut* Dadán, *nom. propr. virorum*, Gen. 10. v. 7., 25. v. 3., *Item urbis in Idumæa, secundum quosdam interpretes*, Jerem. 25. v. 23., *&c.*

דֹּדָנִים Dodaním, *nom. propr. filii Javan*, Gen. 10. v. 4.

דְּדָנִים

דְּדָנִים Dedanim , *nomen propr. ejusdem urbis ac* דְּדָן , *sed in plur.* , Isai. 21. v. 13.

דהב *Chald.* Aurum , דִּי דְהַב טָב ex auro bono , Dan. 2. v. 32. *Emphat.* רֵאשֵׁה דִּי דַהֲבָא caput auri , Dan. 2. vers. 38. *Hebr.* זָהָב , *commutatis* ז *&* ד .

מַדְהֵבָה *f.* Aurea , aurifica , inaurata , *vel* auri cupida , Isai. 14. v. 4. *in Hebræo , ubi propheta Regem Babyloniæ voce Babylonica irridet , ejus divitias carpens ; Vulg. ibidem vertit* tributum : *Aliis est* exitio dans , perdens , *vel* spolia agens , *quasi esset particip. a rad. Arab.* abstulit , periit .

דֶּהָיֵא , *aut* דֶּהָוֵא Déhaié , *& juxta Vulg.* Dievi , *nom. propr. populi , quem Asenaphar ex Assyria in Samariam transtulit* , Esdr. 4. v. 9.

דהם *Niph.* נִדְהָם Defatigari . *Particip.* נִדְהָם defessus , defatigatus , Jerem. 14. v. 9. *Kimchi in Com.* obstupefactus , *qui nescit quid agendum* .

דהר Plausit , fremuit , sonuit , strepuit , *proprie* pedibus ; *sed de equis tantum dicitur , qui citato cursu terram plaudunt* : וְסוּס דֹּהֵר & equi plaudentis , Nah. 3. v. 2.

דַהֲרוֹת *f. p.* Plausus , sonitus , strepitus . מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו Jud. 5. v. 22. , propter plausus plausuum fortium ejus (*Sisaræ*) , *hoc est propter nimiam celeritatem , qua fugerunt equites ejus : LXX. autem vertunt* festinatione festinarunt fortes ejus ; *Vulg.* fugientibus impetu , & per præceps ruentibus fortissimis ejus .

תִּדְהָר Teda , *arbor resinam ferens* , Isai. 41. v. 19. , *Joa. Simoni est* pinus .

דוב Ursus : *vide supra in* דבב .

דוג Piscari : *Hiph. Præter.* וְדִיגוּם & piscabuntur eos , Jerem. 16. v. 16. *pro* וְהֶדִיגוּם , *simile vide in* רוב .

דָּג *m.* Piscis , Jon. 2. v. 1. *Semel cum epenthesi* , דָּאג Neh. 13. v. 16. *Plur.* דָּגִים Job 40. v. 31. *Constr𝑢ct.* דְּגֵי הַיָּם pisces maris , Gen. 9. v. 2. *Fœm.* דָּגָה , Deuter. 4. v. 18. *Constr.* דְּגַת יְאֹרֶיךָ piscem rivorum tuorum , Ezech. 29. v. 4. *Cum affix.* דְּגָתָם כִּדְגַת הַיָּם pisces eorum , sicut pisces maris , Ezech. 47. v. 10. *Hæc duo sunt a Verbo* דָּגָה *propter mutationem Kametz in Scheva , sicut* שְׁנַת *a* שָׁנָה .

דַּיָּג *m.* Piscator : *Plur.* הַדַּיָּגִים piscatores , Isai. 19. vers. 8.

לְדַוָּגִים

לְדַוָּגִים ad piscatores, Jerem. 16. v. 16. *quod scribitur cum* ו, *sed legendum per* י : לְדַיָּגִים.

דַּוָּג *m. Idem*: *Plural.* דַּוָּגִים piscatores, Ezech. 47. v. 10.

דּוּגָה *f.* Piscatio, בְּסִירוֹת דּוּגָה, Amos 4. v. 2., *LXX. vertunt* εἰς λέβητας ὑποκαιομένους in ollas succensas; *Vulg.* in ollis ferventibus; *alii* in ollis piscatoriis, *hoc est*, *in ollis*, *in quibus coquuntur pisces*.

דוד *m.* Amor, dilectio, *quo quidem sensu nonnisi in plur. occurrit*, Prov. 7. v. 18., Cant. 1. vv. 2. 4., 4. v. 10., 5. v. 1., Ezech. 16. v. 8., 23. vers. 17., *est etiam* amoris objectum; *unde latine sonat* dilectus, amicus : *Synecdochice*, patruus, amicus, consaguineus, 1. Sam. 10. v. 15. *Cum affix.* דּוֹדִי dilectus meus, Cant. 6. vers. 2., אֶל־דּוֹדוֹ ad patruum suum, 1. Sam. 10. v. 16., דּוֹדְךָ dilectus tuus, Cant. 6. v. 1. *Plural.* דּוֹדִים dilecti, Cant. 5. v. 1., *& substantivè*, amores : עֵת דּוֹדִים tempus amorum, Ezech. 16. v. 8. *Cum affix.* דֹּדֶיךָ amores tui, Cantic. 1. vv. 2. 4., & 4. v. 10. דֹּדֵיהֶן patrui eorum, *vel* sui, Num. 36. v. 11.

דֹּדָה *f.* Amita : *Cum affix.* דֹּדָתוֹ amitam suam, Exod. 6. v. 20.

דָּוִד, & דָּוִיד Davíd, *nom. propr. filii Isai*, *regis Israel*, & *prophetæ*, 1. Sam. 17. v. 12., *&c. Etym.* dilectus, consanguineus, *&c.* à דּוֹד, *vel* דּד.

דוּד *m.* Calathus, canistrum, sporta, Jerem. 24. v. 2., lebes, 1. Sam. 2. v. 14., pelvis, labellum, *quo fertur argilla*, *aut intrita conficiendorum laterum*, Psal. 81. v. 7., *secundum Ab. Esram* : ahenum, Job 41. v. 11. *Plur.* בַּדּוּדִים in sportas, 2. Reg. 10. v. 7., *& cum* ו *mobili*, וּבַדְּוָדִים & in lebetibus, 2. Paral. 35. v. 13. *Constr. cum epenthesi*, דּוּדָאֵי sportæ, calathi, Jerem. 24. vers. 1., *similem epenthesin vide in* לול.

דּוּדָאִים *m. p. LXX.*, *& Sym. sunt* μανδραγόραι, *Vulg.*, *aliisque plurimis* Mandragoræ, *quæ*, *auctore Dioscoride*, amori *conciliando sunt idoneæ*, Gen. 30. v. 14. *Quidam vertunt* flores amabiles, *quasi a superiore* דוד *deductum*. *Odor illis adscribitur*, Cant. 7. v. 14. *Constr.* מִדּוּדָאֵי de mandragoris, Genes. 30. v. 14. *Judæi* violas, *propter* odorem, *interpretantur*, *& sic in Talmud Sanhed.* fol. 99. *Sunt alii*, *teste Joa. Simone*, *qui intelligunt* balsamum, mala citrea, nuces, cera-

fa, ficus *præcipue* indicas, amomum, mora rubi, *&c.*

דּוֹדַי Dudía, *nom. propr. unius e primariis ducibus Davidis*, 1. Paralip. 27. v. 4.

דּוּדָאִים. *Vide supra* דּוּדָאִים.

דוה Languit: *Syriac.* doluit: *Arab.*, *& Æthiop.* infirmus, ægrotus fuit. *Inde est, auctore Joa. Simone, infinit. construct. cum affix.* דְּוֹתָהּ languere ejus, *idest*, languor ejus, *vel* suus, Levit. 12. v. 2., דָּוֶה *m.* languidus, Thren. 5. v. 17. *Fœmin.* דָּוָה languida, Thren. 1. v. 13., אֶת־אִשָּׁה דָּוָה cum muliere languente, *scil.* ex fluxu mensium, Levit. 15. v. 33., 20. v. 18., Isai. 30. v. 22. –

דְּוַי *m.* Languidum, Isai. 1. v. 5. *Item* דְּוַי languor, Psal. 41. v. 4. *Plur. constr.* כִּדְוֵי לַחְמִי sicut languores cibi mei, Job 6. v. 7.

דְּוֹת *f. Idem*: דְּוֹתָהּ languoris ejus, Levit. 12. v. 2. *Alii tamen est infinit. ex* דָּוָה.

מַדְוֶה *m. Idem*: *Constr.* מַדְוֵה Deut. 28. v. 60. *Plural. constr.* וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם & omnes languores Ægypti, Deuteron. 7. v. 15., מַדְוֵיהֶם *vide in* מָדַד.

דוח *in Kal inusit. In Hiph.* הֵדִיחַ dispulit: *Metaphorice* abluit; lavando *enim* dispelluntur *fordes*: *Præter.* הֱדִיחָנִי dispellit me, Jerem. 51. v. 34. *Futur.* יָדִיחַ abluet, Isai. 4. v. 4. יָדִיחוּ abluent, Ezech. 40. v. 38. *Vide* ידח, *&* נדח.

דוּךְ Tundit, *Præter.* דָּכוּ בַּמְּדֹכָה tundebant in mortario, Num. 11. v. 8. *Vide* דָּכָה, *&* דכך.

דּוּכִיפַת *f.*; Levit. 11. v. 19., Deut. 14. v. 18., *LXX. est* ἔποψ, *Vulg.* upupa; *juxta Targum*, *& R. Salom.*, gallus sylvestris; *quibusdam aliis est* attagen; *Bocharto autem videtur*, דוּכִיפַת *compositum ex Hebr. inusit.* דּוּךְ, *vel ex Arab.* דיך gallus, *& ex Syr.* כיפא rupes, *quasi diceretur*, gallus rupis; *contra Joa. Simon mavult compositum dicere ex* דּוּךְ gallus, *& ex inusit.* פַּת stercus, *a rad. Arab.* פתא stercus excrevit, *quasi diceretur* gallus stercoris, *quo nomine* upupa *appellatur*, *quia* stercoribus *vescitur*, *ex iisque nidum extruit*; *hactenus idem Joa. Simon*.

דַּךְ Pauper, *Vide in* דכך.

מְדֹכָה *f.* Tudicula, mortarium, Num. 11. v. 8.

דום

דום Siluit, obmutuit, quievit: *At illud*, כְּדֻמָה ſicut exciſa, Ezech. 27. v. 32., *juxta Kimchium ſignificatum habet a* דָּמָה; *ſed Vulg. vertit* obmutuit: *Quibuſdam eſt Nomen proprium*, Duma, *ut* Iſai. 21. v. 11. *Imper.* דֹּמּוּ ſilete, Iſai. 23. verſ. 2. *Pih.* דּוֹמֵם ſilere facit, ſedavit, quietum reddidit; *Præter.* וְדוֹמַמְתִּי & ſilere feci, Pſalm. 131. v. 2. *LXX. interpretantur ibidem* ἀλλὰ ὕψωσα, *Vulg.* ſed exaltavi; *legebant* וְרוֹמַמְתִּי, *a* רום exaltare. *Vide* דָּמָה, & דָּמַם.

דֳּם *m.* Quies: בְּדָמְךָ in quiete tua, *id eſt*, priſtina tranquillitate tua. *Vulg*, *aliique vertunt* in ſanguine tuo; *Joa. Simon habet* in ſimilitudine tua, Ezech. 19. v. 10. *Sed vide ut ſupra in* דָּמָה, & דָּמַם.

דּוּמָה *f.* Silentium, infernus, ſepulchrum, *ſic dictum*, *quod illic ſit* ſilentium *a celebrando Deo*, Pſalm. 94. v. 17., 115. verſ. 17.

דּוּמָה Dumá, *nom. prop. filii Iſmaelis*, Geneſ. 25. v. 14., *Item nom civitatum*; *unius in Tribu Juda*, Joſ. 15. v. 52., *alterius in Idumæa*, Iſai. 21. v. 11., *ubi* דּוּמָה *videtur quibuſdam*, *notare ipſam regionem* Edom, *ſive* Idumæam.

דּוּמִיָּה, & דֻּמִיָּה *f. Varie ab Interpretibus dictio hæc accipitur*: *in* Pſal. 22. v. 3., *Aq.*, *Sym.*, & *Theod. eſt* σιγή, *Hieron.*, *aliiſque* ſilentium; *LXX. autem eſt* ἄνοια, *Vulg.* inſipientia: *in* Pſalm. 39. v. 3., *LXX.* ταπεινοόμαι, *Vulg.* humilior: *in* Pſalm. 62. v. 2., *LXX.* ὑποτάσσομαι, *Vulg.* ſubjicior: *Tandem in* Pſalm. 65. v. 2. *LXX. eſt* πρέπει, *Vulg.* decet; *Alii ubique vertunt* ſilentium: *Radix hujus vocis eſt* דום, & דָּמָה.

דּוּמָם Silens, Iſai. 47. v. 5. לְאֶבֶן דּוּמָם lapidi ſilenti, Habac. 2. v. 19. *Convenit cum* דָּמָה & דָּמַם, *quæ etiam vide*.

דּוּמֶּשֶׂק Dummeſech, & *juxta Vulg.* Damaſcus, *nom. propr. primariæ*, & *regiæ urbis Syriæ*, *quæ eſt eadem ac* דַּמֶּשֶׂק, *ad ſeptentrionem Judææ*, *ſive terræ promiſſionis*, 2. Reg. 16. verſ. 10.

דון Litem, cauſam egit; *vel* propriam; *unde eſt* diſceptavit, *ut in Kal*, Gen. 6. v. 3., *in Niphal*, 2. Sam. 19. v. 10., *ubi* mutua *exprimitur* diſceptatio; *in Hiph.* Eccleſ. 6. v. 10., *vel* alterius, *eam cognoſcendo*, *inſontes abſolvendo*, *ſontes vero condemnando*, & *puniendo*; & *tunc* דון

eſt

est judicavit, judicium exercuit, jus dixit, *ut* Gen. 15. v. 14., Deuteron. 32. v. 36., Psalm. 54. v. 3., *&c.*, *ita Joa. Simon*: *Præter.* דָּן דִּין־עָנִי judicavit causam pauperis, Jerem. 22. v. 16. *Chald. Partic.* דָּאְנִין causam cognoscentes, Esdr. 7. v. 25., *ubi Masorethæ notant legendum* דָּיְנִין; *quia* א *scheva mobili affici non solet*; *simile in* דור. *At quum* א *habet scheva compositum*, *manet*: *Vide* קום. *Niph. Particip.* נָדוֹן disceptans apud se, 2. Sam. 19. v. 9. *Hiph.* הֵדִין judicavit, *&c. ut ante. In Infinitivo*, *&* *Imper. communiter deficit* ה *characteristicum*: *Infinit.* לָדִין ad judicandum, pro לְהָדִין, Isai. 3. v. 13. *Imper.* דִּין judica, Iob 35. v. 14.

דון *m.* Judicium: שַׁדּוּן quod judicium est, Job 19. vers. 29. quod ex jure justum & equum est.

דִּין *m. Idem*, Causa, sententia judicata, Deut. 17. v. 8. *Cum affix.* וְדִינִי & causam meam, Psalm. 9. v. 5.

דִּין *Chald. Idem*, Dan. 4. v. 34. *Emphat.* דִּינָא, Dan. 7. v. 10. *vel* דִּינָה Esdr. 7. v. 27.

דַּיָּן *m.* Judex, Psal. 68. v. 6., 1. Sam. 24. v. 16. *Chald. plural.* דַּיָּנִין causidici, causarum cognitores, Esdr. 7. v. 25.

מָדוֹן *m.* Contentio, *ut* Psal. 80. v. 7. אִישׁ מָדוֹן vir contentionis, *id est*, contentiosus, Jerem. 15. v. 10. *Plurale est*, אֵשֶׁת מִדְוָנִים mulier contentionum, *id est*, contentiosa, Proverb. 27. v. 15., *&* מִדְיָנִים Prov. 18. v. 18. *Constr.* מִדְיְנֵי אִשָּׁה contentiones mulieris, Prov. 19. v. 13.

מְדָנִים *m. p. Idem*, Prov. 6. v. 19., *volunt ex priori forma esse contractum*.

מְדִינָה *f.* Judicium, jurisdictio; *sed metonymice sumitur pro* provincia, ditione, territorio, *quod* jurisdictioni *subest*, Esth. 1. v. 22. *Plural* מְדִינוֹת *Ibid. Chald.* מְדִינְתָּא *f. idem*, Esdr. 5. v. 8. *Constr.* מְדִינַת Dan. 3. v. 1. *Plur.* מְדִינָן Esdr. 4. v. 15. *Emph.* מְדִינָתָא Dan. 2. v. 3.

דוץ Exsilire: *Futur.* תָּדוּץ exsilit, Job 41. v. 13. *LXX. est* τρέχει currit; *Vulg.* præcedit, *Chaldaicum est*.

דור, *Joa. Simon arbitratur proprie significare* circuivit, gyrum egit, rotundum fuit; *qui quidem sensus obtinet etiam apud Arabes*: *Hinc* habitavit, ætatem egit, in terra habitavit: *quia*, *addit ille*, *primæ* habitationes *fuere* rotundæ, *sive in* rotundum *extructæ*, *ut hodieque Americanorum*; *un-*

de

de & lat. urbs, *ab* orbe *dicta secundum Varronem, & Isidorum. Apud Hebræos verbum hoc occurrit tantum in infinit.* מִדּוּר præ habitare, Psalm. 84. v. 11., דּוּרִי habitare meum, habitatio mea, Isai. 38. v. 12.

דּוּר *Chald.* Habitavit: *Particip. præs. plur.* דָּאֲרִין habitant, Dan. 2. v. 38. *quod legendum* דָּיְרִין: *Constr.* דָּאֲרֵי habitantes, habitatores, Dan. 4. v. 32. *legendum* דָּיְרֵי; *sic infra in* זוּע: *Futur.* תְּדוּר habitabat, Dan. 4. v. 18., יְדֻרוּן habitabant, Dan. 4. v. 9., *quod scribitur cum* ו *redundante*.

דּוּר *m. Joa. Simoni, allisque est in genere* rotunditas, orbis, sphæra: כַּדּוּר sicut sphera, Isai. 29. v. 3. *Item* pila rotunda, *quæque in* gyrum *agi solet*; כַּדּוּר quasi pila, Isai. 22. vers. 18., *Item* rogus, pyra, *strues lignorum* rotunda: דּוּר הָעֲצָמִים, Ezech. 24. v. 5., *LXX. interpretantur* ὑπόκαιε τὰ ὀςᾶ succende ossa; *Vulg.* compone strues ossium; *Kimchi habet* strue pyram, *vel* rogum ossium; *In horum propterea sententia* דּוּר *laudato in loco est imperat. in Kal verbi* דּוּר; *Aliis autem ibidem est simpliciter* pyra, rogus ossium.

דּוֹר Dór, *nom. propr. regionis, & urbis ad mare, in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem*, Jos. 11. v. 2., 12. v. 23. *&c.*

דּוֹר *vel* דֹּר *m.* Ætas, generatio, *homines una ætate, & generatione viventes*, Eccles. 1. v. 4. *Cum affix.* וְאֶת דּוֹרוֹ & generationem ejus, Isai. 53. v. 8. *Plur.* לְדוֹר דּוֹרִים in generationem generationum, *idest*, in omnes generationes, Isai. 51. vers. 8. *Fœmin.* דּוֹרוֹת v. 9. *Cum affix.* לְדֹרֹתָיו per generationes illius, Levit. 25. v. 30.

דָּר *Chald. Idem*: עִם דָּר וְדָר cum generatione, & generatione, Dan. 3. v. ultimo.

מְדוּרָה *f.* Pyra, rogus, Ezech. 24. v. 9. *Cum affix.* מְדֻרָתָהּ pyræ ejus, Isai. 30. v. 33. *Vulg. ibidem vertit*, nutrimenta ejus, *ignis videl.*

מְדָר & מְדוֹר *m. Chald.* Habitatio: *Cum affix.* מְדוֹרָךְ habitatio tua, Dan. 4. v. 22. מְדָרְהוֹן habitatio eorum, Dan. 2. v. 11.

דּוּרָא Durá, *nom. propr. campi, vel urbis in provincia Babylonis*, Dan 3. v. 1.

דּוּשׁ *Significat* I. *in genere* contrivit, calcavit, conculcavit, Isai. 25. v. 10., II. *in specie* trituravit, *quod fiebat* pedibus *jumentorum*, Deuter. 25. v. 4., Isai. 28. v. 28.,

Amos 1. verf. 3. III. *metaphorice* fubegit, vicit, Ifai. 25. v. 10., Hofee 10. v. 11., Mich. 4. v 13. IV. male tractavit, caſtigavit, punivit, Judic 8. v. 7., Amos 1. v. 3., Habac. 3. v. 11. *Præter.* וְדָשׁ חִטִּים & triturabat rriticum, 1. Paral. 21. v. 20. *Partic. præſ. fæm.* דָּשָׁה, *vel* דָּשָׁא *cum* א *in fine pro* ה, *ut habent plurimi emendati codices*, triturans, Jerem. 50. v. 12., *LXX. ibidem vertunt* ἐν βοτάνῃ in herba; *Vulg.* fuper herbam, *hoc eſt* pinguis, laſciviens; *legebant* דֶּשֶׁא, *a* דָּשָׁא herbafcere. *Infin.* אָדוֹשׁ יְדוּשֶׁנּוּ triturando triturabit eum, Ifai. 28. v. 28. *cum proſtheſi literæ* א. *Chald. Futur. cum affix.* וּתְדוּשִׁנַּהּ & triturabit, conteret eam, Dan. 7. verf. 23. *Niph. præter.* וְנָדוֹשׁ & trituratur, Ifai. 25. verf. 10. *Infin. cum Schurek*, כְּהִדּוּשׁ ficut triturabitur, Ifai. 25. v. 10. *Hiph.* הֵדִישׁ; *unde infinit. cum præfix*, *& affix.* בְּדִישׁוֹ, Deuter. 25. v. 4. *pro* בְּהַדִּישׁוֹ in triturare eum, *hoc eſt*, qui triturat; *ſive ut vertunt LXX.* ἀλοῶν, *Vulg.* triturans. *Hoph. Futur.* יוּדַשׁ triturabitur, Ifai. 28. v. 27.

דּוֹת. *Vide ſupra poſt* דָּוָה *pag.* 194.

דַּיִשׁ *m.* Tritura, Levit. 26. v. 5.

דִּישׁ *m.* Trituratio: *Cum affix.* בְּדִישׁוֹ in trituratione ejus, dum triturat, Deuter. 25. v. 4.

מְדֻשָׁה *f. Idem*: *Cum affix.* מְדֻשָׁתִי tritura mea, Ifai 21. v. 10.

דִּישֹׁן *m.* Pygargus, caprea *quædam ſylveſtris*, damis *non abſimilis*, *ut quidam volunt*, Deut. 14. v. 5.

דחה Depulit, impulit: *Præter. cum infin.* דָּחֹה דְחִיתַנִי impellendo impuliſti me, Pſal. 118. v. 13. *Niph. Particip. plur. conſtr.* נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל depulfos Ifraël, Ifai. 11. v. 12., *quidam à* נדח *deducunt*, *quaſi nomen participale a ſing.* נִדָּח. *Futur.* יִדָּחֶה impellit fe, impellitur, Proverb. 14. verf. 32; יִדַּחוּ impellantur, Jerem. 23 v. 12., *cum Pathach*, *& penacutum*, *præter normam*. *Pyh. Præter.* דֹּחוּ impelluntur, Pſal. 36. v. 13.

דְּחִי *m.* Impulfio ad lapfum, lapfus: מִדֶּחִי à lapfu, Pſal. 56. verf. 14.

מִדְחֶה *m.* Impulfio, Prov. 26. v. 28.

דַּחֲוָן *Chald.* Cantiones, inſtrumenta muſica, Dan. 6. v. 19., *ſic dicta*, *quod triſtitiam* depellant, *ut Aben Eſræ placet*: *aut* muſici, *quaſi* exhilarantes *dicti*, *per tranſpoſitionem literarum*

rum à חָדָה , *quasi* חָדְוָן *juxta R. Saadiam . Kimchi* mensam *exponit ex usu Rabinorum*; *unde* דַּחֲוָנוֹת mensæ . *Theod. vertit* ἐδέσματα , *Vulg.* cibi .

דְּחַל *Chald.* Timuit : *Particip. præs. plur.* דָּחֲלִין timentes , Dan. 5. v. 19. *Pih.* דַּחֵל terruit . *Futur.* וִידַחֲלִנַּנִי & exterruit me , Dan. 4. v. 2. *Particip.* , *sive nomen* , דְּחִיל *m.* terribilis , Dan. 2. v. 31. *Fœmin.* דְּחִילָה timenda , Dan. 7. vers. 7.

דֹּחַן *m.* Milium : וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן & lentes , & milium , Ezech. 4. vers. 9. *Vide supra* דַּהֲוָן *pag.* 198.

דָּחַף Impulit : *Particip. Præter.* דְּחוּפִים impulsi , *Id est* , festinantes , Esth. 3. v. 15. , & 8. v. 14. *Niph. præt.* נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ impulit se , proripuit se domum suam , & *juxta Vulg.* festinavit ire in domum suam , Esth. 6. v. 12. נִדְחַף לָצֵאת impellebatur ad eundum , 2. Paral. 26. v. 20. , מַדְחֵפוֹת *f. p* Impulsiones , Psal. 140. v. 12.

דָּחַק Arctavit , pressit : *Particip. præs. cum affix.* וְדֹחֲקֵיהֶם & prementes eos , oppressores eorum , Judic. 2. v. 18. *Futur. plur. cum Nun paragogico , & in pausa* יִדְחָקוּן prement , Joel. 2. v. 8.

דֵּי *Particula Hebraica expletiva , quæ adjicitur præpositionibus* בְּ , כְּ , & מִ : *præpositionum autem hujusmodi , quibus illa adjicitur , significationi nihil prorsus addit ; sed ad easdem accedit solius euphoniæ , & ornatus gratia , ut e. gr.* , בְּדֵי *est* in , inter , pro ; כְּדֵי secundum , sicut ; מִדֵּי a , ab , ex , de , præ , *Item* מִדֵּי *verbis junctum* multitudinem actionis *involvit , inquit Joa. Simon , ideoque reddendum per* quoties , quotiescumque , *ut* 1. Sam. 1. v. 7. , 18. v. 30. , 1. Reg. 14. v. 28. , *&c. sic , & cum nomine* , Jerem. 48. v. 27. *Alium ejusdem* דֵּי *sensum vide infra in* דַּי .

דִּי *Chald. notat* I. pronomen relativum *utriusque generis , & numeri* , qui , quæ , quod , *ut Hebræum* אֲשֶׁר , *cui respondet* , ut Dan. 4. v. 3. , Esdr. 6. v. 2. *&c.* II. nominativum , *sic* דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה omnis homo , qui legerit scripturam hanc , Dan. 5. v. 7. , *Ita & 6.* v. 14. III. genitivum , דִּי־דְהַב auri , Dan. 2. v. 32. , דִּי־לַהּ ejus , *ibidem* v. 20. IV. conjunctionem causalem , quia , quod , Dan. 2. vv. 8. 9. , 3. vv. 18. 28. *&c.* , Esdr. 4. vv. 13. 15. 16. , 5.

v. 8., 7. v. 24. *&c.*, *unde* דִּי הֵן quod ſi, Dan. 2. v. 9. V. *latine ſonat*, ex, *ut* Dan. 2. verſ. 32., דִּי זְמָן יִנְתְּן־לֵה, Dan. 2. v. 16. VI. *cum* particulis *ſeparabilibus*, דִּי לָא non, Dan. 6. v. 6., *&* qui non, quæ non, *ibidem* 2. v. 34., 3. v. 6., *item* ut non, *ibidem* 2. v. 18. עַד דִּי uſque dum, Dan. 2. v. 9., עַל דִּי ſuprà, magis quàm, Dan. 3. v. 19., *compoſitum*, כְּדִי quum, Dan. 3. v. 7., הֵא־כְדִי perinde ac, Dan. 2. v. 43., וּכְדִי & quum, Dan. 5. v. 20.

דַּי *m.* Sufficientia, ſufficiens, ſatis; עַד־בְּלִי־דָי uſque ad non ſufficientiam, *id eſt*, abundantiſſime, abſque omni menſura, *ut dediſſe nunquam ſatis ſit*, Malach. 3. verſ. 10., וּכְדַי בִּזָּיוֹן & quantum ſatis eſt contemptus, Eſth. 1. verſ. 18., לְמַדַּי ad ſufficientiam, 2. Paralip. 30. v. 3., *pro* לְמִן דַּי *per pleonaſmum particularum* מִן, *&* ל: *Vide non diſſimilem in* רֹאשׁ *in voce* רִאשׁוֹן: *Cum affix.* דַּיֶּךָ quod ſatis eſt tibi, Prov. 25. v. 16. *Conſtr.* דֵּי שֶׂה ſufficientiam pecudis, quantum ſatis eſt pro pecude, Levit. 5. v. 7., דֵּי הָשִׁיב לוֹ ſufficientiam reſtituere ipſi, *id eſt*, quantum ſatis erit ad reſtituendum ipſi, Levit. 25. v. 28., דֵּי מַחְסֹרוֹ ſufficientiam defectus illius, *id eſt*, quantum ſatis eſt indigentiæ ejus, Deuteron. 15. v. 8., כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ ſecundum ſufficientiam redemptionis ſuæ, Levit. 25. v. 26. *Videtur potius eſſe plurale conſtructum ex integro* דַּיִם, *ut* חַיִּים *conſtructè* חֵי. *Eſt etiam* דֵּי *ſyllabica adjectio, ſeu particula expletiva, quam vide ſupra.*

שַׁדַּי Omnipotens: אֲנִי־אֵל שַׁדַּי ego ſum Deus omnipotens, Gen. 17. v. 1. *proprie.* qui ſufficiens, qui in ſe, *&* à ſe ſufficientiam, & abundantiam omnimodam habet, *ita ut nullius ope egeat. Eſt unum ex nominibus Dei compoſitum, juxta R. Salomonem, & alios Hebræos, ex pronomine inſeparabili* שׁ, *cum Pathach hoc loco notato, & nomine ſuperiori* דַּי. *Vide &* שָׁדַד.

דִּיבוֹן Dibón, *nom. propr. urbis a Moſe Rubenitis datæ, ſed inhabitatæ a Gaditis*, Num. 32. vv. 3. 34., Joſ. 13. vv. 9. 17.

דִּיבוֹן גָּד Dibongád, *nom. propr. civitatis, quæ eadem videtur ac præcedens*, דִּיבוֹן, Num. 33. v. 46.

דַּיָּג *m. f.*; *unde plural. cum præfix.* הַדַּיָּגִים piſcatores, Iſai. 19. v. 8. *Vide ſupra in* דָּג, *&* דִּיג.

דַּיָּה

דִּיהּ *Chald.* Atramento maculavit ; *Syris*, & *Persis est* Dæmon *ab* atri coloris *specie*, *qua potissimum hominibus se conspiciendum exhibet*, *ut graviorem intuentibus terrorem incutiat* ; *Hinc*, *auctoribus Kimchio*, *Elia*, *Bocharto*, *aliisque*, *sunt*.

דַּיָּה *fœm. Vulg. aliisque est* Milvus ; *Bocharto autem est* vultur, *quia* דַּיָּה *inter ea ab* Isai. 34. v. 15., *recensetur animalia*, *quæ* conveniunt, *aut* congregantur ; *Hoc autem*, *addit idem auctor*, *a* milvorum *genio tam abhorret*, *quam* vulturum *naturæ convenit*. *Non putaverim tamen*, *omne* vulturum *genus hoc nomine contineri*, *sed solum* nigros ; I. *quia*, Deuter. 14. vv. 13. 17., דיה, & רחם *distinguuntur a Mose tamquam diversa animalia*, *jam vero* רחם *significat* vulturis *genus magna ex parte* album : II. *quia* דיה, דיו atramentum *sunt conjugata* ; *atque R. Kimch. utrumque revocat ad eandem radicem*. *Occurrit autem* דַּיָּה *in singul.* Deuteron. 14. v. 13. *Plur.* דַּיּוֹת Isai. 34. v. 15., milvi, *vel* vultures, *uti volunt R. Salomon*, *Bochartus*, *aliique*.

דְּיוֹ *m.* Atramentum : עַל־הַסֵּפֶר בַּדְּיוֹ in libro cum atramento, Jerem. 36. v. 18.

דַּי, דֵּי, דִּי. *Vide paullo ante*.

דִּימוֹן Dibón, Isai. 15. v. 9. *nom. propr. urbis ejusdem ac* דִּיבוֹן ; *Aliis est rivus*, *sive torrens*, *quem Eliseus a Deo impetravit*, & *cujus aquæ ob solis radios ex adverso micantes rubræ instar sanguinis Moabitis apparuerunt*, 2. Reg. 3. vv. 16. 17. 20.

דִּימוֹנָה Dímoná, *nom. propr. urbis in Tribu Juda*, *ad austrum*, *prope Idumæam*, Jos. 15. v. 22.

דַּיָּן, דִּין. *Vide* דון, & *quæ sequuntur pag.* 195. 196.

דִּינָא, & *cum* ה *pro* א.

דִּינָה. *Vide ut supra pag.* 196.

דִּינָה Diná, *nom. propr. filiæ Jacobi ex Lia uxore*, Gen. 30. vers. 21.

דִּינָיֵא Dinæi, *nom. propr. unius e populis*, *quos ex Assyria in Samariam transtulit Asenaphar*, Esdr. 4. v. 9.

דִּיפַת, 1. Paral. 1. v. 6., Diphath, *nom. propr. filii Gomer*, *qui*, Gen. 10. v. 3., *mutato* ד *in* ר, *dicitur* רִיפַת.

דָּיֵק *m.* Munitio, propugnaculum, antemurale: *Aliis est* aries, *seu machina qualibet bellica muris dejiciendis, comminuendisque idonea*; *occurrit*, 2. Reg. 25. v. 1., Jerem. 52. v. 4., Ezech. 4. v. 2., 17. v. 17., 21. v. 27.

דָּיִשׁ, *&* דִּישׁ. *Vide supra* דוּשׁ *pag.* 198.

דִּישׁוֹן, *vel* דִּישׁוֹן. *Vide supra pag.* 198.

דִּישָׁן Disan, *nom. propr. filii Seir Horræi*, Gen. 36. v. 21.

דָּךְ *Chald.* hic, is, iste: בֵּית אֱלָהָא דָךְ domum Dei hanc, Esdr. 5. v. 17. *Fœm.* דָּךְ ista, hæc: קִרְיְתָא דָךְ urbs ista, Esdr. 4. v. 13.

דָּכָא Attritus, contritus est, *in Kal inusit. Niph. partic.* נִדְכָּא contritus; *plur. m.* נִדְכָּאִים contriti, Isai. 57. vers. 15. *Pih. præter.* דִּכָּא לָאָרֶץ atterit in terram, *id est*, attritam dejicit, Psal. 143. v. 3., *desinit in* Kametz *ad formam quiescentium tertia* ה: דִּכִּאתָ contrivisti, Psal. 89. v. 11., *similiter ad formam eandem*. *Futur. cum affix.* וּתְדַכְּאוּנַנִי & attereris me, Job 19. v. 2., *quod est ex sequenti Radice*; א *omnino redundante*, *& cum* Nun *epenthet. ante affix.*, *more Syrorum*. *Pyh. Præter.* דֻּכְּאוּ attriti fuerunt, Jerem. 44. v. 10. *Partic.* מְדֻכָּא attritus, Isai. 53. vers. 5. *Hitph. Futur. cum syncopa*, וְיִדַּכְּאוּ & conteretur, Job 5. v. 4., *pro* יִתְדַּכְּאוּ.

דַּכָּא *m.* Contritus, Isai. 57. v. 15. עַד־דַּכָּא usque dum fit contritus, Psal. 90. v. 3, פְּצוּעַ דַּכָּא vulneratus, (*&*) contritus, Deut. 23. v. 2., *scil.* בֵּיצִים testiculis, *ut Rabbini exponunt*, *vel* virilitate, *ut in textu sequitur*. *Vulg. vertit*, eunuchus. *Plur. constr.* דַּכְּאֵי רוּחַ Psal. 34. v. 19., *LXX. sunt* ὀλιγόψυχοι pusillanimes; *Vulg.* humiles spiritu; *Alii vertunt* attriti, contriti spiritu.

דָּכָה Attrivit se: *Futur.* וְדָכֶה, Psal. 10. v. 10., atterit se, humiliat se, *hoc est*, *membra sua contrahit*, *& in terra prorepit instar animalium*, *quæ prædæ insidiantur*: *LXX. est* ταπεινώσει, *Vulg.* humiliabit (*eum*); *Aq.* θλασθεὶς fractus, attritus. *Niph. Præter.* וְנִדְכֵּיתִי, Psal. 38. v. 9., & attritus fui; *LXX.* ἐταπεινώθην, *Vulg.* & humiliatus sum: *Partic.* וְנִדְכֶּה & contritum, Psalm. 51. v. 19. *Pih. Præter.* דִּכִּיתָ contrivisti, Psalm. 51. v. 10., דִּכִּיתָנוּ contrivisti nos, Psal. 44. v. 20.

דֳּכִי *m.* Contritio; *cum* Catephkamez *loco* Scheva : *unde cum affix.* דָּכְיָם contritionem ſuam, *vel* fragorem ſuum, Pſalm. 93. v. 3., *Hebræi, Vulgatus, aliique vertunt* fluctus ſuos, *qui ſic dicuntur, quod* ſeſe mutuo conterunt. *Vide in* דוך.

דָּכַךְ *Hebræis inuſit., apud Arabes idem ſignificat ac Hebr.* דכא, & דכה; *inde ſunt*.

דַּךְ, & *in pauſa* דָּךְ Humilis, pauper, attritus, Pſalm. 74. v. 21. *Plur. cum affix.* דַּכָּיו, Prov. 26. v. 28., (odit) attritos ſuos; *LXX.*, & *Vulg. vertunt*, (odit) veritatem; *legiſſe videntur* זַכָּיו puros, ſinceros ſuos, *hoc eſt, qui ſincere, & vere cum eo loquuntur. Sed Joa Simoni arbitratur*, דַּכָּיו *idem fere eſſe ac* דַּכָּא, *mutata tertia radicali* ה *in* ו.

דַּכָּה *f.* Contritio, contuſio, Deuter. 23. v. 2.

דָּכְיָם. *Vide ſupra in* דֳּכִי.

דִּכֵּן *Chald.* pronom. demonſtrativum, hic, iſte, hæc, iſta, Dan. 2. v. 31., 7. vv. 20. 21.

דוּכִיפַת, *vide ſupra poſt* דוך *pag.*

דְּכַר *Chald.* Recordari, meminiſſe, *pro Hebræo* זָכַר, *litteris* ז & ד *commutatis. Inde ſunt*

דְּכַר *m.* Mas, *in genere, ut Hebræis* זָכָר; *in ſpecie autem*, aries; *quod ſicut per* maſculum *familia memoratur, hoc eſt*, *continuatur*; *ita greges ovium per* arietes *perpetuantur*; *Plur.* דִּכְרִין arietes, Eſdr. 6. vv. 9. 17., 7. v. 17.

דִּכְרוֹנָה *f.* memoriale, *LXX. eſt* ὑπομνηματισμὸς commentarius; *Vulg.* hiſtoriæ, Eſdr. 6. v. 2.

דָּכְרָנַיָּא *m. p.* Res memorabiles, commentarius, Eſdr. 4. v. 15.

דָּלַג Subſiliit, inſiliit, ſaliit, tranſiliit: *Præter.* הַדּוֹלֵג, Sophon. 1. v. 9., inſiliens, ſaliens, ſubſiliens; *Vulg. vertit*, qui arroganter ingreditur. *Pih. Partic.* מְדַלֵּג ſaliens, Cant. 2. v. 8. *Futur.* אֲדַלֶּג־שׁוּר tranſiliam murum, Pſalm. 18. v. 30. יְדַלֵּג ſaliet, Iſai. 35. v. 6.

דָּלָה Evexit, extulit, hauſit: *Præter.* דָּלֹה דָלָה לָנוּ hauriendo hauſit nobis, Exod. 2. v. 19. *Futur. cum affix.*, & Nun *epenthet.* יִדְלֶנָּה exhauriet illud: Prov. 20. v. 5. *Pih. Præter.* דִּלִּיתָנִי evexiſti me, Pſal. 30. v. 2. *Imperat.* דַּלְיוּ tollite, extrahite, Prov. 26. v. 7., *cum* י *loco tertiæ radicalis* ה, & *Dages excidit. Vide in* דָּלַל.

דַּל *m.* Elatio, elatum: עַל־דַּל שְׂפָתָי ſuper elatum labiorum meorum,

meorum, Pfalm. 141. v. 3. *id eſt*, labium ſuperius, *juxta R. Salom. Vide* דֶּלֶת, *vide etiam poſt* דלל.

דְּלִי *m.* Situla, Iſai. 40. v. 15. *Plurale, vel, duale cum affixo,* מִדָּלְיָו è ſitulis ſuis, Num. 24. v. 7. *quaſi ex integra forma* דָּלְיִם *à* דְּלִי, *& inde* דָּלְיָו, *tranſpoſitis duobus punctis, vel à* דְּלָיִם *inſtar* אָזְנַיִם. *Dualis verò forma eſſe poteſt, quod duæ* ſitulæ *plerumque ad hauriendam aquam adhibentur*.

דְּלָיָהוּ Dalaià, Delaias, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 3. v. 24., Jerem. 36. v. 12.

דָּלִיּוֹת *f. p.* Propagines, palmites, *quia* ſurſum ſe elevant, *vel quod ſuccum è radice* extrahunt & hauriunt: *Cum aff.* דָּלִיּוֹתָיו propagines ejus, Jerem. 11. v. 16. *ſingulare ſit* דָּלִית.

דלח Turbavit, conturbavit; *& de* aquis *tantum dicitur*: *Fu- tur.* וַתִּדְלַח מַיִם & conturbaſti aquas, Ezech. 32. v. 2., וְלֹא תִדְלָחֵם neque conturbet eas, v. 13.

דּוֹלַח, *vide ſupra pag.* 88.

דלל Exhauriri, attenuari, *quod Chaldæus interdum* depaupe- rari *explicat*: *item* elevari, *ut* aquæ hauriendo, *quomodo cum* דָּלָה *convenit*: *Præter.* דַּלְלוּ exhauriuntur, attenuantur, Iſai. 19. verſ. 6. דַּלּוּ elevantur, *vel* exhauriuntur ſpectando in ſublime, Iſai. 38. v. 14. *Niph. Futur.* יִדַּל attenuabitur, Iſai. 17. v. 4.. *Vide in* דָּלָה.

דְּלִילָה Dalilà, *nomen propr. mulieris*, *quam amavit Samſon*, Jud. 16. v. 4.

דַּל Tenuis, attenuatus, exhauſtus, *viribus ſcil.*, *& facultatibus*: דַּל הוּא tenuis ipſe, Levit.14. v.21., דַּל כָּכָה adeo attenuatus, 2. Sam.13. v.4., עַל־דַּל, *vide in* דָּלָה: *Sed Joa. Simoni aliud eſt* דַּל, Exod. 23. v. 3., Levit. 19. v. 15., *ſcil.* elatus ſuper alios, dives, præpotens; *Vulg. tamen*, *atque alii utrobique interpretantur* pauperem: *Plur.* דַּלִּים tenues, Iſai. 11. v. 4., וְדַלִּים & attenuati, *ſcil. fiebant*, 2. Sam. 3. v. 1., *vide in* דֶּלֶת.

דַּלָּה *f. Latinè ſonat*, I. tenuitas fortis, paupertas; *ſed ſumitur ſæpius adjective*: *unde LXX. vertunt* πένης, *Vulg.* pauper, mendicus: *Conſtr. cum præfix.* וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ & ex tenuitate terræ, *id eſt*, ex tenui populo terræ, Jerem. 40. v. 7. *Plur.* וּמִדַּלּוֹת, & ex attenuatis, *ſive* tenui populo, Jerem. 52. vv. 15, 16. II. peniculamentum, peniculi, *quos* texto-

textores in extrema tela relinquunt, *quasi* tenue, *seu* rarum *filum dicas*; מִדַּלָּה à peniculis, *vel* peniculamento, Isai. 38. v. 12. *Ab. Esra vertit* propter tenuitatem, *id est*, infirmitatem. III., *secundum aliam significationem*, vitta : וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ & vitta capitis tui, *juxta quosdam*, Cant. 7. v. 5., *vel* cincinni capitis tui, *aut*, implexum, *sive* capilli implexi capitis tui, *ut R. Salomon explicat*: *Vulg. ibidem habet* comæ.

דִּלְעָן Deleàn, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. vers. 38.

דָּלַף Stillavit, perstillavit: *Præter.* דָּלְפָה stillat, Job 16. v. 20. *Futur.* יִדְלֹף perstillat, Eccles. 10. v. 18.

דֶּלֶף *m.* Stilla, Prov. 27. v. 15.

דַּלְפוֹן Delphón, *nom. propr. unius e filiis Aman*, Esth. 9. v. 7.

דָּלַק Arsit, accensus fuit: *item*, persecutus, insectatus est; *& tunc regit Accusativum*, *vel simpliciter*, *vel cum* præpositione אַחֲרֵי post. *R. Salom. scribit in* Psal. 7. v. 14. כל דליקה לשון רדיפה הוא, *h. e.* verbum דָּלַק *semper significat* persecutionem. *Præter.* כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי quod fervide insectatus es me, Gen. 31. v. 36.; וְדָלְקוּ בָהֶם & accensi in eos, Abdia v. 18. דְּלָקֻנוּ insectantur nos, Thren. 4. v. 19. *Partic.* דֹּלְקִים, Prov. 26. v. 23., *a LXX. redditur* δόλια dolosa; *a Vulg.* tumentia; *ab aliis vero* ardentia, (labia): *Cum præfix.* לְדֹלְקִים, Psalm. 7. vers. 14., *LXX. vertunt* τοῖς καιομένοις, *Vulg.* ardentibus; *Sym.* εἰς τὸ καίειν, *Hieron.* ad comburendum; *Alii* in ardentes, *vel* fervide insectantibus: *Chald. Particip.* דָּלֵק ardens, Dan. 7. v. 9. *Hiphil*, הִדְלִיק accendit, incendit. *Infin.* הַדְלֵק accendendo, Ezech. 24. v. 10. *Futur.* יַדְלִיקֵם incendat eos, Isai. 5. v. 11.

דַּלֶּקֶת *f.*; *unde cum præfix.* וּבַדַּלֶּקֶת, Deut. 28. v. 22., & febri ardente. *LXX. contra vertunt* ἐν ῥίγει, *Vulg.* & frigore, *per antiphrasin*.

דֶּלֶת, *& in pausa* דָּלֶת c., *sed sæpius*, *f.* Ostium, janua, porta, fores: *Metaphorice* folium, pagina libri, *quasi ejus* janua: סִגְרוּ הַדֶּלֶת occludite fores, 2. Reg. 6. v. 32. *Cum affix.* בְּדַלְתּוֹ in janua ejus, 2. Reg. 12. vers. 9. וּסְגֹר דְּלָתֶיךָ & occlude januam tuam, Isai. 26. v. 20.; *quod scribitur cum* י *redundante*. *Hinc*, *juxta Aben Esram*, עַל־דַּל super

per ostium, Psal. 141. v. 3. *per Apocopam literæ* ת, *quam dicit in priori forma esse formativam generis fœminini, adeoque adventitiam, non radicalem. Hæc modo posset esse à Radice* דָּלָה, *sic dicta* janua, *quod* cardinibus suis elata sit, *vel* in alto vehatur: *Duale*, דְּלָתַיִם fores, valvæ, *quasi* januas bifidas *dicas*, Malach. 1. v. 10. *estque quasi a singulari* דָּלָה, *formæ* שָׂפָה: *Constr.* דַּלְתֵי, Job 3. v. 10., *Plural.* שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת tres paginas, Jerem. 36. vers. 23. *Constr.* דַּלְתוֹת הַבַּיִת fores domus, Jud. 19. v. 27. *Vide supra in* דלה, דלל *pag.* 203. 204.

דֶּלֶת, דָּלִית, *vide supra pag.* 203. 204.

דָּם *m.* Sanguis, reatus sanguinis: *Quidam deducunt ab* אָדֹם rufus, *per Aphæresin, ut sic à* rubedine *dicatur*: *Construct.* דַּם נְקִיִּם sanguinem innocentum, Jerem. 19. v. 4., וְדַם עֵנָב & sanguinem uvæ, *id est*, succum, Deuter. 32. v. 14. *Cum affix.* דָּמְךָ sanguis tuus, 1. Reg. 2. 37.: בְּדָמְךָ *vide supra in* דום: דִּמְכֶם sanguinem vestrum, Gen. 9. v. 5. *Plur.* חֲתַן־דָּמִים sponsus sanguinum es mihi, Exod. 4. v. 25., *sic ferè* דָּמִים cædes, *quasi* sanguinis *effusionem denotat*: דָּמִים בְּדָמִים נָגָעוּ cædes aliæ alias cædes attigerunt, Hos. 4. vers. 2. *Constr.* קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ vox sanguinum fratris tui, *id est*, sanguinis cæde fusi, Gen. 4. v. 10. *Cum affix.* דָּמָיו בּוֹ sanguines ejus in eo, *id est*, cædis causa est in ipso, *ac proinde reus est mortis, ut Chaldæus reddit paraphrastes*, Levit. 20. vers. 9. *R. Salom. hic notat*: *Ubicunque dicitur* דָּמָיו בּוֹ sanguis ejus in eo est, *ibi intelligitur* lapidatio, *q. d.* ipse sibi lapidationis causa est, *id colligit ex versu* 27.; *ubi dicitur*; lapidibus obruuntur, דְּמֵיהֶם בָּם sanguis ipsorum in ipsis est. *Vide in* דום, דָּמָה, & דָּמַם.

דָּמָה *Triplicem præsefert sensum*. I. & *quidem proprie, latine sonat* assimilavit se, similem se exhibuit, similis fuit, *vel* factus est; & *semel transitive* assimilavit, Jerem. 6. vers. 2. *Præter. Kal m.* דָּמָה assimilatus est, similis fuit, Psalm 144. vers. 4., Ezech. 31. vers. 8. *Fœmin.* דָּמְתָה similis facta est, Cant. 7. vers. 8., דָּמִיתָ similis factus es, Ezech. 31. vv. 2. 18., דָּמִיתִי, assimilavi, Jerem. 6. vers. 2., & *intransitive*, assimilatus sum, similis factus sum, Psal. 102. v. 7, *Plural.* דָּמוּ similes fuerunt, Exech. 31. v. 8., דָּמִינוּ similes fuissemus, Isai 1. v. 9. *Part. præs.* דּוֹמֶה assimila-

milatus, ſimilis, Cant. 2. verſ. 9. *Imper.* דְּמֵה ſimilis eſto, Cant. 2. v. 17., 8. v. 14. *Futur.* יִדְמֶה aſſimilabitur, Pſal. 89. v. 7. *Plural.* נִדְמֶה ſimiles erimus, Iſai 46. v. 5. *Niph. præter.* נִדְמֵיתָ ſimilis factus es, Ezech. 32. v. 2. *Pih.* דִּמָּה aſſimilavit; *item* cogitavit, imaginatus eſt, *q. d.*, *rei alicujus ſibi finxit* imaginem, ſimilitudinem *rerum mente concepit*; *Præt.* דִּמִּיתָ imaginatus es, exiſtimaſti, Pſal. 50. v. 21., דִּמִּיתִי imaginatus ſum, exiſtimavi, Num. 33. v. 56., Iſai. 14. v. 25. *Cum affix.* דִּמִּיתִיךְ aſſimilavi te, Cant. 1. v. 9. *Plural.* דִּמּוּ cogitarunt, exiſtimarunt, voluerunt, Jud. 20. v. 5., דִּמִּינוּ cogitavimus, exiſtimavimus, Pſal. 48. v. 10. *Futur.* אֲדַמֶּה aſſimilabo, Thren. 2. v. 13., *item* ſimilitudines facio, *ſive* propono, Hoſe. 12. v. 11., תְּדַמִּי imagineris, exiſtimes, Eſth. 4. v. 13., יְדַמֶּה imaginatur, cogitat, exiſtimat, Iſa. 10. v. 7. *Plural. cum* ן *paragogico*, *&* ה *mutato in* Jod, תְּדַמְּיוּן aſſimilabitis, Iſa. 40. vv. 18. 25., 46. v. 5. *Hithpah. Futur.* אֶדַּמֶּה, *pro* אֶתְדַּמֶּה, ſimilis ero, ſimilem me faciam, Iſai. 14. v. 14. II. דָּמָה, *mutuata ſignificatione a* דום, *eſt*, ſilet, quieſcit, deſtitit, ceſſavit; *ſic in futur.*, תִּדְמֶה quieſcet, ceſſabit, Thren. 3. verſ. 49. *Plural.* תִּדְמֶינָה quieſcent, ceſſabunt, Jerem. 14. verſ. 17. III. דָּמָה *ſignificat* excifus, ſuccifus fuit: *ſic præter.* וְדָמִיתִי, Hoſe. 4. verſ. 5., & exſcindam; *ſed LXX. ibidem habent* ὡμοίωσα aſſimilavi; *Vulg. autem* tacere feci. *Niph.* נִדְמָה excifus eſt, Iſai. 15. v. 1., Hoſe. 10. v. 15., Soph. 1. v. 11., *& fœm.* נִדְמְתָה excifa eſt, Jerem. 47. v. 5., *cum* ה *paragogico*, נִדְמֵיתָה excifus es, Abd. 1. v. 5., *in hunc ſenſum interpretanda*, *quæ apud* Iſai. 6. v. 5., Hoſe. 4. v. 6., 10. v. 7., Pſal. 49. vv. 13. 21., *Pih. præter.* דִּמָּה exſcindere conatus, excidium intendit, 2. Sam. 21. v. 5. *Vide in* דום, *&* דָּמַם.

דְּמָה *Chald.* Similis fuit; *unde partic. præſ.* דָּמֵה ſimilis, Dan. 3. v. 25., *f.* דָּמְיָה, Dan. 7. v. 5.

דְּם Similitudo; *unde cum affix.* בְּדָמְךָ in ſimilitudine tua, Ezech. 19. v. 10., *id eſt*, בִּדְמוּתְךָ, *juxta Kimchium*, *quo etiam reſpexit Chaldæus*: *Alii tamen ibidem interpretantur* in ſanguine tuo. *Vide ſupra in* דָּם, *&* דום, *pag.*

דֻּמָה *f.*, *Unde cum præfix.* כְּדֻמָה, Ezech. 27. v. 32., *LXX. interpretantur* κατασιγηθεῖσα ſilere facta, *Vulg.* quæ obmutuit

tuit ; *Alii* excisa ; *quibusdam est nom. proprium* .

רְמִי *m. Unde cum præfix.* בִּדְמִי , Isai. 38. v. 10. , *LXX. vertunt* , ἐν ὕψει in altitudine ; *legebant* בְּרָמִי *a* רום altum esse ; *Recentiores habent* , in excisione ; *Vulg.* , in dimidio.

דָּמִי *m. In varium sensum ab Interpretibus accipitur* : Psal. 83. v. 2. , אַל־דֳּמִי־לָךְ *redditur ab LXX.* ὁμοιωθήσεταί σοι , *a Vulg.* , quis similis erit tibi ? *id est* , *ad verbum* , non similitudo tibi *cum alio* ; *ab Hieron.* , ne taceas tibi ; *ab aliis autem* , ne sit tibi silentium : Isai. 62. v. 6. , אַל־דֳּמִי לָכֶם , *ab LXX.* οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῖν ὅμοιος non enim est vobis similis ; *a Sym.* , μὴ ἡσυχάσατε ne quiescatis ; *a Vulg.* , ne taceatis ; *ab aliis* , non sit vobis silentium : *Tandem* , Isai. 62. vers. 7. , וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ , *Sym. vertit* , neque detis quiescere ei ; *Theod.* , καὶ μὴ δῶτε σιγὴν αὐτῷ , *Vulg.* , neque detis silentium ei .

דְּמִיָה . *Vide supra* דוּמִיָּה *pag.* 195.

דִּמְיוֹן *m.* Similitudo : *Cum affix.* דִּמְיֹנוֹ similitudo ejus , Psalm. 17. v. 12. *LXX. ibidem habent* , ὑπέλαβόν με , *Vulg.* , susceperunt me ; *legebant* דִּמּוּנִי .

דְּמוּת *f. Idem* , Isai. 13. v. 4. *Cum affix.* כִּדְמוּתֵנוּ secundum similitudinem nostram , Gen. 1. v. 26.

דמם Siluit , conticuit : *Metaphoricè* , quievit , acquievit , substitit , exspectavit . *Præter.* וְלֹא דָמוּ neque quiescunt , Job 30. v. 27. *Imper.* דּוֹם subsiste , Jos. 10. v. 12. , *Fœm.* הֹמִּי expecta , subsiste : *cum præfix.* וָדֹמִּי & sile , Jerem. 47. v. 6. דֹּמּוּ subsistite , 1. Sam. 14. v. 9. *Futur.* וָאֶדּוֹם & conticui , Job 31. v. 34. וַיִּדֹּם & substitit , Jos. 10. v. 13. , יִדֹּם sileat , quiescat , Tren. 2. v. 18. , תִּדֹּמִּי silebis , Jerem. 48. v. 2. *Plural. cum* ה *paragogico* נִדְּמָה silebimus , quiescemus , sileamus , Jerem. 8. v. 14. , יִדְּמוּ silebunt , conticescent , Exod. 15. v. 16. , Psal. 31. v. 18. *Niph.* נָדַם siluit , conticuit , *&c. ut supra* : *Item Joa. Simoni* , *aliisque est* excisus , succisus est : *Præter. plur.* וְנָדַמּוּ , Jerem. 25. v. 37. , & exscindentur , devastabuntur : *LXX. autem vertunt* , καὶ παύσεται , & quiescet , *Vulg.* , *aliisque* , & conticuerunt , & siluerunt ; *Futur. plur.* יִדַּמּוּ , 1. Sam. 2. v. 9. , exscindentur ; *Vulg. aliisque est* , conticescent . *Pih. Præter.* דּוֹמַמְתִּי *vide in* דום . *Hiph. Præter.* הֲדִמָּנוּ silere fecit nos , silentium

tium indixit nobis, Jerem. 8. v. 14. *Hithp. juxta quosdam,* תִּדֹּמִּי excindaris, *id est*, prorsus vasteris, Jerem. 48. v. 2., *pro* תִּתְדֹּמְמִי. *Vide* דום, *&* דָּמָה.

דּוּמָם. *Vide in* דום.

דְּמָמָה *f.* Silentium, 1. Reg. 19. v. 12., Psal. 107. v. 29., Job 4. v. 16.; *LXX.*, *Aq.*, *Theod. est*, *αὖρα*, *vel αὔρα*, *Vulg.*, aura; *Sym.* *γαλήνη*, *&* *ἠρεμία*, tranquillitas, quies; *Aliis est*, silentium.

דִּמִּים Dommím, *nom. propr. loci in Tribu Juda, inter Socho, & Azecha*, 1. Sam. 17. v. 1.

דמן *Inusit.*, *sed Arab.* Stercoravit; *unde Hebr.* דֹּמֶן *m.* stercus, fimus, Psalm. 83. v. 11., כְּדֹמֶן sicut fimus, 2. Reg. 9. v. 37.

דִּמְיֹן. *Vide supra pag.* 208.

דִּמְנָה Damná, *nom. propr. urbis in Tribu Zabulon Levitis concessæ*, Jos. 21. v. 35.

מַדְמֵנָה *f.* Stercorationis locus, sterquilinium, *juxta Ab.Esram*, Isai. 25. v. 10. *At* Isai. 10. v. 31. *est proprium nomen loci*.

דמע Lachrymatus est: *Infinit. cum futur.*, וְדָמֹעַ תִּדְמַע & lachrymando lachrymabit, Jerem. 13. v. 17.

דֶּמַע *f.* Lachryma: *Metaphoricè* liquor, *veluti vini*, *vel Olei*: *Cum affix.* מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ plenitudinem tuam, & lachrymam tuam, Exod. 22. v. 28., *id est*, frugum, ac vini, oleique primitias, *ut dicitur* Deuter. 18. v. 4., plenitudinem, *id est*, plenas, ac maturas spicas, lacrymam, *id est*, mustum, ac oleum, *quæ*, *calcata*, *instar* lachrymarum *manant*, *& guttatim stillant*. *De his primitias dare ne differto*. *In hunc sensum reddit Targ. Jeruschalmi*: בִּכּוּרֵי פֵּירָךְ וּבִכּוּרֵי יַעֲוָךְ primitias fructuum tuorum, & primitias vini torcularium tuorum.

דִּמְעָה *f.* Lachryma: Psal. 126. v. 5. *Constr.* דִּמְעַת Eccl. 4. v. 1. *Cum affix.* אֶת־דִּמְעָתֶךָ lachrymas tuas, Isai. 38. v. 5. *Plural.* כָּלוּ בַדְּמָעוֹת deficiunt præ lachrymis, Thren. 2. v. 11.

דמשק *m.* Angulus, latus, *idem quod* פֵּאָה, *ut Aben Esræ placet*, Amos 3. v. 12. *Aliis tamen ibidem est nom. propr.*, Damascus *videl.*, *Unde LXX. interpretantur*, *ἐν Δαμασκῷ*, *Vulg.* in Damasci (*grabato*); *in hunc etiam sensum accipiunt Chald.*, *Syrus*, *Arabs*, *&c.*

דַּמֶּשֶׂק Damafcus, *nom. prop. urbis, quæ eſt eadem ac* דּוּמֶּשֶׂק*, de qua ſupra. Item nom. propr. procuratoris domus Abraham*, Gen. 15. v. 2.

דַּמְּתָה *Vide ſupra in* דָּמָה.

דֵּן דְּנָה *Chald.* ille, iſte : illa, iſta, עַל רָזָא דְנָה ſuper arcano iſto, Dan. 2. v. 18., *ubi maſculinum*, דְּנָה עִם דְּנָה hoc cum illo, Dan. 2. v. 43., אַחֲרֵי דְנָה poſthæc, poſthac, v. 29., כִּדְנָה ſecundum hoc, ſic, hujuſmodi, Jerem. 10. v. 11., Dan. 3. v. 29.

דָּן Dan, *nom. propr. quinti filii Jacob, a quo & Tribus Dan nomen fortita eſt ſuum*, Gen. 30. v. 6., *Item nom. propr. urbis in Tribu Nephthali*, 1. Sam. 3. v. 20.

דּוֹנַג *m.* Cera, Pſal. 68. v. 3., הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג fuit cor meum ſicut cera, Pſal. 22. v. 15.

דִּינָא, *Vide ſupra in* דִּין *pag.* 201.

דְּנָה *Pronom. Chald. in ſtatu emphatico, vide ſupra* דֵּן.

דַּנָּה Danná, *nom propr. urbis in montanis Tribus Juda*, Joſ. 15. verſ. 49.

דִּנְהָבָה Denába, *nom. propr. civitatis Idumææ, in qua regnavit Bela filius Beor*, Gen. 36. v. 32.

דָּנִיֵּאל Daniél, *nom. propr. ſecundi filii Davidis ex Abigail Carmelitide*, 1. Paralip. 3. v. 1., *item nom. prophetæ*, Dan. 1. v. 6.

דִּינָה *vide ſupra in* דִּין *pag.* 201.

מְדִינְתָּא. *Vide ſupra in* מְדִינָה *pag.* 196.

דָּעַךְ Exſtinctus fuit : *Præter.* דָּעֲכוּ exſtinguentur, Iſai. 43. v. 17. *Futur.* יִדְעָךְ exſtinguetur, Prov. 20. verſ. 20. *Niph. Præter.* נִדְעֲכוּ exſtinguuntur, *id eſt*, diffluunt, *de aquis dictum*, Job 6. v. 17. *Pyh. Præter.* דֹּעֲכוּ exſtincti ſunt, Pſal. 118. v. 12. *LXX. ibidem vertunt*, ἐξεκαύθησαν, *Vulg.* exarſerunt.

דְּעוּאֵל Duél, *nom. prop. patris Eliaſaph principis Tribus Gad*, Num. 1. v. 14., *qui* cap. 2. v. 14. *dicitur* רְעוּאֵל.

דַּעַת, *& in pauſa* דָּעַת Cognitio, ſcientia : *vide in* יָדַע.

דֹּפִי *Inuſit. inde eſt* דֳּפִי Infamia, probrum, *Vulg.* ſcandalum : בְּבֶן־אִמְּךָ תִּתֶּן דֹּפִי in filium matris tuæ dabis infamiam, Pſal. 50. v. 20.

דָּפַק Pulſavit : *Præter.* וּדְפָקוּם & pulſaverint eas, Gen. 33. verſ. 13. דּוֹפֵק pulſans, Cant. 5. v. 2. *Hithp. Partip.* מִתְדַּפְּקִים

מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת pulsantes januam, Jud. 19. v. 22.

דָּפְקָה Daphcà, *nom. propr. loci prope desertum Sin, ubi fuit nona mansio filiorum Israel*, Num. 33. v. 12.

דִּקְלָה Declá, *nom. propr. filii Jectan*, Gen. 10. v. 27.

דקק Comminuit : comminutus fuit : *Præter.* דַּק לְעָפָר comminutus esset in pulverem, Deut. 9. v. 21, Exod. 32. v. 20. *Chald.* דָּקוּ comminuta sunt, Dan. 2. v. 35., *quasi à* דוק *ex forma Quiescentium secunda, ut non raro hæc cum Defectivis secunda radicali formas permutant. Futur.* וְתָדֹק & comminues, Isai. 41. v. 15., יְדֻקֶּנּוּ comminuit ipsum, Isai. 28. v. 28. *Hiph. Præter.* הֵדַק comminuit, 2. Reg. 23. v. 15. *Infinit.* הָדֵק comminuendo, Exod. 30. v. 36., *& irregulariter* לְהָדֵק, 2. Paral. 34. v. 7., *pro* לְהָדֵק. *Futur.* אֲדִקֵּם & comminuam eos, 2. Sam. 22. vers. 43., *accentu retracto*, וַיָּדֶק & comminuit, 2. Reg. 23. v. 6. *Chald. Præter. fæmin.* וְהַדֶּקֶת & comminuit, Dan. 2. v. 45., הַדִּקוּ comminuerunt, Dan. 6. v. 25. *Partic. præs.* מְהַדֵּק comminuens, Dan. 2. v. 40., *& eliso* ה *characteristico fæmin.*, מַדְּקָה comminuebat, Dan. 7. v. 7. *Futur. fæmin.* תַּדִּק comminuet, Dan. 2. v. 40. *Cum affix.* וְתַדְּקִנַּהּ & comminuet eam, Dan. 7. v. 23. *Hoph. Futur.* יוּדַק comminuetur, Isai. 28. v. 28.

דַּק *m.* Minutus, tenuis, gracilis : minutum, res minuta, Exod. 16. v. 14. אוֹ־דַק aut gracilis, gracili corpore præditus, Levit. 21. v. 20., *juxta Aben Esram*: *At R. Salomon exponit pro homine, cujus oculus panniculo, vel pellicula tenui obductus est* : כַּדַּק ficut rem minutissimam, Isai. 40. v. 15. *Fæmin.* דַּקָּה Levit. 16. v. 12. *Plural.* וְרַקּוֹת בָּשָׂר & tenues carne, Gen. 41. v. 3.

דֹּק *m.* Conopeum, aulæum, cortina, Isai. 40. v. 22. *LXX.* est, camera, fornix; *Vulg.* nihilum; *Aliis*, pellis, pellicula, *proprie* tenuissima.

דקר Transfixit, transfodit : *Præter.* דָּקָרוּ, Zach. 12. v. 10., *Aq.*, *Sym.*, *Theod. vertunt* ἐξεκέντησαν, *Vulg.*, *alii-que*, transfixerunt *Niph. Futur.* יִדָּקֵר transfodietur, Isai. 13. vers. 15. *Puh. Particip.* מְדֻקָּרִים transfixi, Jerem. 37. vers. 10.

מַדְקָרָה *f.* Transfossio : *Plural. Constr.* כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב ficut transfossiones gladii, Prov. 12. v. 18.

הַרְקַת, *vide supra in* רָקַק.

דַּר *m.* Parius lapis, parium marmor, *candidum, juxta quosdam*, Esth. 1. v. 6. *Rabbini lapidem pretiosum esse existimant*.

דָּרָא *Hebræis inusit., sed Chaldæis, & Arabibus*, Repulit, rejecit, reprobavit, *&c. Hinc*

דֵּרָאוֹן *m.* Contemptus, aversatio, nausea, fastidium, reprobatio: *Sed LXX. in* Isai. 66. v. 24. *vertunt*, εἰς ὅρασιν in visionem; *Vulg.*, usque ad satietatem visionis: *In* Dan. *vero* 12. v. 2., לְדִרְאוֹן *a Theod. redditur*, εἰς αἰσχύνην in, *vel* ad ignominiam; *& a Vulg.*, ut videant; *legebat siquidem* לְרָאוֹן ad visionem, *a* רָאוֹן *inusit. formæ* חָזוֹן.

אִדְּרָא. *Vide supra in* אָדַר.

חֲדִירָא. *Vide postea in* חדר.

דָּרְבָן *m.* Stimulus, aculeus, *quo boves arantes punguntur*, *& extimulantur*, 1. Sam. 13. v. 21. *Plur. cum* Cholem *in medio*, דָּרְבֹנוֹת aculei, Eccles. 12. v. 11. *propriè est* ferrum, ligno, *quod* מַלְמַד *dicitur*, *inditum*.

דָּרַג *Hebræis inusit.*, *sed Syris*, *& Arab.* gradatim progressus est, gradatim ascendit. *Inde est*

מַדְרֵגָה *f.* Locus *proprie* acclivis, *inquit Joa. Simon*, ad quem gradatim ascenditur; *In usu autem* מַדְרֵגָה *est* gradus, gradatio præceps, præcipitium: בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה in latibulo præcipitii, Cant. 2. v. 14. *LXX. ibidem est*, προτείχισμα antemurale; *Vulg.* maceria. *Plur.* הַמַּדְרֵגוֹת præcipitia, gradus, Ezech. 38. v. 20., *Chaldæo sunt* turres; *LXX.* φάραγγες valles, sepes.

אֲדַרְגָּזְרַיָּא. *Vide supra in* א.

אֲדַרְזְדָּא. *Vide supra in* א.

דַּרְדַּע Dordà, *nom. propr. filii Mahol*, 1. Reg. 4. v. 31.

דַּרְדַּר *m.* Tribulus, carduus, *vide in* דרר.

דָּרְיָוֶשׁ Dareiávesc, *& juxta Vulg.* Darius, *nom. propr. regis Medorum*, Dan. 6. v. 1., Esdr. 4. v. 5.

דָּרַךְ Calcavit, conculcavit: incessit, processit; incessus *enim est viæ* calcatio: *Ad arcum relatum*, *est*, tetendit, intendit: *Præter.* דָּרַךְ כּוֹכָב procedet stella, Num. 24. v. 17., דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ arcum suum tetendit, Psal. 7. v. 13., גַּת דָּרַךְ torcular calcavit, Thren. 1. v. 15. *Hiph.* הִדְרִיךְ *idem*: *Item* ince-

incedere fecit, deduxit: וְהִדְרִיךְ & deducet, Isai. 11. v. 15., *Infin. juxta Kimchium*, עֵת הַדְּרִיכָה tempus calcandi eam, Jerem. 51. v. 33., *cum Chirek sub* ה *loco Patach*.

דֶּרֶךְ *c.* Iter, via, *qua* inceditur, Gen. 3. v. 24., Num. 14. v. 18., *&c. Metaforice est*, I. vita, Judic. 22. vers. 21., II. vivendi ratio, mos, consuetudo, Gen. 31. v. 35., Psal. 49. v. 14., Job. 3. v. 23., Isai. 8. vers. 11. III. actiones, opera, studia, Psal. 1. vv. 1. 6., & 35. v. 26.. *&c.*, *unde* via omnis terræ *dicitur* mors, Jos. 23. v. 14., 1. Reg. 2. v. 2. IV. via Dei *est*, *vel* ratio *ejus* agendi, *ut* Deut. 32. v. 4., 2. Sam. 22. v. 31., Psal. 67. v. 3., *vel* ratio vivendi, & lex ab eo præscripta, *ut* Exod. 32. v. 8., Deuteron. 9. v. 12. *&c.* V. via Beersebae *est* cultus, *sive* religio Beersebae, Amos 8. v. 14., דֶּרֶךְ נָשִׁים לִי consuetudo mulierum est mihi, Genes. 31. v. 35., בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם ratione Ægypti, Isai. 10. v. 24. *Cum affix.* לְדַרְכּוֹ in viam suam, Num. 24. v. 24. *Dual.* מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם quam perversus duabus viis, *i. e.*, huc illuc se flectens, Prov. 28. v. 6. *Plural.* דְּרָכִים viæ, Deuter. 28. v. 7. *Constr.* בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ per vias tenebrarum, Prov. 2. v. 13. *Cum affix.* כִּדְרָכָיו secundum vias suas, Ezech. 33. v. 20.

מִדְרָךְ *m.* Calcatio, vestigium: *Constr.* עַד־מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל usque ad vestigium plantæ pedis, Deut. 2. v. 5.

דַּרְכְּמוֹן *m.* Drachma: *à Græcis videtur mutuo sumptum*: *Alii putant idem esse cum* Δαρεικὸς Daricus, *moneta a rege* Dario *dicta*. *Plural.* דַּרְכְּמוֹנִים drachmæ, Esr. 2. v. 69.

אֲדַרְכֹּן *Vide supra in* א.

דרם *Inusit*. *Inde est* דָּרוֹם *m.* meridies, auster, plaga meridionalis: אֶת רוּחַ הַדָּרוֹם ventum meridiei, Ezech. 42. v. 18., *id est*, plagam australem: יָם וְדָרוֹם occidentem, & meridiem, Deuter. 33. v. 23., *R. Bechai notat*, Deut. 3. v. 27. *sic dici quasi* דָּר רוֹם, *vel* דֹּרֵךְ habitans, *vel* incedens alte, *quod sol illic procedat in altitudine sua*.

דַּרְמֶשֶׂק Darmésech, & *juxta Vulg.*, Damascus, 1. Paral. 18. v. 5., 2. Paral. 28. v. 5.

דרע *Chald. m.* Brachium: *Plural. cum affix.* דְּרָעוֹהִי brachia ejus, Dan. 2. v. 32.

אֶדְרָע *m. Idem*: בְּאֶדְרָע cum brachio, Esdr. 4. v. 23.

דָּרַע Dará, *nom. propr. filii Zaræ filii Judæ*, 1. Paral. 2. v. 6.
דַּרְקוֹן Darcón, *nom. propr. cujusdam principis familiæ*, *&c.*, Esdr. 2. v. 56.

דְּרוֹר *m.* Remissio, indulgentia, libertas, Levit. 25. v. 10., Jerem. 34. vv. 8 15. 17., Ezech. 46. v. 17., מָר־דְּרוֹר, Exod. 30. v. 23., *LXX. est* myrrha ἐκλεκτῆ, *Vulg.* electa; *aliis est* myrrha libertatis, *id est*, *quæ* sponte, *&* sine incisione *ex arbore* stillat; *quasi diceretur* flos myrrhæ: *Item* דְּרוֹר *est* avis, Psal. 84. v. 4., Prov. 26. v. 2. *A LXX. autem hujusmodi* avis *existimatur* τρυγὼν, *&* στρουθὸς, *a Vulg. redditur*, turtur, *&* passer: *Bochario videtur* palumbus, *sive* columba agrestis; *aliis est*, hirundo; *sic dicta*, *quod libertatem habet nidificandi in hominum ædibus*. *Talmudici*, אֵין דְּרוֹר אֶלָּא לְשׁוֹן חֵירוּת non significat דְּרוֹר nisi libertatem, Rosch haschana fol. 9. 2.

דַּרְדַּר *m.* Carduus, tribulus, Genes. 3. v. 18., Hose 10. v. 8., *sic dictus*, *quia* libere, *&* sua sponte *in locis incultis crescit*.

דָּרַשׁ Quæsivit, inquisivit, perquisivit: requisivit, consuluit, sciscitatus, percunctatus est: *Construitur cum Accusativo*, *& variis Præpositionibus*: *ut*, בְּ, לְ, אֶל, עַל, *&c.* *Præter.* דָּרַשׁ בַּיהוָה requisivit Dominum, 1. Paralip. 10. v. 14., דָּרַשׁ לַבְּעָלִים requisivit Bahalimos, 2. Paralip. 17. v. 3. *&c.* *Infinit. anomalus*, לִדְרוֹשׁ ad inquirendum, Esdr. 10. v. 16. *Niph.* נִדְרַשׁ requiri, consuli: *Præter.* נִדְרַשְׁתִּי quæsitus, *vel* exquisitus sum, Isai. 65. v. 1., Psal. 111. v. 2. *Infinit. cum futuro* הַאִדָּרֹשׁ אִדָּרֵשׁ לָהֶם num consulendo consular ab illis, Ezech. 14. v. 3., *cum* א *loco* ה, *facilioris pronunciationis causa*.

דְּרִיּוֹשׁ *m.* Inquisitio accuratissima, Esdr. 10. v. 16.

מִדְרָשׁ *m.* Commentarius, historia, *quasi* inquisitorium, *vel* repertorium *dicas*: *Constr.* בְּמִדְרַשׁ in commentario, 2. Paral. 13. v. 22., 2. Paral. 24. v. 27.

דָּשָׁא Germinavit, herbascit: *Præter.* דָּשְׁאוּ herbascunt, *LXX. vertunt* βεβλάστηκε, *Vulg.*, *& alii*, germinarunt, Joël. 2. v. 22. *Hiph. Futur.* תַּדְשֵׁא herbascat, *LXX. & Aq. habent*, βλαστησάτω, *Vulg. & alii*, germinet; *Sym.* ἐξαγαγέτω educat; *Theod.* ἐξενεγκάτω producat, Genes. 1. v. 11. *Vide in* דוש.

דֶּשֶׁא *m.* Herba tenera, herbula, Genes. 1. v. 11., voluntaria *proprie*, & insativa; *unde generaliter de omni terræ* virore *dicitur*, *juxta R. Salomonem*: עֵשֶׂב *autem quamlibet suo nomine appellatam significat*. *Chald.* בְּדִתְאָא דִי בָרָא in tenera herba agri, Dan. 4. vv. 12. 20., *mutato pro more* ש *in* ת.

דָּשָׁה *f.* Herbilis, *juxta quosdam*: כְּעֶגְלָה דָשָׁה sicut vitula herbilis, Jerem. 50. v. 11., *quæ* herbis *pascitur*, & *augescit*, *juxta Kimchium in Comment. R. Salom.* sicut vitula triturans; *quæ scilicet jugiter ex tritura comedit*, & *pinguescit*, *quasi à* דוש. *Vide in* דוש.

דשן Saginatus, pinguefactus fuit: *Præter.* וְדָשֵׁן & saginabitur, Deuter. 31. v. 20. *Pih.* דִּשֵּׁן *duo significat*: I. pinguefecit: דִּשַּׁנְתָּ pingue, *sive* delibutum reddis, Psal. 23. v. 5. *Futur.* תְּדַשֶּׁן pinguefacit, impinguat, impinguabit, Prov. 15. v. 30. *Pih. Futur.* יְדֻשָּׁן, & *in pausa*, יְדֻשָּׁן impinguabitur, pinguis fiet, reddetur, Prov. 28. v. 25., Isai. 34. v. 7. *Fœm.* תְּדֻשַּׁן, & *in pausa*, תְּדֻשָּׁן *idem*, Prov. 11. v. 25., 13. v. 4. *Ex Hoph.*, & *Hithp. compositum præter.* הֻדַּשְּׁנָה impinguatus, incrassatus est; *Alii vertunt*, pinguefacta est, & seipsam pinguefecit, Isai. 34. v. 6. II. דִּשֵּׁן, *latine*, a cineribus purgavit, cinerem abstulit, decineravit; *item* in cinerem redegit, incineravit: *Præter. plur.* וְדִשְּׁנוּ & accipient, *sive* removebunt cineres ejus, Num. 4. v. 13. *Infin.* לְדַשְּׁנוֹ ad accipiendos cineres ejus, *sive* ad cineres ab eo removendos, Exod. 27. vers. 3., *Futur.* יְדַשְּׁנֶה *pro* יְדַשֵּׁן, *cum* ה *paragogico præter normam*, Psal. 20. v. 4., in cinerem redigat, *ut igne e cœlo demisso in cineres redegit sacrificium Abelis*: *Sym. reddit*, *πίονα ποίησῃ* pinguefaciat, *hoc est*, *gratum habeat instar pinguis victimæ*: *Hieron.*, & *Vulg. habent* pinguefiat.

דָּשֵׁן *m* Pinguis, Isai. 30. v. 23. *Plural.* דְּשֵׁנִים pingues, Psal. 92. v. 15. *Constr.* דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ pingues terræ, Psal. 22. v. 30.

דֶּשֶׁן *m.* Pinguedo, Psalm. 63. v. 6. *Item* cinis, 1. Reg. 13. vv. 3. 5., Jerem. 31. v. 40. &c., *quasi diceretur* pinguefactio agrorum: *veteres enim* cinere *ad arva*, & *prata* fructificanda *usos esse*, *docet Plinius lib.* XVII. *cap.* 9.

דִּשֹׁן, & דישון Disón, *nom. propr. virorum*, Gen. 36. vv. 21. 25.

רישון, הַיִּשָׁן *Vide supra in* דוש.

דָּת , *& emphatice*

דָּתָא *f.* Lex edictum, jus, Deuter. 33. v. 2. יֹדְעֵי דָת noscentes jus, periti juris, Esth. 1. v. 13., כַּדָּת secundum jus, ex jure, Esth. 1. v. 8. *Cum affix.* אַחַת דָּתוֹ unum est jus ejus, *sive* de eo, Esth. 4. v. 11. *Plur. constr.* וְדָתֵי הַמֶּלֶךְ & jura regis, Esth. 3. v. 8. *Cum affix.* וְדָתֵיהֶם & jura eorum, *ibid. Chald.* דָּת *Idem*, Dan. 7. v. 25., כְּדָת מָדַי secundum jus Medorum, Dan. 6. v. 13., וְדָתָא נֶפְקַת & sententia egrediebatur, Dan. 2. v. 13. *Cum affix.* דָּתְכוֹן sententia vestra, Dan. 2. v. 9. *Plur. constr.* דָּתֵי אֱלָהָךְ leges Dei tui, Esdr. 7. v. 25.

דִּתְאָא *Chald.* Herba, Dan. 4. vv. 12. 20., *ex Hebræo* דֶּשֶׁא, *mutato* שׁ *in* ת.

דְּתָבְרַיָּא *Chald.* Legisperiti, Dan. 3. v. 2., *R. Saadia*, consiliarii regii, דְּדָתֵיהֶם בָּרִיא quorum jus purum est; וְדָתָם וַעֲצָתָם בְּרוּרָה & quorum lex, & consilium illustre. *Vulg. sunt*, tyranni; optimates.

דָּתֵי . *Vide supra in* דָּתָא.

דֹּתָיְנָה , *vide infra in* דֹּתָן.

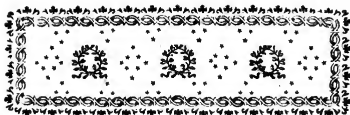
דָּתְכוֹן *vide supra in* דָּתָא

דָּתָן Dathán, *nom. propr. filii Eliab*, Num. 16. v. 1.

דֹּתָן Dothán, *nomen propr. urbis, & loci in Tribu Zabulon*, 2. Reg. 6. v. 13., *Et in duali* דֹּתַיִן, *unde cum* ה *locali, & in pausa*; דֹּתָיְנָה in Dothain, Gen. 37. v. 17.

ה In

ה

ה *In numeris valet quinque. Interdum est litera* radicalis, *interdum* servilis. *Quoties* servilis *est*, *inquit Joa. Simon*, *vocibus additur vel* ab initio, *vel* in medio, *vel* in fine. *Ab initio vocum est* I. Articulus *respondens græco* ὁ, ἡ, τὸ, *vocaturque* ה הַיְּדִיעָה He demonstrativum; *præfigitur autem* nominibus, pronominibus, & participiis; *ut* הַשָּׂדֶה hic, iste ager, Gen. 23. vv. 17. 20. II. Pronomen relativum, qui, quæ, quod; & *præfigitur* verbis in præterito, & in participio, *rarius* particulis: *ut* הַנִּמְצְאוּ qui inventi sunt, 1. Paralipom. 1. vers. 4., הֶעָלֶיהָ quod super eam, 1. Sam. 9. v. 24. *Quidam arbitrantur, hoc in sensu etiam* nominibus, & participiis *præfigi*: III. Littera *constituens* conjugationes Hiphil, Hophal, & Hithpahel, *ut* & infinitivum, *ac* imperativum *in* Niphal. IV. Particula vocandi ô! *diciturque ab Hebræis* He exclamationis; *ut* הַקָּהָל ô congregatio! Num. 15. v. 15. V. Adverbium interrogandi, an? num? numquid? *Innuit autem vel simplicem* interrogationem dubitantis, *aut* ignorantis, *ut* הַאַתָּה an tu sis? Gen. 27. v. 21., *vel* interrogationem *cum* negatione *subintellecta*, *ut* הֲשֹׁמֵר num custos? Gen. 4. v. 9., *vel* interrogationem *cum* affirmatione *subintellecta*, *ut* הֲמִן nonne de? Gen. 3. v. 11., *vel* admirationem, *ut* הַלְּבֶן num nato? Gen. 17. v. 17. *Nonnumquam tamen desideratur* interrogandi particula ה, *ut* אַתָּה tu es? *supple* האתה num tu? Gen. 27. v. 24. VI. superlativum *efficit*, *si* adjectivis *præfigatur*, *ut* הַגָּדוֹל maximus, Gen. 10. v. 21. VII. *Sæpius nihil*

hil addit significationi, *& ad solum orationis ornatum adhibetur*, *ut* עֲלֵיהַלֶּחֶם לְבַדּוֹ in pane solo, Deut.8. v.3. In medio *vocum* ה servilis *meram præsefert* emphasim, *ut cum ante* ם, *&* ו *affixo interdum inseritur*, *ut* כֻּלָּהֶם *pro* כֻּלָּם omnes illi, 2. Sam. 23. v.6., *&* לְכֻלָּהֶנָה omnibus illis, 1. Reg. 7. v. 37. *Tandem* in fine *vocum*; I. *constituit* fœmininum *tam* in nominibus, *ut* חָכְמָה sapientia; *quam* in verbis, *ut* בָּכְתָה flevit, Deuter. 21. vers. 13. II. Paragogicus *interdum est*; *& adjicitur* infinitivo, imperativo, *&* futuro, pronominibus *quoque* 2. *person. masc. singul.*, *& plur. fœm.*, *sicut &* 3. *pers. plur. utriusque generis*; *rarius* nominibus, *ut* לַיְלָה. III., *Est* particula motum, *vel* quietem *exprimens*, *ut* אַרְצָה in terram, Gen. 19. v. 1. IV. *Efficit* intensivum *subjectum vel* in nominibus, *ut* מָוְתָה mors acerbissima, Psalm. 116. v. 15., *vel* in participiis, *ut* בֹּעֵרָה ardens vehementissime, Hosee 7. v. 4., *id quod etiam*, *etsi raro*, *locum habet* in preteritis 3. *pers. sing. fœm.*, *&* in futuris, *ut quibusdam placet*, 2. *&* 3. *pers. sing.*, *ut* Isai.5. v. 19., Jos. 6. v.17.

הא En, ecce. Genes. 47. v. 23., Ezech. 16. v. 43., *Chald.* הָא כְּדִי ecce sicut, perinde ac, Dan. 2. v. 43., *& cum Kametz*, הָא Dan.3. v. 25.

הָאָח. *Vide in* אח.

הָאֵל. *Vide in* אל.

הָאֲרָרִי Hárari, *& juxta Vulg.*, Arorites, *nom. propr. loci*, *vel patriæ Alam*, 2. Sam. 23. v. 33.

הָבֵא, הֵבִיא, הֵבֵאתָה, הֲבֵאתֶם, הֲבִיאֹתִיו, לְהָבִיא. *Vide in* בוא.

הָבָה Agedum! *hortantis*, Gen. 11. v. 3. *&c. Item* da, cedo, *postulantis particula*: Gen. 30. v.1., 1. Sam.14. v.41., *&c.*

הַבְהַב הַבְהָבַי. *Vide in* יהב.

הבל *Kal*, Evanescere, vanum fieri, *vel* effici: *Futur.* וַיֶּהְבָּלוּ & vani effecti sunt, Jerem. 2. v. 5. תֶּהְבָּלוּ evanescatis, Psal.62. v. 11. *Hiph. Particip.* מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם vanos efficiunt ipsi vos, Jerem. 23. v. 16.

הֶבֶל, *& in pausa*, הָבֶל *m.* Vapor cito evanescens, Psal. 144. v. 4., Prov. 21. v. 6. *Item* vanitas, res vana, *&* inanis, Psal. 39. v. 6., Job 7. v. 16. *&c.*, *specialiter de* idolis *dicitur*, Deut. 32. v. 21., 1. Reg. 16. v. 26. *&c.*, Adverbii *etiam vim habet*, *nempe*, vane, inaniter, frustra, Job 9. v. 29.,

29., 21. v. 34. *Cum affix.* הֶבְלֶךָ vanitatis tuæ, Ecclef. 9. v. 9. *Plural.* הֲבֵל הֲבָלִים vanitas vanitatum, Ecclef. 1. v. 2. *Constr.* הַבְלֵי־שָׁוְא vanitates, res nihili, Pfal. 31. v. 7. *Cum affx.* בְּהַבְלֵיהֶם vanitatibus fuis, Deut. 32. v. 21.

הֶבֶל Abel, *nom. propr. filii Adam*, Gen. 4. v. 2.

הָבְנ *Inusit. Inde* הָבְנִים *m. plur.*, Ezech. 27. v. 15., *Vulg. funt* hebenini (dentes): *juxta Hieron.*, *& Kimchium*, hebena, hebenina ligna: *Judæi alii a Kimchio Abravanele laudati, quosque sequitur Bochartus de animalibus facris, interpretantur* hebenum, *vel* ebenum, *in fingulari*, *licet vox pluralis fit*; quia, *ut eft Bocharto animadverfum*, *ligna pretiofiffima fæpius eo numero efferuntur in Scriptura*. *Chaldæus*, *R. Salomon*, *& Judæi non pauci* הָבְנִים pavones *interpretantur*.

הָבַר Obfervare, contemplari: *Particip.* הֹבְרֵי שָׁמַיִם obfervatores cælorum, Ifai. 47. v. 13. *Ab.Efra*, חַכְמֵי הַמַּזָּלוֹת peritos fignorum cæleftium, *id eft*, aftrologos, *exponit*. *Vox peregrina videtur*, *unde Kimchi ex Arabico deducit*.

הֵגֵא Egeus, *nom. propr. eunuchi Affueri*, Efth. 2. v. 3.

הֵגִיג, *vide paullo poft*.

הָגָה, *In genere*, Propulit. protrufit: I. rem ex loco; *ficque* amovit, removit: II. vocem ex ore; *unde* loquutus eft, *five* enunciavit, Ifai. 59. v. 3., Pfal. 35. v. 28., 37. v. 30., 71. v. 24., Prov. 8. v. 7., Job 27. v. 4., *item* muffitavit, Ifai. 8. v. 19., *ubi tamen LXX.* וְהַמַּהְגִּים *vertunt*, *οἱ ἐκ τῆς κοιλίας φωνοῦσι* qui ex ventre loquuntur; *Vulg.*, qui ftrident incantationibus fuis: *Item* gemuit, Ifai. 38. v. 14., 59. v. 11. III. vocem ex animo; *unde* cogitavit, meditatus eft; cogitatio *enim eft quidam* animi fermo; Pfal. 1. v. 2., 2. v. 1., 38. v. 13., 63. v. 7., 143. v. 5., Prov. 15. v. 28., 24. v. 2., Ifai. 33. v. 18., 59. v. 13., Jerem. 48. v. 31.. IV. הָגָה de columba *eft* gemuit; de leone rugivit. *Præter.* הָגָה בְּרוּחוֹ aufert vento fuo, Ifai. 27. v. 8. *Infinit.* הָגוֹ סִיגִים auferre fcorias, Prov. 25. vv. 4. 5. הֹרוֹ וְהֹגוֹ מִלֵּב concipere, & effari ex animo verba falfa, Ifai. 59. v. 13., *cum Cholem ab initio*, *loco Kametz*. *Futur.* אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה gemebam ut columba, Ifai. 38. v. 14., כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה ficut rugit leo, Ifai. 31. v. 4. *Pyh. Præterit.* הֹגָה amotus fuit, 2. Sam. 20.

20. v. 13. *pro* הָגָה. *Hiphil Particip. plural.* הַמְּהַגִּים, Isai. 3. v. 19., *quod supra*.

הֶגֶה *m.* Sermo, loquela, gemitus, Job 37. v. 2., Ezech. 2. vers. 10.

הֳגִי. *Vide* גַּיא, *& quæ sequuntur pag.* 161.

הָגִיג *m.* Meditatio: *Cum affix.* הֲגִיגִי meditationem meam Psal. 5. v. 2., *per geminationem secundæ radicalis*.

הִגָּיוֹן *m. Idem*; *LXX. est*, ᾠδὴ ode, canticum; *Sym.* μέλος carmen; Psalm. 9. v. 17. *Constr.* וְהֶגְיוֹן לִבִּי & meditatio cordis mei, Psal. 19. v. 15.

הָגוּת *f. Idem*; וְהָגוּת לִבִּי & meditatio cordis mei, Psal. 49. vers. 4.

הגן הֲגִינָה Recta, Ezech. 42. v. 12., הָגוּן rectum, decens, conveniens, honestum, *apud Rabbinos*; *Vulg. illidem vertit*, separatum (vestibulum). *Vide etiam supra post* הָגִיג,

הָגָר Agár, *nom. propr. ancillæ Abrahami*, Gen. 16. v. 1.

הַגְרִי Agaríi, *nom. propr. patris Mibahar*, 1. Paralip. 11. v. 38., *item populi, qui ex Agare ortus a Vulgato interprete appellatur* Agareus, 1. Paralip. 27. v. 31. *Hinc plur. inserto* א *pro* Jod.

הַגְרִאִים Agarei, *populi, qui habitabant prope Damascum*, 1. Paralip. 5. vv. 10. 19.

הַדְּבְרַיָּא. *Vide supra* דְּבְרַיָּא.

הֵד *m.* Ezech. 7. v. 7., Echo, celeusma, vox torcular calcantium, messorum, nautarum, hostium regionem aliquam invadentium, & se se invicem adhortantium: *Theod. est* δόξα. *Vulg.* gloria; *referebant ad* הוֹד decus, gloria. *Vox hæc quibusdam derivanda videtur ab* הֵידָד.

הֹד. *Vide infra in* הוֹד.

הדד *Hebraice inusit.*, *sed Arab.* sonum, *vel* vocem edidit, *proprie* fregit, rupit. *Hinc*

הֵידָד *m.* Celeusma vox ovantium, & se invicem hortantium; *Vulg. habet*, vox calcantium, celeuma, *melius* celeusma, *inquit Guarin*, *a* κελεύω hortor, adhortor, Isai. 26. vv. 9. 10. לֹא יִדְרֹךְ הֵידָד non calcabit (cum) celeusmate, Jer. 48. v. 33., *vide ut supra* הֵד.

הֲדַד, *&, in pausa*, הָדָד Adád, *nom. propr. virorum*, Genes. 36. v. 36., 1. Reg. 11. vv. 14. 19.

הֲדַרְעֶזֶר, *vide postea* הֲדַרְעֶזֶר.

הֲדַדְרִמּוֹן Adadremmón, *nom. propr. urbis prope Jezraelem in campo Mageddon cis Jordanem*, Zach. 12. v. 11.

הדה Immisit, injecit: *Præter.* יָדוֹ הָדָה manum suam injiciet, Isai. 11. vers. 8. *Ab. Esra putat, esse pro* יָדָה. *Chaldæus reddit*, אושיט extendet. *Vide in* הוד.

הֹדּוּ Hódhu, *& juxta Vulg.*, India, Esth. 1. v. 1., *nom. propr. regionis amplissimæ Asiæ majoris, quæ nomen suum obtinuit ab Indo flumine, quod ad ejus occasum fluit*.

הַדַּי Heddái, *nom. propr. viri e fortibus Davidis*, 2. Sam. 23. v. 30., *qui* 1. Paralip. 11. v. 32. *dicitur* Hurai.

הדך Contrivit, contudit: *Imper.* וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים & contunde improbos, Job 40. v. 12.

הדם *Hebræis inusit. Arab.* rotundus fuit, in gyrum circuivit; *Hinc, ut arbitratur Joa. Simon*, est

הֲדֹם *m.* Scabellum, *proprie, ut idem addit*, rotundum, הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ scabellum pedibus tuis, Psal. 110. v. 1.

הדם *Chald.* Discidit, discerpsit; *hinc*, הַדָּם membrum, frustum: *Plur.* הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן frusta efficiemini, Dan. 2. vers. 5.

הדם *Hebræis inusit: Chald.* saliit; *Syr.* alacris fuit; *Rabbinis*, festinavit: *Hinc a* celeri, *&* alacri incremento *est*.

הֲדַס *m.* Myrtus: Nehem. 8. v. 15. *Plur.* בֵּין הַהֲדַסִּים inter myrtos, Zach. 1. v. 8.

הֲדַסָּה Edissá, *cognomen, vel novum nomen Esther impositum*, Esth. 2. v. 7.

הדף Deturbavit, depulit, expulit, impulit: *Præter.* הֲדָפוֹ depulit eum, Num. 35. v. 22. *Futur* יֶהְדָּפֶנּוּ depulerit eum, Num. 35. v. 20. *cum Chatephkametz sub Daleth loco Scheva*.

הדר Honoravit, honorem habuit, exhibuit, misertus fuit: *Præter.* וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן & honorem habebis faciei senis, Levit. 19. v. 32. *Partic. præt.* הָדוּר honoratus, honorifice ornatus, Isai. 63 v. 1. *Plur.* הֲדוּרִים *Vide in fine hujus Radicis*. *Futur.* תֶּהְדַּר honorem exhibebis, Levit. 19. v. 15. *Niph. Præter.* נֶהְדָּרוּ honore afficiuntur, Thren. 5. v. 2. *Vulg. ibidem vertit*, erubuerunt. *Hithp. Futur.* תִּתְהַדַּר, Prov. 25. v. 6., decorem, *vel* honorem tibi arrogabis, gloriaberis;

LXX.

LXX. vertunt, ἀλαζονεύσῃ ſuperbias, *Vulg.*, glorioſus appareas.

הדר *Chald. idem*: *Pah præter.* הַדַּרְתְּ honoraſti, glorificaſti, Dan. 5. v. 23., הַדְּרֵת glorificavi, Dan. 4. v. 31. *Partic.* מְהַדַּר glorifico, Dan. 4. v. 34.

הֲדַר Adar, *nom. propr. octavi regis Edom*, Gen. 36. v. 39.

הָדָר *m.* Honor, decus, decor, majeſtas: *Conſtruct.* וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ & propter decorem excellentiæ ejus, Iſai. 2. v. 10. *Cum affix.* הֲדָרִי decorem meum, Mich. 2. v. 9. *Plural. conſtruct.* בְּהַדְרֵי קֹדֶשׁ in decoris, *ſcil.*, locis ſanctitatis, Pſalm. 110. verſ. 3.

הֲדַר *m. Idem*: *Conſtr.* הֲדַר מַלְכוּת decorem regni, *ſive* regium, Dan. 11. v. 20., *Cum affix.* הַדְרִי וְזִוִי decor meus, & ſplendor meus, Dan. 4. v. 33. *& Chald. cum* א *Emphatico* הַדְרָא, Dan. 5. verſ. 18., *Theod. eſt*, δόξα, *Vulg.*, *& aliis*, gloria, decus, *&c.*

הֲדָרָה *f. Idem*: *Conſtr.* בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ in decore ſanctitatis, Pſal. 29. v. 2. *Cum* ל *præfix.* לְהַדְרַת, 2. Paral. 20. v. 21., *LXX. interpretantur*, ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν ad confitendum, & laudandum; *Vulg.*, ut laudarent; *Alii*, in decore, *&c.*

הֲדוּרִים *m. plur.*, *unde cum præfix.* וַהֲדוּרִים אֲיַשֵּׁר, Iſai. 45. v. 2. tortuoſa, inæqualia, reflexa rectificabo; *Joa. Simon vertit*, honorata, honore, *&* gloria conſpicua complanabo, *id eſt*, humiliabo; *Vulgat.* & glorioſos terræ humiliabo, *omnes propterea* הֲדוּרִים *derivant ab* הָדַר, *quod Hebr.*, honoravit, glorificavit; *Chald. autem uſu ſignificat*, rediit, reverſus eſt, circumiit, in ſe reflexus fuit, *&c.*

הֲדוֹרָם, *&* הֲדֹרָם Adorám, *vel* Adurám, *nom. propr. virorum*, Gen. 10, v. 27., 1. Paral. 18. v. 10., 2. Paral. 10. v. 18.

הֲדַדְעֶזֶר Adarézer, *nom. propr. filii Robob regis Soba*, 1. Paral. 18. vv. 3. 5. 8. *&c. qui* 2. Sam. 8. v. 3. *dicitur* הֲדַדְעֶזֶר Adadézer; *idque mendo graphico, ut Guarin videtur.*

הָהּ Ah, *Vox naturalis dolentis*, *LXX. eſt* ὦ, ὦ, ô, ô; *Vulg.*, væ, væ. Ezech. 30. v. 2. *Aliàs* אֲהָהּ, *ut eſt ſuo loco.*

הֲוָא *Chal.* Fuit; *vide* הֲוָה.

הוא *Prenomen tertiæ personæ singul. masc.*, ille, ipse, hic, illud, ipsum, hoc, Gen. 2. v. 13., Exod. 6. v. 27. *&c.* *Sæpe pro verbo substantivo* sum, es, est, erit, *&c. usurpatur, ut* Exod. 1. v. 16., Levit. 1. vv. 13. 17., *&c. Cum articulo præfix.* הַמָּקוֹם הַהוּא loci illus, Gen. 32. v. 3. *Cum* ה *interrogativo* הַהוּא an ille? Num. 23. v. 19. *Plural.* הֵם ipsi: *& cum* ה *paragogico*, הֵמָּה Gen. 6. v. 4. *Chald.* וְהוּא & ipse, Dan. 2. v. 21. *Plural.* הִמּוֹן Dan. 2. v. 34., *& per apocopam* הִמּוֹ, Esdr. 4. v. 10.

הוא *Prenomen tertiæ personæ singul. fœm.*, *posito* ו *loco* Iod. *Vide infra* היא.

הוֹד *m.* Decus, decor, gloria, majestas: *Frequenter cum superiore* הָדָר *conjungitur: ut*, הוֹד וְהָדָר decus, & majestatem, Psal. 21. v. 6. *Cum affix.* הוֹי הֹדֹה heu decus ejus, Jerem. 22. v. 18., *cum* He *loco* Vau: הֹדְךָ decorem tuum, Psal. 8. v. 2.

הוֹד Hód, Hódh, *nom. propr. filii Supha filii Helem*, 1. Paralip. 7. v. 37.

הוֹדַוְיָה Odoiá, *&* Oduiá, *nom. prop. virorum*, 1. Paralip. 3. v. 24., 5. v. 24, 9. v. 7., Esdr. 2. v. 40.

הוֹדִיָּה Odaiá, *sive* Odaias, *vel* Odeviá, *nom. propr. sororis Naham*, 1. Paralip. 4. v. 19., *Item nom. propr. Levitæ*, Nehem. 9. v. 5., 10. vv. 10 12. *&c.*

הוה Fuit: *Particip.* וְאַתָּה הֹוֶה, Nehem. 6. v. 6., & tu existens, futurus; *sæpe participia tempus futurum exprimunt*: מַה הֹוֶה quid est, *vel* superest, Eccl. 2. v. 22. *Imperat.* הֱוֵה גְבִיר esto herus, *vel* dominus, Gen. 27. v. 29. *Et cum* א *loco* ה *ex forma Chaldaica*; הֱוֵא־אָרֶץ esto terræ, *id est*, in terra, *vel*, super terram, Job 37. v. 6., הֱוִי סֵתֶר esto latibulum, Isai. 16. v. 4. *Futur.* יְהוּא erit, Eccl. 11. v. 3., *planè irregulariter pro* יֶהֱוֶא: *Sed Joa. Simon arbitratur, dictionem hanc esse potius nomen, referendum ad radicem* יהא.

הוה, *&* הֲוָא *Chald. significat idem*, Dan. 4. vers. 25., *&c.* Esdr. 5. v. 11., *&c. Præter. fœm.* הֲוָת, *&* הֲוַת erat, fuit, Dan. 2. v. 35., 7. v. 19., Esdr. 4. v. 24., 5. vers. 5. הֲוַיְתָ fuisti, Dan. 2. v. 31. הֲוֵית eram, Dan. 4. v. 1., הֲווֹ fuerunt, Esdr. 4. v. 20. *Infinit.* לֶהֱוֵה, Dan. 4. v. 22. *&*

cum

cum א , לֶהֱוֵא , Dan. 2. v. 20., Esdr. 4. vers. 12., *&c.* , ad essendum, ad esse, *id est*, ut sit: *Cum* ן *paragog.* , לֶהֱוֹן *contracte pro* לֶהֱוְיוּן ut sint ipsi, Dan. 2. v. 43. , *&c.* , *Fœm.* לָךְ לֶהֱוְיָן tibi ut sint ipsæ, *vel* ipsa, *id est*, tua sint, *sive* sunt, *pro* לֶהֱוְיָן, Dan. 5. v. 17. *Imper.* הֱווֹ estote, Esdr. 4. v. 22. *Futur.* תֶּהֱוֵה erit, Dan. 4. v. 24. , *&* *in Aleph* תֶּהֱוֵא sit, Esdr. 6. v. 8. *Vide supra in* הָוָה *Hebr.*

הֹוָת *f.* Accidens, casus, qui accidit, *specialiter* casus adversus, ærumna, pravitas, Ezech. 7. v. 26., Isai. 47. v. 11.

הַוָּת *f.* *Idem*, Job 6. v. 2., 30. v. 13., Psal. 57. v. 2., 91. v. 3., Prov. 19. v. 13. *Sed* Psal. 52. v. 9., Prov. 10. v. 3., הַוָּה *est* *Joa. Simoni*, *aliisque* substantia, *id videl.*, *quod homini ex labore suo reliquum* existit, *&* remanet, *quasi* existentiam *dicas*, *ut Græci* οὐσίαν *vocant*: *Denique* Prov. 10. v. 3., 11. v. 6., Mich. 7. v. 3., *quibusdam aliis Interpretibus* הַוָּה *est* desiderium, *idque* pravum: *Confer.* וְהַוַּת בּוֹגְדִים: הוּת & substantiam perfidorum, Prov. 10. v. 3., *Chaldæus*, וְקִנְיָנָא דְרַשִׁיעֵי & possessionem impiorum: . וּבְהַוַּת & ærumna sua, Prov. 11. v. 6., *pro* בְּהַוָּתָם, *ut R. Levi complet*, *adjuncto affixo*, *&* *sic Chaldæus*, וּבִרְשִׁעֵיה & in impietate sua: *Conferatur etiam præcedens versus*: *Cum affix.* בְּהַוָּתוֹ in substantia sua, Psal. 52. v. 9. וְהַיָּתִי & ærumnam meam, Job 6. v. 2., *scriptum cum* י, *legendum per* ו, הַוָּתִי. *Sic* Job 30. v. 13. *Plur.* עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת donec transeat ærumnæ, Psal. 57. v. 2. *id est*, omnis, & quæque ærumna: *Verbum* תְּהוֹתְתוּ, *quod hic adducunt*, *vide infra in* התת.

יְהוָֹה *Græcis est* Κύριος, Δεσπότης, Θεός, *&* *servata voce Hebraica* Ἀδωναί, *Vulg.* Adonai, Dominus, Deus. *Itaque* יְהוָֹה *nomen Dei proprium*, *ut tradit Ab. Esra*, Isai. 42. v. 8., *ipsum ab essentia sua denominans*, *q. d.*, ens, existens ab æterno, *&* in æternum. *Interpres ejus fidus est* D. Johannes *in principio* Apocalypseos, *scribens* εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, pax à qui est, qui erat, & qui venturus est, cap. 1. v. 4. *Idem illud* Deus *innuere voluit nomine* אֶהְיֶה, *cum dicere Mosen jussit*, Ehjeh misit me ad vos, Exod. 3. v. 14., *&* אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה Sum qui sum, ero qui sum. *Hæc paraphrastice redduntur in Schemoth rabba*, Exod. 3. Parascha 3. Dixit Deus benedictus Mosi: dic eis, אני שהייתי

: שהייתי ואני הוא עכשיו ואני הוא לעתיד לבוא Ego qui fui, & ego idem nunc, & ego idem in futurum, &c. *Ob hanc causam apud priscos Hebræos in majori reverentia, longeque sanctius habitum fuit, quam reliqua Dei nomina, quæ partim ab* effectis, *partim ab* attributis *ejus petita sunt, & pio quodam studio ab eo pronunciando abstinuerunt, ne quotidiano usu vilesceret, & in vanum sumeretur, ut ea, quæ subinde in ore sunt. Appellatum fuit* שֵׁם בֶּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת nomen filius quatuor literarum, *vel* שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, *vel concisius*, שֵׁם שֶׁל אַרְבַּע, *nempe* constans ex quatuor, *scilicet literis*, Jod, He, Vau, He. *Sic & Græcis* τετραγράμματον *dictum. Hæc autem appellatio synecdochica est per excellentiam: Nam &* ארני *quatuor literis scribitur, nec tamen vocatur* tetragrammaton. *Item* שְׁמָא רַבָּא nomen magnum: שֵׁם הַנִּכְבָּד nomen gloriosum: שֵׁם הַמְיוּחָד nomen appropriatum: שֵׁם הַמְפוֹרָשׁ nomen separatum, *vel* explicatum: הַשֵּׁם nomen illud, *per synecdochen generis. Hoc postremum desumunt ex illo* Levitici: וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם & exsecratus est filius mulieris istius Israelitidis nomen, τὸ ὄνομα, cap.24.v.11. *quod Jonathan reddit* שְׁמָא רַבָּא וְיַקִּירָא nomen magnum & gloriosum: *Abstinentes ergo ab ejus pronunciatione, legerunt pro eo* אֲדֹנָי Adonai, *cujus puncta vocalia nomini* יהוה *adjecta fuere, nisi quod pro* Chatephpathach *positum sit* Scheva *simplex sub* י. *At ipso nomine* אֲדֹנָי *continuo (sine interjecto accentu distinguente, ut* Psal. 16. vers. 2.) *antecedente, vel sequente, legerunt pro eo* אֱלֹהִים Elohim, *ejusque puncta vocalia ipsi subjecta sunt: ut*, אֲדֹנָי יֱהֹוִה, *quod lectum* Adonai Elohim: *alioquin enim bis legendum fuisset* Adonai Adonai.

הוֹהָם Ohám, *nom. propr. regis Hebron*, Jos. 10. v. 3.

הוֹי *Particula est, inquit Joa. Simon, vel* exclamantis, heus! eheu! *ut* Isai. 1. v. 4., 17. v. 12., 55. v. 1., Jerem. 47. v. 6., Zachar. 2. v. 10., *vel* dolentis, ah! heu!, *ut* 1. Reg. 13. v. 30., Jerem. 22. v. 18., 30. v. 7., 34. v. 5., *vel* comminantis, & exsecrantis, væ! Isai. 5. vv. 8. 11. 18. 20. 21. 22., 10. v. 1., Jerem. 22. v. 13., 23. v. 1. &c. *Pro eo per aphæresin dicitur* הוֹ, Amos 5. vers. 16., *quod Vulg., aliisque est*, væ,

הוּךְ *Chald.* Proficisci, ire, pervenire; *idem quod Hebraice* הָלַךְ. *Infinit.* לִמְהָךְ ad proficiscendum, Esdr. 7. v. 13. *Futur.* עַד יְהָךְ donec veniret, Esdr. 5. v. 5., וִיהָךְ & perveniat, Esdr. 6. v. 5.

הוּם Divexavit, turbavit: *Præter.* וְהָמַם & divexabit eos, Deut. 7. v. 23. *LXX. ibidem habent*, καὶ ἀπολέσει αὐτοὺς & perdet eos; *Aq.*, ἐ φαγεδαινώσει αὐτοὺς & morbo edacitatis affliget eos; *Sym.* ἐ ταράξει αὐτοὺς & turbabit eos; *Vulg.* & interficiet eos. *Niph.* נָהוֹם turbari, perstrepere, tumultuari: *Futur.* וַתֵּהֹם הַקִּרְיָה & tumultuata est civitas, 1. Reg. 1. v. 45. *LXX. ibidem* וַתֵּהֹם *est*, ἐ ἤχησεν, *Vulg.*, & personuit, & insonuit. *Hiph. Futur.* וְאָהִימָה & perstrepam, Psalm. 55. v. 3. *LXX. ibidem vertunt*, ἐ ἐταράχθην, *Vulg.*, *atque Hieron.*, & conturbatus sum; *Sym. habet*, ἐ συνεχύθην, & confusus sum: תְּהִימֶנָה מֵאָדָם perstrepent præ hominibus, Mich. 2. v. 12. *LXX*, ἐ ἐξελεύσεται auferentur; *Vulg.*, tumultuabuntur. *Vide in* הָמָה, & הָמַם.

מְהוּמָה *f.* Divexatio, turbatio, strepitus, tumultuatio, 1. Sam. 5. v. 9., יוֹם מְהוּמָה dies turbationis, *vel* divexationis, Isai. 22. v. 5., *Constr.* מְהוּמַת־מָוֶת vexatio mortis, *vel* lethalis, 1. Sam. 5. v. 11. *Plur.* מְהוּמוֹת vexationes, 2. Paral. 15. v. 5.

הוֹמָם Homám, *nom. propr. filii Lotan*, 1. Paralip. 1. v. 39., *qui* Gen. 36. v. 22. *dicitur* הֵימָם.

הוֹן *m.* Substantia, opes: הוֹן יָקָר substantiam pretiosam, Prov. 1. v. 13. sufficientia, Prov. 30. v. 15., לְהוֹן ad substantiam, Prov. 28. v. 22. *Cum affix.* מֵהוֹנֶךָ de substantia tua, Prov. 3. v. 9. *Plural. cum affix.* בְּרֹב הוֹנַיִךְ multitudine opum tuarum, Ezech. 27. v. 33.

הַוַּת, הַוָּת, הֱוִית &c. *Vide in* הָיָה.

הָזָה Stertere, somnolentum esse: *Particip. Plur.* הֹזִים stertentes, Isai. 56. v. 10. *LXX. vertunt*, ἐνυπνιαζόμενοι somniantes; *Aq.*, *Theod.*, φανταζόμενοι imaginantes, somniantes; *Vulgat.*, videntes; *legebat* הֹזִים *ab* חָזָה vidit; *Joa. Simon*, delirantes.

הִי Heu, væ, *juxta quosdam*, Ezech. 2. v. 10. *Hebræi volunt idem esse*, *quod* נְהִי, *vide* נָהָה.

הִיא *f.* Illa, ista, ea. *Undecies tantum sic scribitur in Mose: alias* הִוא, *cum* ו. *Sic & in aliis libris utroque modo legi-*

legitur. *Assumit* ה *ab initio*, הַהִיא: *Plural.* הֵן ipsæ, לָהֶן ipsis, אֲלֵיהֶן ad ipsas, Exod. 1. vv. 18. 19. *Cum* ה *utrinque*, הָהֵנָּה istas, 1. Sam. 17. v. 28., בָּהֵנָּה in eis, Jerem. 5. v. 17., הֲלָהֵן an eos, Ruth. 1. v. 13., *juxta quosdam*, *quasi sit fœmininum pro masculino*; *Alii*, an propterea.

הֵיכֵל *Chaldaicum vide infra in* יבל.

היה Fuit: *Præter.* הָיִיתָ fuisti: *& ejecto altero* י, וְהָיִתָ & eris, 2. Sam. 15. v. 33. *Cum* ה *paragogico*, וְהָיִתָה & eris, 2. Sam. 10. v. 11. *Fœmin.*, *cum* י *redundante in fine*, וְלֹאהָיִיתִי & non fuisti, Ezech. 16. v. 31. הֲוָתִי *vide in* הָוָה *Part. fœm.* הוֹיָה est, Exod. 9. v. 3. *Infin. formæ Chaldaicæ in Tzere*, הֱיֵה esse, Ezech. 21. v. 15., הֱי *vide supra pag.* 226. *Futur.* אֶהְיֶה ero. *Cum Apocopa*, וָאֱהִי & fui, Psal. 69. v. 12. יְהִי אוֹר esto lux, Gen. 1. v. 3. *Niph.* נִהְיָה fieri, effici: *& quasi contraria significatione*, confici, *quasi* defieri *dicas*: *ut*; נִהְיֵיתִי וְנֶחֱלֵיתִי confectus fui, & ægrotavi, Dan. 8. v. 27., *sic*, וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה & somnus ejus confectus fuit ipsi, *id est*, fractus, interruptus, excussus, Dan. 2. v. 1. *Partic. Fœm.* תַּאֲוָה נִהְיָה desiderium effectum, Prov. 13. v. 19.

הַיָּה *f.* Calamitas, *vide supra in* הָוָה.

אֶהְיֶה Ehjeh, ero, sum; *usurpatum ut proprium nomen Dei*, *ab æterna ejus essentia*, Exod. 3. v. 14.

היך Quomodo; *idem quod* אֵיךְ, *commutatis* א *&* ה, 1. Paralip. 13. v. 12., Dan. 10. v. 17.

הֵיכָל, *vide mox in* הכל.

הֵךְ *Chald. Vide paulo ante in* הוך.

הים *inusit*; הֵימָם *&c. vide in* הום.

הין *Hiph.* הֵהִין Paratus fuit, paratum se obtulit, ultro, prompte voluit: *Futur.* וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת & parati fuistis, voluistis ascendere, Deut. 1. v. 41. *Deducunt Hebræi ab* הֵן ecce, *eo sensu, quo, qui se promptum, & paratum offert, dicit*, הִנְנִי ecce me, הִנֶּנוּ ecce nos. *Vide* הִיא.

הִין Hin, *mensura liquidorum*, *quæ continebat duodecim* Logos: Logus *autem sex* ova, *Menachoth* fol. 89. c. 1.

הֲוָתִי *Chaldaicum vide in* אֲתָא; הֲוָתִי *vide in* הָוָה.

הכל הֵיכָל *m.* Palatium, regia, templum: *Constr.* בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ in palatio regis, Dan. 1. v. 4. *Cum affix.* בְּהֵיכָלוֹ in templo ejus, Psal. 27. v. 4. *Plur. constr.* מֵהֵיכְלֵי שֵׁן è templis

eburneis, Psal. 45. v. 9. *Cum affix.* לְהֵיכְלֵיכֶם in templa vestra, Joel. 3. v. 5., & *forma fem.* הֵיכָלוֹת templa, Hos. 8. v. 14.

הכר Obfirmavit se: *Futur.* תַּהְכְּרוּ־לִי obfirmabitis vos mihi, *aut*, contra me, Job 19. v. 3.

הַכָּרָה *f.* Obfirmatio, obduratio: *Constr.* הַכָּרַת פְּנֵיהֶם obfirmatio faciei ipsorum, Isai. 3. v. 9. *Quidam*, agnitio, faciei ipsorum, & *ita est a* נָכַר.

הל *Particula* interrogandi, an? num? *Unde* הַל יְהוָה num Domino...? Deut. 32. v. 6.

הלא Abscessit, recessit, se elongavit. *Niph. particip. fem.* וְהַנַּהֲלָאָה, Mich. 4. v. 7., & elongata, procul remota, pulsa, disjecta; *LXX. vertunt*, ἀπωσμένη, & abjecta, & rejecta; *Vulg.*, & quæ laboraverat; *referebat ad* לָאָה laborare, defatigari.

הָלְאָ *m.* Dissitum, remotum: *Cum* ה *paragog.*, *sive locali in particulam abit*, הָלְאָה, & *in pausa*, הָלְאָה ultra, ulterius, porro: *estque vel loci*, *ut* Genes. 19. v. 9., 1. Sam. 10. v. 3., &c., *vel* temporis, *ut* Levit. 22. v. 26., &c.

הֲלֹה Annon? nonne? *Vide in* לֹא non.

הַלָּז, הַלָּזֶה. *Vide in* לָז, לָזֶה, לָזוּ.

הַלּוֹחֵשׁ Alohés, *nom. propr. patris Sellum*, Nehem. 3. v. 12.

הלך Ambulavit, ivit, incessit: *Cum* אֶל *constructum*, adivit, accessit: *Cum* מִן, abivit, transiit: *Cum* לִפְנֵי, præcessit: *Cum* אַחַר, secutus est. *Præter. cum* א *paragogico*, הָהָלְכוּא qui venerant, Jos. 10. vers. 24. *Secunda famin. cum* י *redundante*, הָלַכְתִּי ivisti, Jerem. 31. v. 21. *Particip. fem.* מַדּוּעַ אַתְּ הֹלַכְתִּי quare itura es, 2. Reg. 4. vers. 23., *cum* י *utrobique redundante*, *juxta Masorethas*: *Infinit.* הָלוֹךְ וְחָסוֹר eundo, & deficiendo, Gen. 8. v. 5. *Imper. plur.* הִלְכוּ abite, Jerem. 51. vers. 50. *Futur.* יַהֲלֹךְ abit, Job 16. v. 6. *Et alia forma*, תְּהַלַּךְ ambulabit, Psal. 73. v. 9., Exod. 9. v. 23., *ad formam* תְּשַׁכֵּב. *Niph. præter.* נֶהֱלָכְתִּי abire, *id est*, evanescere cogor, Psal. 109. v. 23. *Pih. Præter.* הִלְּכוּ ire faciunt, *vel* cogunt, Job 24. v. 10. *Futur.* אֲהַלֵּךְ deduco, Prov. 8. v. 20., יְהַלֵּךְ præire faciet, Psal. 85. v. 14. *Significat etiam simpliciter ut in Kal*. *Chald. Partic.* מְהַלֵּךְ obambulans, Dan. 4. v. 26. *Plur. ex Aphel*, מַהְלְכִין ambulantes, Dan. 3. v. 25., & 4. v. 24. *Hithp.* הִתְהַלֵּךְ itavit, obambulavit,

lavit, continenter, indefinenter ivit: *Præter.* הִתְהַלֵּךְ שָׁם itaverat eo, *vel* illuc, 1. Sam. 30. v. 31.

הֵלֶךְ *m.* Itio, ambulatio: *item* viator, *pro* אִישׁ הֵלֶךְ vir itionis, 2. Sam. 12. v. 4. Fluxus; הֵלֶךְ דְּבַשׁ fluxus mellis, 2. Sam. 14. v. 26. *Quædam exemplaria in utroque loco habent duplex* Segol.

הֲלָךְ *Chald.* Vectigal, *vel, ut Aben Esra scribit*, מִם הַהֹלְכִים tributum transeuntium, Esdr. 4. v. 13.

הָלִיךְ *m.* Ambulatio, incessus, gressus: *Plur. cum affix.* הֲלִיכַי gressus meos, vestigia gressuum meorum, Job 29. v. 6.

הֲלִיכָה *f. Idem*: *cum affix.* בַּהֲלִכוֹתָם in ambulatione sua, Nah. 2. v. 6., *quod juxta Massorethas scribitur cum* ו *redundante*: *Plur.* הֲלִיכוֹת אֵלִי incessus Dei mei, Psal. 68. v. 25. *Cum affix.* רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ viderunt incessus tuos, *Ibid.*

מַהֲלָךְ *m.* Iter, profectio: *Constr.* מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד itinere diei unius, Jon. 3. v. 4. *Item*, ambulacrum, Ezech. 42. v. 4. *Cum affix.* מַהֲלָכְךָ iter tuum, Nehem. 2. v. 6.

מַהְלְכִים *m. p.* Viæ, ambulandi *loca*, Zach. 3. v. 7.

תַּהֲלֻכוֹת *f. p.* Progressiones, Nehem. 12. v. 31.

הלל Gloriatus est; *proprie autem* splenduit, splendidum se exhibuit. *Et quia* gloriatio, *sive* laus propria, *pro* stultitia *recte habetur*; *hinc* הלל *ad* stultitiam *refertur*, *nisi potius hæc significatio petita sit ab inusit.* יהל, *quod Arabibus est*, erravit, *ita Joa. Simon*. *Itaque* הָלַל insanivit, stolide gloriatus est: *Partic. plur.* הוֹלְלִים, Psal. 5. v. 6., insanientes, insani, stolide gloriantes; *LXX. est*, ἄνομοι, παράνομοι, παρανομοῦντες, *Vulg. Latin.*, injusti, iniqui, inique agentes, *Cum præfix.* בַּהוֹלְלִים in iniquos, super iniquos, Psalm. 73. v. 3., לַהוֹלְלִים, iniquis, Psal. 75. v. 5. *Futur. plur.* אַל־תָּהֹלּוּ, Psal. 75. v. 5., ne insaniatis, ne gloriemini, *Vulgat. vertit*, nolite inique agere. *Niphal. particip.* וּבְכֹל הַנַּהֲלֹלִים Isai. 7. v. 19., *Ab. Esra*, in domibus, *vel* locis laudatis; *Alii*, in stultis, *id est*, vilibus, & ingloriis arboribus, ac lignis; *Chald.*, & in omnibus domibus laudis, *hoc est*, locis laudatis; *LXX.* καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα, & in omnem fissuram; *Vulg.*, & in universis foraminibus. *Pih. in duplici occurrit forma*: I. הִלֵּל laudavit, laudibus extulit, celebravit; & *ita construitur cum Accusativo*; *item cum præpositio-*

ne עַל , אֶל , לְ , בְּ : II. הוֹלֵל stolidum , sive insanum reddidit, infatuavit : Ex qua forma est futur. יְהוֹלֵל insanos, vel stultos reddit, juxta Vulg., in stuporem adducit, & juxta LXX., Sym. Theod., mente excedere facit, Job 12. v. 17; Eadem dictio apud Eccl. 7. v. 7. redditur a LXX., περιφέρει decipit; ab Aq., πλανήσει decipiet, errare faciet; a Sym. θορυβήσει turbabit; a Vulg., conturbat; rursum apud Isai. 44. v. 25., יְהוֹלֵל Vulg. est, in furorem vertens: Alii ubique vertunt, ut supra apud Job 12. v. 17. In priori forma praterit. הִלֵּל laudavit, Psal. 10. v. 3. Particip. מְהַלְלִים לְשֵׁם laudes dicentes nomini, 1. Paralip. 29. v. 13. Infin. הַלֵּל laudare, laudando, 1. Paralip. 16. v. 36., Imper. fœm. הַלְלִי lauda, Psal. 146. v. 1., & in plur. הַלְלוּ־יָהּ laudate Dominum, Psal. 104. v. 35., & cum ה paragogico אֲהַלְלָה Psal. 69. v. 31. Pyh. præter. הוּלָּלוּ laudatæ fuerunt, Psal. 78. v. 63., הָעִיר הַהֻלָּלָה civitas laudatissima, Ezech. 26. v. 17. Particip. מְהֻלָּל laudatus, Psal. 18. v. 4. Et ex secunda significatione, מְהוֹלָל insanus, ad insaniam adactus, Eccl. 2. v. 2. Plural. מְהוֹלָלַי insanientes contra me, Psal. 102. v. 9. LXX. ibidem vertunt, ἐπαινοῦντές με laudantes me; Vulg., qui laudabant me. Futur. יְהֻלָּל laudabitur, Prov. 12. v. 8. Hiph. splendere, lucere, splendere facere: Infin. irregularis, בְּהִלּוֹ dum efficit, ut splendeat, Job 29. v. 3., pro בְּהַהִלּוֹ. Futur. יָהֵל splendebit, Job 31. v. 26., & cum Epenthesi, וְלֹא יַאֲהִיל, & non splenderet, Job 25. v. 5., vel א est loco ה characteristicæ conjugationis, levioris pronunciationis causa: תָּהֵל splendet, Job 41. v. 10., יָהֵלּוּ faciet, ut splendeat, Isai. 13. v. 10. Hithp. ex prima significatione הִתְהַלֵּל laudavit, jactavit se, laudibus se extulit: Particip. מִתְהַלֵּל se jactans, glorians, Jerem. 9. v. 23., Prov. 25. v. 14. Plur. מִתְהַלְלִים se jactantes, gloriantes, Psal. 97. v. 7. Infin. הִתְהַלֵּל gloriari, Psal. 106. vers. 5. Futur. תִּתְהַלֵּל, & תִּתְהַלֵּל gloriaris, glorieris, Psal. 52. v. 3., Prov. 27. v. 1., Isai. 41. v. 16., יִתְהַלֵּל glorietur, Prov. 20. v. 14. Hithp. ex altera significatione הִתְהוֹלֵל insanivit, insanum se gessit; Præt. plur. in pausa, וְהִתְהֹלָלוּ & insanos se gerent, Jerem. 25. vers. 16. Imper. plur., וְהִתְהֹלְלוּ, Jerem. 46. v. 9., & insanire, insanos vos gerite, id est, insano impetu ferimini, vel agitamini; Vulgat. vertit,

vertit, & exultate : *Futur.* וַיִּתְהֹלֵל, 1. Sam. 21. v. 14., & insanum se gessit ; *Vulg. autem interpretatur*, & collabebatur (*sicut epillepticus*) ; *Syriaca versio habet*, finxit se furere : *Plur.* יִתְהֹלְלוּ insanient, insanos se gerent, *Vulg.*, commotæ sunt, Jerem. 51. v. 7., יִתְהֹלְלוּ *idem*, & *juxta Vulg.*, conturbati sunt, Nahum 2. v. 5., & *in pausa*, יִתְהֹלָלוּ insane agunt, *vel* gloriantur, *ut habet Vulg.*, Jerem. 50. v. 38.

הַל, *vide pag.* 228.

הִלֵּל Illél, *nom. propr. patris Abdon judicis in Israel*, Jud. 12. v. 13.

הֵילֵל *m.* Lucifer, stella matutina, Isai. 14. v. 12.

הִלּוּל *mascul.* Laus, laudatio, laudativum carmen : *Plur.* קֹדֶשׁ הִלּוּלִים sanctitas, res sancta laudum, *quæ scil. in laudem ipsius ipsi consecretur, vel offeratur*, Levit. 19. v. 24., וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים & fecerunt laudationes, hymnos, *vel* laudativa carmina, Jud. 9. v. 27. *Kimchi*, lætitias, hilaria ; & *inde* בֵּית הִלּוּלָא domus lætitiæ : *Chaldæus*, חִנְגִּין tripudia.

הוֹלֵלָה *f.* Insania, *LXX.*, *Sym.*, *Aq.*, *Vulg.*, *aliisque est*. error, hallucinatio, audacia, procacitas, parabola. *Plural.* הוֹלֵלוֹת insaniæ, omnimoda insania, Eccles. 1. v. 17., & 2. v. 12., & 7. v. 25.

הוֹלֵלוּת *f.* Insania ; Eccl. 10. v. 13.

הַלְלוּיָה Hallelujah : *Vox composita ex Imperativo Pihel* הַלְלוּ, & *nomine divino* יָהּ, & *valet*, laudate Dominum.

מַהֲלָל *m.* Laus, *Cum affix.* לְפִי מַהֲלָלוֹ juxta laudem suam, Proverb. 27. v. 21.

תָּהֳלָה *m.* Job 4. v. 18., Lux, splendor, *juxta R. Levi* ; *Sed LXX. est*, σκολιόν τι aliquid perversum ; *Chaldeo*, עִילָא ; *Vulg.*, pravitas ; *Aben Esræ*, *aliisque est*, stultitia, insania.

תְּהִלָּה *f.* Laus, laudatio : עִיר תְּהִלָּה civitas laudis, Jerem. 49. v. 25., *ubi quædam exemplaria habent* תְּהִלַּת *quasi constructum sit pro absoluto*. *Constr.* תְּהִלַּת Jerem. 48. v. 2. *Cum affix.* תְּהִלָּתוֹ laus ejus, Hab. 3. v. 3. *Plur.* תְּהִלּוֹת laudes, Psal. 78. v. 4. *Rabbini utuntur etiam forma masculina* : *unde* Psalmi Davidis *inscribuntur* סֵפֶר תְּהִלִּים liber laudum, & *per Syncopam* תִּלִּים.

הָלַם Contudit, obtudit. *Metaphorice* hebetavit, languidum fecit, vires fregit. *Præter.* אָז הָלְמוּ tunc obtuderunt, *vel*, obtusæ fuerunt, *juxta quosdam*, Jud. 5. v. 22., וְהָלְמָה סִיסְרָא

סִיסְרָא & obtudit Siseram, Jud. 5. verf. 26. *Plur. cum affix.* הֲלָמוּנִי contuderunt, *five* percufferunt me, Prov. 23. v. 35. *Pahul plur. in regim.* הֲלוּמֵי יָיִן obtufi, hebetati, enervati vino, Ifai. 28. v. 1., *eadem locutio, inquit Joa. Simon, eft cum Lat.* vino fauciatus *apud Livium*, mero faucius *apud Martialem, & fimpliciter* faucius *pro* ebrio *apud eundem*: *Futur. cum affix.* יֶהֶלְמֵנִי obtundat, corripiat me, Pfalm. 141. v. 5. *Plur. cum* Nun *paragogico, & in paufa* יֶהֱלֹמוּן contundunt, *Vulg.* dejecerunt, Pfal. 74. v. 6.

הֵלֶם Hélem, *nomen propr. patris Supha &c.*, 1. Paralip. 7. verf. 35.

הוֹלֵם *m.* Tufio: *LXX. eft*, ἐλαύνων ducens, *hoc eft*, opus ductile faciens; *Vulg. vertit*, qui cudebat: אֶת־הוֹלֶם פָּעַם tufionem incudis, *vel*, fuper incude, Ifai. 41. v. 7.

הֲלוֹם Huc, hic, Gen. 16. v. 13., Jud. 20. v. 7. *Duodecim fcribuntur fine* ו, *ut* Gen. 16. v. 13. *in Mafora*.

הַלְמוּת *f.* Malleus, tudes, Jud. 5. v. 26.

יַהֲלֹם, *LXX. eft*, ἴασπις, σμάραγδος, *Vulg.* jafpis, fmaragdus; *aliis eft* Adamas, *lapis pretiofus, quia contundit, ac confringit omnes alios lapides*, Exod. 28. v. 18.

מַהֲלֻמוֹת *f. p.* Contufiones, Prov. 18. v. 6., & 19. v. 29.

הֵם *Pronomen, vide in* הוּא: & הֵמּוֹ *pronomen Chaldaicum; vide ibidem.*

הַמְּדָתָא Hamdátha, & *juxta Vulg.*, Amadathi, *nom. propr. patris Aman*, Efth. 3. v. 1.

הָמָה Tumultuatus fuit, ftrepuit, perftrepuit, fremuit: *Præt.* הָמוּ גוֹיִם fremuerunt gentes, Pfalm. 46. v. 7. *Particip. fœmin.* הֹמִיָּה ftrepera, Prov. 7. v. 11., *ubi* י *eft loco tertiæ radicalis* ה, *LXX. ibidem vertunt*, ἀνεπτερωμένη vaga; *Aqu.* σχολάζουσα otians, otiofa; *Vulg.* quietis impatiens. *Plural.* בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת in capite tumultuantium, Prov. 1. v. 21., *id eft*, turbarum, *quæ* ftreperæ, & tumultuofæ *effe folent*. *Infinit conftr. cum præfix.*, כַּהֲמוֹת, Ifai. 17. v. 12., ficut ftrepit, perftrepit, fremit; *Vulg. habet*, ut multitudo, *legiffe videtur* כַּהֲמוֹן: *Futur.* אֶהֱמֶה ftrepam, fremam, ingemifcam, Pfalm. 55. v. 18., & *cum* ה *paragogico, mutata tertia radicali* ה *in* Jod, אֶהֱמָיָה, Pfalm. 77. verf. 4. *Fœm.* תֶּהֱמִי commoveris cum ftrepitu, perftrepis, Pfal. 42. vv. 6.

vv. 6. 12. *Plural.* יֶהֱמוּ strepent, frement, fremunt, Psal. 46. v. 4., Psal. 59. vv. 7. 15., *& cum* Nun *paragogico in pausa, mutata tertia radic.* ה *in* Jod, יֶהֱמָיוּן *idem*, Psalm. 39. v. 7., Psal. 83. v. 3., Isai. 17. v. 12., נֶהֱמֶה frememus, fremimus, rugiemus, Isai. 59. v. 11., הָמוּ conturbata, commota sunt, Jerem. 31. v. 20. *Vide* הוּם, *&* המם, *&c.*

הֵמָּה Illi, *vide supra in* הֵם.

הִמּוֹ *Chald. pronomen tertiæ personæ plur. masc., estque pro* הִמּוֹן, ipsi, illi, *&c. vide in* הוא.

הֶמְיָה *f. Unde constr.* הֶמְיַת נְבָלֶיךָ strepitus nabliorum tuorum, Isai. 14. v. 11., *Sed ab LXX. dictio hæc* הֶמְיַת *adjective accipitur, redditurque,* πολλὴ multa (lætitia tua); *a Vulg. autem verbaliter, nempe*, concidit; *legisse videtur* הֵמִית *a* מות interfecit, perdidit.

הֲמֵהֶם, *vide paullopost* הֲמִים.

הָמוֹן *m.* I. *est* commotio magna, *cum* strepitu *conjuncta*, Isai. 63. v. 15. II. strepitus, sonitus, tumultus magnus, Psal. 65. v. 8., Amos 5. v. 23. III. turba, copia, *proprie* hominum, magnum strepitum *faciens*, 2. Paral. 13. v. 8., 20. v. 2., Job 31. v. 34., *&c.* IV. copia facultatum, Psal. 37. v. 16., Eccles. 5. v. 9., 1. Paralip. 29. v. 16. V. copia imbris, *cum* strepitu *decidentis*, 1. Reg. 18. v. 41. *Semel cum* א *ab initio loco* ה, הֶאָמוֹן multitudo, vulgus, Jerem. 52. vers. 15. *Constr.* הֲמוֹן גּוֹיִם multitudinis gentium, Gen. 18. v. 4. *Cum affix.* וְאֶל־הֲמוֹנוֹ & ad multitudinem ejus, Ezech. 31. v. 2. *& cum* ה *loco* Vau, הֲמוֹנֹה multitudo ejus, Ezech. 31. v. 18. *Plur.* הֲמוֹנִים multitudines, Joel. 3. v. 14. *Cum affix.* וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ & omnes copias ejus, Ezech. 32. vers. 20.

הֲמִים *m. plur.* Streperi, thrasones, *juxta quosdam*: *Unde defectivum*, וְלֹא מֶהֱמֵהֶם neque ex thrasonibus ipsorum, Ezech. 7. v. 11. *pro* מֵהֲמִיהֶם. *Hebræi putant esse ex geminato Pronomine* הֵם, *quasi* וְלֹא מֵהֶם אֲשֶׁר מֵהֶם neque ex illis, qui ab ipsis sunt, *id est*, liberis, posteris. *Sic Chaldæus*, וְלָא מִבְּנֵיהוֹן neque ex liberis ipsorum, *LXX. vertunt* μετὰ σπουδῆς cum festinatione; *Vulg.*, ex sonitu eorum; *Joa. Simon*, cum strepitu, cum tumultuationibus eorum; *ab verbo* הָמָה.

הֲמִירוֹת *f.* Strepitus, sonitus, *juxta quosdam*; *Unde cum affix.* וְאֶל

ואל המיתו & ad strepitum, *vel* sonitum ejus, Proverb. 19. v. 18. *id est*, dum clamore, & fletu tibi obstrepit filius, ne condonet animus tuus, ne parcito eum castigare: *LXX. ibidem vertunt*, εἰς δὲ ὕβριν ad contumeliam autem, *neglecto pronomine*; *hoc est*, eum vero ne contumeliose afficias; *Aq.*, καὶ πρὸς τὸ θανατῶσαι αὐτὸν & ad eum interficiendum; *Vulg.*, ad interfectionem autem ejus (ne ponas animam tuam); *referebant ad* מות mori; *& in Hiphil* המית interfecit; *unde infinit. cum affix.* המיתו interficere eum. *Vide etiam* מות *in Hiphil*.

המל המולה חמלה *f.* Tumultus, strepitus: לקול המולה ad vocem tumultus, Jerem. 11. vers. 16. *Sed* המולה *est LXX.*, περιτομὴ circumcisio; *referebant ad* מול, *vel* במל circumcidere, *& prius* ה *ut articulum spectabant*; *Vulg. autem est*, loquela, *a* מלל loquutus est. *Eadem dictio*, *sed cum* Kibbutz *pro* Schurek, *occurrit* Ezech. 1. v. 24., המלה, *atque a Vulg. redditur*, multitudo; *ab aliis*, sonitus, strepitus, commotio. *Est formæ* גדלה.

המלך Amélech, *nom. propr. patris Joas*, 1. Reg. 22. v. 26., 2. Paralip. 18. v. 25., *item nom. propr. patris Melchiæ*, Jerem. 38. v. 6.

המם Conturbavit, profligavit, quassavit, contrivit: *Præter.* - ־ המם & והמם quassavit, Isai. 28. v. 28., והמתי את־כל־העם & conteram omnem populum, Exod. 23. v. 27., *ubi secundum literam est*, הממנו contrivit nos: *Cum præfix.*, *& in forma imperf.*, והמתי & exturbabo, & conteram, Exod. 23. v. 27. *Infinit. constr. cum affix.*, *& præfix.* להמם ad quassandos, ad conterendos eos, Deut. 2. v. 15., Esth. 9. v. 24. *Futur.* יהם; *cum affix.* ותהמם & conteres, & conturbabis eos, Psal. 144. v. 6., ויהם את מחנה & profligavit, & contrivit castra; Exod. 14. v. 24. *Cum affix.* ויהמם, 2. Sam. 22. v. 15., *&* ויהמם, Jos. 10. v. 10., 1. Sam. 7. v. 10., Psalm. 18. v. 15., conturbavit, & contrivit eos: *Massorethæ priori loco, nempe*, 2. Sam. 22. v. 15., *legendum monent in singulari absque affix.*, *videl.* ויהם & turbavit. *Verum contra sunt arbitrati LXX.*, *verterunt enim*, καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς & in stuporem vertit eos; *Vulg.*, & consumsit eos. *Vide supra in*, הום המה.

הוֹמָם Homám, *nom. propr. filii Lotan*, 1. Paralip. 1. v. 39.

הֵימָם Hemám, *idem ac* Homám, Gen. 36. v. 22.

הָמַן Multiplicari: *Infinit.* יַעַן הֲמָנְכֶם propter multiplicari vos, *vel potius*, multiplicare, *id est*, eo quod multiplicaveritis, Ezech. 5. v. 7. *Non est, inquit Kimchi, ab* הָמוֹן, *quia istius formæ nomina* Cholem *cum affix. retinent*. *Sed Paraphrastes Chaldæus dictionem hanc reddidit*, eo quod peccastis, *sive* deliquistis, *a qua explicatione, inquit Joa. Simon, utpote & antiquissima, & contextui convenientissima, non est quod recedamus. Recesserunt tamen multi: Nam, ut notat Guarin, LXX. sunt interpretati*, ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν occasio vestra; *Aq., Hieron. teste, vertit*, numerati estis; *Sym.*, multitudo vestra; *sic recentiores*; *Vulg.* superastis. *Varia interpretatio, quia non omnino eadem apud omnes sententia de radice, a qua dictio illa sit derivanda. Vide* הָמָה, *&, quod sequitur*, הָמוֹן.

הָמָן Amán, *nom. propr. filii Amadathi*, Esth. 3. v. 1.

הֵימָן Hemán, *&* Hemám, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 5. v. 11., 1. Paralip. 6. v. 18., 15. v. 17., 16. v. 41.

הֲמוֹנָה Amoná, Ezech. 39. v. 16., *nom. propr. civitatis propheticæ, & futuræ* in valle viatorum, ad orientem maris, *in qua sepeliendus est Gog cum ejus exercitu*, Ezech. 39. v. 11., *unde a LXX. vertitur*, πολυάνδριον cœmeterium.

הֲמוּנְכָא. *Vide in* מְנַךְ.

הֲמָס *m.* Stramen, *vel* caulis fractus, *id est* stipula, festuca; *in singul inusit. Plur.* הֲמָסִים cremia, stipulæ, festucæ, Isai. 64. v. 1. *R. Salomon* res liquidas *exponit*, *quæ facile ad ignem liquescunt*; *& consumuntur*, *& ita esset à* מָסַס; *LXX. verbaliter acceperunt*, τήκεται liquescit (cera); *Sym.* ἐτάκη tabuit (mare); *Vulg.* liquescerent (montes). *Referebant ad* מָסַס liquescere, liquefieri. *Hebræi, inquit Hieron. comment. in hanc locum*, amasim *non* consumtionem, *&* tabem, *ut ceteri interpretati sunt*, *sed* iniquos *intelligi volunt. Hi Hebræi, addit Guarin, legebant* הֲמָסִים *ab* חָמָס.

הַמֹּצָה Amosá, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, Jos. 18. v. 26.

הַמְּתֹאַר Hammethoar, *& juxta Vulg.*, Amthár, *nom. propr. civitatis in finibus Tribus Zabulon*, Jos. 19. v. 13.

חָמַר.

הָמַר *Radix Hebræis inusit. Arab.* fluxit aqua; *inde, ut quibusdam videtur, est*

מַהֲמוֹרָה *f.* Fossa, *per quam aqua fluit. Plural. cum præfix.* בְּמַהֲמֹרוֹת, Psal. 140. v. 11., *quod Sym., & Theod. interpretantur, εἰς βοθύνους, Hieron., & plerique alii*, in foveas: *LXX. vero, ἐν ταλαιπωρίαις, Vulg.* in miseriis.

הָנַן *Radix inusit. Sed Joa. Simoni videtur, significare*, paratum, præsto esse, adesse; *Inde autem sunt*

הֵן *Varios particularum sensus præfefert*: I. en, ecce, *ut* Gen. 3. v. 22., Num. 23. v. 24., *&c.* II. an?, utrum? *ut* Jerem. 2. v. 10., Esdr. 5. v. 17., Job 41. v. 1. III. annon? nonne? *ut* Dan. 3. v. 17. IV. certe, Prov. 24. v. 12. V. forte, fortassis, Exod. 4. v. 1., Dan. 4. v. 24. VI. quandoquidem, Levit. 25. v. 20., Isai. 50. v. 11. VII. si, quod si; הֵן נִזְבַּח quod si sacrificemus, Exod. 8. v. 22., הֵן יְשַׁלַּח si dimiserit, Jerem. 3. v. 1. הֵן הָיְתָה כָּזֹאת an fuerit hujusmodi, Jerem. 2. v. 10.

הֵן *Chald.* Si, Dan. 3. v. 15. דִּי הֵן quod si, Esdr. 4. v. 13. *In continuata sententia repetitum, est* sive: הֵן אִיתַי sive futurum est, וְהֵן לָא sive non, Dan. 3. vv. 17. 18.

הֵן *Pronomen, vide supra in* הִיא.

לָהֵן *Chaldaicum, vide suo loco.*

הִנֵּה Ecce: *Cum affix.* הִנּוֹ ecce eum, הִנְּךָ, *vel* הִנְּכָה ecce tu, 2. Reg. 7. v. 2., הִנְנִי, *&* הִנֵּנִי ecce ego. *Sic cum Segol, & utroque* נ *dagessato*, הִנֶּנִּי בְּנִי ecce ego fili mi, Gen. 22. v. 3., v. 7. *&* 27. v. 1. הִנְנוּ, *vel* הִנֶּנּוּ ecce nos, וְהִנֵּהוּ, Jerem. 18. *ubi Massorethæ divisim legendum docent, videl.*, וְהִנֵּה־הוּא & ipse.

הֵנָּה Hic; וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה itaque jura mihi per Deum hic, Gen. 21. v. 23. Hinc, inde; אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה unus hine juxta ripam fluvii, & alter inde, Dan. 12. v. 5. Hac versus; הִנֵּה הַחִצִּים מִמְּךָ וָהֵנָּה ecce, sagittæ sunt cis te, & hac versus, 1. Sam. 20. v. 21. Huc, הֵנָּה וָהֵנָּה huc *&* illuc, Jos. 8. v. 20., עַד־הֵנָּה usque huc, hucusque, 1. Sam. 7. v. 12. *Hinc contractum*, עֲדֶנָּה hucusque, Eccl. 4. v. 2., *& inde cum Apocopa*, עֲדֶן Eccl. 4. v. 3., *Item* הֵנָּה *sonat*, sunt, fuerunt, *ut* Gen. 6. v. 2., Levit. 17. v. 17. *Alium sensum consule in* הִיא.

הִנֹּם Ennóm, *nom. propr. viri, in cujus valle prope Jerusalem*

Judæi

Judæi idololatræ filios suos igni exustos, aut saltem lustratos Molocho Ammonitarum idolo devovebant, vel immolabant, Jerem. 7. v. 31.

הֵנַע Aná, *nom. propr. loci, aut civitatis, vel, secundum alios, idoli in Samaria*, 2. Reg. 18. v. 34.

הַנָּתֹן Anathón, *nom. propr. urbis in Tribu Zabulon ad Septentrionem*, Jos. 19. v. 14.

הסה *Pih.* Silere: *Imper. per Apocopam*, הַס sile, Zach. 2. v. 13., *pro* הַסֵּה: *Plur.* הַסּוּ silete, Nehem. 8. v. 11. *Hiph. Futur. per Apocopam*, וַיַּהַס & silere fecit, compescuit, Num. 31. v. 30., *pro* וַיַּהֲסֶה.

הַסִּינִי Hassiní, *& juxta Vulg.*, Sinæus, *nom. propr. filii Chanaan*, Gen. 10. v. 17., 1. Paralip. 1. v. 15.

הַסְּנָאָה Asnaá, *nom. propr. viri, cujus filii seu posteri ædificaverunt portam piscium Jerosolymis*, Nehem. 3. v. 3.

הַסְּנָאָה Asaná, *nom. propr. patris Odvia*, 1. Paralip. 9. v. 7.

הָעַי Hái, *nom. propr. regiæ civitatis Amorrhæorum, ad orientem Bethel in Tribu Benjamin*, Gen. 12. v. 8., Jos. 7. v. 2. *&c.*

הֲפֻנוֹת *vide in* פנה.

הָפַךְ Vertit, Evertit, convertit, invertit, obvertit, subvertit, mutavit, commutavit, immutavit: *& interdum*, convertit se, versus, mutatus fuit: *Præter.* הָפַךְ לָבָן versus fuit albus, *id est*, mutatus in album, Levit. 13. v. 3. *Cum affix.* הֲפָכָם subvertit eos, Job 9. vers. 5. *Præter.* הָפְכוּ verterunt se, Psal. 78. v. 9. *Partic. cum* י *paragogico*, הַהֹפְכִי qui convertit, Psal. 114. v. 8. *Futur.* וַתֵּהָפֵךְ וַתֵּלֶךְ & vertit se, *id est*, reversa est, & abiit, 2. Paralip. 9. v. 12. *Niph. Partic.* נֶהְפַּךְ versus fuit, Exod. 7. v. 15., *& in Cholem*, וְנַהֲפוֹךְ זֹאת & conversum fuit illud, *id est*, *ut reddit Vulg.*, versa vice, Esth. 9. v. 1., *simile vide in* הָתַם *in Niph. Partic. f. in pausa*, נֶהְפָּכֶת subversa, Jon. 3. v. 4. *Futur.* וְלֹא־תֵהָפֵךְ & non vertes te, Ezech. 4. v. 8. *Hoph. Præter.* הָהְפַּךְ conversum est, Job 30. v. 15., *Vulg. ibidem habet*, redactus sum in nihilum; *pro* הָהְפַּךְ *legebat* הוֹפַךְ, *vel* הָהְפַּךְ, *& pro* עָלַי adversum me, *legebat* עֲלֵי super, in, *&* בַּלָּהוֹת *interpretabatur* nihilum, *quem sensum ei etiam fere tribuunt Græci interpretes, ita Guarin. Hithp. Particip.* מִתְהַפֵּךְ obvertebat se, Jud. 7. v. 13. *Fœm.* הַחֶרֶב מִתְהַפֶּכֶת gladii sese ver-

vertentis, *id est* vibrantis, *vel* versatilis, Gen. 3. vers. 24. *Futur.* תִּתְהַפֵּךְ mutabitur, vertetur, *& juxta Vulg.*, restituetur, Job 38. v. 14.

הֶפֶךְ *m.* Diversum, contrarium: הֶפֶךְ מִן הַנָּשִׁים contrarium ab istis mulieribus, Ezech. 16. v. 34., לְהֶפֶךְ in contrarium.

הֹפֶךְ *m.* Perversio, perversitas; *unde cum affix.* הַפְכְּכֶם perversitas vestra, *& juxta Vulg.*, perversa est, Isai. 26. v. 16.

הֲפֵכָה *f.* Subversio, Gen. 19. v. 29.

הֲפַכְפַּךְ *m.* Volubilis, versatilis, Prov. 21. v. 8. *LXX. ibidem vertunt*, σκολιὰ, *Vulg.*, *& alii*, perversa, tortuosa.

מַהְפֵּכָה *f.* Subversio: *Constr.* כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם sicut subversio Sodomæ, Deut. 29. v. 22.

מַהְפֶּכֶת *f.* Cippus, *sic dictus ab evertendo*, *& contorquendo fontium corpore*; *LXX. est*, ἀπόκλεισμα carcer; *item LXX.*, *& Theod. est*, καταῤῥάκτης cataracta; *Sym. vero est* βασανιστήριον, *vel* στρεβλωτήριον tormentum, *aut* tormenti locus, *vel* instrumentum cruciandi; *Vulgat.*, nervus, Jerem. 20. vv. 2. 3., 29. v. 26., 2. Paralip. 16. v. 10.

תַּהְפֻּכָה *f.* Perversitas, *Plur.* דּוֹר תַּהְפֻּכֹת generatio perversitatum, *id est*, summe perversa, Deuteron. 32. v. 20.

הַפִּצֵּץ Aphsés, *nom. propr. Sacerdotis*, 1. Paralip. 35. v. 15.

הַפָּרָה Apharà, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, Jos. 18. v. 23.

הֻצַּב, Nahum 2. v. 8., *LXX. est* ἡ ὑπόστασις statio militum; *Vulg.*, miles; *Aliis*, præsidium; *Aliis*, *nom. propr. reginæ Assyriorum*; *Aliis*, *urbs* Nisibis.

הַצְּבָיִים Hatzevaiim, *& juxta Vulg.*, Asbaïm, *&* Asebaïm, *nom. propr. filii Ami*, *vel Amon*, Esdr. 2. v. 57., Nehem. 7. v. 59.

הַצִּדִּים Assedím, *nomen propr. civitatis in Tribu Nephthali*, Jos. 19. v. 35.

הַצָּלַת. *Vide in* נָצַל.

הַצְלֶלְפּוֹנִי Asalelphúni, *nom. propr. filiæ Etam*, 1. Paralip. 4. vers. 3.

הֹצֶן *m.* Currus falcatus, Ezech. 23. v. 24., currus bellici genus fuit, *juxta Kimchium*.

הַקּוֹץ Accós, *vel* Hacús, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 24. v. 10., Esdr. 2. v. 61., Nehem. 3. v. 21.

הַקָּטָן

הַקָּטָן Eccetán, *nom. propr. patris Iohanan*, Esdr. 8. v. 12.

הַקַּיִן Accàin, *nomen propr. civitatis in Tribu Juda*, Josue 15. vers. 57.

הֹר Hór, *nom. propr. montis in finibus terræ Edom, ubi fuit trigesima quarta mansio filiorum Israel*, Num. 20. vers. 22., 33. v. 38.

הָרָא Ará, *nom. propr. urbis Assyrorum*, 1. Paralip. 5. v. 26., *Hiron. putat, esse* Rages *Medorum civitatem, de qua* Tob. 1. v. 16. *Aliis est* Haran, *sive* Charan.

הַרְאֵל *Vide* אֲרִיאֵל *pag.* 63.

הָרַבָּה Arebbá, *nomen propr. civitatis Tribus Juda, ad occidentem*, Jos. 15. v. 60.

הרג Occidit, interfecit: *Præter.* הָרַג אֹתָם occidit eos, Judic. 9. v. 24. *Cum affix.* וַהֲרָגָנִי & interficiet me, 1. Sam. 16. v. 2., הֲרָגוֹ interfecit eum, Gen. 4. v. 25., הֲרָגָם occideret eos, Psal. 78. v. 34. *Fæm.* הָרְגָה interfecit, *& cum affix.*, ה *in* ת *mutato*, הֲרָגָתְהוּ interfecit eum, Judic. 9. v. 54., וַהֲרָגָתַם & interficeret eos, Amos 9. v. 4., וַהֲרַגְנוּם & occidemus eos, Nehem. 4. v. 5. *Niph. Infin.* בְּהָרֵג quum interficietur, Ezech. 26. v. 15., *pro* בְּהֵהָרֵג, *& Sægol est propter sequentem gutturalem affectam* Kametz: *simile vide in* עָכַף. *Pyh. præter.* הֹרַג interfectus est, Isai. 27. v. 7.

הֶרֶג *m.* Occisio, interfectio, cædes: בְּיוֹם הֶרֶג רָב tempore cædis magnæ, Isai. 30. v. 25.

הֲרֵגָה *f. Idem*: צֹאן הַהֲרֵגָה pecus occisionis, Zach. 11. v. 4., *Legitur etiam* Jerem. 7. v. 32., *&* 19. v. 6.

הרה Concepit: *metaphorice*, cogitavit, meditatus est, *quasi diceretur*, mente concepit: *Præter.* וְהָרָה עָמָל concepit laborem, Psal. 7. v. 15., *Fæm. in pausa* הָרָתָה concepit, Gen. 16. v. 5., וְהָרִית & concipies, Jud. 13. vers. 3., הָרִיתִי concepi, Num. 11. v. 12., *Plur.* הָרִינוּ concepimus, Isai. 26. v. 18. *Infin.* הֹרוֹ וְהֹגוֹ concipere, & loqui, Isai. 59. v. 13., *cum* ו *loco* ה, *& Cholem ab initio est loco* Kametz. *Futur.* וַתַּהַר לוֹ & concepit ea illi, *id est*, ex illo, Genes. 38. v. 18., וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם & concepit Mirjamum, *id est*, conceptum peperit, 1. Paralip. 4. v. 17. *Plur.* תַּהֲרוּ concipietis, Isai. 33. v. 11. *Fæmin.* וַתַּהֲרֶיןָ & conceperunt, Gen. 19. v. 36. *Pyh. Præt.* הֹרָה גָבֶר conceptus est vir, Job

3. v. 2., *id est*, natus, in lucem editus.

הוֹרֶה *f.* Genitor, *quasi*, faciens concipere: *Plural. cum affix.* עַל בִּרְכוֹת הוֹרַי benedictionibus progenitorum meorum, Genes. 49. v. 26.

הוֹרָה *f.* Genitrix: *cum affix.* הוֹרָתָם genitrix eorum, Hos. 2. vers. 5.

הָרָה *f.* Gravida, prægnans, Gen. 38. v. 24. *Constr.* הֲרַת עוֹלָם ut gravidæ perpetuo, Jerem. 20. v. 17. *Plur.* הָרוֹת Amos 1. v. 13. *Cum affix.* וְהוֹתֵיהֶם & gravidas eorum, 2. Reg. 8. vers. 12.

הָרִיָּה *f. Idem*: *Plur. cum affix.* וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ & prægnantes ejus diffindentur, Hos. 14. v. 1.

הוֹרָם Horám, *nom. propr. regis Gazer*, Jos. 10. v. 33.

הָרוּם, *vel* הָרֻם Arum, *nom. propr. patris Abarehel*, 1. Paralip. 4. v. 8.

הָרָמָה Aramá, *&* Hormá, *nom. propr. civitatum*, *unius in Tribu Aser*, Jos. 19. v. 29., *alterius in Tribu Nephthali*, Jos. 19. v. 36.

הַרְמוֹן; *unde* ה *articulo*, *&* ה *locali in fine* הַהַרְמוֹנָה, Amos 4. v. 3., *quibusdam est nom. propr. loci*; *quare Vulg. transtulit* in Armon; *Hieron. vertit*; in locis Armeniæ; *Sym.*, in Armenia; *addit autem idem S. Doctor*, *quod LXX.* Montem Remman, *Aquila* Montem Armona, *Theod.* Montem Mona, *quinta autem editio* Excelsum Montem transtulerunt. *Aliis tamen est nomen appellativum*, ad palatium, ad arcem, *&c. ita ut idem sit atque* אַרְמוֹן, *quod vide supra pag. 66.*

הָרָן Arán, *nom. propr. virorum*, Genes. 11. v. 26., 1. Paralip. 23. vers. 9.

הֵרוֹן, *&* הֵרֹן *m.* Conceptus: *Cum affix.* וְהֵרֹנֵךְ & conceptum tuum, Gen. 3. v. 16.

הֵרָיוֹן *m. Idem*, Ruth. 4. v. 12.

הַרְהֵר *Chald.* Cogitavit, *unde nomen plural.* הַרְהֹרִין cogitationes, Dan. 4. vers. 2. *In Targum sæpius occurrit. Rabbini dicunt*, אֵין לְהַרְהֵר אַחַר מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם non est speculandum post opera Dei.

הָרַם

הרס Diruit, destruxit, demolitus est: subvertit, perrupit. *Præter.* וְעָרָיו הָרָס & urbes ejus destruebat, Isai. 14. v. 17. *Partic. præs.* הֹרֵס destruens, Jerem. 45. v. 4. *Pahul* הָרוּס dirutum, destructum, 1. Reg. 18. v. 30. *Infin. constr.* וְלַהֲרוֹס ad destruendum, ad diruendum, Jerem. 1. v. 10. *Imperat.* הֲרֹס, *cum accentu* Makkaph ־הֲרָס destrue, Psalm. 58. v. 7., *cum affix.* הָרְסָהּ destrue eam, 2. Sam. 11. v. 25. *Futur.* אֶהֱרֹס destruam, Jerem. 42. v. 6. *Plural.* פֶּן־יֶהֶרְסוּ, Exod. 19. v. 21., ne destruant, evellant, *sive*, *ut habet Vulg.*, ne forte velit transcendere terminos; *sic fere ibidem* vers. 24., *& in pausa*, יֶהֱרֹסוּ destruent, destruxerunt; 2. Reg. 3. vers. 25. *Niph. Præter.* נֶהֶרְסוּ destruantur, Jerem. 50. v. 15. *Futur.* וְלֹא יֵהָרֵס & non destruetur, Jerem. 31. v. 40. *Plural. cum* Nun *paragogico*, *& in pausa*, יֵהָרֵסוּן destruentur, Psal. 11. v. 3. *Pih. Partic.* מְהָרְסַיִךְ destruentes te, Isai. 49. v. 17. *Infinit.* הָרֵס תְּהָרְסֵם demoliendo demolitor eos, Exod. 23. v. 24. *Futur. cum affix.* תְּהָרְסֵם dirues, destrues eos, Exod. 23. v. 24.

הֶרֶס *m.* Destructio: עִיר הַהֶרֶס, Isai. 19. v. 18., *quibusdam est*, urbs destructionis, *hoc est*, destruenda; *LXX.*, πόλις Ἀχερὲς urbs Acheres; *Aq.*, *& Theod.*, πόλις Ἀρὲς urbs Ares; *Sym.*, πόλις ἡλίου, *Vulg.*, urbs solis.

הֲרִיסוּת *f. Idem*: *Cum affix.* הֲרִיסֻתֵךְ destructionis tuæ, Isai. 49. v. 19. *Plural. cum affix.* וַהֲרִיסֹתָיו & demolitiones ejus, Amos 9. v. 11.

הָרָפָה Araphá, *nom. comm. Gigantibus*, *qui sic dicti sunt*, *quod sua proceritate*, *& robore ceteros homines terrerent*, *eorumque animos quasi dissolverent*, *a rad.* רָפָה *in Piel*, 2. Sam. 21. v. 16.

הָרַקּוֹן Arecón, *nom. prop. civitatis Tribus Dan*, *ad septentrionem*, Jos. 19. v. 46.

הרר, *Chald.*, *& Syr.*, molestus fuit; *inde*, *ut quibusdam placet*, *est* הָרָר, *&* הָרָר *m.* Mons, *ita ab* ascensus molestia *dictus*: *Alii* הרר montem *derivant ab* הָרָה concepit, intumuit: *Cum affix.* הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה montem meum cum agro, Jerem. 17. v. 3. *Vulg. ibidem habet*, sacrificantes in agro; *Guarin autem videtur*, *vocem* sacrificantes *fuisse a Vulg. additam*, *prætermissa dictione* הֲרָרִי: לְהֲרָרִי in monte meo,

meo, Psal. 30. v. 5., בְּהַרְרָם in monte suo, Gen. 14. v. 6. *Plural. constr.* הַרְרֵי קֶדֶם montium antiquitatis, *id est*, antiquissimorum, Deuter. 33. v. 15. *Cum affix.* וּמֵהֲרָרֶיהָ & a montibus ejus, Deut. 8. v. 9.

הַר *m.* Mons, montana loca: *Cum articulo* ה *notatur cum* Kametz, *absque eo, cum* Pathach, *quasi illa sit forma absoluta, hæc constructa*: עַל הָהָר הַזֶּה super montem hunc, Exod. 3. v. 12. *Cum* ה *locali*, הָהָרָה in montem, Gen. 12. v. 8., הַר־אֱלֹהִים mons Dei, Psal. 68. v. 16. *Cum affix.* נוּדִי הַרְכֶם emigra e monte vestro, Psal. 11. v. 1., *&* *deest præpositio* מִן: *Plural.* הָרִים montes, Gen. 7. v. 20., *&* Kametz *est loco ejecti* Dagesch *ex* Resch; *nam est ex defectivis secunda radicali. Est &* הָרֵי *pro* הָרִים, Zach. 14. v. 5., *cui simile vide infra in* חָלַל *in nomine* חַלּוֹן: *Constr.* הָרֵי, Ezech. 6. v. 2. *Cum affix.* אֶת הָרָיו montes ejus, Ezech. 35. v. 8.

הֲרָרִי *m.* Montanus, *juxta quosdam*: *Aliis* י *est affixum Pronomen, ut in initio Radicis positum*: *Aliis est nom. prop. aut familiæ, aut eorum, quorum majores in montibus vixerant*: *Unde Vulg. vertit*, Arari, Ararites, *&* Arorites, 1. Paralipom. 11. vv. 34. 35., *&c.*

הָשֵׁם Assém, 1. Paralip. 11. v. 34., *nom. propr. viri, qui* 2. Sam. 23. v. 32. *dicitur* יָשֵׁן Jassén.

הוֹשָׁמָע Hóscamá, *& juxta Vulg.*, Samá, *nom. propr. filii Jechoniæ*, 1. Paralip. 3. v. 18.

הוֹשֵׁעַ Osée, *nom. propr. filii Nun*, Num. 13. v. 9., *qui ibidem* v. 17. Josue *cognominatur a Moyse*; *item nom. prophetæ filii Beeri*, Osee 1. v. 1., *& aliorum virorum*, 2. Reg. 15. v. 30., 1. Paralip. 27. v. 20.

הוֹשַׁעְיָה Osaias, *nom. propr. virorum*, Nehem. 12. v. 32., Jerem. 42. v. 1.

הַשְּׁפוֹת. *Vide supra* אַשְׁפּוֹת.

הֵתָיוּ. *Vide in* אָתָה.

הִתּוּךְ *m. Vide in* נָתַךְ.

הֲתָךְ Athách, *nom. propr. Eunuchi Estheræ*, Esth. 4. v. 5.

הָתֵל *Pih.* Ludificavit, delusit, illusit, *& irregulariter sic dicitur, pro* הִתֵּל, *cui non absimile in* פָּקַד *in Hithp. Construitur cum Præpositione* בּ: *Præter.* הֵתֶל בִּי illusit mihi, Gen. 31. v. 7. *Infinit. cum Futur.* בְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ

secun-

fecundum illudere, *vel*, ficut illuditis homini, illudetis ei? Job 13. v. 9. *Regularis forma*, וַיְהַתֵּל בָּהֶם illudebat eis, 1. Reg. 18. v. 27. *Pyh. Præter.* לֵב הוּתַל animus illufus, Ifai. 44. v. 20.

הֲתֻלִּים *m. p.* Ludificationes, illufiones, Job 17. verf. 2. *Vulg. habet*; non peccavi: *fenfum, non verba reddidit.*

מַהֲתַלּוֹת *f. plur. Idem*, Ifai. 30. v. 10.

הוֹתִיר Othír, *nom. propr. filii, aut unius e pofteris Heman*, 1. Paralip. 25. v. 4.

הַתִּרְשָׁתָא Athersátha, *nom. propr.*, *vel potius cognomen Nehemiæ*, Nehem. 8. v. 9., 10. v. 1.

הָתַת : *Pih.* הוֹתֵת prava moliri, infidiari, machinari. *Futur.* תְּהוֹתְתוּ prava, *vel*, aerumnas machinabimini, Pfal. 62. v. 4., *LXX. vertunt*, ἐπιτίθεσθε imponitis; *Aq.*, ἐπιβουλεύετε infidiamini; *Sym.*, ματαιοπονήσετε vane laboratis, *aut* laborabitis; *Vulg.*, irruitis. *Ab. Efra*, & *R. Salomon deducunt a nomine plurali* הַוּוֹת, *de quo in* הָוָה, *ita ut* ח *fervile tranfeat in Radicale. Sic & Kimchi*, תחשבו הוות cogitabitis prava.

ו

ו In numeris valet Sex. Litera est, ut plurimum, servilis, atque hanc ipsam sive ab initio, sive in fine Hebrææ dictiones omnes patiuntur. Et ab initio quidem dictioni præfixa, sicuti variæ est obnoxia punctationi, de qua consulendi Grammatici, ita multiplicem, variumque præsefert sensum.

I. *Exprimit diversas* conjunctiones, *videlicet*; copulativam, &, etiam, *quæ est omnium usitatissima*: Disjunctivam, aut, vel, sive, *ut*, וּמְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת porro maledicens patri suo, aut matri suæ morte morietur, Exod. 21. v. 17., *&c.* Conditionalem, si, si quando, quod si, cum, quandoquidem, וּדְפָקוּם si impulerint eos, Gen. 33. v. 13. וְיֵשׁ יְהוָה עִמָּנוּ si est Dominus nobiscum, Judic. 6. v. 13., *ita* Ruth 2.v.9., Adversativam, *qua orationis partes ratione tantum segregantur*, sed, tamen, verum, veruntamen, *ut* וּמֵעֵץ הַדַּעַת verum de ligno scientiæ, Gen. 2. v. 17., *ita*, Exod. 1. v. 12., Psal. 5. v. 8., *&c.* Causalem, *qua rei præcedentis causa redditur*, quia, quod, quoniam, nam, enim, etenim, Gen.6. v.17., Exod.3. v.22., *item*, ut, ita ut, *maxime ante futura, & post verbum* היה; וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה; ut custodiant viam Domini, Gen. 18. vers. 19., שַׁלַּח אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי dimitte filium meum, ut serviat mihi, Exod. 4. vers. 23., לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנֶחָם non quasi homo (*est*) Deus, ut mentiatur, nec ut filius hominis, ut mutetur, Numer. 23. vers. 19., *&c.* Conclusivam, *qua videlicet ex antecedente consequens certa ratione infer-*

inſertur, quare, quamobrem, quapropter; ergo, ideo, itaque; וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם igitur perfecti ſunt cæli, Geneſ. 2. verſ. 1., *&c.*

II. *Non ſolum copulat, ſed etiam ſæpiſſime mutat præteritum in ſignificationem futuri, &, vice verſa, futurum in ſignificationem præteriti; unde &* ו converſivum *appellatur. Itaque litera* ו *præterito præfixa convertit illud in futurum, dummodo non præceſſerit aliud præteritum, aut futurum pro præterito poſitum:* וְעָבַר יְהוָה, & tranſibit Dominus, Exod. 12. v. 23., וַעֲבַדְתֶּם, & ſervietis, Exod. 23. v. 25., וּפָחַד, & expaveſcet, Iſai. 19. v. 16. *Contra* ו *futuro præfixum, atque notatum* Pathac, *ſequente* Daghes, (*quod tamen ex litera, quæ* Sceva *afficitur, ſæpius; & ex* Iod, *tertiæ perſonæ futuri charactere, fere ſemper excidit*), *aut notatum* Kametz, *ante gutturalem* א, *convertit illud in præteritum, ut,* וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ & inclinavit ſe populus, & adoravit. Exod. 12. v. 27., וָאֶבְנֶה הַבַּיִת & ædificavi domum, 1. Reg. 8. v. 20. *Duo excipiuntur, inquit Guarin, in quibus* ו *iſtud ante* א *afficitur litera* Pathach, *videlicet*, 2. Sam. 1. v. 10., Ezech. 16. v. 10. *Interdum tamen* ו *illud copulat tantum, & non convertit, ut* Iſai. 5. v. 15., *&c. &, contra, in præterito, atque futuro convertit ſolum, non vero copulat, ut* Gen. 22. v. 4., Exod. 12. v. 15., *&c.*

III. *Exprimit* adverbia: (1) Ordinis, præterea, inſuper, Num. 8. v. 1., 1. Sam. 28. v. 19. (2) Negandi, *poſt aliam* negationem, neque; לֹא־תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה non facies tibi ſculptile, neque omnem ſimilitudinem, Exod. 20. v. 4. (3) Temporis, tum, tunc; וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם ſi videro ſanguinem, tunc tranſibo vos, Exod. 12. verſ. 13. *Item*, donec, quum, quando; וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם quum dormiero cum patribus meis, tunc tolles me ex Ægypto, Geneſ. 47. verſ. 30. (4) Similitudinis, *atque* comparationis, ſic, ita, ut; וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבַאֲבֹתֵיכֶם tunc erit manus Domini ſuper vos, ut (*fuit*) ſuper patres veſtros, 1. Sam. 12. verſ. 15., כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע ſicut tranſit turbo; ita non (*eſt*) impius, Proverb. 10. verſ. 25., *&c.*, *item*, maxime, præſertim; potiſſimum; לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ ite, conſiderate

terram, & Jericho, *hoc est*, potissimum Jericho, Jos. 2. v. 1., וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַםִ ut prædicent in universis urbibus, & in Jerusalem, *hoc est*, præsertim in Jerusalem, Nehem. 8. v. 15., *&c.* (5) Corrigendi, quin, imo, Prov. 6. v. 16., 30. vv. 15. 18., *&c.*, *&* Optandi, imo, 2. Sam. 24. v. 3. (6) Declarandi, clariusque explanandi, nempe, nimirum, idest; *ut*, וַיִּקְבְּרֻהוּ בָרָמָה וּבְעִירוֹ & sepelierunt eum in Rama, idest, in civitate sua, 1. Sam. 28. v. 3., *item*, inquam; *ut* לְכוּ שִׁבְרוּ וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף properate, emite, & comedite, properate, inquam, emite absque argento, Isa. 55. v. 1.

IV. Præpositionem, cum, una cum: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר־לוֹ profectus est itaque Israel cum omnibus, quæ ei, *id est*, quæ habebat, Gen. 46. v. 1., כִּי־הָיָה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל quia erat arca Dei in die illa cum filiis Israel, 1. Sam. 14. v. 18.

V. *Pronomen* relativum, *quando nempe, inquit Joa. Simon, litera* ו *extat inter verba* finita *diversorum temporum, quorum posterioris subjectum reticetur*: *ut*, וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר & dimisit eam. Quæ abiit, & erravit in solitudine, *&c.*, Gen. 21. v. 14.

VI. *Designat* diversitatem, *sive* varietatem, *nec non* distributionem, *quando inter duo substantiva repetita positum est* (*addit idem Simon*): *ut* בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ in corde, & corde, *idest* diverso corde loquuti sunt, Psal. 12. v. 3., לְעִיר וָעִיר per urbem, & urbem, *id est*, per singulas urbes, 2. Paral. 19. v. 5. *Præterea si* ו *duo nomina, vel verba copulat, quandoque est omittendum, ita ut posterius nomen per* Genitivum, *verbum autem per* Infinitivum *reddatur*: *ut*, וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה & addidit Abraham, & duxit uxorem, *id est*, addidit ducere, *vel* iterum duxit, Gen. 25. v. 1.

VII. ו *interdum* deficit, *quod quidem ex orationis sensu, atque nexu facile dignoscitur*; *interdum* abundat, *potissimum in initiis librorum* Exodi, Levitici, Josue, Judicum, Ruth., 1. *&* 2. Samuelis, 1. *&* 2. Regum, 2. Paralip., Esdræ, Esther, Ezech., *&* Jonæ. *Vulgo etiam narrationes historicæ incipiunt ab* וַיְהִי & fuit.

In fine dictionis ו affixum *tertiæ personæ singulari masculinæ*

lineæ quandoque pluralem numerum *in verbis constituit*. *Nonnumquam tandem est* Paragog., *additurque in fine cum nominibus*, *tum verbis ob solam* euphoniam.

וָו *m.* Paxillus, uncinus, uncus, *a cujus forma litera* ו *& figuram*, *& nomen habet*. *Tales sunt* unci, *in quibus janua versatur*. *Plural.* וָוִים, Exod. 38. vers. 28., *LXX. sunt*, ἀγκύλαι ansæ, κρίκοι annuli, κεφαλίδες, *Vulg.* capitella. *Aliis vero sunt*, paxilli, unci, uncini. *Constr.* וָוֵי הָעַמֻּדִים unci columnarum, Exod. 27. v. 10. *Cum affix.* וָוֵיהֶם unci eorum, Exod. 26. v. 37.

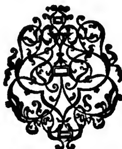
וָהֵב, Num. 21. v. 14., *juxta R. Davidem in lib. Radicum est nom. propr. loci*; *quibusdam est nomen lapidis*; *alii vertunt*, אֶת־וָהֵב quod dedit, *quasi à* יָהַב dare; *alii*, molem, onus *interpretantur*; *Hieronymus transfert*, sicut fecit.

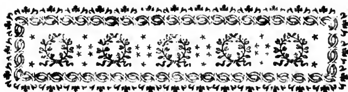
וַנְיָה Vaniá, *nom. propr. viri e posteris Bani*, Esdr. 10. v. 36.

וָפְסִי Vapsí, *nom. propr. patris Nababi*, Num. 13. v. 15.

וַשְׁנִי Vassení, *nom. propr. primogeniti Samuelis*, 1. Paralip. 6. vers. 28.

וַשְׁתִּי Vasthí, *nom. propr. uxoris Assueri*, Esth. 1. v. 9.

ז

ז In numeris valet septem, atque litera semper est radicalis.

זְאֵב *m.* Lupus, Gen. 49. v. 27. *Plural.* כִּזְאֵבִים sicuti lupi, Ezech. 22. v. 27. *Constr.* זְאֵבֵי עֶרֶב lupi vesperæ, *idest*, vespertini, Soph. 3. v. 3.

זְאֵב Zéb, *nom. propr. unius e principibus Madianitarum, quem interfecerunt Ephraimitæ*, Judic. 7. v. 25., Psal. 83. v. 12.

זְאֵעִין *Vide infra in* זרע.

זאת *Pronomen fæmininum, vide infra in* זֶה.

זבב *Radix Hebræis inusit. Sed Syr., & Arab.* incertis sedibus devagatus est, nec in uno loco constitit; *Hinc ab* inconstantia sedis, *ut quibusdam videtur*, *est*

זְבוּב *m.* Musca, Isai 7. v. 28. *Plural. Constr.* זְבוּבֵי מָוֶת muscæ mortis, Eccl. 10. v. 1.

בַּעַל זְבוּב Baalzebub, *vide supra pag.* 120.

זבד Dotavit, donavit: *Præter.* זְבָדַנִי אֱלֹהִים donavit me Deus, *LXX. vertunt*, δεδώρηταί μοι dedit, donavit mihi: *Vulgat., atque recentiores habent*, dotavit me, Gen. 30. v. 20.

זֶבֶד *m.* Dos, donum, donatio: זֶבֶד טוֹב donatione bona, Gen. 30. v. 20.

זָבָד Zabád, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 2. v. 36., 7. v. 20., 11. v. 41., 2. Paralip. 24. v. 26.

זָבוּד Zabúd, *nomen propr. filii Nathan Sacerdotis*, 1. Reg. 4. vers. 5.

זְבוּדָה Zevudá, *& juxta Vulgat.*, Zebidá, *nom. propr. matris Joakim*, 2. Reg. 23. v. 36.

זַבְדִי

זַבְדִּי Zabdí, & Zebedæus, *nom. propr. virorum*, Jos. 7. v. 1., 1. Paralip. 8. v. 19., Nehem. 11. v 17.

זָבָד *Vide in* זוב.

זַבְדִּיאֵל Zabdiél, *nom. propr. patris Jesboam*, 1. Paral. 27. v. 2.

זְבַדְיָה Zabadiás, & Zebediá, *nom. propr. virorum*, 1. Paral. 8. vv. 15. 17., 27. v. 7., Esdr. 8. v. 8.

זבח Mactavit, sacrificavit. *Priore significatione extat*, Gen. 31. v. 54., 1. Sam. 28. v. 24., 1. Reg. 13. v. 2., 19. v. 21., *Pih. Præter.* זִבַּח sacrificavit, 2. Paralip. 33. v. 22. *Particip.* מְזַבֵּחַ sacrificabat, 1. Reg. 3. v. 3.

זֶבַח *m.* Sacrificium, sacrificatio, victima, Hos. 6. v. 6., mactatio, mactatilia animalia: זֶבַח גָּדוֹל mactationem magnam, Ezech. 39. v. 17. *Cum affix.* עַל־זִבְחִי ad mactationem meam, *ibid. Plural.* וַיִּזְבַּח זְבָחִים & sacrificavit sacrificia, Gen. 46. vers. 1. *Constr.* לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן ad sacrificia deorum suorum, Num. 25. v. 2. *Cum affix.* וְדַם־זְבָחֶיךָ & sanguis sacrificiorum tuorum, Deuter. 12. v. 27.

זֶבַח Zebée, *nom. propr. regis Madianitarum*, Judic. 8. v. 5., Psalm. 83. v. 12.

זִבְחָה *f.* Sacrificatio: *Plural. cum affix.* מִזִּבְחֹתָם propter sacrificationes suas, Hos. 4. v. 19.

מִזְבֵּחַ *m.* Altare, *quasi* sacrificatorium: *Constr.* מִזְבַּח אֲדָמָה altare terræ, *hoc est*, terreum, Exod. 20. vers. 24. *Cum affix.* אֶת־מִזְבְּחוֹ altare ejus, Judic. 6. v. 32. *Plural.* שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת septem altaria, Num. 23. v. 1. *Cum affix.* אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ altaria tua, 1. Reg. 19. v. 10.

זַבַּי Zabbái, *nom. propr. unius e posteris Bebai*, Esdr. 10. v. 28.

זבל Habitavit, cohabitavit: *Futur.* יִזְבְּלֵנִי habitabit mecum, Gen. 30. v. 20., *pro* יִזְבּוֹל עִמִּי.

זְבֻל, זְבוּל *m.* Habitaculum, 1. Reg. 8. v. 13., *de* Templo *Salomonis*. *Inde & de* Cœlo *dicitur, quod est proprium habitaculum Dei*, Isai 63. v. 15., & stellarum, Habac. 3. v. 11.

זְבֻל Zebúl, *nom. propr. servi Abimelech filii Gedeonis*, Judic. 9. v. 28.

זְבֻלָה *f.* Habitaculum, Habac. 3. v. 11. *R. Salomon tamen*, ה *in fine, vult, esse loco* ל *in principio, quod locum denotare solet pro* לִזְבוּל, *vel* בִּזְבוּל in habitatione.

זְבֻלוּן Zabulón, *nom. propr. decimi filii Jacobi ex Lia ejus uxore*,

re, a quo nomen est sortita Tribus Zabulon, Gen. 30. v. 20.
זְבוּלֹנִי Zabulonita, Zabulonites, nom. comm. Israelitis ex Tribu Zabulon oriundis, Judic. 12. v. 11.

זבן Chald. Emit, redemit: Partic. Plural. זָבְנִין redimentes estis, redimitis. Dan. 2 v. 8.

זָבַת Vide in זוב.

זְבִינָא Zabina, nom. propr. viri de filiis Nebo, Esdr. 10. v. 43.

זג m. Cortex, cutis exterior uvarum: מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג ab acinis, vel acinorum nucleis usque ad cutem, Num. 6. v. 4., sic R. Salom. Ab. Esr. notat, quosdam sapientum dicere חַרְצַנִּים esse exterius, & זג interius uvarum; alios contrarium sentire. Hoc petitum ex Codice Talmudico Nazir, cap. 6. fol. 34. Jonatan paraphrasta sequitur priorem interpretationem: vertit enim, מִקְּלוּפִין וְעַד זְגִין גְּוָאִין דְעִנְבָא a corticibus usque ad acinos interiores uvæ, ab LXX. dictio זג redditur, γίγαρτον acini vinacei nucleus; & ab Vulgat., acinus.

אֲזֵרָא. Vide in אָזַר.

זֵדִים Vide in זוד.

זָדוֹן, זֵדוֹן, & זִדּוֹן. Vide infra post זוד.

זה m. Hic, iste, hoc, istud: cum ה ab initio, הַזֶּה: cum ב fit adverbium; בָּזֶה in hoc, scil. loco, id est, hic, Num. 22. v. 19. sic, מִזֶּה ex hoc, scil. loco, id est, hinc. Geminatum in eadem sententia, est, hinc, inde: ut, מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד hinc unus, & illinc alter, Exod. 17. v. 12. Deficit quandoque Præpositio: ut, עֲלוּ זֶה ascendite hâc, Num. 13. v. 18., id est, בְּזֶה הַדֶּרֶךְ per hanc viam: Item, כָּזֹאת juxta hoc, Judic. 18. vers. 3., לָזֶה huic, 1. Sam. 21. v. 12., 25. v. 21. Aliud est לָזֶה pronomen integrum, quod vide sub radic. לזה. Quandoque per Jam exponi potest, vide Num. 14. v. 22., & 22. v. 23. Per Ellipsin Pronominis אֲשֶׁר exponenda sunt hæc, & similia; וְזֶה אָהַבְתִּי & hic (pro hi, quos) dilexi, Job 19. v. 19., אֶל־מְקוֹם זֶה ad locum hunc, vel istum, (quem) fundasti ipsis, Psalm. 104. v. 8. Vide & Prov. 23. v. 22.

זֹה f. Hæc, ista, hoc, istud: מַה זֹּה עֹשָׂה ecquid ista facit? Eccl. 2. v. 2., כָּזֹה וְכָזֶה secundum hoc, & secundum hunc, id est, hæc, & talia mihi fecit, Judic. 18. v. 4.

זו , זו *Idem est*, *quod praecedens*, *& Vau est loco* He : זו וְעֵדֹתִי & testimonium meum hoc, Psalm. 132. v. 12. *Dicitur & זו*, *utroque genere* : *Mascul.* עַם־זוּ populum hunc, Isai. 43. v. 21., *Faemin.* Psal. 10. v. 2.

זאת Hæc, hoc, ista, istud, *cum* א *in medio*, *loco* ה : זֹאת הָאָרֶץ hæc terra, Deut. 34. v. 4., כָּזֹאת וְכָזֹאת sicut hoc, *&* sicut hoc, *id est*, hæc, & talia mecum locuta est, 2. Reg. 5. v. 8. הֲזֹאת num hoc? הַזֹּאתָה hæc, Jerem. 26. v. 6., *cum* ה *abundante in fine*, *secundum Massorethas*.

זהב זָהָב *masc.* Aurum : *metonymicè*, aureus nummus : *ut* וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב & sex millia auri, *id est*, aureorum, 2. Reg. 5. v. 5. *Metaphorice*, serenitas, serenum, aurescens lux, *ut Varro dixit*, aurescit aër, *de* L. L. lib. 6. ; מִצָּפוֹן זָהָב יֶאֱתֶה ab aquilone venit aurea lux, Job 37. v. 22. *id est*, serenitas purissima : *nam venti aquilonares dispellunt nubes* : *Aben Esra*, זוהר השמים splendor cœli, *qui similis est colori* auri : *Item*, limpidus, aureus liquor : מַה־שְּׁתֵּי שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב : quid sunt duæ spicæ olivarum, quæ sunt juxta duo rostra aurea (*sive duas ampullas aureas*), quæ (*olivæ*) evacuant ex se aurum, *id est*, *oleum instar* auri *purum*; *& juxta Vulg.*, in quibus sunt suffusoria auri, Zach. 4. v. 12. *Constr.* וּזֲהַב הָאָרֶץ & aurum terræ, Gen. 2. v. 12. *Cum affix.* זְהָבוֹ auri sui, Isai. 2. vers. 20.

זהם זָהַם *In Kal Hebræis inusit.*, *Chald.* Fœtuit; *Arab.* sorduit : *Unde Pih.* זִהֵם fastidivit, detestatus est, *tanquam* sordidum, *&* immundum : *Præter. fœmin. cum affix.* וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם, *pro* וְזִהֲמַתְהוּ, *cum Pleonasmo affixi more Syrorum*, & fastidivit eum, *scil.* panem, vita ejus panem, Job 33. v. 20. *In Targum est* polluere, inquinare : polluta abominabilia sunt.

זהם זַהַם Záham, *& juxta Vulg.*, Zóom, *nom. prop. filii Roboam ex Abihail*, 2. Paral. 11. v. 19.

זהר זָהַר *In Kal inusit. Inde Niph.* נִזְהַר, *quod LXX.*, *& Aq. est*, custodivit, observavit, attendit, cavit; *Sym.*, præcavit; *aliis vero*, monitus, admonitus, commonefactus fuit; *Partic.* נִזְהָר בָּהֶם, Psal. 19. v. 12., custodit ea, *ita vertunt LXX.*, *Arab.*, *& Vulg.*, *Aliis est*, admonitus, commonefactus

factus per ea: *Eadem dictio* נִזְהָר, *quæ apud* Ezech. 33. vv. 4. 5. 6., *ab Vulg.*, *aliisque redditur*, se observaverit, se observavit, se custodierit; *Alii vertunt*, admonitus, *&c.* *Infinit. cum præfix.* לְהִזָּהֵר, Eccl. 4. v. 13., præcavere, admoneri: *Imper.* הִזָּהֵר, Eccl. 12. v. 12., *varie redditur*; *a Vulg.*, ne requiras, *id est*, (& amplius his fili mi) cave, ne requiras; *ab aliis*, admonitus esto, *id est*, (quod reliquum est, ex his) admonitus esto; *sive* (ex his abunde, satis superque) informeris. *Hiph.* הִזְהִיר splenduit, fulsit: *metaphoricè*, monuit, admonuit, præmonuit, commonefecit; *qui enim* admonetur, illustratur. *Præt.* וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם & monuit populum, Ezech. 33. v. 3. *Cum affix.* וְהִזְהִירֹה, 2. Reg. 6. v. 10., & monuerat, commonefecerat eum; *Vulg. vertit*, & præoccupavit eum: הִזְהַרְתָּ, Ezech. 3. v. 17., 33. v. 9., *& cum* ה *paragogico*, וְהִזְהַרְתָּה, Exod. 18. v. 20., admonebis, commonefacies, ostendes: *Cum affix.* הִזְהַרְתּוֹ monueris eum, Ezech. 3. vv. 18. 20. *Infin. cum præfix.* לְהַזְהִיר ad monendum, *Vulgat.*, ut se custodiat, Ezech. 33. v. 8. *Futur.* יַזְהִירוּ כְּזֹהַר splendebunt sicut splendor, Dan. 12. vers. 3.

זֹהַר *m.* Splendor, Dan. 12. v. 3., Ezech. 8. v. 2.

זְהִירִין *Chald. m. pl.* Moniti, cauti: וּזְהִירִין הֱווֹ cauti estote, Esdr. 4. v. 22.

זוּ, זוֹ, *vide paulo ante in* זֶה. זִו *vide in* זִיו.

זוב Fluxit, effluxit, profluxit: *propriè de* fluxu *humoris dicitur*, *ut de* aqua, Psalm. 78. v. 20., 105. v. 41., Isai. 48. v. 21., *metonymice autem dicitur* de illis rebus, in quibus aliquid fluit; *ut de* terra Canaan *lacte*, *& melle* fluente; *de* valle; *specialiter etiam de* fluxu *seminis in viro*, *& sanguinis menstrui in muliere*: *Particip.* זָב fluens, fluxu laborans, Levit. 15. v. 2. זָב עִמְקֵךְ fluens est, *vel*, fluit vallis tua, Jerem. 49. v. 4. *Fœmin.* זָבַת fluens, profluvio affecta, Levit. 15 v. 19. *Constr.* זָבַת חָלָב fluens lacte, Exod. 3. v. 8. *Futur.* יָזוּב fluxerit, profluxerit, Levit. 15. v. 25.

זוֹב *m.* Fluxus, profluvium, Levit. 15. v. 25. *Cum affix.* מִזּוֹבוֹ è profluvio suo, Levit. 15. v. 13.

זוד Superbivit, ſuperbe, arroganter egit: *Præter. Fœm.*, זָדָה ſuperbivit, Jerem. 50. v. 29. *Plural.* זָדוּ ſuperbe egerunt, Exod. 18. v. 11. *Hiph. Præter.* הֵזִידוּ ſuperbiverunt, ſuperbe egerunt, Neh. 9. v. 10. *Chald. Infin.* לַהֲזָדָה ad ſuperbe agendum, Dan. 5. v. 20. *Futur.* יָזִד, Exod. 21. v. 14., *&* יָזִיד, Deuter. 18. v. 20., ſuperbe egerit, auſus fuerit, *ſive* ſuperbia elatus fuerit: *Sed* וַיָּזֶד, Gen. 25. v. 29., *eſt*, & coxit: *Plur.* וַתָּזִידוּ & ſuperbe egiſtis, Deut. 1. v. 43., *cum* Nun *paragogico*, יְזִידוּן ſuperbiant, ſuperbe agent, Deuter. 17. v. 13.

זֵד *m.* Superbus, arrogans, Prov. 21. v. 24. *Plur.* זֵדִים ſuperbi, Iſai. 13. v. 11. *& ſubſtantive*, ſuperbiæ, ſuperba facta: מִזֵּדִים a ſuperbiis, *id eſt*, ſuperbè factis, contumaciis, Pſal. 19. v. 14. *Sed ibidem LXX., & Vulg. vertunt*; ab alienis, alienigenis.

זֵידוֹנִים *m. pl.* Superbi: מַיִם הַזֵּידוֹנִים aquæ ſuperbæ, Pſal. 124. v. 5., *a LXX. redditur*, ἀνυπόστατον, *a Vulg.*, intolerabilis (aqua).

זָדוֹן *m.* Superbia, Prov. 11. v. 12. *Conſtr.* זְדוֹן לִבֶּךָ ſuperbia cordis tui, Jerem. 49. v. 16. *Cum affix.* יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ novi ſuperbiam tuam, 1. Sam. 17. v. 28.

זוה, *vel* זָוָה *Radix Hebræis inuſit. Arab.* abdidit, collegit, congeſſit; *& intranſitive*, ſe collegit *ad aliquid*, *id eſt*, tendit, vergit *ad aliquid*: *In ſeptima autem Conjugat.* prope acceſſit. *Inde, auctore Joa. Simone, ſunt*

זֶה, זֹה, זוֹ, זוּ, זֹאת, *quæ vide ſupra pag.* 250. 251.

זָוִית *f.* Angulus, *ad quem murus, vel paries utrinque* ſe colligit, *ſeu* contrahit, *ad quem paries utrinque* tendit, *&* vergit; *unde plur. cum præfix.* כְּזָוִיּוֹת, Pſalm. 144. v. 12., *LXX. vertunt*, κεκαλλωπισμέναι, *Vulg.*, compoſitæ, *ita Syr., & Arab. verſ., Aq.*, ὡς ἐπιγώνια, *Hieron., aliique*, ſicut anguli, *hoc eſt*, lapides angulares, *exteriores ſcil. in ædificio, quorum æquabilis erat proportio, & conſpicua elegantia; quique tunc temporis forſan ligneis cælaturis &c. ornati erant*: כְּזָוִיּוֹת, Zach. 9. v. 15., *juxta Vulg.*, quaſi cornua; *juxta alios*, quaſi anguli.

מְזָוִים *m. p. Idem*: *& metonymice*, Cellæ, promptuaria, penuaria angulorum: *Cum affix.* מְזָוֵינוּ promptuaria noſtra, Pſal. 144. v. 13.

זוז *Radix Hebræis inusit. Chald.* se movere, moveri. *Inde sunt*

מזוזה *f.* Postis, *in qua valvæ januæ* se movent, Exod. 21. v. 6. *Constructa.* אֶל־מְזוּזַת הַבָּיִת super postem domus, Ezech. 45. v. 19. *Cum affix.* וּמְזוּזָתָם אֵצֶל מְזוּזָתִי & postis eorum juxta postem meum, Ezech. 43. v. 8. *Plur.* עַל מְזֻזוֹת super postes, Deut. 6. v. 9. *Recentioribus Judæis* מְזוּזָה *est etiam* membrana, *in qua duas legis pericopas describunt, quamque convolutam, & in calamo inclusam januæ posti ad ingredientis dexteram sito affigunt, aut in eum introducunt; cujus descriptionem, atque figuram vide apud Guarin in Grammatica Hebr. &c, tom. 2. pag. 531. &c.*

זיו *m.* Splendor, radians, ac movens se, Isai. 66. vers. 11., *apud Rabbinos*, זוז moveri, movere se. *Vide infra* זִיו.

זלל Vile esse, vilipendere: prodigere, profundere: *Partic. plural.* הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס vilipendentes aurum de crumena, *id est*, tanquam vile prodigentes, *& juxta LXX.* συμβαλλόμενοι conferentes, *sive, ut habet Vulg.*, qui confertis (aurum de sacculo), Isai. 46. v. 6. *Futur.* תֵּזְלִי, Jerem. 2. v. 36., *quod LXX. vertunt*, κατεφρόνησας contempsisti; *Vulg.*, vilis facta es, *Alii* vilipendis te; *Alii*, ibis, abibis, *ab* אזל, *quod vide*. *Hiph. Præter.* הִזִּילוּהָ vilipendunt eam, Thren. 1. v. 8., *cum* Dagesch *præter normam*, *pro* הֵזִילוּהָ: *Simile vide in* לוז *in Hiphil*. *Vide in* זלל.

זולת *f.* Neglectio, remotio, separatio: *in particulam abit*, *significans*, præter, *quasi diceretur*, *inquit Joa. Simon*, neglecto, remoto, separato, excepto. *Semper occurrit in regim.*, זוּלַת, *quod cum variis affixis vide infra in* זלת.

זלות זֻלּוּת *f.*, Psal. 12. v. 9., *ubi alia exemplaria habent* זֻלוֹת *in plur.*. *Varii sunt interpretes*: *Aq.*, εὐωνισμένοι; *Sym.*, εὐτελεῖς viles; *Hieron.*, vilissimi; *Alii*, vilia, vilitates; *LXX. autem vertunt*, ἐπολυώρησας multa cura dignatus es; *Vulg.* multiplicasti; *atque ideo legisse videntur* זִלַּתְּ *a* זלל, *vel* זול. *LXX. autem*, *& Vulg. interpretatio*, *quæ involuta prima specie*, *nec sacro textui consentanea videtur*, *optima est*, *si in hunc sensum accipiatur*: In circuitu impii ambulant: at tu, pro tua altitudine, tuos exaltare soles, ac curam geris filiorum hominum, *hoc est*, miserorum, *sive* abjectorum, *quales*

quales pii esse solent.

זוֹלֵל *m.* Vilis: *Fœmin.* זוֹלֵלָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה quod sim vilis, Thren. 1. v. 11. *Aliam significationem vide in* זָלַל.

זוּן *Chald.* Alere, pascere, sustentare. *Futur. Ithp.* יִתְּזִין aletur, Dan. 4. v. 9.

זַן *m.* Alimentum, *juxta quosdam*: *Aliis est*, species *a* זָנָה miscuit, *vel* variavit: מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן proferentes de alimento in alimentum, Psal. 144. v. 13. *id est*, omnis generis alimentum. *Sed LXX. vertunt*, ἐκ τούτου εἰς τοῦτο, *Arab.*, *Syr.*, *Vulg.*, *Hieron.*, ex hoc in illud, *id est*, (eructantia, *vel* redundantia) ex hoc promptuario in illud, ex hac parte in aliam; *q. d.*, undique redundant, & diffluunt; *legisse videntur*, מִזּוֹ אֶל־זוֹ; *sed licet non literam*, *sensum tamen sunt assequuti*: *Alii interpretantur*, (exeuntes, *vel* redundantes) de specie ad, *vel*, in speciem, *q. d.*, præ frugum copia miscent se species, quæ juxta se fuerint. *Vide infra* זַן *suo loco proprio*.

זוֹנָה *f.* Caupona, hospita, *quasi* cibatrix *dicta*, *estque sicut* מוֹבָה *a* טוֹב bonum esse: בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה in domum mulieris cauponæ, Jos. 2. v. 1. *Targum*, אִתְּתָא פּוּנְדְּקִיתָא mulieris hospitæ. *R. Salomon*, מוֹכֶרֶת מִינֵי מְזוֹנוֹת vendens species ciborum: *Sic & Kimchi*, *etsi etiam aliam interpretationem adducat*, *de qua in* זנה. *Sed Vulg.*, *Joa. Simon*, *aliique*, *& maxime Patres*, זוֹנָה, *quæ apud* Jos. 2. vers. 1., meretricem *interpretantur*. *Vide amplius in* זָנָה.

מָזוֹן *m.* Alimentum, commeatus, esca, cibus: לֶחֶם וּמָזוֹן panem, & commeatum, Gen. 45. v. 23., מָזוֹן לָרֹב commeatum copiosum, 2. Paralip. 11. v. 23. *Chald.* וּמָזוֹן לְכוֹלָּא בֵיהּ & cibus erat pro omnibus in ea, Dan. 4. v. 9.

מוּזָנִים *m. p.* bene-pasti, Jerem. 5. v. 8. *Sic Kimchi*, *& alii*. *Vulg. pro* bene pastis, *sive* saginatis *posuit* amatores, *effectum nempe pro causa*, *seu occasione*; *sagina enim libidinem concitat*. *Masorethæ legunt* מְיֻזָּנִים armati, *scilicet*, membro genitali, *ut R. Salomon explicat*, *a* יָזַן, *quod idem cum* זַיִן armare, *de quo infra*.

זוּעַ Movere, commovere se, *timore*, *aut debilitate*; *hinc Theod.*, τρέμω tremo, contremisco: *Particip.* וְלֹא זָע neque movebat se, Esth. 5. v. 9. *Futur.* יְזִיזַעוּ quo commove-

movebunt se, Eccl. 12. v. 3. *Chald.* tremere: *Partic.* זָאעִין trementes, Dan. 5. v. 19., *quod legendum juxta Masorethas* זָיְעִין, *cui simile in* רוּן. *Pih. Partic. ex geminatis literis*, מְזַעְזְעֶיךָ commoventes, exagitantes te, *& juxta Vulg.*, lacerantes te, Hab. 2. v. 7.

זְוָעָה *f.* Commotio, Isai. 28. vers. 19., *& literis transpositis*, לְזַעֲוָה in commotionem, Deut. 28. v. 5.

זוּר Alienari, abalienare se: *Item*, premere, comprimere: comprimi, exprimi: *Item* sanari, curari, *& juxta Vulg.*, circumligari; *dicitur autem de vulneribus, quæ alligantur, ut curentur*: *Item* sternutavit, *quia, cum quis sternutat*, se comprimit. *Præter.* זָרָה (spiritus, halitus meus) alienus factus est, alienatus est, Job 19. v. 17. *Plur.* זָרוּ alienati sunt, *sive* quasi alieni recesserunt, Job 19. v. 13., Psal. 78. v. 30. *Et cum* Cholem, זֹרוּ abalienant se, alienati sunt, Psal. 58. v. 4., לֹא זֹרוּ non comprimuntur, *vel* exprimuntur, *ut scil. chirurgi vulnera hiantia* comprimere, *vel* exprimere *solent, pus ex iis* abalienando, *quæ possent etiam esse ex Pyhal. Vulg. autem vertit*, non est circumligata, Isai. 1. v. 6., *Particip. præter.*, *sive paul*, וְהַזּוּרָה, *in* Segol *loco* Kametz, Isai. 59. v. 5., & quod compressum est, *Aq.*, *& Theod. vertunt* ἐ' τὸ θαλφθὲν & fotum; *Sym.*, τὸ δὲ συνεσφαμμένον quod autem convolutum; *Vulgat.*, & quod confotum est: *quidam a* זָרָה *deducunt*; *vide illic*. *Futur.* וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה & compressit vellus, Jud. 6. v. 38., *vel* aspersit, *à* זָרָה. *Cum affix.* תְּזוּרֶהָ comprimet illud, Job 39. v. 15. *Niph. Præt.* נָזֹרוּ abalienarunt se, recesserunt, Isai. 1. v. 4., Ezech. 14. v. 5. *Pih.* זוֹרֵר sternutare: *Futur.* וַיְזוֹרֵר & sternutavit, *& juxta Vulg.*, oscitavit, 2. Reg. 4. v. 35. *Hoph. Partic.* מוּזָר alienus factus sum, Psal. 69. v. 9.

זָר *m.* Alienus, extraneus, Levit. 22. v. 10. *Plural.* זָרִים alieni, Jerem. 2. v. 25. *Fæmin.* זָרָה aliena, *Vulg.*, *& aliis est*, meretrix, Proverb. 5. v. 3. *Plural.* פִּי זָרוֹת os alienarum, Prov. 22. v. 14. *Aben Esræ*, Exod. 21. v. 8. זָר *dicitur*, *qui non est de familia ejusdem tribus*.

זֵר *Vide infra in* זרה.

זָרָא *m.* Fastidium, nausea, ejectamentum; *quod tanquam alienum fastidimus, aut cum fastidio ejicimus*, Num. 11. v. 20.,

cum

cum ✠ loco ח, cui simile in חגג.

מְזָר m., unde plur. cum præfix. וּמִמְּזָרִים, Job 37. v. 9., variant hic Interpretes: nonnulli vertunt, ab extraneis, ex locis dissitis, qualis est uterque polus; Vulg., & ab Arcturo; quidam arbitrantur, mendum irrepsisse, atque Vulgat. scripsisse, ab Arcto; ea enim pars austro, cujus in superioribus, ut quibusdam videtur, fit sermo, directe opponitur; Alii habent, a dispersoribus, vel dispergentibus, ventis nempe Aquilonaribus, ita dictis, quia nubes dissipant, & aerem ventilant, purumque reddunt.

מָזוֹר m. Vulnus, ulcus, plaga, secundum quosdam: item compressio, qualis fit in curandis vulneribus, ad exprimendam, scilic. saniem: item sanitas, curatio vulneris. Cum præfix. לְמָזוֹר Jerem. 30. v. 13., ad sanitatem, ad curationem, ad exprimendam saniem, & juxta Vulg., ad alligandum, id est, ad medendum; alligare enim vulnera, ea est curare: Cum affix. אֶת־מְזֹרוֹ, Hose. 5. v. 13., vulnus, ulcus suum, vel plagam suam, quæ opus habebat compressione, & obligatione: ideo Aq. vertit, alligationem; Vulg., vinculum suum: Sed מָזוֹר apud Abd. 1. v. 7., Joa. Simoni est, fastidium, sive abalienatio animi; Aliis est, vulnus, apostema, seu latens ulcus; LXX., ἔνεδρον, Vulg., insidiæ.

מְזוֹר Quod hic adducunt, vide in מזר.

זִיזָא Zizâ, nom. propr. filii Jonathan, 1. Paralip. 2. v. 33.

זחח in Kal inusit. Inde Niph. נִזַּח tolli, attolli, extolli, efferri, auferri. Futur. וְלֹא יִזַּח neque attollitor, aufertor, removetor; Vulg. vertit, & a se invicem nequeat separari; Aliis est, non dimoveatur, Exod. 28. v. 28., sic 39. vers. 21.

זחל Timuit, veritus fuit: Præter. זָחַלְתִּי, Job 32. v. 6., veritus sum; LXX. est ἡσύχασα quievi, quiesco; Vulg. demisso (sum) capite; aliis cunctatus sum. Hinc Chaldæi dicunt דְּחַל. Item tardo esse incessu, lente procedere, cunctari; hinc, a tardo motu, repere, reptare, serpere, Partic. f. עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת, 1. Reg. 1. v. 9., LXX., Vulg., aliisque est nom. propr., vertunt enim cum lapide, vel juxta lapidem Zoeleth; qui vicinus erat fonti Rogel, prope Jerusalem ad Orientem; quique, inquit Guarin, sic dictus est, ut

 volunt,

volunt, ob serpentum multitudinem. Alii tamen appellative *accipiunt, videl.*, juxta lapidem magnum; *vel* juxta lapidem decursus aquarum. *Lapis hic fuit, addit Matth. Poli, super quem, e pannis in vicino fonte (Rogel) lotis, fullones fustibus* aquas guttatim stillantes *exprimebant. In Talmudicis sane* מַיִם זוֹחֲלִים *sunt* aquæ sensim fluentes. *Plur. m. constr.* כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ sicut reptilia terræ, Mich. 7. v. 17., זֹחֲלֵי עָפָר serpentum pulveris, Deuter. 32. v. 24. *Chald.* דְּזָחֲלִין בְּעַפְרָא quæ reptant in terra, *& nomen* זְחִיל tinea, *in Targum*, Job 13. v. 28.

זוֹחֵת Zohéth, *nom. propr. filii Jesi*, 1. Paralip. 4. v. 20.

זֵידוֹן *Vide supra pag.* 253.

זִיו *Chald.* Splendor: *Vulg. est*, figura, intuitus, facies, vultus: *Cum affix.* זִיוִי splendor meus, Dan. 4. v. 33., וְזִיוֵהּ & splendor ejus, Dan. 2. v. 31. *Plur.* זִיוָךְ splendores tui, Dan. 5. v. 10., זִיוֹהִי splendores ejus, Dan. 5. vers. 6., זִיוַי splendores mei, Dan. 7. v. 28.

זו, *defective pro* זִיו *m.* Ziu, *& juxta Vulgat.*, Zio, *nomen mensis octavi in anno civili, secundi autem in anno sacro, atque respondet partim Aprili, partim Majo*, 1. Reg. 6. vv. 1. 37. *Quibusdam videtur mensis iste sic dictus a voce Chaldaica* זִיו splendor, amœnitas, *quod sit in eo* זִיוָא לְאִילָנִים splendor arboribus. *Tyriorum, vel Sidoniorum vocabulum esse existimant, sicut &* Bul, *&* Ethanim, *quæ in eodem libro occurrunt, ut suis locis dictum.*

זִיז *m. Est* I. bestia, *proprie* fera: vox זיז, *inquit Kimchius in* Psalm. 50., universalis est ad omnes bestias agrestes heremicolas. *R. Salomon* reptile *interpretatur a* זוז movere se; *Aben Esra*, aves, volatilia; *Chaldæus*, gallus sylvestris, *cujus tali pedum in terra stant, & caput in cælum usque pertingit. Inde avis, de qua multa nugantur Talmudistæ in* Bava bathra *fol.* 73. 2., וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי, Psal. 50. v. 11., & bestia agri apud me, *vel* mecum (*est*), *id est*, in mea potestate; *Sed hoc loco* זִיז *est LXX.*, ὡραιότης, *Vulg.*, pulchritudo; *nec immerito prorsus: nam τὸ* זִיז Isai. 66. v. 11., *R. David Kimchi, R. Nathan, Pagninus, aliique* splendorem *vertunt*. וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה, Psal. 80. v. 14., & bestia fera depasta est eum; *Hic LXX.* זִיז *est*, μονιὸς singularis, *vel*

soli-

solitarius, *hoc est*, aper; *Vulg.*, singularis ferus: II. זִיז, *quibusdam est*, splendor; *Theod.* πλῆθος multitudo; *Aq.*, παντοδαπὸν, *Vulg.* omnimoda: *Hinc cum præfix.* מִזִּיז כְּבוֹדָהּ a splendore, a multitudine, ab omnimoda gloria ejus. *Vide supra in* זוז *pag.* 254.

זִיזָא Zizá, *nom. prop. filii Sephei*, 1. Paralip. 4. v. 37.

זִין *Chald.* armatura, arma. מְזִין, הֲזִין, *&c. vide supra in* אָזַן *pag.* 19. *Vide etiam in* זון.

זִינָא Ziná, *LXX. habent*, Ζιζά, *Vulg.* Zizá, *nom. propr. filii Semei*, 1. Paralip. 23. v. 10.

זִיעַ Ziá, *Vulg.*, Zié, *nom. propr. viri e Tribu Gad*, 1. Paralip. 5. v. 13.

זִיף Ziph, *nom. propr. unius, vel, secundum alios, duarum civitatum in Tribu Juda, quarum altera nomen dedit vicinæ solitudini*, Jos. 15. v. 22. 55., 1. Sam. 23. v. 14., 1. Paralip. 2. v. 42., *est etiam nom. propr. filii Jaleleel*, 1. Paralip. 4. v. 16.

זִיפָא Ziphá, *nom. propr. unius e filiis Jaleleel*, 1. Paralip. 4. vers. 16.

זִיק *m. Inusit.* זִיקָה *f.* scintilla, flamma; *unde plur.* מְאַזְּרֵי זִיקוֹת accingitis scintillas, Isai. 50. v. 11., וּבְזִיקוֹת & in flammis, *ibid. Vide &* זקק.

זַיִת *c.* Olea, oliva, olivetum: Genes. 8. vers. 11. *Const.* אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן terram oleæ olei, *id est*, oleosam, Deuter. 8. v. 8. *Cum affix.* זֵיתְךָ oleam tuam, Deut. 24. v. 20. *Plural.* זֵיתִים oleæ, Deut. 28. vers. 40. *Cum affix.* זֵיתֵיהֶם oleas eorum, Nehem. 5. v. 11.

זָכָה Purus, mundus fuit: purum habuit, *seu* pronuntiavit. *Futur.* הַאֶזְכֶּה num purum habebo? Mich. 6. vers. 11. *Vulg. ibidem vertit*, numquid justificabo? *Joa. Simon*, num purus fuero (ego, & quivis alius)? תִּזְכֶּה, Psalm. 51. v. 6., purus, mundus sis; *LXX.*, *Sym.*, *Theod.*, *Aq.*, *Vulg.*, *atque Hieron. vertunt*, & vincas; יִזְכֶּה, Job 15. v. 14., 25. v. 4., mundus, purus, immaculatus sit. *Pih.* זִכָּה purum fecit, mundavit: *Præter.* זִכִּיתִי לְבָבִי purificavi cor meum, Psalm. 73. v. 13. *Futur.* יְזַכֶּה־נַּעַר purificabit puer, Psalm. 119. v. 9. *Hithp. Imper.* הִזַּכּוּ (*pro* הִתְזַכּוּ) purificate vos, Isai. 1. v. 16. *Vide* זָכַךְ.

זַכַּת *f. Vide paullopost in* זַךְ.

זָכוּ *f. Chald.*, Puritas, Dan. 6. v. 22. *per Apocopam usitatam literæ* ת, *pro* זְכוּת, Dan. 6. v. 23., puritas, jus, justa causa; *Theod. est*, εὐθύτης rectitudo, integritas; *Vulg.*, justitia.

זַכַּי Zachaí, *nom. propr. viri patrisfamilias &c.*, Esdr. 2. v. 9.

זָכַךְ Purus, mundus fuit. *Præter.* זַכּוּ puri sunt, Job 15. v. 15. *Hiph. præter.* וַהֲזִכּוֹתִי & emundavero, Job 9. vers. 30.

זַךְ *m.* Mundus, purus, Levit. 24. v. 2., *ubi cum Kametz*: *&* Prov. 16. v. 2. *est cum Pathach. Fœmin.* וּלְבֹנָה זַכָּה & thus purum, Exod. 30. v. 34.

זְכוּכִית *f.* Gemma nitidissima, Job 28. v. 17. *Aben Esræ est*, lapis pretiosus nitidus: *Rabbinis*, vitrum, *a* puritate. *LXX.*, καὶ ὕαλος; *Vulg.*, & vitrum, & crystallus; *Sym.*, καὶ κρύσταλλος διαφανής, & crystallus pellucidus.

זָכַר Recordatus fuit, meminit, memor fuit: odoratus fuit, *quando de sacrificiis usurpatur*. *Construitur communiter cum Accusativo tam conjunctio, quam disjunctio*: *quandoque cum Dativo*: *Præter. cum affix.* זְכָרָנוּ recordatus est nostri, Psal. 115. v. 12., זְכַרְתָּנִי recordaris mei: Gen. 40. v. 14. זְכַרְתִּי לָךְ recordor tui, Jerem. 2. v. 2., זְכַרְתָּם recordatus es eorum, Psal. 88. v. 6. *Infinit.* זָכוֹר, זְכֹר, *&* זָכֹר recordari, recordando, Gen. 9. v. 16., Jerem. 17. v. 2., *Cum præfix.* כִּזְכֹּר secundum recordari, cum recordati fuerint, Jerem. 17. v. 2., לִזְכֹּר ad recordandum, Ezech. 23. v. 19. *Cum præfix.*, *&* *affix.* בְּזָכְרֵנוּ in recordando nos, dum recordamur, *aut* recordaremur, Psal. 137. v. 1. *Imper.* זְכֹר, זָכוֹר, *&* *sequente* Makaph, זְכָר־ recordare, Exod. 13. v. 3., 32. v. 13., 2. Reg. 20. v. 3., *&c. Et cum* ה *paragogico*, זָכְרָה recordare, 2. Paralip. 6. v. 42., *Cum affix.* זָכְרֵנִי recordare mei, Jud. 16. v. 28. *Futur. cum* ה *paragogico* אֶזְכְּרָה recordabor, Psal. 42. v. 5., *Cum affix. more Chald. & Poetico* אֶזְכְּרֵכִי recordabor tui, Psalm. 137. v. 6., *&c.*, לֹא־אֶזְכְּרֶנּוּ non recordabor ejus, Jerem. 20. v. 9., וְתִזְכְּרֵנִי & recorderis mei, Job 14. v. 13., וַיִּזְכְּרֶהָ & recordatus est ejus, 1. Sam. 1. v. 19., יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ odoretur omnia sacrificia tua, *&* *juxta Vulg.*, *aliosque*, memor sit omnis sacrificii tui, Psal. 20.

20. v. 4. *Niph.* נִזְכַּר memorari, commemorari, in memoria esse, memoriam fieri: *Item*, masculum nasci, *ex nomine derivato*. *Præter.* וְנִזְכַּרְתֶּם & memoria vestri fiet, & memorabimini, & in memoriam revocabimini, Num. 10. v. 9. *Futur.* וְלֹא יִזָּכֵר & non memorabitur, Psalm. 83. vers. 5. *Et secundum aliam significationem*, כָּל־מִקְנְךָ תִּזָּכָר omne pecus tuum, quod masculum nascetur, Exod. 34. vers. 19. *Plural. f.* תִּזָּכַרְנָה, Isai. 65. v. 17., Ezech. 18. v. 24. *& sine* ה, תִּזָּכַרְןָ, Ezech. 3. v. 20., commemorabuntur. *Infinit. cum affix.* הִזָּכֶרְכֶם in memoriam revocari vos, Ezech. 21. v. 24. *Hiph.* הִזְכִּיר recordari fecit, memoravit, commemoravit, memoriam constituit, in memoriam revocavit, memoriam celebravit. *Ad sacrificia relatum quandoque per* adolere *redditur*: *Præter.* הִזְכַּרְתַּנִי אֶל פַּרְעֹה memoriam facias mei apud Pharaonem, Gen. 40. v. 14. *Partic.* מַזְכִּיר לְבֹנָה adolens thus, Isai. 66. v. 3., מַזְכִּיר monens, à memoria, à commentariis, actis publicis, libellis, *sive* annalibus regni præfectus, secretarius, cancellarius, *dignitas in aula regia, quemadmodum in Imperio Romano aderat* magister scriniorum, *vel* magister memoriæ, 2. Sam. 8. v. 16. *&c.*, *Infinit.* יַעַן הַזְכַּרְכֶם eò quòd in memoriam revocatis, Ezech. 21. v. 24. *Imperat.* הַזְכִּירֵנִי fac me recordari, in memoriam mihi revoca, Isai. 43. v. 26. *Futur. cum* ה *paragogico* אַזְכִּירָה commemorabo, Psal. 45. v. 18. *Plural. cum* ה *paragog.* נַזְכִּירָה recordabimur, commemorabimus, Cant. 1. v. 4.

זָכָר *m.* Mas, masculus, *quasi patris*, *& paternæ familiæ* memoriale, *&* monimentum; *Nam per* זָכָר masculum *conservatur familiæ* memoria, *& Hebræi nonnisi per* masculos *genealogias contexunt suas*; מִשְׁפַּחַת אֵם אֵינָהּ קְרוּיָה מִשְׁפָּחָה familia matris non vocatur familia. *Aut* masculus *dictus* זָכָר *a* memoria; *nam ea magis valet*, *& ingenii est præstantioris*, *quam mulier*. *Plur.* הַזְּכָרִים masculi, Exod. 13. v. 12.

זֵכֶר, זֶכֶר *m.* Memoria, recordatio: *Metonymice* memoriale, recordationis *medium*, *inquit Joa. Simon*, *cujus beneficio alicujus rei* recordamur: *quo sensu nomen Dei dicitur* memoriale *ejus*, Exod. 3. v. 15., *&c. Item* זֵכֶר, *est*, *ut quibusdam videtur*, odor, *cum de sacrificiis agitur*, *ut* Hosee 14. vers. 8. *Cum affix.* זִכְרוֹ אָבַד memoria ejus periit, Job 18. v. 17.,

verſ. 17., זִכְרָם memoria eorum, Deuteron. 32. verſ. 26.

זֶכֶר Zécher, & *juxta Vulg.*, Zacher, *nom. propr. filii Abigabaon*, 1. Paralip. 8. v. 31., *qui ibidem* cap. 9. v. 37. *dicitur* Zacharias.

זָכוּר *m.* Mas, maſculinum, *quaſi* maſculatum *dicas*: *Cum affix.* כָּל־זְכוּרְךָ omne maſculinum tuum, omnis mas tuus, Exod. 23. verſ. 17., כָּל־זְכוּרָהּ omnem marem ejus, Deuter. 20. verſ. 13.

זַכּוּר Zachúr, & Zechúr, *nom. propr. virorum*, Num. 13. v. 5., 1. Paralip. 4. v. 26., 24. v. 27.

אַזְכָּרָה *f.* *LXX. eſt* ἀνάμνησις recordatio; *item* μνημόσυνον, *Vulg.* monimentum, memoriale; *Aliis* ſuffimentum memoriale, odoramentum, odor, ſuffitus: *Cum præfix.* לְאַזְכָּרָה in memoriale ſuffimentum, Levit. 24. v. 7. *Cum affix.* אַזְכָּרָתָהּ ſuffimentum memoriale ejus, Num. 5. v. 26.

זִכְרִי Zechrí, *nomen propr virorum*, Exod. 6. v. 21., 1. Paralip. 8. v. 19. *&c.*

זְכַרְיָה Zacharias, *nom. propr. virorum*, Iſai. 8. v. 2., Zach. 1. v. 1., 2. Reg. 14. v. 29., 1. Paralip. 5. v. 7., 9. v. 21.

זִכָּרוֹן; זִכְרוֹן, זִכָּרוֹן *vel* זִכְרֹן *m.* Memoria, memoriale, monimentum, Exod. 39. v. 7., Eccl. 1. v. 11. *Aliis eſt*, odor, *vel* ſuffitus, *cum de ſacrificiis uſurpatur*. *Cum affix.* זִכְרוֹנֵךְ memoriam tui, Iſai. 57. v. 8. *Plur. cum affix* זִכְרוֹנֵיכֶם memoriæ veſtræ, Job 13. v. 11. *Fœmin.* סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת liber memoriarum, *ſive* rerum memorabilium, Eſth. 6. v. 1.

זלג *Radix Hebræis inuſit. Joa. Simoni videtur, ſignificationem* hauriendi, & extrahendi *habuiſſe*. *Inde ſunt*

מַזְלֵג *m.* Fuſcina, fuſcinula, *qua carnes ex ollis* extrahebantur, 1. Sam. 2. vv. 13. 14.

מִזְלָגָה *f.* *Idem*: *Plural.* וְאֶת־הַמִּזְלָגֹת & fuſcinas, Exod. 38. verſ. 3. *Cum affix.* וּמִזְלְגֹתָיו & fuſcinulas ejus, Exod. 27. verſ. 3.

זָלֻת *f.* *Vide ſupra in* זול.

זַלְזַלִּים *m. plur.* *Vide paullo poſt*.

זלל Tenuis fuit: *Chald.* & *Syr.*, vilis fuit: *item* intemperans fuit, luxuriatus eſt, *Joa. Simone auctore*. *Particip. præſen.* זוֹלֵל vilis, Jerem. 15. verſ 19. *Item* intemperans, luxurians, *vel* prodigus, *petita ſignificatione a radic.* זול

זוֹל prodigere tamquam rem vilem ; *hinc substantive*

זוֹלֵל *m.* Epulo, comessator, Deuter. 21. v. 20., Proverb. 23. v. 21., מְזוֹלֵל *Vide supra in* זול. *Plur.* וְרֹעֶה זוֹלְלִים & pascens comessatores, Prov. 28. v. 7. *Constr.* בְּזוֹלְלֵי בָשָׂר cum comessatoribus carnis, Prov. 23. v. 20. *Fœm.* זֹלָה, זוֹלֵלָה : *vide supra in* זול. *Verbum* נִזְלוֹ, *vide in* נזל : הִזִּילוּ, *vide* אָזַל.

זַלְזַלִּים *m.*, Isai. 18. v. 5., flagella in vitibus, *id est*, *summæ partes* vitium, copiose propullulantes, luxuriantes ; *dicta quasi* epulones *humoris*, *quæ videl.* vitis *succum* absumunt, *& quasi* epotant : *LXX. sunt* βοτρύδια μικρὰ racemuli parvi ; *Vulg.*, ramusculi.

אֵזְלְנָא *Vide supra in* אָזַל.

זַלְעָפָה ולעפה *f.* Prester, procella, *celerrima proprie, ac gravissima* : *Aliis est*, æstus vehemens, *sive* iræ, *&* zeli ; *sive* famis, *sive* venti : זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי terror, tremor, horror, *sive* procella adurens, afflictio invasit, apprehendit me ; *Vulg.*, defectio tenuit me, Psalm. 119. v. 53. *Plural. sum. Chireck ab initio*, וְרוּחַ זִלְעָפוֹת & ventus procellosissimus ; ventus æstuum, *sive* ardens, Psal. 11. vers. 6. *Constr.* מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב propter procellas famis, Thren. 5. v. 10., *id est*, famem vehementissimam.

זִלְפָּה Zelphá, *nom propr. ancillæ Liæ uxoris Jacob*, Genes. 29. vers. 24.

זוּלַת ולת Præter, nisi, excepto : *& in* Pathach *quasi forma constructa*, *quæ & in aliis particulis occurrit*, זוּלַת præter, 2. Reg. 24. v. 14. *Cum* י *paragogico*, זוּלָתִי כָּלֵב præter Caleb, Deuter. 1. v. 36., *& cum affix.* זוּלָתִי præter me, Hos. 13. v. 4., זוּלָתְךָ præter te, Isai. 64. v. 4. *Vide supra in* זול, זָלוּת, זוּלָת *pag.* 254.

זִמָּה *f.* Cogitatio, scelus, Levit. 18. v. 17. *Constr.* זִמַּת נְעוּרַיִךְ scelus adolescentiæ tuæ, Ezech. 23. v. 21. *Cum affix.* זִמָּתֵךְ scelus tuum, Ezech. 16. v. 58., כְּזִמָּתְכֶנָה secundum scelus vestrum, Ezech. 23. v. 48., *ubi* ה *in fine paragogicum est* : *Plural.* זִמֹּתַי נִתְּקוּ cogitationes meæ avulsæ sunt, Job 17. vers. 11.

זִמָּה Zammà, *&* Zemmà, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 6. vv. 20. 42., 2. Paralip. 29. v. 12.

מְזִמָּה *f.* Cogitatio, solertia, *ut in* Proverbiis Salomonis *passim*

sim accipitur : *&* scelus : לְמוּמָה ad scelus , *id est* , scelerate , Psalm. 139. v. 20. *Geminato* ה *fœminino* , *cujus prius semper in* ח *transit* : מְזִמְּה scelus gravissimum , Jerem. 11. v. 15. *Cum affix.* מְזִמָּתוֹ cogitatio ejus , Jerem. 51. v. 11. *Plural.* מְזִמּוֹת אִישׁ virum scelerum , *id est* , sceleratum , Prov. 12. v. 2. *Cum affix.* : כָּל־מְזִמּוֹתָיו omnes cogitationes ejus , Psal. 10. vers. 4.

זַמְזֻמִּים Zomzommim , *nom. propr. Gigantum* , *quos sic vocarunt Ammonitæ* , Deuter. 2. v. 20. *Etym.* , scelus cogitantes ; *a* זִמָּה scelus , *&* זָמַם .

זָמַם Cogitavit , molitus fuit , *tam in bonum* , *quam in malum* : *Præter.* זָמַם cogitavit , Deut. 19. v. 19. , זָמַמְתִּי cogitavi , Zach. 8. vers. 14. , *& defectivum* , זַמֹּתִי cogitavi , Psal. 17. v. 3. *Partic.* זֹמֵם לַצַּדִּיק cogitat justo , Psalm. 37. vers. 12.

זִמָּה *f.* Molitio , scelus , scelerata cogitatio : *Cum affix.* זְמָמוֹ sceleratam cogitationem ejus , Psal. 140. v. 9.

זָמַן Paravit , præparavit , statuit , præfinivit , *in Kal inusit.* *Pyhal partic. præter.* , *sive Pahul in plur. m.* מְזֻמָּנִים , Esdr. 10. v. 14. , statuta , præfinita , *sed* Nehem. 10. v. 35. , *LXX. vertunt* , ἀπὸ χρόνων , *Vulg.* a temporibus . *Fœmin. plur.* : מְזֻמָּנוֹת , constituta , *&c.* , Nehem. 13. v. 31.

זְמָן *m.* Tempus , *proprie* condictum , *&* determinatum , Eccl. 3. v. 1. *Cum affix.* וְכִזְמַנָּם & secundum condictum tempus eorum , Esth. 9. v. 27. *Plural. cum affix.* בִּזְמַנֵּיהֶם condictis temporibus eorum , Esth. 9. v. 31.

זְמַן *Chald. Peal* ; *unde Hithphael præt. plural. m.* הִזְמִנְתּוּן , הִזְדְּמִנְתּוּן , Dan. 2. v. 9. , *ubi Masorethæ legendum monent* , *quod LXX. sunt interpretati* , συνέθεσθε compofuistis ; *Vulg.* , compofueritis ; *Alii* , præparastis , statuistis .

זְמָן , *&* זְמַן *m. Chald.* , *& forma emphatica*

זִמְנָא *Theod. est* , χρόνος , *Vulg.* , *aliisque* , tempus , *proprie* statutum , *&* condictum , *ut apud Hebræos* , Dan. 3. vv. 7. 8. , 7. v. 12. , *&c. Plur.* זִמְנִין tempora statuta , Dan. 6. v. 11. , *& in forma emphatica* , וְזִמְנַיָּא & tempora statuta , Dan. 2. v. 21.

זָמַר

זמר Putavit, præcidit: *Futur.* תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ putabis vineam tuam, Levit. 25. v. 3. *Niph. Futur.* לֹא יִזָּמֵר non putabitur, Isai. 5. v. 6. *Pih.* זִמֵּר psallere; *Notat modulationes artificiosas, certis* cæsuris, *& numeris* incisas. *Construitur cum Dativo, & Accusativo. Infinitiv.* וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ & psallere nomini tuo, Psal. 92. v. 2. *Imper. plur.* זַמְּרוּ, *& in pausa,* זַמֵּרוּ psallite, Psal. 9. v. 12., Psal. 33. v. 2., *&c. Futur.* אֲזַמֵּר psallam, Judic. 5. v. 3., 2. Sam. 22. v. 50., *cum* ה *paragog.*, אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ psallam nomini tuo, Psal. 9. v. 3. יְזַמֶּרְךָ psallat tibi, Psal. 30. v. 13., *in pausa, & cum* Daghesc *in affix. ad compensandum* Nun *abjectum* אֲזַמְּרֶךָּ psallam tibi, Psal. 138. v. 1. *Plur. cum præfix., &* ה *parag.*, וּנְזַמְּרָה & psallemus, Psal. 21. v. 14.

זֶמֶר *m.*, Deut. 14. v. 5., *LXX. est*, καμηλοπάρδαλις, *Chald.*, *Vulgat.*, *Kimchi, aliisque*, comelopardalus, *qui capite, & collo refert* camelum, *maculis vero* pardalim, *sive* pantheram: *Bocharto autem, & quibusdam aliis est*, capreæ, *vel* rupicapræ *species, a* saltu *dicta, ab Arabico* ramaza saliit.

זַמָּר *m. Chald.* Cantor, musicus: *Plur.* זַמָּרִין cantores; *& in statu emphat.* זַמָּרַיָּא, Esdr. 7. v. 24.

זָמִיר *m.*, Cant. 2. v. 12., cantus avium *varie* incisus, *qualis est* philomelæ; *Aliis est, & quidem rectius, inquit Joa. Simon*, tempus amputandarum vitium; *LXX., Sym., atque Vulgat. ibidem vertunt*, tempus putationis. *Construct.* זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה cantum violentorum, *sive* tyrannorum humiliabit, *juxta Ab. Esram*, Isai. 25. v. 5. *quasi dicat*, faciet Deus, ne tyranni amplius de justis triumphent. *Sed aliis hoc etiam loco* זָמִיר *est* putatio, *vel* excisio; *Theod. autem est*, κλημάτις palmes; *Vulg.*, propago.

זְמָרָא *Chald.* Musica: וְכֹל זְנֵי זְמָרָא & omnis generis musices, Dan. 3. v. 5.

זַמָּרַיָּא *Vide supra in* זַמָּר.

זְמוֹרָה, *&* זְמֹרָה *f.* Palmes, surculus, propago, *sic dicta, quod* putari *solet*, Num. 13. v. 23., אֶת־הַזְּמוֹרָה surculos, Ezech. 8. v. 17. *Constr.* וּזְמֹרַת זָר & palmite extraneo, Isai. 17. v. 10. *Plural. cum affix.* וּזְמֹרֵיהֶם & palmites eorum, Nahu. 2. v. 2. *At* Ezech. 8. v. 17., *juxta Hebr.*, *est* fœtor, odor malus ventris, crepitus ventris, *quomodo ignominiæ causa vocat suffitum in Templo.*

זִמְרָת *f.* Laus, psalmodia, psalmus, cantus, carmen, Psalm. 98 v. 5., 147. v. 1., Isai. 51. v. 3. *Metonymice significat ipsum* objectum laude *dignum, quod* carmine *celebratur; sic, in regimine,* מִזִּמְרַת הָאָרֶץ, Genes. 43. v. 11., de cantione terræ, *id est*, de rebus laudatissimis terræ, *quæ* decantari *solent; unde hoc loco* זִמְרַת *ab LXX. redditur*, καρπός, *a Vulg.*, fructus (terræ) optimus, *hoc est, dignus, qui ore omnium* celebretur: *Item cum* Kametz *pro* Pathach, וְזִמְרָת יָהּ, Exod. 15. v. 2., Psal. 118. v. 14., Isai. 12. v. 2., laus Deus, *id est, objectum, materia* laudis, carminis, *seu* Psalmi (*est*) Deus: *Guarin, aliisque videtur, in laudatis locis deficere pronom. affix., ideoque legendum* וְזִמְרָתִי & laus mea, *quod pronomen suppleverunt LXX., atque Vulg. Exprimit etiam, ut quibusdam placet*, medium, *sive* instrumentum cantus; שְׂאוּ־זִמְרָה; Psalm. 81. v. 3., sumite psalmodica instrumenta, *& juxta Vulg.*, sumite psalmum.

זְמִירָה *f.* Cantio; Psalmus: *Plur.* זְמִירוֹת cantiones, Job 35. vers. 10.

זְמִירָה Zamirá, *nom. propr. filii Becher*, 1. Paralip. 7. v. 8.

מִזְמוֹר *m.* Psalmus, Psal. 3. v. 1.

מְזַמְּרוֹת *Vulg. vertit* Psalteria, Jerem. 52. v. 18. *Sed* 1. Reg. 7. v. 50., *&* 2. Reg. 12. v. 14., *vertit* fuscinulas; *&* 2. Paralip. 4. v. 22. thymiateria; *Alii ubique interpretantur* psalteria, instrumenta musica.

מַזְמֵרוֹת *f. p.* Falces, cultri, *quibus vitis surculi* putantur, Isai. 2. v. 4., 18. v. 5., Mich. 4. v. 3. *Cum affix.* וּמַזְמְרוֹתֵיכֶם & falces vestras, Joel. 4. v. 10.

זִמְרִי Zamrí, *&* Zambrí, *nomen propr. virorum*. Numer. 25. v. 14., 1. Reg. 16. v. 9., 1. Paralip. 2. v. 6, *&* 8. v. 36. *Item nom. propr. regionis in Perside, vel secundum alios, in Arabia deserta*, Jerem. 25. v. 25.

זִמְרָן Zamrán, *nom. propr. filii Abrahæ ex Cetura*, Genes. 25. vers. 2.

זַמֹּת, *&* בִּזְמַּתְכֶנָּה. *Vide in* זִמָּה *pag.* 263.

זַן *Chald.* Species: *pro Hebræo* מִין *sæpè in Targum ponitur*: *Plural. constr.* כָּל זְנֵי omnes species, Dan. 3. vers. 5., *Theod. ibidem est* זְנֵי γένη, *Vulg.*, genus, *mutato plural. in singularem numerum*. *Vide supra in* זוּן.

זנב *in Kal Hebræis inusit.*, *Arab.* pinguis fuit: *Inde a* pinguedine *derivandum videtur*

זָנָב *m.* Cauda (*animalis*), Jud. 15. v. 4. *Cum affix.* זְנָבוֹ caudam suam, Job 40. v. 12. *Plurale terminationis fœmin.*, *sed generis masc.* בֵּין־שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת inter duas caudas, Judic. 15. v. 4. *Metaphorice* זָנָב rei cujuslibet extremum, *sive* postremum, *ut* titionum, Isai. 7. v. 4., *item*, populi, *sive* populorum, Deut. 28. vv. 13. 44., Isai. 9. v. 14., 19. vers. 15. *Inde formatum verbum in Pih.*

זנב Caudam detruncavit: *metaphorice*, extremum exercitus, extremos agminis cæcidit, excidit: *Præteritum*, וְזִנַּבְתֶּם אֹתָם & decaudabitis eos, *id est*, extremos cædetis, Jos. 10. v. 9. *Futur.* וַיְזַנֵּב & decaudavit, *id est*, postremo agmine cæcidit, Deut. 25. v. 18.

זנה Scortatus est, fornicatus est, *tum corpore*, *tum animo*; *& sæpissime cum suis derivatis de* idololatria *usurpatur*: *Constr. cum Præpositionibus*, אֵת, ב, מִן, אֶל, עַל, אַחֲרֵי, *Præter. f.* זָנְתָה scortata est, Gen. 38. v.24., זָנִית scortata es, Jerem. 3. v. 1. *Infin.* לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת scortari cum filiabus Moab, Num. 25. v.1., *ubi* אֶל *idem est quod* עִם. *Cum præfix. f.* בִּזְנוֹתֵךְ in scortando te, Ezech. 23. v. 30. *Futur. cum præfix.*, *& affix.* וַתִּזְנִים & scortata es cum eis, Ezech. 16. v. 28., *contracte pro* וַתִּזְנִי עִמָּם; *& per apocopam* וַתִּזֶן & scortata est, Jerem. 3. vers. 8. *Pyh. Præter.* זוּנָּה, Ezech. 16. v. 34., scortatio peracta fuit; *Vulgat.*, fornicatio erit. *Hiph. Præter.* הִזְנֵית scortaris, Hos. 5. v. 3. *Infinit.* כְּהַזְנוֹת הִזְנָה הִזְנוּ scortando scortati sunt, Hos. 4. v. 18., sicut scortata est, 2. Paralip. 21. vers. 13., *& transitive*, לְהַזְנוֹתָהּ faciendo, ut scortetur ipsa, Levit. 19. v. 29. *Futur. fœmin* וַתַּזְנֶה & scortari fecit, 2. Paralip. 21. v. 13., *Vide supra* זון, *& quæ sequuntur.*

זֵן, *&*, *in pausa*, זָן *m. Vide supra pag.* 266.

זוֹנָה *f.* Scortum, meretrix: אִשָּׁה זוֹנָה mulierem meretricem, Levit. 21. v. 7. *Sic etiam Græci Interpretes acceperunt*, Jos. 2. v. 1., *reddentes* ἡ πόρνη. *Plural.* נָשִׁים זוֹנוֹת mulieres meretrices, 1. Reg. 3. v. 16., וְהַזֹּנוֹת *ex alia significatione*, *vide in* זין: *vide etiam* זון.

זְנוּת *f.* Scortatio, Hos. 4. v. 11. *Plural. formæ masculinæ cum affix.*

affix. זְנוּתֵיכֶם scortationes vestras, Num. 14. v. 33., בִּזְנוּתַיִךְ in scortationibus tuis, Jerem. 3. v. 2.

זְנוּן *m.* Scortatio; *unde plur.* זְנוּנִים scortationes, Hos. 1. v. 2. *Constr.* זְנוּנֵי 2. Reg. 9. v. 22. *Cum affix.* וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ & auferat scortationes suas, Hos. 2. v. 2.

תַּזְנוּת *f.* Scortatio: *Cum affix.* תַּזְנוּתָהּ scortationem suam, Ezech. 23. v. 8. *Plural. formæ masc. cum affix.* תַּזְנוּתֶיהָ scortationes suas, Ezech. 23. v. 7.

זנח Deseruit, abjecit, rejecit, repulit: *Præter.* זָנַח יִשְׂרָאֵל deseruit Israël, Hos. 8. v. 3. *Cum affix.*, *& in pausa*, זְנַחְתָּנִי repulisti me, Psal. 43. v. 2., זְנַחְתָּנוּ rejecisti nos, Psalm. 60. vv. 7.12., Psal. 108. v. 12., זְנַחְתִּים rejeci eos, Zach. 10. v. 6. *Futur.* לֹא יִזְנַח non rejicit, Thren. 3. v. 31. *Hiph. præter.* הִזְנִיחַ, 2. Paralip. 29. v. 19., quæ abjecerat; *sed LXX.*, *& Vulgat. reddunt*, polluerat; *Targum*, profanaverat, abominabilia fecerat; *quæ explicatio, inquit Joa. Simon, convenit cum rad. Arab.*, *& magis in hunc locum quadrat.*: *Cum affix.* הִזְנִיחָם repulit, *&* rejecit eos: *cum* א *epenthetico* וְהֶאֱזְנִיחוּ. *pro* וְהִזְנִיחוּ, & retrò abjecerunt, Isai. 19. v. 6., יַזְנִיחֲךָ rejiciet te, 1. Paralip. 28. v. 9.

זָנוֹחַ Zanóe, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 34., *item nom. propr. filii Icuthiel*, 1. Paralip. 4. v. 18.

זְנוּנִים *Vide paulò ante in* זָנָה.

זנק *Pih.* Exsiliit, subsiliit: *Futur.* יְזַנֵּק exsiliet, Deuteron. 33. v. 22. *Vulg.*, *& alii vertunt*, fluet.

זְנוּת, *&c. Vide supra pag.* 267. 268.

זֵעָה *Vide in* יָזַע: זֵעָה *vide in* זוע.

זַעֲוָה, *&* זַעֲוָה *f. Vide in* זוע *pag.* 255. 256.

זַעֲזוּעַ *unde* מְזַעְזְעֶיךָ *vide in* זוע.

זעך *unde Niph.* נִזְעָךְ Exstingui: *Præter.* נִזְעָכוּ exstinguuntur, *Vulg.*, breviabuntur; *alii vertunt* abbreviati sunt, *a rad. Arab.* זעכור brevis, Job 17. v. 1., *idem quod* דָּעַךְ, *commutatis* ז *&* ד, *more Chaldæorum*.

זעם Indignatus fuit: detestatus fuit, sprevit: *Construitur cum Accusativo*, *& Præpositione* עַל: *Præter. cum Futuro*, אֶזְעֹם לֹא זָעַם יְהוָה detestarer, quem non detestatur Dominus, Num. 23. v. 8., וְזָעַם עַל בְּרִית & indignabitur contra fœdus, Dan. 11. v. 30., *cum* ה *parageg.*, זֹעֲמָה, Zach.

Zach. 1. v. 12., indignatus es, iratus es. *Particip. præter. conſtr.* זְעוּם יְהוָה deteſtabilis Domino, Prov. 22. v.14. *Fœmin.* זְעוּמָה deteſtabile eſt, Mich. 6. v.10. *Imper. irregularis,* זֹעֲמָה deteſtare, Num. 23. v. 7. *Niph. partic.* נִזְעָמִים indignabundi, Prov. 25. v. 23.

זַעַם *m.* Indignatio, ira, Iſai. 10. v. 25. *Cum affix.* כְּלֵי זַעְמוֹ vaſa indignationis ejus, Iſai. 13. v. 5.

זַעֲוָן Zaván, *nom. propr. filii Ezer filii Seir Horrei,* Geneſ. 36. verſ. 27.

זָעַף Indignatus, turbatus fuit. *Particip. Plural.* זֹעֲפִים turbati, *vel* mœſti, Gen. 40. v. 6. *Infin.* וּבְזַעְפּוֹ & cum indignaretur ipſe, 2. Paralip. 26. v. 19. *Futur.* וַיִּזְעַף & indignatus fuit, *ibid.*

זָעֵף *m.* Indignabundus, 1. Reg. 20. v. 43.

זַעַף *m.* Indignatio, æſtus, Mich. 7. v. 9. *Cum affix.* מִזַּעְפּוֹ ab æſtu ſuo, Jon. 1. v. 15.

זָעַק Clamavit, exclamavit, clamando vocavit; *Præter.* זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ clamavi ad te, Pſal. 142. v. 6. *Infin.* מִזְּעֹק à clamando, 1. Sam. 7. verſ. 8. *Imper.* זַעֲקִי עִיר exclama civitas, Iſai. 14. v. 31. *Chald. Præter.* זְעִק inclamavit, Dan 6. v. 20. *Futur. cum affix.*, *& Vau Converſ.* וַיִּזְעֲקוּךָ & clamaverunt ad te, *ſive* & clamando vocaverunt te, Nehem. 9. v. 29. *Niph.* נִזְעַק conclamatus, convocatus eſt; *Vulg.*, clamavit, conclamavit; *Alii vertunt*, congregavit ſe *ad præconis* vocem, *ſeu* clamorem, ſequutus eſt, *&c. Præter.* נִזְעַקְתָּ convocatus es, clamas, ſequeris, Jud. 18. v. 23. *Futur.* וַיִּזָּעֵק & convocatus eſt, & clamavit, & ſequutus eſt, Jud. 6. v. 34. *Hiph.* הִזְעִיק clamare effecit, accerſivit, convocavit, *præconis* voce, *aut* clamore. *Infinit.* לְהַזְעִיק ad convocandum, 2. Sam. 20. v. 5. *Imper.* הַזְעֶק־לִי convoca mihi, 2. Sam. 20. v. 4. *Futur.* יַזְעִיקוּ efficiunt, ut clament, Job 35. v. 9., *alii ibidem vertunt*, clamabunt.

זְעָקָה *f.* Clamor, Eſth. 4. v. 1. *Conſtr.* זַעֲקַת סְדֹם clamor Sedom, Gen. 18. v. 20. *Cum affix.* לְזַעֲקָתִי clamori meo, Job 16. v. 18.

זָעַר *Radix Hebræis inuſit., Chald.* parum fuit, *vel* factum eſt, diminutum eſt: *Inde ſunt*

זְעֵיר *m.* Parvum, *vel* parum, modicum, *& adverbialiter* pauliſper, *de tempore tantum dicitur:* זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם paululum

lum hîc, pauculum illic, Isa. 28. v.10., כִּתְרִי־לִי זְעֵיר exspecta, sustine me paulisper, Job. 36. v. 2.

זְעֵירָה *Chald. Fœm.* Parvum, Dan. 7. v.8.

מִזְעָר Parvum, parum, modicum, minutum: *dicitur de tempore parvo, & bis conjungitur cum synonymo* מְעַט, *nempe* Isai. 10 v. 25. *&c.*, 29. v. 17., *ac* tempus brevissimum *post futurum significat*: *dicitur & de* re parva; *unde* paucus, modicus, pusillus, minimus, perpaucus, Isai. 16. vers. 14., וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר & remanebit homo pusillus, *id est*, perpauci reliqui fient, Isai. 24. v. 6.

זִפִים Ziphim, *& juxta Vulg.*, Ziphæi, *nom. propr. incolarum civitatis* זִיף Ziph, 1. Sam. 23. v.19.

זִפְרֹן *unde cum* ה *locali*.

זִפְרֹנָה Zephróna, *nom. propr. loci, aut termini terræ promissionis ad aquilonem, in Tribu Nephthali*, Num. 34. v. 9.

זפת *f.* Pix, Exod. 2. v. 3. וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת & convertentur flumina ejus in picem, Isai. 34. v. 9.

זקן Senuit consenuit: *Præter.* כִּי זָקֵן quum senuisset, Gen. 27. v.1., אֲנִי זָקַנְתִּי ego senui, Jos. 23. v.2. *Futur.* וַיִּזְקַן & senuit, 2. Paralip. 24. v. 15. *Hiph. Futur.* יַזְקִין senuerit, Job 14. v. 8.

זָקֵן *m.* Senex, senior, *ætate, aut moribus, aut dignitate*; *unde qui in officio, vel dignitate sunt constituti*, senes *appellantur, ut* Gen. 50 v. 7., Exod. 3. v. 16., *&c.*, Isai. 3. v. 2. *Constr.* זְקַן בֵּיתוֹ senem domus suæ, Genes. 24. v. 2. *Plural.* נְעָרִים וּזְקֵנִים pueros, & senes, Isai. 20. v. 4. לַזְּקֵנִים senioribus, Ruth. 4. v. 9. *Constr.* אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל seniores Israël, Exod. 3. v.16. *Cum affix.* וּזְקֵנָיו & seniores ejus, Jos. 8. v. 33.

זֹקֶן *m.* Senium, senectus: כָּבְדוּ מִזֹּקֶן graves erant præ senio, Gen. 48. v. 10.

זָקָן *c.* Barba, *effectus* senii: זָקָן גְּרוּעָה barba rasa, Isai.15. v.2., *ubi fœminin. Constr.* זְקַן עֲמָשָׂא barbam Amasæ, 2. Sam. 20. vers. 9. *Cum affix.* עַד יְצַמַּח זְקַנְכֶם donec refloreſcat barba vestra, 2. Sam. 10. v. 5., *ubi masculinum*: אֶת־פְּאַת זְקָנָם latus barbæ suæ, Levit. 21. v. 5.

זִקְנָה *f.* Senectus, Isai. 46. v. 4. *Constr.* לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה tempore senectutis Salomonis, 1. Reg. 11. v. 4. *Cum affix.* אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ post senectutem ejus, Gen. 24. v. 36.

זְקֵנָה *f.*, *unde plur. cum præfix* וּזְקֵנוֹת, Zach. 8. v. 4., *LXX. vertunt* κ̀ αἱ πρεσβύτεραι, *Vulgat.*, & anus; *Alii*, & vetulæ.

זְקֻנִים *m. p.* Senectus: בֶּן זְקֻנִים filius senectutis, Genes. 37. v. 3. *Cum affix.* לִזְקֻנָיו in senectute ejus, Gen. 21. v. 2.

זָקַף Erexit. *Particip.* זֹקֵף כְּפוּפִים erigens incurvatos, Psal. 146. v. 8. *Chald. Partic. Pehil* וּזְקִיף & erigetur, Esdr. 6. v. 11.

זָקַק Fudit, effudit, liquavit: *Futur.* יָזֹקּוּ liquant, Job 28. v. 1., יָזֹקּוּ מָטָר fundebant pluviam, Job 36. v. 27. *Pih.* זִקֵּק liquavit, liquando purgavit, defæcavit. *Præterit.* וְזִקַּק אֹתָם liquabit, *vel* defæcabit eos, Mal. 3. v. 3. *Pyh. Particip.* זָהָב מְזֻקָּק aurum defæcatum, 1. Paralip. 28. v. 18. *Plural.* מְזֻקָּקִים fusi, expurgati, *sive* defæcati, Isai. 25. vers. 6.

זָקַק *Chald.* vinxit, ligavit; *inde est, ut quibusdam videtur*,

זִק *m.* Catena, compes, *a ligando*: *Plur.* זִקִּים catenæ, compedes; בְּזִקִּים cum catenis, Psalm. 149. vers. 8., אֲסוּרִים בַּזִּקִּים vincti compedibus, Job 36. v. 8., *sed* זִקִּים, Prov. 26. v. 18., sagittæ; *aliis sunt*, scintillæ, tela scintillantia.

אֵזֶק *m.*, *cum* א *Heemantico*, catena firma, *qua firmiter ligatur*: *Plural.* אֲזִקִּים catenæ firmæ, *unde cum præfix.* אָסוּר בָּאזִקִּים vinctus catenis, Jerem. 49. v. 1., מִן־הָאזִקִּים a catenis istis, Jer. 40. v. 4., *Chaldaicum est*; *unde pro* נְחֻשְׁתַּיִם, 2. Sam. 3. v. 34., *Targum habet*, לְזִקִּין דִּנְחָשׁ compedibus chalybeis. *&* זְקַק vincire, ligare: וּמַלְכֵיהוֹן זְקִיקִין & reges ipsorum vincti fuerunt, Isai. 60. v. 11.

זָרָא *Radix Hebræis inusit. Sed Syr.*, *&* *Arab.*, contemsit, vilipendit, fastidivit, abhorruit; *inde*, *ut quidam arbitrantur*, *est Hebr.*

זָרָא *m.* Contemtus, vilipendium, fastidium: *Alii tamen deducunt a* זָרָה, *mutata tertia radicali* ה *in* א: *Cum præfix.* לְזָרָא, Num. 11. v. 4., in nauseam, in fastidium; *LXX*, *εἰς χολέραν* in choleram, *quæ morbus est*, *inquit Guarin*, *quo bilis*, *vel excernitur*, *vel evomitur*; *Sym.*, *εἰς ἀπεψίαν* in cruditatem: *Vide & supra in* זור.

זרב Diffluere, diffundi. *Pyh. Futur.* בְּעֵת יְזֹרְבוּ quo tempore diffluunt, *Vulg. vertit*, tempore, quo fuerint diſſipati; *Joa. Simon*, æſtu adurentur, *ſive* aduruntur, Job 6. v. 17; *nec amplius reperitur*. *Talmudici habent*, דְּמִזְדָּרֵב וְעֵירָא ut diffluat, *vel* effundatur parum.

זְרֻבָּבֶל Zerobábel, *nom. propr. filii Phadaia*, 1. Paralip. 3. v. 19., *item nom. propr. filii Salathiel*, Agg. 1. v. 1.

זֶרֶד Zàred, *nom. propr. torrentis in Tribu Ruben, qui inter Petram deſerti, & Dibongad currens mare mortuum ingreditur*; Num. 21. v. 12.

זרה Ventilavit, ſparſit, diſperſit, *Partic.* זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן ventilans aream, *ſive* in area, Ruth 3. v. 2. *Infin.* לֹא לִזְרוֹת non ad ventilandum, Jerem. 4. v. 11. *Imperat.* זְרֵה הָלְאָה diſperge illuc, Num. 17. v. 2. *Futur.* וְאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה & ventilabo eos ventilabro, Jerem. 15. v. 7. תִּזְרֶה לָרוּחַ diſperges in ventum, Ezech. 5. v. 2. *Cum affix.* תִּזְרֵם diſperges eos, *Vulg.*, ventilabis eos, Iſai. 41. v. 16. *Sed eadem dictio, apud* Iſai. 30. v. 22., *a Joa. Simone redditur*, faſtidies, *ſive* averſaberis ea; *a Vulgat.* diſperges ea. *Per apocopam*, וַיִּזֶר & diſperſit, Exod. 32. v. 20. *Niph. Infinit.* בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם, Ezech. 6. v. 8., quum diſperſi fueritis, *LXX. vertunt*, ἐν διασκορπισμῷ ὑμῶν in diſperſione veſtra, *Vulg.*, cum diſperſero vos. *Futur.* וַיִּזָּרוּ & diſperſi, & ventilati ſunt, Ezech. 36. v. 19. *Pih.* זֵרָה diſperſit, diſſeminavit: *Item, ut volunt recentiores*, cinxit, *petita ſignificatione ab* אזר: *Præter. cum affix.* וְזֵרָם & diſperget eos, 1. Reg 14. v. 15., זֵרִיתָ, Pſal. 139. v. 3., cingis, circumplecteris, *LXX. habent*, ἐξιχνίασας, *Vulgat.* inveſtigaſti; *Hieron.*, eventilaſti: *Cum affix.* זֵרִיתָנוּ diſperſiſti nos, Pſalm. 44. v. 12. *Partic.* מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל diſpergens Iſraëlem, Jerem. 31. v. 10. *Plural.* וּמִמְּזָרִים קָרָה & à diſpergentibus frigus, Job 37. v. 9., *id eſt, ventis aquilonaribus, qui nubes* diſpellunt, *& frigus efficiunt, ut R. Levi explicat*. *Infinit.* וּלְזָרוֹת & ad diſpergendum, Ezech. 20. v. 23. *Cum præfix., & affix.* לְזָרוֹתָהּ ad diſpergendam eam, Zach. 2. v. 4., וּלְזָרוֹתָם ad diſpergendos eos, Pſal. 106. v. 27. *In Pyhal conjugatione paſſiva* זֹרֶה; *unde plur.* זֹרוּ (Cholem eſt poſitum loco ejecti Dageſch), Pſal. 58. v. 4., diſperſi ſunt, *ut quibuſdam placet*; *ſed LXX. vertunt*, ἀπηλλοτριώθησαν

θησαν abalienati sunt ; *Vulgat.*, & *Hieron.*, alienati sunt. *Particip. præs.* זֹרָה quæ ventilata fuerit, Isai. 30. v. 24., & *cum Schurek loco Cholem, ut quidam volunt*, וְהוּזָרָה & qui aspergitur, Isai. 59. vers. 5., *de quo vide etiam in* זור. *Particip. præter. f.* מְזֹרָה, Prov. 1. v. 17., sparsum, spargitur, *id est*, extenditur, & *juxta Vulgat.*, jacitur (*rete*). *Futur.* יְזֹרֶה spargitur, Job 18. v. 15. *Hiph. Futur.* וַתְּזָרֵנִי & circumcinxisti me, accinxisti me, 2. Sam. 22. v. 40. *Vide in* זור, & אזר.

זֵר *m.* Limbus, corona, *a* cingendo, Exod. 25. v. 24. *Cum affix.* מִתַּחַת לְזֵרוֹ infra limbum ejus, Exod. 30. v. 4. *Kimchi in Michlol refert inter quiescentia secunda a* זור, *formæ* גֵּר.

זָרִים *m.* Ventilatores, Isai. 51. v. 2.

מִזְרֶה *m.* Ventilabrum, Isai. 30. v. 24., Jerem. 15. v. 7.

זַרְזִיף *m.* Irrigatio, *juxta Ab. Esram*, Psalm. 72. v. 6., *vel*, stillæ, stillatio, *juxta R. Salomonem*. *Inde apud Talmudicos*, זַרְזִפֵי דְמַיָּא guttæ aquarum; מטא זרזיפא דמיא על ראשה pervenit stilla aquæ super caput ejus. *Kimchi Radicem facit* זרף, *repetita prima radicali, ut sæpe*.

זַרְזִיר *m.* Accinctus; *a radice*, זְרַז *quod Chaldæis*, & *Syris est*, accinxit, *vel ab* אָזַר, *sive* זָרָה, *quæ apud Hebræos idem significant; Inde nomen animalis*, זַרְזִיר מָתְנַיִם, Prov. 30. v. 31., *quæ quidem ad verbum sonant*, succinctum renibus; *quid nam vero designare voluerit sacer Auctor, varii sunt Interpretes*. *LXX. est*, gallus incedens; *Aq.*, & *Theod.*, gallus dorso; *Chald.*, gallus succinctus, *id est*, generosus; *Vulg.*, gallus succinctus lumbis: *ex quo patet, inquit Guarin, antiquis* זַרְזִיר *esse* gallum gallinaceum: *Hebræorum non paucis, ut testantur R. Levi, & R. David in Lexico, est* canis venaticus, *qui vulgari lingua* leporarius *vocatur, ita dictus, quia* lumbos *habet tenues, ac si* lumbis constrictus *esset; auctoribus eodem Davide, & Ab. Esra, aliis est* pardus; *aliis* apis; aquila, sturnus; *Bocharto, alisque est*, equus accinctus lumbis, *id est*, generosus, pugnax, ad militiam strenuus.

זָרַח Ortus, exortus fuit: *Futur.* יִזְרַח שֶׁמֶשׁ orietur sol, 2. Sam. 23. v. 4.

זֶרַח *m.* Ortus: *Cum affix.* לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ ad splendorem ortus tui, Isai. 60. vers. 3.

זָרַח Zára, & Záre, *nom. propr. virorum*, Genes. 36. vv. 13. 33., 38. v. 30., Num. 26. v. 13., Jos. 7. v. 1., 1. Paralip. 4. v. 24., 6. v. 41., 2. Paralip. 14. v. 9.

אֶזְרָח *m.* Indigena, *quasi*, ibi, *ubi vivit*, oriundus, Levit. 16. v. 29., כְּאֶזְרָח רַעֲנָן sicut arbor indigena virens; *sed quibusdam* אֶזְרָח *hoc in loco est certa species arboris; LXX., atque Vulg.*, cedrus; *aliis*, laurus: Psal. 37. v. 35. *Constr.* כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ sicut indigena terræ, Exod. 12. v. 48.

מִזְרָח *m.* Ortus, oriens, *pars mundi orientalis*: לַמִּזְרָח ad orientem, Nehem. 3. v. 26. *Constr.* מִזְרַח שֶׁמֶשׁ ad ortum solis, Deut. 4. v. 47., *cum* ה *paragog.* מִזְרָחָה, Deuter. 3. v. 27., &c., &, מִזְרָחָה, Deuteron. 4. vers. 41., &c., orientem versus.

זַרְחִי Zarahí, & Zareitæ, *nom. commune posteris Zare filii Simeonis*, Num. 26. v. 13.

זְרַחְיָה Zaraías, *nom. propr. filii Ozi filii Bocci*, 1. Paralip. 6. vers. 6.

זרם Inundavit: *Præter. cum affix.* זְרַמְתָּם, Psal. 90. v. 5., inundasti eos, *hoc est*, instar torrentis abripuisti eos; *LXX. vertunt*, ἐξουδενώματα αὐτῶν nullitates eorum; *Vulg.*, quæ pro nihilo habentur eorum, *legebant* זְרָמְתָם; *Hieron.*, percutiente te eos: *Pih. Præter.* זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת, Psal. 77. v. 18., Cholem *est loco* Tzere, exundarunt, *sive* copiose effuderunt aquas nubes; *LXX. vertunt*, πλῆθος ἤχους, *Vulg.* mutitudo sonitus (aquarum), *sensum utcunque, inquit Guarin, non verba, expresserunt.*

זֶרֶם *m.* Inundatio, Isai. 4. v. 6., 25. v. 4. &c., Habac. 3. v. 10., *quo in loco Vulg. est*, gurges.

זִרְמָה *f.* Fluxus: *Constr.*, & *cum affix.* וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם & sicut fluxus equorum fluxus eorum, Ezech. 23. v. 20.

זרע Seminavit, sevit: *metaphorice dicitur* I. *de* exercitio operum, *vel* bonorum, *ut* Prov. 11. v. 18., Hose. 10. v. 12., Psal. 126. v. 5., *vel* malorum, *ut* Job 4. v. 8., Prov. 22. v. 8., &c. II. *de* multiplicatione, & fœcunditate hominum, Jerem. 31. v. 27., Hose. 2. v. 25. III. *de* arvo, *in quod* semen spargitur, *ut* Gen. 47. v. 23., Exod. 23. v. 10. IV. *de* planta, *vel* arbore, semen ex se spargente, Gen. 1. v. 29. *Præter.* אִם זָרַע quum sevisset, Jud. 6. v. 3., & *cum*

cum affix., *ac præfix.* וְזָרַעְתִּיהָ & ſeminabo eam, Hoſe. 2. v. 25., זָרְעוּ חִטִּים ſeminarunt tritica, Jerem. 12. v. 13. *Futur. cum affix.*, *& præfix.* וַיִּזְרָעֶהָ & ſevit, & ſeminavit eam, Judic. 9. v. 45., תִּזְרָעֶנּוּ ſeminabis eum, Iſai. 17. v. 10., *cum* ה *paragogic.* אֶזְרְעָה ſeminabo, Job 31. v. 8., *cum præfix.*, *& affix.* וָאֶזְרָעֵם diſſeminabo, diſpergam eos, Zach. 10. v. 9. *Niph. præter.* וְנִזְרַעְתֶּם & ſeremini, & ſeminabimini, & ſemen accipietis, Ezech. 36. v. 9., וְנִזְרְעָה זָרַע, Num. 5. verſ. 28., & feretur ſemine, *id eſt*, fœcundabitur; *juxta Vulgat.*, & faciet liberos. *Futur.* זֶרַע זֵרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ ſemen ſativum, quod ſeminari ſolet, Levit. 11. verſ. 37. *Pyh. Præter.* אַף בַּל־זֹרָעוּ etiam non ſati ſunt, Iſai. 40. v. 24. *Hiph. Particip.* מַזְרִיעַ זֶרַע ſementans ſemen, Geneſ. 1. v. 11. *Futur.* כִּי תַזְרִיעַ quum ſeminificaverit, ſemen ſuſceperit, Levit. 12. v. 2.

זֶרַע *m.* Satio, ſementis, Geneſ. 8. v. 22., Levit. 26. v. 5., Zach. 8. v. 12. *Item* ſemen, *tum* plantæ, *&* arboris, Gen. 1. v. 11., *&c.*, *tum* hominis, Levit. 15. v. 16., *&c. Metonymice*, זֶרַע *eſt* res ex ſemine nata, *&* producta; *ut* frumentum, Geneſ. 47. v. 19., *item* ſoboles, *ac* poſteri, *ut* Gen. 4. v. 25., *&c. Cum affix.* זַרְעוֹ־בוֹ ſemen ejus in eo, Gen. 1. v. 11. *Plur. cum affix.* וְזַרְעֵיכֶם & ſemina, *vel* ſata veſtra, 1. Sam. 8. v. 15. *Chald.* בִּזְרַע אֲנָשָׁא ſemine humano, Dan. 2. v. 43.

זְרַע *Idem*: *Conſtr.* כְּזֶרַע גַּד ſicut ſemen coriandri. Num. 11. verſ. 7.

זֵרוּעַ *m.* Sativum, Levit. 11. v. 37. *Plur. cum affix.* זֵרוּעֶיהָ, Iſai. 61. v. 11., ſata ſua; *LXX. vertunt*, τὰ σπέρματα αὐτῆ ſemina ejus; *Vulg.*, germen ſuum: *eſt formæ dageſſatæ* גְּדוּף.

זְרוֹעַ *c. ſed fœmin. ſæpius*, Brachium, *quo* ſemen *ſpargitur*; *per ſynecdochen unius actionis pro omnibus*: *& metaphorice* robur, potentia, *quod ea in* brachio *ſint poſita*; *&* armus, *cum de beſtiis*, *& animalibus eſt ſermo*: אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה armum coctum, Num. 6. verſ. 19. *Cum affix.* וְנַחַת זְרוֹעוֹ & deſcenſum brachii ſui, Iſai. 30. v. 30. *Plur.* וּזְרֹעִים & brachia, Dan. 11. v. 31. *Conſtr.* זְרֹעֵי יָדָיו brachia manuum ejus, Geneſ. 49. v. 24. *Cum affix.* בֵּין זְרֹעָיו inter brachia ejus, 2. Reg. 9. verſ. 24., *& forma fœmin.* זְרֹעֹת עוֹלָם brachia æterna,

Deuter. 33. v. 27. *Cum affix.* וְשִׁבַּרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו & conteram brachia ejus, Ezech. 30. v. 22.

זֵרֹעִים *m. p.* Legumina, Dan. 1. v. 12.

זֵרְעֹנִים *m. p. Idem*, Dan. 1. v. 16.

אֶזְרוֹעַ *f.* Brachium; *est autem, inquit Joa. Simon, cum* א *Heemantico* firmitatis *nota, ad insinuandum* brachii robur, Jerem. 32. v. 21. *Cum affix.* וְאֶזְרֹעִי & brachium meum, Job 31. v. 22.

מִזְרָע *m.* Sementis, semen, seminium, seminarium; *& LXX. est, τὸ σπειρόμενον* satum, seminatum: *Constr.* מִזְרַע יְאוֹר sementis rivorum, Isai. 19. v. 7.

זרק Sparsit, aspersit, consperit, inspersit, *sive* res liquidas, *ut* aquam, Num. 19. v. 13., sanguinem, Exod. 28. vers. 8., Levit. 1. vv. 5. 7., 2. Paralip. 29. v. 22., Ezech. 43. v. 18., *sive* aridas; *ut* favillam, Exod. 9. vv. 8. 10., pulverem, Job 2. v. 12., prunas, Ezech. 10. v. 2., *Semel intransitive sumitur in præter. fœmin.* זָרְקָה sparsit se, sparsa est, *de* canitie, Hose. 7. v. 9., *sicut Ovidius dixit*: comæ canæ sparguntur per caput omne, & tempora sparsus raris canis; *Hactenus Joa. Simon. Præter.* וַחֲצִי הַדָּם זָרַק & dimidium sanguinis sparsit, Exod. 24. v. 6. *Infin. constrůct.* זְרֹק spargere, Ezech. 43. v. 18. *Imperat.* זְרֹק sparge, Ezech. 10. v. 2. *Pyh.* לֹא זֹרַק non fuit aspersa, Num. 19. v. 13.

מִזְרָק *m. LXX. quandoque est*, phiala, *quandoque*, focus, *vel* operimentum: *Item Vulgat. nonnunquam est* phiala, *& quandoque est*, thuribulum, fuscinula, batillum, hamula, *&c. Aliis est*, pelvis, crater, *quia ex eo aspersiones fiebant*: מִזְרָק אֶחָד crater unus, Num. 7. vers. 13., *scribitur cum* Pathach *in forma absoluta. Plural.* כַּמִּזְרָקִים quasi crateres, Zach. 14. v. 20. *Constr.* מִזְרְקֵי כֶסֶף crateres argentei, Num. 7. v. 84., בְּמִזְרְקֵי יַיִן in crateribus vini, Amos 6. v. 6., *& fœmin.* וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת & crateres, 1. Reg. 7. v. 40. *Cum affix.* וּמִזְרְקֹתָיו & crateres ejus, Exod. 27. v. 3.

זֶרֶת *m.* Spithama, *mensura digitorum extensorum, continens dimidium cubiti majoris, sive sacri, qui constabat sex palmis: unde Spithama fuit trium palmorum, sive duodecim digitorum, ut notat Kimchi in libro Radicum*; זֶרֶת אָרְכּוֹ spithama longitudo ejus, Exod. 28. v. 16., זֶרֶת הָאֶחָד spithama unius, Ezech. 43. v. 13.

זֶרֶשׁ Záres, *nom. propr. uxoris Aman*, Esth. 5. v. 10.

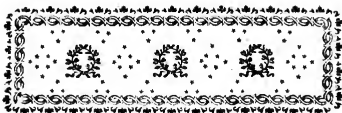
זַתּוּא Zethú, Nehem. 10. v. 15., & Zethuá, Esdr. 2. v. 7., *nom. propr. viri principis familiæ, quæ, duce Zorobabele, Jesolymam rediit*.

זֵתָם Zethám, & *juxta Vulg.*, Zathán, Zethán, *nom. propr. filii, aut unius e posteris Leedan*, 1. Paralip. 23. v. 8., 26. verf. 22.

זֵיתָן Zethàm, *nom. propr. filii Jadibel filii Benjamin*, 1. Paralip. 7. verf. 10.

זֵתַר Zethár, *nom. propr. unius e septem eunuchis primariis regis Assueri*, Esth. 10. v. 10.

ח

ח *In numeris valet octo ; semper est litera radicalis , & una ex gutturalibus , quæ nunquam patiuntur Daghes .*

חָבָא Latuit , latitavit , abscondit . *In Kal occurrit solus Imperativus fœm.* חֲבִי , Isai. 26. vers. 20., abscondere ; absconditor tu , latita . *Niphal præter.* נֶחְבָּא occultatus , absconditus est , abscondit , occultavit se , Judic. 9. vers. 5., 2. Sam. 17. v. 9. , נַחְבֵּאתָ , *contracte pro* נַחְבֵּאתָ , abscondisti te , occultasti te , Gen. 31. v. 27. *Plural.* נֶחְבְּאוּ , *& in pausa* נֶחְבָּאוּ , *contracte pro* נֶחְבָּאוּ , absconderunt se , Jos. 10. v. 27., Job 29. vv. 8. 10. *Particip. plur.* נֶחְבָּאִים absconditi, latitantes , latentes , Jos. 10. v. 17. *Infinit.* וְנֵחָבֵה לֹא יוּכַל & latitare non poterat , Jerem. 49. vers. 10. *Cum præfix.* בְּהֵחָבֵא , Dan. 10. v. 7. , in abscondendo se , ut absconderet se , *& juxta Vulgat.* , in absconditum : *& cum* ה *pro* א לְהֵחָבֵה ad abscondendum se , 2. Reg. 7. v. 12., *& in forma præteriti cum* ה *in fine pro* א , נֶחְבָּה , Jerem. 49. v. 10., *quod LXX. est* , abscondi ; *Vulg.* celari ; *Aliis* , abscondere se ; *quibusdam tamen est præteritum* . *Pyhal præter. plural.* חֻבְּאוּ , Job 24. v. 4., occultantur ; *vertunt alii* , occultare se coacti sunt ; *Sym.* , *& Theod.* ἀφανῶς ἐποίησαν è medio sustulerunt ; *Vulg.* , oppresserunt . *Hiph. præter. cum affix.* הֶחְבִּיאָנִי abscondit me , Isai. 49. v. 2. *Fœm. cum duplicata litera fœm. gen.* הֶחְבְּאָתָה abscondit , Jos. 6. vers. 17. *Futur.* וָאַחְבִּא & occultavi , 1. Reg. 18. v. 13. *Cum affix.* , וַיַּחְבִּיאֵם & abscondit eos , 1. Reg. 18. v. 4. *Hoph. præter.* הָחְבָּאוּ abdun-

abduntur, Isai. 42. v. 22. *Hithp. Præter.* הִתְחַבָּאוּ abscondérant sese, 1. Sam. 14. v. 11. *Sed in pausa*, יִתְחַבָּאוּ, Job 38. v. 30., abscondent se; *& juxta Vulg.*, durantur. *Particip.* מִתְחַבֵּא latitans, 2. Reg. 11. v. 3.

מַחֲבֵא *m.* Absconsio: *Constr.* כְּמַחֲבֵא, Isai. 32. v. 2., *Aq. vertit*, ὡς κρύπτον quasi occultans; *Vulg. passive*, qui absconditur; *Sym. substantive*, quasi absconsio; *& sic etiam recentiores interpretantur*.

מַחֲבֹאִים *m. p.* Latibula, latebræ, 1. Sam. 23. v. 23.

חבב Dilexit: *Particip.* חֹבֵב עַמִּים diligis populos, Deuter. 33. v. 3. *Infin.* בְּחֻבִּי in diligere me, *id est*, præ dilectione mei, Job 31. v. 33., *Targum*, בְּעִטְפִּי in sinu meo, *& sic Vulg. Latina*. *Sic certè* חובא, *vel* חֻבָּא *sumitur in Jonathane*, *& Targum Hierosol.* in Legem, *pro Hebræo* חֵיק, *ut* Exod. 4. vv. 6. 7. *Dicitur ergo sic* sinus, *à* חָבָה, *vel* חָבָא, *quia in eo aliquid* recondere *solemus*.

חֹבָב Hobáb, *nom. propr. filii Raguel*, *soceri Moysi*, Num. 10. v. 29., Jud. 4. v. 11.

חבה Latitavit, abscondit se: *Vide supra in* חָבָא.

חֶבְיוֹן *m.* Absconsio, Habac. 3. v. 4., *Vulgat. vertit*, abscondita est; *Joa. Simoni videtur contextui forsan convenientius*, ardor magnus, *ex significatione Arab.*, *& Syr.*

מַחְבֶּרֶת *Vide infra in* חבר.

חבט Excussit, decussit: *Particip.* חֹבֵט חִטִּים excutiebat triticum, Jud. 6. v. 11. *Futur.* תַחְבֹּט זֵיתְךָ decuties olivas tuas, Deut. 24. v. 20. *Niph. Futur.* יֵחָבֶט excutietur, Isai. 28. v. 27.

חֲבַיָּה Habiá, *nom. propr. Sacerdotis*, Nehem. 7. vers. 63., *qui* Esdr. 2. v. 61., *dicitur* Hobiá.

חבל Pigneratus est, pro pignore, in pignus accepit: *Item ex usu Chaldaico*, corrupit, perdidit, destruxit. *Præter.* חֲבֹל לֹא חָבָל pignus non pigneretur, *idest*, accipiat, Ezech. 18. v. 16., חֲבֹל חָבַלְנוּ לָךְ corruptione corrupimus nos tibi, *idest*, omnibus modis corrupte contra te egimus, *ut Hebræi explicant*, Nehem. 1. v. 7. *Sed LXX. ibidem* חָבַלְנוּ *vertunt* διελύσαμεν dissolvimus; *Vulgat.*, vanitate seducti sumus. *Particip.* נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל animam ipse pignore acciperet,

peret, Deuter. 14. v. 6. *Plural.* חֹבְלִים *vide inter nomina.* *Partic. Paul*, בְּגָדִים חֲבֻלִים vestes in pignus acceptas: *Infinit.* אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל si pignerando pigneraberis, *id est*, in pignus acceperis, Exod. 22. v. 25. *Imper.* חֲבְלֵהוּ pignerare eum, Proverb. 20. v. 16., & Pathach *est loco* Chirek *ex terminatione* פְּעַל. *Quidam volunt ex Piel esse, deficiente* Dagesch: *at ea significatio in Pihel inusitata est.* *Futur.* לֹא אֶחְבֹּל non destruam, Job 34. v. 31. *Niph. Futur.* יֵחָבֶל לוֹ corrumpetur sibi, *id est*, ipse, *Vulgat.*, obligat se, Provi 13. v. 13. *Pih.* חִבֵּל corrupit, perdidit: *item* parturiit, peperit cum dolore: *Præter.* וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ & perdet opus manuum tuarum, Eccl. 5. v. 5., חִבְּלַתְךָ אִמֶּךָ enixa est te mater tua: *LXX.*, ὠδίνησέ σε peperit te; *Sym.*, διεφθάρη corrupta est, *Vulgat.*, violata est, Cant. 8. v. 5. *Particip.* מְחַבְּלִים כְּרָמִים corrumpentes vineas, Cant. 2. v. 15. *Futur.* יְחַבֶּל־אָוֶן parturiet vanitatem, Psalm. 7. v. 15. *Pyh. præter.* וְחֻבַּל & perdetur, Isai. 10. v. 27., רוּחִי חֻבָּלָה Job 17. v. 1., spiritus meus corruptus est, *Vulg.*, attenuabitur.

חבל *Chald.* Corrupit, dissipavit, nocuit: *Præt.* חַבְּלוּנִי perdiderunt, læserunt me, Dan. 6. v. 22. *Infinit.* לְחַבָּלָא ad destruendum, Esdr. 6. v. 12. *Imper.* וְחַבְּלוּהִי & perdite eam, Dan. 4. v. 20. *Ithp. Futur.* תִּתְחַבַּל destruetur perdetur, Dan. 2. v. 44.

חֲבָל *m. Chald.* Corruptio, Daniel. 3. vers. 25. & *cum Aleph.* חֲבָלָא perditio ruina, Esdr. 4. v. 22. *Vide supra in* חֲבָל.

חֲבוּלָה *f. Chald.* Perditum, corruptum, corruptela, læsio, Dan. 6. v. 23.

חֶבֶל *m.* Corruptio, perditio: Mich. 2. v. 10., funis, funiculus, laqueus, Job 18. v. 10., Eccl. 12. v. 6., בַּחֶבֶל fune, Jos. 2. v. 15. *Metonymicè*, pars, portio hæreditatis, *quæ* funiculis *mensoriis dividebatur*, Amos 7. v. 17., Deut. 32. v. 9., Jos. 17. v. 14., *item* tractus, Deuter. 3. v. 4., Sophon. 2. v. 5., turba, caterva, 1. Sam. 10. v. 5., Psalm. 119. v. 61. *Cum affix.* חַבְלוֹ funiculus ejus, Job 18. v. 10. חֲבָלֵהוּ *vide in Kal Plur* חֲבָלִים funes, 2. Sam. 8. v. 2., חֲבָלִים נָפְלוּ לִי funiculi acciderunt mihi, Psal. 16. v. 6., *id est*, possessiones peculiares: *Constr.* חֶבְלֵי רְשָׁעִים catervæ improborum, Psal. 119.

119. v. 61., חֲבָלֵי מְנַשֶּׁה partes Menaſſis, Joſ. 17. verſ. 5., בְּחַבְלֵי בוּץ funibus byſſinis; Eſth. 1. v. 6. *Cum affix.* כָּל־חֲבָלָיו omnes funes ejus, Iſai. 33. v. 20.

חֵבֶל *m.* Dolor graviſſimus, tormina, *quæ hominem quaſi* fune *arctiſſime* conſtringunt, *quomodo & de* doloribus parturientium *uſurpatur*, Iſai. 66. v. 7. *Plural.* חֲבָלִים dolores, tormina, Iſai. 13. v. 8., Jerem. 22. v. 23. *Conſtruct.* וְחֶבְלֵי־מָוֶת & dolores mortis, Pſal. 18. v. 5., חֶבְלֵי יוֹלֵדָה dolores parturientis, Hoſ. 13. v. 13. *Cum affix.* חֶבְלֵיהֶם dolores ſuos, Job 39. v. 6., בַּחֲבָלֶיהָ in doloribus ſuis, Iſai. 26. v. 17.

חֲבֹל *m.* Pignus, Ezech. 18. v. 12., & 33. v. 15. *Fœmin.* חֲבֹלָה; *unde cum affix.* חֲבֹלָתוֹ pignus ſuum, Ezech. 18. verſ. 7. *Sed* חֲבֹל, Nehem. 1. v. 7., *Vulg. eſt*, vanitas; *quibuſdam aliis*, corruptio.

חִבֵּל *m.* Malus, arbor navis, *a multis* funibus *ei alligatis ſic dicta*, Prov. 23. v. 34.

חֹבֵל *m.* Gubernator nauticus, nauta, nauclerus: רַב הַחֹבֵל magiſter gubernatoris nautici, *ideſt*, *ſupremus* nauclerus, *reliquis præfectus*, Jon. 1. v. 16. *Plural.* חֹבְלִים, *nomen baculi paſtoralis*, Zachar. 11. vv. 7. 14., *de cujus etymologia variant interpretes*, כֹּל חֹבְלֵי הַיָּם omnes gubernatores maris, *id eſt*, marini, Ezech. 27. v. 29. *Cum affix.* חֹבְלָיִךְ gubernatores nautici tui, v. 8.

חֶבְלָא *f. vide ſupra in* חֶבֶל.

תַּחְבֻּלוֹת *f. p.* Solertiæ, gubernaculum, conſilia, induſtria, ac prudentia, Prov. 1. v. 5. וּבְתַחְבֻּלוֹת & prudentibus conſiliis, Proverb. 20. v. 18. *Cum affix.* בְּתַחְבּוּלֹתָו prudentibus conſiliis ſuis, Job 37. v. 12.

חֶבְיוֹן *m. Vide ſupra pag. 279.*

חבצל *Radix inuſit.*, *inde*

חֲבַצֶּלֶת *f.* Roſa, lilium, Can. 2. v. 1., Iſai. 35. v. 1., *priori loco in Targum redditur* וַרְדָא roſa; *in altero* שׁוּשַׁנַיָּא lilia.

חֲבַצִּנְיָה Habſanias, *nom. propr. patris Jeremiæ*, Jerem. 35. v. 3.

חָבַק Implicavit, complicavit: *item* amplexus, amplexatus fuit: *Particip.* חֹבֵק אֶת יָדָיו amplectitur, complicat manus ſuas, Eccl. 4. v. 5. *Fœmin.* חֹבֶקֶת בֵּן amplexatura es filium, *Vulgat.*, habebis in utero filium, 2. Reg. 4. v. 16.

Infin. עֵת לַחֲבוֹק tempus amplectendi, Eccl. 3. verſ. 5. *Pih. Præter.* חִבְּקוּ־צוּר amplectuntur rupem, Job 24. v. 8. *Infin.* מֵחַבֵּק ab amplectendo, Eccl. 3. v. 5.

חִבּוּק *m.* Amplexus, complicatio, Prov. 6. v. 10.

חֲבַקּוּק Habacuc, *nom. propr. prophetæ, qui inter minores octavus eſt*, Habac. 1. v. 1.

חָבַר Convenit, conjunxit, conſociavit, aſſociavit; *& intranſitive*, conjunxit ſe, conſociavit, *ſive* aſſociavit ſe, junctus, conjunctus, ſociatus, conſociatus eſt; *Item*, incantavit; incantandi *autem ſignificatio verbo* ſociandi *attributa videtur, quia* incantatio *certa quadam verborum* conſociatione, *atque* compoſitione, *ſive* carminibus *fiebat; vel quia vim* ligandi, *&* ſtringendi *habere putabatur carmen tale, aut* incantator, *qui eo utebatur; vel tandem quia magicis carminibus ſerpentes, & aliæ res noxæ ita* admoventur, *&* aſſociantur, *ut, ſecundum vulgi opinionem, vim nocendi amplius non habeant: Præter.* חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק ſociarunt ſe ad vallem, Gen. 14. v. 3. *Partic.* חֹבֵר ſocians; *ſed in ſpecie*, incantans *redditur: Semper adjunctum habet nomen conjugatum* חֶבֶר. *Fœmin. plur.* חֹבְרוֹת conjuncta, Exod. 26. v. 3. *Part. Paul conſtr.* חֲבוּר conjunctus: *LXX.*, μέτοχος, *Vulgat., & alii habent*, particeps, ſocius, Hoſ. 4. verſ. 17. *Pih.* חִבַּר conſociavit, conjunxit, compoſuit, *Præt.* יְרִיעֹת חִבַּר aulæa conjunxit, Exod. 36. verſ. 10. *Infinit.* לְחַבֵּר ad conjungendum, Exod. 36. verſ. 18. *Futur. cum præfix., & affix.*, וַיְחַבְּרֵהוּ, 2. Paralip. 20. verſ. 36., & conſociavit, eum, & in ſocietatem eum admiſit; *Vulgat.*, & particeps fuit. *Pyh. Præter.* וְחֻבָּר & conjungatur, ut conjunctio fiat, Exod. 28. verſ. 7. *Fœmin.* שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ quæ conjuncta eſt ſibi, Pſalm. 122. verſ. 3. *Ubi LXX.*, ἧς μετοχὴ αὐτῆς, *Vulgat.*, *& Hieron.*, cujus participatio ejus; *legebant* שֶׁחֶבְרָתָהּ *ab* חֶבֶר. *Futur.* הַיְחָבְרְךָ an conſociaretur tibi, Pſal. 94 v. 20., *pro* הַיְחֻבַּר עִמְּךָ num conſociabitur tecum. *Hiph. Futur.* אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים componerem contrà vos ſermones, *Sym. vertit*, προσεγωόμην ἑτέροις λόγοις loquerer vobiſcum aliis verbis; *Vulg.*, conſolarer & vos ſermonibus; *Alii*, conſociarem me vobiſcum aliis verbis, Job 16. v. 4. *Hith. Præt.* אֶתְחַבַּר conſociavit, 2. Paralip.

20.

- 20. v. 35., *pro* הִת, *ex forma Chaldaica*. *Infinit.* בְּהִתְחַבֶּרְךָ cum sociaveris te: *Vulg.*, quia fœdus habuisti; *Alii vertunt*, in consociando te, *Ibid.* v. 37. *Futur.* יִתְחַבָּרוּ consociabunt se, Dan. 11. vers. 6., *cum* Kametz *propter accentum*. הִתְחַבְּרוּת *vide infra pag.* 284.

חָבֵר *m.* Socius, sodalis, consors, Prov. 28. v. 24. *Cum affix.* יָקִים אֶת חֲבֵרוֹ eriget socium suum, Eccles. 4. v. 10. *Plur.* חֲבֵרִים Cant. 8. v. 13. *Constr.* חַבְרֵי גַנָּבִים socii furum, Isai. 1. v. 23. *Cum affix.* חֲבֵרָיו socii ejus, Isai. 44. v. 11. *Chald.* חַבְרוֹהִי sociis suis, Dan. 2. v. 17. *Fœm.* חֲבֶרֶת socia: *Cum affix.* וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ & ipsa est socia tua, Malach. 2. v. 14. *Chald. Plural.* מִן־חַבְרָתַהּ præ sociis suis, Dan. 7. v. 20.

חַבָּר *m.* *Idem*: *Plur.* חַבָּרִים Socii, Job 40. v. 30.

חֶבֶר *m.* Societas, sodalitium, consociatio, *&* *in pausa*, חָבֶר, Prov. 21. v. 9., 25. v. 24., *idem*; *sed LXX. ibidem est*, κοινὸς, *Vulg.*, communis, *hoc est*, *interpretibus Sym.*, *&* *Theod.*, ἑταιρικὸς meretricius: *Item* חֶבֶר *est* incantatio, incantator: חֹבֵר חָבֶר incantans incantatione, *id est*, utens incantatione, incantator, adjurator incantando, Deuter. 18. v. 11. *Plur.* חוֹבֵר חֲבָרִים incantans incantationibus, Psal. 58. v. 6., *dicitur ut* קֹסֵם קְסָמִים divinans divinatione, *vel* divinationes, *idest* utens divinationibus, Deuter. 18. v. 10. *Cum affix.* בְּעָצְמַת חֲבָרַיִךְ propter multitudinem incantationum tuarum, Isai. 47. v. 9. *Femin.* חֶבְרָה sodalitium, Job 34. v. 8.

חֶבֶר, *vel* חָבֶר Héber, *&* Háber, *nom. propr. virorum*, Genes. 46. v. 17., Jud. 4. v. 11., 1. Paral. 4. v. 18.

חָבוֹר Habór, *nom. propr. fluvii*, *vel regionis in terra Gozan*, 2. Reg. 17. v. 6., 18. v. 11., 1. Paralip. 5. v. 26.

חַבּוּרָה *f.* Plaga, vibex, tumor livens, Exod. 21. v. 25. *Unde Ab. Esra scribit in* Isai. 1. v. 6., חבורה מכה שתתחבר אליה הלחה chabbura est plaga, in qua congregatur sanies. *Cum affix.* לְחַבֻּרָתִי ad livorem meum, Genes. 4. v. 23. *Plural.* חַבֻּרוֹת Prov. 20. v. 30. *Cum affix.* חַבּוּרֹתַי vibices meæ, Psalm. 38. vers. 6.

חַבּוּרָה *f.* *Idem*: *Cum affix.* וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ & in vibice ejus fit curatio nobis, Isai. 53. v. 5.

חוֹבֶרֶת *f.* Junctura, commissura, Exod. 26. vers. 4., *est forma* חֹתֶמֶת obsignatio, כֹּתֶרֶת cinctura.

חֲבַרְבֻּרוֹת

חֲבַרְבֻּרוֹת *f. p.* Liventes maculæ, *LXX.*, *& Vulg. sunt*, varietates (ejus), Jerem. 13. v. 23.

הִתְחַבְּרוּת *f.* Consociatio, Dan. 11. v. 23. *nomen ex conjugatione Hithpahel factum, quæ forma Chaldæis, & Rabbinis frequens est.*

מַחְבֶּרֶת *f.* Junctura, commissura, Exod. 26. vers. 4. *Cum affix.* מַחְבַּרְתּוֹ commissuræ ejus, Exod. 28. v. 27. *Plur.* מְחַבְּרוֹת, 1. Paralip. 22. v. 3., 2. Paralip. 34. v. 11.

חֶבְרוֹן Hebrón, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Genes. 13. v. 18., *&c.*, *quæ dicitur* Arbee, *ibi* 23. v. 2., *&* Cariath Arbe, Jos. 15. v. 13., *item nom. propr. filii Caath filii Levi*, Exod. 6. v. 18., 1. Paralip. 6. v. 18.

חֶבְרֹנִי Hebroní, *nomen commune familiæ Hebron*, Numer. 26. vers. 58.

חבש Ligavit, alligavit, obligavit. *In specie autem, inquit Joa. Simon, usurpatur*: I. *de* obligatione, *sive* circumligatione tiaræ ad caput, *& etiam* vestis, Exod. 29. v. 5., Levit. 8. v. 13., Ezech. 16. v. 10., 24. v. 17., *&c.*, *unde* חָבַשׁ *latine est* cinxit, circumligavit, superimposuit: II. *de* imperio *in alios, quod principes subditos suos legibus, quasi vinculis* obligent; *unde* dominatus est, coercuit, continuit, retinuit: III. *de* obligatione, curatione vulneris, *super quod videl. emplastra* imponuntur, & obligantur; *unde* alligare, circumligare vulnus, *est illud* fovere, mederi, sanare, Psal. 147. v. 3., Isai. 30. v. 26., *&c.* IV. *de* ephippiis *equo, aut mulo imponendis, & quibus in eorum stratu* obligantur, *quod Latinis est*, stravit, instravit *jumentum*, Genes. 22. v. 3., Num. 22. v. 21., *&c. Præter.* וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם & alligabis eis, Exod. 29. v. 9. *Partic.* לֹא אֶהְיֶה חֹבֵשׁ non ero obligans, *scil.* vulnera vestra, *Vulg. habet*, non sum medicus, Isai. 3. v. 7. *Infinit. cum præfix.*, *& affix.*, לַחֲבָשָׁהּ ad obligandum, ad sanandum illud (brachium), *Vulg.*, ut ligaretur, Ezech. 30. v. 21. *Futur.* אֶחְבְּשָׁה־לִּי הַחֲמוֹר sternam mihi asinum, 2. Sam. 19. v. 27., וָאֶחְבָּשֵׁךְ & accinxi te, Ezech. 16. v. 10., יַחֲבֹשׁ obligaret, *scil.*, vulnus, *id est*, mederetur, medelam faceret, Job 24. v. 17. *Cum præfix.*, *& affix.*, וְיַחְבְּשֵׁנוּ, Hose. 6. v. 1., & obligabit, & curabit nos. *Pih.* חִבֵּשׁ, Job 28. vers. 11., obligat, *LXX. vertunt*,

ἀπε-

ἀνεκάλυψεν retexit, revelavit; *Aq.*, *& Theod.*, ἐξερεύνησεν, *Vulg.*, scrutatus est. *Partic.* וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם & obligans, ligans, *hoc est*, & sanans, & curans dolores eorum, Psalm. 147. v. 3. *Pyhal*, חֻבָּשׁ *LXX. est*, καταδέομαι; *Sym.* ἐπιδέομαι; *Vulgat.*, *& aliis*, ligor, obvolvor: *Præter.* וְלֹא חֻבָּשׁוּ & non alligantur, Isai. 1. v. 6., לֹא חֻבָּשָׁה, Ezechiel. 30. v. 21., non obligabitur; *Vulg.*, *& alii vertunt*, non obvolutum, ligatum, involutum est.

חבת *Radix inusit.*, *quæ Joa. Simoni videtur habuisse sensum coquendi*, *& frigendi*; *inde*

חֲבִתִּים *m.* Coctio, frixio; *Aliis est*, craticula, sartago, frixionis *medium*: *Plural. m.* חֲבִתִּים sartagines, *vel* cacabi, 1. Paralip. 9. v. 31. *Alii ponunt in* חֲבָה.

מַחֲבַת *f.* Sartago, Levit. 6. v. 14., *&* 7. v. 9.

חָבַא *Vide statim post* חגב *pag.* 286.

חגב *Arabibus est*, texit, velavit; *Inde*, *ut Joa. Simon arbitratur*, *est*

חָגָב *m.* Cicada; *LXX.* ἀκρίς; *Vulgat.*, *aliisque est*, locustæ *species*, Levit. 11. v. 22., 2. Paralip. 7. v. 17., *ita autem appellatur*, *quod Solem*, *& terræ superficiem tegat*. *Sed metaphorice* חָגָב *est* spina dorsi, *sive*, *ut alii habent*, caput coxæ, *vel* extremitas femoris, Eccles. 12. v. 5., *a Vulgat. ibi etiam redditur*, locusta: *Plur.* כַּחֲגָבִים quasi cicadæ, *vel* locustæ, Num. 13. v. 34., Isai. 40. v. 22.

חָגָב Hagáb, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 46.

חֲגָבָה Hagabá, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 45.

חגג Festum celebravit, feriatus est: tripudiavit, saltavit, *quod hoc diebus festis agerent*: *catachrestice*, turbatus est, titubavit, *more ebriorum*. *Præter.* וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג, & celebrabitis ipsum festum, Exod. 12. v. 14. *Part.* הָמוֹן חוֹגֵג multitudo ferians, Psal. 42. v. 5. *Plural.* וְחֹגְגִים & diem festum celebrantes, tripudiantes, 1. Sam. 30. v. 16. *Infin. cum præfix.* לָחֹג ad celebrandum, Zach. 14. v. 18. *Imper.* חָגִּי celebra, Nah. 2. v. 1. *Futur. plur. cum affix.* תְּחָגֻּהוּ celebrabitis eum, Exod. 12. v. 14., יָחוֹגּוּ, titubabunt; *Vulg.*, turbati sunt, Psal. 107. v. 27. *Cum præfix.* וְיָחֹגּוּ, Exod. 5. v. 1., & festum celebrabunt, *Vulg.*, ut sacrificet.

חַג, *& in pausa*, חָג *m.* Festum, dies festus, festivitas: *Item*

Item metonymice, sacrificium festivum, victima, hostia, *quæ in die festo offerebatur*, Exod. 23. v. 18., Malach. 2. v. 3., *&*, *secundum quosdam*, Psalm. 118. v. 27. *Cum affix.* וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ & lætaberis in die festo tuo, Deut. 16. v. 14., חַגֵּנוּ festum nostrum, Psal. 81. v. 4., *Cum præfix.* בֶּחָג in festo, 1. Reg. 8. v. 2., *&c.*, כֶּחָג sicut festum, 1. Reg. 12. v. 32. *Plural.* חַגִּים יִנְקֹפוּ sacrificia festi jugulent, *&* *juxta Vulg.*, solemnitates evolutæ sunt, Isai. 29. v. 1. *Vide etiam de eo in* נָקַף : *Cum affix.* חַגֵּיכֶם festivitates vestras, Amos 5. vers. 21.

חָגָּא *m.* Titubatio, commotio, trepidatio, Isai. 19. v. 17., *cum* א *loco* ה. *Simile in* יָשֵׁן.

חָגָה *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.*, fidit ; *Inde*, *mutata tertia rad.* ה *in* ו, *est*

חֲגָוִים *m. p.* Foramina, cavernæ, fissuræ : *Constr.* בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע in fissuris petræ, Cant. 2. v. 14., Jerem. 49. v. 16.

חַגַּי Hhaggí, *&* *juxta Vulg.*, Aggæus, *nom. propr. prophetæ inter minores decimi*, Agg. 1. v. 1.

חַגִּי Haggí, *&* Aggí, *nom. propr. filii Gad*, Gen. 46. v. 16. *Ab eo dicta est familia Aggitarum*, Num. 26. v. 15.

חַגִּיָּה Higgia, *nom. propr. filii Merari*, 1. Paralip. 6. v. 16.

חַגִּית Haggíth, *&* Aggíth, *nom. propr. matris Adoniæ filii David*, 2. Sam. 3. v. 4., 1. Paralip. 3. v. 2.

חָגְלָה Heglá, *nom. propr. filiæ Salphaad*, Num. 26. v. 33.

חָגַר Cinxit, accinxit, accinctus fuit, *Præter.* וְחָגַרְתָּ אֹתָם & cinges eos, Exod. 29. v. 9., וְחָגְרוּ שַׂקִּים & accingent saccos, *vel* cilicia, Ezech. 7. vers. 18. *Futur. cum affix.* יַחְגְּרֶהָ, Psal. 109. v. 19., præcinget se ea, qua præcingitur : *Plur.* וְיַחְגְּרוּ 2. Sam. 22. v. 46., & accingent se, *vel* accincti excurrent ; *Jo. Simon vertit*, & prodibunt ; *Vulg.*, & contrahentur. *Vide infra* חָרַג.

חָגוּר *m.* Accinctus. *Fœm. constr.* חֲגֻרַת accincta, Joel. 1. v. 8., *Plural. constr.* חֲגוֹרֵי אֵזוֹר accincti cingulo, Ezech. 23. vers. 15.

חֲגוֹר, *&* חֲגֹר *m.* Cingulum, zona, perizoma, cinctura, balteus, Prov. 31. v. 24. *Cum affix.* וְעַד־חֲגֹרוֹ usque ad cingulum suum, 1. Sam. 18. v. 4.

חֲגוֹרָה *f. Idem*, Isai. 3. v. 24. *Cum affix.* בַּחֲגֹרָתוֹ in zona sua,

1. Reg.

1. Reg. 2. v. 5. *Plural.* חֲגֹרוֹת cinctoria, subligacula, Gen. 3. vers. 7.

מַחֲגֹרֶת *f.* Cinctus, cinctura: מַחֲגֹרֶת שָׂק cinctus facci, *vel*, cilicii, Isai. 3. v. 24.

חַד, חֲדָא, חֲדָה *Chald.*, *vide in* אֶחָד. חֲדָיָא *vide infra in* חֲדִי.

חדד Acui, exacui, acutum esse: *Item* celerem, velociorem esse; *vocabula enim* acuminis, *inquit Joa. Simon*, *sensum quoque habent* celeritatis: *Præter.* וְחַדּוּ & acuti erunt, *Vulg.*, & velociores sunt, Abac. 1. v. 8. *Futur. anomalum*, יָחַד acuit, *vel* acuitur. Prov. 27. v. 17., *quod significatione huc pertinet*, *at formam habet a* חָדָה *per apocopam*, *pro* יֶחֱדֶה, Kametz *autem est propter pausam*. *Hoph. Præter. fœm.* חָרֶב הוּחַדָּה gladius exacutus est, Ezech. 21. v. 14. *Vide in* חדה, & חוּד.

חֲדַד Hadad, *nom. propr. filii Ismaelis*, 1. Paralip. 1. v. 30.

חַדָּה *f.* Acutum: וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה & posuit os meum sicut gladium acutum, Isai. 49. v. 2. *Vide supra* חַד.

חַדּוּדִים *m. p.* Acumina: *Constr.* חַדּוּדֵי חָרֶשׂ, Job 41. v. 22., acumina testæ, *seu* testacea; *Sed ab LXX.* חַדּוּדֵי *redditur*, ὀβελίσκοι obelisci; *ab Aq.*, *quem sequuntur recentiores*, ὀξυντῆρες acumina; *a Theod.*, σιδήριον ferramentum (fabri); *a Vulg.*, radii (solis), *pro* חֶרֶשׂ *legebat* חֶרֶס.

חָדִיד Hadid, *nom. propr. civitatis in Tribu Benjamin*, Nehem. 7. v. 37., 11. v. 34.

חדה Lætari, gaudere: *Chaldæum proprie est*: *Futur.* יִחַדְּ Job 3. v. 6., *per apocopam pro* יֶחֱדֶה gavisa fuisset; *Sym. vertit*, συναφθείη conjungatur; *Vulg.*, computetur; *Quidam habent*, uniatur (*ab* אֶחָד unus); *Alii*, lætetur, lætabitur; וַיִּחַדְּ & lætatus est, Exod. 18. v. 9. *Pih. Futur.* תְּחַדֵּהוּ exhilarasti eum, Psalm. 21. v. 7. *Vide supra in* חָדַד.

חֶדְוָה *f.* Lætitia, 1. Paralip. 16. v. 27. *Constr.* חֶדְוַת יְהוָה gaudium Domini, Nehem. 8. v. 10. *Chald.* בְּחֶדְוָה cum gaudio, Esdr. 6. v. 16., כְּחַדָּה *vide in* יחד. חָדָה *vide in* אָחַד.

חֲדִי, חֲדָיָא *Chald.* Pectus: *Cum affix.* חֲדוֹהִי pectus ejus, Dan. 2. v. 32. *Est pro Hebræo* חָזֶה, *literis* ז, *&* ד *permutatis*.

חדל Cessavit, desiit, destitit, abstinuit: *Præter. ex dupli-ci terminatione*: הֶחָדֵל יֶחְדָּל qui destiturus est, desistat, Ezech. 3. v. 27., חָדַל לִסְפֹּר desiit numerare, Gen. 41. v. 49.

v. 49. , הֶחֳדַלְתִּי , Jud. 9. vv. 9. 11. 13. ; *LXX. vertunt* , num derelinquens ? *Sym.* , num cessabo ? *Theod.* , num dimittens ? *Vulg.* , numquid deserere possum ? *Aliis videtur ex Hiph.* , *& Hoph. compositum* ; *& vertitur* , desistere coactus fuit ; *item*, cogerer ne desistere ? *Plur.* חָדְלוּ רֹגֶז cessarunt *a* commotione , Job 3. v. 17. *Sed* 1. Sam. 2. v. 5. חָדֵלּוּ *a Sym. redditur*, ἀνενδεεῖς ἐγένοντο non egentes facti sunt ; *a Vulg.* , saturati sunt ; *& recte quidem* , *inquit Guarin* ; *nam hic* desierunt (*esurire*) *idem est ac* cibo repleti sunt . *Imperat.* חֲדַל מִמֶּנּוּ desiste a nobis , Exod. 14. vers. 12. *Futur. cum* ה *paragog.* וְאֶחְדְּלָה & desistam , Job 16. v. 6. *Plur. cum* Nun *paragog.* , *& in pausa* , יֶחְדָּלוּן cessabunt , desinent , desinant , Exod. 9. vers. 29.

חָדֵל *m.* Cessans , desistens , desinens : מֶה חָדֵל אָנִי quam desinens sim , quam citò desinam esse , quam parum durem , Psal. 39. v. 5. *Construct.* נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים contemptus , & desitus virorum , Isai. 53. v. 3. , *id est* , qui minus quam homo est , qui hominum abjectissimus est , a quo omnes homines cessant .

חֶדֶל *m.* Mundus , tempus : seculum desinens , *&* instabile : עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל cum habitatoribus mundi , Isai. 38. v. 11. , *alias semper dicitur* חֶלֶד . *Vide illic* .

חַדְלַי , *& in pausa* , חַדְלָי Hadalí , *vel* Adalí , *nom. propr. patris Amasæ* , 2. Paralip. 28. v. 12.

אֲחִידָן , *vide in* חוד .

חדק *Radix Hebræis inusit.* , *Arab.* Circumdedit , circumvallavit ; *Inde*

חֵדֶק *m.* Spinæ *genus* , *quo* sepimenta *fieri* , *hortique* , *& agri* circumdari , & circumvallari *quasi solebant* : *Cum præfix.* כְּחֵדֶק , Mich. 7. v. 4. , *LXX. est* , ὡς σὴς ἐκτρώγων quasi tinea corrodens ; *Vulg.* , quasi paliurus ; *Aliis est* , spina .

חֵדֶק *m.* , *unde in pausa* חֵדֶק *m.* spina , Prov. 15. v. 19.

חִדֶּקֶל Hhiddekel , *& juxta Vulg.* , Tigris , Genes. 2. v. 14. , *nom. propr. fluvii Asiæ celeberrimi* , *qui e montibus Armeniæ ortus ad meridiem Assyriæ fluit* .

חדר *Radix Hebræis inusit.* , *sed Æthiop.* , *auctore Jo. Simone* , *est* , habitavit , commoratus est , requievit , mansit ; *Arab. vero* , subsistit ; *item* , post velamentum custoditus

tus eſt, *ſive* latuit; *& in 6. Conjugat.* abditus, occultatus eſt; *item, ut ſcribit Guarin*, ſtupefecit, obſtupefecit; *Hinc Hebr.*

חֶדֶר *m.* Cubiculum, conclave, *in quo quis* commoratur, *&* habitat, penetrale, promptuarium, cella penuaria: *Metaphorice*, plaga cæli auſtralis, meridies, *ſive* polus antarcticus, *qui ad ſeptentrionem habitantibus* ſecretus eſt, *&* abſconditus: intimum ventris, *hoc eſt*, cor, animus, Prov. 18. v. 8., 20. vv. 27. 30., 26. v. 22.: *item* ſepulchrum, *ſive* ſtatus mortuorum: חֶדֶר בְּחֶדֶר conclave in conclavi, *id eſt*, in intimum conclave, 1. Reg. 20. v. 30., *&* 22. v. 25., מִן־הַחֶדֶר e penetrali, Job 37. v. 9., *ſcil.* auſtri, *ut loquitur* cap. 9. v. 9., הַחַדְרָה in cubiculum, Judic. 15. v. 1., *cum* ה *locali* הַחַדְרָה Gen. 43. v. 30. *Cum affix.* מֵחַדְרוֹ de conclavi ſuo, Joel. 2. v. 16. *Plural. vide in ſequenti.*

חֲדַר *m. Idem*: *Conſtruct.* בַּחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ in conclavi cubilis tui, 2. Reg. 6. v. 12., בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה in conclavi æſtivo, Judic. 3. v. 24. *Plur.*, (*quod competit tam huic, quam præcedenti formæ*), חֲדָרִים penetralia, *Vulg. ſunt* cellaria, Prov. 24. v. 4., *Conſtruct.* אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת ad penetralia mortis, Prov. 7. v. 27., וְחַדְרֵי תֵמָן, Job 9. v. 9., *ubi Maſſorethæ legendum monent* תֵּימָן *pro* תֵמָן, & penetralia auſtri, *id eſt*, ſidera, in penetralibus auſtri *ſita*, *quæ ſic dicuntur*, *quia non* videntur *a ſeptentrionem inhabitantibus*, *ut Ab. Eſra explicat*: *Cum affix.* וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִיִּים & conclavia interiora ejus, 1. Paralip. 28. verſ. 11.

חֲדַר Hadár, *nom. propr. filii Iſmaelis*, Geneſ. 25. v. 15., *qui* 1. Paralip. 1. v. 30. *dicitur* חֲדַד.

חַדְרָךְ Hadrách, *nom. propr. terræ*, *ſeu regionis*, *quæ aliis eſt* Arabia; *aliis* Syria; *aliis* Cœleſyria; *aliis* Syria Damaſcena; *aliis* vicus, *ſeu* oppidum *juxta Damaſcum*, Zach. 9. verſ. 1.

הֹחֶדֶרֶת Ezech. 21. v. 19., Penetralia petens, *vel* permeans, *Kimchi in Comment. habet*, in penetralibus intimis vos perſequens & percutiens, *LXX. vertunt*, obſtupeſcere facies, *&* faciet; *Vulgat.*, obſtupeſcere facit, *ſequuti forſan jam poſtremo loco laudatam Arabici verbi ſignificationem.*

חדשׁ Innovavit, renovavit, inſtauravit, reſtauravit: *Præter.* וְחִדְּשׁוּ עָרֵי & renovabunt civitates, Iſai. 61. verſ. 4. *Infin.* לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה ad inſtaurandam domum Domini, 2. Paralip. 24. v. 4. *Hithp. Futur.* תִּתְחַדֵּשׁ renovas te; Pſalm. 103. v. 5., *LXX. ibidem vertunt* ἀνακαινισθήσεται, *Vulg.*, renovabitur; *Alii*, renovaberis (*juventute tua*).

חָדָשׁ *m.* Novus, recens: מֶלֶךְ חָדָשׁ rex novus, Exod. 1. v. 8. *Plural.* עֲבֹתִים חֲדָשִׁים funibus recentibus, Judic. 15. v. 13., *Fœm.* וָאָרֶץ חֲדָשָׁה & terram novam, Iſai. 65. v. 17. *Plur.* וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד & nova ego annuncio, Iſai. 42. verſ. 9. *Chald.* דִּי־אָע חֲדַת lignorum novorum, Eſdr. 6. verſ. 4., *per mutationem uſitatam* שׁ *in* ת.

חֹדֶשׁ *m.* Novilunium, menſis, *ab* innovatione *lunæ*: חֹדֶשׁ יָמִים menſem dierum, Gen. 29. v. 14., *per Hypallagen*, *pro*, dies menſis unius, *id eſt*, menſem integrum: חֹדֶשׁ מָחָר novilunium eſt cras, 1. Sam. 20. v. 5. *& ſic* 2. Reg. 4. v. 23. *Cum affix.* מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ de novilunio in novilunium, Iſai. 66. verſ. 23., *vel*, de uno menſe in alterum: *Plural.* רֹאשׁ חֳדָשִׁים principium menſium, Exod. 12. v. 2., וּבֶחֳדָשִׁים & in noviluniis, Ezech. 45. verſ. 17. *Conſtr.* לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה menſium anni, Exod. 12. v. 2. *Cum affix.* מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו numerus menſium ejus, Job 14. v. 5.

חֹדֶשׁ Hódes, *nom. propr. uxoris Saharaim*, 1. Paralip. 8. v. 9.

חֲדָשָׁה Hadaſsá, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Joſ. 15. verſ. 37.

חָדְשִׁי Hodsí, *vel* Hadsí, *nom. propr. loci*, *aut regionis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem*, *ut videtur*, 2. Sam. 24. v. 6. *Aliis eſt nomen appellativum*, novus, recens, *hoc eſt*, noviter habitata, *vel* acquiſita (*terra*).

חֲדַת *Chald. vide in præcedenti Radice*, *in nomine* חָדָשׁ.

חוא *Chald. vide infra* חֲוָה.

חוב *Radix in Kal inuſit. Chald.*, *Syr.*, *& Arab. eſt* peccare, delinquere, reum eſſe, *vel* fieri, debere. *Inde vero eſt Pih. Hebr.* חִיֵּב debitorem, *ſeu* reum fecit. *Præter Plural.* וְחִיַּבְתֶּם, Dan. 1. v. 10., & reum facietis; *quod Vulg.*, *& alii vertunt*, condemnetis, condemnabitis.

חוב *m.* Debitor : חֲבֹלָתוֹ חוֹב יָשִׁיב pignus ſuum debitori reſtituerit, Ezech. 18. v. 7., *Kimchi in Comment.*, *& R. Salomon. exponunt ſubſtantive*, pignus debiti, *quod ſcil. habebat* בְּחוֹבוֹ pro debito ſuo. *Apud Rabbinos*, בַּעַל חוֹב *eſt* creditor, debitor, *pro diverſo reſpectu*.

חוֹבָה Hobá, *nomen propr. loci ad lævam Damaſci*, Geneſ. 14. verſ. 15.

חוג *LXX. eſt*, ἐγύρωσε in gyrum compoſuit, collegit, deſcripſit; *Sym.*, περιέγραψε circumſcripſit; *Vulgat.*, circumdedit; *Aliis*, circinavit: *Præter.* חֹק חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם ſtatutum circinavit ſuper ſuperficiem aquarum, Job 26. v. 10., *id eſt*, circino terminum aquæ deſcripſit.

חוּג *m.* Circulus, ambitus, Iſai. 40. v. 22., וְחוּג שָׁמַיִם & ambitum cæli, Job 22. v. 14.

מְחוּגָה *f.* Circinus: וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ & circino format illud, Iſai. 44. v. 13.

חוד Ænigma loqui, ænigma proponere, *quaſi* ænigmatizare *dicas*: *Præter.* הַחִידָה חַדְתָּה ænigma iſtud propoſuiſti mihi, Judic. 14. v. 16. *Imper.* חוּד חִידָה propone ænigma, Ezech. 17. v. 2. *Futur. cum* ה *paragog.* אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה proponam nunc vobis ænigma, Judic. 14. v. 12.

חִידָה *f.* Problema, propoſitio, ænigma, ſermo occultus, *unde intelligitur res alia*, *ſcribit Kimchi*, Ezech. 17. v. 2. *Cum affix.* חִידָתְךָ ænigma tuum, Jud. 14. v. 13., חִידָתִי ænigma meum, v. 18. *Plural.* חִידוֹת ænigmata, Pſal. 78. verſ. 2., בְּחִידֹת per ænigmata, Num. 12. v. 8. *Cum affix.* וְחִידֹתָם & ænigmata eorum, Prov. 1. v. 6.

אֲחִידָן *f. p. Chald.* Ænigmata, *Vulg.* ſecreta, Dan. 5. verſ. 12. *cum* Aleph *formativo*.

חוה *in Kal inuſit.*, *unde Piel* חִוָּה indicavit, annunciavit, docuit: *Infin.* מְחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם ab indicando, indicare ſententiam meam vobis, Job 32. v. 6. *Futur.* אֲחַוֶּה דֵעִי indicabo ſententiam meam, v. 10., *cum* א *loco* ה: אֲחַוְּךָ indicabo tibi, Job 15. v. 17.

חוה, *aut* חֲוָא *Chald. Peal*; *unde Pael* חַוִּא, *aut* חַוֵּה, *aut* חַוִּי, *aut* חַוִּי indicavit, renuntiavit, annuntiavit, narravit, manifeſtum fecit. *Futur.* אֲחַוֵּא indicabo, Dan. 2. v. 24., וּפִשְׁרָא נְחַוֵּא & interpretationem indicabimus, v. 4.

v. 4., דִּי יְחַוִּנַּהּ qui indicare possit eam, v. 11. *Aphel Infinit.* יוּכַל לְהַחֲוָיָה possit indicare, vers. 10. *Imperat.* וּפִשְׁרֵהּ הַחֲוֹנִי & interpretationem ejus indicate mihi, v. 6. *Futur.* תְּהַחֲוֹן indicaveritis, *ibid.*, נְהַחֲוֵה indicabimus, vers. 7., דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי quod interpretationem possitis indicare mihi, v. 9.

אַחֲוָה *f.* Indicatio: *Cum affix.* וְאַחֲוָתִי, Job 13. v. 17. *LXX. vertunt*, ἀναγγελῶ γὰρ renuntiabo enim, *legebant*, וְאַחֲוֶתִי; *Vulgat.*, ænigmata; *legisse videtur* וְאַחִדֹתַי *a* חוד ænigma loqui: *Aliis est*, indicatio, annuntiatio mea. *Aliam ejusdem vocis significationem vide supra in* אחה.

אַחֲוָיָה *f. Chald.* Indicatio, ostensio. *Constr.* וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן & indicatio ænigmatum, Dan. 5. v. 12.

חַוָּה Hevá, *nom. propr. uxoris Adam*, Genes. 3. v. 20. *Sic autem ad Adamo vocata est prima mulier, quod fuit mater* כָּל חָי omnium hominum viventium.

חִוִּי Hhivví, *& juxta Vulgat.*, Hevæus, *nom. propr. filii Chanaan*, Gen. 10. v. 17.

חַוֹּת חַיּוֹת *Vide in* חָיָה.

חוז *Radix Hebræis inusit. Æthiop. est*, Jucundum, gratum fuit; *inde*.

מָחוֹז *m.* Terminus, portus, *quasi diceretur*, locus gratus: *Construct.* אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם ad terminum voluntatis ipsorum, Psal. 107. v. 30.

חוֹזָי Hozái, *nom. propr. prophetæ*, 2. Paralip. 33. v. 19.

חוח *m.* Spina, tribulus, Job 31. v. 40., Prov. 26. v. 9. *Metaphoricè*, hamus, uncus piscatorius, armilla, Job 40. v. 21. *Plur.* כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים sicut lilium inter spinas, Cant. 2. v. 2., בַּחוֹחִים in spinis, inter vepres, 2. Paralip. 33. vers. 11., *ubi LXX. vertunt*, ἐν δεσμοῖς in vinculis; *Vulg. paraphrastem agens reddit*, vinctum catenis: *& cum* ו *mobili*, וּבַחֲוָחִים 1. Sam. 13. v. 6. *LXX. vertunt*, & in caulis, & in speluncis; *Vulgat.*, in abditis; *Alii*, in spinetis, in vepretis.

חַח *m.* Hamus, uncus, fibula; *Vulg. est*, frænum, circulus, armilla: הֵבִיאוּ חָח attulerunt fibulas, Exod. 35. vers. 22. *Hebræi volunt esse ornamentum aureum brachiorum, vel auris*. *Cum affix.* חַחִי hamum meum, Isai. 37. v. 29. *Plural.*

חַחִים

חַמִּים hami, Ezech. 29. verſ. 4., בַּחַחִים uncis, Ezech. 19. v. 4., *ubi Chaldæus*, שַׁלְשְׁלָן catenis.

חוט אַחִים *vel* חִיט, *Peal Chald. Unde Aphel* אַחִים, *vel* confuere: *Metaphorice*, conjungere, componere, *quovis modo*: *Futur. plur.* וְאֻשַּׁיָּא יַחִיטוּ, Eſdr. 4. v. 12., & fundamenta ipſa componunt; *LXX. habent*, erexerunt; erigunt; *Vulg.*, & parietes componentes; *Alii reddunt*, conſuunt, farciunt, reſarciunt, delineant. *Inde eſt*

חוט *m.* Filum, *quo* conſuitur, funiculus, vitta, linea: חוּט הַשָּׁנִי filum coccineum, funiculum fili dibaphi, Joſ. 2. v. 18., וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ & filum triplicatum, Eccl. 4. v. 12., אִם מִחוּט ſi à filo (uſque ad corrigiam calcei), Geneſ. 14. v. 23.

חול *Propria, eaque generalis hujuſce verbi ſignificatio, ut Fagnino, Joa. Simoni, aliiſque videtur, eſt*, angi, cruciari, dolore, *ſeu* cruciatu affici, contorqueri, circumvolvendo, *&* circumtorquendo ligari, *&* conſtringi: *Hinc ſpeciales, variæque ſunt aliæ ſignificationes*. I. doluit, parturivit, *proprie* cum dolore: II. commotus eſt; *vel* gaudio, tripudio; *unde* exultavit; *vel* metu, timore; *unde* timuit, contremuit, formidavit, *quod quidem cum præpoſitione* מִן *conſtruitur*: III. cum cruciatu, & dolore ingruit, cecidit, recidit, *quo in ſenſu poſt ſe habet* עַל: IV. manſit, permanſit, reſedit; *atque hoc in ſenſu conſtruitur cum* עַל, *vel* ב. *Confunduntur hic formæ diverſorum thematum, nempe*, חוּל, חָלָה, חָלַל, *&* יָחַל; *unde varia ſignificata concurrunt, quæ accurate juxta ſuas radices diſtinguenda ſunt*. *Præter.* לֹא חַלְתִּי non parturio, Iſai. 23. v. 4., חָלוּ בָהּ manſerunt in ea, Thren. 4. v. 6., וְלֹא־חָלוּ & non dolent, Jerem. 5. v. 3., וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ & contremiſcent à facie tua, Deut. 2. v. 25., חָלָה לְטוֹב dolebit propter bonum, Mich. 1. v. 12., וְחָלָה חֶרֶב & reſidebit gladius ejus, Hoſ. 11. v. 6. *Infin.* חוּל תָּחוּל dolendo dolebit, Ezech. 30. verſ. 16., לָחוּל *Vide in* חָלַל. *Imper.* חוּלִי וָגֹחִי parturi, & edito partum, Mich. 4. v. 10., a facie Domini חוּלִי אָרֶץ intremiſce terra, Pſal. 114. v. 7. *Futur.* עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים ſuper caput impiorum יָחוּל permanebit, Jerem. 23. v. 19., וַתָּחֹל & indoleſcet, Jerem. 51. verſ. 29., יָחֻלוּ עַל־רֹאשׁ maneant ſuper caput, 2. Sam. 3. v. 29.

v. 29. *Pih.* חוֹלֵל genuit, peperit, enixa eſt, parere fecit: *Metaphorice*, formavit, *& Deo tribuitur*, *cujus partus ſunt res creatæ omnes*: dolere fecit, dolore affecit: *Item*, ſolicite exſpectavit; *& ita conſtruitur cum Dativo*: *Præt.* חוֹלֵל אַיָּלוֹת enititur cervæ, *id eſt*, cerva quæque, Job 39. v. 4., חוֹלְלָה יָדוֹ formavit manus ejus, Job 26. verſ. 13. *Partic.* רַב מְחוֹלֵל־כֹּל magiſter format omnia, Proverb. 26. v. 10., *variant Hebræi*: מְחֹלְלֶךָ formatoris tui, Deuter. 32. v. 18. *Fœmin.* מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין dolore afficiens balænam, *Vulg.* vulneraſti draconem, Iſai. 51. v. 9. *Futur.* תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם parturit, *vel* gignit pluviam, Prov. 25. v. 23., *ſic Chaldæus*, בָּטְנָא concipit; *Græci* ἐξεγείρει ſuſcitat. *Quidam reddunt*, avertit, fugat, *reſpicientes ad ſignificatum vocis derivatæ* חֲלִילָה (*de qua in* חלל, *cujus meminit Ab. Eſra*), תְּחוֹלֵל אֶרֶץ formaſſes terram, Pſal. 90. v. 2., וּתְחוֹלֵל לוֹ & exſpecta eum, Job 35. v. 14. *Pyh. Præter.* חוֹלָלְתָּ formatus es, Job 15. v. 7. *Particip.* מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ dolore afficitur propter defectiones noſtras, Iſai. 53. v. 5. *Futur.* יְחוֹלָלוּ reformabuntur, Job 26. v. 5. *Hiph. Imper.* חִילוּ מִפָּנָיו contremiſcite a conſpectu ejus, Pſalm. 96. v. 9., *ubi deficit* ה *characteriſticum*: *Futur.* יָחִיל מִדְבָּר dolore afficit deſertum, *id eſt*, deſerti feras, Pſal. 29. v. 8., *vel*, parturire facit, *ut ſequitur verſu ſequenti*: לִבִּי יָחִיל animus meus dolet intra me, Pſalm. 55. verſ. 5., לֹא יָחִיל טוּבוֹ non permanet bonum ejus, Job 20. v. 21., *Ab. Eſra vertit*, exſpectat, præſtolatur; *R. Levi*, proſperatur: טוֹב וְיָחִיל bonum eſt, ut exſpectet, Thren. 3. verſ. 26., *ubi* וְיָחִיל *eſt*, שֶׁיָּחִיל ut exſpectet, *ut R. Salomon notat*: וַיָּחֶל timuitque, 1. Sam. 31. v. 3. *Hoph. Futur.* הֲיוּחַל an efficeretur, ut pariat, Iſai. 66. v. 8. *Hithp. Partic.* מִתְחוֹלֵל doloribus conficit ſe, Job 15. v. 20., וְסַעַר מִתְחוֹלֵל & turbo permanens, Jerem. 23. v. 19. *Impera.* הִתְחוֹלֵל לוֹ exſpecta eum, Pſal. 37. v. 7. *Et geminatis duabus radicalibus literis*; *Futur.* וַתִּתְחַלְחַל & dolore affecta eſt, dolens intremuit, Eſth. 4. v. 4.

חוּל Hul, *nom. propr. filii Aram*, Geneſ. 10. v. 23.

חוֹל *m.* Arena, *ſic dicta*. *quod* dolorem, *&* moleſtiam *ambulantibus afferat*: חוֹל הַיָּם arena maris, Jerem 33. v. 22., וְכַחוֹל & ſicut arena, Job 29. v. 18., *Hebræis quibuſdam* phœnix *eſt*; *Vulg.*, palma.

דוֹלָה

חוֹלָה *f.* Dolorificum, *nomen adjectivum instar* טוֹבָה: *unde* רָעָה חוֹלָה malum dolorificum, dolorem afferens, Eccl. 5. v. 12. *Vulg. est*, infirmitas pessima; *Aliis*, malum ægrum, *id est*, ægre curabile, קוֹל כְּחוֹלָה vocem quasi parturientis audivi, Jerem. 4. v. 31.

חֲוִילָה Hevila, *&* Hevilat, *nom. propr. regionis, quam nonnulli Colchidem esse arbitrantur*, Genes. 2. v. 11., *item. nom. propr. solitudinis, seu regionis Arabiæ petrææ, quam incolebant Amalecitæ*, Gen. 25. v. 18., 1. Sam. 15. v. 7., *item, nom. propr. virorum*, Gen. 10. vv. 7. 19.

חִיל *m.* Dolor, Exod. 15. v. 14. *Femin.* חִילָה *Idem*, Job 6. v. 10.

חַלְחָלָה *f.* Dolor vehemens, cruciatus, Nahu. 2. v. 10.

מְחוֹלָה *f. vide in* חָלַל.

חוּם Nigrum, *vide in radice* חמם.

הַחוֹנִי הַחֹוֹן, *&c. Vide in* הוֹן *pag.* 292.

חוּס Pepercit, misertus fuit: *Construitur cum Præposit.* עַל, *& sæpius adjunctum habet nomen* עַיִן oculus: *Præter.* לֹא־חַסְתָּ עַל־ חַסְתָּ pepercisti super (ricinum), Jon. 4. v. 10., לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן non pepercerat tibi oculus, Ezech. 16. v. 5. *Futur.* וַתָּחָס עָלֶיךָ & pepercit tibi, *scil.* עֵינִי oculus meus, 1. Sam. 24. v. 11.

חוּפָּם Hupham, *nom. propr. filii Benjamin*, Num. 26. v. 39.

חֻפִּים Ophím, *idem ac Hupham*, Gen. 46. v. 21.

חוּפָמִי Hhuphamí, *& juxta Vulg.* Huphamitæ, *nom. propr. posterorum Hupham*, Num. 26. v. 39.

חוּץ Foris, foras, extra: præter, præterquam: platea, vicus, *sic dicta, quod sint locus* exterior *respectu ædium*: עַל־פְּנֵי־חוּץ in superficie plateæ, in plateis, Job 18. v. 17., חוּץ מִמֶּנִּי præter me, præterquam ego, Eccl. 2. v. 25. *Pleonasmum varium admittit*: מִן־הַחוּץ de foris; הַחוּצָה foras, Judic. 12. v. 9., הַחוּץ foras, Judic. 19. v. 25., מֵהַחוּץ (de) foris, Ezech. 41. v. 25., אֶל־הַחוּץ ad extra, extrinsecus, v. 9., בַּחוּץ (in) foris, Gen. 9. v. 22., לַחוּץ (ad) foras, Psalm. 41. vers. 7., *eleganter post se regit* ל: אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה ad (de) extra castra, Levit. 4. v. 12., מִחוּץ לָעִיר extra civitatem, Genes. 19. v. 16., לַחוּצָה הַחוֹמָה extra murum, 2. Paral. 32. v. 5. *Plur.* בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת in capite omnium platearum, Isai. 51. v. 20. *Cum affix.* בְּחוּצֹתָיו in plateis ejus, Isai. 15. v. 3.

חיצון exterior, exterius, Ezech. 44. v. 1. בִּפְנִימִי וּבַחִיצוֹן *in* interno, *&* externo, Ezech. 41. verf. 17. *Fœmin.* הַחִיצוֹנָה exterius, Ezech. 40. v. 17.

חור Albefcere, *eftque proprie Chaldæum*: *Futur.* יֶחֱוָרוּ albefcent, expallefcent, Ifai. 29. v. 22., *Theod.*, *numero plurali in fingularem mutato*, *vertit*, ἐντραπήσεται confundetur; *Vulg.*, erubefcet (vultus ejus). *Vide* חָרַר, *& quæ fequuntur*.

חִוָּר *m. Chald.* album, candidum, Dan. 7. v. 9.

חור *m.* Efth. 1. v. 6., *Vulg. vertit* (tentoria) aërii coloris; *ibidem vero* cap. 8. v. 15. *fimpliciter* aërea (*veftis*) *redditur ab eodem Vulg.* *Aliis utrobique eft*, candidus, candidum (*aulæum*); *quidam alii in priori loco intelligunt* aulæa foraminofa, plena foraminibus, perfpicua, *a* חֹר foramen.

חור Hur, *nom. propr. regis Madianitarum*, Num. 31. v. 8., *&* *&* *duorum virorum*, 1. Paral. 2. v. 19., 4. v. 1.

חוֹרִי Huri, *nom. propr. patris Saphat*, Num. 13. v. 5.

חוּרִי Huri, *nom. propr. patris Abihail*, 1. Paralip. 5. v. 14.

חוּרַי Hurái, *nom. propr. unius e fortiffimis David*, 1. Paral. 11. v. 32., *qui*, 2. Sam. 23. v. 30., *dicitur* Heddai.

חֹר, חָר, חוֹרִי, חֹרִי, חֹרִים, חֹרָי, *Vide in* חָרַר.

חוש Feftinavit: *Præter.* חָשׁ feftinavit, Ifai. 8. v. 1., הַשְׁתִּי feftinavi, & non tardavi, Pfalm. 119. v. 60. *Particip.* כְּנֶשֶׁר חָשׁ ficut aquila feftinans, *vel* celer, Habac. 1. v. 8. *Imperat.* חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי feftina ad auxilium meum, Pfal. 38. v. 23. *Futur. irregulare*, וַתָּחַשׁ & feftinavit, Job 31. v. 5., *quafi a* חָשָׁה *per Apocopam*; יָחוּשׁ, Ecclef. 2. v. 25., *LXX. vertunt*, πίεται bibet; *Aq.*, φείσεται parcet, *fic & Hieron. habet*; *Vulgat.*, deliciis affluet; *Alii*, fenfuum voluptate fruetur, *ex ufu Chald.*, *Alii*, feftinabit, *ut defideria fua expleat*. *Hiph.* הֵחִישׁ præfeftinavit, acceleravit, maturavit: *Præter.* הֵחִישׁוּ feftinabant, Judic. 20. v. 37. *Futur.* אָחִישָׁה מִפְלָט לִי maturabo effugium mihi, Pfal. 55. v. 9., אֲחִישֶׁנָּה accelerabo iftud, Ifai. 60. v. 22.

חִישׁ Citò, feftinè, celeriter; *Vulg. eft*, manfuetudo, Pfal. 90. verf. 10.

חוּשָׁה Hosá, *nom. propr. filii Ezer*, 1. Paral. 4. v. 4.

חוּשַׁי Chusài, *&* Husí, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 15. v. 32., *&c.*, 1. Reg. 4. v. 16.

חוּשִׁים

חוּשִׁים Husím, *nom. propr. alterius uxoris Saharaim*, 1. Paral. 8. verf. 8.

חָשִׁים *m. p.* Celeres, festini, *LXX. sunt*, excubiæ; *Vulgat.* accincti, Num. 32. v. 17.

חֻשִׁים Husím, *&* Hasím, *nom. propr. virorum*, Genes. 46. v. 23., 1. Paralip. 7. v. 12.

חוֹת *f. plur.*, *& etiam nom. propr. vide infra post* חַיָּה.

חוֹתָם Sigillum, annulus, *vide* חתם.

חזא *Chald.* Vidit, *vide in* חֲזָה

חֲזָאֵל Hazaél, *nom. propr. regis Syriæ, qui successit regi Benadad in eodem regno*, 1. Reg. 19. v. 15., *&c.*

חזה Vidit, intuitus, contemplatus est, aspexit, prospexit, respexit. *Construitur cum Accusativo, & Præposit.* ב. *Præter.* חֲזִיתִיךָ videbam te, Psal. 63. v. 3. חָזוּ בוֹ viderunt in eo, *idest*, illud, Job 36. v. 25., חָזוּ לָךְ שָׁוְא vident tibi vanum, Thren. 2. v. 14. *Particip.* חֹזֶה אֲשֶׁר־הוּא quam ipse videt, Ezech. 12. v. 27., *item* חֹזֶה *substantive accipitur; nam apud* Isai. 28. v. 15. *redditur a LXX.*, συνθήκη, *Vulg.*, pactum; *a Chald.*, pax; *ab aliis*, provisio. *Plural. masc.* חֹזִים videntes, contemplantes, Isai. 47. v. 13. *Sæpe transit in nomen, & dicitur de Prophetis, qui* חוזים videntes *dicti sunt, quia Deus per visiones ipsis res futuras, & occultas patefaciebat*: *Vide* 1. Paral. 29. v. 29. *Infin.* לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ut videam amœnitatem, Psalm. 27. verf. 4. *Futur.* אֶחֱז *pro* אֶחֱזֶה, *aut* אֶחֱזֶה, Job 23. v. 9., videbo; *LXX.*, *& Theod. est*, κατέσχον detinui, detinebo; *Vulgat.*, apprehendam; *referebant ad* אחז: בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה domum lapidum respicit, Job 8. v. 17. *LXX. vertunt*, inter lapides vivet; *Vulg.*, commorabitur; *R. Salomon*, implicabitur; *alii*, implicat se. *Plur.* וְנֶחֱזֶה & videbimus, Cant. 7. v. 1., *cum* Nun *paragog.*, *& in pausa* יֶחֱזָיוּן videbunt, Isai. 26. v. 11.

חזה, *&* חֲזָא *Chald.* Vidit, Dan. 4. v. 20., דִּי חֲזַיְתָ quod vidisti, v. 17., *& cum* ה *paragog.* חֲזַיְתָה vidisti, Dan. 2. v. 41., חֵלֶם חֲזֵית somnium vidi, Dan. 4. v. 2., דִּי חֲזַיְתוּן quod videtis, Dan. 2. v. 8. *Partic.* חָזֵה הֲוַיְתָ videns eras, Dan. 2. v. 31. *Plural.* חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא aspicientes viros istos, Dan. 3. v. 27. *Particip. Pehil*, עַל דִּי חֲזֵה supra quam visum

sum fuit, *scil.* dignum, *vel* conveniens, Dan. 3. v. 19., *pro* חֲזֵי; *Vulg. ibi reddit*, quam succendi consueverat. *Infin.* לְמֶחֱזֵא videre, Esdr. 4. v. 14. *Vide, quæ sequuntur*.

חֹזֶה *m.* Videns, propheta, *ut in Kal dictum*: provisio: עָשִׂינוּ חֹזֶה fecimus provisionem, prospeximus, provide egimus, Isai. 28. v. 15., *Chaldæus vertit* שְׁלָמָא pacem.

חָזֶה *m.* Pectus, Exod. 29. v. 26., *a* חָזָה *dictum*, *quod aspectui pateat; vel forte quod olim futura ex victimarum extis videri crederentur: usurpatur aut de solo* pectore *brutorum*, *Construct.* חֲזֵה הַתְּנוּפָה pectus agitationis, Exod. 29. v. 27. *Plural.* עַל הֶחָזוֹת super pectora, Levit. 9. v. 20.

חֲזָהאֵל Hazaël, *idem ac* חֲזָאֵל, 2. Paralip. 22. v. 6.

חֲזוֹ Azáu, *nomen propr. filii Nachor ex Melcha*, Genes. 22. vers. 22.

חֵזוּ *m. Chald.* Visio.

חֶזְוָא *m.*, *Chald. in statu emphatico*, visio, species, aspectus, Dan. 2. v. 19.

חֲזִיאֵל Hoziél, *nom. propr. filii Semei*, 1. Paralip. 23. v. 9.

חֲזָיָה Haziá, *nom. propr. viri e posteris Phares*, Nehem. 11. vers. 5.

חֶזְיוֹן Hezión, *nom. propr. patris Tabremon patris Benadad regis Syriæ*, 1. Reg. 15. v. 18.

חָזוֹן *m.* Visio, Ezech. 7. v. 26. *Constr.* חֲזוֹן Isai. 1. v. 1.

חִזָּיוֹן *m.* Visio, Isai. 22. v. 1. *Constr.* חֶזְיוֹן לַיְלָה visione noctis, Job 33. v. 15. *Cum affix.* מֵחֶזְיֹנוֹ a visione sua, Zach. 13. v. 4. *Plural.* חֶזְיֹנוֹת יִרְאוּ visiones videbunt, Joel. 3. v. 1.

חֵזוּ, חֶזְוָא *Chald.* Visio, Dan. 2. v. 19. חֶזְוַהּ aspectus, species ejus, Dan. 7. v. 20., בְּחֶזְוִי in visione mea, v. 2. *Plur. constr.* בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא in visionibus noctis, v. 7.

חָזוּת *f.* Visio, provisio: קֶרֶן חָזוּת cornu visionis, *idest*, conspicuum, illustre, & insigne, Dan. 8. v. 5., Job 8. v. 5., *exponit R. Levi*, cornu implexum, *quomodo*, *& verbum explicat idem ibidem*; *R. Saadia*, cornu magnum & altum, *eminus* aspectui *patens*: *Cum affix.* וְחָזוּתְכֶם provisio vestra, Isai. 28. v. 18., *ut antea in* חֹזֶה.

חֲזוֹת *f.* Visio, 2. Paralip. 9. v. 29. *Chald. cum affix.* וַחֲזוֹתֵהּ & species, aspectus ejus, Dan. 4. vv. 8. 17.

מַחֲזֶה *m.* Visio, Genes. 15. vers. 1. *Construct.* מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה visio-

viſionem omnipotentis videt, Numer. 24. verſ. 4.

מֶחֱזָה *f.* Aſpectus, proſpectus, feneſtra, *ſic dicta, quod per eam* proſpiciamus, 1. Reg. 7. vv. 4. 5.

חָזַז *Radix Hebræis inuſit. Chald. eſt*, confodit, transfixit; *Arab.*, ſecuit, incidit, perforavit: *Inde*

חֲזִיז *m.* Fulgetrum, fulgur, coruſcatio, nubes, nubilum; *Vulg. eſt*, procella, nix, ſonans (*tonitru*): *Kimchi in Michlol deducit* חֲזִיז *a præcedenti radice* חָזָה vidit, *quaſi* apparentiam *dicas*. *Conſtruct.* לַחֲזִיז קֹלוֹת fulgetro tonitruum, Job 28. v. 26. *Sic* Job 38. v. 25. *Plural.* עֹשֶׂה חֲזִיזִים facit nubes, Zach. 10. v. 1., *juxta R. Salom. Inde legitur in* Bereſchit rabba, *ſect.* 13. quinque nominibus nubes appellatur, אֵד, עָנָן, נָשִׂיא, חֲזִיז, עָב.

חִזָּיוֹן, חֶזְיוֹן, *&c. Vide ſupra pag.* 298.

חָזַק Roboravit, confirmavit, juvit; *& intranſitive*, invaluit, prævaluit, validus, fortis fuit, roboratus, confirmatus, obfirmatus fuit: *Præter.* חָזַק הָרָעָב invaluerat fames, Geneſ. 41. verſ. 57. *Cum affix.* וְלֹא חֲזָקוֹ 2. Paralipom. 28. verſ. 20., *pro* חָזַק מִמֶּנּוּ, & non prævaluit ipſi; *Vulgat.*, & nullo reſiſtente vaſtavit: *Alii vertunt*, non roboravit, confirmavit, *id eſt* juvit, eum; חֲזַקְתַּנִי fortior fuiſti me, Jerem. 20. v. 7. *Infinit.* לְחָזְקָה ut confirmetur illud, Ezech. 30. v. 21. *Imperat.* חֲזַק וַחֲזָק confirmare, & confirmare, *id eſt*, etiam atque etiam confirmare, & recolligere, Dan. 10. v. 19. *Futur.* יֶחֱזַק firmus, fortis erit, *vel* fuerit, 1. Paralip. 28. v. 7., *cum præfix.* וַיֶּחֱזַק & invaluit, Gen. 41. v. 56. *Pih.* חִזֵּק firmavit, confirmavit, obfirmavit, obduravit, fortificavit, roboravit, reſtauravit: *Præter.* חִזַּק בְּרִיחֵי confirmat vectes (portarum tuarum), Pſal. 147. v. 13. חִזְּקוּ פְנֵיהֶם obfirmant facies ſuas, Jerem. 5. v. 3. *Particip.* מְחַזֵּק אֶת־לֵב obfirmo cor (Ægyptiorum) Exod. 14. v. 17. *Infinit.* לְחַזֵּק הַבָּיִת ad confirmandam, *ſive* reſtaurandam domum, 2. Paralip. 34. verſ. 10. *Hiph.* הֶחֱזִיק, *Idem*; *atque ita cum Accuſativo conſtruitur*: *ſed frequentius eſt*, apprehendit, comprehendit, tenuit, detinuit, retinuit, firmiter, & per vim: *& ſæpius conſtruitur cum Præpoſit.* ב: *Præt.* לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ non retinet in æternum iram ſuam, Mich. 7. v. 18. *Fœmin.* וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ & apprehendit eum, Proverb. 7. v. 13., וְיַד־עָנִי

וְאֶבְיוֹן

וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה, Ezech. 16. v. 49., & manum egeni, & pauperis non confirmavit, tenuit, *id est*, adjuvit, sublevavit; *Vulg. reddit*, & manum egeno, & pauperi non porrigebant; *cum affix.* הֶחֱזִיקַתְהוּ prehendit, apprehendit eum, Jerem. 50. vers. 43. *Particip.* מַחֲזִיק בָּם vi detinens eos, Exod. 9. v. 2. *Infinit.* הַחֲזִיק confirmare, 2. Reg. 15. v. 19., *item*, firmiter tenere, Isai. 64. v. 6. *Et præter morem cum punctis præteriti, & cum affix.* בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם in die apprehendere me manum eorum, Jerem. 31. vers. 32. *Futur.* וַתַּחֲזֶק־בּוֹ & prehendit eum, 2. Reg. 4. v. 8. *Hithp.* הִתְחַזֵּק firmum, *vel* fortem se exhibuit, fortificavit, *aut* confirmavit se, confirmatus fuit: *Præter* וְלֹא הִתְחַזַּק & non confirmavit se, 2. Paralip. 13. v. 7. *Imperat.* הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים confirmate vos, & estote viri, 1. Sam. 4. v. 9.

חָזֵק m. Invalescens: וְחָזֵק מְאֹד, Exod. 19. v. 19., invalescens erat, & invalescebat; *LXX. vertunt*, καὶ *ἰσχυροτέρα* & fortior (erat) *sonitus tubæ*; *Vulgat.*, & paulatim crescebat in majus; הֹלֵךְ וְחָזֵק vadens, & invalescens, 2. Samuel 3. vers. 1., *id est* pergebat invalescere; *LXX. ibidem habent*, καὶ *ἐκραταιοῦτο*, & roborabatur (*David*); *Vulg.*, & semper se ipso robustior (*erat*).

חָזָק *m.* Validus, valens, fortis, robustus, vehemens: חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ fortior est nobis, Num. 13. vers. 31. *Plural.* חֲזָקִים, Judic. 18. v. 26. *Construct.* חִזְקֵי־מֵצַח fortes frontis, *id est*, obfirmata fronte, Ezech. 3. v. 7. *Fæmin.* בְּיָד חֲזָקָה manu forti, Exod. 13. v. 19.

חֵזֶק *m.* Firmitas, fortitudo, robur: *Cum affix.* חִזְקִי firmitas mea, Psalm. 18. v. 2.

חֹזֶק *m.* Robur, Hag. 2. v. 26., בְּחֹזֶק יָד in robore manus, robusta manu, Exod. 13. v. 14. *Cum affix.* הֲלֹא בְחָזְקֵנוּ nonne robore nostro, Amos 6. v. 13. *Fæmin.* בְּחָזְקָה cum vehementia, *id est*, vehementer, fortiter, violenter, Judic. 8. v. 1., Ezech. 34. v. 4.

חָזְקָה *f. Idem*: *Construct.* כְּחֶזְקַת הַיָּד secundum robur manus, Isai. 8. v. 11. *Cum affix.* וּבְחֶזְקָתוֹ & in robore suo, 2. Paralip. 26. v. 16.

חִזְקִי Hhizki, *juxta Vulg.*, Hezeci, *nom. propr. filii Elphaal*, 1. Paralip. 8. v. 17.

חִזְקִיָּה Ezechiás, & Hezeciás, *nom. propr. filii Achaz regis Juda*, 2. Reg. 18. v. 1., *&c.*, *item*, *nom. propr. patris Ater*, Nehem. 7. v. 21.

חִזְקִיָּהוּ *Idem ac supra nom. propr.*

חזר *Radix Hebræis inusit. Sed Chaldæis est*, volvit, volutavit se, rediit, reversus est: *& Arab.* חָזַר *latine sonat*, oculis angustis fuit; *Inde*

חֲזִיר *m.* Porcus, sus, aper, Levit. 11. v. 7., Deut. 14. v. 8., *&c.* חֲזִיר מִיָּעַר porcus de sylva, *idest*, sylvestris, Psalm. 80. v. 14. *Unde* porcus *dictus* חֲזִיר, *quod in cœno* volutetur, *& lotus ad illud* redeat; *vel*, *ut alii*, *& præcipue Arabes volunt*, *nomen habet ab* oculorum angustia, *ex significatione radicis Arab.*

חֵזִיר Hazír, & Hezír, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 24. v. 15., Nehem. 10. v. 21.

חַח, הַח, *Vide supra post* חוֹח *pag. 292.*

חֲזוּת, חֲזִית *Vide in* חֲזָה *Chald.*

חָטָא Peccavit, *proprie per ignorantiam*, & errorem, a scopo, & *in specie*, a lege Dei aberravit. *Constr. cum* ב, & ל. *Præter.* מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי is, qui peccaverit mihi, *vel* adversus me, Exod. 32. v. 33., חֵטְא חָטְאָה peccatum peccavit, Thren. 1. v. 8. *Particip.* אֲשֶׁר חֹטֵא qui peccat, Eccl. 8. v. 12., *ubi* Sægol *est ex forma quiescentium tertia radicali* ה, *ut sæpè hæc duo genera formas inter se permutant*; *cum præfix.*, *& affix.* וְחֹטְאִי, *contracte pro* וְחֹטֵא בִי, & peccans in me, Prov. 8. vers. 36. *Fœmin. cum præfix.* הַחֹטֵאת *contracte pro* הַחֹטֵאת peccans, peccatrix, Ezech. 18. vv. 4. 20. *Infin. constr.* לַחֲטֹא ad peccandum, Levit. 5. v. 22., *& sine* א, *aut in* ו *mutato*, מֵחֲטוֹ־לִי, Genes. 20. v. 6., a peccando mihi; *Vulgat. habet*, ne peccares in me; *cum affix.* חַטֹּאתוֹ peccare eum, *vel* ejus, Ezech. 33. v. 12. *Futur.* אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד ne peccate in puerum istum, Genes. 42. v. 22. *Pih.* חִטֵּא mundavit, purgavit a peccato, expiavit: *Præter.* וְחִטֵּא אֶת־הַבַּיִת & mundabit domum istam, Levit. 14. v. 52. *Particip.* הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא sacerdos expians, *id est*, expiationis sacrificium offerens, Levit. 6. v. 19. *Futur. cum affix.*, & Nun *epenthet.* אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה ego expiabam illud, *id est*, luebam pro illo, Gen. 31. v. 39. וְחִטְּאוּ & expia-

expiavit, *id est*, in expiationis sacrificium obtulit eum, Lev. 9. v. 15. *Hiph.* הֶחֱטִיא peccare fecit, *vel* sivit, ad peccandum induxit: *Præter.* הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל ad peccandum induxit Israelem, 1. Reg. 14. v. 16. *& per Apocopam*, הֶחֱטִי 2. Reg. 13. vers. 6., הֶחֱטִיאָם חֲטָאָה גְדוֹלָה induxit eos ad peccandum peccato magno, 2. Reg. 17. vers. 21. *Particip.* מַחֲטִיא; *unde plural. constr.* מַחֲטִיאֵי peccare facientes, Isai. 29. v. 21. *Infin.* לְהַחֲטִיא, 2. Reg. 16. v. 19., *&* לַחֲטִיא, Eccles. 5. v. 5., peccare facere, ad peccare faciendum; *& per apocopen* אַחֲטִי, 2. Reg. 13. v. 6., peccare facere. *Futur.* וְלֹא יַחֲטִא & non sinebat aberrare, *vel* peccare, *scilicet lapidem, dum funda eum mitteret*, Judic. 20. v. 16.; *quidam intransitivè vertunt*, & non aberrabat, *ex quo loco propria verbi significatio perspicitur*. *Hithp. Futur.* יִתְחַטָּא purgaverit se, Num. 19. v. 13. יִתְחַטָּאוּ purificant se, Job 41. v. 16. תִּתְחַטְּאוּ purgatote vos, Num. 31. v. 19.

חֲטָא *m. Chald.*, *unde cum affix.*, & *mutato* א *in* י, וַחֲטָיָךְ & peccatum tuum, Dan. 4. v. 24.

חַטָּא *m.* Peccator. *Plur.* חַטָּאִים peccatores, Num. 32. v. 14. *Construct.* חַטָּאֵי עַמִּי peccatores populi mei, Amos 9. v. 10. *Cum affix.* חַטָּאֶיהָ peccatores ejus, Isai. 13. vers. 9. *Fœmin.* בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה in, *vel* super regnum peccans, Amos 9. vers. 8.

חֵטְא (*pro* חֵטְא) *m.* Peccatum, Deuter. 15. v. 9. *Cum affix.* בְּחֶטְאוֹ־מֵת in peccato suo mortuus est, Num. 27. v. 3. *Cum affix. fœmin.* בְּחֶטְאָה pro peccato ejus, Num. 15. vers. 28., *ubi deest* Mappik *in* ה; *Plural.* חֲטָאִים גְּדוֹלִים peccata magna, Eccl. 10. v. 4. *Construct.* חֲטָאֵי גִּלּוּלֵיכֶן peccata stercoreorum idolorum vestrorum, Ezech. 23. v. 49. *Cum affix.* אֶת־חֲטָאַי pecata mea, Gen. 41. v. 9.

חֲטָאָה *f.* Peccatum, Gen. 20. v. 9., Exod. 32. vers. 21., *&c.* *Metonymice*, sacrificium pro peccato, Psal. 40. v. 7.

חַטָּאָה *f.* Peccatum, *& quidem, ut notat Joa. Simon*, intensum, Exod. 34. v. 7., Isai. 5. v. 18. *Metonymice*, sacrificium pro peccato, Exod. 30. v. 10., Levit. 4. v. 21., Numer. 29. v. 11., Ezech. 45. v. 23., Hose. 4. vers. 8., Nehem. 10. v. 34. *Chald.* לְחַטָּאָה in sacrificium pro peccato, Esdr. 6. v. 17.

חַטָּאת *f. Ab* חַטָּאָה, *per contractionem*, *& ex forma Syriaca*, pecca-

peccatum ; *sed sæpius per metonymiam sumitur pro* sacrificio pro peccato : חַטָּאת רֹבֵץ peccatum cubat, Genes. 4. v. 7., *id est*, pœna peccati, *per Metonymiam*. *Construct.* מִדַּם חַטַּאת e sanguine peccati, *id est*, sacrificii pro peccato, Exod. 30. v. 10., חַטַּאת עַמִּי peccatum populi mei, Hos. 4. v. 8. *Sic etiam usurpatur quandoque tanquam absolutum* : *ut*, לְחַטָּאת pro peccato, Zach. 13. v. 1. *Cum affix.* עַל־חַטָּאתוֹ propter peccatum suum, Levit. 4. vers. 3. *Semel excidit* א, חַטָּת, Num. 15. vers. 24. *Plural.* כֶּסֶף חַטָּאוֹת pecunia pro peccatis, 2. Reg. 12. v. 17. *Constr.* חַטֹּאת Jerem. 50. v. 20. *Cum affix.* עַל חַטֹּאתָיו propter peccata sua, 1. Regum 16. ver. 19.

חטב Cæcidit, putavit; *& de* lignis *propriè dicitur* ; *ut* חָצַב *de* lapidibus : *Particip.* מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ a cæsore lignorum tuorum, cædente, *vel* putante ligna tua, Deuter. 29. v. 10. *Plural.* לַחֹטְבִים putatoribus istis, 2. Paralip. 2. v. 9. *Construct.* חֹטְבֵי עֵצִים putatores lignorum, Jos. 9. v. 21. *Particip. Præter.*, *sive Pahul*, חֲטֻבוֹת, Proverb. 7. v. 16. excisorum, segmentorum spondam, *id est*, segmentatam, tessellatam, affabrè, *&* artificiosè excisam, *&* exsculptam, *juxta Kimchi*; *LXX. vertunt*, ἀμφίταποι, *Vulg.*, tapetes *affabre elaborati*, *& variegati instar lapidum* cæsorum, *seu* sculptorum; *Theod.*, delineatæ; *Alii*, excisa, excisiones. *Infinit.* לַחְטֹב ad cædendum ligna, Deuter. 19. v. 5. *Futur.* יַחְטְבוּ מִן הַיְּעָרִים cædent e sylvis. Ezech. 39. v. 10. *Pyh. Partic.* מְחֻטָּבוֹת, Psal. 144. v. 12., excisi; *LXX.*, *& Vulg. habent*, circumornatæ; *Aq.*, dissipati, dispersi, *hoc est*, distincti, sculpti; *Sym.*, *& Hieron.*, ornati (*anguli*).

חִטָּה Triticum. *Vide in* חנט.

חֲטָאִי, הֶחֱטִי, הַחֲטִי, חַטָּאֶךָ, *&c. Vide supra* חָטָא *&c. pag.* 301. 302.

חַטּוּשׁ Hattús, *nom. propr. filii Semejæ*, 1. Paralip. 3. v. 22.

חֲטִיטָא Hatitá, *nom. propr. viri*, *&c.*, Esdr. 2. v. 42.

חַטִּיל Hatíl, *nom. propr. viri*, *&c.*, Esdr. 2. v. 57.

חֲטִיפָא Hatiphá, *nom. propr. viri*, *&c.*, Esdr. 2. v. 53.

חטם Distulit, protraxit, prolongavit : *Futur.* אֶחֱטָם־לָךְ differam tibi, *scilic.*, furorem meum, Isai. 48. vers. 9., *ut Kimchi*, *& Ab. Esra explicant*, *ut idem sit*, *quod* אַאֲרִיךְ *in præcedenti membro*; *R. Salom. Jarchi*, nares meas obstruam, *vel*

vel obturabo tibi, *ne scilic. egrediatur fumus iræ meæ*: *Quidam alii*, obsignabo, *id est*, concludam, neque exferam iram meam propter laudem meam, *quasi idem sit quod* חָתַם; *Vulgat.*, infrænabo.

חָטַף Rapuit, diripuit: *Præter.* וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם & rapiatis vobis, Judic. 21. v. 21. *Infinit.* לַחְטוֹף עָנִי ad diripiendum pauperem, Psal. 10. v. 9.

חָטַר *Radix Hebræis inusit. Arab.* viruit; *Inde*

חֹטֶר *m.* Virga, virgula, baculus: וְיָצָא חֹטֶר & prodibit virgula, Isai. 11. v. 1. חֹטֶר גַּאֲוָה baculus superbiæ, Prov. 14. vers. 3.

חַטָּת *Vide supra in* חַטָּאת *pag.* 302. 303.

חֲיָא *Chald.* Vixit, *vide infra in* חָיָה.

חַיָּא *Chald. idem quod* חַי, *de quo infra, sed in forma emphatica*, vivens, Dan. 6. vv. 21. 27. *Plural. emphat.* חַיַּיָּא, viventes, Dan. 2. v. 30., 4. v. 14.

חִיאֵל Hiél, *nomen propr. viri*, *qui instauravit Jericho*, 1. Reg. 16. v. 34.

חָיַב *in Kal inusit., unde Pih.* חִיֵּב, *ex quo præter. plur. m. cum præfix.*, וְחִיַּבְתֶּם, *quod vide supra in* חוב.

חָיָה Vixit, *in genere*, *& simpliciter*, *ut notat Joa. Simon. Determinate autem sonat latine*: I. bene, *sive* feliciter vixit, *ut* Deut. 8. v. 1., Job 21. v. 7., *&c.* II. vivus, & incolumis mansit, *ut* Genes. 42. v. 8., Exod. 1. v. 16., *&c.* III. convaluit, revaluit, *ut* Jos. 5. v. 8., 2. Reg. 1. v. 20., *&c.* IV. revixit, vitam recepit, 1. Reg. 17. v. 22., Job 14. v. 14., Isai. 26. v. 14., Ezech. 37. vv. 3. 9.: *Hinc metaphorice* recreatus, refocillatus est, Genes. 45. v. 27., Judic. 15. v. 19. *Præter. m.* וְחָיָה & is vivet, Esth. 4. v. 11., *& femin.* וְחָיְתָה & viva, incolumis maneat, Gen. 12. v. 13., וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ & vivas, & crescas, *vel* augearis, Deut. 30. v. 16., *qua phrasi Judæi uti solent in fine suarum Epistolarum, pro eo*, *quod nos dicimus*, vive, & vale; *& cum* ה *paragogico* וְחָיִתָה & vivas, Jerem. 38. v. 17. *Infin.*, *absolut.* חָיֹה vivendo, 2. Reg. 8. v. 10., *&c.*, *&* חָיוֹ יִחְיֶה vivendo vivet, Ezech. 18. v. 28. *Constr. cum præfix.* לִחְיוֹת ad vivendum,

dum, Ezech. 33. v. 12., *cum affix.* עַד חֲיוֹתָם, Jof. 5. v. 8., donec convalefcerent; *Vulgat.*, donec fanarentur. *Imperat.* וָחְיֵה & vive, Gen. 20. v. 7., Prov. 4. v. 4., *fœm.* חֲיִי vive, Ezech. 16. v. 6. *Futur.* הֲיִחְיֶה num vivet; *& per apocopam*, יְחִי הַמֶּלֶךְ vivat rex, *pro* יִחְיֶה, 1. Sam 10. v. 24. *Pih.* חִיָּה vivere fecit, *vel* fivit, vivificavit, vitæ reftituit, vivum in vita confervavit: *Metaphorice*, reftauravit: *Præter.* וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה & animam fuam in vita non confervavit, Pfalm. 22. v. 20. *Futur.* יְחַיֶּה אֶת שְׁאָר הָעִיר inftauravit reliquum civitatis, 1. Paralip. 11. v. 8., הַיְחַיּוּ אֶת־הָאֲבָנִים an vivificabunt lapides, Nehem. 3. v. 34., *id eft*, redivivos ftatuent. *Hiph.* הֶחֱיָה *idem*: *Præter.* הֶחֱיָה יְהוָה אֹתִי vivum Dominus confervavit me, Jof. 4. v. 10. *Infinit.* וְהַחֲיֵה אוֹתָם fervando eos in vita, Jof. 9. v. 30.

חיה, *vel* חֲיָא *Chald. Idem ac Hebr. fignificat*: *Imperat.* חֱיִי vive, Dan. 2. v. 4., *&c. Aphel partic.* מַחֵא, Dan. 8. v. 19., vivificans, in vita confervabat, vivere finens; *fed Theod. vertit*, ἔτυπτε, *Vulgat.*, percutiebat; *referunt ad* מְחָה percuffit, verberavit.

חָיֶה *f.* Vivens, vivax, vivida, *ad quam vocem, inquit Guarin, referunt nonnulli illud*, Exod. 1. verf. 6., וָחָיָה, & vivens fit, & vivat. *Plural.* חָיוֹת, Exod. 1. v. 19., bene valentes, vividæ, vivaces, vegetæ: *LXX. vertunt*, pariunt, *Sym.*, obftetrices (*funt*); *Vulg.*, obftetricandi habent fcientiam; *Theod*, vividos, & incolumes partus edunt.

חַיָּה *f.* Vita, vivens, vivum, animans, animal, beftia, fera: *Item*, cætus, caterva: שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה reptile animæ viventis, *id eft*, animatum, Genef. 1. v. 20., כָּעֵת חַיָּה fecundum hoc tempus vitæ, Genef. 18. v. 10., *id eft*, hinc poft annum: רוּחַ חַיָּה fpiritus vitæ, *id eft*, vitalis, Ezech. 1. v. 20., חַיָּה רָעָה beftia mala, Genef. 37. v. 20., צֵיד חַיָּה venationem feræ, Levit. 17. verf. 13., לַחַיָּה in catervam, 2. Sam. 23. v. 11., *juxta R. Salom.*, *At Kimchi in Com. habet*, in villam, vicum, *& putat*, *fuiffe locum, cujus mentio fit* 1. Sam. 17. v. 1., *&* 1. Paral. 11. v. 13. *Conftr.* אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ beftias terræ, Genef. 1. v. 25., חַיַּת קָנֶה caterva arundinis, *id eft*, arundifera, Pfalm. 68. verf. 31., חַיַּת יָדֵךְ caterva manus tuæ, Ifai. 57. verf. 10., *id eft*, Afsyrii, qui tibi ad manum

manum præstò fuerunt: *R. Salom. vertit*, vitam manus tuæ, *id est*, robur: *Ab. Esra*, vitam manus tuæ, *hoc est*, necessaria tibi, ac prosperitatem in operibus tuis. *Cum* ו *paragog.*, חַיְתוֹ bestia; *litera autem* Jodh *est hoc in casu destituta* Dagesch forti, *& notata* Scheva *pro* Kametz, *ut ea vox*, *inquit Guarin*, *distinguatur ab eadem cum affixo.* ו *composita*: *sic* חַיְתוֹ־אֶרֶץ bestia terræ, Gen. 1. v. 24., Psalm. 79. v. 2., כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי omnibus bestiis agri, *id est*, agrestibus. Psal. 104. v. 11. *Cum affix.* וְחַיָּתוֹ, Isai. 40. v. 16., & caterva sua; *Vulg.*, *& alii vertunt*, & animalia ejus, וְחַיָּתִי, Job 33. v. 28., (*ubi Massorethæ legunt* וְחַיָּתוֹ) vita mea, *vel* vita ejus, חַיָּתְךָ animalia tua, Psalm. 68. v. 11., חַיָּתָם bestia eorum, Num. 35. v. 3., Psalm. 78. v. 50. *Sed eadem dictio, quæ occurrit* Ezech. 7. v. 13., *a Vulg. redditur*, vita eorum; *ab Hebræis*, anima eorum; *ab aliis*, caterva ipsorum.: *Plur.* חַיּוֹת קְטַנּוֹת animantia parva, Psal. 104. v. 25., אַרְבַּע חַיּוֹת quatuor animalium. Ezech. 1. v. 5. *Notant hic nonnulli*, bestiam *a* חָיָה *dictam*, *quod robustiori valetudine*, *quam homines*, *sit prædita*; *cumque gregatim sæpius incedat*; *inde etiam* cœtus, caterva.

חֵיוָא, חֵיוָה *f. Chald.* Bestia, Dan. 4. v. 13., *&* 7. v. 5. *Emphat.* חֵיוְתָא Dan. 4. v. 11. *Constr.* חֵיוַת בָּרָא bestia agri, v. 9. *Plural.* חֵיוָן רַבְרְבָן bestiæ magnæ, Dan. 7. v. 3. *Emphat.* מִן כָּל חֵיוָתָא ab omnibus bestiis, v. 7.

חַיּוּת *f.* Vita: אַלְמְנוּת חַיּוּת viduitate vitæ, 2. Sam. 20. v. 3., *quæ scilicet per totam vitam duret*. *Quidam libri habent* חַיּוֹת: *Hinc LXX. sunt interpretati*, ζῶσαι, *Vulg.*, viventes.

חַוּוֹת *f. p.* Villæ, vici; *dicti a rad.* חָיָה, *quod ex eis ad* vitam *necessaria accersantur*: *vel quod in eis* animalium *greges* vivant *una*, *&* nutriantur: *Cum affix.* חַוֹּתֵיהֶם villas ipsorum, Num. 32. v. 41.

חֵיוְתָא *Vide in* חֵיוָא.

מִחְיָה *f.* Victus, sustentatio vitæ, vitalitas, Esdr. 9. vers. 8. *Constr* מִחְיַת בָּשָׂר חַי vitalitas carnis vitæ, Levit. 13. v. 10. *Cum affix.* מִחְיָתֶךָ victus tuus, Judic. 17. v. 10.

חַי *m.* Vita, salus: *item adjective*, vivens, vivus, vividus, vegetus, viridis, virens, bene, & feliciter valens, incolumis, *ut* 1. Sam. 25. v. 6., reviviscens; *unde metaphorica locutio*, עֵת חַיָּה tempus reviviscens, *id est*, revolutum, & ad

ad idem punctum rediens, Gen. 18. v. 10., *&c. Etiam per verbum sæpè explicatur, videl.*, vivere, in vivis esse, *quasi defectivum à* חיי. *At rectè Ab. Esra in* Exod. 1. v. 16. *scribit, literas* ו, *&* י *nunquam in lingua sancta constituere tertiam radicalem. Verbi usum habet*, וְאָכַל וָחַי & comedat, & vivat, Gen. 3. v. 22., *&* 11. v. 12., *& alibi*. הַעוֹד אָבִי חָי an adhuc pater meus in vivis est? Gen. 45. v. 3., הַבָּשָׂר הַחַי caro viva, *idest*, sana, non putrida, *aut* mortua, Levit. 13. v. 16., בְּאֵר לַחַי puteus viventis, Genes. 16. v. 14., *est autem illic tanquam proprium nomen*: לַחַי viventi, integro, & incolumi isti, 1. Sam. 25. v. 6., חַי אָנִי ut vivo ego, Num. 14. v. 21. *Ad hunc locum scribit R. Salom.* לשון שבועה כשם שאני חי וכבודי ימלא את כל הארץ כך אקיים להם: *id est*, locutio juramenti est: sicut ego vivo, & gloria mea impletura est totam hanc terram: sic ego præstabo eis, *&c. Definit etiam in* Tzere, *quasi formam constructam haberet, ut* וְחֵי אָחִיךָ & vivat frater tuus, Levit. 25. v. 36., חֵי נַפְשְׁךָ vivit anima tua, 1. Sam. 1. vers. 26., *quæ* asseverandi, *&* jurisjurandi *formula est*, ut vivat anima tua, per vitam tuam, quam vivis: *sic* 2. Sam. 14. v. 19. *Item*, חַי אֱלֹהֶיךָ ut vivit Deus tuus, Amos 8. vers. 14., חַי יְהוָה וְחֵי נַפְשְׁךָ ut vivit Dominus & vivit anima tua, 2. Reg. 2. vers. 2., *ubi notant Hebræi, de vero Deo dici* חַי, *alias* חֵי, *vide* 1. Sam. 20. v. 3., *&* 1. Sam. 25. v. 26., 2. Sam. 15. v. 21. *Plur.* חַיִּים, *& semel more Chald.*, חַיִּין, Job 24. vers. 22., חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם vivine estis omnes vos hodie? Deuter. 4. v. 4., מַיִם חַיִּים aquæ vivæ, Num. 19. v. 17., *semel* חַיִּים *per metonymiam notat* vitæ *medium, idest*, victum, Prov. 27. v. 27. *In regim.* חַיֵּי, Genes. 23. v. 1., *&c.*, vita, viventes, vivi, vivæ, viva. *Cum affix.* חַיֶּיךָ vita tua, Gen. 3. vv. 14. 17., *& in pausa, more poetico simul, & Chald.* חַיָּיְכִי, *pro* חַיַּיִךְ, Psalm. 103. v. 4., חַיַּי, *& in pausa*, חַיָּי vita mea, *Fœmin.* חַיָּה; *plur.* חַיּוֹת *vide supra pag.* 305.

חַי *m. Chald.* Vivus, vivens: *Cum præfix.* לְחַי viventi, Dan. 4. v. 31. *Plural.* בְּחַיִּין in vita, Dan. 7. v. 12. *Constr.* לְחַיֵּי מַלְכָּא pro vita regis, Esdr. 6. v. 10., חַיָּא, *&* חַיַּיָּא *vide supra pag.* 304.

חַיִּים *m. plur.* Vita: *plurale est, ut alia ætatum nomina, quasi* dies, *vel* tempora vitæ *dicas*; *quod vide supra pag.* 307.

חַיִל, *& in pausa*, חָיִל *m.* Robur, virtus, vires, strenuitas: præmunitio, propugnaculum, antemurale: acies, exercitus, copiæ: opes, facultates, opulentia: אַנְשֵׁי חַיִל homines roboris, *id est*, robusti, strenui, Genes. 47. v. 6., אִישׁ חַיִל vir potens robore, *aut* valens facultatibus, Ruth. 2. vers. 1., חַיִל גָּדוֹל copiæ magnæ, exercitus magnus, Ezech. 37. vers. 10. *Constr.* חֵיל פַּרְעֹה exercitus Pharaonis, Exod. 14. v. 28. *Usurpatur etiam hoc modo tanquam absolutum*, בְּחַיִל כָּבֵד cum copiis gravibus, *id est*, numerosis, 2. Reg. 18. vers. 17. *Et interdum absque* י, הַחֵל הַזֶּה exercitus hujus, copiarum istarum, Abd. 20., חוֹמָה וָחֵל muris, & præmunitioni, Isai. 26. v. 1., *sic* Thren. 2. v. 8., אֲשֶׁר־חֵיל יָם cujus præmunitio est mare, Nah. 3. v. 8. *Cum affix.* וּבְכָל־חֵילוֹ & in omni exercitu ejus, Exod. 14. v. 17., חֵילָהּ antemurale, propugnaculum, fortitudinem ejus, Zachar. 9. v. 4., *& sine* Mappik, לְחֵילָה, *quod Vulg. reddit*, in virtute ejus, Psal. 48. v. 14., כָּל־חֵילָם omnem substantiam, omnes opes eorum, Gen. 34. v. 29., בְּחֵילֵךְ in præmunitione tua, Psal. 122. v. 7. *Vide in* חול.

חַיִל *m. Chald.* Robur, strenuitas, Dan. 3. v. 20. *Cum præfix.* בְּאֶדְרַע וְחָיִל cum brachio, & robore, Esdr. 4. v. 23., *Constr.* בְּחֵיל שְׁמַיָּא in exercitu cæli, Dan. 4. v. 32. *Cum affix.* בְּחֵילֵהּ in copiis ipsius, Dan. 3. v. 20.

חִיל *m.* Dolor: *Vide supra in* חול *pag.* 295.

יָחִיל *m.* (*cum* Jod *Heemantico*, continuitatis *indice*, *ut notat Jca. Simon*) continuo, indesinenter expectans, Thren. 3. v. 26.

חִין Gratia, *vide in* חָנַן.

חַיִץ *m.* Paries luteus: בֹּנֶה חַיִץ exstruit parietem luteum, Ezech. 13. v. 10., *Rabbinis satis usitatum*, *& in Targum*, מְחִיצָא.

חִיצוֹן *m. vide supra post* חוץ *pag.* 296.

חֵיק, *& sine* Jod, חֵק *m.* Sinus, gremium: אֶל־חֵיק הָרֶכֶב in sinum currus, 1. Reg. 22. v. 35., *Cum præf.*, בַּחֵק in sinu, Prov. 21. v. 14., מֵחֵק e sinu, Prov. 17. v. 23. *Cum affix.* אֶל־חֵיקֶךָ in sinum tuum, Exod. 4. v. 7., חֵיקִי, Psal. 35. v. 13., 1. Reg. 3. v. 20., *&* חֵקִי, Job 19. v. 27., sinus meus.

חִישׁ *m. Vide supra post* חוש *pag.* 296.

חָכָה

חכה Expectavit, præstolatus est: *Construitur cum* ל. *Particip. plur. constr.* חוֹכֵי לוֹ exspectantes eum, Isai. 30. v. 8. *Pih.* חִכָּה *Idem*: *& construitur quandoque cum Accusativo*: *Præter.* חִכָּה אֶת־אִיּוֹב exspectavit Jobum, Job 32. v. 4. *Particip.* לִמְחַכֵּה־לוֹ præstolanti ipsum, Isai. 64. v. 4. *Infinit.* וּכְחַכֵּי & secundum præstolari, cum præstolantur, Hos. 6. v. 9., *LXX. vertunt*, *ἡ ἰσχύς σου*, & robur tuum; *legebant* וּכְחֵכֶּךָ; *Vulgat.*, & quasi fauces; *legebat* וּכְחִכֵּי, *ab* חֵךְ. *Imperat.* חַכֵּה exspecta, Habac. 2. v. 3. *Plur.* חַכּוּ exspectate, Sophon. 3. v. 8. *Futur.* וְלֹא תְחַכֶּה neque præstolaberis, 2. Reg. 9. v. 3., חַכָּה *vide infra*.

חכך *Radix Hebræis inusit.*, *Chald. autem est*, fixit, infixit; *Inde*

חַכָּה *f.* Hamus, *sic dictus*, *quod piscium faucibus* infigatur, Job 40. v. 25., Isai. 19. v. 8., Habac. 1. v. 15.

חֵךְ *m.* Palatum; *LXX.*, *Sym.*, *Theod.*, *Vulgat.*, *allisque est*, guttur, fauces, Job 12. v. 11., 34. v. 3. *Cum affix.* חִכּוֹ מַמְתַקִּים palatum ejus dulcedines, *idest*, dulcissimum est, Cant. 5. v. 16.

חכל *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.* חכל *proprie est* rubuit.

חֲכִילָה Hachilá, *nom. propr. collis in Tribu Juda*, *propè desertum Ziph*, 1. Sam. 24. v. 19., 26. v. 1.

חֲכַלְיָה Hachelái, *sive* Hacheliás, *nom. propr. Athersathæ*, Nehem. 10. v. 1.

חַכְלִילִי *m.* Rubicundus, Gen. 49. v. 12., *Targum habet*, יִסְמְקוּן rubicundi erunt.

חַכְלִילוּת *f.* Rubedo: חַכְלִלוּת עֵינָיִם rubedo, suffusio oculorum, Prov. 23. vers. 29.

חכם Sapiens fuit, sapuit: *Præter.* אִם־חָכַם לִבֶּךָ si sapit animus tuus, Proverb. 23. v. 15. *Fæm.* כִּי חָכְמָה מְאֹד quamvis sapiens sit valdè, Zachar. 9. vers. 2. *Futur.* הוֹלֵךְ אֶת־חֲכָמִים יֶחְכָּם ambulans cum sapientibus fit sapiens, Proverb. 13. v. 20. *Pih.* חַכֵּם sapientem reddere, informare. *Futur.* וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם & senes ejus sapientes reddit, informat, Psal. 105. v. 22., יְחַכְּמֵנוּ sapientes nos facit, Job 35. v. 11. *Pyh. Partic.* מְחֻכָּם peritissimus, sapientissimus, Psal. 58. v. 6. *Plur.* מְחֻכָּמִים apprimè sapientes, *Vulg.*, sapientiora, Prov. 30. v. 24. *Hiph Partic.* מַחְכִּימַת פֶּתִי sapientiam afferens simplici, Psalm.

Pſalm. 19. v. 8. *Hithp. Futur.*, וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר ne ſapiens ſis, *vel* ſapere tibi videtor nimium, Eccleſ. 7. verſ. 17., נִתְחַכְּמָה לוֹ ſapienter geramus nos ipſi, *id eſt*, adverſus ipſum, aſtutè illum opprimamus. Exod. 1. v. 10.

חָכָם *m.* Sapiens, peritus, Proverb. 3. v. 7. *Conſtruct.* חֲכַם־לֵב ſapiens animo, Prov. 10. v. 8. *Plural.* הוֹי חֲכָמִים væ ſapientibus, Iſai. 5. verſ. 21. *Conſtruct.* חַכְמֵי־לֵב ſapientes animo, Exod. 28. verſ. 3. *Cum affix.* חֲכָמָיו ſapientes ejus, Eſth. 6. v. 13. *Fæmin.* אִשָּׁה חֲכָמָה mulier ſapiens, 2. Sam. 20. v. 16. *Conſtruct.* חַכְמַת, Exod. 35. v. 25. *Plural.* אֶל־הַחֲכָמוֹת ad ſapientes, Jerem. 9. v. 17. *Conſtruct.* חַכְמוֹת נָשִׁים ſapiens quælibet mulierum, Proverb. 14. v. 1.

חַכִּים *m.*, *Chald.* Sapiens, peritus, intelligens: *Plur.* חַכִּימִין ſapientes, Dan. 2. vv. 21. 27. *Conſtruct.* חַכִּימֵי בָבֶל ſapientes Babyloniæ, Dan. 2. v. 12., *&c.*

חַכִּימַיָּא *m.*, *Chald. in ſtatu emphat.*, Sapientes, Dan. 2. v. 13., 5. v. 15.

חָכְמָה *f.* Sapientia, Proverb. 3. v. 13. *Conſtruct.* אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה ſapientiam Salomonis, 1. Reg. 5. v. 14. *Cum affix.* אֶת חָכְמָתוֹ ſapientiam ejus, *ibid. Plural.* יְדַבֵּר חָכְמוֹת eloquetur ſapientias, Pſal. 49. v. 4.

חָכְמָה *f. Chald.* Sapientia, Dan. 5. v. 11., *&c. Emphat.* חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא ſapientiam, & potentiam, Dan. 2. v. 23. *Conſtruct.* כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ pro ſapientia Dei tui, Eſdr. 7. v. 25.

חַכְמוֹנִי Achamoní, *&* Hachamoní, *nomen propr. virorum*, 1. Paralip. 11. v. 11., 27. v. 32., *qui, ut quibuſdam videtur*, 2. Sam. 23. v. 8. *appellatus etiam fuit* תַּחְכְּמֹנִי Tachkemonita; *Quidam tamen poſteriori hoc loco volunt, eſſe nomen gentile; Aliis eſt*, ſapiens, ſapientiæ doctor, *quaſi ſit nomen, ſupremum quemdam* ſapientiæ *gradum deſignans; unde a Vulg. redditur* ſapientiſſimus.

חַכִּימִין *m. Chald. plural.* Sapientes; *vide ſupra in* חַכִּים.

חָכְמְתָא *f. Chald.* Sapientia, *vide ſupra in* חָכְמָה *Chald.*

חלא *Vide infra* חָלָה, חָלַל, *& quæ ſequuntur*.

חֶלְאָה *f.* Spuma, ærugo: *LXX. eſt* ἰὸς, *Vulg.*, *R. Kimchi*, *& aliis*, rubigo: *Cum affix* אֲשֶׁר חֶלְאָתָהּ בָהּ cujus ſpuma eſt in ea, Ezech. 24. v. 6., *ubi deficit* Mappik: חֶלְאָתָהּ & ſpuma

ma ejus, *Ibid.* v. 11. *R. Salom. scribit*: Est excrementum, quod educitur ex ore ollæ per ebullitionem, *quod vocant* אֶשְׁקֻמָּא escume, *id est*, spuma. חֲלָאִים *Vide in* חֲלִי, *&c.* *pag.* 314.

חֶלְאָה Halaá, *nomen propr. alterius uxoris patris Thecuæ*, 1. Paralip. 4. v. 5.

חֵלָאם, *unde cum* ה *locali* חֵלָאמָה, 2. Sam. 10. v. 17., in Helám, *nomen propr. regionis, aut loci prope Damascum*.

חֶלְאָתָהּ *Vide in* חֶלְאָה.

חלב *Radix Hebræis inusit., quæ, Joa. Simone auctore, procul dubio notionem* pinguedinis *habuit. Inde sunt*

חָלָב *m.* Lac, Exod. 3. v. 8., גְּמוּלֵי מֵחָלָב depulsi a lacte, Isai. 28. v. 9. *Construſt.* חֲלֵב עִזִּים lac caprarum, Prov. 27. v. 27. *Cum affix.* חֲלָבֵךְ lac tuum, Ezech. 25. v. 4.

חֵלֶב *m.* Adeps, pinguedo, optimum *cujusvis rei*: אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ pinguedinem hujus terræ, Gen. 45. v. 18., עִם חֵלֶב כָּרִים cum adipe agnorum, Deuter. 32. vers. 14., עִם חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה cum adipe renum tritici, *ibid.*, חֵלֶב יִצְהָר adipem, *vel* pinguedinem olei, חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן pinguedinem musti, & frumenti, *id est*, opimum oleum, opimum, & optimum mustum, atque frumentum, Num. 18. v. 12. *Cum affix.* וְאֶת־חֶלְבָּם adipem earum, Num. 18. vers. 17. *Plural.* וְאֶת־הַחֲלָבִים & adipes, Lev. 9. v. 19. *Constr.* חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים sacrificia eucharisticorum, Levit. 6. v. 5. *Cum affix.* מֵחֶלְבֵהֶן & de adipibus eorum, Genes. 4. v. 4., *id est*, pinguissimis; *deest* י *signum numeri pluralis*: *Possit & singulare esse*.

חֵלֶב Hhéleu, *& juxta Vulgat.*, Héled, *nom. propr. filii Baanæ*, 2. Sam. 23. v. 29.

חֶלְבָּה Helbá, *nom. propr. civitatis in Tribu Aser*, Judic. 1. vers. 31.

חֶלְבּוֹן *m.* Chælbon, Ezech. 27. v. 18., *nom. propr. loci, in Syria, ubi* optimum *vinum crevit, ita Kimchi in* Isai. 27. v. 28. *Sym. tamen, Aquilæ, & Theodot. est*, λιπαρὸς, *Vulg.*, pinguis.

חֶלְבְּנָה *f.* Gálbanum, Exod. 30. v. 34. resina *est*, *vel* pinguedo, *cujus meminit Plinius* lib. 12. cap. 25. *in fine*; *odoris mali, ut a priscis Sapientibus Hebræorum traditum in Codice Talmudico* כְּרִיתוּת Kerithuth cap. 1. fol. 6.

חָלַד *Radix Hebræis inusit. Chald.*, abscondit, abdidit: *Syr.*, suffodit, effodit: *Arab.*, perennavit, duravit. *Aliis tamen videtur*, חָלַד, *literis transpositis*, *idem esse ac* חָדַל cessavit, desiit, instabilis fuit: *Inde*

חֶלֶד *m.*, *& in pausa* חָלֶד Ævum, tempus, terra, *cessans*, *instabilis*, *& transiens*, יָקוּם חֶלֶד, Job 11. v. 17., surget, exsurget, *vel* stabit tempus; *Vulgat. autem*, *aliique vertunt*, fulgor consurget; זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד, Psal. 89. v. 48., recordare, ego cujus temporis sim, *id est*, quantulum ævum meum sit; *Vulg. vertit*, memorare, quæ mea substantia; כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד omnes habitatores terræ, Psal. 49. v. 2., *juxta Chaldæum*, *& R. Salom.*, *qui scribit*, terram *sic vocari*, *quia* senescit, *& fit* חֲלוּדָה rubiginosa, Psal. 30. v. 24. *Nam* חָלַד rubiginosum esse, *vel* fieri, *apud Rabbinos*. *Cum affix.* וְחֶלְדִּי Psalm. 39. vers. 6., & tempus meum; *Vulgat.*, & substantia mea.

חֹלֶד *m.* Mustela, *sic dicta*, *auctore Joa. Simone*, *quod se in cavernis*, *& intra parietes* abscondat: *Bocharto tamen est*, talpa; *a* suffossione terræ *nomen habens*, *quæ Syris*, Hholda, *&* Hhold *appellatur*: הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר mustela, & mus, Levit. 11. v. 29.

חֻלְדָּה Holdá, *nomen propr. prophetissæ uxoris Sellum filii Thecuæ*, 2. Reg. 22. v. 14.

חֶלְדַּי Holdái, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 27. vers. 15., Zachar. 6. v. 10.

חָלָה, *&* חָלָא Ægrotavit, ægrotus, æger, infirmus fuit. *Præter* כִּי חָלָה quod ægrotaret, Isai. 30. v. 1., חָלִית *f.* ægrotasti, Isai. 59. vers. 10., חָלִיתִי ægrotavi, 1. Sam 30. v. 13., Isai. 33. v. 24. *Item*, ægre mihi fuit, dolui, Prov. 23. v. 35. *Particip.* חוֹלֶה ægrotans, Genes. 48. v. 1., *item*, cui ægre est, ægre ferens, dolens, 1. Sam. 22. v. 8. *Particip. f.* חוֹלָה ægrotans, ægrota, ægrotum, Jerem. 4. v. 31., *&c.*, *& metaphorice*, (malum) ægrum, *id est*, ægre curabile, Eccles. 5. vv. 12. 15. *Constructi.* חוֹלַת, Cant. 2. v. 5., ægra, *LXX.*, *& Symac. est*, vulnerata, sauciata (sum); *Vulgat.*, langueo: *cum præfix.* שֶׁחוֹלַת quod ægra (sim), quia langueo, *Infin. constr. cum præfix.*, *& affix.* בַּחֲלֹתוֹ cum ægrotasset ille, Isai. 38. v. 9., בַּחֲלוֹתָם, Psalm. 35. vers. 13., in ægrotando

cos,

eos, cum ægrotabant; *Aq.*, & *Symac. vertunt*, in infirmitate, *sive* infirmitatibus eorum; *LXX. autem*, & *Vulg. habent*, cum mihi molesti essent. *Futur.* וַיֶּחֱלָא & ægrotavit, 2. Paralip. 16. v. 12., *cum* א *loco* ה, *ex forma quiescentium tertia radic. Per apocop.* וַיָּחַל & ægrotavit, 2. Reg. 1. v. 2., *pro* וַיֶּחֱלֶה. *Niph.* נֶחֱלָה ægritudine, morbo affici, infirmari: *Præter.* וְנֶחֱלֵיתִי & ægritudine affectus fui, Deuter. 8. v. 27., נֶחְלוּ infirmi fuerunt, Jerem. 12. v. 13. *Partic. fœm.* בְּיוֹם נַחֲלָה in die ægræ, *scil.*, מַכָּה plagæ, Isai. 17. vers. 11., *ut Ab. Esra notat, juxta illud*, נַחְלָה מַכָּתֶךָ ægra est plaga tua, Nah. 3. v. 19., *item* Jerem. 14. v. 17. *Plural.* הַנַּחֲלוֹת omnes ægræ, Ezech. 34. vers. 21. *Pihel* חִלָּה ægrotare fecit, morbo affecit, Deuter. 29. v. 22. *Infinit.* חַלּוֹתִי הִיא infirmare meum illud est, *id est*, hoc me infirmum reddit, Psal. 77. v. 11., *LXX. ibidem habent*, ἤρξάμην, *Vulg.* cœpi; *referebant ad* חָלַל. *Alias* חִלָּה *semper jungitur nomini* פָּנִים facies, *estque*, precari, deprecari, obtestari aliquem: *Præter.* חִלִּיתִי פָנֶיךָ deprecor faciem tuam, Psal. 119. v. 58. *Imper. per Apocopam*, חַל־נָא deprecare quæso, (faciem Domini), 1. Reg. 13. v. 6. *Puh. Præt.* חֻלֵּיתָ infirmatus fuisti, Isai. 14. v. 10. *Hiph.* הֶחֱלָה: *Præter. per Apocopam* הֶחֱלִי morbo affecit, Isai. 53. v. 10. *pro* הֶחֱלִיא, *ad formam Quiescentium tertia radicali* א: *hæc enim inter se frequenter commutantur*: הֶחֱלֵתִי ægritudine affeci, Mich. 6. v. 13., *Vulgat. vertit*, cœpi, *legebat*, הַחִלּוֹ. *Plur.* הֶחֱלוּ, Ose. 7. vers. 5., morbo affecerunt; *LXX.* ἤρξαντο; *Vulgat.*, cœperunt; *legebant*, הַחִלּוּ *ab* חָלַל. *Particip. fœmin.* מַחֲלָה לֵב ægrum efficit cor, Proverb. 13. vers. 12. *Hoph.* הָחֳלֵיתִי ægrotus factus sum, vulneratus sum, 1. Reg. 22. vers. 34. *Hitpb. Infin.* לְהִתְחַלּוֹת ut morbo conflictaretur, ut ægrotaret, 2. Sam. 13. v. 2. *Imperat. per Apocopam*, הִתְחַל ægrotum age, ægrotare te simula, 2. Sam. 13. v. 5. *Futur.* וַיִּתְחַל & ægrotum egit, ægrotum se simulavit, *ibi* v. 6. *Vide* חָלַל, & *quæ sequuntur*: תַּחֲלֻאִים, מַחֲלָיִים, חֲלָאִים, *vide pag.* 314.

חַלָּה *f. Vide infra post* חָלַל.

חֲלַח Halà, *nom. propr. civitatis, aut loci juxta fluvium Gozan*, 2. Reg. 17. v. 6., 18. v. 11.

חֳלִי *m.* Morbus, infirmitas, ægritudo: וָחֳלִי רָע & infirmitas mala,

mala, Eccles. 6. v. 2. *In pausa*, וְידוּעַ חֹלִי & expertus morbum, Isai. 53. v. 3. *Cum affix.* חָלְיוֹ ægritudo ejus, 1. Reg. 17. v. 17. *Plural.* וָחֳלָיִם רָעִים & morbos pessimos, Deut. 28. v. 59., בַּחֳלָיִים in infirmitatibus, 2. Paralip. 21. v. 15. *Cum affix.* חֳלָיֵנוּ morbos nostros, Isai. 53. v. 4.

חֲלִי Chali, *nom. propr. civitatis in Tribu Aser*, Jos. 19. v. 25.

חֲלִי *m.* Ornamentum, monile, Prov. 25. v. 12. *Plural.* חֲלָאִים ornamenta, monilia, Cantic. 7. v. 1.

חֶלְיָה *f. Idem*: *Cum affix.* חֶלְיָתָהּ monili suo, Hos. 2. v. 13.

מַחֲלֶה *m.* Morbus, infirmitas: *Constr.* בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ morbo intestinorum tuorum, 2. Paralip. 21. v. 15. *Cum affix.* מַחֲלֵהוּ ægritudinem ipsius, Prov. 18. v. 14.

מַחֲלָה *f. Idem*, Exod. 23. v. 25., 1. Reg. 8. v. 37.

מַחֲלַת Machalath; *habet formam constructam antecedentis nominis*; *usurpatur tamen tanquam absolutum in titulo* Psalmi 53., *&* 88. *R. Salom. dicit*, *esse* instrumentum musicum *sic appellatum*: *Ab. Esra putat*, *esse initium alicujus suavissimi carminis*, *tunc decantari soliti*: *Vide etiam in* חלל *inter Nomina*.

מַחֲלֻיִים *m. p.* Morbi, 2. Paralip. 24. v. 25.

תַּחֲלֻאִים *m. p. Idem*: מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים mortibus ægritudinum, *id est*, ægerrimis, Jerem. 16. v. 4. *Constr.* תַּחֲלוּאֵי רָעָב ægritudines famis, *id est*, ob famem, Jerem. 14. v. 18. *Cum affix.* וְאֶת תַּחֲלֻאֶיהָ & infirmitates ejus, Deuter. 29. v. 21.

חַלְחָלָה *f.*, *&* תַּחְחַלְחַל *Vide supra post* חול *pag.* 294. 295.

חַלְחוּל Hhalhhul, *&* *juxta Vulgat.*, Halhul, *nom. prop. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 58.

חלט *Chald.* Excidit, præcidit: *unde Particip. ex Aphel in* *Targum*, צוּרְעָא מַחְלְטָא lepra exscindens, erodens, Levitic. 13. v. 15., *in Jonath*. *Hinc est*, præcise, & proprie aliquid facere, proprium facere, appropriare: præcisè, simpliciter, proprie, absolute dijudicare, adjudicare, cognoscere, pronunciare: *Hinc capiendum illud Hebraicè*, וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ, 1. Reg. 20. v. 33., & homines isti experiebantur, festinabant, & propriabant, an ex ipso esset res ista, *idest*, festinabant, ut experimento cognoscerent, & propriè, & præcisè explorarent; *LXX. sunt ita interpretati*, ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ & collegerunt sermonem (*Chald.*, *&* *Vulg.*, & rapuerunt

runt verbum) ex ore ejus, *hoc est*, *addit Guarin*, *statim respondérunt ei secundum verbum*, *quod dixerat*, *&c. Secundum hunc sensum*, *qui videtur esse commodior*, *pro* הַמְּמַנּוּ an ab ipso ? *legendum* הַמְּמַנּוּ quod ab ipso (*prolatum erat verbum*).

חלך *Radix Hebræis inusit. Arab.*, valde niger fuit. *Hinc*, *ut videtur Joa. Simoni*, *est*

חֵלְכָא ; *unde plur.* חֵלְכָאִים, *vide in sequenti dictione* חֵלְכָה.

חֵלְכָה, *& in pausa* חֵלְכָה *m.*, Psal. 10. v. 8., Pauper, mendicus, afflictus, valde tristis, infelix, miser : *color enim* ater, *&* tenebræ, *addit ille*, *symbolum sunt* mœroris, infelicitatis, *&* miseriæ : *Massora numerat dictionem hanc inter ea*, *in quibus* כה *est affixum*, *& sic Chaldæus accipit illud* Psalm. 10. v. 10., *at* v. 8., *simpliciter* מִסְכְּנַיָּא pauperes. *Nam in posteriori vertit* מִסְכְּנַיָּא pauperes, *in altero*, עֲנִיֶּיךָ afflicti tui. *Plural. cum* א, חֵלְכָאִים pauperes, Psalm. 10. v. 10., *id est*, עֲנִיֵּי *vel*, עֲנִיֵּי, *ut Chaldæus vertit*. *Si a præcedenti est*, *tunc redundat* Dagesch, *&* א *est pro* ה. *Masorethæ legunt divisim* חֵל כָּאִים, *& ideo* כ *daghessatum est*. *Est autem* חֵל כָּאִים turba attritorum. *Nam a* כָּאָה *dicitur* הִכְאָה attrivit, נִכְאָה attritus fuit. *Inde*, כָּאֶה attritus, pauper, *instar* בָּלָה, *unde* בָּלִים. *Sic & singulare possit esse*, *quasi* חֵל כָּאֶה viribus attritus.

חלל Perforari, perfodi, confodi : vulnerari, saucium fieri : tripudiare, saltare. *Præter.* וְלִבִּי חָלַל & cor meum saucium est, *Vulgat.*, conturbatum est, Psalm. 109. v. 22. *Particip.* וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים & cantantes æque, ac tripudiantes, Psal. 87. v. 7. *Infinit.* לָחוּל ad saltandum, *Vulg.*, ad ducendos choros, Jud. 21. v. 21., *&* Schurek *est loco* Cholem. *Hinc etiam*, *juxta quosdam*, חַלּוֹתִי הִיא vulnerari meum, confodi meum, *id est*, lethale vulnus meum est, Psal. 77. v. 11. *Niphal* נִחַל pollutum, profanatum est : *Præter. ex forma defectivorum* Pe נ, *quæ in toto hoc præterito obtinet*, נִחַל *pro* נֶחַל, Ezech. 25. v. 3., pollutum, profanatum est : *cum præfix.* וְנִחַלְתְּ, Ezech. 22. v. 16., & polluta, & profanata est; *LXX. vertunt*, & hæreditabo; *Vulgat.*, & possidebo; *legebant* à נָחַל וְנָחַלְתִּי hæreditavit, possedit : *Plur.* וְנִחֲלוּ, Ezech. 7. v. 24., & polluentur; *Vulg.*, & possidebunt; à נָחַל ut

ut supra. *Infinit.* הֵחֵל profanari, Ezech. 20. vv. 9. 14. 22., *cum affix.*, *& præfix.* לְהֵחַלּוֹ ad contaminandum se, ut polluatur, *alii habent*, ut profanetur ille, Levit. 21. v. 4. *Pih.* חִלֵּל *vel* חוֹלֵל profanare, communem facere, confodere: tibicinare, tibiis canere: saltare: *Præter.* חִלֵּל בְּרִיתוֹ profanat fœdus suum, Psal. 55. v. 21. *Plural. cum affix.* וְחִלְּלוּהָ *pro* חִלְּלוּהוּ & profanabunt illud, Ezech. 7. v. 21. *Particip.* בְּיַד מְחַלְלֶךָ in manu confodientis te, Ezech. 28. v. 9. *Plur.* מְחַלְּלִים בַּחֲלִלִים tibicinantes tibiis, 1. Reg. 1. v. 40. *Fœm. alterius formæ*, מִן הַמְּחֹלְלוֹת ex saltantibus, *Vulgat.*, quæ ducebant choros, Judic. 21. v. 23. *Alias semper in hac conjugatione est* profanare. *Puh. Particip.* הַמְחֻלָּל quod profanatum est, Ezech. 36. v. 23. *Plur.* מְחֻלְּלֵי חֶרֶב confossi gladio, Ezech. 32. v. 26. *Hiph.* הֵחֵל incipere: *& bis*, profanare: *Præter.* כִּי־הֵחֵל quum cœpisset, Genes. 6. v. 1. *Infin. cum affix.* הַחִלָּם incipere eorum; *Vulg.* cœperuntque, Genes. 6. v. 11. *Futur.* אַחֵל profanabo, Ezech. 39. v. 7., לֹא יַחֵל non profanabit, Num. 30. v. 3., *cum* Pathach, *ad differentiam alterius significationis*, *ut* אָחֵל תֵּת incipiam dare, Deuter. 2. v. 25. *Hoph. Præter.* אָז הוּחַל tunc cœptum est, Genes. 4. v. 26. *Hithpah.* הִתְחוֹלֵל; *unde part.*, מִתְחוֹלֵל, Job 15. v. 20., *Vide supra in* חול.

חֹל *m.* Profanum, commune: לֶחֶם חֹל panis profanus, *vel* communis, 1. Sam. 21. vers. 4., בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל inter sacrum, & profanum, Levit. 10. v. 10.

חֵל, חֵיל, חַיִל, חֵיל, חִילָה. *Vide supra in* חַיִל *pag.* 308.

חָלָל *m.* Confossus, vulneratus, sauciatus; *& juxta Aq.*, *& Sym.*, ἀνῃρημένος, *Vulg.*, interfectus, Numer. 19. vers. 18., Deuteron. 21. vv. 1. 2. 3. 6., 1. Samuel. 19. vers. 25., confossus; *Construct.* בַּחֲלַל־חֶרֶב in confossum gladio, Num. 19. v. 16. *Plur.* וְדַם־חֲלָלִים & sanguinem confossorum, Num. 23. v. 24. *Constr.* חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב confossi gladio, quam confossi fame, Thren. 4. v. 9. *Cum affix.* מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ dolorem confossorum tuorum, Psam. 69. v. 27. *Item* חָלָל *est latine* profanus, sanctitate carens, impius, Ezech. 21. v. 30. *Fœm.* אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה mulierem meretricem, & profanam, sordidam, *sive* vile postribulum, Levit. 21. vv. 7. 14.

חָלִיל *m.* Tibia, fistula, *sic dicta*, *quod* perforata, *&* concava

sit,

ſit, unde & חָלוּל Rabbinis concavum *eſt* : תֹּף וְחָלִיל tympanum, & tibia, Iſai. 5. v. 12. *Plur.* כַּחֲלִלִים tanquam tibiæ, Jerem. 48. v. 36.

חָלִילָה Abſit, *vox abominantis aliquid tanquam* profanum. חָלִילָה לְּךָ abſit tibi, Geneſ. 18. v. 25., חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ abſit a ſervis tuis, Geneſ. 44. v. 7.

חַלָּה *f.* Levit. 8. v. 24., 24. v. 5., Num. 15. v. 20., Placenta; *Aq., Sym., & Theod. eſt* κολλύρα; *LXX.* κολλυρὶς; *item alibi eiſdem eſt*, ἄρτος; *Vulg., & aliis eſt*, collyra, collyrida, *item* panis, torta. *Conſtruct.* וְחַלַּת לֶחֶם & collyram panis, Levit. 8. v. 26. *Plural.* וְחַלּוֹת מַצּוֹת & placentæ azymæ, *ſive* infermentatæ, Levit. 2. v. 4. *Nonnullis autem videtur, ideo* placenta *appellata* חַלָּה *a rad.* חָלַל perforatus eſt, *quod illa in medio eſſet* transfixa, *ſive* perforata, *ne ſcilicet bullaret*.

חַלּוֹן, & חַלֹּן *c.* Feneſtra, Geneſ. 8. v. 6., *ſic dicta, quod ſit quaſi* foramen, *vel* perforatio *parietis* : *Plural.* וְחַלּוֹנִים & feneſtræ, Ezech. 40. v. 25., *& irregulariter* חַלּוֹנַי, *pro eodem*, Jerem. 22. v. 14. *Conſtruct.* חַלּוֹנֵי, *quod tamen pro abſoluto* חַלּוֹנִים *ponitur*, 1. Reg. 6. v. 4. *Cum affix.* בְּחַלּוֹנֵינוּ per feneſtras noſtras, Jerem. 6. v. 21., *& forma fœm.* חַלּוֹנוֹת Ezech. 40. v. 29.

מָחוֹל *m.* Chorus, Pſal. 149. v. 3. *Conſtr.* בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים cum choro ludentium, Jerem. 31. v. 4. *Cum affix.* מְחוֹלֵנוּ chorus noſter, Thren. 5. v. 15. *Fœmin.* מְחוֹלָה; *unde Conſtr.* כִּמְחֹלַת Cant. 7. v. 1. *Plural.* וּמְחֹלֹת & choros, Exod. 32. v. 19., וּבִמְחֹלֹת & cum choris, Exod. 15. v. 20.

מְחִלּוֹת *f. p.* Foſſæ, cavernæ, voragines, *a verbo* חָלַל, *quod ſint* loca *terræ* aperta, *ideſt*, excavata, *ſive* effoſſa, Iſai. 2. verſ. 19.

מַחֲלָה, *unde conſtr.* מַחֲלַת *in titulo*, Pſal. 53., *&* 88., *quod ab LXX., ſervata voce Hebraica, ſed ab amanuenſibus, ut Guarin arbitratur, nonnihil corrupta, redditur*, Μαελέθ, *a Vulg.*, Maeleth; *a Sym.*, χορός, *ab Hieron.*, chorus : *Aliis eſt initium* cantilenæ, *ad cujus modos hic Pſalmus cantabatur*. *Quidam volunt, eſſe generale nomen Inſtrumentorum muſicorum, quæ* excavata, *&* perforata *ſunt, ac inflari ſolent, & dicuntur* pneumatica, *ut* tibiæ, tubæ, buccinæ. *Vide etiam in* חָלָה *inter nomina*.

תְּחִלָּה

תְּחִלָּה *f.* Initium, principium, Genef. 13. verf. 3. *Conftruct.* תְּחִלַּת חָכְמָה principium fapientiæ, Prov. 9. v. 10.

חלם, *Joa. Simone auctore, in genere fonat latine* craffus fuit, *vel* factus eft; craffities *autem tum ad* robur, *tum ad* pinguedinem *refertur*; *hinc* חָלַם *fignificat* I. robuftus, firmus, folidus, durus fuit, convaluit, revalefcit, *ex dialecto Chaldaica*: II. pinguefactus eft, pinguefcit, augefcit: *Et quia ex humoribus, five vaporibus* craffis fomnus, *&* infomnia *oriri folent, hinc* III. fomniavit: *Præter.* חָלַמְתִּי חֲלוֹם fomniavi fomnium, Genef. 37. v. 9. *Futur.* וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם & fomniarunt fomnium, Gen. 40. v. 5., יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם revalefcant, pinguefcant, roborentur, *& juxta Vulg.*, feparantur nati, filii eorum, Job 39. v. 4. *Cum* ן *paragogico, & in paufa*, יַחֲלֹמוּן fomniabunt, Joel. 3. v. 1. *Cum* ה *paragog.*, וַנַּחַלְמָה & fomniavimus, Gen. 41. v. 11. *Hiph. Partic. plur.* אֲשֶׁר אַתֶּם מַחְלְמִים quæ vos facitis, *vel* curatis fomniari, Jerem. 29. verf. 8., *& eft irregulare, pro* מַחֲלִימִים. *Futur.* וְתַחֲלִימֵנִי & revalefcere facies me, Ifai. 38. verf. 16., *id eft*, fanabis, *qua fignificatione apud Syros frequens*; *Vulgat. ibidem vertit*, corripies me; *Alii habent*, fomno degravas, *vel* fomniare facis.

הֶחֱלִם, *vide* חָלַל *in Hiph.*

חֲלוֹם *m.* Somnium: *Cum affix.* וָאֵרֶא בַּחֲלוֹמִי & vidi in fomnio meo, Gen. 41. v. 22. *Plural.* חֲלוֹמוֹת, *& cum affix.* בַּחֲלוֹמֹתָם fomniis fuis, Jerem. 23. 2. 27.

חֵלֶם Hélem, *nom. propr. viri e captivitate Babylonica reducis*, Zach. 6. v. 14.

חֵילָם Helám, 2. Sam. 10. verf. 16., *nom. propr. regionis, aut loci prope Damafcum, non longe a Jordane*; *Vulg. hoc in loco appellative accepit*; *vertit enim*, exercitus eorum. *Vide fupra* חֲלָאמָה.

חֵלֶם *m. Chald.* Somnium: חֵלֶם חֲזֵית fomnium vidi, Dan. 4. v. 2., 7. v. 1. *Cum affix.* חֶזְוֵי חֶלְמִי vifiones fomnii, Dan. 4. v. 6. *Plural.* חֶלְמִין *&c.*

חֶלְמָא *m.*, *Chald. in ftatu emphat.*, Somnium, Daniel. 4. verf. 3., *&c.*

חַלָּמוּת *f.* Job 6. v. 6., Vitellus; *Joa. Simoni eft*, lac coagulatum; *LXX. vertunt*, vana, vacua; *Vulgat.*, quod mortem affert

affert; *legebat* הַלְמוּת, *cum* ה *articulo*, *aut pronomine relativo*, & ל *præpositione* ad, & מוּת mori, mors.

אַחְלָמָה *f.* Amethystus, Exod. 28. v. 10. *Lapis pretiosus est, sic dictus, quod gestantibus* somnia *inducit*, *scribit Aben Esra*.

חַלָּמִישׁ *m.* Silex, petra durissima: *quandoque nomen* rupis *ad auxesin adjunctum sibi habet*: הַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם petram durissimam in fontem aquarum, Psal. 114. v. 8., מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ è rupe petræ, *id est*, durissima, Deut. 8. v. 15., & *forma constructa*, מֵחַלְמִישׁ צוּר de petra rupis, Deuter. 32. v. 13.

חַלּוֹן, & חַלֹּן *Vide supra pag.* 317.

חִילֵן Hhilén, & *juxta Vulg.*, Helón, *nom. propr. civitatis Leviticæ in Tribu Dan, quæ eadem esse videtur atque* Ajalon, 1. Paralip. 6. v. 43.

חֵלֹן Helón, *nom. propr. patris Eliab, principis Tribus Zabulon*, Num. 1. v. 9., 2. v. 7., 10. v. 16.

חלן, *vel* חלון Holón, & Olón, *nom. propr. civitatis confugii in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 51.

חָלַף Transfixit, transfodit, perforavit. *Verba autem* secandi, *ut notat Joa. Simon*, *referuntur ad* colores acutos, *qui oculos magis* feriunt, *sive* stringunt, *ut sunt* color splendidus, rubicundus, & viridis: *Habent præterea sensum* transitus, & mutationis *cujuscumque loci*, *temporis*, *ordinis*, *conditionis*, *aut qualitatis*, *in bonum*, *vel in malum*: *Hinc* חָלַף *notat* I. pertransivit, transivit, præteriit, permeavit: II. exscidit, conscidit: III. mutavit, mutatus, innovatus fuit: *Præter.* הַגֶּשֶׁם חָלַף pluvia præteriit, Cant. 2. v. 11. *Cum præfix.* וְחָלָף, Psal. 90. v. 6., & viruit, vires accipit; *Vulgat.*, transeat: *Fem.* וְחָלְפָה רַקָּתוֹ, Judic. 5. v. 26., & pertransivit tempora ejus, *scilicet*, paxillo, *vel*, pertransire fecit paxillum per tempora ejus, *ut Kimchi in Comment. explicat*, & *similiter Paraphrastes Chaldæus*; *Vulgat. ibidem vertit*, & tempus valide perforans; *Alii habent*, & perfodit, perforavit. *Infin. constr.* לַחֲלוֹף ad transeundum, Isai. 21. v. 1. *Futur.* יַחֲלֹף exscindet, concidet, *Vulg.*, conterentur, Isai. 2. v. 18. *Sed apud* Job 4. v. 15., 9. v. 11., *est* transibit, abierit; אִם־יַחֲלֹף, Job 11. v. 10., *varie redditur*; *Vulgat.*, si subverterit; *Alii habent*, si transeat, *instar prædonis*, qui

qui prædam abigit, si pervadat, exterminet, *vel* exterminare velit: *Cum affix.* תַּחְלְפֵהוּ, Job 20. v. 24., trajiciet, perfodiet eum; *Vulg.*, irruet. *Pih.* חִלֵּף commutavit, permutavit, transire fecit in alterius locum. *Futur. cum præfix.* Vau *convers.* וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו & mutavit vestes suas, Gen. 41. v. 14., 2. Sam. 12. v. 20. *Hiph. Præter.* וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי & mutavit mercedem meam, Gen. 31. v. 7. *Imper.* וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם & mutate vestimenta vestra, Genes. 35. vers. 3. *Futur.* וַתַּחֲלֵף, & commutasti, Gen. 31. v. 41., *sed cum affix.* תַּחֲלִיפֵם transire facies, mutabis eos, Psalm. 102. vers. 27. תַּחֲלִיף *fœm.*, Job 29. v. 20., instaurabitur; *Aliis est*, revirescebat, vigescebat, innovabit se; עוֹד יַחֲלִיף, Job 14. v. 7., adhuc innovabit, *scil. ramos suos*, *aut intransitive*, innovabit se, innovabitur; *Vulg.*, *& alii vertunt*, rursum virescit, revirescit; *Cum affix.*, *&* Nun *epenthet.* יַחֲלִיפֶנּוּ permutabit, permutet illud, Levit. 27. v. 10. *Plur.* נַחֲלִיף permutabimus; *aliis est*, revirescere faciemus, Isai. 9. v. 9., יַחֲלִיפוּ, Isai. 40. v. 31., 41. v. 1., revirescent (*viribus*), *vel transitive*, revirescere facient (*vires*), *Vulg.*, mutabunt, mutent (*fortitudinem*).

חֲלַף *Chald.* Transiit, mutatus fuit; *unde futur. plur.* יַחְלְפוּן, Dan. 4. vv. 13. 20. 22., transibunt; *Vulg. vertit*, mutentur, mutabuntur.

חֵלֶף Pro, vice: *Notat unius rei pro altera* commutationem: חֵלֶף עֲבֹדָתָם pro ministerio ipsorum, Num. 18. v. 21.

חֵלֶף Héleph, *nom. propr civitatis*, *& termini Tribus Nephthali ad aquilonem*, Jos. 19. v. 33.

חֲלוֹף *masc.* Transitus: כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף Proverb. 31. v. 8., omnium filiorum transitus, *sive* excisionis, *qui e vita* exscindi *debent*, *& morti adjudicantur*: *sive*, *omnium mortalium*, *quorum vita levis* transitus *est ad mortem*. *Vulg.*, qui pertranseunt.

חֲלִיפָה *f.* Mutatio, immutatio, vicissitudo: *Cum affix.* עַד בּוֹא חֲלִיפָתִי donec veniat immutatio mei, Job 14. v. 14., *R. Levi vertit*, כְּרִיתָתִי excisio mei, *id est*, מִיתָתִי mors mea, *ut Ab. Esra habet*: *Plur.* חֲלִפוֹת mutationes, Psal. 55. v. 20., חֲלִיפוֹת mutationibus, 1. Reg. 5. v. 14., *id est*, permutatim, alternatim, per vices: חֲלִפוֹת שְׂמָלוֹת mutationes, *vel* mutatoria vestium, Gen. 45. v. 22., *idest*, alias, novas, *& recentes*, *& sic quoque* Judic. 14. v. 19.

מַחְלָפִים

מַחֲלָפִים *m. p.* Cultri mactatorii, *ab* incidendo *dicti*, *juxta Kimchium*, Esdr. 1. v. 9.

מַחְלְפוֹת *f. p.* Judic. 16. vv. 13. 19., *Vulg.*, *& recentioribus sunt*, Crines; *Aliis sunt*, cincinni, *sic dicti*, *scribit Kimchi*, *quia facile* mutantur, *& citò* albescunt.

חלץ Exuit, extraxit: eruit, liberavit, expedivit; *& semel intransitive*, eruit, subtraxit se: *Præter.* חָלַץ מֵהֶם eruit, subtraxit se ab eis, Hos. 5. v. 6., *Fœm. cum præfix.* וְחָלְצָה, & solvet, & extrahet, & exuet, Deuter. 25. v. 9. *Plur.* חָלְצוּ שַׁד extrahunt, extraxerunt, nudaverunt mammam, Thren. 4. v. 3. *Particip. Pahul* חָלוּץ expeditus, *specialiter* de milite *dicitur*, Num. 32. vv. 21. 29., 2. Paralip. 20. v. 21., 28. v. 14., *ut Latinis* legio expedita, *id est* ad pugnam parata; *unde Vulg.*, *aliique vertunt*, armatus, bellator, exercitus: הֶחָלוּץ לַצָּבָא expeditus ad militiam, 1. Paralip. 12. v. 23. *Constr.* חֲלוּץ צָבָא, Num. 32. v. 27., expeditus militiæ, *idest*, ad militiam; חֲלוּץ הַנָּעַל expeditus, solutus, exutus calceo, cui calceus extractus est, Deuteron. 25. v. 10. *Plur.* חֲלוּצִים expediti, armati, Num. 32. vv. 30. 32., Deuter. 3. v. 18. *Constr.* חֲלוּצֵי, Num. 31. v. 5., Jos. 4. v. 13., *&* חֲלֻצֵי, Isai. 15. v. 4. *Futur.* וְנַעַלְךָ תַּחֲלֹץ & calceum tuum exues, Isai. 20. v. 2. *Niph.* נֶחֱלַץ liberari, expediri, expeditum esse: *Præter.* מִצָּרָה נֶחֱלָץ ab angustia liberatur, Prov. 11. v. 8. *Imperat.* הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם expediti estote ex vobis, Num. 31. v. 3., *id est*, expediant se, *vel*, expedite ex vobis; *Vulgat. habet*, armate ex vobis. *Futur. plural.* נֵחָלֵץ, expediti, armati erimus, Num. 32. v. 17., יֵחָלֵצוּ, Proverb. 11. v. 9., *& cum* Nun *paragog.*, יֵחָלְצוּן, Psal. 60. v. 7., liberentur, liberabuntur, eruentur. *Pih.* חִלֵּץ liberavit, eruit, eripuit: *Præter.* חִלֵּץ אֶת הָאֲבָנִים eruit lapides, Levit. 14. v. 43. *Imper. cum* ה *paragog.* חַלְּצָה נַפְשִׁי erue animam meam, Psal. 6. v. 5. *Futur. cum* ה *paragog.*, וָאֲחַלְּצָה, & eripui, imo liberavi, Psal. 7. vers. 5. *Cum affix.* אֲחַלֶּצְךָ eruam, *sive* liberabo te, Psal. 50. v. 15., אֲחַלְּצֵהוּ eripiam eum, Psal. 91. v. 15., וַיְחַלְּצֵם & eripiet eos, Psalm. 34. v. 8. *Hiph. Futur.* וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ & ossa tua expedita reddet; *Vulg.*, liberabit, Isai. 58. v. 11. מַחֲלָצוֹת *vide pag. seq.*

חֶלֶץ, חֵלֶץ, *& in pausa*, חָלֶץ Héles, *&* Helles, *nom. propr. filii*

X Aza.

Azariæ &c., 2. Sam. 23. v. 26., 1. Paralip. 2. v. 39., 11. v. 27., 27. v. 10.

חֲלִיצָה *f.* Extractio, exuviæ : *Cum affix.* אֶת־חֲלִיצָתוֹ extractionem ejus, 2. Sam. 2. v. 21., *id eſt*, exuvias : *Plural. cum affix.* אֶת־חֲלִיצוֹתָם exuvias eorum, Judic. 14. v. 19.

חֲלָצַיִם *m. p.* Lumbi, *ſic dicti*, *quod circa eos* expediamur, & accingamur ad militiam, Iſai. 32. v. 11. *Cum affix.* אֵזוֹר חֲלָצָיו cingulum lumborum ejus, Iſai. 5. v. 27.

מַחֲלָצוֹת *f. p.* Mutatoriæ veſtes, veſtimenta feſtiva, & ſplendida, *quorum diebus ſacris ac feſtis uſus eſt*, Zach. 3. v. 4., Iſai. 3. verſ 22.

חָלַק Partitus, impertitus eſt, diſtribuit, diviſit, diſpertivit : & *ſemel*, læve, molle eſſe : *ut*, חָלְקוּ lævia, *vel* mollia ſunt, *id eſt*, blanda, Pſal. 55. v. 22. דָּלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם diviſerunt hæreditatem, *vel* poſſeſſionem eorum, Joſ. 18. v. 2. *Niph. Futur.* יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ dividetur terra, Num. 26. v. 55., וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם & diſtribuit ſe contra eos, Geneſ. 14. v. 15., *id eſt*, diſtributis ſuis copiis, irruit in eos. *Pih. Præterit. cum affix.* חִלְּקָם diviſit eos, Thren. 4. v. 16., *fœmin. cum affix.* חִלְּקַתָּה, Iſai. 34. v. 17., *contracte pro* חִלְּקַתְהָ, diſtribuit, diviſit eam : *Plural.* אֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ & terram meam diſtribuerunt, partiti ſunt, Joel. 3. v. 2. *Puh. Præter.* וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ & dividetur ſpolium tuum, Zach. 14. verſ. 1. *Futur.* בַּחֶבֶל תְּחֻלָּק funiculo dividetur, Amos 7. v. 17. *Hiph.* הֶחֱלִיק emollivit, lævigavit : blanditus fuit : *Præterit* הֶחֱלִיק אֵלָיו blanditur ad ſe, *id eſt*, ſibi, *Vulg.*, doloſe egit, Pſal 36. v. 3., אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה dicta ſua emollit, dictis ſuis blanditur, Proverb. 2. v. 16. *Particip.* מַחֲלִיק פַּטִּישׁ lævigans, expoliens malleo, Iſai. 41. v. 7., גֶּבֶר מַחֲלִיק, Proverb. 29. v. 5., vir blande agens, blandiens ; *Vulgat.*, homo, qui blandis, fictiſque ſermonibus loquitur ; *cum præfix.* מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן, Prov. 28. v. 23., quam qui lenificat, *ſive* blanditur lingua ; *Vulgat.*, magis quam ille, qui per linguæ blandimenta decipit. *Infinit.* לַחֲלִק מִשָּׁם, Jerem. 37. v. 12. ; *contracte pro* לְהַחֲלִיק, ut divideret ſe inde, *id eſt*, leniter, & placide ſe ſubduceret, præ metu populi, *juxta Kimchium* ; *ſed LXX. vertunt*, ut ſermonem haberet, ut concionaretur, ut ſermonem divideret *populo ſuo* ; *Vulg. autem*, & *Chald.*, ut

ut divideret possessionem ; *Alii* ad accipiendam possessionem. *Futur. cum* Nun *paragog.* יַחֲלִיקוּן, Psalm. 5. v. 10., blandiuntur, blandum faciunt ; *Vulg.*, dolose agebant. *Hithp.* וְהִתְחַלְּקוּ אוֹתָהּ partientur eam sibi, *vel*, *ut Kimchi in Comment. notat*, partientur se (*in*) ea, *Vulgat.*, dividite ; *Alii habent*, divident, distribuent, Jos. 18. v. 5. *Nam conjugatio hæc semper intransitiva est.*

חֵלֶק *m.* Pars, portio, possessio : חֵלֶק כְּחֵלֶק partem sicut partem, *id est*, partes æquales, Deuter. 18. ver. 8. *Cum affix.* חֶלְקִי יְהוָה portio mea Dominus, Psal. 73. v. 26. *Plur.* חֲלָקִים partes, Jos. 18. v. 5.

חֲלָק *m.*, *Chald.*, Pars, portio, Esdr. 4. vers. 16. *Cum affix.* חֲלָקֵהּ pars ejus, Dan. 4. v. 12.

חֵלֶק Hélec, *nom. propr. filii Galaad*, Num. 26. v. 30.

חָלָק *m.* Lævis, mollis, glaber : blandus, blandiens : אִישׁ חָלָק vir lævis, glaber, Genes. 27. v. 11., וּפֶה חָלָק & os molle, *idest*, blandum, Prov. 26. v. 28.

חֶלְקָה *f. est latine*, I. pars, portio, *specialiter*, *ut est Simoni animadversum*, pars campi, *quæ cuipiam in* portionem hæreditatis *cessit*, *sive* ager ; *ita* 2. Samuel. 14. vv. 30. 31., 2. Reg. 3. vv. 19. 25., Amos 4. v. 7. : II. lævitas, glabrities : III. blandities, *ut* Prov. 6. v. 24. : חֶלְקָה אַחַת portio una, Amos 4. v. 7. *Constr.* וְעַל־חֶלְקַת צַוָּארָיו & super lævitatem, *seu* glabritiem colli ejus, Genes. 27. vers. 16. *Cum affix.* אֶת חֶלְקָתִי portionem meam, Jerem. 12. v. 10. *Plur.* חֲלָקוֹת blanditiæ, blanda, Isai. 30. vers. 10., *& cum* Dagesch, בַּחֲלַקּוֹת cum blanditiis, *Vulg.*, fraudulenter, Dan. 11. v. 32.

חֶלְקַת *f.* Partitio : *Constr.* חֶלְקַת בֵּית אָב partitio domus paternæ, 2. Paralip. 35. v. 5.

חֶלְקִי Hhelkí, *Vulgat.*, Helecitæ, *nomen propr. familiæ Hélec*, Numer. 26. v. 30.

חֶלְקִי Helcí, *nom. propr. Sacerdotis e captivitate Babylonica reducis*, Num. 12. v. 15.

חִלְקִיָּה Elciá, *&* Helciás ; *& cum syllabica adjectione*.

חִלְקִיָּהוּ *Idem ac supra*, *nom. propr. virorum*, 2. Reg. 18. v. 18., 22. v. 4., Nehem. 12. v. 6., Isai. 22. v. 20., Jerem. 1. v. 1.

חַלֻּקִּים *m. p.* Leves : *Constr.* חַלֻּקֵּי אֲבָנִים leves lapidum, *idest*, leves lapides, 1. Sam. 17. v. 40.

חֲלָקִים *m. p.* Lævitates : *Construct.* בְּחַלְּקֵי־נַחַל inter lævitates torrentis, Isai. 57. v. 6., *id est*, lapides læves; *Vulg. habet*, in partibus torrentis. *Singulare potest esse* חֵלֶק.

חֲלַקְלַקּוֹת *f. p.* Lubricitates summæ, blanditiæ maximæ, fraudulentia, Psalm. 35. v. 6., Dan. 11. vv. 21. 34.

חֶלְקַת Helcáth, *nomen propr. civitatis Leviticæ in Tribu Aser*; Jos. 19. v. 25., 21. v. 31.

מַחֲלוֹקֶת *f.* Partitio, distributio, divisio, functio per vices, *Vulg.*, turma, vices : *Cum affix.* מַחֲלֻקְתּוֹ distributio ejus, 1. Paralip. 27. v. 4. *Plural.* מַחְלְקוֹת distributiones, 1. Paralip. 26. v. 19. *Cum affix.* עַל־מַחְלְקוֹתָם per distributiones suas, 2. Paralip. 31. v. 2. *Chald.* בְּמַחְלְקָתְהוֹן in distributionibus suis, Esdr. 6. v. 8.

חָלַשׁ Debilitavit, debilis, *vel* debilitatus fuit, viribus defecit. *Particip.* חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם, Isai. 14. v. 12., debilis es supra gentes; *Alii habent*, debilitans, vulnerans, frangens gentes. *Futur.* וַיֶּחֱלַשׁ, Job 14. vers. 10., & debilitatur; *Vulg. vertit*, & nudatus fuerit; *Joa. Simon.*, viribus vitalibus defecit; *& activum*, וַיַּחֲלֹשׁ & debilitavit, debilem reddidit, fregit, fugavit, Exod. 17. v. 13.

חַלָּשׁ *m.* Debilis, Joel. 4. v. 10.

חֲלוּשָׁה *f.* Exod. 32. v. 18. Debilitas, debilitatio, devictio, clades; *LXX. est*, conversio in fugam; *Vulg.*, fuga.

חָלַת *Radix inusit.*, *Arabic. notat* rasit, carpsit. *Inde, ut Joa. Simoni videtur, est* מַחֲלַת *f.*, *quod tamen vide supra post* חָלָה *pag.* 314.

חֲמָא, *&* חֵמָא *m. Chald.*, Dan. 3. vv. 13. 19., *Theod. est* ὀργή, *Vulg.*, *aliisque*, furor, ira, excandescentia, *a* יָחַם incaluit ira, *vel* furore.

חֶמְאָה *f.* *LXX.*, *& Sym. est*, βούτυρον, *Vulg.*, *& aliis*, butyrum, Gen. 18. v. 8., Judic. 5. v. 25., Prov. 30. v. 33., *&c. Constr.* חֶמְאַת בָּקָר butyrum armenti, Deut. 32. v. 14. *Hinc contractum*, בְּחֵמָה in, *vel* cum butyro, Job 29. v. 6., *pro* בְּחֶמְאָה. *R. Salomon scribit in* Gen. 18. v. 8., חֶמְאָה *est* pinguedo lactis, *quam colligunt de superficie ejus* : *ex ea fit* butyrum : *Est ergo significatio Butyri metonymica*.

מַחְמָאוֹת *f. p.* Butyrina, *scil.* verba, *id est*, mollia, blanda, Psal. 55. v. 22., *&* מ *primum est formativum*, *ut R. Salom. scri-*

scribit. Kimchi in lib. Radic. putat, esse Præpositionem, pro מַחֲמָאוֹת præ butyris, *cui formæ punctatio repugnat; LXX. vertunt,* ἀπὸ ὀργῆς, *Vulgat.*, ab ira; *legebant* מֵחֵמֹת, *aut* מֵחֵמוֹת, *cum præposit.* מ ab, *&* חֵמָה æstus, ira, *&c.*

חמד Desideravit, concupivit: *Præter.* חָמְדוּ לָהֶם desiderant sibi, Proverb. 1. v. 22. *Futur. cum præfix.*, *&* *affix.* וָאֶחְמְדֵם & concupivi ea, Jos. 7. v. 21. *Plural. cum præfix.*, *&* *affix.* וְנֶחְמְדֵהוּ, & desideravimus eum, Isai. 53. v. 2. *Niphal Particip.* אוֹצָר נֶחְמָד thesaurus desideratissimus, Prov. 21. v. 20. *Plur.* הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב desideratissima magis quam aurum, Psal. 19. v. 11. *Pih. Præter.* חִמַּדְתִּי summe desideravi, *Vulg.*, desideraveram, Cant. 2. v. 3. מַחְמָד *vide infra.*

חֶמֶד *m.* Desiderium: בַּחוּרֵי חֶמֶד juvenes desiderii, *id est*, desideratissimi, Ezech. 23. v. 6.

חָמוּד *m.* Desiderabile, res desiderabilis: *Cum affix.* חֲמוּדוֹ, desiderabile ejus, *sive* quidquid in eo est desiderabile: *LXX. ibidem* חֲמוּדוֹ *est* ψυχὴ αὐτοῦ, *Vulg.*, anima ejus, Psal. 39. v. 12., בַּחֲמוּדוֹ cum re desiderabili sua, Job 20. vers. 20. *Plural.* וַחֲמוּדֵיהֶם & desiderabilia eorum, Isai. 44. vers. 9. *Fœm.* חֲמוּדוֹת desiderabilia, Esdr. 8. v. 27., כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה nam desideria tu es, Dan. 9. v. 23., *pro*, vir desideriorum, *ut plenè dicitur* Dan. 10. v. 11., *id est*, omnium desiderabilium virorum desideratissimus. *Cum præfix.* וּבַחֲמֻדוֹת, Dan. 11. v. 38., & cum desiderabilibus; *Vulg.*, rebusque pretiosissimis.

חֶמְדָּה *f. Idem*: אֶרֶץ חֶמְדָּה terra desiderii, *id est*, desiderata, Jerem. 3. v. 19. *Constr.* חֶמְדַּת כָּל הַגּוֹיִם desiderium omnium gentium, Hag. 2. v. 7. *Cum affix.* חֶלְקַת חֶמְדָּתִי partem desiderii mei, Jerem. 12. v. 10.

מַחְמָד *m.* Desiderium, 1. Reg. 20. v. 6. *Plur.* כֻּלּוֹ מַחֲמַדִּים totus ipse est desideria, *id est*, desideratissimus, Cant. 5. v. 16. *Construst.* מַחֲמַדֵּי בִטְנָם desideria uteri ipsorum, *id est*, liberi desideratissimi, Hos. 9. v. 16. *Cum affix.* מַחֲמַדַּי desideria mea, Joel. 4. v. 5., *id est*, desideratissima quæque.

מַחֲמוּדִּים *m. p. Idem*: *Cum affix.* מַחֲמַדֶּיהָ res desiderabiles suas, Thren. 1. v. 7.

חֶמְדָּן Hamdán, *nom. propr. filii Disan, sive Dison*, Genes. 36. vers. 26.

חמה *Radix inusit. Quibusdam videtur, significare idem ac* חָמַם, *videl.*, incaluit, exarsit, æstuavit. *Inde derivant* חַמָּה calor, æstus, *&c.*, *quod vide infra post* חָמַם; *&* חֶמְאָה butyrum, *quod vide supra in* חמאה *pag.* 324. *Item ab* ardore amoris *erga generum, &c. derivant*

חָם *m.* Socer. *Cum affix.* אֶל־חָמִיהָ ad socerum suum, *vel* ejus, Gen. 38. v. 25., 1. Sam. 4. vv. 19. 21., חָמִיךְ socer tuus, Genes. 38. v. 13., *Fœm. sing.* חָמוֹת socrus. *Cum affix.* חֲמוֹתָהּ socrus ejus, Ruth 2. v. 19.

חם, חָם, חֹם *Vide infra post* חָמַם.

חוֹמָה *f.* Murus, *ita dictus, quod lateribus ad* ignem *coctis conficiatur*, Levit. 25. v. 30. *Construct.* לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת in murum æneum, Jerem. 15. v. 20. *Cum affix.* חוֹמָתָהּ ad murum ejus, Nah. 2. v. 5. *Plural.* חוֹמוֹת muri, Isai. 26. v. 1. *Cum affix.* חֹמֹתֶיךָ muros tuos, Deut. 28. v. 52. *Duale*, בֵּין הַחֹמֹתַיִם inter muros duos, Isai. 22. v. 11.

חַמּוּאֵל Hamuél, *nomen propr. filii Masma*, 1. Paralipom. 4. vers. 26.

חמט *Radix Hebræis inusit. sed Arab., Chald., & Syr. est*, ira percitus fuit, æstuavit, exarsit, efferbuit; *hinc*

חֹמֶט *m.* Levit. 11. v. 30., Limax, testudo. *LXX. est*, σαύρα, *Vulgat.*, lacerta, *& quidem, ut arbitratur Jo. Simon*, venenata; *Bocharto autem est* lacerti *species, quæ in arenis degit*.

חֻמְטָה Hhumtá, *& juxta Vulgat.*, Athmatá, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 54.

חֲמוּטַל Hhamutál, *Vulg.*, Amitál, *nom. propr. mulieris*, 2. Reg. 23. v. 31., 24. v. 18.

חמל Pepercit, clementia usus fuit: *Construitur cum* עַל *&* אֶל: *Præter.* חָמַל עַל־עַמּוֹ clementia usus erga populum suum, 2. Paralip. 36. v. 15. *Infinit.* לְחֶמְלָה עָלָיִךְ clementia utendo erga te, Ezech. 16. v. 5., *cum* ה *paragog.*, *sed potest nomen esse: Nomina enim verbalia sæpe suorum verborum structuram imitantur*. *Futur.* לֹא יַחְמוֹל non utetur clementia, Isai. 9. v. 19. מחמל *vide infra pag.* 327.

חֶמְלָה *f.* Clementia: *Constr.* בְּחֶמְלַת, Gen. 19. v. 16., propter clementiam; *LXX.*, *& Vulg. vertunt*, eo quod parceret. *Cum affix.* וּבְחֶמְלָתוֹ & in clementia, in indulgentia sua, Isai. 63. v. 9.

חָמוּל Hamûl, *nom. propr. filii Phares filii Judæ*, Gen. 46. v. 12., 1. Paralip. 2. v. 5.

מַחְמָל *m. Unde constructi.*, *& cum præfix.* וּמַחְמַל, Ezech. 24. vers. 21., & indulgentia, venia; *LXX. reddunt*, φείδονται parcunt, ignoscunt, indulgent; *Vulgat.*, pavet (anima vestra).

חָמַם Calefactus fuit, caluit, concaluit, incaluit, *tam de rebus* corporeis *dicitur*, *quam de* animi æstu, *&* furore, ira, libidine: *Quandoque construitur cum* ל, *vel Dativo*: *Præter.* וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ & quum incalesceret sol, Exod. 16. v. 21., Psalm. 39. v. 4. וְחַם לָהֶם, Eccl. 4. v. 11., calescit illis; *LXX. habent*, calor illis; *Vulg.*, fovebuntur mutuo; *Alii*, calor factus est illis; *sic etiam* 1. Reg. 1. v. 1. *Infinit.* לַחְמָם ad calescendum, Isai. 47. v. 14., *pro* לַחְמֹם, *&* Kametz *est propter pausam*, *sic etiam* Job 30. vers. 4., *ubi tamen Vulgat. vertit*, cibus eorum; *vocem hanc componebat ex* לֶחֶם panis, cibus, *& ex affix. tertiæ personæ plur. Infinit. in forma imperfecta*, חֹם incalescere, æstuare: *Cum præfix.* כְּחֹם in incalescendo, cum incaluerit, 1. Sam. 11. v. 9., כְּחֹם הַיּוֹם Gen. 18. v. 1., secundum incalescere, cum incalesceret dies; *Vulg.*, in ipso fervore; עַד־חֹם usque dum incalesceret dies, 1. Sam. 11. v. 11. *Cum præfix.* בְּחֻמּוֹ, Job 6. v. 17., in incalescendo eo, ut, *vel* cum incaluerit (sol, *aut* fons, *de quo supra loquitur*); בְּחֻמָּם Jerem. 51. v. 39., in incalescendo eos, *sive* cum incaluerint ipsi; *Vulg.*, *aliique habent*, in calore eorum. *Futur.* יֵחָם calescit, calefit, calefactus est, calefaciet se, Isai. 44. v. 16., *& cum* Vau *convers.* וַיָּחָם, & incaluit, calefactus est, 2. Reg. 4. vers. 34., Isai. 44. v. 15. *Niph. Partic.* הַנֵּחָמִים, qui incalescunt; *alii vertunt*, incalescentes, *hoc est*, coeuntes, accensi, calefacti, *scilicet* libidine; *LXX.*, consolantes, advocantes; *Vulgat.*, qui consolamini, *a* נָחַם *in Pihel* consolatus est, Isai. 57. v. 5., *Futur.* וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם & uni quomodo incalescet? Eccl. 4. v. 11. *Sed* יֵחַם Deuter. 19. v. 6. *latine sonat*, ira calefactum, accensum erit; *unde*, *& Vulgat. vertit*, dolore stimulatus; *&* וַיִּחַם, 1. Reg. 1. v. 1., calor fiebat, calefiebat. *Pih Futur.* תְּחַמֵּם calefaciet, Job 39. v. 14. *Hithp. Futur.* יִתְחַמָּם calefactus fuerit, Job 31. v. 20.

חָם Châm, *nom. propr. filii Noë*, Gen. 5. v. 32.

חַם *m.*, *unde in pausa* חָם calidus, Jos. 9. v. 12., *alium ejusdem sensum vide supra post* חָמָה. *Plural.* בְּגָדֶיךָ חַמִּים vestimenta tua calida, Job 37. v. 17.

חֹם *m.* Calor, æstus: וְקֹר וָחֹם frigusque & æstus. Genes. 8. v. 22. *Cum affix. vide supra in* חָמַם.

חוּם *m.* Fuscum, *quasi ex calore adustum*, Genes. 30. v. 32.

חַמָּה *f.* Calor, æstus: *Cum affix.* מֵחַמָּתוֹ a calore ejus, Psalm. 19. v. 7. *Item* sol, *a calefaciendo dictus*, Isai. 24. v. 23., 30. v. 26., Cant. 6. v. 10.

חַמּוֹן Hamón, *nomen propr. civitatis Leviticæ*, Jos. 19. v. 28., 1. Paralip. 6. v. 61.

חַמָּנִים *m. p.* Subdiales statuæ, *quasi* Solares, *vel* Soli *expositæ*, Isai. 17. v. 8., & 27. v. 9. *Cum affix.* חַמָּנֵיכֶם subdiales statuas vestras, Levit. 26. v. 30., *ubi R. Salomon ait*: idola erant, quæ ponebant super tecta, & quia soli erant exposita, appellabant ea חַמָּנִים: *LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. sunt*, τεμένη, *Vulg.*, *aliisque*, delubra: *Joa. Simon arbitratur*, *fuisse* eximia solis simulacra: *Alii volunt*, *fuisse* templa Hammonis, *seu* Jovis, *qui dicebatur* Hammon.

חָמַס Abstulit, abripuit violenter, violentia usus fuit: violentiam, vim fecit, injuria affecit, violavit, contemsit: *Præter.* חָמְסוּ תוֹרָתִי vim faciunt legi meæ, *vel*, injuria afficiunt legem meam, Ezech. 22. v. 26. *Futur.* יַחְמֹס violenter auferet, vi abripiet, Job 15. v. 33., Thren. 2. v. 6., עָלַי תַּחְמֹסוּ quas contra me violenter rapitis, *id est*, inique comminiscimini, Job 21. v. 27. *Niph. Præterit.* נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ violenter auferentur vestigia tua, *id est*, soleæ tuæ, Jerem. 13. vers. 22., *hoc est*, discalceata ibis in captivitatem; *Vulgat. ibidem vertit*, pollutæ sunt plantæ tuæ. *Confer* Isai. 20. תַּחְמָס *vide infra inter nomina*.

חָמָס *m.* Vis, violentia, injuria, rapina: עֵד חָמָס testis injuriæ, *id est*, iniquus, injurius, Exod. 23. vers. 1. *Construct.* וַחֲמַס־אֶרֶץ & violentiam terræ, Hab. 2. v. 8. *Cum affix.* חֲמָסוֹ injuria ejus, Psal. 7. v. 17. *Plur.* מֵאִישׁ חֲמָסִים a viro violentiarum, *id est*, violentissimo, Psal. 140. v. 2.

תַּחְמָס *m.* Hirundo, *juxta quosdam*, Levit. 11. v. 16. *Kimchi in lib. Rad. scribit; quod sit* avis immunda, *sic dicta*, *quod alias*

aves

aves violenter rapit. Avis rapax, *juxta Jonathanem*, *ut* noctua, bubo. *Aliis est*, struthio *mas*, harpya, accipiter, nycticorax.

חמץ Fermentatus fuit: *Præter.* כִּי לֹא חָמֵץ quum nondum fermentata esset, Exod. 12. v. 39. *Particip. vide inter nomina*. *Infinit.* עַד־חֻמְצָתוֹ usque ad fermentari ejus, *id est*, dum fermentata sit, Hos. 7. v. 4., *ab absoluto* חֻמְצָה. *Futur.* טֶרֶם יֶחְמָץ antequam fermentaretur, Exod. 12. v. 34. *Hiph. partic. fœmin.* מַחְמֶצֶת, Exod. 12. vv. 19. 20., *LXX.*, *Vulg.*, *aliisque est*, fermentum, fermentatum; *Joa. Simon vertit*, fermentum concipiens. *Hithp. Futur. metaphorice*, כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי, Psal. 73. v. 21., cum exacerbabatur, *proprie autem*, *ut notat Joa. Simon*, fermentum in se concipiebat, *sive* acrimoniam, *id est*, indignabatur; *LXX. vertunt*, ἐξεκαύθη, *Vulgat.*, inflammatum est cor meum.

חָמֵץ *m.* Fermentatum, Exod. 12. v. 15.

חֹמֶץ *m.* Acetum; *quasi vinum* fermentatum, *vel* acidum *dictum*, Num. 6. v. 3.

חוֹמֵץ *m.* Præfractus, violentus, oppressor, præfracte, & violenter agens, *quasi* חָמָס, צ, *&* ס *inter se permutatis*, Psalm. 71. v. 4.

חָמוּץ *m.*, *unde constr.* חֲמוּץ בְּגָדִים Isai. 63. v. 1., madefactus vestibus, *metaphora a* massa conspersa; *LXX. sunt interpretati*, ἐρύθημα ἱματίων, rubor, rubedo vestium; *Vulg.* tinctis vestibus; *Bochartus*, *&* *Joa. Simon*, acutus, acris colore, *id est*, rubicundus, punicea veste insignis: *Aliis est*, conspersus, infectus vestibus, *hoc est*, cujus vestes infectæ sunt sanguine.

חָמוֹץ *m.* Oppressus, Isai. 1. v. 17.

חָמִיץ *m.* Merum, pabulum, *propriè* subacidum, *quod jumentorum fastidienti stomacho medetur*. *Variant autem Interpretes in hujusce pabuli assignanda natura*; *Vulgat. est*, migma; בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ farraginem meram comedent, Isai. 30. v. 24.

חֻמְצָה *f.* Fermentatio, *vide ante in Kal*.

חמק Discessit, subduxit se: circuivit se subducendo. *Præter.* חָמַק עָבַר subduxit se, præteriit, Cant. 5. v. 6. *Hitph. Futur.* תִּתְחַמָּקִין, Jerem. 31. v. 22., subduces te; *Vulg. habet*, deliciis dissolveris; *Alii vertunt*, continuo circuibis.

חַמּוּק

חמוק *m. Unde plur. constr.* חַמּוּקֵי , Cantic. 7. v. 1., ambitus, circumductus, vertebræ; *Vulg. sunt*, juncturæ.

חָמַר Rubuit; *item* æstuavit, ferbuit, *ita Joa. Simon. Est autem* fervere, *ut animadvertit Gesnerus, ab igne externo, vel ab æstu intestino vehementer* misceri, turbari, lutosum esse, *vel* fieri, bullire, intumescere; *item* חָמַר, *secundum aliquos, est*, bitumine inungere, linire, bituminare: *Præt.* וְיַיִן חָמַר, Psal. 75. v. 9., & vinum turbidum est, *juxta Ab. Esram; R. Salomon vertit*, vinum vinosum: *nam Chal.* vinum *appellatur* חַמְרָא; *Alii habent*, ferbuit, rubet vinum; *LXX., Sym., & Vulgat. adjective sunt interpretati, videl.*, vinum purum, merum. *Futur.* יֶחֶמְרוּ מֵימָיו, Psal. 46. v. 4., lutulentæ, cœnosæ fient aquæ ejus; *& juxta Vulg.*, turbatæ sunt aquæ eorum. *Pyh., ex geminatis duabus radicalibus præter.* חֳמַרְמְרָה, Job 16. v. 16., *ubi secundum litteras est* חֳמַרְמְרָה *in singulari; at secundum puncta vocalia est in plur. cum* Kibbutz *pro* Schurek, *ut notant Massorethæ, redditur autem*, (facies mea) lutulenta, squallida facta est; *Vulg. habet*, intumuit: חֳמַרְמְרוּ, Thren. 2. v. 11., *& in pausa*, חֳמַרְמָרוּ, Thren. 1. v. 20., turbata, conturbata sunt, *Hiph. Futur. cum præfix., & affix.* וַתַּחְמְרָה & linivit, & bituminavit eam (fiscellam), Exod. 2. v. 3., *petita significatione a nomine* חֵמָר bitumen. יַחְמוּר. *vide inter nomina pag.* 331.

חֵמָר *m.* Bitumen, Gen. 11. v. 3., 14. v. 10., Exod. 2. v. 3., *sic autem quibusdam dictum videtur, quod continuo ex fonte suo* efferveat, *&* ebulliat: *alii a* rubedine *derivant*, rubere *enim* bitumen, *testantur eruditi nonnulli*.

חֲמַר *m. Chald.* Vinum, *& quidem, ut vult Joa. Simon, quod* ferbuit, *adeoque* merum, Esdr. 6. v. 9., 7. v. 22. *Emphat.*, חַמְרָא, Dan. 5. vv. 1. 2. 4. 23.

חֶמֶר *m.* Merum, vinum meracum rubens, *quasi* luteum *dictum, vel quod cerebrum* turbet: כֶּרֶם חֶמֶר vinea rubentis vini, Isai. 27. v. 2. *Et in pausa*, etiam sanguinem uvarum bibisti חָמֶר merum, Deuter. 32. v. 14.

חֹמֶר *m. Latine sonat* I. lutum, argilla, *proprie* rubra, Isai. 45. v. 9., *Item.* cæmentum, intritum, Gen. 11. v. 3. II. coacervatio, acervus, *unde*, חֹמֶר מַיִם רַבִּים ad acervum (*juxta Vulg.*, in luto) aquarum multarum, Habac. 3. vers. 15.

Plural.

Plural. חֳמָרִים acervi, Exod. 8. v. 10. *Fuit & chomer mensura maxima, quae & כּוֹר corus vocatur, continens decem* bathos, *sive* ephas; Epha *autem mensura est trium satorum.* Chomeris *in singul. fit mentiò* Levit. 27. v. 16., Isai. 5. v. 10., Ezech. 45. vv. 11. 13. 14., Hos. 3. v. 2., *unde plur.* חֳמָרִים, Num. 11. vers. 32.

חֲמוֹר *m.* Asinus, Judic. 15. v. 15., *R. Bechai scribit in* Genes. 2., *sic dici a* חוֹמֶר, *id est*, modiis, & acervis *frumenti portandis*; *Alii* חֲמוֹר asinum *derivant a* חָמַר *quatenus* turbidum, lutulentum esse, *sonat*; *Bochartus vero derivat quidem & ipse ab eodem verbo, sed quatenus*, rubere, *etiam significat. Unde vult*, asinum *dictum fuisse* חֲמוֹר *a colore* rubro; *quia in Oriente, & Meridie* asini *plerumque rubent. Item*, חֲמוֹר *quibusdam est*, cumulus, acervus, חֲמוֹר לֶחֶם asinum panis, 1. Sam. 16. v. 20., *id est*, onustum pane, *ut Kimchi explicat, in Comment. Cum affix.* לַחֲמֹרוֹ asino suo, Genes. 42. vers. 27. *Plural.* וְצֶמֶד חֲמוֹרִים & par asinorum, Judic. 19. vers. 3., חֳמָרִים חֳמָרִים, Exod. 8. v. 10., *Vulg. vertit*, in immensos aggeres. *Duale a forma fœm.*, *& in pausa* חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם, Judic. 15. vers. 16., *Parapb. Chald.*, *Syr.*, *Arabs*, *Hebræi omnes, aliique interpretantur* acervum acervorum duorum; *vel* acervum, imo duos acervos; *Hieronymus vertit*, in mandibula pulli asinarum. *Cum affix.* אֶת־חֲמֹרֵיהֶם asinos eorum, Gen. 34. v. 28.

חֲמוֹר Hhamór, *Vulg.*, Hemór, *nom. propr. patris Sichem*, Gen. 33. v. 19., 34. v. 2,

יַחְמוּר *m.* Dama, *juxta quosdam*, Deuter. 14. v. 5. *Quidam* bubalum *interpretantur. Kimchi in lib. Radic. scribit, esse animal simile* capræ magnæ, *aut* cervo *a* rufo colore *sic dicto.*

חֲמָרָא *m. Chald. vide supra in* חָמַר.

חֲמַרְמַר *Vide supra in verbo* חָמַר.

חַמְרָן Hamran, *nom. propr. filii Dison, sive Doson*, 1. Paralip. 1. v. 41.

חמש *Kal*, Quintavit, quintam partem accepit. *Partit. Paul* חָמוּשׁ, *& in plur.* חֲמֻשִׁים, Exod. 13. v. 18., quini, quino ordine, *qui militaris erat*; *alii habent*, quintati, *hoc est, auctore Joa. Simone*, in quincutias aciei dispositi; *quod exercitus*

citus apud Orientales in quinque partes *divideretur, quæ sunt* prima acies, cor, cornu dextrum, *&* finistrum, atque crus; *LXX.*, *& etiam Hebræi, vertunt* bene accincti, præparati; *Aq.*, *Sym.*, *Vulgat.*, *aliique interpretantur*, armati. *Pihel* חִמֵּשׁ quintavit, *sicut dicitur*, decimavit: *Præterit.* וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ, Gen. 41. v. 34., & quintabit terram, *id est*, quintam proventuum partem accipiet, quintam terræ imponet solvendam: *Vulgat. vertit*, & quintam partem fructuum congreget in horrea.

חָמֵשׁ *f.* Quinque: חָמֵשׁ שָׁנִים quinque annos, Gen. 5. vers. 6. *Constr.* חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה quinque centum, *id est*, quingentos annos, Genes. 11. v. 11. *Plural. significat* decies quinque, *id est*, quinquaginta: חֲמִשִּׁים אִישׁ quinquaginta viros, 1. Reg. 18. vers. 4. *Cum affix.* וַחֲמִשָּׁיו cum quinquaginta suis, *scil.* hominibus, *vel* militibus, 2. Reg. 1. v. 9., *masc.* חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים quinque viros, Genes. 47. vers. 2. *Constr.* חֲמֵשֶׁת Jos. 10. v. 5. *Huic competit idem pluralis, qui ante.*

חֹמֶשׁ *m.* Quinta pars, Genes. 47. vers. 26. *Sed eadem dictio* 2. Sam. 2. v. 23., *&c.*, *LXX est*, ψόα lumbus; *Aquil.*, ἐνοπλισμός armatura; *Vulg.*, inguen, latus; *Aliis denique est* quinta costa lateris, *ubi sedes est fellis, & jecoris.*

חֲמִישִׁי *m.* Quintus, Genes. 1. v. 23., *vel cum* Daghesch, בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִׁי mense quinto, Zach. 7. vers. 3. *Fœmin* חֲמִישִׁית, *vel* חֲמִשִׁית quinta, Nehem. 6. v. 5., quinta pars, Genes. 47. v. 24. *Cum affix.* וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ & quintam partem ejus, Levit. 5. v. 16. *Cum affix.* וַחֲמִשִׁתָיו & quintas partes ejus, Levit. 5. vers. 24. *Est ex forma singul.*, *& plural. compositum, quo Ab. Esra scribit, significari minus, quam plura, id est*, duo, *sive* duas quintas. *Subtile id magis, quam probabile.*

חֲמִישִׁית, חֲמִשִׁית, *&* חֲמִשִׁית *Vide in præcedenti dictione.*

חֵמֶת *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.* infudit; *inde est, ut videtur Jo. Simoni*,

חֵמֶת *m.* Uter, lagena, *q. d.* infusio continua, *id est*, cui continuo infunditur: מִן־הַחֵמֶת ex utre, Genes. 21. v. 15., *& alia forma*, וְחֵמֶת מַיִם & utrem aquæ, vers. 14.

חֵמֶת *m.*, *unde constr* חֲמַת, Ose. 7. vers. 5., uter, lagena; *LXX. est.*, θυμοῦσθαι, *Vulgat.*, furere; *referebant ad* חֵמָה: *Cum præfix.* וּמֵחֲמַת, Job 21. v. 20., & ex utre; *Vulg. Labet*,

bet, & de furore; *ab eadem voce* חֵמָה : *Cum affix.* חֲמָתְךָ ; Habac. 2. verſ. 15., uter tuus; *Aq. eſt*, χόλ☉ σε ira tua; *Sym.*, θυμὸς ἑαυτȣ̃ furor ejus, *vel* ſuus; *Vulg.*, fel ſuum; *legebant* חֲמָתוֹ *ab* חֵמָה. *Vide* יָחַם.

חֲמָת Emáth, *nom. propr. regionis*, *quæ erat terminus Septentrionalis terræ ſanctæ*, 2. Reg. 23. v. 33., *&c. Item urbis in finibus Syriæ circa Damaſcum*, 2. Reg. 14. v. 25., *&c.*

חַמֹּת דֹּאר Hhammóth, *vel* Hammóth dór, *nom. propr. civitatis Leviticæ*, *& confugii in Tribu Nephthali*, Joſ. 21. v. 32.

חֲמָתִי Hhamathí, *& juxta Vulg.*, Amathæus, *&* Hamathæus, *nom. propr. filii Chanaan*, Geneſ. 10. v. 18., 1. Paralip. 1. verſ. 16.

חֵן *m. Vide poſt* חָנַן.

חֵנָדָד Enadád, *vel* Henadád, *nom. propr. patris Bavai*, Nehem. 3. v. 18.

חנה Caſtrametatus eſt, caſtra poſuit: reſedit: *Conſtruitur abſolute*, *& cum præp.* עַל, אֶל *&* לְ: *Præterit.* וְחָנִיתִי לְבֵיתִי & caſtra ponam ad domum meam, Zachar. 9. v. 8., *Particip. cum affix.* חֹנָךְ caſtrametantis contra te, *pro* חֹנֶה עָלֶיךָ, Pſal. 53. v. 6., *LXX. ibidem vertunt*, ἀνθρωπαρέσκων, *Vulg.*, eorum, qui hominibus placent; *legebant* חֹנֵן gratioſus, obſequens *a verbo* חָנַן. *Infinit.* הִנֵּה חֲנוֹת הַיּוֹם ecce (tempus) caſtrametandi hodie, Judic. 19. v. 9., *id eſt*, diverſandi, hoſpitandi tempus nunc eſt: *ita enim per* עֵת tempus, *R. Salomon ſupplet*. *Cum affix.* חֲנֹתֵנוּ caſtrametari noſtrum, caſtrametatio noſtra, Num. 10. v. 31. *Imperat.* חֲנֵה caſtrametare, 2. Sam. 12. v. 28. *Futur.*, *per apocopen*, וַיִּחַן & caſtrametatus eſt, *Vulgat.*, ut veniret, Geneſ. 26. v. 17. *Plur. cum* Nun *paragog.* וַיַּחֲנוּן, & caſtrametati ſunt, Judic. 11. v. 18. מַחֲנֶה, *&* תַּחֲנוֹת *vide inter nomina pag.* 334.

חַנָּה Anná, *nom. propr. alterius uxoris Elcanæ*, 1. Samuel. 1. verſ. 2.

חֲנִית *f.* Haſta, lancea, *quod in caſtris maximus eſſet earum uſus*; *Joa. Simoni videtur* haſta *ex eo dicta*, *quod in eam incumbendo inclinetur*, 1. Sam. 13. verſ. 19., *&c.* חֶרֶב וַחֲנִית gladius, aut haſta, 1. Sam. 13. v. 22. *Cum affix.* וַחֲנִיתוֹ & haſta ejus, 1. Sam. 19. v. 9., *Plural.* אֶת־הַחֲנִיתִים lanceas, 2. Paralip. 23. v. 9., *& forma fœmin. cum affix.* וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם & haſtas ſuas, Iſai. 2. v. 4.

חֲנִיּוֹת

חֲנֻיוֹת *f p.* Cellulæ, mansiunculæ, Jerem. 37. v. 16. *Singulare* חָנוּת hospitium, diversorium, *in quo* castra nostra ponimus, hospitamur, *&* quiescimus, *apud Rabbinos frequentissimum*; *Vulgat. ibidem* חֲנֻיוֹת *sunt*, clausura; *Aquilæ*, officinæ, tabernæ.

מַחֲנֶה *c.* Castra, acies: הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר acies illa, quæ reliqua facta fuerit: *ubi mascul.*, *&* אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת ad aciem unam, *ubi fœmin.* Gen. 32. v. 9. *Constr.* מַחֲנֵה מִדְיָן castra Midjan, Judic. 7. v. 8. *Cum affix.* בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ in medio castrorum tuorum, Deuter. 23. v. 15. *Duale*, מַחֲנָיִם Machanajim, *id est*, castra duo: *Nomen proprium loci trans Jordanem in finibus Tribus Gad*, *quo in loco Angeli obviam facti sunt Jacobo*, Genes. 32. vers. 2. *Sic autem locus fuit appellatus*, *quod ibi Jacob* duplicem turmam, *sive* aciem *viderit*, *Angelorum nempe*, *& suam*. *Cum* ה *locali*: מַחֲנָיְמָה in Machanajim, 2. Samuel. 17. v. 24. *Plural.* הַבְּמַחֲנִים num in castris, Num. 13. v. 20., מַחֲנֶיךָ castra tua, Deuter. 23. v. 24., *& forma fœmin.* בְּשַׁעֲרֵי מַחֲנוֹת in portis castrorum, 2. Paralipom. 31. vers. 2.

תַּחֲנוֹת *fœm.* Metatio, mansio: *Cum affix.* תַּחֲנֹתִי metatio mea, 2. Reg. 6. v. 8., *&* Cholem *est loco* Schurek, *scribit Kimchi*: *LXX. ibidem vertunt*, castra ponam; *Vulg.*, ponamus insidias.

חָנַט Condivit aromatibus, *quod* balsamare *dicunt*: *Item* edidit, protrusit, protulit. *Præter.* חָנְטָה פַגֶּיהָ protulit grossulos suos, Cant. 2. vers. 13. *Particip.* יְמֵי הַחֲנֻטִים dies aromatibus conditorum, *vel* qui aromatibus condiri solent, *Vulg. vertit*, mos erat cadaverum conditorum, Genes. 50. vers. 3. *Infinit.* לַחֲנֹט אָבִיו ut aromatibus condirent patrem suum, vers. 2. *Futur.* וַיַּחַנְטוּ & aromatibus condiverunt, *ibid.*

חִטָּה *f.* Triticum, *sic dictum*, *quod ex folliculis suis* protrusum *emineat*, *& est pro* חִנְטָה, *ut ex lingua Chaldaica apparet*. *Plur.* בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים in diebus messis tritici, *idest*, triticeæ, Genes. 30. v. 14. *& in* Nun, קַח לְךָ חִטִּין accipe tibi tritica, Ezech. 4. v. 9. *Constr.* בְּחִטֵּי in tritico Ezech. 27. vers. 17.

חִנְטִין *Chald. plural. m., sed ex terminatione fœm.*, tritica, frumentum, frumenta, Esdr. 6. v. 9., 7. v. 22.

חַנִּיאֵל Hanniél, *&* Haniél, *nom. propr. virorum*, Num. 34. v. 23., 1. Paralip. 7. v. 39.

חָנַךְ Initiavit, *hoc est*, re aliqua uti incepit, primum imbuit, instruxit: dedicavit: *Præter.* וְלֹא חֲנָכוֹ & non initiavit, dedicavit eam (domum), Deut. 20. v. 5. *Imper.* חֲנֹךְ עַל־פִּי דַרְכּוֹ initia puerum pro ratione viæ ipsius, Prov. 22. v. 6., *idest*, primum imbue, instrue, institue. *Futur. cum affix, &* Nun *epenthet.*, יַחְנְכֶנּוּ initiabit, dedicabit eam (domum), Deut. 20. v. 5. וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית & dedicaverunt domum, 2. Paralip. 7. v. 5.

חֹנֶךְ *Vide in* חָנָה *pag.* 333.

חֲנוֹךְ Henóch, *&* Enóch, *nom. propr. virorum*, Gen. 4. v. 17., 5. v. 18., 25. v. 4., 46. v. 9., 1. Paralip. 5. v. 3. *Item nom. propr. civitatis, quam ædificavit Cain, quamque nomine filii sui* Henoch *appellavit*, Gen. 4. v. 17.

חָנִיךְ *m.* Initiatus, instructus, primis *scil.* artis bellicæ præceptis: *Inde plur. cum affix.* חֲנִיכָיו initiatos suos, expeditos suos, ad bellum *videl.*, Gen. 14. v. 14.

חֲנֻכָּה *f.* Initiatio, dedicatio: לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה ad faciendam dedicationem, Nehem. 12. v. 27., וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת & ad dedicationem muri, *ibid. Chald.* לַחֲנֻכַּת צַלְמָא ad dedicationem imaginis, Dan. 3. v. 2.

חֲנֹכִי Hhanochí, *Vulg.*, Henochitæ, *nomen propr. familiæ Henoch filii Ruben*, Num. 26. v. 5.

חִנָּם *Vide post* חָנַן *pag.* 337.

חֲנַמְאֵל Hanameel, *nom. propr. filii Sellum*, Jerem. 32. v. 7.

חֲנָמַל *m.* Grando major, lapides magni grandinis, *juxta Ab. Esram*; *LXX.*, *& Vulg. est*, pruina; *Aq.*, glacies; *Sym.*, vermis; *Hieron.*, frigus; *Aliis*, fulmen, Psal. 78. v. 47.

חָנַן Gratiam fecit, misericors, gratiosus fuit, gratiose largitus est, misertus fuit. *Construit. cum Accusat. rei, & personæ, & præposit.* ל *Præter. cum affix.* חַנַּנִי gratiose donavit mihi, Gen. 33. v. 11., וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן, Exod. 33. v. 19., & gratiosus ero, cui fuero gratiosus; *Vulgat.*, & miserebor, cui voluero. *Particip.* חוֹנֵן, misericors, gratiosus, gratiam faciens, exhibens, commiserans, Psal. 37. v. 21.

v. 21. *Infin. absol.* חָנוֹן miserendo, Isai. 30. v. 19. *Infinit. constrél.* חֲנַן; *unde cum affix., & præfix.* לַחֲנַנְכֶם, Isai. 30. v. 18., ad miserendum vestri, ad gratiam faciendam vobis, *Vulg. vertit*, ut misereatur vestri. *Et ex forma quiesc.* Lamed ה *in Piel* חַנּוֹת misereri, Psal. 77. v. 10. *Imperat.* חֹן; *unde cum affix.* וְחָנֵּנִי & miserere mei, Psalm. 4. vers. 2., Psal. 6. v. 3. חָנֵּנוּ miserere nostri, Psalm. 123. v. 3. *Plural. cum affix.* חָנֻּנִי miseremini mei, Job 19. vers. 21., חָנּוּנוּ, Judic. 21. v. 22., gratificamini, gratificate, gratis date nobis (illas); *Vulg. vertit.*, miseremini eorum. *Futur.* אָחֹן miserebor, Exod. 33. v. 19. *Cum affix.* תְּחָנֵּם miserearis eorum, Deuter. 7. v. 2., יְחֻנַּן miserebitur, Amos 5. v. 15., *& contracte*, יָחוֹן, Deuter. 28. v. 50. *Cum affix.* יְחָנֵּנִי, 2. Sam. 12. v. 22. (*ubi Massorethæ legunt* וְחָנַּנִי), miserebitur mei, gratis donabit mihi; וַיָּחָן & gratiam fecit, & misertus est, 2. Reg. 13. v. 23., יְחָנֵּנוּ miserebitur nostri, Psal. 67. v. 2., חָנוֹן יָחְנְךָ gratiam faciendo, gratiam faciet tibi, Isai. 30. v. 19., *& sic* Genes. 43. v. 29. Nun *autem debebat esse dagessatum*. *Cum* Nun *epenthet.* יְחֻנֶּךָּ, Num. 6. v. 25., gratiam faciat tibi, misereatur tui, יְחֻנֶּנּוּ, Isai. 27. v. 11., miserebitur ejus, gratiam faciet ei. *Niph. Præter. anomalum*, מַה־נֵּחַנְתְּ quam gratiosa tibi eris, quam gratulaberis tibi (*ironice*); *LXX. vertunt*, gemes, ingemisces; *Vulg.*, congemuisti; *legisse videntur*, נֶאֱנַחְתְּ *a* נָאַח gemuit, lamentatus est. Jerem. 22. v. 23., *deficit* Dagesch. *Pihel Particip.* מְחוֹנֵן gratiam faciens, Proverb. 14. v. 21. *Infinit.* עֵת לְחֶנְנָהּ tempus est gratiam faciendi ei, Psal. 102. v. 14., *ubi* Sægol *est loco* Pathach, *& ex* נ *abest* Dagesch, *pro* לְחַנְּנָהּ. *Futur.* יְחַנֵּן, Prov. 26. v. 25., gratiosam exhibet; *LXX. est*, precetur; *Vulg.*, submiserit: *Plur.* יְחֹנְנוּ miserentur, miserebuntur, Psal. 102. v. 15. *Hoph. Futur.* יֻחַן grata fiet, Isai. 26. v. 10. *Hithp.* הִתְחַנֵּן precari, deprecari; *proprie pro* gratia, *vel ut* gratia fiat: *Præter. cum* ה *paragogico* הִתְחַנְּנָה deprecatus est, 1. Reg 9. v. 3. *Infinit.* לְהִתְחַנֶּן־לוֹ ad deprecandum eum, Esth. 4. v. 8. *Cum affix.* בְּהִתְחַנְנוֹ in deprecando eo, cum deprecaretur ipse, Gen. 42. v. 21.

חֲנַן *Chald. Significat idem ac Hebr. Unde infin. cum præfix.* בְּמִחַן in miserendo, Dan. 4. v. 24. *Ithpahal particip.* מִתְחַנַּן deprecans, Dan. 6. v. 12.

חָנֵף

חָנָן Hanán, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 8. vv. 23. 38., 11. v. 43., *&c.*, Jerem. 35. v. 4.

חָנַן *m.* Commiseratio : *unde cum affix.*, *&* *præfix.* לְחֶנְנָהּ ad commiserationem, *vel* commiserationis ejus, Psal. 102. v. 14., *Alii*, *infinit. Pihel esse*, *volunt*, *atque vertunt*, miserendi ejus. תְּחִנָּה, תַּחֲנוּנִים *Vide in fine hujus pag.*

חַנּוּן *m.* Gratiosus, clemens, Exod. 22. v. 26.

חָנוּן Hhanún, *Vulgat.*, Hanón, *nomen propr. filii Naas regis filiorum Ammon*, 2. Sam. 10. v. 1., 1. Paralip. 19. v. 2.

חֲנַנְאֵל Hananéel, *nom. propr. unius e turribus Jerusalem*, Nehem. 3. v. 1., Jerem. 31. v. 38.

חֲנִינָה *f.* Gratia, Jerem. 16. v. 13.

חֲנָנִי Hanáni, *nomen propr. patris Jehu prophetæ*, 1. Reg. 16. v. 7., *&c.*

חֲנַנְיָה, *&* חֲנַנְיָהוּ Hananiás, *&* Ananías, *nom. propr. virorum*, Jerem. 28. v. 1., 36. v. 13., 37. v. 12., 1. Paralip. 3. v. 19., *&c.*, 2. Paralip. 26. v. 11., Dan. 1. vv. 6. 7.

חֵן *m.* Gratia : מָצָא חֵן invenit gratiam, Genes. 6. v. 8., *&* *in* Chirek, וְחִין עֶרְכּוֹ & gratiam dispositionis ejus, Job 41. v. 4. *Cum affix.* וַיִּתֵּן חִנּוֹ & dedit gratiam ejus, *id est*, לוֹ ipsi, Gen. 39. v. 21., *id est*, conciliavit ipsi gratiam.

חִין, *m.*, *unde cum præfix.* וְחִין, Job 41. v. 3., & gratia, pulchritudo, elegantia formæ ; *Sed LXX.*, *&* *Theodot. vertunt*, ἐλεήσει miserebitur ; *legebant* יָחִין ; *Aq.*, *&* *Sym.*, dabit, dabitur ; *Vulg.*, ad deprecandum ; *legebat* לְחִין.

חִנָּם Gratis, immerito, frustra, absque caussa : וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם & servies mihi gratis, Gen. 29. v. 15., *sic* Exod. 21. v. 11., לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם occidendo Davidem sine caussa, 1. Sam. 19. v. 5.

תְּחִנָּה *f.* Precatio, deprecatio, supplicatio, 1. Reg. 8. v. 54. *Construct.* אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ ad deprecationem servi tui, *ibid.* v. 30. *Cum affix.* וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ & ad precationem ejus, *ibid.* v. 28. *Plural. cum affix.* וְאֶת תְּחִנֹּתֵיהֶם & deprecationes eorum, 2. Paralip. 6. v. 39.

תַּחֲנוּנִים *m. p.* Deprecationes, preces, Zach. 12. v. 10. *Constr.* תַּחֲנוּנֵי Jerem. 3. v. 21. *Cum affix.* וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו & ad deprecationes ejus, Dan. 9. vers. 17. *Femin.* בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי voci deprecationum mearum, Psal. 86. v. 6.

חָנֵס Hanés, *nom. propr. civitatis Ægypti prope Æthiopiam, ut Hieron videtur*, Isai. 30. v. 4.

חָנֵף Contaminatus, profanatus fuit, profane egit, profanus fuit: *& interdum activè*, contaminavit, profanavit: hypocrisi uti, hypocritam agere: *Præter.* חָנֵפוּ profani sunt, profane agunt, Jerem. 23. v. 11., וְהָאָרֶץ חָנְפָה etiam ipsa terra contaminata, *vel* profanata est, Isai. 24. v. 5. *Infin.* חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ contaminando contaminaretur terra ista, Jerem. 3. v. 1. *Futur.* וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ & contaminavit terram, Jerem. 3. v. 9. *Hiph. Fut.* יַחֲנִיף אֶת־הָאָרֶץ contaminabit terram, Num. 35. v. 33., יַחֲנִיף בַּחֲלַקּוֹת contaminabit, hypocrisin exercebit blanditiis, Dan. 11. v. 32.

חָנֵף *m.* Profanus, impurus: hypocrita: כֻּלּוֹ חָנֵף totus est hypocrita, Isai. 9. vers. 17. *Plural.* חֲנֵפִים hypocritæ, Isai. 33. v. 14. *Construct.* חַנְפֵי לֵב hypocritæ corde, Job 36. v. 13.

חֹנֶף *m.* Hypocrisis, Isai. 32. v. 6.

חֲנֻפָּה *f. Idem*, *Vulg. est*, pollutio, Jerem. 23. v. 15.

חָנַק *Pih.* Strangulavit: *Particip.* מְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו strangulans leunculis suis; *Vulg.*, & necavit, Nahum 2. vers. 13. *Niph. Futur.* וַיֵּחָנַק & strangulavit se; *Vulg.*, & mortuus est; *Alii habent*, suspendio interiit, 2. Sam. 17. v. 23.

מַחֲנַק *m.* Strangulatio, Job 7. v. 15.

חָסַד *Radix in Kal inusit. Joa. Simoni videtur, sensum commotionis animi cum dolore,* & ægritudine *quadam in in genere habuisse: inde in specie* חֶסֶד *latine est*: I. misericordia, *quæ, Cicerone auctore, est* ægritudo ex miseria alterius: II. invidia, *quæ est* ægritudo, *&* dolor *ex alterius rebus secundis*: III. turpitudo, probrum, factum turpe, *sive* flagitium, *quo cum* animi ægritudine *quadam*, *&* dolore *commovemur, & quod indigne ferimus. Ex hac autem tertia notione derivant Interpretes Piel* חִסֵּד turpitudine, *sive* probro affecit; *unde futur. cum affix.*, פֶּן־יְחַסֶּדְךָ Prov. 25. v. 10., ne probro afficiat te; *Vulg.*, ne insultet tibi. *Hithp.* הִתְחַסֵּד; *unde futur.* תִּתְחַסָּד, 2. Sam. 22. v. 26., Psalm. 18. v. 26., pium, benignum, beneficum exhibebis te; *Vulg.*, *& Hieron. vertunt*, sanctus eris; *Sym.*, sancte ages.

חֶסֶד *m.* Benignitas, beneficentia, beneficium, miſericordia, *Significat id boni, quod* gratuito *fit. Item* probrum, *ex Chaldaicæ linguæ uſu, ubi pro* חֶרְפָּה *poni ſolet* : עֹשֶׂה חֶסֶד exercens benignitatem, Deut. 5. v. 10., חֶסֶד הוּא probrum eſt, Levit. 20. v. 17., וְחֶסֶד לְאֻמִּים & probrum nationum, Prov. 14. v. 34. *Cum affix.* חַסְדּוֹ benignitas ejus, Pſal. 106. v. 1. *Plural.* קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים minor, *id eſt*, impar ſum omnibus his beneficiis, Geneſ 32. verſ. 11. *Conſtruct.* זָכְרָה לְחַסְדֵי recordare benignitatum (Davidis, *id eſt*, erga Davidem), 2. Paralip. 6. v. 42. *Cum affix.* כְּרֹב חֲסָדָו ſecundum multitudinem benignitatum ſuarum, Pſal. 106. v. 45.

חָסִיד *m.* Benignus, beneficus, miſericors : *Item*, ſanctus, *qui* piè, & ſancte *vivit, ſi de hominibus dicatur, & erga alios* beneficus *eſt* : כִּי־גָמַר חָסִיד nam deſiit beneficus, Pſal. 12. v. 2. *Cum affix* לְאִישׁ חֲסִידֶךָ viro benefico tuo, *vel* ſancto tuo, Deuter. 33. v. 8., לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ non permittes ſanctum tuum, *vel* benignum tuum, erga quem tu benignus es, Pſalm. 16. v. 10. *Plural.* בִּקְהַל־חֲסִידִים in congregatione ſanctorum, Pſal. 149. v. 1., לֹא יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו non derelinquet ſanctos ſuos, Pſal. 37. v. 28.

חֲסִידָה *f.* Ciconia, Jerem. 8. v. 7., *a* beneficentia : *nam genitricum ſenectam* ciconiæ *invicem educant : colla inter avolandum imponunt præcedentibus : feſſos duces ad terga recipiunt, ſcribit Plin.* lib. 10. c. 23., *ita & Talmud. in* Cholin c. 3. fol. 63. *Sed LXX., Aq., Sym., Theod., atque Vulg.* חֲסִידָה *eſt* herodius : *Item Vulg. eſt quandoque* milvus, *quandoque* ſtruthio.

חֲסַדְיָה Haſadiás, *nom. propr. filii Zorobabel*, 1. Paralip. 3. v. 20.

חָסָה Confugit, recepit ſe *ad aliquem, ſub cujus protectione tutus ſit, ut pulli ſub alis gallinarum. Inde eſt*, ſperavit, ſiſus, confiſus eſt, ſpem poſuit, *vel* collocavit : *Conſtruitur cum præpoſit.* ב, *& quandoque* תַּחַת. *Præter.* וְחָסָה בוֹ & ſperabit in eo, recipiet ſe ad eum, Pſal. 64. verſ. 11. *Fœmin., mutata tertia radic.* ה *in* Jod, חָסָיָה, ſperavit, ſperat, confiſa eſt, Pſal. 57. v. 2. *Plur.* חָסוּ, Pſal. 37. v. 40., *&* חָסָיוּ, Deut. 32. v. 37., ſperaverunt, confiſi ſunt. *Partic.* חֹסֶה ſperans, confidens, Iſai. 57. v. 13. *Plur.* חֹסִים ſperantes, confidentes, 2. Sam. 22. verſ. 31. *Conſtr.* חוֹסֵי,

Pfal. 2. v. 12., מַחְסֶה *vide paullo post inter nomina . Infinit.* לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו ad recipiendum te fub alis ejus, Ruth 2. v. 12. *Imper. plur.* חֲסוּ fperate, confugite, Jud. 9. v. 15. *Futur.* אֶחְסֶה, 2. Sam. 22. v. 2., Pfal. 61. v. 5., *& contracte (in quibusdam codicibus)* אֶחְסָה, Pfal. 57. v. 2., fperabo: *Plur.* יֶחֱסוּ, Ifai. 14. v. 32., *& in pausa, atque cum* Nun *paragog.* יֶחֱסָיוּן, Pfal. 36. v. 8., fperabunt.

חָסוּת *f.*, Ifai. 30. verf. 3., receptus, perfugium, præfidium, fubfidium; *Vulg. est*, fiducia.

מַחְסֶה *vel* מַחְסֶה *m. Idem*: וּמִבְּלִי מַחְסֶה & abfque perfugio, *vel* obtectione, Job 24. v. 8. *Constr.* מַחְסֵה כָזָב receptum fallaciæ, *id est*, fallacem, Ifai. 28. verf. 17. *Cum affix.* מַחְסֵהוּ receptus ejus, Pfal. 14. v. 6.

חָסַל Abfumpfit, confumpfit: *Futur.* כִּי יַחְסְלֶנּוּ quia confumet illud (locufta), Deuter. 28. v. 38.

חָסִיל *m.* Bruchus, *ab* abfumendo, 1. Reg. 8. v. 37. *LXX.*, *& Vulg. est etiam*, locufta, rubigo.

חָסַם Obturavit *os*, *vel nares*, capiftravit, capiftrum impofuit, coercuit; *Vulg. est*, ligavit, obftupefcere fecit: *Particip.* וְחֹסֶמֶת הִיא, Ezech. 39. v. 11., *LXX.* *ἐ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον* & circumædificabunt frænum; *Vulg.*, & obftupefcere faciet; *Alii*, & obturabit illa (*nares prætereuntium*), *hoc est*, *in causa erit*, *cur prætereuntes* nares obturent: *Futur.* לֹא־תַחְסֹם, Deuter. 25. v. 4., non obturabis os, non capiftrabis; *Vulg.*, non ligabis os.

מַחְסוֹם *m.* Pfal. 39. v. 2., Fifcella, frænum, capiftrum, *quo* os obturatur; *LXX.*, *atque Vulgat. est*, cuftodia.

חָסַן Firmus, fortis, robuftus fuit: *unde Niph. futur.* יֵחָסֵן, Ifai. 23. v. 18., recondetur (*in thesauro*); *LXX. vertunt*, congregabitur; *Vulg.*, condentur; *Alii*, firmiter tenebitur, *vel* retinebitur, poffidebitur.

חֲסַן *Chald. Peal*, Fortis, robuftus fuit. *In Aphel* firmiter tenuit, poffedit, obtinuit: *Præter. plur.* הֶחֱסִנוּ, Daniel. 7. v. 22., poffederunt; *Vulgat.*, obtinuerunt.

חֲסַן *masc. Chald.* Robur, fortitudo: *Cum affix.* חִסְנִי robur meum, potentia, fortitudo mea, Dan. 4. v. 27.

חֹסֶן *m.* Robur, Ifai. 33. v. 6. *Item*, thefaurus, opes, facultates, *quæ* robur, *&* firmamentum *hominis sunt*, Ezech. 22. v. 25., Prov. 15. v. 6. חָסוֹן

חָסוֹן, & חָסֹן m. LXX. est *ἰσχυρὸς*, *Vulg.*, *aliisque*, fortis, robustus, Amos 2. v. 9. *Item substantive*, *ἰσχὺς* fortitudo, Isai. 1. v. 31.

חָסִין m. Fortis, robustus, potens, Psalm. 89. v. 9.

חִסְנָא m. *Chald. in statu emphat.* Robur, fortitudo, Dan. 2. vers. 37.

חָסַף *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.* Diminutus, minutus fuit; *inde*, *auctore Joa. Simone*, *sunt*

חֲסַף m. *Chald.* Lutum, *proprie figuli*, argilla, testa argillacea, *ut exponit idem Joa. Simon*, terra tenuis, & minuta, *aqua mixta*, *sive macerata*: מִנְּהֵין דִּי חֲסַף ex eis, *id est*, partim ex luto, Dan. 2. v. 33.

חַסְפָּא *masc. Chald. in statu emphat.*, *idem ac supra significat*: דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא ex ferro, & ex luto, Dan. 2. v. 34.

חָסְפַס *Radix inusit. Inde est*, מְחֻסְפָּס m., Exod. 16. v. 14., rotundum, *idest*, עָגֹל, *juxta Ab. Esram*; *LXX. est*, *ὡσεὶ κόριον* quasi coriandrum; *Vulg.*, quasi pilo (tusum); *Joa. Simoni*, valde minutum, & exiguum; *Aliis*, decorticatum, denudatum; *dictionem enim hanc derivandam arbitrantur ab* חָשַׂף nudavit, denudavit, *mutato* ש *in* ס.

חָסֵר Defuit, defecit; *dicitur autem tam de* persona, *cui aliquid* deficit, *quam de* re *ipsa*, *quæ* deficit. *Quando de* persona *dicitur*, חָסֵר *proprie latine sonat*, destitutus fuit, eguit, indiguit, caruit, penuriam passus est, penuria, *aut* inopia alicujus rei laboravit; & *tertia persona in præter. Kal occurrit cum* Tzere, *adinstar* חָפֵץ voluit. *Quando autem de* re *usurpatur*, *sonat latine*, defuit, defecit, imminutus fuit: *Præter.* לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר non eguisti ulla re, non defuit tibi quidquam, Deuter. 2. v.7., חָסַרְנוּ כֹל eguimus omnibus, Jerem. 44. v. 18. *Infinit.* הָלוֹךְ וְחָסוֹר eundo & deficiendo, Genes. 8. v. 5., *id est*, magis magisque deficiebant, & minuebantur. *Futur.* לֹא אֶחְסָר non indigebo, *Vulgat. habet*, nihil deerit, Psal.23. v.1., יֶחְסַר, Deut.15.v.8., Prov. 31. v. 11., indigebit, deficiet: *Plural.* לֹא־יַחְסְרוּ non carebunt, non indigebunt, non deficient, non erunt destituti, *Vulgat. vertit*, non minuentur, Psalm. 34. vers. 11., יַחְסְרוּ לֶחֶם וָמָיִם deerunt, deficient panis, & aqua, Ezech. 4. v. 17., וַיַּחְסְרוּ & defecerunt, & imminutæ sunt (aquæ),

Gen. 8. v. 3., *cum* Nun *paragog.* יַחְסְרוּן, Genes. 18. v. 28., carebunt, destituti erunt (quinquaginta illi justi quinque) *Vulgat. vertit*, (quid si) minus quiquaginta justi quinque fuerint? *Pih.* חִסֵּר destituit, defraudavit, minuit, imminuit. *Partic.* וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה & destituo, fraudo, privo animam meam bono, Eccles. 4. v. 8. *Futur.* וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט & deficere fecisti eum parum (ab Angelis), Psal. 8. v. 6., *id est*, minorem paulisper fecisti eum. *Hiph. Præter.* הַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר qui minus colligebat, non eguit, *Vulgat. habet*, nec, qui minus paraverat, reperit minus, Exod. 16. vers. 18., מַחְסוֹר *vide paullo post inter nomina*. *Futur.* וּמַשְׁקֶה צָמֵא יַחְסִיר & potum sitientis deficere facit, *id est*, subtrahit, Isai. 32. v. 6.

חֹסֶר *m.* Inopia, penuria, defectus: וְחֹסֶר לֶחֶם & penuria panis, Amos 4. v. 6., וּבְחֹסֶר כֹּל & in penuria omnium rerum, Deuter. 28. v. 48.

חֲסַר *Idem*: *Constr.* בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ defectu animi, dementia moriuntur, Prov. 10. v. 21. & *adjective*, *ut sequitur*:

חֶסֶר *m. Idem*, Job 30. v. 3. כִּי חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ quod inopia obveniet ei, Prov. 28. v. 22.

חָסֵר *m.* Deficiens, destitutus, carens, egens, indigens; מַה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי cujus tu indigens es apud me? 1. Reg. 11. v. 22. *Constr.* וַחֲסַר לָחֶם at carens, *vel* indigens pane, 2. Sam. 3. vers. 29.

חַסִּיר *Chald. Idem*: וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר & inventus es deficiens, Dan. 5. v. 27.

חַסְרָה Hasrá, *nom. propr. patris Thecuath, vel Thecuæ*, 2. Paralip. 34. v. 22., *qui* 2. Reg. 22. v. 14. *dicitur* Araas.

חֶסְרוֹן *m.*, Eccles. 1. v. 15., Defectus, inopia, indigentia; & *juxta Vulg.*, stulti, *hoc est*, sapientiæ inopes.

מַחְסוֹר *m.* Egestas, indigentia, penuria, Judic. 18. v. 10. *Cum affix.* כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלָי omnis penuria tua sit super me, Judic. 19. v. 20. *Plur.* וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן & egestates tuæ, *id est*, maxima egestas tua, ut vir clypeatus, *scilicet*, advenit, Prov. 24. v. 34.

חַסָּא *Vide in sequenti dictione*.

חפה Texit, occultavit, operuit : *Præt.* וחפו ראשם & operient caput ſuum, Jerem. 14. v. 3. *Particip.* ראש לו חפוי caput ipſi erat opertum, 2. Sam. 15. v. 30. *Niph. Particip. fœmin.* נחפה בכסף tecta argento, Pſal. 68. v. 14. *Pih. Præter.* חפה זהב obtexit auro, 2. Paralip. 3. v. 9. *Futur. per Apocop.* ויחף את־הבית & obtexit domum, verſ. 7. *Cum affix.* ויחפהו & obduxit, texit eam (*domum*), 2. Paralip. 3. vv. 5. 8., *& cum u loco tertiæ radicalis*, ויחפאו 2. Reg. 17. v. 9., & occultarunt; *LXX. eſt*, induerunt; *Vulgat.*, offenderunt (verbis non rectis); *Joa. Simon habet*, & obtexerunt, incruſtarunt; *Alii vertunt*, tecte perpetrarunt *res, quæ non erant rectæ.*

חפה *f. Vide infra poſt* חפף.

חפה Huppá, *& juxta Vulg.*, Hophophá, *nomen propr. Sacerdotis*, 1. Paralip. 24. v. 13.

חפז Commotus eſt, *cum pavore*, trepidavit, contremuit: *Item* acceleravit cum tremore, feſtinanter ſeſe abripuit, *ſeu* ſubduxit, *metu periculi*, præceps fuit : *Infinit.* אמרתי בחפזי dixi in feſtinando me, *ideſt*, in feſtinatione mea, *vel* trepidatione, Pſalm. 31. v. 23., *qua phraſi Judæi utuntur in fine ſuarum Epiſtolarum, pro eo, quod latine dicimus*, ſcripſi raptim: *LXX., & Vulgat. Ibidem vertunt*, in exceſſu mentis meæ; *&* Pſalm. 116. verſ. 11., in exceſſu meo; *Aq. autem, Sym., atque Hieron. habent*, in ſtupore meo; בחפזה, 2. Samuel. 4. verſ. 4., cum feſtinaret illa; בחפזם, 2. Reg. 7. v. 15., *ubi Maſſorethæ legunt*, בחפזם cum feſtinarent illi, feſtinantibus, *vel* feſtinanter ſugientibus illis; *Vulgat. habet*, cum turbarentur. *Futur.* יחפוז, Job 40. v. 23., *LXX. eſt*, *αἰσθηθῇ* ſentiet, ſentiat; *Sym.*, *καταπλαγήσεται* percelletur, conſternabitur; *Vulg.*, mirabitur; *Aliis eſt*, feſtinat : *Plural.* ואל־תחפזו neque trepidate, Deuter. 20. v. 3. *Niph. Præter.* נבהלו נחפזו conturbati ſunt, trepidarunt, commoti ſunt, *vel, juxta quoſdam*, feſtinare coacti, in fugam converſi ſunt, Pſalm. 48. verſ. 6. *Particip.* נחפז, 1. Sam. 23. v. 26., acceleratus; *LXX. eſt*, tectus, tegens ſe; *Aq.*, attonitus; *Sym.*, contractus (*metu, vel timore*); *Theod.*, abſcondens ſe; *Vulg.*, deſperabat, *ſeu* deſperans erat; *Aliis*, trepidans, feſtinus, ad feſtinandum

impulsus. *Futur. plur. cum* Nun *paragog.* יֵחָפֵזוּן, Pfalm. 104. verf. 7., trepide furripuerunt fe; *Alii vertunt*, cito abire cogebantur, in fugam vertebantur; *Vulgat.*, formidabunt.

חִפָּזוֹן *m* Feftinatio, Exod. 12. v. 11.

חוּפָם Hupham, *nomen propr. filii Benjamin*, Num. 26. v. 39., *qui etiam dicitur*

חֻפִּים Hhuphím, *& juxta Vulg.* Ophím, Gen. 46. v. 21.

חוּפָמִי Hhuphamí, *& juxta Vulg.*, Huphamitæ, *nomen propr. posterorum Hhupham*, Num. 26. v. 39.

חָפַן *Radix Hebræis inufit. Arab. in octava Conjug. fonat latine*, *Joa. Simone tefte*, cepit, fumit; *Inde eft*

חֹפֶן *m.* Pugillus, pugnus, *id eft*, manus contracta, *qua aliquid* capimus, *&* tenemus; *Vulg. eft*, manus. *Occurrit in ftilo Duali*: מְלֹא חָפְנַיִם præ plenitudine utriufque pugni, Eccl. 4. v. 6. *Conftruct.* אֶל־חָפְנֵי in pugnos, Ezech. 10. v. 7. *Cum affix.* וּמְלֹא חָפְנָיו & plenitudinem pugillorum fuorum, *id eft*, plenos pugillos fuos, Levit. 16. v. 12.

חָפְנִי Ophní, *nomen propr. filii Heli Sacerdotis*, 1. Samuel. 1. verf. 3.

חָפַף Texit, protexit: obtexit, operuit: *Partic.* חוֹפֵף עָלָיו, Deuter. 33. v. 12., obtegens fuper eum, *id eft*, protegens; *Aq. vertit*, παςώσει thalamum ponet, inftruet; *Hieron.*, *& Vulg.*, quafi in thalamo morabitur; *referebant ad* חֻפָּה.

חוֹף *m.* Portus, *quafi navium* protectio; *LXX.*, *Vulgat.*, *& aliis eft* littus; *fic autem dictum quibufdam videtur*, *quod fluctibus* fricatur, *&* abluitur, *a* חָפַף, *quod Arab*, *& Chald. eft*, fricavit, deterfit, lavit, lavando purgavit, Genef. 49. v. 13., Jof. 9. v. 1., *&c.*

חַף Nitidus, mundus, tectus ab immunditia, Job 33. v. 9.

חֻפָּה *f.* Obtectio, protectio, Ifai. 4. v. 5. *Item* thalamus, *nuptialis propriè*: *Cum affix.* מֵחֻפָּתוֹ de thalamo fuo, Pfal. 19. verf. 6., וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ & fponfa de thalamo fuo, Joel. 2. verf. 16.

חָפֵץ Voluit, optavit, defideravit, deamavit, delectatus, oblectatus, bene affectus fuit: placuit, complacuit: *Conftruitur cum Accufativo, & Ablativo mediante præpof.* בְּ.

Non-

Nonnunquam etiam, ut eruditi quidam abitrantur, significat, erigere, arrigere, movere celeriter, motitare, flectere, *quasi a* חָפַז, *literis* ז, *&* צ *commutatis, quæ homogeneæ sunt. Præter.* חָפֵץ בְּבַת יַעֲקֹב deamavit filiam Jacobi, Genes. 34. v. 19., *cum præfix.*, הֶחָפֵץ, 1. Reg. 13. v. 33., qui voluit, qui vult; *& juxta Vulg.*, quicumque volebat; *Fœmin. in pausa*, חָפֵצָה, Isai. 66. v. 3., delectata est, complacuit; לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ, Deuter. 21. v. 14., nolueris eam, non ames eam, non complacitum sit tibi in ea; *Vulgat. habet*, non sederit animo tuo. *Infinit. cum præfix.*, הֶחָפֹץ, Ezech. 18. v. 23., an volendo, desiderando, oblectando; *Futur.* אֶחְפֹּץ, Ezech. 18. v. 23., *&* אֶחְפָּץ, Job 13. vers. 3., volo, יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְמוֹ־אָרֶז, Job 40. v. 17., cum volet, cauda ejus est ut cedrus, *scilicet*, arrecta, & immobilis; *hyperbole*: *Ab. Esra exponit*, יַעֲמִיד erigit, arrigit caudam suam: *R. Levi, & Ab. Esra*, celeriter movet, motitat: *Vulg. vertit*, stringit caudam suam quasi cedrum, *idest, ut quidam interpretantur*, caudam firmat in morem cedri, ut dura, & solida sit; *Alii contra habent*, ad libitum flectit, & retorquet caudam suam, licet hæc ipsa valde adinstar cedri firma sit, *quod est maximi roboris argumentum*; *Alii tandem in hunc sensum acceperunt*, oblectabitur cauda sua, quæ est sicut cedrus; *Fœmin. cum præfix.* עַד שֶׁתֶּחְפָּץ, Cantic. 2. vers. 7., donec, quoadusque velit, *sive* voluerit: *Plur.* יַחְפְּצוּ, Isai. 13. vers. 17., Jerem. 6. v. 10., *in pausa*, יֶחְפָּצוּ, Psal. 68. v. 31., *& cum* Nun *paragog.*, יֶחְפָּצוּן, Isai. 58. v. 2., volunt, desiderant, delectantur.

חָפֵץ Volens, desiderans, qui delectatur re aliqua, Psalm. 5. v. 5., *&c. Plural.* אֲשֶׁר אַתֶּם חֲפֵצִים quem vos desideratis, Malach. 3. v. 1., *Constr.* חֲפֵצֵי צִדְקִי qui delectantur justitia mea, Psal. 35. v. 27. *Fœmin.* בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה animo cupido, 1. Paralip. 28. v. 9.

חֵפֶץ *m.* Voluntas, desiderium, studium, delectatio, oblectatio, oblectamentum, optatum: *& metonymice* res, *in quam* voluntas, *&* desiderium *fertur, qua quis* delectatur, Isai. 53. v. 10., 58. v. 3., Job 31. v. 16., *&c. Apud Salomonem in genere pro* negotio, *sive* re *sumitur, ut* Eccl. 3. v. 17., 5. v. 7., 8. v. 6. *Eleganter construitur cum præposit.* ב, *ut*

ver-

Verbum ipsum: אֵין חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ בְּמֹהַר non eft obleƈtatio regi in dote, 1. Samuel. 18. verf. 25., לְכָל־חֵפֶץ omni negotio, Eccl. 3. v. 1. *Cum affix.* מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ ut non invenias voluntatem tuam, Ifai. 58. verf. 13., *id eft*, obfequaris libidini tuæ, cupita exfequaris: *Plural.* וְכָל־חֲפָצִים & omnia defideria, quæcunque expetuntur, Proverb. 8. v. 11. *Cum affix.* כָּל־חֲפָצֶיךָ omnia defideria tua, Prov. 3. v. 15.

חֶפְצִי־בָהּ Hhephtfi-vá, *Vulg.*, Haphfibá, *nom. propr. matris Manaffis regis Juda*, 2. Reg. 21. v. 1.

חפר Fodit, effodit, perfodit: *Metaphoricè*, perveftigavit, perfcrutatus eft: *Item*, erubuit, puduit, pudore perfufus: probro, ignominia affeƈtus, *aut* confufus fuit. *Præter.* חָפַר אֹכֶל perveftigat cibum, Job 39. verf. 29., בּוֹשָׁה וְחָפְרָה erubefcet, & pudebit eam, Jerem. 15. v. 9. *Partic.* חֹפֵר גּוּמָּץ fodiens foffam, Ecclef. 10. verf. 8. *In Hiph. nunc tranfitivum, nunc intranfitivum eft*: *Præter.* הֶחְפִּיר לְבָנוֹן pudebat Libanum, Ifai. 33. v. 9. *Particip.* בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר filius pudefaciens, & probris afficiens, Proverb. 19. v. 26. *Futur.* וְיַחְפִּיר & pudefacit, Prov. 13. v. 5. לֹא תַחְפִּירִי non eris ignominia confufa, Ifai. 54. v. 4.

חֵפֶר Hépher, *&* Opher, *nom. propr. virorum*, Num. 26. v. 32., 1. Paralip. 4. verf. 6., *item nom. propr. portionis terræ Chanaan, quam Jofue expugnavit*, Jof. 12. verf. 17., 2. Reg. 14. verf. 25.

חֶפְרִי Hhephrí, *& juxta Vulg.*, Hepheritæ, *nom. propr. familiæ Hepher*, Num. 26. v. 32.

חֲפָרַיִם Hapharaím, *nom. propr. civitatis in Tribu Iffachar*, Jof. 19. v. 19.

חָפְרַע Hhophrá, *Vulg.*, Ephreé, *nom propr. regis Ægypti*, Jerem. 44. v. 30.

חֲפֹר פֵּרוֹת *f. p.* Talpæ, Ifai. 2. v. 20., *ab* effodienda terra, *fic dictæ. Scribitur ut duæ dictiones, fed opinio mea eft, inquit Ab. Efra, effe tantum unicam. Maforethæ de ifto nihil notarunt*, חֲפִירָא, *& per aphærefin* פִּירָא foffa *apud Talmudicos. Unde* חֲפַרְפֶּרֶת *vel* חֲפַרְפָּרָה talpa.

חפש Liber fuit. *Occurrit tantum in Pyhal præter. fœmin. in paufa*, חֻפָּשָׁה liberata, manumiffa, libertate donata eft, Levit. 19. v. 20. *Vide in fequenti dictione*; *vide etiam* חָפְשִׁי.

חֹפֶשׁ

חֹפֶשׁ *m.* Libertas : בִּבְגְדֵי־חֹפֶשׁ, Ezech. 27. v. 20., in vestimentis libertatis, *id est*, *ut quidam exponunt*, in vestimentis nobilissimis, magnificis, *quæ decent* ingenuos, *&* liberos; *Vulg. vertit*, in tapetibus. *Cum affix.* חֻפְשָׁה libertas ejus, Levit. 19. v. 20., *ubi deficit* Mappik *in* ה; *&* Kibbutz *est loco* Kametz-chatuph, *pro* חָפְשָׁהּ.

חָפְשִׁי *m.* Liber, manumissus, Exod. 21. v. 5., *&c. Metaphorice dicitur de* onagro, Job 39. v. 5., *& de* mortuo, *qui ab omni servitute, & vexatione hominum* liber *est*, Psal. 88. v. 6. יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם exibit pro libero gratis, Exod. 21. v. 2. *Et sic*, לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ pro libero dimittet eum, v. 27. *Plur.* חָפְשִׁים liberi, Isai. 58. v. 6.

חָפְשִׁית Libertas : בְּבֵית הַחָפְשִׁית in domo libertatis, 2. Reg. 15. v. 5., *id est*, libera, solitaria, a reliquis domibus semota, *juxta legem de leprosis*, Lev. 13. v. 46. *Scribitur &* חָפְשׁוּת 2. Paralip. 26. v. 21., *quod tamen Masorethæ tradunt legendum* חָפְשִׁית.

חָפַשׂ Scrutatus, perscrutatus est, pervestigavit : *Item* mutavit, dissimulavit, occultavit se, *significatione hac*, *vel ab Arab. rad. mutuata*, *ut quibusdam videtur*, *vel ex eo derivata*, *quod*, *qui* se occultat, dissimulat, pervestigandum se facit. *Particip.* חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי pervestigans omnia penetralia, Prov. 20. v. 27. *Futur. cum affix.*, *&* Nun *epenthet.* תַּחְפְּשֶׂנָּה, Prov. 2. v. 4., perscrutaberis eam, *Vulgat.*, effoderis illam; *Plural. cum* ה *paragogic.* נַחְפְּשָׂה, Thren. 3. vers. 40., perscrutemur, scrutemur. *Niph. Præter.* אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ quomodo pervestigata sunt, Abdia 1. vers. 6. *Pih.* accurate, sollicite pervestigavit, *sive* perscrutatus est. *Præter.* וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ & perscrutabor eum, 1. Sam. 23. 23. *Imper.* חַפְּשׂוּ וּרְאוּ pervestigate, & videte, 2. Reg. 10. v. 23. *Puh. Partic.* מְחֻפָּשׂ perscrutata, investigatio accurate facta; *LXX.*, *Vulg.*, *aliique vertunt*, scrutantes, *mutato singul. numero in plural.*, *Aq.*, *& Sym. habent*, scrutans, perscrutans, Psal. 64. v. 7. *Futur.* יְחֻפַּשׂ Proverb. 28. v. 12., pervestigabitur; *Aliis est*, dissimulatur; *LXX. vertunt*, ἁλίσκονται capiuntur (homines); *Vulgat.*, ruinæ (sunt hominum). *Hitp.* mutavit se, dissimulavit se, mutato habitu : *Præter.* הִתְחַפֵּשׂ dissimulavit se, 2. Paralip. 35. v. 22. *Futur.* יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשׁוֹ mutavit se, *vel*

vel mutatum est vestimentum meum, Job 30. v. 18.; *LXX. ibidem habent*, ἐπελάβετο apprehendit; *legebant* יִתְחַפֵּשׂ; *Vulg.*, consumitur; *eadem autem dictio* 1. Reg. 20. vers. 38. *redditur ab LXX.* ἐ' κατεδήσατο & ligavit (in vitta oculos suos); *ab Aq.*, κ' ἐσκαλεύσατο & fodit, & sparsit (cinerem super oculos suos); *a Vulgat.*, & mutavit (aspersione pulveris os, & oculos ejus). *Vide supra* חָפַשׂ.

חֵפֶשׂ *m.* Perscrutatio, scrutinium, Psalm. 64. v. 7. *vide supra post* חָפַשׂ.

חֵץ *m.* *Vide infra post* חָצַץ. *pag.* 350.

חצב חָצַב Cecidit, exscidit, incidit: *Præter.* יֶקֶב חָצַב torcular excidit, Isai. 5. v. 2. *Partic.* חֹצֵב cædens, cæsor, 2. Paralip. 2. v. 1., *& cum* Jod *paragogico*, חֹצְבִי, Isai. 22. v. 16. *Pahul in plur.* חֲצוּבִים excisæ, effossæ (cisternæ), Deuteron. 6. v. 11. *Infinit. constr. cum* לְ, לַחְצֹב ad cædendum, 1. Paralip. 22. v. 2., *&* לַחְצֹב Jerem. 2. vers. 13., ad excidendum, ad fodiendum, *& juxta Vulg.*, foderunt (sibi cisternas). *Niph. Futur.* בַּצּוּר יֵחָצְבוּן in rupe exciderentur, Job 19. v. 24. *Pyh. Præter.* חֻצַּבְתֶּם excisi estis, Isai. 51. v. 1. *Hiph. Partic. fœmin.* הַמַּחְצֶבֶת quæ excidit, Isai. 51. v. 9., *Vulg. ibidem habet*, percussisti; מַחְצֵב *vide infra*.

מַחְצֵב Excisio: וְאַבְנֵי מַחְצֵב & lapides excisionis, *id est*, cæduos, 2. Reg. 12. v. 13., *Sed eadem dictio* 2. Reg. 22. v. 6., 2. Paralip. 34. v. 11. *a Vulg. redditur*, de lapicidinis.

חצה חָצָה Divisit, distribuit, partitus est, *proprie* per medium, dimidiavit, *hoc est*, in duas partes æquales divisit. *Præter.* וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ & devides capturam, *vel* prædam, Num. 31. v. 27. *Futur.* יֶחֱצֶה, Isai. 30. v. 28., dividet, secabit, *& cum apocopa*, וַיַּחַץ, Genes. 32. vers. 8., 33. v. 1., Judic. 7. v. 16., & divisit; *cum affix.* וַיֶּחֱצֵם & divisit eos, Judic. 9. vers. 43. *Plural. cum* Nun *paragog.*, יֶחֱצוּן, dimidiabunt, partientur, Exod. 21. v. 35. *Niphal Futur. per apocopam* וְתֵחָץ & dividetur, Daniel. 11. vers. 4. *Plural.* יֵחָצוּ dividentur, Ezech. 37. v. 22. מֶחֱצָה, *&* מַחֲצִית *vide infra*; *vide etiam* חוּץ, חָצַץ, *& quæ sequuntur*.

חֻצָה Foris, foras, extra, Isai. 33. v. 7. *Radix est* חוּץ. *Vide supra pag.* 295. חֲצִי חָצוֹת *vide infra post* חֲצִי.

חֵצִי Sagitta, *vide in* חֵץ *pag.* 350.

חֲצִי

חֲצִי *m.* Dimidium, pars dimidiata: *In pausa notatur cum* Tzere *in penultima, cum alia similis formæ soleant notari cum* Sægol, וְאַמָּה וָחֵצִי & cubitus, & dimidius, *idest*, sesquicubitus, Exod. 25. v. 10. *Constr.* בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם in medio cœli, Jos. 10. v. 13. *Cum affix.* חֶצְיוֹ dimidium ejus, Jos. 8. v. 33.

חֲצוֹת *f. Idem*: כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה circiter medium noctis, Exod. 11. vers. 4.

מֶחֱצָה *f.* Dimidia pars, Num. 31. v. 36. *Construct.* מֶחֱצַת הָעֵדָה dimidia pars cætus, Num. 31. v. 43.

מַחֲצִית *f. Idem*, Exod. 30. v. 13. *Cum affix.* מַחֲצִיתוֹ dimidium ejus, Exod. 30. v. 23.

חצן *Radix Hebræis inusit. Inde est* חֹצֶן *m.* brachium, lacertus; *Vulgat. autem, aliisque est* sinus, ulna: *proprie, inquit Joa. Simon, designatur* pars inter axillas, & inferiores costas, *qua res* amplexamur, *&* fovemus. *Cum affix.* וְחִצְנוֹ, Psalm. 129. v. 7., aut lacertum suum; *Vulg., aliique vertunt*, sinum suum.

חֹצֶן *m. Idem*, Isai. 49. v. 22., *ubi R. Salomon* alam, axillam *interpretatur*: *Cum affix.* חָצְנִי, Nehem. 5. v. 13., lacertum meum; *Ab. Esra vertit* oram vestimenti mei; *Vulgat.*, *&* *alii reddunt*, sinum meum.

חיצון *Vide supra post* חוץ.

חצף *Chald.* Ursit, acceleravit: *Particip. Aph. fœm.* מַחְצְפָה accelerans erat; *Theod. est interpretatus*, ὑπερίσχυε prævalebat; *Vulg.*, urgebat; *Joa. Simon*, de mandato, Dan. 3. vers. 22., *& cum* ה *characteristico Conjugationis*, מְהַחְצְפָה accelerabat; *Theod. vertit*, ἐξῆλθεν, *Vulg.*, egressa est; *Joa. Simon*, obfirmata, rigide inculcata, Dan. 2. v. 15.

חצץ Discidit, excidit; *Particip.* חֹצֵץ excidens, Prov. 30. v. 27., *Ab. Esra interpretatur*, מְקֻבָּץ מְאֻסָּף congregata, collecta, *idest*, turmatim procedit; *LXX. vertunt*, εὐτάκτως ordinate; *Sym.*, ὡς ψηφὶς ut calculus (*aculeatus videlicet quasi hasta*); *Vulg.*, per turmas suas; *Joa. Simon*, celeriter progrediens; *Alii*, gregatim, turmatim. *Pihel* חִצֵּץ ejaculatus fuit, *vel*, *ut quibusdam videtur*, divisit, partitus est. *Particip.* מִקּוֹל מְחַצְצִים à sono, *vel*, strepitu sagittas jacentium, *idest*, sagittariorum, Judic. 5. v. 11., *quæ significatio à nomine* חֵץ sagitta, *petita est*. *Pyh. Plural.*

חֻצְצוּ

חֲצִצוּ rescissi, truncati, dimidiati sunt; *Vulgat. habet*, dimidietur, Job 21. v. 21.

חֵץ *m.* Sagitta, *à scindendo*: *Item* hastile, acutum *instar* sagittæ, 1. Sam. 17. v 7. *Cum præfix.* מֵחֵץ à sagitta, Psalm. 91. vers. 5. *Cum* י *paragogico*, יָרָה הַחֵצִי jaculatus est sagittam, 1. Sam. 20. v. 36., *nam si* Jod *esset affixum*, Tzade *haberet Dagesch.*. *Cum affix.* חִצּוֹ sagitta ejus, Zach. 9. v. 14. *Metonymice usurpatur pro* vulnere sagitta *inflicto*, Job 34. v. 6. *Plural.* וַיִּשְׁלַח חִצִּים & emittit sagittas, 2. Sam. 22. v. 15. *Constr.* חִצֵּי גִבּוֹר sagittæ potentis, Psal. 120. v. 4. *Cum affix.* חִצֶּיךָ sagittæ tuæ, Psalm. 38. v. 3.

חָצָץ *m.* Prov. 20. v. 17. Scrupus, lapillus, *quasi* incisum, *vel* segmentum lapidis *dicas*; *Vulgat. est*, calculus, *proprie* acutus, *& instar* sagittæ discindens: *Cum præfix.* בֶּחָצָץ, Thren. 3. v. 16., in scrupis; *Vulg. vertit*, ad numerum; *quia olim* calculorum *ope numeratio fiebat*. *Plur.* חֲצָצִים sagittæ: *Cum affix.* חֲצָצֶיךָ sagittæ tuæ, Psal. 77. v. 18.

חַצְצוֹן תָּמָר Hhatsatsón Tamàr, *Vulgat.*, Asásonthamár, *nomen propr. civitatis in Tribu Juda prope mare mortuum*, Genes. 14. vers. 7.

חֲצֹצֵר *Inusit.*, *hujus radix est*, *quæ mox sequitur*, *videl.* חָצַר; *Inde* חֲצֹצְרָה, *& alia ejusd. formæ*, *quæ vide infra pag.* 51. *in fine*, *&* 52.

חָצַר

Radix Hebræis inusit. Arab. Secuit, abscidit, incidit, amputavit. *Verba autem* secandi, *referuntur ad* colores acutos; *propterea significat etiam*, viridis fuit, viruit: *Inde*, *auctore Joa. Simone*, *sunt*

חָצֵר *Com.*, *sed sæpius fœm.* Atrium, vestibulum, locus subdialis ante ædificium, septo conclusus, a reliquis locis separatus, *& quasi* abscissus: *Item* villa, locus extra urbem septo conclusus, Levit. 25. vers. 31., Jos. 19. vers. 8., 21. v. 12., Isai. 42. vers. 11. *Constr.* חֲצַר הַמִּשְׁכָּן atrium tabernaculi, Exod. 27. vers. 9. *Cum affix.* בַּחֲצֵרוֹ in atrio ejus, 2. Sam. 17. vers. 18. *Plural.* חֲצֵרִים atria; *Item* villæ *absque muro*: בָּתֵּי הַחֲצֵרִים domus villarum, Levit. 25. vers. 31. *Constr.* בְּחַצְרֵי in atriis (domus Dei), Nehem. 13. v. 7. *Cum affix.* בַּחֲצֵרֶיךָ in atriis tuis, Psalm. 84. v. 11., וְאֶת־חַצְרֶיהָ & villas ejus, Jos. 21. v. 12., *& forma fœmin.* מִן־הַחֲצֵרֹת ex atriis, villis, Exod. 8. v. 9. *Constr.* חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה in atriis domus

domus Domini, 2. Reg. 21. v. 5. *Cum affix.* חֲצֵרֹתָיו atria ejus, Psalm. 100. v. 4.

חָצִיר *m.* Fœnum, gramen, *a* virore: *Item* porrum, *quod* fœno, *sive* gramini *majori simile sit*, Num. 11. v. 5. *Eadem dictio, quæ occurrit apud* Isai. 34. v. 13., 35. v. 7., *nonnullis eruditis est*, atrium. *Constr.* חֲצִיר גַּגּוֹת gramen tectorum, Isai. 37. vers. 27.

חָצוֹר Hasór, *&* Asór, *nom. propr. civitatum*, Jos. 15. vv. 23. 25., 19. v. 36., *&c.*

חָצֹר Hhatsór, *Vulg.*, Hesér, *nom. propr. civitatis a Salomone ædificatæ*, 1. Reg. 9. v. 15.

חֲצַר גַּדָּה Asergaddá, *nomen propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. vers. 27.

חֲצַר סוּסָה Hasersusá, *nom. propr. urbis Tribus Simeonis*, Jos. 19. vers. 5.

חֲצַר סוּסִים Hasarsusím, *nom. propr. civitatis Tribus Simeonis, quæ videtur eadem ac præcedens*, 1. Paralip. 4. v. 31.

חֲצַר שׁוּעָל Hasarsuhál, *&* Hasersuál, *nom. propr. civitatis primum Tribus Judæ, deinde Simeonis*, Jos. 19. v. 3., 1. Paralip. 4. v. 28.

חֶצְרוֹ Hesró, *nomen propr. unius e fortissimis David*, 1. Paralip. 11. vers. 37.

חֶצְרוֹן, *vel* חֶצְרֹן Hesrón, *&* Esrón, *nom. propr. virorum*, Gen. 46. vv. 9. 12., 1. Paralip. 4. v. 1. *Item nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 3.

חֶצְרוֹנִי Hhetsroní, *Vulgat.* Hesronitæ, *nom. propr. posterorum Hesron filii Ruben*, Num. 26. v. 6.

חֶצְרַי Hesrái, 2. Sam. 23. v. 35., *nom. propr. viri, qui* 1. Paralip. 11. v. 37. *dicitur* חֶצְרוֹ.

חֲצֵרִים Haserím, *nom. propr. civitatis in dorso montis Seir, inter Ægyptum, & terram Chanaan*, Deuter. 2. v. 23.

חֲצַרְמָוֶת Hhatsarmávet, *& juxta Vulg.*, Asarmóth, *nom. propr. filii Jectan*, Genes. 10. v. 26.

חֲצֵרוֹת Haseróth, *nom. propr. loci in deserto Pharan, ubi fuit quarta & decima mansio filiorum Israel*, Num. 12. v. 16., 33. v. 18., Deuter. 1. v. 1.

חֲצֹצְרָה *f.* Tuba, Hos. 5. vers. 8. *Radix* חָצַר, *de qua supra, geminata secunda radicali; unde* tuba *à* sono varie inciso, *&* fracto

fracto *dicta videtur*, *geminata secunda radicali*: *Plur.* חֲצֹצְרוֹת tubæ, Num. 10. v. 2. *Hinc Particip. ex Pih.* לְמְחַצְּרִים clangentibus, *q. d.* tubicinantibus, 2. Paralip. 5. v. 13. *Et Particip. ex Hiphil* וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְרִים & tubis buccinabant, *sive* clangebant, 2. Paralip. 29. v. 28., *quæ sunt cum* צ *redundante*.

חָקָה Imprimere, exprimere, exsculpere, *& convenit cum* חָקַק *sequenti verbo*. *Particip.* מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר expressum in pariete, Ezech. 8. v. 10. *Eadem dictio*, 1. Reg. 6. v. 35., *a LXX. redditur*, ἐκτύπωσις expressio; *a Vulg.*, regula. *Hithp. Futur.* תִּתְחַקֶּה imprimeris, arcte inhæres; *LXX. vertunt* ἀφίκου pervenisti; *Vulg.*, considerasti, Job 13. v. 27.

חֻקָּה *f. Vide infra post* חָקַק.

חֲקוּפָא Hacuphá, *nom. propr. viri Nathinæi*, Esdr. 2. v. 51.

חָקַק Descripsit, exaravit; expressit: incidit, sculpsit, insculpsit, exsculpsit: statuit, decrevit: *Præter.* וְחַקּוֹתָ עָלֶיהָ & describes super eum, *vel* incides in eum, Ezech. 4. v. 1. *Cum affix.* חַקֹּתִיךְ insculpsi, inscripsi, descripsi te, Isai. 49. v. 16. *Particip. cum* Jod *paragogico* חֹקְקִי incidens, statuens, describens, Isai. 22. v. 16. *Plural.* חֹקְקִים statuentes, decernentes, Isai. 10. v. 1. *Constr. cum præfix.* לְחוֹקְקֵי, Judic. 5. v. 9., *Aq.*, *Theod.*, *aliique vertunt*, τοῖς ἀκριβαζομένοις legislatoribus; *Vulg.* principes: חֹקְקִים *vide infra inter nomina*. *Pahul in plural.* חֲקֻקִים depictæ (imagines), Ezech. 23. vers. 14. *Infinit. cum præfix.*, *& affix.* בְּחֻקוֹ, *&* בְּחוּקוֹ, Prov. 8. vv. 27. 29., statuere ejus, cum statueret, poneret, describeret ipse: *Imper. cum affix.* חֻקָּהּ, Isai. 30. v. 8., inscribe illud; *Vulgat. habet*, diligenter exara illud, *vide infra hoc ipsum inter nomina*. *Pih. Particip.* מְחֹקֵק, Genes. 49. v. 10., *LXX. est* ἄρχων imperator, βασιλεύς rex, ἡγούμενος dux; *Aq.*, ἀκριβαζόμενος, ἀκριβαστής legislator, legifer, decernens; *Sym.*, ἐπιτάσσων præcipiens, disponens. *Vocem hanc* מְחֹקֵק *majorem designare auctoritatem, quam simplicem* סֹפֵר scribam, *ex aliis Scripturæ sacræ locis mox laudandis patet*. *Cum præfix.* בִּמְחֹקֵק cum legislatore, *vel* in datore legis, *ut habet Vulg.*, Num. 21. v. 18., *cum affix.* יְהוּדָה מְחֹקְקִי Psal. 60. v. 9., 108. v. 9., Juda rex, legislator, legifer meus; יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ Dominus legifer noster, Isai.

Isai. 33. v. 22. *Plural.* מְחֹקְקִים legislatores, principes, duces, Judic. 5. vers. 14. *Futur. plural.* יְחוֹקְקוּ, Proverb. 8. v. 45., decernent, decernunt. *Pyh.* מְחֻקָּק statutum, Prov. 31. v. 5. *Futur.* בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ in libro describantur, Job 19. vers. 23. *absque* Dagesch, *quasi à* חוק.

חוּקֹק Hhukok, *&* *juxta Vulgat.*, Hucác, *vel* Hacóc, *nomen propr. urbis Tribus Aser, Levitis datæ*, 1. Paralip. 6. v. 60.

חֻקֹּקָה Hacúca, *nomen propr. urbis Tribus Nephthali*, Jos. 19. vers. 34.

חֹק, *&*, *sequente linea Makkaph*, *pro* חֹק *scribitur* חָק־ *m.* Statutum, constitutio, decretum, demensum, præscriptum, portio, pars statuta, pensum: modus, ratio: לִבְלִי חֹק præter modum, immodicè, Isai. 5. v. 14., לְחֹק in statutum, Psal. 105. v. 10., אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק enarrabo in decretum, *vel* ad decretum, Psalm. 2. v. 7., *hoc est*, ut sit in statutum; *&* memoriale, *Messiam, verum Davidis filium, certò venturum, ut explicatur in Codic. Talmudico Succah* cap. 5. fol. 52., *aut* אֶל *idem est, quod Articulus* אֵת, *ut Kimchi scribit in libro Radicum; atque ibidem David non in propria, sed in Messiæ persona loquitur. Cum affix.* חֻקּוֹ statutum suum, Proverb. 8. v. 29., חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ in statutam partem tuam, *vel* demensum tuum, & demensum filiorum tuorum, Levit. 10. v. 14., Dagesch *ejecto*: *Plural.* חֻקִּים statuta, decreta, Deuteron. 4. vers. 5. *Constr.* חֻקֵּי אֱלֹהִים statuta Dei, Exod. 18. vers. 16. *Cum affix.* וְשָׁמַרְתָּ אֶת חֻקָּיו & observabis statuta ejus, Deuteron. 4. v. 40.

חֵק *Vide supra in* חֵיק.

חֻקָּה *f.* Statutum, Num. 9. v. 14. *Constr.* לְחֻקַּת עוֹלָם in statutum perpetuum, Num. 10. v. 8. *Plural.* בְּחֻקֹּת הַגּוֹי in statutis gentis, Levit. 20. v. 23. *Cum affix.* כְּכָל־חֻקֹּתָיו secundum omnia statuta ejus, Num. 9. v. 3.

חִקְקִים *m. p.* Statuta: *Construct.* חִקְקֵי־אָוֶן statuta iniquitatis, *id est*, iniqua, Isai. 10. v. 1.

חָקַר Investigavit, pervestigavit, scrutatus, perscrutatus est: *Præter.* וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ & inquires, & pervestigabis, Deuteron. 13. v. 14. *Particip.* חֹקֵר לֵב scrutans cor, Jerem. 17. v. 10. *Infin. constr.* חֲקֹר investigare, Proverb. 25. v. 2., *cum præfix.*, *&* *affix.* וּלְחָקְרָהּ & ad explorandam eam, Judic.

dic. 18. v. 2. *Futur. cum affix.* אֶחְקְרֵהוּ, investigabo, investigam eam (*causam*), Job 29. v. 16., יַחְקְרֶנּוּ scrutabitur eum, Prov. 28. vers. 11. *Plural. cum* ה *paragog. in pausa*, וְנַחְקֹרָה & perscrutemur, Thren. 3. v. 40., *cum* Nun *paragog.* תַּחְקְרוּן pervestigabitis, Job 5'2. v. 11. *Niph. Præter.* לֹא נֶחְקַר non pervestigatum est, 1. Reg. 7. v. 47. *Futur.* כִּי לֹא יֵחָקֵר quia non pervestigabitur, Jerem. 46. v. 23. *Pih. Præter.* וְחִקֵּר & scrutatus est, Eccl. 12. v. 9., מֶחְקָרִים *vide infra*.

חֵקֶר *m.* Perscrutatio, pervestigatio: אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ non est pervestigatio prudentiæ ejus, Isai. 40. v. 28. *Plural. Constr.* גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב magni scrutationibus animi, Judic. 5. v. 16., *id est*, mente sagacissimi.

מֶחְקָרִים *m. p.* Scrutationes: *Constrult.* מֶחְקְרֵי־אָרֶץ pervestigationes terræ, Psal. 95. v. 4., *id est*, תַּחְתִּיּוֹת ima, infima fundamenta, *vel* penetralia terræ, *ut Aben Esra explicat*, *quæ sciri nequeunt*, *nisi* exquisita perscrutatione, *vel potius*, *quod homini minimè sunt* perscrutabilia, *Deo autem in propatulo*.

חֻקֹּת, *&c. Vide supra in* חֻקָּה.

חרא *Radix Hebræis inusit. Arab.*, alvum deposuit, cacavit; *Inde*, *ut Joa. Simon arbitratur*, *sunt*, הֲרָיִהֶם, חֹרָאֵיהֶם, *plur. m.* stercora, excrementa; *&* מַחֲרָאוֹת *f. plur.* latrinæ; *Sed hæc ipsa vide infra post* חָרַר, *a qua radice ab aliis derivantur*. חַרְיָא תַּחְרָא *vide infra in* תַּחַר.

חרב Cecidit, excidit, occidit; *& hæc propria verbi hujus significatio*, *auctore Joa. Simone*; *hinc* desolatus, vastatus, devastatus, in solitudinem redactus fuit: *item*, *cum de* fontibus, aquis, rebusque humidis *in genere fit sermo*, exsiccatus est, exsiccavit, siccavit: *Præter.* חָרְבוּ הַמַּיִם exsiccatæ sunt aquæ, Gen. 8. v. 13. *Infin.* חָרֹב יֶחֱרָבוּ desolando desolabuntur, Isai. 60. v. 12. *Imperat.* חֲרֹב, Jerem. 50. v. 21., *LXX. vertunt* ἐκδίκησον μάχαιρα ulcifcere gladio; *Vulgat.*, dissipa; *Alii*, devasta; *vel*, *juxta Kimchi in comment.*, gladio cæde, tolle, occide; *fæmin. in pausa* חֲרָבִי siccare, exsiccator, Isai. 44. v. 27. *Plur.* חִרְבוּ, Jerem. 50. v. 27., *LXX. est*, ἀναξηράνατε exsiccate; *Vulgat.*, dissipate; *Aliis est*, gladio tollite, occidite; *& alia forma*, חָרְבוּ, Jerem. 2. v. 12., desolamini, *vel*, *juxta Joa. Simonem*, *metaphorice*, obstupescite. *Futur. in pausa*, תֶּחֱרָב, Isai.

Isai. 34. vers. 10., vastabitur, desolabitur; יֶחֱרַב, Isai. 19. v. 5., *& in pausa cum præfix.*, וְיֶחֱרָב & exsiccabitur, & siccatum, exsiccatum est; *Plur.* יֶחֱרְבוּ, Ezech. 6. v. 6., *&* *in pausa*, יֶחֱרָבוּ, Isai. 60. v. 12., Amos 7. v. 9., vastabuntur, devastabuntur. *Niph. Præter,* הָחֳרֵב נֶחֱרְבוּ, 2. Reg. 3. v. 23., *LXX. vertunt*, ἐμαχέσαντο, *Vulgat.*, pugnaverunt; *Alii*, desolati, excisi sunt, desolando desolarunt se, *vel*, digladiando digladiati sunt, *id est*, mutuis gladiis se sustulerunt, *ut Kimchi*, *& R. Levi Gerson interpretantur*. *Partic.* עִיר נֶחֱרֶבֶת civitas desolata, Ezech. 26. v. 19., *Pyh. Præterit.* אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ, Judic. 16. vv. 7. 8., quæ nondum exsiccatæ fuerint; *LXX. habent*, ἠρημωμέναις desertis, desolatis, *&* διεφθαρμέναις corruptis; *Aq.*, ἀλιωτάς volutis, convolutis; *Symac.* ξηρανθείσαις (νευρίαις) siccatis; *Vulgat.*, siccis (nervis, *seu* funibus, *qui e nervis tortis erant facti*). *Hiph.* הֶחֱרִיב exsiccavit, vastavit, desolavit: *Præter.* וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב & civitates ipsorum desolavit, Ezech. 19. vers. 7., הֶחֱרַבְתִּי vastavi, desolavi, Sophon. 3. vers. 6., *& cum* Vau *convers.*, וְהֶחֱרַבְתִּי & exsiccabo, Jerem. 51. v. 36. *Particip.* מַחֲרִיב vastans, vastator, Judic. 16. v. 24., הַמַּחֲרֶבֶת יָם exsiccans mare, Isai. 51. v. 10. *Hoph. Præter.* הָחֳרָבָה vastata est, Ezech. 26. v. 2. *Particip.* עָרִים מָחֳרָבוֹת civitates vastatæ, Ezech. 29. vers. 12. *Infin.* הָחֳרֵב desolando, vastando, exscindendo, 2. Reg. 3. v. 23.

חרב Chald. *significat idem ac Hebr.* חָרַב. *Occurrit tantum passivum præter. fœmin. sing. mixtum ex Hophal Hebr.*, *& terminatione Chald.*, *videl.* הָחָרְבַת excisa, devastata est, Esdr. 4. v. 15.

חָרֵב *m.* Siccus, vastatus, desolatus: חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם vastus est absque homine, ut nullus homo ibi supersit, Jerem. 33. v. 10. *Fœmin.* חֲרֵבָה vastata, Nehem. 2. vv. 3. 17., *sed* חֲרֵבָה, Levit. 7. v. 10., Prov. 17. v. 1., sicca, *vel* siccum. *Plural.* הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת urbes desolatæ, Ezech. 36. v. 35. Chatephkamez *est pro* Chatephpathach.

חֹרֶב *m.* Siccitas, Jud. 6. vv. 37. 39. 40. *Item* æstus, *metonymicè sic dictus*, *quod* siccitatis *causa est*, *ut* Isai. 4. v. 6., 25. vers. 4., Jerem. 36. v. 30. בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב interdiu consumebat me æstus, Genes. 31. v. 40. *Item* desolatio, vasti-

tas; עָרֵי חֹרֶב, Isai. 61. v. 4., civitates desolationis, *idest*, desolatæ. *Sed apud* Ezech. 29. vers. 10., *& apud* Agg. 1. v. 11. חֹרֶב *a LXX redditur* ῥομφαία framea; *a Vulgat.* gladius; *utrobique propterea legebant* חֶרֶב: *eadem autem dictio, quæ apud* Soph. 2. v. 14., *LXX. est* κόραξ, *Vulgat.* corvus; *legebant ibidem* עֹרֵב; *Alii tribus postremo laudatis locis interpretantur* vastitatem, desolationem.

חֹרֵב Horéb, *nom. propr. petræ, quam percussit Moyses in deserto Raphidim*, Exod. 17. v. 6.

חֶרֶב *f.* Gladius, *à* vastando *dictus, ut tradit Ab. Esra in* Exod. 20. v. 25. *Sumitur autem latè, ut Latinis* ferrum: *unde est* culter, Jos. 5. v. 2.: cælum, *sculpendi instrumentum, vel* malleus, *aut* scalprum *ad expoliendum*, Exod. 20. v. 25.: rutrum, 2. Paralip. 34. v. 6. *Cum præfix.* כְּחֶרֶב חַדָּה sicut gladium acutum, Isai. 49. v. 2. *Cum affix.* אִישׁ חַרְבּוֹ quisque gladium suum, Gen. 34. v. 25. *Plural.* מִפְּנֵי חֲרָבוֹת propter gladios, Isai. 21. v. 15. *Construct.* חַרְבוֹת צֻרִים gladios, *sive* cultros acierum, *id est*, acutos, Jos. 5. v. 2. *Cum affix.* בְּחַרְבוֹתָיו cultris suis dirutoriis, Ezech. 26. v. 9., *id est*, ferramentis mucronatis, *quibus muri destruuntur*: *Kimchi in Comment. exponit*, malleis acuminatis, *quibus lapides diffringuntur*.

חָרָבָה *f.* Siccitas, siccum, locus siccus: *estque formæ* בַּקָּשָׁה, *& primum* Kametz *est propter* Dagesch *ejectum*: בֶּחָרָבָה in sicco, Genes. 7. vers. 22., Jos. 3. vers. 17., 2. Reg. 2. v. 8.; הֶחָרָבָה siccum, Jos. 4. v. 18., Hagg. 2. v. 6., לֶחָרָבָה in siccum, Exod. 14. v. 21.

חָרְבָּה *f.* Vastitas, *Plural. absol.* חֳרָבוֹת, Psalm. 102. v. 7., vastitates, *LXX., Aq., Theod. vertunt*, οἰκόπεδον, *Vulgat.* in domicilio; עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבוֹת contra vastitates, *seu* loca vasta habitata, Ezech. 38. vers. 12., *quæ scilicet antea fuerunt* vasta, *nunc rursum à quibusdam* inhabitantur, *ut Kimchi, & R. Salom. interpretantur*: *Cum præfix.* בֶּחֳרָבוֹת, Isai. 48. v. 21., per loca sicca; *LXX.* vertunt, δι' ἐρήμου per desertum, *Vulgat.*, in deserto; *&* Ezech. 13. v. 4. בֶּחֳרָבוֹת in vastitatibus, in locis vastis: הֶחֳרָבוֹת vastitates istæ, loca vasta, Ezech. 36. v. 33. *Kimchi hoc vult esse adjectivum, idem quod* הֶחֳרֵבוֹת, *quod ante in* חָרֵב *positum*.

חֲרָבָה

חָרְבָּה *f.* Vaſtatio, deſolatio: לְשַׁמָּה וְחָרְבָּה in deſolationem, & vaſtitatem, Ezech. 29. verſ. 9. *Plurale ſcribitur ſemper cum* ב *leni, ſive aſpirato*: חָרָבוֹת vaſtitates, Iſai. 5. v. 29., לְחָרְבוֹת הֹרֶב in vaſtitates deſolationis, *id eſt*, deſolatiſſimas, Ezech. 29. v. 10., *cum affix.* כָּל־חָרְבֹתֶיהָ omnes vaſtitates ejus, Iſai. 51. v. 3.

חֹרֵב Horéb, *nom. propr. jugi montis Sinai in deſerto Madian*, Exod. 3. v. 1.

חֲרָבוֹן *m.* Siccitas magna: *Plural.* חֲרָבוֹנִים ſiccitates magnæ; *unde conſtruct. cum præfix.* בְּחַרְבֹנֵי קָיִץ, Pſal. 32. v. 4., in ſiccitates æſtatis, *id eſt*, æſtivas, *ita Aquil.*, *&* *alii*; *Sed LXX.*, *&* *Theod. ſunt interpretati*, ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι, *Vulgat.*, dum configitur mihi (ſpina); *legebant* בְּחָבְרֵנִי; *Sym. ibidem habet*, ὡς καῦσος ſicut ardor (æſtivus); *legebat* בְּחָרְבוֹנִי; *Hieron. vertit*, cum exardeſceret æſtas.

חַרְבוֹנָא Harbona, *nom. propr. unius e ſeptem eunuchis regis Aſſueri*, Eſth. 1. v. 10.

חָרַג Horruit, contremuit: *Futur.* וְיַחְרְגוּ, Pſal. 18. v. 46., & horreſcunt, contremiſcunt, cum tremore prodeunt, *vel* proſpiciunt è clauſuris ſuis; *LXX. vertunt*, ἐχώλαναν, *Vulgat.*, & claudicaverunt; *Hieron. habet*, & contrahentur. *Pro* וְיַחְרְגוּ *legitur* 2. Sam. 22. v. 46. וְיַחְגְּרוּ & accingent ſe, *vel*, accincti excurrent, *quaſi à* חָגַר; *ſed videtur*, *idem eſſe cum hoc* חָרַג, *ita ut internus animi tremor*, *voce externa literis tranſpoſita*, *ſignificatus ſit*.

חַרְגֹּל *Radix Hebræis inuſit. Arab.* longo agmine latus eſt; *item* ſaltitavit. *Hinc*, *ut Joa. Simoni*, *aliiſque videtur*, חַרְגֹּל, Levit. 11. v. 22., cantharus, *genus* locuſtæ, *cujus eſus Judæis a Moyſe conceditur*; *Sed LXX.*, *&* *Vulgat.* *eſt* ophiomachus, volucris, *aut* lacertæ *genus pugnantis cum ſerpente*. *Quidam vocem hanc* חַרְגֹּל *derivant ab* חָרַג arcuatus fuit, *&* רֶגֶל pes; *quod id inſecti genus* arcuatos pedes *habeat*.

חָרַד Tremuit, contremuit, trepidavit, perterritus, exterritus fuit: Solicitus fuit, promtus adfuit, curam, & ſtudium navavit: *item* feſtinavit ad inſerviendum, trepide, & feſtinanter accurrit: *atque ſic conſtruitur cum Præpoſitione* אֶל, *&* אַחַר. *Præter.* וְחָרַד וּפָחַד trepidabitque,

& pavebit, Isai. 19. v. 16., *fœm.* חָרַדְתְּ, 2. Reg. 4. v. 13., solicita fuisti, curam, & studium navasti. *Plur.* חָרְדוּ trepidarunt, 1. Sam. 14. v. 15., *Item* חָרְדוּ אַחֲרָיו trepidi currunt post eum, 1. Sam. 13. v. 7. *Hiph.* הֶחֱרִיד deterruit, exterruit, perterruit, perterrefecit, perculit: *Præterit.* וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ perterrefaciam eum, 2. Sam. 17. v. 2. *Partic.* מַחֲרִיד perterrens, terrefaciens, Levit 26. v. 6. *Infin. cum præfix.* לְהַחֲרִיד ad exterrendum, Ezech. 30. vers. 9., Zach. 2. vers. 4.

חָרֵד *m.* Trepidus: לִבּוֹ חָרֵד animus ejus erat trepidus, 1. Sam. 4. v. 13. *Plural.* הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ qui trepidi estis, *vel* trepidatis ad verbum ejus, Isai. 66. v. 5.

חֲרֹד Hharódh, *& juxta Vulgat.*, Harád, *nomen propr. fontis in confiniis Tribus Issachar versus austrum*, Judic. 7. v. 1.

חֲרָדָה *f.* Tremor, trepidatio, solicitudo; *ac frequenter additur verbo suo, videlicet*, חָרַד: וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה & contremuit Isaac tremore magno, Genes. 27. vers. 33., אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת tota solicitudine ista, 2. Reg. 4. v. 13. *Construct.* לְחֶרְדַּת אֱלֹהִים in trepidationem Dei, 1. Samuel. 14. v. 15., *id est*, maximam: *quicquid enim in suo genere summum, id Hebræi* divinum *appellant*: *vide* Jonæ 3. vers. 3., Psalm. 36. vers. 7., *& infra in* פֶּתַל. *Plural.* חֲרָדוֹת trepidationes, Ezech. 26. v. 16.

חֲרֹדִי Harodi, *nom. propr. loci, cujus positionem ignorare se fatentur interpretum doctissimi*, 2. Sam. 23. v. 25.

חָרָה Arsit, exarsit ira, ira accensus fuit; *atque iræ vocabulum ferè semper adjunctum habet: ubi autem desideratur, subintelligendum est. Cum exprimitur, tunc verbum* חָרָה *constructum vulgo occurrit cum* ב, *rarius cum* אֶל־, *vel* עַל contra. *Quando autem subintelligitur, construitur cum* ל, *vel* בְּעֵינֵי in oculis. *Præter.* וְאַף יְהוָה חָרָה בָעָם ira domini accensa est in populum, Num 11. v. 33., הַהֵיטֵב חָרָה־לָךְ an benè, *vel* justè accenditur tibi, *scilic.*, אַף ira, satisne rectè irasceris? Jonæ 4. v. 9. *Infin. absol.* חָרֹה exardescendo, irascendo, 1. Sam. 20. v 7., *infinit. construct.* בַּחֲרוֹת in ardendo, in irascendo; *Vulg.*, cum irasceretur, Psal. 124. v. 3., לַחֲרוֹת ad ardendum, ad irascendum. *Futur.* יֶחֱרֶה exardescet, exardescat, Exod. 32. v. 11., Deuteron. 6. v. 15.

6. v. 15., & *per Apocopam*, אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי ne quæso ac. cendatur (ira) domino meo, ne ægrè ferat dominus meus, Genes. 18. v. 30. *Niph. Præter.* נִחֲרוּ־בִי accensi sunt ira contra me, Cantic. 1. vers. 6., *quod & a* חָרַר *esse potest*. *Particip.* הַנֶּחֱרִים, Isai. 41. v. 11., 45. v. 24., qui exardescunt (ira), ira accensi; *LXX. reddunt*, adversantes, adversarii, dividentes; *Vulgat.*, qui pugnant. *Hiph. præter.* הֶחֱרָה, Nehem. 3. vers. 20., exarsit, *vel* accendit, *scil.* animum suum, *hic in bonum sumitur*, & *est* studii ardentis, *non* iræ: *Joa. Simon mavult*, *dictionem hanc exponere juxta significationem radicis Arab.*, & *Æthiop.*, *videl.*, elegit, proposuit, intendit; *Vulg. vertit*, in monte; *legebat* הָהָרָה *ab* הַר mons, & ה *locali*. *Futur. per Apocopam*, וַיִּחַר עָלַי אַפּוֹ & accendit contra me iram suam, Job 19. v. 11. *Hithp. Futur. per Apocopam*, אַל־תִּתְחַר, Psal. 37. vv. 1. 7. 8., ne ira accendaris, ne te ipsum ad iram accendas, ne indigneris; *LXX. vertunt*, μὴ παραζήλου ne æmuleris; *Aq. habet*, ne pugna, *Theod.*, ne irritare: *Vulgat.*, noli æmulari: *eadem dictio* Prov. 24. v. 19. *redditur ab LXX.*, μὴ χαῖρε ne gaudeas, *ab Aq.*, & *Theod.*, μὴ διαμάχου ne pugna; *a Vulg.*, ne contendas; *ab aliis*, ne succenseas, ne irascaris.

חִירָה Hirás, *nom. propr. viri Odollamitis amici Judæ*, Gen. 38. vv. 1. 12.

חֲרְהֲיָה Haraiá, *nom. propr. patris Eziel*, Nehem. 3. v. 8.

חֳרִי *m.* Æstus, ardor, ira: מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה quid (sibi vult) æstus iræ istius maximæ? Deuteron. 29. vers. 23., בָּחֳרִי־אַף in æstu iræ Exod. 11. v. 8.

חֹרִי Albedo, &c. *vide supra* חוֹרִי.

חֹרִי Hori, *nom. propr. filii Lotan*, Gen. 36. v. 22.

חֹרִי Hhori, & *juxta Vulg.*, Horræi, Horrhæi, & Chorræi, *nom. proprium populi habitantis in monte Seir*, Genes. 14. 6., Deut. 2. v. 22.

חָרוֹן, & חֲרֹן *m.* Æstus iræ, ardens ira; *Construct.* חֲרוֹן אַפּוֹ æstum iræ suæ, Psal. 78. v. 49. *Cum affix* חֲרֹנְךָ ardentem iram tuam, Exod. 15. v. 7. *At*, כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־חָרוֹן sicut vivum, sic adustum, *vel*, siccum, ut aridum perdet, Psal. 58. v. 10., *juxta quosdam*.

חרז *Radix Hebræis inusit.*, *Chald.*, *& Syr.* Perfixit; perforavit, perforando in ordinem collegit, filo indidit; *inde, ut Joa. Simoni videtur*, *est*

חָרוּז *m.*, *& plur. cum præfix.* בַּחֲרוּזִים, Cantic. 1. v. 10., in torquibus; *proprie autem* חֲרוּזִים *ab Hebræis vocantur margaritæ*, *& similia monilia filo indita*; *LXX. ibidem sunt interpretati* ὡς ὁρμίσκοι, *Vulgat.*, ficut monilia; *legebant* כַּחֲרוּזִים; *Alii vertunt*, in monilibus, in margaritis; *vel* propter torques, monilia, margaritas.

חַרְחַס Araás, *nomen propr. patris Theuæ patris Sellum*, *qui* 2. Paralip. 34. v. 22. *dicitur* Hasrá, 2. Reg. 22. v. 14.

חַרְחֻר *m. Vide infra post* חָרַר.

חַרְחוּר Harhúr, *nomen propr. viri*, *cujus filii*, *aut posteri e captivitate Babylon. reduces fuere*, Esdr. 2. v. 51.

חרט *Radix Hebræis inusit. Syr.* incidit: *Arab.*, *in* 4. *Conjugat.*, colligavit; *in* 5. *Conjug.*, collegit; *in* 7. *Conjug.*, celer fuit. *Inde*, *Joa. Simone auctore*, *sunt*

חֶרֶט *m.* Cœlum, *sculptorium instrumentum*, Exod. 32. v. 4., *sed Bocharto*, *& Joa. Simoni* חֶרֶט *hoc in loco est* loculus, marsupium, *a* colligendo, *&* colligando: *item* stylus scriptorius, Isai. 8. v. 1.

חָרִיט *m. In singul. inusit.*, *unde plur.* חֲרִיטִים, *&* חֲרִטִים loculi, marsupia: שְׁנֵי חֲרִטִים, 2. Reg. 5. v. 23., in duobus loculis; *LXX.*, *Vulgat.*, *& alii vertunt*, in duobus saccis, facculis: *Cum præfix.* וְהַחֲרִיטִים, Isai. 3. v. 22., & aciaria, *ornamenta muliebria*, *quæ* aciculis affiguntur: *aut* loculi, facculi, marsupia, *juxta præcedentem significationem*. *Nam & cum his mulieres superbiunt*; *Vulg. sunt* acus.

חרטם *m.* Magus; *LXX.*, *Aq.*, *Sym.*, *Theod. est etiam*, incantator; *Aben Esra in* Dan. 2. *scribit*, *esse* חַכְמֵי הַתּוֹלָדוֹת genethliacos; *ab aliis redditur* arufpex, præstigiator, hariolus, *quam ultimam vocem sæpius usurpat Vulg. Plur.* חַרְטֻמִּים magi, præstigiatores, genethliaci, harioli, Genef. 41. v. 24., Exod. 8. vv. 3. 14. 15., 9. v. 11., Dan. 1. v. 20. *Cum præfix.* לַחַרְטֻמִּים genethliacis, Dan. 2. v. 2. *Construct.* חַרְטֻמֵּי, Genef. 41. v. 8. *&c.*

חַרְטֹם *m. Chald.*, *idem ac Hebr. significat*, Dan. 2. v. 10. *Plur.* חַרְטֻמִּין, Dan. 2. v. 27., 5. v. 11.

חַרְטֻמַּיָּא *Idem*, *emphat.*, Dan. 4. vv. 4. 6.

חִרְיוֹנִים *Vide* דִּבְיוֹנִים ; *Vide etiam post* חָרַר .

חָרִים , *vel* חָרִם Harím, Harém, *&* Harám, *vel* Harán, *nom. propr. Sacerdotis, qui fœdus cum Deo initum signavit*, Nehem. 10. v. 6.

חֹרִים Nobiles, *vide post* חָרַר .

חֹרִים Hhorim, *&* *juxta Vulgat.*, Horræi, Horrhæi, *&* Chorræi, *nom. propr. populi habitantis in monte Seir, ubi, eo expulso, habitarunt postea filii; seu posteri Esau*, Deuter. 2. v. 12.

חָרַךְ *Semel tantum occurrit in Futuro*, לֹא־יַחֲרֹךְ, Proverb. 12. vers. 27., non aduret, assando *scil.*, *LXX.*, *&* *Vulgat. vertunt*, non inveniet; *Joa. Simon reddit*, non concludit, *sive* collectum recondit (remissio, *hoc est*, vir remissus).

חֲרַךְ *Chald.* Ussit, adussit, *in Targum frequens*: *Ithpahal præter. cum* ה *pro* א *ex forma Hebr.* לָא הִתְחָרַךְ, Dan. 3. v. 27., non fuit adustus, combustus.

חֲרַכִּים *m. p.* Clathri, cancelli, Cantic. 2. v. 9., *significatio etiam Chaldaica est*. *Nam* חֲרַכָּא fenestra, *idem quod Hebraicè* חַלּוֹן .

חָרַל *Inusit. Inde* חָרוּל Urtica, carduus; *LXX. est* φρύγανον sarmentum; *Vulgat.*, spina, sentis, Sophon. 2. v. 9., תַּחַת חָרוּל sub urticis, Job 30. v. 7., *Ab. Esra*, *&* *R. Levi*, *exponunt*, sub spinis: *Plur.* חֲרֻלִּים urticæ, Prov. 24. v. 31.

חָרַם *Kal*, *juxta quosdam*, *inusit. Unde Hiph.* הֶחֱרִים anathematizavit, anathemate, *vel* anathemati, internecioni, perditioni devovit, disperdidit, excidit, extirpavit, interfecit, *&* *proprie* sine ulla commiseratione: *Item* consecravit, devotum effecit; *quæ enim* devoventur, *&* consecrantur, *a communi usu* tolluntur, resecantur, sejunguntur: *Præt.* הֶחֱרִים אוֹתָם internecioni devovit eos, Jos. 11. v. 12. *Cum affix.* הֶחֱרִימָם internecioni devovit eos; *Vulg.*, delevit eos, Jos. 11. v. 21., *cum præfix.*, *&* ה *in fine* וְהַחֲרַמְתָּה, 1. Samuel. 15. v. 18., & anathemati devovebis; *Vulg.*, & interfice, הֶחֱרַמְתִּי, 1. Sam. 15. v. 20., excidi, extirpavi, interfeci; *&* *cum* Vau *convers.* וְהַחֲרַמְתִּי & delebo, exscindam, Num. 21. vers. 2., וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם, Mich. 4. v. 13., & anathemate devovebo quæstum eorum

Do-

Domino, *vel juxta alios*, devovebo, consecrabo Domino, *id est*, mihi; *Deus enim de se loquitur*; *unde ibi*, *ut alibi saepe*, *nomen ponitur pronominis loco*; *Vulgat. vertit*, & interficies Domino rapinas eorum; *cum affix.* וְהַחֲרַמְתִּים, Jerem. 25. v. 9., & interficiam eos: *Plur.* הֶחֱרִימוּ, 1. Sam. 15. v. 9., devoverunt, *Vulg.* demoliti sunt. הַחֲרַמְתֶּם devovistis, *Vulg.*, interfecistis, Jos. 2. vers. 10. *Infinit.* הַחֲרֵם devovendo, exscindendo, *& juxta Vulgat.*, disperdentes, Deuteron. 3. v. 6., *cum praefix.* לְהַחֲרִים, 2. Paralipom. 20. v. 23., ad devovendum; *Vulg*, ut interficerent; *cum praefix.*, *& affix.*, לְהַחֲרִימָם, 1. Reg 9. v. 21., devovere; *Vulgat.*, *& alii habent*, exterminare, exscindere eos: *Imper.* הַחֲרֵם, Deuteron. 13. vers. 16., devove, *Vulgat.*, delebis; *Plural.* הַחֲרִימוּ, Jerem. 51. v. 3., devovete, exscindite, delete; *Vulg.* interficite; *& cum affix.* וְהַחֲרִימוּהָ, Jerem. 50. v. 26., devovete, extidite, interficite eam. *Futur.* כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם omne devotum, quod devoverit quis Domino, Levit. 27. v. 28., *cum affix.* וַיַּחֲרִימָהּ, Jos. 10. v. 1., & devovit eam, *Vulgat.*, & subvertisset eam; תַּחֲרִים devovebis internicioni, Deuteron. 7. vers. 2., *cum affix.*, תַּחֲרִימֵם, Deuter. 20. v. 17., devovebis, interficies eos; *Plur. cum affix.* וַיַּחֲרִימֻם, 1. Paralip. 4. vers. 41., & devoverunt, interfecerunt, deleverunt eos; פֶּן־תַּחֲרִימוּ ne anathematizate, *id est*, ne rapite, *vel.* attingite anathema, *ut Kimchi explicat*, Jos. 6. v. 18., *Alii accipiunt passive*, ne fiatis anathema, *vel* ne efficiatis vos ipsos anathema. *Hophal Futur.* יָחֳרָם ut anathema perditor, Exod. 22. v. 19., *ubi Vulgat. reddit*, occidetur.

חֵרֶם, *vel* חֶרֶם *m.* Devotum, res devota, anathema: *dupliciter autem* anathema, *sive* devotum *dicitur*; *primo*, *quod penitus Deo* consecratur; *ut* Levit. 27. vv. 28. 29., Num. 18. v. 14., *deinde*, *quod*, *ut abominatio*, *totum vel a Deo*, *vel ab hominibus* exscinditur, *ut* Deuter. 7. v. 26., Zach. 14. v. 11. *Item haec ipsa dictio* חֵרֶם *metaphorice est* hamus, rete, plaga, sagena, *dicta propterea* חֵרֶם, *quia piscibus est* exitialis: יָצוּדוּ חֵרֶם venantur plagis, Mich. 7. v. 2. *Cum affix.* שִׁלַּחְתָּ אֶת־אִישׁ־חֶרְמִי, 1. Reg. 20. v. 42., dimisisti virum anathematis mei, anathemati, internicioni devotum, *id est*,

ki est, *quem* occidi *volebam*; *Vulg.*, *Sym.*, *Chald.*, *Jun.*, *Arab. habent*, virum dignum morte; על־עם חֶרְמִי super populum anathematis mei, *quem scilicet*, internecioni devovi, Isai. 34. v.5. *Sed* Ezech. 32. v. 3. בְּחֶרְמִי in sagena mea, in reti meo, *&* בְּחֶרְמוֹ plagis suis, in lagena sua, in reti suo, Habac. 1. v. 15. *Plural.* מְצוֹדִים וַחֲרָמִים retia, & plagæ, Eccles. 7. v. 27.

חָרֻם *vel* חָרוּם *m.*, Levit. 21. v. 18., Curtus membris, *& opponitur ipsi* שָׂרוּעַ superfluus membris, *aut* habens unum altero majus, *ut Ab. Esra notat*. *R. Salomon*, *& alii exponunt* simum, *qui nasum habet nimis depressum*, *sed generalius est*: *LXX. vertunt*, κολοβόῤῥιν qui mutilo, præciso; *Vulg.*, parvo naso est.

חָרִם *Nom. propr. vide supra* חָרִים.

חֳרֵם Horém, *nomen propr. civitatis in Tribu Nephthali*, Jos. 19. v. 38.

חִירָם Hirám, *nom. propr. regis Tyri*, 2. Sam 5. v. 11.

חוּרָם Hurám, *&* Hirám, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 8. v. 5., 2. Paralip. 2. v. 2.

חָרְמָה Harmá, Aramá, Hermá, *&* Hormá, *nom. propr. civitatis primum Tribus Judæ*, *deinde Simeonis*, Num. 21. v. 3., Jos. 12. v. 14., 15. v. 30., 1. Sam. 30. v. 30.

חֶרְמוֹן Hermón, *nom. propr. montis in dimidia Tribu Manasse trans Jordanem*, Deuteron. 3. v. 8. *&c.*

חֶרְמוֹנִים Hermoniim, *nom. propr.*, *sed plur. præcedentis montis Hermon*, *vel*, *secundum alios*, *incolarum ejusdem montis*, Psalm. 42. v. 7.

חֲרוּמַף Harométh, *nomen propr. filii Jedalæ*, Nehemiæ 3. vers. 10.

חֶרְמֵשׁ *m.* Falx messorum; מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה ex quo cœperit esse falx in segete, Deuteron. 16. v. 9.

חָרָן Harán, *&* Charán, *nomen propr. civitatis Mesopotamiæ*, *in qua habitavit Thare pater Abrahami*, Gen. 11. v. 32., *ec.*, *item nom. propr. filii Caleb ex Epha ejus concubina*, 1. Paralip. 2. v. 46.

חָרֹן, *&* חָרוֹן *vide supra post* חָרָה *pag.* 359. *in fine*: אַחֲרוֹן *&c.* *vide* אַחַר, *& quæ sequuntur*.

חַוְרָן Aurán, *nom. propr. urbis*, *& regionis in dimidia Tribu* Manas-

Manasse trans Jordanem , inter Cæsaream Philippi & Damascum , Ezech. 47. v. 16.

הֹרֹנִי Hhóroní , *& juxta Vulg.* , Horonités , *nom. prop. incolarum civitatis Oronaim , quæ primum fuit Moabitarum , deinde Tribus Ruben* , Nehem. 2. v. 10.

הֹרֹנַיִם Oronaím , Isai. 15. v. 5. , *nom. propr. civitatis , de qua supra*.

חַרְנֶפֶר Harnaphér , *nom. propr. filii Supha filii Helem* , 1. Paralip. 7. v. 36.

חרס *Radix Inusit. , quæ , ut Joa. Simoni videtur , procul dubio significavit* , accendit ; *& intransitive* accendit se , accensus est , arsit ; *inde*

חֶרֶס *m.* Sol: *sic dictus , quod* calore suo *faciat terram aridam , & siccam , instar* חֶרֶשׂ testæ , *juxta illud* : aruit כַּחֶרֶשׂ tanquam testa virtus mea , Psal. 22. v. 16. , מִלְמַעְלֵה הֶחָרֶס a supra solem , Judic. 8. vers. 13. *id est* , ante ortum , *vel* ascensum solis . *Cum* ה *paragogico* , בְּטֶרֶם יָבֹא הַחַרְסָה antequam occumberet sol , Jud. 14. v. 18. *item* prurigo , scabiei siccæ *species , quæ , auctore R. Davide* , חֶרֶס *appellatur , quod eam homines sculpant* testa , *quæ dicitur* חֶרֶשׂ , *vel* חֶרֶס , Job 2. v. 8. *Cum præfix , & in pausa* , וּבֶחָרֶס , Deuteron. 28. v. 27. , in prurigine ; *Alii vertunt* , in inflammatione , *seu* ulcere adusto , & inflammato .

חֶרֶס Hhéres , *Vulg.* , Háres , *nom. propr. montis in Tribu Dan* , Judic. 1. v. 35.

חַרְסוּת *f. Semel occurrit cum præfix.* שַׁעַר הַחַרְסוּת , Jerem. 19. v. 2. , (*ubi scribitur cum* Vau , *sed Massorethæ legendum monent cum* Jod , *videl.* הַחַרְסִית) , porta solaris , *id est* , orientalis ; *LXX. , Aq. , Sym. , Theod. ut nom. propr. acceperunt ; redditur enim* Χαρσιθ , Ἀρσιθ ; *Vulg. vertit* , (juxta introitum) portæ fictilis , *legebat* הַחַרְשִׂית *ab* חֶרֶשׂ testa : *Aliis est* porta meridionalis , *& melius quidem , ut arbitratur Guarin ; nam vallis filii Ennom , quæ est ad introitum hujus portæ , sita est ad meridiem urbis Jerusalem ; Denique Joa. Simoni est* porta ardoris , *sic dicta ab eadem vicina valle Ennom , ubi perpetuus ignis alebatur ad* comburenda *cadavera , fimum , & sordes , &c. , ex urbe eo delatas , ut constat ex* 2. Reg. 23. v. 10. : *quare & vallis illa in symbolum*

inferni

inferni abiit. Nam in Evangelio Marc. 9. vv. 43. 45. 47., Luc. 12. v. 5., *& etiam* in Epist. Jacob. cap. 3. v. 6. *damnatorum locus* Gehenna *dicitur*.

חרף Exprobravit, probris affecit, probro exposuit. *Semel est* hyemare, *ex significatione nominis derivati*. *Particip.* חֹרְפִי probris afficienti me, *vel*, exprobranti mihi rem aliquam, Prov. 27. v. 11. *Plural. cum affix.* חוֹרְפֶיךָ exprobrantes, probris afficientes te, Psal. 69. verf. 10. *Futur.* לֹא יֶחֱרַף non probrosè habebit, *vel*, probro exponet me, *aut* probrosè aget, Job 27. verf. 6., עָלָיו תֶּחֱרָף super eum hyemabit, Isai. 18. v. 6. *Niph. Partic. fœm.* שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ ancilla despecta alicui, probro cujusque exposita, Levit. 19. v. 20. *Plerique Hebræorum idem volunt esse, quod* desponsata. *Inde, & Talmudicis*, חרופה desponsata; *Aben Esra eam expositionem improbat, ac probat priorem; LXX. est* διαπεφυλαγμένη custodita, reservata; *Vulg.*, nubilis. *Pih. Præterit.* חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת probrosè exponit animam suam ad moriendum, *id est*, vitam periculo mortis exponit, eam quasi nihil æstimans, Judic. 5. v. 18., אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ quem probris affecisti, 1. Sam. 17. v. 45. *Partic.* מְחָרֵף exprobrans, probo afficiens, Psal. 44. v. 17. *Infin. cum præfix.* לְחָרֵף ad probro afficiendum, ad probrosè provocandum, 1. Sam. 17. v. 25., *cum affix., & præfix.* בְּחָרְפָם בַּפְּלִשְׁתִּים quum probra conjicerent ipsi in Philistæos, 2. Samuel. 23. v. 9., *illis insultando, pugnam offerendo; vel* בְּחָרְפָם, *id est*, בְּחָרֵף נַפְשָׁם quum probrosè exponerent vitam suam, *ut in præcedenti loco; vel*, quum acuerent se in Philistæos, *ex usu verbi Chaldaici*.

חֹרֶף *m.* Hyems, *quasi* probrum *terræ dicta*: *nam* dehonestat, *& quasi* probro afficit *terram, virorem, atque splendorem omnem ab illa auferendo*: *Item* juventus, adolescentia, *quasi* ætas præcox; *nam* חֲרָפִי præcocia, Eccles. 11. v. 2. *in Targum Veneto*; *aut quod multa* probrosè *committit*: וְקַיִץ וָחֹרֶף & æstas, *&* hyems, Genes. 8. v. 22., מֵחֹרֶף propter hyemem, Prov. 20. v. 4. *Cum affix. juxta aliam significationem*, בִּימֵי חָרְפִּי in diebus pueritiæ, *vel* juventutis meæ, Job 29. v. 4., *juxta plerosque Hebræos*: *Quidam vertunt*, in diebus hybernorum meorum, *dum scilicet* in hybernis stationibus quie-

quiescerem, Deo, tanquam duce meo, mihi de omnibus necessariis prospiciente.

חָרֵף Hharéph, *Vulgat.* Hariph, *nom. propr. filii Hur*, 1. Paralip. 2. v. 51.

חָרִף, *vel* חֲרִיף Hharíph, *Vulgat.*, Haréph, *nomen propr. viri*, Nehem. 8 v. 24.

חֶרְפָּה *f.* Probrum, opprobrium: חֶרְפָּה הִוא לָנוּ probro hoc nobis est, Genes. 34. v. 14. *Constr.* וְחֶרְפַּת עַמּוֹ & probrum populi sui, Isai. 25. vers. 8. *Cum affix.* אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ aufer probrum nostrum, Isai. 4. v. 1. *Plural.* וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי & fuit in probra mihi, Psal. 69. v. 11., *id est*, in summum probrum, *Construct.* וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ & opprobria probris afficientium te, Psal. 69. v. 10.

חֲרוּפִי Hharuphi, *& juxta Vulgat.*, Haruphités, *nom. propr. loci, aut urbis, unde oriundus erat Saphatia*, 1. Paralip. 12. v 5.

חָרַץ Movit, motus fuit, *vel* movit se: decidit, præcidit, concidit, exscidit: statuit, decrevit: *Præter.* לֹא חָרַץ non moverat, Jos. 10. vers. 21., אַתָּה חָרָצְתָּ tu decidisti, definivisti. 1. Reg. 20 v. 40. *Particip. Paul.*, לְמוֹרַג חָרוּץ, Isai. 41. v. 15., in traham excisionis, in traham, in tribulam acutam, incisam; *Vulg. reddit*, plaustrum triturans; *sed* Levit. 22. v. 22. חָרוּץ *est* abscissus, truncatus, mutilatus, fractus, כִּלָּיוֹן חָרוּץ, Isai. 10. vers. 22., consumatio præcisa, decisa, definita; *Vulg.*, consummatio abbreviata; בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ, Joel. 4. vers. 14., in valle decisa, definita; *Alii vertunt* in valle judicii, concisionis, excisionis; *aliud* חָרוּץ *vide infra inter nomina*. *Plural.* חֲרוּצִים יָמָיו præcisi, definiti sunt dies ejus, Job 14. v. 5. *Futur.* יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ, Exod. 11. v. 7., movebit, *sive*, *juxta quosdam*, acuet canis linguam suam; אָז תֶּחֱרָץ, 2. Sam. 5. v. 24., tunc movebis te; *LXX. vertunt*, καταβήσῃ descendes; *Alii* promtus, expeditus eris, *vel* sis; *Vulg.*, inibis prælium. *Niph. particip. fæmin.* וְנֶחֱרָצָה, Isai. 10. v. 23., & quidem præcisa, decisa, decreta (*res*); *Vulgat. habet*, & abbreviatio, & finis, נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת decisum, *vel* præcisum desolationum erit, *id est*, decisa summa desolatio, Dan. 9. v. 26.

חֲרַץ *m. Chald.* Lumbus; *unde plur. cum affix. singul.* חַרְצֵהּ, Dan.

Dan. 5. v. 6., *pro* חַרְצֹהִי, (*vide Grammaticam Chaldaicam*) lumbi, renes ejus; *Joa. Simoni videtur esse singulare pro plurali, vel duali*; חַרְצֵי *plur. constr. vide paullo post in* חָרִיץ.

חָרוּץ *m.* Excisus: sedulus, industrius, strenuus, solicitus: tribula: fossa: aurum. *Nunc adjectivum, nunc substantivum est.* I. itaque חָרוּץ *latine sonat*, excisus, acutus, לְמֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ in tribulam excisam recentem, *habentem multa ora, id est, multas* cæsuras, Isai. 41. v. 15. II. tribula, *ut* לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ non tribula trituratur nigella, Isai. 28. v. 27. *Intelligenda autem* tribula *antiqua, quæ* trahæ *species erat, alligatis ipsi bobus, juxta illud*: non obturabis os bovi trituranti, Deuteron. 25. v. 4. *Generale est* מֹרַג; *speciale* חָרוּץ, *à* cæsuris. *Fuit enim tribula, ut scribit R. Salomon Jarchi in* Isai. 41. v. 15., חֲרִיצִים חֲרִיצִים *id est*, plena cæsuris, *sive* incisionibus, *instar instrumenti fabrorum ferrariorum, quod dicitur* lima, *& trahebatur super trituram, donec abscinderentur spicæ, ac stramen ejus fieret palea. Apud Talmudicos legitur, fuisse instrumentum ligneum ex tigillis factum, plenum clavis, sive dentibus (infernè obtusis), cui imponebatur massa ferrea gravandi causa: Trahebatur a bobus super trituram, atque ita frumentum excutiebatur; stramenque redigebatur in paleam, Cod. Menachoth*, cap. 3. fol. 22., *& Codic. Sebhachim*, cap. 14. fol. 116. III. fossa, *ut* רְחוֹב וְחָרוּץ platea, & fossa, Dan. 9. v. 25. *Sic Rabbinis* חֲרִיצָה fossa. IV. aurum, *proprie* exisum, *&* purum, *cui nulla alia materies est admixta: dictum autem videtur* חָרוּץ *ab* effodiendo; *quia e terræ penetralibus* exscinditur; *Sed Joa. Simon arbitratur, sic fuisse dictum a* colore acuto, *hoc est*, splendido. *In hunc vero sensum, videlicet* auri, *usurpatur* חָרוּץ Psal. 68. v. 14., Prov. 3. v. 14., 8. vv. 10. 19., Zach. 9. v. 3., מֵחָרוּץ נִבְחָר præ auro selecto, Prov. 8. v. 16., *sed varie redditur* Prov. 12. vers. 27., וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ & substantia hominis strenui pretiosa est, *per transpositionem verborum; cohærent enim* אָדָם חָרוּץ, *ut Kimchi in libro Rad. notat; aut secundum R. Levi*, substantia hominis pretiosi (*non scil. dolosi, aut ignavi*) aurum est, *id est*, optima, solida, *&* durabilis; *Vulgat., aliique vertunt*, & sub-

ſubſtantia hominis erit auri pretium; *Joa. Simoni ibidem* חָרוּץ *eſt* ſedulitas, ſolertia magna; *item* Job 41. v. 22., יִפְרַד חָרוּץ עֲלֵי טִיט ſubſternit exciſum, *vel* exacutum quodque in lutu, *nempe* in abyſſo, & profundo maris, ubi lutum eſt: *vult dicere*, exacutæ petræ ſunt balænis, ut teſta, acuminata ſunt ipſis, ut obtuſa, ſubſternunt ea ſibi, & ſecure illis in profundo maris incumbunt, *ut Ab. Eſra, & R. Levi enarrant*; *Vulgat. habet*, & ſternet ſibi aurum quaſi lutum, *quæ interpretatio Joa. Simoni, alliſque arridet*: V. חָרוּץ *eſt* ſedulus, induſtrius, ſtrenuus, ſolicitus, *&c.*, מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ, Prov. 21. v. 5., cogitationes ſeduli, *vel juxta Vulg.*, robuſti: *Plural.* וְיַד חָרוּצִים & manus ſedulorum (ditat), Prov. 10. v. 4., *& ſic*, Prov. 12. v. 24., *&* חָרֻצִים, Prov. 13. v. 4. *Eſt formæ dageſſatæ* תַּנּוּר: *ideo retinet* Kametz. *Vide ſupra in ipſo verbo aliud* חָרוּץ.

חָרוּץ Harús, *nom. propr. patris Meſſalemeth matris Amon regis Juda*, 2. Reg. 21. v. 19.

חָרֻצָה, *vel* חָרוּצָה *f. In ſingulari inuſit., inde plur. cum præfix.* בַּחֲרֻצוֹת, Amos 1. v. 3., in tribulis; *LXX. vertunt*, πρίοσι ferris; *Sym.*, τροχοῖς rotis; *Vulg.*, plauſtris.

חָרִיץ *m.* Tribula: *item*, caſeus, *quaſi* exciſionem *e lacte dicas*; *ſive, ut vult Pagnin.*, caſeus *fuit* חָרִיץ *dictus a* compreſſione; *quod* caſeorum *opificium* tritnrationi, *quæ fit* tribulis, *non diſſimile videatur, ut Kimchi animadvertit*: *Plur.* חֲרִיצִים; *inde conſtruct.* חֲרִיצֵי, 1. Sam. 17. v. 18., caſei; *Vulg. ſunt*, formellæ; *cum præfix.* וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל, 1. Paralipom. 20. v. 3., & tribulis ferreis; *Vulgat.*, (fecit) & trahas, & ferrata carpenta (tranſire); *& defect.*, *abſque* Jod, וּבַחֲרִצֵי הַבַּרְזֶל, 2. Sam. 12. v 31., & tribulis ferreis, *quæ ad ſupplicia ſontium adhibitæ fuerunt*; *Vulgat. vertit*, & (circumegit ſuper eos) ferrata carpenta; *Joa. Simoni utroque poſteriori loco ſunt*, fodinæ; *Aliis vero ſunt*, raſtra, raſtelli, raſtes. חֲרֻצִים *vide ſupra in* חָרוּץ.

חרצב, *vel potius* חַרְצֻבָּה *f. Inuſit. in ſingul.*, *inde plural.* חַרְצֻבּוֹת nexus, vincula, colligationes: חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם vincula ad mortem ipſorum, Pſalm. 73. v. 4., *ſed ibidem* חַרְצֻבּוֹת *LXX. ſunt*, ἀνανεύσις renutus; *Vulg.*, reſpectus; *Aq.*, ægritudines; *Sym. vero vertit*, recogitabant; *Hieron.*,

cogi-

cogitaverint ; *legisse videntur* חִשְּׁבוֹת , *inusit.*, cogitationes, *aut* חִשְּׁבוּ cogitaverunt ; פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע solvendo nexus improbitatis, Isai. 58. v. 6.

חַרְצַן *m. Inusit. In singul., unde plur. eum præfix.* מֵחַרְצַנִּים , Num. 6. vers. 4., a nucleis acinorum ; *LXX. vertunt* ἀπὸ στεμφύλων à vinaceis ; *Vulg.*, ab uva passa ; *Aliis*, ab acinis.

חָרַק Frenduit, striduit : *Præt.* חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו frenduit contra me dentibus suis, Job 16. v. 9.

חָרַר Exarsit, exustus, adustus, ustulatus fuit : *Præter.* חָרָה וְחָרָה , מִנִּי חֹרֶב , exarsit præ siccitate, Job 30. v. 30., נְחֻשְׁתָּהּ . & exuratur ærugo ejus, Ezech. 24. vers. 11., *quæ hinc sunt propter accentum in penultima* : עַל־כֵּן חָרוּ idcirco exardescent, *Vulg.*, insanient, Isai. 24. v. 6., *Niph. Præter.* נָחַר מַפֻּחַ exardescit follis, Jerem. 6. v. 29., *vel*, exsiccatur, exarescit. *Nam ardorem, & æstum siccitas sequitur* ; *Vulg. ibidem vertit*, defecit sufflatorium : *& cum* Chirek *sub* Nun, נִחַר גְּרוֹנִי exsiccatur guttur meum, Psalm. 69. v. 4. *Futur.* וַיֵּחַר & ustulatus est, Ezech. 15. v. 5. *Pih. Infinit., geminata prima radicali*, לְחַרְחַר , Proverb. 26. vers. 21., ad accendendum ; *LXX. substantive acceperunt*, εἰς ταραχὴν in tumultum ; *Aquil.*, *& Theodot. vertunt*, ad exacerbandam ; *Vulgat.*, suscitat (rixas, *seu* lites). מֹחֲרָאוֹת *vide pag.* 354., *&* 370.

דַּרְחֻר *masc.* Adustio, inflammatio : febris ardens, Deuteron. 28. v. 22.

חֲרֵרִים *m. p.* Siccitates, loca sicca, Jerem. 17. v. 6.

חוֹרִים, *vel* חֹרִים *m. p.* Liberi, ingenui, nobiles, illustres : בֶּן־חוֹרִים filius ingenuorum, Eccl. 10. v. 17., וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים & dixi ad nobiliores, Nehem. 4. v. 8. ; *sic* 5. vers. 7. *Construct.* חֹרֵי יְהוּדָה liberi, clarissimi Jehudæ, Nehem. 6. v. 17. *Cum affix.* חֹרֶיהָ liberos, nobilissimos ejus, Isai. 34. v. 12. *Huc revocamus, quia* חֲרַר *Chaldæis, & Syris est*, liberum efficere, libertate donare. *Vide etiam infra pag.* 370.

חֹר Foramen, caverna. *Huc pertinet ; nam Chaldaicè dicitur* חוֹרָא *&* חֲרוֹרָא ; *Syrè* חֲרוּרָא Matth. 19. v. 24. *Vulgò referunt ad* חוּר, *ex Quiesc. secunda*. *Hinc ergo* חֹר וַיִּקֹּב & perforavit foramen, 2. Reg. 12. v. 10., עַל־חֹר super foramen, Isai. 11. v. 8.

v. 8. *Plural.* מִן־הַחֹרִים ex foraminibus, 1. Sam. 14. v. 11., אֹרְגִים חוֹרָי texentes foraminosa opera, *id est*, retia, *sive* aulæa reticulata, Isai 19. v. 9., *sic R. Salomon, & Chaldæus; Ab. Esra exponit* candidam telam, *& sic est à* חָוַר. *Est autem* חֹרָי *pro* חֹרִים, *cui simile infrà in* חָשַׂף. *Irregulare & illud*, סַלֵּי חֹרִי canistra foraminum, Gen. 40. v. 16., *id est*, foraminosa, *pro* חֹרִים; *aut* חֹרִי foraminosum opus, foraminosus, *ut* חָפְשִׁי liber: *R. Salom. explicat*, canistra candida, *ex decorticatis virgulis, in quibus placentæ, & crustulata lautioria deferri solent: Ab. Esræ est* canistra candida, *scilic. panis. Hoc usu esset à* חָוַר, *ut antecedens. Construct.* חֹרֵי עָפָר in foraminibus, *vel* cavernis terræ, Job 30. v. 6. *Cum affix.* חֹרָיו foramina sua, Nahum 2. v. 13., בְּחֹרֵיהֶן in foraminibus suis, Zach. 14. v. 12., *& cum* Schurek, בַּחוּרִים in foraminibus, Isai. 42. v. 22. *Porrò* חֹר *per Synecdochen speciei est* podex, foramen *ventris posterioris, unde* excrementa *exeunt: inde per metonymiam*, חֹרִים excrementa, *appellatione obscæna. Ubi ergo hoc sensu vocabulum hoc occurrit, ibi Scribæ legendum substituerunt aliud vocabulum in auribus honestius, cujus vocales præcedenti voci subjecerunt: ut*, לֶאֱכֹל אֶת־חֹרָאֵיהֶם ad comedendum excrementa sua, Isai. 36. vers. 12., *legendum* צוֹאָתָם egesta sua, *quæ vox in margine posita est. Juxta consonas autem legendum fuisset* חֹרָאֵיהֶם, *vel* חֹרֵיהֶם; *nam* א *adventitium. Vide infra in* טחר.

מַחֲרָאוֹת *f. plural.* Latrinæ, *loca ubi* excrementa *deponuntur. Et hæc vox pronunciatu obscæna: unde alienæ vocales ipsi adjectæ, & alia vox, cujus vocales istæ propriæ, pro ea legitur, quæ idcircò ad marginem posita: ut*, וַיְשִׂימֻהוּ לְמַחֲרָאוֹת & disponebant illud in latrinas, 2. Reg. 10. v. 27., *legendum*, לְמוֹצָאוֹת, *quæ vox* נקיה יותר *honesta*, & pura magis, *ut Hebræi ajunt. Singulare esset* מָחוֹר, *formæ* מָעוֹן.

חִרְיוֹנִים *m. p.* Excrementa columbarum, 2. Reg. 6. vers. 25. *Vox composita, & similiter obscæna. Juxta consonas essent duæ voces*, חֹרֵי יוֹנִים excrementa columbarum: *At quia, & hic* חֹרִים *obscænum, ut in antecedentibus, ideo legendum substituerunt in margine* דִּבְיוֹנִים, *de qua vide* דָּב.

חָרַשׁ

חָרַשׁ Aravit : *metaphoricè* exaravit , expreſſit , impreſſit , inſculpſit , fabricavit , *vel* fabricatus eſt , machinatus eſt : *Item* , ſurdum agere , obſurdeſcere , tacere , conticeſcere , ſilere : *Præter.* חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים araverunt aratores , Pſal. 129. v. 3. , חֲרַשְׁתֶּם , Jud. 14. v. 18. , Hoſe. 10. v. 13. , araſtis , araſſetis . *Particip.* חֹרֵשׁ arans , arator , 1. Reg. 19. v. 19 , Iſai. 28. v. 24. , *item* חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת fabricans æs , *id eſt* , faber ærarius , 1. Reg. 7. v. 14. , חֹרֵשׁ רָע fabricatur malum , Prov. 6. v. 14. *Plural. conſtr.* חֹרְשֵׁי טוֹב fabricantibus bonum , Prov. 14. v. 22. *Particip. præt.* חֲרוּשָׁה exaratum , *id eſt* , inſcriptum , inſculptum , Jèrem. 17. v. 1. *Infinit. cum præfix.* וְלַחֲרֹשׁ & ad arandum , 1. Sam. 8. verſ. 12. *Futur.* תַחֲרשׁ arabis , Deuter. 22. verſ. 10. , תַּחֲרֹשׁ machinaberis , machineris , Prov. 3. v. 29. , אַל־תַּחֲרֵשׁ , 1. Sam. 7. v. 8. , ne ſileas ; *Vulg.* , ne ceſſes . אַל־תֶּחֱרַשׁ , Pſal. 28. verſ. 1. , ne ſurdum agas , ne ſileas ; יַחֲרשׁ , Prov. 20. v. 4. , Iſai. 28. v. 24. , *& cum* Vau יַחֲרוֹשׁ , Hoſe. 10. v. 11. , Amos 6. v. 12. , arabit , arat ; *ſed* יֶחֱרַשׁ ſilebit , Pſalm. 50. v. 3. *Plur.* תֶּחֱרַשְׁנָה obſurdeſcent , Mich. 7. verſ. 16. *Niph. Futur.* שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ ut ager arabitur , Jerem. 26. verſ. 18. , Mich. 3. v. 12. *Hiph.* הֶחֱרִישׁ , *& abſque* Jod , הֶחֱרשׁ tacuit , ſiluit , prætermiſit , tacitum ſe continuit , meditatus eſt : *Præter.* כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ cum tacuerit ei , Num. 30. verſ. 15. *Particip.* מַחֲרִישׁ , Geneſ. 24. v. 21. , ſilens ; *Vulg.* , contemplabatur (eam) tacitus ; *& ex prima ſignificatione* , מַחֲרִישׁ הָרָעָה tacite fabricans malum , 1. Sam. 23. v. 9. *Vulg. vertit* , præpararet tacitus malum ; *cum præfix.* כְּמַחֲרִישׁ , 1. Sam. 10. v. 27. , ſicut ſilens , ſicut ſurdus ; *Vulg.* , diſſimulabat ſe audire : מַחֲרֵשָׁה , *&* מַחֲרֶשֶׁת *vide infra inter nomina* : *Infinit.* הַחֲרֵשׁ , tacendo , Num. 30. v. 15. *Imper.* הַחֲרֵשׁ *m.* , Judic. 18. verſ. 19. , Job 33. vv. 31. 33. , *& Fœmin.* הַחֲרִישִׁי , 2. Sam. 13. v. 20. , ſile , tace : *Futur.* אַחֲרִישׁ ſilebo , tacebo , prætermittam , Iſai. 42. verſ. 14. *Plural. cum* Nun *paragog.* תַּחֲרִישׁוּן tacebitis , ſilebitis , Exod. 14. v. 14. *Hith. Futur.* וַיִּתְחָרְשׁוּ & tacuerunt , Jud. 16. v. 2.

חָרָשׁ *m.* Faber , artifex : מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ opus manuum artificis , Deuteron. 27. v. 15. *Conſtruct.* חָרַשׁ בַּרְזֶל faber ferri , *id eſt* , ferrarius , Iſai. 44. v. 12. , חָרַשׁ עֵצִים faber lignorum ,

rum, *five*, lignarius, Isai. 44. vers. 13., *&* Kametz *manet*, *quia est loco ejecti* Dagesch: *Plural.* חָרָשִׁים artifices: *Constructo.* וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן fabros lignarios, & fabros lapidum, *id est*, latomos, 2. Sam. 5. v. 11. *Cum est ex forma non dagessata*, *ut* דָּבָר, *tum primum* Kametz *mutatur*; *ut*, וַחֲכַם חֲרָשִׁים & sapientem artificum, *id est*, peritum artificem, Isai. 3. v. 3.

חֵרֵשׁ *m.* Surdus: כְּחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע tanquam surdus non audio, Psal. 38. v. 13. *Plural.* הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ o surdi audite, Isai. 42. v. 18.

חֶרֶשׁ *m.* Silentium, *&* *adverbialiter*, silenter, clam, *pro* בַּחֶרֶשׁ, *ut* Jos. 2. v. 1.

חֶרֶשׂ *m.* Testa: וּכְלִי חֶרֶשׂ & vas testæ, *id est*, testaceum, Levit. 6. vers. 28. *Plural. Constr.* אֶת־חַרְשֵׂי cum testis, Isai. 45. v. 9. *Cum affix.* וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ & testas ejus, Ezech. 23. vers. 34.

חֹרֶשׁ *m.* Sylva, saltus, virgultum, *densum*, *&* *implexum*, *faciendæ umbræ commodum*, *ut Kimchi scribit in Comment.* Ezech. 31. v. 3., הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר virgulti, & rami summi, Isai. 17. v. 9., *quod per* Tzere *scribitur*. *Cum* ה *locali*, חֹרְשָׁה in sylvam, 1. Sam. 23. v. 16., *&* *cum præfix.* ב, בַּחֹרְשָׁה, 1. Samuel. 23. vv. 15. 18., in sylva, *q. d.*, in loco versus, *vel* prope sylvam. *Plural.* וּבֶחֳרָשִׁים & in saltibus, 2. Paralipom. 27. vers. 4.

חָרִישׁ *m.* Aratio, Genes. 45. vers. 6., *Joa. Simoni est*, tempus arationis. *Cum affix.* לַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ ad arandum arationem suam, 1. Samuel. 8. v. 12., *idem Simon arbitratur*, *hoc in loco* חָרִישׁ *metonymice notare id*, *quod* aratur, *vel* arandum *est*, *videlicet*, arvum.

חַרְשָׁא Harsâ, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 52.

חֲרֹשֶׁת *f.* Artificium, fabrefactura, sculptura, Exod. 31. v. 5., 35. v. 33.

חֲרֹשֶׁת Harósheth, *nom. propr. civitatis in Tribu Nephthali*, Judic. 4. vv. 2. 13. 16.

חֲרִישִׁית *f. LXX. est*, συγκαίων comburens; *Vulgat.*, urens; *Aliis est*, silens: רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית ventum orientalem silentem, Jonæ 4. vers. 8. *Sic Chaldaicè*, שְׁתִיקָא silentem, *id est*, subtilissimum, *&* tenuissimum, *qui æstum solis* subtilitate

tilitate *sua mogis augebat*, *quam ut* perspirando *corrigeret*.

מַחֲרֵשָׁה *f.* Rutrum, *vel* sarculum, ligo, vomer: *Cum affix.* וְאֶת מַחֲרַשְׁתּוֹ & rutrum suum, 1. Sam. 13. v. 20. *Plural.* לַמַּחֲרֵשׁוֹת pro rutris, 1. Sam. 13. v. 21.

מַחֲרֶשֶׁת *f.* Vomer: *Cum affix.* אֶת־מַחֲרַשְׁתּוֹ vomerem suum, *Vulgat.*, *atque alii vertunt*, aratrum suum, 1. Sam. 13. v. 20.

חָרַת Exaravit, exsculpsit: *Particip. Paul* חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת insculpta tabulis, Exod. 32. v. 16. מֶחֱרַת *vide* מָחָר.

חֶרֶת Hhâreth, *Vulgat.*, Har, *nomen propr. saltus in Tribu Juda*, 1. Sam. 22. v. 5.

חָשַׁב Cogitavit, excogitavit, existimavit, putavit, imputavit, reputavit, æstimavit, computavit, supputavit, rationem iniit: *Construit. sæpè cum præpositionib.* אֶל, עַל, *&* ל *Præter.* וְחָשַׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה cogitat contra vos cogitationem; Jerem. 49. v. 30., *Cum affix.* חֲשָׁבָהּ cogitavit, reputavit, *vel* cogitando decrevit illud, Genes. 50. vers. 20., חֲשָׁבֵנִי Job 33. v. 1., *& tum* ה *paragog. in fine* חָשַׁבְתָּה, 2. Sam. 14. v. 13., cogitasti: *Plural. cum affix.* חֲשַׁבְנֻהוּ reputavimus, æstimavimus eum, *sive* illum, Isai. 53. vv. 3. 4. *Particip.* חֹשֵׁב cogitans, cogitando decernens, Jerem. 26. v. 3., 29. v. 1., *item* artifex *proprie* peritus, *&* cogitans, *sive* excogitans; *in specie autem* plumarius, polymitarius; *cum præfix.* וְחֹשְׁבֵי & polymitarii, Exod. 35. v. 35., *item* artificium: מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב opere artificis, *vel* artificii, *id est*, artificiosissimo, Exod. 26. vv. 1. 31. *Apud priscos legitur*: רוקם *est* opus acus, *hoc est*, acupictoris, *ideoque habet tantum faciem unam*: מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב *est* textoris, *sive* textile, *ideoque habet duas facies*, *utrinque scilicet eandem faciem referens*, *Codic. Talmudico Jomà* capit. 7. fol. 72. *Hinc Rab. Salomonis*, *& Aben Esræ glossæ habent*, textæ sunt; *At Vulgat. vertit*, opere plumario: *eadem phrasis*, *videlicet*, מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב, Exod. 28. vers. 15.. *redditur a LXX.*, ἔργον ποικιλτοῦ opus variegatoris; *ab Aquil.*, *& Symac.*, ἔργον βροχωτὸν opus laqueatum; *a Vulgat.*, polymitum: *Plur.* חֹשְׁבִים, Nehem. 6. vv. 2. 6., *& in reglm.* חֹשְׁבֵי, Psal. 35. v. 4., cogitantes: *Infinit. cum præfix.* לַחְשֹׁב, Exod. 31. v. 4., Proverb. 16. v. 30., cogitare. *Futur.* יַחְשֹׁב cogitabit, existimabit, Isai. 10. v. 7., imputabit, *sive* imputavit;

Pfalm. 32. verf. 2., meditabitur, excogitabit, *five* meditatus eft, Pfalm. 36. verf. 5., æftimabit, reputabit, Job 41. vv. 19. 24., *& cum* Makkaph, יַחֲשָׁב־לִי, Pfalm. 40. verf. 18., cogitat de me, *id eft*, rationem, & curam habet mei, *five*, *ut habet Vulgat.*, folicitus eft mei: אַל־יַחֲשָׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן ne imputet mihi Dominus meus iniquitatem, 2. Sam. 19. v. 20., *Cum affix.* יַחְשְׁבֵנִי, Job 33. v. 10. *cum affix.*, *& præfix.* וַיַּחְשְׁבֵנִי, Job 19. v. 11., reputabit, & reputavit, *five* æftimabit, habuit me: וַיַּחְשְׁבֶהָ לְשִׁכֹּרָה & reputabat eam pro ebria, *id eft*, effe ebriam, 1. Sam. 1. v. 13. *Similem locutionem vide* Gen. 38. v. 15. *Plural. cum* ה *paragog.* וְנַחְשְׁבָה & cogitabimus, Jerem. 18. verf. 18., *cum affix.* תַּחְשְׁבֻנִי reputant me, Job 19. verf. 15., *& cum* Nun *paragog.* יַחְשְׁבוּן cogitabunt, cogitant, Pfalm. 35. verf. 20. *Niph.* נֶחְשַׁב imputari, reputari, æftimari, annumerari: *Præter.* וְנֶחְשַׁב לָכֶם & imputabitur vobis, Num. 18. v. 27. *Plur.* נֶחְשַׁבְנוּ reputatæ fumus, Gen. 31. v. 15. *Partic.* נֶחְשָׁב æftimatus, reputatus, 1. Reg. 10. *v.* 21. *Futur.* וַתֵּחָשֶׁב לוֹ & reputatum eft ei (ad juftitiam), Pfal. 106. v. 31., יֵחָשֵׁב fupputabitur, 2. Reg. 22. v. 7. *Pih.* חִשֵּׁב cogitare, excogitare: reputare, fupputare, numerare: *Præter.* וְחִשַּׁב־עִם קֹנֵהוּ & fupputabit cum emptore fuo, fupputabit, computabit, ponet rationem, Levit. 25. vv. 27. 50. 52. *Fœmin.* חִשְּׁבָה cogitavit, Jon. 1. verf. 4., *Partic.* מְחַשֵּׁב cogitans, Prov. 24. v. 8. *Sed* מַחֲשָׁבָה, מַחֲשֶׁבֶת *vide paullo poft inter nomina. Futur. cum* ה *paragog.* וָאֲחַשְּׁבָה & cogitabam, Pfal. 73. v. 16., וַתְּחַשְּׁבֵהוּ & reputas eum, & cogitas de eo, Pfalm. 144. v. 3. *Plur. cum* Nun *paragog.* תְּחַשְּׁבוּן excogitabitis, Nahum 1. v. 9., יְחַשְּׁבוּ רָע cogitant malum, Hof. 7. v. 15., *item* computabant, rationem inibant, 2. Reg. 12. verf. 16. *Hithp. Futur.* יִתְחַשָּׁב annumerabitur, annumerabit feipfum, Num. 23. verf. 9., *Vulg.*, *aliique vertunt*, reputabitur.

חֵשֶׁב *m.* Cingula, *qua* Ephod *induebatur*, *& applicabatur Sacerdoti*, *& ornabat feipfum*, *fcribit* R. *Salomon*, Exod. 28. v. 8., *a fingulari artificio nomen habens*.

חשב *Chald.* Reputavit, æftimavit: *unde Pehil plur.* חֲשִׁיבִין reputantur, *vel* reputati, æftimati, Dan. 4. v. 32.

דְּשׁוּב

חֲשׁוּב Hasúb, *vel* Hafsúb, *nomen propr. viri*, 1. Paralip. 9. v. 14., Nehem. 11. v. 11.

חַשְׁבַּדָּנָה Hasbadána, *nom. propr. viri*, Nehem. 8. v. 4.

חֲשֻׁבָה Hafabá, *nomen propr. filii Zorobabel*, 1. Paralipom. 3. verf. 20.

חֲשַׁבְיָה Hafabiá, *five* Hafabiàs, *&* Hafebiá, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 6. v. 30., 9. v. 14.

חֲשַׁבְיָהוּ Hafabiau, *five* Hafabiàs, *nom. propr. idem ac fupra*, 1. Paralip. 25. v. 3., 2. Paralip. 35. v. 9.

חֶשְׁבּוֹן *m.* Cogitatio, fupputatio, ratio, ratiocinium: Eccleſ. 7. v. 27. *Plural. in forma fœmin.* חִשְּׁבֹנוֹת rationes: חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים ratiocinia plurima, Eccl. 7. v. 29., חִשְּׁבֹנוֹת מַחֲשֶׁבֶת חוֹשֵׁב excogitata cogitatione artificis, 2. Paralip. 26. v. 15.

חֶשְׁבּוֹן Hefebón, *nom. propr. civitatis confugii*, *& Leviticæ in finibus Tribuum Ruben*, *&* Gad, Num. 21. verf. 25., 32. v. 37., Jof. 21. v. 37., Ifai. 15. v. 4., 1. Paralip. 6. v. 66.

חֲשִׁיבִין *Chald. vide fupra in* חֲשַׁב.

חֲשַׁבְנָה Hafebná, *nom. propr. viri*, Nehem. 10. v. 26.

חֲשַׁבְנְיָה Hafebniá, *nom. propr. Levitæ*, Nehem. 9. v. 5.

מַחֲשָׁבָה, *vel* מַחֲשֶׁבֶת *f.* Cogitatio, excogitatio, Exod. 35. v. 33. *Cum affix.* מַחֲשַׁבְתּוֹ cogitatio ejus, Efth. 9. v. 25. *Plur.* חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת excogitaverunt cogitationes, Jerem. 11. v. 19. *Conftruct.* מַחְשְׁבוֹת רָע cogitationes mali, Proverb. 15. v. 26. *Cum affix.* עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ profundæ funt cogitationes tuæ, Pfalm. 92. v. 6.

אחש אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים *Vide fupra in radic.* אחש.

חשה Siluit, tacuit, mutus fuit: *Infinit.* עֵת לַחֲשׁוֹת tempus filendi, Eccl. 3. v. 7. *Hiphil.* הֶחֱשֵׁיתִי filui, Pfalm. 39. v. 3., *& active, Particip. Plural.* מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם filentium indixerunt omni populo, filere jufferunt, repreſſerunt univerfum populum, Neh. 8. v. 11. חָשִׁים *vide* חשם.

חשח *Chald.* Opus, neceffe habuit: *Partic. Plural* לָא־חַשְׁחִין אֲנַחְנָא non eft neceffe nobis, *id eft*, לָא צְרִיכִין, *ut Hebræi exponunt*, *vel* לא חששין non fumus folliciti, Dan. 3. v. 16. *Plural Fœm.* וּמָה חַשְׁחָן & quæ opus funt. Efdr. 6 verf. 9.

חַשְׁחִין, *&* חַשְׁחָן *Vide fupra in* חשח

חַשְׁחוּת *f. Chald.* Neceffarium, Efdr. 7. v. 20.

חָשַׁךְ Obſcurus, obſcuratus fuit, tenebroſus, obtenebratus fuit: *Præter.* חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ tenebroſus erit ſol, Iſai. 13. v. 10. *Hiph.* הֶחְשִׁיךְ obtenebravit, tenebras attulit, tenebras effecit, *vel* induxit: *Præt.* וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ & tenebras obducam terræ, obtenebrabo terram, Amos 8. v. 9. *Particip.* מַחְשִׁיךְ עֵצָה obtenebrans conſilium, Job 38. v. 2. מַחְשָׁךְ *vide infra inter nomina*. *Futur.* בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ antequam tenebras efficiat, Jerem. 13. v. 16., *cum defectu* Jod. *Vide poſtea* חֹשֶׁךְ.

חֹשֶׁךְ *m.* Tenebræ, Geneſ. 1. v. 2. *Cum affix.* יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי illuſtrat tenebras meas, 2. Samuel. 22. v. 29. *Chald.* יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא novit, quæ in tenebris ſunt, Dan. 2. v. 22.

חָשֹׁךְ *m.* Obſcurus, *metaphorice* ignobilis: *Plur.* חֲשֻׁכִּים, Proverb. 22. v. 29., ignobiles homines, *quos fama obſcura recondit, ut Virgil. loquitur*.

חֲשׁוֹכָא *Chald. in ſtatu emphat. vide ſupra in* חֹשֶׁךְ.

חֲשֵׁכָה *f.* Tenebræ, obtenebratio: חֲשֵׁכָה גְדֹלָה tenebræ magnæ, Geneſ. 15. v. 12. *Conſtruct.* חֶשְׁכַת־מַיִם tenebras aquarum, Pſalm. 18. v. 12., *id eſt*, atras nubes, *quæ* obſcuritatem efficiunt: *Plural. maſc.* הָלַךְ חֲשֵׁכִים ambulat in tenebris, Iſai. 50. v. 10.

מַחְשָׁךְ *m.* Tenebræ, tenebroſus, *vel* tenebricoſus locus: מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ noti, *vel* familiares mei ſunt mihi tenebræ, Pſalm. 88. v. 19., *R. Salomon exponit*, obſcuratus ſum, & deſertus à familiaribus meis: *Plural.* בְּמַחֲשַׁכִּים in tenebroſiſſimis locis, Pſalm. 88. v. 7., *Conſtruct.* מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ obſcura loca terræ, Pſalm. 74. v. 20.

חָשַׂךְ Cohibuit, ſubtraxit, *item* pepercit, non adhibuit: וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי & non ſubtraxit a me quicquam, Geneſ. 39. v. 9. *Particip.* חוֹשֵׂךְ, Proverb. 17. v. 27., cohibens, ſubtrahens; *&* וְחֹשֵׂךְ, Proverb. 11. v. 24., *quod ab Aquil.*, *Sym.*, *Joa. Simone redditur*, parcens; *ab aliis*, cohibens, retrahens ſe: *Imper.* חֲשֹׂךְ cohibe, ſubtrahe, Pſalm. 19. v. 14. *Futur.* אֶחְשָׂךְ, Job 7. verſ. 11., *& cum præfix.* Vau, וָאֶחְשֹׂךְ, Geneſ. 20. v. 6., cohibebo, cohibui; *Niph. Futur.* יֵחָשֶׂךְ רָע ſubtrahitur malus, Job 21. v. 30.

חשל Chald. Debilitavit: Particip. מְהַדֵּק וְחָשֵׁל comminuens, & debilitans, Vulgat. domat, Dan. 2. v. 40. Niph. Heb. Particip. הַנֶּחֱשָׁלִים qui debiles, vel, debilitate affecti erant, Deuteron. 25. v. 18.

חָשֻׁם Hasúm, Hasém, & Hasóm, juxta Vulgat., nom. propr. viri, Esdr. 2. v. 19., 10. v. 33. &c.

חֻשָׁם Husám, nom. propr. regis, qui tertius regnavit in Edom, Genes. 36. v. 34.

חֻשִׁים, & חֻשִׁים Husím, & Hasím, nomen propr. virorum, Genes. 46. v. 23., 1. Paralipom. 7. v. 12.

חַשְׁמַל m. Pruna, summe ignita, adeoque ardentissima, quasi חָשׁ מַל festinanter excidens, & consumens: כְּעֵין הַחַשְׁמַל velut color prunæ ignitissimæ, Ezech. 1. vv. 4. 27. Cum ה paragog., הַחַשְׁמַלָה, cap. 8. vers. 2., sed LXX., & Theod. est, ἤλεκτρον, Vulg., electrum; Aq., atque Symac. est, φέγγυσα splendens.

חַשְׁמַן m. Magnas, primas: חַשְׁמַנִּים, Psal. 68. v. 32., magnates, optimates; Sed LXX. sunt, πρέσβεις legati, oratores; Symac., ἐκφάναντες patefacientes, declarantes. Notat Elias in suo Thischbi, Cardinales in Italia a Judæis vocari Chaschmannim.

חֶשְׁמוֹן Hhesemón, Vulgat. Hassemón, nomen propr. civitatis meridiem inter & occidentem Tribus Juda, Jos. 15. v. 27.

חַשְׁמֹנָה Hesmoná, nom. propr. loci in deserto Sinai, in quo habita fuit sexta & vigesima mansio filiorum Israel, Num. 33. vers. 29.

חֹשֶׁן m. Pectorale, ornamentum sacrum summi sacerdotis, e regione cordis adhibitum, Exod. 28. v. 4., חֹשֶׁן מִשְׁפָּט pectorale judicii, Exod. 28. v. 15., quia de jure responsurus, eo induebatur, & per Urim, & Tummim, quæ ei inclusa fuerunt, responsa cognovit, Num. 27. v. 21., LXX., Aq., Sym., Theod. est, λόγιον, vel λογεῖον, Vulg., rationale.

חָשַׂף Nudavit, denudavit: metaphorice hausit, exhausit, deprompsit: Præt. חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ, Isai. 52. v. 10., nudat, nudavit Dominus brachium sanctitatis suæ, hoc est, brachium, sive vim sanctitatis suæ exeruit; Vulg. habet, paravit Dominus brachium suum; cum affix. חֲשָׂפָהּ, Joel.

Joel. 1. v. 7., nudavit eam; חֲשָׂפָהּ, Jerem. 13. verf. 26., 49. v. 10., nudavi: *Partic. Paul plur. m. construct.* חֲשׂוּפֵי Ifai. 20. v. 4., *ubi habetur vel Syria phrafis, vel mendum graphicum pro* חֲשׂוּפֵי denudati; *Fœmin.* חֲשׂוּפָה, nudatum, *Vulgat.*, extentum (brachium tuum), Ezech. 4. v. 7., *Infinit. abfol.* חָשׂף nudando, Joel. 1. v. 7., *cum præfix.* לַחְשׂף, Haggæi 2. verf. 16., ad hauriendum, ad exhauriendum; *Vulg. vertit*, ut exprimeretis; *item* וְלַחְשׂוף מַיִם, Ifai. 30. v. 14., & ad hauriendam aquam; *Vulgat. habet*, aut hauriatur parum aquæ: חֲשׂפֵי, חֲשׂיפֵי, מַחְשׂף *vide mox inter nomina*.

חָשִׂיף *m.* Grex minutus, & exiguus: *Plur.* חֲשׂיפִים, & *in regim.* חֲשׂיפֵי, *vel* חֲשִׂפֵי, 1. Reg. 20. v. 27., parvi gregea caprarum, 1. Reg. 20. v. 27., *Id eft*, rari, *quaſi* nudi *dicti*, *quod præ paucitate*, & *raritate ipſorum*, *terra quaſi* nuda *appareret*, *cum hoftis ſua multitudine terram oppleret*.

מַחְשׂף *m.* Denudatio, Genef. 30. v. 37.

חֲשׂוּפָא Hafupha, *nom. propr. viri Nathinæi*, Efdr. 2. v. 43.

חָשַׁק Amavit, amore propendit, *vel* propenfus, fuit, defideravit: *Conftruit. cum Accuſativo*, & *Præpofitione* ב. *Præter.* בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק in majores tuos propenfus fuit, *Vulg. vertit*, patribus tuis conglutinatus eft (Dominus), Deuter. 10. v. 15., חָשַׁק לִבְנוֹת defideravit ædificare, 1. Reg. 9. v. 19., חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם amore propendet, adhæfit animus ejus filiæ veftræ, Genef. 34. v. 8. *Pih.* חִשֵּׁק cinxit, conjunxit, conferuit: *Præter.* חִשַּׁק, Exod. 38. v. 26., & cinxit, *vel* fafciis redimivit; *LXX. vertunt*, *&* κατεκόσμησεν & ornavit. *Puh. particip.* מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף, Exod. 27. v. 17., 38. v. 17., cinctæ erant argento, *id eft*, fafciis argenteis; & *juxta LXX.*, deargentati, deargentatæ; *Vulg.*, veftitæ (columnæ) argento.

חֵשֶׁק *m* Defiderium, 1. Reg. 9. v. 19. *Cum affix.* אֵת־נֶשֶׁף־חִשְׁקִי crepufculum defiderii mei, Ifai. 21. v. 4., *id eft*, defideratiffimum, fuaviffimum.

חֲשׁוּקִים *m. plur. Unde cum affix.* וַחֲשֻׁקֵיהֶם, Exod. 27. v. 10., & fafciæ illarum; *Sed LXX. reddunt* forfices, anfas earum; *Vulg.*, cælaturas earum, *ſeu* cum cælaturis fuis; *Aliis funt*, cincturæ, conjunctiones, coagmentationes, virgæ, *ſeu* pertica

ticæ *anulis columnarum infertæ* , *& columnas ipfas conjungentes* , *& invicem coagmentantes* .

וְחִשֻּׁקֵיהֶם *m. p.* Canthi , *exterior rotæ* cinctura : *Cum affix.* חִשֻּׁקִים & canthi earum , 1. Reg. 7. v. 33.

חשר *Radix Hebræis inufit.* , *Arab.* collegit , congregavit ; *inde* , *ut Joa. Simoni videtur* , *funt* , חִשֻּׁרִים *m. p.* radii rotarum ; *Vulg. autem* , *aliifque funt* , modioli rotæ , *q. d.* , *inquit Joa. Simon* , congregationes radiorum , *id eft* , *in quibus* radii *concurrunt* : *Cum affix.* וְחִשֻּׁרֵיהֶם & radii ipfarum , 1. Reg. 7. v. 33. *Kimchi in lib. Rad putat convenire cum* קָשַׁר ligare , *&* radii *dicuntur* , *quafi* ligamenta *rotarum* .

חַשְׁרָה *f.* Colligatio , coacervatio , congeries , denfitas : *Conftr.* חַשְׁרַת־מַיִם colligationem aquarum , 2. Samuel. 22. verf 12. *id eft* , nubium denfarum , *quæ aquas effundunt* , *ut Kimchi explicat in Comment.* , *Vulg. vertit* , cribans aquas : *Pro eo legitur* Pfalm. 18. v. 12. חֶשְׁכַת־מַיִם obfcuritatem aquarum , *id eft* , atras nubes , aquis plenas .

חשש *Radix Hebræis inufit.* , *Arab.* exaruit , accendit ; *Inde* , *auctore Joa. Simone* , *eft Hebr.* חֲשַׁשׁ *m.* , Ifai. 5. v. 24. , 33. v. 11. , *a Vulg. redditur* , calor , ardor ; *ab aliis* , quifquiliæ , gramen torridum , gluma , ftipula minuta , cremium ; *& generatim materia quævis* arida , *&* ignem *facile* concipiens .

חֻשָׁתִי , Hufathí , *&* Hufathités , *juxta Vulg.* , *nom. propr. civitatis* , *aut loci* , *qui* , *ut quibusdam videtur* , *erat in Tribu Simeonis* , 2. Sam. 21. v. 18. , 1. Paralp. 28. v. 11.

אֲחַשְׁתְּרָנִים *m. p. Vide fupra poft* אָחַשׁ .

חַת , *& in paufa* חָת . *Vide infra* חָתַת .

חֵת Héth , Hetheús , *nom. propr. virorum* , Genef. 10. v. 15. , 23. vv. 3. 10.

חֵיוָתָא *Vide fupra in* חֵיוָא *pag.* 291. 292.

חתה Cepit , accepit : *Particip.* גֶּחָלִים אַתָּה חֹתֶה prunas tu capis , Prov. 25. v. 22. *Infinit.* לַחְתּוֹת אֵשׁ ad capiendum ignem , Ifai. 30. v. 14. *Futur.* הֲיַחְתֶּה אִישׁ Prov. 6. v. 27. , an accipiet quifquam ? *Vulg. vertit* , numquid poteft homo abfcondere (ignem) ? *vide in* נָחַר : מַחְתָּה *vide infra* : יַחְתְּךָ accipiet te , Pfalm. 52. v. 7. , *id eft* , abripiet celeriter , *ut pruna removeri folet* . *Vide* חָתַת .

חִתָּה

חִתָּה *fœm. Vide infra inter nomina post* חָתַת. *Vide etiam* חִתִּי, *& חִתִּים paullo post in hac pag.*

חִיּוּת *Vide supra in* חָיָה *pag. 291., 292.*

מַחְתָּה *f.* Thuribulum, acerra, *quasi* receptaculum *ignis, & carbonum, ad faciendum suffitum*: *Item* forceps; trulla, batillum; *item* Num. 4. verf. 9. *Vulg. est*, emunctorium: מְלֹא הַמַּחְתָּה plenum thuribulum, Levit. 16. verf. 12. *Cum affix.* מַחְתָּתוֹ thuribulum fuum, Levit. 10. verf. 1. *Plur.* אֶת הַמַּחְתֹּת forcipes, *juxta R. Salomon., & juxta Vulg.*, fuscinulas, Num. 4. v. 14. *Cum affix.* וּמַחְתֹּתֶיהָ & forcipes ejus, Numer. 4. v. 9., וּמַחְתֹּתֶיהָ & trullas ejus, Exod. 25. v. 38. *R. Salomon scribit, esse instrumentum instar parvi coclearis, quo caplebant cinerem, & fordes ellychnii, tota nocte in lucernis collectas, quum mane rursus incenderent eas, Vulg. aliique ibidem vertunt*, emunctoria.

חַתְחַת *Infin., inde* חַתְחַתִּים *m. plur. vide post* חָתַת *pag.* 384.

חִתִּי Hhitti, *Vulgat.*, Hethæus, Genef. 15. v. 20. *Fœm.* חִתִּית Hhittith, *Vulg.*, Cethæa, Ezech. 16. v. 3. *Plur. m.* חִתִּים Hhittim, *Vulgat.*, Hethæi, Judic. 1. v. 26., *& Fœm.* חִתִּיֹּת Hhittiioth, *Vulg.*, Hethææ, 1. Reg. 11. v. 1., *nom. propr. populi ab* חֵת *Chananis filio, & regionem circa Hebronem incolentis. Vide etiam post* חָתַת.

חָתַךְ Concidere, incidere, *apud Rabbinos frequens*: *Niph.* נֶחְתַּךְ decifum eft, Daniel. 9. v. 24., *impersonaliter, pro*, decifæ funt.

חָתַל Fafciis involvit, *ut infantes involvi folent*: *Pyh. Præt.*, *& Infin. ex Hoph.* הָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ fafciando non fuifti fafciata, Ezech. 16. v. 4., *id est*, fafciis involuta.

חִתּוּל *m.* Fafcia, *Vulg. vertit*, linteola, Ezech. 30. v. 21.

חֲתֻלָּה *f. Idem*: *Cum affix.* חֲתֻלָּתוֹ, Job 38. v. 9., fafciam, involucrum ejus; *LXX. vertunt*, αὐτὴν ἐσπαργάνωσα fafciis eam, *vel* illud (*mare*) involvi; *Vulg.*, illud quafi pannis infantiæ obvolverem; *legerunt forsan* חֲתֻלָּתוֹ.

חֶתְלֹן Hhethlon, *Vulg.*, Hethalon, *nom. propr. montis, ut videtur, ad Septentrionem, & Occidentem terræ sanctæ*, Ezechiel. 47. v. 15., 48. v. 1.

חתם

חָתַם Signavit, conſignavit, obſignavit, *ſpeciatim* impreſſo ſigillo: *& quia* ſigillo *aliquid* obſignare, *eſt eidem* extremam imponere manum, *atque* abſolvere; *& etiam illudmet* recondere, *non* publicare; *hinc* חָתַם *metaphorice non ſemel uſurpatum ſonat latine*: I. perfecit, finivit, complevit: II. clauſit, concluſit, occluſit, obſtruxit, recondidit, diligenter aſſervavit. *Particip. præſens* חוֹתֵם, Ezech. 28. v. 12., obſignans; *Vulg.*, ſignaculum: *Partic. Pahul.*, חָתוּם, Deuteron. 32. v. 34., Cantic. 4. v. 12., &c., *&* חָתֻם Job 14. v. 17., obſignatum, ſignatum, clauſum, reconditum; *Plural. cum præfix.* הַחֲתוּמִים, Nehem. 10. v. 2., *&* חֲתֻמִים, Dan. 12. v. 9., ſignati, obſignati: *Infinit. abſol.* וְחָתוֹם & obſignando, *Vulgat.*, & imprimetur ſignum, Jerem. 32. v. 44. *Conſtrut. cum* ל, וְלַחְתֹּם, Daniel 9. v. 24., & ad obſignandum, *id eſt*, ad finiendum, *ſive juxta Vulgat.*, ut impleatur: *Imper.* חֲתוֹם, Iſai. 8. v. 16., *& cum præfix.* וַחֲתֹם, Dan. 12. verſ. 4., ſigna, obſigna; *Plural.* חִתְמוּ obſignate, Eſth. 8. v. 8. *Futur.* וָאֶחְתֹּם, & ſignavi, Jerem. 32. v. 10., יַחְתֹּם, Job 33. v. 16., obſignavit; *ſed LXX. vertunt*, ἐξεφόβησεν αὐτοὺς exterruit eos; *Aquil.*, πλήξει αὐτοὺς percellet eos; *legebant* יְחִתֵּם, *futur. verbi* חָתַת *in Hiph.*, *ſed Vulg. habet*, erudiens inſtruit (diſciplina); יַחְתֹּם כּוֹכָבִים, Job 9. v. 7., ſtellas obſignat, *ſive ut habent Vulg.*, *aliique*, occludit, claudit quaſi ſub ſignaculo, *ſive*, abſcondit, ne luceant; בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם, Job 37. v. 7., manu omnes homines obſignat, *ſive*, concludit in manu, *id eſt*, in ſua poteſtate omnes homines clauſos habet (Deus); *Vulg. ibidem vertit*, in manu omnium hominum ſignat. *Niph. Præter.* וְנֶחְתּוֹם & obſignata fuerat, Eſth. 8. verſ. 8., *&* נֶחְתָּם obſignata, Eſth. 3. v. 12. *Pih. Præt.* חִתְּמוּ לָמוֹ deſignarunt, *Vulg.*, condixerunt ſibi, Job 24. v. 16. *Infinit. cum præfix.* וּלְחָתֵם, Dan. 9. verſ. 24., *ubi Maſſorethæ legendum monent* וּלְהָתֵם, ad conſumendum; *Syrus habet*, ad abſolvendum, *vel* conſumandum; *Vulgat.*, & finem accipiat; *Sym.*, τοῦ τελειῶσαι; *Alii vertunt*, ut obſignentur, *id eſt*, ut quaſi occluſa ſeponantur. *Hiph. Præt.* הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ obſtruxerit carnem ejus, Levit. 15. v. 3., *ſcil.* ſemen ſua craſſitie, *ut R. Salomon explicat*. *Sed LXX. ſunt interpretati*, σύνεστηκε; conſtitit

ſtitit

ſtitit ; *Aq.*, ἐσφραγίσθη ; *Theod.*, ἐσφράγισται obſignatus eſt ; *Symac.* περιπήγνυται circumconcretus eſt ; *Vulgat.*, concreverit.

חתם *Chald. ſignificat idem ac Hebr. Unde præter. Pehal cum affix., & præfix.*, וְחַתְמַהּ obſignavit eam, Daniel. 6. verſ. 18.

חֹתָם *m.* Sigillum, *Vulgat., aliiſque eſt* ſignaculum, annulus, *ſignatorius videl.*, סָגוּר חוֹתָם צָר clauſa ſigillo arctiſſimo, Job 41. v 7. *Cum affix.* וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ & obſignavit annulo ejus, 1. Reg. 21. v. 8.

חֹתֶמֶת *f. Item*, Geneſ. 38. verſ. 25.

חתן *Inuſit. unde Hithpah.* הִתְחַתֵּן Affinitatem iniit, contraxit, *vel* junxit, affinitate ſe junxit, *vel* conjunxit, affinitate junctus fuit : *Conſtruit. ſæpius cum præpoſit.* ב, *quandoque cum* אֶת, *& Dativo* : *Præter.* וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם & affinitatem contraxeritis cum eis, Joſ. 23. v. 12. *Imper.* הִתְחַתֵּן, 1. Sam. 18. v. 22., affinitatem contrahe, gener eſto ; *Plur.* וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ & affinitatem inite nobiſcum, Gen. 34. v. 9. *Futur.* וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב & affinitate junxit ſe Achabo, 2. Paral p. 18. v. 1.

חֹתֵן *m.* Socer, *reſpectu* generi, Exod. 18. v. 1., nurus *enim ſuum* ſocerum *appellat* חָם, *ut Kimchi vult*, *etſi apud Rabbinos confundatur* : *Cum affix.* לְחֹתְנוֹ ad ſocerum ſuum, Exod. 18. v. 15. *Fœmin.* חֹתֶנֶת ſocrus, uxoris mater : *Cum affix.* עִם־חֹתַנְתּוֹ cum ſocru ſua, Deuteron. 28. v. 23.

חָתָן *m.* Gener, *ratione* ſoceri ; *&* ſocrus, 1. Sam. 18. v. 18., ſponſus, *ratione* ſponſæ : וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה & gaudium ſponſi ſuper ſponſam, Iſai. 62. v. 5. *Conſtrut.* וַחֲתַן הַמֶּלֶךְ ſponſus regis, 1. Sam. 22. v. 14. *Cum affix.* אֶל־חֲתָנוֹ ad generum ſuum, Judic. 19. verſ. 5. *Plural. cum affix.* אֶל־חֲתָנָיו ad generos ſuos, Geneſ. 19. v. 14.

חֲתֻנָּה *f.* Deſponſatio, ſponſalia : *Cum affix.* בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ in die ſponſaliorum ejus, Cant. 3. v. 11.

חֹתֶנֶת *f. Vide ſupra in* חֹתֵן.

חתף Rapuit, *& convenit cum* חָטַף. *Futur.* הֵן יַחְתֹּף, Job 9. v. 12., ſi rapuerit ; *LXX. vertunt*, ἀπαλλάξῃ removerit, abalienaverit ; *Sym.* ἀναρπάσει abripiet ; *Vulg.*, repente interroget.

חָתַת

חָתָף *m.* Rapina, præda: כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב tanquam prædæ insidiatur, Proverb. 23. v. 28., *id est*, כְּאִישׁ חָתָף ficut vir prædæ, *hoc est*, prædator, *ut R. Levi explicat*, *Vulg. etiam*, *aliique sunt interpretati*, quasi latro.

חתר Fodit, effodit, perfodit, foramen fecit: *metaphoricè*, fulcavit, remigavit; *remiges enim mare perfodere videntur*: *Præter.* חָתַר בַּחֹשֶׁךְ perfodit in tenebris, Job 24. v. 16. *Imper.* חֲתָר־לְךָ perfode tibi, Ezech. 12. v. 5. *Futur.* וַיַּחְתְּרוּ & foderunt, *scilicet*, remis, *id est*, fulcarunt, remigarunt, Jon. 1. v. 13.

מַחְתֶּרֶת *f.* Effossio, *unde cum præfixo* בַּמַּחְתֶּרֶת, Exod. 22. v. 1., in effossione; *Vulg. est particip.*, *vertit enim*, suffodiens: *Eadem dictio autem apud* Jerem. 2. v. 34. *ab LXX. redditur*, ἐν διορύγμασιν in effossionibus; *a Vulg.*, in fossis; *ab aliis utrobique*, cum perfossorio, *instrumento videl.*, *quo muri* perfodiuntur.

חתת Fractus, attritus, contritus est; *metaphoricè* territus, consternatus fuit: *Præteritum*, חַת, contritus, consternatus, victus est, Jerem. 50. v. 2., *fœmin.* חַתָּה, Jerem. 14. v. 4., 48. vv. 20. 39., *&* *in pausa* חָתָּה, Jerem. 48. v. 1., contrita, consternata est; *Plural.* חַתּוּ territi sunt, 1. Reg. 19. v. 26. *Particip.* קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים arcus fortium fracti sunt, 1. Sam. 2. v. 4., *id est*, potentes fracti sunt, & arcus ipsorum, *ut Kimchi explicat in Comm.*, *verbum respondet propiori*, *non cum* קֶשֶׁת; *nam tunc dicendum fuisset* חַתָּה: *Similem locutionem vide* Job 29. v. 10. *Imperat. plur.* וָחֹתּוּ & vincimini, conteremini, Isai. 8. vv. 9. 10. *Niph.* נִחַת הוּא Malach. 2. vers. 5., contritus fuit, pavebat ipse; *cum præfix.* וְנִחַת, 2. Sam. 22. v. 35., & frangitur, & fractus est; *Vulg. paraphrasi usus reddit*, componens; *fœmin.* וְנִחֲתָה, Psal. 18. v. 35., & frangitur; *&* *juxta Vulg.*, posuisti: *Hæc duo tamen exempla nonnulli ad radic.* נחת *referunt*; *Plural.* נִחֲתוּ fractæ, infixæ sunt, Psalm. 38. vers. 3. *Futur.* יֵחַתּוּ הֵמָּה terreantur ipsi, וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי & non terrear ego, Jerem. 17. v. 18. *Pih. Præter.* וְחִתַּתַּנִי & consternas, consternasti, contrivisti me, Job 7. v. 14., חִתְּתָה, Jerem. 51. vers. 56., *LXX. vertunt*, ἐπτοήθη territus est; *Vulgat.*, emarcuit; *alii*, contrivit, *scilicet* Babel arcus ipso-

ipſorum, *juxta Kimchium in Comm. At in lib. Radic. dicit* Chirek *eſſe pro* Kibbutz, *ut ſit ex Pyhal pro* חֻתְּתָה contritus eſt (quiſque arcuum ejus): *Hiph.* contrivit, conſternatum reddidit, exterruit, terrefecit: *Præter.* הַחִתֹּתָ contrivisti, Iſai. 9. v. 3., *& ex forma analoga*, וַהַחִתֹּתִי & conſternatum reddam, Jerem. 49. v. 37., *ubi* Scheva *ſub* Cheth *eſt loco* Cathaphpatach. *Futur.* אֵחַת, *& cum affix.* אֲחִתְּךָ, Jerem. 1. v. 17., conteram te; *Vulg.*, timere te faciam; יֵחַת; *& cum affix.* יְחִתֵּנִי, Job 31. v. 34., exterrebit, exterruit, conſternabat me; *& alia forma ex Quieſcentibus media radicali petita*, יְחִית; *unde cum affix.* יְחִיתַן terrebit eas, Habach. 2. v. 17. *Vide* חִתָּה, *& infra inter nomina*.

חַת *m.* Terror: לִבְלִי־חָת abſque terrore, Job 41. v. 24., *ideſt*, intrepidè: *Cum affix.* וְחִתְּכֶם & terror veſter, Geneſ. 9. v. 2. *Item* חַת *ſonat latine* fractus, contritus, conſternatus: *Plural.* חַתִּים, 1. Sam. 2. verſ. 4., fracti, confracti (*ſunt*): *LXX. vertunt*, infirmatus; *Vulgat.* ſuperatus eſt (arcus); חַתִּים Jerem. 46. v. 5., *LXX. vertunt*, perterrentur, obſtupeſcunt; *Vulg.*, pavidi. *Vide ſupra in* חַתִּי.

הִתָּה *f. Idem*: *Conſtruct.* חִתַּת אֱלֹהִים terror Dei, Geneſ. 35. verſ. 5.

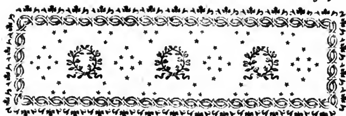
חֲתַת *m.* Conſternatio, Job 6. v. 21. *LXX. eſt* τραῦμα vulnus; *Vulg.*, calamitas.

חֲתַת Hatháth, *nom. propr. filii Othonielis*, 1. Paralipom. 4. verſ. 13.

חִתִּית *m.* Conſternatio, formido, terror, pavor, Ezech. 32. v. 27. *Cum affix.* חִתִּיתִו terrorem meum, Ezech. 32. v. 32. *ſcribitur cum* ו *ſed legitur per* י, חִתִּיתָם terror eorum, Ezec. 26. v. 17.

מְחִתָּה *f.* Terror, conſternatio, contritio: *Conſtr.* מְחִתַּת דַּלִּים terror tenujum, Prov. 10. v. 15.

חַתְחַתִּים *m. p.* Contritiones, Eccleſ. 12. v. 5.

ט

ט *Apud Arithmeticos valet novem, semperque est litera radicalis.*

טְאֵב *Chald. Peal, verbum idem atque Hebræum* טוב bonum esse, *vel* videri, *mutato* ו *in* א, *quod sæpius in his verbis accidit, ut* בִּישׁ, *&* בְּאֵשׁ. *Præter.* טְאֵב Dan. 6. v. 24., bonus fuit; *Theod. vertit* ἠγαθύνθη bene affectus est; *Vulg., & alii reddunt*, gavisus, lætatus est.

טֵאטֵא Everrit, ejecit, *q. d.* abire, exire fecit. *Verbum hoc est in Pih., tamquam inusit.* טָאַב, *vel* טוּא, *ut arbitratur Joa. Simon, geminata secunda radic. Præter. cum præfix., & affix.,* וְטֵאטֵאתִיהָ, Isai. 14. v. 23., & scopabo, & ejiciam, & everram eam, *verriculo desolationis, ita ut non existat amplius.*

מַטְאֲטֵא *m.* Everriculum, scopæ, *ibid. Apud Rabbinos* טִיאוּט *est* everritio, expurgatio, *quod legitur apud R. Salomonem in* Isai. 28. v. 17.

טָבְאַל Táveál, *Vulgat.*, Tabeél, *nomen propr. viri*, Isai. 7. vers. 6.

טָבְאֵל Thabeél, *nomen propr. viri Samaritani*; Esdr. 4. v. 7.

טָבַח Mactavit, jugulavit, occidit; *& Arab.* coxit: *Præter. cum affix.* וּטְבָחוֹ & mactaverit, & occiderit eum, Exod. 21. v. 37., *alias* 22. v. 1., *Fœm.* טָבְחָה mactavit, Proverb. 9. v. 2., *ubi Vulg. habet*, immolavit: *Particip. Pahul* טָבוּחַ mactatus, Deuteron. 28. v. 31. *Infinit. constr.* לִטְבוֹחַ ad mactandum, ad occidendum, *Vulgat.*, ut trucident,

Psal. 37. v. 14. *Imperat. cum præfix.* וּטְבֹחַ & macta, & occide, Gen. 43. v. 16. מַטְבֵּחַ *vide infra inter nomina*. *Aben Esra in* Proveb. 9. v. 2. *scribit*, טבח *pro diversa punctatione, in lingua Arabica esse* mactare, *vel* coquere, *Hinc, quæ sequitur, nominis significatio*.

טַבָּח *m.* Coquus, *qui pecudes, & altilia saltem* mactat ad coquendum, 1. Sam. 9. vv. 23. 24. *Item* טַבָּח *est* satelles, *cujus erat fontes* occidere; *Plur.* טַבָּחִים; שַׂר הַטַּבָּחִים principi, *vel* præfecto satellitum, Gen. 37. v. 36., רַב־טַבָּחִים præfectus satellitum, Jerem 39. v. 9. *Fœmin.* טַבָּחָה coqua; *Plur. cum præfix.* וּלְטַבָּחוֹת, 1. Sam. 8. v. 13., & in coquas; *Vulgat.*, focarias. *Chald.* רַב־טַבָּחַיָּא præfectum satellitum, Dan. 2. v. 14.

טֶבַח m. Mactatio, animal mactandum, *ut* Genes. 43. v. 16., וְטֶבַח גָּדוֹל & mactatio magna, Isai. 34. vers. 6. *Cum affix.* טִבְחָהּ mactationem suam, Prov. 9. v. 2., *idest*, animalia sua.

טֶבַח Téva, *Vulg.* Tabeé. *nom. propr. filii Nachoris ex Roma ejus concubina*, Genes. 22. v. 24.

טִבְחָה *f.* Mactatio, Jerem. 12. vers. 3. *Cum affix.* טִבְחָתִי mactationem meam, *idest*, animalia mactata, 1. Samuel. 25. vers. 11.

מַטְבֵּחַ *f. Idem*, Isai. 14. v. 21.

טַבָּחַיָּא *Chald.*, *vide supra in* טַבָּח.

טִבְחַת Tivhháth, *Vulg.*, Thebáth, *nom. propr. urbis Adarezer regis Syriæ; eaque, ut videtur, sita erat in Syria Soba*, 1. 1. Paralip. 18. v. 8.

טבל Tinxit, intinxit, demersit, immersit: *Præter.* וְטָבַל אֶצְבָּעוֹ & intinget digitum suum, Levit. 4. vv. 6. 17. *Particip. Paul.* טְבוּלִים intincta, infecta, Ezech. 23. v. 15. *Futur. cum affix.* תִּטְבְּלֵנִי demerges, intinges me, Job 9. v. 31., *cum præfix.* וַיִּטְבֹּל, Levit. 9. vers. 9., & intinxit; *sed* וַיִּטְבֹּל, 2. Reg. 5. vers. 14., & intinxit, & lavit se. *Niph. Præter.* נִטְבְּלוּ intincti sunt, Jos. 3. v. 15.

טְבַלְיָהוּ Tavaliáhu, *Vulg.*, Tabelias, *nom. propr. janitoris de posteris Merari*, 1. Paralip. 26. v. 11.

טוֹבִם *Dictio composita, quam vide in* טוֹב.

טבע Immerſus, demerſus, ſubmerſus, fixus, infixus fuit: *Præter.* טָבַעְתִּי demerſus ſum, infixus ſum, Pſalm. 69. v. 3. *Futur. cum* ה *paragog.* וְאַל־אֶטְבָּעָה, Pſalm. 69. v. 15., & ne immergar; *Vulg. habet*, ut non infigat; *Pyh.* טֻבְּעוּ בְיַם ſubmerſi ſunt in mari, Exod. 15. v. 4. *Hoph. Præter.* הָטְבָּעוּ, Job 38. v. 6., *LXX. vertunt.*, πεπήγασι fixi ſunt; *Vulg.*, (baſes illius) ſolidatæ ſunt; בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ antequam montes figerentur, Prov. 8. v. 25., *ſed* Jerem. 38. v. 22. הָטְבְּעוּ *redditur ab LXX.*, diſſolvent; *a Vulgat.*, demerſerunt; *ab aliis*, demerſi, ſubmerſi, infixi ſunt.

טַבַּעַת *f.* Annulus, *ſic dictus, quod digitus, vel aliud ei infigatur*: הַטַּבַּעַת הָאֶחָת annulum unum, Exod. 26. v. 24., בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ annulo regis, Eſth. 3. v. 12. *Cum affix.* וַיָּסַר אֶת־טַבַּעְתּוֹ & amovit, *vel* detraxit annulum ſuum, Geneſ. 41. verſ. 42. *Plural.* וּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת & duos annulos, Exod. 25. v. 12. *Conſtr.* טַבְּעוֹת זָהָב annulos auri, *id eſt*, aureos, *ibidem*. *Cum affix.* וְאֶת־טַבְּעֹתָם & annulos earum, Exod. 36. verſ. 34.

טַבָּעוֹת Tabbaóth, & Thebaóth, *nomen propr. viri Nathinæi*, Eſdr. 2. v. 43., Nehem. 7. v. 46.

טבר *Inuſit.*, *inde* טַבּוּר *maſc.* umbilicus, *apud Rabbinos frequens*: *metaphorice* editus locus: מֵעִם טַבּוּר הָאָרֶץ ex edito, *vel* editiore loco terræ. Judic. 9. v. 37., *id præcedente verſu dixit*, מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים è verticibus montium: *vide* & Ezech. 38. v. 12., *quidam in hoc loco* טַבּוּר *interpretantur* medium, *eo quod* umbilicus *ſit in medio corpore humano*; *ſed LXX.*, *Vulg.*, *aliiſque utrobique eſt*, umbilicus.

טַבְרִמּוֹן Taurimmón, *Vulg.*, Tabremón, *nom. propr. patris Benadad regis Syriæ*, 1. Reg. 15. v. 18.

טֵבֵת *m.* Tebheth, Eſth. 2. v. 16., *nom. propr. menſis Hebraici*, *qui quartus eſt in anno civili; decimus vero in ſacro. Partim Decembri*, & *partim Januario noſtro reſpondet*.

טַבָּת Tabbáth, *Vulg.*, Thebbath, *nom. propr. loci*, *aut regionis in dimidia Tribu Manaſſe cis Jordanem*, Judic. 7. v. 22.

טהר Mundus, purus fuit: *Præterit.* וְטָהֵר בָּעֶרֶב & mundus erit veſpere, Num. 19. v. 19., *LXX.*, & *Vulg. antiphraſi uſi vertunt*, & immundus erit uſque ad veſperam; *fœm.* טָהֲרָה mundata fuerit, Levit. 15. v. 28., & *in pauſa*

cum præfix. וְטָהֲרָה & purgata, & munda erit, Levit. 12. v. 8., טָהַרְתְּ mundata es, Ezech. 24. v. 13., טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי mundus sum a peccato meo, Proverb. 20. vers. 9. *Imperat. in pausa* וּטְהָר & mundare, & mundus esto, & mundaberis, 2. Reg. 5. vv. 10. 13. *Pih.* טִהַר mundavit, purgavit, purificavit: *Præter.* וְטִהַר אֹתוֹ & mundabit eum, Levitic. 13. v. 34., *id est*, mundum pronunciabit; *cum affix.* וְטִהֲרוֹ & mundabit eum, Levit. 13. v. 6., וְטִהַרְתִּים & mundavi eos, Nehem. 13. v. 30. *Particip.* מְטַהֵר כֶּסֶף purgans argentum, Malach. 3. v. 3., *sed* מְטַהֵר, *&* מִטַּהֵר *vide in Hithp.*, *& inter nomina*. *Infinit.* טַהֵר mundare, Levit. 16. v. 30., *cum affix.* טַהֲרִי mundare me, Ezech. 36. v. 33., *ubi Vulg. vertit*, (in die, qua) mundavero; לְטַהֲרָהּ ad mundandam eam, Ezech. 39. v. 14., לְטַהֲרָם ad mundandos eos, Numer. 8. vv. 7. 21. *Imper. cum affix.* טַהֲרֵנִי munda me, Psal. 51. v. 4. *Futur. cum affix.* וַתְּטַהֲרֵם & mundavit eos, Job 37. v. 21. *Pyh. particip.* מְטֹהָרָה, Ezech. 22. v. 24., mundata; *LXX. habent*, βρεχομένη rigata, irrigata; *Vulgat.* compluta. *Hithp. Præter.* הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים mundaverant se sacerdotes, Esdr. 6. v. 20., *pro* הִתְטַהֲרוּ, *& sic per totam Conjugationem*: *Particip.* הַמִּטַּהֵר mundandus, qui mundandus, Levit. 14. v. 7., *& cum præfix.* לַמִּטַּהֵר mundando, Levit. 14. v. 4. *Plur.* מִטַּהֲרִים mundantes se, Nehem. 13. v. 22. *Imperat.* וְהִטַּהֲרוּ & mundate vos, Genes. 35. v. 2. *Futur.* וַיִּטַּהֲרוּ Nehem. 12. v. 30., & mundaverunt se, & mundati sunt.

טָהוֹר *m.* Mundus, purus: *Constr. per* Kametzchatuph *in fine*, *propter ablatum accentum*, וּטְהָר־יָדַיִם & mundus manibus, Job 17. v. 9., *ubi perperam quædam exemplaria habent* וְטָהֵר, *Plur.* מַיִם טְהוֹרִים aquas mundas, Ezech. 36. v. 25. *Fœmin.* וּטְהֹרָה הִיא & munda est, Num. 5. vers. 28. *Plural.* אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת eloquia munda, Psal. 12. v. 7.

טֹהַר *masc.* Munditics, nitor, purgatio: וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר sicut corpus ipsum cæli nitore, Exod. 24. v. 10., *Vulgat. vertit*, & quasi cœlum, cum serenum est. *Cum affix.* יְמֵי טָהֳרָהּ dies purgationis ejus, Levit. 12. v. 6.

טָהֳרָה *f. Idem*; *estque formæ* חָכְמָה. *Constructt.* טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ purgationi cujusque rei sanctæ, 1. Paralipom. 23. v. 28.

Cum

Cum affix. בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ die purgationis suæ, Levitic. 14. vers. 2.

מְטֹהָר *f. Idem. Cum affix.* הִשְׁבַּתָּ מִטְּהָרוֹ fecisti cessare nitorem ejus, *juxta Vulg.* destruxisti eum ab emundatione, Psalm. 89. vers. 45.

טוב, *vel* טוֹב Bonum, pulchrum, *item* lætum esse: *Præter.* מַה־טֹּבוּ quam bona sunt, Num. 24. vers 5., מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן quam boni sunt amores tui præ vino, *LXX., & Sym. reddunt*, pulchra facta sunt; *Aq.*, ornata sunt; *Vulg.*, pulchriora sunt ubera tua vino, Cantic. 4. v. 10. *Infinit. cum præfix.* כִּיטוֹב לִבָּם, Judic. 16. v. 25., *ubi Massorethæ legendum monent absque* Jod, *videlicet*, כְּטוֹב, cum lætum esset cor eorum; *Vulgat. habet*, lætantesque per convivia; כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן, Esther 1. v. 10., cum bonum esset cor regis vino, *id est*, hilare; *Vulg.*, cum rex esset hilarior, & post nimiam potationem incaluisset mero. *Hiph.* הֵטִיב bene, recte fecit: *Præter.* הֱטִיבֹתָ benefecisti, 1. Reg. 8. v. 18., 2. Reg. 10. v. 30., 2. Paralipom. 6. v. 8., *cum præfix.* וְהֵטִבֹתִי, & benefaciam, Ezech. 36. vers. 11., *quod compositum est ex* טוֹב, *&* יָטַב. *Alia tempora, modos, & personas, quæ nonnulli ad hanc referunt radicem, vide in* יָטַב.

טוּב *m.* Bonitas, bonum: טוּב הָאָרֶץ bonum terræ, Isai. 1. vers. 19., בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב in lætitia, & bonitate cordis: Deuteron. 28. v. 47., *id est*, læto, & hilari animo: *Cum præfix.* בְּטוּב in bonitate, Psalm. 27. v. 13., מִטּוּב de bonitate, de bono, Genes. 45. v. 23. *Cum affix.* טוּבִי bonitas mea, bonum meum, Exod. 33. v. 19., לְמַעַן טוּבְךָ propter bonitatem tuam, Psalm. 25. v. 7., טוּבוֹ bonum ejus, Job 20. vers. 21., טוּבָהּ bonum, bonitatem ejus, Nehem. 9. v. 36., טוּבָם bonum eorum, Job 20. v. 16., *sic etiam* מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ quanta bonitas, ejus, & quanta pulchritudo ejus, Zachar. 9. vers. 17. *Item* טוּב *latine est* lætitia, exultatio, Isai. 65. v. 14., *& etiam* felicitas, Psal. 128. vers. 5.

טוֹב Bonus, elegans, præstans, eximius, formosus, pulcher: *item* bene se habens, felix, lætus, hilaris, *ut* טוֹב־אִישׁ, Psalm. 112. v. 5., jucundus, felix homo; וְלֵב נָבָל טוֹב

 & cor

& eor Nabal lætum, jucundum, 1. Samuel. 25. v. 36., טוֹב מִמֶּנּוּ כִּי טוֹב הוּא elegantior illo, 1. Sam. 9. v. 2., quod elegans esset, Exod. 2. v. 2., bonus, *scilicet*, aspectu, & forma, *ut Ab. Esra explicat*. *Usurpatur & substantive*, bonum: *cum præfix.* הֲטוֹב טוֹב, Judic. 11. v. 25., num bonus bonus? *sive* an melior, præstantior? *Vulgat. habet*, nisi forte meliores; *&* הַטּוֹב bonum, Num. 10. vers. 32., כַּטּוֹב juxta bonum, Jos. 9. vers. 25., לְטוֹב לָנוּ in bonum nobis, Deuter. 6. v. 24., *id est*, ut bene sit nobis; מִטּוֹב עַד־רָע Genes. 31. v. 24., (ne loquaris) a bono ad malum, *id est*, aut bonum, ut eum reducas, *scilicet* blanditiis, *aut* malum, ut *scil.* minis ei noceas, & reverti facias; *Vulgat. vertit*, ne aspere loquaris; כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב quia homini, qui bonus, Eccles. 2. v. 26. *Cum affix.* טוֹבָם optimus eorum, *sive*, inter ipsos, Mich. 7. v. 4. *Chaldaic.* דִּי־דְהַב טָב auri optimi, Dan. 2. v. 32. *Plural.* וּבָתִּים טוֹבִים & domos bonas, Deuter. 8. v. 12., *cum præfix.* הַ *demonstr.* הַטּוֹבִים boni, bona, optima, Jos. 23. v. 14., 1. Sam. 8. v. 14., *cum præfix.* הֲ *interrog.* הֲטוֹבִים an meliores, Amos 6. v. 2. *Constr.* שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב læti, & boni animo, 1. Reg. 8. v. 66., *id est*, gaudentes, animisque læti: וְטוֹבֵי מַרְאֶה & elegantes aspectu, Dan. 1. v. 4. *Fœm.* טוֹבָה bona, *& substantive*, bonum, bonitas: אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה in terram bonam, Exod. 3. v. 8., חֲשָׁבָהּ לְטוֹבָה cogitavit illud in bonum, Genes. 50. v. 20. *Construct.* טוֹבַת מַרְאֶה pulchra aspectu, 2. Sam. 11. v. 2. *Cum affix.* שְׁנַת טוֹבָתֶךָ annum bonitatis tuæ, Psal. 65. v. 12., טוֹבָתִי bonum meum, Psal. 16. v. 2., וְטֹבָתָם & bonum eorum, Deuteron. 23. v. 7., *& cum præfix.* הֲ *interrog.*, הֲטוֹבָה an bona, Num. 13. v. 19. *Plural.* טוֹבוֹת מַרְאֶה pulchræ, & elegantes aspectu, Esth. 2. vers. 2. *Cum affix.* גַּם טוֹבֹתָיו etiam bona ejus, *id est*, benefacta ejus prædicabant coram me, Nehem 6. v. 19.

טוֹב Tob, *nom. propr. loci, vel regionis in Tribu Gad*, Judic. 11. vers. 3.

טוֹב אֲדוֹנִיָּה Thobadoniás, *nomen propr. Levitæ*, 2. Paralipom. 17. vers. 8.

טָוָה

טוה Nevit: *Præter.* טָווּ אֶת־הָעִזִּים neverunt capras, *id eft*, lanam caprinam, Exod. 35. v. 26.

מַטְוֶה *mafc.* Netum, Exod. 35. verf. 25., מַטְוֶה *Vide infra fuo loco*.

טוח Levit, oblevit, induxit, obduxit: *Cæmentariorum verbum*: *Præter.* כִּי טַח quia obduxit (oculos eorum, ne videant), Ifai. 44. v. 18., וְטָח אֶת־הַבָּיִת & obducet domum iftam, Levit. 14. v. 42. *Infinit.* לָטוּחַ קִירוֹת ad obducendum parietes, 2. Paralip. 29. v. 4. *Niph. infinit.* אַחֲרֵי הִטּוֹחַ אֶת־הַבָּיִת poftquam inducta, lita fuerit domus ifta, Levit. 13. v. 48.

טִיחַ *m.* Tectorium: הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם tectorium illud, quod obduxiftis, Ezech. 13. v. 12.

טֻחוֹת *fæm. plur.* Præcordia, renes, *fic dicti, quod adipe funt obducti velut* tectorio: מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת quis pofuit in præcordiis, *vel* renibus, *hoc eft*, in abditis, in intimis fenfibus fapientiam, Job 38. v. 36. *fed* Pfal. 51. v. 8. טֻחוֹת *a LXX. redditur*, obfcura; *a Vulgat.*, incerta; *ab Hieron.* abfconditum.

טול *in Kol inufit. Pih.*, *geminatis litteris*, טִלְטֵל tranftulit, deportavit, migrare, vagari fecit. *Particip. cum affix.* מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר, Ifai. 22. v. 17., deportabit te, afportari te faciet deportatione viri, *id eft*, virili, forti, vehementi, טלטול אחר טלטול migratione una poft alteram, *ut Hebræi exponunt*. *Hiph.* הֵטִיל jecit, dejecit, ejecit, injecit, projecit: *Præter.* הֵטִיל רוּחַ גְּדוֹלָה injecit ventum magnum, Jonæ 1. v. 4., וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ & ejiciam te, Jerem. 22. v. 26. *Imperat.* וַהֲטִילֻנִי & projicite me (in mare), Jon. 1. v. 12. *Futur. cum affix.* אֲטִילְךָ ejiciam, projiciam te, Ezech. 32. v. 4., וַיָּטֶל, & jecit, projecit, 1. Sam. 18. v. 11. *Plur.* וַיָּטִילוּ & projecerunt, Jon. 1. v. 5., *cum affix.* וַיְטִלֻהוּ & projecerunt eum, Jon. 1. v. 15. *Hoph. Præter.* מַדּוּעַ הוּטְלוּ cur ejecti funt, Jerem. 22. verf. 28. *Futur.* יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל projicitur fors, Prov. 16. v. 33., & יוּטָל, Job. 41. v. 1., & profternetur, & projicietur. *Vide etiam* טלל.

טור *m.* Ordo, feries: הַטּוּר הָאֶחָד ordo primus, Exod. 28. v. 17. *Plur.* אַרְבָּעָה טוּרִים quatuor ordines, *Ibid. Conftr.* טוּרֵי 1. Reg. 7. v. 2. *Vide infra* טִיר.

טור *masc. Chald.* Mons : לְטוּר רַב in montem magnum, Dan. 2. v. 35., מִטּוּרָא de monte, v. 45.

טִירוֹת *f. plur. Vide infra in* טִיר.

טוּשׁ Volavit, avolavit, involavit : כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ ut aquila volat, Job 9. v. 26. *Hoc verbum proprie Chaldaicum est, mutato* ס *in* שׂ.

טְוָת *Chald.* Jejunus, incœnatus: וּבָת טְוָת & pernoctavit incœnatus, Dan. 6. v. 19.

טָחָה *Pih.* Jaculari. *Partic. plur. constructi.* כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת uti jaculantes arcu, Genes. 21. v. 16., *id est*, quantum est jactus teli, *vel* sagittæ: *&* ו *est loco tertiæ radicalis* ה, *ut & in aliis pluribus fit*.

טָחָה, *unde* טַח *Vide supra in* טוּח.

טָחַן Moluit, commoluit : *Præter.* וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם & molebant molia, Num. 11. v. 8. *Partic.* טוֹחֵן molens, Judic. 16. v. 21., *fœmin. plural.* הַטֹּחֲנוֹת molentes, Eccles. 12. v. 3. *Infinit.* טָחוֹן הֵיטֵב molendo bene, Deuter. 9. vers. 21. *Sed* טְחוֹן *vide inter nomina. Imperat.* וְטַחֲנִי קָמַח & mole farinam, Isai. 47. v. 2. *Futur.* תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי, Job 31. v. 10., molat alteri uxor mea; *veteres Hebræi, aliique eruditi Interpretes hic molere pro actu venereo accipiunt; unde optime Vulgat. vertit*, scortum alterius sit uxor mea; *LXX. habent*, ἀρέσαι placeat; וַיִּטְחַן & commoluit, Exod. 32. vers. 20., *Plural. in pausa* תִּטְחָנוּ commolitis, *Joa. Simon. vertit*, conteritis, contunditis, Isai. 3. v. 15.

טְחוֹן *m.* Mola, molitionis *medium, ut quibusdam placet*; בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ, Thren. 5. v. 13., juvenes, adolescentes molam tulerunt, *id est*, venundati, coacti sunt, ut molas agitarent; *Vulg. vertit*, adolescentibus impudice abusi sunt.

טַחֲנָה *f.* Molitio, Eccl. 12. v. 4., *LXX., & Vulgat. est*, molens.

טֹחֲנוֹת *f. plur.* Molitrices, molares dentes, Eccles. 12. v. 3.

טָחַר *Radix Hebræi inusit.*, *Chald.* Constrinxit, occlusit; *Syr.* enixus est, anhelavit in exonerando ventre, *q. d.* alvo adstrictus est: *Hinc Hebr.* טְחוֹר, *in singul. inusit. Plural.* טְחֹרִים, ani morbus, *id est*, hæmorrhoides, *quas Romani vocant* mariscas, *seu* ficos; *quia accedunt ad* ficus *formam; Sed LXX. constanter vocem hanc* טְחֹרִים *reddunt* τὰς ἕδρας

ἕδρας sedes, *seu* nates; *Vulg.*, *Bochartus*, *aliique* anos, *seu* podices. *Constrat.* טְחֹרֵי הַזָּהָב mariscæ aureæ, 1. Samuel. 6. v. 17., *id est*, imagines aureæ mariscarum; *Vulgat.*, ani aurei; *Cum affix.* צַלְמֵי טְחֹרֵיכֶם, 1. Sam. 6. v. 11., imagines mariscarum suarum; *Vulg.*, similitudines anorum. *In hunc sensum accipiuntur* וַיַּךְ צָרָיו אָחוֹר percussit hostes suos retrò, Psal. 78. v. 66., *id est*, *juxta Chaldæum paraphrasten*, בִּטְחוֹרַיָּא בַּאֲחֹרֵיהוֹן mariscis in posterioribus ipsorum, *sive* occultis corporis partibus. *Hæc vox*, *quasi pronunciatu honestior*, *substituta est legenda à Masorethis pro voce* עֳפָלִים: *vide* עפל.

טטף *Inusit.* טֹטָפוֹת *fem. plur.* Exod. 13. v. 16., Deuteron. 6. v. 8., *&* 11. v. 18. *Scribitur autem* Deuteron. 6. טֹטָפֹת, *alias* טוֹטָפֹת, (*super quo Talmudici disputant*), memoralia, frontalia, *sic dicta*, *quod in fronte*, *seu*, *ubi capilli desinunt*, *gestarentur*. *Erant loculi coriacei*, *in quibus legis quædam pericopæ includebantur*, *sive schedæ* memoriales, *unde &* זִכָּרוֹן monimentum, *scilicet* custodiendæ legis, *vocantur*, Exod. 13. v. 9. *In novo Testamento appellantur* Phylacteria. *Chaldæus*, *&* *Rabbini vocant* תְּפִלִּין, *quasi* precum monimenta.

טיט *masc.* Cœnum, lutum: יִרְמָס־טִיט calcat lutum, Isai. 41. v. 25., עֲבָטִיט *vide in* עבט.

טיל *Vide supra in* טל.

טין *Chald.* Lutum, cœnum: בַּחֲסַף טִינָא cum luto cœni, Dan. 2. v. 41. *Vulg. ibidem est* testa.

טיר *Inusit. Inde* טִירָה *f.* Palatium, castellum, arx, propugnaculum: *Construct.* טִירַת כָּסֶף palatium argenteum, Cant. 8. v. 9., *id est*, magnificentissimum, *ut R. Jona interpretatus est*, *teste Kimchio in lib. Radic.*, *Vulgat. vertit*, propugnacula argentea: *Cum affix.* טִירֹתָם Psal. 69. v. 26., castellum, palatium, mansio, habitatio eorum: *Plural. cum præfix.* הַטִּירוֹת, Ezech. 46. v. 23., *dictio hæc in varium sensum ab Interpretibus accipitur*; *vertunt nonnulli*, ordines, impluvia; *illam enim derivant a rad.* טור, *quæ Hebræis est* ordo, series, dispositio; *Arab. autem est* impluvium: *Sed LXX. sunt* μαγειρεῖα, *Vulgat.*, culinæ; *Aquil.*, στιβάδες strata, stramenta; *Sym.* περιφράγματα septa, circumvallationes;

tiones; *Cum affix.* כָּל־טִירֹתָם omnes arces, omnia castella eorum, Num. 31. v. 10., טִירוֹתֵיהֶם Ezech. 25. v. 4., arces, castella eorum; *& juxta Vulg.*, (collocabunt) caulas suas; *cum præfix.*, *& affix.* וּבְטִירֹתָם, Genes. 25. v. 16., & in castellis eorum, *Vulg.*, & per oppida eorum.

טלא Maculis obduxit; *& hinc*, assuit, resarcivit, assumentis, *sive*, frustis obduxit; *sicque* maculosum, *&* versicolor *aliquid* reddidit (*ita Joa. Simon*). *Pahul* טָלוּא, Genes. 30. v. 32. 33., maculosum, maculis latis respersum: *Plural. cum præfix.* וְהַטְּלֻאִים & maculis latis respersi, & maculosi, Genes. 30. v. 35. *Sed* טְלָאִים *vide postea in* טָלֶה; *Fœmin.* טְלֻאוֹת בָּמוֹת, Ezech. 16. v. 16., excelsa latis maculis interstincta, *id est*, latis plagis, & tesseris colorata; *Aqu.*, *& Theod. vertunt*, excelsa ἐμβολίσματα embolismata, *hoc est*, *interprete Hieron. in hunc locum*, divulsi panni hinc inde consuti; *LXX.*, ῥαπτὰ, *Vulgat.*, (excelsa) *hinc inde* consuta; וְהַטְּלֻאוֹת & maculis latis respersæ, & maculosæ, Gen. 30. v. 35. *Pyh. part. plur. fœm. cum præfix.* וּמְטֻלָּאוֹת, Jos. 9. v. 5, *LXX. vertunt*, καταπεπιλτωμένα, *Vulg.*, pittaciis consuta (calceamenta); *Alii*, farta, resarta. *Hæc significatio Rabbinis usitata est*, רָאוּי לְטַלְּאֵי opus est resarcire.

טלה Agnus, Isai. 65. v. 25. *Constructi.* טְלֵה חָלָב אֶחָד agnum lactis unum, *Id est*, lacteum, *sive* lactentem, 1. Samuel. 7. vers. 9. *Plural. cum* א, יְקַבֵּץ טְלָאִים congregabit agnellos, Isai. 40. v. 11. *Sed cum præfix.* בַּטְּלָאִים, 1. Sam. 15. v. 4., *varie accipitur*; *quibusdam est nomen propr. loci*, *sic dicti ab* agnis, *redditurque*, in Telaim; *sive*, *ut habent LXX.*, ἐν Γαλγάλοις in Galgalis; *Vulgat.*, *Chaldæus Paraphrastes*, *R. Salomon*, *quem sequuntur alii Hebræorum doctores*, *etiam hoc loco* agnos *interpretantur*.

טלטל *Verbum in Pih.*, *& quæ inde sequuntur*, *vide supra in* טול, *& in proxima radic.* טלל.

טַלְטֵלָה *fœm.*, Isai. 22. v. 17., contectio, integumentum, *a verbo* טָלַל; *Sed aliis est* asportatio, migratio, sublatio, ablatio, propulsio, ejectio, projectio, extirpatio: טַלְטֵלָה גָּבֶר, Isai. 22. v. 17., (asportari te faciet) asportatione, projectione viri, *hoc est*, virili, vehementi; *LXX. verbaliter*

liter reddiderunt, videlicet, exteret, terendo ejiciet; *Vulg.* etiam, ficut afportatur; *sed* גֶּבֶר *vertit* gallum gallinaceum, *quæ quidem interpretatio nonnullis Hebræorum Doctoribus probata fuit, ut patet ex R.Salomonis in hunc locum comment.*, ex Midras Misle, *hoc est, ex commentatione allegorica, & historica, ex Hieron. tandem comment.*

טלל *Pih.* Tegere, obtegere; *est propriè Chaldaicum: Futur.* וַיְטַלְלֻהוּ & contexit eam, Nehem. 3. verf. 15. *Chald.* obumbrare, umbram facere: *Futur. Aphel*, תְּטַלֵּל, Dan. 4. v. 9., umbram fecit; *aliis est*, protegetur, obumbrabitur, obumbrabatur; *Theodot. autem vertit*, κατεσκηνουν, *Vulgat.*, habitabant (animalia). *Idem est atque Hebr.* צָלַל, *mutato* צ *in* ט, *more Chaldæorum*.

טַל *masc.* Ros, *sic dictus, quod herbas, & gramina* obtegat: יַעַרְפוּ־טָל ftillabunt rorem, Deuteron. 33. v. 28. *Cum affix.* יִתְּנוּ טַלָּם dabunt rorem fuum, Zach. 8. verf. 12. *Chaldaic.* וּבְטַל שְׁמַיָּא & rore cœli, Dan. 4. v. 12., וּמִטַּל & de rore, Dan. 5. v. 21.

טֶלֶם Télem, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jof. 15. v. 24.

טַלָּם *Dictio composita, quam vide supra in* טַל.

טַלְמוֹן Telmón, *nom. propr. viri*, 1. Paralip. 9. v. 17., Efdr. 2. v. 42., Nehem. 11. v. 19.

טמא Immundus, impurus, pollutus fuit: *Præter.* וְטָמֵא & immundus erit, Levit. 15. v. 16., *Fœmin.* וְטָמְאָה & polluta erit, Levit. 12. verf. 2., *&c.*, טָמֵאת polluta es, Ezech. 22. v. 4. *Infinit. cum* ה *paragog.* טָמְאָה pollui, Mich. 2. v. 10., *& cum præfix.* לְטָמְאָה־בָהּ, Levit. 22. v. 8., ut impuretur eo, ad polluendum fe, ut polluantur; *Vulg.* neç polluentur in eis: *Futur. cum præfix.* הַ *interrog.*, הֲיִטְמָא an pollutum erit, an polluetur? Hag. 2. verf. 13. *Niph.* נִטְמָא immundum, pollutum fieri; impurare, polluere fe: *Præter.* וְנִטְמֵתֶם ut polluti fitis, Levit. 11. v. 43., א *eliso*: נִטְמִינוּ fordemus, polluti reputamur, Job 18. v. 3., *ad formam Quiescentium tertia* ה. *Partic. Plur.* אַתֶּם נִטְמְאִים vos ipfos impuratis, polluimini, Ezech. 20. v. 30. *Pih:* טִמֵּא impurare, polluere, vitiare, immundum reddere, declarare: *Præter.* טִמֵּא אֶת־דִּינָה vitiavit Dinam, Gen. 34. v. 5., טַמֵּא אֹתוֹ immundum reddet, *idest*, pronunciabit eum, Levit.

Levit. 13. v. 25., *cum præfix.*, & *affix.* וְטִמְּאוֹ & pollutum eum declarabit, Levit. 13. v 8., *f.* טִמֵּאת polluisti, Ezech. 5. v. 11., *Plur. cum affix.* טִמְּאוּהָ polluerunt eam, Ezech. 36 verf. 18. *Infinit.* טַמֵּא polluendo, polluere; *LXX. est*, immundities, pollutio, Levit. 13. v. 44., *cum præfix.*, & *affix* בְּטַמְּאָם in polluendo eos, cum polluerint, Levit. 15. v. 31., בְּטַמַּאֲכֶם in polluendo vos, cum pollueritis, Levit. 18. v. 28. *Imperat.* טַמְּאוּ polluite, Ezech. 9. verf. 7. *Futur. cum affix.* יְטַמְּאֶנּוּ pollutum eum declarabit, Levitic. 13. v. 44., וַיְטַמְּאֵהוּ & polluit illud, 2. Reg. 23. verf. 16. *Pyh. Partic.* נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה anima mea non est impurata, Ezechiel. 4. v. 14 *LXX.*, & *Vulg. vertunt*, non polluta est. *Hithp* הִטַּמֵּא, *vel* הִטַּמָּא, *excidente* ת, *altera characteris litera, eaque compensata per* Daghesc *in* ט, *pro* הִתְטַמֵּא, *aut* הִתְטַמָּא, *quæ contractio in toto futuro perseverat. Futur.* לֹא־יִטַּמָּא ne polluito se, Levit. 21. verf. 1., & *Præter. ex Hoph.* & *Hithp. compositum*, אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה postquam factum est, ut pollueretur, Deuter. 24. v. 4., *LXX. vertunt*, polluta est; *Vulg.*, quia polluta est.

טָמֵא *m.* Pollutus, immundus, impurus: pollutum: *Constr.* טְמֵא שְׂפָתַיִם immundus labiis, Isai. 6. v. 5. *Plural.* טְמֵאִים הֵם לָכֶם immunda sunt vobis, Levit. 11. verf. 26. *Fœmin.* עִם־טְמֵאָה cum immunda, Levit. 15. v. 33. *Constr.* טְמֵאַת הַשֵּׁם impura nomine, Ezech. 22. verf. 5.

טֻמְאָה *fœm.* Immunditia, impuritas, res immunda: *Constructa* בְּטֻמְאַת אָדָם immunditiam hominis, Levit. 5. verf. 3. *Cum affix.* טֻמְאָתוֹ immunditiam ejus, Levit. 22. verf. 5. *Plural.* מִטֻּמְאוֹת ab immunditiis (filiorum Israel), Levit. 16 v. 16. *Cum affix.* מִכֹּל־טֻמְאוֹתֵיכֶם ab omnibus immunditiis vestris, Ezech. 36. v. 25.

טם *a Radic.* טָמֵא, א *eliso*, נִטְמֵתֶם, בְּטַמִּינוּ *Vide supra in* טָמֵא *pag.* 395.

טָמַן Abdidit, abscondit, recondidit, occultavit: *Præter.* טָמַן עָצֵל יָדוֹ abdit piger manum suam; Proverb. 19. verf. 24., *cum præfix.*, & *affix.* וּטְמַנְתָּם & abscondes eos, Jerem. 43. v. 9., טְמַנְתִּיו abscondi eum, Jerem. 13. verf. 7. *Particip. Pahul* טָמוּן absconditus, absconditum, Job 3. v. 16., 18. v. 10., 20. v. 26., *cum præfix.* בַּטָּמוּן in abscondito,

to, Job 40. v. 13., *Fœm.* טְמוּנָה abfcondita erat, Jof. 7. v. 22., *plur. m.* טְמֻנִים abfconditi, Jof. 7. v. 21., *conftruct.* טְמוּנֵי abfconditi, abfcondita. Deuteron 33. v. 19 *Imper. cum præfix., & affix.* וְטָמְנֵהוּ & abfconde illud, Jerem 13. v. 4., טָמְנֵם abfconde eos, Job 40. v. 13. *Futur. cum præfix., & affix.* וַיִּטְמְנֵהוּ & abfcondit eum; Exod. 2. v. 12., וַתִּטְמְנֵם & abfcondit eos, Jof. 2. v. 6., וָאֶטְמְנֵהוּ & abfcondi eum, Jerem. 13. v. 5. *Niph. Imperat.* וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר & abfconde te in pulvere, Ifai. 2. v. 10. *Hiph.* הִטְמִין abdidit, &c., מַטְמוֹן *vide mox inter nomina*: *Futur.* וַיַּטְמִנוּ & abfconderunt, 2. Reg. 7. v. 8.

מַטְמוֹן, *vel* מַטְמֹן *m.* Thefaurus, Gen. 43. v. 23., *à* recondendo. *Plural.* יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים funt nobis thefauri, Jerem. 41. v. 8. *Conftr.* וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים & thefauros latebrarum, Ifai. 45. v. 3., *id eft*, repofitas opes abftrufiffimas.

טנא *mafc.* Corbis, caniftrum; *LXX.*, *Vulg.*, *aliifque eft*, horreum, cartallus, *id eft*, fporta, *aut* caniftrum *in fummitate amplum*, *& extentum*: הַטֶּנֶא corbis, Deuter. 26. verf. 4. *Cum affix.* בָּרוּךְ טַנְאֲךָ benedictus corbis tuus, Deuteron. 28. v. 5.

טנף *Pih.* Inquinavit: *Futur. cum affix.* אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם quomodo inquinarem illos? Cant. 5. v. 3.

טעה Erravit: *Hiph.* הִטְעוּ אֶת־עַמִּי, fecerunt, ut erraret populus meus, *Vulg.*, (eo quod) deceperint populum meum, Ezech. 13. v. 10.

טעם Guftavit: *Præter.* טָעַם כָּל־הָעָם לֶחֶם guftavit omnis populus panem, 1. Sam. 14. v. 24., טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ guftavi parum mellis, 1. Sam. 14. v. 29. *Infinit.* טָעֹם guftando. 1. Sam. 14. v. 43. *Imper. plur.* טַעֲמוּ guftate, probate, Pfalm. 34. v. 9. *Futur.* אֶטְעַם guftabo, 2. Samuel. 3. v. 35., מַטְעָם *vide infra inter nomina*.

טעם *Chald. Peal*, *idem fignificat ac Hebr. Inde Pahel futur. plur.* לָךְ יְטַעֲמוּן tibi guftandum dabunt, *Vulgat.* comedes, Dan. 4. v. 22, עִשְׂבָּא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵהּ herbam ut bobus guftandam dederunt ei, *Vulgat.*, fœnum quoque ut bos comedebat, Dan. 5. v. 21.

טַעַם *m.* Guftus, fapor: *metaphorice*, ratio, confilium, judicium, fententia, fpecies, fenfus: טוּב טַעַם וָדַעַת præftantiam

ſtantiam rationis, & ſcientiæ, Pſalm. 119. verſ. 66., אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם mulier pulchra, & averſa rationis, *ſive* à ratione, Prov. 11. v. 22., *id eſt*, ſocors, ratione, & conſilio carens: וְטַעַם זְקֵנִים & conſilium, *ſive* judicium ſenum, Job 12. v. 20., מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ ex ſententia, *vel* edicto regis, Jonæ 3. v. 7., אֶת־טַעְמוֹ ſenſus ſuos, 1. Samuel. 21. v. 14; עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ manſit ſapor ejus in eo, Jerem. 48. verſ. 11., בָּרוּךְ טַעְמֵךְ benedictum conſilium tuum, 1. Sam. 25 v. 33.

טְעֵם *m. Chald.*, *idem ſignificat ac Hebræum* טַעַם: מִן־טַעַם אֱלָהּ de ſententia Dei, Eſdr. 6. verſ. 14. *Sed frequentius occurrit Chald. in forma, quæ ſequitur*.

טְעֵם *m. Cum præfix.* בִּטְעֵם חַמְרָא, Daniel. 5. v. 2., pro guſtu vini, ad guſtandum vinum; *Vulgat. vertit*, jam temulentus. וּמִטְּעֵם כּוֹרֶשׁ & de ſententia Cyri, Eſdr. 6. verſ. 14., בְּעֵל־טְעֵם Dominus, *vel* magiſter conſilii, præſes conſilii, Eſdr. 4. v. 8.

טַעְמָא *maſc. Chald.*, *idem*, *ſed in ſtatu emphat.* טַעְמָא ratio, Daniel. 6 v. 3. עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ, Eſdr. 5. v. 5., dum cauſa ad Darium perveniret; *Vulgat. vertit*, placuit, ut res ad Darium referretur.

מַטְעָם *m. In ſingul. inuſit.*, *unde plural.* מַטְעַמִּים cupediæ cibi, *proprie conditi*, *delicati*, *exquiſiti*, *ſapidi*, *palato grati*, Geneſ. 27. verſ. 4. *Fœm. cum affix.* לְמַטְעַמּוֹתָיו cupedias ejus, Proverb. 23. v. 3.

טָעַן Oneravit: *Imper.* טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם onerate jumentum veſtrum, Geneſ. 45. verſ. 17. *Item*, fixit, transfixit, confodit, perfodit, *ex uſu Chaldaico*. *Particip. Pyh.* מְטֹעֲנֵי חָרֶב confoſſi gladio, Iſai. 14. v. 19. *Sic in Targum*, גֻּבְרִין מְטַעֲנִין viri confoſſi, Jerem. 37. v. 10., מְטַעֲנֵי חַרְבָּא confoſſi gladio, Jerem. 18. v. 21., Ezech. 28. v. 8.

טָפַח Extendit, expandit, dilatavit; *in Kal inuſit.*, *unde Pihel* טִפַּח palma expandit, diſtendit, explanavit, *ſicut matres ſolent* palma explanare *infantes recens natos*, *ut ipſorum membra in planum*, *&* *longum* diſtendantur, *&* *creſcant*: *Item* palmis duxit, geſtavit, *ut infantes* geſtari *ſolent*, *id eſt*, *ut Kimchi unico verbo dicit*, educare: *Præter.* אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי quos palmis explanavi, *vel* geſtavi, Thren. 2. v. 22., *id eſt*, à teneris formavi, & educavi: וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם & dexte-

dextera mea palmavit cœlos, Isai. 48. v. 13., *id est*, palmo extendit, *vel* metata est cœlos, *ut Ab. Esra explicat*: *vel*, palma distendit, explanavit, & æquavit cœlos, *ut essent instar veli*, *&* expansi, מִטְפַּחַת *vide infra inter nomina*.

טֶפַח, *&* *alia forma*, טֹפַח *m.* Spithama, palmus, *mensura quatuor digitorum conjunctorum*: מִסְגֶּרֶת טֹפַח, Exod. 25. v. 25., clausura palmi, *id est*, tænia palmaris; *Vulg. vertit*, coronam interrasilem altam quatuor digitis; וְעָבְיוֹ טֶפַח, 1. Reg. 7. v. 26., & crassitudo ejus erat palmus, *id est*, palmaris; *Vulg. vertit*, grossitudo autem luteris trium unciarum erat; *Plural.* טְפָחוֹת palmos, *vel* palmorum, *id est*, palmares, *Vulg.*, mensurabiles, *&* *juxta alios*, breves, paucissimos (dedisti dies meos), *ut Ab. Esra explicat*, Psalm. 39. v. 6., מִמַּסָּד עַד־הַטְּפָחוֹת, 1. Reg. 7. v. 9., à fundamento usque ad palmas, *id est*, circumferentias, *sive* præcinctiones, *quibus laquearia*, *&* *tectum innituntur*, *quæ ferè* palmares *esse solent*. *Locus*, *scribit Kimchi in Comment.*, *ubi trabes ponuntur*, *appellatur* טְפָחִים palmæ, *quia lapides*, *quibus capita trabium incumbunt*, *egrediuntur extra parietem mensura* palmi *extrinsecus*, *&* *intrinsecus*; *Vulg. ibidem vertit*, a fundamentis usque ad summitatem parietum; *Aliis* טְפָחוֹת *sunt* suggrundia.

טִפֻּחִים *m. p.* Educationes, *quasi* palmationes *dicas*. עֹלְלֵי טִפֻּחִים parvulos educationum, Thren. 2. v. 20., *id est*, *qui manibus adhuc* gestantur, *&* educantur, *ut R. Salomon explicat*: *LXX. ibidem vertunt*, parvulos lactentes ubera; *Vulg.*, parvulos ad mensuram palmæ.

מִטְפַּחַת *f.* Ventrale, *juxta quosdam*; *Vulg. est*, pallium, linteamen, Ruth. 3. v. 15. *Kimchi in lib. Radic.* peplum *exponit*, *&* *sic in Majemone*, *part.* 2. *fol.* 27., מטפחת שבראשה peplum, quod est in capite ejus. *Plural.* מִטְפָּחוֹת ventralia, Isai. 3. vers. 22.

טָפַל Concinnavit, assuit, consuit: *Præter.* טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר concinnant, connectunt contra me falsitatem; *Vulg. habet*, multiplicata est super me iniquitas; *Hieronym. vertit*, applicaverunt mihi mendacium, Psal. 119. v. 69. *Particip. præsens*, טֹפְלֵי שֶׁקֶר concinnatores falsi, Job 13. v. 4. *Futur.* וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי & assuis ad iniquitatem meam, *Vulgat.*, signa-

signasti quasi in sacculo delicta mea , Job 14. vers. 17.

טַפְּכֶם *Dictio composita , quam vide infra in* טַף .

טִפְסָר *m.* Imperator, dux, princeps : פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר constituite super eam principem , Jerem. 51. v. 27. , *sed Vulgat. ibidem* טִפְסָר *est nom. propr., vertit enim*, Taphsar : *Plural. cum* Pathach , וְטַפְסְרַיִךְ , Nah. 3. v. 17., & principes tui ; *Vulg.*, & parvuli tui ; *R. David Kimchi ibidem notat*, טִפְסָר *proprie significare* juniores principes ; *compositum siquidem videtur ex* טַף parvulus, *&* סַר princeps.

טָפַף Leniter , *sive* more parvulorum incessit ; *Inde infin. cum præfix.* הָלוֹךְ וְטָפוֹף , Isai. 3. v. 16., eundo , & parvulando , (*ut sic dicam*) , *id est*, gressibus suis parvulos agendo, ingressu molli , minutis passibus , instar parvulorum , utendo ; *& sic Aben Esra* , *rejectis aliorum Interpretationibus* , *exponit* , הֲלִיכוֹת מַהֲלָךְ טַף incedentes incessu parvulorum ; *Vulg. vertit*, ibant , & plaudebant ; *apte autem* טָפוֹף *transtulit* plaudere , *quoniam Propheta continuo expressam subjungit de ludicro pedum gressu mentionem , adinstar parvulorum , qui non solum* minutis passibus gradiuntur , *sed* ludibundi, *&* exsultim incedunt, *quod in mulieribus est insignis lasciviæ argumentum* .

טַף , *& in pausa*, טָף *m.* Puer , puerulus , parvulus , parvuli; *hoc nomen tam de maribus, quam de puellis, sive fœmellis collective usurpatur* : וְטַף וְנָשִׁים parvulosque , & fœminas , Ezechiel. 9. vers. 6. *Cum affix.* וְאֶת־כָּל־טַפָּם omnesque parvulos ipsorum , Genes. 34. v. 29., טַפֵּינוּ , Genes. 43. v. 8., *& absque* Jod *in medio*, טַפֵּנוּ , Num. 14. v. 3., parvulus noster, *vel collective*, parvuli nostri .

טְפַר *Chald.* Unguis : *Cum affix.* וְטִפְרוֹהִי & ungues ejus , Dan. 4. v. 30., וְטִפְרַיהּ *idem*, Dan. 7. v. 19., *ex Hebræo* צִפֹּרֶן , *literis* צ *&* ט *pro more commutatis* .

טָפַשׁ Obesari, pinguefieri : טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם obesatum est quasi adipe cor eorum , Psalm. 119. v. 70., *LXX. vertunt*, ἐτυρώθη, *Vulg.*, *aliique* , coagulatum est cor eorum. *Chaldæum est*, *unde* אִטְפַּשׁ impinguatum est, *habet hic Chaldæus*.

טָפַת Taphét, *nom. propr. filiæ Salomonis*, 1. Reg. 4. v. 11.

טוּרָא *Chald. in statu emphat. vide supra in* טוּר .

טְרַד

טרד Assiduum, continuum esse in opere, jugiter occupari: *Particip.* וְדֶלֶף טֹרֵד & stillatio continuans, Proverb. 19. v. 13., & 27. v. 15., *quæ* stillat *in domo* בְּהַחְמָדָה cum continuatione, *ut R. Levi loquitur*: טָרוּד assidue occupatus, *apud Rab.*, *Vulg. reddit*, jugiter perstillans.

טְרַד *Chald.* Ejecit, extrusit, expulit, depulit: *Particip.* וְלָךְ טָרְדִין te autem depulsuri sunt, Dan. 4. vers. 22. *Particip. Præter.*, *sive Pehil*, טְרִיד depulsus, Dan. 4. v. 30.

טרה *Radix Hebræis inusit.*, *Arab.* טרא, & טרי recens fuit. *Inde, ut Jo. Simoni videtur, est*, טְרִיָּה, Judic. 15. v. 15., humens, humida, recens, putrescere incipiens, & *nondum siccata*; *Vulgat. vertit*, quæ jacebat; וּמַכָּה טְרִיָּה, Isai. 1. v. 6., & plaga humida, *id est*, purulenta; *Vulgat.*, & plaga tumens. *R. Salomon inquit*: *Inveni in libris Medicorum*, *quod humorem*, *qui exit in plaga*, *vocant* טְרִי, *id est*, pus. טְרִים *plur. vide supra in* טור.

טרח Laboravit, fatigavit se, *apud Rabbinos frequens*: *Hiph. Futur.* יַטְרִיחַ עָב laborare facit densam nubem, Job 37. v. 11., *id est*, urget, fatigat, eam huc illuc impellendo, & dissipando; *Alii vertunt*, onerat, aggravat, *hoc est*, *densam efficit* (*Deus*) *nubem*, *ut pluviam demittat*.

טֹרַח *masc.* Fatigatio, labor: הָיוּ עָלַי לָטֹרַח sunt mihi labori, Isai. 1. vers. 14., *id est*, laboriosæ, *vel* oneri: *Cum affix.* טָרְחֲכֶם laborem vestrum, *sive*, molestias vestras; *Vulg.* negotia vestra, Deuteron. 1. v. 12.

טרם Ante, antequam, priusquam, quum nondum, necdum, nondum: *ferè semper post se verbum habet*: הֲטֶרֶם תֵּדַע an nondum cognoscis? Num prius cogniturus es, *vel* cognoscere cupis? Exod. 10. vers. 7., בְּטֶרֶם יָבוֹא antequam ingrediatur, Levit. 14. v. 36., בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף יְהוָה, Sophon. 2. vers. 2., ut non veniat super vos æstus iræ Dei; *Vulg. vertit*, antequam veniat super vos ira furoris Domini. מִטֶּרֶם שׂוּם ab antequam poni, *id est*, quum nondum positus esset, Hag. 2. v. 15., *R. Salom. in* Genes. 2. vers. 5. *non vult esse* טֶרֶם ante, *sed tantum* עַד לֹא.

טרף Rapuit, prædatus est, discerpsit, dilaceravit rapiendo; *est proprium ferarum*, & *metaphorice transfertur ad homines*: *Præter.* וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֹד Deuteron. 33. v. 20., & ra-

& rapiet brachium, & verticem, *id est*, fortitudinem, & principatum, fortes adversarios, & eorum reges; אַפּוֹ טָרַף, Job 16. v. 9., ira, *vel* furor ejus discerpsit (me); *Vulgat. habet*, collegit furorem suum in me. *Particip.* אַרְיֵה טֹרֵף leo rapiens, Nah. 2. v. 12., *ita etiam* Job 18. v. 4., Psal. 22. v. 14., Ezech. 22. v. 25. *Plur. constr.* טֹרְפֵי, Ezech. 22. vers. 27., discerpentes, rapientes. *Infin.* טָרוֹף discerpendo, Genes. 37. vers. 33., *cum præfix.* לִטְרוֹף, Psalm. 17. v. 12., *& sequente* Makaph, לִטְרָף־, Ezech. 19. vv. 3. 6., rapere: *Futur.* יִטְרוֹף, Psalm. 7. vers. 3., *& in pausa*, יִטְרָף, Genes. 49. vers. 27., rapiat, rapiet; *cum præfix.* וַיִּטְרֹף & rapuit, Amos 1. vers. 11. *Niph.* נִטְרַף discerptus, dilaceratus, dilaniatus est: *Futur.* אִם־טָרוֹף יִטָּרֵף, Exod. 22. vers. 12., si discerpendo discerptum fuerit, *Vulgat. vertit*, si comestum a bestia. *Pyh. Præter.* טָרוֹף טֹרַף discerpendo discerptus est, *id est*, planè, omninò; *LXX. habent*, bestia rapuit; *Vulg.*, devoravit, Genes. 37. v. 33., *& in pausa*, טָרוֹף טֹרָף, Genes. 44. v. 28. *Hiph.* הִטְרִיף aluit, cibavit: *Præter.* הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי ale me cibo statuti mei, Proverb. 30. v. 8., *id est*, stato victu; *LXX.*, *& Sym. vertunt*, statue; *Vulgat. paraphrastice reddit*, tribue victui meo necessaria.

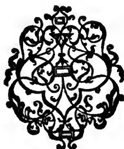
טָרָף *m.* Raptum, decerptum, avulsum: עֲלֵה־זַיִת טָרָף, Genes. 8. vers. 11., folium olivæ viride, recens a carptu, *nempe rostro* confractum, decerptum, *vel* raptum; *Vulgat. paraphrastice reddidit*, portans ramum olivæ virentibus foliis.

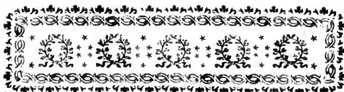
טֶרֶף, *& in pausa*, טָרֶף *masc.* Raptum, rapina, præda, *quæ* dilaniatur, *qua cum feræ vivant*, *inde generaliter est*, esca, cibus, victus, *ut* Psalm. 111. v. 5., Proverb. 31. v. 15., Malach. 3. v. 10. *Item* טֶרֶף *est* frons, folium, ramus viridis, *atque* proferens fructus: מֵהַרְרֵי־טָרֶף, Psalm. 76. v. 5., *Aquil. vertit*, ἀπὸ ὀρέων ἀλώσεως, a montibus capturæ; *Sym.*, ἀπὸ ὀρέων θήρας a montibus venationis; *Theodot.*, ἀπὸ ὀρέων καρπίμων a montibus fructiferis, *id est*, *e quibus* decerpuntur fructus: *Pagnini*, *aliique habent* præ montibus prædæ, *hoc est*, præ cunctis mundi regnis, quæ ferarum more se invicem deprædantur; *sed LXX. reddiderunt*, ἀπὸ

ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων, *Vulg.* a montibus æternis. *Fœmin.* טְרֵפָה discerptum, laceratum, raptum; וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ, Exod. 22. v. 30., & carnem in agro raptam, *sive* discerptam laceratam, *vel, ut habet Vulg.*, quæ a bestiis fuerit prægústata, non comedetis. *Cum affix.* עַל־טַרְפּוֹ super prædam suam, Isai. 31. v.4., *Plural.* טְרָפִים; *& in sensu construct.*, כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ, Ezech. 17. vers. 9., omnia folia, *vel* frondes, *& juxta Vulg.*, palmites germinis ejus. *Atque in hunc sensum sæpe a Chaldæis usurpatur dictio hæc* טְרַף, *uti constat ex iis, quæ habent in* Genes. 3. vers. 7., 8. vers. 11.

טְרֵפָה *f.* Discerptum, laceratum, raptum, Genes. 31. v. 39., Levit. 22. v. 8.

טַרְפְּלָיֵא Tarpelajé, *Vulgat.*, Terphalæi, *nom. propr. populi*, *quem transtulit Asenaphar in Samariam*, Esdr. 4. v. 9.

י

In numeris valet decem; quandoque autem est litera radicalis, quandoque servilis. Quoties servilis est; ab initio dictionis in verbis exhibet tertiam personam masculinam in utroque numero; in nominibus vero continuitatem, firmamque *quamdam* subsistentiam, *sive* consistentiam *innuit, auctore Joa. Simone: In medio dictionis inseritur sæpe per* epenthesim *in verbis, quæ vel secunda radicali deficiunt, vel media quiescunt; alibi interdum plane otiosa est, ut in* תֵּיעָשֶׂה, Exod. 25. v. 31., מְלֵאתִים, Ezechiel. 11. vers. 6., *&c. In fine dictionis constituit in verbis secundam personam singul. fœm. Imperativi, & Futuri; in nominibus autem est signum plur. num., præcedente* Tzere; *sæpe est pronom. suffix. primæ personæ singul., sed quandoque est mere* paragog.

יָאַב Desideravit, cupidus fuit: *Præter.* לְמִצְוֹתֶיךָ יָאַבְתִּי præceptorum tuorum cupidus fui, Psal. 119. v. 131. *Vide in* אָב, אֵב, אוֹב, איב, *& quæ ex his sequuntur.*

יָאָה Pulcrum esse, convenire, decere, congruum, dignum esse. *Præter. fœmin.* כִּי לְךָ יָאָתָה nam tibi convenit, *Vulg. habet*, tuum est decus, Jerem. 10. v. 7., Kametz *in penultima propter pausam, pro* יָאֲתָה, *formæ* גָּלְתָה: *Nec ad sequens* יָאַת *referendum. Vide supra in* איה.

יַאֲזַנְיָה, *& cum syllabica adjectione.*

יַאֲזַנְיָהוּ Jáazaniá, & Jáazaniáu, *Vulg.*, Jezoniás, *nom. propr. virorum*, 2. Reg. 25. v. 23., Jerem. 35. v. 3.

יאל Voluit; propofuit fibi, refolvit, induxit; *in Kal inufit. Niph.* נואל cupide aliquid eft aufus, temere aggreffus; *quod cum ftultorum fit; hinc* נואל *fonat latine* ftulte egit, voluit, ftultefcit, ftultus factus eft, ftolide feceffit; *fed Joa. Simon, aliique arbitrantur, fignificationem hanc ab* אֱוִיל ftultus *mutuatam fuiſſe*: *Præter. plural.* נוֹאֲלוּ ftultefcunt, ftulti facti funt, Ifai. 19. verf. 13., *& in paufa* וְנֹאָלוּ & ftulte egerunt; *Vulgat.*, qui ftulti erunt, Jerem. 50. verf. 36., נוֹאַלְנוּ ftulte egimus, ftulta commiffimus, Num. 12. verf. 11. *Hiph.* הוֹאִיל voluit, acquievit, placuit; *Præter.* הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר voluit Mofes exponere, Deuteron. 1. verf. 5. *Imperat.* הוֹאֵל, 2. Samuel. 7. v. 29., *& fequente* Makaph, הוֹאֶל־נָא, Judic. 19. v. 6., velis, placeat tibi; *Vulg. reddit*, incipe, quæfo te; *Plur.* הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי velitis, refpicite (refpicere) ad me, Job. 6. verf. 28. *Futur.* וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה & acquievit Mofes, (ut habitaret cum viro ifto), Exod. 2. v. 21., וַיֹּאֶל לָלֶכֶת, 1. Sam. 17. v. 39., & voluit, tentavit ire, *five* quum vellet incedere; *quidam tamen exponunt*, & noluit, *ex contraria fignificatione, ut in aliis, juxta Chald., vide ibi R. Salomonem. Sed* 1. Sam. 14. v. 24., *habet fignificationem derivatam ab* אָלָה juravit, וַיֹּאֶל שָׁאוּל אֶת־הָעָם & adjuravit Saul populum. *Vide fupra in* אלה.

* אַף *m. Vide fupra poft* אָנַף.

יאר, *&* יְאוֹר *m.* Rivus; *LXX., Aq., Sym., Theod. eſt* ποταμὸς, *Vulgat., aliiſque Interpret.* fluvius: עַל־שְׂפַת יְאוֹר juxta os rivi, Ifai. 19. v. 7., *cum* ה *locali*, הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ in rivum projicite eum, Exod. 1. v. 22., *& abfque* י, כָּאֹר velut rivus, Amos 8. v. 8., *pro* כִּיאֹר, *ut mox fcribitur eodem verfu. Cum affix.* לִי יְאֹרִי mihi eft rivus meus, Ezech. 29. v. 3. *Plur.* נַהֲרֵי יְאֹרִים fluvii rivi, Ifai. 33. v. 21. *Conftr.* כֹּל־יְאֹרֵי מָצוֹר omnes rivos obfidionis, 2. Reg. 19. v. 24. *Cum affix.* דְּגַת־יְאֹרֶיךָ pifces rivorum tuorum, Ezech. 29. v. 4. *R. Salom. in* Exod. 7. v. 19. *fcribit, quod* יְאֹרִים *funt* aquæ fluviatiles *factæ manibus hominum, ex labio* fluminis *majoris, ad agros irrigandos. Nilus verò vocatur* יְאֹר rivus, *quia per innumeros* rivos *fe per totam Ægyptum diffundit, fcribit idem R. Salom. in* Genef. 41. v. 1.

יָאִיר Jaïr, *aut* Jair, *nom. propr. virorum*, Judic. 10. v. 3., *&c.*

יָאִירִי Jairi, *Vulg.*, Jairités, *nomen commune incolis urbium, quæ erant sub ditione Jair Judicis Israel*, 2. Sam. 20. v. 26.

יאש *In Kal inusit. Niph.* נוֹאַשׁ desperavit, spem, animum abjecit: *item impersonaliter*, desperatum, actum, est, *ut* Jerem. 2. v. 25. *Præter.* וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי & spem abjiciat de me, 1. Sam. 27. v. 1. *Partic.* אִמְרֵי נוֹאָשׁ verba hominis animi abjectissimi, spe destituti, Job 6. v. 26. *Sed* Isai. 57. v. 10., נוֹאָשׁ *redditur*, jam satis est, quiescam, desinam. *Pih.* יֵאֵשׁ spe destituit: *Infin.* לְיָאֵשׁ אֶת לִבִּי spe destituendo animum meum, Eccles. 2. v. 20., *Vulgat.*, *aliique vertunt*, ad renuntiandum, ad frustrandum, ad spe destituendum, ad remittendum, *hoc est*, ad faciendum, ut cor meum remittat laborem.

יֹאשִׁיָּהוּ Jósciiáhu, *Vulgat.*, Josiás, *nomen propr. filii Amon*, 2. Reg. 22. v. 3.

יאת Acquievit, consensit: *Præterit.* יָאֲתָה *vide paulò ante in* יָאָה *Futur.* בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם in hoc acquiescimus vobis, Genes. 34. v. 15, אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם tantum acquiescamus eis, Gen. 34. v. 23., יֵאֹתוּ acquiescant, acquiescent, Gen. 34. v. 22., וַיֵּאֹתוּ & acquieverunt, 2. Reg. 12. v. 9., *est ut* אָבוֹשׁ *a* יָבֵשׁ. וְהָאֵת *vide in* אָתָה; *vide & in* יָאָה.

יְאָתְרַי Jeátherái, *Vulg.*, Jethrái, *nom. propr. filii Zara*, 1. Paralip. 6. v. 6.

יבב *Pih.* Vociferatus est, *Futur.* וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא & vociferata est mater Siseræ, Judic. 5. vers. 28., *Chaldaicum est.*

יָבַד Periit, interiit; *Sed radicem hanc referunt fere omnes ad* אבד; *vide proptera ibidem.*

יָבוֹ, הָבִי, מֵבִי, *&c. Vide in* בוא.

יִבְחָר Jebahár, *nom. propr. filii Davidis*, 2. Sam. 5. v. 15., *&c.*

יבל Fluxit, profluxit; *& metaphorice de aliis rebus*, provenit, processit: *in Kal inusit. Hiph.* הוֹבִיל attulit, apportavit: adduxit, abduxit; deduxit, reduxit. *Futur.* אוֹבִילֵם reducam eos, Jerem. 31. v. 9. *Cum affix.* יוֹבִלֵנִי, Psal. 60. v. 11., *&* יַבְלֵנִי, Psal. 108. v. 11., deducet me: *Plur.* יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי afferent reges donarium, Psalm. 68. v. 30., *& cum* ן *paragog.*, יוֹבִלוּן adducent, Soph. 3. v. 10., *cum affix.*, יֹבִלוּהָ deducunt eam, Isai. 23. v. 7. *Hoph. Futur.*

לָבֶר

לְקֶבֶר אוּבָל ad sepulcrum eductus, *vel* elatus fuisfem, Job 10. v. 19., יוּבַל Ifai. 18. v. 7., *& in pausa*, יוּבָל, Ifai 53. v. 7., adducetur; *Plur. cum* Nun *paragog.*, תּוּבָלוּן deducemini, Ifai. 55. v. 12., יוּבָלוּ (*in pausa*) adducentur, deducentur, educentur, Job 21. v. 30. *Fœm.* תּוּבַלְנָה educuntur, Pfal. 45. v. 16. *Vide, quæ sequuntur, nomina.*

יבל *Chaldaic. Peal*; abftulit, afsportavit, abduxit, deportavit, attulit; *Unde Aphel* הֵיבֵל: *Præter. cum præfix.* וְהֵיבֵל הִמּוֹ, Efdr. 5. v. 14., & abduxerat, deportaverat, afsportaverat ea: *Infinit. cum præfix.* וּלְהֵיבָלָה Efdr. 7. v. 15., & ad ferendum; *Vulgat.*, & ut feras.

יְבוּל *masc.* Proventus, germen, fructus: אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ proventum terræ, Judic. 6. v. 4., וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים & nullus fuit proventus in vitibus, Habac. 3. v. 17., יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ demigrat proventus domus ejus, Job 20. v. 28. *Cum affix.*, יְבוּלָהּ, Levit. 26. verf. 4., *&c.*, *&* וִיבָלָהּ, Deuteron. 32. verf. 22., fructus ejus, יְבוּלָם proventum eorum, Pfal. 78. verf. 46. *Hinc per Aphæresin*, בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ proventum montes proferent ei, Job 40. verf. 20., לְבוּל עֵץ proventui arboris (incurvabo me), Ifai. 44. v. 19., *id est*, coram ramo, *qui ex* arbore *provenit*: *& metonymice*, coram idolo ex ramo facto, *sic Kimchi lib. Radic.*

יוּבָל Jubál. *nom. propr. filii Lamech ex Ada uxore*, Genef. 4. verf. 21.

יוּבַל *m.* Fluvius, aquæductus, processus aquarum; *LXX. est* ἰκμὰς, *Vulgat.*, humor: וְעַל־יוּבַל & juxta fluvium, Jerem. 17. v. 8., *vide* אוּבַל.

אוּבַל *masc. Idem*, Dan. 8. vv. 2. 3. *Vide sub rad.* א.

יָבָל *masc. Idem*: *Plur. Construct.* יִבְלֵי־מָיִם processus aquarum, Ifai. 30. v. 25., *&* 44. verf. 4., *Vulgat. vertit*, currentes, præterfluentes aquæ. יַבֶּלֶת *Vide infra pag.* 408.

יָבָל Javál, *Vulgat.*, Jabél, *nomen propr. filii Lamech ex Ada uxore*, Genef. 4. v. 20.

יִבֵל *Vide infra* יוֹבֵל.

יוֹבֵל *c.*, *sed fœmin. sæpius*, Aries: בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל cornu arietis, *id est*, arietino, Jof. 6. v. 5. *Sic Chaldæus reddit*, קֶרֶן דִּכְרָא cornu arietis. *Et Talmudici in* Rofchhaffana *cap.* 3. *fol.* 26. *volunt esse vocem Arabicam, qua* aries *designatur*: *Hinc* שְׁנַת

 הַיֹּבֵל

הַיּוֹבֵל, Levit. 25. vv. 28. 40., 27. vv. 18. 23., annus jubilæus, *id est* quinquagesimus, *dictus* יוֹבֵל, *quod* cornu arietino *solemniter promulgari soleret*: *Cum præfix*. בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל in anno jubilæo, Levit. 25. v. 13., מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל ab anno jubilæo, Levit. 27. v. 17. *Simpliciter etiam* annus jubilæus *per metonymiam appellatur* יוֹבֵל, Levit. 25. vv. 10. 11. 12. 15., & יֹבֵל, Levit. 27. v. 18., &c. *Plur.* שׁוֹפַר הַיּוֹבְלִים, Jos. 6. vv. 4. 6. 8., & שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים, Jos. 6. vv. 4. 6. 8. 13., buccinæ arietum, *sic etiam reddit Chaldæus*; *Sed Bocharto*, *aliisque verosimile saltem videtur*, *Hebræum vocabulum* יוֹבֵל, *sicuti*, & *Latina* jubilum, jubilare *ab* Jubal, *qui* Genes. 4. vers. 21., *primus Musices inventor dicitur*, *esse deducta*; *ac propterea* יובל *significare* voces canoras, *sed* rusticas, duras, agrestes, & *quasi* ululantes, *cujusmodi erant* voces, *quas inchoata illa*, *sed non perfecta adhuc primi artificis*, Jubal *videlic.*, *instrumenta edebant*. *Eo sensu*, *addit idem Bochartus*, משך היובל, Exod. 19. v. 13., & קרן היובל, & שופרות היובלים *sunt* tubæ *vel* cornua soni grandis, & protracti rustico more. *Annus autem* יובל *est* annus, *cujus promulgatio fiebat tali* cornu, *vel* tuba. *Et sane in Sacris Scriptoribus nusquam legitur*, *fuisse quinquagesimum annum promulgatum* cornu יובל, *sed* בשופר תרועה tuba clangoris; *quo nomine* cornu arietis *designari difficile probatu est*; *eo vel maxime*, *quod de* tuba, *vel* buccina *ex* cornu arietino *apud veteres profanos auctores Græcos*, & *Romanos nulla occurat mentio*.

יִבְלְעָם Jeblaám, *nom. propr. civitatis in dimidia Tribu Manasse cis Jordanem*, Jos. 17. v. 11., Judic. 1. v. 27., 2. Reg. 9. vers. 27.

יַבֶּלֶת *fœm*. Fluxus, *aut* fluxu affectum, *juxta quosdam*: *vel communiter juxta Hebræos*, verruca; & *metonymice*, verrucosum, Levit. 22. vers. 22. *Sic Chaldæus* יַבְלָן verrucosum; *LXX. vertunt*, μυρμηκιῶν myrmeciis, *seu* verrucis laborans, *hoc est*, *ita affectus*, *quasi formicas repentes sentiret*; *Vulgat. reddit*, habens papulas.

יבם *Pih*. Fratris defuncti absque liberis uxorem ducere, leviri, & affinis proximi jus, & officium præstare: *quasi* fratriare, & levirare *dicas*. *Præterit*. וְיִבְּמָהּ leviri jure ducet eam sibi, *Vulgat.*, & suscitabit semen fratris sui, Deut.

Deuteron. 25. v. 5. *Infinit. cum affix.* יַבְּמִי , Deuteron. 25. v. 7., leviri jure ducere me ; *Vulgat.*, me in conjugem sumere. *Imper.* וְיַבֵּם אֹתָהּ & fratris jure ducito eam, *Vulgat.*, & sociare illi, Genes. 38. v. 8.

יָבָם *masc.* Levir, mariti frater : *Cum affix.* מֵאֵן יְבָמִי renuit levir meus, Deuteron. 25. v. 7., יְבָמָהּ levir ejus, Deuter. 25. v. 5.

יְבֶמֶת *f.* Glos, fratria, uxor fratris : *Cum affix.* וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ tunc ascendit glos ejus, Deuteron. 25. v. 7.

יָבִין Jabín, *nomen propr. regis Asor*, Jos. 11. v. 1.

יַבְנְאֵל Jebnaél, & Jebneél, *nom. propr. civitatum*, Jos. 15. v. 11., 19. v. 33.

יַבְנֶה Jabniá, *nom. propr. civitatis in campestribus Tribus Dan*. 2. Paralipom. 26. v. 6.

יִבְנְיָה Jobaniá, *nomen propr. filii Jerobam*, 1. Paralipom. 9. vers. 8.

יִבְנִיָּה Jebaniás, *nomen propr. patris Rahuel*, 1. Paralipom. 9. vers. 8.

יְבוּס Jevus, *Vulgat.*, Jebusæus, *nomen propr. urbis in Tribu Benjamin, quæ postea dicta est Jerusalem*, Judic. 19. v. 10.

יְבוּסִי Jevusí, *Vulgat.*, Jebusæus, *nomen propr. filii Chanaan*, Genes. 10. v. 16., *&c. Ab eo Jerusalem primum dicta est Jebus, & cives ejus Jebusæi*, Genes. 15. vers. 21.

יַבֹּק Jabóc, & Jebóc, *nomen propr. torrentis, qui e montibus Arabiæ per fines Tribuum Gad, & dimidiæ Tribus Manasse fluens Jordanem ingreditur*, Genes. 32. vers. 23., Jos. 12. vers. 2.

יבש Aruit, exaruit, arefactus, exsiccatus fuit. *Infinit. absol.*, יָבֹשׁ Ezech. 17. v. 10., & יָבוֹשׁ, Zach. 11. v. 17., arescendo, siccando ; *construct.* בִּיבֹשׁ in arescendo ; *item* עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם usque dum exsiccatæ fuissent aquæ, Genes. 8. v. 7., *quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est*. *Futur.* וְיֵבוֹשׁ & arescet, Hos. 13. v. 15., *quod formam a* בוש *habet : nam hæc duo Verba formas inter se confundunt ; & forma communi*, אִיבָשׁ arescam, Psalm. 102. v. 12., *vel* י *abjecto*, יָבֵשׁ arescet, Isai. 19. vers. 7. *Pih.* יַבֵּשׁ arefacere, exsiccare : *Futur.* וַיַּבְּשֵׁהוּ & arefacit ipsum, Nah. 1. v. 4., *contractum, pro* וַיְיַבְּשֵׁהוּ : *Hiph. Præter.* אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ quod

exsic-

exſiccaverit, Joſ. 2. v. 10. & *intranſitive*, וְהוֹבִישׁוּ & areſcent, *vel* exſiccabuntur, Zachar. 10. v. 11. *Vide ſupra* בוש, & *quæ mox ſequuntur*.

יָבֵשׁ *maſc.* Aridus, ſiccus: עֵץ יָבֵשׁ lignum aridum, Ezech. 17. verſ. 24. *Fœm.* נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה anima noſtra arida, Num. 11. verſ. 6. *Plural.* הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת oſſa arida, Ezech. 37. verſ. 4.

יָבֵשׁ Jabés, *nom. propr. patris Sellum*, 2. Reg. 15. v. 10.

יָבֵשׁ גִּלְעָד Jabés Galaád, *nom. propr. civitatis in dimidia Tribu Manaſſe trans Jordanem*, Judic. 21. v. 8.

יָבֵישׁ גִּלְעָד 1. Sam. 11. v. 1., *nom. propr. civitatis ejuſdem, de qua ſupra*.

יִבְשָׂם Ivſám, *Vulgat.*, Jebsém, *nom. propr. filii Tola*, 1. Paralipom. 7. v. 2.

יַבָּשָׁה, יַבֶּשֶׁת Arida, aridum, ſiccum: *dicitur de* terra, *quæ ſic appellata fuit, quando aquis exundantibus liberata*, arida *in uſum hominum, & animalium terreſtrium primum apparuit*: וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה appareatque arida, Geneſ. 1. verſ. 9., וְיַבֶּשֶׁת & aridam, Pſalm. 95. v. 5. *Chald.* עַל־יַבֶּשְׁתָּא ſuper terram, Dan. 2. v. 10.

יְבֹשֶׁת *f.* Exſiccatio: *vide in principio Radicis*.

יַבֶּשְׁתָּא *f. Chald. in ſtatu emphat.*, *vide ſupra in* יַבָּשָׁה.

יִגְאָל Igaál, & Jegaál, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 23. v. 36., 1. Paralipom. 3. verſ. 22.

יגב *Radix inuſit. Inde eſt m.* יָגֵב ager: *Plural.* וִיגֵבִים, Jerem. 39. v. 10., & agri; *Theod. ſunt* ὑδρεύματα & aquationes, & irrigationes; *Vulgat.*, & ciſternæ.

יֹגֵב *m.* Agricola: *Plur.* לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים vinitoribus, & agricolis, 2. Reg. 25. v. 12.

יָגְבְּהָה Jegbaá, *nom. propr. civitatis in Tribu Gad*, Num. 32. v. 35., Judic. 8. v. 11.

יִגְדַּלְיָהוּ Jegedeliá, *nomen propr. patris Hanan*, Jerem. 35. verſ 4.

יגה Doluit animo, mœruit, *in Kal inuſit. Niphal particip. plur. m. conſtr.* נוּגֵי, Soph. 3. v. 18., (*ubi* ו *eſt pro* י), mœſti, contriti, *ita explicarunt Ab. Eſra, & Talmudici in Codic. Berachot* cap. 4. fol. 28., *ſed Aq.*, *Paraph. Chaldaic.*, & *R. Salom. ad verbum* הָגָה abſtulit, removit *reſpicientes*, *reddi-*

reddiderunt, translati; *Vulg. Hebraicam vocem retinuit*; *vertit enim*, nugæ; *Fœm. plur.* נוגות, Thren. 1. v. 4., mœstæ, mœrore affectæ; *Vulg.* squalidæ. *Pih.* יָגָה; *unde futur.* וַיַּגֶה, Thren. 3. v. 33., *contracte pro* וַיְיַגֶּה & mœstitia, mœrore affecit; *LXX. habent*, καὶ ἐταπείνωσεν & humiliavit; *Vulg.*, & abjecit. *Hiph. Præter.* הוֹגָה, Thren. 1. vv. 5. 12., mœrore, mœstitia affecit, afflixit; *Vulgat.*, locutus est, *ab radic.* הָגָה meditatus, locutus est; כִּי אִם־הוֹגָה. Thren. 3. v. 32., quia si mœstitia affecerit; *Vulgat.*, quia si abjecit. *Aliam significationem hujus formæ vide in* הָגָה. *Particip.* בְּיַד מוֹגַיִךְ in manu affligentium te, Isai. 51. v. 23. *Futur.* עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן usquequo mœrore afficietis, Job 19. v. 2. *Vide infra* תּוּגָה.

יָגוֹן *m.* Mœror, mœstitia: יָגוֹן וַאֲנָחָה mœror, & gemitus, Isai. 35. v. 10. *Cum affix.* וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם exhilarabo eos a mœrore ipsorum, Jerem. 31. v. 13.

תּוּגָה *fœm. Idem*: וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה exitus gaudii est mœstitia, Proverb. 14. v. 13. *Constr.* תּוּגַת אִמּוֹ mœror matris suæ est, Prov. 10. v. 1.

יָגְלִי Jogli, *nom. propr. patris Bocci principis Tribus Dan*, Num. 34. vers. 22.

יגע Laboravit, fatigatus, defatigatus fuit: *Præterit.* לָרִיק יָגַעְתִּי frustra laboravi, Isai. 49. v. 4. *Futur.* לָמָּה זֶּה הֶבֶל אִיגָע ut quid in vanum laborabo, Job 9. v. 29. *Pih. Futur.* אַל־תְּיַגַּע ne fatiges, laborare facias, Jos. 7. v. 3., *cum affix.*, *&* Nun *epenthet.*, תְּיַגְּעֶנּוּ fatigat, affligit eum, Eccles. 10. v. 15. *Hiph. Præter.* הוֹגַעְתַּנִי fatigasti me, Isai. 43. vers. 24.

יְגָע *m.* Job 20. v. 18., labor. *LXX.*, *& Vulg. hic paraphrastas agunt*.

יָגֵעַ *m.* Lassus, defatigatus: עָיֵף וְיָגֵעַ lassus, & defatigatus, Deuteron. 25. v. 18. *Plural.* כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים omnes res laboriosæ, labore plenæ sunt, Eccles. 1. v. 8.

יָגִיעַ *m. Idem*: *Plural. Constrúct.* יְגִיעֵי כֹחַ defessi viribus, Job 3. v. 17.

יְגִיעַ *m.* Labor: *metonymicè* facultates, *sic dictæ*, *quod* labore *comparentur*: וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי & laborem manuum mearum (vidit Deus), Gen. 31. v. 42., יְגִיעֲךָ יֹאכַל laborem tuum come-

comedet, Deuteron. 28. v. 33. *Plural. cum affix.* כָּל־יְגִעַי omnes labores mei, Hos. 12. v. 9. *Fœm. constr.* יְגִיעַת בָּשָׂר fatigatio carnis est, Eccles. 12. v. 12.

יָגֹר Metuit, formidavit, reformidavit: *Præt.* יָגֹרְתָּ מִפְּנֵיהֶם metuisti ab illis, Deuteron. 28. v. 60., וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי & quod formidabam, Job 3. v. 25.

יְגַר *m. Chald* Cumulus, acervus: יְגַר שָׂהֲדוּתָא cumulus testimonii, *Vulg.*, tumulus testis, Genes. 31. vers. 47. *Usurpatur autem a Labano tanquam proprium nomen.*

יָגוֹר *m.* Timens: אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם a quibus tu formidans es, Jerem. 22. v. 25., *id est*, quos tu times, *vel* horres.

יָגוּר Jagur, *nomen propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. vers. 21.

יָד *c.*, *sed fœmin. sæpius*: *Constr. desinit in* Pathach, *cum affixis retinet* Kametz. *Latine sonat* manus, *proprie quidem hominis*, *ut* Gen 14. v. 22., 24. v. 2., *&c.*; *deinde etiam* anteriores *animalis* pedes, *qui* manus *formam imitantur*, *ut* מִיַּד הָאֲרִי de manu leonis, 1. Sam. 17. v. 37., & שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ stellio manibus nititur, Proverb. 30. v. 28. *Et quia variæ sunt, multiplicesque proprietates, conditiones, ac officia manus; ideo ad varia significanda transfertur.* I. *itaque* יָד *per metonymiam est*, potentia, potestas, robur, (*quod quidem præcipue in* manibus *consistit*), *ita* Exod. 18. v. 9., Deuter. 32. v. 36., *&c.* II. Auxilium, (*quod* manibus *exhibetur*), *ut* Genes. 49. v. 24., Deuteron. 9. vv. 26. 29., 1. Sam. 22. v. 17., Psalm. 31. v. 6., tutela, protectio, 1. Samuel. 17. vers. 22., Psalm. 31. vers. 6., *&c.*, ministerium, opera, 2. Reg. 17. v. 13., Isai. 20. v. 2., 2. Paralipom. 29. v. 27. III. Latus, (*quia* manus *sunt ad* latera *corporis*), 1. Sam. 19. v. 3., 21. v. 13., *& specialiter* latus fluminis, *sive* ripa: עַל־יַד הַיְאֹר juxta ripam rivi, Exod. 2. v. 5., Num. 13. vers. 29., כָּל־יַד נַחַל ad omnem tractum torrentis (Jabbok), Deuter. 2. v. 37. IV. Fulcrum, *quod est ad alicujus rei* latus, 1. Reg. 10. v. 19., 2. Paralipom. 9. v. 18., axis (rotæ), 1. Reg. 7. vv. 32. 33., cardo (ad latus asseris), Exod. 26. vv. 17. 19., *&c.* V. Monumentum, *a ponendo sic dictum*, 1. Sam. 15. v. 12., 2. Sam. 18. v. 18. VI. Locus, spatium (diffusum, & expansum), Num. 34. v. 3.,

Deuter.

Deuter. 23. v. 13., &c. VII. Pars, portio, *a dividendo*, Genes. 43. v. 34., 47. v. 24., 2. Sam. 19. v. 44., Dan. 1. v. 20., Nehem. 11. v. 1. (*hactenus Joa. Simon*). *Cum præfix.* לְיַד אָבִי juxta patrem meum, 1. Samuel. 19. vers. 3., יָד לְיָד, Proverb. 11. v. 21., manus in manu, *id est*, mox mox, continuo; הֲיַד יוֹאָב num manus Joabi, 2. Sam. 14. v. 19., *id est*, opera: בְּיַד־מֹשֶׁה per manum Mosis, Num. 33. v. 1., *id est*, opera Mosis: בְּיַד־פִּשְׁעָם in manum defectionis ipsorum, Job 8. v. 4., *id est*, potestatem: בְּיַד in manu (duorum tuborum), Zachar. 4. v. 12., *id est*, spatio, in medio: כְּיַד אֱלֹהָיו secundum manum Dei ipsius (bonam super eum), Esdr. 7. v. 9., *id est*, prout Dei favor, gratia, & auxilium adfuit ipsi: *Cum affix.* אִישׁ אֶת־יָדוֹ quisque locum, *vel* spatium suum, Jerem. 6. vers. 3. *Sic* יָדְךָ manus tua, יָדִי manus mea, יָדָם manus ipsorum, מִלְאוּ יֶדְכֶם implete manum vestram, Exod. 32. vers. 29., מִיֶּדְכֶן de manu vestra, Ezech. 13. v. 21. *Cum particulis separabilibus*, עַל יַד juxta, עַל יָדוֹ juxta eum, 2. Paralipom. 17. vv. 15. 16. 18., *sic* עַל יְדֵי juxta, penes, apud, *ut* Num. 34. v. 3., 2. Paralip. 29. v. 27., &c. *Duale*, רַחֲבַת־יָדַיִם ampla spatiis est, Genes. 34. v. 21., וְלֹא הָיָה בָהֶם יָדַיִם & non erant in ipsis vires, Jos. 8. v. 20. *Est &* יְדֵי manus, *pro* יָדַיִם Ezech. 13. v. 18., *cui simile est in* שָׂדֶה. *Construct.* עַל־יְדֵי אַרְנוֹן ad spatia Arnonis, Judic. 11. vers. 26., *id est*, juxta Arnonem: מִידֵי חָרֶב a manibus gladii, Job 5. v. 20., *id est* potestate. *Cum præfix.* אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ ne remittas manus tuas, Jos. 10. v. 6. *Terminatione fœminina semper usurpatur metaphorice*: שְׁתֵּי יָדוֹת duo cardines, Exod. 26. v. 17., חָמֵשׁ יָדוֹת quinque partibus, Genes. 43. v. 34., & 47. v. 24., & *sic* 2. Samuel. 19. v. 44., וְיָדוֹת & manus, *id est*, fulcra manualia erant utrinque, 1. Reg. 10. v. 19. *Cum affix.* לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו ad duos cardines ejus, Exod. 26. vers. 19., *vide supra pag.* 102.

יד *com. Chald. significat idem ac Hebr.*, מִן־יַד אַרְיָוָתָא de manu, *id est*, potestate leonum, Dan. 6. vers. 28. *Cum affix.* יְדָךְ manus tua, Dan. 2. v. 38., בִּידֵהּ manui ejus, Dan. 4. vers. 32., &c., בִּידְהֹם in manibus eorum, Esdr. 5. vers. 8. *Dual.* בִּידַיִן manibus, Dan. 2. v. 34., *cum affix.* מִן־יְדָי de manu mea, Dan. 3. v. 15.

יְרָא *Idem*, *Chald. in statu emphat.*, Dan. 5. vv. 5. 24. *Alium ejusdem* יְרָא *sensum vide infra in* יְרָה.

יִדְאֲלָה Jedalá, *nomen propr. civitatis in Tribu Zabulon*, Jos. 19. v. 15.

יִדְבָּשׁ Idbbásc, *Vulg.*, Jedebós, *nom. propr. filii Etam*, 1. Paralipom. 4. v. 3.

ידד Jecit, projecit: *Præter.* יַדּוּ גוֹרָל projecerunt sortem, *LXX. vertunt*, ἔβαλον, *Vulgat*, miserunt, Joel. 3. v. 3., *quod etiam vide in sequenti Radice*.

יָדִיד *m.* Dilectus; יְדִיד יְהוָה dilectus Domini, Deuteron. 33. vers. 12. *Cum affix.* אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי cantabo nunc dilecto meo, Isai. 5. v. 1. *Plur.* יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ ut liberentur dilecti tui, Psalm. 60. v. 7. *Fœmin.* שִׁיר יְדִידֹת carmen dilectarum, amicarum, Psalm. 45. v. 1., *Hebræi reddunt*, canticum amorum; *LXX.*, *& Vulgat.*, canticum pro dilecto; מַה־יְּדִידוֹת quam amabilia sunt tabernacula tua, Psal. 48. vers. 2.

יְדִידָה Ididá, *nom. propr. matris Josiæ*, 2. Reg. 22. v. 1.

יְדִידְיָה, 2. Sam. 12. v. 1., *LXX. vertunt*, ἀγαπητὸς κυρίου dilectus Domini; *Vulg.*, ambilis Domino.

יְדִידוּת *f.* Jerem. 12. v. 7., dilectio; *LXX.*, *& Vulgat. est*, dilecta.

דַּד *m.* Mamma, uber, *vide supra pag.*

ידה Jecit, dejecit, projecit, jaculatus est: *Imper.* יְדוּ אֵלֶיהָ jaculamini in eam, Jerem. 50. vers. 14. *Pih. Infinit.* לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת ut dejiciant cornua gentium, Zachar. 1. 21. *Futur.* יַדּוּ projecerunt sortem, Joel. 3. vers. 3., *pro* יַדּוּ: *& sic quoque*, וַיַּדּוּ אֶבֶן בִּי & projecerunt lapidem in me, Thren. 3. v. 53. *Hiph.* הוֹדָה confiteri, celebrare, gratias agere; *construitur cum Dativo*: *Præter.* הוֹדִינוּ לְּךָ celebramus te (Deus), Psalm. 75. v. 2., *& cum Accusativo*, וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ celebrabunt nomen tuum, 1. Reg. 8. v. 33. *Particip.* וּמוֹדֶה & qui confessus fuerit, Proverb. 28. v. 13., *Chald. Particip.* וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא orabat, & confitebatur, Dan. 6. v. 11., מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה gratias ago, & laudo ego te, Daniel. 2. vers. 23. *& sic Hebraice cum* ה *conjugationis*: יְהוֹדֻךָ celebrabunt te, Psalm. 45. v. 18. *Infinit.* הוֹדוֹת *vel* הוֹדֹת confiteri, celebrare, Nehem. 12. v. 46., *cum præfix.*

וּבְהוֹדֹת

וּבְהוֹדֹת & in celebrando, Esdr. 3. v. 11., לְהוֹדוֹת ad celebrandum, Psalm. 92. v. 2. *Imperat.* הוֹדוּ celebrate, Psalm. 30. v. 5., Isai. 12. v. 4. *Futur.* אוֹדֶה celebrabo, Genes. 29. v. 35., Psal. 7. v. 18., *cum affix.* אוֹדְךָ, 2. Sam. 22. v. 50., Psalm. 35. v. 18., *& in pausa, cum* Daghesch *in affix. ad compensandum* Nun *epentheticum ejectum*, אוֹדֶךָּ, *pro* אוֹדֶנְךָ, Psalm. 30. v. 13., Job 40. v. 14., celebrabo te, אוֹדֶנּוּ, *& servata characteristica conjugationis, videlicet*, ה, אֲהוֹדֶנּוּ celebrabo eum, Psalm. 28. v. 7., יוֹדֶה, *& servata characteristica* ה, יְהוֹדֶה confitebitur, celebrabit, Nehem. 11. 17., *cum affix.* יוֹדֶךָ confitebitur tibi, Isai. 38. v. 19., *cum præfix., & affix.*, הֲיוֹדְךָ numquid confitebitur tibi, Psalm. 30. v. 10., *& cum* Daghesch *in eodem affix. ad compensandum* Nun *epentheticum abjectum*, תּוֹדֶךָּ *pro* תּוֹדֶנְךָ confitebitur tibi, Isai. 38. v. 18. *Plural.* נוֹדֶה celebrabimus, Psal. 44. v. 9., *cum affix.* יוֹדוּךָ, יְהוֹדוּךָ, יוֹדְךָ celebrabunt te, Genes. 49. v. 8., Psalm. 45. v. 18., 49. v. 19., *&c. Hithp. Præterit.* וְהִתְוַדָּה עָלָיו & confitebitur super eo, Levit. 16. v. 21. *Partic.* וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי & confitebar peccatum meum, Dan. 9. v. 20. *Plur.* מִתְוַדִּים confitentes, Nehem. 9. v. 3., 2. Paralipom. 30. v. 22. *Infinit. cum præfix.* וּכְהִתְוַדֹּתוֹ & cum confiteretur ipse, Esdr. 10. v. 1. *Futur.* וָאֶתְוַדֶּה & confessus sum, Dan. 9. v. 4., וַיִּתְוַדּוּ & confessi sunt, Nehem. 9. v. 2. *Vide, quæ sequuntur inter nomina; Aliam etiam formam vide paulo post in fine Radicis.*

תּוֹדָה *fæm.* Confessio, celebratio, laudatio, laus, gratiarum actio, eucharisticum sacrificium: זֶבַח־תּוֹדָה sacrificium laudis, Levit. 22. v. 29., וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית & confessio secunda procedebat, Nehem. 12. v. 38., *idest*, celebrantium ordo, *vel* classis. *Constr.* תּוֹדַת Levit. 7. v. 13. *Plural.* שְׁתֵּי תוֹדֹת duos celebrantium ordines, Nehem. 12. vers. 31., וּבְתוֹדוֹת & laudationibus, gratiarum actionibus, Nehem. 12. v. 27., וְתוֹדוֹת & eucharistica, 2. Paralip. 29. v. 31.

הֻיְּדוֹת *f. plur.* Celebrationes, Nehem. 12. v. 8.

יִדּוֹ Iddó, *Vulg.*, Jaddó, *nomen propr. filii Zachariæ*, 1. Paralip. 27. v. 21.

יַדַּו, *& juxta Massor.* יַדַּי Jaddái, *Vulgat.* Jeddú, *nom. propr. viri*, Esdr. 10. v. 43.

יְדָיָה Iediá, *nom. propr. filii Haromaph*, Nehem. 3. v. 10.

יְהוּדָה Jehudah, *filius patriarchæ Jacobi, quasi* celebrationis *filius dictus, quod mater a partu ipsius Deum* celebrasset, Genes. 29. v. 35., *& cum* celebraturi *essent fratres ejus*, Genes. 49. v. 8. *Illud nomen post scissuram tribuum, quæ antea* Hebræi, *&* Israelitæ *dicebantur, soli tribui* Jehudæ *impositum est; & quia tribus* Benjamin *ipsi postea adjuncta, una regnum Judaicum constituit, inde & Benjamitæ* Judæi *dicti fuerunt, ut Mardochæus Benjamita vocatur vir* Judæus, Esth. 2. vers. 5. *Tandem in universos residuos nomen traductum, qui omnes vocantur* Judæi. *Impositum & terræ fuit, quam tribus* Jehudæ *occupavit, & Chald.* דִּי יְהוּד terræ Judææ, Dan. 2. vers. 25.

יְהוּדָיֵא *Vide in voce, quæ sequitur.*

יְהוּדִי *m.* Judæus, Esth. 3. v. 4. *Plural.* יְהוּדִים Esth. 3. v. 6. *Chald.* יְהוּדָאִין, *&* יְהוּדָיֵא Judæi, Dan. 3. v. 8.

יְהוּדִית Judaicè, lingua Judaica, *id est*, Hebraica, 2. Reg. 18. v. 26. *Hinc verbum formatum in Hithp. pro* Judaizare: *Particip.* מִתְיַהֲדִים judaizabant, Judæi fiebant, Esth. 8. vers. 17.

יִדְלָף Jedláph, *nom. propr. filii Nachor ex Melcha*, Gen. 22. v. 22.

יָדוֹן Jadón, *nom. propr. viri*, Nehem. 3. v. 7.

ידע Scivit, novit, agnovit, cognovit; animadvertit, percepit, sensit, expertus est: *Propriè mentis est, & intellectus, quandoque etiam sensus, ut quando de concubitu dicitur. Est autem* ירע *verbum prægnans, inquit Joa. Simon; exprimit enim*: I. Rei cognitæ considerationem, *ut* Psalm. 90. v. 11., Job 34. v. 4. II. Approbationem, *ut* Psalm. 101. v. 4., Jerem. 1. v. 5. III. Reverentiam, existimationem, *ut* 1. Sam. 2. v. 12., Psalm. 9. v. 11., 36. v. 11. IV. Amorem, *ut* Exod. 33. v. 12., Amos 3. vers. 2., *&c.* V. Curam, *unde* cognovit, *id est*, curavit, curam egit, *ut* Psal. 1. v. 6., Proverb. 12. v. 10. *Præter.* יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ cognovit Evam, uxorem suam, Genes. 4. v. 1., *nempe*, concubitu maritali, *quod sic decore, & honestè effertur*; יְדָעוֹ cognovit eum, Deuter. 34. v. 10., יְדָעָהּ cognoverat eam, Genes. 24. v. 16., יְדָעָנוּ novit nos, Isai. 63. v. 16., *Fæm.* יָדְעָה novit, cognovit, Judic. 11. v. 39., יָדָעַתְּ, Genes. 30. v. 26.

v. 26., *& cum* ה *paragog.* יָדַעְתָּה, 2. Sam. 2. v. 26., nosti; *cum præfix. interrog.* ה, הֲיָדַעְתָּ an nosti? 2. Reg. 2. vv. 3. 5., *cum affix.* יְדַעְתּוֹ nosti eum, Deuter. 22. v. 2., יְדַעְתָּם nosti eos, Deuteron. 13. v. 3., יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ novi figmentum ejus, Deuter. 31. v. 21., *id est*, mores, & studia ejus; *vide in infin.*, *cum affix.* יְדַעְתִּיו novi eum, Gen. 18. v. 19., יְדַעְתִּיהָ novi illud, Ezech. 11. v. 5., יְדַעְתִּים, Proverb. 30. v. 18., *&* יְדַעְתִּין novi ea, Isai. 48. v. 7., *Plural.* יָדְעוּ, Genes. 19. v. 8., *&c.*, *& in pausa*, יָדָעוּ, 2. Reg. 4. v. 39., *&c.*, *& cum* Nun *paragog.*, יָדְעוּן, Deuter. 8. v. 3., noverunt, cognoverunt, *cum affix.* יְדָעֻהוּ cognoverunt eum, Dan. 11. v. 38., יְדָעוּם cognoverunt eos, Deuter. 29. v. 25., יְדַעֲנוּם cognoscimus ista, Isai. 59. v. 12. *Particip.* אֶל־יוֹדֵעַ סֵפֶר ad scientem libros, Isai. 29. v. 11., *id est*, literarum peritum: וְאָנֹכִי הַוּיֹדֵעַ ego sum, qui scio, Jerem. 29. v. 23.; *quod scriptum transpositis literis, & legendum* הַיּוֹדֵעַ, *ut a Masorethis notatum*: *cum affix.* יוֹדְעוֹ noscens eum, 1. Samuel. 10. v. 11., יֹדְעֵנוּ cognoscit nos, Isai. 29. v. 15. *Fœmin. cum duplici* Pathach *ob gutturalem* ע, יֹדַעַת sciens, quæ cognovit, Num. 31. v. 17. *Plural.* יוֹדְעִים 2. Paralip. 2. v. 7., *& absque* Vau, יֹדְעִים, 2. Reg. 17. v. 26., scientes; *cum præfix.* הַיֹּדְעִים qui sciunt, Jerem. 44. v. 15., לַיֹּדְעִים scientibus, Eccles. 9. v. 11. *Constr.* יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים scientes intelligentiam temporum, 1. Paralip. 12. v. 32., *id est*, rationis temporum periti; יוֹדְעֵי דַעַת scientes scientiam, Dan. 1. v. 4., *id est*, præditi scientia; *cum affix.* וְיֹדְעַי & scientes me, Job 19. v. 13., *& in pausa* לְיֹדְעָי cognoscentibus me, Psal. 87. v. 4., כָּל־יוֹדְעֶיךָ omnes scientes te, Ezech. 28. v. 19., יֹדְעָיו, Job 42. v. 11., *& absque* Jod, *indice plur. numeri*, וְיֹדְעָו, Job 24. v. 1., & scientes eum. *Part. Paul.* וִידוּעַ חֹלִי & expertus, & sciens morbos, Isai. 53. vers. 3. *Plural.* וִידֻעִים, Deuteron. 1. vv. 13. 15., & intelligentes, periti. *Infin.* יָדֹעַ, Genes. 15. vers. 13., *&* יָדוֹעַ, Jos. 23. v. 13., scire, sciendo; *cum* הֲ *præfix. interrog.* הֲיָדוֹעַ an sciendo, cognoscendo? Genes. 43. v. 7., *&c.*, *item in altera forma*, דַּעַת, scire, cognoscere, Jos. 4. v. 24., *cum præfix.* לָדַעַת ad sciendum, ad cognoscendum, Genes. 3. vers. 22., *&c. cum affix.* דַּעְתִּי cognoscere me, Deuter. 9. v. 24.,

 לְדַעְתָּה

לְדַעְתָּהּ cognoscere eam, Gen. 38. v. 26. *Est etiam* דַּעַת, *&* *juxta Massor*, דֵּעָה, Prov. 24. v. 14., *Infinitus irregularis*; scire, cognoscere, *auctore R. Davide Kimchi in lib. Rad.*; *At Ab-Esra facit Imperativum cum* ה *paragogico præcedente* Sægol: דַּעַת דֵּעָה דְּעַת, *cum suis præfix.*, *& affix.*, *vide infra inter nomina*; לָדַעַת ad cognoscendum, ad considerandum, Exod. 2. v. 4. *Imperat.* דַּע scito, Gen. 20. v. 7., *&c.*, *fœmin.* דְּעִי scito, agnosce, 1. Sam. 25. v. 17., *cum affix.*, *& in pausa*, דָּעֵהוּ cognosce eum, Prov. 3. v. 6. *Plur.* דְּעוּ scitote, cognoscite, scite, Judic. 18. v. 14., *&c.* *Futur.* אֵדַע, Genes. 15. v. 8., *& in pausa*, אֵדָע, 1. Reg. 18. v. 12., *&c.*, sciam, cognoscam; *cum* ה *paragog.* אֵדְעָה, Job 23. v. 5., *& in pausa*, אֵדָעָה, Genes. 18. v. 21., cognoscam, novero; *cum præfix.* הֲ *interrog.* הַאֵדַע an dignoscam? 2. Sam. 19. v. 36., תֵּדַע, *& in pausa*, תֵּדָע scies, cognosces, Gen. 15. v. 13., Job 11. v. 8., *cum* הֲ *interrog.*, הֲתֵדַע num scies, Job 37. v. 15., *cum affix.* וְתֵדָעֵהוּ & noscas, cognoscas eum, Psal. 144. v. 3., *Fœmin.* תֵּדְעִי, Cantic. 1. vers. 8., *& in pausa*, תֵּדָעִי, Isai. 47. v. 11., cognoscis; *cum* Nun *paragog.* תֵּדְעִין cognoscis, cognoscas, Ruth. 3. v. 18., יֵדַע, 1. Sam 20. v. 3., *& in pausa*, יֵדָע, Jos. 22. v. 22, sciet, cognoscet; *item* יֵידַע pernoscit, Psalm. 138. vers. 6., *quæ forma partim perfecta, partim imperfecta est: quidam in Hiphil ponunt; alii in Piel: at significatio hujus verbi in istis Conjugationibus loco Psalmi non convenit, sed* וַיֵּדַע Ezech. 19. v. 7., *Vulgat. est*, didicit; *aliis* cognovit; *Jo. Simoni, aliisque est*, & destruxit, excidit; *referunt siquidem ad radic.* רעה, *Arab.* דעא diruit, destruxit; *Chald. etiam reddit*, ואצדי; (*in hunc sensum nonnulli accipiunt & hæc alia, videl.*, *Infin. in Niphal cum affix.* הִוָּדְעִי, Jerem. 31. vers. 19., exscindi me. *Futur.* יִוָּדֵעַ Proverb. 10. v. 9., *& fœmin.* תִּוָּדֵעַ, Proverb. 14. v. 33., exscindetur: *sic etiam futur. in Hiph.* וַיֹּדַע & exscidit, Judic. 8. v. 16.) : *Cum affix.* יֵדָעֵנוּ cognoscet, cognoscat ipsum, illud, Jerem. 17. v. 9., וְיֵדָעֵם & cognoscet ista, Hos. 14. v. 10. *Plural.* נֵדַע, Genes. 43. v. 7., *& in pausa*, נֵדָע, Job 8. v. 9., *& cum* ה *paragog.*, נֵדְעָה, Job 34. v. 4., sciemus, cognoscamus; *cum affix.* וְנֵדָעֶנּוּ & cognoscemus eum, Judic. 19. v. 22., וַנֵּדָעֵם ac novimus ea, Psalm. 78. vers. 3.

vers. 3., תֵּדָעוּהָ cognoscetis eam, Isai. 43. vers. 19. *Niphal* נוֹדַע notum fieri, agnosci, cognosci, innotescere, notum facere, animadverti: *Præter.* לֹא נוֹדַע neque notum sit, Deuter. 21. v. 1., נוֹדַעְתִּי indicavi, Exod. 6. v. 3., apparui, agnitus sum, Ezech. 20. v. 9., *&* notus efficiar, cognoscar, Ezech. 35. v. 11. *Infinit.* וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי posteaquam notum factum est mihi, Jerem. 31. v. 19. *Futur.* יִוָּדַע notus fiebat, Psalm. 74. vers. 5., *idest*, insignis, celebris; וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּוָּדֵעַ & in medio stultorum innotescit, cognoscendum se exhibet, Proverb. 14. v. 33., *nempe, quidquid sapientiæ reconditum est. Paucula, quæ stulti, & vani scioli norunt, mirè jactant, & ostentant. At in sapientibus sapientia quiescit, nec profertur, nisi cum opus est, juxta illud*: parcens sermonibus novit scientiam, Proverb. 17. v. 27., *sic explicatur præcedens locus a veteribus Hebræorum Sapientibus*, Codic. Talmudico Bava mezia, cap. 7. fol. 85. *Pih. Præterit.* יִדַּעְתָּה שַׁחַר notum fecisti auroræ (locum suum), Job 38. v. 12. *ubi* ה *in fine pertinet ad nomen sequens, & legendum juxta Masoretbas*, יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר; יוֹדַעְתִּי, 1. Sam. 21. v. 3., notificavi; *Syra.*, *& Vulgat. sunt interpretati*, condixi. *Pyh. Particip.* אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי dux meus, & notus meus, Psal. 55. v. 14. *Plural.* מְיֻדָּעַי familiares meos, Psalm. 88. vers. 9. *Hiph.* הוֹדִיעַ scire, experiri fecit, notum fecit, indicavit, instruxit, ostendit; *Construit. cum Accusativo, & Dativo*: *Præter. cum affix.* הוֹדִיעַנִי indicavit mihi, Jerem. 11. v. 18., וְהוֹדַעְתָּהּ & notas facies ei, Ezech. 22. v. 2., וְהוֹדַעְתָּם & notas facias eas, Deuteron. 4. v. 9., הוֹדַעְתָּ לָהֶם notam facies eis, Exod. 18. v. 20., הוֹדַעְתִּי אוֹתָם scire feci eos, Ezech. 20. v. 11. *Hinc anomal.* יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם indicavi, condixi locum talem, *& est pro* הוֹדַעְתִּי, *&* אֶל *pro* אֶת. *Particip. cum affix.* מוֹדִיעֲךָ notum faciens tibi, Daniel. 8. v. 19., מוֹדִיעָם notum faciens eis, Jerem. 16. v. 21., מַדָּע, מַדָּע, *vide postea inter nomina*. *Plur.* מוֹדִיעִים notum facientes, Isai. 47. v. 13. *Infin.* הוֹדִיעַ notum facere, Gen. 41. v. 39., לְהוֹדִיעַ ad notum faciendum, 2. Sam. 7. vers. 21., לְהוֹדִיעֵנִי ad notum faciendum mihi, 1. Samuel. 28. vers. 15., לְהוֹדִיעֲךָ ad notum faciendum tibi, Proverb. 22. v. 21., לְהוֹדִיעָם ad notum faciendum eis, *vel* ea, Psalm. 25. v. 14. *Imperat.*

Dd 2 הוֹדַע,

הוֹדַע Proverb. 9. v. 9., *& in pausa*, הוֹדַע Psal. 90. v. 12., notum fac; *cum affix.* הוֹדִעֵנִי, Exod. 33. v. 13., *&* הוֹדִיעֵנִי, Job 13. vers. 23., ostende, notum fac mihi; הוֹדִיעֵנוּ notum fac nobis, Job 37. vers. 19., הוֹדִיעֵם notas fac eis (abominationes), Ezech. 20. v. 4., *Plur.* הוֹדִיעוּ notas facite (operationes), 1. Paralip. 16. v. 8., *cum affix.* הוֹדִיעֵנוּ docete, instruite nos, 1. Sam. 6. v. 2. *Futur.* אוֹדִיעַ, Psal. 89. v. 2., *& cum* ה *paragog.*, אוֹדִיעָה, Prov. 1. v. 23., nota, notam faciam, facio; *cum affix.* אוֹדִיעֲךָ indicabo tibi; 1. Sam. 16. v. 3., אוֹדִיעֵם docebo eos, ostendam eis, Jerem. 16. v. 21., תּוֹדִיעֵנִי notam facies mihi, Psalm. 51. v. 8., יוֹדִיעֶנּוּ notam faciet ei, Isai. 40. v. 14. *Plural. cum* ה *paragog.*, וְנוֹדִיעָה & notum faciemus, 1. Sam. 14. v. 12., יוֹדִיעוּ notum facient, Job 32. v. 7., *cum affix.* יוֹדִעֻם notum facient eis, Ezech. 44. v. 23. *Hoph. Præter.* אוֹ הוֹדַע aut notum factum fuerit, Levit. 4. v. 23., *aliis est præter. in Hiph.*, *unde Vulg. vertit*, cognoverit, intellexit. *Partic.* מוּדַעַת, Isai. 12. v. 5., notum, cognitum sit; *LXX.*, *& Vulg. habent*, annuntiate. *Sed* מַדּוּעַ *vide infra inter nomina*. *Hithp. Infin.* בְּהִתְוַדַּע quando cognoscendum præbuit se, Gen. 45. v. 1., *a Vulg. subst. redditur*, agnitio. *Futur.* אֵלָיו אֶתְוַדָּע ei notum faciam me, *Vulgat.*, apparebo, Num. 12. v. 6.

ידע: *Chaldaicum significat idem ac Hebr.* יָדַע: *Præter.* כְּדִי יְדַע דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתְּ quum cognovisset, Daniel. 6. v. 11., quum totum hoc cognosceres, Dan. 5. v. 22., דִּי אֲנָה יָדַעַת quia ego novi, Dan. 4. v. 6. *Particip.* יָדַע אֲנָא scio ego, Dan. 2. v. 8. *Plural.* וְלָא יָדְעִין neque cognoscunt, Dan. 5. v. 23. *Constructl.* לְיָדְעֵי בִינָה scientibus intelligentiam, Dan. 2. v. 21. *Partic. præter.*, *sive Pehil*, יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא notum ad essendum Regi, *id est*, notum sit, Esdr. 4. v. 12. *Imperat.* דַּע מַלְכָּא scito Rex, Dan. 6. v. 16., *Futur.* וְאִנְדַּע & cognoscam, Dan. 2. v. 9., תִּנְדַּע cognosces, Daniel. 2. v. 30., דִּי יִנְדְּעוּן ut cognoscant, Dan. 4. v. 14., *quæ sunt cum* נ *loco* Dagesch, *pro* אֶדַּע. *Aphel* אוֹדַע: הוֹדַע לְדָנִיֵּאל notum fecit Danieli, Dan. 2. vers. 15., הוֹדְעָךְ ostendit tibi, Dan. 2. v. 29., וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי nunc autem notum fecisti mihi, Dan. 2. v. 23., הוֹדַעְתֶּנָא notum fecisti nobis, Dan. 2. v. 23., וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא notum fecimus regi, Esdr. 4. v. 14.

Partic.

Particip. Plur. מְהוֹדְעִין אֲנַחְנָה notum facimus nos, Esdr. 4. v. 16. *Infinit.* לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא notam facere regi, Daniel. 5. v. 8., לְהוֹדָעוּתָךְ ut notam faceremus tibi, Esdr. 5. v. 10., לְהוֹדָעֻתַנִי ut notum facias mihi, Dan. 2. v. 26. *Futur.* אֲהוֹדַע, *cum affix.*, *&* Nun *epenthetico* אֲהוֹדְעִנֵּהּ notum faciam, ostendam ei, Dan. 5. v. 17., לְמַלְכָּא יְהוֹדַע regi notum faciet, Daniel. 2. v. 25., *cum affix.* יְהוֹדְעִנַּנִי notum faciet, *vel* fecit, faciebat mihi, Daniel. 7. v. 16. *Plural.* תְּהוֹדְעוּן scire facietis, notum facietis, docebitis, Esdr. 7. verf. 25., *cum affix.*, *&* Nun *epenthet.* תְּהוֹדְעוּנַּנִי, Daniel. 2. verf. 5., *&* תְּהוֹדְעֻנַּנִי, Dan. 2. v. 9., notum facietis, feceritis mihi; יְהוֹדְעוּן notam facient, Daniel. 2. v. 30., *& cum* Nun *epenthet.*, יְהוֹדְעֻנַּנִי notam facient, facerent mihi, Dan. 4. verf. 3. *Vide, quæ sequuntur, nomina.*

יָדָע Jada, *nom. propr. filii Onam*, 1. Paralip. 2. v. 28.

יַדּוּעַ Jaddúa, *Vulgat.*, Jeddóa, *nom. propr. filii Jonathan*, Nehem. 12. v. 11.

יְדִיעֲאֵל Jadiél, *aut* Jadihél, *nom. propr. filii Benjamin*, 1. Paralip. 7. v. 6.

יְדַעְיָה Jedaià, Jadaià, *nom. propr. Sacerdotis*, Esdr. 2. v. 36.

יִדְּעֹנִי *m.* Hariolus, *futurorum* divinator, *& ut habet Theodot.* θεατὴς contemplator, inspector *avium*, *aut viscerum animalium*; *Aquil. est*, σημειοσκόπος signorum observator; *Aliis generaliter*, *est* augur; *Radix hujusce vocis est* יָדַע scivit; *unde* hariolus, *quasi* sciolus, *aut* scire *sibi fingens*; *Joa. Simon arbitratur, esse ab inusit.* יִדְּעוֹן valde gnarus, *&* peritus, *q. d.*, cognitor *excellens*, *cum terminatione augmentativa*. *Occurrit autem in singulari*, Levit. 20. v. 27., Deuteron. 18. v. 11., 1. Samuel. 28. v. 9. *Plural.* הַיִּדְּעֹנִים; Levit. 19. v. 31., *&c.* harioli.

רֵעַ *m.* Scientia, sententia: *Cum affix.* אֲחַוֶּה רֵעִי indicabo sententiam meam, Job 32. v. 10., אֶשָּׂא רֵעִי proferam sententiam meam, Job 36. v. 3. *Plur.* תְּמִים רֵעִים perfectis scientiis, Job 37. v. 16.

דֵּעָה *f.* Scientia: וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה pascent vos scientia, & intelligentia, Jerem. 3. verf. 15., דֵּעָה doctrina, Proverb. 24. verf. 14. *Plural.* אֵל דֵּעוֹת Deus scientiarum, 1. Samuel. 2. verf. 3.

רַעַת, *& in pausa*, דָּעַת *est infinitivus*, *& inde nomen*, cognitio, notitia, scientia, sententia: בִּבְלִי־דַעַת præter scientiam, Deuteron. 4. vers. 42., *id est*, per imprudentiam: בְּמִלִּין בְּלִי־דַעַת sermonibus absque scientia, Job 38. v. 2., *id est*, indoctis, inscitè prolatis: *Cum præfix.* בְּדַעַת in scientia, cum scientia, scienter, Job 34. v. 35., לָדַעַת ad scientiam, Isai. 32. v. 4., מִדַּעַת præ scientia, Jerem. 10. v. 14., לְדַעְתִּי ad scientiam meam, Proverb. 22. vers. 17., מִדַּעְתִּי ex scientia mea, Isai. 48. v. 4., בְּדַעְתּוֹ scientia illius, Proverb. 3. v. 20., כְּדַעְתְּכֶם secundum scientiam vestram, Job 13. vers. 2., וְדַעְתָּם & scientia eorum, sive ipsorum, Isai. 44. v. 25.

מַדָּע, *vel* מַדַּע *masc.* Scientia: וּמְבִינֵי מַדָּע & intelligentes scientiam, Dan. 1. v. 4., *id est*, præditi scientia: וּמַדָּע & scientiam, 2. Paralip. 1. v. 10. *Cum affix.* בְּמַדָּעֲךָ per scientiam tuam, Ecclef. 10. v. 20. *Ab. Esra explicat*, in animo, & cogitationibus tuis, quas nemo scit nisi tu, *hoc est*, conscientia. *Sed & Vulg. ibidem habet*, & in cogitatione tua. *Vide paullo post* מוֹדָע.

מַדּוּעַ Quare? *Vox composita ex* מַה *&* דֵּעַ, *ut dicitur* בַּדּל *pro* יָבדּל, *q. d.* quæ scientia, *aut* ratio est? quare, quamobrem? *Usus enim ejus est*, *cum causam alicujus rei scire*, *&* cognoscere *cupimus*: מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי quare venistis ad me? Genes. 26. v. 27. *Ab. Esra in* Exod. 18. vers. 14. *explicat*; מַדּוּעַ est quasi מָה דַעְתְּךָ, sicut מַלְּכֶם, מַזֶּה.

מוֹדָע *masc.* Affinis, cognatus, notus, familiaris: *Constr.* מֹידַע, *& juxta Massor.*, מוֹדַע, Ruth 2. v. 1., notus, consanguineus: וּמֹדָע, *sive*, *ut habent Massor.*, וּמוֹדָע, Prov. 7. v. 4., & notus, & amicus; *vel* & nota, & amica (intelligentia, prudentia).

מוֹדַעַת *f.* Cognatio, affinitas: *Cum affix.* מֹדַעְתָּנוּ, Ruth 3. v. 2., cognationis nostræ, *vel* de cognatione nostra; *LXX.*, *Vulg.*, *aliique*, *posito* abstracto *pro* concreto, *sunt interpretati*, propinquus noster, cognatus, affinis, familiaris noster (*est*).

מַנְדַּע *masc. Chald.* Scientia, intelligentia, cognitio; *item* prudentia, mens, sensus. *Cum præfix.* וּמַנְדַּע & cognitio; *Vulg.*, & prudentia, Dan. 5. v. 12., *cum affix.* וּמַנְדְּעִי & intellectus meus, mens mea, cognitio mea, sensus meus, Dan. 4. vv. 31. 33.

מַנְדְּעָא

מַנְדְּעָא *m. Chald. in statu emphat.*, Scientia, cognitio, Dan. 2. vers. 21.

יְדוּתוּן Idithún, *nom. propr. patris Galal*, 1. Paralip. 9. v. 16.

יָהּ Jah. *unum ex Nominibus divinis*: בְּיָהּ יְהֹוָה in Jah, *vel* Deo domino, Isai. 26. v. 4., *vide R. Salom. in* Psal. 68. vers. 5.

יָהַב Dedit: *Hebraic. nonnisi in Imperat. occurrit. Imper.* הַב הַב, Prov. 30. v. 15., da, da; *Vulgat.*, affer, affer; *cum* ה *paragog.*, הָבָה־לִּי בָנִים da, mihi liberos, Gen. 30. v. 1., הָבָה־לָּנוּ לֶחֶם da nobis panem, Genes. 47. v. 15. *Sequente continuo alio verbo, habet vim* hortantis *particulæ*, eja, age, quæso: הָבָה נִלְבְּנָה agedum, formemus lateres, Genes. 11. v. 3., *vide &* v. 7., *&* cap. 38. v. 16., Exod. 1. vers. 10. *Fœm.* הָבִי, Ruth. 3. v. 15., da, *Vulgat.*, expande; *Massora tamen refert ad* בוא; *Plur.* הָבוּ date, adducite, Gen. 47. v. 16, Deuter. 1. v. 13., *& cum* Tzere *ad initia*; אָהֲבוּ הֵבוּ, Hos. 4. v. 18., amant, date, *id est*, munera; *Vulgat. reddit*, dilexerunt afferre. *Vide in* בוא, *&* והב *pag.* 247.

יְהַב *Chald.* Dedit, tradidit, reddidit. *Præter.* יְהַב בִּידָךְ tradidit, tradat in manum tuam, Daniel. 2. v. 38., וִיהַבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן & tradiderunt corpus suum, Dan. 3. v. 28. *Particip. præsens*, יָהֵב חָכְמְתָא dat sapientiam, Daniel. 2. vers. 21. *Plural.* יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא reddituri illis rationem, Daniel. 6. v. 3. *Imperat.* לְאָחֳרָן הַב alteri da, Dan. 5. v. 17. *Præter. pass. Pehil*: יְהִיב לַהּ datum est ei, Daniel. 7. v. 4. *Fœmin.* יְהִיבַת לְהוֹן data fuerat eis, Dan. 7. v. 12., וִיהִיבוּ & tradita fuerunt, Esdr. 5. v. 14. *Ithpah. Particip.* מִתְיְהֵב לְהוֹן dabatur illis, Esdr. 4. vers. 20. *Fœmin.* מִתְיַהֲבָא תֶּהֱוֵא sit datus, detur, Esdr. 6. v. 8. *Plur.* דִּי מִתְיַהֲבִין quæ traduntur, Esdr. 6. v. 19. *Futur.* יִתְיְהֵב לַהּ detur ei, Dan. 4. v. 13., *fœm.* תִּתְיְהֵב detur, Esdr. 6. v. 4. וְיִתְיַהֲבוּן בִּידֵהּ tradanturque in manus ejus, Daniel. 7. v. 25.

יְהָב Onus, cura, *proprie illarum rerum, quæ nobis* dari *anxiè, & solicitè petimus*: הַשְׁלֵךְ יְהָבְךָ projice onus tuum, curas tuas (super Dominum, & ipse sustentabit te), Psalm. 55. v. 23. *R. Salomon, & Ab. Esra interpretantur*, מַשָּׂאֲךָ onus tuum. *Kimchi in lib. Radic. dicit, posse esse Præteritum, q. d.*, projice, quod dedit tibi ad hunc diem, & quæ tibi amplius

plius necessaria sunt, super eum, & ipse enutriet te: *aut est nomen, videl.*, omnia donabilia tua, *sive*, donanda, quæ tibi dari desideras, & ipse dabit ea tibi, & enutriet te.

הַבְהָבִים *m. p.* Dona, donaria: *Cum affix.* זִבְחֵי הַבְהָבַי, Hos. 8. v. 13., sacrificia donariorum meorum; *ita & Kimchi in comm. a* יהב *deducit, & exponit*, מַתְּנוֹתַי donorum meorum, quæ ipsi putant se mihi donare; *Idem tamen Kimchi in lib. Radic., R. etiam Salomon, Targum Hierosolym., & Talmudici Cod.* Bavamezia *cap. 7. interpretati sunt*, sacrificia assatorum meorum: *Joa. autem Simoni, aliique* הַבְהָבִים *sunt*, dona multa, & copiosa, sacrificia frequentata, *&* promptissime oblata, *quæ Deus apud Prophetam reprobat*; *Vulgat. ibidem vertit*, hostias offerent.

יהד *In Kal inusit.*, *unde Hithpah. partic. plur.* מִתְיַהֲדִים, Esth. 8. v. 17., judaïzantes (erant), *hoc est*, *ut vertunt LXX.*, Ἰουδάιζον judaïzabant, Judæi fiebant.

יְהֻד Júd, *nom. propr. civitatis in Tribu Dan*, Jos. 19. v. 45.

יְהֻדִיָּה Judaiá, *nomen propr. uxoris Esdræ*, 1. Paralipom. 4. vers. 18.

יֵהוּא Jehoú, *sive* Jehú, *nomen propr. virorum*, 1. Reg. 16. v. 1., 19. v. 17., 2. Reg. 9. v. 2., 1. Paralip. 2. v. 38., 4. v. 35., 12. v 3.

יְהוֹאָחָז Joacház, *nom. propr. virorum*, 2. Reg. 10. vers. 35., 23. v. 34., 2. Paralip. 21. v. 17., 25. v. 23.

יְהוֹאָשׁ Joás, *nom. propr. filii Ochoziæ*, 2. Reg. 11. v. 21., *&c.*

יְהוּד Jehúd, *Vulgat.*, Judæa, Daniel. 2. v. 25., *&c.*, *nomen propr. regionis Asiæ minoris, quæ habet ad aquilonem Syriam, ad ortum Arabiam desertam, & Petræam, ad austrum Idumæam, ad occasum denique mare mediterraneum*: *Cum præfix.* לִיהוּד ad Judæam, Esdr. 5. v. 8.

יְהוּדָה, יְהוּדִי *Vide supra post* יָדָה.

יְהוּדִית Judith, *nom. propr. alterius uxoris Esau*, Genes. 26. v. 34. *Sed* יְהוּדִית judaice, *vide supra post* יָדָה.

יְהוָֹה Dominus, *nom. Dei proprium*, *quod vide supra post* הָוָה.

יְהוֹזָבָד Jozabád, *nom. propr. servi Joas regis Juda*, 2. Reg. 12. vers. 21.

יְהוֹחָנָן Jóhanán, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 26. vers. 3., *&c.*

יְהוֹיָדָע

יְהוֹיָדָע Jójadá, *nom. propr. Sacerdotis*, 2. Reg. 11. v. 15., Jerem. 29. v. 26.

יְהוֹיָכִין Jóachín, *nom. prop. filii Joakim, sive Eliacim regis Juda*, 2. Reg. 24. v. 6.

יְהוֹיָקִים Jóakím, *nom. prop. filii Josiæ regis Juda*, 2. Reg. 23. v. 34., 1. Paralip. 3. v. 15.

יְהוֹיָרִיב Jójaríb, *nom. propr. Sacerdotum*, 1. Paralip. 9. v. 10., 24. verf. 7.

יְהוּכַל Juchál, *nom. propr. filii Selemiæ*, Jerem. 37. v. 3.

יְהוֹנָדָב Jónadáb, *nom. propr. virorum*, 2. Samuel. 13. v. 5., 2. Reg. 10. v. 15.

יְהוֹנָתָן Jónathán, *nom. propr. virorum*, Judic. 18. verf. 30., 2. Sam. 1. v. 4., Jerem. 37. v. 14.

יְהוֹסֵף Joseph, *nom. propr. filii Jacobi*, Pfal. 81. v. 6. *Etym.*, Domini augmentum, *ex* יְהוָֹה Dominus, *&* יָסַף adjecit & auxit.

יְהוֹעַדָּה Jóadá, *nom. propr. filii Achas*, 1. Paralipom. 8. v. 36.

יְהוֹעַדָּן Jóadán, *nom. propr. matris Amasiæ regis Juda*, 2. Reg. 14. verf. 2.

יְהוֹצָדָק Joſédek, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 5. verf. 41., Agg. 1. verf. 1.

יְהוֹרָם Jorám, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 22. v. 51., 2. Reg. 1. verf. 17., 2. Paralip. 17. v. 8.

יְהוֹשֶׁבַע Joſabá, *nomen propr. filii Joram*, 2. Reg. 11. verf. 2.

יְהוֹשַׁבְעַת Jóſabéth, *nom. propr. filiæ Joram*, 2. Paralipom. 22. verf. 11.

יְהוֹשֻׁעַ Jehoſcuá, *Vulg.* Joſue, *nom. propr. filii Nun*, Num. 13. v. 16., *item Sacerdotis filii Josedec*, Agg. 1. v. 1. *Etym.* Dominus ſalvator, *vel* Domini ſalus; *ab* יְהוָֹה Dominus, *&* יָשַׁע, *aut* יֵשַׁע ſalus.

יְהוֹשָׁפָט Jóſaphát, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 8. verf. 16., 1. Reg. 4. v. 17., 15. v. 24., *item nom. vallis Jerusalem inter & montem Oliveti*, Joel 4. v. 2. *Etym.* Dominus judicans, *aut* Domini judicium; *ab* יְהוָֹה Dominus, *&* שָׁפַט judicavit.

יָהֵל *Vide* אהל *in Hiph.*

יְהַלֶּלְאֵל Jaleleél, *nom. propr. patris Ziph, &c.*, 1. Paralipom. 4. verf. 16.

יְהָלוֹם

יְהָלוֹם *m. Vide supra post* הָלַם *pag.* 232.

יַהַץ Jahts, *Vulgat.* Jasa, *nom. propr. civitatis Tribus Ruben, quæ postea urbs confugii facta est, & Levitis data,* Isai. 15. vers. 4., *&c.*

יַהְצָה Jáhatsà, *Vulg.*, Jesáh, Jassá, *nom. propr. civitatis ejusdem, da qua supra, sed cum* ה *locali,* Num. 21. vers. 33., Jos. 13. v. 18.

יהר *Radix Hebræis inusit. Chald.* elatus, superbus fuit, superbiit: *Inde est Hebr.* יָהִיר *m.* arrogans, superbus, elatus; *aliis est,* temerarius, tumidus *instar montis ab* הַר mons, *ad quam vocem referunt hoc vocabulum; Occurrit autem* Proverb. 21. v. 24., Habac. 2. v. 5.

יוֹאָב Joáb, *nom. propr. virorum,* 1. Sam. 26. v. 6., 2. Sam. 2. v. 13., 1. Paralipom. 4. v. 14.

יוֹאָח Johah, *nom. propr. filii Zemma,* 2. Paralipom. 34. v. 8.

יוֹאָחָז Jóacház, *nomen propr. patris Johah,* 2. Paralipom. 34. vers. 8.

יוֹאֵל Joél, *nom. propr. virorum,* 1. Paralipom. 4. v. 35., 5. v. 8., Joel. 1. v. 1., *&c.*

יוֹאָשׁ Joásc., *aut* Joàs, *nom. propr. virorum,* Judic. 6. v. 11., 1. Reg. 22. v. 26., *&c.*

יוֹב, *& cum* א *prosthetico* אִיּוֹב Job, *nom. propr. principis Ausitidis, cujus liber inter Hagiographa computatur,* Job 1. v. 1., Ezech. 14. v. 14., *item nom. propr. filii Isachar,* Gen. 46. v 13. *Etym.* dolens, *vel* gemens, *aut* ululans; *ab* יָבַב *in Pihel* doluit, gemuit, ululavit.

יוֹבָב Jobáb, *nom. propr. virorum,* Genes. 10. vers. 29., 36. v. 33., 1. Paralipom. 8. v. 9.

יוּבָל Jubal, *nom. propr. filii Lamech, ex Ada uxore,* Gen. 4. vers. 21.

יוֹזָבָד Józabád, *vel* Jozabéd, *nom. propr. virorum,* 1. Paralip. 12. v. 20. *&c.*

יוֹזָכָר Jósachar, *nom. propr. filii Semaath,* aut *Semmaath,* 2. Reg. 12. v. 21.

יוֹחָא Joha, *nom. propr. filii Bariæ,* 1. Paralip. 8. v. 16., *&c.*

יוֹחָנָן Jóhanán, *nom. propr. virorum,* 2. Reg. 25. v. 23., 1. Paralipom. 3. vv. 15. 24., 6. v. 9., 12. v. 12., Nehem. 12. v. 22.

יוּטָּה Jutá, *Vulgat.* Jotá, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 55.

יוֹיָדָע Jojadá, *nomen propr. filii Phasea*, Nehem. 3. v. 6.

יוֹיָקִים Joacím, *nom. propr. filii Josue*, Nehem. 12. v. 10.

יוֹיָרִיב Jójaríb, *nom. propr. Sacerdotis*, Nehem. 12. vv. 6. 19.

יוֹכֶבֶד Jocábed, *nom. propr. uxoris Amram filii Caath*, Exod. 6. vers. 20.

יוּכַל Jucál, *nom. propr. filii Selemiæ*, Jerem. 38. v. 1.

יוֹם *masc.* Dies; *tam naturalis, quam artificialis. Joa. Simon arbitratur, dictionem hanc derivandam ab* יָמָה, *quod Arabibus est* caluit, ferbuit; *unde* dies *ideo dictus Hebr.* יוֹם, *quia in regionibus, a primis hominibus habitatis*, calidissimus *est*, *ut contra* nox frigidior: *Sed & Deus, addit idem Auctor, hoc ipsum nomen* יוֹם luci, *quæ natura sua* calida *est*, *primitus imposuit*, Gen. 1. v. 5. *Per synecdochen* יוֹם dies *interdum usurpatur pro* tempore: *item in plural. pro* anno, *& tunc quidem præcipue, quando voci plurali* יָמִים dies *non additur dictio numeralis; licet non semel hunc in sensum usurpata occurat etiam cum dictione numerali*: *Per metonymiam autem* יוֹם dies *accipitur pro* rebus in eo gestis, *sive* existentibus; *& pro* tempore, *quo insigne aliquid sive* in bonum, *sive*, in malum *alicui accidit*: *Tandem metaphorice* יוֹם dies *accipitur pro* tempore opportuno. יוֹם אֶחָד dies unus, Gen. 1. v. 5., וּבְכָל־יוֹם וָיוֹם & in omni die, & die, Esth. 2. vers. 11., *id est*, quolibet die; כִּי־עַל־יוֹם טוֹב בָּנוּ in die enim bona, *hoc est*, tempore opportuno, commode venimus, 1. Sam. 25. v. 8., וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי לִי, 1. Sam. 24. v. 20., & Dominus rependat tibi bonum, vicissitudinem pro die hac, quam fecisti mihi, *id est*, pro eo beneficio, quod hodie in me contulisti; *sive, ut habet Vulgat.*, pro eo, quod hodie operatus es in me; כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל, Hose. 2. v. 2., quia magna dies Jezrael, *hoc est*, quia magna felicitas, & gloria Jezraeli *continget*: *Cum præfix.* בְּיוֹם in die, Genes. 2. v. 4., *&* בַּיּוֹם, *pro* בְּהַיּוֹם, Gen. 2. v. 2., הַיּוֹם hoc die, hodie, Genes. 24. vers. 42. *Sed* הַיּוֹם 1. Sam. 1. v. 4., 2. Reg. 4. v. 19., Job 1. v. 6., *vertendum*, quodam die; כַּיּוֹם הַזֶּה, Gen. 50. v. 20., juxta diem hunc, *Vulg.*, sicut in præsentiarum; כַּיּוֹם, *&* כְּהַיּוֹם, hoc

hoc tempore, hac hora, 1. Sam. 2. v. 16.; 9. vv. 13. 27., כְּיוֹם בְּיוֹם, 1. Sam. 18. v. 10., secundum diem in die, *id est*, sicut quotidie, *sive* per singulos dies consueverat; לְיוֹם בְּיוֹם, 2. Paral. 24. v. 11., ad diem in diem, *id est*, per singulos dies; לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי in diem tertium, Exod. 19. v. 11., מִיּוֹם a die, Exod. 10. vers. 6., לְמִיּוֹם inde a die, ex eo die, quo *&c.*, Judic. 19. v. 30. *Cum affix.* יוֹמוֹ dies ejus, 1. Samuel. 26. v. 10., יוֹם בְּיוֹמוֹ, Exod. 5. v. 13., die in diem ejus, *id est*, quovis die, quotidie; בָּא יוֹמְךָ venit dies tuus, Jerem. 50. v. 31., יוֹמָם dies eorum, *sive* ipsorum, Jerem. 15. v. 9., 50. v. 27., Ezech. 21. v. 34. *Vide infra aliud* יוֹמָם. *Duale* יוֹמַיִם, *&* *in pausa*, יוֹמָיִם duo dies, biduum, Exod. 16. v. 29., 21. vers. 21., Num. 9. v. 22., 11. v. 19. *Cum præfix.* מִיֹּמָיִם a biduo, post duos dies, Hose. 6. v. 2. *Plural. absol.* יָמִים, *&* *semel* יָמִם Numer. 6. v. 5., *a quo significatione differt* יֵמִם, *quod legitur* Gen. 26. v. 24., יָמִים בָּאִים dies veniunt, 1. Sam. 2. v. 31., שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים, Deuter. 4. v. 32., interroga de diebus antiquis, *id est*, expende res gestas, historias priscorum temporum: *Significat etiam* annum, *ut* יָמִים אוֹ עָשׂוֹר dies (annum), aut decem menses, Genes. 24. v. 55, יָמִים annus (erit redemptio ejus), Levit. 25. v. 29., לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים triade dierum, *scilicet* anni, Amos 4. v. 4., *id est*, tertio quoque anno; יָמִים מִיָּמִימָה de anno in annum, Exod 13. v. 10., אוֹ־יֹמַיִם אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים, Num. 9. v. 22., aut biduum, aut mensem, aut dies; *hoc est*, dierum periodum, *sive* annum; *Vulgat.* אוֹ־יָמִים *vertit* aut longiori tempore; שְׁנָתַיִם יָמִים, Genes. 41. v. 1., *&c.*, biennium, *q. d.*, duæ periodi dierum; מִקֵּץ יָמִים, Genes. 4. v. 3., post tempus aliquod, *&* *juxta Vulgat.*, post multos dies; לְיָמִים post dies, Genes. 7. v. 4., לַיָּמִים, Judic. 17. v. 10., in dies, *id est*, per annos singulos; לְיָמִים מִיָּמִים, 2. Paralipom. 21. v. 19., in dies a diebus, *hoc est*, in annum post annum; *Vulgat. vertit*, cum diei succederet dies; לְיָמִים שְׁנַיִם post annos duos, 2. Paralipom. 21. v. 19., וּלְמִיָּמִים, 1. Paralipom. 17. v. 10, & inde a diebus; מִיָּמִים post tempus, Judic. 11. v. 4., מִיָּמִים רַבִּים post dies multos, Ezech. 38. v. 8., שֶׁהַיָּמִים, Eccles. 7. v. 10., quod dies: *Cum* ה *in fine*,

loco

loco *præpoſit.* אֱלֵי in, ad, *ut* יָמִימָה in dies, in annos, Judic. 11. v. 40., 21. v. 19., 1. Sam. 1. v. 3., 2. v. 19. *Conſtr.* כִּימֵי הַשָּׁמַיִם ſicut dies cæli, Deuteron. 11. v. 21. *Cum affix.* יָמַי, Job 7. verſ. 6., *&* *in pauſa*, יָמָי, Geneſ. 29. v. 21., dies mei; יָמֵינוּ dies noſtri, 1. Paralipom. 29. v. 15., מִיָּמָי a diebus meis, Job 27. v. 6., הֲמִיָּמֶיךָ num a diebus tuis, Job 38. verſ. 12., מִיָּמָיו a diebus ejus, 1. Reg. 1. v. 6., יָמֶיהָ dies ejus, Geneſ. 25. v. 24. *Et cum* ן *more Chaldaico*, קֵץ הַיָּמִין finis dierum, Dan. 12. v. 13., *&* *forma fœmin.* זְכֹר יְמוֹת memento dierum (ſæculi), Deuter. 32. v. 7., כִּימוֹת ſecundum dies, Pſalm. 90. v. 15.

יוֹם *m. Chald.*, *idem ac ſupra ſignificat*, Eſdr. 6. verſ. 15., יוֹם בְּיוֹם die in diem, Eſdr. 6. v. 9., *id eſt*, quotidie: בְּיוֹמָא in die, Daniel. 6. v. 11. *Plural.* וְעַתִּיק יוֹמִין & antiquus dierum, Dan. 7. v. 9., בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא in fine dierum, Dan. 2. v. 28. *Cum affix.* וּבְיוֹמֵיהוֹן & in diebus illis, Dan. 2. v. 44., *fœmin. conſtr.* מִן־יוֹמָת עָלְמָא a diebus ſæculi, Eſdr. 4. verſ. 15.

יוֹמָם Interdiu, Pſalm. 1. verſ. 2. *Cum* ב, בְּיוֹמָם Nehem. 9. verſ. 19.

יָוֵן *maſc.* Cœnum, lutum: מִטִּיט הַיָּוֵן è cœno luti, Pſalm. 40. v. 3., בִּיוֵן מְצוּלָה in cœno profunditatis, Pſal. 69. verſ. 3. *Vide* יָוַן.

יָוָן Javán, *nom. propr. filii Japhet*, Geneſ. 10. verſ. 2., *item nom. propr. regionis Europæ*, *quæ a Vulg.*, *aliiſque* Græcia *appellatur*, Iſai. 66. v. 19., Ezech. 27. v. 19., Daniel. 8. v. 21. *Ab hoc* יָוָן, *addit Guarin.*, *punctis mutatis*, *Græci olim dicti ſunt* Jones, *&* *Græcia* Jonia: *Plural.* הַיְּוָנִים Græci, Joel. 4. v. 6.

יוֹנָדָב Jónadáb, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 13. v. 3., Jerem. 35. v. 8.

יוֹנָה Columba. *Vide in* יָנָה.

יוֹנָה Jonás, *nom. propr. Prophetæ*, 2. Reg. 14. v. 25.

יוֹנָתָן Jónathán, *&* Jónathás, *nom. propr. virorum*, 1. Sam. 13. v. 2., 1. Paralipom. 2. v. 32., *&c.*

יוֹסֵף Joséph, *nom. propr. virorum*, Geneſ. 30. v. 24., Num. 13. v. 8., *&c.*

יוֹסִפְיָה Joſiphiä, *nom. propr. filii Selomith*, Eſdr. 8. v. 10.

יוֹעֵאלָה Joélá, *nomen propr. filii Jeroham*, 1. Paralipom. 12. verf. 7.

יוֹעֵד Joéd, *nom. propr. viri e pofteris Benjamin*, Nehem. 11. verf. 7.

יוֹעֶזֶר Joézer, *nom. propr. viri fortiffimi de Tribu Benjamin*, 1. Paralipom. 12. v. 6.

יוֹעָשׁ Joás, *nomen propr. filii Bechor*, 1. Paralipomen. 7. v. 8., *&c.*

יוֹצָדָק Joſédec, *nom. propr. patris Sacerdotis Joſue*, Eſdr. 3. v. 2., 5. v. 2., 10. v. 18., Nehem. 12. v. 26.

יוֹרָה Jora, *nom. propr. viri*, Eſdr. 2. v. 18.

יוֹרַי Jorai, *nom. propr. viri e pofteris Gad*, 1. Paralipom. 5. verf. 13.

יוֹרָם Joram, *nom. propr. virorum*, 2. Sam. 8. v. 10., 1. Paralipom. 3. v. 11.

יוּשַׁבְחֶסֶד Jóſabhéſed, *nom. propr. filii Zorobabel*, 1. Paralip. 3. verf. 20.

יוֹשִׁבְיָה Jóſabiá, *nomen propr. patris Jehu*, 1. Paralipom. 4. verf. 35.

יוֹשָׁה Joſá, *nom. propr. filii Amaſiæ principis de Tribu Simeonis*, 1 Paralipom. 4. v. 34.

יוֹשַׁוְיָה Jóſajá, *nom. propr. filii Elnaem*, 1. Paralipom. 11. verf. 46.

יוֹשָׁפָט Jóſaphát, *nom. propr. viri Mathanitis unius e fortibus David*, 1. Paralip. 11. v. 43.

יוֹתָם Jothám, *Vulg.*, Joathám, *&* Joathán, *nom. propr. virorum*, Judic. 9. v. 5., 2. Reg. 15. v. 5., 1. Paralipom. 2. verf. 47.

יְזוּאֵל, יְזִיאֵל, *& juxta Maſſor.*, Jeziél, *Vulg.*, Jaziél, *nom. propr. filii Azmoth*, 1. Paralipom. 12. v. 3.

יִזִּיָּה Iizziiá, *Vulg.*, Jeziá, *nom. propr. viri*, Eſdr. 10. v. 25.

יָזִיז Jazíz, *nomen propr. viri, qui Davidis ovibus præerat*, 1. Paralipom. 27. v. 31.

יִזְלִיאָה Jezliá, *nom. propr. filii Elphaal*, 1. Paralipom. 8. v. 18.

יָזַם Cogitavit: *Præter.* יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת cogitarunt facere, Geneſ. 11. v. 6. *Convenit cum* זָמַם.

יזן *Idem quod* זון *significat* , *videl.*, alere , pascere : *Unde Pyh. partic. plur.*: מְיֻזָּנִים , *& juxta Massor.*, מְיֻזָּנִים , Jerem. 5. v. 8., bene pasti, saginati; *quidam vertunt*, armati (*membro videl. genitali*), *quasi a Chald.* זְיַן armari, *trajectis literis*; *Vulg. verò, aliique pro* saginatis *posuerunt* amatores, *per metonymiam effectus pro causa*, *seu occasione*; sagina *enim* libidinem *concitat*. *Vide* זוז , זִין , זָנָה .

יְזַנְיָה , *&* יְזַנְיָהוּ Jezania , *Vulg.*, Jezonias , *nom. propr. virorum*, Jerem. 40. v. 8., 42. v. 1., *&c.*

יזע *Radix inusit.*, *Vulgò ad* זוּעַ moveri *refertur* ; *unde* יֶזַע *m.* sudor , *sic dictus* , *quod sit* motionis , *sive* commotionis *effectus* : *Cum affix.* בְּיָזַע , Ezech. 44. v. 18., cum , *vel* in sudore , *id est* , *veste lanea* sudorem *excitante* , *ut R. Salomon explicat*.

זֵעָה *f. Idem* : *Constr.* בְּזֵעַת אַפֶּךָ in sudore vultus tui , Genes. 3. v. 19., *est sicut* שֵׁנָה *à* יָשֵׁן *scribit Ab. Esra*.

יִזְרָח Izrahh , *Vulgat.*, Jezerites , *cognomen cujusdam principis Davidis* , 1. Paralipom. 27. v. 8.

יִזְרַחְיָה Jesrahia , *&* Israja , *nom. propr. filii Ozi* , 1. Paralipom. 7. vers. 3., *&c.*

יִזְרְעֶאל , *& cum* ה *locali* יִזְרְעֶאלָה Jezrael , *&* Jezrahel , *nom. propr. civitatum in Tribu Juda* , Jos. 15. v. 56., *in Tribu Issachar* , Jos. 19. v. 18., 1. Sam. 29. v. 1., 1. Reg. 4. v. 12. *Item nom. propr. vallis prope Urbem Jezrael ejusdem Tribus Issachar* , Jos. 17. v. 16. *Item nom. fontis in eadem Tribu* , 1. Sam. 29. vers. 1. *Tandem nomen propr. filii Osee ex Gomer* , Ose. 1. vers. 4.

יִזְרְעֵאלִי Izreeli , *Vulg.*, Jezraelites , *nom. commune viris ex urbibus Jezrael oriundis* , 1. Reg. 21. v. 1.

יִזְרְעֵלִית *f.* Izreelith , *Vulgat.*, Jesrahelitis , *nom. commune mulieribus ex urbibus Jezrael oriundis* , 1. Sam. 27. v. 3.

יְזָתָא , *vel* וַיְזָתָא Jezatha , *nom. propr. unius e filiis Aman* , Esth. 9. v. 9.

יְחֻבָּה Jehubba , *Vulg.*, Haba , *nom. propr. unius ex filiis Somer* , 1. Paralipom. 7. v. 34.

יחד Adunatus fuit . *Futur.* תֵּחַד , Genes. 49. v. 6., adunator , adunetur , uniatur ; *Vulgat. vertit* , sit ; *Joa. Simon arbitratur* , *vertendum* , uniaris (o gloria mea !) , *mutata*

tata persona : quia dictio כָּבוֹר *, quæ sequitur , semper est gener. masc.* , לֹא־תֵחַד, Isaia. 14. v. 20., non unieris, adunaberis, non unies te; *Vulg.*, non habebis consortium . *Pih.* יַחֵד , *aut* יַחֵד ; *unde Imperat.* יַחֵד לְבָבִי , Psalm. 86. v. 11., aduna cor meum (*ad timendum nomen tuum*) *hoc est*, fac ut integro animo, ut te unum amem, & timeam; *LXX. sunt interpretati*, εὐφρανθήτω, *Vulg.* lætetur cor meum; *legebant* יִחַדְּ *ab* חָדָה lætatus est. *Vide, quæ mox sequuntur, & in* אחד , אחה , חדד , חדה , חפד.

יַחַד , *& in pausa*, יָחַד *masc. Latine est* I. Unio, conjunctio; *cum præfix.* לְיָחַד , 1. Paralipom. 12. v. 17., in unione, in conjunctione (*sit*), *sive, juxta Vulg.*, jungatur : II. Unus, unicus, solus; יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר , Psal. 141. v. 10., unus, unicus, solus ego, donec transeam, dum transibo, *ita vertit Joa. Simon.*, *LXX. habent*, solitarie; *Vulg.*, singulariter sum ego, donec transeam, *idest, ego solus , sive ego totus ab impiorum, (de quibus ante fit sermo) cœtu remotus vadam illæsus; Sed Pagninus, aliique τὸ* יַחַד *præcedentibus jungunt, sicque vertunt*, cadent in retiacula ejus impii simul, dum ego transibo; *hoc tamen est contra accentuum naturam . Eadem dictio* יַחַד *alibi semper , ut admonet Joa. Simon , in Adverbium abit, atque significat* I. Solum, tantum, Esdr. 4. v. 3. II. conjunctim, unanimiter, una, simul, pariter, in universum. *Frequentissime occurrit cum* ו *in fine sub forma nominis dualis, præcedente* Jod *otioso* , יַחְדָּיו , Jerem. 46. vv. 12. 21., *&* 49. v. 3., *alibi est absque* Jod , יַחְדָּו , *ut* Gen. 13. v. 6., *&c.*, *quod quidem ad genus etiam femininum refertur; quare* ו *ibi paragogicum magis est, quam affix. Cæterum* יַחְדָּיו , *vel* יַחְדָּו *eandem significationem habet ac simplex* יַחַד .

יָחִיד *m.* Unicus, unigenitus, Jerem. 6. v. 26., Amos 8. v. 10., Prov. 4. v. 3., כִּי־יָחִיד Psalm. 25. v. 16., quia solitarius, quia unicus. *Cum affix.* אֶת־יְחִידְךָ unigenitum tuum, Gen. 22. vv. 2. 12., *& in pausa*, יְחִידֶךָ , Gen. 22. v. 16. *Plural.* יְחִידִים , Psalm. 68. vers. 7., unicos, solitarios; *LXX , & Vulg. habent*, (qui habitare facit) unius moris, *idest*, homines unius modi, & ritus: *Fœmin.* יְחִידָה unica, unigenita, Judic. 11. vers. 34. *Cum affix.* יְחִידָתִי unicam meam, *idest*, animam, Psalm. 22. v. 21.

יַחְדּוֹ Jeddó, *nom. propr. filii Buz*, 1. Paralipom. 5. v. 14.

יַחְדַּי Jahaddái, *nom. propr. patris Regom, Joathan; &c.*; 1. Paralipom. 2. verſ. 47.

יַחְדִּיאֵל Jediél, *nom. propr. viri fortiſſimi*, 1. Paralipomen. 5. verſ. 24.

יֶחְדְּיָהוּ, *vel* יֶחְדְּיָהוּ Jehedejá, *& juxta Vulgat.*, Jadias, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 24. v. 20., 27. v. 30.

יַחֲזִיאֵל Jâhhaziél, *Vulg.*, Jeheziél, *nom. propr. viri*, 1. Paralipom. 12. v. 4.

יַחְזְיָה Jaaſiâ, *nom. propr. filii Thecue*, Eſdr. 10. verſ. 15.

יְחֶזְקֵאל Hezechiél, *&* Ezechiél, *nomen propr. Prophetæ inter majores tertii*, Ezech. 1. v. 3., *item nom. Sacerdotis*, 1. Paralipom. 24. v. 16.

יַחְזֵרָה Jezrâ, *nomen propr. filii Moſollam*, 1. Paralipomen. 9. verſ. 12.

יְחִיאֵל Jahiél, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 15. v. 18., 29. verſ. 8.

יְחִיאֵלִי Jehielí, *nom. propr. viri, cujus filii præpoſiti erant theſauris domus Domini*, 1. Paralipom. 26. vv. 21. 22.

יְחִיָּה Jehiàs, *nom. propr. unius e janitoribus arcæ*, 1. Paralip. 15. verſ. 24.

יָחַל Moratus, præſtolatus eſt, expectavit, ſperavit, confiſus eſt, *in Kal inuſit. Niph.* נוֹחַל; *unde præter. fœmin.* כִּי נוֹחָלָה, Ezech. 19. v. 5., quod ſpe ſuffulta fuiſſet, ſpe aluiſset ſe; *ſive, ut habet Kimchi in comment.*, (& vidit), quod dies multos perſtitit in ſpe ſua; *LXX. vertunt*, ἀπῶσαι ἀπ' αὐτῆς repulſum eſt ab ea, repulſam paſſa eſt; *Alii*, quod expectavit, *vel imperſonaliter*, quod expectatum eſſet, *id eſt*, quod tempus expectatum præteriiſſet; *Vulgat. habet*, (quæ cum vidiſſet), quoniam infirmata eſt; *quo in loco, etſi non verbum, ſenſum tamen expreſſit; nam animus mora, & protractione rei, quam anxie exoptat, langueſcit, atque dolet; & quidem maxime, ſi voto penitus fruſtretur: Futur.* וַיִּיָּחֶל, Geneſ. 8. v. 12., & expectans continuit ſe, *Vulgat. reddit*, expectavitque. *Pih.* יִחֵל præſtolatus eſt, conſtanter expectavit, firmiter ſperavit, ſuſtinuit: *item, ut multis videtur*, ſperare fecit, ſpem fecit. *Conſtruitur cum præpoſitionibus* לְ, אֶל, *&* עַל. *Præter. cum affix.* יִחַלְתָּנִי, Pſal.

119. verſ. 49., ſperare feciſti me, ſpem dediſti mihi; כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי, Pſalm. 119. verſ. 43., quia judicia tua expecto; *Vulg.*, quia in judiciis tuis ſuperſperavi, *& ita ibidem* vv. 74. 81. 114. 147. *Plur.* וְיִחֲלוּ, Job 29. v. 23., Ezech. 13. v. 6., & expectabant, & perſeveraverunt; *in pauſa cum* Dagheſc *in* ל, וְיִחֵלּוּ, Job 29. v. 21., & ſpem faciunt; *Vulgat.* expectabant; יִחַלְנוּ expectavimus, ſperavimus, Pſalm. 33. v. 22. *Particip.* מְיַחֵל לֵאלֹהָי ſperans, dum ſpero in Deum meum, Pſalm. 69. v. 4. *Plur.* הַמְיַחֲלִים ſperantes, qui ſperatis, Pſal. 31. v. 25., *cum præfix.* לַמְיַחֲלִים, Pſalm. 33. v. 18., ad expectantes, ad ſperantes; *Vulgat.*, in eis, qui ſperant. *Imperat.* יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהֹוָה, Pſal. 130. verſ. 7., 131. v. 3., expecta, ſpera, *Vulgat.*, ſperet Iſrael in Domino. *Futur.* אֲיַחֵל־ expectabo, ſuſtinebo, ſperabo, Job 6. v. 11., 13. v. 15., *&c.*, *& cum* ה *paragog.*, וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר, Job 30. verſ. 26., & expectabo, expectem, *Vulgat.*, præſtolabar lucem; וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם, Mich. 5. v. 6., & non præſtolatur, non expectabit filios hominum; *cum præfix.* וַיָּחֶל, Gen. 8. verſ. 10., (*contracte pro* וַיְיַחֵל, *aut ex verbo* חול, *ad quod referendum, nonnulli arbitrantur*), expectavit; *Plur.* יְיַחֵלוּ, Iſai. 42. v. 4., *& cum* Nun *paragog.*, יְיַחֵלוּן, Iſai. 51. v. 5., expectabunt, ſuſtinebunt. *Hiph.* הוֹחִיל expectavit; *item, ut aliis videtur*, expectare, ſperare fecit, ſpem injecit: *Præter.* הוֹחַלְתִּי expectavi, Job 32. v. 11., *& in pauſa*, וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי & in verbo ejus expectationem habeo, Pſal. 130. v. 5. *Imper.* הוֹחִלִי לֵאלֹהִים expecta, ſpera in Deo, Pſalm. 42. v. 6. *Futur.* אוֹחִיל, 2. Reg. 6. v. 33., Thren. 3. vv. 21. 24., *& cum* ה *paragog.* אוֹחִילָה, Mich. 7. v. 7., expectabo; אֹחִילָה לְפָנֶיךָ, 2. Sam. 18. v. 14., morabor coram te; *Vulg. vertit*, aggrediar eum coram te; אוֹחוּלָה קִירוֹת לִבִּי, Jerem. 4. v. 9., doleo parietes cordis mei, *id eſt*, mihi dolent præcordia, *quæ ſunt tamquam* parietes *cordis*, *quia ſunt fere* cordi *conjuncta*; *vel* doleo viſcera cordi *circumjecta*; *Vulgat. habet*, ventrem meum doleo: *Hoc in loco* אוֹחוּלָה *ſignificatum habet a* חול doluit; *formam autem ab* יָחַל; *ſcribitur vero cum* ו *in medio, ſed legendum per* Jod, *ut Maſſorethæ notarunt*; תּוֹחֵל expectabis, 1. Samuel. 10. v. 8., וַיּוֹחֶל, *& juxta Maſſor.*,

וַיִּיחֶל

וַיּוֹחֶל, *vel* וַיּוֹחֶל & expectavit, 1. Samuel. 13. v. 8. *Vide in* חול, *&* חָלָה; *vide etiam, quæ sequuntur*.

יָחִיל *masc.* Expectans, Thren. 3. v. 26.

תּוֹחֶלֶת *fœm.* Spes, expectatio: תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה spes protracta, Prov. 13. v. 12. *Cum affix.* תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא spes mea, *Vulg.*, substantia mea in te est, Psalm. 39. v. 8., תּוֹחַלְתּוֹ נִכְזָבָה spes ejus fallax, *vel* mendax est, Job 41. v. 1.

יַהֲלֶלְאֵל Jahelél, *&* Jalél, *nom. propr. filii Zabulon*, Genes. 46. v. 14., Num. 26. v. 26.

יַחְלְאֵלִי Jahhleelí, *Vulg.*, Jalelitæ, *nom. propr. posterorum Jalel*, Num. 26. v. 26.

יחם Caluit, incaluit: coivit, concepit: *Futur.* וְלֹא יִחַם לוֹ & non erat calor ei, *pro* ייחם 1. Reg. 1. vers. 1., כִּי יֵחַם לְבָבוֹ, Deuteron. 19. vers. 6., cum ira incalescet, cum incaluerit cor ejus; *Vulg. reddit*, dolore stimulatus; *& in pausa*, יֵחָם, Eccl. 4. v. 11., incalescet, incaluit, calidum, *vel* calor fiet; *Vulg.*, calefiet; לְמַעַן תֵּחַם ut incalescat, Ezech. 24. v. 11. *Plural.* וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן, *pro* וַיֵּחֲמוּ, Genes. 30. v. 39., & conceperunt oves, *sive* & incaluerunt, coitus *scilicet* libidine; וַיֵּחַמְנָה, Genes. 30. vers. 38., & coirent, *vel* conciperent, *mixta hic forma, inquit Joa. Simon, ex masc.* יֵחֲמוּ, *& fœm.* תֵּחַמְנָה; *quia de utroque ovium sexu sermo est. Niph.* נִחַם, *vel* נֵחַם; *unde Partic. plural.* הַנֵּחָמִים qui coiverunt, conceperunt, Isai. 57. v. 5., *juxta Kimchium, R. Salom., & Ab. Esram; Vulgat. habet*, qui consolamini (in diis). *Pih. præter. fœm.* יִחֲמָה *pro* יִחֲמָה; *unde cum affix.* יֶחֱמַתְנִי concepit me, Psal. 51. v. 7., Jod *cum* Segol *loco* Tzere, *propter* Chatephsegol *sequens. Infin.* בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן tempore coire oves, Genes. 31. v. 10., *id est*, admissuræ ovium, quo tempore coëunt, & concipiunt: לְיַחְמֵנָּה ut conciperent ipsæ, Genes. 30. v. 41., *cum affixo irregulari. Vide supra* חָמַם, *&* חָמָה; *vide etiam, quæ sequuntur*.

יַחְמַי Jemái, *nom. propr. filii Thola*, 1. Paralipom. 7. vers. 2.

חֵמָה *f.* Æstus iræ, excandescentia, æstuans ira: חֲמַת אַפּוֹ excandescentiam iræ suæ, Isai. 42. v. 25., *pro* חֵמַת: *nam absolutum non rarò loco constructi ponitur*: בְּחֵמָה *in alia significatione vide in* חמא: *Cum* א, בְּחֵמָא גְדוֹלָה cum excandescen-

descentia magna, Dan. 11. v. 44. *Construct.* חֲמַת אָחִיךָ excandescentia fratris tui, Genes. 27. v. 44. *Cum affix.* שְׁפוֹךְ חֲמָתְךָ effunde excandescentiam tuam, Jerem. 10. vers. 25. *Cum præfix., & affix.* בַּחֲמָתִי in excandescentia, in ira mea, Isai. 63. v. 3., וְכַחֲמָתִי & juxta furorem meum, Ezech. 25. v. 14. בַּחֲמָתוֹ in excandescentia, in furore suo; חֲמָתָם indignatio, excandescentia ipsorum, Job 9. v. 4. *Vide supra* חמם, חמה. *Aliam hujus significationem vide in* חֵמֶת. *Plur.* שְׁאֵרִית חֵמֹת residuum æstuum, *id est*, hominum æstuantium ira, Psal. 76. v. 11. *Est etiam per metaphoram*, venenum, virus; חֲמַת נָחָשׁ veneni serpentis, Psalm. 58. v. 5., *& sic* Psalm. 140. v. 4., Deuteron. 32. v. 33.

חֱמָא *f. Chald. idem ac* חֵמָה *Hebræum*: הִתְמְלִי חֱמָא repletus fuit excandescentia, furore, Dan. 3. v. 19., בִּרְגַז וַחֲמָא per iram, & excandescentiam, Dan. 3. v. 13.

יָחֵף *masc.* Discalceatus: הֹלֵךְ יָחֵף incedens discalceatus, 2. Sam. 15. v. 30., מִיָּחֵף a discalceato, ne sit discalceatus, & nudus, Jerem. 2. v. 25.

יַחְצְאֵל Jasiél, *&* Jesiél, *nom. propr. filii Nephthali*, Gen. 46. v. 24., Num. 26. v. 48.

יַחְצְאֵלִי Jahhtsceli, *Vulg.*, Jesielitæ, *nom. propr. posterorum Jesiel*, Num. 26. v. 48.

יַחֲצִיאֵל Jasiél, *idem ac* יַחְצְאֵל, 1. Paralipom. 7. v. 13.

* יחר *Unde possit esse* וַיּוֹחֶר, *quod vide in* אָחַר.

יַחַשׂ *masc.* Genealogia, genus, generis recensio, סֵפֶר הַיַּחַשׂ liber genealogiæ, Nehem. 7. v. 5. *Inde, videtur Joa. Simoni, efformatum verbum, quod sequitur, videl.*

יָחַשׂ Recensuit per genealogiam, censuit familiam suam, numeravit se per originem generationis, & prosapiæ. *In Kal. inusit. Unde Hithp.* הִתְיַחֵשׂ recensuit se, recensitus, enumeratus, dinumeratus fuit in cognatione, in generatione, *sive* per genus, familiam, *aut* genealogiam; *Præter.* כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ omnes hi recensiti fuerunt, per genera distribuerunt se, 1. Paralipom. 5. v. 17. *Partic.* מִתְיַחֵשׂ; *inde plur. m. cum præfix.* הַמִּתְיַחְשִׂים, Esdr. 2. v. 62., recensentes se, *vel* familiam suam, genealogias suas; *Vulg. vertit*, (quæsierunt scripturam) genealogiæ suæ: *Infinit.* הִתְיַחֵשׂ recensere se, recenseri; *sed fere semper substantive, sive loco nomi-*

neminis usurpatur ; unde a LXX. , aliisque redditur , generis recensio , genealogia : וְאֵת הִתְיַחֵשׂ, 2. Paralipom. 31. v. 17., & cum generis recensione ; *Vulg. habet* , per familias; *in hunc sensum accipitur* הִתְיַחֵשׂ 2. Paralipom. 31. vers. 19., Esdr. 8. v. 3. *Cum præfix.* בְּהִתְיַחֵשׂ , 1. Paralipom. 5. v. 7., cum per genera recenserent , *vel* distribuerent se , *Vulgat.*, quando numerabantur ; וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ, & non ad recensendum , *Vulg.*, & non est reputatus : *Cum affix.* מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם לִזְכָרִים, 2. Paralipom. 31. v. 16., præter generis ipsorum mares , *sive* exceptis iis , quos recensuerat in masculis , *&* *juxta Vulg.*, exceptis maribus .

יָטַב Bonus , eximius , formosus fuit ; *& cum* בְּעֵינַיִם in oculis *constructum* , bonus visus est , placuit : *Item* bene se habuit , bene fuit ; *& hinc* lætus , hilaris fuit . *In Kal occurrit tantum in Futur.* , יִיטַב־לִי bene erit , bene sit mihi, Genes. 12. v. 13. , יִיטַב לֵב , Eccles. 7. v. 3. , bene se habet cor , animus , *& juxta Vulgat.* , corrigitur animus delinquentis ; אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם quod bonum visum fuerit oculis vestris , 2. Sam. 18. v. 4. , *& absque* Jod *radicali* , *videl.* , יִטַב , Judic. 19. v. 6. , 1. Sam. 24. v. 5. , 2. Reg. 25. v. 24. , וְיִטַב לִבֶּךָ bene se habeat animus tuus , bono , *vel* hilari esto animo , 1. Reg. 21. v. 7. *Chald. Futur.* וּמָה־דִי עֲלָיךְ יֵיטַב quod autem tibi bonum videbitur , Esdr. 7. v. 18. *Cum præfix.* ה *interrog.* , הַיִּיטַב בְּעֵינֵי יְהֹוָה , placebit ne , gratum , ne foret Domino ? Levit. 10. vers. 19. , תִּיטַב placuerit , Esth. 2. v. 4. , וַתִּיטַב & placuit , & bona visa fuit , Esth. 2. v. 9. *Fœm.* הֲתֵיטְבִי an bona es ? *Vulg.* , numquid melior es ? Nahum 3. v. 8. *Plur.* וַיִּיטְבוּ , Genes. 34. vers. 18. , & bona fuerunt ; *Vulg.* , placuit . *Hiphil* הֵיטִיב benefecit , bene egit . *Item* : melius , *aut* præstantius reddidit , effecit , adornavit , exornavit , *ita* Exod. 30. v. 7. , 2. Reg. 9. v. 30. , Proverb. 15. v. 2. , 30. v. 29. , Isai. 23. v. 16. , Ezech. 33. v. 32. *Item* lætum fecit , exhilaravit . *Construitur cum Dativo , & Accusativo , quandoque cum Præposit.* אֶל , *&* עִם . *Præterit.* הֵיטִיב לָכֶם benefecit vobis , Jos. 24. v. 20. , הֵיטַבְתָּ *m.* benefecisti , Jerem. 1. v. 12. , *& fœm.* הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ meliorem præstitisti benignitatem tuam (posteriorem priore) , Ruth. 3 v. 10. *Plur.* הֵיטִיבוּ , Deuteronom. 18. v. 17. , *&*

absque Jod *radic.*, הֵטִיבוּ, Hos. 10. v. 1., benefecerunt, *ita* וְהֵטַבְנוּ & benefaciemus, Num. 10. vv. 29. 32. *Partic.* מֵיטִיב לְנַגֵּן, 1. Sam. 16. v. 17., bene, eleganter facientem ad pulsandum, *hoc est*, qui docte pulset citharam, *sive*, *ut habet Vulg.*, bene psallentem; *& absque* Jod, וּמֵטִיב, Psal. 119. vers. 68., & beneficus; *Vulg. vertit*, & in bonitate tua; וּמֵטִב נַגֵּן, Ezech. 33. v. 32., bene, eleganter faciens, sciens pulsare; *Vulg. habet*, (quod suavi) dulcique sono canitur; *vide infra*: *Plur.* מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם bonum reddebant animum suum, Judic. 19. v. 22., *id est*, exhilarabant animos suos: *Construct.* מֵיטִיבֵי, *&* מֵטִבֵי, Prov. 30. v. 29., bene facientes, *& juxta Vulg.*, quæ bene gradiuntur, quod incedit feliciter: *Infin.* הֵיטִיב, הֵיטֵב, *&* הֵיטִיב, *vel* הֵטִיב bene facere, benefaciendo; *sed sæpius commode per nudum adverbium*, bene, recte, optime, accurate, diligenter, exactissime, vehementissime, *redditur*, *ut* אִם־הֵיטֵיב תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם si bene feceritis, direxeritis vias vestras, Jerem. 7. v. 5., טָחוֹן הֵיטֵב; Deuteron. 9. vers. 21., molendo bene; *Vulgatus sensum hic, non verbum, expressit*; וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב & quæsieris diligenter, *sive* exactissime; הַהֵיטֵב חָרָה־לָךְ num bene ira est tibi, *id est*, irasceris? Jon. 4. v. 9. *Infin. cum præfix.*, לְהֵיטִיב, Deuteron. 28. v. 63., *&* לְהֵטִיב, Jerem. 32. v. 41., *&c.*, ad bene faciendum, benefacere; *cum affix.* לְהֵיטִיבִי אוֹתָם benefacere me eis, Jerem. 32. v. 40., לְהֵיטִבְךָ ad benefaciendum tibi; *Vulgat. habet*, misertus est tui; בְּהֵיטִיבוֹ, Exod. 30. vers. 7., quum ipse bene fecerit, *id est*, cum adornaverit, *&* recte instruxerit; *Vulgat. vertit*, quando componet: *Imperat.* הֵטִיבִי נַגֵּן benefac pulsando, Isai. 23. v. 16., *id est* optime pulsa, modulare bene; *& cum* ה *paragog.*, הֵיטִיבָה, Psalm. 51. vers. 20., *&* הֵטִיבָה Psalm. 125. v. 4., benefac, benigne fac; *Plural.* הֵיטִיבוּ נַגֵּן Psalm. 33. v. 3., benefacite pulsando, *sive* canendo, *Vulgat. reddit*, bene psallite: *Futur.* אֵיטִיב, Genes. 32. v. 13., *& cum* ה *paragog.*, וְאֵיטִיבָה, Genes 32. v. 11., benefaciam; תֵּיטִיב, *&* תֵּטִיב, Genes. 4. v. 7., Psalm. 49. v. 19., *Fœm.* תֵּיטִבִי, Jerem. 2. v. 33., benefacies, bonam facies, benefeceris; *cum* הֲ *interrog.*, הֲתֵיטְבִי, Nahum 3. v. 8., an melius facies? *& juxta Vulgat.*, numquid melior es? יֵיטִיב,

Num.

Num. 10. v. 32., יֵיטַב, 1. Sam. 20. v. 13., יֵיטַב, 1. Reg. 1. v. 47., & יֵיטִיב, Job 24. v. 21., benefaciet, bonum faciat, bonum erit, videbitur; *cum præfix.* וַיֵּיטֶב, & bene fecit, Exod. 1. v. 20., *cum affix.* וְיֵיטִיבְךָ & benefaciat tibi, *Vulg.*, in bono sit, Eccles. 11. vers. 9., *Fæm.* תֵּיטִיב, Proverb. 15. v. 2., bonam profert *Vulgat.*, ornat; וַתֵּיטֶב, 2. Reg. 9. v. 30., & bene instruxit, ornavit; *Plur.* תֵּיטִיבוּ bene facietis, Isai. 41. v. 23., יֵיטִיבוּ, Mich. 2. v. 7., benefacient; *Vulgat. habet*, bona sunt. *Vide, quæ sequuntur; vide etiam supra in* טוֹב, טוּב.

מֵיטַב *m.* Bonum, optimum: *Construct.* מֵיטַב שָׂדֵהוּ optimum agri sui, וּמֵיטַב כַּרְמוֹ & optimum vineæ suæ, Exod. 22. vers. 5., *cum præfix.*, בְּמֵיטַב in optimo, Genes. 47. vv. 6. 11.

יָטְבָה Jotbá, *Vulg.*, Jetebá, *nom. propr. loci, aut civitatis, unde oriunda erat mater Amon regis Juda*, 2. Reg. 21. v. 19.

יָטְבָתָה Jotbátha, *Vulg.*, Jetebátha, *nom. propr. loci, ubi facta est trigesima Israelitarum mansio*, Num. 33. v. 33., Deuter. 10. v. 7.

יֻטָּה Juttá, *Vulg.*, Jetá, Jos. 21. v. 16., *nom. propr. civitatis in Tribu Juda, quæ eadem videtur esse ac* יוּטָה, *de qua supra*.

יָמֶת, יֵט, *&c. Vide postea in* נָטָה.

יְטוּר Jetúr, *Vulgat.*, Iturei, *nom. propr. populi, & regionis Arabiam inter & Samariam*, 1. Paralipom. 5. v. 19.

ייך, *& in pausa*, יָיִן *m.* Vinum: יַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ vinum lætificat cor hominis, Psalm. 104. v. 15., בַּיַּיִן שָׁגוּ vino errant, Isai. 28. v. 7., *cum præfix.* הַיַּיִן; *Construt.* יֵין מִשְׁתֵּיהֶם vinum convivii ipsorum, Dan. 1. v. 16. *Cum præfix.*, כַּיַּיִן sicut vinum; וּמִיַּיִן & a vino; *cum præfix.*, *& affix.* מִיֵּינוֹ de vino ejus; יֵינָהּ vinum ejus; יֵינִי vinum meum; יֵינָם vinum eorum, שְׁתֵה בְלֶב טוֹב יֵינֶךָ bibe animo hilari vinum tuum, Eccles. 9. vers. 7.

יכח *Radix inusit.*, *unde est* יָךְ *m.*, 1. Sam. 4. v. 13., (*ubi Massor. monent legendum* יַד) latus viæ, *vel* juxta, contra viam: אֵיכָכָה, אֵיכָה, אֵיכָה *vide supra in* אֵיךְ, *& in* אֵיךְ: *vide etiam infra* כֹּה, כָּכָה, כָּכָה, נֹכַח.

יכח Arguit, redarguit; *in Kal inusit. Niph.* נוֹכַח, *aut* נֹכַח argutus, redargutus est; *item significatione reciproca*, disceptavit (cum altero), disputavit, redarguit: *Partic.* שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ, Job 23. v. 7., ibi rectus disceptans est, cum eo; *Vulgata vertit*, proponat æquitatem contra me; *legebat enim* שָׂם *pro* שָׁם, יוֹשֶׁר *pro* יָשָׁר, æquitatem *pro* נֹכַח, contra, coram *pro* נוֹכָח, *&* עִמִּי *pro* עִמּוֹ; *Fœmin.* וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת, Gen. 20. v. 16., (*ubi posterior* ו *præfix. abundat*) & coram omnibus, *sive* apud omnes, *aut* per, propter hæc omnia & redarguta, reprehensa fuit (Sara); *LXX. sunt interpretati*, ϗ πάντα ἀλήθευσον, & omnia vere dicito; *Vulg. habet*, mementoque te deprehensam; τὸ mementoque *fuit additum ad sensum explendum*; *Alii vertunt*, & demonstraberis, *id est*, non erit ambiguum, sis nè virgo, an nupta; *Plur.* נְכֹחִים, 2. Sam. 15. v. 3., Prov. 24. v. 26.; arguta, recta (verba): *Futur. plur. cum* ה *paragog.* וְנִוָּכְחָה, Isai. 1. vers. 18., & disceptemus, & arguamus nos invicem, & disputabimus, *cujus videl. causa sit melior*; *Vulgat. reddit*, & arguite me. *Vide sub rad.* נכח. *Hiph.* הוֹכִיחַ arguit, disceptavit, disseruit: increpavit, reprehendit, corripuit, *& sic construitur cum Accusativo*: adjudicavit, *cum Dativo*, *quod vertunt* præparavit: *quanquam etiam* increpandi *significatio Dativum regat*: dijudicavit, *cum Præposit.* בֵּין inter: *Præter.* אֲשֶׁר הוֹכִיחַ quam adjudicavit Dominus, לְבֶן־אֲדֹנִי filio Domini mei, Gen. 24. v. 44. *Chaldæus vertit*, וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים דְּזַמִּין quam præparavit, *& sic* v. 14., & increpabit populos multos, Isai. 2. v. 4., הֹכַחְתָּ præparasti, destinasti, ostendisti, Genes. 24. v. 14., *cum affix.*, *& præfix.*, וְהֹכַחְתִּיו & arguam, & corripiam eum, 2. Samuel. 7. v. 14. *Partic.* מוֹכִיחַ arguens, reprehendens, corripiens, Job 9. v. 33., Prov. 25. v. 12., *&c.*, *cum præfix.* וְלַמּוֹכִיחַ & corripienti, arguenti, Isai. 29. vers. 21. *Plural.* וְלַמּוֹכִיחִים & corripientibus, & arguentibus, Proverb. 24. v. 25. *Infinit.* הוֹכֵחַ arguendo, arguere, corripere, Levit. 19. v. 17., *&c.*, לְהוֹכִיחַ ad corripiendum, ut corriperes, Habac. 1. v. 26., הַלְהוֹכַח an reprehendere, an ad increpandum? Job 6. v. 26. *Imperat.* הוֹכַח לְחָכָם, argue sapientem, Prov. 9. v. 8. *Futur.* אוֹכִיחַ arguam, Job 13. v. 15., *cum affix.*

affix אוֹכִיחֲךָ arguam te, Pſalm. 50. v. 21.; תּוֹכִיחַ argues, Levit. 19. verſ. 17., *& abſque* Jod, אַל־תּוֹכַח ne arguas, Prov. 9. v. 8. *Vide etiam paullo poſt inter nomina*; יוֹכִיחַ arguet, Job 6. v. 25., וְאַל־יוֹכַח ne arguat, Hoſe. 4. v. 4., *cum affix.* וְיוֹכִיחֵנִי & corripiet, & increpabit me, Pſalm. 141. v. 5., יוֹכִיחֶנּוּ corripiet eum, Job 6. verſ. 17., *Plural.* וְתוֹכִיחוּ & arguatis, Job 19. verſ. 5., *cum affix.* הוֹכִחֲךָ arguent, increpabunt te, Jerem. 2. v. 19., וְיוֹכִחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ ut dijudicent inter nos duos, Geneſ. 31. verſ. 37. *Hoph. Præter.* וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב & corripitur in dolore, *LXX.*, *& Vulg. habent*, increpat, Job 33. v. 19. *Hithp. Futur.* יִתְוַכָּח diſceptavit, *LXX. reddunt*, διαλεγχθήσεται arguetur, corripietur, caſtigabitur; *Vulg.*, dijudicabitur, Mich. 6. v. 2. *Vide infra* כוח.

תּוֹכֵחָה *f.* Correctio, correptio, increpatio, reprehenſio, diſceptatio: יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה dies anguſtiæ, & increpationis, 2. Reg. 19. v. 3. *Plural.* תּוֹכֵחוֹת increpationes (in populis), Pſalm. 149. v. 7.

תּוֹכַחַת *fem. Idem*: שׂוֹנֵא תוֹכַחַת odio habens correptionem, Prov. 12. verſ. 1. *Cum affix.* שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי audite nunc diſceptationem meam, *Vulgat.*, correptionem meam, Job 13. v. 6., וְתוֹכַחְתִּי & caſtigatio mea, Pſalm. 73. verſ. 14., בְּתוֹכַחְתּוֹ in correptione, in caſtigatione ejus, Prov. 3. v. 11. *Plural.* תּוֹכָחוֹת diſceptationes, Pſalm. 38. verſ. 15. *Conſtr.* וּבְתוֹכְחוֹת חֵמָה & increpationibus excandeſcentiæ, Ezech. 5. verſ. 15.

אֵיכָכָה *Vide ſupra in* אֵיךְ.

יכל Potuit, valuit, potentia valuit: prævaluit, ſuperavit; *& ita conſtruit. cum* ל, *vel affixo*, *quod per* ל *explicandum.* *Præter.* וְיָכָלְתָּ עֲמֹד & poteris conſiſtere, Exod. 18. v. 23., יָכְלוּ לְךָ prævalebunt tibi, Abdiæ 7., יָכוֹל נוּכַל לָהּ prævaleſcendo prævalebimus ei, Num. 13. v. 31., *id eſt*, omnino, omnibus modis: יְכָלְתִּיו prævalui ei, Pſalm. 13. verſ. 5. *pro* יָכֹלְתִּי לוֹ. *Infin.* יָכוֹל, *ut ante*, *&* יְכֹלֶת poſſe, Num. 14. v. 16., מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת propter non poſſe (Dominum), Deuteron. 9. v. 28., *id eſt*, propterea quod non poterat; *cum præfix.* הֲ *interrog.*, הֲיָכוֹל an potens? an prævalendo? 2. Paralipom. 32. v. 13. *Hoph.* הוּכַל potuit, *q. d.*, potens factus, viri-

viribus instructus est. *Futur.* הַאוּכַל num potero ? 2. Sam. 12. vers. 23., לֹא אוּכַל non potero, Genes. 19. vers. 19., וַתּוּכָל & prævaluisti, Jerem. 20. v. 7. *Plur.* נוּכַל, *& cum* ה *paragog.* וְנוּכְלָה & poterimus, Genes. 24. v. 50., Jerem. 20. v. 10., *&c. Vide inter nomina; vide etiam supra in* אכל, *in* הכל, *& in* כול.

יכל *Chald. significat idem ac supra. Præter. cum præfix.* ה *interrog.*, הֲיִכִל num potuit, Dan. 6. vers. 21., יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא potuisti revelare, Daniel. 2. vers. 47., וְיָכְלָה לְהֹן & prævaluit eis, Dan. 7. vers. 21. *Particip.* יָכִיל potens est, Dan. 3. v. 17. *Plural.* יָכְלִין לְהַחֲוָיָה possunt indicare, Dan. 2. v. 27. *Futur.* דִּי־יִכֻּל qui possit, Dan. 3. v. 29., דִּי־תִכֻּל quod possis, Dan. 5. v. 16., יוּכַל possit, Dan. 2. v. 10.

מִיכָל *m.* Rivus, rivulus, vadum: *Construct.* מִיכַל הַמָּיִם rivum aquarum, 2. Sam. 17. v. 20. *Quibusdam est nomen proprium loci.*

יְכֹלֶת *f.* Potentia: *Vide ante in Infinitivo.*

יְכָלְיָהוּ Jecholiáhu, *Vulg.*, Jechelià, *nom. propr. matris Azariæ regis Juda*, 2. Reg. 15. v. 2.

יָכִין Jachìn, *nom. propr. virorum*, Genes. 46. v. 10., 1. Paralipom. 9. v. 10., *item nom. unius columnæ porticus Salomonis*, 1. Reg. 7. v. 21., 2. Paralipom. 3. v. 17.

יְכָנְיָה Jechonìas, *nom. propr. filii Joakim filii Josiæ*, 1. Paralipom. 3. v. 16.

יכת *Hinc juxta quosdam* וַיַּכְּתוּ *&* וַיַּכְּתוּם, *quæ vide in* כָּתַת *sua propria Radice.*

ילד Genuit, generavit, *cum de viris usurpatur*: peperit, *de mulieribus: & metaphorice* produxit, effectum dedit. *Præter.* מִי יָלַד־לִי quis genuit mihi (istos) ? Isai. 49. v. 21., וְיָלַד שָׁקֶר & pariet mendacium, Psalm. 7. v. 15., *cum affix.* יְלָדוֹ genuit eum, Job 38. v. 29., *Fæm.* יָלְדָה, *& in pausa* יָלָדָה peperit, Genes. 4. v. 22., Judic. 13 vers. 2. *Cum affix.* יְלָדַתּוּ, *contracte pro* יְלָדַתְהוּ, peperit eum, Ruth 4. v. 15., יְלָדַתֶךָ, Jerem. 22. vers. 26., peperit te; יְלָדַתְנִי peperit me; יָלַדְתְּ, *& cum* Jod *paragog.* יָלַדְתִּי peperisti, Judic. 13. v. 3., Ezech. 16. vers. 20. *Anomalum*, וְיֹלַדְתְּ בֵּן & paries filium, Genes. 16. v. 11., *compositum ex forma Participii, & Præteriti; cum affix. irregular.*, יְלִדְתִּנִי peperisti

sti me, Jerem. 15. v. 10., יְלִדְתָּנִי, Jerem. 2. v. 27., *ubi legendum juxta Massor.*, יְלִדְתָּנוּ peperisti nos; יָלַדְתִּי peperi; *& cum affix.*, יְלִדְתִּיהוּ peperi illum, Num. 11. v. 12. *Partic. m.* יֹלֵד, יוֹלֵד gignens, genitor; *cum affix. & præfix.* וְהַיֹּלְדָהּ & genitor ejus, Dan. 11. v. 6. *Plural. cum affix.* יֹלְדָיו genitores ejus, Zach. 13. v. 3. *Fæm. cum præfix.* כַּיּוֹלֵדָה, quasi, sicut parturiens, Psalm. 48. v. 7., *& alia forma*, יֹלֶדֶת pariens, puerpera; *cum affix.* לְיוֹלַדְתּוֹ, Prov. 17. vers. 25., *&* לְיוֹלַדְתֶּהּ, Cant. 6. v. 9., genitrici suæ: *Plur. cum præfix.* הַיֹּלְדוֹת quæ pepererunt, pepererint, Jerem. 16. v. 3. *Particip. Paul cum præfix.* הַיִּלּוֹד, 1. Reg. 3. vv. 26. 27., natus, genitus, filius, infans; *Constr.* יְלוּד natus. *Vide infra nomina*: *Plur.* הַיִּלּוֹדִים nati. *Infin.* יְלֹד parere, Job 15. v. 35., *& imperfectè* לֶדֶת Genes. 16. v. 16. *Cum præfix. in eadem forma*, בְּלֶדֶת in pariendo, *Vulgat.*, quando peperit, Genes. 16. v. 16., לָלֶדֶת ad pariendum, Genes. 4. v. 2., *inde contractum* לַלֹּת, 1. Sam. 4. v. 19., ad pariendum, *LXX. vertunt* τοῦ τεκεῖν ut pareret; *Vulgat. habet*, vicina erat partui; מִלֶּדֶת a pariendo, Genes. 16. vers. 2., *cum affix.* לְלִדְתִּי parere me, 1. Reg. 3. v. 18., לְדִתָּהּ parere eam, Genes. 38. v. 27., בְּלִדְתָּהּ in parere eam, cum pareret, Genes. 35. v. 16., לְדִתְנָה, Job 39. v. 2., parere eas, *vel* (tempus), quo pariunt ipsæ. *Futur.* אֵלֵד pariam, Gen. 18. v. 13., תֵּלְדִי paries, Genes. 3. v. 16., מַה־יֵּלֶד יוֹם, Prov. 27. v. 1., quid pariet dies; *Sed* יֵלֶד *vide inter nomina*: *Plur. cum Nun paragog.*, *& in pausa*, יֵלֵדוּן genuerint, Hose. 9. v. 16., וַתֵּלַדְנָה, Ezech. 23. vers. 4., *& absque* ה *finali*, וַתֵּלַדְןָ, Genes. 30. vers. 39., & pepererunt. *Niph. Præter.* אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ qui natus est ei, Paralipom. 3. v. 1., נוֹלְדוּ־לוֹ nati sunt ipsi, 1. Paralipom. 3. v. 5., *&* 20. v. 8., *ex forma Niph.*, *& Pyh. Partic.* נוֹלָד, 1. Reg. 13. v. 2., *&* הַנּוֹלָד־, Genes. 21. v. 3., genitus, natus, qui nascitur; *Plural.* הַנּוֹלָדִים qui nati sunt, Gen. 48. v. 5. *Infinit.* בְּהִוָּלֶד־לוֹ cum natus esset ipsi (Isaac), Genes. 21. v. 5., הִוָּלְדוֹ nasci eum, Eccles. 7. vers. 1., הִוָּלְדָהּ nasci eam, Hose. 2. v. 5. *Futur.* אִוָּלֵד nascar, natus sum, Job 3. v. 2., וַיִּוָּלֵד & natus est, Genes. 4. v. 18., *Plur.* יִוָּלְדוּ nascentur. *Pih.* יִלֵּד parere fecit, obstetricavit; *Partic. loco nominis*

minis, הַמְיַלֶּדֶת parere faciens, *id est*, obstetrix, Genes. 35. v. 17. *Plural.* הַמְיַלְּדֹת obstetrices, Exod. 1. v. 17. *Infinit.* בְּיַלֶּדְכֶן obstetricantibus vobis, Exod. 1. v. 16. *Pyh. Præter.* יֻלַּד־בֵּן natus est filius, Genes. 4. v. 26., *&* יוּלַּד natus est, Judic. 18. v. 29., *& in pausa, cum* ה *articulo, vim* Relativi *habente*, הַיּוּלָּד qui natus est, Judic. 13. v. 8., *Fœmin.* יוּלְּדָה nata est, Genes. 24. v. 15. *Plural.* יֻלְּדוּ, Genes. 6. vers. 1., *& in pausa*, יֻלָּדוּ, Psalm. 90. v. 2., geniti, nati sunt; יֻלַּדְתֶּם nati estis, Jerem. 22. v. 26., יֻלַּדְתִּי genitus fui, Jerem. 20. v. 14. *Hiph.* הוֹלִיד genuit, peperit, parere fecit, *proprie virorum* : *Præt.* וְהוֹלִידָהּ facit, ut pariat ipsa, Isai. 55. v. 10., הוֹלַדְתָּ genuisti, genueris, Genes. 48. v. 6. *Particip.* אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד, Isai. 66. vers. 9., an ego, qui gigno ? *Sed rectius Vulgat.*, *aliique ibidem reddunt*, si ego, qui generationem cæteris tribuo; *Plural.* הַמּוֹלִידִים gignentes, Jerem. 16. vers. 3. *Vide postea inter nomina* מוֹלֶדֶת, מוֹלֶדֶת *cum eorum affix. Infin.* וְהוֹלִיד אָוֶן & pariendo mendacium, Isai. 59. v. 4., *cum affix.* הוֹלִידוֹ gignere eum, Genes. 5. v. 4. *Imper. plural. m.* וְהוֹלִידוּ & gignite, Jerem. 29. v. 6. *Futur.* אוֹלִיד gignam, Isai. 66. v. 9., יוֹלִיד, gignet, *Hoph. Infinit.* יוֹם הֻלֶּדֶת die nasci, *vel* nativitatis, *id est*, quo natus fuit (Pharao), Genes. 40. vers. 20., בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אֹתָךְ in die, qua nata es tu, Ezech. 16. v. 4. *Hithp. Futur.* וַיִּתְיַלְדוּ & natales suos professi sunt, Num. 1. v. 18., *Vulgat.*, recensentes. *Vide quæ sequuntur*.

יֶלֶד *masc.* Puer, puerulus, natus, *recens proprie*, Exod. 2., *& inde ad majorem ætatem quoque transfertur, ut* Genes. 37. v. 10., *&* 32. v. 22., Ruth. 1. v. 5. *Cum sit sermo de* bestiis, יֶלֶד *est* pullus: *Plural.* יְלָדִים nati, Sam. 1, v. 2., וִילָדִים, Esdr. 10. v. 1., *&* וְהַיְלָדִים, Nehem. 12. v. 43., & pueri. *Constr.* יַלְדֵי פֶשַׁע filii defectionis, Isai. 57. v. 4., *Et cum* Pathach *ab initio*, וְיַלְדֵי זְנוּנִים & natos scortationum, Hos. 1. v. 2., *cum præfix.* מִיַּלְדֵי de pueris, de infantibus, Exod. 2. v. 6., יְלָדַי nati, pueri mei, Genes. 30. v. 26., יְלָדָיו natos suos, Gen. 32. v. 23., *& absque* Jod, יְלָדָו pulli ejus, Job 38. v. 41., וִילָדֶיהָ pueri ejus, Genes. 33. vv. 2. 7, וְיַלְדֵיהֶם & nati, parvuli eorum, Job 21. v. 11., יַלְדֵיהֶן catuli eorum, Isai. 11. v. 7., וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת

וְאֶת־

וְאֶת־יַלְדֵיהֶן & posuit ancillas, & liberos earum, Gen. 33. vers. 2. *Fœm.* יַלְדָּה puella, *tam parvula, quam grandior, ut de Dina*, Genes. 34. v. 4. *Plural.* יְלָדִים וִילָדוֹת pueris, ac puellis, Zach. 8. v. 5.

יָלָד, *& in pausa*, יָלֶד *m.*, 2. Sam. 6. v. 23., *ubi Massor. habet*, וָלָד (*prima rad.* Jod *mutata in* Vau); *ita* וָלָד, Genes. 11. vers. 30., proles. *Sed vide hæc supra in litera* Vau.

יָלִיד *m.* Natus. *Construt.* יְלִיד בַּיִת natus domi, vernaculus, Genes. 17. vers. 12. *Plural. construct.* יְלִידֵי בֵיתוֹ natos domus suæ, Genes. 17. vers. 23., *cum præfix.* בִּילִידֵי, 2. Samuel. 21. vers. 16., *&* בִּילִדֵי, 2. Samuel. 21. vers. 18., in natis, inter natos.

יִלּוֹד *m.*, *& cum præfix.* הַיִּלּוֹד Natus *recens*, Exod. 1. v. 22. *Plur.* הַיִּלֹּדִים nascentes, nati, Jos. 5. v. 5.

יַלְדוּת *f.* Juventus, adolescentia, pueritia, Eccles. 11. v. 10. *Cum affix.* בְּיַלְדוּתֶךָ in juventute tua, Eccles. 11. vers. 9., מֵרֶחֶם מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ, Psalm. 110. v. 3., ex utero auroræ, *id est, summo mane erit* tibi ros juventutis tuæ; *Hic autem* juventus, *auctoribus Guarin, Joa. Simone, aliisque, metonymice sumitur pro* hominibus juvenilis ætatis, *id est, pro* pueris, *&* puellis, *pro* juvenibus electis, *ita ut sensus sit, nascetur tibi juventus, sive populus instar roris guttarum innumerabilis*; *Pagninus habet*, ex utero, *&* ab aurora tibi ros nativitatis tuæ: *At LXX. sunt ita interpretati*, ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε, *Vulg.*, ex utero ante luciferum genui te; *nam pro* מִשְׁחָר aurora, *legebant* מִשַּׁחַר ab aurora, *vel* ante auroram, *sive* luciferum; *& pro* יַלְדֻתֶךָ juventutis tuæ, *legebant* יְלִדְתִּיךָ genui te.

לֵדָה *f.* (*pro* ילדה) Partus, genitura, pariens: כְּמוֹ אֵשֶׁת לֵדָה, Jerem. 13. v. 21., quasi, sicut mulieris partus; *vel juxta LXX.*, *& Vulg.*, quasi mulierem parturientem; *cum præfix.* לָלֶדֶת, 2. Reg. 19. v. 3., ad partum; *LXX. reddunt*, τοῦ τεκεῖν ad pariendum; *Vulg.* parturiens; *& apud* Isai. 37. v. 3., *idem Vulgat. vertit*, pariendi; מִלֵּדָה, Hos. 9. v. 11., a partu.

מְיַלֶּדֶת *f.* Obstetrix, *ut supra in Pihel*.

מוֹלֶדֶת *fæm.* Nativitas, generatio, cognatio: patria, locus, ubi

ubi quis genitus, *sive* natus est: *Item metonymice* proles, progenies, popularis, cognatus, *in eadem* patria natus: מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ genitæ domi, aut genitæ foris, Levit. 18. v. 9., *ita & v.* 11. *Cum præfix.* וְאֶל־מוֹלַדְתִּי, & ad cognationem meam, Genes. 24. v. 4., & ad patriam meam, Num. 10. v. 30., וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי & de terra nativitatis meæ, Genes. 24. v. 7., בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי, Esth. 8. v. 6., in interfectionem, perditionem populi mei, cognationis meæ; וּמוֹלַדְתְּךָ, Genes. 48. vers. 6., & progenies, proles tua; *Vulg. vertit*, reliquos autem; *ubi sensum, non verbum, est sequutus*; אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ ad terram nativitatis tuæ, Genes. 31. v. 13., וּלְמוֹלַדְתְּךָ, Genes. 32. v. 10., *& in pausa* וּלְמוֹלַדְתֶּךָ, Genes. 31. vv. 3. 13., & in patriam tuam, & in locum nativitatis, & ad patriam tuam, ad generationem tuam, in terram nativitatis tuæ; וּמִמּוֹלַדְתְּךָ & de cognatione, de patria tua, Genes. 12. vers. 1., בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ in terra nativitatis suæ, Gen. 11. v. 28., Jerem. 22. v. 10., מוֹלַדְתָּהּ patriam suam, Esth. 1. vv. 10. 20., אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם. Ezech. 23. v. 15., terræ nativitatis eorum, *& juxta Vulgat.* terræ (Chaldæorum), in qua orti sunt; מוֹלַדְתֵּנוּ nativitatis, cognationis nostræ, Jerem. 46. v. 16., וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ & de cognatione, de progenie nostra, Genes. 43. v. 7. *Plural. fœm. cum affix.*, וּמֹלְדֹתַיִךְ, *&* וּמוֹלְדוֹתַיִךְ, Ezech. 16. vv. 3. 4., & genituræ, generationes tuæ; *Vulgat. habet*, & generatio tua; *Item* & quando nata es.

תּוֹלְדוֹת *plur. fœm.* Generatio, genitura, cognatio, nativitas, majores, posteri, ætas, ordo nascendi, alicujus rei gestæ historia secundum ordinem temporis, ætatis, *aut* sæculi: אֵלֶּה תוֹלְדוֹת, Genes. 2. v. 4., istæ sunt generationes, *videl.*, hæc est historia creationis (cœli, & terræ); *cum præfix.*, *& affix.* לְתֹלְדֹתָיו ad generationes, secundum familias suas, 1. Paralipom. 26. v. 31., כְּתוֹלְדֹתָם, Exod. 28. v. 10., juxta generationes suas; *Vulg.*, *aliique habent*, juxta ordinem nativitatis eorum.

יָלָה, *Inde, ut Joa. Simoni videtur, est futur.* תֵּלֶה; *Sed hoc vide in* להה.

ילך Ivit, ambulavit, profectus, progressus est, accessit, processit, abivit, *pro diversa structura, quam vide supra in synonym. verbo* הָלַךְ. *Præter.*, *& utrumque Partic. inusitata sunt. Infin.* לְבִלְתִּי־לֶכֶת ad non ire, *id est*, ut non iret, sequeretur, 1. Reg. 11. vers. 10. *Cum præfix.* וּבְלֶכֶת & in eundo, dum irent, Ezech. 1. v. 19., לָלֶכֶת, Genes. 11. v. 31., *& in pausa* לָלָכֶת, Eccles. 1. v. 7., ire, ad eundum, *Vulgat. vertit*, ut iterum fluant; מִלֶּכֶת, 1. Samuel. 30. v. 21., ab eundo, ne, ut non irent; *Vulg. habet*, nec sequi potuerant; *cum præfix.*, *& affix.* בְּלֶכְתּוֹ cum iret ipse, 1. Sam. 9. v. 9., וּבְלֶכְתְּךָ & in eundo te, *Vulgat.*, & ambulans, Deuteron. 6. v. 7., בְּיוֹם לֶכְתִּי, 1. Reg. 2. v. 8., in die ire me; *Vulg.* quando ibam; וּבְלֶכְתָּם, 2. Paralipom. 24. vers. 25., & in ire eos, & abeuntes; בְּלֶכְתָּן, Ezech. 1. v. 9., in ire ipsa, cum irent, cum ambularent, cum incederent. *Imperat.* לֵךְ, *& sequente* Makkaph לֶךְ־ ito, abi, veni; *item* age; *nam hic Imperativus sæpe est etiam* adhortantis *particula*. *Cum præfix.* וְלֵךְ בְּשָׁלוֹם & ito in pace, Sam. 29. v. 7. *Cum* ה *paragog.*, לְכָה אִתָּנוּ ito nobiscum, Num. 10. v. 29. *Hæc forma ter absque* ה *paragog. occurrit*, לְךָ נָא אִתִּי veni quæso mecum, Num. 23. v. 13., *sic* Judic. 19. v. 13., 2. Paralipom. 25. vers. 17. *Fœm.* וּלְכִי, 2. Reg. 8. v. 1., *& in pausa*, לֵכִי, Exod. 2. v. 8., ito, vade: *Plur. m.* לְכוּ, *& in pausa*, לֵכוּ ite, agite; *fœmin.* לֵכְנָה, Ruth. 1. v. 8., *& sublato* ה *finali*, לֵכְןָ, Ruth. 1. v. 12., ite. *Futur.* אֵלֵךְ; *sequente* Makkaph, אֵלֶךְ־; *cum* ה *paragog.*, אֵלְכָה; *in pausa*, אֵלֵכָה; *& semel cum prima radicali* Jod *expressa*, אֵילְכָה, Mich 1. v. 8., ibo; *cum præfix.* ה *interrog.*, הַאֵלֵךְ num ibo? Exod. 2. v. 7., 1. Samuel. 23. v. 2., 1. Reg. 22. v. 6., הֲתֵלֵךְ num ibis, iturusne es? 1. Reg. 22. vers. 4. *Fœm.* תֵּלְכִי ibis; תֵּלְכִי *vide in plur.*, הֲתֵלְכִי an ibis, an itura es? Genes. 24. vers. 58., יֵלֵךְ, *vel* יֵלֵךְ ibit; הֲיֵלֵךְ an ambulaturus sit? *Vulgat. reddit*, utrum ambulet, Exod. 16. v. 4., וְיֵלֵךְ Job 27. v. 21., & ibit; *Vulgat. habet*, & auferet; וַיֵּלֵךְ, *&* וַיֵּלֶךְ & ivit, abivit: *Plural.* נֵלֵךְ; *sequente* Makkaph נֵלֶךְ־; *cum* ה *paragog.* נֵלְכָה, *& in pausa*, נֵלֵכָה ibimus; הֲנֵלֵךְ an ibimus, an ire debemus? 1. Reg. 22. v. 15., תֵּלְכוּ; *in pausa* תֵּלֵכוּ; *cum* ן *paragog.*

ragog. תֵּלְכוּן ; *& fem.* תֵּלַכְנָה ibitis ; תֵּלֵכוּ , Jerem. 6. vers. 25., (*ubi Massorethæ monent , legendum* תֵּלְכוּ) ibitis ; יֵלְכוּ , *in pausa* , יֵלֵכוּ , *& cum* ן *paragog.* , *ac in pausa* יֵלֵכוּן ibunt ; *cum præfix.* הֲיֵלְכוּ an ambulaturi sunt ? *sive* numquid ambulabunt ? Amos 3. v. 3. *Hiph.* הוֹלִיךְ ire , abire fecit , duxit , abduxit , deduxit , eduxit , attulit , detulit , pertulit , *&c. Præter. cum affix.* הוֹלִיכְךָ , *& secundum alia exemplaria,* הוֹלִיכֲךָ , Deuteron. 8. v. 2., deduxit te ; וְהוֹלִיכוֹ & ducit eum , Proverb. 16. v. 29. , וְהוֹלִיכָם & deducit , cum educeret eos , Isai. 48. v. 21., וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים & deducam cæcos , Isai. 42. vers. 16. *Particip.* הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ qui deduxit nos , Jerem. 2. v. 6., *cum præfix.* לְמוֹלִיךְ ducenti , qui duxit , traduxit , Psalm. 136. v. 16., הַמּוֹלִיכְךָ qui duxit te , *sive* ductor tuus fuit , Deuteron. 8. v. 15. ; *&* מוֹלִכֵךְ ducens te , Jerem. 2. v. 17. *Plur.* מוֹלִכוֹת deferentes , Zach. 5. v. 10. *Infinit.* לְהֹלִיכוֹ ad deducendum eum , 2. Paralipom. 36. v. 6. *Imperat. cum expressa prima radicali* Jod , *ut in Kal* , הֵלִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד abduc puerum hunc , Exod. 2. v. 9. וְהוֹלֵךְ , Num. 17. v. 11., *alias* , 16. v. 46., defer ; *quibusdam tamen est particip. præsens in Kal ab* הלך ; *unde Vulgat. ibidem vertit* , pergens : *Plural.* הֹלִיכוּ ducite , 2. Reg. 17. v. 27. *Futur.* אָנָה אוֹלִיךְ quo pergere , abire faciam ? 2. Samuel. 13. v. 13. , וָאוֹלֵךְ & deduxi ; *cum* ה *paragog.* וְאוֹלִיכָה & deducam ; *Cum affix.* אוֹלִיכֵם deducam eos , Jerem. 31. v. 9. , יוֹלֵךְ יוֹלִיךְ ducet , ducat , Deuteron. 28. v. 36. , יוֹלִיךְ perferet , Eccles. 10. v. 20. , Jerem. 32. v. 5. , יוֹלֵךְ , וַיּוֹלֶךְ , *&* וַיֹּלֶךְ & duxit ; שֶׁיֹּלֵךְ quod deferat , Eccles. 5. v. 14. , *cum affix.* וַיּוֹלִיכֵנִי & deduxit me ; יוֹלִיכֵם abire facit eos , Psalm. 125. v. 5., וַיּוֹלִיכֵם & deduxit eos , Psalm. 106. v. 9. *Plural.* וַיֹּלְכוּ & deduxerunt , 1. Reg. 1. vers. 38. , *cum affix.* וַיּוֹלִיכֻהוּ & deduxerunt eum , 2. Paralipom. 33. v. 11. *Vide supra in* הלך.

ילל Ejulavit , ululavit : *occurrit tantum in Hiph.* הֵילִל *Præter.* וְהֵילִל & ejulabit (omnis habitator terræ) , Jerem. 47. vers. 2. *Vide supra* הָלַל , *& quæ inde dimanant* , הֵילִל , הולל , *&c. pag.* 229., 230., 231. *Imper.* הֵילֵל בְּרוֹשׁ ejula abies , Zachar. 11. v. 12. *Fæm.* הֵילִילִי ejula , ulula , Jerem. 49. v. 3. , הֵילִילִי , Jerem. 48. vers. 20. , *ubi Massorethæ habent in plur.* הֵילִילוּ

הֵילִילוּ ejulate, ululate; *ita in plur. occurrit*, Isai. 13. v. 6., *&c. Futur.* אֲיֵלִיל Jerem. 48. v. 31., *& cum* Jod *quiescente*, יְיֵלִיל אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה plangam, & ejulabo, Mich. 1. v. 8., *pro* יְיֵלִיל ejulabit, Isai. 15. vv. 2. 3. *Plural.* יְיֵלִילוּ; *& cum characteristica conjugationis expressa*, יְהֵילִילוּ ejulabunt Isai. 52. v. 5. *Vide quae sequuntur*.

יְלֵל *m.*, Deuteron. 32. vers. 10., ejulatus; *LXX. est*, καῦμα æstus; *Vulg.*, horror.

יְלָלָה *f.* Ululatus, ejulatus, Sophon. 1. vers. 10. *Construct.* יִלְלַת הָרֹעִים ejulatus pastorum, Zachar. 11. v. 3., וִילְלַת, Jerem. 25. vers. 36., *pro* וְיִלְלַת. *Cum affix.* יִלְלָתָהּ ejulatus ejus, Isai. 15. v. 8.

אַלְלַי Væ, Hei, *ejulatus vox*: אַלְלַי לִי hei mihi, Job 10. v. 15, *& sic* Mich. 7. v. 1., *&* Aleph *est loco primae radicalis* Jod, *ut R. Mosche Kimchi scribit*.

אֵילָם, אֵלִם, אֵילִם, אֵילָמָה *vide supra pag.* 28. 39. 40.

אֵילָן, אֵילָנָא, אֵילָנָה *Vide supra in* אֵלָן *pag.* 40.

אֵילוֹן *Vide supra in* א. *pag.* 28. 29., *vide etiam pag.* 40.

יָלוֹן Jalón, *&* Jelon, *nom. propr. filii Esdrae*, 1. Paralip. 4. v. 17.

ילף *Radix inusit. Inde est* יַלֶּפֶת *f.*, Levit. 21. v. 20., 22. v. 22., scabies saniosa, *vel* sicca. *Prisci Hebraeorum sapientes scribunt, fuisse* חֲזָזִית הַמִּצְרִית speciem ulceris purulenti, & fœtidi Ægyptiaci. *Item, dixit Resch Lakisch*: *quare vocatur nomen ejus* יַלֶּפֶת? *Propterea* שֶׁמְּלַפֶּפֶת quod adhæret, וְהוֹלֶכֶת & serpit usque *ad diem mortis*, *Cod. Talmudico Bechoroth, fol.* 41. 1., *sic deducitur a Rabbinico, Chald.* לְפַף conjungere, involvere. *LXX. est* λειχὴν, *Vulg.*, impetigo. מְלַפְּפוּ *vide supra pag.* 32.

יֶלֶק *Vide in* לקק.

ימא *m. Chald. emphat. significat idem ac Hebr.* יָם mare, Dan. 7. v. 3. *Cum praefix.* לְיַמָּא in mare, Dan. 7. v. 2. *Vide supra* יוֹמָא *pag.* 429.

יְמוּאֵל Jamuél, *juxta Vulg.*, *nom. propr. filii Simeonis*, Genes. 46. v. 10.

ימה *Radix Hebraeis inusit.*, *Arab. cum* He *mobili* caluit, ferbuit (*dies*). *Inde, ut* Joa. *Simoni videtur, sunt* יָם, יוֹם, יוֹמָם, *de quibus supra pag.* 427. 428. 429., *vide etiam pag.* 450. 451.

יִמְלָה Jemlá, *nom. propr. patris Michaeæ prophetæ*, 1. Reg. 22. vv. 8. 9.

יַמְלֵךְ Jemléch, *nom. propr. cujusdam principis*, 1. Paralipom. 4. verf. 34.

ימם *Radix inufit. Sed apud Arabes, teste Joa. Simone, latine fonat*, intendit *aliquid*, confluit, convertit fe *ad aliquid*. *Inde est*

יָם *masc. proprie* Fluxus, *sive* conversio aquarum, *id est*, quo aquæ confluentes tendunt, & fe convertunt: *Hinc* יָם mare, *quo omnes aquæ confluunt, ut habet* Ecclef. 1. v. 7. *Semper scribitur cum* Kametz, *nisi sit cum sequente* סוּף *conjunctum*; *tunc enim habet* Pathach. *Hac autem ipsa dictione* יָם *in facris Scripturis designantur*: I. Lacus, stagnum; *Sunt enim magna aquarum conceptacula*: II. Vas, *sive* labrum magnum, *illud, videl., æneum, quod erat in templo Salomonis, in quod, testibus Judæis, aqua ex fonte Etham per siphones confluebant, quo sensu fœmininum reperitur*, 2. Regum 16. verf. 17. III. *metonymice* Plaga occidentalis, occidens, *respectu maris ad occidentem terræ Canaan siti*: *semel* plaga australis, meridies, *respectu situs* maris rubri, Pfalm. 107. v. 3. *Hinc sunt* יָם הַמֶּלַח mare falis, *id est*, falsum, Gen. 14. v. 3., יָם וְדָרוֹם, Deuter. 33. v. 23., mare, *id est*, occidentem, & meridiem (possidebit); וְהַיָּם, 1. Reg. 7. v. 25., & mare, *id est*, vas æneum, labrum *magnum*; הַיָּם הָאֶחָד, 2. Reg. 25. v. 16., lacum unum, mare unum, *id est*, labrum unum. *Cum* ה *locali*, יָמָּה, Genef. 28. v. 14, Exod. 26. v. 22., Num. 2. v. 18., Ezech. 48. v. 17., verfus mare, in mare; *Vulg., aliique vertunt*, ad occidentem, ad occidentalem plagam; יָמָּה סּוּף, Exod. 10. v. 19., in mare algofum; in mare rubrum; וּגְבוּל יָם הַיָּמָּה הַגָּדוֹל, Jof. 15. v. 12., & terminus occidentalis ad mare magnum: *Cum præfix.* בַּיָּם, & בְּיָם in mare, in mari; הֲיָם numquid mare? Job 7. verf. 12., כַּיָּם ficut mare; לַיָּם, & לְיָם mari; מִיָּם & a mari; מִיַּם־סוּף וְעַד־יָם פְּלִשְׁתִּים, Exod. 23. verf. 31., a mari algofo, a mari rubro usque ad mare Palæstinorum; לַיָּמָּה verfus mare: *Cum affix.* יַמָּה mare ejus, Jerem. 51. v. 36. *Plural.* יַמִּים maria, Genef. 1. v. 10. *Vide supra* יוֹם *in plurali. Sed* הַיְמִם *vide infra in radic.* יָמִים.

Cum

Cum præfix. בַּיַּמִּים in maribus; מִיַּמִּים a maribus.

יָמִּם *Vide supra* יוֹם *in plural. Item* יֹמָם *vide supra post* יוֹם, *pag.* 429.

יֵמִים *m. plural., Unde cum præfix.* הַיֵּמִם, Genes. 36. v. 24., muli, *quorum inventor fuit Hana, asino nempe ad equam admisso. Verum contra sentiunt multi alii Interpretes; quia, ut est Bocharto* de anim. sac. *part.* 1. *l.* 2. *c.* 21. *animadversum, Orientalium nemo unquam* mulos *appellavit* Jemim; *&* mulorum *in Palæstina nulla mentio usque ad tempora Davidis. Hinc idem Auctor arbitratur,* הַיֵּמִם *idem esse ac* אימים, *aut* אמים, Aleph, *&* Jod *omissis;* אֵימִים *autem sunt* Emæi, *populi videl. gigantea forma, atque Horreis, quibus imperabat Sebeon pater Hana, qui* יֵמִים *invenit, vicini. Certe* יֵמִם *ab Onkeloso appellantur* גִּבָּרַיָּא gigantes; *& Samaritanus textus habet* Emim, *id est,* Emæos. *Græci vocem Hebraicam retinuerunt; nam LXX., & Theod. vertunt,* Ἰαμεὶν; *Aquil. autem, & Sym. habent* Ἐμὶμ: *At Vulg.* aquas calidas *transtulit; quæ expositio, inquit Joa. Simon in Lexic., origini vocis respondet, nec rei circumstantiis repugnat: inventio enim* thermarum, *&* aquarum medicinalium *res omnino memoratu digna est, & ut plurimum in locis desertis per animalia accidere solet. Defendunt istam Vulgati sententiam Scacchus in* Myrothec., *& Joseph Pasinus in* Dissertat. Polemic. *pag.* 130.

ימן *in Kal. inusit; unde Hiph.* הֵימִין, *aut* הֵמִין, (*quod quibusdam formatum videtur ab nom.* יָמִין, *quod mox sequitur*) dexteram petiit, ad dexteram flexit, dextera egit, usus est. *Particip. plur. m.* מַיְמִינִים וּמַשְׂמְאִלִים, 1. Paralip. 12. v. 2., dexterantes, dexteram petentes, & sinistram; *Alii vertunt,* dextera agentes, utentes & sinistra; *Vulgat. habet,* & utraque manu (fundis saxa) jacientes. *Infinit.* לְהֵמִין וּלְהַשְׂמִיל, 2. Sam. 14. v. 19., ire, abire ad dextram, & ad sinistram; *Vulgat. vertit,* (nec) ad sinistram, (nec) ad dexteram est: *Imperat. fœmin.,* הֵימִינִי dexteram pete, vade, converte te ad dexteram, Ezech. 21. v. 21. *Futur. cum* ה *paragog.* וְאֵימְנָה & dexteram petam, & ad dexteram ibo, dexteram tenebo, Gen. 13. v. 9. *Plur.* תַּאֲמִינוּ, Isai. 30. v. 21., *ubi* א *est loco primæ rad.* Jod, dexteram petetis, ad dexte-

dexteram declinetis, eatis. הֵימִן, מְהֵימַן, *&c. vide supra in* אֲמַן *Chaldaic., vide etiam* אָמַן *Hebr., & quæ statim sequuntur nomina.*

הֵימִין *Chald.* Credidit, *vide supra in* אמן.

יָמִין *fœm.* Dexter, dextera, dexterum: dexterum latus, dextera manus: שׁוֹק הַיָּמִין armum dexterum, Exod. 29. v. 22., עֵין יָמִין oculum dexteri, *scilic.* lateris, *nam* עֵין *est Construct.*, 1. Sam. 11. v. 2., עַל־יָמִין ad dexterum latus, dexteram, Genes. 24. v. 49., וַתֹּחֶז יַד־יְמִין יוֹאָב & tenuit manum dexteri lateris Joab, 2. Sam. 20. v. 9., *hic* יד *est construct., ut &* יְמִין. *Item* auster, meridies, *quasi* plaga dextera, Psalm. 89. v. 13. *Nam a situ* orientis, *quæ anterior pars, vel plaga vocatur*, meridionalem *appellant* יָמִין dexteram; septentrionalem, שְׂמֹאל sinistram; *&* occidentalem אָחוֹר posteriorem: *Constr.* יְמִין *ut ante*: *Cum affix.* בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ me sustentat dextera tua, Psalm. 63. v. 9., בִּימִינָן, *fœm.* בִּימִינָהּ in dextera ejus, שֵׁב לִימִינִי sede ad dexteram meam, Psal. 110. v. 1., מִימִינִי a dextera mea, מִימִינוֹ a dextera ejus; מִימִינְךָ, *& in pausa*, מִימִינֶךָ, *& fœm.* מִימִינֵךְ a dextera tua; וִימִינָם & dextera eorum.

יְמָנִי *m.* Dexter: הָעַמּוּד הַיְמָנִי columnam dexteram, 1. Reg. 7. v. 21. *Fœm.* יָדָם הַיְמָנִית manus eorum dextera, Exod. 29. v. 20.

תֵּימָן *m.* Auster, meridies, Job 39. v. 29.: *Metonymice* ventus australis, *& sic fœmininum est*, Cantic. 4. vers. 16., *sed* תֵּימָן, Psalm. 78. v. 26., *LXX., Vulg., & alii sunt interpretati*, (induxit in virtute sua) Africum, *scilic.*, ventum, *qui ex opposito* Euri *flat*: *Cum præfix.* הַתֵּימָן austri; וּלְתֵימָן & austro, Isai. 43. v. 6., לְתֵימָן ad, versus Austrum, Job 39. vers. 26., מִתֵּימָן a meridie, ad meridiem, Jos. 13. v. 6. *Cum* ה *locali*, תֵּימָנָה meridiem versus, Num. 2. v. 10. *Notandus autem locus* Exod. 26. v. 18., *ubi occurrit* תֵּימָנָה *post alterum synonymum, videl.*, נֶגְבָּה, *explicandi gratia.*

יָמִין Jamín, *aut* Jemín, *nom. propr. virorum*, Genes. 46. vers. 10., 1. Paralipom. 2. v. 27., 4. v. 24.

יָמִינִי Jaminí, *Vulgat.*, Jaminitæ, *nom. propr. posterorum Jamin.*

יְמִינִי Jeminí, *aut* Jaminí, *nom. propr. virorum de Tribu Benjamin*, 1. Sam. 9. v. 1., 2. Sam. 16. v. 11., *&c.*

יִמְנָה Jemná, *nom. propr. viror.*, Gen. 46. v. 17., 2. Paral. 31. v. 14.

יִמְנָע Jemná, *nomen propr. filii Helem*, 1. Paralipom. 7. v. 35.

ימר Extulit, *Joa. Simone auctore; unde Hitbp. Futur.* תִּתְיַמָּרוּ, *quod vide in* אָמַר. *Cum affix.* יֹמְרוּךָ, Psal. 139. v. 20., obloquentur tibi, dicunt, loquuntur de te, *vel* contra te; *spectat ad Rad.* אמר; *estque contractio, sublato* א. *Huc quoque refert Kimchi ex Hiphil* הֲהֵימִיר, Jerem. 2. v. 11., *ut sit formæ* הֵיטִיב. *Vide de eo* מור. תִּימָרָה: *Plural.* תִּימְרוֹת *vide postea in* תמר.

יִמְרָה Imrá, *Vulg.*, Jamrá, *nom. propr. viri*, 1. Paralip. 7. v. 36.

ינה Oppressit, *vel* vi, *vel* fraude, fraudem fecit, defraudavit, damnum dedit. *Particip. fœmin. cum præfix.* הַיּוֹנָה, Jerem. 25. v. 38., 46. v. 16., 50. v. 16., Joel. 3. v. 1., opprimens; *Vulg. ibique est*, columba; *LXX. varii in hac voce sunt*; *Aliud vide infra inter nomina. Futur.* נִינָם opprimamus eos, Psalm. 74. v. 8., *juxta Ab. Esram, & alios, quasi* נִינֶה אֹתָם; *Sed LXX. vertunt*, ἡ συγγένεια αὐτῶν, *Vulgat.* cognatio eorum; *Hieron.*, posteri eorum; *referebant propterea ad* נִין filius, posteritas, *quod vide suo loco. Hiph. Præter.* וְאֶבְיוֹן הוֹנָה & pauperem oppresserit, Ezech. 18. v. 12., וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ & viduæ vim faciunt in te, Ezech. 22. vers. 7. *Particip.* אֶת־מוֹנַיִךְ oppressores tuos, Isai. 49. v. 26. *Infinit.* לְהוֹנֹתָם ad opprimendum eos (de possessione ipsorum), Ezech. 46. v. 18., *id est*, per oppressionem eos ejiciendo de possessione sua. *Futur.* וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה & quemquam non oppresserit, Ezech. 18. v. 7. *Vide* יָנִי *in* נוא. *Cum affix.* תּוֹנֶנּוּ opprimes eum, Deuter. 23. v. 17. *Plur.* יוֹנוּ oppriment, opprimant; תּוֹנוּ opprimetis.

יוֹנָה *fœm.* Columba, *quasi* oppressioni, *&* prædæ *exposita*, שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה duos filios, *id est*, pullos columbæ, Levit. 12. vers. 8., כְּיוֹנָה פוֹתָה similis columbæ fatuæ, *sive* simplici, *quæ scilic. facilè in rete illabitur*, Hos. 7. v. 11. *Construct.* עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים de columba obmutescentiæ in locis longinquis, Psal. 56. v. 1. *Scribit hic R. Salomon: David de seipso sic loquitur, quod fuerit quasi* יוֹנָה אִלֶּמֶת columba muta procul a terra Israëlis apud Regem Achis,

ubi fratres Goliathi quærebant occaſionem occidendi ipſum, vide 1. Samuel. 21. v. 10. *Sed Ab. Eſra putat, fuiſse ſuave carmen, cujus initium fuerit* יוֹנַת, *&c. Chaldæus accipit* de Eccleſia Iſraëlis ſimili columbæ ſilentii, *&c. Cum affix.* יוֹנָתִי columba mea, Cant. 2. v. 14. *Plural. maſc.* עֵינַיִךְ יוֹנִים oculi tui ut columbarum ſunt, Cantic. 1. verſ. 5. *Conſtr.* כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת ſicut columbæ vallium, Ezech. 7. v. 16. *Vide ſupra poſt* יָוֵן *pag.* 429.

ינח *In Kal inuſit.*, *Unde Hiph.* הֵנִיחַ, *& abſque* Jod, הֵנַח Statuit, collocavit, depoſuit, impoſuit, repoſuit, manere fecit, reliquit, ſivit, omiſit, permiſit: *Præter.* לֹא הֵנִיחַ non permiſit, Pſal. 105. verſ. 14., אֲשֶׁר הֵנַח שָׁם quas collocaverat, *vel* reliquerat illic (Moſes), 1. Reg. 8. v. 9., וְהִנִּיחַ & reliquit, Num. 10. v. 9. *Cum affix.* וְהִנִּיחוֹ & ſtatuet eum, Deuteron. 26. v. 4., וְהִנִּיחָם & relinquet ea, Levit. 16. v. 23., Iſai. 14. v. 1., וְהִנַּחְתָּ & relinques; *cum affix.*, וְהִנַּחְתָּם & relinques eas (virgas), Num. 17. v. 14., וְהִנַּחְתּוֹ & relinques illud: וְהִנַּחְתִּי & collocabo; *cum affix.* וְהִנַּחְתִּיו & relinquam eam (gentem), Jerem. 27. verſ. 11. *Plural.* הֵנִיחוּ collocarunt, collocarant, 1. Samuel. 6. v. 18., Amos 5. v. 7., וְהִנִּיחוּ & relinquent, Pſalm. 17. v. 14., Ezech. 44. verſ. 19., *cum affix.* וְהִנִּחוּךָ & relinquent te; וְהִנַּחְתֶּם & collocabitis, Joſ. 4. verſ. 3., & dimittetis, Iſai. 65. v. 15. *Particip.* מֵנִיחַ לוֹ לִישׁוֹן ſinit, permittit ei dormire, Eccleſ. 5. v. 11. *Infin. cum præfix. & affix.* לְהַנִּיחוֹ relinquere eum, Num. 32. v. 15., לְהַנִּיחָם relinquere eos, Eſtr. 3. v. 8. *Imperat.* הַנַּח־לוֹ ſine illum, Hoſ. 4. verſ. 17., וְהַנַּח & colloca, Exod. 16. v. 33., Judic. 6. v. 20., *cum* ה *paragog.*, הַנִּיחָה ſine, dimitte, colloca; *Plural.* הַנִּיחוּ, *&* הַנִּחוּ ſinite, relinquite, deponite: *Futur. cum præfix.*, *& affix.*, שֶׁאַנִּיחֶנּוּ quod relinquam eum, Eccleſ. 2. v. 18., אַל־תַּנַּח ne dimittas, ne ſubtrahas, Eccleſ. 7. v. 7., *&* 10. verſ. 4., ne deſeras, ne dimiſeris; *& fœmin.* וַתַּנַּח & depoſuit, Geneſ. 39. v. 16., *cum affix.* תַּנִּיחֵנִי permittas me, Pſalm. 119. v. 121., תַּנִּחֵנוּ relinquas nos, Jerem. 14. v. 9., יַנִּיחַ relinquet, reliquum ſinat, Levit. 7. v. 15., יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים faciet ceſſare peccata multa, Eccleſ. 10. v. 4., וַיַּנַּח & reliquit, & dimiſit, Judic. 2. v. 23.

v. 23., & posuit, collocavit, Num. 17. v. 22., *cum affix.*, וַיַּנִּיחֵהוּ & collocavit, & posuit eum; וַיַּנִּיחֵם & collocavit eos. *Plural.* יַנִּיחוּ reponent; וְיַנִּיחוּ & deponent, Ezech. 40. v. 42., וַיַּנִּיחוּ & reposuerunt, & collocarunt, Exod. 16. v. 24., Num. 15. v. 34., 2. Reg. 17. v. 29., *cum affix.*, וְיַנִּיחֻהוּ & collocabunt eum, Isai. 46. v. 7., וַיַּנִּחֻהוּ & collocarunt eum, Gen. 19. v. 16., Levit. 24. v. 12., וַיַּנִּחוּם & posuerunt eos, Jos. 4. vers. 8., 6. v. 23. *Hoph. præter.* וְהֻנִּיחָה שָׁם & collocetur illic, Zachar. 5. vers. 11., *cum* Chirek *in medio ex forma Hiph. At Joa. Simon ibidem reddit*, & poni se sinet. *Quidam huc referunt illud* Thren. 5. v. 5., לֹא־הוּנַח־לָנוּ non data est requies nobis. *Particip.* מֻנָּח relictum (*spatium*), reliquum factum, *id est*, vacuum, area, Ezech. 41. v. 9., *cum præfix.* הַמֻּנָּח, qui relictus erat; *&* לַמֻּנָּח relicto, relictæ areæ, Ezech. 41. v. 11., *Vulg. utrobique vertit*, ad orationem, *sensum propterea expressit*; *nam locus, qui ibidem* derelictus *dicitur, in varios usus erat deputatus; potissimum autem* ad orationem, animi requiem, *&* Dei munera suscipienda *deputabatur*. *Vide infra suo loco* נוּחַ, נַחַת, *& quæ inde sequuntur*.

יָנוֹחַ Janóahh, *Vulgat.*, Janóe, *nomen propr. civitatis in Tribu Ephraim*, 2. Reg. 15. v. 29.

יָנוֹחָה *Idem ac supra, sed cum* ה *paragog.*, Jos. 16. v. 6.

יָנִים, *& juxta Massor.*, יָנוּם Janúm, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 53.

יִינַם, אִינַם *Vide supra in* אָיִן, *&* יַיִן *pag.* 30., 439.

אִינֶנָּה, אִינֶנּוּ *Vide in* אַיִן *pag.* 30.

ינק Suxit, lactavit: *Præter.* וְיָנַקְתְּ חֲלֵב & suges lac (gentium), Isai. 60. v. 16. *Particip.* יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי sugentem ubera matris meæ, Cantic. 8. v. 1., יוֹנֵק lactentem (cum viro cano), Deuteron. 32. vers. 25., כַּיּוֹנֵק sicut lactens: יוֹנֶקֶת, *vel* יֹנֶקֶת *f. vide infra post radic. Plural.* וְיֹנְקִים & lactentes; *construct.* וְיוֹנְקֵי & sugentes. *Futur.* אִינַק sugam, Job 3. v. 12., תִּינְקִי suges, Isai. 60. v. 16., יִינָק suget, Job 20. v. 16. *Hiph.* הֵינִיק lactare: *Præter.* הֵינִיקָה בָנִים lactavit filios, Genes. 21. vers 7. *Plural.* הֵנִיקוּ lactarunt, Thren. 4. v. 3. *Particip. fœm. loco nominis*, מֵינֶקֶת nutrix, Genes. 35. v. 8. *Cum affix.* וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ, 2. Paralip. 22. v. 11.,

11., *& absque* Jod, וְאֶת־מֵנִקְתּוֹ, 2. Reg. 11. v. 2., & nutricem ejus; מֵנִקְתָּהּ nutrix ejus, Genes. 24. v. 59. *Plural.* מֵינִיקוֹת nutrices, lactantes; *cum affix.* מֵינִיקוֹתַיִךְ nutrices tuæ, Isai. 49. v. 23. *Infinit. cum præfix.*, לְהֵינִיק ad lactandum, 1. Reg. 3. v. 22. *Imper. cum affix.* וְהֵינִקֵהוּ לִי & lacta, nutri eum mihi, Exod. 2. vers. 9. *Futur. cum affix.*, וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ, Deuteron. 32. v. 13., & sugere fecit eum, sugendum dedit ei mel; *Alii vertunt*, & lactavit, & nutrivit eum melle; *Vulg. habet*, ut sugeret mel; וְתֵינִק & lactet, Exod. 2. vers. 7., *cum* Vau *convers.*, וַתֵּינֶק & lactavit, 1. Sam. 1. v. 23., *& cum affix.* וַתְּנִיקֵהוּ & lactavit, & nutrivit eum, Exod. 2. v. 9.

יוֹנֶקֶת, *vel* יֹנֶקֶת *fœm.* Ramus, *proprie tener*, *sic dictus*, *quod succum arboris* exsugit: *Item Vulg. est*, germen. *Cum affix.* יוֹנַקְתּוֹ tener ramus ejus, Job 8. v. 16. *Plural. cum affix.* יֵלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו ibunt teneri rami ejus, Hos. 14. v. 7., *id est*, propagabunt, *vel* diffundent se.

יְנִיקוֹת *f. p. Idem*: *Cum affix.* רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו summitatem tenerorum ramorum ejus, Ezech. 17. v. 4.

יסד Fundavit, firmiter statuit, instituit, constituit. *Præter.* יָסַד אָרֶץ fundavit terram, Proverb. 3. v. 19. *Cum affix.* יְסָדָהּ fundavit eam, Psalm. 24. v. 2. *Fœmin.* יָסְדָה fundavit, Isai. 48. v. 13., יָסַדְתָּ; *& cum affix.* יְסַדְתּוֹ fundasti eum, Habac. 1. v. 12., יְסַדְתָּם fundasti ea, Psalm. 89. v. 12., וִיסַדְתִּיךְ & fundabo te, Isai. 54. v. 11. *Particip.* יֹסֵד firmans, fundans, Isai. 51. v. 13., Zach. 12. vers. 1. *Infinit.* וְלִיסֹד & ad fundandam (terram), Isai. 51. v. 16., *& cum* Dagesch, *quod alioquin post* Chirek *longum rarissimum*, לִיסּוֹד fundare, 2. Paralip. 31. v. 7. *Cum affix.*, *& præfix.*, בְּיָסְדִי in fundare me, quando fundabam, *sive* ponebam fundamenta, Job 34. v. 4., בְּיָסְדוֹ cum fundavit ipse, Esdr. 3. v. 12. *Niph.* נוֹסַד fundari: *Item* consultare. *Nam* consilia *rerum agendarum* fundamenta *sunt*: *Præter.* נוֹסְדוּ־יָחַד consultarunt simul, *sive* convenerunt in unum, Psal. 2. v. 2. *Infin.* בְּהִוָּסְדָם dum consultarent ipsi, Psalm. 31. vers. 14., לְמִן־הַיּוֹם הִוָּסְדָה inde a quo die fundata est ipsa, Exod. 9. v. 18., *& deficit* Mappik *in* ה. *Futur.* תִּוָּסֵד fundabitur, Isai. 44. v. 28. *Pih. Præter.* יִסַּד צִיּוֹן fundavit Tzionem, Isai.

Isai. 14. v. 32. כֵּן יִסַּד הַמֶּלֶךְ sic fundaverat Rex; Esth. 1. v. 8., *id est*, constituerat. *Cum affix.* יִסְּדָהּ fundavit eam, 1. Reg. 16. v. 34. *Infin. cum præfix.* לְיַסֵּד, 1. Reg. 5. v. 17., ad fundandum; *LXX. vertunt*, εἰς τὸν θεμέλιον, *Vulgat.* in fundamentum: *Futur. cum affix.*, *&* Nun *epenthet.*, יְיַסְּדֶנָּה fundabit eam, Jos. 6. v. 26. *Pih. Præter.* יֻסַּד בֵּית fundata fuit domus, 1. Reg. 6. v. 37. *Particip.* וּמְיֻסָּד & fundatum (lapidibus pretiosis), 1. Reg. 7. v. 10. *Hoph. Particip.* מוּסָד מוּסָּד fundationem fundatam, Isai. 28. v. 16. *Aliud vide inter nomina*. *Infinit.* עַל הוּסַד propter fundari (domum Domini), Esdr. 3. v. 11., *id est*, eo quod fundaretur: *vel est Infinit. loco Nominis, ut Ab. Esra scribit*, propter fundationem, *sensu eodem*. *Sic juxta quosdam*, וְאֵלֶּה הוּסַד hæc sunt fundari (Salomonis), 2. Paralip. 3. v. 3., *id est*, fundationes, fundamenta.

יִסֵּד *m.* Fundator: הִנְנִי יִסַּד ecce ego fundator sum, Isai. 28. v. 16. *At R. Salomon scribit, esse Præteritum, ac orationem esse defectam*, *pro* הִנְנִי הוּא אֲשֶׁר יִסַּד ecce ego sum ille, qui fundavit in Tzione, *&c.*

יְסוֹד *m.* Fundamentum, Exod. 29. v. 12. *Cum affix.* וְנִגְלָה יְסֹדוֹ & retegeretur fundamentum ejus, Ezech. 13. v. 14., יְסוֹדָם fundamentum eorum, Job 4. v. 19., 22. v. 16. *Plural. cum affix.* וִיסֹדֶיהָ & fundamenta ejus, Mich. 1. v. 6., *&* *fœmin.* יְסוֹדֹתֶיהָ & fundamenta ejus (destruentur), Ezech. 30. vers. 4.

יְסֻד *m.* *Idem*: יְסֻד, Esdr. 7. v. 9., (*ipse*) fundamentum *fuit ascensionis*; *LXX. vertunt*, ἐθεμελίωσε fundavit *ascensionem*, *hoc est, ut recte transtulit Vulgat.*, cœpit ascendere: *Fœmin. cum affix.* יְסוּדָתוֹ fundationem suam, fundamenta ejus, Psalm. 87. v. 1.

מַסַּד *m.* *Idem*: *Unde cum præfix.*, וּמִמַּסַּד & a fundamento, 1. Reg. 7. vers. 9.

מוּסָד *mast. Idem*: *Constr.* מוּסַד *ut supra in Hophal.*

מוּסָדָה *f.* *Idem*: מַטֵּה מוּסָדָה virga fundationis, *id est*, fundatissima, Isai. 30. vers. 32., *Vulgat. ibidem vertit*, (& erit transitus) virgæ fundatus. *Plur. constr.* מוּסְדוֹת הַצְּלָעוֹת fundamenta substructionum, *&* *juxta Vulg.*, fundata latera, Ezech. 41. v. 8., *ubi scribitur cum* Jod, *sed legendum juxta Massorethas per* Vau. מוּסָדוֹת

מוסְדוֹת *fœm. plur.* Fundamenta : וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת & lapidem pro fundamentis, Jerem. 51. v. 26. *Constr.* מוֹסְדוֹת תֵּבֵל fundamenta orbis, Psalm. 18. verf. 16. *Masc. constr.* מוֹסְדֵי הָרִים fundamenta montium, Deuteron. 32. v. 22.

יָסַךְ Unxit : *Futur.* לֹא יִיסָךְ ne ungito eo, Exod. 30. v. 32. *Convenit cum* סוּךְ.

יִסְכָּה Jeschá, *nom. propr. filiæ Aran, uxoris Abrahami, quæ vocabatur etiam* שָׂרָה, Genef. 11. v. 29.

יִסְמַכְיָהוּ Jesmachias, *nomen propr. viri*, 2. Paralipomen. 31. verf. 13.

יָסַף Addidit, adjecit, adjunxit; *& sequente alio verbo infinit*, perrexit; *vel adverbialiter* iterum, rursus, amplius, *maxime in Hiphil : Interdum etiam in malum sumitur, atque significat*, malum intulit. *Præter.* וְלֹא יָסַף עוֹד neque adjecit ultra cognofcere eam, Genef. 38. verf. 26., *id est*, perrexit unquam : וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ tum addet adhuc, *id est*, perget relinquere eum, Num. 32. v. 15. *Particip. in* Chirek, הִנְנִי יוֹסִף ecce ego addo, *id est*, pergam, Isai. 29. v. 14. *Plural. masc.* יֹסְפִים addentes. *Niph. Præter.* וְנוֹסַף & adjunget se, Exod. 1. v. 10., וְנוֹסְפָה & adjecta (manebit possessio earum), Num. 36. verf. 4. *Particip.* וְנוֹסָף, Proverb. 11. v. 24., & additur, & augetur; *LXX. habent*, πλείονα ποιοῦσιν plura faciunt, *hoc est*, *interprete Vulgat.*, ditiores fiunt. *Plur. fœm.* נוֹסָפוֹת addita, additiones, additamenta, Isai. 15. v. 9. *Hiph. Præter.* וְלֹא־הוֹסִיף neque addidit, *id est*, perrexit (exire), 2. Reg. 24. v. 7., הוֹסַפְתָּ חָכְמָה addidisti sapientiam, 1. Reg. 10. v. 7. *Particip. plur. masc.*, מוֹסִיפִים addentes : *Infinit. cum præfix.* לְהוֹסִיף, *&* לְהֹסִיף addendo, ad addendum : *Futur.* אֹסִיף, אוֹסִיף, אֹסִף, *&* אֹסֵף, אוֹסֵף addam; *Cum præfix.* ה *interrog.* הַאוֹסֵף, *&* הַאוֹסִיף an addam? Judic. 20. vv. 23. 28., *cum* ה *paragog.*, וְאֹסְפָה, & addam, 2. Sam. 12. v. 8., לֹא אֹסֵף לִשְׁמֹעַ non addam, *id est*, pergam audire, Deuteronom. 18. v. 16., וְיוֹסֵף לֶקַח adjiciet perceptionem, Proverb. 1. v. 5., תֹּסֵף *Vide in* אסף. *Chald. ex Hophal. Præter. fœmin.* הוּסְפַת־לִי addita fuit mihi, Dan. 4. verf. 33.

יסר Erudivit, corripuit, coercuit *verbis*, *disciplina*, *legibus*, *vinculis*: *Particip. præs.*, יֹסֵר לֵץ erudiens derisorem, Proverb. 9. v. 7., הֲיֹסֵר גּוֹיִם num castigans gentes, Psalm. 94. v. 10. *Infinit.* יָסֹר בַּמַּשָּׂא, 1. Paralipom. 15. v. 22., erudiendo in onere, *sive* portatione, *hoc est*, portandi munere, & officio; *& sic R. Salomon exponit*, erudiebat, & instruebat eos: *Kimchi vero in lib. Radic. ponit in* שׂור, *quasi* ס *sit loco* שׂ, *pro*, principatum, *vel* primas partes obtinere: *Alii reddunt*, præerat in exaltatione *vocis*, *sive in cantu*; *Vulgat. habet*, prophetiæ præerat ad præcinendam melodiam; *quo in loco* prophetia *non designat futurorum prædictionem*, *sed Dei laudem*. *Particip. Paul* יָסוּר, *sicut & יִסּוֹר vide postea inter nomina*. *Futur.* אֶסֹּר castigabo, *petita forma a* נסר, *uti videtur Joa. Simoni*; *unde cum affix.* וְאֶסֳּרֵם & castigem eos, Hos. 10. v. 10., *vel* vinciam eos, *& tum est ab* אָסַר: *Posteriorem R. Salomon probat*: וְיִסְּרֵנִי quum erudiret me, Isai. 8. vers. 11., *quod quidem aliis est præter. in Pih. pro* יִסְּרַנִי. *Niph. Imperat. fœm.* הִוָּסְרִי erudire, eruditor, Jerem. 6. v. 8. *Plural.* הִוָּסְרוּ eruditionem percipite, erudimini, Psalm. 2. v. 10. *Futur.* וָאִוָּסֵר & castigatus sum, Jerem. 31. v. 18., לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד non castigatur servus, Proverb. 29. v. 19. *Plur.* וְאִם־בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי, Levit. 26. v. 23., & non castigabimini, erudiemini, *sive* si non eritis castigati, *vel* eruditi, *vel* emendati mihi; *Vulg. vertit*, quod si nec volueritis recipere disciplinam; וְנִוַּסְּרוּ, Ezech. 23. v. 48., *pro* וְהִתְיַסְּרוּ, *& est ex forma Niphal*, *& Hithpahel compositum*; *unde redditur*, & erudientur, & semetipsos, erudient; *Vulgat. habet*, & discent. *Pih. Præter.* יִסַּר אֶתְכֶם castigavit vos, 2. Reg. 12. v. 11. *Cum affix.*, *& Nun epenthet.*, יִסְּרַנִּי erudivit me, castigavit me, Psalm. 118. v. 18., וְיִסְּרוּ & erudivit eum, Isai. 28. v. 26. *Fœm.* יִסְּרָה; *unde cum affix.* יִסְּרַתּוּ, *contracte pro* יִסְּרַתְהוּ, erudivit eum, Proverb. 31. v. 1., יִסַּרְתָּ erudivisti, docuisti, Job 4. v. 3., corripuisti, Psalm. 39. v. 12., *& cum affix.* יִסַּרְתַּנִי castigasti me, Jerem. 31. v. 18. *Plur. cum affix.* יִסְּרוּנִי erudierunt me, increpuerunt, castigaverunt me, Psalm. 16. v. 7. *Particip. cum aff.x. in pausa* מְיַסְּרֶךָּ erudit, erudivit te, Deuteron. 8. vers. 5., מוּסַר,

מוּסָר

מוּסָר, מוֹסָר *vide inter nomina*. *Infinit.* יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ castigando castigavit me Dominus, Psalm. 118. v. 18. *Huc revocat & Ab. Esra* יִסּוֹר erudire, Job 39. v. 35., *vide inter nomina; cum* ה *parageg.*, *& præfix.*, לְיַסְּרָה ad erudiendum, ad corripiendum, *sive* castigandum, Levit. 26. verf. 18., *cum affix.* לְיַסְּרֶךָּ ad erudiendum te, ut doceret te, Deuteron. 4. v. 36. *Imper.* יַסֵּר erudi, castiga, Prov. 19. 18., 29. v. 17., *cum affix.* יַסְּרֵנִי corripe, castiga me, Jerem. 10. verf. 24. *Futur.* אֲיַסֵּר castigabo, cædam, 1. Reg. 12. vv. 11. 14. *Cum affix.* תְּיַסְּרֵנִי corripias me, castiges me, Psalm. 38. v. 2., תְּיַסְּרֶנּוּ castigabis, erudieris eum, Psalm. 94. v. 12. *Fœm. cum affix.* תְּיַסְּרֵךְ erudiat te, arguet te, Jerem. 2. verf. 19. *Hiphil Futur. cum affix.* אַיְסִירֵם castigabo eos, Hof. 7. v. 12., *ad analogiam Verborum perfectorum*. *Vide in* אסר, סור.

יִסּוּר *m. Unde plur.* יְסוּרִים castigationes, *juxta quosdam*, Jerem. 17. verf. 13., *sed Masoretbæ legendum docent per* Vau *ab initio*, *de quo vide in* סור.

יִסּוֹר *masc.* Eruditio: הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר an contendere cum omnipotente eruditio est? Job 40. v. 2., *id est*, an eruditionem indicat, an eruditi est? *Sed in hoc loco* יִסּוֹר *redditur ab LXX.* ἐκκλινεῖ declinabit; *legebant* יָסוּר, *a* סור declinare; *Sym. vertit*, περιγενήσεται vincet; *referebat ad* שׂור principem esse, principatum obtinere, vincere; *& legebat* יָשׂוּר, *aut mutato* שׂ *in* ס, יָסוּר; *Vulgat. autem habet*, tam facile conquiescit? *ex usu Arabico*, *quo verbum* יָסַר facilem esse, prosperare *etiam significat*; *Aliis est futur. in Kal*, erudiet, castigabit, corripiet; *hactenus Guarin*.

מוּסָר *m.* Castigatio, pœna, eruditio, institutio, correptio, doctrina, disciplina; *Metonymice est* exemplum, *quo videl. quis* eruditur, *&* prudentior redditur, *ita* Ezech. 5. v. 15., *item* vinculum, Job 12. v. 18., חָכְמָה וּמוּסָר sapientiam, & eruditionem, Proverb. 1. v. 7. *Constr.* מוּסַר יְהוָה castigationem Domini, Proverb. 3. v. 11. *Cum affix.* קְחוּ מוּסָרִי accipite eruditionem meam, Proverb. 8. v. 10., מוּסָרְךָ castigatio tua, doctrina tua, Isai. 26. v. 16. *Vide in* אסר, *&* סור.

מֹסָר *masc. Idem*: *Cum affix.* וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם & eruditionem, *vel* castigationem eorum obsignat, Job 33. v. 16.

מוֹסֵר *masc.* Vinculum, (*quo ligatur*) *petita significatione ab* אסר ligavit: *Plural. Constrult.* מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ e vinculis colli tui, Isai. 52. v. 2. *Cum affix.* פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי solvisti vincula mea, Psalm. 116. vers. 16. *Fœmin.* נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת ruperunt vincula, Jerem. 5. v. 5. *Constr.* וּמֹסְרוֹת עָרוֹד lora onagri, Job 39. v. 5. *Cum affix.* וּמוֹסְרוֹתַיִךְ & vincula tua, Jerem. 30. v. 8., מוֹסְרוֹתֵימוֹ vincula eorum, Psalm. 2. v. 3.

יַעְבֵּץ Jabés, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, 1. Paralip. 2. v. 55., *item nom. propr. viri*, 1. Paralip. 4. v. 9.

יעד Condixit, indixit, constituit, definivit, destinavit, *scil. locum*, *vel* tempus, *ubi*, *vel quando aliquid fieri debeat*, *vel personam ad conjugium*; *hinc* desponsavit: *Præter. cum affix.* מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יְעָדוֹ ultra tempus statutum, quod constituerat ipsi, 2. Sam. 20. v. 5., שָׁם יְעָדָהּ, Jerem. 47. v. 7., ibi constituit illam; *Vulg.*, *Joa. Simon*, *aliique vertunt*, ibi condixit, *sive* condixerit illi; וּמִי יְעָדָהּ, Mich. 6. v. 9., & quis constituit illud? *Vulg. habet*, & quis approbabit illud? אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ, Exod. 21. vers. 8., *varie sententia hæc legitur*, *redditurque*: *in textu habetur particula negativa* לֹא non; *sed in margine a Massor. scribitur* לוֹ: *Priorem lectionem sequuti Aquil.*, *Sym.*, *Theodot. vertunt*, qui non desponsavit eam; *At contra LXX. sunt interpretati*, αὐτῷ καθωμολογήσατο qui sibi desponsaverat eam; *in quem sensum acceperunt Chaldæus*, *&* *Syriacus*; *Sed & Vulg. habet*, cui tradita fuerat: *Futur. cum affix.*, *&* Nun *epenthet.* יִיעָדֶנָּה desponsaverit eam, Exod. 21. vers. 9. *Niph.* נוֹעַד convenire, congregari, *indicto scil.*, *& statuto loco*, *vel tempore*: *Præter.* וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם & conveniam tibi illic, Exod. 25. v. 22., *id est*, tecum; *Vulg. ibidem vertit*, inde præcipiam: *Plur.* נוֹעֲדוּ, Psalm. 48. v. 5., *& in pausa* נוֹעָדוּ, Amos 3. v. 3., convenerunt, congregati sunt, convenerint; וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ & congregabuntur, congregabunt se, venient ad te, Num. 10. v. 4. *Particip. Plur.* הַנּוֹעָדִים עָלָי, Num. 14. v. 35., qui congregati fuerunt contra me, *sive* consurrexerunt adversum me; הַנֹּעָדִים עַל־יְהֹוָה, Num. 16. v. 11., convenientes, congregantes se ad Dominum; *Vulgat. vertit*, ad se fecit accedere (*Deus*): *Atque in hunc sensum dictio hæc* הַנּוֹעָדִים *usurpatur* 1. Reg. 8. v. 5.,

5., 2. Paralip. 5. v. 6. *Sed* הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָֹה, Num. 27. v. 3., insurgentes contra Dominum; *& juxta Vulgat.*, (in seditione), quæ concitata est contra Dominum; *Futur.* אִוָּעֵד לָכֶם, Exod. 29. v. 42., conveniam vobis; *Vulg. habet*, constituam; אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה, Exod. 30. vv. 6. 36., conveniam, conventurus sum illic tecum; *Vulgat. reddit*, ubi loquar tibi; in quo loco apparebo tibi: *Plural.* נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים, Nehem. 6. v. 10., conveniamus ad domum Dei; *& juxta Vulgat.*, tractemus nobiscum in domo Dei; *Cum* ה *paragog.*, וְנִוָּעֲדָה, Nehem. 6. v. 2., conveniamus; *Vulg. habet*, percutiamus fœdus pariter, וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו & convenerunt pariter, Job 2. v. 11. *Hiph. Futur. cum affix.* מִי יוֹעִדֵנִי quis tempus constituet mihi, *scil. ad litigandum, vel causam agendam contra Dominum*, Job 9. v. 19., וּמִי יְעִידֵנִי & quis contestetur mecum, quis me judicio sistet, Jerem. 49. v. 19., *&* 50. v. 44. *Hoph. Præter.* הוּעַד *quod vide in* עוד. *Particip. Plur.* תְּאֵנִים מוּעָדִים ficuum compositorum, constitutorum, Jerem. 24. v. 1. *Fœmin.* מוּעָדָה *vide inter nomina*: *Plural.* אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת quocunque facies tua constituta est, Ezech. 21. v. 16. *Vide quæ mox sequuntur.*

עֵדָה *f.* Congregatio, conventus, cœtus: *Constr.* בַּעֲדַת צַדִּיקִים in cœtu justorum, Psalm. 1. v. 5., עֲדַת דְּבֹרִים congregatio, *vel* examen apum, Judic. 14. v. 8. *Cum præfix.* בַּעֲדַת in cœtu, *Vulg.* in seditione, Num. 26. v. 9., לַעֲדַת cœtui, multitudini, Num. 19. vers. 9., מֵעֲדַת ex congregatione, *Vulg.*, ab omni populo, Num. 16. v. 9. *Cum affix.* כָּל־עֲדָתִי, Job 16. v. 7., (desolasti) omnem, *sive* totum cœtum, congregationem meam, *scilic. membrorum meorum*; *agitur enim ibi de corporis doloribus*; *unde & Vulg. habet*, in nihilum redacti sunt omnes artus mei; וַעֲדָתוֹ & cœtus ejus, Jerem. 30. v. 20., וְכַעֲדָתוֹ & sicut congregatio ejus, Num. 17. v. 5., בַּעֲדָתָם in cœtu, in synagoga eorum, Psalm. 106. v. 18., לַעֲדָתָם cœtui eorum, Hose. 7. v. 12.

מוֹעֵד *masc.* I. Locus, tempus ad conveniendum statutum, constitutum, condictum. II. Conventus, cœtus, Synagoga. III. Solemnitas, festum, *& metonymice* victima festi. IV. Judic. 20. v. 38., *est* Signum, symbolum, *scil. militare*, וְעַד־עֵת מוֹעֵד usque ad tempus constitutionis, *id est*, constitutum,

2. Sa-

2. Samuel. 24. v. 15., וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד & constituit Dominus certum tempus, Exod. 9. verſ. 5., קְרִיאֵי מוֹעֵד vocati cœtus, Num. 16. v. 2., *id eſt*, præcipui è cœtu convocati, וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד & comederunt ſolemnitatem, 2. Paralip. 30. v. 22., *id eſt*, ſacrificia ſolemnitatis, *ut Kimchi interpretatur in lib. Radic.*; כִּי אֶקַּח מוֹעֵד cum accipiam, *vel* nanciſcar tempus præſtitutum, Pſalm. 75. v. 3., כִּי בָא מוֹעֵד nam venit condictum tempus, Pſal. 102. v. 14., אֹהֶל מוֹעֵד tentorium conventus, *Vulg. eſt*, tabernaculum fœderis, teſtimonii, Exod. 27. v. 21., 33. v. 7. *&c.*, וּבֵית מוֹעֵד, Job 30. verſ. 23., ubi domus eſt conſtituta; *ſed R. David eſt*, domus ſepulchri, *quo ſcil.* congregatur *omnis vivens*, *quum illius venerit finis*; בְּאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד, Hoſe. 12. v. 10., in tentoriis ut diebus conventus; *Vulg. habet*, in tabernaculis ſicut in diebus feſtivitatis: *Cum præfix.* בְּמוֹעֵד ſtato tempore, Deuteron. 31. v. 10., לְמוֹעֵד, *&* לַמּוֹעֵד ad conſtitutum tempus; מִמּוֹעֵד propter conventum, ob feſta ſolemnia, propter tempus (diuturnum exilii), Sophon. 3. v. 18. *Cum affix.* שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ, Thren. 2. v. 6., perdidit conventum ſuum, *id eſt*, locum conventus, & congregationis populi ſui; קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ, Iſai. 33. v. 20., (reſpice) civitatem conventus noſtri, *& juxta Vulgat.*, ſolemnitatis noſtræ; מוֹעֲדָהּ ſolemnitatem, feſtivitatem ejus, Hoſe. 2. v. 11., לְמוֹעֲדָהּ, בְּמוֹעֲדָם, בְּמוֹעֲדוֹ, ſtatuto tempore ſuo: *Plur.* בַּמּוֹעֲדִים in ſolemnitatibus, Ezech. 46. verſ. 9., וּלְמוֹעֲדִים & in tempeſtates, *vel* ſtata tempora, Geneſ. 1. v. 14., *& ita* Pſalm. 104. v. 19., *&c. Conſtruct.* מוֹעֲדֵי יְהוָה ſolemnitates Domini, Levit. 2. v. 2., כָּל־מוֹעֲדֵי־אֵל, Pſalm. 74. v. 8., omnes conventus; *id eſt*, conventuum loca, Synagogas; *Vulgat. vertit*, omnes dies feſtos Dei; וּלְמוֹעֲדֵי & ſolemnitatibus, 2. Paralipom. 2. verſ. 3. *Cum affix.* מוֹעֲדַי, *&* מוֹעֲדַי ſolemnitates meæ; בְּמוֹעֲדָיו in cœtibus ejus, Iſai. 14. v. 31., בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶיךָ in medio cœtuum tuorum, Synagogarum tuarum, Pſalm. 74. v. 4., *Vulgat. habet*, in medio ſolemnitatis tuæ; מוֹעֲדֶיהָ tempora ſua, Jerem. 8. v. 7., בְּמוֹעֲדֶיהָ in ſolemnitatibus ejus, Ezech. 36. v. 38., בְּמוֹעֲדֵיכֶם in ſolemnitatibus veſtris; *Et fœmin.* וְלַמּוֹעֲדוֹת & ſtatis temporibus, 2. Paralipom. 8. v. 13., *Vulg.* in feſtis diebus.

מוּעָדָה *fœm.* Conventus: עָרֵי הַמּוּעָדָה, Jof. 20. v. 9., civitates conventus, indictionis, *id est*, indictæ, constitutæ ad refugium.

יֶעְדּוֹ Jedó, *Vulgat.*, Addó, *nom. propr. Prophetæ*, 2. Paralip. 9. v. 29.

יעה Ejecit, removit, *pala*, *vel furcillis proprie*: *Præter.* וְיָעָה בָרָד & excernet, *vel* removebit grando, Isai. 28. v. 17. *Vulg. habet*, & subvertet.

יָעִים *m. plur.* Palæ, Exod. 38. v. 3. *Instrumentum ad removendum cinerem ab altari*. *R. Salomon in* Exod. 27. *scribit*, *fuisse simile operculo ollæ ex ære fusili tenui*, *cum capulo oblongo*: *Vulg. sunt* trullæ, tridentes, scutræ, forcipes: *Cum affix.* וְיָעָיו & palas ejus, Exod. 27. v. 3.

יְעוּאֵל Jehuél, *nom. propr. filii*, *aut unius e posteris Zara*, 1. Paralip. 9. v. 6.

יְעוּץ Jéuts, *Vulg.*, Jehús, *nom. propr. filii Sabaraim*, 1. Paralipom. 8. v. 10.

יְעוּשׁ Jehùs, *nom. propr. virorum*, Genes. 36. v. 5., 1. Paralip. 7. v. 11., 8. v. 39., 2. Paralip. 11. v. 19.

יעז Robustus, robore præditus: *Particip. Niph.* אֶת־עַם נוֹעָז populum robore præditum; *Sym.*, *& Vulgat. vertunt*, populum impudentem, Isai. 33. vers. 19. *Convenit cum* עָז. *R. Salomon hic*, *&* in Psal. 114. v. 1. *facit idem cum* לוֹעֵז barbarus, *per commutationem* ל *&* נ, *ut quoque fit in* לִשְׁכָּה, *&* נִשְׁכָּה cubiculum: *R. David deducit ab* עוז, *& intelligit* Chasdim, *sive* Chaldæos, *populum robustissimum*, *& simul sermonis peregrini*, *Syri scil.*, *quem non intelligebant*, *nisi pauci Judæi*.

יַעֲזִיאֵל Jaziél, *nom. propr. janitoris*, 1. Paralip. 15. vers. 18.

יַעֲזִיָּהוּ Jaaziáhu, *Vulg.*, Osiáu, *nom. propr. filii Merari*, 1. Paralipom. 24. v. 27.

יַעְזֵיר, *&* יַעְזֵר Jazér, *nom. propr. civitatis primum Tribus Gad*, *deinde Levitis datæ*, Num. 21. v. 32.

יעט Amicivit: *Præter.* מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי pallio justitiæ amicivit me, Isai. 61. v. 10., *Vulg. ibidem vertit*, circumdedit me.

יְעַט *Chald.* Consilium iniit, *vel* dedit, consuluit, *ab Hebræo* יָעַץ, *commutatis* ץ, ט. *Ithpahel Præter.* אִתְיָעַטוּ consilium inierunt, Dan. 6. v. 8.

יָעֲטִין

יַעֲטִין *masc. plur. Chald.* Consiliarii : *Cum affix.* יַעֲטֹהִי consiliarii ejus, Esdr. 7. v. 14.

עֵטָא *f.* Consilium, Dan. 2. v. 14. *Vide sub littera* י.

יְעִיאֵל Jehiél, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 5. v. 7., 9. v. 35., 2. Paralipom. 26. v. 11., *&c.*

יַעְכָּן Jachan, *nom. propr. viri e posteris Gad*, 1. Paralipom. 5. vers. 13.

יעל Eminuit, ascendit : *Inde est, auctore Joa. Simone, futur. plural.* וַתַּעֲלוּ ascendisti, Ezech. 36. v. 3., *quod tamen alii referunt ad* עלה. *Hiphil* הוֹעִיל ascendere, crescere fecit, elevavit, sublevavit; *Hinc* profuit, utile fuit, juvit, *&* *intransitive* profecit : *nam* utile, *&* commodum *dicitur illud, quod* ascendit *in augmentum, &* non decrescit. *Præter.* מַה־הוֹעִיל quid profuit (sculptile)? Habac. 2. vers. 18. *Particip.* וְאֵין בָּם מוֹעִיל & non in eis utile existens, *vel*, utilitatem afferens, Jerem. 16. v. 19., *id est*, inutilia. *Infin.* הוֹעִיל prodesse, Isai. 44. v. 10., 47. v. 12., Jerem. 7. v. 8., וְהוֹעִיל & proficiendo, Jerem. 23. v. 32., לְהוֹעִיל, Isai. 30. v. 5., 48. v. 17., prodesse; *Vulgat. habet*, in aliquam utilitatem, *&* (docens te) utilia : *Futur.* מַה אֹעִיל quid proficiam, quam utilitatem capiam? Job 35. v. 3., יוֹעִיל proderit; *Plural.* נוֹעִיל proficiemus, Job 21. vers. 15., יוֹעִילוּ, יֹעִלוּ, יֹעִילוּ; *& cum affix.* יוֹעִילוּךְ proderunt tibi.

יָעֵל Jahél, *nom. propr. uxoris Haber Cinæi*, Judic. 4. v. 17.

יָעֵל *m.* Ibex, rupicapra, *sic dicta, quod in summa rupium, & montium* ascendat, *ibique in sui ipsius emolumentum, ne videl. capiatur, habitet. Auctore autem* Plinio l. 8. hist. nat., ibex, *sive* ibix *est animal de genere* sylvestris capreæ, *colore rufo, quantitate majus hirco, & vastis cornibus capite enutrito, ita ut cadens de rupibus totum corpus excipiat. Occurrit tantum in Plural.* יְעֵלִים ibices, rupicapræ; *sed LXX., Aquil., Theodot. sunt*, ἔλαφοι cervi; *Sym. vero sunt* νεβροὶ hinnuli : *Cum præfix.* הַיְּעֵלִים, 1. Sam. 24. v. 3., (super rupes) ibicum; לַיְּעֵלִים, Psalm. 104. v. 18., ibicibus, rupicapris; *Vulg.* cervis : *Constr.* יַעֲלֵי־סָלַע, Job 39. v. 1., (numquid nosti tempus pariendi) ibicum petræ, *id est*, incolentium petras? *Fæm. vide infra.*

יַעְלָא Jahalà, *nom. propr. viri*, Nehem. 7. v. 58.

יַעֲלָה Jáalà, *Vulg.*, Jala, *nom. propr. viri*, Esdr. 2. v. 56.

יַעֲלָה *fem.*, *Unde constr. cum præfix.* וְיַעֲלַת חֵן, Proverb. 5. v. 19., & ibex, & rupicapra gratiæ, *id est*, gratiosa; *Aq.*, *& Theod. est*, ἔ ἔλαφος & cervus; *Vulg.*, & hinnulus gratissimus.

בְּלִיַּעַל Nequam, nullius utilitatis. *Vide* עלל.

יַעְלָם Jalam, *Vulg.*, Jhelón, *nom. propr. filii Esau*, Genes. 36. vers. 5.

יַעַן Propter, *cum nominibus*: *Cum verbis autem*, propterea, eò quòd, quandoquidem, quia; *idque significat interdum se solo*; *interdum vero intercedente particula* causali אֲשֶׁר, *aut* כִּי, *ut* יַעַן אֲשֶׁר, יַעַן כִּי propterea quod: *semel* יַעַן אֲשֶׁר *est* ut, Ezech.12.v.12.: *Per pleonasmum quandoque duplicatur* יַעַן, *omissa altera particula* אֲשֶׁר, *vel* כִּי, *ut*, יַעַן וּבְיַעַן, Levit. 26. v. 43., Ezech. 13. v. 10., *& sine* Vau, יַעַן בְּיַעַן, Ezech. 36. v. 3., propterea quod. *Vocem hanc* יַעַן *quidam referunt ad* עָנָה respondit, *quod* redditionem, *& quasi* responsionem *quandam causæ denotet*: יַעַן טִמֵּאת eò quòd impurasti, Ezech. 3. v. 11., יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי eò quod unxit Dominus me, Isai. 61. v. 1., *& cum aliis vocibus*, יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ eò quod fecisti, Genes. 22. v. 16., יַעַן כִּי propterea quòd, Num. 11. v. 20., יַעַן מֶה propter quid? quamobrem? Hag. 1. v. 9., יַעַן בֵּיתִי propter domum meam, *ibid.*

יָעֵן *masc.*, *& fœm.* יַעֲנָה Struthio; *vide postea in* עָנָה.

יַעְנַי Jánai, *nom. propr. filii Gad*, 1. Paralipom. 5. v. 12.

יָעַף Lassus, lassatus, fatigatus, defessus fuit: *Præter. plur.* וְיָעֵפוּ, Jerem. 51. vv. 58. 64., ac defatigatæ fuerint, *vel* defatigabunt; *Vulg. vertit*, & disperibunt, & dissolventur: *Futur.* לֹא יִיעַף non lassatur, non defatigatur, *Vulg.*, non deficiet, Isai. 40. v. 28., וַיִּיעָף, Isai. 44. v. 12., & fatigabitur, *Vulg.*, *&* & lassescet; *Plur.* וְיִיעֲפוּ, *& in pausa*, יִיעָפוּ. fatigabunt, deficient. *Vide*, *quæ sequuntur*.

יָעֵף *masc.* Fessus, lassus, defessus: נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ dans lasso robur, Isai. 40. v. 29. *Plur.* לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְּעֵפִים viris tuis defessis, Judic. 8. v. 15.

יְעָף Lassitudo, Dan. 9. v. 21. *Vide & עוף.*

תּוֹעָפוֹת *fœm p.* Vires, Job 22. v. 25. *Construct.* וְתוֹעֲפוֹת הָרִים & vires montium ei, Psalm. 95. vers. 4., כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ ut vires unicornis ipsi sunt, Num. 23. v. 22. *Sic Targum & Hebr. Apud Davidem tamen R. Salomon* altitudines *exponit*: & altitudines montium, *per hypallagen, pro*, montes altitudinum, *id est*, altissimi, *quasi* montes lassitudinum *dicti, quod* lassitudinem *pariant, dum conscenduntur*.

יָעַץ Consilium iniit, consilium cepit, consilium dedit, consuluit, deliberavit, *& (maxime de Deo)* decernit: *Præter.* מִי יָעַץ זֹאת quis cepit consilium hoc, Isai. 23. vers. 8., זִמּוֹת יָעַץ sceleratas cogitationes secum consultat., Isai. 32. v. 7. *Cum affix.* יְעָצָנִי consilium dedit mihi, Psal. 16. v. 7., יְעָצָהּ consuluit hoc, Isai. 23. v. 9. *Plur. cum affix.* יְעָצֻהוּ consuluerunt illud, 1. Reg. 12. vv. 8. 13., 2. Paralip. 10. v. 8. *Partic.* אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו quod ipse consulturus est super eum, Isai. 19. v. 17. *Passim in Nomen transit, pro* consiliario: הַלְיוֹעֵץ num pro consiliario? 2. Paralipom. 25. v. 16. *Cum affix.* אִם־יוֹעֲצֵךְ num consiliarius tuus (periit)? Mich. 4. v. 9., *& Femin.* יוֹעַצְתּוֹ consiliaria ejus, 2. Paralipom. 22. v. 3. *Plur.* יוֹעֲצִים consiliarii; *Constr.* יֹעֲצֵי consiliarii; וּלְיוֹעֲצֵי & consiliariis; *cum affix.* וְיֹעֲצַיִךְ & consiliarii tui. *Particip. Paul*, הָעֵצָה הַיְּעוּצָה consilium, quod initum fuit, Isai. 14. v. 26. *Imperat. plur.* עֻצוּ *vide postea in* עוץ. *Futur. cum* ה *paragog.* אִיעֲצָה, *& cum affix.* אִיעָצְךָ, *& fœm.* אִיעָצֵךְ consulam tibi. *Niph. Præter.* אֶת־מִי נוֹעָץ cum quo communicavit consilium, Isai. 40. v. 14., נוֹעֲצוּ יַחְדָּו consultant pariter, Psalm. 71. v. 10. *Particip. plur.* נוֹעָצִים consulentes, consilium dantes, 1. Reg. 12. v. 6., *Futur.* וַיִּוָּעַץ & consilium iniit, & consuluit, consultavit, 1. Reg. 12. v. 6., *&c. Plur. cum* ה *paragog.* וְנִוָּעֲצָה & consilium ineamus, Nehem. 6. vers. 7., יִוָּעֲצוּ consilium ineant, ineatur, Isai. 45. v. 21. *Hithp. Futur.* וְיִתְיָעֲצוּ & consultant, Psal. 83. v. 4. *Vide inter nomina, quæ sequuntur*.

עֵצָה *fœm.* Consilium: לִי־עֵצָה mihi, *vel* meum est consilium, Proverb. 8. v. 14. *Constr.* אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים consilium senum, 1. Reg. 12. v. 8. *Cum affix.* לַעֲצָתוֹ consilio ejus., Psal. 106. v. 13. *Plur.* עֵצוֹת consilia, Deuter. 32. v. 28., בְּרֹב עֵצָתָיִךְ in multitudine consiliorum tuorum, Isai. 47. v. 13.

מוֹעֵצוֹת *fœm. plur.* Confilia, confultatiónes, Proverb. 22. v. 20. *Cum affix.* בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם cum confiliis fuis, Pfalm. 81. v. 13.

יַעַר *m.* Silva: *Item* favus, *proprie fylveftris, quod in terra Chanaan magna* mellis *copia in fylvis effet*: וַיָּבֹא יַעַר & venit in fylvam, 1. Sam. 22. v. 5., חֲזִיר מִיַּעַר porcus de fylva, Pfal. 80. v. 14., *id eft*, porcus fylveftris: *Cum præfix.* לְיַעַר, & לַיַּעַר in fylvam; מִיַּעַר de fylva; *cum* ה *locali*, הַיַּעְרָה in fylvam, Jof. 17. v. 15. *Cum affix.* וּכְבוֹד יַעְרוֹ & gloriam fylvæ ejus, Ifai. 10. v. 18., בְּיַעְרָהּ in fylvam ejus, Jerem. 21. v. 14., *ita etiam* 46. v. 23., יַעְרִי favum meum, Cant. 5. v. 1. *Plur.* מִן־הַיְּעָרִים ex fylvis, Ezech. 39. verf. 10., בַּיְּעוֹרִים, & *juxta Maffor.*, בַּיְּעָרִים in fylvis, Ezech. 34. v. 25. *Fœmin. Conftruct.* בְּיַעְרַת הַדְּבַשׁ in favum mellis, 1. Samuel. 14. v. 27. *Plur.* יְעָרוֹת, Pfalm. 29. v. 9., fylvæ.

יָעִיר Jaír, *nom. propr. patris Adeodati*, 1. Paralipom. 20. v. 5., *Vulgat. etymologiam nominis fequutus reddit*, faltus; *hoc enim latine fonat dictio* יַעַר.

יַעֲקֹב Jacób, *nom. propr. filii Ifaaci*, Genef. 25. v. 25., *&c. Etym.* fupplantator, *aut* plantam pedis tenens; *ab* עָקַב fupplantavit.

יַעֲקֹבָה Jacobá, *nom. propr. viri*, 1. Paralip. 4. verf. 36.

יַעֲקָן Jacán, *nom. propr. filii Efer filii Seir.*, 1. Paralipom. 1. verf. 42.

יַעְרָה Jará, *aut* Jerá, *nom. propr. filii Ahaz*, 1. Paralipom. 9. verf. 42.

יַעְרֵי אֹרְגִים Jáaré óreghím, *nom. propr. patris Adeodati*, 2. Sam. 21. v. 19., *Vulgat. & hoc in loco etymologiam fequutus vertit*, faltus polymitarius.

יְעָרִים Jarím, *nom. propr. montis arboribus confiti cum urbe cognomine, ad Aquilonem Tribus Juda, in finibus Tribus Benjamin*, Jof. 15. v. 10.

יַעֲרֶשְׁיָה Jersía, *nom. propr. filii Jerobam*, 1. Paralip. 8. v. 27.

יַעֲשָׂי Jáasái, *Vulg.*, Jasí, *nom. propr. viri*, Efdr. 10. v. 37.

יַעֲשִׂיאֵל Jafiél, *nom. propr. unius e fortibus David*, 1. Paralip. 11. verf. 47.

יִפְדְיָה Jephdajá, *nom. propr. filii Sefac*, 1. Paralipom. 8. v. 25.

יפה Pulcher, ſpecioſus, formoſus fuit: *Præter. fœm.* מַה־יָּפִית quam pulchra es, Cantic. 7. v. 7. *Plur.* מַה־יָּפוּ quam pulchri ſunt, Cantic. 4. v. 10. *Futur. per Apocopam contractum* וַיִּיף בְּגָדְלוֹ & pulchra erit magnitudine ſua, Ezech. 31. v. 7., וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד & pulchra fuiſti ſupra modum, Ezech. 16. v. 13. *Vide* תַּפְּהוּ *in* אפה. *Pyh. Præter. ex geminatis duabus literis,* יָפְיָפִיתָ pulcherrimus, *vel* longe pulchrior redditus, *vel* effectus es, Pſalm. 45. v. 3. *Cum affix.* יְיַפֵּהוּ, Jerem. 10. v. 4., pulchrum reddidit illud; *Vulgat. habet*, decoravit. *Hitpb. Futur.* לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי in vanum reddis te pulchram, ornas te, *& juxta Vulg.*, componeris, Jerem. 4. v. 30.

יָפֶה *m.* Pulcher, Cantic. 1. v. 16. *Conſtr.* יְפֵה תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה pulcher forma, & pulcher aſpectu, Geneſ. 39. v. 6., *Fœm.* יָפָה הִנָּךְ יָפָה ecce tu pulchra es, Cantic. 1. v. 15. *Conſtr.* יְפַת תֹּאַר pulchra forma, Geneſ. 29. verſ. 17. *Plural.* נָשִׁים יָפוֹת mulieres formoſæ, Job 42. v. 15. *Conſtr.* יְפוֹת מַרְאֶה pulchræ aſpectu, Geneſ. 41. v. 2.

יְפֵה־פִיָּה *f.* Pulcherrima, ſpecioſiſſima, Jerem. 46. v. 20. *nomen, quod, interprete Kimchi in Comm., ſcribitur ut duæ dictiones, legitur autem tanquam una, & ſecunda, ac tertia radicalis geminatæ ſunt, ad ſummam pulchritudinem indicandam. Simile in* חפר.

יֹפִי *m* Pulchritudo, Ezech. 28. v. 7., *&* יְפִי; *unde in pauſa* יֹפִי; *& inde cum affix.* יָפְיוֹ pulchritudo ejus, Zachar. 9. verſ. 17.

יָפוֹ Japhó, *& juxta Vulg.*, Joppé, *nom. propr. urbis maritimæ, ac in monte ædificatæ in Tribu Dan*, Joſ. 19. verſ. 45., *&c.*

יָפוֹא Japhó, *nom. propr. idem ac ſupra, cum* א *in fine*, Eſdr. 3. verſ. 7.

יפח Spiravit, ſuſpiravit, anhelavit: *Inde Hithp. futur.* תִּתְיַפֵּחַ, Jerem. 4. v. 31., anhelat, continuo, & indeſinenter ſuſpirat; *LXX. vertunt*, ἐκλυθήσεται diſſolvetur, deficiet; *Vulg.*, intermoriens. *Affinitatem habet cum* פוח, *&* נפח.

יָפֵחַ *maſc.* Spirans, anhelans, *id eſt*, cum anhelitu properans: וְיָפֵחַ לַקֵּץ, Habac. 2. verſ. 3., ſpirans, properans ad finem; *Alii vertunt*, & loquens erit, & loquetur, & effabitur de fine, *vel* ad extremum; *LXX. habent*, ἐξ ἀνατελεῖ, & orie-

orietur, & exorietur; *Vulg.*, & apparebit in finem; *Constr.* וְיָפֵחַ חָמָס, Psal. 27. vers. 12., & spirans violentiam; *LXX. reddunt*, ἐψεύσατο, *Vulg*, mentita est iniquitas sibi; *Aquil.*, & *Symac. vertunt*, & apparuit, *Hieron.*, & apertum (est mendacium).

יַפְלֵט Japhlét, *Vulg.* Jephlát, *nom. propr. filii Heber*, 1. Paralipom. 7. v. 32.

יַפְלֵטִי Japhletí, *Vulg.*, Jephletí, *nom. propr. loci, aut civitatis in finibus Tribuum Ephraim, & Benjamin ad Occidentem*, Jos. 16. vers. 3.

יפן *Radix Hebræis inusit.*, *Sed Joa. Simoni videtur, ejusdem significationis fuisse cum* אפן *Arab.*, diminuit, *vel potius cum* פנן *Arab.* in varia genera distribuit, divisit; *Inde, eodem Joa. auctore, est* תּוּפִין divisio unius ab altero, & *metonymice* pars ab altera divisa: frustum; *unde plur.* תֻּפִינִים frusta; & *in sensu constr.* תֻּפִינֵי, Levit. 6. vers. 14. *Sed hoc ipsum, sicuti &* יפן *vide in* אפה.

יְפֻנֶּה Jephunné, *Vulg.*, Jephoné, *nom. propr. virorum*, Nehem. 13. v. 7., 1. Paralipom. 7. v. 36.

יפע *in Kal inusit. Hiph.* הוֹפִיעַ splenduit, illuxit: *Præter.* וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ & splendet lux nubis suæ, Job 37. v. 15. *Hebræi transitivè exponunt*, splendescere facit, splendidam reddit lucem nubis suæ; הוֹפָעְתָּ, Job 10. v. 3., illustre reddis, illuminas, & *juxta Vulgat.*, adjuvas: *Imper. m.* הוֹפִיעַ, & *cum* ה *paragog.* הוֹפִיעָה illustris appare, illucesce, Psalm. 80. v. 2., 94. v. 1. *Futur.* וְאַל־תּוֹפַע עָלָיו נְהָרָה neque illuxisset super eum splendor, Job 3. v. 4., וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל, Job 10. v. 22., & lucet velut caligo, *id est*, tota caliginosa est; *Vulg. vertit*, sed sempiternus horror inhabitat:

יִפְעָה *f.* Splendor: *Cum affix.* וְחִלְּלוּ יִפְעָתֶךָ & polluent splendorem tuum, Ezech. 28. v. 7., עַל־יִפְעָתֶךָ, Ezech. 28. v. 17., propter splendorem tuum; *Vulg.*, in decore tuo.

יָפִיעַ Japhía, *aut* Jephía, *nom. propr. virorum*, Jos. 10. v. 3., 2. Sam. 5. v. 16.

יְפֵה־פִיָּה, & יְפֵיפִית *vide* יָפָה, & *quæ sequuntur pag. 469.*

יָפִית, יֹפַת *Vide ut supra*; יֶפֶת *vide pag. 471.*

יֶפֶת

יפת *Radix inusit.*, *cui*, *ut habet Joa. Simon*, *nonnulli tribuunt sensum* demonstrandi, *&* ostendendi : *Non abludit rad. Arab. cognat.* אתפ expofuit, edocuit. *Inde est*

מופת מֹפֵת Prodigium, portentum, oſtentum, ſignum, factum, *vel* res mirabilis, peculiaris, *&* inſolita, *qua vel dictorum veritas*, *vel eventus futurus* demonſtratur, *&* edocetur : אות או מופת ſignum, aut prodigium, Deuteron. 13. v. 1. *Cum præfix.* בְּמוֹפֵת, *&* כְּמוֹפֵת ſicut prodigium, Pſalm. 71. v. 7., 1. Reg. 13. v. 5., לְמוֹפֵת in portentum, Deuter. 28. v. 46., Ezech. 24. vv. 24. 27. *Cum affix.* אֲנִי מוֹפֶתְכֶם ego ſum oſtentum veſtrum, Ezech. 12. verſ. 11. *Plur.* וְנָתַתִּי מוֹפְתִים & edam oſtenta, Joel. 3. v. 3., וּלְמוֹפְתִים & in prodigia : *cum affix.* מוֹפְתַי prodigia mea, Exod. 7. v. 3., וּמוֹפְתָיו & prodigia ejus, Pſalm. 78. v. 43.

יֶפֶת, *&* in pausa יָפֶת Jápheth, *aut* Jépheth, *nom. propr. filii Noe*, Geneſ. 5. v. 32. *&c.*

יִפְתָּח Iphtáhh, *Vulg.*, Jephthá, *&* Jepthé, *nom. propr. civitatis Tribus Juda*, Joſ. 15. v. 43., *item nom. filii Galaad*, Judic. 11. v. 1.

יִפְתַּח־אֵל Jephthahél, *&* Jephthaél, *nom. propr. vallis in finibus Zabulon*, *& Aser*, *cum torrente cognomine*, Joſ. 19. vv. 14. 27.

יצא Exivit, prodiit, proceſſit, diſceſſit, digreſſus, progreſſus, egreſſus eſt : *Metaphorice dicitur* : I. De ſiderum, & hominum ortu ; *unde* ortus, natus eſt, procreavit : II. De pecunia ; *& vertitur* expendit : III. De verbo, & ſermone ; *& latine sonat*, prolatus eſt : IV. Exiit, evaſit ex periculo, Eccl. 7. v. 18. ; *vel* ex alicujus poteſtate, 2. Reg. 13. v. 5. V. *per metonymiam dicitur* exire, *unde aliquid* exit ; *& tunc* יָצָא *est latine* emiſit, produxit, eduxit : VI. *Peculiariter est observanda phrasis hæc*, *videl.*, egredi, & ingredi ; *significat siquidem* domi, & foris munus ſuum obire, pace, & bello res gerere ; *& etiam* ultro, citroque commeare : *Præter.* הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא ſol prodibat ſuper terram, Geneſ. 19. verſ. 23. *Fœmin.* יָצְאָה, *& in pausa* יָצָאָה egreſſa, egreſſum eſt ; יָצָאתָ *masc.*, *&* וְיָצָאת *f.* egreſſus es, & egredieris ; יָצָאתִי, *&* א *ejecto*, יָצָתִי עָרֹם nudus egreſſus ſum, Job 1. v. 21. *Plural.* יָצְאוּ, *& in pausa* יָצָאוּ egreſſi ſunt ;

Cum affix. יְצָאֻנִי egressi sunt ex me, Jerem. 10. v. 20., *pro* יָצְאוּ מִמֶּנִּי *juxta Hebræos. Et sic sæpè affixa, Verbis intransitivis juncta, per præpositionem interjectam explicanda sunt. Particip. m.* יֹצֵא, יֹצֵא egrediens; *cum præfix.* לַיֹּצֵא exeunti, 2. Paralip. 15. v. 5., הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה, Deuteron. 14. v. 22., quem emittit, educit, producit ager; *Vulgat. habet*, qui (*fructus*) nascuntur in terra; שֶׁיֹּצֵא qui egreditur, Eccles. 10. v. 5. *Fœm. in* Thau, יֹצֵאת, Judic. 11. v. 34., egrediebatur, *Vulg. habet*, occurrit; וְאֵין יוֹצֵאת, Psal. 144. v. 14., *LXX. vertunt*, οὐδὲ διέξοδος nec qui egreditur; *Vulg.*, neque transitus; *quod fere sequuntur Æthiops, & uterque Arabs; Hieronym.*, non est egressus; *in quo sequutus est Symmachum; Ab. Esra*, nec quæ egrediatur ex portis; *Kimchius*, nec ulla anima, quæ in captivitatem exeat; *Bochartus autem vertit*, & non sit (*vacca*), quæ emittat, *nempe* semen, *aut* fœtum, *id est*, non faciens abortivum; הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיּוֹצֵאת מֵאָה, Amos 5. v. 3., urbs, quæ mille emittit, reliquos faciet centum, & quæ emittit centum, (reliquos faciet decem); *Vulg. reddit*, urbs, de qua egrediebantur mille, relinquentur in ea centum: & de qua egrediebantur centum, (relinquentur in ea decem); *& sine* א, הַיֹּצֵת, egrediens, quæ egreditur, Deuteron. 28. vers. 57. *Plur. m.* יֹצְאִים, הַיֹּצְאִים, *&* הַיֹּצְאִים egredientes; *Constr.* יוֹצְאֵי, *&* יֹצְאֵי egredientes, prodeuntes: *Plur. f.* יוֹצְאוֹת, יֹצְאוֹת egredientes, 1. Sam. 9. v. 11., *&c. Infin.* יְצוֹא, יְצֹא, *& contractè* צֵאת, Gen. 24. v. 11., *pro* צֵאת, *juxta formam Quiescentium prima* Jod, exire, egredi; *sed LXX., Theod., & Sym. est*, egressus, egressio, liberatio, ortus *etiam, &* oriens: *Cum præfix.* בְּצֵאת in eundo, in exitu, Exod. 23. v. 16., בְּצֵאת הַיַּיִן in exeundo, cum exiisset vinum, *& juxta Vulgat.*, quum digessisset vinum (Nabal), 1. Sam. 25. v. 37., כְּצֵאת secundum exire, *Vulg.*, sicut exire consueverunt (ancillæ), Exod. 21. v. 7. *Cum affix.* בְּצֵאתִי in exire me, quando egressus sum, Exod 13. v. 8., בְּצֵאתְךָ in exire te, in exitu tuo, Deuteron. 26. vers. 6., מִצֵּאתֵךְ, Ezech. 26. v. 18., ab egrediendo te, ab exitu tuo, propter exitum tuum; *Vulg. vertit*, eo quod nullus egrediatur ex te; *ubi optime sensum expressit, ut patet ex ipsa orationis*

nis

nis serie, atque nexu; בְּצֵאתוֹ in exire eum, cum egrederetur, Genes. 12. v. 4., בְּצֵאתָם in exire eos, egredientibus ipsis, Exod. 5. v. 20., בְּיוֹם צֵאתֵנוּ in die egredi nos, quando egressi sumus, Jos. 9. v. 12. *Imperat.* צֵא egredere; *cum* ה *paragog.*, *& in pausa* וָצֵאָה & egredere, & prodi, & veni, Judic. 9. v. 29., *Fœm* צְאִי, egredere, Cantic. 1. v. 8. *Plur.* צְאוּ, *& in pausa* צֵאוּ egredimini, exite; *Fœm. cum* Jod *epenthet.* צְאֶינָה egredimini, Cantic. 3. v. 11. *Futur.* אֵצֵא exibo, egrediar, Exod. 11. v. 8., *cum* ה *paragog.* וְאֵצְאָה & procedam, & egrediar, 2. Paralipom. 1. vers. 10., תֵּצֵא egredietur, Exod. 21. v. 7., תֵּצְאִי exibis, Ruth. 2. v. 22., יֵצֵא exibit, *Vulgat.*, qui egredietur, Genes. 15. vers. 4., אַל־תֵּצֵא, Jerem. 6. v. 25., ne exeas; *sed Massor. notat ibidem in plur. legendum*, אַל־תֵּצְאוּ ne exeatis; *unde Vulgat. vertit*, nolite exire; *Plural.* נֵצֵא egrediemur, exibimus; תֵּצְאוּ, Genes. 42. v. 15., *& in pausa*, תֵּצֵאוּ, Isai. 52. v. 12.; *& femin.* תֵּצֶאנָה, Amos 4. v. 3., exibitis; יֵצְאוּ, *& in pausa*, יֵצֵאוּ exibunt, egredientur; יֵצְאוּ, Ezech. 46. vers. 9., *ubi Massor. habet in singul.* יֵצֵא exibit, *ita & Vulgat. vertit*, egredietur; *Fœmin.* וַתֵּצֶאנָה, 1. Sam. 18. v. 6., *& sine* ה, וַתֵּצֶאןָ, Exod. 15. v. 20., & egressæ sunt. *Hiph.* הוֹצִיא exire fecit, eduxit, produxit, protulit, extulit, deprompsit: *Præter.* הוֹצִיא שֵׁם רָע protulit nomen malum, famam malam, Deuteron. 22. v. 19., *ubi Vulg. habet*, diffamavit nomen pessimum: וְהוֹצִיא & efferet, Levit. 4. vv. 12. 21., *&c. Cum affix.* וְהוֹצִיאַנִי & eduxit me, Ezech. 42. v. 15., הוֹצִיאָנוּ eduxit nos, Exod. 13. vv. 14. 16., הוֹצִיאָם eduxit eos, Exod. 32. v. 12., הוֹצֵאתָ eduxisti, Exod. 32. v. 11., וְהוֹצֵאתָ & protulisti, *Vulg.*, ut proferas, Job 15. v. 13., *ubi Massor. habet in fœm.*, וְהוֹצֵאת; *Fœm.* וְהוֹצֵאתְ לִי & afferes, *sive* affer mihi, 1. Reg. 17. vers. 13. *Cum affix.* הוֹצֵאתָנִי, Job 10. v. 18., *&* וְהוֹצֵאתַנִי, Genes. 40. v. 14., eduxisti, & educes me; וְהוֹצֵאתוֹ & eduxisti eum, Nehem. 9. v. 7., הוֹצֵאתִי eduxi; *Cum affix.* הוֹצֵאתִיהָ protuli hanc, Zach. 5. v. 4., הוֹצֵאתִים eduxi eos, Ezech. 20. v. 14. *Plur. cum affix.* וְהוֹצִיאֻהוּ & educent eum, 1. Reg. 21. vers. 10. *Particip.* מוֹצִיא, 2. Sam. 5. v. 2., *&* מוֹצֵא, Psal. 135. v. 7., educens, producens, proferens: *Cum affix.* וּמוֹצִיאִי & educens

cens me, 2. Sam. 22. v. 49., מוֹצִיאָם educens eos, Num. 23. v. 22. *Plural.* מוֹצִיאִים, *&* מוֹצְאִים; *constr.* מוֹצְאֵי proferentes, deducentes: *Vide etiam inter nomina. Infin.* הוֹצִיא educere, efferre, Ezech. 46. v. 20., Psal. 104. v. 14., הוֹצִיא educere, Jerem. 7. v. 22., *ubi Massor. habet* הוֹצִיאִי *cum affix.*, educere me, *sive*, (in die, qua) eduxi; לְהוֹצִיא ad educendum, ad proferendum; *Cum affix.* בְּהוֹצִיאִי cum educerem, Exod. 16. v. 32., בְּהוֹצִיאוֹ quando ipse eduxit, Deuteron. 29. v. 25., לְהוֹצְאֵהוּ, Jerem. 39. v. 14., ad adducendum eum; *Vulgat. vertit*, ut intraret; כְּהוֹצִיאָם cum ipsi eduxissent (eos), Genes. 19. v. 17. *Imperat.* הוֹצֵא, Isai 43. v. 8., הוֹצֵא, Genes. 19. v. 12., *&c.*, הַוְצֵא, *& juxta Massor*, הַיְצֵא, *cum* Jod *rad.*, Genes. 8. v. 17., *& cum* ה *paragog.* הוֹצִיאָה, Psalm. 142. v. 8., educ, produc: *Cum affix.* הוֹצִיאֵנִי educ me, Psal. 25. vers. 17., הוֹצִיאֶהָ educ eam, Ezech. 24. v. 6., הוֹצִיאֵם produc eos, Genes. 19. vers. 5. *Fœm.* הוֹצִיאִי educ, Jos. 2. vers. 3. *Plur. cum affix.* הוֹצִיאוּהָ educite eam, Genes. 38. v. 24. *Futur.* אוֹצִיא, Exod. 3. v. 11., *cum* ה *paragog.* אוֹצְאָה, Genes. 19. v. 8., Judic. 19. v. 24., educam, producam; לֹא־תוֹצִיא non efferes, Exod. 12. v. 46., *sed* Jerem. 32. v. 21. וַתֹּצֵא & eduxisti; הֲתֹצִיא an educes, numquid producis? Job 38. v. 32., יוֹצִיא, *&* יֹצֵא efferet, educet, proferet; וַיֹּצֵא, 2. Reg. 15. v. 20., & eduxit, protulit; *Vulg. vertit*, indixitque; *Joa. Simon habet*, expendi fecit, exegit; *Cum affix.* וַיּוֹצִיאָהּ & eduxit eam, Exod. 4. vv. 6. 7., יוֹצִיאֵם educet eos, Num. 27. v. 17. *Plural.* נוֹצִיא proferemus, Num. 20. v. 10., יוֹצִיאוּ, *&* יֹצִיאוּ educent, proferent; *Cum affix.* וַיּוֹצִיאֻהוּ, 2. Reg. 12. v. 12., *& absque* Vau, וַיֹּצִאֻהוּ, Genes. 19. v. 16., 1. Reg. 21. v. 13., & eduxerunt eum; יוֹצִיאוּם producunt ea, 1. Paralipom. 9. v. 28 *Hoph. Præter.* הוּצְאָה educta est, Ezech. 38. v. 8. *Partic. plur.* הַמּוּצָאִים qui educuntur, Ezech. 14. v. 22. *Fœm.* הִיא מוּצֵאת ipsa educebatur, Genes. 38. v. 25. *Plur.* מוּצָאוֹת educentur, *sive* eductæ (*erunt*), Jerem. 38. v. 22. *Vide, quæ sequuntur, nomina.*

יָצִיא *m.* Filius, egressus *ex lumbis patris*, *Joa. etiam Simone interprete*: *Plural.* יְצִיאִים Prognati, filii; *Constrult.* יְצִיאֵי *unde cum præfix.* וּמִיצִיאֵי מֵעָיו, & prognati viscerum ejus,

ejus, egressi ex visceribus ejus, *id est*, filii ejus, 2. Paralipom. 32. vers. 21., *scribitur in fine cum* Vau, *sed juxta Massorethas legendum per* Jod, מ *potius Præpositio est, quam heemanticum*, ex egressis e visceribus ejus, *id est*, quidam filiorum ejus, *cui simile* מִילִידֵי de filiis, 1. Paralip. 20. v. 4.

צֵא *m.* Sordes, excrementum, Isai. 30. v. 22., *ubi Massoretharum glossa est, significare* מְנוּף inquinamentum: *Quibusdam est Imperat., interjectionis vim habens*, apage.

צֵאָה *f.* Excrementum, stercus: *Constr.* צֵאַת הָאָדָם excrementi hominis, *Vulgat. vertit*, quod egreditur de homine, Ezech. 4. v. 12. *Cum affix.* אֶת־צֵאָתֶךָ excrementum tuum, Deuteron. 23. v. 13.

צֹאָה *fem. Idem*: קִיא צֹאָה vomitu, (&) excremento, *sive* sordibus, Isai. 28. v. 8. *Construct.* אֵת צֹאַת excrementum, stercus (filiorum Tzionis), Isai. 4. v. 4. *Cum affix.* וּמִצֹּאָתוֹ & a stercore suo, sordibus suis, Proverb. 30. v 12.

צֹאִים *masc. plur.* Sordidi: הַבְּגָדִים הַצֹּאִים vestimenta sordida, excremento infecta, Zach. 3. v. 3.

צֶאֱצָאִים *masc. pl.* Filii, prognati: res prognatæ, propagines, *quasi* egressiones, *vel* progressus *dicas*: הַצֶּאֱצָאִים prognati, filii, Isai. 22. v. 24., *qui sunt* יֹצְאֵי מֵעַיִם, *ut Ab. Esra scribit, id est*, egressiones viscerum, egredientes ex visceribus matris, *& sic Chaldæus habet*, בְּנַיָּא filii: *Quidam vertunt* proventus. *Constr.* וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ & prognati viscerum tuorum, Isai. 48. v. 19. *Cum affix.* וְצֶאֱצָאֶיךָ & prognati tui, *vel* a te, Job 5. v. 25., וְצֶאֱצָאֶיהָ & res prognatas ex ea, Isai. 42. v. 5.

מוֹצָא *masc. Dictio hæc varios præfert sensus*: I. *est* Locus, *unde* exitur; *ut* oriens, *unde Sol* egreditur; fons, *sive* scaturigo, *unde aqua* egreditur; fodina, *unde argentum* educitur: II. Locus, *per quem* exitur, *ut* porta: III. Exitus, egressus: IV. *Metaphorice* actio, conatus, *quando jungitur cum* מָבוֹא ingressus; *& metonymice* id, *quod egreditur, videl.*, fructus, proventus terræ: *item* sermo, effatum, eloquium, pronuntiatum, edictum, *q. d. labiorum, vel ex labiis* egressio: כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ, Num. 30. v. 13., omne pronuntiatum, sermonem, effatum labiorum ejus, (*audierit*);

Atque

Atque hunc ipsum sensum præsefert dictio מוֹצָא Deuteron. 8. v. 3., 23. v. 24., Psal. 89. v. 35., Jerem. 17. v. 16., *quibus in locis Vulg., aliique habent*, quæ procedunt, quod egressum est, quod egreditur de labiis meis, *vel* tuis; אֶל־מוֹצָא הַמַּיִם ad fontem aquarum, 2. Reg. 2. v. 21., *ita* 2. Paralip. 32. v. 30., יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא, Job 28. v. 1., est argento fodina, vena; *Vulg. reddit*, habet argentum venarum suarum principia; מֹצָא דֶשֶׁא, Job 38. v. 27. (*ubi Massor. legunt cum* Vau, מוֹצָא), proventum, exitum herbæ; וּמוֹצָא הַסּוּסִים & egressio equorum, *Vulgat. reddit*, & educebantur equi, 1. Reg. 10. v. 28., מִן־מֹצָא דָבָר ab exitu verbi, sermonis, Dan. 9. v. 25. *Cum præfix.* וּכְמוֹצָא מַיִם, & sicut exitus, sicut fons aquarum, Isai. 58. v. 11., לֹא מִמּוֹצָא, non, neque ab Oriente, Psal. 75. v. 7. *Cum affix.* אֶת־מוֹצָאֲךָ exitum tuum, 2. Sam. 3. v. 25., מוֹצָאוֹ egressio, ortus ejus, Psalm. 19. v. 7., Hos. 6. v. 3. *Plural. constr.* מוֹצָאֵי בֹקֶר, Psal. 65. v. 9., exitus matutini, *id est*, homines matutino tempore exeuntes; *est enim ibi figura, qua abstractum pro concreto ponitur*; בְּכֹל מוֹצָאֵי in omnibus locis, per quæ exitur, in omnibus januis, *sive* per omnes exitus (sanctuarii), Ezech. 44. v. 5., מֹצָאֵי מַיִם exitus, processus, rivi aquarum, Psal. 107. vv. 33. 35., Isai. 41. v. 18., כְּמוֹצָאֵי גוֹלָה, Ezech. 12. v. 4., juxta egressiones transmigrationis, *vel* captivitatis, *sive* eo modo, quo exire solent, qui in exilium abeunt; *Vulg. vertit*, sicut egreditur migrans: *Cum affix.* וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו, Ezech. 43. v. 11., & exitus ejus, & introitus ejus, *videl. domus*; מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם; מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם, Num. 33. v. 2., progressus, egressus, *vel* loca egressus eorum juxta mansiones, *id est*, castrorum positiones, *sive* motiones; & castrorum positiones, *vel* stationes juxta egressus eorum; מוֹצָאֶיהָ introitus eorum, *sive* loca eorum, per quæ exitur, Ezech. 42. vers. 11.

מוֹצָאוֹת *fœm. pl.* Exitus, exortus: *Cum affix.* מוֹצָאֹתָיו exortus ejus, Mich. 5. v. 2. *Item* latrinæ, excrementorum loca, *vel* receptacula: *Nomen in textu quidem Biblico non occurrens hac significatione, sed a Massorethis pro alia voce in margine substitutum, vide* חָרָר.

תּוֹצָאוֹת *f. p.* Exitus, Psalm. 68. v. 21. *Constr.* תוֹצְאוֹת חַיִּים egres-

egreſſiones , exitus vitæ , Proverb. 4. verſ. 23. *Cum affix.* תּוֹצְאֹתָיו exitus ejus , Num. 34. v. 4.

יצב יַצִּיב *Chald.* Verum , firmum , veritas , certitudo : מִן יַצִּיב de vero , vere , Dan. 2. v. 8. , וְיַצִּיב חֶלְמָא & verum eſt ſomnium , Dan. 2. v. 45. , יַצִּיבָא verum eſt , Dan. 3. v. 24. , וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא & veritatem quæſivi , Dan. 7. v. 16. , *& ſine* Jod , צְבִית לְיַצָּבָא & deſideravi veritatem , *ibidem* v. 19. , מִן־יַצִּיב de firmo , *vel* vero , *id eſt* , vere , Dan. 2. verſ. 8.

יצב Statuit , ſtitit , poſuit , *in Kal inuſit. Unde Niphal* נִצַּב ſiſti , collocari , conſtitui , ſtare , conſiſtere : *Præter. fœm.* נִצְּבָה , *& in pauſa* , נִצָּבָה ſtitit ſe , adſtitit , ſtabat ; conſiſtebat ; וְנִצַּבְתָּ & conſiſtes : *Particip.* נִצָּב , הַנִּצָּב ſtans , conſiſtens , conſtitutus : *Fœm.* הַנִּצָּבָה , *&* הַנִּצֶּבֶת ſtans , conſtituta . *Vide radic.* נצב , *& infra inter nomina* : *Hiph.* הִצִּיב ſtatuit , conſtituit : הִצִּיב דְּלָתֶיהָ ſtatuit fores ejus , 1. Reg. 16. verſ. 34. *Particip.* מַצִּיב לוֹ יָד conſtituit ſibi locum , erexit ſibi trophæum , 1. Sam. 15. v. 12. ; *vide etiam inter nomina* : *Imper.* הַצִּיבִי ſtatue , Jerem. 31. v. 21. *Futur. cum affix.* וַתַּצִּיבֵנִי & ſtatues , *Vulgat.* , & confirmaſti me , Pſal. 41. v. 13. , יַצִּיב , Joſ. 6. v. 26. , *&* יַצֵּב , Deuteron. 32. v. 8. , ſtatuet , conſtituit ; *cum affix.* וַיַּצִּיבֵנִי & ſtatuit , & poſuit me , Thren. 3. v. 12. *Hoph. Præter.* וְהֻצַּב & ſtatio poſita fuit , Nah. 2. v. 8. , *Hebræis proprium nomen eſt reginæ Aſſyriorum* : *Partic.* סֻלָּם מֻצָּב ſcala conſtituta , Gen. 28. v. 12. *Vide inter nomina* . *Hithp.* הִתְיַצֵּב ſiſtere , ſtatuere ſe , aſſiſtere , conſiſtere : *Præter.* וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ & ſiſtent ſe ibi tecum , Num. 11. v. 16. *Infin.* מֵהִתְיַצֵּב , 2. Sam. 21. verſ. 5. , (diſperderemur , deleti , exciſi ſumus) a conſiſtendo , *id eſt* , *ut alii vertunt* , deleamus , diſperdamus (virum illum) , ne ſtet , *vel* extet : *Imper.* הִתְיַצֵּב , Num. 23. v. 3. , *& cum* ה *paragog.* הִתְיַצְּבָה , Job 33. v. 5. , ſta , conſiſte : *Futur. cum* ה *paragog.* וְאֶתְיַצְּבָה & conſiſtam , Habac. 2. v. 1. ; וַתֵּתַצַּב , Exod. 2. v. 4. ; *irregulare pro* וַתִּתְיַצֵּב , & ſtetit .

נְצָב *maſc.* Præfectus , præſtitutus , *regioni* , *vel provinciæ alicui* : *ut* , נִצָּב מֶלֶךְ præfectus , *ſcil. regni* , (erat rex) , 1. Reg. 22. v. 48. *Item* capulus , *cultri ſcil.* , *vel enſis* , *ſic dictus* ,

ctus, *quod in eo gladius* conſiſtat, Judic. 3. v. 22. *Plural.* נִצָּבִים præfecti, ſitarchi, præfecti annonæ, 1. Reg. 4. v. 7., curatores, 1. Reg. 5. v. 16. *Vide* נצב, *& quæ ſequuntur.*

מֻצָּב *maſc.* Statio, ſtativa, caſtra, *vel* munitiones, *in quibus milites* ſubſiſtunt: עִם־אֵלוֹן מֻצָּב juxta quercum plantatam, quæ ſtabat, Judic. 9. v. 6., וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב Iſai. 29. v. 3., & obſidebo te ſtativis, *LXX., Chald., Vulgat., aliique vertunt*, & jaciam contra te aggerem.

מַצָּב, מַצַּב *m.* Status, ſtatio, *locus, ubi quid* ſtat, *aut* conſiſtit, ſtatio militum: *metonymice ipſe* miles ſtationarius, *ſive* præſidium militum: תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי, Joſ. 4. verſ. 9., infra ſtationem pedum, infra locum, ubi ſtabant pedes Sacerdotum; מַצַּב פְּלִשְׁתִּים ſtatio, præſidium exercitus, acies Piliſthiim, 1. Sam. 13. v. 23., 14. v. 15., 2. Sam. 23. v. 14., מִמַּצַּב רַגְלֵי, Joſ. 4., v. 3., ex loco ſtationis pedum, inde ubi ſtabant, *ſive* ſteterunt pedes (Sacerdotum); *Cum affix.* מִמַּצָּבְךָ de ſtatione tua, Jſai. 22. v. 19.

מַצָּבָה *fœm.* Statio militum, 1. Sam. 14. v. 12.

מַצֵּבָה *fœm.* Statua, lapis, titulus, *vel, juxta alios*, cippus, monumentum, *quod ad rei alicujus memoriam, aut ſignificationem* ſtatuitur, *&* erigitur, Geneſ. 28. vv. 18. 22., *&c.* *Conſtr.* אֶת־מַצֶּבֶת ſtatuam (Bahal), 2. Reg. 10. v. 27., *& in* Thau, מַצֶּבֶת, Gen. 35. v. 20., 2. Sam. 18. v. 18., *ſed* Iſai. 6. v. 13. מַצֶּבֶת *varium in ſenſum ab Interpretibus accipitur; ſic habet Hebræus textus:* אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ מַצַּבְתָּהּ: quibus in emiſſione, abjectione, dejectione frondium (eſt) ſtatio, ſubſiſtentia in eis, *vel* fulcrum eis ſubmittitur, *ſive, ut alii habent*, ſtipes, truncus, ſtirps reſidua in eis; (*ita*) ſemen ſanctitatis, *vel* ſanctum (*erit*) ſtirps, ſtatio, plantatio, ſtatumen ejus, *ſcil populi Judæ*; *Vulg. autem vertit.* (ſicut terebintus, & ſicut quercus), quæ expandit ramos ſuos: ſemen ſanctum erit id, quod ſteterit in ea; *ideſt, ut quidam exponunt, quemadmodum arbores illæ ſe habent, quæ, quum frondes, & folia abjecerint, videntur mortuæ, retinent tamen adhuc vigorem ſuum, id eſt, vivunt hyeme, qua transacta, iterum frondes, & flores producunt; ſic ſe habebit domus Juda. Plur.* מַצֵּבוֹת ſtatuæ, 2. Reg. 17. v. 10. *Conſtruct.* אֶת־מַצְּבוֹת ſtatuas (domus Bahal), 2. Reg. 10. v. 26.

יָצַב

יצג *in Kal inusit. Unde Hiph.* הִצִּיג statuit, constituit, stitit, collocavit: *Præter. cum affix.* וְהִצִּיגֵנִי & constituit me, Job 17. v. 6., וְהִצַּגְתִּיהָ & statuam eam, Hos. 2. v. 5. *Partic.* מַצִּיג statuens, Judic. 6. v. 37. *Infinit.* הַצֵּג ponere, statuere, Deuteron. 28. v. 56. *Imper. plur.* וְהַצִּיגוּ & sistite, constituite, Amos 5. v. 15. *Futur. cum* ה *paragog.* אַצִּיגָה constituam; וַיַּצֵּג & statuit, posuit, collocavit, Gen. 30. vers. 38. *Cum affix.* וַיַּצִּגֵם & stitit eos, Genes. 47. vers. 2., *Plural.* וַיַּצִּיגוּ, *&* וַיַּצִּגוּ & statuerunt, collocarunt: *Hoph. futur.* יֻצַּג Exod. 10. v. 24., sistitor, relinquatur.

יִצְהָר Isaar, *&* Jesaar, *nom. propr. filii Caath*, Exod. 6. v. 18., Num. 3. v. 19.

יִצְהָרִי Isaari, *nom. propr. filii Salemoth*, 1. Paralip. 24. v. 22.

יִצְחָק Itshhak, *Vulgat.*, Isaac, *nomen propr. filii Abrahami*, Genes. 17. v. 19., *&c. Etym.* risus; *a* צָחַק risit, lætatus, gavisus est.

יצע *in Kal inusit. Unde Hiph.* הִצִּיעַ stravit, substravit, stratum posuit: *Futur. cum* ה *paragog.* וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל, Psal. 139. v. 8., aut stratum ponerem, & stratum fecero (*in*) inferno; *Vulgat. vertit*, si descendero in infernum; יַצִּיעַ sternat, *aut* substernat, Isai 58. v. 5. *Hoph.* יֻצַּע substernitur, Isai. 14. v. 11., *Sed* Esth. 4. v. 3. יֻצַּע *redditur*, stratum erat, substernebatur; *Vulg. paraphrasiem agens vertit*, pro strato utentibus; *quibusdam est Pyhal. Vide infra*.

יָצוּעַ *masc.* Stratum: *Cum affix.* יְצוּעִי stratum meum, Genes. 49. vers. 4. *Plural.* יְצוּעִים, *& constructe*, יְצוּעֵי strata, 1. Paralip. 5. v. 1. *Cum affix.* יְצוּעָי stratorum meorum, Psalm. 123. v. 3.

יָצוּעַ, *& cum præfix.*, הַיָּצוּעַ, 1. Reg. 6. vv. 5. 6. 10., *quibus in locis Massorethæ monent legendum* יָצִיעַ, substructio, solum, stratum, structura templi parietibus extrinsecus substrata: *Sed Aquil. est* στρῶμα; *Sym.*, κατάστρωμα; *Vulg.*, *aliisque est* tabulatum.

מַצָּע *masc.* Stratum: קָצַר הַמַּצָּע brevius est stratum, Isai. 28. vers. 20.

יצק Fudit, effudit, infudit, perfudit, profudit: *quandoque intransitive*, effundi, effluere. *Dicitur de* liquidis per se, *&* liquefactis, *ut auro*, *ære*, *& aliis metallis*, *quæ* fusa *rursus consistunt*, *& firmiora fiunt*. *Inde* firmari, durescere: consistere, collocari, situm esse. *Sæpe etiam cum* צוק *formam confundit*, *quod accurate distinguendum*. *Præter. cum affix.* יְצָקָם fudit ea, 1. Reg. 7. vers. 46., *Plural.*, *abjecta prima radicali*, *& cum* ן *paragog.*, צָקוּן לַחַשׁ effuderunt submissam orationem, Isai. 26. v. 16. *Particip. Pabul* יָצוּק בּוֹ, Psalm. 41. v. 9., (verbum) fusum, effusum in me; *LXX.*, *& Vulgat. vertunt*, constituerunt adversum me; וְאֶבֶן אֹפֶל נְחוּשָׁה, Job 28. v. 2., & lapis effundit æs; *Vulg. reddit*, & lapis solutus calore in æs vertitur: *igne enim*, *ut habet Plinius* 36. 27., lapides in æs solvuntur; וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי, Job 29. v. 6., & saxum, *vel* petra fusa mihi (in rivos olei); *Vulg.*, *& alii transitive exponunt*, *videl.*, & petra fundebat mihi, *vel* apud me (rivos olei); *sed* Job 41. vers. 15. יָצוּק *multis est verbum*, *redditurque ab LXX.* καταχέει effundit; *a Vulg.* mittet contra eum fulmina; *Aquil. vertit*, circumfusus; *ibidem vero* v. 16., *ab LXX. redditur*, πέπηγε fixum, compactum est; *a Vulg.* indurabitur; *Aliis utrobique est*, fusum, firmum, validum, solidum. *Vide inter nomina*, *& in* צוק. *Plur.* יְצוּקִים fusi, 2. Paralip. 4. v. 3. *Plur. Fœm.* יְצֻקוֹת fusæ, 1. Reg. 7. v. 30. *Infinit.* בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק quum duresceret pulvis in duritiem, Job 38. v. 38., *id est*, *ut esset* firmus, *ac* solidus *instar metalli* fusi, *&* consolidati, *ut R. Salom. exponit*; *Quidam*, *vertunt* quum perfunditur pulvis, ut consistat firmus לְצֶקֶת ad fundendum; *Vulgat. habet*, conflatæ sunt. *Imper.* יְצֹק, Ezech. 24. v. 3., *& forma imperfecta*, צַק, 2. Reg. 4. v. 41, funde, effunde. *Futur.* אֶצָּק־מַיִם effundam aquas, Isai. 44. vers. 3. *Intransitive*, וַיִּצֶק־הַדָּם & effluxit sanguis plagæ, 1. Reg. 22. v. 35., *habetque formam anomalam*, *quasi* וַיִּיצַק *ex quiescentium forma*, *quum alias defectivum sit*: *Vide in* נצק. *Hiph. Partic. fœm.* מוֹצָקֶת infundebat, 2. Reg. 4. v. 5. *Futur.* וַיַּצִּיקוּ & statuerunt, collocarunt, 2. Samuel. 15. v. 24. *Cum affix.* וַיַּצִּקֻם, Jos. 7. v. 23., *LXX. vertunt*, ἔθηκαν αὐτὰ & posuerunt ea; *Vulgat.*, projeceruntque ea; *Alii reddunt*, & statuerunt,

runt, & collocarunt ea; *quasi ab* יָצַק *Hoph. Præter.* הוּצַק infusa est, Psal. 45. v. 3. *Particip.* מוּצָק fusum, 1. Reg. 7. v. 22., Job 37. v. 18. *Vide & mox in nominibus*. *Futur.* נָהָר יוּצַק fluvius effundetur, Job 22. v. 16. *Vide* צוק, & נצק.

יָצוּק *masc.* Fusum, firmum, validum, solidum, *ut id, quod è metallis fusum est*: *Plural.* יְצוּקִים *vide in verbo*. *Fœmin.* יְצוּקָה fusio, fusura: *cum affix.* בְּיִצֻקְתּוֹ in fusura ejus, 1. Reg. 7. v. 24. *Plur.* יְצֻקוֹת *vide in Verbo*.

מוּצָק מֻצָק *m. Idem*: וְהָיִיתָ מֻצָק erisque validus, Job 11. v. 15. *Vide & ante in Hophal*; לַמּוּצָק in solidum, firmum, *vel* soliditatem, firmitatem, consistentiam, Job 38. vers. 38., *Vulg. ibidem habet*, quando fundebatur: *Constr.* מְצַק נְחֹשֶׁת fusum æris, 1. Reg. 7. v. 16.

מוּצֶקֶת *fœm.* Fusura; *in pausa* מֹיצָקֶת, 2. Reg. 4. v. 5., *ubi Massorethæ legunt* מוּצֶקֶת fusio, fusura; *LXX. est*, ἐπέχεεν, *Vulg.* infundebat. *Cum affix.* בְּמֻצַקְתּוֹ, 2. Paralip. 4. v. 3., in fusura, in conflatione ejus, *hoc est*, uniuscujusque eorum; *Vulg. reddit*, fusiles erant (*boves*): *Fœmin. plural.* מוּצָקוֹת infundibula, Zach. 4. v. 2., אֶת־הַיָּם מוּצָק (& fecit) mare fusum, fusile, 1. Reg. 7. v. 23., *sed ibidem* v. 37. מוּצָק אֶחָד fusio, fusura una.

יצר Finxit, formavit: *propriè figulorum verbum*, *latius tamen deinde usurpatur*. *R. David Kimchi scribit*; *De Homine usurpatum*, *significare* formationem membrorum *ipsius*: עָשָׂה *de* præparatione victus, amictus, aliorumque *ad corporis conservationem necessariorum*: בָּרָא *de* creatione prima ex nihilo, Isai. 43. v. 7. *Item* arctari, angi, anxietatem, *vel* angustiam esse alicui, *quod a* צור, *vel* צָרַר *mutuo accepit*. *Præter.* מִי יָצַר אֵל quis formavit Deum, Isai. 44. vers. 10. *Cum affix.* יְצָרָהּ formavit eam, Isai. 45. v. 18., יְצַרְתָּם formasti ea, Psalm. 74. v. 17., וִיצַרְתִּיהָ & formavi illud, 2. Reg. 19. v. 25. *Particip.* יוֹצֵר, & יֹצֵר, *LXX.*, *Theodot.*, *Vulgat.*, *aliisque est*, κεραμεὺς figulus: *Cum affix.* יֹצְרִי formator meus, Isai. 49. vers. 5., וְיֹצְרָהּ & formatorem ejus, Isai. 22. v. 11., יֹצְרֵנוּ formator noster, Isai. 64. v. 7. *Plur. constr.* יֹצְרֵי formatores, Isai. 44. v. 9. *Vide etiam inter nomina*. *Futur.* וַיִּיצֶר & finxit (Deus hominem), Gen. 2. v. 7. *Cum affix.* יִצְּרֵהוּ formabit, *vel* format illud, Isai. 44. v. 12.

Ex altera significatione literæ formativæ Futuri habent Tzere *discriminis causa, & construitur cum Dativo* : וַיֵּצֶר לָהֶם & angustia erat ipsis (valde), Judic. 2. v. 15., וַיֵּצֶר־לוֹ & anxietas fuit ipsi, anxius fuit, Gen. 32. v. 8., *Plur.* יֵצְרוּ arctantur, anguntur, Job 18. v. 7. *Niph.*, לְפָנַי לֹא נוֹצַר אֵל ante me non est formatus Deus, Isai. 43. v. 10. *Puh. Præter.* יֻצָּרוּ formata sunt, Psal. 139. v. 16. *Hoph. Futur.* כָּל־כְּלִי יוּצַר omne instrumentum (*quod*) formabitur (contra te), Isai. 54. vers. 17.

יוֹצֵר *masc.* Formans, fingens: fictor, formator, figulus, Zachar. 11. v. 13., Isai. 41. v. 25. *Cum affix.* וְיֹצֶרְךָ & formator tuus, Isai. 43. vers. 1. *Plural.* הֵמָּה הַיּוֹצְרִים ipsi sunt figuli illi, 1. Paralipom. 4. v. 23.

יֵצֶר *masc.* Figmentum, formatio, fictio, *tam bona, quam mala*: *Item* יֵצֶר *metaphorice, ad* animum *relatum, est* formatio conceptus, cogitatio, figmentum: *Cum affix.* יִצְרוֹ cogitationem ejus, Deuteron. 31. v. 21., יִצְרֵנוּ figmentum nostrum, formatio nostra, Psalm. 103. v. 14.

יֵצֶר Jéser, *nom. propr. filii Nephthali*, Gen. 46. v. 24., Num. 26. v. 49.

יִצְרִי Itsri, *Vulgat.*, Jeseritæ, *nom. commune posterorum Jeser filii Nephthali*, Num. 26. v. 49.

יְצֻרִים *masc. plur.* Membra: *Cum affix.* וִיצֻרַי & membra mea, Job 17. v. 18.

צוּרָה *fœm.* Forma, *vide in* צור, & מֵצַר *vide in* צרר.

יצת Succendi, exuri, flagrare: *Futur.* וַתִּצַּת & flagrat, Isai. 9. v. 18. כָּאֵשׁ יִצַּתּוּ igni exurentur, Isai. 33. v. 12. *Niph. Præter. fœm.* נִצְּתָה accensa est: *Plur.* נִצְּתוּ, Jerem. 9. v. 10., & *fœm.* נִצְּתָה, Jerem. 2. v. 15., accenduntur, succensæ sunt. *Hiph.* הִצִּית accendit, incendit, succendit: *Præter.* הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ incendit ignem super eam, Jerem. 11. v. 16. *Particip.* מַצִּית בְּךָ אֵשׁ succensurus sum in te ignem, Ezech. 20. v. 47. *Imper. cum affix.* וְהוֹצִיתוּהָ, 2. Sam. 14. v. 30., *ubi Masorethæ legendum monent* וְהַצִּיתוּהָ, & succendite eam: *Futur.* וַיַּצֵּת & accendit, Thren. 4. v. 11. *Plur.* וַיַּצִּיתוּ & incenderunt, Jos. 8. v. 19.

יקב *masc.* Torcular, lacus torcularis, Isai. 5. v. 2. *Cum affix.* ומִיִּקְבֶךָ & de torculari tuo, Deuteron. 15. v. 14. *Plural.* יְקָבִים דָּרָכוּ torcularia calcant, Job 24. v. 11. *Constru.* יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ torcularia regis, Zach. 14. v. 10. *Cum affix.* יְקָבֶיךָ torcularia tua, Proverb. 3. v. 10.

יקד Ussit, arsit, exarsit: *Particip.* אֵשׁ יֹקֶדֶת ignis urens, Isai. 65. v. 5. *Infin. cum Futur.* יֵקַד יְקֹד ardebit ardendo, Isai. 10. vers. 16. וַתִּיקַד & ardebit, Deuteron. 32. vers. 22. *Hoph. Futur.* תּוּקַד בּוֹ incendetur in eo, Levit. 6. vers. 2. *Vide, quæ sequuntur.*

יְקֹד *masc.* Ardor: *Cum præfix.* כִּיקוֹד secundum ardorem, Isai. 10. v. 16. *Quidam Infinitivum faciunt, ut ante positum.*

יְקוֹד Focus, incendium, Isai. 30. vers. 14.

מוֹקֵד *masc.* Focus, locus, ubi ardet ignis; *metonymice* materia in foco ardens, *sive* pyra, cremium, Psalm. 102. v. 4. *Plur. constr.* מוֹקְדֵי עוֹלָם ad focos æternitatis, *id est*, æternos, ad ardores perpetuos, Isai. 33. vers. 14. *Fœm.* מוֹקְדָה adustio, Levit. 6. v. 2., *ubi Vulgat. habet*, cremabitur.

יְקֵדָה *fœm. Chald.* Combustio: *Constru.* לִיקֵדַת אֶשָּׁא combustionem ignis, Dan. 7. v. 11.

יָקִידְתָּא *fœm. Chald.* Ardens, accensa, Dan. 3. v. 6., *vel* יָקִדְתָּא v. 26., *absolutum est* יָקִירָא.

יָקְדְעָם Jucadam, *juxta Vulgat.*, *nom. propr. civitatis in Tribu Juda*, Jos. 15. v. 56.

יָקֶה Jaké, *nom. propr. patris Agur*, Proverb. 30. v. 1., *Vulg. ut appellativum transtulit* vomens, *a* קיא vomere.

יקה יְקָהָה Obedientia, *secundum quosdam*: *vel* aggregatio, collectio, associatio: *Constr.* יִקְּהַת־עַמִּים obedientia, *vel* aggregatio populorum, Genes. 49. v. 10., *LXX. ibidem reddunt*, προσδοκία ἐθνῶν, *Vulg.* expectatio gentium; לִיקֲּהַת־אֵם obedientiam matris, Proverb. 30. v. 17. *R. Levi exponit*, associationem matris, *ut scilicet mater solet liberos ad se allicere, & in* gremium associare: *Scribitur autem cum* Dagesch *euphonico pro* לִיקְהַת. *R. Salomon Radicem facit* קָהָה aggregare, congregare, *& sic litera* Jod *est servilis*; *probat ex usu Talmudico*, קְהָיָה, *&* יְקָהָה *idem per transpositum* Jod. אַתִּיק אִתִּיקְהָא *vide in* עתק.

יָקְטָן Jectàn, *nom. propr. filii Heber*, Genes. 10. v. 25.

יָקִים Jacím, *nom. propr. filii Semei*, 1. Paralip. 8. v. 19.

יְקַמְיָה Icamiá, *nom. propr. filii Samoi*, 1. Paralipom. 2. v. 41.

יְקַמְעָם Jecmaán, *nom. propr. filii Hebron*, 1. Paralipom. 23. vers. 19.

יָקְמְעָם Jokmeám, *Vulgat.* Jecmaán, *nom. propr. urbis Tribus Ephraim*, 1. Reg. 4. v. 12., 1. Paralipom. 6. v. 68.

יָקְנְעָם Jecnám, Jacanán, *&* Jeconám, *nom. propr. urbis Tribus Zabulon, quæ Levitis data est*, Jos. 21. v. 34., 12. v. 22., 19. vers. 11.

יָקַע Pendere luxatum, luxari, recedere, divelli. *Futur.* פֶּן־תֵּקַע, Jerem. 6. v. 8., ne forte recedat, ne avellatur; וַתֵּקַע, Ezech. 23. vv. 17. 18., & avulsa est, & luxata, & recessit; *Sed Vulg. ibidem* v. 17. *reddit*, & saturata est (anima ejus ab eis, *scil. Chaldæis*); *expressit hic sensum*; *anima etenim fastidit ea, quibus est* satiata, *atque ab ipsis* recedit; וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ, Gen. 32. v. 26., & pendebat luxatum acetabulum femoris; *Vulg. vertit*, (tetigit nervum femoris ejus), & statim emarcuit, (*subintelligendus* nervus femoris). *Hiph.* הוֹקִיעַ pendere facere, suspendere: *Præter. cum affix.* וְהוֹקַעֲנוּם & suspendemus eos, 2. Sam. 21. v. 6. *Imper.* וְהוֹקַע אוֹתָם & suspende eos, Num. 25. v. 4. *Futur. cum affix.* וַיֹּקִיעֻם & suspendit eos, 2. Sam. 21. v. 9. *Hoph. Particip.* הַמּוּקָעִים (ossa) suspensorum, 2. Sam. 21. v. 13. *LXX. ibidem vertunt* ἐξηλιασμένοι soli expositi; *Vulgat.*, qui affixi fuerant.

נָקַף *in Kal inusit. Inde Hiph.* הִקִּיף ambivit, circumivit, cinxit, circumdedit, circumegit: *Præt.* הִקִּיף עָלָי circumegit mihi, Job 19. v. 6., *Fœmin.* הִקִּיפָה circuivit, Isai. 15. v. 8., *Plur.* כִּי הִקִּיפוּ, Job 1. v. 5., cum circumegissent, *Vulg. habet*, cumque in orbem transissent (dies convivii); וְהִקִּיפוּ & circumdabunt, 2. Paralipom. 23. v. 7., *Cum affix.* הִקִּיפוּנִי, Psalm. 22. v. 17., circumdederunt me; *Joa. Simon vertit*, pertuderunt, perfregerunt me; *Vulg. habet*, (concilium malignantium) obsedit me: *Particip. plur.* מַקִּפִים circumdantes, 1. Reg. 7. v. 24. *Infinit.* הַקֵּף, Jos. 6. v. 11., *&* הַקִּיף, Jos. 6. v. 3., circumeundo. *Imperat. plur. cum affix.* וְהַקִּיפוּהָ & circumdate, & complectimini eam, Psal. 48. v. 13. *Futur.* וַיַּקֵּף & circumdedit, Thren. 3. v. 5.,

Plurai.

Plural. תַּקִּפוּ, Levit. 19. verſ. 27., *LXX. vertunt*, ποιήσετε σισόην facietis ſiſoen, *quæ eſt*, *inquit Guarin*, tonſuræ ſpecies; *Aquil. habet*, περικυκλώσεις circumdabis; *Vulgat.* in rotundum attondebitis; *Joa. Simon*, abſcindatis, *& refertur ad* נקף; יַקִּיפוּ, Pſal. 17. v. 9., וַיַּקִּפוּ, 2. Reg. 6. v. 14., circumdabunt, & circumdederunt. *Vide* קוף, נקף, *& quæ inde ſequuntur*.

יָקַץ Evigilavit, expergefactus eſt: *Futur.* וָאִיקַץ & evigilavi, Geneſ. 41. verſ. 21., וַיִּיקַץ & evigilavit (Pharao), Geneſ. 41. v. 4., *& in* Sægol *propter accentum ad penult. retractum*, וַיִּיקֶץ & quum evigilaſſet (Noah), Gen. 9. v. 24., *& defectivè*, וַיִּקַץ & evigilavit, 1. Reg. 18. v. 27., וְיִקְצוּ expergiſcentur, Habac. 2. v. 7., *abjecto* י *radicali*, *quod* Metheg *compenſat*. *Vide* קוץ.

יָקַר Pretioſus fuit, pretioſus viſus, *vel* habitus eſt, pretioſe æſtimatus fuit, in pretio fuit. *Præter. fœm.* יָקְרָה pretioſa fuit, 1. Sam. 26. v. 21., יָקְרָה בְּעֵינַי pretioſus viſus es in oculis meis, Iſai. 43. v. 4., יָקַרְתִּי æſtimatus ſum, appretiatus ſum, Zach. 11. v. 13. *Plural.* וְלִי מַה־יָּקְרוּ, Pſal. 139. v. 17., mihi quam pretioſi, honorabiles ſunt, *ſive* mihi nimis honorificati ſunt: *Futur.* וְיֵקַר דָּמָם & pretioſus eſt ſanguis eorum, Pſalm. 72. v. 14., וַיִּיקַר & in pretio erat, 1. Sam. 18. v. 30. *Hiph. Imperat.* הֹקַר רַגְלְךָ pretioſum habe, *vel* facito pedem tuum; *Vulg. ibidem vertit*, ſubtrahe pedem tuum, *hoc eſt*, raro ingrediaris (*domum amici tui*), Proverb. 25. v. 17. *Futur.* אוֹקִיר אֱנוֹשׁ faciam, ut pretioſus ſit homo, Iſai. 13. v. 12.

יָקָר *maſc.* I. Pretioſus, carus, honorabilis: II. Rarus, rarum: III. Quietus, manſuetus: IV. Splendidus, ſplendidum, *per metathesin pro* יָרַק, *ut notat Joa. Simon*: הָיָה יָקָר, 1. Sam. 3. v. 1., (verbum Domini) fuit, erat rarum; *Vulg. vertit*, (& ſermo Domini) erat pretioſus; *quod autem rarum in bono, idem & pretioſum*; וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ, Job 31. v. 26., & lunam ſplendidam incedentem; *Vulgat. habet*, lunam incedentem clare; כָּל־הוֹן יָקָר omnem ſubſtantiam pretioſam, Prov. 1. v. 13. *Conſtr.* וְקַר־רוּחַ, Proverb. 17. v. 27., *ubi ſcribitur cum* Vau, *ſed a Maſſorethis legitur per* Jod, *videl.* יְקַר, pretioſus ſpiritu; *Vulgat. habet*, pretioſi ſpiritus vir; *Joa.*

Simon significationem radicis Arab. sequutus vertit, mansuetus spiritu; *Plural.* בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים filii Tzionis pretiosissimi, Thren. 4. v. 2., *Fœmin.* יְקָרָה הִיא pretiosa est, Proverb. 3. vers. 5. *Et forma constructa pro absoluta*, יִקְרַת pretiosum, Isai. 28. vers. 16. *Plural.* אֲבָנִים יְקָרוֹת lapides pretiosi, 1. Reg. 7. v. 10., *&* יְקָרֹת *idem*, 1. Reg. 7. v. 9. *Vide etiam dictionem, quæ sequitur*: *Cum affix.* בְּיִקְּרוֹתֶיךָ inter pretiosas, *vel* caras tuas; *Vulgat. vertit*, in honore tuo, Psalm. 45. v. 10., *cum* Dagesch *euphonico*, *pro* בְּיִקְרוֹתֶיךָ.

יְקָר *masc.* Pretium, pretiosum, res pretiosa: *Metaphorice* gloria, honor: יִתְּנוּ יְקָר tribuent honorem (maritis suis), Esth. 1. v. 20., וִיקָר & gloria, Esth. 8. v. 16., Ezech. 22. v. 25., הַיְקָר & pretium, Zach. 11. v. 13., בִּיקָר in honore, Psalm. 49. vv. 13. 21. *Construct.* כִּיקַר כָּרִים, Psalm. 37. v. 20., ut pretiosum agnorum, *vel potius*, sicut id, quod est pretiosum, & optimum in agnis, *Id est*, adeps, *qui consumebatur igni in altari*: *Alii interpretantur*, sicut viride pratorum, *id est* fœnum virens, *quod resecatur*; *Vulgat. autem vertit*, mox ut honorificati fuerint, & exaltati; *ubi idem sensus, etsi loquendi modus sit diversus*; *Cum affix.* בִּיקָרוֹ in honorem ejus, Esth. 6. vv. 6. 7. 9. 11., יְקָרָהּ pretiosum ejus, Jerem. 20. v. 5. *Plur. fœm.* אוֹר יְקָרוֹת, Zachar. 14. v. 6., lux pretiositatum, *Id est*, pretiosissima; *Joa. Simon, aliique τὸ* יְקָרוֹת *referendum per metathesim ad* יָרַק *arbitrantur*; *atque vertunt*, lux claritatum, lux splendorum.

יְקָר *Chald.*, *significat idem ac Hebr.*, וִיקָר שַׂגִּיא & gloriam multam, Dan. 2. v. 6., וְלִיקָר מַלְכוּתִי & ad gloriam regni mei, Dan. 4. v. 33., *Emph.* וִיקָרָא & gloriam, Dan. 2. v. 37., & וִיקָרָה, Dan. 5. v. 20.

יַקִּיר *masc.* Pretiosus, honorabilis, gloriosus, carus: הֲבֵן יַקִּיר, Jerem. 31. v. 20., num filius pretiosus? *LXX. est*, ἀγαπητὸς dilectus; *Vulgat.*, honorabilis; *Aliis est*, valde pretiosus, carus: *Fœm.* יַקִּירָה, Dan. 2. v. 11., pretiosus; *Sed Theod.*, *Vulg. est*, gravis; יְקַר *etenim, ut notat Joa. Simon, proprie significat*, gravis fuit, *ut etiam apud Arabes*.

יַקִּירָא *m. Chald. emphat.*, *Unde cum præfix.* רַבָּא וְיַקִּירָא magnus, & gloriosus, Esdr. 4. v. 10.

יָקֹשׁ

יקש, *vel* יָקֹשׁ Laqueum tetendit, aucupatus eſt, tendicula, *ſive* laqueo poſito inſidiatus eſt, illaqueavit, irretivit. *Dicitur propriè de avibus; & metaphoricè de hominibus. Aſſinitatem habet cum* נָקַשׁ, *quod vide ſuo loco: Præter.* יָקֹשְׁתִּי לָךְ laqueum tetendi tibi, illaqueavi te, laqueo inſidiatus ſum, Jerem. 50. v. 24., *Plur.* יָקְשׁוּ לִי laqueum poſuerunt, ſtatuerunt mihi, Pſal. 141. v. 9. *Partic. maſc.* יוֹקֵשׁ venans, aucupans, *& ſubſtantive*, auceps: *Plural.* מִפַּח יוֹקְשִׁים, Pſalm. 124. v. 7., de laqueo aucupum; *Vulgat. reddit*, de laqueo venantium; *Vide inter nomina*: *Niph. præter.* נוֹקַשְׁתְּ illaqueaſti te, irretitus, illaqueatus es, Proverb. 6. v. 2., *Plur.* וְנוֹקָשׁוּ & irretientur, & illaqueentur, Iſai. 8. v. 15., 28. v. 13. *Futur.* פֶּן תִּוָּקֵשׁ illaqueeris in eo; *Vulg. vertit*, ne offendas, Deuter. 7. v. 25. *Vide inter nomina*, *& rad.* נקש.

יָקוֹשׁ *maſc.* Hoſe. 9. v. 8., Auceps; *Sed LXX. eſt*, σκολιὰ tortuoſus; *Aquil.* ἐσκωλωμένη in offendiculum poſitus (*laqueus*); *Sym.* ἐνέδρα inſidiæ; *Vulgat. reddit*, (laqueus) ruinæ.

יָקוּשׁ *maſc.* Auceps: מִיַּד יָקוּשׁ de manu aucupis, Proverb. 6. verſ. 5. *Plural.* כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים ſecundum tendere aucupes, ut tendentes aucupes, Jerem. 5. v. 26.

יוּקָשׁ *maſc.* Irretitus, continuo *videl.*, *&* undique, *ut admonet Joa. Simon*; *Plur.* יוּקָשִׁים irretiti, Eccleſ. 9. v. 12.

מוֹקֵשׁ *maſc.* Laqueus, tendicula, ſcandalum, offendiculum, ruina, rete: מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ tendicula, laqueus id eſſet tibi, Deuter. 7. verſ. 16. *Plural.* מֹקְשִׁים laqueos (poſuerunt mihi), Pſal. 140. v. 6. *Conſtr.* מוֹקְשֵׁי מָוֶת tendiculæ mortis, Pſalm. 18. v. 6., *& fœmin.* וּמֹקְשׁוֹת & laqueis, Pſal. 141. v. 9.

יָקְשָׁן Jecsàn, *nom. propr. filii Abrahæ ex Cetura*, Geneſ. 25. verſ. 2.

יְקוּתִיאֵל Icuthiél, *nom. propr. patris Janoe*, 1. Paralip. 4. v. 18.

יָקְתְאֵל Jacthél, *&* Jecthél, *nom. propr. civitatis Tribus Judæ prope Idumæam*, Joſ. 15. v. 38., *& nom. propr. rupis in eadem Tribu Juda*, 2. Reg. 14. v. 7.

ירא, *& ſæpius* יָרֵא Timuit, *rem*, *vel perſonam*; *& ſi quidem* veneratione *ſit illa digna*; *tunc* יָרֵא veneratus, reveritus eſt; *quod ſi* mala, *&* terrifica; *tunc* metuit; *ſemel verbum* יָרֵא *ſignificat* repletus eſt. *Conſtruit. abſolutè*, *& cum Accuſativo tam disjunctio*, *quam conjunctio*, *& cum Præpoſi-*

ſitione מִן , ל , מִלִּפְנֵי , *&* מִפְּנֵי . *Præter. fœmin.* יָרְאָה , Pſal. 76. v. v. 9., Jerem. 3. v. 8., *& in pauſa* יָרֵאָה , Geneſ. 18. v. 15., timet, timuit; וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ ſed timebis Deum tuum, a Deo tuo, Levit. 19. v. 14.; יָרֵאתִי *vide in* יִרְאָה *inter nomina*; *Plur. cum affix.* יְרֵאוּהוּ timuerunt eum, Job 37. v. 24., יְרֵאוּנִי timuerunt me, Malach. 3. v. 5. *Particip.* יָרֵא ; *conſtr.* יְרֵא, *& cum præfix.* וִירֵא, Job 1. v. 1., Prov. 13. v. 13., timens: *Plur.* יְרֵאִים ; *Conſtr.* יִרְאֵי timentes; *Cum præfix.*, *& affix.* לִירֵאָיו timentibus eum, Pſalm. 25. verſ. 14., *&c.*, לִירֵאֶיךָ timentibus te, Pſal. 31. v. 20., *&c.* *Infin.* יְרֹא timere; *& contractè* לֵרֹא מִפְּנֵי דָוִד timere à Davide, 1. Sam. 18. v. 29., *Cum* ה *paragog.* לְיִרְאָה timere, ad timendum; *Cum affix.* מִיִּרְאָתוֹ, 2. Sam. 3. v. 11., præ timere eum, quia metuebat illum; *quo in loco* ה *paragog. mutatur in* ת *adinſtar* ה *fœmin. Imper.* יְרָא time, Proverb. 3. v. 7., 24. v. 21., Eccleſ. 5. v. 6., 12. v. 13., *Plur.* יְראוּ timete, Joſ. 24. v. 14., 1. Sam. 12. v. 24., Pſalm. 34. v. 10. *Futur.* אִירָא; *& cum affix.*, *& Nun epenthet.* אִירָאֶנּוּ timebo eum, Job 9. v. 35., תִּירְאִי; *& in pauſa* תִּירָאִי *fœm.* timebis; וַיִּירָא, Geneſ. 28. v. 17., Exod. 2. v. 14., *& excidente altero* Jod, וַיִּרָא, 1. Sam. 18. v. 12., *&c.*, & timuit: *Cum affix.* וַיִּירָאֵנִי & timuit me, Malach 2. v. 5., יִרָאֲךָ timeat te, Jerem. 10. v. 7. *Plural.* נִירָא timebimus, Pſalm. 46. v. 3., תִּירְאוּ , תִּרְאוּ , *in pauſa* תִּירָאוּ, *& cum* Nun *paragog.*, תִּירְאוּן timebitis, timeatis; *Cum affix.* תִּירָאוּם, Deuteron. 3. v. 22., *&* תִּירָאֻם, Num. 14. v. 9., timebitis, timete illos; יִירְאוּ, Pſal. 33. v. 8., *&* יִרְאוּ, 2. Reg. 17. v. 28., Mich. 7. v. 17., timebunt; *Cum* Nun *paragog.*, *& in pauſa*, וְיִרָאוּן & timebunt, Deuteron. 13. v. 12., שֶׁיִּרְאוּ ut timeant; *Fœm.* וַתִּירֶאןָ & timuerunt, Exod. 1. v. 17. *Niphal. Particip.* נוֹרָא timendus, reverendus, terribilis, formidabilis: מַה־נּוֹרָא quàm reverendus eſt (locus hic), Gen. 28. v. 17. *Fœmin.* מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה è regione formidabili, Iſai. 21. v. 1., *Plural.* נוֹרָאת terribilia, Iſai. 64. verſ. 3. *Cum affix.* נוֹרְאוֹתֶיךָ (& virtutem) terribilium tuorum, Pſal. 145. v. 6. *Futur.* לְמַעַן תִּוָּרֵא, Pſal. 130. v. 4., ut reverenter colaris; *Alii vertunt*, ut timearis; *ſed Symac.*, *&*, *Hieronymo teſte*, *etiam Theod. ſunt interpretati*, *ἕνεκεν τοῦ νόμου* propter legem,

gem; *& ita quoque habet Vulg.*, *legebant* תּוֹרָה, *aut* תּוֹרָא lex, *pro* תְּוֹרָא. *Pih. Præt. cum affix.* יֵרְאֻנִי metuere fecerunt me, metum incusserunt mihi, 2. Sam. 14. v. 15. *Partic.* מְיָרְאִים timorem injiciebant, Nehem. 6. v. 9. *Vide inter nomina*. *Infinit. cum affix.* לְיָרְאֵנִי ad timorem injiciendum mihi, Nehem. 6. v. 19., לְיָרְאָם ad metum incutiendum ipsis, ut terreret eos, 2. Paralipom. 32. vers. 18. *Vide* יָרָה *in Hiph.*

יָרֵא *masc.* Reverens, timens, timidus: *regit casum verbi sui, & construit. ut nomen*: יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ timeo ego eum, Genes. 32. v. 2., *vide* Deuteron. 7. vers. 19., הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב qui timidus, ac mollis corde est, Deuter. 20. v. 8. *Constr.* יְרֵא יְהוָֹה timens Dominum, Isai. 50. v. 10. *Fœmin.* יְרֵאָה timens: *Constr.* יִרְאַת־יְהוָֹה timens Dominum, Proverb. 31. v. 30. *Plural.* יְרֵאִים, יִרְאֵי, timentes: *Cum affix.* יְרֵאָיו timentes ejus. *Vide supra Particip. in Kal.*

יִרְאָה *fœm.* Reverentia, timor, terror: יִרְאָה וָרַעַד timor, & tremor (invadit me), Psal. 55. v. 6. *Constr.* יִרְאַת יְהוָֹה timor Domini, Proverb. 1. v. 7., Genes. 20. v. 11., Isai. 9. v. 25. *Cum affix.* יִרְאָתִי, timor mei, *sive* meus, Jerem. 32. v. 40., בְּיִרְאָתֶךָ cum timore, *vel* reverentia tui, Psal. 5. vers. 8., הֲמִיִּרְאָתְךָ, Job 22. v. 4., an timore tui, *vel* tuo? *Vulgat. vertit*, numquid timens? מִיִּרְאָתוֹ אֹתוֹ, 2. Sam. 3. v. 11., præ timore ejus ipsum, *hoc est*, ab ipso, *seu*, *ut habet Vulgat.*, quia metuebat illum; יִרְאָתָם אֹתִי, Isai. 29. vers. 13., timor eorum me, *hoc est*, erga me; *Vulg. vertit*, timuerunt me: *Phrasis hæc*, *qua videlicet nomina verbalia casum verbi sui regunt*, *obtinuit etiam apud Latinos*, *ut probant Guarin*, *Joa. Simon*, *aliique*.

מוֹרָא, *&* מֹרָא *masc.* Reverentia, timor; *semel scribitur cum* ה *pro* א, מוֹרָה Psal. 9. v. 21. *Nomen illud* מוֹרָא *est metonymice* timoris objectum, *id quod* timetur, res *videl.*, *vel* persona reverenda, *&* terribilis: שִׁיתָה יְהוָֹה מוֹרָה, Psalm. 9. v. 21., pone, *vel* incute Domine metum, terrorem; *ita vertunt Aquil.*, *Theod.*, *Hieronymus*, *aliique*; *Sed in hoc loco* מוֹרָה *Sym. est*, *νόμος* lex; *LXX. vero est*, *νομοθέτης* legislator; *unde & Vulg. vertit*, constitue Domine legislatorem (super eos); וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא, Malach. 2. v. 5., & dedi ea ipsi timendum, *quod videl.* reverenter haberet, ac sollicite custodi-

ftodiret in humilitate; *Vulg. habet*, & dedi ei timorem: *Cum præfix.* וּבְמֹרָא גָּדֹל, Deuter. 26. v. 8., & in magno, in ingenti pavore, & in re terribili magna; לְמוֹרָא terrori, *id est*, terribili, timendo: *Cum affix* אַיֵּה מוֹרָאִי ubi timor mei, *sive* meus? Malach. 1. v. 6., וְאֶת־מוֹרָאוֹ, Ifai. 8. v. 12., & timorem ejus, *id est*, quod ipse timet, (ne timeatis); *Plur.* וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים & terroribus maximis, Deuter. 4. v. 34. *Vide pag.* 494.

* יָרִיבִים ירב *Vide in* ריב. *Item* וַיָּרֶב, *vide in* ארב.

יִרְאוֹן Jerón, *nom. propr. civitatis in Tribu Nephthali*, Jof. 19. v. 38.

יִרְיָה Iriià, *Vulg.*, Jeriás, *nom. propr. filii Selemiæ*, Jerem. 37. verf. 12.

יְרֻבַּעַל Jerobáal, *cognomen Gedeonis*, Judic. 6. v. 32., 1. Sam. 12. v. 11. *Etym.* ulcifcatur fe Baal.

יָרָבְעָם Jarovám, *Vulgat.* Jerobóam, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 11. v. 26., 2. Reg. 14. v. 23.

יְרֻבֶּשֶׁת Jerubbéfceth, *Vulg.*, Jerobáal, *nom. propr. patris Abimelech*, 2. Sam. 11. v. 21. *Guarin. videtur*, Jerobaal (*five Gedeon*), *&* *hic* Jerubbéfceth *unus idemque esse*.

ירד Defcendit: *Notat hic Joa. Simon*, יָרַד *per metaphoram dici* de hominibus, qui a ftatu felici ad miferias detruduntur, *ut* Deuter. 28. v. 43., Pfal. 59. v. 12., *&c.*, *Item* de rebus, quæ deftruuntur, *&* corruunt, Deut. 28. v. 52., Ifai. 32. v. 19., Zachar. 11. v. 2. *Per metonymiam dicitur de* via deorfum tendente, *ut* Prov. 7. v. 27., Nehem. 3. v. 15. *Per hypallagen* oculus defcendere *dicitur*, qui ingentem lacrymarum copiam emittit, *ut* Pfal. 119. v. 136., Jerem. 9. v. 17., 13. v. 17., Thren. 3. v. 48. *Præterit.* וְלֹא יָרַד & non defcendit, Sam. 11. v. 9., *in paufa est cum duplici* Kametz, יָרָד defcendit, 2. Sam. 11. v. 13. *Semel cum Aphæresi primæ radicalis*, וְהַיּוֹם רַד מְאֹד & dies defcenderat valde, *id est*, inclinaverat, Judic. 19. v. 11. *Fœm.* יָרְדָה, 2. Reg. 1. verf. 14., *&* *in paufa*, יָרָדָה, Ifai. 37. v. 8., defcendit; וְיָרַדְתְּי, Ruth 3. v. 3., *ubi habetur* Jod *paragog.*, *fine ipso tamen legunt Maſſorethæ* וְיָרָדְתְּ, & defcendes: *Partic.* יוֹרֵד, *&* יֹרֵד defcendens; *cum præfix.* שֶׁיֹּרֵד qui defcendit, Pfal. 133. vv. 2. 3. *Plur.* יוֹרְדִים, *&* יֹרְדִים defcendentes; *Constr. cum præfix.* כְּיוֹרְדֵי, Proverb. 1. v. 12., quafi defcendentes;

Fœm.

Fœm. יֹרְדָה מַיִם, Thren. 1. v. 16., (oculus) descendens, defluens, deducens aquas, *sive* defluens tamquam aquæ, *id est, ac si essent duo fontes*; הַיֹּרֶדֶת descendens, Eccles. 3. v. 21. *Plural.* יוֹרְדוֹת, *&* יֹרְדוֹת descendentes: *Infinit. absol.* יָרֹד descendendo, Genes. 43. vers. 20. *Cum præfix.*, *&* *affix.* מִיָּוֹרְדִי, Psal. 30. v. 4., *ubi Massora habet*, מִיָּרְדִי ne descenderem; *Sed LXX. vertunt*, ἀπὸ τῶν καταβαινόντων, *Vulg.* a descendentibus; *&* *sublata per aphæresin prima radic. cum* ה *paragog.* רְדָה, Genes. 46. v. 3., *&* *cum* ת *paragog.* עַד־רֶדֶת usque ad descendere, *id est*, donec descenderint, corruerint, Deuteron. 28. v. 52., *&* *sic*, Deuteron. 20. vers. 20. *Cum præfix.* בְּרֶדֶת in descendendo; לָרֶדֶת descendere, ad descendendum; *Cum affix.* בְּרִדְתִּי in descendere me, dum descendo, Psalm. 30. v. 10., בְּרִדְתּוֹ in descendere ipsum, cum descenderet ipse, Exod. 34. v. 29., רִדְתּוֹ descendere ipsum, Ezech. 31. v. 15., עַד רִדְתָּהּ, Deuteron. 20. v. 20., donec descendat ipsa, *vel* corruat; *Vulg. vertit*, donec capias: *Imperat.* רֵד, Exod. 19. vv. 21. 24., Deuter. 9. v. 12., *cum* ה *paragog.* רְדָה, Gen. 45. v. 9., Ezech. 32. vers. 19., *&* *in pausa* רֵדָה, 2. Reg. 1. vv. 9. 11., descende; *Fœmin.* רְדִי descende, Isai. 47. v. 1., Jerem. 48. v. 18. *Vide in* רָדָה. *Futur.* אֵרֵד, *&* *cum* ה *interrog.* הַאֵרֵד an descendam? 1. Sam. 14. vers. 38., *cum* ה *paragog.* אֵרְדָה descendam, Gen. 18. v. 21., הֲיֵרֵד an descendet? 1. Sam. 23. v. 1. *Plur.* נֵרֵד, *&* *cum* ה *paragog.* נֵרְדָה descendemus. *Hiph.* הוֹרִיד descendere fecit, *vel* sivit, demisit, dejecit, detrusit, deturbavit, deposuit, detulit, deportavit: *Præt.* וְאֶת־הַיָּם הוֹרִיד mare autem, *sive* lacum deposuit, 2. Reg. 16. v. 17., וְהוֹרַדְתָּ & deduces, 1. Reg. 2. v. 9. *Cum affix.* הוֹרַדְתֵּנוּ descendere fecisti, demisisti nos, Jos. 2. v. 18., וְהוֹרַדְתִּי & dejiciam, Isai. 43. v. 14., Ezech. 34. v. 26.; *Cum affix.* וְהוֹרַדְתִּיךְ & dejiciam, & descendere faciam te, Ezech. 26. vers. 20., וְהוֹרַדְתִּים & deducam eos, Joel. 4. v. 2. *Plur.* הוֹרִידוּ deposuerunt, 1. Sam. 6. v. 15., Thren. 2. v. 10., *sed* Genes. 44. v. 31., Num. 4. v. 5., Deuteron. 21. v. 4., deduxerunt, & deducent; *Cum præfix.* הוֹרִדֻהוּ deduxerunt eum, Gen. 39. v. 1., וְהוֹרַדְתֶּם & deducetis; הוֹרַדְנוּ reposuimus, deposuimus, Gen. 43. vers. 22. *Particip.* מוֹרִיד demittens,

deji-

dejiciens, ſubjiciens: *Infinit. cum præfix.* לְהוֹרִיד ad deportandum, ad deducendum, Gen. 37. v. 25., *Cum affix.* בְּהוֹרִדִי in demittere, in demittendo me, cum deducerem (cum), Ezech. 31. verſ. 16. *Imperat.* הוֹרֵד depone, deduc, dejice, Exod. 33. v. 5., Judic. 7. v. 4., Pſalm. 56. v. 8., *Cum affix.* וְהוֹרִדֵהוּ & dejice eum, Ezech. 32. verſ. 18., *& cum affix. plur. poetico* וְהוֹרִידֵמוֹ & dejicie eos, Pſalm. 59. v. 12., *Fœm.* הוֹרִידִי demitte, Thren. 2. v. 18. *Plural.* וְהוֹרִידוּ, *& cum affix.* הוֹרִדֻהוּ deducite, adducite eum: *Futur.* וְאוֹרִיד & dejeci, Iſai. 10. v. 13., 63. v. 7., Jerem. 49. v. 16., Abd. 1. v. 4., *Cum affix.* אוֹרִידֵם deducam eos; וְאוֹרִידְךָ & deducam te, 1. Sam. 30. verſ. 15., הֲתוֹרִידֵנִי num deduces me? 1. Sam. 30. v. 15., תוֹרִדֵם dejicies eos, Pſalm. 55. v. 24., וַתּוֹרֶד & demiſit, Geneſ. 24. vv. 18. 47., 1. Samuel. 19. v. 12. *Cum affix.* וַתּוֹרִדֵם & demiſit eos, Joſ. 2. verſ. 15., וַיֹּרֶד, וַיּוֹרֶד, *&* וַיָּרֶד, 1. Reg. 6. v. 32, & deduxit, & demiſit, & operuit; *cum affix.* יוֹרִידֵנִי dejiciet me; וַיֹּרִדֵהוּ & deduxit eum; וַיּוֹרִדֵם & deduxit eos; *Plural. cum affix.* וַיֹּרִידוּם & demiſerunt eos, Joſ. 10. v. 27. *Hoph. Præter.* וְיוֹסֵף הוּרַד & Joſeph deductus fuit, Geneſ. 39. v. 1., וְהוּרַדְתָּ & dejeceris, Ezech. 31. v. 18. *Particip.* מוּרָד ductum, deductum (*opus*), 1. Reg. 7. verſ. 29. *Vide, quod ſequitur, nomen. Futur.* אֶל־שְׁאוֹל תּוּרַד in ſepulchrum dejicieris, Iſai. 14. verſ. 15.

יֶרֶד, *& in pauſa* יָרֶד Jaréd, *nom. propr. virorum*, Geneſ. 5. 5. v. 15., 1. Paralipom. 4. v. 18.

מוֹרָד *maſc.* Deſcenſus, locus declivis, declive: בְּמוֹרָד in declivem locum, Mich. 1. v. 4. *Conſtr.* בְּמוֹרַד in declivi (Bethchoronis), Joſ. 10. v. 11. *Plur.* בְּמֹרְדֵי, *vide in* מָרַד.

יַרְדֵּן Jardén, *Vulgat.*, Jordanis, *nom. propr. maximi terræ Sanctæ fluvii, qui e monte Libano oriens in mare mortuum influit*, Geneſ. 13. v. 10.

יָרָה Jecit, projecit, dejecit, præcipitavit: jaculatus, ejaculatus eſt, jaculis petiit, *vel* confecit: *Item* erexit, poſuit, Job 38. v. 6., Geneſ. 31. v. 51., *item* rigavit, irrigavit, Hoſe. 6. v. 3., Proverb. 11. verſ. 25., *quæ ſignificatio, auctore Joa. Simone, petita eſt a radic. cognata* ריה: *Præter.* יָרָה בַיָּם præcipitavit in mare, Exod. 15. verſ. 4., יָרָה הַחִצִּי jacu-

jaculatus eſt ſagittam, 1. Samuel. 20. v. 36. *Particip.* הֹרֶה jaculans, *Vulg. eſt*, ſagittarius, Proverb. 26. v. 18., יוֹרֶה, Hoſe. 6. v. 3., irrigans; *& ſubſtantive*, pluvia prima, *ſcil. autumnalis, ſtatim poſt meſſem* cadens, *terramque* rigando *ad ſementem præparans*, Deuteron. 11. v. 4., Jerem. 5. v. 24., (*ita Joa. Simon*); *laudatis in locis dictio* יוֹרֶה *a LXX. redditur* πρωϊνὸς (ὑετός) matutinus imber; *a Vulg.* ſerotinus, *h. e., autumnalis, item* temporaneus, *id eſt, tempore opportuno* decidens; *vide Hiph. in futur. Plur.* הַיּוֹרִים, *&* הֹרִים jaculantes, jaculatores, ſagittarii: *Infinit.* יָרֹה jaculando, Exod. 19. v. 13. *Cum præfix., mutato* ה *in* א, לִירוֹא, 2. Paralipom. 26. v. 15., *& alia forma*, לִירוֹת, Pſal. 11. v. 2., 64. v. 5., ad jaculandum, ad jaciendum: *Imper.* יְרֵה jaculare, 2. Reg. 13. v. 17. *Futur.* וַנִּירָם & jaculis confecimus eos, Num. 21. v. 30., *pro* וַנִּירֶה אוֹתָם, *ut Kimchi exponit in lib. Radic. Et Ab. Eſra præter alias expoſitiones etiam ab hoc themate deducit, exponens*; כַּאֲשֶׁר יָרִינוּ אוֹתָם poſteaquam jaculis confecimus eos, (periit); *Vulg. vertit*, jugum ipſorum; *legebat* וְנִירָם *a* נִיר novale, jugum. *Niph. Futur.* יָרֹה יִיָּרֶה jaculando jaculis conficiatur, confodietur, configetur, Exod. 19. v. 13. *Hiph.* הוֹרָה jecit, projecit, jaculatus, ejaculatus eſt, rigavit: *Item* docuit, inſtituit, oſtendit, monuit, præmonuit: *Sed ſignificatio hæc Joa. Simoni videtur petita a radic. cognata* ראה cognovit, intellexit; *& in Hiph.* oſtendit, monſtravit: *Præter. cum affix.* הֹרַנִי projecit me, Job 30. v. 19., הוֹרָהוּ docuit eum, 2. Reg. 12. v. 2. *Cum affix.* הוֹרֵתָנִי docuiſti me, Pſalm. 119. v. 102., וְהוֹרֵיתִי & docebo; *Cum affix.* הוֹרֵתִיךָ, וְהוֹרֵיתִיךָ & docebo te, docui te: *Particip.* מוֹרֶה jaculans, 1. Sam. 20. v. 37., *item* docens, doctor, 2. Reg. 17. v. 28., *&c.*, moſtrans, Proverb. 6. v. 13., נָתַן לָכֶם אֶת־הַמּוֹרֶה dedit vobis doctorem, *&* גֶּשֶׁם מוֹרֶה pluviam primam, imbrem matutinum, Joel. 2. v. 23. *Sed* הַמּוֹרֶה, Judic. 7. v. 1., *quibuſdam eſt nomen propr. collis dicti* Moréh, *vel* Hammoréh, *id eſt*, Jaculatoris, *vel* Indicis; *Ita autem appellatus videtur* a ſagittariis: *Atque hunc unum fuiſſe ex montibus Gelboe exiſtimant*; *Alii volunt collem hunc dictum* הַמּוֹרֶה *a* pluvia tempeſtiva, qua perfunditur; *Vulg. interpretatur*, collis excelſi: *Allud*

מוֹרֶה

מוֹרֶה *vide in* מרה ; *Plural.* הַמּוֹרִים , הַמֹּרִים , *& cum* א *epenthetico* הַמּוֹראִים , 2. Sam. 11. v. 24., jaculantes ; *Cum præfix.* מֵהַמּוֹרִים a jaculantibus ; *Cum affix* מוֹרָי , *in pausa*, doctorum meorum, Proverb. 5. v. 13., מוֹרֶיךָ doctores tui, Isai. 30. v. 20. *Infin.* לְהוֹרֹת ad præmonendum, Genes. 46. v. 28. *Cum affix.* לְהוֹרֹתָם ad docendum eos, Exod. 24. v. 12. *Imper. cum affix.* הוֹרֵנִי , *&* הֹרֵנִי doce me ; *Plural cum affix.* הוֹרוּנִי docete me, Job 6. v. 24. *Futur.* אוֹרֶה jaculabor, 1. Sam. 20. v. 20., *sed* Job 27. v. 11., docebo ; *Cum affix.* וְאוֹרְךָ & docebo te, Psalm. 32. v. 8., תּוֹרָה *vide inter nomina* ; תּוֹרֵם docebis eos, 1. Reg. 8. v. 36., 2. Sam. 6. v. 27., וְתוֹרְךָ , *& in pausa*, וְתֹרֶךָּ & docebit te, Job 12. vv. 7. 8., Psalm. 45. v. 5., יוֹרֶה jaculabitur, 2. Reg. 19. v. 32., Isai. 37. v. 33., *item* docebit, docet, Psal. 25. v. 8., Isai. 28. v. 9., Hose. 10. v. 12., Hab. 2. v. 19. *Cum præfix., & apocopa*, וַיּוֹר , *pro* וַיּוֹרֶה , & jaculatus est, 2. Reg. 13. v. 17. *Et cum* א , גַּם הוּא יוֹרֶא etiam ipse projiciet, profundet, Proverb. 11. v. 25., *id est*, abundabit, cumulatim habebit, *ut magna copia, si opus fuerit, aliis sua bona elargiri, & projicere possit : Quidam exponunt passivè, quasi* יֻרְוֶא , *vel* יֻרְוֶה irrigabitur : *nam præcedit* מַרְוֶה irrigans ; *Vulg. vertit*, inebriabitur : *Cum affix.* יוֹרֶנּוּ docebit eum ; וַיּוֹרֵהוּ & docuit eum ; וַיּוֹרֵנִי & docuit me ; וַיֹּרֵם & docuit eos ; וַיֹּרֵם & jaculatus est in eos, Psalm. 64. v. 8., וַיּוֹרֵנוּ & docuit nos, Judic. 13. v. 8., Isai. 2. v. 3., Mich. 4. v. 2. *Plur.* יוֹרוּ docebunt ; *item* יֹרוּ , וַיֹּרוּ , 2. Sam. 11. v. 20., 2. Paralipom. 35. v. 23., *& cum* א , *eoque trajecto*, וַיֹּרְאוּ , *pro* וַיֹּאֲרוּ , *aut* וַיּוֹרוּ , 2. Sam. 11. v. 24., jaculabuntur, & jaculati sunt ; *Cum affix.* יוֹרוּךָ docebunt te ; יֹרֻהוּ jaculis petent eum, Psalm. 64. v. 5.

יְרוּאֵל Jeruél, *nom. propr. solitudinis in Tribu Juda, ad aquilonem, & austrum*, 2. Paralipom. 20. v. 16.

יְרִיאֵל Jeriél, *nomen propr. filii Thola, &c.*, 1. Paralipom. 7. vers. 2.

יָרִיב Jaríb, *nom. propr. filii Simeonis*, 1. Paralip. 4. v. 24., *vide etiam in* רוב .

יְרִיבַי Jeribái, *nom. propr. filii Elnaem*, 1. Paralip. 11. v. 46.

יְרִיָּהוּ Jeriaa, *nom. propr. filii Hebron*, 1. Paralip. 23. v. 19.

יוֹרֶה

יוֹרֶה *masc.* Pluvia tempeſtiva, Deuter. 11. v. 14., Jerem. 5. v. 24. *Sed hæc ipſa vide. ſupra pag.*494:

מוֹרֶה *fœm. vide in* יָרֵא, *& in Rad.* מָרָה.

תּוֹרָה *fœm.* Doctrina, inſtitutio, *quomodo in* Proverbiis Salomonis *ſæpè uſurpantur* : lex, *quomodo dicitur*, *vel* de tota lege Moſis *tantum*, *vel* de ſpecialibus quibuſdam legibus, conjugii, ſabbathi, lepræ, *&c.*, *vel denique* de univerſo verbo Dei, *quod ſic vocatur*, *quod nos de Dei voluntate erga nos*, *& noſtro officio erga Deum*, *& proximum noſtrum* doceat, *&* erudiat : תּוֹרָה אַחַת lex una, Exod. 12. verſ. 49. *Conſtr.* בְּתוֹרַת יְהוָֹה in lege Domini (voluntas ejus), Pſal. 1. verſ. 2., *aliter vide in* תּוֹר : *Cum affix.* וּבְתוֹרָתוֹ & in lege ejus, *ibid.* *Plural.* עָבְרוּ תוֹרֹת tranſgreſſi ſunt leges, Joſ. 24. v. 5. *Cum affix.* וְאֶת־תּוֹרֹתָיו & leges ejus, Exod. 18. verſ. 16.

יָרֵחַ *masc.* Luna, *&* יֶרַח menſis, *quem* luna *curſu ſuo conficit* : יָרֵחַ וְכוֹכָבִים lunam, & ſtellas, Pſalm. 8. v. 4., אוֹ לַיָּרֵחַ aut lunæ, Deuteron. 7. verſ. 3. *Conſtr.* יֶרַח יָמִים menſem dierum, Deuteron. 21. v. 13., *id eſt*, integrum menſem : *Cum affix.* וִירֵחֵךְ & luna tua (non deficiet), Iſai. 60. v. 20. *Plur.* גֶּרֶשׁ יְרָחִים fructu lunarum, Deuteron. 33. verſ. 14., *id eſt*, quos quæque luna protrudit : *Plural. autem numerus ei tribuitur*, *quia pluries* nova *fit* : *Conſtruct.* כְּיַרְחֵי־קֶדֶם ut menſibus antiquis, Job 29. v. 2. *Chald.* לִירַח אֲדָר menſis Adar, Eſdr. 6. v. 15. *Plural.* יַרְחִין, menſes, Dan. 4. v. 26.

יֶרַח Jérahh, *Vulg.* Jaré, *nom. propr. filii Jectan*, Gen. 10. v. 26.

יָרוֹחַ Jarâ, *nom. propr. patris Huri*, 1. Paralipom. 5. v. 14.

יְרִיחֹה, יְרֵחוֹ, *&* יְרִיחוֹ, *nom. propr. civitatis opulentiſſimæ in Tribu Benjamin*, Num. 22. v. 1., Joſ. 2. v. 1., 1. Reg. 16. v. 34. *Etymol.* luna, menſis, *aut* odor ejus, *ab* יָרֵחַ luna, יֶרַח menſis, *aut* רֵיחַ odor.

יְרֹחָם Jerohám, *nom. propr. virorum*, 1. Reg. 1. v. 1., 1. Paralip. 6. v. 27., *&c.*

יְרַחְמְאֵל Jerameél, *&* Jeremiél, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 2. v. 9., Jerem. 36. v. 26.

יְרַחְמְאֵלִי Jerahhmeelí, *Vulgat.*, Jerameelí, 1. Sam. 27. v. 10.,

qui-

quibuſdam eſt locus, vel regio Tribus Judæ; aliis eſt nom. familiæ, q.d. poſteris Jerameel, *vel* poſſeſſio poſterorum Jerameel.

יַרְחָע Jarhbá, *Vulgat.*, Jeraá, *nom. prop. viri*, 1. Paralip. 2. verſ. 34.

ירט Declinavit, divertit: *Præter.* כִּי־יָרַט quia declinavit, Num. 22. v. 32. *In Targum Jonathæ habetur*, סְטַת declinat de via, *LXX. ibidem vertunt*, ὐκ ἀϛεῖα non urbana, non grata; *Vulgat. habet*, perverſa eſt (via tua), mihique contraria. *Futur. tranſitivum*, יִרְטֵנִי, Job 16 v.11., inclinavit me, pervertet, declinare me fecit, implicabit me; *LXX. habent*, ἔρριψέ με jecit, projecit me; *Sym.* ἐνέβαλέ με injecit me; *Vulgat.*, tradidit me: *Vide in* רָטָה.

ירך Femur, *cum de homine dicitur*: *Quidam arbitrantur dictionem hanc ſpectare ad rad.* רָכַךְ mollis fuit, *vel* factus eſt, mollitus, emollitus eſt; *unde* femur *videtur ipſis dictum* יָרֵךְ, *quia pars utriuſque lateris* mollior, tenerior, & carnoſior: *Et quia* femur *eſt in* latere; *hinc* יָרֵךְ *metaphorice ſæpe, & quidem maxime cum ſermo habetur de rebus inanimatis, eſt*: I. Latus, angulus: II. Plaga (*orbis*): III. Pes, & ima pars *aliarum rerum*; ſcapus, haſtile: שׁוֹק עַל־יָרֵךְ, Judic. 15. v. 18., *quo in loco varia eſt Interpretum ſententia*; *Nonnulli vertunt*, (& percuſſit eos) crure (*vibrato*) in femora, *id eſt, non aliis armis eos aggreſſus quam* pede; *Alii vertunt*, (percuſſit eos) ita, ut crus femori jungeretur; *Vulg. habet*, (percuſſit eos) ita, ut ſtupentes ſuram femori imponerent; עַל־כַּף הַיָּרֵךְ, Geneſ. 32. v. 33., ſuper acetabulum, concavitatem, nervum femoris: *Conſtruct.* עַל יֶרֶךְ, Exod. 40. vv. 22. 24., ad latus, in latere, & *juxta Vulg.*, ad plagam, in parte; עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ ad latus altaris, Levit. 1. v. 11.; תַּחַת יֶרֶךְ, Geneſ. 24. verſ. 9., ſub femore, infra femur, *hoc eſt*, ſupra genua; *ſervi enim juraturi manum imponebant* genuis *dominorum ſuorum*: *Cum affix.* תַּחַת יְרֵכִי ſubter femur meum, *id eſt*, ſuper genua mea, Gen. 24. v. 2., יְרֵכֵךְ femur tuum, Num. 5. v. 21., בְּכַף־יְרֵכוֹ in acetabulo, in nervo femoris ejus, Geneſ. 32. v. 26., יְרֵכָהּ, Exod. 25. v. 31., 37. v. 17., ſcapus ejus, haſtile ejus;

ejus ; *nam de candelabro dicitur* , *ita* Num. 8. verſ. 4. , *ubi Vulg. habet* , medius ſtipes ; *ſed* Num. 5. v. 27. , יְרֵכָהּ *vertendum eſt* , femur ejus . *Duale* , וְעַד־יְרֵכַיִם uſque ad femora , Exod. 28. v. 42. *Cum affix.* חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ ambitus femorum tuorum , Cantic. 7. v. 1.

יַרְכָּה *fœm.* Femur , latus : *Cum affix.* וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן , Gen. 49. v. 13. , & latus ejus , plaga , terminus ejus , *ſcil. terræ* , juxta Tzidon (*erit*) ; *Vulg. habet* , pertingens uſque ad Sidonem . *Chald.* יַרְכָתֵהּ latus , *vel* femur ejus , Daniel. 2. v. 32. *Duale* יַרְכָתַיִם utraque femora , latera : *Item ſignificat* extremum *alicujus rei* , *vel* partem *aliquam ejuſdem* ; poſticum latus occiduum *tabernaculi* : בַּיַּרְכָתָיִם , Exod. 26. v. 23. , in utroque latere ; *Vulg. vertit* , poſt tergum (tabernaculi), *ſive* retro , *ut habet ibidem* cap. 36. verſ. 28. , בַּיַּרְכָתָם יָמָּה , Ezech. 46. v. 19. , in lateribus , in extrema parte verſus occaſum , *ſive* occidentali ; *Vulgat. reddit* , (locus) vergens ad occidentem ; לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה , Exod. 26. verſ. 27. , 36. v. 32. , ad latera verſus mare ; *& juxta Vulg.* ad occidentalem plagam verſus mare : *Conſtr.* יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן , 2. Reg. 19. v. 23. , extrema Libani , *& juxta Vulgat.* , in ſummitate Libani ; עַד־יַרְכְּתֵי הַר uſque ad extrema montis , *ſive* ad extremum montem ; *ubi Vulg. vertit* , in latere montis ; אֶל־יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה , Jonæ 1. v. 5. , ad latera , ad angulum navis ; *Vulgat. habet* , ad interiora navis ; *Cum præfix.* בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה , 1. Sam. 24. v. 4. , in extremo , in interiore ſpeluncæ ; בְּיַרְכְּתֵי־בוֹר , Ezech. 32. v. 23. , in imo foveæ , in noviſſimis laci ; *Sed* Amos 6. v. 10. *redditur* in penitiſſimis , in penetralibus (domus) ; מִיַּרְכְּתֵי הַבַּיִת , 1. Reg. 6. v. 16. , ab intimo domus , *& juxta alios* , ad poſteriorem partem templi ; מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ , Jerem. 6. v. 22. , 25. v. 32. , 31. v. 8. , ab extremo , a finibus terræ .

יְרֵמַי Jermái , *nom. propr. viri* , Eſdr. 10. v. 33.

יִרְמְיָה Jermiá , *nom. propr. principis dimidiæ Tribus Manaſſe &c.* , 1. Paralipom. 5. v. 24.

יִרְמְיָהוּ Irmejáhu , *Vulg.* , Jeremias , *nom. propr. viri* , *qui unus fuit e quatuor majoribus Prophetis* , Jerem. 1. v. 1. , *item nom. propr. patris Amital* , *quæ fuit mater Sedeciæ* , Jerem. 52. verſ. 1.

יַרְמוּת Jarmúth, *Vulg.*, Jaramóth, & Jerimóth, *nom. propr. civitatum*, Jos. 10. v. 3., 15. v. 35., 21. v. 29.

יְרֵמוֹת Jerimóth, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 8. v. 14.

יְרִימוֹת Ierimóth, *aut* Jerimóth, *nom. propr. virorum eorumdem ac supra*, 1. Paral. 7. v. 7., 2. Paralip. 31. v. 13.

יָרַע Malus, malignus, nocivus fuit: & *ad* animum *relatum*, male, ægre se habuit, tristis fuit; & *sequente* בְּעֵינַיִם in oculis, male visus est, displicuit; *Præter.* נַפְשׁוֹ יָרְעָה לוֹ, Isai. 15. v. 4., anima ejus mala videbitur ipsi, *id est*, tædebit ipsum animæ, *hoc est*, vitæ suæ; *Joa. Simon, aliique vertunt*, anima ejus male se habuit, *vel juxta alios*, anima ejus vociferata est sibi, *voce scil. fletus*, & ululatus; *Vulgat. habet*, anima ejus ululabit sibi, *id est*, *propter seipsam*, *propter malum*, *quod sibi evenit*; *unde isti dictionem hanc derivasse videntur a rad.* רִיעַ clamare, vociferari: *Futur.* אַל־יֵרַע, ne malum, ne asperum videatur, ne displiceat, Genes. 21. v. 12., *sed* 1. Sam. 1. vers. 8., male se habet, triste est, affligitur, *ita* Job 20. vers. 26. *Est* & *transitivum*, יֵרַע לָנוּ, malefacturus, nociturus est nobis; & *juxta Vulgat.*, magis afflicturus est nos, 2. Samuel. 20. v. 6., *cum præfix.* וַיֵּרַע, & malum visum est, displicuit, Genes. 21. v. 11., &c. *Fœm.* תֵּרַע, Deuter. 28. vv. 54. 56., male, ægre se habebit, malignus erit, & *juxta Vulgat.*, invidebit; *Plural.* מַדּוּעַ לֹא־יֵרְעוּ פָּנַי, Nehem. 2. vers. 3., quare non esset malus, *id est*, afflictus, male dispositus vultus meus? *sive, ut alii habent*, cur non male se habeant, non tristes sint, *vel* erunt facies meæ? *Vulg. vertit*, quare non mœreat vultus meus? *Vide, quæ sequuntur*: *Vide etiam in* רוּעַ, רִיעַ, & רָעַע.

יְרִיעָה *fœm.* Aulæum, cortina, velum, sagum: *item juxta LXX.*, & *Sym.* δέῤῥεις, *Vulgat.*, pellis, Exod. 26. v. 2., &c. *Quidam dictionem hanc derivant ab* רָעָה sociatus, consociatus est; *unde* cortina, *quod simul junctæ tentorium conficiant*: *Plural.* יְרִיעוֹת, Habac. 3. v. 7., *cum affix. in pausa* יְרִיעֹתָי, Jerem. 4. v. 20, & *cum* Vau, יְרִיעוֹתָי, Jerem. 10. vers. 20, aulæa mea, & *juxta Vulg.*, pelles meæ; *ex quibus scil. integrum* aulæum, *seu* tentorium *conficiebatur*; יְרִיעוֹתֵיהֶם aulæa, pelles eorum, Ezech. 49. v. 29.

יְרִיעוֹת Jerióth, *nom. propr. filii Caleb*, 1. Paralipom. 2. v. 18.

יִרְפְּאֵל Jarephél, *nom. propr civitatis Tribus Benjamin*, Jos. 18. vers. 27.

ירק Spuit, exspuit, inspuit: *Sed Arab. est*, viruit, fronduit, *& proprie* splenduit, *ut notat Joa. Simon*: *vocabula autem* splendoris *ad* virorem *referuntur*: *Præter. masc.* יָרַק spuit, inspuit, spuisset, Num. 12. v. 14., *Fœmin.* וְיָרְקָה & spuet, Deuteron. 25. vers. 9. *Infin.* יָרֹק spuendo, *vel juxta LXX.* πτύων spuens, Num. 12. v. 14. *Vide* ריק, *&* רָקַק.

יָרָק *masc.* Olus, *sativum propriè*, *& cibarium*; *quidam autem putant*, olus *dictum* יָרָק, *quasi terræ*, *aut plantarum* sputum: לְגַן־יָרָק hortum olerum, 1. Reg. 21. v. 2. *Constr.* יֶרֶק דֶּשֶׁא & olus herbæ, 2. Reg. 19. v. 26., *id est*, oleracea herba, *vel*, viror herbæ.

יָרוֹק *masc.* Viride, viriditas, virens herba, *& juxta Vulgat.* virentia, Job 39. v. 11.

יֶרֶק *masc.* Viror, viriditas: olus viride: *Dicitur tam de arboribus, quam de herbis*, Exod. 10. v. 15., Genes. 1. v. 30.

יֵרָקוֹן *masc.* Rubigo, ærugo, aurigo, pallor: Rubigo *est segetum morbus nascens in culmis ex nimio humore, vel nimio æstu*; ærugo *idem significat ac* robigo, *nisi quod* ærugo *Latinis est in* ære, *&* argento, *cum* viridescit; rubigo *autem in* ferro, *&* segetibus; *Sed* aurigo, *&* pallor *est hominum morbus*, morbus regius; *Item* יֵרָקוֹן *a Vulg.*, *aliisque redditur* icterus. *Dictio hujusmodi* יֵרָקוֹן *est ab* יָרַק spuit; *unde* aurigo, *&* rubigo, *quod sint vel segetum*, *vel corporum quasi* sputum, *&* excrementum: יֵרָקוֹן rubigo, ærugo, 1. Reg. 8. vers. 37., *Cum præfix.* וּבַיֵּרָקוֹן & rubigine, & morbo regio; לְיֵרָקוֹן in pallorem, in auriginem.

יַרְקוֹן Jarkón; *Vulg. autem*, *juncto hoc nomine cum præcedenti voce* וּמֵי, *reddit*, Mejarcón, *nom. propr. civitatis Tribus Dan*, Jos. 19. v. 46.

יָרְקְעָם Jercaám, *nom. propr. filii Raham*, 1. Paralipom. 2. vers. 44.

יְרַקְרַק *masc.* Subviridis, *aut* subrufa, subfulva; *geminatio enim secundæ, & tertiæ literæ rad.*, *ut Pagnino*, *aliisque videtur*, *argumentum est* decrementi *rei significatæ*; *At contra arbitratur R. David Kimchi in* Psalm. 3. vers. 3., *quem sequitur*

Joa. Simon ; *unde* יְרַקְרַק *ab eodem redditur* ſplendor ſummus, *vel* continuo rutilans, rutilatio ; *item* copioſe, *ſive* hinc inde viridis : יְרַקְרַק, Levit. 13. verſ. 49., ſubviridis ; *a Vulgat. redditur*, alba : *Cum præfix.* בִּירַקְרַק, Pſal. 68. v. 14., in ſubfulvo ; *Hieronymus habet*, in virore ; *Vulgat.*, in pallore (auri) : *Plural. fœmin.* יְרַקְרַקֹּת, Levit. 14. v. 37., ſubvirides, *vel ſubſtantive*, ſubviriditates ; *Vulgat. habet*, pallore.

יָרַשׁ Jure hæreditario poſſedit, in hæreditatem ſucceſſit, hæreditatem adiit, *vel* obtinuit, hæres effectus fuit : *Præt. cum affix.* וִירִשְׁתָּהּ & poſſideas eam, Deut. 30. v. 5., וִירִשְׁתָּם & poſſidebis eas, Deuteron. 19. v. 1., 31. verſ. 3. *Plural.* וִירִשְׁתֶּם, & poſſidebitis (gentes), Deuter. 4. v. 1., *cum* Chirek *in medio*, *loco* Pathach ; *Cum affix.* וִירֵשׁוּהָ & poſſideant eam, Pſal. 69. verſ. 36., *&c.*, וִירַשְׁנוּהָ & poſſidebimus eam, Ezech. 35. v. 10. *Particip.* יוֹרֵשׁ ; *& fœmin.* יֹרֶשֶׁת hæres, poſſeſſor, poſſidens : *Plural.* יֹרְשִׁים poſſeſſores: *Infinit. cum affix. ex forma perfecta*, הַלְיָרְשֵׁנוּ, Judic. 14. v. 15., num ad poſſidendum nos? *Vulgat. habet*, an (idcirco vocaſtis nos ad nuptias), ut ſpoliaretis? *petita ſignificatione a* רוּשׁ ; *ſed & Joa. Simon ibidem reddit*, pauperes reddere nos : *Et in forma imperfecta cum præfix.* לָרֶשֶׁת, *& in pauſa* לָרָשֶׁת ad poſſidendum : *Cum affix.* לְרִשְׁתָּהּ ad poſſidendum eam, Geneſ. 15. v. 7., *&c.*, *Imperat.*, רֵשׁ poſſide : *&* רָשׁ, *ut* Deuter. 2. v. 31., *& regulariter cum* ה *paragogico*, יְרָשָׁה poſſide, Deuter. 33. v. 23. *Plural.* וּרְשׁוּ & poſſidete : *Futur. cum affix.* אִירָשֶׁנָּה, poſſeſſurus ſum eam ; Geneſ. 15. v. 8., תִּירָשֶׁנּוּ poſſidebis eum, Judic. 11. v. 23., יִירָשֵׁם poſſidebit eos, Hoſe. 9. v. 6. *Plural.* נִירָשׁ poſſidebimus, Judic. 11. v. 24., *& cum* ה *paragog.* נִירְשָׁה poſſideamus, Pſal. 83. v. 13., *Cum* ן *paragog.* תִּירָשׁוּן poſſidebitis, Deuter. 5. v. 33. *Cum affix.* יִירָשׁוּהָ poſſidebunt, poſſiderunt eam ; יִירָשׁוּם, *&* וַיִּירָשֻׁם poſſidebunt, & poſſederunt eos, Deuteron. 2. vv. 12. 21. 22. *Niph.* נוֹרַשׁ, pauperem fieri, *vel* effici, *quod habet ab affini verbo* רוּשׁ : *Futur.* וּפֶּן אִוָּרֵשׁ, & ne forte pauper factus, Proverb. 30. verſ. 9. *Pih. Futur.* יְיָרֵשׁ, jure hæreditario poſſidebit, *aut* faciet poſſidere, Deuteron. 28. v. 42., *Alii vertunt*, exterminabit, *ſive* perdet ; *Vulg. habet*, conſumet ;

sumet; *sensumque optime expressit*. *Hiph.* הוֹרִישׁ, possidere fecit, possidendum dedit, *vel* tradidit, hæredem instituit; *& contraria significatione, petita a nomine* יְרֵשָׁה, יְרֻשָּׁה, *vel potius a cognato verbo* גרשׁ, possessione expulit; *& tunc plerumque construitur cum Præpositione* מִן, *vel* מִפְּנֵי. *Vulgat. persæpe in hac conjugatione reddit*, disperdidit, subvertit; *& quandoque*, interfecit; *quæ quidem interpretatio a legitima non aberrat sacri Auctoris sententia*. *Item*, depauperavit, pauperem fecit, *petita significatione a* רושׁ: *Item simpliciter*, occupavit, cepit: *Præt.* וְהוֹרִישׁ & expellet, Deut. 11. v. 23., Jos. 23. v. 5., *ita in aliis Scripturæ locis*; *Cum affix.* הוֹרִישׁוֹ expulit eum, Jos. 17. v. 13., Judic. 1. vv. 28. 32., הוֹרַשְׁתָּ expulisti, 2. Paralipom. 20. v. 7., Psalm. 44. v. 3. *Cum affix.* הוֹרַשְׁתָּנוּ possidere fecisti nos, 2. Paralip. 20. v. 11. וְהוֹרַשְׁתָּם, & expulisti eos, Deuteron. 9. v. 7., וְהוֹרַשְׁתִּים, & expellam eos, Jos. 14. v. 12. *Plur.* הוֹרִשׁוּ expulerunt; וְהוֹרַשְׁתֶּם & expelletis, Num. 33. vv. 52. 53., *&* Jos. 8. v. 7., *a Vulgat. redditur*, & vastabitis; *a Joa. Simone*, & occupabitis, capietis; *Sed* Esdr. 9. vers. 12., & possidendam tradatis: *Particip.* מוֹרִישׁ expellens, expellit, Deuteron. 18. v. 12., *item* pauperem reddens, *vel* reddit, facit, 1. Sam. 2. v. 7. *Cum affix.* מוֹרִישָׁם expellit eos, Deuteron. 9. vv. 4. 5. *Vide inter nomina*: *Infin.* וְהוֹרֵשׁ, וְהוֹרִישׁ, *&* לְהוֹרִישׁ & expellere, & expellendo, ad expellendum; *Cum affix.* עַד הוֹרִישׁוֹ donec expellere eum, *sive* expellat ipse, *& juxta Vulgat.*, donec subvertat, Num. 32. v. 21., הוֹרִישָׁם expellere, disperdere eas, Judic. 2. v. 23., *ita* Deuteron. 7. v. 17., Jos. 15. v. 63. *Futur.* אוֹרִישׁ, Exod. 34. vers. 24., *& cum affix.* וְאוֹרִשֶׁנּוּ, Num. 14. v. 12., & expellam eum; אוֹרִישֵׁם expellam eos, Jos. 13. v. 6., תּוֹרִישׁ expelles, Jos. 17. v. 18. *Cum affix.* וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת, Job 13. v. 26., & possidere me facies iniquitates (pueritiæ, *vel* adolescentiæ meæ); *Alii vertunt*. hæreditate me depellis, *vel* exterminabis, *vel* depauperare facies me *propter* iniquitates; *Vulgat. habet*, consumere me vis peccatis *&c.*, יוֹרִשׁ, *& cum* Vau *præfix.* וַיּוֹרֶשׁ, וַיֹּרֶשׁ expellet, & expulit, & occupavit, & possedit, Jos. 3. vers. 10., Num. 21. vers. 32., *&c. Cum affix.* יוֹרִישְׁךָ possidere faciet, *vel* fecit te, *& juxta Vulgat.*, possidet,

fidet, Judic. 11. v. 24., יֹרִשְׁנוּ, *&* *juxta Maſſor.*, יוֹרִשְׁנוּ, Job 20. v. 15., extrahet, expellet eas (*divitias*); יוֹרִשֶׁנָּה, Zachar. 9. verf. 4., expellet eam; *Vulgat. vertit*, poffidebit eam; *idem tamen ſenſus in utraque interpretatione, uti ex ipſa orationis ſerie patet*; וַיּוֹרִשֵׁם וַיּוֹרִשֵׁם, & expulit, & delevit eos, Joſ. 13. v. 12., *cum affix. poetico* תּוֹרִישֵׁמוֹ, Exod. 15. v. 9., occupabit, hæreditate accipiet, *vel* hæreditate pellet eos; *Sed LXX. vertunt*, exterminabit; *Vulgat.*, *&* *Syriaca verſio habent*, interficiet eos: *Vide inter nomina: Plural.* וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ, Num. 33. v. 55., & fi non expuleritis; *Vulg. vertit*, fin autem nolueritis interficere.

יְרֵשָׁה *fœm.* Poffeffio, hæreditas, Num. 24. v. 18.

יְרֻשָּׁה *fœm. Idem*, Deuteron. 2. verf. 5. *Conſtr.* יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ hæreditatem timentium nomen tuum, Pfalm. 61. v. 6. *Cum affix.* לִירֻשָּׁתוֹ ad hæreditatem fuam, Deuteron. 3. v. 20., מִירֻשָּׁתְךָ ab hæreditate tua, 2. Paralip. 20. v. 11., יְרֻשַּׁתְכֶם hæreditas veftra, Joſ. 1. v. 15.

יְרוּשָׁה Jerusá, *nom. propr. matris Joatham*, 2. Reg. 15. v. 33., 2. Paralipom. 27. v. 1.

מוֹרָשׁ *m.* Poffeffio, hæreditas; *&* *ſi tribuitur* cordi, *ſignificat*, *ut multis videtur*, cogitationes, *ſive* res, quibus cor occupatur, *vel* quas cor jam poffidere fibi imaginatur. *Conſtr.* לְמוֹרָשׁ in hæreditatem, in poffeffionem, Ifai. 14. v. 23. *Plural. Conſtr.* מוֹרָשֵׁי לְבָבִי, Job 17. v. 11., poffeffiones, *&* *juxta LXX.*, *τὰ ἄρθρα* articuli cordis mei; *Vulgat. vertit*, torquentes cor meum: *Cum affix.* אֵת־מוֹרָשֵׁיהֶם hæreditarias poffeffiones fuas, Abd. 17., *LXX. ibidem reddunt*, *κατακληρονομήσαντες αὐτοὺς*, *Vulgat.*, qui fe poffederunt.

מוֹרָשָׁה *fœm.* Sors, poffeffio, hæreditas, Exod. 6. v. 8., Deuteron. 33. v. 4., מוֹרֶשֶׁת, Mich. 1. v. 14., *Vulgat.*, *&* *aliis bene multis eſt* poffeffio, hæreditas; *Aliis vero eſt nom. propr. loci prope urbem Geth. Vide poſtea ſub littera* מ.

תִּירוֹשׁ *m.* Muftum, vinum, *ſic dictum, quod, potum, hominem facillimè* poffideat, *&* occupet, *mentemque è recta ſua ſede* expellat: תִּירוֹשׁ וְדָגָן mufti, *&* frumenti, Num. 18. v. 12. *Cum affix.* אֶת־תִּירוֹשִׁי muftum meum, Judic. 9. v. 13.

יְרוּשָׁלַםִ, *&* *quinquies* יְרוּשָׁלַיִם Jerufalem, *nom. propr. metropolis Judææ, quæ partim in Tribu Juda, partim in Tribu*

Ben-

Benjamin extructa erat. Olim dicta est Salem, Gen. 14. v. 18., *deinde* Jebus, *a Jebusæo Chananæis filio*, Jos. 18. v. 28.

ישב Sedit, consedit: mansit, permansit: habitavit, incoluit: *quandoque* habitari: *Præter.* יָשַׁבְתְּ sedisti, Judic. 5. v. 16., *& cum* ה *paragog.* וְיָשַׁבְתָּה & habitabis, Deuter. 17. v. 14., יֹשַׁבְתִּי, *anomalum, ex forma præteriti, & participii compositum, vide in partic.*, יָשַׁבְתְּ sedisti, Jerem. 3. v. 2. *Partic.* יוֹשֵׁב, *&* יֹשֵׁב, sedens, habitans, incola, habitator; הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ, Exod. 11. v. 5., 12. v. 29., (a primogenito Pharaonis), qui sedet, *vel* sedebat in solio ejus; *quidam τὸ* הַיֹּשֵׁב *ad ipsum primogenitum referunt, atque vertunt*, qui sedet, *id est*, jam cum patre regnans, *vel* sessurus, *sive* regnaturus, *ex jure gentium*; *Alii referunt ad Pharaonem patrem*; יֹשֵׁב, Judic. 1. v. 27., *ubi Massor. habet in plur.* יֹשְׁבֵי, incola, *vel* incolæ, habitatores; *Cum* Jod *paragog.* הַיֹּשְׁבִי qui habitas, Psal. 123. v. 1., *Fœm.* הַיֹּשֶׁבֶת, Nahum 3. v. 8., יֹשֶׁבֶת, Levit. 15. v. 23., *& in pausa* יוֹשָׁבֶת, Jos. 2. v. 15., sedens, habitans; *Cum* Jod *paragog.* יֹשַׁבְתִּי, Jerem. 22. v. 23., יוֹשַׁבְתִּי, Jerem. 10. v. 17., Thren. 4. v. 21., *& cum præfix.* הַיֹּשַׁבְתִּי, Ezech. 27. v. 3., (*quibus in locis etiam Massor. notat* Jod *abundare*), quæ sedes, habitas, sedens, residens, habitans: *Plur. m.* יֹשְׁבִים, יוֹשְׁבִים, הַיּוֹשְׁבִים habitantes, sedentes; *Constr. cum præfix.* מִיֹּשְׁבֵי ex habitatoribus; *cum affix.* וּלְיוֹשְׁבָיו, & habitatoribus ejus; יוֹשְׁבֶיהָ, *&* יֹשְׁבֶיהָ habitatores ejus; *Fœm.* יוֹשְׁבוֹת, *&* יֹשְׁבוֹת habitantes, inabitantes: *Infin.* יְשֹׁב sedendo, 1. Sam. 20. v. 5. *Et ex forma imperfecta* שֶׁבֶת habitare, sedere; *item* sessio, sedes; *Cum præfix.*, *& in pausa* הַשָּׁבֶת sedere, sessio, sedile, 1. Reg. 10. v. 19., בַּשֶּׁבֶת, בְּשֶׁבֶת in habitando, in sede, Judic. 11. v. 26., 2. Sam. 23. v. 8., כְּשֶׁבֶת secundum sedere, cum sedisset, postquam sedisset, Esth. 1. vers. 2., מִשֶּׁבֶת, quam ut habitare possent, Gen. 36. v. 7., ne habitarent, Judic. 9. v. 41. *Cum affix.* שִׁבְתִּי habitare me, *sive, juxta LXX.*, *Chald.*, *Syr.*, *Vulg.*, *&c.*, ut inhabitem, Psalm. 27. v. 4., *item* sessionem meam, Psalm. 139. v. 2., בְּשִׁבְתִּי in residendo me, cum residerem, cum essem, 2. Samuel. 15. v. 8., לְשִׁבְתִּי ad habitandum, ut habitem ego, 2. Sam. 7. v. 5., שִׁבְתְּךָ, *& in pausa*, שִׁבְתֶּךָ sessio tua, habitaculum tuum,

habitatio tua ; בְּשִׁבְתְּךָ in ſedere te, in ſeſſione tua, *& juxta Vulg.*, ſedens ; שִׁבְתּוֹ habitaculo ſuo, ſede ſua, Pſalm. 33. v. 14., בְּשִׁבְתּוֹ in ſedere eum, cum habitaret, moraretur ipſe, 2. Sam. 19. v. 33., כְּשִׁבְתּוֹ poſtquam ſederit, Deuteron. 17. v. 18., לְשִׁבְתּוֹ ad ſeſſionem ejus, Pſalm. 68. v. 17., *fœm.* שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת מְעָט, Ruth 2. v. 7., ſeſſio ejus domi paullulum ; *ſive* parumper in domo commorata eſt ; *Vulg. reddit*, & ne ad momentum quidem domum reverſa eſt ; *Interpretatio hæc prima ſpecie cum Hebr. pugnans facile conciliatur ; Nam Ruth non eſt reverſa domum ſocrus ſuæ, in qua degebat, quæque erat in civitate Bethlehem, & ex qua egreſſa venerat in agrum, ſed in eodem agro continuo manſit* ; paulisper *tamen, juxta Hebr.*, commorata eſt, ſedit in domo rurali, *quæ ad Boozi prædium, ſive agrum pertinebat ; & ſane* בַּיִת *hoc in loco fuiſſe uſurpatum pro* סֻכָּה, *id eſt, pro* tugurio, *&* tentorio, *quod in agris figi ſolebat, affirmat Aben Eſra* ; בְּשִׁבְתֵּנוּ in ſedendo nos, quando ſedebamus, Exod. 16. v. 3., לְשִׁבְתֵּנוּ, ad habitare nos, ad habitandum, ut habitaremus, Jerem. 35. v. 9., בְּשִׁבְתְּכֶם in habitando vos, quando habitabatis, Levit. 26. v. 35., שִׁבְתָּם habitare ipſos, 2. Reg. 17. v. 25., *item* ſeſſio eorum, Thren. 3. v. 63., בְּשִׁבְתָּם in habitare eos, cum habitarent, Ezech. 39. v. 26. *Imperat.* שֵׁב, *& cum* ה *paragog.* שְׁבָה, Gen. 20. v. 15., 27. v. 19., *&c.*, *fœm.* שְׁבִי, *& forma perfecta* יְשְׁבִי, Jerem. 48. v. 18., *ubi Maſſor. habet*, וּשְׁבִי, ſede, habita, mane : *Vide* שְׁבָה, *& quæ inde ſequuntur* : *Plur.* שְׁבוּ, *& in pauſa* שֵׁבוּ ſedete, habitate : *Futur.* אֵשֵׁב, *cum* ה *paragog.* אֵשְׁבָה, 1. Sam. 27. v. 5., *unde in pauſa* וְאֵשֵׁבָה, Iſai. 49. v. 20., ſedebo, conſidebo, manebo, habitabo, & habitem ; לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי ut non habiteris, Ezech. 26. v. 20. *Vide in* נָשַׁב : *Plur. fœmin.* תֵּישַׁבְנָה, Ezech. 35. v. 9., *ubi Maſſor. habet* תָּשׁוֹבְנָה, permanebunt, *vel paſſive* inhabitabuntur ; *Alii hoc referunt ad* שׁוּב ; *vide ibidem* ; *Niph. Præter.* וְנוֹשְׁבוּ ut inhabitentur (civitates), Ezech. 36. verſ. 10., לֹא נוֹשָׁבָה, *& juxta Maſſor.*, נוֹשָׁבוּ non habitantur, *Vulg.*, inhabitabiles, Jerem. 22. v. 6. *Partic.* נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים, Ezech. 26. v. 17., habitata, quæ habitaris a maribus, propter maria, *id eſt*, propter commercia maritima ; *Vulgat. vertit*, quæ habitas in mari ; *Pih.*

Præt.

Præter. וְיָשְׁבוּ טִירוֹתֵיהֶם ut collocent arces suas (in te), Ezech. 25. v. 4. *Hiph.* הוֹשִׁיב sedere, residere, habitare, cohabitare, *&* habitari fecit, collocavit: *Item* uxorem duxit: *quæ phrasis, inquit Joa. Simon, desumta est ab actione novi mariti, qua sponsam domum ducit, ut cum ipso* habitet: *Præter. cum* ה *relativo* הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת qui collocavit, *vel* residere, *aut* habitare fecit uxores alienigenas, eas *nempe* ducendo, Esdr. 10. v. 14. *Cum affix.* הוֹשִׁיבַנִי, habitare fecit me, collocavit me, Psalm. 143. v. 3., וְהוֹשַׁבְתִּי & habitare faciam, Ezech. 36. v. 11., *item*, & inhabitari faciam, *sive* fecero, *ibidem* v. 33. *Cum affix.* וְהוֹשַׁבְתִּיךְ & habitare faciam te, & collocabo te, Ezech. 26. vers. 20., וְהֹשַׁבְתִּים & habitare eos faciam, Jerem. 32. v. 37., וְהוֹשַׁבְתִּים & collocabo eos, Hose. 11. v. 11., *&* *ex forma mixta, ex* יָשַׁב, *videl.*, *&* שׁוּב, וְהוֹשְׁבוֹתִים & reducam, & habitare faciam, *sive* & reversos collocabo, faciam consistere eos; *Vulg. habet*, & convertam eos; *vide etiam in* שׁוּב; *Plur.* הֹשִׁיבוּ, *&* *cum* ה *relativo*, הַהֹשִׁיבוּ, Esdr. 10. vv. 17. 18., qui duxerunt, duxerant, *sive* matrimonio sibi junxerant: *Particip.* מוֹשִׁיב, Psal. 68. v. 7., *&* *cum* Jod *paragog.* מוֹשִׁיבִי, Psal. 113. v. 9., habitare faciens; *vide etiam inter nomina*: *Infinit.* לְהוֹשִׁיב ad habitare faciendum, *juxta Vulg.*, ut sedeat, 1. Sam. 2. v. 8., *&* לְהֹשִׁיב ad uxores ducendas; *Vulgat.* & ducamus uxores, Nehem. 13. v. 27., *cum* Jod *paragog.* לְוֹשִׁיבִי ad collocandum, ut collocet, Psalm. 113. v. 8. *Imperat.* הוֹשֵׁב fac habitare, colloca, Genes. 47. v. 6. *Plur.* וְהֹשִׁיבוּ & habitare, sedere facite, collocate, 1. Reg. 21. v. 9., *cum affix.* וַהֲשִׁיבֻהוּ ducite, collocate, sistite eum, 2. Paralipom. 18. v. 25. *Futur. cum affix.* אוֹשִׁיבְךָ sedere te faciam, Hose. 12. v. 10., וַתּוֹשֵׁב & habitare fecisti, & collocasti, 2. Reg. 17. v. 26., *cum affix.* תּוֹשִׁיבֵנִי habitare facies me, constituisti me, Psal. 4. v. 9. *Vide inter nomina*; וַיּוֹשִׁיבֵינִי, (*cum* Jod *redundante*), & collocavit me, 1. Reg. 2. v. 24., וַיֹּשִׁיבֵם & collocat eos, Job 36. v. 7. *Plur.* וַנֹּשֶׁב & duximus (mulieres), Esdr. 10. v. 2., וַתֹּשִׁיבוּ & duxistis (uxores), Esdr. 10. vers. 10., יוֹשִׁיבוּ habitare facient, habitabiles efficient, Isai. 54. v. 3., *cum affix.* וַיֹּשִׁיבוּם & collocavit eos, 1. Sam. 12. v. 8., וַיֹּשִׁיבֻם & residere eos fecerat,

cerat, jusserat, 1. Sam. 30. v. 21. *Hoph. Præter.* וְהוּשַׁבְתֶּם & habitatores efficiamini, Isai. 5. v. 8. *Futur.* תּוּשָׁב habitabitur, Isai. 44. v. 26.

שִׁיבָה *fœm.* Sessio, residentia: *Cum affix.* בְּשִׁיבָתוֹ in residentia ejus, dum residit ipse, 2. Sam. 19. v. 33.

יְשִׁיבָה *fœm.* Universitas, academia, *dicta quasi* consessus discentium, *&* docentium, *apud Rabbinos*.

מוֹשָׁב *masc.* Habitatio, sedes: עִיר מוֹשָׁב civitatem habitationis, Psalm. 107. v. 4., *id est*, habitabilem: *Constr.* וּבְמוֹשַׁב לֵצִים & in sede derisorum, Psalm. 1. v. 1. *Cum affix.* מוֹשָׁבְךָ habitatio tua, Genes. 27. v. 39., *Plural. Constr.* מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ habitationibus terræ, Ezech. 34. vers 13., *&* *fœmin.* בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם in cunctis habitationibus, *sive* habitaculis vestris, Exod. 12. v. 20., מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם ex omnibus habitaculis vestris, Levit. 23. v. 17., מוֹשְׁבוֹתָם habitationes eorum, 1. Paralip. 6. vers. 39.

תּוֹשָׁב *masc.* Incola, inquilinus: *Construct.* תּוֹשַׁב כֹּהֵן inquilinus sacerdotis, Levit. 22. v. 10. *Cum præfix.* כְּתוֹשָׁב sicut inquilinus, colonus, Levit. 25. v. 40. *Cum affix.* וּלְתוֹשָׁבְךָ & advenæ, & inquilino tuo, Levit. 25. v. 6., *Plural.* וְתוֹשָׁבִים & inquilini, 1. Paralip. 29. v. 15. *Constr.* מִתֹּשָׁבֵי ex inquilinis (Gilhad), 1. Reg. 17. v. 1.

יָשׁוּב Jásub, *nom. propr. filii Issachar*, 1. Paralipom. 7. v. 1., *item nom. filii Isaiæ prophetæ*, Isai. 7. v. 3.

יֶשֶׁבְאָב Jéscevàv, *Vulg.*, Isbaàb, *nom. propr. Sacerdotis*, 1. Paralip. 24. v. 13.

יִשְׁבָּח Iscbàhh, *Vulg.*, Jesbà, *nom. propr. filii Esræ*, 1. Paralip. 4. v. 17.

יָשֻׁבִי Jascuví, *Vulg.*, Jasubitæ, *nom. patronymicum posterorum Jasub*, Num. 26. v. 24.

יִשְׁבִּי בְּנֹב Iscbí benóv, *Vulgat.*, Jesbibenób, *nom. propr. gigantis cujusdam Philisthæi, quem occidit David*, 2. Samuel. 21. vers. 16.

יָשָׁבְעָם Jesbaám, *&* Jesboám, *juxta Vulgat.*, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 11. v. 11., 27. v. 2.

יִשְׁבָּק Iscbák, *Vulgat.*, Jesboé, *nom. propr. filii Abrahami ex Cetura*, Genes. 25. v. 2., 1. Paralip. 1. v. 32.

יָשְׁבְּקָשָׁה Jesbacasa, *nom. propr. filii Heman*, 1. Paralip. 25. vers. 4.

יֵשׁ

ישה *Radix Hebræis in Kal inuſit.*, *Arab. ſignificat* ſolidatus eſt, *Joa. Simone interprete. Inde ſunt*

יֵשׁ *maſc.* Solidum, *&* reale *quid*, res conſiſtens, *&* ſubſiſtens: *proprie nomen eſt; ſed pro verbo ſubſtantivo utriuſque numeri, videl.* eſt, ſunt, *uſurpari ſolet*: *Additis pronominibus, accomodatur aliis etiam perſonis*: וַיֵּשׁ יֵשׁ, 2. Reg. 10. v. 15., eſt, & eſt, omnino eſt: *Vulg. habet*, eſt, ſi eſt; לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ, Proverb. 8. v. 21., ut hæreditare, poſſidere faciam diligentes me id, quod eſt, *id eſt*, id, quod numquam eſſe deſinit, *ſive ut habent LXX.* ὕπαρξιν verum bonum; *Vulgat. reddit*, ut ditem diligentes me; וּמַה־יֶּשׁ־לִי & quid eſt mihi? 2. Sam. 19. v. 29., פֶּן־יֵשׁ, Deuter. 29. v. 17., *&* פֶּן־יֵשׁ, 2. Reg. 10. v. 23., ne ſit; *Cum præfix.* שֶׁיֵּשׁ quod eſt, Eccl. 2. v. 13., *cum* ה *interrog.*, הֲיֵשׁ an, nunquid eſt? Geneſ. 24. v. 23., 2. Reg. 10. v. 15., *Cum affix.* אִם־יֶשְׁךָ ſi es tu, Geneſ. 24. v. 42., *cum* Nun *epenthetico*, יֶשְׁנוֹ eſt ipſe, Eſth. 3. v. 8. *Plural.*, ſunt, 2. Reg. 2. v. 16., *&c.*, אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים ſi eſtis vos facientes, Geneſ. 24. v. 49. *Cum* ה *interrogat.* הֲיֶשְׁכֶם an ſitis vos? *Eſt & cum* א: הַאִשׁ ſitne, Mich. 6. 10., אִם־אִשׁ ſi eſt, 2. Sam. 14. v. 19., *Hiſce duobus tertium Maſorethæ hoc loco annumerant, quod plenè cum* י *ſcribitur*, אִישׁ רֵעִים ſunt amici, Proverb. 18. v. 14., *pro quo in Targum poſitum eſt*, אִית ſunt. *Ex forma hac* אִישׁ *forte prodiit Chaldaicum* אִית, *mutato* ש *Hebr. in* ת. *Sed loco* Mich. *laudato LXX. vertunt*, μὴ πῦρ nunquid ignis? *Vulgat.*, ignis; *ita Sym.*, *Syr.*, *legebant* אֵשׁ; ignis *autem recte dici poteſt, quod cauſa eſt, cur omnia conſumentur*: *Sed loco* Prov. *item laudato a Vulgat.*, *aliiſque dictio* אִישׁ *in communi ſenſu accipitur, redditurque* vir. *Vide, quod ſequitur.*

תּוּשִׁיָּה *fœm.* Eſſentia, ſubſtantia, ſubſtantiale, exiſtens, exiſtentia, ens, res. *Metaphorice fere ſemper uſurpatur, varieque redditur*, *& ſæpius*, æquitas, juſtitia, ſalus; *item* virtus, lex, ſapientia, *quod* ſtabilis, *&* durabilis *harum ſit* eſſentia, *ac reliqua omnia tranſeant. A* יֵשׁ *derivari* תּוּשִׁיָּה, *tradit Ab. Eſra in* Job 5. verſ. 12., *&* Iſai. 28. verſ. 29. *Kimchi in lib. Rad. ſcribit*, Jod *eſſe loco tertiæ radicalis* ה. *R. Levi* in Job 5. *in hac voce explicanda valdè prolixus eſt. Generalem habet uſum, & ſenſum, qui tamen in eo permanet*, *ut*

ut solidum, & essentiale denotet : וְלֹא־תַעֲשֶׂנָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה, Job 5. vers. 12., & non faciant manus eorum rem, *sive* quidquam subsistens; בְּכָל־תּוּשִׁיָּה, Prov. 18. v. 1., in omni re (implicatur), in omni sapientia (miscebit se), *Alii aliter vertunt; LXX., & Vulg. habent*, omni tempore (erit exprobrabilis); וְתוּשִׁיָּה יִרְאֶה שְׁמֶךָ, Mich. 6. v. 9., *locus etiam iste in varium accipitur sensum* : *LXX., & Sym. reddunt*, & salvabit timentes nomen ejus; *Vulgat. habet*, & salus erit timentibus nomen tuum; *unde eisdem hic, sicuti &*, Prov. 2. v. 7., תּוּשִׁיָּה *est* salus; & יִרְאֶה *pro* יִרְאֵי, (ה *videl. loco* Jod *posito*), *acceperunt, quemadmodum etiam Chald. & Hebr. apud Ab. Eszram, nec non Syrus acceperunt; Alii vertunt*, vir salutis, *vel* sapientiæ videbit, *id est*, habebit præ oculis nomen tuum.

יִשְׁוָה Isevâh, *Vulg.*, Jesuá, *nom. propr. filii Asser*, Genes. 46. v. 17., 1. Paralip. 7. v. 30.

יִשְׁיָה Jesiâ, & Jesué, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 7. v. 3., Esdr. 10. v. 31.

יִשְׁוִי Isevî, *Vulg.*, Jessuí, *nom. propr. filii Asser*, Genes. 46. v. 17., 1. Paralipom. 7. v. 30.

ישח *masc.* Depressio: *Cum affix.* יֶשְׁחֲךָ depressio, *vel* humiliatio tua, Mich. 6. vers. 14. *Convenit cum* שׁחח, & שׁחה, & שׁוח, *quæ* depressionem *significant*.

יְשׁוֹחָיָה Jescohhajáh, *Vulg.*, Isuhája, *nom. propr. viri*, 1. Paralipom. 4. v. 36.

שְׁחוּת *f.* Fovea, *vide in* שׁחת.

ישט *in Kal inusit.*, *unde Hiph.* הוֹשִׁיט extendit, porrexit: *Futur.* יוֹשִׁיט־לוֹ tetenderit, porrexerit, extenderit ipsi, Esth. 4. v. 11., *propriè Chaldaicum est*.

יִשַׁי, *pro* אִישַׁי Iscái, *Vulg.*, Isai, & Jesse, *nom. propr. patris Davidis*, 1. Sam. 16. v. 3., 1. Paralipom. 2. v. 12., Ruth 4. v. 17., Isai. 11. v. 10.

ישם Desolatus fuit: *Convenit cum* שָׁמֵם, נָשַׁם, & אָשַׁם, *quæ suis locis vide*. *Futur.* תֵּשַׁם, וְתֵשַׁם, Ezech. 12. v. 19., 19. v. 7., vastabitur, desolabitur, & desolata est; *in pausa* לֹא תֵשָׁם non desoletur, Genes. 47. v 19. *Plural.* תִּישַׁמְנָה desolabuntur, Ezech. 6. v. 6. *Hiph. Futur* אִם־לֹא יַשִּׁים si non desolaverit, Jerem. 49. v. 20., נַשִּׁים desolabimus,

mus , Num. 21. verſ. 30., *quæ tamen ab Hebræis potiùs ad* שָׁמֵם *referuntur . Vide in* שׁוּם , *& quæ mox ſequuntur , præcipue* יְשִׁימֹת , *&* יְשִׁימוֹת .

ישׂם Poſuit , *alias* שׂוּם : *Futur. cum* ה *paragog.* וָאָשִׂמָה , Judic. 12. verſ. 3., *ubi Maſſor. habet* וָאָשִׂימָה , & poſui ; וַיִּישֶׂם & poſuit , *ſcil. aliquis* , (*imperſonaliter*) , poſitus , repoſitus eſt , Geneſ. 50. v. 26., וַיִּישַׂם , Geneſ. 24. v. 33., *ubi Maſſor. habet* וַיּוּשַׂם *ex Hoph.* , & appoſitus , *ſive* appoſitum eſt.

יִשְׁמָא Jeſemá , *nom. propr. filii Etham* , 1. Paralip. 4. v. 3.

יִשְׁמַאֵל Iſmiél , *nom. prop. viri* , 1. Paralip. 4. v. 36.

יְשִׁימוֹן , *&* יְשִׁמֹן *maſc.* Solitudo , deſertum , deſertus locus , *ab* יָשַׁם ; *Cum præfix.* בִּישִׁימוֹן in ſolitudine , in deſerto , Pſalm. 68. v. 8.

יְשִׁימוֹן Jeſcimón , *nom. propr. loci in Tribu Juda , ad Occidentem deſerti Maon prope montem Carmelum* , 1. Sam. 23. verſ. 24., *Vulg. ibidem* verſ. 19. *appellative accepit , tranſtulitque* , deſertum.

יִשְׁמָעֵאל Iſmaél , *&* Iſmahél , *nom. propr. filii Abrahami ex Agar ancilla* , Geneſ. 16. v. 11., *item nom. prop. filii Nathaniæ , & filii Aſel* , 2. Reg. 25. v. 25., 1. Paralip. 8. v. 38., 9. v. 44.

יִשְׁמְעֵאלִים Iſcmeelím , *Vulg.* , Iſmaelitæ , *nom. patronymicum poſterorum Iſmael* , Geneſ. 37. v. 25.

יִשְׁמַעְיָה , *&* יִשְׁמַעְיָהוּ Iſcmajà , *&* Iſcmajàhu , *juxta Vulg.* , Jeſmajás , *&* Samaja , *nom. propr. virorum , aut unius ejuſdemque viri* , 1. Paralip. 12. v. 4., 27. v. 19.

יִשְׁמְעֵלִי Iſcmeelí , *Vulg.* , Iſmaelites , *idem ac* יִשְׁמְעֵאלִים , *nom. poſterorum Iſmael* , 1. Paralipom. 27. v. 30.

יִשְׁמְרַי Iſcmerài , *Vulgat.* , Jeſamari , *nom. propr. filii Elphaal* , 1. Paralip. 8. v. 18.

יַשִּׁימָוֶת *Dictio hæc conflat ex* מָוֶת *&* יַשִּׁי ; *unde redditur* , decipiat mors , *id eſt* , improviſo irruat , veniat mors , Pſal. 55. verſ. 16.

יְשִׁימוֹת , *&* יְשִׁימֹת ; *unde cum præfix.* הַיְשִׁימוֹת , *ſemperque jungitur cum nomine* בֵּית domus ; *a Vulgat. autem redditur* , Bethieſimóth , *&* Bethſimóth , *nom. propr. civitatis in campeſtribus Moab* , Num. 33. v. 49., Joſ. 12. v. 3., 13. v. 20., Ezech. 25. v. 9.

ישן Dormivit, obdormivit, redormivit: *Præter.* יָשַׁנְתִּי dormirem, Job 3. v. 13. *Plur.* וְיָשְׁנוּ & dormient, Jerem. 51. vv. 39. 57., Ezech. 34. verſ. 25. *Partip.* יָשֵׁן, *vide inter nomina*: *Infin. cum præfix.* לִישׁוֹן dormire, Eccleſ. 5. v. 11. *Futur.* פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת ut non dormiam mortem, Pſal. 13. v. 4., *id eſt*, dormitione, *vel* ſomno mortis; *in pauſa* וְאִישָׁן, Pſalm 4. v. 9., *& cum* ה *parагog. in pauſa*, וָאִישָׁנָה, Pſal. 3. v. 6., & dormiam; תִּישַׁן dormies, Pſalm. 44. v. 24., יִישַׁן dormiet, Pſal. 121. v. 4., Iſai. 5. v. 27., וַיִּישַׁן, 1. Reg. 19. v. 5., *& in pauſa*, וַיִּישָׁן, Geneſ. 2. v. 21., 41. v. 5., & dormivit, *Plur.* יִשְׁנוּ *pro* יִישְׁנוּ dormient, Proverb. 4. v. 16. *Niph.* נוֹשַׁן veteraſcere, inveteraſcere, morari: *Præter.* וְנוֹשַׁנְתֶּם & inveteraſcetis (in terra), Deuter. 4. v. 25., *Alii ibidem reddunt*, & inveterati, & morati fueritis, & tardaveritis; *Joa. Simon vertit*, & ſuperſtites relinquemini. *Particip.* יָשָׁן נוֹשָׁן vetus inveteratum, Levit. 26. v. 10., *id eſt*, valde vetus: *Fœmin.* צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת lepra inveterata, Levit. 13. verſ. 11. *Pih. Futur. cum affix.* תְּיַשְּׁנֵהוּ & dormire fecit eum, ſomnum induxit ipſi, Judic. 16. v. 19.

יָשֵׁן *maſc.* Dormiens, 1. Sam. 26. v. 7. *Cum præfix.* כְּיָשֵׁן ſicut dormiens, Pſal. 78. v. 65., *Plural.* כֻּלָּם יְשֵׁנִים omnes ipſi dormiebant, 1. Sam. 26. v. 12. *Conſtr.* וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי multi ex dormientibus (terræ pulveris), Dan. 12. v. 2. *Fœm.* אֲנִי יְשֵׁנָה ego dormio, Cantic. 5. v. 2. *Vide inter nomina.*

יָשֵׁן Jaſsén, *nom. propr. viri*, 2. Sam. 23. v. 32.

יָשָׁן *maſc.* Vetus, *ut ante Niphal*: *Plural.* חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים nova etiam vetera, Cantic. 7. v. 14. *Fœmin.* הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה piſcinæ veteris, Iſai. 22. v. 11.

יְשָׁנָה Jeſaná, *nom. propr. civitatis*, *quæ nonnullis videtur fuiſſe in Tribu Ephraim*, 2. Paralipom. 13. v. 19.

שֵׁנָה *fœm.* Somnus; *plena*, *& perfecta* dormitio: *vide in* נום, *&* רדם *ſynonima diſtincta*, Proverb. 6. verſ. 4., *& ſemel*, שֵׁנָא, Pſalm. 127. v. 2. *Conſtruct.* שְׁנַת־עוֹלָם ſomnum perpetuitatis, Jerem. 51. v. 39. *Hinc cum* Kametz, שְׁנָת, Pſal. 132. v. 4., *ſed non eſt conſtructum*, *ut Kimchi ſcribit in lib. Rad. Quidam ſubaudiunt Affixum*, *quaſi ſit pro* שְׁנָתָם: *Cum affix.* ושנתו & ſomnus ejus, Daniel. 2. v. 1., וְשִׁנְּתֵהּ & ſomnus ejus, Dan. 6. v. 19. *Plural.* שֵׁנוֹת ſomni, Prover. 6. v. 10.

יֶשַׁע

ישע *in Kal inuſit.*, *unde Niph.* נוֹשַׁע ſervatus, ſalvatus, adjutus, liberatus fuit: *Præter.* עַם נוֹשַׁע populus (qui) ſervatus eſt, Deuteron. 33. v. 29. *Partic.* נוֹשָׁע ſervatus, Pſalm. 33. v. 16., *Cum præfix.* וְנוֹשָׁע, Zachar. 9. verſ. 9., *LXX. reddunt*, ἐ σώζων & ſalvans; *Vulgat.*, & ſalvator; *Alii vertunt*, & ſervatus: *Imper. plur.* וְהִוָּשְׁעוּ & ſervamini, & ſervabimini, Iſai. 45. v. 22. *Futur.* אִוָּשֵׁעַ ſervabor; *cum* ה *paragog.* וְאִוָּשֵׁעָה & ſervabor, & ſalvus ero, Jerem. 17. v. 14., *Plur. cum* ה *paragog.* וְנִוָּשֵׁעָה & ſervabimur, & ſalvi erimus; *Cum* Nun *paragog.* תִּוָּשֵׁעוּן ſervabimini, Iſai. 30. v. 15. *Hiph.* הוֹשִׁיעַ ſalvavit, ſalvum fecit, ſervavit, ſaluti, auxilio fuit. *Conſtruitur cum Dativo*, *& Accuſativo*: *Præter.* יָדִי הוֹשִׁיעָה לִי manus mea ſalutem attulit mihi, Judic. 7. v. 2., *& cum* Tzere *in fine* וְהוֹשֵׁעַ, & conſervabit, conſervet, opem feret, *vel* ferat, 1. Sam. 25. vv. 26.33., Zachar. 12. v. 7. *Cum affix.* הוֹשִׁיעוֹ ſervavit eum, Pſalm. 34. v. 7., הוֹשִׁיעָם ſervavit eos, Iſai. 63. v. 9., הוֹשַׁעְתָּנוּ, ſervaſti nos, Judic. 8. verſ. 22., וְהוֹשַׁעְתִּים & ſervabo eos, Hoſe 1. v. 7. *Partic.* מוֹשִׁיעַ, *&* מוֹשִׁעַ conſervans, liberans, ſalvator; *Cum affix.* מוֹשִׁעִי ſalvator meus, 2. Sam. 22. v. 3., מוֹשִׁיעָם ſalvator eorum, Pſal. 106. v. 21., *Plur.* מוֹשִׁיעִים ſalvatores, Nehem. 9. verſ. 27., Abd. 1. verſ. 21. *Vide inter nomina*: *Infinit.* לְהוֹשִׁיעַ לָךְ ut ſim ſaluti, *vel* auxilio tibi, 2. Sam. 10. v. 11., *& ita ſæpè cum Dativo*, מֵהוֹשִׁיעַ a ſalvando, Iſai. 59. verſ. 1. *Cum affix.* לְהוֹשִׁיעֵנִי ad ſalvandum me, Pſalm. 31. v. 3., לְהוֹשִׁיעָהּ ad ſalvandam eam, 2. Reg. 19. v. 34. *Imper.* הוֹשַׁע, Pſalm. 86. verſ. 2., *& cum* ה *paragog.* הוֹשִׁיעָה ſerva, 2. Sam. 14. verſ. 4. *Cum affix.* הוֹשִׁיעֵנִי ſerva me, Pſalm. 3. v. 8., *&c.*, הוֹשִׁיעֵנוּ ſerva nos, 2. Reg. 19. v. 19., *&c. Futur.* אוֹשִׁיעַ ſervabo; *& cum* ה *paragog.* וָאוֹשִׁיעָה & ſervavi, Judic. 10. v. 12., תוֹשִׁיעַ, Judic. 6. v. 37., *& cum affix.* תֹּשִׁעֵנִי, 2. Samuel. 22. verſ. 3., ſervabis me; יוֹשִׁיעַ, יוֹשִׁעַ, *& ſervato* ה *characteriſt.* (*more Chald.*), יְהוֹשִׁיעַ 1. Sam. 17. v. 47., Pſal. 116. verſ. 6., ſervabit; *item* וְיֹשַׁע & ſervabit, Proverb. 20. v. 22., וַיֹּשַׁע, וַיּוֹשַׁע & ſervavit, 1. Sam. 23. v. 5., Exod. 14. v. 30., *&c. Cum affix.*, יוֹשִׁעֵנוּ ſervabit eum, Iſai. 46. v. 7., יוֹשִׁיעֵם ſervabit eos, Pſalm. 106. verſ. 13., וַיּוֹשִׁעָן & ſervavit eas, Exod. 2. verſ. 17.,

יְשַׁעֲנוּ & ſervabit vos, Iſai. 35. v. 4., יוֹשִׁיעֵנוּ, & יֹשִׁיעֵנוּ ſervabit nos; *Fœm.* תּוֹשִׁיעַ ſervabit, Job 40. verſ. 14., & וַתּוֹשַׁע, Iſai. 59. v. 16., & ſervavit; *Cum affix.* תּוֹשִׁיעֵנִי ſervabit me, Pſalm. 44. v. 7., 138. verſ. 7. *Vide inter nomina*; *Plural. cum* Nun *paragog.* תּוֹשִׁיעוּן ſervabitis, Judic. 6. v. 31. *Cum affix.* יוֹשִׁיעוּךָ, Jerem. 2. v. 28., & וְיוֹשִׁיעֻךְ, Iſai. 47. verſ. 13., & ſervabunt te; *Item* וְיוֹשִׁיעוּם & ſervabunt eos, Nehem. 9. v. 27., וַיּוֹשִׁיעוּם & ſervaverunt eos, Judic. 2. v. 16. *Vide, quæ ſequuntur; vide etiam in* שׁוּעַ, שָׁעָה, & שָׁעַע.

יֵשַׁע יֶשַׁע *maſc.* Salus, auxilium, conſervatio: יֵשַׁע יְמִינוֹ ſalute dexteræ ſuæ, Pſalm. 20. verſ. 7. *Cum affix.* יִשְׁעִי ſalus mea, 2. Sam. 22. v. 3., *&c. Aliud vide infra*: יִשְׁעֵנוּ ſalus noſtra, 1. Paralip. 16. v. 35., וְיִשְׁעֲךָ & ſalus tua, auxilium tuum, Pſalm. 85. v. 8., & *in pauſa* מָגֵן יִשְׁעֶךָ clypeum ſalutis tuæ, Pſalm. 18. v. 36., יִשְׁעוֹ ſalus ejus, Pſalm. 24. verſ. 5.

יְשׁוּעָה *fœm. Idem*: *& cum duplici ſigno fœminini generis*, יְשׁוּעָתָה omnimoda ſalus, Pſal. 3. v. 3., duplex ſalus, *hujus ſcil.*, *& futuræ vitæ, ut Hebræi explicant. Hujuſmodi enim auctio vocis, auctæ ſignificationis indicium eſt*: *Conſtr.* אֵת־יְשׁוּעַת ſalutem Dei noſtri, Pſalm. 98. verſ. 3. *Cum præfix.* לִישֻׁעָתָה, Pſal. 80. v. 3., ad, *ſive* in ſalutem; *LXX. vertunt*, εἰς τὸ σῶσαι ad ſalvandum; *Vulgat. habet*, ut ſalvos facias (nos); *Cum affix.* יְשׁוּעָתִי, & יְשֻׁעָתִי ſalus mea; וִישׁוּעָתִי & ſalus mea, Pſal. 62. vv. 3. 7., יְשׁוּעָתוֹ, Pſal. 96. v. 2., & יְשֻׁעָתוֹ, Deuteron. 32. v. 15., ſalus ejus; בִּישׁוּעָתוֹ in ſalute ejus, Pſal. 35. v. 9., *Fœmin.* וִישׁוּעָתָהּ & ſalus ejus, Iſai. 62. v. 1. *Plural.* יְשׁוּעוֹת, יְשׁוּעֹת, & יְשֻׁעוֹת liberationes, ſalutes; מַגְדִּל יְשׁוּעוֹת magnificans ſalutes, Pſal. 18. v. 51., *id eſt*, magnifice omnimodam ſalutem (præſtans).

יֵשׁוּעַ Jeſcuá, *Vulg.*, Jeſua, Jeſue, & Joſue, *nom. propr. virorum*, 1. Paralip. 24. v. 11., 2. Paralip. 31. v. 15., Eſdr. 2. verſ. 2.

יִשְׁעִי Iſcí, *Vulg.*, Jesí, *nom. propr. virorum*, 1. Paralipom. 2. v. 31., 4. vv. 20. 42., 5. v. 24.

יְשַׁעְיָה, & *cum ſyllabica adjectione*.

יְשַׁעְיָהוּ Jeſaiah, & Jeſaiáhu, *Vulg.*, Jeſaiás, Iſaiá, Jeſeá, & Iſaiás,

Isaias, *nom. propr. prophetæ, qui inter majores primum obtinet locum*; Isai. 1. v. 1., *item nom. propr. aliarum virorum*, 1. Paralip. 3. v. 21., 25. v. 15., Nehem. 11. v. 7.

תְּשׁוּעָה *fem.* Salus, auxilium, conservatio: *habet formam à* שׁוּעַ, *ut sæpè hæc quiescentium genera formas inter se permutant*; *Constrnct.* תְּשׁוּעַת אָדָם וְשָׁוְא vana est salus hominis, Psalm. 60. vers. 13., *id est*, auxilium humanum: *Cum affix.* תְּשׁוּעָתִי falus mea, Psalm. 38. v. 33., *&c.*, תְּשׁוּעָתְךָ salus tua, Psal. 119. v. 41.

מוֹשָׁעוֹת *f. p.* Salutes, omnimoda salus. *Cum præfix.* לְמוֹשָׁעוֹת, Psal. 68. v. 21., ad salutes, ad salvationes, *h. e.*, *ad perfectissimam salutem*; *Vulg. reddit*, salvos faciendi.

יִשְׁפָּא Jespha, *nom. propr. filii Bariæ*, 1. Paralip. 8. v. 16.

ישפה , *aut* יָשְׁפֵה *masc. Unde cùm præfix.* וְיָשְׁפֵה, Exod. 28. v. 20., 39. v. 13., Ezech. 28. v. 13., *ab LXX. redditur*, ὁ ἴασπις, & jaspis, *lapis pretiosus*; *a Vulg.*, & beryllus; *ab Targum Jerosol.*, & margarita; *ab Jonath*, פַּנְתֵּירִי pantherinus lapis, *à* maculis pantheræ similibus.

* אשׁפים *vide in* נשׁף.

יִשְׁפָּן Iscpan, *Vulg.*, Jesphám, *nom. prop filii Sesac*, 1. Paral. 8. v. 22.

ישׁר Rectus fuit, *sive physice*, *sive moraliter*; *item* recta processit, rectus est, placuit: *Præter.* כִּי יָשַׁר הַדָּבָר nam recta erat res illa (in oculis populi), 1. Paral. 13 v. 4., *atque ita fere semper post se habet*, in oculis, *pro* placere, probari *alicui*. *Futur.* יִישַׁר rectum erit, placebit, Num. 23. vers. 27., וַיִּישַׁר, *&* וַיִּשַׁר & rectum fuit, & placuit, 1. Sam. 18. vv. 20. 26., 2. Sam. 17. v. 4., 2. Paralip. 30. v. 4. *Cum affix.* יְשָׁרֵהוּ, Job 37. v. 3., dirigit illud, recta processit illud (tonitru); *Sed LXX. vertunt*, ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ imperium, principatus ejus; *Vulg.*, *&* *R. Salomon*, ipse considerat; *legebant* יָשֻׁר הוּא, *a* שׁוּר contemplari, considerare: *Plur.* וַיִּשַּׁרְנָה & recta contendebant, 1. Sam. 6. v. 12., *cum* Dagesch *loco abjectæ primæ radicalis* Jod. *Est autem cum* Jod *formativo tertiæ personæ masculinæ in voce fœminina*: יְשֻׁרוּן. *vide inter nomina*. *Pibel* יִשֵּׁר rectificavit, direxit, æquavit, complanavit: recta deduxit, recta ivit *vel* contendit. *Præter.* יִשַּׁרְתִּי rectifico, ut recta approbo, Psal. 119. v. 128. *Particip. plur.*, הַמְיַשְּׁרִים recta euntes, *aliis est*,

 recti-

rectificantes, Proverb. 9. v. 15. *Vide inter nomina. Imperat. in plur.* יַשְּׁרוּ dirigite, rectas facite, Isai. 40. v. 3. *Futur.* אֲיַשֵּׁר æquabo, complanabo, rectificabo, Isai. 45. v. 13., יְיַשֵּׁר־לָכֶת rectificabit ire, Proverb. 15 v. 21., *id est*, recte gradietur; *Cum affix.* וַיְיַשְּׁרֵם & direxit eas, recta deduxit, 2. Paral. 32. v. 30., *& alterum* Jod *juxta Massoret. redundat, quasi fit ex Præter.* וַיְשְּׁרֵם, *ac literæ dant formam* וַיְיַשְּׁרֵם; תְּיַשֵּׁר *f.* diriget, Proverb. 11. v. 5. *Pyh. Particip.* זָהָב מְיֻשָּׁר auro directo, rectificato, complanato, æquato; *LXX. reddunt*, (aurum) κατάγομενον ductum, ductile; *Vulg. interpretatur*, laminas aureas, 1. Reg. 6. v. 35. *Hiph. Imperat.* הַיְשַׁר לְפָנַי complana coram me, Psalm. 5. v. 9., *quod juxta Massoret. legendum ad formam analogam* הַיְשַׁר: *Futur.* אֲוַשֵּׁר, Isai. 45. v. 2., *ubi Massor. habet* אֲיַשֵּׁר *in Pihel*, æquabo, complanabo, rectificabo; *Plur.* יַיְשִׁירוּ rectificent, recta respiciant, Proverb. 4. v. 25. *Vide in* אשר.

יָשָׁר *masc.* Rectus, rectum, æquum; *Constr.* יְשַׁר־דֶּרֶךְ rectus via, Proverb. 29. v. 27. *Plural.* יְשָׁרִים דּוֹר generatio justorum, Psal. 112. v. 2. *Constr.* וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה & rectis animo lætitia, Psalm. 97. v. 11. *Fœmin.* רֶגֶל יְשָׁרָה pes rectus, Ezech. 1. v. 7. *Plur.* כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת alæ eorum rectæ erant, Ezech. 1. v. 23.

יֹשֶׁר *masc.* Rectitudo, æquitas: אִמְרֵי־יֹשֶׁר eloquia rectitudinis, *id est*, recta, Job 6. v. 25. *Cum præfix.* בְּיֹשֶׁר in rectitudine; מִיֹּשֶׁר a recto: *Cum affix.* יָשְׁרוֹ æquitatem illius, Job 33. v. 23.

יֵשֶׁר Jasér, *nom. propr. filii Caleb*, 1. Paralip. 2. v. 18.

יִשְׂרָאֵל Israël, *nom. propr.*, *aut potius cognomen Jacobi*, Gen. 35. v. 10. *Eo etiam nomine vocatæ postea sunt decem Tribus ad distinctionem duarum Tribuum Juda, & Benjamin; Etym. videtur hæc*, principem, *aut* fortem se gerens cum Deo; *a* שׂוּר, *aut* שָׂרָה principem se gessit, *&* אֵל Deus.

יְשַׂרְאֵלָה Isreela, *nom. propr. cantoris cujusdam*, 1. Paralipom. 25. v. 14.

יִשְׂרְאֵלִי Jesraeli, *nom. propr. loci, aut patronymicum familiæ*, 2. Sam. 17. v. 25. *Alii interpretantur*, Israelita; *& idem nomen esse volunt atque* יִשְׂרָאֵל.

יְשֻׁרוּן *m.* Rectus, æquus, æquabilis, dilectus. *Quidam dictionem*

nem hanc derivant ab יָשַׁר ; *Alii ab* שׁוּר aſpicere , *aut a* שׁוֹר bove *derivant* . *Hoc autem nomen* יְשֻׁרוּן *in Scripturis Sanctis uſurpatur myſtico in ſenſu ad deſignandum* Iſraeliticum populum ; *ſic* Deuter. 32. v. 15. , incraſſatus , ſaginatus eſt יְשֻׁרוּן Jeſurun , *id eſt* , Iſrael , *&* *juxta Vulgat.* , dilectus ; וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ , Deuter. 33. v. 5. , & fuit in Jeſurun , *id eſt* , in Iſrael rex ; *Vulg. reddit* , & erit apud rectiſſimum rex ; אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן , Deuteron. 33. v. 26. , non (*eſt*) ſicut Deus Jeſurun , *id eſt* , Iſraelitici populi ; *Vulg. habet* , non eſt Deus alius , ut Deus rectiſſimi ; יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן , Iſai. 44. verſ. 2. , Jacob , & Iſraël ; *&* *juxta Vulgat.* , Jacob , & rectiſſime .

מִישׁוֹר , *&* מִישֹׁר *maſc.* Rectitudo , æquitas , actio recta , Pſal. 45. v. 7. , 67. v. 5. , 143. v. 10. , Iſai. 11. v. 4. *Item* planities , locus rectus , *&* planus campeſtris : עָרֵי הַמִּישֹׁר civitates planitiei , Deuter. 3. v. 10.

מֵישָׁרִים *maſc. plur.* Rectitudines , recta : עֵינֶיךָ תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים oculi tui videbunt recta , Pſalm. 17. v. 2. , מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ rectitudinibus diligunt te , Cantic. 1. v. 4. , *id eſt* , rectiſſime , *hoc eſt* , *amore forti* , *&* *vehementi* , *qui caret ſalebris* , *&* *pravitatibus* , *ut R. Salomon explicat* .

ישׁשׁ יָשֵׁשׁ Decrepitus , grandævus , ſenex , antiquus : זָקֵן וְיָשֵׁשׁ ſeni , *&* decrepito , 2. Paralipom. 36. v. 17. , *&* *cum* Chirek , יָשִׁישׁ *Idem* : גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ & canus , *&* decrepitus , Job 15. v. 10. *Plur.* בִּישִׁישִׁים חָכְמָה in decrepitis eſt ſapientia , Job 12. v. 12.

יְשִׁישַׁי Jeſiſai , *nom. propr. filii Jeddo* , 1. Paralip. 5. v. 14.

יִשָּׂשכָר Iſſachár , *nom. propr. noni filii Jacob ex Lia* , Geneſ. 30. verſ. 18.

ית יָת *Chald. Articulus Accuſativi caſus* , *reſpondens Hebræo* אֵת : *cum Pronom.* יָתְהוֹן eos , Dan. 3. v. 12. , *in Targum ſcribitur* יַת *cum* Pathach .

יָתֵא *Vide ſupra in* אֲתָה ; *item* בֵּיתָא *vide ſupra pag.* 106.

יתב יְתֵב *Chald.* Sedit , habitavit , *Hebr.* יָשַׁב . *Præter.* וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִב & antiquus dierum ſedit , Dan. 7. v. 9. , *&* יָתִב verſ. 10. *Particip. Plural.* דִּי יָתְבִין qui habitabant , Eſdr. 4. verſ. 17. *Aphel* , וְהוֹתֵב הִמּוֹ & habitare fecit eos , Eſdr. 4. verſ. 10.

יָתֵד *fœm.* Paxillus, Palus, clavus: *Constr.* אֶת־יְתַד־הָאֹהֶל paxillum tentorii, Judic. 4. v. 21. *Plural.* וְכָל־הַיְתֵדֹת & omnes paxillos, Exod. 38. v. 20. *Construct.* יִתְדוֹת הֶחָצֵר paxilli atrii, Exod. 27. v. 19. *Cum affix.* יְתֵדֹתָיו paxilli ejus, *ibid.*, *Fœm.* וִיתֵדֹתֶיהָ & paxilli ejus, Exod. 39. v. 40., וִיתֵדֹתַיִךְ, & clavi tui, Isai. 54. v. 2., וִיתֵדֹתָם & paxilli eorum, Num. 3. v. 37., 4. v. 32.

יְתָה *Radix Chaldæis inusit. Inde, auctore Joa. Simone, est*,

אִיתַי (*cum* א *heemant.*), *Chald.*, *quod usurpatur pro verbo* substantivo *per omnes personas, ut Hebr.* יֵשׁ, es, est, estis, sunt, *&c.* Dan. 2. vv. 10 28., 3. v. 12. *Cum affix.* אִיתוֹהִי ille est, Dan. 2. v. 11., הַאִיתָיךְ tu es, Dan. 2. v. 26.; אִיתָנָא nos sumus, Dan. 3. v. 18., אִיתֵיכוֹן vos estis, Dan. 3. vv. 14. 15., *sed* הֲתָיו, *&* הֵיתָיִת *vide in* אֲתָה.

יִתְלָה Jethela, *nom. propr. urbis Tribus Dan*, Jos. 19. v. 42.

יִתְמָה Jethma, *nom. propr. viri*, 1. Paralip. 11. v. 46.

יָתַם Integer, expeditus, perfectus fuit, vere consummatus, *item* consumtus est: *Inde, ut quibusdam videtur, est* אֵיתָם, Psal. 19. v. 14., integer, perfectus, *&* *juxta Vulg.*, immaculatus ero: *Alii dictionem hanc derivant ab rad.* תָּמַם. *Item a* יָתַם *est*

יָתוֹם *masc.* Pupillus, orphanus, Deuteron. 10. vers. 18., *&c.* *Cum præfix.* וְהַיָּתוֹם & pupillus, Deuter. 14. v. 29., לַיָּתוֹם pupillo, Deuteron. 24. v. 19. *Plur.* יְתֹמִים Exod. 22. v. 23. *Cum affix.* וְאֶת־יְתֹמָיו & pupillos ejus, Isai. 9. v. 16.

יָתַן *Radix inusit. Sed Arab. significat*, perennis, indefinens fuit, *uti notat Joa. Simon. Inde, eodem auctore, est*, אֵיתָן, (*cum* א *heemantico*), perennitas, consistentia, firmitas; *Metonymice* perennis, firmus, durus, pertinax; *&c. Sed hæc, aliaque, quæ ad hanc radic. referuntur, vide supra pag.* 31., 32. *Item* אִיתוֹן *vide supra in* אָתָה; *&* אִיתָנָא *vide post* יְתָה.

יַתְנִיאֵל Jathanaël, *nom. propr. filii Meselemiæ*, 1. Paralipom. 26. vers. 2.

יִתְנָן Jethanam, *nomen propr. civitatis Tribus Juda*, Jos. 15. vers. 23.

יתר *in Kal inusit. Sed proprie, inquit Joa. Simon, significat,* tendit, intendit, extendit, *ut Arab., & Æthiop.* ותר; *& intransit.* extendit se, extensus est, *scil. ultra reliquam quantitatem, vel numerum: Hinc* יָתַר *specialiter est*: I. Abundavit, reliquus fuit, *q. d., quantitate, vel numero ultra reliqua* se extendit: II. Excelluit, *q. d., ultra alios* extensus est, *&* eminuit: *Item* excellens, præstans; *& adverbialiter*, amplius, magis, abunde, nimis: *Niph. præter.* נוֹתַר, *& in pausa* נוֹתָר relictus est, reliquus factus est, superfuit, remansit: לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה non reliqua fuit ulla anima, Jos. 11. v. 11., *fœmin.* נוֹתְרָה relicta est, 1. Reg. 17. v. 17., Ezech. 14. v. 22. *Plur.* עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם donec relinquamini, Isai. 30. v. 17 *Partic. cum præfix.* הַנּוֹתָר residuus, reliquus, remanens; בַּנּוֹתָר in residuo, de reliquo, 2. Reg. 4. v. 7. *Fœmin.* הַנּוֹתֶרֶת quod reliquum est; *Plur.* הַנּוֹתָרִים reliqui, residui; לַנּוֹתָרִים reliquis, Judic. 21. vv. 7. 16., *Fœm.* הַנּוֹתָרוֹת reliquæ, residuæ: *Futur.* וָאִוָּתֵר & relictus sum, 1. Reg. 19. v. 10., יִוָּתֵר, Exod. 29. v. 34., 2. Reg. 20. v. 17., *& accentu retracto*, יִוָּתֶר, Zach. 13. v. 8., relinquetur, reliquum fiet; *Plur.* יִוָּתְרוּ relinquentur, reliqui fient, Proverb. 2. v. 21., Amos 6. v. 9. *Hiph.* הוֹתִיר reliquit, reliquum, residuum esse fecit; abundavit, abundantem, excellentem effecit: *Præter.* הוֹתִיר לָנוּ reliquum fecisset nobis superstitem, Isai. 1. v. 9. *Cum affix.* וְהוֹתִירְךָ, Deuter. 30. v. 9., *&* וְהוֹתִרְךָ, Deuter. 28. v. 11., & abundare te faciet, & augebit te; *Fœm.* הוֹתִרָה reliquum fecerat, Ruth 2. v. 18., וְהוֹתַרְתִּי & residuos, & reliquos faciam: *Infinit.* הוֹתִיר reliquum facere, Jerem. 44. v. 7., *item* וְהוֹתֵר & reliquum faciendo, relinquendo, Exod. 36. v. 7., *ubi Vulg. habet*, & superabundarent: *Imperat.* הוֹתֵר, Psal. 79. v. 11., reliquum fac, fac superesse, fac residuos, conserva; *Pagninus reddit*, relinque *in vita*; *Vulgat.*, posside: *Futur.* אוֹתִיר relinquam, Ezech. 39. v. 28., יוֹתִיר reliquos faciet, faciat, fecerit, Deuteron. 28. v. 54., *&* יוֹתֵר relinquat, reliquum faciat, Exod. 16. v. 19., *ita* 2. Sam. 8. v. 4., 1. Paralip. 18. v. 4., *vide etiam inter nomina*; וַתֹּתַר & reliquum fecit, Ruth 2. v. 14., אַל־תּוֹתַר, Gen. 49. v. 4., ne fias excellens; *LXX. reddunt*, ἐκζέσῃς effervescas; *Aq.*

περιασσεύσης excellas ; *Sym.* ἔσῃ περισσότερος eris excellentior ; *Vulgat.* , crescas . *Vide quæ sequuntur* ; *vide etiam in* חור.

יָתֵר , *&* יֹתֵר *masc.* Excellens , Prov. 12. v. 26. *LXX. ibidem vertunt* , cognitor , inspector ; *Aquil.* , abundans ; *Vulgat. paraphrastice reddit* , qui negligit domum .

יַתִּר Jattír , *Vulgat.* , Jethér , *nom. propr. civitatis confugii* , *& & Leviticæ in Tribu Juda* , Jos. 21. v. 14. , *&c.*

יַתִּיר Jattir , *Vulgat.* , Jethér , *nom. propr. civitatis ejusdem ac* יַתִּר , *de qua supra* , Jos. 15. v. 48. , *&c. Item nom. propr. virorum* , Judic. 8. v. 20. , 1. Paralip. 4. v. 17. , 7. v. 38.

יֶתֶר , *& in pausa* יָתֶר *masc.* I. Residum , reliquum , Num. 31. v. 32. , Jos. 13. v. 27. , Deuteron. 3. v. 13. , *&c. Cum præfix.* בְּיֶתֶר הַגּוֹיִם residuo gentium , Jos. 23. v. 12. , וּבְיֶתֶר & in residuum , Deuteron. 28. v 54. , וּלְיֶתֶר עֹשֵׂה & reliquo , residuo facienti , Nehem. 2. vers. 16. , *ita* cap. 6. vv. 1. 14. , מִיֶּתֶר ex residuo , de reliquis , Deuteron. 3. v. 11. , Jos. 12. v. 4. , 13. v. 12. , 2. Sam. 21. v. 2. , וּמִיֶּתֶר & de residuo , Levit. 14. v. 17. *Cum affix.* וְיִתְרוֹ & reliquum ejus , Isai. 44. v. 19. , יִתְרָם & residuum suum , Psal. 17. v. 14. , Job 4. v. 21. , וְיִתְרָם , & reliquum eorum , Exod. 23. v. 11. , Job 22. v. 20. II. Excellentia , eminentia , *ut* שְׂפַת יֶתֶר , Proverb. 17. v. 7. , labium , sermo excellentiæ , *h. e.* , de rebus gravibus ; *Vulgat. vertit* , verba composita ; *metonymice* excellens , *ut* יֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עָז , Gen. 49. v. 3. , excellens , præcipuus ferendo , & excellentia fortis , præcipuus robore ; *Vulgat. vertit* , prior in donis , major in imperio . III. Chorda , pharetra , restis , nervus , funis , *à* tensione , *vel* extensione , *uti videtur Joa. Simoni* ; עַל־יֶתֶר , Psal. 11. v. 2. , super , ad nervum , *sive* chordam ; *Vulgat. habet* , in pharetra ; *Cum affix.* כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח , Job 30. v. 11 , *ubi tamen Massorethæ habent* , יִתְרִי , pharetram enim suam , funem suum (aperuit) ; *& juxta Massor.* , funem meum (solvit) ; *Plural.* יְתָרִים , *&* הַיְתָרִים , restes , funes , nervicei funes , Judic. 16. vv. 7. 8. 9. IV. *Adverbialiter* , satis superque , abunde , valde , Psal. 31. v. 24. , Isai. 56. v. 12. , וַתִּגְדַּל־יֶתֶר , Dan. 8. v. 9. , & crevit , magnificavit se valde ; *Vulg. vertit* , & factum est grande .

יֶתֶר

יֶתֶר Jéther, Jethró, *nom. propr. soceri Moysis*, Exod. 4. v. 18., *item nom. propr. aliorum virorum*, 1. Paralip. 2. vv. 17. 32.

יוֹתֵר *masc.* Excellentia, emolumentum, Eccles. 7. v. 12., *Item* residuum, 1. Sam. 15. v. 15., *& adverbialiter*, nimium, amplius, magis, potius, Eccles. 12. v. 12.

יְתוּר *masc.* Excellentia, præstantia; *& posito abstracto pro concreto*, excellens, præstans: יְתוּר הָרִים, Job 39. v. 8., excellentissimum montium; *Aliis est*, exploratio, investigatio montium (pascuum ejus), *h. e.*, investigat, explorat, perlustrat montes, ut pascatur *in eis*; *LXX. reddunt*, περισκέψεται circumspiciet; *Vulgat.*, circumspicit montes (pascuæ suæ): *vide in* תור.

יַתִּיר *masc. Chald.* Excellens: וְזִיוֵהּ יַתִּיר & splendor ejus excellens erat, Dan. 2. v. 31. *Fœm.* וּרְבוּ יַתִּירָא & amplitudo excellentior, Dan. 4. v. 33. *Et adverbialiter*, יַתִּירָה excellenter, *id est*, valde, vehementer, abundanter, Dan. 3. v. 22. *Sed* יַתִּיר *vide pag. præced.*

יִתְרָא Jethrá, 2. Sam. 17. v. 25., *nom. propr. patris Amasæ*, *qui*, 1. Paralip. 2. v. 17., *dicitur* יֶתֶר.

יִתְרָה *f.* Residuum, *aliis est*, abundantia: עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה, Isai. 15. v. 7., ideo residuum fecit; *Alii reddunt*, propterea quod residuum fecit; *vel* præterea, opes, copias, abundantiam, quæcunque peperit, *sive* fecit; *Vulgat. habet*, secundum magnitudinem operis: *Constr.* עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה, Jerem. 48. v. 36., eo quod *opes* abundantes, abundantiam *opum*, eo quod residuum, augmentum fecit; *Vulg. vertit*, quia plus fecit quam potuit.

יִתְרוֹ Jethró, Exod. 3. v. 1., *nom. propr. soceri Moysis*, *qui*, Exod. 4. v. 18., *dicitur* יֶתֶר.

יִתְרִי Ithrí, *Vulgat.* Jethreí, *nom. propr. filii Sobal*, 1. Paralipom. 2. v. 53., *item nom. commune incolarum urbis* יַתִּיר, *de qua supra*; *Vulg. reddit*, Jethræus, Jethrites, 2. Sam. 23. v. 38., 1. Paralip. 11. v. 40.

יִתְרוֹן *masc.* Emolumentum, præstantia, *in* Ecclesiaste *sæpius*: כִּיתְרוֹן הָאוֹר ut est emolumentum lucis, Eccles. 2. v. 13., *pro* כְּיִתְרוֹן.

יִתְרָן Jethran, *nom. propr. virorum*, Genes. 36. v. 26., 1. Paralipom. 7. v. 37.

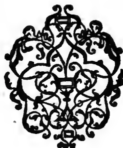
יִתְרְעָם Jethràm, *nom. propr. filii David ex Egla*, 2. Sam. 3. verſ. 5.

יֹתֶרֶת *fœm.* Reticulum (hepatis, jecoris), *h. e.*, *membrana pinguis, & carnosa reti similis, quæ super jecur animalium extenditur*, Exod. 29. v. 22., Levit. 8. vv. 16. 25. *Cum præfix.* הַיֹּתֶרֶת reticulum, Exod. 29. v. 13., *&c.*

מוֹתָר *masc.* Præſtantia, emolumentum, Proverb. 14. verſ. 23., לְמוֹתָר ad emolumentum, in abundantia, Proverb. 21. v. 5. *Constr.* וּמוֹתַר הָאָדָם & præſtantia hominis, Eccleſ. 3. v. 19.

מֵיתָרִים *m. p.* Funes, nervi: *Cum affix.* וְכָל־מֵיתָרַי & omnes funes mei, Jerem. 10. v. 20., בְּמֵיתָרֶיךָ nervis tuis, Pſalm. 21. verſ. 13.

יְתֵת Iethéth, *vel* Jethéth, *nom. propr. ducis, aut urbis Idumæorum*, Geneſ. 36. v. 40., 1. Paralip. 1. v. 51.

כ Lit-